Biblia Nĩ Nini

Ũhoro Mũnini

Ũyũ nĩ ũthuurio wa maandĩko ma kĩgiriki kĩa tene ũrĩa ũthuurĩtwo na kĩyo nĩguo ũnyiite wega mũno ũrutani wa Jesũ na maandĩko arĩa aarutire, aaragia, na akĩhingia. Muoroto witũ nĩ gũkũhe ũndũ ũhakanĩte mũno na maandĩko ma mbere ma kĩgiriki o ta ũrĩa ũngĩhoteka mũhianĩre wa ũmũthĩ ũrĩa ũngĩthomeka.

Ũhoro wa Kũiyũra Moko

Ũtaũri ũyũ watuĩkire kuuma kũrĩ Kĩgiriki kĩa mbere kĩa Septuagint na marũgano ma Byzantine na tũheo tũnene twa rũthiomi. Nĩ ũndũ ũcio ũrĩ na indo nyingĩ cia mũthemba wa mũtũũrĩre na mũgĩro wa rũthiomi rũa mbere, no no ũkorwo na mahĩtia. Angĩkorwo kĩndũ kĩonekaga kĩgeni, ndagũthaitha rora Kĩgiriki kĩa mbere. Angĩkorwo wonete ihĩtia, ndagũthaitha ũrĩtũmĩre email kũrĩ jesusislord@joshuabible.com.

Ũhoro wa Rethithia

Ũrĩ na ũhoro wa kũgarũra na kũgayania ũtaũri ũyũ kana ũmwe kana wothe. Ndũrĩ na ũhoro wa kũũgarũra kana kũwendia. Angĩkorwo ũnyiita ihĩtia, tũma barua ya email kũrĩ jesusislord@joshuabible.com nĩguo tũhote kũmĩrũngĩria na tũkũhe ibuku rĩa mũno rĩerekeretie.

Ũhoro Mwega wa Mathayo

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28

Ũhoro Mwega wa Mariko

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16

Ũhoro Mwega wa Johana

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21

Marũa ma Johana

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5

Kĩambĩrĩria

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50

Thaamo

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40

Mũigana

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36

Gũcookerithia Watho

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34

Joshua

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24

Ũhoro Mwega wa Mathayo

1

Ibuku rĩa kũciarwo kwa Jesũ Kristũ, mũrũ wa Daudi, mũrũ wa Iburahĩmu. Iburahimu nĩaciarire Isaaka, nake Isaaka nĩaciarire Jakubu, nake Jakubu nĩaciarire Juda na ariũ a nyina nao, nake Juda nĩaciarire Perezi na Zera kuuma kũrĩ Tamari, nake Perezi nĩaciarire Hezironi, nake Hezironi nĩaciarire Aramu, nake Aramu nĩaciarire Aminadabu, nake Aminadabu nĩaciarire Nashoni, nake Nashoni nĩaciarire Salimoni, nake Salimoni nĩaciarire Boazu kuuma kũrĩ Rahabu, nake Boazu nĩaciarire Obedi kuuma kũrĩ Ruthu, nake Obedi nĩaciarire Jesii, nake Jesii nĩaciarire Daudi mũthamaki. Daudi mũthamaki nĩaciarire Solomoni kuuma kũrĩ mũtumia wa Uria, na Solomoni nĩaciarire Rehoboamu, na Rehoboamu nĩaciarire Abija, na Abija nĩaciarire Asa, na Asa nĩaciarire Jehoshafati, na Jehoshafati nĩaciarire Joramu, na Joramu nĩaciarire Uzia, na Uzia nĩaciarire Jothamu,

na Jothamu nĩaciarire Ahazu, na Ahazu nĩaciarire Hezekia, na Hezekia nĩaciarire Manase, na Manase nĩaciarire Amoni, na Amoni nĩaciarire Josia, na Josia nĩaciarire Jekonia na ariũ a nyina hĩndĩ ya gũtwarwo Babuloni. Thuutha wa kũndũirwo Babuloni, Jekonia nĩaciarire Shealitieli, na Shealitieli nĩaciarire Zerubabeli, na Zerubabeli nĩaciarire Abihu, na Abihu nĩaciarire Eliakimu, na Eliakimu nĩaciarire Azori, na Azori nĩaciarire Zadoki, na Zadoki nĩaciarire Akimu, na Akimu nĩaciarire Eliudu, na Eliudu nĩaciarire Eleazari, na Eleazari nĩaciarire Mathani, na Mathani nĩaciarire Jakubu, na Jakubu nĩaciarire Jusufu mũthuri wa Mariamu, ũrĩa Jesũ ũrĩa wĩtagwo Kristũ aaciarirwo harĩ we. Njiaro ciothe nĩ ũndũ ũcio kuuma Iburahĩmu nginya Daudi nĩ njiaro ikũmi na inya, na kuuma Daudi nginya ũtahwo wa Babuloni nĩ njiaro ikũmi na inya, na kuuma ũtahwo wa Babuloni nginya Kristũ nĩ njiaro ikũmi na inya. Gũciarwo kwa Jesũ Kristũ kwarĩ ũguo. Nĩgũkorwo Mariamu nyina wake aarĩkĩtie kũhikio harĩ Jusufu, mbere ya kũũka hamwe, onirwo arĩ na nda kuuma kũrĩ Roho Mũtheru. Joseph na mũndũ wake, mũthingu ũrĩa na ti kwenda kũmĩconorithia mbere ya andũ, endire hitho kũmĩrekia. Maũndũ macio rĩrĩa eciiragia ũguo, ona, mũraika wa Mwathani onekire harĩ we kũringana na kĩroto, akiuga, Jusufu mũrũ wa Daudi, ndũgetigĩre kuoya Mariamu mũtumia waku, nĩgũkorwo kĩrĩa kĩrĩ thĩinĩ wake kĩciarĩtwo nĩ kuuma Roho Mũtheru. Nĩakaciaraga kahĩĩ mwana wa kahĩĩ, na ũkamwĩta rĩĩtwa rĩake Jesũ, nĩgũkorwo we mwene nĩakahonokanĩria andũ ake kuuma mehia-inĩ mao. Ũndũ ũyũ wothe nĩwekĩkire nĩguo kĩrĩa kĩarĩtio nĩ Mwathani na kanua ka mũnabii ũrĩa oigaga kĩhingĩrio; ona, mũirĩtu mũthiũ nĩakorwo

arĩ na nda na nĩakaciara kahĩĩ, na nĩmakamwĩta rĩĩtwa rĩake Imanuel, ũrĩa ũtaũrĩtwo ũgĩtwarĩrwo Ngai arĩ hamwe na ithuĩ. Thutha wa kũarahũka kuuma toro-inĩ, Jusufu eekire o ta ũrĩa mũtũmwo wa Mwathani aamwathire, na akĩoya mũtumia wake, na ndaamũmenyire nginya rĩrĩa aaciarire mũriũ wake wa irigithathi, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Jesũ.

2

Jesũ aaciaragwo Bethelehem ya Judea matukũ-inĩ ma Herode mũthamaki, atĩrĩrĩ, ago kuuma mwena wa irathĩro magĩũka Jerusalemu makiuga: Mũthamaki wa Ayahudi ũrĩa ũciarĩtwo arĩ kũ? Nĩgũkorwo nĩtuonire njata yake kũu irathĩro, na tũgĩũka kũmũinamĩrĩra. Rĩrĩa aiguire Herode mũthamaki nĩathĩĩnĩkire na Jerusalemu yothe hamwe nake, na aarĩkia kũcookanĩrĩria athĩnjĩri-Ngai arĩa anene othe na aandĩki a andũ, nĩmoragĩria kuuma kũrĩ o atĩ Kristũ aciaragwo kũ. Nao makĩmwĩra: Kũ Bethlehem ya Judea; nĩgũkorwo nĩkwandĩkĩtwo na ũndũ wa mũnabii; na wee Bethlehem, bũrũri wa Judah, ndũrĩ mũnini o na hanini gatagatĩ ka atongoria a Judah; nĩgũkorwo kuuma harĩ wee nĩgũkuuma mũtongoria, ũrĩa ũkaarĩithia andũ akwa a Isiraeli. Hĩndĩ ĩyo Herode etĩte ahĩtĩte arogi a njata na hitho, akĩmenya kuuma kũrĩ o harĩa ihinda rĩa njata ĩrĩa yonekete, na aamatũmĩte mathiĩ Bethelehem akiuga: Mũthiĩte mũtuĩrie wega ũhoro wa kaana kau, na rĩrĩa mũgaakona, mũnjĩĩre, nĩguo o na niĩ ndoke ndĩmũinamĩrĩre. Nao maaiguĩtwo nĩ mũthamaki magĩthiĩ; na rora, njata ĩrĩa moonire irathĩro-inĩ

nĩyamatongoretie, nginya ĩgĩũka ĩkĩrũgama igũrũ harĩa kaana kaarĩ; na maaonire njata magĩkena kĩgeno kĩnene mũno, na maakinyire nyũmba-inĩ makĩona kaana hamwe na Mariamu nyina wakĩo, na maagũire makĩmũinamĩrĩra, na maatumũrire igĩĩna ciao makĩmũrehere iheo, thahabu na ũbani na manemane; na maarĩtio kĩroto-inĩ matikacooke kũrĩ Herode, magĩcooka bũrũri wao na njĩra ĩngĩ. Rĩrĩa meeherire, ona, mũtũmwo wa Mwathani onekire Jusufu kũrĩ kĩroto akiuga: Ũkĩra woe kaana na nyina wako ũũre bũrũri wa Misiri, na ũikare kũu nginya ngwĩre: nĩgũkorwo Herode nĩekũgeria gũcaria kaana nĩguo amũniine. Nake aarokire akĩoya kaana na nyina wako ũtukũ na akĩũra athiĩ Misiri, na aarĩ kũu nginya gĩkuũ kĩa Herode, nĩguo kĩrĩa kĩarĩtio nĩ Mwathani na kanua ka mũnabii ũrĩa woigaga kĩhinge, akiuga atĩrĩ: Kuuma Misiri ndetire mũriũ wakwa. Hĩndĩ ĩyo Herode onire atĩ nĩaheenetio nĩ ago, akĩrakara mũno, na atũmĩte ooragire ciana ciothe iria ciarĩ Bethelehem na mĩhaka-inĩ yayo yothe kuuma mĩaka ĩĩrĩ na thĩ, kũringana na ihinda rĩrĩa aamenirie kũrĩ ago. Hĩndĩ ũndũ ũrĩa warĩtio nĩ Jeremia mũnabii akiuga ũkĩhingĩrio: mũgambo kũu Rama ũkĩiguuo, kĩrĩro na kũrĩra na gũcakaya kũnene; Rakeli akĩrĩra ciana ciake, na ndeetĩkĩrire kũhoorererio, tondũ matirĩ ho. Herode aarĩkia gũkua, ona, mũtũmwo wa Mwathani onekire Jusufu kũringana na kĩroto arĩ Misiri akiuga: Ũkĩra woe kaana na nyina wako ũthiĩ bũrũri wa Isiraeli; nĩgũkorwo andũ arĩa marongoragia roho wa kaana nĩmakuĩte. Nowe aarokire, akĩoya kaana na nyina wa kaana, na agĩũka bũrũri wa Isiraeli. Rĩrĩa aiguire atĩ Arekelaũ nĩwe wathanaga Judea handũ ha Herode ithe wake, nĩetigĩrire gũthiĩ kũu; no rĩrĩa ataũrĩtwo kĩroto-inĩ,

nĩehererire mĩena-inĩ ya Galili, na rĩrĩa ookire nĩatũũrire itũũra-inĩ rĩrĩa rĩĩtagwo Nazarethi, nĩguo kĩrĩa kĩarĩtio nĩ anabii kĩhingio atĩ nĩageetwo Mũnazareti.

3

Thĩinĩ wa matukũ macio Johana Mũbatithania okire akĩhunjia thĩinĩ wa werũ wa Judea na akiuga: Mwĩrirei; nĩgũkorwo ũthamaki wa igũrũ nĩũkuhĩrĩirie. Ũyũ nĩgũkorwo nĩ ũrĩa warĩtio nĩ Isaia ũrĩa mũnabii akiuga, Mũgambo wa ũrĩa aranĩrĩra thĩinĩ wa werũ, Haarĩriai njĩra ya Mwathani, nũngĩ ĩkĩrĩrĩ mĩkandara yake. Mwene we Johana akorwo na nguo yake kuuma njuĩrĩ cia ngamĩĩra, na mũcibi wa rũũa gũthiũrũrũ njohero yake, nayo irio ciake ciarĩ ngigĩ na ũũkĩ wa gĩthaka. Hĩndĩ ĩyo Jerusalemu na Judea yothe na bũrũri wothe wa gũthiũrũrũria wa Jorodani nĩmoimire kũrĩ we, na nĩmabatithirio thĩinĩ wa Jorodani nĩ we makĩumbũra mehia mao. No rĩrĩa onire Afarisai na Asadukai aingĩ magĩũka nĩguo mabatithio nĩwe, akĩmeera atĩrĩ, Inyuĩ ciana cia nduĩra, nũũ wamwonirie ũrĩa mũngĩũra marakara marĩa marooka? Nĩ ũndũ ũcio ciagai maciaro marĩa magĩrĩire kũgarũrũka-rĩ, na mũtikone mwĩĩre thĩinĩ wanyu atĩrĩ, Tũrĩ na ithe witũ Iburahĩmu. Nĩgũkorwo ndĩramwĩra atĩ Ngai nĩahotaga kũrũra ciana cia Iburahĩmu kuuma mahiga-inĩ maya. Ithanwa rĩa mũtĩ nĩrĩigĩtwo taarĩ kũrĩ mĩri ya mĩtĩ, nĩ ũndũ ũcio mũtĩ o wothe ũtarĩ kũruta maciaro mega nĩũtemwo na ũikio mwaki-inĩ. Niĩ ti-itherũ ndĩramũbatithia inyuĩ thĩinĩ wa maaĩ nĩ ũndũ wa kwĩrira, no ũrĩa ũgooka thuutha wakwa arĩ na hinya gũkĩra niĩ,

na ti ndĩ mũiganu wa gũkuua iraatũ ciake. We mwene nĩakamũbatithia thĩinĩ wa Roho Mũtheru na mwaki. Ũrĩa arĩ na ithanwa rĩa kũhurutha guoko-inĩ gwake, na nĩakatheria kĩhuhĩro kĩa ngano gĩake kĩega, na nĩakongania ngano yake thĩinĩ kĩgĩĩna, no magira akaacinĩra na mwaki ũtangĩhorio. Hĩndĩ ũcio Jesũ akiuma Galilaya agĩũka Jorodani kũrĩ Johana nĩguo abatithio nĩwe. Ũrĩa na Johana nĩagiririe we akiuga, Niĩ ndĩ na bata wa kubatithio nĩwe, na wee ũũka kũrĩ niĩ? Acookia no Jesũ akiuga harĩa kũrĩ we: Reka rĩu; nĩgũkorwo ũguo nĩguo kwagĩrĩire ithuĩ kũhingĩria ũthingu wothe. Hĩndĩ ĩyo nĩamũrekirie; na Jesũ aarĩkia kũbatithio akĩambata o rĩmwe kuuma maaĩ-inĩ; na ta, igũrũ nĩkĩahingũrĩirwo harĩ we, na akĩona Roho wa Ngai akĩharũrũka ta ndirahũgĩ na agĩũka igũrũ rĩake; na ta, mũgambo kuuma igũrũ ũkiuga: Ũyũ nĩwe Mũrũ wakwa ũrĩa nyendete, ũrĩa ndĩkenagĩra.

4

Hĩndĩ ĩyo Jesũ nĩatwarirwo werũ-inĩ nĩ Roho nĩguo agerio nĩ diabolo, na aarĩkia kwĩhinga kũrĩa mĩthenya mĩrongo ĩna na ũtukũ mĩrongo ĩna, thuutha ũcio nĩahũtirio nĩ ng'aragu. Na ũrĩa wageria akĩmũkuhĩrĩria, akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo ũrĩ Mũriũ wa Ngai, uga nĩguo mahiga maya matuĩke mĩgate. Nowe acookirie akiuga atĩrĩ, nĩkwandĩkĩtwo atĩrĩ, ti na mũgate wiki mũndũ agaatũũra muoyo, no nĩ na kiugo gĩothe kĩrĩa kĩumagĩra kanua-inĩ ka Ngai. Hĩndĩ ĩyo Mũũru akĩmũtwara, akĩmũoya itũũra-inĩ itheru, na akĩmũrũgamia igũrũ rĩa gacũmbĩrĩ ka

hekarũ na akĩmwĩra atĩrĩ: Angĩkorwo ũrĩ mũrũ wa Ngai, wĩikie thĩ; nĩgũkorwo nĩkwandĩkĩtwo atĩrĩ nĩakaagwathĩra atũmwo ake ũhoro waku, na nĩmagakuoya na moko, ndũkae gũthitanga kĩgũrũ gĩaku na ihiga. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Rĩngĩ nĩkwandĩkĩtwo atĩrĩ, ndũkanagerie Mwathani Ngai waku. Rĩngĩ Diabolo akĩoya we athiĩ nake kĩrĩma-inĩ kĩraihu na igũrũ mũno, na akĩmuonia mothamaki mothe ma thĩ na riiri wamo na akĩmwĩra: Maũndũ maya mothe nĩngũkũhe wee, ũngĩgwa thĩ ũnjinamĩrĩre. Hĩndĩ ĩyo Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Thiĩ thutha wakwa, Shetani, nĩgũkorwo nĩkwandĩkĩtwo atĩrĩ, Mwathani Ngai waku nĩwe ũkahooya, na we wiki nĩwe ũgatungatĩra. Hĩndĩ ĩyo mũũru nĩamũrekeririe, na rora, atũmwo nĩmokire na makĩmũtungatĩra. Rĩrĩa Jesũ aiguire atĩ Johana nĩaheanĩtwo, akĩehera agĩthiĩ Galili, na aatigire Nazarethi akĩũka agĩtũũra Kaperinaumu kũrĩa kũrĩ hũgũrũrũ-inĩ wa iria thĩinĩ wa mĩhaka ya Zebuloni na Nafutali, nĩguo kĩrĩa kĩarĩirio nĩ ũndũ wa Isaia mũnabii akiuga kĩhinge, akiuga: bũrũri wa Zebuloni na bũrũri wa Nafutali, njĩra ya iria, mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, Galili ya ndũrĩrĩ, andũ arĩa maikarĩte nduma-inĩ moonire ũtheri mũnene, na arĩa maikarĩte bũrũri-inĩ na kĩĩruru-inĩ kĩa gĩkuũ ũtheri nĩwamarahĩrĩire. Kuuma hĩndĩ ĩyo Jesũ ambĩrĩirie kũhunjia na kũrĩa atĩrĩ, Mwĩrirei, nĩgũkorwo ũthamaki wa igũrũ nĩũkuhĩrĩirie. Agĩthiĩ hau gũkuhĩ na iria rĩa Galili, onire ariũ a ithe eerĩ, Simoni ũrĩa wetagwo Petero na Anderea mũrũ wa nyina, makĩgũthaga wabu thĩinĩ wa iria; nĩgũkorwo maarĩategĩ a thamaki; nake akĩmeera: ũkai thuutha wakwa na nĩngamũtua ategĩ a andũ. No nao o mahinda matigire wabu ũrĩa, makĩmũrũmĩrĩra. Na athiĩ na mbere kuuma kũu, onire angĩ eerĩ ariũ a nyina ũmwe, Jakubu ũrĩa wa Zebedayo na

Johana ũrĩa mũrũ wa nyina, marĩ thĩinĩ wa gatarũ hamwe na Zebedayo ithe wao, makĩgayania mĩtego yao, nake akĩmeeta. No nao o hĩndĩ ĩyo maatiganĩirie gatarũ na ithe wao, makĩmũrũmĩrĩra. Nake Jesũ agĩthiũrũrũka Galilaya yothe akĩrutana thĩinĩ wa maũngano mao, na akĩhunjia ũhoro mwega wa ũthamaki, na akĩhonia mĩrimũ yothe na ũrũaru wothe thĩinĩ wa andũ. Na ũhoro wake ũgĩthiĩ ũgĩkinya Siria yothe, na makĩmũrehere andũ othe arĩa maarĩ na mĩrimũ mĩũru marĩ na mĩrimũ mĩthemba mĩingĩ na mathĩĩna marĩ manyiitĩtwo, na arĩa maarĩ na ndaimoni na arĩa maarĩ na mũrimũ wa mweri na arĩa maatũire, na akĩmahonia; na ikundi nyingĩ ikĩmũrũmĩrĩra kuuma Galili na Dekapoli na Jerusalemu na Judea na mũrĩmo wa Jorodani.

5

Ona kĩrĩndĩ, akĩambata kĩrĩma-inĩ, na rĩrĩa aikarire arutwo ake makĩmũkuhĩrĩria, na atumũrĩte kanua gake akĩmamĩrutana akiuga: Kũrathimwo nĩ athĩĩni wa roho, tondũ ũthamaki wa igũrũ nĩ wao. Kenyũ arĩa macakaya, tondũ o ene nĩmakahoorererio. Kũrathimwo nĩ arĩa ahooreri, tondũ nĩo makagaya thĩ. Kĩrathimo nĩ arĩa mahũũtaga na manyootaga ũthingu, tondũ o acio nĩmakahũũnia. Kũrathimwo nĩ arĩa marĩ tha, tondũ o nao nĩmakonwo tha. Kũrathimwo nĩ arĩa atheru ngoro, tondũ nĩmakona Ngai. Kũrathimwo nĩ arĩa marehaga thayũ, tondũ nĩmagetuĩo ciana cia Ngai. Kĩrathimo arĩa mahinyĩrĩrie nĩ ũndũ wa ũthingu, tondũ ũthamaki wa igũrũ nĩ

wao. Mũrathime rĩrĩa makamarũrũra na makaamaingatithia, na moige ciugo ciothe njũru igũrũ rĩanyu makĩheenania nĩ ũndũ wakwa. Kenaai na mũkenage, nĩgũkorwo kĩheo kĩanyu kĩ kĩnene kũu igũrũ, tondũ ũguo nĩguo maahinyĩrĩirie anabii arĩa maarĩ mbere yanyu. Inyuĩ mũrĩ cumbĩ ya thĩ; no cumbĩ ĩngĩaga ũrimũ, ĩgaacumbĩkio na kĩĩ? Gĩtirĩ kĩndũ kĩngĩ gĩtirĩ na hinya rĩngĩ tiga gũikio nja na gũrangĩrĩrio nĩ andũ. Inyuĩ mũrĩ ũtheri wa thĩ. Itũũra ndĩngĩhota kũhitha rĩrĩ igũrũ wa kĩrĩma; kana andũ matiakaga tawa na makamĩiga rungu rwa gĩkabũ, no makamĩiga igũrũ wa mũtĩ wa tawa, na ĩkamũrĩkĩra andũ othe arĩa marĩ thĩinĩ wa nyũmba. Ũguo nĩ ũndũ ũtheri wanyu ũhenie mbere ya andũ, nĩguo mone mĩbataro yanyu mĩega na matĩĩe Ithe wanyu ũrĩa ũrĩ igũrũ. Mũtigecirie atĩ ndokire kũananga watho kana anabii; ndiokire kũananga, no nĩguo ndĩhingie. Truly, nĩgũkorwo ndĩramwĩra atĩrĩ, o nginya igũrũ na thĩ cihĩtũke, iota ĩmwe kana mũkano ũmwe ndũkahĩtũka kuuma watho-inĩ o nginya maũndũ mothe mahingio. Ũrĩa ũngĩ angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio arekerie ĩmwe ya maathani maya manini na arute ũguo andũ, nini ageetwo thĩinĩ wa ũthamaki wa igũrũ; ũrĩa no angĩkorwo eke na arute, ũyũ mũnene ageetwo thĩinĩ wa ũthamaki wa igũrũ. Ndĩramwĩra nĩgũkorwo angĩkorwo ũthingu wanyu ndũngĩingĩha gũkĩra wa aandĩki-marũa na Afarisai, mũtigatonya ũthamaki-inĩ wa igũrũ. Mũiguire atĩ kwarĩirio andũ a tene atĩ, Ndũkoorage, na ũrĩa ũkooraga nĩagacookererwo nĩ ũtuanĩri ciira. No niĩ nĩnjĩĩra atĩrĩ inyuĩ atĩ mũndũ wothe ũrĩa ũrakaragia mũrũ wa nyina wake hatarĩ gĩtũmi nĩekũtuĩka mũhĩtia kũrĩ ũtuanĩri ciira, nake ũrĩa ereire mũrũ wa nyina wake raka nĩekũtuĩka mũhĩtia kũrĩ kĩama, nake ũrĩa ereire

mũrimũ nĩekũtuĩka mũhĩtia wa gũikio gehena-inĩ ya mwaki. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio ũkũrehe kĩheo gĩaku igũrũ wa kĩgongona, na kũu ũririkane atĩ mũrũ wa nyũkwa arĩ na kĩndũ gũkũũkĩrĩra, tiga kũu kĩheo gĩaku mbere ya kĩgongona, na ũthiĩ mbere ũiguane na mũrũ wa nyũkwa, na hĩndĩ ĩyo ũgooka ũrehe kĩheo gĩaku. Ĩkĩra ũrĩ na ũrata na mũndũ ũrĩa ũgũthitanaga nake narua nginya rĩrĩa mũrĩ njĩra-inĩ hamwe nake, nĩguo mũndũ ũrĩa ũgũthitanaga nake ndakaneane kũrĩ mũtuithania, na mũtuithania akũneane kũrĩ ndungata, na ũikio njeera; ti-itherũ ngũkwĩra, ndũkuuma kũu nginya ũrĩhie kodrante ya kũrĩkĩrĩria. Nĩmũiguire atĩ kĩarĩirio kũrĩ arĩa a tene atĩ, Ndũgatharia. No niĩ ndĩramwĩra atĩrĩ mũndũ wothe ũrĩa wonaga mũndũ wa nja nĩguo amwĩrirĩrie, nĩatharĩtie nake thĩinĩ wa ngoro yake. Kana no riitho rĩaku rĩa mwena wa ũrĩo nĩrĩkũrehithagĩria wĩhia, rĩunure na ũrĩikie kuuma harĩ wee, tondũ nĩ wega harĩ wee atĩ kĩbere kĩmwe kĩa mwĩrĩ waku kĩanange na ti mwĩrĩ waku wothe ũikio Gehena. Na angĩkorwo guoko gwaku kwa ũrĩo gũgũtũmaga wĩhie, gũtinie na ũgũikie kũraya na wee, nĩgũkorwo nĩ kaba harĩ wee kĩĩga kĩmwe kĩa mwĩrĩ waku kĩũrage na ti mwĩrĩ waku wothe ũikio Jehanamu. Kwarĩtio atĩrĩ, ũrĩa ũngĩtigana na mũtumia wake, nĩaheane waraka wa gũtigana. No niĩ ndĩramwĩra atĩrĩ ũrĩa wothe atiganĩria mũtumia wake tiga nĩ ũndũ wa ũtharia, nĩatũmaga we ũhũũre ũtharia, na ũrĩa wothe ahikie mũndũ-wa-nja ũrĩa atiganĩirio, nĩahũũraga ũtharia. Rĩngĩ nĩmwaiguire atĩ kwĩrirwo andũ a tene atĩ, Ndũkaehĩte na maheeni, no ũcookerie Mwathani mĩĩhĩtwa yaku. Niĩ ndĩramwĩra inyuĩ mũtikeehĩte o na hanini; kana thĩinĩ wa igũrũ, tondũ nĩ gĩtĩ kĩa ũnene kĩa Ngai;

kana thĩinĩ wa thĩ, tondũ nĩ gĩturwa kĩa magũrũ make; kana kũu Jerusalemu, tondũ nĩ itũũra inene rĩa mũthamaki mũnene; kana thĩinĩ wa mũtwe waku ũkeehĩte, tondũ ndũngĩhota gwĩka rũcuĩrĩ rũmwe rũerũ kana rũirũ. Kiugo kĩanyu kĩrotuĩka ĩĩ ĩĩ, aca aca, no kĩrĩa kĩingĩ gĩa icio kuuma harĩ ũũru nĩkĩo. Nĩmwaiguire atĩ kwoigwo, riitho handũ ha riitho na igego handũ ha igego. No niĩ ndĩramwĩra mũtikakararie ũrĩa mũũru; no ũrĩa ũgaakũgũtha rũthĩa rwaku rwa ũrĩo, mũgarũrĩre o na rũrĩa rũngĩ; na ũrĩa ũkwenda gũtuĩrwo ciira nawe na akuoe kanjũ gaku, mũtigie o na nguo; na ũrĩa ũgaakũhatĩrĩria gũthiĩ maili ĩmwe, thiĩ nake igĩrĩ; ũrĩa ũrakũhooya ũmũhe, na ũrĩa ũkwenda gũkũgwatia mbeeca ndũkanamũgarũrũkĩre. Nĩmwaiguire atĩ kwarĩirio, Wendaga mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe, na ũthũũre thũ yaku. Niĩ ndĩramwĩra inyuĩ, endai thũ cianyu, rathimai arĩa maramũruma, ĩkai wega kũrĩ arĩa mamũthũire na mũhooyagĩre arĩa mamũnyariiraga na makamũingatithia, nĩguo mũtuĩke ariũ a Ithe wanyu ũrĩa ũrĩ igũrũ, tondũ nĩarahagĩria riũa rĩake igũrũ rĩa andũ aaganu na andũ ega na nĩoiruragia mbura igũrũ rĩa andũ athingu na andũ matarĩ athingu. Nĩgũkorwo mwendete arĩa mendete inyuĩ, nĩ kĩheo kĩrĩkũ mũrĩ nakĩo? Githĩ na etia mbeeca cia igooti matiekaga ũndũ o ro ũcio? Na angĩkorwo mũramũkĩra arata anyu oiki, nĩ kĩĩ kĩa gũkĩrĩra mũrekaga? Githĩ na etia cia ũtheri matiĩkaga ũguo? Mũgaatuĩka athĩrĩri nĩ ũndũ ũcio, o ta ũrĩa Ithe wanyu ũrĩa ũrĩ igũrũ arĩ mũthĩrĩru.

6

Mwĩmenyererei ũhoro wa ũhei wanyu mũtikaũhinge mbere ya andũ nĩguo muonwo nĩo, no angĩkorwo ti ũguo, mũcaara mũtirĩ naguo kuuma kũrĩ Ithe wanyu ũrĩa ũrĩ igũrũ. Rĩrĩa ũgaakorwo ũkĩheana ũhoro wa kũheana andũ arĩa abatari, ndũkahuhe karumbeta mbere yaku, o ta ũrĩa andũ arĩa maiguaga maũndũ meerĩ mekaga thĩinĩ wa ciũngano na thĩinĩ wa njĩra, nĩguo matũũgĩrio nĩ andũ. Ti-itherũ ndĩramwĩra, nĩmaheanĩtwo mũcaara wao. No rĩrĩa wee ũreka ũtaana, ndũkareke guoko gwaku kwa ũmotho kũmenye kĩrĩa guoko gwaku kwa ũrĩo gĩreka, nĩguo ũtaana waku ũikarage hitho-inĩ, na thoguo waku ũrĩa wonaga hitho-inĩ nĩagakũrĩha kĩama-inĩ. Na rĩrĩa ũkũhooya, ndũgaatuĩka ta arĩa aheani, nĩgũkorwo nĩmendete kũhooya marũgamĩte thĩinĩ wa ciũngano na koine-inĩ cia njĩra, nĩguo moneke kũrĩ andũ. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ nĩmaheirwo mũcaara wao. Wee no rĩrĩa ũkũhooya, toonya thĩinĩ wa kanyũmba kanyu ka thĩinĩ, na ũhingĩte mũrango waku, ũhooe Ithe waku ũrĩa ũrĩ hitho-inĩ, na Ithe waku ũrĩa onaga hitho-inĩ nĩagakũrĩha ũhoro-inĩ ũrĩa wonekaga. Rĩrĩa mũkũhooya-rĩ, mũtikanararie ciugo itarĩ na bata o ta ũrĩa andũ a ndũrĩrĩ meekaga, tondũ meciiragia atĩ nĩ ũndũ wa ciugo ciao nyingĩ nĩmakaaiguuo. Mũtigatuĩke ta o, nĩgũkorwo Ithe wanyu nĩamenyaga ũrĩa mũbatairio mbere ya inyuĩ kũmũhooya. Nĩ ũndũ ũcio inyuĩ hooyai ũũ: Ithe witũ ũrĩa ũrĩ igũrũ; rĩĩtwa rĩaku nĩrĩtũme rĩtheru; ũthamaki waku nĩũgoke; wendi waku nĩwĩkwo, o ta ũrĩa ũrĩ igũrũ, na gũkũ thĩ; mũgate witũ wa o mũthenya ũtũhe ũmũthĩ; na ũtũrekere mathĩĩna maitũ, o ta ũrĩa o na ithuĩ tũrekeraga arĩa matũthĩĩnĩte; na ndũgatũtware geria-inĩ, no ũtũhonokie harĩ ũũru. Tondũ ũthamaki na hinya na riiri

nĩ ciaku nginya tene na tene; ameni. Angĩkorwo nĩmũrekera andũ mahĩtia mao, Ithe wanyu wa igũrũ o nake nĩakamurekera; no angĩkorwo mũtirekera andũ mahĩtia mao, o na Ithe wanyu ndakamurekera mahĩtia manyu. Rĩrĩa inyuĩ mwĩhinga kũrĩa irio, mũtigatuĩke ta acio aheani a maheeni arĩa marĩ na mothiũ, nĩgũkorwo nĩmathũkagia mothiũ mao nĩguo moneke kũrĩ andũ atĩ nĩ mekũhinga kũrĩa irio. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ nĩmanyiitĩte mũcaara wao. Wee no rĩrĩa ũkũhĩnga kũrĩa irio haka maguta mũtwe waku na thambia ũthiũ waku, nĩguo ndũkoneke kũrĩ andũ ũkũhĩnga kũrĩa irio, no kũrĩ Ithe waku ũrĩa ũrĩ hitho-inĩ, na Ithe waku ũrĩa onaga hitho-inĩ nĩagakũrĩha kũu nja. Mũtikĩigĩre inyuĩ ũtonga gũkũ thĩ, kũrĩa memenyi na kũrĩa gũthũka kũnangaga, na kũrĩa aici matheemaga na maiyaga; no ĩgĩrai inyuĩ ũtonga kũu igũrũ, kũrĩa gũtarĩ memenyi kana gũthũka kũnangaga, na kũrĩa aici matitheemaga kana maiyaga; tondũ kũrĩa ũtonga wanyu ũrĩ, ho nĩho ngoro yanyu ĩkaagĩa. Tawa wa mwĩrĩ nĩ riitho; nĩ ũndũ ũcio angĩkorwo riitho rĩaku nĩ theru, mwĩrĩ waku wothe ũgaakorwo ũrĩ na ũtheri; no angĩkorwo riitho rĩaku nĩ rĩũru, mwĩrĩ waku wothe ũgaakorwo ũrĩ na nduma. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio ũtheri ũrĩa ũrĩ thĩinĩ waku nĩ nduma, nduma ĩyo ĩrĩ ĩngĩ atĩa? Gũtirĩ mũndũ ũngĩhota gũtungatĩra aathi eerĩ; nĩgũkorwo nĩakathũũra ũmwe na endete ũrĩa ũngĩ, kana nĩakanyiitĩrĩra ũmwe na anyarare ũrĩa ũngĩ. Mũtingĩhota gũtungatĩra Ngai na mamona. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ndĩmwĩra inyuĩ, mũtikamuoye roho cianyu kĩrĩa mũrĩrĩa na kĩrĩa mũrĩnyua, o na kana mwĩrĩ wanyu kĩrĩa mũrĩhumba. Githĩ roho ti nyingĩ gũkĩra irio, na mwĩrĩ gũkĩra nguo? Rorai nyoni cia iguru, tondũ itihaandaga kana igethaga kana ikonganagĩria

makũmbũra-inĩ, na Ithe wanyu wa iguru nĩaraciiheaga. Githĩ inyuĩ mũtirĩ a bata kũmakĩra? Nũũ thĩinĩ wanyu ũngĩhota kuongerera mĩaka yake mũkono ũmwe nĩ ũndũ wa kũrĩ na mathina? Na nĩ kĩĩ mũrĩ na kĩyo kĩa ũhoro wa nguo? Menyai wega mahũa ma mũgũnda ũrĩa makũraga; matirũthagĩra kana magatuma uutĩ; no ngũmwĩra atĩ o na Solomoni thĩinĩ wa riiri wake wothe ndehumbire ta ũmwe wa macio. Angĩkorwo no nyeki ya mũgũnda, ĩrĩ ho ũmũthĩ na rũciũ ĩgĩikio thĩinĩ wa riiko, Ngai nĩahumbage ũguo, githĩ ti mũno makĩria inyuĩ, inyuĩ a wĩtĩkio mũnini? Nĩ ũndũ ũcio mũtigĩtue na kĩyo mũkiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ tũrĩe, kana nĩ kĩĩ tũnyue, kana nĩ kĩĩ twĩhumbe? Nĩgũkorwo ndũrĩrĩ ciothe nĩcio icaragia maũndũ macio, nĩgũkorwo Ithe wanyu wa igũrũ nĩamenyaga atĩ nĩmũbatairio nĩ maũndũ macio mothe. Cariai mbere ũthamaki wa Ngai na ũthingu wake, na indo ici ciothe nĩikongerera kũrĩ inyuĩ. Tiga nĩ ũndũ ũcio mũtigĩe na kĩyo nĩ ũndũ wa rũciũ, nĩgũkorwo rũciũ nĩrũkagĩa na kĩyo kĩa ene warĩo; kũigana mũthenya ũũru warĩo.

7

Mũtigatuĩre ciira, nĩguo mũtikanaatuĩrwo ciira; nĩgũkorwo thĩinĩ wa ciira kĩrĩa mũtuĩraga ciira nĩmũkaatuĩrwo ciira, na thĩinĩ wa gĩthimo kĩrĩa mũthimaga nĩgĩkaathimwo kũrĩ inyuĩ. Nĩ kĩĩ gĩtũmi wone kĩhengere kĩrĩa kĩrĩ riitho-inĩ rĩa mũrũ wa nyũkwa, no mũgamba ũrĩa ũrĩ riitho-inĩ rĩaku ndũkũũmenya? Kana ũngĩĩra atĩa mũrũ wa nyũkwa, Reke ndĩkũrute kĩhurũta kĩa riitho rĩaku, na rĩrĩa mũtĩ ũrĩ riitho-inĩ rĩaku? Mũhinga,

rutũra mbere mũtĩ mũnene kuuma riitho-inĩ rĩaku, na hĩndĩ ĩyo nĩũkona wega nĩguo ũrutũre kamũcutha kuuma riitho-inĩ rĩa mũrũ wa nyũkwa. Mũtikaneane kĩndũ kĩamũre kũrĩ ngui, kana mũikie ithaga cianyu mbere ya ngũrwe, nĩguo itikamarangĩrĩrie na magũrũ macio, na icookerere imũtambũrangie. Ũriai, na nĩmũkaheo, cariai, na nĩmũkona, hũũrai, na nĩmũkahingũrĩrwo; nĩgũkorwo mũndũ wothe ũrĩa ũragia nĩamũkagĩra, na ũrĩa ũracarĩria nĩakonaga, na ũrĩa ũrahũũraga nĩakahingũrĩrwo. Kana nũũ thĩinĩ wanyu mũndũ, ũrĩa mũriũ wake angĩmũhooya mũgate, no amũhe ihiga? Na angĩkorwo enda thamaki, ti nĩekũmũhe nyoka? Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio inyuĩ, o na mũrĩ ũũru, nĩmũũĩ kũhe ciana cianyu iheo njega, githĩ ti ũingĩ ũrĩa Baba wanyu ũrĩa ũrĩ igũrũ akaahe indo njega arĩa mamũhooya? Maũndũ mothe marĩa mũngĩenda atĩ andũ mamwĩkĩre-rĩ, noguo o na inyuĩ mũrĩagĩrĩirwo nĩkũmeeka, tondũ ũcio nĩguo watho na anabii maigĩte. Toonyanai kũgera kĩhingo-inĩ kĩa nyarĩĩri, tondũ kĩhingo nĩ kĩnene na njĩra nĩ nene ĩrĩa ĩtongoria kũrĩ mwanangĩko, na nĩ aingĩ arĩa maratoonya kũgera kũrĩo. Kĩhingo nĩ kĩhĩnju na njĩra nĩ nyiitĩtwo ĩrĩa ĩtongoragia thĩinĩ wa muoyo, na anini nĩo maronaga yo. Mwĩmenyererei rĩu kuuma kũrĩ anabii a maheeni, arĩa mokaga kũrĩ inyuĩ na nguo cia ngondu, no thĩinĩ nĩ mbũũa cia gũtambuuraga. Kuuma kũrĩ matunda mao-rĩ, nĩmũkamenya o. Githĩ matiunganagĩria thabibũ kuuma mĩigua-inĩ kana ngũyũ kuuma cong'e-inĩ? Ũguo o mũtĩ wothe mwega ũmbaga maciaro mega, no mũtĩ ũrĩa mũbuthĩ ũmbaga maciaro mooru. Mũtĩ mwega ndũngĩhota gũciara matunda mooru, kana mũtĩ mũbuthũ gũciara matunda mega. Mũtĩ o wothe ũtarĩ ũgĩciara maciaro mega nĩũtemwo na ũgaikio

mwaki-inĩ. Nĩ ũndũ ũcio kuuma kũrĩ maciaro mao nĩmũkamenya. Ti ũrĩa wothe ũranjĩĩra Mwathani Mwathani, nĩagatoonya ũthamaki-inĩ wa igũrũ, no ũrĩa wĩkaga ũrĩa Baba wakwa ũrĩa ũrĩ igũrũ endaga. Andũ aingĩ nĩmakoiga kũrĩ niĩ mũthenya ũcio atĩrĩ, Mwathani Mwathani, githĩ ti rĩĩtwa rĩaku twarathire ũrathi, na rĩĩtwa rĩaku twaingatire ndaimono, na rĩĩtwa rĩaku twekire ciama nyingĩ? Na hĩndĩ ĩyo nĩngumbũra kũrĩ o atĩrĩ, ndirĩ ndamũmenyire inyuĩ; eherai harĩ niĩ, inyuĩ arĩa mũrutaga wĩra wa ũtarĩ watho. Mũndũ wothe ũrĩa ũiguaga ciugo ciakwa ici na agaciĩka, nĩngamũgereria na mũndũ mũũgĩ, ũrĩa waakire nyũmba yake igũrũ rĩa ihiga; na mbura ĩkiura na njũũĩ igĩũka na huho ikĩhurutana na ikĩgũithĩria nyũmba ĩyo, na ndĩagwire; nĩgũkorwo yaakĩtwo mũthingi igũrũ rĩa ihiga. Na mũndũ wothe ũrĩa ũiguaga ciugo ciakwa ici na ndekaga icio nĩakahaana na mũndũ mũkĩĩgu, ũrĩa wakire nyũmba yake igũrũ rĩa mũthanga; na mbura ĩkiura na njũũĩ igĩũka na rũhuho rũkĩhurutana na ikĩhũũra nyũmba ĩyo, na ĩkĩgũa, na kũgũa kwayo kwarĩ kũnene. Na nĩkwagĩire atĩrĩ rĩrĩa Jesũ aarĩkirie ciugo ici, ikundi cia andũ nĩciagegire nĩ ũndũ wa ũrutani wake; nĩgũkorwo aamarutaga ta mũndũ ũrĩ na wathani, na ti ta aandĩki-ibuku.

8

Rĩrĩa aikũrũkire kuuma kĩrĩma-inĩ, kĩrĩndĩ kĩingĩ gĩa andũ nĩkĩamũrũmĩrĩire. Nake rora, mũndũ warĩ na mangũ okĩte akĩmũinamĩrĩra akiuga, Mwathani, ũngĩenda, no ũhote

kũntheria. Nake atambũrũkĩtie guoko wake Jesũ akĩmũhutia akiuga, Nĩndĩkwenda, therio. Na o rĩmwe mang'ara make marĩ harĩ we makĩthera. Nake akĩmwĩra Jesũ atĩrĩ, Ona mũndũ o na ũrĩkũ ndũkamwĩre, no thiĩ wĩonanie kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai, na ũrutĩre kĩheo kĩrĩa Musa aathanire nĩ ũira kũrĩ o. Rĩrĩa aatoonyire Kaperanaumu, mũnene wa thigari igana rĩmwe akĩmũkuhĩrĩria akĩmũthaitha na akiuga, Mwathani, mwana wakwa nĩagwĩte nyũmba akaremwo nĩ mĩĩrĩ, na nĩarũmĩrĩirwo mũno. Na Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ nĩngoka ndĩmũhonie. Nake mũnene wa thigari igana acookirie akiuga: Mwathani, ndiagĩrĩire nĩguo ũtoonye rungu rwa mũrigo wakwa; no uga kiugo tu, na mwana wakwa nĩakahonio. Nĩgũkorwo o na niĩ ndĩ mũndũ ũrĩ rungu rwa wathani, ũrĩ na thigari rungu rwakwa, na ndeera ũyũ, thiĩ, nake athiĩaga, na ũrĩa ũngĩ, ũka, nake aũkaga, na ndungata yakwa, ĩka ũndũ ũyũ, nayo ĩkaaga. Kũigua ũguo-rĩ, Jesũ nĩagegire na akĩĩra arĩa maarũmĩrĩire atĩrĩ, Ti-itherũ ndĩramwĩra, o na thĩinĩ wa Isiraeli ndionete wĩtĩkio ũnene ũguo. Nĩndĩmwĩra atĩ andũ aingĩ kuuma mwena wa irathĩro na ithũĩro nĩmagooka na makaikarania hamwe na Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu thĩinĩ wa ũthamaki wa igũrũ, no ariũ a ũthamaki nĩmakaitwo nja thĩinĩ wa nduma ya na nja; kũu gũgaakorwo kĩrĩro na kũhagarania magego. Nake Jesũ akĩĩra mũnene wa thigari igana atĩrĩ: Thiĩ, na o ta ũrĩa wĩtĩkĩtie nĩgũgwĩkĩrwo harĩ wee. Na mwana wake akĩhonio thaa ĩyo. Na rĩrĩa Jesũ ookire nyũmba-inĩ ya Petero, onire nyina wa mũtumia wake akomete thĩ na arĩ na mbiriti; nake akĩhutia guoko gwake, nayo mbiriti ĩkĩmũtiga, nake akĩarahũka na akĩmũtungatĩra. Hwaĩ-inĩ rĩrĩa gũgĩtuĩka, nĩmamũrehagĩra andũ aingĩ arĩa maarĩ na ndaimoni,

nake akĩingata maroho na kiugo na akĩhonia andũ othe arĩa maarĩ na ũũru, nĩguo kĩrĩa kĩarĩtio na kanua ka Isaia mũnabii akiuga gĩkahingĩrio: We mwene nĩoete ũhinyĩrĩrie witũ na akĩkuua mĩrimũ. Rĩrĩa Jesũ onire kĩrĩndĩ kĩingĩ kĩmũthiũrũrũkĩirie, aathana mathiĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ. Nake mũandĩki ũmwe akĩmũkuhĩrĩria, akĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, nĩngũkũrũmĩrĩra kũrĩa guothe ũngĩthiĩ. Na Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Mbĩa cia gĩthaka irĩ na marima, na nyoni cia igũrũ irĩ na itara, no Mũrũ wa Mũndũ ndagĩ na handũ ha kũigĩrĩra mũtwe wake. Ũmwe wa arutwo ake akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, njĩtĩkĩria mbere thiĩ nthike baba. No Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Nũmĩrĩra, na ũreke arĩa akuũ mathike arĩa akuũ ao ene. Nake rĩrĩa aatoonyire marikabu-inĩ, arutwo ake makĩmũrũmĩrĩra. Na rora, kũinaina kũnene gũkĩgĩka iria-inĩ, nĩ ũndũ ũcio marikabu ĩkĩhumbĩrwo nĩ makũmbĩ, no we mwene akomete. Na rĩrĩa maarĩ maakuhĩrĩria, arutwo ake maamũũkĩirie makiuga atĩrĩ, Mwathani, tũhonokie, nĩtũrakua. Nake akameera atĩrĩ: Nĩ kĩĩ mũrĩ a gwĩtigĩra, inyuĩ a wĩtĩkio mũnini? Hĩndĩ ĩyo aarĩkia kũrahũka akĩkaania huho na iria, na gũkĩgĩa na ũhooreri mũnene. Andũ acio nao makĩgega makiuga atĩrĩ, Mũndũ ũyũ nĩ wa mũthemba ũrĩkũ, tondũ o na rũhuho na iria nĩimwathĩkagĩra? Na rĩrĩa ookire mũrĩmo ũrĩa ũngĩ bũrũri-inĩ wa Agergesene, andũ eerĩ arĩa maarĩ na ndaimoni makiuma mbĩrĩra-inĩ makĩmũtũnga. Maarĩ oogĩ mũno, nĩ ũndũ ũcio gũtiarĩ mũndũ ũngĩhota kũgera njĩra-inĩ ĩyo. Na rora makĩanĩrĩra makiuga: nĩ kĩĩ gĩtũ na wee, Jesũ Mũrũ wa Ngai? Ũũkĩte gũkũ mbere ya ihinda rĩa kũrĩa gũtũthĩĩnia? Kwarĩ na rũũru rwa ngũrwe nyingĩ ikĩrĩithio kũraya kuuma kũrĩ o. No marimũ macio nĩmaramũthaitha makiuga atĩrĩ, angĩkorwo

nĩũratũingata, ũtũreke tũthiĩ thĩinĩ wa rũũru rwa ngũrwe. Nake akĩmeera atĩrĩ: Thiĩi. Nao arĩa moimĩte magĩthiĩ rũũru-inĩ rwa ngũrwe; na rora, rũũru ruothe rwa ngũrwe rũgĩteng'era kĩharũrũka-inĩ thĩinĩ wa iria, na magĩkua maaĩ-inĩ. Arĩa maarĩithaga makĩũra, na maathiĩte itũũra-inĩ inene makĩheana ũhoro wa maũndũ mothe na wa arĩa maarĩ na ndaimona. Na rora, itũũra rĩothe rĩkiuma gũthiĩ gũtũngana na Jesũ, na maamuona, makĩmũthaitha nĩguo ehere kuuma mĩhaka-inĩ yao.

9

Na atoonya marikabu-inĩ, akĩringa, na agĩũka itũũra-inĩ rĩake mwene. Na rora, nĩmarehaga harĩ we mũndũ mũregũ igũrũ rĩa ũrĩrĩ akomete, na Jesũ ona wĩtĩkio wao akĩĩra mũndũ ũcio mũregũ atĩrĩ, ũmĩrĩrie, mwana wakwa, mehia maku nĩmarekerwo. Na ona etĩ amwe a andũ-a-maandĩko moigire thĩinĩ wao ene atĩrĩ, Ũyũ nĩaracambia Ngai. Na onete Jesũ meciiria mao, akiuga atĩrĩ, Nĩ ũndũ ũrĩkũ inyuĩ mũciiragia ũũru thĩinĩ wa ngoro cianyu? Nĩ kĩĩ nĩgũkorwo kĩrĩ hĩndĩ ũhoro mũhũthũ, kũuga, Mehia maku nĩmarekeirwo, kana kũuga, Ũkĩra ũthiĩ? Nĩguo no mũmenye atĩ ũhoti ũrĩ kuo Mũrũ wa Mũndũ gũkũ thĩ kũrekera mehia, hĩndĩ ĩyo akĩĩra mũndũ ũrĩa ũtangĩhota gwĩthiĩra atĩrĩ, Ũkĩra, oya gĩtanda gĩaku, na ũthiĩ mũciĩ waku. Na aarokire agĩthiĩ gwake mũciĩ. Rĩrĩa mona-rĩ, icio andũ aingĩ makĩgega na makĩgooca Ngai ũrĩa aheete wathani ta ũcio kũrĩ andũ. Na rĩrĩa Jesũ aahĩtũkagĩra kũu, onire mũndũ aikarĩte handũ ha kũũngania igooti, wetagwo Mathayo, nake

akĩmwĩra atĩrĩ: Nũmĩrĩra. Nake aarooka akĩmũrũmĩrĩra. Na gũkĩgĩikara we mũkomio nyũmba-inĩ, na ona aĩ, akorwo aingĩ a kũũngania igooti na ehia maoka, magĩkomio hamwe na Jesũ na arutwo ake. Na rĩrĩa Afarisai moonire ũguo, makĩũria arutwo ake atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi mũrutani wanyu arĩĩanagĩra hamwe na etia mbeeca na ehia? No Jesũ aiguire akĩmeera atĩrĩ, Arĩa marĩ na hinya matiagĩrĩirwo nĩ mũthondekani, no arĩa marĩ na ũũru nĩo maagĩrĩirwo. No thiĩ mwĩrute nĩ kĩĩ kĩrĩa kĩrĩ: Ndĩrenda tha na ti igongona. Nĩgũkorwo ndiokire gwĩta andũ athingu, no ehia nĩguo megarũre. Hĩndĩ ĩyo arutwo a Johana makĩmũkuhĩrĩria makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũma ithuĩ na Afarisai tũhiũhaga maita maingĩ, no arutwo aku matiĩhiũhaga? Nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Kaĩ aanake a nyũmba ya mũhiki no macakae hĩndĩ ĩrĩa yothe mũhiki arĩ hamwe nao? Nĩmagooka no matukũ rĩrĩa mũhikania akeeherio kuuma kũrĩ o, na hĩndĩ ĩyo nĩmakehinga kũrĩa. Gũtirĩ mũndũ ũigaga kĩraka kĩa nguo ĩtarĩ thũkũmie igũrũ rĩa nguo ya tene, nĩgũkorwo ũiyũri wayo ũrutaga kuuma kũrĩ nguo ĩyo, na mũtaranyĩko mũũru ũgĩtuĩka. Ndio matikaitaga divai njerũ thĩinĩ wa mondo ma ngũũ nũgũ, angĩkorwo no ti ũguo, mondo nĩmatũrĩkaga, na divai nĩĩitĩkaga, na mondo nĩmakaniinaga. No matikaitaga divai njerũ thĩinĩ wa mondo merũ, na icio cierĩ nĩikũũragwo. Rĩrĩa aamaarĩirie ũguo-rĩ, ona mũtongoria ũmwe akĩmũkuhĩrĩria, akĩmũinamĩrĩra, akiuga atĩrĩ, Mwarĩ wakwa o rĩu nĩakuĩte, no ũka ũige guoko gwaku igũrũ rĩake, na nĩagatũũra muoyo. Na rĩrĩa ookĩrĩte, Jesũ akĩmũrũmĩrĩra hamwe na arũmĩrĩri ake. Na rora, mũndũ-wa-nja ũrĩa warĩ na ũrũaru wa thakame mĩaka ikũmi na ĩĩrĩ, akĩmũkuhĩrĩria na thutha, akĩhutia gĩcũnji kĩa nguo yake. Oigire nĩgũkorwo thĩinĩ wa

mwĩrĩ wake atĩrĩ, Angĩkorwo no nyũke nguo yake, nĩngũhonokio. No Jesũ aarĩkia kũgarũrũka na kũmuona, akiuga: Gĩa na ũcamba, mwarĩ; wĩtĩkio waku nĩũkũhonokie. Nake mũndũ-wa-nja ũcio akĩhonokio kuuma thaa ĩyo. Na Jesũ aarĩkia gũũka nyũmba-inĩ ya mũthamaki na ona arĩa mahuhi mĩtũrirũ na kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩarĩ na thĩĩna, akĩmeera atĩrĩ: Eherai; nĩgũkorwo kaana kau ga mũirĩtu ti gakuire, no nĩ karakomete. Nao maramũthekagĩrĩra we. Rĩrĩa kĩrĩndĩ kĩarutirwo nja, atoonya akĩnyiita guoko gwayo, na kĩhĩĩ kĩarũgamire. Nayo ngũũrani ĩno ĩkĩhunjũka bũrũri ũcio wothe. Na rĩrĩa Jesũ aahĩtũkagĩra kũu kuuma kũu, andũ eerĩ atumumu makĩmũrũmĩrĩra makĩanagĩrĩra na makiuga atĩrĩ, tũiguĩre tha, wee Mũriũ wa Daudi. Rĩrĩa aatoonyire nyũmba-rĩ, atumumu nĩmamũkuhĩrĩirie, na Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Nĩmwĩtĩkia atĩ no hotage gwĩka ũndũ ũyũ? Makĩmwĩra atĩrĩ: Ĩĩ, Mwathani. Hĩndĩ ĩyo akĩhutia maitho mao akiuga, Kũringana na wĩtĩkio wanyu, nĩgũtuĩke kũrĩ inyuĩ. Na maitho mao makĩhingũrwo, nake Jesũ akĩmakaania akĩmeera atĩrĩ, Onai atĩ gũtikagĩe mũndũ ũmenye. No acio maathiire moima, makĩanĩrĩra ũhoro wake bũrũri-inĩ wothe ũcio. Rĩrĩa moimaga-rĩ, ta, nĩmamũrehithĩirie mũndũ ũtaaragia ũrĩa warĩ na ndaimoni; na rĩrĩa ndaimoni yaingatirio-rĩ, mũndũ ũcio ũtaaragia nĩaririe, nao ikundi cia andũ ikĩgega ikĩuga atĩrĩ gũtirĩ hĩndĩ kũrĩ kuonekana ũguo thĩinĩ wa Isiraeli. No Afarisai moigaga atĩrĩ, Thĩinĩ wa mũthamaki wa ndaimonio nĩarutaga ndaimonio. Nake Jesũ agĩthiũrũrũka matũũra mothe na tũtũũra tũrĩa tũnini akĩrutana thĩinĩ wa ciũngano ciao, na akĩhunjia Ũhoro-ũrĩa-Mwega wa Ũthamaki, na akĩhonia mĩrimũ yothe na mĩrimũ yothe gatagatĩ-inĩ ka andũ. Rĩrĩa oonire ciũmbe

icio, nĩamaiguĩrĩire tha, tondũ maarĩ anogete na makahurunjũka ta ng'ondu itarĩ na mũrĩithi. Hĩndĩ auga kũrĩ arutwo ake atĩrĩ, Magetha nĩ maingĩ, no aruti a wĩra nĩ anini. Hooya nĩ ũndũ ũcio Mwathani wa ũgetha nĩguo atũme aruti a wĩra mũgũnda-inĩ wake wa ũgetha.

10

Na aarĩkia gwĩta arutwo ake ikũmi na ĩĩrĩ, amahe ũhoti wa maroho marĩa matarĩ matheru nĩguo mamaingatie, na kũhonia mĩrimũ yothe na ũrũaru wothe. Nao atũmwo acio ikũmi na eerĩ, marĩĩtwa mao nĩ maya: wa mbere nĩ Simoni ũrĩa wĩtagwo Petero, na Anderea mũrũ wa nyina, Jakubu mũrũ wa Zebedayo na Johana mũrũ wa nyina, Filipi na Baritholomayo, Tomaso na Mathayo mũcokeri wa igooti, Jakubu mũrũ wa Alfayo na Lebayo ũrĩa wĩtagwo Thadayo, Simoni Mũkanani na Judah Mũisikariota ũrĩa nake aamũneanire. Acio ikũmi na eerĩ Jesũ nĩatũmire amaathire akĩmeera atĩrĩ: Mũtigathiĩ njĩra-inĩ ya ndũrĩrĩ na mũtigatoonye itũũra-inĩ rĩa Asamaria; no thiĩi kũrĩ ng'ondu iria ciũrĩte cia nyũmba ya Isiraeli. Mũthiĩ-rĩ, mũhunjie mũkiuga atĩrĩ, Ũthamaki wa igũrũ nĩũkuhĩrĩirie. Arĩa marũaru mũhonagia, arĩa ang'ethia mũtheragia, arĩa akuũ mũriũkagia, ndaimoni mũingataga. Iheo mwamũkĩrire, iheo heagai. Mũtigagĩre thahabu kana betha kana gĩcango mĩcibi-inĩ yanyu, mũtigatware mũhuko njĩra-inĩ kana kanjũ igĩrĩ kana iraatũ kana rũthanju; tondũ mũruti wa wĩra nĩagĩrĩire irio ciake. Itũũra kana mũciĩ ũrĩa ũngĩtoonya, tuĩria nũũ thĩinĩ waguo ũrĩ wa

gũtĩĩka, na ũikare ho nginya rĩrĩa ũkoima. Rĩrĩa mũgũtoonya thĩinĩ wa nyũmba ĩyo, mũmĩgeithie mũkiuga atĩrĩ, Thayũ ũrogĩa nyũmba ĩno. Na angĩkorwo ti-etĩ nyũmba ĩyo nĩ ĩrĩa ĩagĩrĩirwo, thayũ wanyu nĩĩũke igũrũ rĩayo; no angĩkorwo ti ĩrĩa ĩagĩrĩirwo, thayũ wanyu kũrĩ inyuĩ nĩĩcookie. Na ũrĩa ũtangĩmwĩtĩkĩra inyuĩ kana aigue ciugo cianyu, rĩrĩa mũkiuma nja ya nyũmba kana itũũra rĩu, ribaribai rũkũngũ rwa magũrũ manyu. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, nĩgũgakorwo kũrĩ kũhooreria bũrũri wa Sodom na Gomorrah mũthenya wa ũtuanĩri ciira gũkĩra itũũra rĩu. Onai, niĩ nĩndĩramũtũma inyuĩ ta ng'ondu gatagatĩ-inĩ wa mbĩa; tuĩkai nĩ ũndũ ũcio oogĩ ta nyoka, na atheru ta ndutura. Mwĩmenyererei no kuuma kũrĩ andũ; nĩgũkorwo nĩmakamũneana thĩinĩ wa ciama, na thĩinĩ wa ciũngano ciao nĩmakamũhũũra na iboko; na harĩ atongoria na athamaki nĩmũkareherwo nĩ ũndũ wakwa nĩguo ũtuĩke ũira kũrĩ o na kũrĩ ndũrĩrĩ. Rĩrĩa no maramũneana inyuĩ, mũtigatangĩka ũrĩa kana kĩrĩa mũkaaria, nĩgũkorwo nĩmũkaheo thĩinĩ wa thaa ĩyo kĩrĩa mũkaaria. Tĩ inyuĩ mũrĩ arĩa maaragia, no nĩ Roho wa Ithe wanyu ũrĩa ũraaria thĩinĩ wanyu. Mũrũ wa nyina nĩakaneanaga mũrũ wa nyina thĩinĩ wa gĩkuũ, na ithe akaneanaga mwana, na ciana nĩikaarahũkĩra aciari na nĩikamooraga; na inyuĩ nĩmũgaatuĩka mũthũirwo nĩ andũ othe nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩakwa; no ũrĩa ũgaakirĩrĩria nginya mũthia, ũcio nĩakahonokio. Rĩrĩa mangĩmũingatithia itũũra-inĩ rĩĩrĩ, ũrai mũthiĩ itũũra rĩrĩa rĩngĩ, ti-itherũ nĩgũkorwo ndĩramwĩra atĩrĩ, mũtigaathira matũũra ma Isiraeli nginya rĩrĩa Mũrũ wa Mũndũ agooka. Mũrutwo ndangĩkĩra mũrutani, na ngombo ndangĩkĩra mwathi wake. Nĩ kũigana harĩ mũrutwo nĩguo atuĩke ta mũrutani wake,

na harĩ ndungata ta mwathi wake. Angĩkorwo nĩmetire mwene nyũmba Beelzebuli, nĩ ũndũ ũrĩa ũngĩ gũkĩra andũ a nyũmba yake? Mũtigetigĩre nĩ ũndũ ũcio, gũtirĩ kĩndũ kĩhumbĩrĩtwo kĩrĩa gĩtagaguũrio, na gũtirĩ kĩndũ kĩhithe kĩrĩa gĩtagamenyeka. Ũrĩa ndĩramwĩra thĩinĩ wa nduma, mwariei ũhoro ũcio thĩinĩ wa ũtheri, na ũrĩa mũiguaga na matũ, mũhunjagie igũrũ wa nyũmba. Na mũtigetigĩre arĩa mooragaga mwĩrĩ, no matingĩhota kũũraga roho, no mwĩtigĩrei gũkĩra ũrĩa ũngĩhota kũniina roho na mwĩrĩ thĩinĩ wa jehanamu. Githĩ ti tũtũũ igĩrĩ irendethagio thogora wa assarion ĩmwe? Na ũmwe kuuma harĩo ndũkaagũa thĩ hatarĩ Ithe wanyu. No inyuĩ-rĩ, o na njuĩrĩ cia mĩtwe yanyu ciothe nĩitarĩtwo. Nĩ ũndũ ũcio mũtigĩtigĩre, inyuĩ mũrĩ a bata kũrĩra tũthũngũ tũingĩ. Mũndũ wothe ũrĩa ũkumbũra thĩinĩ wakwa mbere ya andũ, nĩngũkumbũra o nake thĩinĩ wake mbere ya Baba wakwa ũrĩa ũrĩ igũrũ; no ũrĩa ũkũũkaana mbere ya andũ, nĩngũmũkaana o nake mbere ya Baba wakwa ũrĩa ũrĩ igũrũ. Mũtigecirie atĩ ndokire gũikia thayũ igũrũ rĩa thĩ; ndiokire gũikia thayũ, no ndokire na rũhiũ rwa njora. Nĩgũkorwo ndokire kũgayania mũndũ na ithe wake, na mwarĩ na nyina wake, na mũhiki na nyina wa mũthoni wake; na thũ cia mũndũ nĩ andũ a nyũmba yake. Mũndũ ũrĩa wendete ithe kana nyina gũkĩra niĩ ti wa kũngĩagĩrĩra; na mũndũ ũrĩa wendete mũriũ kana mwarĩ gũkĩra niĩ ti wa kũngĩagĩrĩra; na ũrĩa ũtakuua mũtharaba wake na arũmĩrĩre thutha wakwa, ti wa kũngĩagĩrĩra. Mũndũ ũrĩa woona roho wake nĩakamĩũra, na mũndũ ũrĩa woorire roho wake nĩ ũndũ wakwa nĩakamĩona. Ũrĩa ũramũkĩra inyuĩ nĩ niĩ aramũkĩra, na ũrĩa ũramũkĩra niĩ nĩ aramũkĩra ũrĩa wandũmire. Mũndũ ũrĩa wamũkagĩra mũnabii

nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩa mũnabii nĩakamũkĩra mũcaara wa mũnabii, na mũndũ ũrĩa wamũkagĩra mũndũ mũthingu nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩa mũthingu nĩakamũkĩra mũcaara wa mũthingu. Nake ũrĩa ũngĩheana ũmwe wa anini aya gĩkombe kĩa maaĩ marĩa marĩ hiũ o guo thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩa mũrutwo, ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, ndangĩaga kũũra mũcaara wake.

11

Nayo gũkĩgĩkĩra rĩrĩa Jesũ aarĩkirie kũruta arutani ake ikũmi na eerĩ, akiuma kũu nĩguo athiĩ kũrutana na kũhunjia thĩinĩ wa matũũra mao. Johana aiguire njeera-ini akaigua mawira ma Kristũ, atũmire eerĩ a arutwo ake akiuga kũrĩ we: Wee ũrĩ ũrĩa ũroka kana tũeterere ũngĩ? Nake acookia Jesũ akĩmeera: mũthiĩ mũkeere Johana ũrĩa mũiguaga na mũronaga; atumumu nĩmaronaga rĩngĩ na athua nĩmathiiaga, andũ a mangũ nĩmatherio na atumumu nĩmaiguaga, akuũ nĩmarahũkio na athĩĩni nĩmarehagĩrwo ũhoro mwega; na arathime nĩ ũrĩa angĩkorwo ndakahĩngĩcio thĩinĩ wakwa. Acio mathiiaga-rĩ, Jesũ ambĩrĩirie kwĩra ikundi cia andũ ũhoro wa Johana: Nĩ kĩĩ mwoimire mũthiĩ werũ-inĩ kũrora? Mũrangi ũrĩa ũrainainagwo nĩ rũhuho? No nĩ kĩĩ mwoimire kũrora? Mũndũ wĩhumbĩte nguo njohoro? Atĩrĩrĩ, acio mehumbaga nguo njororo marĩ thĩinĩ wa nyũmba cia athamaki. No nĩ kĩĩ mwoimire kũrora? Mũrathi? Ĩĩ, nĩndĩmwĩra inyuĩ, na mũnene gũkĩra mũrathi. Ũyũ nĩgũkorwo nĩ ũrĩa ũhoro wake wandĩkĩtwo atĩrĩ, Ona, niĩ ndĩratũma mũtũmwo wakwa mbere ya ũthiũ waku, ũrĩa ũgaathondeka

njĩra yaku mbere yaku. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, gatagatĩ-inĩ ka arĩa othe maciarĩtwo nĩ andũ-a-aka gũtirĩ mũndũ mũnene gũkĩra Johana Mũbatithania, no rĩrĩ, ũrĩa mũnini mũno thĩinĩ wa Ũthamaki wa Igũrũ nĩ mũnene gũkĩra we. Kuuma matukũ-inĩ ma Johana Mũbatithania nginya rĩu, ũthamaki wa igũrũ nĩũhinyagĩrĩrio na hinya, na andũ a hinya nĩmawĩgwatĩire. Nĩgũkorwo anabii othe na watho nginya hĩndĩ ya Johana nĩmarathire ũhoro wa maũndũ marĩa magooka. Na angĩkorwo mwendaga kwamũkĩra, we nĩwe Elija ũrĩa ũrĩ hakuhĩ gũũka. Ũrĩa ũrĩ na matũ ma kũigua nĩaigue. Nĩ kĩĩ ndĩgaathania rũciaro rũrũ? Nĩ ta ciana iria ciikaru thoko-inĩ, iria ciretaga arata ao na ciugaga atĩrĩ: Nĩtwamũinĩire mũbembe, na inyuĩ mũtiinaga; nĩtwamũcakaĩire, na inyuĩ mũtiigũtha. Nĩgũkorwo Johana okire atarĩ kũrĩa kana kũnyua, nao moigaga atĩ arĩ na ngoma. Mũriũ wa mũndũ okire arĩĩaga na akĩnyuaga, nao moigaga: Ta rora mũndũ mũrĩĩi na mũnyui wa ndibei, mũrata wa etia mbeeca na ehia. Nayo ũũgĩ wakĩonania atĩ nĩ wa ma kuuma kũrĩ ciana ciakuo. Hĩndĩ ĩyo ambĩrĩirie kũrũithia matũũra marĩa hinya ciake nyingĩ mũno ciĩkĩtwo thĩinĩ wamo, tondũ matiigana kwĩrira; kaĩ ũrĩ na haaro, Korazini, kaĩ ũrĩ na haaro, Bethsaida; tondũ korwo Turo na Sidoni nĩkuo hinya iria ciĩkĩtwo thĩinĩ wanyu ciĩkĩtwo, nĩcingĩkorwo tene mũno mehumbĩte nguo cia makũnia na makara maikarĩte thĩ makĩĩrira. No tiga ndĩramwĩra atĩrĩ, Turo na Sidoni nĩgũkaagĩa na ũhooreri mũthenya wa ciira gũkĩra inyuĩ. Na wee Kaperinaumu, ũrĩa watũũgĩrio nginya igũrũ, nĩũkaharũrũkio nginya Kuzimu, tondũ korwo kũu Sodomu kwaringirwo ciama iria ciringirwo thĩinĩ waku, nĩingĩaikarire nginya ũmũthĩ. No ng’eria inyuĩ atĩrĩ

bũrũri wa Sodomu gũgaakorwo kũrĩ ũhoro mũhũthũ mũthenya wa ũtuanĩro ciira gũkĩra wee. Thĩinĩ wa ihinda rĩu, Jesũ akĩmũcookeria akiuga: Nĩngũgooca harĩ wee, Baba, Mwathani wa igũrũ na thĩ, tondũ nĩũhithĩte maũndũ maya kuuma kũrĩ andũ arĩa oogĩ na arĩa marĩ na ũmenyo, na ũkĩmaguũrĩria tũciana tũnini; ĩĩ, Baba, tondũ ũguo nĩguo kwagĩire ũkenio mbere yaku. Maũndũ mothe nĩmaneanĩtwo kũrĩ niĩ nĩ baba wakwa, na gũtirĩ mũndũ ũũĩ mũriũ tiga baba, kana gũtirĩ mũndũ ũũĩ baba tiga mũriũ na ũrĩa mũriũ endaga kũguũrĩria. Ũkai kũrĩ niĩ inyuothe arĩa mũrutaga wĩra na mũkuuĩte mĩrigo mĩritũ, na niĩ nĩngamũhurũkia. Oyai icooki rĩakwa igũrũ rĩanyu na mwĩrute kuuma kũrĩ niĩ, tondũ ndĩ mũhooreri na ndĩ mwĩnyiihia ngoro, na nĩmũkona ũhurũko ngoro-inĩ cianyu; nĩgũkorwo icooki rĩakwa nĩ rĩega na mũrigo wakwa nĩ mũhũthũ.

12

Ihinda-inĩ rĩu, Jesũ nĩathiire mũthenya wa Thabatũ akĩgera mĩgũnda-inĩ ya ngano, nao arutwo ake maarĩ ahũtu, na makĩambĩrĩria kũũnania masĩka ma ngano na kũmarĩa. Acio no Afarisai mona, makĩmwĩra atĩrĩ, ona arutwo aku nĩmarekaga gwĩka kĩrĩa gĩtarĩ kĩagĩrĩire gwĩkwo mũthenya wa Thabatũ. Ũcio no akĩmeera atĩrĩ, Kaĩ mũtiathoma ũrĩa Daudi eekire rĩrĩa ahũtirio nĩ ng’aragu we mwene hamwe na arĩa maarĩ nake? Atĩa atoonya thĩinĩ wa nyũmba ya Ngai na akĩrĩa mĩgate ya kũigĩrĩrwo, ĩrĩa ĩtarĩ ya kũhoteka kũrĩĩo nĩ we kana arĩa maarĩ

nake, no nĩ athĩnjĩri-Ngai oiki? Kana mũtiathomete watho-inĩ atĩ mĩthenya ya Thabatũ athĩnjĩri-Ngai thĩinĩ wa hekarũ mathaahia Thabatũ, na matirĩ na ũũru? No ngũmwĩra atĩ kũrĩ na kĩndũ kĩnene gũkĩra hekarũ haha. Korwo nĩmwamenyete ũrĩa kũrĩ nĩ tha ndenda na ti igongona, mũtiakoniire arĩa matarĩ na mahĩtia. Mwathi nĩgũkorwo nĩ Mũrũ wa Mũndũ na wa Thabatũ. Na aarĩkia gũthiĩ kuuma kũu, agĩũka kĩũngano-inĩ kĩao. Na rora mũndũ aarĩ kũu arĩ na guoko kũmũ; nao makĩmũũria makiuga: Nĩ kwagĩrĩire Thabatũ kũhonia? Nĩguo mahotage kũmũthitanga ciira. Ũrĩa na akĩmeera, nũũ agaakorwo kuuma inyuĩ mũndũ ũrĩa ũgaakorwo na ng'ondu ĩmwe, na angĩkorwo Nĩ ũndũ ũrĩkũ mũndũ athanaga na ng'ondu? Nĩ ũndũ ũcio nĩ kwagĩrĩire mĩthenya-inĩ ya Thabatũ kũruta wĩra mwega. Hĩndĩ ĩyo akĩĩra mũndũ ũcio atĩrĩ, Tambũrũkia guoko gwaku, nake akĩtambũrũkia, naguo gũkĩhonio gũkĩgĩa na ũgima o ta karĩa kangĩ. Moimĩte nja, Afarisai nĩmoire kĩama kũringana na we, nĩguo mamũniine. Nake Jesũ aamenyete ehera kũu; na ikundi nyingĩ ikĩmũrũmĩrĩra, nake akĩmahonia othe, na akĩmakaania nĩguo matikamũmenye ũhoro, nĩguo kĩrĩa kĩarĩtio nĩ ũndũ wa Isaia mũnabii akiuga kĩhinge: Atĩrĩrĩ mwana wakwa, ũrĩa ndathuurire, mwendwa wakwa, ũrĩa roho wakwa ũkenereire; nĩngaiga roho wakwa igũrũ rĩake, nake nĩakaheana ciira kũrĩ ndũrĩrĩ; ndakahakana kana aanĩrĩre, na gũtirĩ mũndũ ũkaigua mũgambo wake njĩra-inĩ cia itũũra. Mũrangi ũrĩa ũtuĩkĩte ndegwa ndakamĩuna, na gatani karĩa karĩ gĩcũhĩ ndakamĩhoria, nginya rĩrĩa akaingata ciira ũhootani-inĩ; na ndũrĩrĩ nĩikwĩhoka rĩĩtwa-inĩ rĩake. Hĩndĩ mũndũ ũrĩa wathanĩtwo nĩ ndaimoni, mũtumumu na mũkiigũ akĩrehwo harĩ we, nake akĩmũhonia,

nĩguo mũtumumu na mũkiigũ aarie na one; nacio ikundi ciothe cia andũ ikĩgega mũno na ikĩũria: Kaĩ ũyũ ti we Kristũ Mũrũ wa Daudi? Acio no Afarisai maiguĩte moigire atĩrĩ, Ũyũ ndaingatagia ndaimonio tiga na ũhoti wa Beelzebuli, mũthamaki wa ndaimonio. Kũmenya no Jesũ meciiria mao, akĩmeera atĩrĩ, ũthamaki wothe ũgayanĩtio kũringana na wene nĩũkira ihooru, na itũũra inene rĩothe kana nyũmba ĩgayanĩtio kũringana na yene ndĩkarũgama. Na angĩkorwo Shetani nĩarutaga Shetani, nĩegayanĩirie we mwene, atĩa ũthamaki wake ũgĩkĩrũgama? Na angĩkorwo niĩ ndĩringata ndaimoni na ũhoti wa Beelzebuli, ariũ anyu maringata na ũhoti wa ũrĩkũ? Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ o ene nĩmagatuĩka aciirithania anyu. Angĩkorwo no niĩ thĩinĩ wa Roho wa Ngai nĩndĩrutaga ndaimona, hĩndĩ ĩyo ũthamaki wa Ngai nĩũkinyĩire kũrĩ inyuĩ. Kana atĩa mũndũ no ahotage gũtoonya thĩinĩ wa nyũmba ya mũndũ ũrĩa ũrĩ hinya na kuoya indo ciake, angĩkorwo ndamuohete mbere? Na hĩndĩ ĩyo nĩagataha nyũmba yake. Ũrĩa ũtarĩ mwena wakwa nĩ mũthũ wakwa, na ũrĩa ũtacookanagĩrĩria hamwe na niĩ nĩ kũhurunjagĩra arĩ. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ nĩndĩmwĩra inyuĩ, mehia mothe na kũruma gũkarekerwo kũrĩ andũ, no kũruma kwa Roho gũtigakarekerwo kũrĩ andũ; na ũrĩa wothe angĩaria kiugo gũũkĩrĩra Mũriũ wa mũndũ, nĩakarekerwo harĩ we; no ũrĩa wothe angĩaria gũũkĩrĩra Roho Mũtheru, ndakarekerwo harĩ we kana thĩinĩ wa hĩndĩ ĩyo ya rĩu kana thĩinĩ wa ĩrĩa ĩgooka. Kana ĩkai mũtĩ mwega na maciaro maguo mega, kana ĩkai mũtĩ mũũru na maciaro maguo mũũru, nĩgũkorwo kuuma kũrĩ maciaro mũtĩ nĩũmenyekaga. Ciana cia nyoka cia thumu, mũngĩhota atĩa kwaria maũndũ mega rĩrĩa mũrĩ aaganu? Nĩgũkorwo kuuma kũrĩ ũingĩ wa ngoro

kanua kaaragia. Mũndũ ũrĩa mwega arutaga maũndũ mega kuuma igĩĩna-inĩ rĩake rĩrĩa rĩega, na mũndũ ũrĩa mũũru arutaga maũndũ mooru kuuma igĩĩna-inĩ rĩake rĩrĩa rĩũru. Nĩndĩmwĩra atĩ kiugo gĩothe kĩa tũhũ kĩrĩa andũ mangĩaria, nĩmagacookia ũhoro ũkoniĩ kĩo mũthenya wa ciira; nĩgũkorwo kuuma ciugo ciaku nĩũgatuĩrwo mũthingu, na kuuma ciugo ciaku nĩũgatuĩrwo ciira. Hĩndĩ ĩyo amwe a andĩki na Afarisai makĩmũcookeria makiuga, Mũrutani, nĩtwendaga kuona kĩmenyithia kuuma harĩ wee. Nowe akĩmacookeria akĩmeera atĩrĩ, Rũciaro rũũru na rũa ũtharia nĩrũracaria kĩmenyithia, na gũtirĩ kĩmenyithia gĩkaaheo rũciaro rũrũ tiga kĩmenyithia kĩa Jona ũrĩa mũnabii. O ta ũrĩa Jona ũrĩa mũnabii aakorire arĩ thĩinĩ wa nda ya thamaki ĩrĩa nene mĩthenya ĩtatũ na matukũ matatũ, ũguo noguo Mũriũ wa Mũndũ agaatuĩka arĩ thĩinĩ wa ngoro ya thĩ mĩthenya ĩtatũ na matukũ matatũ. Andũ a Nineve nĩmakarahũka thĩinĩ wa ũtuanĩri-ciira hamwe na rũciaro rũrũ, na nĩmakarũtuĩra ciira, tondũ nĩmerirĩire ũhoro ũrĩa wahunjĩtio nĩ Jona, na atĩrĩrĩ, kũrĩ kĩndũ kĩnene gũkĩra Jona haha. Mũthamaki-mũka wa gũthini nĩakarahũka thĩinĩ wa ũtuanĩri-ciira hamwe na rũciaro rũrũ, na nĩakamĩtuĩra ciira, tondũ ookire kuuma mĩthia-inĩ ya thĩ kũigua ũũgĩ wa Solomoni, na ta rora, kĩndũ kĩnene gũkĩra Solomoni kĩrĩ haha. Rĩrĩa roho rĩrĩa rĩtarĩ theru rĩthiĩ kuuma kũrĩ mũndũ, rĩhĩtũkagĩra kũringana kũndũ kũrĩa gũtarĩ maaĩ gĩcaragia ũhurũko, na ti rĩonaga. Hĩndĩ ĩyo ĩrugaga atĩrĩ, Nĩngacooka nyũmba yakwa kuuma kũrĩa ndoimire, na rĩrĩa ĩgĩũka ĩkĩona nyũmba ĩtarĩ na wĩra, na ĩharaganirio, na ĩthondeketio. Hĩndĩ ĩyo nĩĩthiiaga na ĩkuuaga hamwe nayo ngoma mũgwanja ingĩ njũru gũkĩra yo mwene, na

ciatoonya igaikara kũu, na maũndũ ma kũrigĩrĩria ma mũndũ ũcio matuĩkaga mooru gũkĩra ma mbere. Ũguo nĩguo gũgaatuĩka kũrĩ rũciaro rũrũ rũũru. Rĩrĩa aaraaria kĩrĩndĩ kĩa andũ-rĩ, ona, nyina na ariũ a ithe maarũgamĩte nja, makĩenda kwaria nake. Mũndũ ũmwe akĩmwĩra atĩrĩ, Ona, nyina waku na ariũ a thoguo marũgamĩte nja makũrongoragia nĩguo makuone. No rĩrĩa aacookirie, akĩĩra ũrĩa warĩ kũmwĩra atĩrĩ, Nũũ nĩ nyina wakwa, na nũũ nĩ ariũ a baba wakwa? Na atambũrũkia guoko gwake kũrĩ arutwo ake akiuga: Onai nyina wakwa na ariũ a baba wakwa; nĩgũkorwo ũrĩa wothe ũngĩka ũrĩa Baba wakwa ũrĩa ũrĩ igũrũ endaga, we nĩwe mũrũ wa baba wakwa na mwarĩ wa baba wakwa na nyina wakwa.

13

Thĩinĩ wa mũthenya ũcio Jesũ aarĩkia kuuma nyũmba, nĩaikarire hau hakuhĩ na iria; na ikundi nyingĩ ikĩũngana harĩ we, nĩ ũndũ ũcio we atoonya gatarũ agĩikara, na kĩrĩndĩ gĩothe kĩarũgamĩte hũgũrũrũ-inĩ wa iria. Nake akĩmaarĩria maũndũ maingĩ na ngerekano, akiuga atĩrĩ, onai mũhaandi nĩoimire gũthiĩ kũhaanda. Na rĩrĩa ahaandaga, imwe ciagwĩire hau mũkĩra-inĩ wa njĩra, na nyoni igĩũka igĩcirĩa; na ingĩ ciagwĩire igũrũ rĩa mahiga, kũrĩa gũtaarĩ na tĩĩri mũingĩ, na o rĩmwe ikĩmera tondũ wa gũtarĩ na ũriku wa tĩĩri, no rĩrĩa riũa rĩaratha ikĩhĩa, na tondũ wa gũtarĩ na mũri ikĩũma; na ingĩ ciagwĩire mĩigua-inĩ, na mĩigua ĩkĩmera na ĩgĩcihinya; na ingĩ ciagwĩire igũrũ rĩa tĩĩri mwega na ikĩruta maciaro, imwe igana, na ingĩ

mĩrongo ĩtandatũ, na ingĩ mĩrongo ĩtatũ. Ũrĩa ũrĩ na matũ ma kũigua nĩaigue. Na rĩrĩa arutwo maamũkuhĩrĩirie, makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi ũmaaragĩria na ngerekano? Ũcio acookirie akĩmeera atĩrĩ, Inyuĩ nĩmũheetwo kũmenya ũhoro wa hitho wa ũthamaki wa igũrũ, no acio matiaheetwo. Ũrĩa wothe ũrĩ na kĩndũ, nĩakaheo na aingĩhe, no ũrĩa ũtarĩ na kĩndũ, o na kĩrĩa arĩ nakĩo nĩgĩkeeherio. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ndĩmaarĩria na ngerekano, nĩguo makĩonaga matikone na makĩiguaga matikĩigue kana mamenye, nĩguo matikagarũrũke; na hĩndĩ ĩyo ũrathi wa Isaia ũrĩa ũroiga nĩũkahingĩrio kũrĩ o: Mũgũthikĩrĩria mũkĩigua na mũtigataũkĩrwo nĩ ũhoro, na mũkĩonaga nĩmũkoona na mũtikoone; nĩgũkorwo ngoro ya andũ aya nĩĩnenehetie, na na matũ nĩmaiguire na ũritũ, na maitho mao nĩmahingĩte, nĩguo matikone na maitho na na matũ maigue na na ngoro mataũkĩrwo nĩ ũhoro na magarũrũke, na nĩngũmahonia. Maitho manyu no marathimwo, tondũ nĩmonaga, na matũ manyu, tondũ nĩmaiguaga. Tiguo, nĩgũkorwo ndĩramwĩra atĩ anabii aingĩ na andũ athingu nĩmerirĩirie kuona ũrĩa mũrona, na mationire, na kũigua ũrĩa mũraigua, na matiaiguire. Inyuĩ nĩ ũndũ ũcio thikĩrĩriai ngooro ya ũrĩa wahaandire. Mũndũ wothe ũrĩa ũiguaga kiugo kĩa ũthamaki na ndataũkĩrwo, ũũkaga ũrĩa mũũru na akooya kĩrĩa kĩhaandĩtwo thĩinĩ wa ngoro yake; ũyũ nĩwe ũrĩa wahaandirwo mũkĩra-inĩ wa njĩra. Ũrĩa ũhaandĩtwo igũrũ rĩa mahiga, ũyũ nĩwe ũrĩa ũiguaga kiugo na o rĩmwe akĩamũkĩra na gĩkeno na akĩoya kĩo; ndagĩ na mũri thĩinĩ wake mwene, no nĩ wa gĩthaa, no rĩrĩa mathĩĩna kana kũingatwo gũgĩũka nĩ ũndũ wa kiugo, o rĩmwe nĩahĩngagwo. Ũrĩa ũhaandĩtwo thĩinĩ wa mĩigua, ũyũ

nĩwe ũrĩa ũiguaga kiugo, no ũrũmbũyũ wa rĩũ rĩa rĩĩrĩ na ũhinga wa ũtonga nĩikũnyiita kiugo, naguo ũgatuĩka ũtarĩ maciaro. Ũrĩa ũhaandĩtwo igũrũ rĩa thĩ ĩrĩa njega, ũyũ nĩwe ũrĩa aiguaga kiugo na akamenya, ũrĩa ti-itherũ aciaragia maciaro na akaruta ũmwe igana, ũngĩ mĩrongo ĩtandatũ, na ũngĩ mĩrongo ĩtatũ. Ngooro ĩngĩ akĩmaigĩra mbere yao akiuga: Ũthamaki wa igũrũ ũhaananĩtio na mũndũ ũrĩa wahaandire mbegũ njega mũgũnda-inĩ wake; no rĩrĩa andũ maakomete, thũ yake ĩgĩũka na ĩkĩhaanda magira gatagatĩ ka ngano na ĩgĩthiĩ. Rĩrĩa nyeki ĩkĩmera na ĩgĩthondeka maciaro, hĩndĩ ĩyo magira makĩoneka o namo. Ngombo cia mwene nyũmba igĩũka ikĩmwĩra atĩrĩ: Mwathani, githĩ ti mbegũ njega wahaandire mũgũnda-inĩ waku? Kuuma kũ nĩ ũndũ ũcio ĩrĩ na mahuti ma ũtheri? Nowe akĩmeera atĩrĩ: Mũndũ thũ nĩwe ekĩte ũndũ ũyũ. No ndungata icio ikĩmwĩra atĩrĩ: Nĩũkwenda tũthiĩ tũcicookanĩrĩrie? Nowe akiuga: Aca, nĩguo rĩrĩa mũkũũngania mahuti mũtikamunya hamwe namo ngano; rekei cierĩ icio ikũre hamwe nginya ihinda rĩa gũgetha, na hĩndĩ ya gũgetha nĩngwĩra agethani: Ungananiai mbere mahuti na mũmohe mĩoho nĩguo mũmacine, no ngano mũmĩcookanĩrĩrie thĩinĩ wa ikũmbĩ rĩakwa. Ngoigana ĩngĩ amaheire makiuga atĩrĩ: Ũthamaki wa igũrũ ũhaana ta mbeu ya sinapi, ĩrĩa mũndũ ooire akĩmĩhaanda mũgũnda-inĩ wake; ĩrĩa ĩrĩ nini gũkĩra mbeu ciothe, no rĩrĩa ĩkũra, ĩtuĩkaga nene gũkĩra mboga ciothe na ĩgatuĩka mũtĩ, nĩguo nyoni cia igũrũ ciũke na ciake itara thĩinĩ wa honge ciayo. Ngooro ĩngĩ akĩmaarĩria, ũthamaki wa igũrũ ũhaana ta ndawa, ĩrĩa mũndũ-wa-nja aaoire akĩmĩhitha thĩinĩ wa ibaba ithatũ cia mũtu, nginya rĩothe rĩakinyĩtio ndawa. Maũndũ macio mothe Jesũ aaririe kĩrĩndĩ na

ngerekano, na atarĩ na ngerekano ndaaririe ũndũ o na ũrĩkũ kũrĩ o, nĩguo kĩrĩa kĩarĩtio nĩ mũnabii akiuga kĩhingio: Nĩngũhingũra kanua gakwa na ngerekano, nĩngoiga maũndũ mahithe kuuma kũmbĩrĩria ya thĩ. Hĩndĩ ĩyo aarĩkia gũtiganĩria kĩrĩndĩ kĩa andũ, agĩũka nyũmba-inĩ yake. Nao arutani ake nĩmamũkuhĩrĩirie makĩmwĩra atĩrĩ, twĩre ũhoro wa ngerekano ya magira ma mũgũnda. Nake akĩmacookeria akĩmeera: Ũrĩa ũrahaanda mbegũ njega nĩ Mũrũ wa Mũndũ; nayo mũgũnda nĩ thĩ; na mbegũ njega, acio nĩ ariũ a ũthamaki; nacio nyeki nĩ ariũ a ũũru; nake thũ ũrĩa wacihanda nĩ Ngoma; nayo magetha nĩ kĩrĩkĩro kĩa hĩndĩ; nao ageti nĩ atũmwo. O ta ũrĩa magegania macookanagĩrĩrio na maacinwo na mwaki, ũguo noguo gũgaatuĩka hĩndĩ ya kũrĩkĩra kwa rĩũ rĩĩrĩ. Mũriũ wa mũndũ nĩagatũma atũmwo ake, na nĩmakongania kuuma ũthamaki-inĩ wake indo ciothe cia kũhĩngithia na arĩa meekaga ũhoro wa gũthũkia watho, na nĩmamaikia thĩinĩ wa icua rĩa mwaki; kũu nĩkũgaakorwo kĩrĩro na kũhagarania magego. Hĩndĩ ĩyo andũ arĩa athingu nĩmakaara ta riũa thĩinĩ wa ũthamaki wa Ithe wao. Ũrĩa ũrĩ na matũ ma kũigua nĩaigue. Rĩngĩ ũthamaki wa igũrũ ũhaana ta kĩgĩĩna kĩhithe thĩinĩ wa mũgũnda, kĩrĩa mũndũ onete akĩhitha, na nĩ ũndũ wa gĩkeno gĩake agĩthiĩ akĩendia indo ciothe iria arĩ nacio, na agĩgũra mũgũnda ũcio. Rĩngĩ ũthamaki wa igũrũ ũhaana ta mũndũ mwonjoria ũrĩa ũracaria tũhiga twa goro twega; ũrĩa aaronire kĩhiga kĩmwe kĩa goro kĩa bata mũno aathiire akĩendia indo ciothe iria aarĩ nacio, na agĩkĩgũra. Rĩngĩ ũthamaki wa igũrũ ũhaana ta wabu ũikĩtio iria-inĩ na ũkĩũngania mĩthemba yothe; ũrĩa, rĩrĩa waiyũrire, makĩũambatia hũgũrũrũ-inĩ na magĩikara thĩ makĩũngania iria

njega ikĩigwo ndigithũ-inĩ, no iria njũrũ makĩikia nja. Ũguo nĩguo gũgaatuĩka rĩrĩa rĩa kũrĩkĩrio kwa hĩndĩ ĩno. Atũmwo acio nĩmakoima na nĩmakamũra andũ arĩa aaganu kuuma gatagatĩ ka arĩa athingu, na nĩmakamaikia thĩinĩ wa icua rĩa mwaki; kũu nĩkuo gũkaagĩa kĩrĩro na kũhagarania magego. Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Nĩmũtaũkĩrwo nĩ maũndũ maya mothe? Mamwĩra atĩrĩ, ĩĩ, Mwathani. nowe akĩmeera atĩrĩ, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ mwandĩki-marũa wothe ũrĩa ũrutĩtwo ũhoro wa ũthamaki wa igũrũ ahaana ta mwene-nyũmba, ũrĩa ũrutaga kuuma kĩgĩĩna-kĩa-indo ciake indo cia njerũ na cia tene. Na nĩkwagĩire atĩrĩ rĩrĩa Jesũ aarĩkirie ngerekano icio, akiuma kũu, na aakinya bũrũri wake mwene akamarutana thĩinĩ wa kĩũngano kĩao, nĩguo o makagega na moige: Mũndũ ũyũ onire kũ ũũgĩ ũyũ na hinya ici? Githĩ ũyũ ti mũrũ wa mũbundi? Githĩ nyina wake ndeetwo Mariamu, na ariũ a nyina Jakubu na Jusufu na Simoni na Juda? Na acio aarumwe ake githĩ ti othe marĩ gũkũ harĩ ithuĩ? Kuuma kũ nĩ ũndũ ũcio mũndũ ũyũ onire maũndũ maya mothe? Nao maagĩrĩirwo nĩ kũhĩngwo nĩ ũndũ wake. Nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Mũnabii ndagĩaga gũtarĩ gĩtĩĩo tiga bũrũri-inĩ wake na nyũmba-inĩ yake. Nake ndaigire kũruta ciama nyingĩ kũu nĩ ũndũ wa kwaga kwĩtĩkia kwao.

14

Ihinda-inĩ rĩu Herode mũthamaki wa robo aiguire ũhoro wa Jesũ na akĩĩra ndungata ciake atĩrĩ: Ũyũ nĩ Johana Mũbatithania; we nĩariũkĩtio kuuma kũrĩ arĩa akuũ, na nĩ ũndũ wa ũguo hinya

nĩcirutaga wĩra thĩinĩ wake. Nĩgũkorwo Herode aakorwo anyiitĩte Johana, akĩmuoha na akĩmũiga njeera nĩ ũndũ wa Herodia, mũtumia wa Filipu mũrũ wa ithe. Oigaga nĩgũkorwo Johana aamwĩraga atĩrĩ, ti kwagĩrĩire wee kũmĩgwatĩra. Na o na gũtuĩka nĩendaga kũmũũraga, nĩetigĩrire kĩrĩndĩ kĩu, tondũ nĩmamũtuaga ta mũnabii. Rĩrĩa gĩathĩ kĩa gũciarwo kĩa Herode kĩarĩ gĩkĩgĩĩrwo, mwarĩ wa Herodia nĩainire gatagatĩ na nĩakenagia Herode; nĩ ũndũ ũcio na mwĩhĩtwa nĩerĩkanĩire kũmũhe kĩrĩa gĩothe angĩmũhooya. Nake ũcio, atũmwo nĩ nyina wake, akiuga atĩrĩ, Nengera haha igũrũ rĩa mbakũra mũtwe wa Johana Mũbatithania. Nake mũthamaki akĩigua kĩeha, no nĩ ũndũ wa mĩĩhĩtwa na arĩa maarĩ hamwe nake metha-inĩ akĩathana aheanwo, na aatumanĩte akĩtinia Johana mũtwe kũu njeera. Nayo mũtwe wake ũkĩrehwo igũrũ rĩa sahani, na ũkĩheo kĩhĩĩ kĩu, nake agĩũtwara kũrĩ nyina. Na rĩrĩa arutwo ake maakuhĩrĩria, nĩmakuuire mwĩrĩ na makĩũthika, na magĩũka makĩhe Jesũ ũhoro. Kũigua ũguo-rĩ, Jesũ eherire kũu thĩinĩ wa gatarũ agĩthiĩ handũ ha werũ arĩ wiki mwene, na rĩrĩa ciũmbe ciaiguire ũguo, ikĩmũrũmĩrĩra na magũrũ kuuma matũũra-inĩ. Nake akiuma, Jesũ onire kĩrĩndĩ kĩingĩ, na akĩmaiguĩra tha, na akĩhonia arĩa maarĩ arũaru ao. Hwaĩ-inĩ rĩrĩa gũtuĩkire, arutwo ake nĩmamũkuhĩrĩirie makiuga atĩrĩ, Kũndũ gũkũ nĩ gĩthaka, na thaa nĩĩhĩtũkĩte. Rekereria ikundi cia andũ mathiĩ, nĩguo mathiĩte tũtũũra-inĩ megũrĩre o ene irio. No Jesũ akĩmeera atĩrĩ, matiagĩrĩirwo nĩ gũthiĩ; maheei inyuĩ kĩndũ gĩa kũrĩa. No acio makĩmwĩra atĩrĩ, Tũtirĩ na kĩndũ gũkũ tiga mĩgate ĩtano na thamaki igĩrĩ. Ũcio no akiuga atĩrĩ, Nreherei o haha. Nake aarĩkia kwatha kĩrĩndĩ kĩa andũ gũikara thĩ igũrũ rĩa nyeki,

akĩoya mĩgate ĩrĩa ĩtano na thamaki igĩrĩ, akĩrora igũrũ matu-inĩ, akĩrathima, na aarĩkia kũmĩuna akĩhe arutwo mĩgate, nao arutwo makĩhe kĩrĩndĩ kĩa andũ. Na marĩire othe, na makĩhũũna, na makĩoya kĩrĩa kĩatigaire kĩa tũcunjĩ, ikũnia ikũmi na igĩrĩ ciyũrĩte. No arĩa maarĩĩaga maarĩ aanake ta ngiri ithano hatarĩ-rĩ na atumia na ciana. Nake o rĩrĩa Jesũ ahatĩrĩirie arutwo ake kwĩhikia thĩinĩ wa marikabu na gũthiĩ mbere yake mũrĩmo ũrĩa ũngĩ, nginya ndaarekie ikundi cia andũ. Na aarĩkia kũrekia kĩrĩndĩ kĩa andũ, akĩambata kĩrĩma arĩ wiki nĩguo ahooe. Hwaĩ-inĩ ũcio ũtuĩkĩte, aarĩ wiki kũu. No rĩrĩ, marikabu yarĩ gatagatĩ-inĩ ga iria, ĩkĩnyariirwo nĩ mĩthemba, nĩgũkorwo rũhuho rwarĩ rũmũgambanie. No rĩrĩa rĩa kana rĩa ũtukũ, Jesũ nĩamathiĩire akĩgerera igũrũ rĩa iria. Na mona we arutani agĩthiĩ igũrũ rĩa iria, nĩmathĩĩnĩkire makiuga atĩ nĩ kĩoneki, na nĩ ũndũ wa gwĩtigĩra makĩanĩrĩra. No rĩrĩ, Jesũ akĩmaarĩria o rĩmwe, akiuga atĩrĩ, Gĩai na ũcamba, nĩ niĩ, mũtigĩĩtigĩre. Gũcookia-rĩ, Petero akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, angĩkorwo nĩwe, njatha njũke kũrĩ we igũrũ rĩa maaĩ. Nowe akiuga atĩrĩ, Ũka. Na aarĩkia kuharũrũka kuuma marikabu-inĩ, Petero agĩthiĩ igũrũ rĩa maaĩ nĩguo oke kũrĩ Jesũ. Rĩrĩa onire rũhuho rũrũ rũrĩ hinya, akĩĩtigĩra, na rĩrĩa aambĩrĩirie kũtoonyerera, akĩanĩrĩra akiuga, Mwathani, honokia. O hĩndĩ ĩyo Jesũ atambũrũkĩtie guoko gwake, akĩmũnyiita na akĩmwĩra, Wee ũrĩ na wĩtĩkio mũnini, nĩ kĩĩ gĩatũmire ũgĩe na nganja? Na rĩrĩa maatoonyire thĩinĩ wa gatarũ rũu-rĩ, rũhuho rũkĩhoorera; nao arĩa maarĩ thĩinĩ wa gatarũ rũu maakĩũka makĩmũinamĩrĩra makiuga atĩrĩ: Ti-itherũ wee ũrĩ Mũrũ wa Ngai. Na maarĩkia kũringa, magĩkinya bũrũri wa Genesareti. Nao rĩrĩa andũ a kũndũ kũu maamenyire,

magĩtũma ũhoro bũrũri-inĩ wothe ũrĩa ũthiũrũrũkĩirie kũndũ kũu, na makĩmũrehere andũ othe arĩa maarĩ arũaru, na makĩmũthaitha nĩguo o na mangĩhutia tu gĩcũnji kĩa nguo yake; na arĩa othe maahutirie makĩhonio.

15

Hĩndĩ acio aandĩki na Afarisai kuuma Jerusalemu nĩmokire kũrĩ Jesũ makiuga: Nĩ kĩĩ gĩtũmi arutwo aku magarare mũtugo wa athuuri? Nĩgũkorwo matithambaga moko mao rĩrĩa marĩĩaga mũgate. Nowe acookia akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga o na inyuĩ mũtharagie rĩathani rĩa Ngai nĩ ũndũ wa mĩtugo yanyu? Nĩgũkorwo Ngai nĩathanire akiuga, tĩĩa thoguo na maitũguo, na ũrĩa ũrumaga ithe kana nyina nĩakue na gĩkuũ. No inyuĩ mũroiga: ũrĩa ũngĩĩra ithe kana nyina, kĩheo kĩrĩa ũngĩguna harĩ niĩ, na ndangĩtĩĩa ithe wake kana nyina wake; na nĩmũthũkĩtie watho wa Ngai nĩ ũndũ wa mĩtugo yanyu. Inyuĩ aragũrũri, Isaia arathire wega ũhoro wanyu akiuga: Andũ aya mandeherera na tũnua twao na mĩromo yao nĩmaheaga gĩtĩĩo, no ngoro ciao irĩ haraaya na niĩ; no tũhũ nĩmahooyaga, makĩrutana mataaro marĩ maathani ma andũ. Na aarĩkia gwĩta kĩrĩndĩ, akĩmeera atĩrĩ: Thikĩrĩriai na mũtaũkĩrwo; ti kĩrĩa kĩratoonya kanua kĩrĩa kĩthaahiagia mũndũ, no kĩrĩa kĩroima kanua-rĩ, kĩu nĩkĩo kĩthaahiagia mũndũ. Hĩndĩ ĩyo, arutwo ake maamũkuhĩrĩria makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩũũĩ atĩ Afarisai nĩmarakaririo rĩrĩa maaiguire kiugo kĩu? Nowe acookire akiuga atĩrĩ, mĩmera yothe ĩrĩa ĩtahandĩtwo nĩ Baba wakwa wa igũrũ nĩĩkamurwo. Rekiai o,

atongoragia nĩ atumia a atumia. Mũtumia angĩkorwo atongoragia mũtumia, eerĩ magũa thĩinĩ wa irima. Gũcookia-rĩ, Petero akĩmwĩra atĩrĩ, Tũtaarĩrie ngooro ĩno. No Jesũ akiuga atĩrĩ, O na rĩu inyuĩ mũtarĩ na ũtaũku? Mũtiigũtaũkĩrwo atĩ indo ciothe iria citoonyaga kanua igathiĩ nda na igaikio handũ ha gũikia mai? No icio ikiumaga kuuma kanua iumaga kuuma ngoro-ini, na icio nĩcio ithaahĩaga mũndũ. Nĩgũkorwo kuuma ngoro-inĩ nĩkuo kuumaga meciiria mooru, ũragani, ũtharia, ũmaraya, ũici, ũira wa maheeni, na kũruma Ngai. Ici nĩcio iria ithaahiagia mũndũ, no kũrĩa na moko matathambĩtio ti ithaahiagia mũndũ. Nake Jesũ athuĩte kuuma kũu, akĩehera agĩthiĩ mĩena-inĩ ya Turo na Sidoni. Na rĩu ona, mũndũ-wa-nja Mũkaanani kuuma mĩhaka-inĩ ĩyo ũrĩa woimĩte akĩanĩrĩra harĩ we akiuga, Njiguĩra tha niĩ, Mwathani, mũriũ wa Daudi; mwarĩ wakwa nĩ kũgĩa mũno na ndaimoni. No rĩrĩ ndaamũcookirie ũhoro o na ũmwe. Na arutani ake maamũkuhĩrĩria makĩmũũria makiuga: Mũrekerie, nĩgũkorwo nĩaranĩrĩra thuutha witũ. Nowe acookia akiuga, Niĩ ndĩratũmwo tiga kũrĩ ng'ondu iria ciũrĩte cia nyũmba ya Isiraeli. Nowe akĩũka, akĩmũinamĩra akiuga, Mwathani, ndeithia. Nowe akĩhĩtũkĩra akiuga atĩrĩ, ti wega kũoya irio cia ciana ũciikĩre ngui iria nini. Mũndũ-wa-nja ũcio akiuga atĩrĩ, Ĩĩ, Mwathani, nĩgũkorwo ngui nacio irĩĩaga tũhenyũ tũrĩa tũgũũaga kuuma metha-inĩ ya athani ao. Hĩndĩ ĩyo Jesũ acookia, akĩmwĩra: Ĩĩ mũndũ-wa-nja, wĩtĩkio waku nĩ mũnene; ũrekwo ũgĩĩkwo kũrĩ we o ta ũrĩa ũkwenda. Na mwarĩ wake akĩhonio kuuma thaa ĩyo. Na thuutha wa gũthiĩ kuuma kũu, Jesũ okire hakuhĩ na iria rĩa Galili, na aahaica kĩrĩma-inĩ, aikarire kũu. Nacio ikundi nyingĩ ikĩmũkuhĩrĩria marĩ na arĩa mathuaga,

arĩa atumumu, arĩa matiguĩ, arĩa menyongu na angĩ aingĩ hamwe nao, nao makĩmaika hau magũrũ-inĩ ma Jesũ, nake akĩmahonia, nĩ ũndũ ũcio ikundi ikĩgega ciona arĩa matiguĩ makĩigua, arĩa mataarĩtie makĩaria, arĩa menyongu magĩkira, arĩa mathuaga magĩthiĩ, na arĩa atumumu makĩona; nao makĩgooca Ngai wa Isiraeli. No Jesũ eetĩte arutwo ake, akiuga atĩrĩ, Nĩndĩ na tha ya kĩrĩndĩ kĩu, tondũ nĩmaikarĩte na niĩ mĩthenya ĩtatũ na matirĩ na kĩndũ gĩa kũrĩa, na ndikwenda kũmarekeria mehĩtie irio, nĩguo matikanore njĩra-inĩ. Nao arutwo ake makĩmwĩra atĩrĩ, Tũngĩgĩa na mĩgate mĩingĩ ũguo kũ werũ-inĩ ũũ nĩguo tũhũũnie kĩrĩndĩ kĩnene kĩũ? Nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Mĩgate mũrĩ nayo nĩ mĩigana? Nao makiuga atĩrĩ: Mũgwanja, na thamaki nini njonjorũ. Na aathire ikundi cia andũ kwĩgũithia thĩ. Na rĩrĩa oire mĩgate mũgwanja na thamaki, na aarĩkia kũheanĩte ngaatho, akĩmĩunanga na akĩmĩhe arutwo ake, nao arutwo makĩhe kĩrĩndĩ. Nao andũ othe makĩrĩa na makĩhũũna, na makĩoya iria ciatigarĩte cia tũcunjĩ ciondo mũgwanja ciyũrĩte; nao arĩa maarĩĩaga maarĩ arũme ngiri inya atekũhĩtania atumia na ciana. Na aarĩkia kũingata ikundi cia andũ, ahaica marikabu-inĩ, na agĩũka mĩhaka-inĩ ya Magdala.

16

Na rĩrĩa Afarisai na Asadukai maakuhĩrĩirie makĩmũgeria, makĩmũũria amoonie kĩmenyithia kuuma igũrũ. Nowe acookia akĩmeera atĩrĩ: Hwaĩ-inĩ mũkoiga atĩrĩ kũrĩ na kĩrĩa kĩega, tondũ igũrũ nĩ rĩtune; na rũciinĩ mũkoiga atĩrĩ ũmũthĩ nĩ kũrĩ na

kĩhuhũko, tondũ igũrũ nĩ rĩtune na nĩ rĩtumanu. Inyuĩ arĩa mũhinga-rĩ, mũũĩ gũkũũrana ũthiũ wa igũrũ, no imenyithia cia mahinda mũtingĩhota kũmenya? Rũciaro rũũru na rwa ũtharia nĩrũrongoragia kĩmenyithia, na kĩmenyithia gĩtigakũheo kũrĩ ruo tiga o kĩmenyithia kĩa Jona ũrĩa mũnabii. Na aamatigĩte kũu, agĩthiĩ. Na arutwo ake maarĩkia gũũka mũrĩmo ũrĩa ũngĩ, nĩmariganĩirwo nĩ kũoya mĩgate. No Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Onai na mwĩmenyererei ndawa ya Afarisai na Asadukai. Acio nao maaciiragĩrĩria thĩinĩ wao ene makiuga atĩrĩ, Mĩgate tũtioyete. Kũmenya ũguo-rĩ, Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũraranĩria thĩinĩ wanyu ene, inyuĩ a wĩtĩkio mũnini, atĩ mũtiamũkĩra mĩgate? Mũtiigũ mũtanamenya, kana mũtiririkanaga mĩgate ĩtano ya andũ ngiri ithano, na itarũrũ iigana mwoire? Kana mũtiririkanaga mĩgate mũgwanja ya andũ ngiri inya, na ciondo cia mũigana mwamũkĩrire? Nĩ kĩĩ gĩtũmi mũtamenya atĩ ti ũhoro wa mũgate ndamwĩrire mwĩhũũge kuuma kũrĩ ndawa ya Afarisai na Asadukai? Hĩndĩ ĩyo nĩmataũkĩirie atĩ ndoigire kũrũmbũiya kuuma ndawa-ĩrĩa-ĩimbagia ya mũgate, no kuuma ũrutani wa Afarisai na Asadukai. Rĩrĩa Jesũ ookire icunjĩ-inĩ cia Kaisaria ya Filipu, oorĩtie arutwo ake akĩũria atĩrĩ, Andũ maroiga atĩ niĩ ndĩ ũ, Mũrũ wa Mũndũ? Nao makiuga atiriri, Amwe moigaga ni Johana Mubatithania, angi moigaga ni Elija, nao angi moigaga ni Jeremia kana umwe wa anabii. Arameeraga atĩrĩ, No inyuĩ-rĩ, mũnjĩĩraga atĩ ndĩ ũ? Gũcookia-rĩ, Simoni Petero akiuga atĩrĩ, Wee nĩwe Kristũ, Mũrũ wa Ngai ũrĩa ũrĩ muoyo. Nake acookia Jesũ akĩmwĩra: ũrathimwo nĩwe, Simoni Mũrũ wa Jona, nĩgũkorwo nyama na thakame itiakũguũrĩirie ũndũ ũyũ, no nĩ Baba wakwa ũrĩa ũrĩ igũrũ. Na niĩ nĩngwĩra

atĩrĩ wee ũrĩ Petero, na igũrũ rĩa ihiga rĩrĩ nĩngaka kanitha wakwa, na ihingo cia gĩkuũ itikaahota kũmĩtooria. Na nĩngakũhe cabi cia ũthamaki wa igũrũ, na kĩrĩa gĩothe ũngĩoha gũkũ thĩ, nĩgĩkorwo kĩohetwo kũu igũrũ, na kĩrĩa gĩothe ũngĩohora gũkũ thĩ, nĩgĩkorwo kĩohoretwo kũu igũrũ. Hĩndĩ ĩyo aathire arutani ake nĩguo matikeere mũndũ o na ũrĩkũ atĩ we nĩwe Jesũ Kristũ. Kuuma hĩndĩ ĩyo, Jesũ ambĩrĩirie kuonia arutwo ake atĩ nĩ kĩagĩrĩire we kũũma athiĩ Jerusalemu, na anyariirĩke maũndũ maingĩ kuuma kũrĩ athuuri, na athĩnjĩri-Ngai arĩa anene, na aandĩki-marũa, na ooragwo, na mũthenya wa gatatũ ariũkio. Na Petero aarĩkia kũmũoya mwena-inĩ, ambĩrĩria kũmũkaania akiuga atĩrĩ, Ũtugi ũrogĩkorwo harĩ wee, Mwathani! Ũndũ ũyũ ndũgaakorwo harĩ wee. Ũcio no aagarũrũka akĩĩra Petero atĩrĩ, Thiĩ thuutha wakwa, Shetani, ũrĩ kĩhĩnga gĩa kũhĩngwo harĩ niĩ, tondũ ndũreciiria maũndũ ma Ngai, no maũndũ ma andũ. Hĩndĩ ĩyo Jesũ akĩĩra arutwo ake atĩrĩ, Angĩkorwo mũndũ endaga kũnũmĩrĩra, nĩaĩkaane we mwene, na oe mũtharaba wake, na anũmĩrĩre. Ũrĩa ũngĩenda kũhonokia roho wake nĩakamĩũra, no ũrĩa ũngĩũra roho wake nĩ ũndũ wakwa, nĩakamĩona. Nĩ kĩĩ mũndũ agũnĩkwo nĩkĩo angĩgaya thĩ yothe, no roho wake ũthirio kana ũũrwo? Kana nĩ kĩĩ mũndũ akaaheana gũkũũrania na roho wake? Nĩgũkorwo Mũriũ wa Mũndũ nĩegũũka arĩ na riiri wa Ithe wake hamwe na aũmĩrĩri ake, na hĩndĩ ĩyo nĩakarĩha o mũndũ kũringana na ciĩko ciake. Ti-nguo, nĩndĩmwĩra atĩrĩ, kũrĩ amwe a arĩa marũgamĩte haha, arĩa matagacama gĩkuũ nginya marĩona Mũriũ wa Mũndũ agĩũka thĩinĩ wa ũthamaki wake.

17

Na thutha wa matuku matandatũ Jesũ akĩoya Petero na Jakubu na Johana mũrũ wa nyina, nao akĩmatwara kĩrĩma-inĩ kĩraihu nene marĩ oiki; na akĩgarũrwo mbere yao, na ũthiũ wake ũkĩhenia ta riũa, na nguo ciake ikĩgĩa njerũ ta ũtheri. Na rora, nĩmoonirwo nĩo Musa na Elija marĩ hamwe nake makĩaranĩria. Gũcookia no Petero oigire Jesũ, Mwathani, nĩ njega ithuĩ gũkorwo haha. Angĩkorwo ũkwenda, nĩtwĩke haha ihema ithatũ: kũrĩ wee ĩmwe, na kũrĩ Musa ĩmwe, na ĩmwe kũrĩ Elija. Akĩaragia o ũguo-rĩ, ĩĩ itu rĩerũ rĩa ũtheri rĩkĩmaiyũkĩria, na ĩĩ mũgambo kuuma itu-inĩ rĩu ũkiuga atĩrĩ: Ũyũ nĩwe mũrũ wakwa ũrĩa nyendete, ũrĩa thĩinĩ wake nĩndakenire; mũiguei we. Na rĩrĩa arutwo maaiguire, makĩgũa mothiũ-inĩ mao na makĩmaka mũno. Nake Jesũ agĩkuhĩrĩria, akĩmahutia, akiuga atĩrĩ, Mwĩrarahũkei na mũtigetigĩre. Maarĩkia kũoya maitho mao, mationire mũndũ o na ũmwe tiga Jesũ wiki. Na rĩrĩa maikũrũkaga kuuma kĩrĩma-inĩ, Jesũ akĩmaatha akiuga atĩrĩ, mũtikanerere mũndũ o na ũrĩkũ ũhoro wa kĩoneki kĩu nginya rĩrĩa Mũrũ wa Mũndũ akariũka kuuma kũrĩ arĩa akuũ. Nao makĩmũũria, arutwo ake makiuga, Nĩ kĩĩ gĩtũmi aandĩki-marũa maroiga atĩ Elija nĩagĩrĩirwo gũũka mbere? Nake Jesũ akĩmacookeria akĩmeera atĩrĩ: Elija ti-itherũ nĩagooka wa mbere na nĩagacookereria maũndũ mothe; no ndĩramwĩra atĩrĩ Elija nĩokĩte o na rĩu, na matiamũmenyire, no maamwĩkĩire ũrĩa wothe mendire; ũguo noguo Mũrũ wa Mũndũ ekũnyariirĩka nĩo. Hĩndĩ ĩyo arutwo nĩmataũkĩrwo atĩ aarĩtie ũhoro wa Johana

Mũbatithania. Na rĩrĩa mookire kũrĩ kĩrĩndĩ kĩa andũ, mũndũ ũmwe akĩmũkuhĩrĩria akĩmũinamĩrĩra ndu na akiuga atĩrĩ: Mwathani, iguĩra mũriũ wakwa tha, tondũ arĩ na mũrimũ wa mweri na nĩaratũũra mũno; nĩgũkorwo mahinda maingĩ agũaga mwaki-inĩ na mahinda maingĩ agũaga maaĩ-inĩ. Na ndamũrehire kũrĩ arutwo aku, na matiahota kũmũhonia. Acookia no Jesũ akiuga, Ĩĩ rũciaro rũtarĩ na wĩtĩkio na rũogometie, ngũikara na inyuĩ nginya rĩ? Ngũmũkirĩrĩria nginya rĩ? Mũndeherei we kũrĩ niĩ haha. Na Jesũ akĩmĩkaania, na ngoma ĩkiuma harĩ we, na kaana kau gakĩhonio kuuma thaa ĩyo. Hĩndĩ arutwo magĩkuhĩrĩria Jesũ marĩ oiki, makĩmũũria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmire ithuĩ tũtiahote kũmĩrutũrũra? Nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Nĩ ũndũ wa kwaga gwĩtĩkia kwanyu. Ti tiga, nĩgũkorwo nĩndĩramwĩra atĩrĩ, angĩkorwo mũrĩ na wĩtĩkio ta mbeu ya sinapi, nĩmũkeera kĩrĩma gĩkĩ atĩrĩ, ũma haha ũthiĩ kũu, na nĩgĩgathiĩ, na gũtirĩ ũndũ ũkaagĩra hinya harĩ inyuĩ. No rĩrĩ, mũhĩrĩga ũyũ ndũumaga tiga ũngĩkorwo ũrĩ na ihooya na kwĩhinga kũrĩa. Rĩrĩa maacookaga Galili, Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Mũriũ wa mũndũ akiriĩ kũneanwo moko-inĩ ma andũ na nĩmakamũũraga, na mũthenya wa gatatũ nĩakarahũka. Nao makĩgĩa na kĩeha kĩnene mũno. Rĩrĩa mookire Kaperanaumu, arĩa meeyaga didrakima makĩhĩrĩria Petero na makĩmũũria atĩrĩ, Mũrutani wanyu ndarutaga didrakima? Oigaga atĩrĩ, ĩĩ. Na rĩrĩa aatoonya thĩinĩ wa nyũmba, Jesũ aamũkinyĩirie akĩmwĩra: ũreciiria atĩa, Simoni? Athamaki a thĩ nĩmamũkagĩra mĩhoro kana ũtheri kuuma kũrĩ andũ arĩkũ? Kuuma kũrĩ ariũ ao kana kuuma kũrĩ andũ angĩ? Petero akĩmwĩra atĩrĩ: Kuuma kũrĩ andũ angĩ. Jeso akĩmwĩra atĩrĩ: Nĩ ũndũ ũcio ciana nĩ cia wĩyathi. Nĩguo

tũtikamathũkie, thiĩ iria-inĩ ũikie ndwano, na thamaki ĩrĩa ĩkwambata mbere ũmĩoe. Ũhingũra kanua kayo ũkuona stater, ũcio woe ũmahe handũ hakwa na haku.

18

Thaa ya ihinda rĩu arutwo nĩmokire kũrĩ Jesũ makiuga atĩrĩ, nũũ ũrĩa mũnene ũthamaki-inĩ wa igũrũ? Nake Jesũ aatuĩte kaana, akĩrũgamia gatagatĩ-inĩ wao na akiuga: Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, mũngĩaga kũgarũrũka na mũtuĩke ta ciana, mũtigacooka mũtoonye ũthamaki-inĩ wa igũrũ. Mũndũ ũrĩa ũkwĩnyiihia o ta kaana aka, ũcio nĩwe mũnene thĩinĩ wa Ũthamaki wa Igũrũ. Nake ũrĩa ũngĩamũkĩra kaana kamwe ta kau thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, nĩ niĩ aramũkĩra; no ũrĩa ũngĩhĩngithia ũmwe wa anini aya metĩkĩtie niĩ, nĩ kwagĩrĩire harĩ we atĩ ihiga rĩa gĩthĩi rĩa ndigiri rĩcuurio ngingo yake na atoonyio kũrĩa kũriku kũu iria-inĩ. Kaĩ kũrĩ thĩ kuuma kũrĩ ciũmbo cia kũhĩngĩcania, nĩgũkorwo nĩ bata ciũmbo cia kũhĩngĩcania ciũke, no kaĩ kũrĩ mũndũ ũcio ũrĩa ũtuĩkanĩirie kĩũmbo kĩa kũhĩngĩcania kĩũkaga. No angĩkorwo guoko gwaku kana kũgũrũ gwaku nĩgũgũtũma wĩhie, temia icio na ũciikĩrie harĩ wee. Nĩ wega harĩ wee gũtoonya muoyo ũrĩ mwonju kana ũrĩ mũthuthĩ, gũkĩra ũrĩ na moko meerĩ kana magũrũ meerĩ ũikio mwaki-inĩ wa tene na tene. Na angĩkorwo riitho rĩaku nĩrĩgũtũma wĩhie, rĩunye na ũrĩikie kuuma harĩwe, nĩ wega harĩwe ũtoonye muoyo-inĩ ũrĩ na riitho rĩmwe, gũkĩra ũrĩ na maitho meerĩ ũikio gehena-inĩ ya mwaki. Menyererai mũtikarege ũmwe wa anini aya, nĩgũkorwo

ndĩramwĩra atĩ aheani-ndũmĩrĩri ao kũu igũrũ hĩndĩ ciothe monaga ũthiũ wa Baba wakwa ũrĩa ũrĩ igũrũ. Nĩgũkorwo Mũrũ wa Mũndũ okire kũhonokia kĩrĩa kĩũrĩte. Nĩ atĩa ũrĩa mũrona? Angĩkorwo mũndũ ũmwe nĩagĩa na ng'ondu igana rĩmwe na ĩmwe yacio ĩhĩtie njĩra, githĩ ti atĩ nĩatigaga icio mĩrongo kenda na kenda kũu irĩma-inĩ, athiĩte agacaria ĩrĩa ĩhĩtĩte njĩra? Na angĩtuĩka kũrĩona, ti-itherũ ndĩramwĩra inyuĩ atĩ nĩĩkenaga nĩ ũndũ warĩo gũkĩra cia mĩrongo kenda na kenda iria itiorĩte. Ũguo ti wendo mbere ya Baba wanyu ũrĩa ũrĩ igũrũ-inĩ atĩ o na ũmwe wa tũtũ tũnini tũtũ oore. Angĩkorwo mũrũ-wa-nyũkwa ehie harĩ wee, thiĩ ũmũkaanie arĩ wee na we mwiki; angĩkorwo nĩagũthikĩrĩria, nĩũgũĩte mũrũ-wa-nyũkwa; no angĩkorwo ndagũthikĩrĩria, oya hamwe na wee ũmwe kana eerĩ, nĩguo kanua-inĩ ka aira eerĩ kana atatũ kiugo gĩothe kĩhaandwo. Angĩkorwo no arega kũigua ũhoro wao, ĩra kanitha; angĩkorwo no arega kũigua o na kanitha, atuĩke harĩ we o ta mũndũ wa Kĩndũ-Inĩ na mũtongoria wa igooti. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, indo ciothe mũngĩoha gũkũ thĩ, nĩigaakorwo ĩohĩtwo kũu igũrũ, na indo ciothe mũngĩrekeria gũkũ thĩ, nĩigaakorwo ĩrekereirio kũu igũrũ. Rĩngĩ ti-nĩ nĩndĩmwĩra atĩrĩ, angĩkorwo eerĩ anyu mwĩtĩkĩrĩrie igũrũ rĩa thĩ ũhoro wa ũndũ wothe ũrĩa angĩkorwo mahooe, nĩũkamekĩrwo nĩ Baba wakwa ũrĩa ũrĩ igũrũ. Tondũ kũrĩa andũ eerĩ kana atatũ monganĩte thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, kũu ndĩ gatagatĩ-inĩ wao. Hĩndĩ ĩyo Petero aakinya harĩ we akiuga: Mwathani, nĩ maita maigana mũrũ wa maitũ ũkanjĩhĩria na niĩ ndĩmũrekere? Nginya maita mũgwanja? Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Ndikwĩra nginya mahinda mũgwanja, no nginya mahinda mĩrongo mũgwanja mũgwanja. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, ũthamaki

wa igũrũ wahaananirio na mũndũ mũthamaki ũrĩa endire kũrĩkanĩra kiugo na ndungata ciake. Rĩrĩa aambĩrĩirie kũrĩkanĩria mĩrigo, areheirwo harĩ we mũndũ ũmwe mũrĩhĩri wa taranda itarĩ na igana. Tondũ ndaarĩ na kĩa kũrĩha, mwathi wake akĩathana endio hamwe na mũtumia wake na ciana ciake na indo ciothe iria aarĩ nacio, nĩguo thiirĩ ĩrĩhwo. Nĩ ũndũ ũcio ndungata ĩyo yagũire, ĩkĩmũinamĩrĩra ĩkiuga atĩrĩ, Mwathi, njĩtĩkĩria, na nĩngũkũrĩha indo ciothe. Kũgĩa na tha-rĩ, mwathi wa ndungata ĩyo akĩmũrekeria na akĩmũrekereria thiirĩ ũcio. Kuuma nja-rĩ, ndungata ĩyo ĩkĩona ũmwe wa andungata a thiritũ yake, ũrĩa aamũkombaga denarii igana rĩmwe, na akĩmũnyiita, akĩmũhĩnya, akiuga, Njookeria angĩkorwo ũrĩ na kĩndũ ũũkombete. Nĩ ũndũ ũcio mũndũ-wa-wĩra-ũmwe wake akĩgũa magũrũ-inĩ make, akĩmũthaitha akĩmwĩra atĩrĩ, Ĩkĩra ũkirĩrĩria igũrũ rĩakwa, na nĩngũkũrĩha. No we ndeetĩkĩrire, no arĩ athiĩte, akĩmũikia njeera nginya arĩhĩrie kĩrĩa kĩkomboketwo. Ndungata iria ingĩ cia mũndũ ũcio ciona maũndũ marĩa meekĩkire, ikĩigua kĩeha kĩnene mũno, na igĩũka ikĩhe mwathi wacio ũhoro wa maũndũ mothe marĩa meekĩkire. Hĩndĩ ĩyo aarĩkia kũmwĩta, mwene wake akĩmwĩra atĩrĩ, Ndungata njũru, thiirĩ ĩrĩa yothe ĩyo ndakũrekereirie, tondũ wanjenjeretie. Ti kwagĩrĩire o na wee kũiguĩra tha ndungata ĩrĩa ĩhaana nawe yaku, o ta ũrĩa o na niĩ ndakũiguĩire tha? Nake kũrĩa kũrakara, mwathi wake neanire we kũrĩ anyariiri nginya arĩhie wothe ũrĩa ũkomboketwo kũrĩ we. Ũguo o na guo Baba wakwa wa igũrũ ekũmwĩka inyuĩ, mũngĩaga kũrekera o mũndũ mũrũ wa nyina kuuma ngoro-inĩ cianyu mahĩtia mao.

19

Na gũkĩgĩa rĩrĩa Jesũ aarĩkirie ciugo icio, nĩoimire kuuma Galili na agĩũka mĩhaka-inĩ ya Judea mũrĩmo wa Rũũĩ rwa Jorodani. Nao makĩmũrũmĩrĩria ĩrĩa nyingĩ, nake akĩmahonia kũu. Nao Afarisai magĩũka harĩ we makĩmũgeria, makĩmũũria atĩrĩ, Nĩ kũhotekana mũndũ mũrũme kũrekia mũtumia wake nĩ ũndũ wa gĩtũmi o gĩothe? No nake akĩmacookeria akĩmeera: Mũtiathomete atĩ ũrĩa wombire kuuma kĩambĩrĩria nĩombire mũrũme na mũka na akiuga, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ mũndũ nĩagatiga ithe wake na nyina na nĩakanyiitanĩra na mũtumia wake, na eerĩ acio magaatuĩka mwĩrĩ ũmwe? Nĩ ũndũ ũcio matirĩ eerĩ rĩngĩ, no nĩ nyama ĩmwe. Kĩrĩa Ngai ohananĩirie hamwe, mũndũ ndakanagayũkanie. Maarĩ kũrĩ we atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmire Musa athanĩre kũhe ibuku rĩa gũtigana na kũrekereria mũtumia? Arameeraga atĩrĩ, Musa nĩamwetĩkĩririe kũrekia atumia anyu nĩ ũndũ wa ũũmũ wa ngoro cianyu, no kuuma kĩambĩrĩria gũtiigana gũtuĩkĩte ũguo. No njugaga atĩrĩrĩ inyuĩ atĩ ũrĩa wothe ũngĩtigana na mũtumia wake ti nĩ ũndũ wa ũtharia na ahikie ũngĩ, nĩahũũraga ũtharia, na ũrĩa ũhikĩtie mũndũ-wa-nja ũrĩa ũtiganĩirio nĩahũũraga ũtharia. Arutwo ake makĩmwĩra atĩrĩ, angĩkorwo ũguo nĩguo gĩtũmi kĩa mũndũ mũrũme kĩhaana na mũndũ-wa-nja, ti kũrĩ bata kũhikia. Nowe akĩmeera atĩrĩ: Ti andũ othe maathiaga na kiugo gĩkĩ, no arĩa maheanĩtwo; nĩgũkorwo nĩ kũrĩ athaami arĩa kuuma nda ya nyina maciarĩirwo ũguo. Na kũrĩ andũ matarĩ na hinya wa arũme arĩa matuĩtwo atarĩ na hinya wa arũme nĩ andũ, na kũrĩ andũ matarĩ

na hinya wa arũme arĩa metuire o ene atarĩ na hinya wa arũme nĩ ũndũ wa ũthamaki wa igũrũ. Ũrĩa ũngĩhota gwĩtĩkĩra nĩetĩkĩre. Hĩndĩ ciana ikĩrehwo harĩ we, nĩguo amaigĩrĩre moko make na ahoere; no arutwo makĩmakũũma. Nake Jesũ akiuga: Rekei ciana na mũtikagiria icio moke kũrĩ niĩ; nĩgũkorwo cia ta icio nĩ ũthamaki wa igũrũ. Nake aarĩkia kũigĩrĩra moko igũrũ rĩao, agĩthiĩ kuuma kũu. Na rora, ũmwe akĩmũkuhĩrĩria akĩmwĩra, Mũrutani mwega, nĩ kĩĩ kĩega ingĩĩka nĩguo ndĩ na muoyo wa tene na tene? Nowe akĩmwĩra atĩrĩ: Nĩ kĩĩ gĩtũmaga ũnjĩte mwega? Gũtirĩ mũndũ mwega tiga ũmwe, nĩwe Ngai. No korwo wendaga gwĩtoonya muoyo-inĩ, rũmĩrĩra maathani. Aramwĩra atĩrĩ: Cia mũthemba ũrĩkũ? Nake Jesũ akiuga: Ndũkooraga, ndũkahũũre ũtharia, ndũkaihe, ndũkaheane ũira wa maheeni, tĩĩa thoguo na nyũkwa, na nĩũkenda mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe o ta ũrĩa wĩendete wee mwene. Mwanake ũcio akĩmwĩra atĩrĩ, Maũndũ macio mothe nĩndĩmenyereire kuuma ũnini wakwa. Nĩ kĩĩ kĩngĩ ndĩrĩ gĩtheri? Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo nĩũkwenda kũgĩa mũkinyanĩru, thiĩ wendie indo ciaku ciothe na ũhe athĩĩni, na nĩũgakorwo na kĩgima igũrũ, na ũcooke ũnrũmĩrĩre. Kũigua no mwanake ũcio kiugo, agĩthiĩ akĩrĩ na kĩeha, nĩgũkorwo aarĩ na indo nyingĩ. Nake Jesũ akĩĩra arutwo ake atĩrĩ, ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ nĩ na ũthĩĩni mũndũ mũtongu agatoonya ũthamaki-inĩ wa igũrũ. Rĩngĩ no ndĩramwĩra atĩrĩ, nĩ hũthũ ngamĩĩra ĩtuĩkanĩrie riiko-inĩ rĩa mũcongoro gũkĩra mũndũ mũtongu atoonye ũthamaki-inĩ wa Ngai. Rĩrĩa maaiguire ũguo, arutwo ake makĩgega mũno, makiuga atĩrĩ, Nũũ rĩu ũngĩhota kũhonokio? Kũrora-rĩ, Jesũ akĩmeera atĩrĩ, harĩ andũ ũndũ ũyũ ndũngĩhoteka, no harĩ Ngai

maũndũ mothe no mangĩhoteka. Hĩndĩ ĩyo Petero akĩmũcookeria, akiuga atĩrĩ, Ona ithuĩ nĩtũtigĩte indo ciothe na tũkũrũmĩrĩra; nĩ kĩĩ kĩrĩa gĩgaatuĩkĩra? No Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ inyuĩ arĩa mũnũmĩte, thĩinĩ wa ũciarwo rĩngĩ, rĩrĩa Mũriũ wa Mũndũ agaikara igũrũ rĩa gĩtĩ gĩake kĩa ũnene kĩa riiri, mũgaikara o na inyuĩ igũrũ rĩa itĩ ikũmi na igĩrĩ cia ũnene, mũtuanagĩra ciũrũ ikũmi na igĩrĩ cia Isiraeli. Na mũndũ wothe ũrĩa ũtigĩte nyũmba kana ariũ a ithe kana acio a nyina kana ithe kana nyina kana mũka kana ciana kana mĩgũnda nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩakwa, nĩakamũkĩra maita igana, na agae ũmuothe wa tene na tene. Aingĩ no magaatuĩka a mbere matuĩke a mũthia, na a mũthia matuĩke a mbere.

20

Ũhaana nĩgũkorwo nĩ ũthamaki wa igũrũ na mũndũ mwene nyũmba, ũrĩa woimire rũciinĩ tene gũcaria aruti-wĩra nĩguo mathiĩ mũgũnda-inĩ wake wa mĩthabibũ. Na aarĩkia gwĩkĩra kĩrĩkanĩro na aruti-wĩra nĩ ũndũ wa thenari mũthenya ũmwe, akĩmatũma mũgũnda-inĩ wake wa mĩthabibũ. Na athiĩte hau thaa ya ĩtatũ onire andũ angĩ marũgamĩte kũndũ kwa wonjoria matarĩ na wĩra, na akĩĩra o acio atĩrĩ: thiĩi o na inyuĩ mũtoonye mũgũnda-inĩ wa mĩthabibũ, na kĩrĩa gĩothe gĩngĩtuĩka kĩagĩrĩire nĩngũmũhe inyuĩ. No acio makiuma. Rĩngĩ aathiire nja hakuhĩ thaa ĩtandatũ na thaa ya kenda, agĩĩka o ũguo. Gũkoniĩ na thaa ya ikũmi na ĩmwe, ũthiĩte nja onire angĩ marũgamĩte matarĩ wĩra, nake akameera, Nĩ kĩĩ mũrũgamĩte haha mũthenya wothe

matarĩ wĩra? Mamwĩra atĩrĩ: Gũtirĩ mũndũ watũandĩkire wĩra. Akĩmeera atĩrĩ: Thiĩi o na inyuĩ mũtoonye mũgũnda-inĩ wa mĩthabibũ, na kĩrĩa gĩothe kĩngĩkorwo kĩrĩ kĩagĩrĩire nĩmũkaheo. Hwaĩ-inĩ no rĩrĩa kwarĩ kĩarĩkĩtie kũgĩa, mwene wa mũgũnda wa mĩthabibũ akĩĩra mũrori wake atĩrĩ, Ĩta aruti a wĩra na ũmahe mũcaara wao, ũambĩrĩrie kuuma kũrĩ a mũthia nginya kũrĩ a mbere. Na rĩrĩa arĩa maokire thaa ya ikũmi na ĩmwe, makĩamũkĩra o mũndũ denarius. Rĩrĩa mookire-rĩ, arĩa a mbere meciiririe atĩ nĩmakaagwata maingĩ, no o nao makĩoya denarius ĩmwe. Maarĩkia kũoya magĩtetia mokĩrĩra mwene nyũmba makiuga atĩrĩ aya andũ a mũthia marutire wĩra wa thaa ĩmwe, na ũmatuananĩtie na ithuĩ arĩa twakuuĩte ũritũ wa mũthenya na ũrugarĩ wa riũa. No ũcio akĩĩra ũmwe wao atĩrĩ, Mũrata, ndikũhĩtia, githĩ ndũndĩkĩrĩire wĩtĩkĩra thĩrĩ ũmwe? Oya kĩrĩa gĩaku na ũthiĩ; no nĩndĩrenda kũhe ũyũ wa mũthia o ta wee; kana ti ndĩhootete gwĩka ũrĩa ndĩrenda na indo ciakwa? Angĩkorwo riitho rĩaku nĩ rĩũru tondũ niĩ ndĩ mwega? Ũguo nĩguo arĩa a mũthia magaatuĩka a mbere, na arĩa a mbere matuĩke a mũthia, nĩgũkorwo aingĩ nĩ etĩtwo, no anini nĩ athuurĩtwo. Nake Jesũ akĩambata athiĩ Jerusalemu, akĩoya arutwo acio ikũmi na eerĩ mwena-inĩ njĩra-inĩ, na akĩmeera atĩrĩ: Ta rorai, tũrambata tũthiĩ Jerusalemu, na Mũrũ wa Mũndũ nĩakaneanwo kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na aandĩki-marũa, na nĩmakamũtuĩra ciira wa gĩkuũ, na nĩmakamũneana kũrĩ andũ-a-ndũrĩrĩ nĩguo mamũnyũrũrie na mamũhũũre na mamũcuure mũtĩ-igũrũ, na mũthenya wa gatatũ nĩakarahũka. Hĩndĩ ĩyo nyina wa ariũ a Zebedee akĩmũkuhĩrĩria marĩ hamwe na ariũ ake, akĩmũinamĩrĩra na akĩmũhooya kĩndũ. Nowe

akĩmwĩra atĩrĩ: Ũrenda atĩa? Nĩamwĩrire: uga nĩguo aria ariũ akwa eerĩ maikarĩre, ũmwe mwena waku wa ũrĩo na ũmwe mwena waku wa ũmotho thĩinĩ wa ũthamaki waku. Acookia no Jesũ akiuga: Inyuĩ mũtiũĩ kĩrĩa mũrahooya. Mũhotaga kũnyua gĩkombe kĩrĩa niĩ ndĩ hakuhĩ kũnyua, kana ũbatithio ũrĩa niĩ ndĩbatithio kũbatithio? Mamwĩra atĩrĩ: tũngĩhota. Na akameera atĩrĩ, Gĩkombe kĩa me nĩmũkanyua, na ũbatithio ũrĩa niĩ ndĩrabatithio nĩmũkabatithio, no gũikara mwena wa ũrĩo wakwa na mwena wa ũmotho wakwa ti wakwa kũheana, no nĩ arĩa wahaarĩrĩirwo nĩ Ithe wakwa. Na rĩrĩa acio ikũmi maaiguire ũguo, nĩmarakarire nĩ ũndũ wa acio eerĩ a nyina nao. No Jesũ aarĩkia kũmeeta othe, akĩmeera atĩrĩ, nĩmũũĩ atĩ athamaki a ndũrĩrĩ nĩmathagaga andũ ao, na arĩa anene nĩmathagaga andũ ao. Tigũkorwo ũguo thĩinĩ wanyu, no ũrĩa ũngĩenda thĩinĩ wanyu gũtuĩka mũnene, agaatuĩka ndungata yanyu, na ũrĩa ũngĩenda thĩinĩ wanyu gũtuĩka wa mbere, agaatuĩka ngombo yanyu; o ta ũrĩa Mũriũ wa mũndũ atarokire gũtungatwo, no gũtungata na kũheana roho wake ũtuĩke kĩgũrũrĩo handũ ha andũ aingĩ. Na rĩrĩa maathiiaga kuuma Jeriko, kĩrĩndĩ kĩnene gĩkĩmũrũmĩrĩra. Na rĩrĩ, andũ eerĩ atumumu maikarĩte mũkĩra-inĩ wa njĩra, maiguire atĩ Jesũ nĩarahĩtũkĩra, makĩanĩrĩra makiuga atĩrĩ, tũiguĩre tha, Mwathani, Mũrũ wa Daudi. No kĩrĩndĩ kĩu gĩkĩmakũũma nĩguo makirĩrie, no o makĩanĩrĩra makĩria makiuga atĩrĩ, tũiguĩre tha, Mwathani, Mũrũ wa Daudi. Na arũgamĩte, Jesũ akĩmeeta na akĩmooria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mwenda njĩkĩre inyuĩ? Mamwĩra atĩrĩ, Mwathani, nĩguo maitho maitũ mahingũrwo. Kũgĩa na tha-rĩ, Jesũ akĩhutia maitho mao, na o rĩmwe maitho mao makĩona,

nao makĩmũrũmĩrĩra.

21

Na rĩrĩa maakuhĩrĩirie Jerusalemu na magĩũka Bethphage kũrĩ kĩrĩma kĩa mĩtamaiyũ, hĩndĩ ĩyo Jesũ akĩtũma arutwo eerĩ akĩmeera atĩrĩ: thiĩi itũũra-inĩ rĩrĩa rĩrĩ mbere yanyu, na o rĩmwe nĩmũkuona ndigiri ĩohetwo na njaũ hamwe nayo; mĩohorithie mũndehereire. Na angĩkorwo mũndũ amwĩre inyuĩ kĩndũ, mũkouga atĩrĩ Mwathani nĩabataire, nake o rĩmwe nĩakamacooka. Ũndũ ũyũ wothe wekĩkire nĩguo kĩrĩa kĩarĩtio nĩ mũnabii akiuga kĩhinge, ĩrai mwarĩ wa Zayuni, ona mũthamaki waku nĩarooka kũrĩ we ahoorere na ahaicĩte igũrũ rĩa ndigiri na njaũ mũriũ wa nyamũ ya gũkuua mĩrigo. Arutani mathigĩrĩ na gwĩka o ta ũrĩa Jesũ aamaathire, makĩrehe ndigiri na njaũ, na makĩigĩrĩra nguo ciao igũrũ rĩao, nake agĩikara thĩ igũrũ rĩao. Kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩnene mũno nĩkĩaratire nguo ciao njĩra-inĩ, nao angĩ nĩmatemaga honge kuuma mĩtĩ-inĩ na magaciara njĩra-inĩ. No kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩathiiaga mbere na kĩrĩa kĩarũmĩrĩire maanĩrĩire makiuga atĩrĩ, Hosana kũrĩ Mũriũ wa Daudi, arathime ũrĩa ũgooka na rĩĩtwa rĩa Mwathani, hosana kũrĩ arĩa marĩ igũrũ mũno. Na rĩrĩa aatoonyire Jerusalemu, itũũra rĩothe rĩkĩinainĩra, rĩkĩũria atĩrĩ, Ũyũ nĩ ũ? Nao kĩrĩndĩ kĩoigaga atĩrĩ, ũyũ nĩwe Jesũ mũnabii wa kuuma Nazarethi ya Galili. Nake Jesũ atoonya hekarũ ya Ngai, na akĩingata andũ othe arĩa meendagia na arĩa megũraga thĩinĩ wa hekarũ, na metha cia arĩa magarũranagia mbeeca akĩmĩmomora na itĩ cia arĩa meendagia

ndutura, na akĩmeera: Nĩkwandĩkĩtwo, nyũmba yakwa ĩgeetagwo nyũmba ya mahooya; no inyuĩ mũmĩtuĩte ngurunga ya aici. Nao andũ arĩa mathuaga na arĩa atumumu makĩmũkuhĩrĩria kũu hekarũ-inĩ, nake akĩmahonia. Athĩnjĩri arĩa anene na aandĩki-marũa mona maũndũ ma kũgegania marĩa eekire na ciana igĩkaya thĩinĩ wa hekarũ na igĩkiuga, Hosana kũrĩ Mũrũ wa Daudi, makĩrakara na makĩmwĩra: Nĩũraigua ũrĩa aya maroiga? Nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Ĩĩ; kaĩ mũtirĩ mwathoma atĩ kuuma kanua ka ciana iria nini na iria ciongaga nĩmwahaarĩirie goocwo? Na aatigire o, akiuma nja ya itũũra, agĩthiĩ Bethania, nake araara kũu. Rũciinĩ na acookaga itũũra-inĩ nĩahũtirio; na onete mũkũyũ ũmwe njĩra-inĩ, nĩokire harĩ guo, na ndoonire kĩndũ thĩinĩ waguo tiga mathangũ o mathangũ, na akĩĩra guo: Gũtikagĩe maciaro kuuma harĩ wee nginya tene. Na mũkũyũ ũkĩũma o rĩmwe. Na rĩrĩa moonetie, arutwo nĩmagegire makiuga atĩrĩĩ, Nĩ ũrĩkũ mũtĩ wa ngũyũ waũmire o rĩmwe? Nake Jesũ akĩmacookeria akĩmeera: ti nĩndĩmwĩra atĩrĩ, angĩkorwo mũrĩ na wĩtĩkio na mũtikaagĩe na nganja, ti ũndũ wa mũkũyũ ũrĩa mũgwĩka tu, no o na mũngĩĩra kĩrĩma gĩkĩ atĩrĩ, ehererwo na ũikio iria-inĩ, nĩgũgekĩka; na maũndũ mothe marĩa mũngĩhooya mũkĩĩtĩkia, nĩmũkamaheo. Rĩrĩa ookire thĩinĩ wa hekarũ-inĩ kũruta, athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na athuuri a andũ nĩmamũkuhĩrĩirie makĩmũũria atĩrĩ, Nĩ ũhoti ũrĩkũ wĩkaga maũndũ maya, na nũũ ũgũheete ũhoti ũyũ? Gũcookia no Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Nĩngũmũũria inyuĩ o na niĩ kiugo kĩmwe, kĩrĩa mũngĩnjĩĩra, na niĩ inyuĩ nĩngũmwĩra wathani ũrĩkũ ndekaga maũndũ maya. Ũbatithio wa Johana waiumĩte kũ, kuuma igũrũ kana kuuma kũrĩ andũ? No

nĩmaciiragia thĩinĩ wao moigaga atĩrĩ: Tũngiuga atĩ kuuma igũrũ, nĩagatwĩra atĩrĩ, nĩ kĩĩ gĩtũmi mũtianamwĩtĩkia; no tũngiuga atĩ kuuma kũrĩ andũ, nĩtwĩtigagĩra kĩrĩndĩ; tondũ othe moonaga Johana ta mũnabii. Nao maacookia Jesũ makiuga: Tũtũmenyi. Nake akĩmeera o nake we mwene: na niĩ ndikũmwĩra atĩ nĩ ũhoti ũrĩkũ ndĩĩkaga maũndũ maya. No rĩrĩ, nĩ atĩa ũrĩa ũroneka kũrĩ inyuĩ? Mũndũ ũmwe aarĩ na ciana igĩrĩ, na aakinya harĩ wa mbere, akĩmwĩra atĩrĩ: Mwana wakwa, thiĩ ũmũthĩ ũrute wĩra mũgũnda-inĩ wakwa wa mĩthabibũ. Ũrĩa na ũcookia akiuga atĩrĩ, Ti ndenda, no thuutha ũcio akĩigua kĩeha, agĩthiĩ. Nake aathiĩte harĩa wa keerĩ akiuga o ta ũguo. Nowe ũcio acookirie akiuga: Nĩ niĩ, mwathi; na ndaathiire. Nũũ kuuma harĩ acio eerĩ ekire ũrĩa ithe endaga? Mamwĩra atĩrĩ, Wa mbere. Jeso akĩmeera atĩrĩ: Ti itherũ ndĩramwĩra atĩ acio makonania mbeeca na acio mahũũri nĩmaramũtongoragia mũkĩtoonya ũthamaki-inĩ wa Ngai. Nĩokire nĩgũkorwo kũrĩ inyuĩ Johana arĩ na njĩra ya ũthingu, na mũtiamwĩtĩkirie, no etia mbeeca na itharia maamwĩtĩkirie, inyuĩ no mũrĩona mũtiigana thuutha nĩguo mũmwĩtĩkie. Iguai ngerekano ĩngĩ. Mũndũ ũmwe aarĩ mwene nyũmba, ũrĩa wahandire mũgũnda wa mĩthabibũ na akĩũthiũrũrũkĩria rũgiri na akĩenja kĩhihĩro kĩa ndibei thĩinĩ wakuo na agĩaka mũthiringo, na akĩũkomborithia arĩmi na agĩthiĩ bũrũri ũngĩ. Rĩrĩa ihinda rĩa matunda rĩakuhĩrĩirie, atũmire ndungata ciake kũrĩ arĩmi nĩguo cioe matunda make. Nao arĩmi maarĩkia kwoya ndungata ciake, ũmwe nĩmamũhũũrire, ũrĩa ũngĩ nĩmamũũragire, na ũrĩa ũngĩ nĩmamũhooire na mahiga. Rĩngĩ nĩatũmire ndungata ingĩ nyingĩ gũkĩra cia mbere, na nĩmamekire o ũguo o ro ũguo. Thuutha-inĩ

no atũmire kũrĩ o mũriũ wake akiuga, Nĩmagatĩĩa mũriũ wakwa. No arĩmi acio maamuona mũriũ ũcio, makiuga thĩinĩ wao ene atĩrĩ, Ũyũ nĩwe mũgai. Ũkai tũmũũrage na tũnyiite igai rĩake. Na maarĩkia kũmũnyiita, makĩmũingata nja ya mũgũnda wa mĩthabibũ na makĩmũũraga. Rĩrĩa mwene wa mũgũnda wa mĩthabibũ agooka-rĩ, nĩ kĩĩ ekwĩka arĩmi acio? Mamwĩra atĩrĩ, Andũ acio aaganu nĩakamaniina nĩ ũũru, na mũgũnda wa mĩthabibũ nĩakawĩkĩra arĩmi angĩ, arĩa makaarehere maciaro mahinda-inĩ macio. Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Kaĩ mũtirĩ mwatoma maandĩko-inĩ atĩrĩ, Ihiga rĩrĩa aaki maregire, nĩrĩo rĩatuĩkire ihiga rĩa koine rĩa mũtwe, ũndũ ũyũ woimire kũrĩ Mwathani, na nĩ wa kũgegania maitho-inĩ maitũ? Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ nĩndĩmwĩra atĩrĩ ũthamaki wa Ngai nĩũkeeherio kuuma kũrĩ inyuĩ na ũheanwo kũrĩ rũrĩrĩ rũrĩa rũrathondeka maciaro maruo; na ũrĩa ũkaagũa igũrũ rĩa ihiga rĩrĩa nĩakoinangwo; no ũrĩa rĩkaagũĩra igũrũ rĩake, nĩarĩmũharagania. Nao rĩrĩa athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na Afarisai maiguire ngerekano ciake, makĩmenya atĩ nĩ ũhoro wao aragĩria; na o makĩgeria kũmũnyiita, makĩĩtigĩra kĩrĩndĩ, tondũ nĩmamũtuĩte ta mũnabii.

22

Nake acookia Jesũ rĩngĩ akĩmeera na ngerekano akĩũga atĩrĩ: Ũthamaki wa igũrũ ũhaananĩtio na mũndũ mũthamaki ũrĩa wathondekire iruga rĩa mũriũ wake. Nake agĩtũma ndungata ciake gwĩta arĩa meetĩtwo harĩ ũhiki, no matiigana gũũka. Rĩngĩ atũmire ndungata ingĩ akiuga atĩrĩ, Ĩrai arĩa metĩtwo atĩrĩ, Onai,

kĩrĩa kĩega gĩakwa nĩhaarĩirie, ndegwa ciakwa na nyamũ iria noru nĩithĩnjĩtwo, na indo ciothe nĩihaarĩrie. Ũkai mũũke ũhiki-inĩ. No arĩa maregete ũhoro ũcio magĩthiĩ, ũmwe agĩthiĩ mũgũnda-inĩ wake mwene, na ũrĩa ũngĩ agĩthiĩ wonjoria-inĩ wake; no arĩa angĩ maatigarĩte makĩnyiita ndungata ciake, makĩciũmenia na makĩciũraga. Kũigua ũguo-rĩ, mũthamaki ũcio arakaririo, na aarekia mbũtũ cia ita ciake, ikĩananga oragani acio na igĩcina itũũra rĩao. Hĩndĩ ĩyo akĩĩra ndungata ciake atĩrĩ: Ũhiki nĩ ũhaarĩrie, no arĩa meetirwo matiagĩrĩirwo; nĩ ũndũ ũcio thiĩi njĩra-inĩ kũrĩa njĩra ciũmanaga, na arĩa othe mũkoona mwĩtei ũhiki-inĩ. na mathiĩ acio maathiire njĩra-inĩ makĩũngania andũ othe arĩa moonire, andũ aaganu na andũ ega, na iruga rĩa ũhiki rĩkĩiyũra andũ arĩa maikarĩte metha-inĩ Mũthamaki atoonya na kũrora andũ arĩa maikarĩte thĩ, onire kũu mũndũ ũtehumbĩte nguo ya ũhiki, nake akĩmwĩra: mũrata, watũire atĩa ũtoonyire haha ũtarĩ na nguo ya ũhiki? No rĩrĩ we akĩrĩrĩrio kanua. Hĩndĩ ĩyo mũthamaki akĩĩra ndungata ciake atĩrĩ, Mũohe magũrũ make na moko make, mũmũoe na mũmũikie nduma-inĩ ya nja; kũu nĩkuo gũgaakorwo kĩrĩro na kũhagarania magego. Aingĩ nĩgũkorwo nĩ etĩtwo, no anini nĩo mathuurĩtwo. Hĩndĩ Afarisai mathiĩte, makĩruta kĩama nĩguo mamĩtege na kiugo. Nao matũmaga arutwo ao hamwe na Aherodiani makiuga atĩrĩ: Mũrutani, nĩtũũĩ atĩ ũrĩ wa ma na ũrutaga njĩra ya Ngai na ma, na gũtirĩ ũndũ ũkũiguaga ũhoro wa mũndũ o na ũrĩkũ; nĩgũkorwo ndũroraga ũthiũ wa andũ; twĩre nĩ ũndũ ũcio, ũreciiria atĩa? Nĩ kũhota kũhe igooti kũrĩ Kaisari kana ti kũhota? Amenya no Jesũ ũrĩa ũũru wao, akiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũrandageria, inyuĩ ene maheeni? Nyoniai mbeca ya ũthimi.

Nao makĩmũrehera denarius. nake akĩmeera atĩrĩ, mũhianano ũyũ na wandĩko ũyũ nĩ wa ũ? Makĩmwĩra atĩrĩ: Nĩ wa Kaisari. Hĩndĩ ĩyo akĩmeera atĩrĩ: Cookiai Kaisari indo cia Kaisari, na indo cia Ngai mũcookerie Ngai. Na rĩrĩa maaiguire, makĩgega, na maatigana nake, magĩthiĩ. Thĩinĩ wa mũthenya ũcio Asadukai, arĩa moigaga gũtirĩ kũriũka, makĩmũkuhĩrĩria na makĩmũũria makiuga: Mũrutani, Musa oigire, mũndũ angĩkua atarĩ na ciana, mũrũ wa ithe nĩakahikia mũtumia wake na arahũũre mbeu harĩ mũrũ wa ithe. Nĩ kwarĩ na ariũ a ithe mũgwanja thĩinĩ witũ; na wa mbere aarĩkia kũhikia agĩkua, na tondũ ndaarĩ na rũciaro agĩtigĩra mũtumia wake mũrũ wa ithe; o ũguo o na wa keerĩ na wa gatatũ, nginya mũgwanja. Thuutha-inĩ no kũrĩa kũngĩ othe, nĩgũkuire o na mũndũ-wa-nja ũcio. Thĩinĩ wa kĩririkano kĩu-rĩ, nĩ ũndũ ũcio, mũndũ-wa-nja ũcio agaatuĩka wa ũrĩkũ wa arĩa mũgwanja? Othe nĩgũkorwo nĩmaarĩ nayo. Gũcookia no Jesũ akĩmeera atĩrĩ, mũrahĩtio tondũ mũtooĩ Maandĩko kana ũhoti wa Ngai. Nĩgũkorwo kũu ũriũkiinĩ ndmahikaga kana ndmahikanagio, no mahaana ta atũmwo a Ngai arĩa marĩ igũrũ. No ũhoro-inĩ wa kũriũka kwa arĩa akuũ-rĩ, kaĩ mũtiathomete kĩrĩa kĩarĩirio inyuĩ nĩ Ngai akiuga atĩrĩ, niĩ ndĩ Ngai wa Iburahĩmu na Ngai wa Isaaka na Ngai wa Jakubu? Ngai ti Ngai wa arĩa akuũ, no nĩ wa arĩa marĩ muoyo. Na rĩrĩa kĩrĩndĩ kĩaiguire ũhoro ũcio, nĩkĩagegire mũno nĩ ũndũ wa ũrutani wake. Afarisai nao maiguĩte atĩ nĩakirĩtie Asadukai, makĩũngana hamwe, na ũmwe wao, mũrutani wa watho, akĩmũũria akĩmũgeria na akiuga: Mũrutani, nĩ rĩathani rĩrĩkũ inene watho-inĩ? Nake Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Ũgaathĩĩna Mwathani Ngai waku na ngoro yaku yothe, na roho yaku yothe, na meciiria maku

mothe. Ĩno nĩyo rĩathani rĩa mbere na rĩnene. Ya keerĩ nayo ĩhaana na ĩyo, nĩũkenda mũndũ wa hakuhĩ nawe o ta ũrĩa wĩendete wee mwene. Thĩinĩ wa maathani macio meerĩ, watho wothe na anabii nĩmacunjuurĩtio. Rĩrĩa Afarisai moonganĩtio hamwe, Jesũ akĩmooria akiuga, Mwĩciiria atĩa ũhoro wa Kristũ? Nĩ mũrũ wa nũũ? Mamwĩra atĩrĩ: Wa Daudi. Arameeraga o acio: Nĩ atĩa Daudi thĩinĩ wa Roho aretaga we Mwathani akiuga, Mwathani oigire Mwathani wakwa, ikara mwena wa ũrĩo wakwa nginya ndĩige thũ ciaku gĩturwa kĩa magũrũ maku? Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio Daudi aramwĩta Mwathani, aakĩhota atĩa gũtuĩka mũriũ wake? Na gũtirĩ mũndũ wahotire kũmũcookeria kiugo, kana gũtirĩ mũndũ o na ũmwe werĩ hinya kuuma mũthenya ũcio kũmũũria rĩngĩ.

23

Hĩndĩ ĩyo Jesũ nĩaririe kĩrĩndĩ na arutwo ake akiuga: Igũrũ rĩa gĩtĩ kĩa Musa nĩmaikarĩte andĩki-marũa na Afarisai. Ciothe nĩ ũndũ ũrĩa wothe ũingĩ angĩkorwo meere inyuĩ kũiga, igai na mwĩkai, no kũringana na mĩrimo yao mũtigekai, nĩgũkorwo meragia, na matiĩkaga. Nĩgũkorwo nĩmoohanaga mĩrigo mĩritũ na mĩrĩa mĩritũ kũoya, na nĩmaigaga igũrũ cia ciande cia andũ, no rĩrĩ, na kĩara kĩao matikwenda kũnyiita cio. Maũndũ mothe marĩa mekaga nĩ nĩguo monwo nĩ andũ. Nĩgũkorwo nĩmaramũraga tũhũ twao twa kũgitĩra na nĩmanenehagia mĩthia ya nguo ciao, na nĩmendete handũ ha gĩtĩĩo iruga-inĩ na itĩ cia mbere ciũngano-inĩ na ngeithi ndũng'ũ-inĩ na gwĩtwo nĩ

andũ rabai rabai. Inyuĩ no mũtikanetwo rabi, nĩgũkorwo ũmwe nĩ mũrutani wanyu, ũcio nĩ Kristũ, na inyuĩ othe mũrĩ ariũ a ithe ũmwe. Na mũtikanetage mũndũ o na ũrĩkũ gũkũ thĩ ithe, nĩgũkorwo mũrĩ na Ithe ũmwe, ũrĩa ũrĩ igũrũ. Kana mũtikeetwo arutani, nĩgũkorwo mũrutani wanyu nĩ ũmwe, nĩwe Kristũ. Ũrĩa mũnene wanyu agaatuĩka ndungata yanyu. Ũrĩa ũgaatuĩria we mwene igũrũ nĩagaconorithio, na ũrĩa ũgaconorithia we mwene nĩagatuĩrio igũrũ. Kaĩ inyuĩ, andĩki na Afarisai cia ũhinga, tondũ mũrĩĩaga nyũmba cia atumia a ndigwa, na mũkĩĩyumĩrĩria mũhooyaga mahooya maraaya, nĩ ũndũ ũcio nĩmũkamũkĩra ituĩro inene gũkĩra. Kaĩ inyuĩ andĩki na Afarisai cia ũhinga-ĩ, nĩ ũndũ mũhingaga ũthamaki wa igũrũ mbere ya andũ; inyuĩ nĩgũkorwo ti mũratoonya, kana arĩa maratoonya ti mũrarekereria gũtoonya. Kaĩ inyuĩ, andĩki na Afarisai cia maheeni, tondũ mũthiũrũrũkaga iria na thĩ nyũmũ nĩguo mwĩkĩre mũndũ ũmwe mũgeni, na rĩrĩa atuĩka mũgeni, mũmũtuaga mũriũ wa jehanamu maita meerĩ gũkĩra inyuĩ ene. Kaĩ inyuĩ mũrĩ na haaro, inyuĩ athongoria atumumu, arĩa mũroiga atĩrĩ, mũndũ ũrĩa ũngĩhĩta thĩinĩ wa hekarũ, ti ũndũ, no mũndũ ũrĩa ũngĩhĩta na thahabu ya hekarũ, nĩagĩrĩirwo. Andũ akĩĩgu na atumumu, nũũ nĩ mũnene, thahabu kana hekarũ ĩrĩa ĩtherehagia thahabu? Nao, ũrĩa ũngĩehĩta na kĩgongona, ti ũndũ, no ũrĩa ũngĩehĩta na kĩheo kĩrĩa kĩrĩ igũrũ wa kĩgongona, nĩagĩrĩirwo. Andũ akĩĩgu na atumumu, nĩ kĩĩ kĩnene gũkĩra kĩrĩa kĩngĩ, kĩheo kana kĩgongona kĩrĩa kĩamũraga kĩheo? Mũndũ ũrĩa ũhĩtĩte na kĩgongona nĩ ahĩtaga na kĩo na na indo ciothe iria irĩ igũrũ rĩakĩo; na mũndũ ũrĩa ũhĩtĩte na hekarũ nĩ ahĩtaga na yo na na ũrĩa ũtũũraga thĩinĩ wayo; na mũndũ ũrĩa ũhĩtĩte na igũrũ

nĩ ahĩtaga na gĩtĩ kĩa ũnene kĩa Ngai na na ũrĩa ũikarĩte igũrũ rĩakĩo. Kaĩ inyuĩ, andĩki na Afarisai cia maheeni, tondũ mũrutaga gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa minti na dili na cumini, na nĩmũtiganĩirie maũndũ marĩa marĩ hinya mũno ma watho, ũtuanĩri ciira na tha na wĩtĩkio. Maya nĩmagĩrĩirwo nĩ gwĩkwo, na macio mũtikanareke. Atongooria atumumu, arĩa marathuura ngi no marameria ngamĩĩra. Kaĩ harĩ inyuĩ, aandĩki na Afarisai ahĩĩgi, tondũ nĩmũthambagia mwena wa nja wa gĩkombe na wa thaani, no mwena wa thĩinĩ nĩmaiyũrĩte ũtunyani na waganu. Mũfarisai ũtumĩ, theria mbere thĩinĩ wa gĩkombe na wa mbakũra, nĩguo nja yacio ĩtuĩke ĩtheru o nayo. Kaĩ kũrĩ inyuĩ, andũ-a-marũa na Afarisai cia maheeni, tondũ mũhaana mbĩrĩra iria ihakĩtwo na macokio, iria nja cionekaga irĩ thaka, no thĩinĩ iyũrĩte mahĩndĩ ma arĩa akuũ na thaahu yothe. Ũguo o na inyuĩ nja mũkoneka kũrĩ andũ mũrĩ athingu, no thĩinĩ mũiyũrĩte ũhinga na waganu. Kaĩ inyuĩ, andĩki na Afarisai acio maheenania, tondũ mwakaga mbĩrĩra cia anabii na mũgathondekaga mahooero ma arĩa athingu, na mũkoiga atĩrĩ: Tũngĩkorwo twarĩ matukũ-inĩ ma maithe maitũ, tũtingĩtuĩkire athiritũ ao thakame-inĩ ya anabii. Nĩ ũndũ ũcio inyuĩ nĩmwĩrutanagĩra ũira ene atĩ mũrĩ ariũ a acio mooragire anabii. Na inyuĩ kũiyũria gĩthimo kĩa maithe anyu. Inyuĩ nyoka, ciana cia nduĩra, mũkũũra atĩa kuuma itua-ciira-inĩ rĩa jehanamu? Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ onai niĩ ndĩratũma kũrĩ inyuĩ anabii na andũ oogĩ na aandĩki, na kuuma kũrĩ o mũkooraga na mũkaambithia mĩgamba, na kuuma kũrĩ o mũkahũũra thĩinĩ wa ciũngano cianyu na mũkaingatithia kuuma itũũra nginya itũũra, nĩguo thakame yothe ya ũthingu ĩrĩa ĩraitirwo thĩ ĩũke igũrũ rĩanyu

kuuma thakame ya Abeli ũrĩa mũthingu nginya thakame ya Zakaria mũrũ wa Barakia, ũrĩa mworagire gatagatĩ ka hekarũ na kĩgongona. Ti-itherũ, nĩngiuga kũrĩ inyuĩ atĩ maũndũ maya mothe nĩmagoka igũrũ rĩa rũciaro rũrũ. Jerusalem Jerusalem, ĩrĩa ĩrooragaga anabii na ĩkahũũraga na mahiga arĩa matũmĩtwo harĩ yo, kaĩ mahinda maigana nĩndendete gũcookanĩrĩria ciana ciaku o ta ũrĩa ngũkũ ĩcookanagĩrĩria tũcui twayo rungu rwa mathagu mayo, no inyuĩ mũtiendire. Onai, nyũmba yanyu nĩĩtigĩtio ĩrĩ ĩtarĩ andũ kũrĩ inyuĩ. Ndĩramwĩra nĩgũkorwo inyuĩ, mũtigacooka kũnyona kuuma rĩu nginya rĩrĩa mũkoiga atĩrĩ, arathimwo ũrĩa ũgũũka na rĩĩtwa rĩa Mwathani.

24

Nake Jesũ aarĩkia kuuma hekarũ-inĩ agĩthiĩ, nao arutwo ake magĩũka kũmũonia mĩako ya hekarũ. Nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Mũtionaga maũndũ maya mothe? Ti nĩ ndĩramwĩra atĩrĩ, gũtirĩ ihiga rĩgaatigwo haha igũrũ wa ihiga, rĩrĩa rĩtakaaanangwo. Rĩrĩa aikarĩte kĩrĩma-inĩ kĩa Mĩtamaiyũ, arutwo ake makĩmũkuhĩrĩria o ene, makĩmũũria atĩrĩ, Twĩre rĩrĩa maũndũ maya magaatuĩka, na nĩ kĩĩ kĩmenyithia kĩa ũũka waku na kĩa kũhingio kwa hĩndĩ? Nake acookia Jesũ akĩmeera, onai mũtikanarĩ mũndũ amũhĩtithie. Aingĩ nĩgũkorwo nĩmagooka na rĩĩtwa rĩakwa makiuga atĩrĩ, Niĩ nĩ niĩ Kristũ, na nĩmakahĩtithia andũ aingĩ. Mũgũikara hakuhĩ kũigua mbaara na matũ ma mbaara, onai mũtigathakarĩka, nĩgũkorwo nĩ bata indo ciothe gũtuĩka, no ti ũguo nĩ ũthia. Nĩgũkorwo rũrĩrĩ nĩrĩkarahũka

igũrũ rĩa rũrĩrĩ na ũthamaki igũrũ rĩa ũthamaki, na nĩgũkaagĩa ng'aragu na mĩrimũ mĩũru na kũinaina kwa thĩ kũringana na ciikaro; no maũndũ macio mothe nĩ kĩambĩrĩria kĩa ruo rwa kũciara. Hĩndĩ nĩmakaneana inyuĩ thĩĩna-inĩ na nĩmakamũraga inyuĩ, na nĩmũgaatuĩka mũthũũrwo nĩ ndũrĩrĩ ciothe nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩakwa. Na hĩndĩ ĩyo andũ aingĩ nĩmakaagĩrĩrwo, na nĩmakaneanana o ene, na nĩmakathũũrana o ene. Na anabii a maheeni aingĩ nĩmakarahũka na nĩmakaheenia andũ aingĩ, na tondũ wa kwongerereka kwa waganu, wendani wa andũ aingĩ nĩũkahora. Ũrĩa ũgaakirĩrĩria nginya mũthia-rĩ, ũcio nĩakahonokagio. Nayo ũhoro ũyũ mwega wa ũthamaki nĩũkahunjio thĩ yothe ĩrĩa ĩtũũrĩtwo ũtuĩke ũira kũrĩ ndũrĩrĩ ciothe, na hĩndĩ ĩyo nĩgũkinya ũthia. Rĩrĩa mũkuona kĩndũ kĩrĩ magigi kĩa ũtheri kĩrĩa kĩarĩtio nĩ ũndũ wa Danieli mũnabii kĩrũgamĩte handũ hatheru, ũrĩa ũrathoma nĩamenyage, hĩndĩ ĩyo andũ arĩa marĩ Judea nĩmorĩre irĩma-inĩ, ũrĩa arĩ igũrũ rĩa nyũmba ndakaharũrũke kuoya indo kuuma nyũmba yake, na ũrĩa arĩ mũgũnda ndakagarũrũke na thuutha kuoya nguo ciake. Kaĩ no atumia arĩa marĩ na nda na arĩa makongia ciana thũkũ matukũ-inĩ macio. Hooyai nĩguo kũũra kwanyu gũtikanagĩe hĩndĩ ya heho kana mũthenya wa Thabatũ. Gũgaakorwo nĩgũkorwo hĩndĩ ĩyo thĩĩna mũnene, ta ũrĩa ũtarĩ gũtuĩka kuuma kĩambĩrĩria kĩa thĩ nginya rĩu, kana ti gũtuĩka. Na korwo matũũrĩ macio matingĩatuĩtwo mahiũ, gũtirĩ mũndũ o na ũmwe ũngĩahonoketio, no nĩ ũndũ wa andũ arĩa athuure, matũũrĩ macio nĩmagatuuo mahiũ. Hĩndĩ ĩyo mũndũ angĩmwĩra inyuĩ atĩrĩ, onai Kristũ arĩ haha kana haha, mũtikanetĩkie; nĩgũkorwo akristu a maheeni na anabii a maheeni nĩmakarahũka na

nĩmakaheana imenyithia nene na maũndũ ma kũgegania, nĩguo mahĩtie kũhĩtithia njĩra, angĩkorwo no gũtuĩka, o na athuure acio. Atĩrĩrĩ, nĩndamwĩrire mbere. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio mamwĩre atĩrĩ, onai arĩ werũ-inĩ, mũtikoime, onai arĩ nyũmba-inĩ cia kũiga indo, mũtikeetĩkie; o ta ũrĩa rũheni rũumaga mwena wa irathĩro na rũkoneka o nginya mwena wa ithũĩro, ũguo nĩguo gũgaatuĩka o na ũrĩa Mũrũ wa Mũndũ agooka; nĩgũkorwo kũrĩa kĩimba kĩrĩ, ho nĩho nderi ikoonganĩra hamwe. O hĩndĩ ĩyo thuutha wa mathĩĩna ma matukũ macio, riũa nĩrĩgũtuĩka nduma na mweri ndũgũtũma ũtheri wayo, na njata igũgwa kuuma igũrũ, na hinya cia igũrũ nĩikainainwo. Na hĩndĩ ĩyo nĩgũkoneka kĩmenyithia kĩa Mũriũ wa Mũndũ thĩinĩ wa igũrũ, na hĩndĩ ĩyo mĩhĩrĩga yothe ya thĩ nĩĩkacakaya, na nĩmakoona Mũriũ wa Mũndũ agĩũka igũrũ rĩa matu ma igũrũ arĩ na hinya na riiri mũingĩ. Nĩagatũma atũmwo ake na mũgambo mũnene wa coro, nao nĩmagacookanĩrĩria athuurĩtwo ake kuuma kũrĩ ihenya inya, kuuma mĩthia ya igũrũ nginya mĩthia yacio. Kuuma harĩ mũkũyũ ũcio-rĩ, mwĩrutei ngerekano ĩyo. Rĩrĩa rũhonge rwayo rũgaatuĩka rũhũthũ na mathangũ marutĩre, mũmenyaga atĩ hĩndĩ ya riũa ĩrĩ hakuhĩ; ũguo noguo o na inyuĩ rĩrĩa mũkuona maũndũ macio mothe, menyai atĩ ĩrĩ hakuhĩ mũrango-inĩ. Ti-itherũ ngũmwĩra atĩrĩ, rũciaro rũrũ rũtigathira nginya maũndũ maya mothe magaatuĩka. Igũrũ na thĩ nĩigathira, no ciugo ciakwa itikaathira. No ũhoro wa mũthenya ũcio na thaa, gũtirĩ mũndũ ũmenyaga, o na atũmwo a igũrũ matimenyaga, tiga o Baba wakwa wiki. O ta ũrĩa matukũ ma Nuhu maatarĩĩ-rĩ, ũguo noguo gũgaatuĩka kũonekana kwa Mũriũ wa Mũndũ. O ta ũrĩa maarĩ thĩinĩ wa mĩthenya ĩrĩa mbere

ya mũiyũro wa maaĩ makĩrĩa na makĩnyua, makĩhikania na makĩhikania, nginya mũthenya ũrĩa Nuhu aatoonyire thĩinĩ wa thabina, na matiamenyire nginya mũiyũro wa maaĩ ũgĩũka na ũkĩoya andũ othe, ũguo no taguo gũgaatuĩka na ũũka wa Mũrũ wa Mũndũ. Hĩndĩ ĩyo eerĩ magaakorwo mũgũnda-inĩ, ũmwe nĩakoywo na ũmwe nĩatigwo; atumia eerĩ makĩthĩa mũgĩa-inĩ, ũmwe nĩakoywo na ũmwe nĩatigwo. Menyai nĩ ũndũ ũcio, tondũ mũtiũĩ thaa ĩrĩkũ Mwathani wanyu agooka. Ĩno no mũmenyi atĩrĩ angĩkorwo mwene nyũmba nĩamenyete nĩ ihinda rĩrĩkũ mũici ũũkaga, nĩarangĩire na ndangĩetĩkĩririe nyũmba yake ĩtuĩkanio. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, o na inyuĩ mwĩtuĩkei ehaarĩria, tondũ thaa ĩrĩa mũteciiria, Mũrũ wa Mũndũ nĩarooka. Nũũ hĩndĩ nĩ ndungata ĩrĩa mwĩhokeku na mũũgĩ, ĩrĩa mwathi wayo aathuurĩire igũrũ rĩa wĩra wayo wa kũhe andũ acio irio ihinda-inĩ rĩrĩa rĩagĩrĩire? Kũrathimwo ndungata ĩyo ĩrĩa mwathi wake aakinya nĩakamĩona ĩgĩĩka ũguo. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ nĩakamũtua mwathi wa indo ciake ciothe. Angĩkorwo ndungata ĩyo njũru ĩnjĩre ngoro-inĩ yayo atĩrĩ, mwathi wakwa nĩaratinda gũũka, na ambĩrĩrie kũhũũra andũ a wĩra ao, na ĩrĩe na ĩnyue hamwe na arĩa marĩĩtwo nĩ njoohi, mwathi wa ndungata ĩyo nĩagooka mũthenya ũrĩa ĩteteraga na thaa ĩrĩa ĩtooĩ, na nĩakamĩtinia icunjĩ igĩrĩ, na aigĩre gĩcunjĩ kĩayo hamwe na aheenania; kũu nĩkũo gũkaagĩa kĩrĩro na kũhagarania magego.

25

Hĩndĩ ũthamaki wa igũrũ ũgahaana ta airĩtu ikũmi athiũ, arĩa

maatuĩte matawa mao magĩthiĩ gũtũnga mũhiki. Ithano ciarĩ oogĩ na ithano ciarĩ irimũ. Arĩa maarĩ akĩĩgu maarĩkia kwoya matambara mao matioyire maguta hamwe nao; no arĩa oogĩ moyire maguta thĩinĩ wa indo ciao cia kũiga indo hamwe na matambara mao. Rĩrĩa mũhiki-wa-mũirĩtu aatũũrire, othe magĩkoma na magĩkoma. Gatagatĩ ga ũtukũ kĩrĩro nĩkĩũmĩte, onai mũhiki nĩarooka, umai mũthiĩ kũmũtũnga. Hĩndĩ cio makĩarahũka othe airĩtu acio, na makĩgemia matawa mao. Nao acio akĩĩgu matarĩ na ũũgĩ makĩĩra acio arĩa maarĩ na ũũgĩ atĩrĩ, Tũheei maguta manyu, tondũ matawa maitũ nĩmarahora. Macookirie no acio oogĩ makiuga atĩrĩ, nĩguo ndĩkaigana ithuĩ na inyuĩ, thiĩi no handũ kũrĩ acio mendanagia na mwĩgũrĩre ene. Rĩrĩa maathiiaga kũgũra, mũhiki agĩũka, nao arĩa mehaarĩirie maatoonya hamwe nake thĩinĩ wa iruga rĩa ũhiki, nakĩo kĩhingo gĩkĩhingwo. Thuutha ũcio nĩmaũka o na airĩtu arĩa angĩ matigaru makiuga, Mwathani, mwathani, tũhingũrĩre. No ũcookia akiuga atĩrĩ, ti-ĩ, nĩngwĩra inyuĩ, ti ndĩmũũĩ inyuĩ. Mwĩhagĩrei nĩ ũndũ ũcio, tondũ mũtiũĩ mũthenya kana ihinda rĩrĩa Mũrũ wa Mũndũ agooka. O ta ũguo mũndũ ũrathiĩ bũrũri ũngĩ egĩĩta ndungata ciake mwene na akĩneana kũrĩ cio indo ciake, na ũrĩa ũmwe akĩmũhe taranda ithano, na ũrĩa ũngĩ igĩrĩ, na ũrĩa ũngĩ ĩmwe, o mũndũ kũringana na hinya wake mwene, na agĩthiĩ bũrũri ũngĩ o rĩmwe. Gũthiĩ na ũrĩa taranda ithano atuĩrĩte aruta wĩra na cio na akĩruta taranda ingĩ ithano. O na ũguo o na ũrĩa ũrĩa ĩrĩa igĩrĩ akĩgũra nake mwene ĩngĩ igĩrĩ. No rĩrĩ, ũrĩa werĩtwo ũmwe, aarĩkia kwoya, agĩthiĩ, akenja thĩ, na akĩhitha betha ya mwathi wake. Thutha wa ihinda inene, mwene wa ndungata icio nĩokire na akĩmatuanĩria ciira. Nake

ũrĩa atuĩrĩire taranda ithano agĩkuhĩrĩria, akĩrehe taranda ingĩ ithano, akiuga atĩrĩ, Mwathi, taranda ithano nĩwandĩhokire, ona taranda ingĩ ithano nĩnjĩgĩĩire igũrũ rĩacio. Mwathi wake akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ wega, ndungata njega na mwĩhokeku. Warĩ mwĩhokeku igũrũ rĩa tũndũ tũnini, nĩngagũtua mũrũgamĩrĩri wa tũndũ tũingĩ. Toonya thĩinĩ wa gĩkeno kĩa mwathi waku. Kũrĩ njĩrĩra na o na ũrĩa taranda igĩrĩ kũrĩ njĩrĩra akiuga, Mwathi, taranda igĩrĩ nĩwandũhĩire, ona ingĩ taranda igĩrĩ nĩndĩonire igũrũ rĩao. Mwathi wake akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ wega, ngombo njega na mwĩhokeku. Warĩ mwĩhokeku igũrũ rĩa tũndũ tũnini, nĩngũgũtua igũrũ rĩa tũndũ tũingĩ. Toonya thĩinĩ wa gĩkeno kĩa mwathi waku. Kũgera hakuhĩ na ũrĩa wamũkĩrire taranda ĩmwe akiuga: Mwathi, nĩndamenyete atĩ ũrĩ mũndũ mũũmũ, ũkagetha kũrĩa ũtahaandire na ũgacookanĩrĩria kũrĩa ũtahurunjire; na nĩndĩretigĩrire, ngĩthiĩ ngĩhitha taranda yaku tĩĩri-inĩ; ona, ũrĩ na kĩrĩa kĩaku. Kũcookia rĩrĩa, mwathi wake akĩmwĩra: Ndungata njũru na kĩgũũta, wee nĩwamenyete atĩ nĩngethaga harĩa itahaandire na ngacookanĩrĩria harĩa itahurunjĩire. Nĩkwarĩ wega nĩ ũndũ ũcio wee gũikia betha yakwa kũrĩ ene bengi, na rĩrĩa ndoka niĩ nĩngwamũkĩrire kĩrĩa gĩakwa hamwe na uumithio. Nĩ ũndũ ũcio, mwoyei taranda yake mũmĩhe ũrĩa ũrĩ na taranda ikũmi. Nĩgũkorwo ũrĩa wothe ũrĩ na indo nĩakaaheo na nĩakaagĩa na ũingĩ, no ũrĩa ũtarĩ na indo, o na kĩrĩa arĩ nakĩo nĩgĩkeeherio harĩ we. Nake ndungata ĩyo ĩtarĩ bata mũmĩikie nja nduma-inĩ ĩrĩa ĩrĩ nja, kũu nĩkũo gũgaakorwo kĩrĩro na kũhagarania magego. Rĩrĩa Mũrũ wa Mũndũ agooka na riiri wake na atũmwo othe atheru hamwe nake, hĩndĩ ĩyo nĩagaikarĩra gĩtĩ kĩa ũnene kĩa riiri wake, na andũ a ndũrĩrĩ

ciothe nĩmakongania mbere yake, na nĩakamaamũrania o ta ũrĩa mũrĩithi aamũranagia ng'ondu na mbũri, na nĩakahaanda ng'ondu mwena wake wa ũrĩo, no mbũri mwena wa ũmotho. Hĩndĩ ĩyo mũthamaki akiuga kũrĩ arĩa a mwena wa ũrĩo wake, Ũkai inyuĩ arĩa mũrathimĩtwo nĩ Baba wakwa, mwĩgwatĩre ũthamaki ũrĩa mũhaarĩirwo kuuma rĩrĩa thĩ yambĩrĩirie. Nĩgũkorwo ndaarĩ na ng'aragu, na inyuĩ mũkĩĩhe kũrĩa, ndaarĩ na nyoota, na mũkĩĩhe kũnyua, ndaarĩ mũgeni, na mũkĩĩnyiita, ndaarĩ njaga, na mũkĩĩhumba, ndaarĩ mũrũaru, na mũkĩĩndora, ndaarĩ njeera, na mũkĩũka kũrĩ niĩ. Hĩndĩ ĩyo andũ arĩa athingu nĩmakamũcookeria atĩrĩ, Mwathani, nĩ rĩ twakuonire ũrĩ na ng'aragu na tũgũkũhe irio, kana ũrĩ na nyoota na tũgũkũhe kĩndũ gĩa kũnyua? Nĩ rĩ tũrakuonire ũrĩ mũgeni na tũgũcookanĩrĩria, kana ũrĩ njaga na tũgũhumba? Nĩ rĩrĩa tũkuonire ũrĩ mũhĩnju kana ũrĩ njeera, na tũgĩũka kũrĩ wee? Nake mũthamaki akĩmacookeria, akiuga atĩrĩ, Ngũmwĩra na ma: Ũrĩa wothe mwekire ũmwe wa ariũ a ithe witũ akwa arĩa anini mũno, nĩ niĩ mwekire. Hĩndĩ ĩyo nĩakoiga kũrĩ arĩa marĩ mwena wa ũmotho atĩrĩ, eherai harĩ niĩ inyuĩ arĩa mũrumĩtwo, mũtoonye mwaki-inĩ ũrĩa wa tene na tene ũrĩa wahaarĩirio ngoma na atũmwo ake. Nĩgũkorwo ndaarĩ na ng'aragu, na inyuĩ mũtiandehire kĩndũ gĩa kũrĩa, ndaarĩ na nyoota, na mũtiandanyuithirie, ndaarĩ mũgeni, na mũtiandamũkĩrire, ndaarĩ njaga, na mũtiandambĩkĩirie nguo, ndaarĩ mũthũthũ na njeera, na mũtiandaceerire. Hĩndĩ ĩyo nĩmakaamũcookeria, o ene makiuga atĩrĩ, Mwathani, nĩ rĩ twakuonire ũrĩ na ng'aragu kana ũrĩ na nyoota, kana ũrĩ mũgeni kana ũtarĩ nguo, kana ũrĩ mũhinyaru kana ũrĩ njeera, na tũtiakũtungatĩra? Hĩndĩ ĩyo

nĩakamacookeria akĩmeera atĩrĩ, ti-ma ndĩramwĩra inyuĩ, kũringana na ũrĩa mũtiigire ũmwe wa aya anini mũno, o na niĩ mũtiigire. Nao nĩmagaathiĩ aya thĩinĩ wa iherithia rĩa tene, no arĩa athingu thĩinĩ wa muoyo wa tene.

26

Na gũkĩgĩa rĩrĩa Jesũ aarĩkirie ciugo ici ciothe, akĩĩra arutwo ake: Nĩmũũĩ atĩ thutha wa mĩthenya ĩĩrĩ Bathaka nĩgũkinyaga, na Mũrũ wa Mũndũ nĩakaneanwo nĩguo ambanĩrio mũtharaba. Hĩndĩ ĩyo athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na aandĩki na athuuri a andũ nĩmonganire thĩinĩ wa nja ya mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa wetagwo Kayafa, na makĩrĩkanĩra nĩguo manyiite Jesũ na ũhĩĩli na mamũũrage. No maarĩ moigaga atĩrĩ, Ti hĩndĩ ya iruga rĩu, nĩguo gũtikagĩe na ngũĩ thĩinĩ wa andũ. Jesũ arĩ kũu Bethania thĩinĩ wa nyũmba ya Simoni ũrĩa warĩ mũthũa, mũndũ-wa-nja akĩmũkuhĩrĩria arĩ na ndigithũ ya maguta manungi marĩa maarĩ na thogora mũno, nake akĩmaita igũrũ rĩa mũtwe wake hĩndĩ ĩrĩa aikarĩte thĩ. Rĩrĩa arutwo ake moonire ũguo, makĩrakara makiuga atĩrĩ, Mwanangĩko ũyũ nĩ wa kĩ? Nĩgũkorwo maguta maya ma gũthakaria maahota kwendio thĩinĩ wa mbeeca nyingĩ na mbeeca icio ikaheo athĩĩni. Amenyĩte no Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Nĩ kĩĩ gĩtũmi mũrehagĩra mũndũ-wa-nja ũcio mathĩĩna? Nĩgũkorwo nĩarutire wĩra mwega harĩ niĩ. Athĩĩni nĩgũkorwo hĩndĩ ciothe mũrĩ nao hamwe na inyuĩ ene, no niĩ ti hĩndĩ ciothe mũrĩ na niĩ. Mũndũ-wa-nja ũyũ, nĩgũkorwo aita maguta maya igũrũ rĩa mwĩrĩ wakwa, nĩguo kũũthika niĩ eekire. Ti-itherũ

nĩndĩmwĩra atĩrĩ, kũrĩa guothe ũhoro ũyũ mwega ũkaahunjio thĩ yothe, nĩgũkaarĩrio o na ũrĩa eekire ũyũ nĩ ũndũ wa kũmũririkana. Hĩndĩ ũmwe wa arĩa ikũmi na eerĩ, ũrĩa wetagwo Juda Iskariota, aathiire kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene akĩmeera: Nĩ kĩĩ mũkwenda kũhe niĩ, na niĩ nĩngamũneana we? Nao makĩmũrĩha cekeri mĩrongo ĩtatũ cia betha. Na kuuma hau tene aacaragia ihinda nĩguo amũneane. Mũthenya-inĩ wa mbere wa mĩgate ĩrĩa ĩtarĩ na ndawa, arutwo magĩũka kũrĩ Jesũ makĩmwĩra atĩrĩ, Ũkwenda tũgũthondekere kũ nĩguo ũrĩe Bathaka? Nowe akiuga atĩrĩ, thiĩi itũũra-inĩ inene kũrĩ mũndũ ũcio na mwĩre atĩrĩ, Mũrutani aroiga atĩrĩ, Ihinda rĩakwa nĩrĩkuhĩrĩirie, gwaku nĩkuo ngũkũngũĩra Bathaka hamwe na arutwo akwa. Nao arutani magĩĩka o ta ũrĩa Jesũ aamaathire, na makĩhaarĩria Pasaka. Hwaĩ-inĩ rĩrĩa kwakinya ũtukũ, nĩakomire hamwe na arĩa ikũmi na eerĩ. Na rĩrĩa maarĩĩaga, akiuga atĩrĩ, ti-ngĩ ndĩramwĩra atĩ ũmwe wanyu nĩakandeana. Na makĩrĩra mũno mũno, makĩambĩrĩria kwĩra we o ũmwe wao, Ti niĩ ndĩ, Mwathani? No rĩrĩa aacookirie, akiuga atĩrĩ, Ũrĩa ũtoboketie guoko hamwe na niĩ thĩinĩ wa mbakũra, ũcio nĩwe ũkũũneana. Mũrũ wa mũndũ athiĩ o ta ũrĩa kwandĩkĩtwo ũhoro wake, no kaĩ mũndũ ũcio ũrĩa Mũrũ wa mũndũ aneanagwo nĩ ũndũ wake, nĩ kwagĩrĩire kũrĩ we angĩkorwo ti aciarirwo mũndũ ũcio. Nake Judah ũrĩa aamũneanaga akĩcookia, akiuga atĩrĩ, Kaĩ nĩ niĩ, Rabi? Aramwĩra atĩrĩ, wee nĩ woiga. Rĩrĩa maarĩĩaga, Jesũ akĩoya mũgate, na aarĩkia gũcookia ngaatho akĩwenyanga na akĩheana arutwo, na akiuga: Oyai, mũrĩe; ũyũ nĩ mwĩrĩ wakwa; na akĩoya gĩkombe, na aarĩkia gũcookia ngaatho akĩmahe akiuga: Nyuai kuuma kũrĩo inyuothe; ũyũ nĩgũkorwo nĩ thakame yakwa ya

kĩrĩkanĩro kĩerũ ĩrĩa ĩraitĩtwo nĩ ũndũ wa aingĩ thĩinĩ wa kũrekerwo mehia. No ũguo ndĩramwĩra atĩ ndikanyua kuuma rĩu kuuma kũrĩ maciaro maya ma mũthabibũ nginya mũthenya ũcio rĩrĩa ngaanyua hamwe na inyuĩ marĩ merũ thĩinĩ wa ũthamaki wa Baba wakwa. Na maarĩkia kũina rwĩmbo rwa gooca, makiuma magĩthiĩ kĩrĩma-inĩ kĩa mĩtamaiyũ. Hĩndĩ ĩyo Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Inyuothe nĩmũkahĩngwo nĩ ũndũ wakwa ũtukũ-inĩ ũyũ, nĩgũkorwo nĩkwandĩkĩtwo atĩrĩ, Nĩngũgũtha mũrĩithi, na ngondu cia rũũru nĩikahurunjũka. No thuutha wa kũriũka gwakwa nĩngũmũtongoria mũthiĩ Galili. Gũcookia no Petero akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo andũ othe nĩmakahĩngwo nĩ ũndũ waku, niĩ ndikahĩngwo o na rĩ. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Ti-itherũ ndakwĩra atĩ ũtukũ ũyũ, ngũkũ ĩtanagaakĩra, nĩũkandaana maita matatũ. Petero akĩmwĩra: O na angĩkorwo nĩ kũbata niĩ gũkua hamwe nawe, ndikũkaana. Ũguo o na rĩrĩa arutwo othe moigire. Hĩndĩ ũcio Jesũ agĩũka hamwe nao handũ heetwo Gethsemane, na akĩĩra arutwo atĩrĩ, Ikarai haha nginya ndĩthiĩ nĩguo ndĩhooe kũu. Na aarĩkia kuoya Petero na ariũ eerĩ a Zebedayo, ambĩrĩirie kũigua kĩeha na gũthĩĩnĩka. Hĩndĩ Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Roho wakwa ũrĩ na kĩeha kĩnene mũno nginya gĩkuũ, ikarai haha na mũthiĩ ũhoro na niĩ. Na athiĩte mbere hanini, agũa ũthiũ-inĩ wake akĩhooya na akiuga, Baba wakwa, angĩkorwo no gũtuĩka, gĩkombe kĩĩrĩ kĩnjehere, no ti o ta ũrĩa niĩ njendaga, no ta ũrĩa wee wendaga. Nake agooka kũrĩ arutwo acio na amonaga o makomete, nake akĩĩra Petero: Ũguo mũtiahota gũikara mũiguĩte thaa ĩmwe hamwe na niĩ? Ikarai mũiguĩte na mũhooe, nĩguo mũtikae mũtoonye ũgerio-inĩ; roho nĩ rĩhiũhie, no mwĩrĩ nĩ mũhinyaru. Rĩngĩ kuuma wa keerĩ

athiĩte, nĩahooire akiuga, Baba wakwa, korwo gĩkombe kĩĩrĩ kĩngĩhota gũthiĩ harĩ niĩ korwo ti ndakĩnyue, rekwo wendo waku wĩkwo. Na rĩrĩa ookire akĩmakora rĩngĩ makoma, nĩgũkorwo maitho mao maarĩ maritũ. Na aamatigĩte, aathiire rĩngĩ akĩhooya hĩndĩ ya gatatũ, akiuga ciugo o icio; hĩndĩ ĩyo agĩũka kũrĩ arutwo ake na akĩmeera atĩrĩ: Mũrakomete rĩu na mũhurũke? Onai, thaa nĩĩkuhĩrĩirie na Mũrũ wa Mũndũ nĩaraneanagwo moko-inĩ ma ehia. Ũkĩrai, tũthiĩ; onai, ũrĩa ũrandeanaga nĩakuhĩrĩirie. Na rĩrĩa aarĩ o akĩaria-rĩ, ona Judah ũmwe wa arĩa ikũmi na eerĩ agĩũka, na hamwe nake kĩrĩndĩ kĩnene marĩ na hiũ cia njora na mĩtĩ kuuma kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na athuuri a andũ. Ũrĩa wamũneanaga aheire o kĩmenyithia akiuga atĩrĩ, Ũrĩa ngaamumunya, nĩwe ũcio, mũmũnyiite. Na o rĩmwe aakorire kũrĩ Jesũ, akĩmwĩra atĩrĩ, Kena, Mũrutani, na akĩmũmumunya. No Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ: mũrata, ĩka ũrĩa ũũkĩte gwĩka. Hĩndĩ ĩyo acio maakuhĩrĩria makĩigĩrĩra moko mao igũrũ rĩa Jesũ na makĩmũnyiita. Na rora, ũmwe wa arĩa maarĩ hamwe na Jeso atambũrũkĩtie guoko gwake, akũũra rũhiũ rwake rwa njora, na aringa ndungata ya mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, akenja gũtũ rĩake. Hĩndĩ ĩyo Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Cookia rũhiũ rwaku handũ haruo, nĩgũkorwo arĩa othe manyiitaga rũhiũ nĩmakũũaga na rũhiũ. Kana ũgwĩciria atĩ ndingĩhota rĩu gweeta Ithe wakwa, nake nĩakaheana harĩ niĩ mathigari maingĩ gũkĩra ikũmi na igĩrĩ ma atũmwo? Atĩa nĩ ũndũ ũcio maandĩko mahingĩrio atĩ ũguo nĩ kwagĩrĩire gũtuĩka? Thĩinĩ wa thaa ĩyo, Jesũ arĩirie ikundi icio, atĩrĩ: Ta mũũkĩte kũrĩ mũici na hiũ cia njora na mĩtĩ kũnyiita? O mũthenya ndaikaraga ndĩmũrutanagĩria thĩinĩ wa hekarũ, na

mũtiigana kũnyiita. Ũndũ ũyũ wothe nĩwekĩkire nĩguo maandĩko ma anabii mahingio. Hĩndĩ ĩyo arutwo acio othe maatigĩte we makĩũra. Nao arĩa maanyiitire Jesũ makĩmũtwara kũrĩ Kaiapha ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai mũnene, kũrĩa aandĩki-a-watho na athuuri maacookanĩrĩire. Petero nĩamuumĩte arĩ haraaya nginya kũrĩa kwa mũthĩnjĩri-Ngai mũnene, na aatoonyete thĩinĩ, agĩikara hamwe na ateithi nĩguo one ũrĩa gũgũthira. Athĩnjĩri arĩa anene na athuuri na kĩama kĩu gĩothe nĩmarongoragia ũira wa maheeni igũrũ rĩa Jesũ nĩguo mamũũrage, na matiigana kũwona; na o na gũkorwo aira a maheeni aingĩ mookire, matiigana kũwona. Thuutha ũcio no aira eerĩ a maheeni mookire makiuga: Mũndũ ũyũ oigire, nĩndĩhota kũmomora hekarũ ya Ngai na thuutha wa mĩthenya ĩtatũ ndĩmĩake rĩngĩ. Na aarĩkia kũrũgama mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene akĩmwĩra: Ndũracookia ũndũ o na ũmwe? Nĩ atĩa aya marakũrũthia ũhoro ũkonii? No Jesũ aakira. Nake mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene acookia akĩmwĩra atĩrĩ: Nĩngũkwĩhĩtithia na Ngai ũrĩa ũrĩ muoyo nĩguo ũtwĩre angĩkorwo wee nĩwe Kristũ Mũrũ wa Ngai. Jeso akĩmwĩra atĩrĩ, Wee nĩwoiga ũguo, no ngũmwĩra atĩrĩ, kuuma rĩu nĩmũkoona Mũrũ wa Mũndũ aikarĩte mwena wa ũrĩo wa Hinya na agĩũka arĩ igũrũ rĩa matu ma igũrũ. Hĩndĩ ĩyo mũthĩnjĩri-Ngai mũnene atembũrangire nguo ciake akiuga atĩrĩ nĩarumĩte Ngai; nĩ kĩĩ gĩkĩrĩ tũrĩ na bata wa aira? Onai rĩu nĩmũiguĩte kũruma Ngai gwake; kũonekaga atĩa kũrĩ inyuĩ? Nao andũ acio maacookirie makiuga: Nĩ mũhĩtia wa gĩkuũ. Hĩndĩ ĩyo maatwarĩire mata ũthiũ-inĩ wake na makĩmũhũũra, nao angĩ makĩmũgũtha na guoko makiuga atĩrĩ: Ratha ũhoro witũ, Kristũ, nũũ ũgũkũgũtha? No Petero aikarĩte

nja thĩinĩ wa nyũmba, nake mũirĩtu ũmwe wa ndungata akĩmũkuhĩrĩria akiuga atĩrĩ, O nawe warĩ hamwe na Jesũ wa Galili. Ũcio nake akarega mbere yao othe akiuga atĩrĩ, Ndiũĩ ũrĩa ũroiga. Rĩrĩa ooimire agĩthiĩ kĩhingo-inĩ, mũndũ-wa-nja ũngĩ akĩmuona na akĩĩra andũ arĩa maarĩ kũu atĩrĩ, Mũndũ ũyũ o nake aarĩ hamwe na Jesũ wa Nazarethi. Nake rĩngĩ akĩkaana na mwĩhĩtwa atĩ ndimenyete mũndũ ũcio. Thuutha wa kanini no arĩa maarũgamĩte magĩkuhĩrĩria makĩĩra Petero, Ti-itherũ o nawe ũrĩ ũmwe wao, nĩgũkorwo mĩario yaku nĩĩkũguũrania wega. Hĩndĩ ĩyo ambĩrĩirie kũruma na kwĩhĩta atĩ ndiũĩ mũndũ ũcio. Na o rĩmwe ngũkũ ya njamba ĩkĩanĩrĩra. Nake Petero akĩririkana kiugo kĩa Jesũ ũrĩa aamwĩrire atĩrĩ, Mbere ya ngũkũ kwĩra maita matatũ, nĩũkũũkaana. Nake athiĩte nja, akĩrĩra na ũrũrũ mũingĩ.

27

Rĩrĩa rũciinĩ rwakinyire, athĩnjĩri-Ngai arĩa anene othe na athuuri a andũ nĩmanyiitire kĩama igũrũ rĩa Jesũ nĩguo mamoragithie; na maarĩkia kũmuoha, makĩmũtwara na makĩmũneana kũrĩ Pontio Pilato ũrĩa mwathi. Hĩndĩ rĩrĩa Judah ũrĩa aamũneanaga onire atĩ nĩatuĩrĩirwo ciira, aiguire kĩeha agĩcookia betha mĩrongo ĩtatũ kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na athuuri akiuga: Nĩnjĩhĩtie nĩ ũndũ wa kũneana thakame ĩtarĩ na mahĩtia. Nao makiuga: Nĩ kĩĩ kũrĩ ithuĩ? Wee nĩũkona. Na aarĩkia gũikia betha thĩinĩ wa hekarũ, akĩehera, na aarĩkia gũthiĩ, akĩĩtua. Athĩnjĩri arĩa anene maarĩkia kuoya betha icio,

makiuga atĩrĩ, Ti kwagĩrĩire gũciikia thĩinĩ wa kĩgĩĩna, tondũ nĩ thogora wa thakame. Na maarĩ mekĩra kĩrĩra, makĩgũra kuuma harĩ o magũrire mũgũnda wa mũũmbi wa rĩũmba nĩ ũndũ wa gũthika ageni; nĩ ũndũ ũcio mũgũnda ũcio wetirwo mũgũnda wa thakame nginya ũmũthĩ. Hĩndĩ ũhoro ũrĩa warĩtio nĩ ũndũ wa Jeremia mũnabii akiuga nĩwahingirio: na nĩmakuuire betha mĩrongo ĩtatũ, thogora wa ũrĩa watuĩtwo thogora ũrĩa maatũire thogora kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, na nĩmaheire mũgũnda wa mũũmbi, o ta ũrĩa Mwathani aanjathire. Nake Jesũ arũgamire mbere ya mũtongoria; na mũtongoria akĩmũũria akiuga, Wee ũrĩ mũthamaki wa Ayahudi? Nake Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ: Wee nĩũroiga. Na rĩrĩa aatuĩrĩirio mahĩtia nĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na athuuri, ndaacookirie ũndũ o na ũrĩkũ. Hĩndĩ ĩyo Pilato akĩmwĩra atĩrĩ, Ndũraigua ũrĩa maũndũ maingĩ magũtuĩrĩire ũira? Na ndaamũcookerie kũrĩ o na kiugo kĩmwe, nĩ ũndũ ũcio mũtongoria akĩgega mũno. Kũringana na gĩathĩ-rĩ, mũtongoria nĩamenyerete kũrekeria kĩrĩndĩ mũohe ũmwe ũrĩa mendaga. Nao hĩndĩ ĩyo maarĩ na mũndũ mũohetwo ũrĩa mũũmenyekanĩte wĩtagwo Barabaa. Rĩrĩa maacookanĩrĩirie, nĩ ũndũ ũcio Pilato akĩmooria atĩrĩ, Nũũ mũkwenda ndĩmũrekerie? Baraba kana Jesũ ũrĩa wĩtagwo Kristũ? Nĩamenyete atĩ nĩ ũndũ wa ũiru maamũneanire. Hĩndĩ ĩrĩa aikarĩte igũrũ rĩa kĩhurũko, mũtumia wake nĩatũmire kũrĩ we akiuga atĩrĩ, Tiga gwĩka ũndũ o na ũrĩkũ harĩ mũndũ ũcio mũthingu, tondũ nĩnyariirwo mũno ũmũthĩ thĩinĩ wa kĩroto nĩ ũndũ wake. Athĩnjĩri arĩa anene na athuuri nĩmakĩringĩrĩria kĩrĩndĩ nĩguo mahooe Baraba, no Jesũ mamũniine. Acookia no mũtongoria akĩmeera: nũũ mũkwenda kuuma kũrĩ acio eerĩ ndĩmũrekerie? No makiuga atĩrĩ: Baraba.

Pilato akĩmeera atĩrĩ, Nĩ ũndũ ũcio-rĩ, nĩngwĩka atĩa Jesũ ũrĩa wĩtagwo Kristũ? Othe makiuga: Nĩambanĩrio mũtĩ-inĩ. No mũtongoria akiuga: Nĩ ũndũ-rĩ, nĩ ũũru ũrĩkũ eekire? Nao acio maanagĩrĩra mũno makiuga: Nĩambanĩrio mũtĩ-igũrũ. Pilato ona atĩ hatirĩ kĩndũ kĩguna, no gũkĩra mbeũ ĩkĩongerereka, akĩoya maaĩ akĩĩthambĩria moko mbere ya kĩrĩndĩ akiuga, Ndĩ mũtheru kuuma thakame ya mũndũ ũyũ mũthingu, inyuĩ nĩmũkoona. Nao magĩcookia, andũ othe makiuga atĩrĩ, Thakame yake ĩkorwo igũrũ rĩitũ na igũrũ rĩa ciana ciitũ. Hĩndĩ ĩyo akĩmarekeria Barabaa, no Jesũ aarĩkia kũmũhũũra, akĩmũneana nĩguo ambanio mũtharaba-inĩ. Hĩndĩ ĩyo thigari cia mũtongoria maarĩkia kũoya Jesũ magĩthiĩ nake nyũmba-inĩ ya baraza, makĩũngania kĩrĩndĩ gĩothe harĩ we, na maarĩkia kũmũruta nguo makĩmũhumba nguo ya rangi mũtune, na maarĩkia gũthondeka thũmbĩ na mĩigua makĩmĩigĩrĩra mũtwe-inĩ wake na mũrangi guoko-inĩ gwake kwa ũrĩo, na maarĩkia kũmũturamĩrĩra mbere yake makĩmũnyũrũria makiuga, Wega mũthamaki wa Ayahudi, na maarĩkia kũmũtuĩra mata makĩoya mũrangi na makĩmũgũtha mũtwe-inĩ wake. Na rĩrĩa maamũthekagĩrĩria, makĩmũruta nguo ya kanjũ na makĩmũhumba nguo ciake mwene, na makĩmũtwara nĩguo mamũcuure mũtĩ-igũrũ. Magĩthiĩ nja-rĩ, makĩona mũndũ Mũkirene wetagwo Simoni, nake makĩmũhatĩrĩria nĩguo akuue mũtharaba wake. Na maakinya handũ heetagwo Golgota, ũrĩa nĩ handũ heetagwo ha ihĩndĩ rĩa mũtwe, nĩmamũheire anyue thiki ĩtukanĩirio na nyongo; na aarĩkia kũmĩcama ndaendire kũnyua. Maarĩkia kũmũcuururia mũtĩ-igũrũ, nĩmagayanire nguo ciake na ũndũ wa gũikia mĩtĩ, na maikarĩte nĩmamũrangagĩra ho. Na

makĩiga igũrũ wa mũtwe wake gĩtũmi gĩake kĩandĩkĩtwo, Ũyũ nĩwe Jesũ Mũthamaki wa Ayahudi. Hĩndĩ ĩyo nĩmaambatithio mũtĩ-igũrũ hamwe nake atunyani eerĩ, ũmwe mwena wa ũrĩo na ũmwe mwena wa ũmotho. Andũ arĩa maahĩtũkagĩra hau nĩmaramũrumaga makĩinainagĩria mĩtwe yao na makiuga atĩrĩ: Wee ũrĩa ũranangaga hekarũ na ũkamĩaka mĩthenya ĩtatũ, wĩhonokie wee mwene; angĩkorwo ũrĩ Mũrũ wa Ngai, ikũrũka kuuma mũtharaba-inĩ. Ũguo o na kĩo athĩnjĩri-Ngai arĩa anene makĩnyũrũragia hamwe na aandĩki-marũa na athuuri na Afarisai moigaga: Nĩahonokirie andũ angĩ, ndangĩhota kwĩhonokia we mwene; angĩkorwo nĩ mũthamaki wa Isiraeli, nĩaikũrũke rĩu kuuma mũtharaba-inĩ na nĩtũmwĩtĩkie; nĩehokete Ngai, nĩamũteithũre rĩu, angĩkorwo nĩamwenda; nĩgũkorwo oigire atĩ ndĩ Mũrũ wa Ngai. Ũndũ ũcio o na acio atunyani arĩa maambanĩirio mũtĩ hamwe nake nĩmamũrumaga. Kuuma thaa ya gatandatu-rĩ, nduma ĩkĩgĩa igũrũ rĩa bũrũri wothe nginya thaa ya kenda. Hakuhĩ thaa ya kenda Jesũ anĩrĩire na mũgambo mũnene akiuga: Eli Eli, lema sabachthani? Ũndũ ũyũ nĩ, Ngai wakwa Ngai wakwa, nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ũndiganĩrie? No amwe a arĩa maarũgamĩte kũu maiguĩte makiuga atĩ, Ũyũ aretaga Elijah. Na o rĩmwe ũmwe wao ateng’erete, akĩoya kĩbũi gĩa kũhũthĩra, agĩkĩiyũria thiki, agĩkĩĩkĩra mũrangi, na akĩmũhe kũnyua. No arĩa angĩ matigari moigaga, reka tuone kana Elija nĩagooka kũmũhonokia. No Jesũ rĩngĩ aarĩkia kwanĩrĩra na mũgambo mũnene, akĩrekeria roho. Na rĩrĩ gĩtambaya kĩa hekarũ kĩararurirwo igĩrĩ kuuma igũrũ nginya thĩ, na thĩ ĩkĩinainwo na mahiga makĩatũrwo, na mbĩrĩra ikĩhingũrwo na mĩĩrĩ mĩingĩ ya andũ atheru arĩa maakomete ĩkĩarahũrwo, na

maarĩkia kuuma mbĩrĩra-inĩ, thuutha wa kũrahũka gwake magĩtoonya itũũra rĩrĩa itheru na makĩonekana kũrĩ andũ aingĩ. Mũnene wa thigari na arĩa maarĩ hamwe nake makiagĩra Jesũ, maaona gĩkuũkuũ kĩa thĩ na maũndũ marĩa meekĩkire, makĩĩtigĩra mũno, makiuga atĩrĩ, ti-itherũ mũndũ ũyũ aarĩ Mũrũ wa Ngai. Nao kwarĩ ho na atumia aingĩ kuuma haraaya makĩroraga, arĩa maarũmĩrĩire Jesũ kuuma Galili makĩmũtungatagĩra; thĩinĩ wao kwarĩ Mariamu wa Magadalene, na Mariamu nyina wa Jakubu na Jose, na nyina wa ariũ a Zebedayo. Hwaĩ-inĩ ũcio ũtuĩkĩte, mũndũ mũtongi kuuma Arimathea, rĩĩtwa rĩake Jusufu, ũrĩa o nake aatuĩkĩte mũrutwo wa Jesũ, okire; mũndũ ũcio aathiire kũrĩ Pilato akĩmũhooya mwĩrĩ wa Jesũ. Hĩndĩ ĩyo Pilato aathanire mwĩrĩ ũcio ũcookio. Nake Jusufu aarĩkia kũoya mwĩrĩ, akĩũkunga na taama theru, na akĩũiga thĩinĩ wa mbĩrĩra yake njerũ ĩrĩa aatemete ihiga-inĩ, na aarĩkia kũgaragaria ihiga inene mũrango-inĩ wa mbĩrĩra, akĩehera. Kwarĩ na kũu Mariamu Magadalene na Mariamu ũrĩa ũngĩ, maikarĩte mbere ya mbĩrĩra. Mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire, ũrĩa ũrĩ thuutha wa Ihaarĩria, athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na Afarisai monganire harĩ Pilato makiuga: Mwathani, nĩtũririkanire atĩ mũheenania ũcio oigire arĩ o muoyo, thuutha wa mĩthenya ĩtatũ nĩngũriũka. Atha nĩ ũndũ ũcio mbica ĩrĩa ĩgĩrĩru ĩgĩe na thitimo nginya mũthenya wa gatatũ, nĩguo arutwo ake matikoke ũtukũ maiye kũmĩiya na meere andũ atĩrĩ, nĩarahũkire kuuma kũrĩ arĩa akuũ, na ũhoro wa kũhĩtia wa mũthia ũgaakorwo mũũru gũkĩra wa mbere. Pilato akĩmeera atĩrĩ, Mũrĩ na arangĩri, thiĩi mũgĩe na ũgitĩri o ta ũrĩa mũũĩ. Nao mathiĩte, makĩgitĩra mbĩrĩra mekĩhũũra ihiga hamwe na

arangĩri.

28

Thuutha wa Thabatũ, rĩrĩa rĩaraarĩirie gũthiĩ mũthenya wa mbere wa kiumia, Mariamu Magadalene na Mariamu ũrĩa ũngĩ mokire kuona mbĩrĩra. Na rora, mũthingithia mũnene ũkĩgĩa, nĩgũkorwo mũraika wa Mwathani aaharũrũkĩte kuuma igũrũ, agĩũka na akĩgarũra ihiga kuuma mũrango, na agĩikara igũrũ rĩarĩo. Kwarĩ na ũrĩa oonekaga wake ta rũheni, na nguo yake njerũ ta tharunji. Kuuma kũu guoya-inĩ gwake, arĩa marangagĩra nĩmainainirwo na magĩtuĩka ta andũ akuũ. Mũtũmwo ũcio acookia akĩĩra atumia acio atĩrĩ: Inyuĩ mũtigĩĩtigĩre; nĩgũkorwo nĩnjũũĩ atĩ nĩ Jesũ ũrĩa wambanĩirio mũracaria; ndari haha; nĩgũkorwo nĩariũkĩtie o ta ũrĩa oigire. Ũkai mwone handũ harĩa Mwathani aakomete. Nao narua mũthiĩ mwĩre arutwo ake atĩ nĩarahũkire kuuma kũrĩ arĩa akuũ, na onai nĩarĩmũtongoragia mũthiĩ Galili, kũu nĩmũkamũona, onai nĩndĩmwĩrire. Nao mathiire na kuuma narua mbĩrĩra-inĩ marĩ na wĩtigĩru na gĩkeno kĩnene, makĩhanyũka magaathiĩ kũhe arutwo ake ũhoro. Rĩrĩa maathiiaga kũhe arutwo ake ũhoro, na atĩrĩrĩ Jesũ akamacemania akĩmeera atĩrĩ: Kenai. Nao acio maakuhĩrĩria makĩnyiita magũrũ make na makĩmũinamĩrĩra. Hĩndĩ ĩyo Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Mũtigetigĩre, thiĩi mũmeere ariũ a baba akwa nĩguo mathiĩ Galili, na kũu nĩmakonana na niĩ. Hĩndĩ ĩrĩa maathiiaga-rĩ, ta kĩone, amwe a arangĩri magĩũka itũũra-inĩ inene na makĩrehere athĩnjĩri-Ngai

arĩa anene ũhoro wa maũndũ mothe marĩa meekĩkire. Na maarĩkia gũcookanĩrĩrio hamwe na athuuri, na maarĩkia kwoya kĩrĩra, maaheanire thigari betha nyingĩ cia kũigana, makiuga atĩrĩ: Ugai atĩ arutwo ake mookire ũtukũ makamũiya rĩrĩa ithuĩ tũkomete. Na ũngĩkorwo kũiguuo ũndũ ũyũ harĩ mũtongoria, ithuĩ nĩtũkamũringĩrĩria we, na inyuĩ mũtikae na ũru tũmĩke. Nao acio maoire betha maoya ta mbeca cia betha mekire o ta uo marutithirio. Na ũhoro ũyũ ũkĩaraganĩrio gatagatĩ ka Ayahudi nginya ũmũthĩ. Arutwo acio ikũmi na ũmwe nao magĩthiĩ Galili, kũrĩma kĩrĩma kĩrĩa Jesũ aamatuĩrĩire. Na rĩrĩa moonire we, nĩmamũhooire, no amwe nĩmekũũ nganja. Na Jesũ aakorire, nĩamaariirie akiuga atĩrĩ, Nĩndaheetwo wathani wothe igũrũ na gũkũ thĩ. Mũthiĩte mũtue arutani ndũrĩrĩ ciothe, mũkĩmabatithia thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩa Ithe na rĩa Mũriũ na rĩa Roho Mũtheru, mũkĩmarutaga kũrũmia maũndũ mothe marĩa ndamwathire; na atĩrĩrĩ niĩ ndĩ hamwe na inyuĩ matukũ mothe nginya rĩrĩko rĩa thĩ. Ameni.

Ũhoro Mwega wa Mariko

1

Kĩambĩrĩria kĩa ũhoro mwega wa Jesũ Kristũ, Mũriũ wa Ngai. O ta kwandĩkĩtwo thĩinĩ wa anabii, ona niĩ ndĩratũma mũtũmwo wakwa mbere ya ũthiũ waku, ũrĩa ũkahaarĩria njĩra yaku mbere yaku; mũgambo wa mũndũ ũraanĩrĩra werũ-inĩ, haarĩriai njĩra ya Mwathani, thondekagai njĩra ciake nũngarũ, Johana nĩatuĩkire mũbatithania werũ-inĩ na akahunjia ũbatithio wa kwĩrira nĩ ũndũ wa kũrekerwo kwa mehia. Nao nĩ mathiaga kũrĩ we bũrũri wothe wa Judea na andũ a Jerusalemu, na nĩ mabatithirio othe thĩinĩ wa rũũĩ rwa Jorodani nĩ we makĩumbũra mehia mao. Nake Johana aarĩ ehumbĩte njuĩrĩ cia ngamĩĩra na mũcibi wa rũũa njohero-inĩ yake, na aarĩĩaga ndigiri na ũũkĩ wa gĩthaka. Na nĩahunjagia akiuga atĩrĩ, Nĩarooka ũrĩa ũrĩ na hinya gũkĩra niĩ thuutha wakwa, ũrĩa niĩ ndirĩ mũiganu wa kũinamĩrĩra kuohora rũhĩndo rwa iraatũ

ciake. Niĩ ti-itherũ ndaamũbatithia na maaĩ, no we mwene nĩakamũbatithia na Roho Mũtheru. Na gũkĩgĩa thĩinĩ wa matukũ macio, Jesũ akiuma Nazarethi ya Galili na akĩbatithio nĩ Johana thĩinĩ wa Jorodani. Na o rĩrĩa ambataga kuuma maaĩ-inĩ onire igũrũ rĩkĩhingũrwo na Roho agĩikũrũka igũrũ rĩake ta ndutura; na mũgambo ũkiuma igũrũ-inĩ: Wee ũrĩ mũrũ wakwa ũrĩa nyendete, thĩinĩ waku nĩnyoketio. Na o rĩmwe Roho ũcio nĩamũrutire werũ-inĩ; na aarĩ kũu werũ-inĩ mĩthenya mĩrongo ĩna akĩgeragio nĩ Shaitani, na aarĩ hamwe na nyamũ cia gĩthaka, na atũmwo nĩmamũtungatagĩra. Thuutha wa Johana kũneanwo, Jesũ nĩokire Galili akĩhunjia ũhoro mwega wa ũthamaki wa Ngai na akiuga atĩrĩ ihinda nĩrĩhingĩtie na ũthamaki wa Ngai nĩũkuhĩrĩirie; mwĩrirei na mwĩtĩkiei ũhoro-inĩ ũcio mwega. Agĩthiĩ hau gũkuhĩ na iria rĩa Galili, onire Simoni na Anderea mũrũ wa nyina Simoni, makĩikia wabu thĩinĩ wa iria; nĩgũkorwo maarĩ ategũthi; nake Jesũ akĩmeera: Ũkai thuutha wakwa, na nĩngũtũma mũtuĩke ategũthi a andũ. Na o rĩmwe matigĩte wabu ciao, makĩmũrũmĩrĩra. Na athiĩ mbere kuuma kũu hanini onire Jakubu mũrũ wa Zebedayo na Johana mũrũ wa nyina nake, na o marĩ thĩinĩ wa gatarũ makĩruguta wabu, na o rĩmwe akĩmeeta. Na matigĩte ithe wao Zebedee thĩinĩ wa gatarũ hamwe na aruti a wĩra arĩa mekũheo mũcaara, magĩthiĩ thuutha wake. Nao magĩtoonya Kaperinaumu, na o rĩmwe mũthenya wa Thabatũ aarĩkia gũtoonya thĩinĩ wa kĩũngano nĩarutanaga. Nao makĩgega nĩ ũndũ wa ũrutani wake, nĩgũkorwo aarĩ akĩmarutana ta mũndũ ũrĩ na wathani, na ti ta aandĩki-marũa. Na kwarĩ na mũndũ thĩinĩ wa kĩũngano kĩao mũndũ ũrĩ na roho ũrĩa ũtarĩ mũtheru, nake akĩanĩrĩra akiuga: Ea, nĩ ũndũ ũrĩkũ ithuĩ na

wee, Jesũ wa Nazarethi? Ũũkĩte gũtũniina? Nĩnjũũĩ wee ũrĩ ũũ, ũcio mũtheru wa Ngai. Nake Jesũ akamũkaania akiuga atĩrĩ, Kira, na ũume thĩinĩ wake. Nake roho ũrĩa ũtarĩ mũtheru ũkĩmũthingiithia, na ũgĩkaya na mũgambo mũnene, ũkiuma thĩinĩ wake. Na andũ othe makĩgega mũno, nginya makĩambĩrĩria kũũrania harĩ o ene makiuga: Ũndũ ũyũ nĩ ũrĩkũ? Nũũ ũrutani ũrũ mwerũ ũyũ, tondũ kũringana na wathani o na maroho marĩa matarĩ matheru nĩamaathaga, na nĩmamwathĩkagĩra? Nake ũhoro wake ũkĩhunjũka o rĩmwe bũrũri-inĩ wothe ũrĩa ũthiũrũrũkĩirie wa Galili. Na o rĩrĩa moimire kuuma kĩũngano-inĩ, magĩthiĩ nyũmba-inĩ ya Simoni na Anderea marĩ hamwe na Jakubu na Johana. Nao nyina wa mũtumia wa Simoni aarĩ komete thĩ arĩ na mbiriti. Na o rĩmwe makĩmwĩra ũhoro wake. Nake aakorire akĩmũũkĩria nĩakuuĩte guoko gwake, nayo homa ĩkĩmũtiga o rĩmwe, nake akĩmatungatĩra. Hwaĩ-inĩ rĩrĩa riũa rĩathũire, nĩmarehire kũrĩ we andũ othe arĩa maarĩ arũaru na arĩa maarĩ na ngoma. Na itũũra rĩothe rĩarĩ rĩũnganĩte mũrango-inĩ; nake akĩhonia andũ aingĩ arĩa maarĩ na mĩrimũ mĩingĩ ya mĩthemba mĩingĩ, na akĩingata ndaimoni nyingĩ, na ndaarekire ndaimoni ciarie, tondũ nĩciamũũĩ atĩ we nĩ Kristũ. Na rũciinĩ kĩroko-inĩ mũno aarahũka, akiuma, na agĩthiĩ handũ werũ, na kũu nĩahooyaga. Na makĩmũrũmĩrĩria Simoni na arĩa maarĩ hamwe nake, na maamuona makĩmwĩra atĩ andũ othe nĩmarakũrongooria. Nake akameera atĩrĩ, Rekei tũthiĩ matũũra-inĩ marĩa marĩ hakuhĩ, nĩguo o na kũu nĩhũnjĩrie, nĩgũkorwo ũndũ ũyũ nĩguo ndoimire. Na aarĩ akĩhunjia thĩinĩ wa ciũngano ciao kũu Galili yothe, na akĩingata ngoma. Nake mũndũ mũrũaru wa mangũ agĩũka kũrĩ

we, akĩmũthaitha na akĩmũturĩria ndu, akĩmwĩra atĩrĩ, Ũngĩenda-rĩ, no ũhote kũntheria. No rĩrĩ, Jesũ akĩgĩa na tha, agĩtambũrũkia guoko gwake, akĩmũhutia, na akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩndĩkwenda, therio. Na aarĩkia kuuga ũguo, o rĩmwe mangũ makiuma harĩ we, nake akĩthambio. Na aarĩkia kũmũkaania na hinya, o rĩmwe akĩmũingata na akĩmwĩra: Ona ndũkeerĩre mũndũ o na ũmwe ũndũ o na ũrĩkũ, no thiĩ wĩonanie kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai na ũrutĩre igongona nĩ ũndũ wa ũtheru waku ũrĩa Musa aathanire nĩguo ũtuĩke ũira kũrĩ o. Ũrĩa no aauma nja ambĩrĩirie kũhunjia nyingĩ na kũharagania ũhoro ũcio, nĩ ũndũ ũcio ndacookire akĩhota gũtoonya itũũra inene atarĩ hitho-inĩ, no aarĩ nja thĩinĩ wa kũndũ kũrĩa gũtarĩ andũ, na nĩmokaga kũrĩ we kuuma mĩena yothe.

2

Nake agĩtoonya rĩngĩ Kaperinaumu thuutha wa mĩthenya, na gũkĩiguuo atĩ arĩ nyũmba. Na o rĩmwe nĩmonganire aingĩ, nĩ ũndũ ũcio gũtikũrĩ kũgeria kũingĩra o na kũrĩa kũrĩ mũrango-inĩ, nake nĩamaaragĩria kiugo. Nao mokĩte kũrĩ we makuuĩte mũndũ ũrĩa ũtangĩhota gwĩthiũrũra, akuuĩtwo nĩ andũ ana, na tondũ matingĩahotire kũmũkuhĩrĩria nĩ ũndũ wa kĩrĩndĩ, makĩambũra mũrigo wa nyũmba harĩa aarĩ, na maarĩkia kũenja, makĩharũrũkia gĩtanda, kĩrĩa mũndũ ũcio ũtangĩhota gwĩthiũrũra akomete. Kuona no Jesũ wĩtĩkio wao, aragĩra mũndũ ũrĩa ũtangĩhota gwĩthiũrũra, Mwana, nĩũrekeirwo mehia maku. No kwarĩ na amwe a aandĩki kũu maikarĩte na

makĩĩciiria ngoro-inĩ ciao: Nĩ kĩĩ gĩtũmi ũyũ aarie ũguo irumi cia Ngai? Nũũ ũngĩhota kũrekereria mehia tiga ũmwe Ngai? Na o hĩndĩ o ĩyo Jesũ amenya na roho wake atĩ ũguo o ene maraciira thĩinĩ wao ene, akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi mũraciira maũndũ macio thĩinĩ wa ngoro cianyu? Nĩ atĩa kĩrĩa kĩrĩ hĩndĩ gũkĩra, kũĩra mũndũ ũrĩa ũtangĩhota gwĩthiĩra, Mehia maku nĩmarekeirwo, kana kũĩra, Ũkĩra na ũoe gĩtanda kĩa gũkoma gĩaku na ũthiĩ? Nowe nĩguo mũmenye atĩ Mũrũ wa Mũndũ arĩ na wathani wa kũrekera mehia gũkũ thĩ, nĩeraga mũndũ ũrĩa watuĩkĩte kĩmuu: Ngũkwĩra wee, ũkĩra na woe gĩtanda gĩaku na ũthiĩ mũciĩ waku. Na nĩarahũkire o rĩmwe, na akĩoya kĩrĩrĩ gĩa toro akiuma mbere ya andũ othe, nĩ ũndũ ũcio andũ othe makĩgega na makĩgooca Ngai makiuga atĩrĩ, Gũtirĩ hĩndĩ twonire ũndũ ta ũyũ. Nake akiuma rĩngĩ hau hakuhĩ na iria, nakĩo kĩrĩndĩ gĩothe gĩgĩũka kũrĩ we, nake akĩmarutana. Na rĩrĩa aahĩtũkagĩra, onire Lawi mũrũ wa Alfayo, aikarĩte kũrĩa kwĩtagĩrio ũthoni, nake akĩmwĩra: Nũmĩrĩra. Nake aarooka akĩmũrũmĩrĩra. Nayo gũkĩhana rĩrĩa aakomeire thĩ thĩinĩ wa nyũmba yake, nao aingĩ eeti cia ũthoni na ehia nĩmakomeire hamwe na Jesũ na arũmĩrĩri ake, nĩgũkorwo maarĩ aingĩ, nao nĩmarũmĩrĩire we. Na andĩki na Afarisai maamuona akĩrĩa hamwe na etia-ũtheri na ehia, makĩũria arutwo ake atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũma arĩĩaga na anyuuaga na etia-ũtheri na ehia? Na Jesũ aigua ũguo, akĩmeera atĩrĩ, Arĩa marĩ na hinya matiagĩrĩirwo nĩ muganga, no arĩa marĩ mũrimũ. Ndiokire gwĩta athingu, no ndokire gwĩta ehia nĩguo merire. Na arutani a Johana na a Afarisai maarĩ makĩĩhinga kũrĩa irio. Nao mokoka na mooria atĩrĩrĩ: Nĩ kĩĩ gĩtũmi arutwo a Johana na a Afarisai mehingaga

kũrĩa irio, no arutwo aku matiĩhingaga? Nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Ariũ a nyũmba ya ũhiki matingĩhota kwĩhinga kũrĩa hĩndĩ ĩrĩa mũhiki arĩ hamwe nao? Ihinda rĩothe rĩrĩa marĩ na mũhiki wao ene, matingĩhota kwĩhinga kũrĩa. Nĩmagoka no matukũ rĩrĩa mũhiki-ngania akeeherio kuuma kũrĩ o, na hĩndĩ ĩyo nĩmakehinga kũrĩa thĩinĩ wa macio matukũ. Gũtirĩ mũndũ ũtumanagĩra kĩraka kĩa nguo ĩtarĩ yũmĩtio igũrũ rĩa nguo ya tene, angĩkorwo no tiga, ũiyũri wakĩo, kĩrĩa kĩerũ kĩa kĩrĩa kĩa tene, nĩkĩoyaga, na ũtarũkanĩrio mũũru ũgĩtuĩka. Na gũtirĩ mũndũ ũikaga ndibei njerũ thĩinĩ wa mondo ma tene, angĩkorwo no ti ũguo, ndibei ĩrĩa njerũ nĩĩtũranga mondo macio, na ndibei ĩrĩa nĩĩitĩkaga, na mondo macio nĩmakaniinaga. No ndibei njerũ no nginya ĩikwo thĩinĩ wa mondo merũ. Nayo gũkĩoneka atũũraga akĩhĩtũkĩra thĩinĩ wa thabatũ kũgera mĩgũnda-inĩ ya ngano, nao arutani ake makĩambĩrĩria gwĩthondekera njĩra makĩuna magira ma ngano. Na Afarisai maarĩ makĩmwĩra atĩrĩ, Ona ũrĩa meeka mũthenya wa Thabatũ ũrĩa ũtarĩ wa kwĩtĩkĩrio. Nake we mwene aameera atĩrĩ, mũtirĩ mũthoma ũrĩa Daudi eekire rĩrĩa aarĩ na bata na akĩhũũta we mwene na arĩa maarĩ nake? Atĩa atoonya nyũmba ya Ngai hĩndĩ ya Abiatharu mũthĩnjĩri-Ngai mũnene, na akĩrĩa mĩgate ya kũigwo mbere, ĩrĩa ĩtakwagĩrĩire kũrĩĩo tiga nĩ athĩnjĩri-Ngai, na agĩcooka akĩhe arĩa maarĩ hamwe nake? Nake akĩmeera atĩrĩ: Thabatũ yagĩirwo nĩ ũndũ wa mũndũ, ti mũndũ nĩ ũndũ wa Thabatũ; nĩ ũndũ ũcio Mũrũ wa Mũndũ nĩ Mwathi wa Thabatũ o nakĩo.

3

Nake agĩtoonya rĩngĩ thĩinĩ wa kĩũngano, na kwarĩ ho mũndũ warĩ na guoko kũhooha. Nao nĩmaramũcũthagĩrĩria angĩkorwo mũthenya wa thabatũ nĩakamũhonia, nĩguo mamũthitange. Nake akĩĩra mũndũ ũrĩa warĩ na guoko kũhooha atĩrĩ, Ũkĩra ũrũgame gatagatĩ. Nake akameera atĩrĩ: Nĩ kwagĩrĩire mĩthenya ya Thabatũ gwĩka wega kana gwĩka ũũru? Kũhonokia roho kana kũũraga roho? No acio maakirire ki. Nake aarĩkia kũmarora-rora arĩ na marakara, akĩigua kĩeha nĩ ũndũ wa ũũmũ wa ngoro ciao, akĩĩra mũndũ ũcio: Tambũrũkia guoko gwaku. Nake akĩtambũrũtia, na guoko gwake gũkĩhonio kũgĩa kĩagĩru o ta kũrĩa kũngĩ. Na mathiĩ Afarisai o rĩmwe hamwe na Aherodiani kĩama maathiire kũringana na we, nĩguo mamwanange. Nake Jesũ nĩehereririe hamwe na arutwo ake kũrĩ iria; na kĩrĩndĩ kĩnene kuuma Galili nĩmamũrũmĩrĩire, na kuuma Judea na kuuma Jerusalemu na kuuma Idumea na mũrĩmo wa Jorodani na arĩa a gũthiũrũrũ kwa Turo na Sidoni, kĩrĩndĩ kĩnene, maiguĩte maũndũ mothe marĩa ekaga, nĩmokire kũrĩ we. Nake akĩĩra arutwo ake nĩguo gatarũ kanini gĩikare haarĩ harĩ we nĩ ũndũ wa kĩrĩndĩ, nĩguo matikamũhinyĩrĩrie; nĩgũkorwo nĩahonirie aingĩ, nĩ ũndũ ũcio nĩguo magwĩre igũrũ rĩake nĩguo mamũhutie arĩa othe maarĩ na mĩthiro; na maroho marĩa matarĩ matheru, rĩrĩa maamuonaga, maagwagĩra harĩ we na maanĩrĩra makiuga atĩ wee ũrĩ Mũriũ wa Ngai. na amakaania nyingĩ nĩguo matigatua we onekane Nake akĩambata kĩrĩma-inĩ, na agĩĩta arĩa endaga we mwene, nao magĩthiĩ kũrĩ we. Nake

agĩthondeka ikũmi na igĩrĩ, nĩguo makorwo hamwe nake na nĩguo atũme o kũhunjia na kũgĩa na wathani wa kũhonia mĩrimũ na kũingata ndaimona; na akĩhe rĩĩtwa Simoni Petero, na Jakubu mũrũ wa Zebedayo na Johana mũrũ wa nyina na Jakubu; na akĩmahe marĩĩtwa Boanerege, ũrĩa ũrĩ ariũ a ngwa; na Anderea na Filipi na Bartholomayo na Mathayo na Thomasi na Jakubu mũrũ wa Alfayo na Thadayo na Simoni Mũkanani na Judah Isikariota, ũrĩa nake aamũneanire. Na nĩmokaga thĩinĩ wa nyũmba, na gĩkundi kĩonganaga rĩngĩ, nĩ ũndũ ũcio matiahota o na kũrĩa mũgate. Na rĩrĩa arĩa maarĩ a mũciĩ wake maaiguire ũhoro ũcio, makiuma nĩguo mamũnyiite, tondũ maarĩ maroiga atĩ nĩagegete. Nao andĩki arĩa moimĩte Jerusalemu marĩkĩtie gũikũrũka maarĩ makiuga atĩrĩ arĩ na Beelzebuli, na atĩrĩ nĩ na ũndũ wa mũthamaki wa ndaimoni nĩarutaga ndaimoni. Nake aarĩkia kũmeeta, akĩmaarĩria na thimo, akĩmooria atĩrĩ, Shaitani angĩhota atĩa kũingata Shaitani? Na angĩkorwo ũthamaki nĩũgayanio igũrũ rĩawo wene, ũthamaki ũcio ndũngĩhota kũrũgama; na angĩkorwo nyũmba nĩĩgayanio igũrũ rĩayo yene, nyũmba ĩyo ndĩngĩhota kũrũgama. Na angĩkorwo Shaitani okĩrire igũrũ rĩake mwene na nĩagayũkanĩtio, ndangĩhota kũrũgama, no arĩ na mũthia. Gũtirĩ mũndũ ũngĩhota gũtaha indo cia mũndũ ũrĩ hinya atoonye nyũmba yake, tiga amuohe mbere, na hĩndĩ ĩyo nĩagataha nyũmba yake. Ti ngwĩra ndĩramwĩra atĩrĩ maũndũ mothe nĩmakarekererwo ciana cia andũ, mehia na irumi cia Ngai o ũrĩa wothe mangĩruma; no ũrĩa ũngĩruma Roho Mũtheru, ndangĩgĩa na ũrekero nginya tene, no nĩ wa gũtuĩrwo ciira wa tene; tondũ moigaga atĩrĩ arĩ na roho mũthaahu. Nĩmokaga nĩ ũndũ ũcio nyina wake na ariũ a ithe

wake, na marũgamĩte nja, nĩmatũmire kũrĩ we makĩmwĩta. Na aikarĩte ũhoro wake kĩrĩndĩ, nao makĩmwĩra atĩrĩ, Ona nyina waku na ariũ a nyina waku marĩ nja magũcaria. Nake akĩmacookeria akiuga, Nũũ ũrĩ nyina wakwa kana ariũ a baba? Na aarĩkia kũrora gũthiũrũrũka arĩa othe maikarĩte mathiũrũrũkĩrie akiuga: Onai nyina wakwa na ariũ a baba akwa; nĩgũkorwo ũrĩa wothe ũngĩka ũrĩa Ngai endaga, ũcio nĩwe mũrũ wa baba wakwa na mwarĩ wa baba wakwa na nyina wakwa.

4

Na rĩngĩ ambĩrĩirie kũrutana hau hakuhĩ na iria, na kĩrĩndĩ kĩnene gĩacookanĩrĩrio harĩ we, nĩ ũndũ ũcio we atoonya thĩinĩ wa gatarũ gũikara iria-inĩ, nao andũ othe a kĩrĩndĩ kĩu maarĩ hau hakuhĩ na iria igũrũ wa thĩ. Nake amarutaga na ngerekano nyingi, nake akameera atiriri uthruthu-ini wake: Thikiriiriai. Atĩrĩrĩ, mũhaandi nĩoimire nĩguo ahaande. Na gũkĩgũũka rĩrĩa ahaandaga, ĩmwe ĩkĩgũa njĩra-inĩ, na nyoni ikĩũka na ikĩmĩrĩa; na ĩngĩ ĩkĩgũa handũ-inĩ ha mahiga, harĩa haarĩ na tĩĩri mũingĩ, na o rĩmwe ĩkĩmera tondũ wa gũtarĩ na ũriku wa tĩĩri, no riũa rĩrĩa rĩarathire ĩkĩhĩa, na tondũ wa gũtarĩ na mũri ĩkĩũma; na ĩngĩ ĩkĩgũa mĩigua-inĩ, na mĩigua ĩkĩmera na ĩkĩmĩnyiita, na ĩtiaheanire maciaro; na ĩngĩ ĩkĩgũa tĩĩri-inĩ mwega na ĩkĩheana maciaro makĩmera na makĩingĩha, na ĩkĩruta mĩrongo ĩtatũ na mĩrongo ĩtandatũ na igana. Nake akĩmeera atĩrĩ, Ũrĩa ũrĩ na matũ ma kũigua, nĩaigue. Rĩrĩa rĩarĩ o we wiki, arĩa maarĩ

hakuhĩ nake hamwe na acio ikũmi na ĩĩrĩ makĩmũũria ũhoro wa thimo ĩyo. Nake aamaheaga atĩrĩ: Inyuĩ nĩmũheetwo kũmenya mahitha ma ũthamaki wa Ngai; no acio angĩ arĩa marĩ nja maũndũ mothe mageekagwo na ngerekano, nĩguo makĩonaga maone na matikoone, na makĩiguaga maigue na matikaamenya, nĩgeetha matikanagarũrũke na mehia mao marekerewo. Nake akĩmeera atĩrĩ, Mũtiũĩ ngerekano ĩno, na mũkamenya atĩa ngerekano ciothe? Ũrĩa ũrahaanda nĩahaandaga kiugo. Aya no nĩ acio a mũkĩra-inĩ wa njĩra kũrĩa kũhaandagwo kiugo, na rĩrĩa maigua, o rĩmwe Shaitani nĩagooka na akuoe kiugo kĩrĩa kĩhaandĩtwo ngoro-inĩ ciao. Na acio o ũguo no ta ũrĩa andũ arĩa mahaandwo handũ ha mahiga, arĩa rĩrĩa maiguaga kiugo kĩu, o rĩmwe makĩamũkagĩra na gĩkeno, na matiagĩ na mũri thĩinĩ wao ene, no nĩ a gĩthaa; hĩndĩ ĩyo rĩrĩa thĩĩna kana kũingatithio kũgĩũka nĩ ũndũ wa kiugo kĩu, o rĩmwe nĩmahĩngagwo. Na aya nĩo arĩa mahaandagwo thĩinĩ wa mĩigua, arĩa maiguaga kiugo, na mathina ma thĩ ĩno na ũhinga wa ũtonga na meririria cia maũndũ marĩa mangĩ magĩtoonya magaathinia kiugo kĩu, na gĩgatuĩka gĩtarĩ maciaro. Na acio nĩo arĩa mahandĩtwo thĩ-inĩ ĩrĩa njega, arĩa maiguaga kiugo na makamĩtĩkĩra, na makaciara maciaro ma mĩrongo ĩtatũ, na ma mĩrongo ĩtandatũ, na ma igana. Nake aamaheaga atĩrĩ: Kaĩ tawa ũũkaga nĩguo ũigwo rungu rwa gĩkabũ kana rungu rwa ũrĩrĩ? Tiguo nĩguo ĩigwo igũrũ rĩa kĩgĩra kĩa tawa? Ti nĩgũkorwo kũrĩ kĩndũ kĩhithe kĩrĩa kĩtangĩguũrĩrio, kana gũtikĩgĩire kĩndũ kĩhithe, no nĩguo kĩũke kĩonekanie. Angĩkorwo mũndũ arĩ na matũ ma kũigua, nĩaigue. Nake akĩmeera atĩrĩ: Onai ũrĩa mũraigua. Thĩinĩ wa gĩthimo kĩrĩa mũthimaga nakĩo, nĩmũgathimwo inyuĩ, na

nĩmũkaongerwo inyuĩ arĩa mũiguaga. Ũrĩa ũngĩkorwo arĩ na kĩndũ, nĩakaaheo kĩndũ kĩngĩ, na ũrĩa ũtarĩ na kĩndũ, o na kĩrĩa arĩ nakĩo nĩgĩkeeherio harĩ we. Nake oigire: Ũũ nĩguo ũthamaki wa Ngai ũhaana, ta mũndũ angĩikia mbegũ thĩ igũrũ, na akomage na okĩrage ũtukũ na mũthenya, na mbegũ ĩkũre na ĩtheerere o ta ũrĩa we mwene atooĩ. Nĩ ya mwene tondu thĩ ĩciaraga maciaro, mbere nyeki, hĩndĩ ĩyo mũtĩ wa ngano, hĩndĩ ĩyo ĩiyũrĩte ngano thĩinĩ wa mũtĩ wa ngano. Rĩrĩa maciaro maneana, o rĩmwe atũmaga mũgethia, tondũ ũgetha nĩũkinyĩte. Nake akiuga atĩrĩ: Tũngĩgeria atĩa ũthamaki wa Ngai na kĩ? Kana nĩ thĩinĩ wa ngorano ĩrĩkũ tũngĩĩgererania nayo? Ta mbeu ya haradali, ĩrĩa rĩrĩa ĩhaandwo thĩ igũrũ, nĩ nini mũno gũkĩra mbeu ciothe cia thĩ igũrũ; na rĩrĩa ĩhaandwo, ĩkũraga na ĩgatuĩka nene gũkĩra mbimbi ciothe, na ĩgathondeka honge nene, nĩguo nyoni cia matu-inĩ ihote gũtũũra kĩĩruru-inĩ kĩayo. Nake nĩ ngerekano ta icio nyingĩ aameeraga ũhoro, o ta ũrĩa maahota kũigua, no atarĩ na ngerekano ndaameeraga ũhoro; no rĩrĩa maarĩ oiki-rĩ, nĩataũrĩire arutwo ake maũndũ mothe. Na akĩmeera atĩrĩ, mũthenya ũcio hwaĩ-inĩ ũgĩkinya, Rekei tũringe mũrĩmo ũrĩa ũngĩ. Nao matigĩte kĩrĩndĩ, makĩmũkuua o ta ũrĩa aarĩ thĩinĩ wa gatarũ, na marikabu ingĩ ciarĩ hamwe nake. Nayo gũkĩgĩa kĩhuhũkanio kĩa rũhuho rũnene, namo makũmbĩ makĩhũũra thĩinĩ wa marikabu, nginya rĩu rĩo rĩkĩambĩrĩria kũiyũrwo. Nake aarĩ we mwene igũrũ rĩa mũthia igũrũ rĩa mũtaratara akĩkomete, nao makĩmũrahũra na makĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, ti ũndũ wa bata harĩ wee atĩ nĩtũrakua? Nake aarokire, akĩrũithia rũhuho na akĩĩra iria: kira, oherwo kanua. Nayo rũhuho rũgĩtiga, na gũkĩgĩa na ũhooreri mũnene. Nake

akĩmeera atĩrĩ: Mwĩtigĩrĩte ũguo nĩkĩ? Nĩ kĩĩ mũtirĩ na wĩtĩkio? Nao magĩtigĩra wĩtigĩru mũnene, na maarĩ makiuga ũmwe na ũrĩa ũngĩ atĩrĩ, Nũũ hĩndĩ ĩno ũyũ, atĩ o na rũhuho na iria nĩimwathĩkagĩra?

5

Nao magĩũka mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa iria, bũrũri-inĩ wa Agergesene. Na rĩrĩa oimire thĩinĩ wa gatarũ o rĩmwe mũndũ akĩmũtũnga kuuma mbĩrĩra-inĩ, mũndũ ũrĩ na roho thaahu, ũrĩa watũũraga mbĩrĩra-inĩ, na gũtirĩ mũndũ wahotaga kũmũoha na mĩnyororo, tondũ nĩaohagwo mahinda maingĩ na mĩgĩĩo na mĩnyororo, na mĩnyororo yatembũrangagwo nĩwe na mĩgĩĩo yoinangagwo, na gũtirĩ mũndũ wahotaga kũmũtooria; na hĩndĩ ciothe ũtukũ na mũthenya mbĩrĩra-inĩ na irĩma-inĩ aarĩ akĩanĩrĩra na akĩĩtema na mahiga. Ona Jesũ arĩ haraaya, akĩhanyũka na akĩmũinamĩra, na aarĩkia kwanĩrĩra na mũgambo mũnene, akiuga: Nĩ ũhoro ũrĩkũ ũrĩ gatagatĩ gakwa na wee, Jesũ, Mũrũ wa Ngai ũrĩa ũrĩ Igũrũ mũno? Nĩngũkwĩhĩta harĩ Ngai, ndũkanyariire. Aarĩ kũmwĩra nĩgũkorwo harĩ kũmwĩra, Uma, wee roho ũrĩa ũtarĩ mũtheru, kuuma harĩ mũndũ ũyũ. Nake akĩmũũria: Nĩ kĩĩ rĩĩtwa rĩaku? Nake acookirie akiuga: Rĩĩtwa rĩakwa nĩ Legion, tondũ tũrĩ aingĩ. Nake nĩamũthaithire mũno nĩguo ndakamatũme nja ya bũrũri ũcio. Kwarĩ kũu rũũru rwa ngũrwe nene rũkĩrĩithio hakuhĩ na kĩrĩma; na ngoma ciothe ikĩmũthaitha ikĩuga: Tũtũme thĩinĩ wa ngũrwe icio, nĩguo tũtoonye thĩinĩ wacio. Nake Jesũ akĩmetĩkĩria

o rĩmwe. Nacio maroho marĩa matarĩ matheru maarĩkia kuuma magĩtoonya thĩinĩ wa ngũrwe; naruo rũũru rũgĩteng'era rũikũrũkĩte kĩharũrũka gĩa kĩrĩma rũgĩthiĩ iria-inĩ; nacio ciarĩ ta ngiri igĩrĩ; nacio ikĩũragwo nĩ maaĩ thĩinĩ wa iria. Nao arĩa maarĩithaga ngũrwe makĩũra na makĩheana ũhoro itũũra-inĩ inene na mĩgũnda-inĩ, nao andũ makiumĩra kuona kĩrĩa kĩonekete. Nao magĩũka kũrĩ Jesũ, na makĩona ũrĩa warĩ na ndaimona aikarĩte na ehumbĩte nguo na arĩ na meciiria mega, ũrĩa warĩ na legio, nao makĩĩtigĩra. Nao arĩa moonire makĩmeera ũrĩa gwekĩkire mũndũ ũrĩa warĩ na ndaimona, na ũhoro wa ngũrwe. nao makĩambĩrĩria kũmũthaitha athiĩ kuuma mĩhaka-inĩ yao Na rĩrĩa aatoonyaga marikabu-inĩ, mũndũ ũrĩa warĩ na ndaimona nĩamũthaithaga nĩguo akorwo hamwe nake. Na ndaamwetikĩria, no aramwĩra atĩrĩ, Thiĩ mũciĩ waku kũrĩ andũ aku, na ũmeere maũndũ mothe marĩa Mwathani agwĩkĩire na ũrĩa akũiguĩra tha. Nake agĩthiĩ, na akĩambĩrĩria kũhunjia kũu Dekapoli maũndũ mothe marĩa Jesũ aamwĩkĩire, nao andũ othe makĩgega. Na Jesũ aarĩkia kũringa na gatarũ rĩngĩ athiĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ-rĩ, kĩrĩndĩ kĩnene gĩkĩũngana harĩ we, nake aarĩ hau hũgũrũrũ-inĩ cia iria. Nake ũmwe wa atongoria a thunagogi okire, rĩĩtwa rĩake Jairu, na oonete ũcio agũa magũrũ-inĩ make na arathaitha mũno, akiuga atĩrĩ mwarĩ wakwa mũnini arĩ mũrũaru mũno, nĩguo ũũke ũmũigĩrĩre moko, nĩguo ahone na atũũre muoyo. Nake agĩthiĩ hamwe nake, na kĩrĩndĩ kĩnene gĩkĩmũrũmĩrĩra, nao makĩmũhinyĩrĩria. Nake mũndũ-wa-nja ũmwe ũrĩa warĩ na ũtheru wa thakame mĩaka ikũmi na ĩĩrĩ, na ũrĩa wanyariirĩtwo nĩ maũndũ maingĩ nĩ agaanga aingĩ na akahũthĩra indo ciake ciothe, na ndaateithĩtwo o na hanini, no

handũ ha ũguo agĩthiĩ na mbere kũgĩa mũũru, aaigua ũhoro ũkoniĩ Jesũ, agĩũka thĩinĩ wa kĩrĩndĩ na thuutha akĩhutia nguo yake; nĩgũkorwo oigaga thĩinĩ wake atĩrĩ, angĩhutia o na nguo ciake, nĩngũhonio. Na o rĩmwe gĩthima kĩa thakame yake kĩahũa, nake akĩmenya na mwĩrĩ wake atĩ nĩahonete kuuma kũrĩ mũthiro ũcio. Na o hĩndĩ o ĩyo Jesũ amenya thĩinĩ wake hinya ũrĩa kuuma harĩ we ũthiĩte, akĩgarũrũka thĩinĩ wa kĩrĩndĩ akĩũria atĩrĩ, Nũũ ũhutĩtie nguo ciakwa? Nao arutani ake makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩũrona kĩrĩndĩ kĩrakũhiha, na ũkiuga nũũ wahutia wakwa? Nake nĩarĩ akĩrora mĩena yothe nĩguo one mũndũ-wa-nja ũrĩa wekĩte ũndũ ũcio. Mũndũ-wa-nja ũcio akĩĩtigĩra na akĩinaina, tondũ nĩamenyete kĩrĩa kĩamũkorete, nake agĩũka akĩmũgũa mbere, akĩmwĩra ũhoro wothe wa ma. Nowe akĩmwĩra atĩrĩ, mwarĩ wakwa, wĩtĩkio waku nĩũkũhonoketie, thiĩ na thayũ, na ũikare ũrĩ mũgima kuuma kũrĩ mũrimũ waku. O rĩ akĩaria, nĩmokire kuuma kũrĩ mũtongoria wa kĩũngano makiuga atĩrĩ, Mwarĩ waku nĩakuire, nĩ kĩĩ gĩtũmi ũthĩĩnie mũrutani? No rĩrĩ, Jesũ o rĩmwe aiguire kiugo kĩu kĩaragio akĩĩra mũtongoria wa kĩũngano: Tiga gwĩtigĩra, wĩtĩkie o wiki. Nake ndeetĩkĩririe mũndũ o na ũmwe kũmũrũmĩrĩra tiga Petero, na Jakubu, na Johana mũrũ wa nyina na Jakubu. Nake agoka nyũmba-inĩ ya mũtongoria wa kĩũngano, na onaga inegene, na andũ makĩrĩra na makĩanĩrĩra maũndũ maingĩ, na atoonya akameera atĩrĩ: Nĩ kĩĩ gĩtũmaga mũthangathange na mũrĩre? Kaana kau ti gakuire, no nĩkakomete. Nao maramũthekagĩrĩra we. No rĩrĩa aingĩrĩtie andũ othe nja-rĩ, akĩoya ithe wa kaana na nyina wa kaana na arĩa maarĩ hamwe nake, na agĩtoonya harĩa kaana kaarĩ

komaganĩtio, na aarĩkia kũnyiita guoko kwa kaana akĩmwĩra: talitha, koumi; ũrĩa ũkuugaga ũtaũrĩtwo, wee kairĩtu, ngũkwĩra, ũkĩra. Na o rĩmwe kĩhĩĩ kĩu gĩkĩrĩrĩra na gĩgĩthiĩ; nĩgũkorwo kĩarĩ na mĩaka ikũmi na ĩĩrĩ. Nao makĩgega, makĩgega na kĩgego kĩnene. Na amaathire o muno nĩguo gũtikagĩe mũndũ ũngĩmenya ũndũ ũyũ, na akiuga atĩ nĩaheagwo kũrĩa.

6

Nake akiuma kũu, agĩũka bũrũri-inĩ wa mũciĩ wake mwene, nao arutwo ake makĩmũrũmĩrĩra. Na rĩrĩa Thabatũ yekĩka, ambĩrĩirie kũrutana thĩinĩ wa kĩũngano, na andũ aingĩ makĩigua magĩgega makiuga: Nĩ kuuma kũ atĩ mũndũ ũyũ arĩ na maũndũ maya? Nũũ ũũgĩ ũrĩa aheetwo, na hinya ta icio ikagĩĩkwo na moko make? Tiguo ũyũ nĩwe mũbundi, mũriũ wa Mariamu, na mũrũ wa nyina na Jakubu na Jose na Juda na Simoni? Na githĩ aarumwe ake ti-marĩ gũkũ harĩ ithuĩ? Nao maagĩrĩirwo nĩ kũhĩngwo nĩ ũndũ wake. Jesũ nĩoigire atĩrĩ o: Gũtirĩ mũrathi ũtarĩ gĩtĩĩo tiga bũrũri-inĩ wake, na kũrĩ andũ a rũciaro rwake, na nyũmba-inĩ yake. Na ndahotire kũu gũthondeka hinya o na ũmwe, tiga arĩa anini arũaru aigĩrĩra moko aahonia. Nake akĩgega nĩ ũndũ wa kwaga kũgwĩtĩkia kwao. Nake nĩathiũrũraga tũtũũra-inĩ gũthiũrũrũka akĩrutana. Nake agĩĩta acio ikũmi na eerĩ, nake ambĩrĩirie kũmatũma eerĩ eerĩ, nake nĩamaheaga wathani wa maroho marĩa matarĩ matheru, nake akĩmaatha atĩ matikoe kĩndũ o na kĩmwe rũgendo-inĩ tiga rũthanju o ruo, ti mũhuko, ti mũgate, ti gĩcango kĩa gĩcango mũcibi-inĩ, no mohe

iraatũ, na matikehumbe kanjũ igĩrĩ. Nake aamaheire atĩrĩ: Kũrĩa mũngĩtoonya nyũmba, ikarai kuo nginya mũkiuma kũu; na arĩa othe matangĩmwamũkĩra kana mathikĩrĩrie, mũkiuma kũu mũribaribe rũkũngũ rũrĩa rũrĩ rungu wa magũrũ manyu rũtuĩke ũira harĩ o; ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, gũgaakorwo kũrĩ kũhota gwĩtĩkĩrĩka kũrĩ Sodomu kana Gomora mũthenya wa ciira gũkĩra itũũra rĩu. Na maarĩkia kuuma nja maahunjaga nĩguo andũ mehere, na maaingataga ndaimoni nyingĩ, na maahakaga andũ arĩa arũaru aingĩ maguta, na makamahonia. Nake mũthamaki Herode nĩaiguire, nĩgũkorwo rĩĩtwa rĩake nĩrĩonekete, nake oigaga atĩrĩ Johana ũrĩa ũbatithanagia nĩarahũkĩtio kuuma kũrĩ arĩa akuũ, na nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio hinya icio nĩirutaga wĩra thĩinĩ wake. Angĩ maarĩ makiuga atĩrĩ nĩ Elija, no angĩ maarĩ makiuga atĩrĩ nĩ mũnabii ta ũmwe wa anabii. Kũigua no Herode akiuga atĩ, Ũrĩa niĩ ndaatinire mũtwe Johana, ũyũ nĩwe; we mwene nĩarahũkire kuuma kũrĩ akuũ. We mwene nĩgũkorwo Herode atũmĩte, akĩnyiita Johana na akĩmuoha kĩrĩndĩ-inĩ nĩ ũndũ wa Herodia, mũtumia wa Filipu mũrũ wa nyina nake, tondũ nĩamũhikĩtie. Oigaga nĩgũkorwo Johana kũrĩ Herode atĩrĩ ti kwagĩrĩire kũrĩ wee kũgĩa na mũtumia wa mũrũ wa nyina waku. No rĩrĩ, Herodias aarĩ na rũmena harĩ we na endaga kũmũũraga, na ndangĩahotire; nĩgũkorwo Herodi nĩetigagĩra Johana, amenyete atĩ aarĩ mũndũ mũthingu na mũtheru, na nĩamũgitagĩra, na aaiguĩte ũhoro wake ekaga maũndũ maingĩ na aiguaga ũhoro wake na gĩkeno. Na rĩrĩa mũthenya mwagĩrĩire wagĩkinya, rĩrĩa Herode aarutaga iruga rĩa gũkũngũĩra mũthenya wake wa gũciarwo kũrĩ andũ ake arĩa anene na anene a ita na andũ arĩa maarĩ mbere kũu

Galili, na rĩrĩa mwarĩ wa Herodia aatoonyire na akĩĩna na akĩkenia Herode na arĩa maarĩ hamwe nake metha-inĩ, mũthamaki akĩĩra kĩhĩĩ kĩu: Hooya kũrĩ niĩ kĩrĩa ũkwenda, na nĩngakũhe. Nake akĩmwĩhĩta atĩrĩ, Kĩrĩa gĩothe ũngĩnjũũria, nĩngũkũhe, o na nginya nuthu ya ũthamaki wakwa. Nake mũirĩtu ũcio oimĩte akĩĩra nyina wake: Nĩ kĩĩ ingĩhooya? Nake akiuga atĩrĩ: Mũtwe wa Johana Mũbatithania. Nake atoonya o rĩmwe na ihenya kũrĩ mũthamaki, akĩmũhooya akiuga, Nĩndĩrenda ũhe o rĩu igũrũ rĩa thaani mũtwe wa Johana Mũbatithania. Na mũthamaki atuĩkĩte na kĩeha kĩnene, nĩ ũndũ wa mĩĩhĩtwa na ageni arĩa maaikarĩte hamwe nake, ndeetĩkĩrire kũmĩrega. Na o hĩndĩ ĩyo mũthamaki agĩtũma mũnini wa gũũraga, akĩmwatha arehwo mũtwe wake. Ũcio athiire agĩtinia mũtwe wake kũu njeera-inĩ, na akĩrehe mũtwe ũcio igũrũ wa sahani, akĩũhe mũirĩtu ũcio, nake mũirĩtu ũcio akĩũhe nyina. Na rĩrĩa arutwo ake maaiguire ũhoro, magĩũka na makĩoya kĩimba gĩake, na makĩiga thĩinĩ wa mbĩrĩra. Nao atũmwo magĩcookanĩrĩra harĩ Jesũ, na makĩmwĩra maũndũ mothe marĩa meekĩte na marĩa marutĩte. Nake akĩmeera atĩrĩ, Ũkai inyuĩ ene mwĩtheri handũ ha werũ, mũhurũke hanini, tondũ andũ arĩa mookaga na arĩa mathiiaga maarĩ aingĩ mũno, na o na gũtarĩ ihinda rĩa kũrĩa. Nao mathiire werũ-inĩ kũndũ na gatarũ o ene. Na moonire mathiĩ, na andũ aingĩ makĩmamenya, na magĩteng'era na magũrũ kuuma matũũra-inĩ mothe, magĩteng'erera kũu na makĩmahĩtũkĩra na magĩũngana harĩ we. Nake Jesũ aarĩkia kuuma nja, akĩona kĩrĩndĩ kĩnene, na akĩmaiguĩra tha, tondũ maarĩ ta ng'ondu itarĩ na mũrĩithi, nake akĩambĩrĩria kũmarutana maũndũ maingĩ. Na thaa nĩ yakinyu

mũno ĩrĩkĩtie gũthiĩ, arutwo ake makĩmũkuhĩrĩria makĩmwĩra atĩrĩ, Handũ haha nĩ werũ na thaa nĩ yakinyu mũno; marekerie nĩguo mathiĩ mĩgũnda-inĩ na tũtũũra-inĩ iria irĩ gũthiũrũrũka magũre mĩgate yao; nĩgũkorwo matirĩ na kĩndũ gĩa kũrĩa. No ũcookirie akĩmeera atĩrĩ: Heei o kũrĩa inyuĩ ene. Nao makĩmwĩra: Tũthiĩ tũgũre mĩgate na denarii magana meerĩ na tũmahe marĩe? Nowe akĩmeera atĩrĩ: Mũrĩ na mĩgate ĩigana? Thiĩi na mũone. Na mamenya makiuga atĩrĩ: ithano, na thamaki igĩrĩ. Nake akĩmaatha makomie othe marĩĩra marĩĩra igũrũ wa nyeki nduru. Nao magĩikara thĩ marĩ ikundi ikundi, amwe igana na angĩ mĩrongo ĩtano. Na aarĩkia kuoya mĩgate ĩrĩa ĩtano na thamaki igĩrĩ, akĩrora igũrũ, akĩrathima, na akĩunanga mĩgate, na akĩheaga arutwo nĩguo mamaigĩre mbere yao, na thamaki igĩrĩ akĩgayana andũ othe. Nao othe maarĩire na makahũũna, na maakuuire ciondo ikũmi na igĩrĩ cia tũcunjĩ tũiyũrĩte, na cia thamaki. Nao maarĩ arĩa maarĩire mĩgate andũ ngiri ithano a arũme. Na o rĩmwe amahatĩrĩirie arutwo ake matoonye thĩinĩ wa marikabu na mathiĩ mbere mũrĩmo ũrĩa ũngĩ kũu Bethsaida, nginya we mwene oire kĩrĩndĩ; na aarĩkia kwĩruta harĩ o, agĩthiĩ kĩrĩma-inĩ gũkahooya. Na rĩrĩa hwaĩ-inĩ yagĩtuĩka, marikabu yarĩ gatagatĩ ka iria, nake we mwene aarĩ thĩ. Na kuona o magĩthĩĩnia kũhinyĩrĩrio hĩndĩ ya kũtwara, nĩgũkorwo rũhuho rwarĩ rũũru kũrĩ o, na hakuhĩ na mũrangĩri wa kana wa ũtukũ okaga kũrĩ o agĩthiĩ igũrũ rĩa iria, na endaga kũmahĩtũkĩra. Nao rĩrĩa moonire akĩgeretha igũrũ rĩa iria, makĩona ta nĩ kĩrimu, na makĩanĩrĩra; nĩgũkorwo othe nĩmamwonire na makĩmaka. Na o rĩmwe aaririe hamwe nao na akameera atĩrĩ: Gĩai na ũcamba, nĩ niĩ, mũtigaĩtigĩre. Na ambire thĩinĩ wa marikabu kũrĩ o, na

rũhuho rũgĩtiga, na mũno mũno thĩinĩ wao ene makĩgega na makĩgegeania. Tondũ mataamenyire ũhoro wa mĩgate, no ngoro yao yarĩ ĩkũmĩtie. Maarĩkia kũringa, magĩthiĩ bũrũri wa Genesareti na makĩiga ndarua. Na rĩrĩa moimire thĩinĩ wa marikabu o rĩmwe makĩmũmenya, magĩteng'era bũrũri wothe ũrĩa ũthiũrũrũkĩirie ũcio na makĩambĩrĩria gũkuua arĩa maarĩ arũaru na itanda-inĩ ciao kũrĩa guothe maiguaga atĩ arĩ kuo; na kũrĩa guothe atoonyaga tũtũũra kana matũũra manene kana mĩgũnda-inĩ, nĩmaikaga arĩa maarĩ athũku ndũnyũ-inĩ na makamũthaitha nĩguo o na mũthia wa nguo yake mamũhutie; na arĩa othe maamũhutaga, nĩmahonokaga.

7

Nao Afarisai na amwe a andĩki maacookanĩrĩra harĩ we moimĩte Jerusalemu; na mona amwe a arutwo ake makĩrĩa mĩgate na moko ma thaahu, ũguo nĩ kuuga matathambĩtio, makĩmacuukĩra; nĩgũkorwo Afarisai na Ayahudi othe, mangĩaga gũthamba moko na ngundi, matirĩaga, makuuĩte mĩtugo ya athuuri; na kuuma ndũnyũ-inĩ, mangĩaga kwĩthambia, matirĩaga; na nĩ kũrĩ maũndũ mangĩ maingĩ marĩa maamũkĩrire gũkuua, ũthambo wa ikombe na ndigithũ na indo cia gĩcango na itanda; hĩndĩ ĩyo Afarisai na andĩki makĩmũũria: Nĩ kĩĩ gĩtũmi arutwo aku matigereire kũringana na mĩtugo ya athuuri, no marĩĩaga mũgate na moko matathambĩtio? Nowe acookia akĩmeera atĩrĩ nĩ wega Isaia arathire ũhoro wanyu inyuĩ arĩa mũhinga, ta ũrĩa kwandĩkĩtwo: andũ aya mandeheaga na

mĩromo, no ngoro ciao irĩ haraaya na niĩ; no tũhũ mahooyaga niĩ, makĩrutanaga mataaro marĩ maathani ma andũ. Mũtiganĩirie nĩgũkorwo ũrathi wa Ngai, mũnyiitĩte ũhoro wa kũheanwo wa andũ, mĩthambo ya ndigithũ na ikombe, na maũndũ mangĩ mahaana ta macio maingĩ mũrekaga. Nake akĩmeera atĩrĩ, Wega mũtiganagĩria rĩathani rĩa Ngai nĩguo mũtũũrie mũtugo wanyu. Musa nĩgũkorwo oigire: Tĩĩa thoguo na nyina waku; na ũrĩa ũrumaga thoguo kana nyina, gĩkuũ nĩakue; no inyuĩ mũroiga: Mũndũ angĩĩra thoguo kana nyina, Korban, ũrĩa ũrĩ kĩheo, kĩrĩa ũngĩguna kuuma harĩa ndĩ, na mũtigetĩkĩria rĩngĩ gwĩka ũndũ o na ũrĩkũ harĩ thoguo kana nyina wake, mũkĩaga hinya kiugo kĩa Ngai na mĩtugo yanyu ĩrĩa mũheanĩte; na mũrekaga maũndũ maingĩ ta macio. Na aarĩkia gwĩta kĩrĩndĩ kĩu gĩothe, aameera atĩrĩ, Thikĩrĩriai akwa othe na mũmenye. Gũtirĩ kĩndũ kĩrĩ kuuma nja ya mũndũ kĩrĩ gũtoonya thĩinĩ wake kĩrĩa kĩngĩhota kũmũthaahia, no icio irumanaga thĩinĩ wake nĩcio ithaahanagia mũndũ. Na rĩrĩa aatoonyire nyũmba kuuma kũrĩ kĩrĩndĩ, arutwo ake nĩmamũũragia ũhoro wa ngerekano ĩyo. Nake akĩmeera atĩrĩ: Ũguo o na inyuĩ mũtarĩ na ũmenyo? Mũtiũkũ mũtaũmenye atĩ kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩumaga nja gĩgatoonya thĩinĩ wa mũndũ gĩtingĩhota kũmũthaahia? Tondũ ti gũtoonya gwake thĩinĩ wa ngoro, no thĩinĩ wa nda, na gũkuuma thĩinĩ wa kĩhũthĩro, gũkĩtheria irio ciothe. Oigire atĩ kĩrĩa kĩroima kuuma thĩinĩ wa mũndũ, kĩu nĩkĩo kĩthaahiagia mũndũ. Kuuma thĩinĩ nĩgũkorwo kuuma ngoro-inĩ ya andũ meciiria marĩa mooru nĩmoimaga, ũtharia, ũmaraya, ũũragani, ũici, kwenda kũingĩhĩria, waganu, maheeni, ũgwati, riitho rĩa ũũru, kũruma Ngai, mwĩtĩĩo, ũrimũ; maũndũ

macio mothe mooru moimaga thĩinĩ na mathaahia mũndũ. Na kuuma kũu aarokire, agĩthiĩ mĩhaka-inĩ ya Turo na Sidoni. Na atoonya thĩinĩ wa nyũmba ndaendire mũndũ o na ũrĩkũ amenye, na ndangĩhotire kũhitha. Nĩgũkorwo mũndũ-wa-nja aaiguire ũhoro wake, ũrĩa mwarĩ wake mũnini aarĩ na roho rĩrĩa rĩtarĩ mũtheru, aathiire akĩgũa magũrũ-inĩ make; na mũndũ-wa-nja ũcio aarĩ Mũyunani, Mũsuriafoinike kũringana na rũciaro; nake akĩmũhooya nĩguo aingatie ndaimoni yumĩte kũrĩ mwarĩ wake. No rĩrĩ, Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Rekeria mbere ciana ihũũne, tondũ ti wega kuoya irio rĩa ciana ũrĩhe ngui nini. Nake akĩmũcookeria na akĩmwĩra: Ĩĩ, Mwathani; na ngui nini irĩĩaga rungu rwa metha kuuma harĩ tũhenyũ twa ciana. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ ũndũ wa kiugo gĩkĩ, thiĩ; ngoma nĩyumagara kũrĩ mwarĩ waku. Nake athiĩte gwake mũciĩ wake onire kaana kau kakomete igũrũ rĩa ũrĩrĩ, na ndaimoni nĩyumĩte. Na rĩngĩ aarutĩte kuuma mĩhaka-inĩ ya Turo na Sidoni, agĩũka iria-inĩ rĩa Galili akagereria gatagatĩ ka mĩhaka ya Dekapoli. Na marehaga kũrĩ we mũndũ kĩĩgu na ũtaaria wega, na makamũthaitha nĩguo aige guoko gwake igũrũ rĩake. Na aarĩkia kũmũeheria kuuma kũrĩ kĩrĩndĩ handũ-inĩ ha ũtheri, akĩiikĩra ciara ciake matũ-inĩ make, na aarĩkia kũtuĩra mata akĩhutia rũrĩmĩ rwake, na aarĩkia kwĩrora igũrũ akĩcaaya na akĩmwĩra atĩrĩ: Efata, ũrĩa ũrĩ hingũka. Na o rĩmwe matũ make makĩhingũrwo, na kĩhĩngo kĩa rũrĩmĩ rwake gĩkĩohorwo, nake akĩaria wega. Nake akĩmaatha nĩguo matikeere mũndũ o na ũrĩkũ, no rĩrĩa we amaathaga, makĩhunjia gũkĩria. Na mũno mũno magegaga makiuga atĩrĩ, Nĩekĩte maũndũ mothe wega, na atũmaga arĩa matumia maigue, na atũmaga arĩa matarĩ na mĩario maarĩrie.

8

Thĩinĩ matukũ-inĩ macio rĩngĩ kĩrĩndĩ kĩnene kĩrĩ ho na matarĩ na kĩndũ gĩa kũrĩa, Jesũ eetire arutwo ake akĩmeera atĩrĩ: Ndĩ na tha cia kĩrĩndĩ kĩu, tondũ matukũ matatũ nĩmaikarĩte na niĩ na matirĩ na kĩndũ gĩa kũrĩa; na ingĩmoira matarĩĩte mehere kwao mĩciĩ, nĩmakaaga hinya njĩra-inĩ; tondũ amwe ao mookĩte kuuma haraaya. Na nao makĩmũcookeria atĩrĩ, Nĩ kũrĩ ũrĩa mũndũ akahota kũhũũnia andũ aya mĩgate gũkũ werũ-inĩ? Nake akĩmooria atĩrĩ: Mũrĩ na mĩgate ĩngĩ? Nao makiuga atĩrĩ: Mũgwanja. Nake akĩathana kĩrĩndĩ gĩikare thĩ igũrũ rĩa thĩ, na arĩkia kuoya mĩgate ĩrĩa mũgwanja, akĩgooca Ngai, akĩmĩuna, na akĩheana kũrĩ arutwo ake nĩguo mamahe kĩrĩndĩ, nao makĩmahe kĩrĩndĩ. Nao maarĩ na thamaki nini njohi, nake aarathimire acio, akiuga atĩ maigwo mbere o nacio. Nĩmarĩire na magĩkũũra, na makĩoya matigari ma tũcunjĩ ciondo mũgwanja. Maarĩ ta andũ ngiri inya, nake akĩmarekeria. Nake atoonya o rĩmwe thĩinĩ wa gatarũ hamwe na arutwo ake, agĩũka kũndũ kwa Dalmanutha. Nao Afarisai makiumire na makĩambĩrĩria kũmũhaania nake, makĩenda kuuma harĩ we kĩmenyithia kĩa kuuma igũrũ, makĩmũgeria. Nake aacaaya na roho wake akiuga, Nĩ kĩĩ rũciaro rũrũ rũracaria kĩmenyithia? Ti nĩ ndĩramwĩra inyuĩ, angĩkorwo nĩrĩkaheanwo kũrĩ rũciaro rũrũ kĩmenyithia. Na aarĩkia kũmatigĩra, agĩtoonya marikabu, agĩthiĩ rĩngĩ. Nao nĩmariganĩirwo kuoya mĩgate, na angĩkorwo ti mũgate ũmwe, matiagĩire naguo hamwe nao thĩinĩ wa gatarũ. Na nĩamaathaga akiuga atĩrĩ, Onai, mwĩmenyererei ndawa ya

kũimbia ya Afarisai na ndawa ya kũimbia ya Herode. Na maarĩ makĩaria harĩ ene kene makiuga atĩrĩ, Tũtirĩ na mĩgate. Nake amenyiitie, Jesũ aameera atĩrĩ: Nĩ kĩĩ mũreciiria tondũ mũtirĩ na mĩgate? Mũtiigũ kũmenya kana mũtiigũ kũmenya? Mũrĩ o na rĩu na ngoro cianyu iria irĩ nyũmũ? Mũrĩ na maitho no mũtimuona, na mũrĩ na matũ no mũtimuigua? Na mũtiririkanaga? Rĩrĩa ndoragũrire mĩgate ĩtano kũrĩ andũ ngiri ithano, mwoire ciondo ciigana cia cienyũ cia mĩgate? Mamwĩra atĩrĩ: Ikũmi na igĩrĩ. Rĩrĩa mũgĩtũma mĩgate mũgwanja kũrĩ andũ ngiri inya, nĩ ciondo ciigana cia tũhenyũ mwoirie? Nao makiuga atĩrĩ: Mũgwanja. na aarameera atĩrĩ, mũtiigũtaũkĩrwo nĩ ũhoro ũyũ? Nake agĩũka Bethsaida. Nao maramũrehera mũndũ mũtumumu na makamũthaitha nĩguo amũhutie. Nake anyiitĩte guoko kwa mũndũ ũrĩa mũtumumu, akĩmũruta nja ya itũũra, na athuire thũa maitho-inĩ make, aigĩrĩra moko make harĩ we, akĩmũũria kana nĩonaga kĩndũ. Na aarĩkia kwĩrora igũrũ, akiuga atĩrĩ, Nĩndĩrona andũ ta mĩtĩ ĩkĩgeragera. Hĩndĩ rĩngĩ akĩigĩrĩra moko igũrũ rĩa maitho make, na akĩmũtũma erore igũrũ, na akĩhonio, na akĩrora wega andũ othe. Nake akĩmũtũma mũciĩ wake akiuga atĩrĩ, Ndũkanatoonye itũũra-inĩ kana ũĩre mũndũ o na ũrĩkũ thĩinĩ wa itũũra. Nake Jesũ na arutwo ake makiumagara magĩthiĩ matũũra-inĩ ma Kaisarea ya Filipu, na marĩ njĩra-inĩ akĩũria arutwo ake akĩmeera atĩrĩ, andũ moigaga atĩ niĩ ndĩ ũ? Nao magĩcookia atĩrĩ, Johana Mũbatithania, na angi makiuga atĩrĩ, Elija, nao angi makiuga atĩrĩ, Ũmwe wa anabii. Nake we mwene akĩmeera atĩrĩ: No inyuĩ mũroiga atĩ niĩ ndĩ ũ? Acookia no Petero akĩmwĩra atĩrĩ: wee nĩwe Kristũ. Nake akĩmakaania nĩguo matikeerĩre mũndũ o na ũrĩkũ ũhoro wake. Nake

ambĩrĩria kũmarutana nao atĩ nĩ kũbata Mũrũ wa Mũndũ athĩĩnĩke maũndũ maingĩ, na aregwo nĩ athuuri na athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na aandĩki-marũa, na ooragwo, na thuutha wa mĩthenya ĩtatũ ariũke; nake aarĩirie ũhoro ũcio na ũmĩrĩru. Nake Petero aarĩkia kũmũoya mwena-inĩ, akĩambĩrĩria kũmũkaania. No rĩrĩa egarũrũkire na akĩona arutwo ake, akĩrũithia Petero akiuga atĩrĩ, Thiĩ thutha wakwa, Saitani, tondũ ndũreciiria maũndũ ma Ngai, no ũreciiria maũndũ ma andũ. Nake aarĩtie gwĩta kĩrĩndĩ hamwe na arutwo ake, akĩmeera atĩrĩ, Ũrĩa wothe ũkwenda kũnrũmĩrĩra, nĩaĩregane we mwene, na oe mũgega wake, na anjrũmĩrĩre. Ũrĩa ũngĩenda kũhonokia roho wake nĩakamĩũra, no ũrĩa ũngĩũra roho wake mwene nĩ ũndũ wakwa na wa Ũhoro-ũrĩa-Mwega, ũcio nĩakamĩhonokia. Nĩ kĩĩ gĩgũteithagia mũndũ angĩgaya thĩ yothe, no oore roho wake? Kana nĩ atĩa mũndũ akaaheana gũkũũrania na roho wake? Nũũ nĩgũkorwo angĩconoka nĩ niĩ na ciugo ciakwa thĩinĩ wa rũciaro rũrũ rũtharia na rũehia, nake Mũriũ wa Mũndũ nĩakaconoka nĩ we rĩrĩa agooka thĩinĩ wa riiri wa Ithe wake hamwe na atũmwo arĩa atheru.

9

Nake akĩmeera atĩrĩ, Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ nĩ kũrĩ amwe a arĩa marũngiĩ haha, arĩa matagaacama gĩkuũ nginya marĩone Ũthamaki wa Ngai ũgĩũka na hinya. Na thutha wa matukũ matandatũ Jesũ akuua Petero na Jakubu na Johana na akĩmatwara kĩrĩma-inĩ kĩraihu marĩ oiki; na akĩgarũrwo mbere

yao, na nguo ciake ikĩgĩa icanũrũrũka, njerũ mũno ta thua, ta ũrĩa mũthambia nguo gũkũ thĩ atahotaga gũthereria ũguo. Na Elija onirwo nĩo, hamwe na Musa, na maarĩ makĩaria hamwe na Jesũ. Nake Petero acookia akĩĩra Jesũ atĩrĩ, mũrutani, nĩ wega ithuĩ tũkorwo gũkũ, na nĩtũake hema ithatũ, ĩmwe yaku na ĩmwe ya Musa na ĩmwe ya Elija. Ti nĩgũkorwo aamenyete ũrĩa ekwaria, tondũ maarĩ matigĩrĩtwo nĩ guoya mũno. Na gũkĩhaana itu rĩa mbura rĩkĩmahubanĩria, na mũgambo ũkiuma thĩinĩ wa itu rĩu rĩa mbura ũkiuga, Ũyũ nĩwe Mũriũ wakwa ũrĩa wendete, wake thikĩrĩriai. Na o rĩmwe maarĩkia kũrora mĩena yothe mationire mũndũ o na ũmwe rĩngĩ, no Jesũ wiki marĩ nake. Rĩrĩa maikũrũkaga kuuma kĩrĩma-inĩ, nĩamathire nĩgeetha matikeerĩre mũndũ o na ũrĩkũ maũndũ marĩa moonire, tiga rĩrĩa Mũriũ wa Mũndũ akariũka kuuma kũrĩ arĩa akuũ. Na makĩnyiita kiugo kĩu, makĩaranĩria o ene atĩ nĩ atĩa kũriũka kuuma kũrĩ arĩa akuũ. Nao maamũũria makiuga atĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga aandĩki moige atĩ Elija no nginya oke mbere? Ũcio no ũcookio akĩmeera atĩrĩ, Elija ti-itherũ oka mbere acookereria indo ciothe, na atĩa nĩkwandĩkĩtwo igũrũ rĩa Mũriũ wa Mũndũ nĩguo athĩĩnĩke maũndũ maingĩ na aregwo? No nguga inyuĩ atĩrĩ Elijah nĩokĩte, na makĩmwĩka maũndũ mothe marĩa mendire, o ta ũrĩa kwandĩkĩtwo igũrũ rĩake. Na rĩrĩa ookire kũrĩ arũmĩrĩri acio, onire kĩrĩndĩ kĩnene gĩthiũrũrũkĩirie o, na aandĩki-Watho makĩhakanĩra nao. Na o rĩmwe kĩrĩndĩ gĩothe kĩa andũ maamuona, nĩmagegire, na magĩteng'era makĩmũgeithia. Nake akĩũria andũ-a-maandĩko atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũraciirania gatagatĩ kanyu ene? Nake acookia ũmwe kuuma kĩrĩndĩ-inĩ akiuga, Mũrutani, nĩndareehire mũriũ wakwa harĩwe, arĩ na roho ĩtarĩ

na mĩario. Na kũrĩa guothe ũngĩmũnyiita, nĩũmũgũithanagia thĩ, na nĩahurũraga mũhũũ, na nĩahagaranithanagia magego make, na nĩahoohaga, na ndeerire arutwo aku nĩguo maũingate, na matiahootire. Nowe acookia akamwĩra atĩrĩ: Ĩĩ rũciaro rũtarĩ na wĩtĩkio, nĩ nginya rĩ ndĩkoragwo hamwe na inyuĩ? Ngũmũkirĩrĩria nginya rĩ? Mũmũrehei kũrĩ niĩ. Nao makĩmũrehe kũrĩ we. Na rĩrĩa roho rĩamuona, o rĩrĩa rĩamũtarũkania, nake akĩgũa thĩ akĩgarũrũka akĩhũraga mũhũra. Nake akĩũria ithe wake: Nĩ ihinda rĩrĩkũ kuuma ũndũ ũyũ wamũkinyĩrĩire? Nowe akiuga atĩrĩ: kuuma ũrĩ mwana. Na mahinda maingĩ ĩmũikĩte thĩinĩ wa mwaki na thĩinĩ wa maaĩ, nĩguo ĩmũniine, no angĩkorwo ũhota kĩndũ, ũteithie tũrĩ na tha igũrũ riitũ. No Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo ũhota kwĩtĩkia, maũndũ mothe nĩmahota kũrĩ ũrĩa wĩtĩkĩtie. Na o rĩmwe ithe wa kaana akĩanĩrĩra arĩ na maithori akiuga: Nĩndĩtĩkĩtie, Mwathani; ndeithia kwaga gwĩtĩkia gwakwa. Kuona no Jesũ atĩ kĩrĩndĩ nĩkĩrahiũngana, akĩrũithia roho ũrĩa ũtarĩ mũtheru akĩmwĩra, Roho ũrĩa ũtarĩ na mũgambo na ũtarĩ na kũigua, niĩ ndagwatha, uma harĩ we na ndũgacooke ũtoonye thĩinĩ wake. Na kũrĩa na kũmũtarũkania mũno, ũkiuma, na agĩtuĩka ta mũkuũ, nĩ ũndũ ũcio andũ aingĩ makiuga atĩ nĩakuĩte. No Jesũ akĩmũnyiita guoko, akĩmũrahũra, nake akĩrahũka. Na rĩrĩa aatoonyire nyũmba, arutwo ake nĩmamũũragia marĩ o ene atĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmire ithuĩ tũtihotithie kũmĩrutũrũra? Nake akĩmeera atĩrĩ, Mũthemba ũyũ ndũngĩhota kuuma na njĩra o na ĩrĩkũ tiga na ũndũ wa mahooya na kwĩhinga kũrĩa. Na kuuma kũu maathiire makĩhĩtũka kũgera Galili, na ndendaga atĩ mũndũ o na ũrĩkũ amenye; nĩgũkorwo aarutaga arutwo ake na akĩmeera atĩrĩ

Mũriũ wa Mũndũ nĩakuneanagwo moko-inĩ ma andũ, na nĩmakamũũraga, na aaũragĩtwo mũthenya wa gatatũ nĩakarahũka. No acio matiaamenya kiugo kĩu, na nĩmetigagĩra kũmũũria. Nake agĩũka Kaperanaumu, na aatuĩka thĩinĩ wa nyũmba, akĩmooria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũraaragia njĩra-inĩ? No acio makirire, nĩgũkorwo nĩmacookanagia hamwe njĩra-inĩ atĩ nũũ mũnene. Na aikarĩte thĩ, etire arĩa ikũmi na igĩrĩ, na akĩmeera atĩrĩ, Angĩkorwo mũndũ o na ũrĩkũ endaga gũtuĩka wa mbere, agaatuĩka wa mũthia wa andũ othe na ndungata ya andũ othe. Na aarĩkia kũoya kaana, akĩrũgamia gatagatĩ-inĩ kao, na aarĩkia gũkagwatĩra moko-inĩ, akĩmeera atĩrĩ: Ũrĩa wothe angĩtĩkĩra kamwe ka ciana ta ici thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, nĩ niĩ atĩkĩraga; na ũrĩa wothe angĩtĩkĩra niĩ, ti niĩ atĩkĩraga, no nĩ ũrĩa wandũmire. Johana akĩmũcookeria akiuga atĩrĩ, Mũrutani, tuonire mũndũ ũmwe akĩrutaga ngoma na rĩĩtwa rĩaku, ũrĩa atatumagĩrĩra, na tũkĩmũgiria tondũ ndatumagĩrĩra. No Jesũ akiuga atĩrĩ, mũtikagiria we, nĩgũkorwo gũtirĩ mũndũ ũrĩa ũgaathondeka hinya na rĩĩtwa rĩakwa nake akahota o narua kwaria ũũru wakwa. Ũrĩa ũtarĩ mũthũ wanyu, nĩ mũrata wanyu. Nĩgũkorwo ũrĩa ũngĩmũhe kĩoho kĩa maaĩ thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, tondũ mũrĩ a Kristũ, ti-nĩ ndĩramwĩra, ndangĩhota kũhũthia kĩheo gĩake. Na ũrĩa ũngĩhĩngithia ũmwe wa anini aya metĩkĩtie thĩinĩ wakwa, nĩ wega kũrĩ we gũkĩra angĩkorwo nĩ kũohererwo ihiga rĩa gĩthĩi ngingo-inĩ yake na aikio iria-inĩ. Na angĩkorwo guoko gwaku nĩgũgũtũma ũhĩngwo, gũtinie; nĩ kwagĩrĩire wee ũtoonye muoyo ũrĩ mũthũku, gũkĩra ũkorwo ũrĩ na moko meerĩ ũthiĩ Jehanamu, mwaki-inĩ ũrĩa ũtangĩhorio, kũrĩa kĩgunyũ kĩao gĩtakuaga na mwaki ndũhoragio. Na

angĩkorwo kũgũrũ gwaku nĩkũgũhĩngithia, gũtinie; nĩ kwagĩrĩire harĩ wee ũtoonye muoyo ũrĩ mũthua, kana ũkorwo ũrĩ na magũrũ meerĩ ũikio Geena, thĩinĩ wa mwaki ũrĩa ũtangĩhorio, kũrĩa igunyũ rĩao rĩtikuaga na mwaki ndũhoriagwo. Na angĩkorwo riitho rĩaku nĩrĩgũtũma ũhĩngwo, rĩũkĩrie; nĩ wega harĩwe ũtoonye ũthamaki-inĩ wa Ngai ũrĩ na riitho rĩmwe, kana ũkorwo ũrĩ na maitho meerĩ ũthiĩ Geenna-inĩ ya mwaki, kũrĩa kĩgunyũ kĩao gĩtakuaga na mwaki ndũhoragio. Mũndũ wothe nĩgũkorwo mwaki-inĩ nĩakaigwo cumbĩ, na igongona rĩothe nĩrĩkaigwo cumbĩ. Cumbano nĩ kĩega; no angĩkorwo cumbano gĩtuĩka gĩtarĩ cumbano, mũgaakĩcumbania na kĩĩ? Gĩai na cumbĩ thĩinĩ wanyu ene, na mũtũũranagie na thayũ mũrĩ hamwe.

10

Na kuuma hau arĩ okĩrĩte, aroka kũrĩ mĩhaka ya Judea kũgera mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, na ikundi cia andũ ikĩũngana rĩngĩ harĩ we, na o ta ũrĩa aamenyerete, rĩngĩ akĩmarutana. Na rĩrĩa maakuhĩrĩria, Afarisai nĩmamũũririe kana nĩkwagĩrĩire mũndũ mũrũme kũrekia mũtumia wake, makĩmũgeria. No rĩrĩ, akĩmacookeria akĩmooria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ Musa aamwathire? No acio makiuga atĩrĩ, Musa nĩetĩkĩrire kwandĩka ibuku rĩa gũtigana na kũrekia. Nake Jesũ akĩmacookeria akĩmeera: nĩ ũndũ wa ũũmũ wa ngoro cianyu nĩamwandĩkĩire watho ũyũ; no kuuma kĩambĩrĩria-inĩ kĩa gũthondeka mũndũ mũrũme na mũndũ-wa-nja Ngai nĩamathondekire; nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ

mũndũ nĩagatiga ithe wake na nyina, na nĩakanyiitanio na mũtumia wake, na eerĩ acio magaatuĩka mwĩrĩ ũmwe. Nĩ ũndũ ũcio matirĩ eerĩ rĩngĩ, no nĩ mwĩrĩ ũmwe; kĩrĩa Ngai aanyiitanĩirie hamwe, mũndũ ndakanagayũkanie. Na thĩinĩ wa nyũmba rĩngĩ arutani nĩmamũũragia ũhoro ũcio, nake akameera atĩrĩ: Ũrĩa ũngĩrekia mũtumia wake na ahikie ũngĩ, nĩathekagia ũtharia igũrũ rĩake; na mũtumia angĩrekia mũthuri wake na ahikio nĩ ũngĩ, nĩathekagia ũtharia. Nao marehaga kũrĩ we ciana, nĩguo ahutie cio; no arutwo nĩmakaanaga arĩa marehaga. Ona rĩrĩa Jesũ onire ũguo akĩrakara na akĩmeera atĩrĩ: Rekei ciana ciũke kũrĩ niĩ, na mũtikagiria; nĩgũkorwo ũthamaki wa Ngai nĩ wa andũ ta acio. Ti, nĩ ndĩramwĩra atĩrĩ, ũrĩa ũtangĩtĩkĩra ũthamaki wa Ngai ta kaana, ndangĩtoonya thĩinĩ wakuo. Na aarĩkia kũmahehanĩtia, akĩmarathima ekĩigĩrĩra moko igũrũ rĩao. Na rĩrĩa oimaga njĩra-inĩ, mũndũ ũmwe akĩmũteng'eria na akĩmũinamĩrĩra ndu, akĩmũũria atĩrĩ, Mũrutani mwega, nĩ kĩĩ ingĩĩka nĩguo ngae muoyo wa tene? Nake Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ: Nĩ kĩĩ gĩtũmaga ũnjĩte mwega? Gũtirĩ mũndũ mwega o tiga ũmwe, Ngai. Icio maathani nĩũũĩ: Ndũkanatharie, ndũkanorage, ndũkanaiye, ndũkanaruire ũira wa maheeni, ndũkanaihe, tĩĩa ithe waku na nyina. Nowe akĩmũcookeria akĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, ici ciothe nĩnjigĩte kuuma ũnini-inĩ wakwa. No Jesũ aarĩkia kũmũrora, akĩmwendera na akĩmwĩra atĩrĩ, Kĩndũ kĩmwe nĩkĩo ũkagĩa. Angĩkorwo ũkwenda gũtuĩka mũkinyanĩru, thiĩ, endia indo ciothe ũrĩ nacio na ũhe athĩĩni, na nĩũgakorwo na kĩgĩĩna igũrũ, na ũcooke ũnũmĩrĩre, ũkuuĩte mũtharaba waku. No rĩrĩ, aatuĩkire mũthĩĩni nĩ ũndũ wa kiugo kĩu, agĩthiĩ akĩaga na kĩeha,

tondũ aarĩ na indo nyingĩ. Nake Jesũ aarĩkia kũrora mĩena yothe, akĩĩra arutwo ake atĩrĩ: Andũ arĩa marĩ na mbeeca nĩ ũndũ wa hinya atĩa magaatoonya Ũthamaki wa Ngai, nao arutwo makĩgega nĩ ũndũ wa ciugo ciake. Nake Jesũ rĩngĩ acookia akameera atĩrĩ, Ciana, nĩ ũndũ ũrĩ hinya atĩa atĩ arĩa mehokete harĩ mbeeca matoonye ũthamaki-inĩ wa Ngai! Nĩ kũhũthũ gũtũma ngamĩĩra ĩtoonyere ihũrũro-inĩ rĩa mũcũngĩ gũkĩra mũndũ mũtongu atoonye ũthamaki-inĩ wa Ngai. No acio nĩmagegire mũno makiuga harĩ ene ene, Na nũũ ahotaga kũhonokanio? Nĩamaroorire Jesũ akĩmeera atĩrĩ, harĩ andũ nĩ hatarĩ ũhoti, no ti harĩ Ngai, nĩgũkorwo maũndũ mothe nĩ ma ũhoti harĩ Ngai. Petero ambĩrĩirie kwaria kũrĩ we, Ona ithuĩ nĩtũtiganĩirie indo ciothe na tũgũkũrũmĩrĩria. Nake Jesũ akĩmũcookeria akiuga, ti nĩndĩmwĩra ma atĩrĩ, gũtirĩ mũndũ ũtigĩte nyũmba kana ariũ a ithe kana aarĩ a nyina kana ithe kana nyina kana mũtumia kana ciana kana mĩgũnda nĩ ũndũ wakwa na nĩ ũndũ wa Ũhoro-ũrĩa-Mwega, angĩaga kwamũkĩra maita igana rĩu ihinda-inĩ rĩrĩ nyũmba na ariũ a ithe na aarĩ a nyina na ithe na nyina na ciana na mĩgũnda hamwe na mathĩĩna, na thĩinĩ wa mahinda marĩa magooka muoyo wa tene na tene. Aingĩ no magaatuĩka a mbere a mũthia, na a mũthia a mbere. Maarĩ njĩra-inĩ makĩambata magĩthiĩ Jerusalemu; na Jesũ aarĩ akĩmatongoria mbere, na makĩgega, na arĩa maamũrũmĩrĩire makĩĩtigĩra. Na aarĩkia kũoya rĩngĩ arĩa ikũmi na eerĩ, ambĩrĩirie kũmeera maũndũ marĩa maakinyĩra we, atĩ onai tũrambata tũthiĩ Jerusalemu, na Mũrũ wa Mũndũ akaneangwo kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na aandĩki-marũa, na nĩmakamũtuĩra gĩkuũ na mamũneane kũrĩ andũ-a-Ndũrĩrĩ,

na nĩmakamũnyũrũria na mamũhũũre na mamũtuĩre mata na mamũũrage, na mũthenya wa gatatũ nĩakarahũka. Nao nĩmamũkuhĩrĩria Jakubu na Johana ariũ a Zebedayo makiuga, Mũrutani, nĩtũkwenda atĩ ũrĩa tũngĩkũhooya ũtwĩkĩre. Nake akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũrenda njĩkĩre inyuĩ? Nao makĩmwĩra atĩrĩ, tũhe nĩguo ũmwe aikarĩre mwena waku wa ũrĩo na ũmwe mwena waku wa ũmotho rĩrĩa ũgaakorwo na riiri waku. Nowe Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Mũtiũĩ kĩrĩa mũrahooya. Mũhotaga kũnyua gĩkombe kĩrĩa niĩ ndĩranyua, na mũbatithio ũrĩa niĩ ndĩrabatithio kũbatithio? No makĩmwĩra atĩrĩ: Tũngĩhota. Nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ: gĩkombe kĩrĩa niĩ nyuuaga nĩmũgaakĩnyua, na ũbatithio ũrĩa niĩ ndĩrabatithio nĩmũgaabatithio; no gũikara mwena wakwa wa ũrĩo na wa ũmotho ti wakwa kũheana, no nĩ wa arĩa ũthondekeretwo. Nao maiguĩte, ikũmi icio maambĩrĩirie kũrakara nĩ ũndũ wa Jakubu na Johana. No rĩrĩ, Jesũ aarĩkia kũmeeta harĩ we, akĩmeera atĩrĩ: Nĩmũũĩ atĩ arĩa monekaga atĩ nĩmathanaga ndũrĩrĩ nĩmamathanaga na hinya, na arĩa anene ao nĩmamaathaga na ũhoti; no gũtikagĩa ũguo thĩinĩ wanyu, no ũrĩa wothe ũngĩenda gũtuĩka mũnene thĩinĩ wanyu, nĩagaatuĩka ndungata yanyu, na ũrĩa wothe ũngĩenda wanyu gũtuĩka wa mbere, nĩagaatuĩka ngombo ya andũ othe; nĩgũkorwo o na Mũriũ wa Mũndũ ndokire nĩguo atungatwo, no nĩguo atungate, na kũheana roho wake ũtuĩke gĩkombora handũ ha andũ aingĩ. Nao magĩũka Jeriko. Na rĩrĩa we oimaga kuuma Jeriko na arutwo ake na kĩrĩndĩ kĩnene, mũrũ wa Timayo Bartimayo mũtumumu aikarĩte hau mũthiĩ-inĩ wa njĩra akĩhooya. Na rĩrĩa aiguire atĩ Jesũ ũrĩa Mũnazareti nĩwe, ambĩrĩirie kwanĩrĩra akiuga atĩrĩ, Mũriũ wa Daudi, Jesũ, njiguĩra tha. Na andũ aingĩ

nĩmamũkagĩrĩria nĩguo akire, no we akĩanĩrĩra makĩria mũno, Mũriũ wa Daudi, njiguĩra tha! Na arĩ rũgamĩte, Jesũ akiuga, Mũmwĩte. Nao makĩĩta mũtumumu, makĩmwĩra atĩrĩ, Gĩa na ũcamba, ũkĩra, nĩaregũĩta. Ũrĩa no aateitie nguo yake, aariũkĩte, agĩũka kũrĩ Jesũ. Nake acookia Jesũ akamwĩra: nĩ kĩĩ ũkwenda ndĩgwĩkĩre? Nake mũtumwa ũcio akĩmwĩra, Raboni, nĩguo ndĩone rĩngĩ. Nake Jesũ akĩmwĩra: Thiĩ, wĩtĩkio waku nĩwakũhonokia. Na o rĩmwe onire, na akĩrũmĩrĩra Jesũ njĩra-inĩ.

11

Na rĩrĩa maakuhĩrĩria Jerusalemu kũu Bethphage na Bethania hakuhĩ na kĩrĩma kĩa mĩtamaiyũ, atũmire eerĩ a arutwo ake na akĩmeera atĩrĩ: Thiĩi itũũra-inĩ rĩrĩa rĩrĩ mbere yanyu, na o rĩmwe mũgĩtoonya thĩinĩ warĩo nĩmũkuona njaũ ĩohetwo, ĩrĩa gũtirĩ mũndũ o na ũmwe waikarĩte igũrũ rĩayo; mĩohore mũmĩrehe. Na angĩkorwo mũndũ amwĩre atĩrĩ: Nĩ kĩĩ mũreka ũndũ ũyũ? Ũgai atĩ Mwathani nĩamũbatairio, na o rĩmwe nĩagatũma rĩngĩ gũkũ. Nao magĩthiĩ na makĩona njaũ ĩrĩa yohetwo harĩa haarĩ mũrango nja igũrũ rĩa barabara, na makĩmĩohora. na amwe a arĩa maarũgamĩte kũu maarameera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũreka mũkĩohora njaũ ĩyo? Nao makĩmeera ũrĩa Jesũ aathanĩte, nao makĩmarekereria. Nao makĩrehe ndigiri kũrĩ Jesũ, na makĩmĩigĩrĩra nguo ciao, nake agĩikara igũrũ rĩayo. Aingĩ no nguo ciao maatarire njĩra-inĩ, nao angĩ no mathangũ maatemaga kuuma mĩtĩ-inĩ na makamataara njĩra-inĩ. Nao arĩa maathiiaga mbere na arĩa maarũmĩrĩire maanĩrĩire makiuga

atĩrĩ, Hosana! Arathimwo ũrĩa ũroka na rĩĩtwa rĩa Mwathani. Kũrathimwo nĩ ũthamaki ũrĩa ũroka na rĩĩtwa rĩa Mwathani, ithe witũ Daudi; hosana kũrĩa igũrũ mũno. Nake Jesũ atoonyire Jerusalemu na thĩinĩ wa hekarũ, na aarĩkia kuona indo ciothe, hwaĩ-inĩ ĩrĩ o kuo ĩkorwo ĩrĩ ya thaa, akiuma agĩthiĩ Bethania hamwe na acio ikũmi na eerĩ. Nake mũthenya ũrĩa ũngĩ rĩrĩa moimire kuuma Bethania nĩahũtiire; na ona mũkũyũ kuuma haraaya ũrĩ na mathangũ, ookire angĩona kana nĩekũona kĩndũ thĩinĩ wakuo; na rĩrĩa ookire harĩ guo ndoonire kĩndũ tiga o mathangũ; nĩgũkorwo gũtiarĩ ihinda rĩa ngũyũ. Nake acookia akĩmĩĩra: Gũtikagĩe mũndũ ũngĩ ũkaarĩa maciaro moimĩte harĩ wee nginya tene. Nao arutani ake nĩmaiguaga. Nao marooka rĩngĩ Jerusalemu; na Jesũ aatoonyire hekarũ-inĩ ambĩrĩirie kũingata arĩa mendagia na arĩa magũraga thĩinĩ wa hekarũ, na metha cia arĩa magarũranagia mbeeca na itĩ cia arĩa mendagia ndutura acianangire, na ndaatĩkĩrirrie nĩguo mũndũ akuue kĩndũ ahĩtũkĩrie hekarũ-inĩ, na nĩarutanaga akĩmeera atĩrĩ: Githĩ ti kwandĩkĩtwo atĩ nyũmba yakwa ĩgeetwo nyũmba ya mahooya kũrĩ ndũrĩrĩ ciothe? No inyuĩ mũrĩtuĩte kuo kĩmamo kĩa aici. Nao maiguire aandĩki na Afarisai na athĩnjĩri-Ngai arĩa anene, na meetha ũrĩa mangĩmũniina, nĩgũkorwo mamwĩtigagĩra, tondũ kĩrĩndĩ gĩothe kĩagegaga nĩ ũndũ wa ũrutani wake. Na rĩrĩa hwaĩ-inĩ gũkĩhinga, nĩoimaga nja ya itũũra. Na rĩrĩa maahĩtũkĩra rũciinĩ, makĩona mũtĩ ũcio wa ngũyũ ũhohete kuuma mĩri-inĩ. Nake Petero aririkana akĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, ona mũkũyũ ũrĩa warumire nĩũhoohetie. Na acookia, Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Gĩai na wĩtĩkio wa Ngai. Ti-itherũ nĩgũkorwo ndĩramwĩra atĩrĩ ũrĩa wothe ũngĩĩra kĩrĩma gĩkĩ atĩrĩ, Oywo na

ũikio iria-inĩ, na ndakanagage ngoro-inĩ yake, no etĩkie atĩrĩ ũrĩa ekuuga nĩũrahingio, nĩakaagĩa nakĩo kĩrĩa angĩĩra. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ndĩramwĩra inyuĩ, indo ciothe iria mũngĩhooya mũkĩhooya, ĩtĩkiai atĩ nĩmũramũkĩra, na nĩĩgaatuĩka yanyu. Na rĩrĩa mũrũgama mũkĩhooya, mũrekererie angĩkorwo nĩ mũrĩ na ũndũ wa gũthitanga mũndũ, nĩguo o na Ithe wanyu ũrĩa ũrĩ igũrũ amũrekererie mahĩtia manyu. No rĩrĩa inyuĩ mũtarekereria, o na Ithe wanyu ndakaarekereria mahĩtia manyu. Nao magoka rĩngĩ Jerusalemu; na arĩ kũgera thĩinĩ wa hekarũ, athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na aandĩki-marũa na athuuri magoka harĩ we na makamwĩra: Nĩ ũhoti ũrĩkũ wĩkaga maũndũ maya? Kana nũũ wakũheire wathani ũyũ nĩguo wĩke maũndũ maya? No Jesũ akĩmacookeria akĩmeera atĩrĩ, Nĩngamũũria kiugo kĩmwe, na mũnjookerie, na nĩngamwĩra nĩ wathani ũrĩkũ ndekaga maũndũ maya. Ũbatithio wa Johana warĩ kuuma igũrũ kana warĩ kuuma kũrĩ andũ? Njitagĩriai. Nao meeciiragia harĩ o ene moigaga atĩrĩ, Angĩkorwo twoiga atĩ kuuma igũrũ, akoiga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi mũtekũmwĩtĩkia? No rĩrĩ tũuge, kuuma kũrĩ andũ? Meetigagĩra andũ; nĩgũkorwo othe maanyiitĩte Johana atĩ aarĩ mũnabii. Nao maacookia makĩĩra Jesũ atĩrĩ: Tũtimenyete. Nake Jesũ acookia akameera atĩrĩ: Kana niĩ ndiramwĩra atĩ nĩ wathani ũrĩkũ njĩkaga maũndũ maya.

12

Nake ambĩrĩria kũmaarĩria na ngerekano, akiuga atĩrĩ, mũndũ ũmwe nĩahandire mũgũnda wa mĩthabibũ, na akĩũthiũrũrũkĩria

rũgiri, na akĩenja kĩhihĩro kĩa ndibei, na agĩaka mũthiringo, na akĩũkomborithia arĩmi, agĩcooka agĩthiĩ bũrũri ũngĩ. Nake agĩtũma ndungata kũrĩ arĩmi hĩndĩ ĩrĩa yagĩrĩire, nĩguo ĩmũhe gĩcunjĩ kĩa maciaro ma mũgũnda wa mĩthabibũ. Na maarĩkia kũmũnyiita makĩmũhũũra na makĩmũtũma athiĩ moko matheri. Ningĩ rĩngĩ agĩtũma kũrĩ o ndungata ĩngĩ, nao makĩmũhũũra na mahiga, makĩmũguraria mũtwe, na makĩmũtũma anyararĩtio. Nake rĩngĩ agĩtũma ũngĩ, na ũcio makĩmũũraga, na aingĩ angĩ, amwe makĩmahũũra, nao angĩ makĩmooraga. Hĩndĩ nĩ ũndũ ũcio arĩ na mũriũ ũmwe, ũrĩa mwendetwo wake, akĩmũtũma o nake wa kũrĩkĩrĩria kũrĩ o, akiuga atĩ nĩmagatĩĩa mũriũ wakwa. No rĩrĩ, arĩmi acio mona maamũonire agĩũka, makĩĩrana atĩ ũyũ nĩwe mũgai, ũkai tũmũũrage, nayo igai rĩtuĩke rĩitũ. Na maarĩkia kũmũoya, nĩmamũũragire na makĩmũikia nja ya mũgũnda wa mĩthabibũ. Nĩ kĩĩ mwene wa mũgũnda wa mĩthabibũ ageeka? Nĩagooka na anange arĩmi aya, na aheane mũgũnda wa mĩthabibũ kũrĩ andũ angĩ. Mũtirĩ o na mũthomete maandĩko maya, ihiga rĩrĩa aaki maregire, rĩu nĩrĩo rĩtuĩkĩte mũtwe wa koine; kuuma kũrĩ Mwathani nĩkuo ũndũ ũyũ wekĩkire, na nĩ wa kũgegania maitho-inĩ maitũ? Na nĩmaacaragia kũmũnyiita, na nĩmetigĩrire kĩrĩndĩ; nĩgũkorwo nĩmamenyire atĩ nĩ kũrĩ o aaririe ngerekano ĩyo. Na maatigĩte we, makĩĩhera makiuma. Nao magĩtũma kũrĩ we andũ amwe a Afarisai na a Aherodiani nĩguo mamũtege na kiugo. Nao arĩa mookire makĩmwĩra atĩrĩ: Mũrutani, nĩtũũĩ atĩ ũrĩ wa ma na ndũrũmbũyagio nĩ mũndũ o na ũrĩkũ; nĩgũkorwo ndũroraga ũthiũ wa andũ, no ũrutaga njĩra ya Ngai na ma. Nĩmatwĩrire atĩrĩ: Nĩ kwagĩrĩire kũhe Kaisari igooti kana ti kwagĩrĩire?

Tũheane kana tũtikaheane? No rĩrĩa amenya ũhinga wao akĩmeera atĩrĩ: Mũrageria nĩkĩ? Ndeherai denarius nĩguo ndĩone. Nao makĩrehire. Nake akĩmeera atĩrĩ: Nĩ wa ũ mũhianano ũyũ na mwandĩko ũyũ? Nao makiuga atĩrĩ: Wa Kaisara. Nake akĩmacookeria, Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Heanai cia Kaisari kũrĩ Kaisari, na cia Ngai kũrĩ Ngai, nao makĩmũgegia. Na Asadukai magĩũka kũrĩ we, arĩa moigaga atĩ gũtirĩ na kũriũka, na makĩmũũria makiuga atĩrĩ: Mũrutani, Musa nĩatũandĩkĩire atĩ angĩkorwo mũrũ wa nyina wa mũndũ akua na atige mũtumia wake, na ndatige ciana, nĩguo mũrũ wa nyina wake aoe mũtumia wake na arahũrĩre mũrũ wa nyina wake mbeu. Nĩ ũndũ ũcio maarĩ ariũ a ithe ũmwe mũgwanja. Nake wa mbere akĩoya mũtumia, na agĩkua ndaatigire mbeu. Nake wa keerĩ akĩmũoya, na agĩkua, na o nake ndaatigie rũciaro. Na wa gatatũ o ũguo o ro. Na arĩa mũgwanja makĩmũoya, na matiigire mbegũ. Wa kũrigĩrĩria wa andũ othe, mũndũ-wa-nja ũcio o nake nĩakuire. Thĩinĩ wa kũriũka-rĩ, rĩrĩa makariũka, nĩ wa ũũ wao agatuĩka mũtumia? Tondũ arĩa mũgwanja maarĩ na mũndũ-wa-nja ũcio. Nake agĩcookia Jesũ akĩmeera atĩrĩ, githĩ ti nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ mũhĩtĩtie njĩra, mũtooĩ Maandĩko kana hinya wa Ngai? Rĩrĩa nĩgũkorwo makarahũka kuuma kũrĩ arĩa akuũ, matikaahikania kana matikaahikio, no makahaana ta atũmwo arĩa marĩ igũrũ. Ũhoro wa arĩa akuũ atĩ nĩmarahũkio, kaĩ mũtiathomete thĩinĩ wa ibuku rĩa Musa, igũrũ rĩa ihinga-inĩ, ũrĩa Ngai aamwĩrire akiuga atĩrĩ, Niĩ ndĩ Ngai wa Iburahĩmu, na Ngai wa Isaaka, na Ngai wa Jakubu? Ti Ngai wa arĩa akuũ, no nĩ wa arĩa marĩ muoyo; inyuĩ nĩ ũndũ ũcio mũhĩtĩtie mũno. Na ũmwe wa andĩki aakoroka, aiguĩte ũrĩa maahakana, onete atĩ

nĩamacookirie wega, akĩmũũria atĩrĩ, Nĩ ĩrĩkũ rĩathani rĩa mbere rĩa ciothe? Nake Jesũ akĩmũcookeria atĩrĩ rĩathani rĩa mbere rĩa ciothe nĩ rĩĩrĩ: Igua, Isiraeli, Mwathani Ngai witũ Mwathani nĩ ũmwe; na nĩũkenda Mwathani Ngai waku kuuma ngoro yaku yothe na kuuma roho yaku yothe na kuuma meciiria maku mothe na kuuma hinya yaku wothe. Ĩno nĩyo rĩathani rĩa mbere. Na ya keerĩ ĩhaana, ĩno: ũgaathĩrĩria ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe o ta ũrĩa wĩendete wee mwene. Gũtirĩ rĩathani rĩngĩ rĩrĩa rĩnene gũkĩra ici. Na mwandĩki akĩmwĩra atĩrĩ, nĩ wega, mũrutani, warĩtie na ma ũhoro atĩ nĩ ũmwe na gũtirĩ ũngĩ tiga we; na kũmwendaga kuuma ngoro yothe na kuuma ũtaũku wothe na kuuma roho yothe na kuuma hinya wothe, na kũwendaga mũndũ wa hakuhĩ ta mwene nĩ kũnene gũkĩra maruta mothe ma gũcinwo biũ na magongona. Nake Jesũ onete atĩ nĩacookirie na ũũgĩ, akĩmwĩra atĩrĩ, Ndũrĩ kũraya na Ũthamaki wa Ngai. Na gũtirĩ mũndũ ũngĩ wagĩthuura kũmũũria. Nake Jesũ akĩũria akĩrutana thĩinĩ wa hekarũ, akiuga atĩrĩ: Andũ-a-marũa maroiga atĩa atĩ Kristũ nĩ mũrũ wa Daudi? Nĩgũkorwo Daudi we mwene oigire thĩinĩ wa Roho Mũtheru, atĩrĩ, Mwathani ekuuga kũrĩ Mwathani wakwa, Ikara mwena wakwa wa ũrĩo nginya rĩrĩa ngaatũma thũ ciaku ituĩke gĩturwa kĩa magũrũ maku. Daudi we mwene nĩ aramwĩta Mwathani; na nĩ kuuma kũ atĩ nĩ mũriũ wake? Na kĩrĩndĩ kĩnene gĩathaithaga kũmũthikĩrĩria na gĩkeno. Nake aamaheaga thĩinĩ wa ũrutani wake: Onai kuuma kũrĩ andũ-a-marũa arĩa mendaga gũthiĩ mehumbĩte nguo njega, na maramũkĩrio thĩinĩ wa ndũnyũ cia wonjoria, na itĩ cia mbere thĩinĩ wa ciũngano, na handũ ha gĩtĩĩo thĩinĩ wa iruga. Acio marĩa mekũrĩa nyũmba cia atumia a ndigwa, na ũndũ wa

kwĩyumĩrĩria gũhooya mahinda maraaya, acio nĩmakamunyĩra ituĩro inene. Na Jesũ aikarĩte thĩ mbaĩ ya kĩgĩĩna kĩa mbeeca, nĩeroraga ũrĩa kĩrĩndĩ kĩikagĩra gĩcango kĩgĩĩna-inĩ kĩa mbeeca. Na aingĩ a itonga maaikiaga indo nyingĩ, na mũtumia wa ndigwa ũmwe mũthĩĩni oka akĩikia mbeca nini igĩrĩ, iria irĩ kodarante. Na aarĩkia gwĩta arutwo ake, akĩmeera atĩrĩ: Ti nĩ ngũmwĩra atĩ mũtumia ũyũ wa ndigwa ũrĩa mũthĩĩni nĩaikĩtie kũingĩra andũ othe arĩa maaikaga thĩinĩ wa kĩgĩĩna kĩa mbeeca; nĩgũkorwo othe maikĩtie kuuma kũrĩ ũingĩ wao; no ũyũ aamĩkĩtie kuuma kũrĩ ũthĩĩni wake indo ciothe iria aarĩ nacio, mũtũũrĩre wake wothe.

13

Na rĩrĩa oimaga kuuma hekarũ-inĩ, ũmwe wa arutwo ake akĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, ona mahiga maya marĩ ma mũthemba ũrĩkũ na mĩako ĩno ĩrĩ ya mũthemba ũrĩkũ. Nake Jesũ aacookia akĩmwĩra atĩrĩ: Nĩũrona macio manyũmba manene maya? Gũtirĩ ihiga rĩgaatigwo haha igũrũ rĩa ihiga rĩrĩa rĩtagamomorwo. Na rĩrĩa aikarĩte kĩrĩma-inĩ kĩa mĩtamaiyũ mbaara ya hekarũ, Petero na Jakubu na Johana na Anderea maamũũragia o mwene: twĩre rĩ maũndũ maya makahaana, na nĩ kĩmenyithia kĩrĩkũ rĩrĩa maũndũ maya mothe magaathiĩ kũhingio? No na Jesũ akĩmacookeria akĩambĩrĩria kwaria atĩrĩ, Mwĩmenyererei mũtikanahĩtithio nĩ mũndũ o na ũrĩkũ. Aingĩ nĩgũkorwo nĩmagooka na rĩĩtwa rĩakwa makiuga atĩ nĩ niĩ ndĩ, na nĩmakahĩtithia andũ aingĩ. Rĩrĩa mũkaigua mbaara na maũndũ

marĩa maiguagwo kũrĩa mbaara, mũtikamakie, tondũ nĩ kũbata gũtuĩka, no ti gũthire ũthirũ. Nĩgũkorwo rũrĩrĩ nĩrĩkarahũka igũrũ rĩa rũrĩrĩ, na ũthamaki igũrũ rĩa ũthamaki, na nĩgũkaagĩa mĩtingithio kũringana na kũndũ, na nĩgũkaagĩa ng'aragu na mĩhĩrĩga. Ici nĩ kĩambĩrĩria kĩa ruo cia gũciara. Mwĩonerei inyuĩ ene. Nĩgũkorwo nĩmakamũneana thĩinĩ wa kĩama na thĩinĩ wa ciũngano ciao nĩmũkahũũrwo, na mbere ya atongoria na athamaki nĩmũkarũgama nĩ ũndũ wakwa ũtuĩke ũira kũrĩ o. Na thĩinĩ wa ndũrĩrĩ ciothe, nĩ kũbata ũhoro mwega ũhunjio mbere. Rĩrĩa maarĩmũtongoria makĩmũneana-rĩ, mũtikaage na kĩyo mbere ũrĩa mũkwaria, kana mũthugunde, no ũrĩa ũngĩheo inyuĩ thĩinĩ wa thaa ĩyo, ũcio ariai, nĩgũkorwo ti inyuĩ mũrĩ arĩa maraaria, no nĩ Roho Mũtheru. Mũrũ wa nyina nĩakanengera mũrũ wa nyina gĩkuũ-inĩ, na ithe nĩakanengera mwana, nacio ciana nĩikarahũkĩra aciari mao na imoorage. Na mũgaatuĩka mũthũũre nĩ andũ othe nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩakwa, no ũrĩa ũgaakirĩrĩria nginya mũthia, ũcio nĩakahonokio. Rĩrĩa mũkuona kĩndũ kĩrĩ magigi kĩa mwanangĩko kĩrĩa kĩarĩtio nĩ Danieli mũnabii kĩrũgamĩte harĩa gĩtakagĩrĩire, ũrĩa ũrathoma nĩamenyage, hĩndĩ ĩyo andũ arĩa marĩ Judea nĩmorĩre irĩma-inĩ, nake ũrĩa arĩ igũrũ wa nyũmba ndagatikũrũke thĩinĩ wa nyũmba kana atoonye kuoya kĩndũ kuuma nyũmba yake, nake ũrĩa arĩ mũgũnda-inĩ ndagacoke na thuutha kuoya nguo yake. Kaĩ no atumia arĩa marĩ na nda na arĩa makongia ciana matukũ-inĩ macio matĩkagĩe na haaro. Hooyai nĩguo ũrĩrĩ wanyu wa kũũra ndũkahaane hĩndĩ ya heho. Matukũ macio magaatuĩka ma mathĩĩna, nĩgũkorwo gũtirĩ mathĩĩna ta macio matuĩkĩte kuuma kĩambĩrĩria kĩa ũmbĩ ũrĩa Ngai oombire nginya rĩu, na

matigatuĩka rĩngĩ. Na korwo ti Mwathani nĩanyiihirie matukũ, ti mwĩrĩ wothe ũngĩahonoketio, no nĩ ũndũ wa athuure arĩa aathuire, nĩanyiihirie matukũ. Na hĩndĩ ĩyo korwo mũndũ amwĩre atĩrĩ, Ona, Kristũ arĩ haha, ona arĩ kũu, mũtigetĩkie. Nĩgũkorwo nĩmagaarahũka a-Kristũ a maheeni na anabii a maheeni, na nĩmakaheana imenyithia na maũndũ ma kũgegania nĩguo mahĩtithie njĩra, angĩkorwo no kũhota, o na arĩa athuurĩtwo. Inyuĩ no onai, onai nĩndamwĩrire mbere ũhoro wothe. No thĩinĩ wa matukũ macio, thuutha wa mĩnyamaro ĩyo, riũa nĩrĩkanyiitwo nĩ nduma, na mweri ndũkaheana ũtheri wayo, na njata ikagũa kuuma igũrũ, na hinya iria irĩ igũrũ nĩikainainwo. Na hĩndĩ ĩyo nĩmakoona Mũrũ wa Mũndũ agĩũka arĩ thĩinĩ wa matu na hinya mũingĩ na riiri. Na hĩndĩ ĩyo nĩagatũma andũ ake a njĩra na acookanĩrĩrie andũ ake arĩa athuurĩtwo kuuma mĩena ĩna ya rũhuho, kuuma mũthia wa thĩ nginya mũthia wa igũrũ. Kuuma harĩ mũkũyũ ũcio-rĩ, mwĩrutei ngerekano ĩyo. Rĩrĩa rũhonge rwayo rũgaatuĩka rũhũthũ na rũrute mathangũ, mũmenyaga atĩ hĩndĩ ya riũa nĩ hakuhĩ; ũguo noguo na inyuĩ, rĩrĩa mũkuona maũndũ maya megĩka, menyai atĩ nĩ hakuhĩ kũu mĩrango-inĩ. Ti nĩ ngũmwĩra atĩrĩ rũciaro rũrũ rũtigathira o na hanini nginya maũndũ maya mothe mekĩke. Igũrũ na thĩ nĩikahĩtũka, no ciugo ciakwa itigahĩtũka. No ũhoro wa mũthenya ũcio kana thaa ĩyo, gũtirĩ mũndũ ũmenyaga, o na andũ a njĩra kũu igũrũ, o na mũriũ, no ithe wiki. Onai, mwĩhũũgage na mũhooe, tondũ mũtimenyete rĩrĩa ihinda rĩrĩ. Ta mũndũ ũrĩa ũrathiĩ rũgendo, atigĩte nyũmba yake, na aheete ndungata ciake wathani, na o ũmwe wĩra wake, na mũrangĩri wa mũrango aathire nĩguo aikare aiguĩte. Mwĩhagĩrĩrei nĩ ũndũ

ũcio; ti mũũĩ nĩgũkorwo rĩrĩa mwene wa nyũmba agooka, hwaĩ-inĩ kana gatagatĩ ka ũtukũ kana kũgamba kwa ngũkũ kana rũciinĩ; ndakanooke o rĩmwe amũkore mũkomete. Icio iria ndĩramwĩra inyuĩ, ndĩraaria andũ othe, mwĩhũũgage.

14

Bathaka na Gĩathĩ kĩa Mĩkate ĩtarĩ Ndawa kwarĩ thutha wa mĩthenya ĩĩrĩ. Nao athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na aandĩki-marũa maacaragia ũrĩa mangĩmũnyiita na ũhinga na mamũũrage. No moigaga atĩrĩ, Ti hĩndĩ ya gĩathĩ, nĩguo gĩthĩĩna kĩage gatagatĩ-inĩ ka andũ. Na rĩrĩa aarĩ kũu Bethania thĩinĩ wa nyũmba ya Simoni wa mangũ, hĩndĩ ĩrĩa aarĩ komete, nĩgũokire mũndũ-wa-nja arĩ na ndigithũ ya maguta ma nardo ĩrĩa therie na ya goro mũno, na aarĩkia kũuna ndigithũ ĩyo, akĩmũitĩrĩria mũtwe. Nĩ kwarĩ na amwe marĩ na marakara thĩinĩ wao moigaga, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ũniinani ũyũ wa maguta ũtuĩke? Nĩgũkorwo maguta macio maahota kwendio na thogora wa igũrũ rĩa dinari magana matatũ na kũheo athĩĩni, nao makĩmũkũũma. No rĩrĩ, Jesũ akiuga: Mũtigane nake; nĩ kĩĩ kĩratũma mũmũthĩĩnĩrie? Wĩra mwega nĩarutire thĩinĩ wakwa. Hĩndĩ ciothe nĩgũkorwo mũrĩ na athĩĩni hamwe na inyuĩ ene, na rĩrĩa mwendaga no mũmekere wega, no niĩ ti hĩndĩ ciothe mũrĩ na niĩ. Kĩrĩa aarĩ nakĩo ekire, ambĩrĩirie kũhaka mwĩrĩ wakwa nĩ ũndũ wa mbĩra. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, kũrĩa guothe ũhoro ũyũ mwega ũkaahunjio thĩ yothe, na ũrĩa ekĩte ũyũ nĩũkaaragio nĩ ũndũ wa kũmũririkana. Na Judah Iscariot, ũmwe wa acio ikũmi na eerĩ,

nĩathiire kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene nĩguo amũnengere kũrĩ o. Andũ acio maiguĩte makĩkena, na makĩmwĩhĩtĩra betha kũmũhe, na nĩarongoragia ũrĩa angĩmũneana na ihinda rĩagĩrĩire. Mũthenya-inĩ wa mbere wa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, rĩrĩa Bathaka yaathĩnjagwo, arutwo ake makĩmwĩra atĩrĩ, Ũkwenda tũthiĩ kũ tũgũthondekere nĩguo ũrĩe Bathaka? Nake atũma eerĩ a arutwo ake na akameera atĩrĩ: thiĩi itũũra-inĩ, na mũndũ akamũtũngana akuuĩte ndigithũ ya maaĩ; mũmũrũmĩrĩre, na harĩa agatoonya, mwĩre mwene nyũmba atĩrĩ mũrutani aroiga: nĩ kũ kũrĩ nyũmba yakwa ya gũikara harĩa ngaarĩa Bathaka hamwe na arutwo akwa? Nake we mwene nĩakamuonia chumba kĩa iguru kĩnene kĩrĩa kĩhaarĩrie, kuo mũthondekere. Na arutwo ake makiumagara na magĩtoonya itũũra inene, na magĩkora o ta ũrĩa aameerire, na makĩhaarĩria Bathaka. Na rĩrĩa hwaĩ-inĩ kwakinya, nĩokire hamwe na arĩa ikũmi na eerĩ; na rĩrĩa meikarĩte thĩ na makĩrĩa, Jesũ akiuga: Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ ũmwe wanyu nĩakandeana, ũrĩa arĩĩaga hamwe na niĩ. Nao makĩambĩrĩria kũigua kĩeha na kũmwĩra ũmwe kũringana na ũmwe: Kaĩ ti niĩ? Nake ũrĩa ũngĩ: Kaĩ ti niĩ? No ũcookia akĩmeera atĩrĩ, nĩ ũmwe wa arĩa ikũmi na eerĩ, ũrĩa ũratobokia hamwe na niĩ thĩinĩ wa mbakũra. Mũriũ wa mũndũ athiaga o ta ũrĩa kwandĩkĩtwo ũhoro wake, no kaĩ mũndũ ũcio ũrĩa Mũriũ wa mũndũ aneanagwo nĩ ũndũ wake, nĩ kwagĩrĩire kũrĩ we angĩkorwo ndaaciarirwo mũndũ ũcio. Na rĩrĩa maarĩĩaga, Jesũ akĩoya mũgate, akĩũrathima, akĩũunanga, na akĩmahe, na akiuga, Oyai mũrĩe, ũyũ nĩ mwĩrĩ wakwa. Na aarĩkia kuoya gĩkombe kĩu, akĩcookia ngaatho, akĩmahe, nao othe makĩnyua kuuma harĩo. Nake akĩmeera atĩrĩ, Ũyũ nĩguo

thakame yakwa ya kĩrĩkanĩro kĩerũ ĩrĩa ĩramĩtĩrwo nĩ ũndũ wa andũ aingĩ. Ti ngĩkũmwĩra atĩrĩ ndikanyua rĩngĩ maciaro ma mũthabibũ nginya mũthenya ũcio rĩrĩa ngaanyua marĩ matherũ thĩinĩ wa ũthamaki wa Ngai. Na marĩkia kũina nyĩmbo, magĩthiĩ kĩrĩma-inĩ kĩa Mĩtamaiyũ. Nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ, inyuothe nĩmũkahĩngwo nĩ ũndũ wakwa ũtukũ-inĩ ũyũ, tondũ nĩkwandĩkĩtwo atĩrĩ, nĩngũgũtha mũrĩithi na ng'ondu nĩikahurunjũka, no thuutha wa kũriũka gwakwa nĩngũmũtongoragia nginye Galili. No Petero akĩmwĩra atĩrĩ, O na angĩkorwo andũ othe nĩmakahĩngwo, no ti niĩ. Nake akĩmwĩra Jesũ, Ameni, ndĩrakwĩra atĩ wee ũmũthĩ ũtukũ ũyũ, ngũkũ ĩtanacoka gwĩta maita meerĩ, nĩũkandaima maita matatũ. No Petero kuuma kũingĩha aaragia gũkĩra: angĩkorwo nĩ kũbata gũkua hamwe nawe, ndikũkaana wee. Ũguo o na rĩo nao othe maarĩ makiuga. Nao magoka handũ harĩa rĩĩtagwo rĩĩtwa Gethsemane, nake akĩĩra arutwo ake atĩrĩ, Ikaarai haha nginya ndĩhooe. Nake akuoya Petero na Jakubu na Johana hamwe nake mwene, nake ambĩrĩria kũgega mũno na kũnyamarĩka na kũmeera atĩrĩ: Roho wakwa ũrĩ na kĩeha kĩnene nginya gĩkuũ; ikarai haha na mũhũũrage. Na athiĩte mbere hanini agĩgwa ũthiũ thĩ igũrũ, na nĩahooyaga nĩguo, angĩkorwo no gũtuĩka, thaa ĩyo ĩmũhĩtũke, na nĩoigaga: Abba Baba, maũndũ mothe no gũtuĩka harĩ wee; eheria gĩkombe kĩĩrĩ harĩ niĩ; no ti ũrĩa niĩ nyendaga, no nĩ ũrĩa wee wendaga. Nake agũũka na akamoria makomete, nake akĩĩra Petero: Simoni, ũrakomete? Mũtiahota gũkorwo na hinya wa gũikara mũiguĩte thaa ĩmwe? Menyai na mũhooe, nĩguo mũtikae mũtoonye mũgerio-inĩ; roho ti-ĩ ĩrĩ na kĩyo, no nyama nĩ njaganu. Na rĩngĩ athiĩte akĩhooya Ngai,

akiuga kiugo kĩu kĩmwe. Na rĩrĩa aacookire akĩmona o makomete rĩngĩ, nĩgũkorwo maitho mao maarĩ makũritũhio, na matiamenyaga kĩrĩa mangĩmũcookeria. Na nĩokire ihinda rĩa gatatũ na akĩmeera: Mũrakomete ihinda rĩrĩa rĩtigaru na mũhurũke nĩkũraihu; ihinda nĩrĩokĩte; onai Mũrũ wa Mũndũ nĩaraneanagwo moko-inĩ ma ehia; ũkĩrai, nĩtũthiĩ; onai ũrĩa ũrandeanaga nĩakuhĩrĩirie. Na rĩrĩa aarĩ o akĩaragia-rĩ, Judah ũrĩa Iskariot agĩũka o rĩmwe, ũmwe wa arĩa ikũmi na eerĩ, na hamwe nake kĩrĩndĩ kĩnene kĩrĩ na hiũ cia njora na mĩtĩ, matũmĩtwo nĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na aandĩki-marũa na athuuri. Nĩaheete no ũrĩa aamũneanaga kĩmenyithia kũrĩ o, akiuga, Ũrĩa ngaamumunya, nĩwe ũcio. Mũnyiite we na mũmũtware na ũgitĩri. Na aakinya, o rĩmwe akĩmũkuhĩrĩria, akĩmwĩra atĩrĩ, Mũkena, Mũrutani, na akĩmũmumunya. No acio maigire moko mao iguru riake na makimunyiita. Ũmwe wa arĩa maarũgamĩte hakuhĩ akĩcomora rũhiũ rwa njora, akĩgũtha ngombo ya mũthĩnjĩri-Ngai mũnene, na akĩingatia gũtũ gwake. Na Jesũ akĩmacookeria akĩmeera: Ta harĩ mũici nĩmwoimire na hiũ cia njora na mĩtĩ nĩguo mũnyiite? O mũthenya ndaarĩ hamwe na inyuĩ hekarũ-inĩ ngĩrutana, na mũtianyiitire. No nĩguo maandĩko mahingĩrie. Na matiganĩria we, makĩũra othe. Na mwanake ũmwe nĩamũrũmĩrĩire, ehumbĩte nguo ya gatani igũrũ rĩa mwĩrĩ ũtarĩ kĩndũ, nao aanake makĩmũnyiita. No aatigire taama rĩa gatani, akĩũra njaga kuuma kũrĩ o. Nao makĩtwara Jesũ kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, nao magĩcookanĩrĩra harĩ we othe athĩnjĩri-Ngai arĩa anene, na athuuri, na aandĩki-marũa. Nake Petero kuuma kũraya nĩamũrũmĩrĩire nginya thĩinĩ nja-inĩ ya mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa

mũnene, nake aarĩ aikarĩte hamwe na atungata, ekĩĩhothia harĩa haarĩ ũtheri. Athĩnjĩri arĩa anene na kĩama gĩothe nĩmarongoragia ũira wa gũũkĩrĩra Jesũ nĩguo moorage, na matiigana kũwona; nĩgũkorwo aingĩ nĩmaheanagia ũira wa maheeni makĩmũũkĩrĩra, na mĩario ĩyo ndĩaringaine. Nao amwe marũgamĩte maraheana ũira wa maheeni igũrũ rĩake makiuga atĩrĩ ithuĩ twaiguire akiuga, atĩrĩ niĩ nĩngatharia hekarũ ĩno ĩrĩa yakĩtwo na moko na ũndũ wa mĩthenya ĩtatũ nĩngaka ĩngĩ ĩtarĩ yakĩtwo na moko. Na ti o ũguo kĩringana kĩarĩ ũira wao. Nake mũthĩnjĩri-Ngai mũnene aarĩkia kũrũgama agĩthiĩ gatagatĩ, akĩũria Jesũ akiuga: Ndũracookia ũndũ o na ũmwe? Nĩ kĩĩ andũ aya marakuumbũrĩra? No rĩrĩ we akiraga kĩ na ndaacookirie ũndũ o na ũrĩkũ. Rĩngĩ mũthĩnjĩri-Ngai mũnene nĩamũũririe na akĩmwĩra: Wee ũrĩ Kristũ, mũrũ wa ũrĩa mũrathime? No Jesũ akiuga atĩrĩ, Nĩ niĩ ndĩ, na nĩmũkoona Mũriũ wa Mũndũ aikarĩte mwena wa ũrĩo wa Hinya, na agĩũka igũrũ rĩa matu ma igũrũ. Mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene nake atarũrĩte nguo ciake cia thĩinĩ, akiuga, Nĩ kĩĩ gĩtũtũmaga tũgĩe na bata wa aira? Mũiguĩte biũ ũrũmĩrĩru ũcio; kĩrĩa kĩonekaga kũrĩ inyuĩ nĩ kĩĩ? Nao othe makĩmũtuĩra atĩ nĩ mũrĩ na mahĩtia ma gĩkuũ. Na andũ amwe makĩambĩrĩria kũmũtuĩra mata na kũhumbĩra ũthiũ wake na kũmũhũũra na kũmwĩra atĩrĩ: Aratha kũrĩ ithuĩ nũũ ũrĩa ũkũhũũrĩte. Nao ndungata icio ciamũhũũrire na mahũũra. Na rĩrĩa Petero aarĩ thĩ kũu nja-inĩ ya nyũmba, mũndũ-wa-nja ũmwe wa ndungata cia mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene agĩũka, na rĩrĩa onire Petero akĩĩhota, akĩmũrora wega, akiuga, Na wee warĩ hamwe na Jesũ ũrĩa Mũnazarethi. Nowe akĩrega akiuga: niĩ ndiũĩ kana ndiũĩ ũrĩa ũroiga. Nake akiuma nja agathiĩ nja ya

mbere, na ngũkũ ya njamba ĩkĩgaaka. Na mũirĩtu ũcio aarĩkia kũmuona rĩngĩ ambĩrĩirie kwĩra arĩa maarũngiĩ hau atĩ ũyũ nĩ ũmwe wao. No rĩngĩ akĩrega. Na thutha wa kahinda kanini rĩngĩ arĩa maarũgamĩte hakuhĩ makĩĩra Petero: Ti-itherũ ũrĩ ũmwe wao; na nĩgũkorwo ũrĩ Mũgalili na mĩario yaku nĩĩhaana. No rĩrĩ ambĩrĩirie kũruma na kwĩhĩta atĩ niĩ ndĩũĩ mũndũ ũyũ ũrĩa mũroiga. Nayo hĩndĩ ya keerĩ ngũkũ ya njamba ĩkĩanĩrĩra. Nake Petero akĩririkana kiugo kĩrĩa Jesu aamwĩrire atĩ mbere ya ngũkũ kwĩra maita meerĩ, nĩũkũũkaana maita matatũ, nake akĩambĩrĩria kũrĩra.

15

Na o rĩrĩa kũrĩ igũrũ rĩa rũciinĩ, athĩnjĩri-Ngai arĩa anene hamwe na athuuri na andĩki na kĩama gĩothe maarĩkia gũthondeka kĩama, makĩoha Jesũ, makĩmũkuua, na makĩmũneana kũrĩ Pilato. Nake Pilato akĩmũũria atĩrĩ, Wee ũrĩ mũthamaki wa Ayahudi? Nowe acookia akĩmwĩra: Wee nĩwe ũroiga. Na athĩnjĩri-Ngai arĩa anene maamũthitangĩra maũndũ maingĩ, no we mwene ndaacookirie ũndũ o na ũmwe. No rĩrĩ, Pilato rĩngĩ nĩamũũririe akiuga: Ndũracookia ũndũ o na ũmwe? Rora ũrĩa aingĩ marĩ kũruta ũira wa gũgũũkĩrĩra. No Jesũ ndaacookire acookia kĩndũ o na kĩmwe, nĩ ũndũ ũcio Pilato akĩgega. Kũringana na gĩathĩ-rĩ, nĩarekeraga kũu mũndũ ũmwe mũohe, ũrĩa meetaga. Nĩ kwarĩ na ũrĩa wetagwo Baraba ohetwo hamwe na arĩa angĩ a remi, arĩa thĩinĩ wa ngũĩ mekĩte ũragani. Nake kĩrĩndĩ kĩanĩrĩra, gĩambĩrĩria kũhooya o ta ũrĩa hĩndĩ ciothe

ekaga kũrĩ o. No Pilato akĩmacookeria akĩmooria atĩrĩ, nĩmwenda ndĩmũrekerie mũthamaki wa Ayahudi? Nĩamenyete nĩgũkorwo nĩ ũndũ wa ũiru athĩnjĩri-Ngai arĩa anene nĩmamũneanĩte. No athĩnjĩri arĩa anene makĩarahũra kĩrĩndĩ nĩguo kũrĩ ũguo marekererie Baraba oirwo harĩ o. No ũrĩa Pilato acookirie rĩngĩ akĩmeera, Nĩ kĩĩ kĩrĩa mwendaga njĩke ũrĩa mũruga mũthamaki wa Ayahudi? No makĩanĩrĩra rĩngĩ, atĩrĩ, Mũmũthece mũtĩ-igũrũ! Pilato nake aameera atĩrĩ: Nĩ ũndũ-rĩ, nĩekĩte ũũru ũrĩkũ? No acio maanĩire makĩanĩrĩra makĩria mũno: Mũmũthece mũtĩ-igũrũ. Nake Pilato, tondũ nĩendaga kũiguithia kĩrĩndĩ kĩa andũ, akĩoimũra Baraba kũrĩ o, na akĩneana Jesũ aarĩkia kũmũhũũra nĩguo ambanio mũtharaba-inĩ. Nao thigari icio maamũtongoria thĩinĩ wa nja, ũrĩa ũrĩ nyũmba ya baraza, na magĩĩta gĩkundi gĩothe kĩa thigari; na makĩmũhumba nguo ya rangi wa ndathi na makĩmwĩkĩra thũmbĩ ya mĩigua marĩkia kũmĩthondeka, na makĩambĩrĩria kũmũgeithia. Wega Mũthamaki wa Ayahudi; na nĩmaahũũraga mũtwe wake na mũrangi na nĩmamũtuĩraga mata, na makĩigĩrĩra ndu makĩmũinamĩrĩra. Na rĩrĩa maamũthekagĩrĩria, makĩmũruta nguo ya rangi wa ndathi, na makĩmũhumba nguo ciake mwene, nao makĩmũruta nja nĩguo mamũcuure mũtĩ-igũrũ. Nao makĩhatĩrĩria mũndũ ũmwe Simoni Mũkirene, ũrĩa aarehaga kuuma mũgũnda, ithe wa Alexanderu na Rufu, nĩguo oire mũtharaba wake. Nao makĩmũtwara handũ harĩĩtagwo Gologotha, ũrĩa ũtaũrĩtwo nĩ handũ ha ihĩndĩ. Na nĩmaheaga kũrĩ we kũnyua ndibei ĩrĩa yahakanirio na manemane, no ndaakĩamũkĩra. Na maarĩkia kũmũmambithia mũtĩ-igũrũ, magayũkania nguo ciake makĩgũthaga mũtĩ nĩguo menye nũũ

akuoe kĩĩ. Kwarĩ thaa ya ĩtatũ, nao makĩmũcuuria mũtĩ-igũrũ. Na kwarĩ wandĩko wa gĩtũmi kĩa we ũkĩandĩkwo atĩrĩ, Mũthamaki wa Ayahudi. Nao hamwe nake mambathanĩria aĩci eerĩ, ũmwe mwena wa ũrĩo na ũmwe mwena wa ũmotho wake. Nayo maandĩko marĩa moigaga makĩhingĩrio: na hamwe na arĩa matarĩ watho nĩataranĩirio. Na andũ arĩa maahĩtũkagĩra hau nĩmamũrumaga makĩinainaga mĩtwe yao na makiuga, Kaĩ! Wee ũrĩa ũratharia hekarũ na ũkamĩaka mĩthenya ĩtatũ, wĩhonokie wee mwene na ũikũrũke kuuma mũtharaba-inĩ. Ũguo o nao athĩnjĩri-Ngai arĩa anene makĩnyũrũria marĩ hamwe na aandĩki-marũa, makĩaria o ene o ene, makiuga atĩrĩ, Andũ angĩ nĩahonokirie, we mwene ndangĩhota kwĩhonokia. Kristũ ũrĩa mũthamaki wa Isiraeli nĩaikũrũke rĩu kuuma mũtharaba-inĩ, nĩguo tuone na tũmwĩtĩkie. Na arĩa maambanĩirio mũtĩ hamwe nake nĩmamũrumaga. Rĩrĩa thaa ya gatandatũ yagĩkinya, nduma ĩkĩgĩa igũrũ rĩa thĩ yothe nginya thaa ya kenda; na thaa-inĩ ya kenda Jesũ akĩanĩrĩra na mũgambo mũnene akiuga: Eloi Eloi, lema sabachthani? Kĩrĩa kĩrĩ gĩtaũrwo, Ngai wakwa Ngai wakwa, nĩ kĩĩ ũndiganĩirie? na amwe a arĩa maarũgamĩte hau maiguĩte maarĩ kũũga, Ona aretaga Elijah. Mũndũ ũmwe akĩhanyũka, akĩiyũria ibũũ thiki-inĩ, akĩrĩoha mũrangi-inĩ, akĩmũhe kũnyua, akiuga atĩrĩ, Rekei tuone kana Elija nĩagooka kũmũharũrũria. No Jesũ atigĩte mũgambo mũnene, akĩhũũra mũhũmũ wa kũrĩkĩrĩria. Nacio gĩtambaya kĩa hekarũ kĩagayanĩirio igĩrĩ kuuma igũrũ nginya thĩ. Rĩrĩa centurion ũrĩa warũgamĩte mbere yake onire atĩ nĩ ũguo anĩrĩte akĩhũhũka mũhũmũ wa kũrĩkĩrĩria, akiuga, Ti ma mũndũ ũyũ aarĩ Mũriũ wa Ngai. Nĩ kwarĩ na atumia maroraga marĩ haraaya, thĩinĩ wao kwarĩ na

Mariamu wa Magadalena na Mariamu nyina wa Jakubu ũrĩa mũnini na Jose, na Salome, arĩa o nao rĩrĩa aarĩ kũu Galili nĩmamũrũmĩrĩire na makamũtungata, na atumia angĩ aingĩ arĩa maambatire hamwe nake nginya Jerusalemu. Na rĩrĩa hwaĩ-inĩ kwarĩkĩtie gũthĩĩna, tondũ kwarĩ mũthenya wa kũhaarĩria, ũrĩa ũrĩ mũthenya mbere ya Thabatũ, Jusufu ũrĩa woimĩte Arimathea aathiire, mũndũ wa gĩtĩĩo wa kĩama, ũrĩa o nake eterereire ũthamaki wa Ngai, aagĩa na ũcamba agĩtoonya kũrĩ Pilato na akĩmũhooya mwĩrĩ wa Jesũ. Nake Pilato nĩagegire angĩkorwo nĩakuĩte o na rĩu, na aarĩkia gwĩta mũnene wa thigari igana rĩmwe nĩamũũririe angĩkorwo nĩakuire tene; na aarĩkia kũmenya kuuma kũrĩ mũnene ũcio wa thigari igana rĩmwe nĩaheire mwĩrĩ kũrĩ Jusufu. Nake aarĩkia kũgũra taũni ya gatani, na aarĩkia kũmũharũrũria thĩ, nĩamũohanirie na taũni ĩyo ya gatani, na nĩaigire we thĩinĩ wa mbĩrĩra ĩrĩa yarĩ ĩtemĩtwo kuuma ihiga-inĩ, na nĩakunũririe ihiga igũrũ rĩa mũrango wa mbĩrĩra ĩyo. Marĩa ũrĩa Mũmagidali na Marĩa wa Jose nĩmoonaga harĩa aĩkĩragwo.

16

Nake rĩrĩa Thabatũ yarĩkirie kũhĩtũka, Mariamu Magadalene na Mariamu wa Jakubu na Salome nĩmagũrire mananga nĩguo mathiĩ mamũitĩrĩrie maguta. Na rũciinĩ-inĩ mũno wa mũthenya wa mbere wa Thabatũ, nĩmokire mbĩrĩra-inĩ riũa rĩarĩkia kũratha. Nao maarĩ makiuga harĩ o ene, Nũũ akaatugarũrĩria ihiga kuuma mũrango-inĩ wa mbĩrĩra? Na rĩrĩa meerorire igũrũ,

nĩmoonire atĩ ihiga nĩrĩagarũrũkĩtio, tondũ rĩarĩ inene mũno. Na maarĩkia gũtoonya thĩinĩ wa mbĩrĩra, makĩona mwanake aikarĩte mwena wa ũrĩo, ehumbĩte nguo njerũ, na makĩgega mũno. No rĩrĩ, akĩmeera atĩrĩ, Mũtigamake, mũracaria Jesũ ũrĩa Mũnazareti ũrĩa wambanĩirio mũtharaba, nĩarahũkĩtio, ndarĩ gũkũ, onai handũ harĩa maamũigire. No thiĩ mũthiĩ mwĩre arutwo ake na Petero atĩ nĩamũtongoragia mũthiĩ Galili, kũu nĩkuo mũkamũona, o ta ũrĩa aamwĩrire. Na mathiĩ moima makĩũra kuuma mbĩrĩra-inĩ, nĩgũkorwo nĩmakuuĩtwo nĩ kũinaina na kũmaka, na matiigana mũndũ o na ũmwe ũndũ o na ũmwe, tondũ nĩmetigĩrĩte. Aarĩkia kũrũgama rũciinĩ rwa mũthenya wa mbere wa Thabatũ, onekire mbere kũrĩ Mariamu Magadalene, ũrĩa aarutĩte ngoma mũgwanja. Mũndũ-wa-nja ũcio athiĩte akĩmenyithia arĩa maarĩ hamwe nake, arĩa maracakaya na kũrĩra. Nao acio maiguĩte atĩ nĩ arĩ muoyo na nĩonirwo nĩ we, matigetĩkirie. Thuutha wa maũndũ macio, oonekire kũrĩ eerĩ ao makĩgera, arĩ na mũhianĩre ũngĩ, o makĩgeraga magĩthiĩ mũgũnda. Na acio mathiĩte acio maathiire makĩheana ũhoro kũrĩ arĩa angĩ maatigarĩte, no o nao matiigana gwĩtĩkia. Thuutha ĩrĩa maarĩ makomete, o acio ikũmi na ũmwe, nĩonekire kũrĩ o, na akĩrũithia kwaga gwĩtĩkia kwao na ũũmũ wa ngoro, tondũ acio moonire we arĩkĩtie kũriũka matiamwĩtĩkirie. Nake akĩmeera atĩrĩ, Thiĩi thĩ yothe mũhunjie Ũhoro-ũrĩa-Mwega kũrĩ ciũmbe ciothe. Ũrĩa ũgwĩtĩkia na akabatithio nĩakahonokagio, no ũrĩa ũtangĩĩtĩkia nĩagatuĩrwo ciira. Namo imenyithia iria metĩkĩtie ici nĩikũmarũmĩrĩra: thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa nĩmakaingata ndaimoni; nĩmakaaria na ndeto njerũ; nĩmakaoya nyoka; na o na mangĩnyua kĩndũ kĩa gĩkuũ,

gĩtikamathĩĩnia; nĩmakaigĩrĩra arĩa arũaru moko, nao nĩmakorwo na ũgima. Mwathani thuokĩte na kũmaarĩria nĩambatithirio igũrũ na agĩikara mwena wa ũrĩo wa Ngai. Acio nao maathiire makĩhunjia kũndũ guothe, Mwathani akĩrutithania wĩra nao na akĩĩkĩra hinya kiugo kĩu na ũndũ wa ciama iria ciarũmĩrĩra. Ameni.

Ũhoro Mwega wa Johana

1

Kũrĩ kĩambĩrĩria kwarĩ Kiugo, na Kiugo kwarĩ kũrĩ Ngai, na Ngai kwarĩ Kiugo. Ũyũ aarĩ thĩinĩ wa kĩambĩrĩria harĩ Ngai. Ciothe nĩciekĩirwo na ũndũ wake, na hatarĩ we gũtirĩ o na kĩndũ kĩmwe kĩrĩa kĩekĩirwo. Thĩinĩ wake nĩ kwarĩ na muoyo, na muoyo ũcio warĩ ũtheri wa andũ. Ũtheri ũrathereraga thĩinĩ wa nduma, na nduma ndĩigana kũũtooria. Kwarĩ na mũndũ ũrĩa watũmĩtwo kuuma kũrĩ Ngai, rĩĩtwa rĩake Johana; ũyũ ookire nĩ ũndũ wa ũira, nĩguo aarie ũhoro ũkoniĩ ũtheri, nĩguo andũ othe metĩkie nĩ ũndũ wake. Ndaarĩ ũcio ũtheri, no nĩguo arutithie ũira ũhoro wa ũtheri ũcio. Kwarĩ ũtheri ũrĩa wa ma, ũrĩa ũtheragĩra mũndũ wothe ũgĩũka gũkũ thĩ. Aarĩ thĩ-inĩ, na thĩ nĩwagĩirwo nĩ ũndũ wake, na thĩ ndĩamũmenyire. Ookire kũrĩa gwake mwene, na andũ ake ene matiamwamũkĩra. No arĩa othe maamwĩtĩkĩrire, nĩamaheire ũhoti wa gũtuĩka ciana cia Ngai, o acio meetĩkĩtie

rĩĩtwa rĩake, o acio mataciarirwo nĩ thakame, kana nĩ wendo wa mwĩrĩ, kana nĩ wendo wa mũndũ mũrũme, no maciarirwo nĩ Ngai. Na Kiugo kĩgĩtuĩka nyama na gĩtũũra thĩinĩ witũ, na nĩtwonire riiri wake, riiri ta wa mũriũ wa mũmwe kuuma kũrĩ ithe, kĩiyũrĩte wega na ma. Johana nĩarutanĩirie ũhoro wake, na nĩanĩrĩire akiuga, Ũyũ nĩwe ũrĩa ndoigire, ũrĩa ũgooka thuutha wakwa nĩatuĩkĩte mbere yakwa, tondũ aarĩ wa mbere yakwa. Na ithuĩ ithuothe kuuma ũiyũru-inĩ wake nĩtwamũkĩrire, na wega handũ ha wega; tondũ watho nĩwaheeanirwo na ũndũ wa Musa, wega na ũhoro wa ma nĩciokire na ũndũ wa Jesũ Kristũ. Ngai gũtirĩ mũndũ ũmwonete o na rĩ, no mwana ũrĩa wa mũmwe ũrĩa ũrĩ gĩthũri-inĩ kĩa Ithe, ũcio nĩwe ũmũheanĩte. Naguo ũyũ nĩguo ũira wa Johana, rĩrĩa Ayahudi maatũmire athĩnjĩri-Ngai na Alawii kuuma Jerusalemu nĩguo mamũũrie atĩrĩ, Wee ũrĩ ũũ? Na nĩoimbũrire, na ti akarega, na nĩoimbũrire atĩ ti niĩ ndĩ Kristũ. Na makĩmũũria: Nĩ kĩĩ rĩu? Wee nĩwe Elijah? Nake akiuga: Niĩ ti niĩ. Mũrathi ũcio nĩwe? Nake acookirie, aca. Nĩ ũndũ ũcio makĩmũũria atĩrĩ: Wee ũrĩ ũũ? Nĩguo tũheanage macookio kũrĩ arĩa matũtũmire; ũroiga atĩa ũhoro waku wee mwene? Oigire atĩrĩ, Niĩ ndĩ mũgambo wa ũrĩa aranĩrĩra werũ-inĩ, rũngiai njĩra ya Mwathani, o ta ũrĩa Isaia mũnabii oigire. Nao arĩa matũmĩtwo maarĩ kuuma kũrĩ Afarisai; na makĩmũũria na makĩmwĩra: Nĩ kĩĩ gĩtũmi ũrabatithia, angĩkorwo wee ndũrĩ Kristũ kana Elija kana mũnabii? Johana nĩacookirie o akiuga atĩrĩ, niĩ ndĩrabatithia na maaĩ, no gatagatĩ kanyu nĩ kũrũgamĩte ũrĩa mũtamũũĩ. Mwene nĩwe ũrĩa ũroka thutha wakwa, ũrĩa atuĩkĩte mbere yakwa, ũrĩa niĩ ndiagĩrĩire nĩguo ndohore rũkwa rwa kĩratu gĩake. Maũndũ maya mekĩkire

Bethania mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Rũũĩ rwa Jorodani, harĩa Johana aarĩ akĩbatithia. Mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire, Johana onire Jesũ agĩũka harĩ we, nake akiuga, Onai Gatũrũme ka Ngai karĩa gakuuaga mehia ma thĩ. ũyũ nĩ ũhoro wa ũrĩa niĩ ndoigire, thuutha wakwa ũũka mũndũ mũrũme ũrĩa mbere yakwa atuĩkĩte, tondũ wa mbere wakwa aarĩ. Nayo ndiamũmenyire, no nĩguo onanie kũrĩ Isiraeli, nĩkĩo ndokire niĩ ngĩbatithia na maaĩ. Na Johana nĩarutire ũira akiuga atĩ, Nĩnyonete Roho ĩikũrũkaga ta ndutura kuuma igũrũ, na ĩgĩikara igũrũ rĩake. Na niĩ ndiamuumenyire, no ũrĩa wandũmire ndĩbatithie na maaĩ, ũcio anjĩĩrire atĩrĩ, Ũrĩa ũkoona Roho agĩikũrũka na agĩikara igũrũ rĩake, ũyũ nĩwe ũbatithagia na Roho Mũtheru. Na niĩ nĩnyonete na nĩndĩrutĩte ũira atĩ ũyũ nĩwe Mũriũ wa Ngai. Mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire rĩngĩ Johana aarũgamĩte na a eerĩ a arutwo ake, na aarĩkia kũrora Jesũ akĩgera aroiga: Ona gatũrũme ka Ngai. Nao arutwo acio eerĩ makĩigua akĩaria, na makĩrũmĩrĩra Jesũ. Jesũ ehindũkĩte na onete makĩmũrũmĩrĩra arameeraga: nĩ kĩĩ mũracaria? Nao makĩmwĩra atĩrĩ: Rabi (ũrĩa ũgĩtaũrwo ũkĩheanwo nĩ Mũrutani), ũtũũraga kũ? Aramwĩra atĩrĩ: Ũkai na mũrore. Nĩmokire nĩ ũndũ ũcio na makĩona harĩa aikaraga, na magĩikara hamwe nake mũthenya ũcio; thaa yarĩ ta ya ikũmi. Anderea aarĩ mũrũ wa nyina na Simoni Petero, ũmwe wa arĩa eerĩ arĩa maiguĩte kuuma kũrĩ Johana na makĩmũrũmĩrĩra. Mũndũ ũyũ onire mbere mũrũ wa nyina we mwene Simoni, na akĩmwĩra: Tũonete Mesia, ũrĩa ũrĩ ũkĩtaũrwo Kristũ, na akĩmũtwara kũrĩ Jesũ. Aarĩkia kũmũrora Jesũ akiuga: wee ũrĩ Simoni mũrũ wa Jona, wee ũgeetwo Kefa, ũrĩa ũtaũrĩtwo Petero. Mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire, Jesũ nĩendire gũthiĩ Galilaya, na

akĩona Filipu, akĩmwĩra atĩrĩ, Nũmĩrĩra. Filipu aarĩ kuuma Bethsaida, itũũra rĩa Anderea na Petero. Philip nĩonire Nathanael na akĩmwĩra atĩrĩ, ũrĩa Musa aandĩkire thĩinĩ wa watho na anabii, nĩtũmũonete, Jesũ mũrũ wa Jusufu ũrĩa wa kuuma Nazarethi. Nake Nethanel akĩmwĩra atĩrĩ: Kũrĩ ũndũ mwega ũngĩhota kuuma Nazarethi? Filipu aramwĩra atĩrĩ: Ũka ũone. Jesũ onire Nathanaeli oka harĩ we, na akiuga ũhoro wake, Ona ti-itherũ Mũisiraeli ũrĩa thĩinĩ wake gũtirĩ maheeni. Nathaneli akĩmwĩra atĩrĩ: Wanyũũa kũrĩ kũ? Jesũ acookirie na akĩmwĩra: mbere ya Filipu gũgwĩta, ũrĩ rungu rwa mũkũyũ, nĩndakuonire. Nathanael akĩmũcookeria na akĩmwĩra atĩrĩ, Rabi, wee nĩwe Mũrũ wa Ngai, wee nĩwe Mũthamaki wa Isiraeli. Jesũ acookirie na akĩmwĩra: Tondũ ndakwĩrire, nĩndonire rungu rwa mũkũyũ, nĩwĩtĩkia? Nĩũkoona indo nene gũkĩra ici. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Ti-ĩ, ti-ĩ, ndĩramwĩra inyuĩ, kuuma rĩu nĩmũkuona igũrũ rĩhingũrĩtwo, na arehani a Ngai makĩambata na magĩikũrũka igũrũ rĩa Mũriũ wa Mũndũ.

2

Na mũthenya wa gatatũ kwarĩ na ũhiki kũu Kana kũu Galili, na nyina wa Jesũ aarĩ kũu; na Jesũ nake na arutwo ake nao meetirwo ũhiki-inĩ ũcio. Na rĩrĩa ndibei yarĩkire, nyina wa Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Matirĩ na ndibei. Jesu aramwĩra atĩrĩ: Nĩ kĩĩ kĩrĩ harĩ niĩ na wee, mũndũ-wa-nja? Thaa ndĩrĩ ũka ihinda rĩakwa. Nyina wake akĩĩra ndungata atĩrĩ, Kĩrĩa kĩothe angĩmwĩra, ĩkai. Kwarĩ na kũu ndigithũ ithathatũ cia ihiga cia maaĩ irĩ hau

kũringana na ũtheru wa Ayahudi, o ĩmwe ĩkuuaga ithimi igĩrĩ kana ithatũ. Jeso akameera atiriri: Iyũriai ndigithũ cia maaĩ na maaĩ. Nao makĩmaiyũria nginya igũrũ. Nake akĩmeera: thaai rĩu na mũrehithie mũnene wa iruga. Na nĩmarehire. Rĩrĩa mũrũgamĩri wa iruga aacamire maaĩ marĩa matuĩkĩte ndibei na ndaamenyaga kũrĩa moima; no ndungata nĩciamenyaga, iria ciatahĩte maaĩ, mũrũgamĩri wa iruga agĩĩta mũhiki na akĩmwĩra: Mũndũ wothe ambaga ndibei njega ya mbere, na rĩrĩa marĩĩrĩtwo, hĩndĩ ĩyo akaiga ĩrĩa ĩtarĩ njega; wee ũigĩte ndibei njega nginya rĩu. Ũyũ nĩguo warĩ kĩambĩrĩria kĩa ciama iria Jesũ eekire kũu Kana kwa Galili, na nĩaguũrĩirie riiri wake, nao arutwo ake makĩmwĩtĩkia. Thuutha wa ũndũ ũcio aikũrũka agĩthiĩ Kaperinaumu we mwene na nyina wake na ariũ a ithe wake na arutwo ake, na kũu maikarire mĩthenya mĩtarĩ mĩingĩ. Nayo Bathaka ya Ayahudi yarĩ hakuhĩ, nake Jesũ akĩambata agĩthiĩ Jerusalemu. Nake onire thĩinĩ wa hekarũ arĩa mendagia ng'ombe na ng'ondu na ndutura, na arĩa magarũraga mbeeca maikarĩte. Na aarĩkia gũthondeka kĩboko kuuma mĩkanda, nĩaingatairie othe kuuma hekarũ-inĩ, ng'ondu na ng'ombe, na aaitĩrĩirie thĩ mbeeca cia arĩa magarũraga mbeeca na akĩraramia metha, na akĩĩra arĩa mendagia ndutura akĩmeera: Eheriai indo ici kuuma haha; mũtigatue nyũmba ya Baba wakwa nyũmba ya wonjoria. Nao arutani ake nĩmaririkana atĩ nĩkwandĩkĩtwo nĩ, Kĩyo kĩa nyũmba yaku nĩgĩkandĩa. Ayahudi nĩmacookirie nĩ ũndũ ũcio na makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩmenyithia kĩrĩkũ ũratuonia tondũ ũreka maũndũ maya? Jesũ nĩacookirie na akĩmeera atĩrĩ, Anangai hekarũ ĩno, na thĩinĩ wa mĩthenya ĩtatũ nĩngamĩarahũra. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi makiuga atĩrĩ,

mĩaka mĩrongo ĩna na ĩtandatũ hekarũ ĩno yaakĩtwo, na wee thĩinĩ wa mĩthenya ĩtatũ nĩũkamĩarahũra? Ũcio no aaroirie ũhoro wa hekarũ ya mwĩrĩ wake. Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio aarahũkire kuuma kũrĩ arĩa akuũ, arutwo ake nĩmaririkana atĩ ũndũ ũyũ nĩoigaga, na nĩmetĩkirie maandĩko na kiugo kĩrĩa Jesũ oigire. Rĩrĩa aarĩ Jerusalemu hĩndĩ ya Bathaka thĩinĩ wa gĩathĩ kĩu, andũ aingĩ nĩmetĩkĩirie rĩĩtwa rĩake, tondũ nĩmonaga ciama iria ekaga. Nowe we Jesũ ndaigana kwĩhoka kũrĩ o tondũ wa ũndũ wa we mwene kũmenya andũ othe, na tondũ ndaarĩ na bata atĩ mũndũ o wothe arutage ũira ũhoro wa mũndũ; nĩgũkorwo we mwene nĩamenyaga kĩrĩa kĩarĩ thĩinĩ wa mũndũ.

3

Nĩ kwarĩ na mũndũ kuuma kũrĩ Afarisai, rĩĩtwa rĩake aarĩ Nikodemo, mũthamaki wa Ayahudi. Ũyũ okire kũrĩ we ũtukũ na akĩmwĩra, Mũrutani, nĩtũũĩ atĩ kuuma kũrĩ Ngai ũũkĩte ũrĩ mũrutani, tondũ gũtirĩ mũndũ ũngĩhota gwĩka ici ciama ũrĩa wee wĩkaga, angĩkorwo ti Ngai arĩ hamwe nake. Jesũ acookire na akĩmwĩra atĩrĩ, Ti-ma, ti-ma, ndĩrakwĩra, mũndũ angĩaga aciarwo kuuma igũrũ, ndangĩhota kuona ũthamaki wa Ngai. Nikodemu aroiga kũrĩ we atĩrĩ: Mũndũ no aciarwo atĩa arĩ mũkũrũ? Ndangĩhota gũtoonya nda ya nyina wake rĩa keerĩ na aciarwo? Jesũ acookire, atĩrĩ, Ti-ma, ti-ma, ndĩrakwĩra, mũndũ angĩaga kũciarwo kuuma maaĩ-inĩ na Roho-inĩ, ndangĩhota gũtoonya ũthamaki-inĩ wa Ngai. Kĩrĩa kĩciarĩtwo kuuma harĩ mwĩrĩ nĩ mwĩrĩ, na kĩrĩa kĩciarĩtwo kuuma harĩ Roho nĩ roho.

Tiga gwĩgega nĩ ũndũ ndakwĩrire atĩ nĩ bata inyuĩ mũciarwo rĩngĩ kuuma igũrũ. Roho ĩhurutanaga kũrĩa ĩrenda, na ũiguaga mũgambo wayo, no ndũũĩ kũrĩa ĩumaga kana kũrĩa ĩthiiaga; ũguo noguo atariĩ mũndũ wothe ũrĩa ũciarĩtwo kuuma Roho-inĩ. Nicodemus akĩmũcookeria akĩmwĩra atĩrĩ, Maũndũ maya mangĩhota atĩa gũtuĩka? Jesũ nĩacookirie na akĩmwĩra, Wee ũrĩ mũrutani wa Isiraeli, na maũndũ maya ndũũĩ? Ti-itherũ ti-itherũ ndakwĩra atĩ ũrĩa tũũĩ nĩkuo tũraaria, na ũrĩa tũonete nĩkuo tũrarutira ũira, no ũira witũ mũtiũamũkĩra. Angĩkorwo ndamwĩrire ũhoro wa indo cia gũkũ thĩ na mũtigetĩkia, mũngĩhota atĩa gwĩtĩkia ingĩkorwo ndĩmwĩre ũhoro wa indo cia igũrũ? Na gũtirĩ mũndũ ambatĩte igũrũ angĩkorwo ti ũrĩa woimire igũrũ aikarĩte, Mũriũ wa Mũndũ ũrĩa ũrĩ igũrũ. Na o ta ũrĩa Musa aambararia nyoka kũu werũ-inĩ, ũguo no kĩrĩ bata Mũrũ wa Mũndũ ambarario, nĩguo mũndũ wothe ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wake ndakanathira, no arĩ na muoyo wa tene na tene. Nĩgũkorwo Ngai endete thĩ mũno, nginya akĩhe Mũriũ wake wa mũmwe, nĩguo mũndũ wothe ũrĩa ũmwĩtĩkĩtie ndagathire, no arĩ na muoyo wa tene. Tiga, nĩgũkorwo Ngai ndatũmire Mũriũ wake thĩ nĩguo atuĩre thĩ ciira, no nĩguo thĩ ĩhonokie nĩ ũndũ wake. Ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wake ndatuĩrwo ciira, no ũrĩa ũtekwĩtĩkia nĩatuĩrĩtwo ciira o rĩu, tondũ ndekwĩtĩkia thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩa Mũriũ ũrĩa wa tene mũno wa Ngai. Ĩno na nĩ ũtuanĩro, atĩ ũtheri nĩũũkĩte thĩinĩ wa thĩ, na andũ nĩmendete nduma gũkĩra ũtheri, nĩgũkorwo ciĩko ciao ciarĩ njũru. Mũndũ wothe nĩgũkorwo ekaga maũndũ matarĩ kĩene nĩathũire ũtheri na ndokaga harĩ ũtheri, nĩguo mawĩra make matikaguũrio; no ũrĩa wĩkaga ũhoro wa ma nĩokaga harĩ ũtheri, nĩguo mawĩra make

maguũrio, tondũ nĩ thĩinĩ wa Ngai marũtĩtwo. Thutha wa maũndũ macio, Jesu na arutani ake magĩthiĩ bũrũri wa Judea, na kũu aikara hamwe nao na akabatithia. Nake Johana aarĩ akĩbatithia kũu Ainoni hakuhĩ na Salimu, tondũ maaĩ maingĩ maarĩ kũu, nao andũ marokaga na makabatithio; nĩgũkorwo Johana ndaarĩ aikĩtwo njeera. Nĩ kwarĩ na ũtuĩria gatagatĩ ka arutwo a Johana na Mũyahudi ũhoro wa gũthera. Nao magĩũka kũrĩ Johana na makĩmwĩra: Rabi, ũrĩa warĩ hamwe nawe mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, ũrĩa wee warutĩire ũira, ona ũyũ nĩarabatithia na andũ othe nĩmarooka kũrĩ we. Johana akĩũria na akiuga, Mũndũ ndangĩhota kwamũkĩra kĩndũ o na kĩ, tiga ũngĩkorwo nĩ kĩndũ kĩaheirwo kuuma igũrũ. Inyuĩ ene nĩmũndutagĩra ũira atĩ ndoigire, ti niĩ ndĩ Kristũ, no atĩ ndĩ mũtũmĩtwo mbere yake. Ũrĩa ũrĩ na mũhiki nĩwe mũhikania; nake mũrata wa mũhikania, ũrĩa arũgamĩte na akĩiguaga we, nĩakenagia na gĩkeno nĩ ũndũ wa mũgambo wa mũhikania. Nĩ ũndũ ũcio gĩkeno gĩkĩ kĩa niĩ nĩkĩhingĩrĩrie. Ũcio nĩ kũbataire kũingĩha, no niĩ kũnyiihio. Ũrĩa ũroka kuuma igũrũ arĩ igũrũ rĩa andũ othe. Ũrĩa ũrĩ wa thĩ arĩ wa thĩ na aaragia ũhoro wa thĩ; ũrĩa ũroka kuuma igũrũ arĩ igũrũ wa indo ciothe, na kĩrĩa onete na aiguire, kĩu nĩkĩo arutaga ũira, na gũtirĩ mũndũ ũĩtĩkagĩra ũira wake. Ũrĩa wamũkĩrire ũira wake nĩaigĩte mũhũũri atĩ Ngai nĩ wa ma. Ũrĩa Ngai atũmire, araaria ciugo cia Ngai, nĩgũkorwo Ngai ndaheaga Roho na gĩthimo. Ithe nĩendete Mũriũ, na nĩamũheanĩte indo ciothe moko-inĩ make. Ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wa Mũriũ arĩ na mũtũũrĩre wa tene na tene, no ũrĩa ũtathĩkĩra Mũriũ ndakona mũtũũrĩre, no marakara ma Ngai maikaraga igũrũ rĩake.

4

Rĩrĩa Mwathani aamenyire atĩ Afarisai nĩmaiguĩte atĩ Jesũ nĩarutaga arutwo aingĩ na akabatithia gũkĩra Johana, o na gũtuĩka Jesũ we mwene ndaabatithanagia no arutwo ake nĩo maabatithanagia, nĩatiganĩirie Judea na agĩthiĩ Galili. Kwarĩ bata nowe ahĩtũkĩre agere thĩinĩ wa Samaria. Nĩ ũndũ ũcio nĩokire itũũra-inĩ rĩa Samaria rĩrĩa rĩĩtagwo Sukari, hakuhĩ na handũ harĩa Jakubu aaheire Jusufu mũriũ wake; na kũu kwarĩ gĩthima kĩa Jakubu. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ aakorwo anogete nĩ ũndũ wa rũgendo aikarire ũguo hau gĩthima-inĩ; ihinda rĩarĩ ta rĩa thathathũ. Mũndũ-wa-nja nĩokire kuuma Samaria kũruta maaĩ. Jeso akĩmwĩra atĩrĩ: he njĩ kĩndũ gĩa kũnyua. Nĩgũkorwo arutwo ake nĩmathiĩte itũũra-inĩ nĩguo magũre irio. Mũndũ-wa-nja ũrĩa wa Samaria akĩmwĩra atĩrĩ, Wee ũrĩ Mũyahudi-rĩ, ũngĩhota atĩa kũhooya maaĩ ma kũnyua harĩ niĩ, ndĩ mũndũ-wa-nja wa Samaria? Nĩgũkorwo Ayahudi matihuthagĩra na Asamaria hamwe. Jesũ akĩmũcookeria akĩmwĩra atĩrĩ, Korwo nĩwamenyete kĩheo kĩa Ngai kĩa tũhũ, na nũũ arĩ ũrĩa ũgũkwĩra atĩrĩ, He niĩ ndĩnyue, wee nĩũngĩmũhooire, nake nĩangĩkũheete maaĩ ma muoyo. Mũndũ-wa-nja akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, wee ndũrĩ na ndoo, na gĩthima nĩ kĩriku. Kũrĩa ũkuuma atĩa ũrĩ na maaĩ marĩa matũũraga muoyo? Ti wee ũrĩ mũnene gũkĩra ithe witũ Jakubu, ũrĩa watũheire gĩthima kĩu, nake we mwene akĩnyua kuuma kũrĩo, na ariũ ake, na mahiũ make? Jesũ akĩmũcookeria na akĩmwĩra: Mũndũ wothe ũrĩa ũranyua maaĩ maya nĩakanyoota rĩngĩ; no ũrĩa ũkanyua maaĩ marĩa niĩ

ngaamũhe, ndakanyoota rĩngĩ nginya tene, no maaĩ marĩa ngaamũhe, magaatuĩka thĩinĩ wake gĩthima kĩa maaĩ marĩa matherũkaga mathiĩ muoyo-inĩ wa tene. Mũndũ-wa-nja ũcio akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, he niĩ maaĩ macio, nĩguo ndikanyoote kana ndikoke haha kũruta maaĩ. Jesu akĩmwĩra atĩrĩ, Thiĩ wĩte mũthuri waku ũcooke haha. Mũndũ-wa-nja ũcio acookirie na akiuga: Ndirĩ na mũthuri. Jeso akĩmwĩra: Wee woigire wega atĩ ndirĩ na mũthuri; nĩgũkorwo warĩ na athuri atano, na rĩu ũrĩa ũrĩ naguo ti mũthuri waku; ũndũ ũyũ woigire wa ma. Mũndũ-wa-nja ũcio akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, nĩndĩrona atĩ ũrĩ mũrathi. Maithe maitũ nĩmahooire kĩrĩma-inĩ gĩkĩ, na inyuĩ mũroiga atĩ Jerusalemu nĩkuo kũrĩ handũ harĩa hagĩrĩire kũhooyagĩrwo. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Mũndũ-wa-nja, njĩtĩkia ũrĩa ngũkwĩra atĩ nĩgũũka thaa rĩrĩa mũtakaahooya Ithe kũu kĩrĩma-inĩ gĩkĩ kana kũu Jerusalemu. Inyuĩ mũhooyaga kĩrĩa mũtamenyete, ithuĩ tũhooyaga kĩrĩa tũũĩ, tondũ ũhonokio uumaga kũrĩ Ayahudi. No ithaa nĩrĩũka, na rĩu nĩyo, rĩrĩa ahooi arĩa ma makahooya Ithe thĩinĩ wa roho na ma, nĩgũkorwo Ithe arongoragia andũ ta acio arĩa maramũhooya. Ngai nĩ roho, na arĩa mamũhooyaga no nginya mamũhooe na roho na ũhoro wa ma. Mũndũ-wa-nja akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩnjũũĩ atĩ Mesĩa nĩarooka, ũrĩa wĩtagwo Kristũ; rĩrĩa ũcio agooka, nĩagatwĩra maũndũ mothe. Jisasi akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ nĩ niĩ ũrĩa ndĩrakwaria nawe. Na igũrũ rĩa ũndũ ũcio magĩũka arutwo ake, na makĩgega tondũ aarĩ ekwaria na mũndũ-wa-nja, no gũtirĩ o na ũmwe woigire atĩrĩ, Nĩ kĩĩ ũracaria? kana Nĩ kĩĩ ũramwarĩria nake? Nĩ ũndũ ũcio mũndũ-wa-nja akĩrekia ndigithũ yake ya maaĩ na agĩthiĩ itũũra-inĩ, na akĩĩra andũ a arũme: Ũkai mũone mũndũ ũrĩa

wanjĩĩrire maũndũ mothe marĩa ndekĩte; kaĩ ũyũ ti we Kristũ? Nĩmoimire nĩ ũndũ ũcio kuuma itũũra-inĩ inene, na magĩũka kũrĩ we. Gatagatĩ-inĩ, arutwo nĩmamũũragia makĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, rĩa. Ũcio akĩmeera atĩrĩ, Niĩ ndĩ na irio cia kũrĩa iria inyuĩ mũtooĩ. Arutwo nĩ ũndũ ũcio maarĩirie marĩ hamwe atĩrĩ, Kaĩ gũtirĩ mũndũ ũmũreheire irio? Jesũ akĩmeera atĩrĩ, irio ciakwa nĩ gwĩka wendi wa ũrĩa wandũmire na kũrĩkia wĩra wake. Githĩ inyuĩ mũtiugaga atĩrĩ nĩ kũrĩ na mĩeri ĩna o na gĩthĩĩro nĩkĩũka? Atĩrĩrĩ ndĩramwĩra inyuĩ, oyai maitho manyu na mũrore mĩgũnda, tondũ nĩ mĩerũ nĩ ũndũ wa kũgetha rĩu. Nake ũrĩa ũragethaga nĩamũkagĩra uumithio, na nĩacookanagĩrĩria maciaro ma muoyo wa tene na tene, nĩgeetha ũrĩa ũhaandaga na ũrĩa ũragethaga makenage hamwe. Nĩgũkorwo thĩinĩ wa ũndũ ũyũ kiugo kĩu kĩa ma kĩrĩ kĩa ma, atĩ mũndũ ũmwe nĩwe ũhaandaga na mũndũ ũngĩ nĩwe ũgetheaga. Nĩndamũtũmire mũgethage kĩrĩa mũtirũthĩte, andũ angĩ nĩmarũthĩte, na inyuĩ nĩmũtoonyire wĩra-inĩ wao. Kuuma itũũra-inĩ rĩu inene, Asamaria aingĩ nĩmetĩkirie thĩinĩ wake nĩ ũndũ wa kiugo kĩa mũndũ-wa-nja, ũrĩa waheaga ũira atĩ, Anjĩĩrire maũndũ mothe marĩa ndekire. Rĩrĩa Asamaria mookire kũrĩ we-rĩ, makĩmũthaitha aikare hamwe nao, nake agĩikara kũu mĩthenya ĩĩrĩ. Nao andũ aingĩ makĩria nĩmetĩkirie nĩ ũndũ wa kiugo gĩake, na meerire mũndũ-wa-nja atĩrĩ tũtikwĩtĩkia rĩngĩ nĩ ũndũ wa ũhoro waku; nĩgũkorwo ithuĩ ene nĩtũiguĩte, na nĩtũũĩ atĩrĩ ũyũ nĩwe ti ma Mũhonokia wa thĩ Kristũ. Thutha wa mĩthenya ĩĩrĩ akiuma kũu na agĩthiĩ Galilaya. Mwene nĩgũkorwo Jesũ nĩarutire ũira atĩ mũnabii thĩinĩ wa bũrũri wake mwene ndagĩ na gĩtĩĩo. Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio ookire Galili, andũ a Galili

nĩmamwamũkĩrire, tondũ nĩmonete maũndũ mothe marĩa eekire Jerusalemu hĩndĩ ya gĩathĩ, nĩgũkorwo o nao mookĩte gĩathĩ-inĩ kĩu. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ nĩokire rĩngĩ Kana kũu Galili, kũrĩa eekire maaĩ matuĩke ndibei. Nĩ kwarĩ na mũndũ ũmwe wa ũthamaki, ũrĩa mũriũ wake aarĩ mũrũaru kũu Kaperinaumu; ũyũ mũndũ aiguire atĩ Jesũ nĩokĩte kuuma Judea athiĩ Galili, agĩthiĩ harĩ we na akĩmũhooya nĩguo aikũrũke na ahonie mũriũ wake; nĩgũkorwo aarĩ hakuhĩ gũkua. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo mũtirona ciama na maũndũ ma kũgegania, mũtirĩĩtĩkia. Mũndũ wa ũthamaki akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, ikũrũka mbere kaana gakwa gĩkue. Jeso akĩmwĩra atĩrĩ: thiĩ; mũriũ waku nĩ muoyo. Nake mũndũ ũcio nĩetĩkirie kiugo kĩrĩa Jesũ aamwĩrire, nake agĩthiĩ. Na rĩrĩa aaharũrũkaga, ndungata ciake ikĩmũtũnga na ikĩmwĩra ikiuga atĩrĩ mũriũ waku nĩ muoyo. Nĩ ũndũ ũcio nĩamenyire kuuma kũrĩ o thaa ĩrĩa aarĩ na ũhoro mwega mũingĩ. Nao makĩmwĩra atĩ ira thaa mũgwanja homa ĩkĩmũrekia. Nĩamenyire nĩ ũndũ ũcio ithe atĩ thaa ĩyo Jesũ aamwĩrire atĩ mũriũ waku nĩ muoyo, na nĩetĩkirie we mwene na nyũmba yake yothe. Ĩno nĩ kĩmenyithia kĩa keerĩ kĩrĩa Jesũ eekire rĩngĩ aakinya kuuma Judea athiĩ Galili.

5

Thutha wa maũndũ macio kwarĩ na iruga rĩa Ayahudi, nake Jesũ akĩambata agĩthiĩ Jerusalemu. Kũrĩ na karia ka kũogera ka ng’ondu thĩinĩ wa Jerusalemu, karĩa geetwo na Kĩheberu Bethesda, na karĩ na ithanju ithano. Thĩinĩ ĩno kwarĩ komete

kĩrĩndĩ kĩnene kĩa andũ arĩa maarĩ arũaru, atumumu, ithua, na ahĩnju, meterera rĩĩrĩa maaĩ makaambĩrĩria gwĩthikũka. Mũtũmwo nĩgũkorwo kũringana na ihinda nĩaikũrũkaga thĩinĩ wa kĩria kĩa kũogera, na maaĩ makainainwo, nake ũrĩa wa mbere watoonyaga thuutha wa kũinainĩka kwa maaĩ atuĩkaga mũgima o mũrimũ ũrĩa wothe aamenyeretwo nĩguo. Kwarĩ na mũndũ ũmwe kũu ũrĩ na ũkomari wake mĩaka mĩrongo ĩtatũ na inyanya. Jesũ onete mũndũ ũcio akomete, na tondũ nĩamenyete atĩ nĩarĩkĩtie kũgĩa na ihinda inene, akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩũkwenda gũtuĩka mũgima? Mũndũ ũcio mũrũaru akĩmũcookeria atĩrĩ, Mwathani, ndirĩ na mũndũ wa kũnjĩkia karia-inĩ rĩrĩa maaĩ mekũinainĩka, no rĩrĩa ndoka niĩ, mũndũ ũngĩ aikũrũkaga mbere yakwa. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Ũkĩra, oya gĩtanda gĩaku kĩa gĩtarĩ ũthiĩ. Na o rĩmwe mũndũ ũcio agĩtuĩka mũgima, na akĩoya gĩtanda gĩake na akĩthiĩ agĩceera. Nayo yarĩ Thabatũ mũthenya ũcio. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi moigire kũrĩ ũrĩa wahonirio atĩrĩ, Nĩ Thabatũ, ndũmetĩkĩrĩtio kuoya gĩtanda gĩaku. Nĩamacookirie atĩrĩ, ũrĩa wanjĩkire mũgima, ũcio nĩanjĩĩrire atĩrĩ, oya gĩtanda gĩaku na ũthiĩ. Nĩmamũũririe nĩ ũndũ ũcio atĩrĩ, Nũũ nĩ mũndũ ũrĩa wakwĩrire atĩ, Oya gĩtanda kĩaku na ũthiĩ? Mũndũ ũrĩa wahonirio ndaamenyaga nũũ aarĩ, nĩgũkorwo Jesũ nĩeherire rĩrĩa kĩrĩndĩ kĩarĩ handũ hau. Thuutha wa maũndũ macio, Jesũ nĩonire we hekarũ-inĩ na akĩmwĩra atĩrĩ, Ona, nĩũhoro ũrĩa ũrĩ mũgima. Ndũgacooke kwĩhia rĩngĩ, nĩguo ũndũ mũũru gũtikone harĩwe. Mũndũ ũcio nĩathiire, akĩĩra Ayahudi atĩ Jesũ nĩwe wamũhonetie. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ Ayahudi maiingatithirie Jesũ na marongoragia kũmũũraga, tondũ ekire maũndũ maya mũthenya wa Thabatũ. No Jesu akĩmacookeria atĩrĩ, Baba

wakwa nĩarutaga wĩra o nginya rĩu, na niĩ nĩndĩrarutaga wĩra. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ nĩ ũndũ ũcio, makĩria maacaragia kũmũũraga Ayahudi, tondũ ti o gũtinya aatinaga Thabatũ, no na Ithe wake mwene oigaga Ngai, akĩĩringania mwene na Ngai. Nĩacookirie nĩ ũndũ ũcio Jesũ na akĩmeera, Ti-itherũ, ti-itherũ ndĩramwĩra, ti-hota mũriũ gwĩka kĩndũ kuuma harĩ we mwene, angĩkorwo ti kĩndũ onaga ithe ekaga. Kũrĩa nĩgũkorwo ũcio ekaga, icio na mũriũ o ta ũguo ekaga. Nĩgũkorwo ithe nĩendete mũriũ na nĩamuonanagia maũndũ mothe marĩa we mwene ekaga, na nĩakamuonania mĩrimo mĩnene gũkĩra ĩyo, nĩguo inyuĩ mũgege. O ta ũguo tondũ Baba ararahũria arĩa akuũ na akamahe muoyo, ũguo o na Mũriũ aheaga muoyo arĩa endaga. Nĩgũkorwo Ithe ndatuagĩra mũndũ o na ũmwe ciira, no nĩaheete Mũriũ ũtuanĩri wa ciira wothe, nĩguo andũ othe matĩĩage Mũriũ o ta ũrĩa matĩĩaga Ithe. Ũrĩa ũtagĩtĩĩa Mũriũ ndatĩĩaga Ithe ũrĩa wamũtũmire. Ti ma ti ma ndĩramwĩra atĩrĩ ũrĩa ũiguaga kiugo gĩakwa na akeetĩkia ũrĩa wandũmire arĩ na muoyo wa tene na tene, na ndagooka ũtuĩrĩro-inĩ wa ciira, no nĩahĩtũkĩte kuuma gĩkuũ-inĩ athiĩ muoyo-inĩ. Ti nĩ ngũmwĩra atĩrĩ, ti nĩ ngũmwĩra atĩrĩ atĩ ihinda nĩrĩrooka, na rĩu nĩ rĩo, rĩrĩa arĩa akuũ makaigua mũgambo wa Mũrũ wa Ngai, na arĩa maiguĩte nĩmagatũũra muoyo; o ta ũrĩa Ithe arĩ na muoyo thĩinĩ wake mwene, ũguo noguo aaheanire Mũrũ o nake akorwo na muoyo thĩinĩ wake mwene; na nĩamũheanire wathani na gwĩka ciira, tondũ nĩ Mũrũ wa mũndũ. Mũtigagege ũndũ ũyũ; tondũ ihinda nĩrĩrooka rĩrĩa andũ othe arĩa marĩ thĩinĩ wa mbĩrĩra makaigua mũgambo wake, na nĩmakoima arĩa meekire maũndũ mega mathiĩ kũriũka kwa muoyo, no arĩa meekire maũndũ mooru mathiĩ

kũriũka kwa ciira. Niĩ ndingĩhota gwĩka ũndũ o na ũmwe kuuma kũrĩ niĩ mwene. O ta ũrĩa njiguaga nĩguo nduagĩra ciira, na ũtuanĩri ciira wakwa nĩ wa kĩhooto; tondũ ndicarĩtie ũndũ ũrĩa niĩ nyene ndĩrenda, no nĩ ũndũ ũrĩa Baba ũrĩa wandũmire endaga. Kĩngĩkorwo niĩ ndĩrarutĩra ũira ũhoro wakwa mwene, ũira wakwa ti wa ma. Kũrĩ ũngĩ ũrĩa ũraheana ũira wa ũhoro wakwa, na nĩnjũũĩ atĩ ũira wa ũhoro ũrĩa aheana ũhoro wakwa nĩ wa ma. Inyuĩ nĩmwatũmire kũrĩ Johana, na nĩarutĩte ũira wa ma. Niĩ ndĩamũkagĩra ũira kuuma kũrĩ mũndũ, no nĩnjugaga maũndũ maya nĩguo inyuĩ mũhonokio. Ũcio aarĩ tawa ĩrĩa ĩgwakaga na ĩkaara, no inyuĩ mwendire gũkena kwa ihinda thĩinĩ wa ũtheri wake. Niĩ na ndĩ na ũira ũrĩa mũnene gũkĩra wa Johana, nĩgũkorwo mĩrimo ĩrĩa Ithe aaheire niĩ nĩguo ndĩmĩhingie, ĩyo mĩrimo ĩrĩa niĩ ndĩreka nĩĩrarutaga ũira ũkoniĩ niĩ atĩ Ithe nĩandũmĩte. Na Ithe ũrĩa wandũmire, we mwene nĩarutĩte ũira ũkoniĩ. Mũtirĩ mũigua mũgambo wake o na rĩ, na mũtirĩ mũrona mũhianĩre wake, na mũtirĩ na kiugo gĩake gĩgĩikara thĩinĩ wanyu, tondũ ũrĩa aatũmire, ũcio mũtiamwĩtĩkia. Tuĩriai maandĩko, tondũ inyuĩ mwĩciiragia atĩ thĩinĩ wamo mũrĩ na muoyo wa tene na tene; na macio nĩmo marutagĩra ũira ũhoro wakwa; na mũtiendaga gũũka kũrĩ niĩ nĩguo mũgĩe na muoyo. Niĩ ndĩamũkagĩra gĩtĩĩo kuuma kũrĩ andũ; no nĩndamenya inyuĩ atĩ mũtirĩ na wendo wa Ngai thĩinĩ wanyu ene. Niĩ nĩnjũkĩte na rĩĩtwa rĩa Baba, na inyuĩ mũtiramũnyiita; no mũndũ ũngĩ angĩũka na rĩĩtwa rĩake we mwene, ũcio nĩmũkamũnyiita. Mũngĩhota atĩa kwĩtĩkia, o inyuĩ mũkĩamũkĩra gĩtĩĩo kuuma harĩ inyuĩ ene, na mũticariagia gĩtĩĩo kĩrĩa kuuma harĩ Ngai ũrĩa wiki? Mũtikanĩĩrie atĩ niĩ

nĩngamũthitanga kũrĩ Ithe. Kũrĩ ũrĩa amũthitanaga nĩ Musa, ũrĩa mwĩhokete thĩinĩ wake. Angĩkorwo mwetĩkirie Musa, mwangĩetĩkirie niĩ, nĩgũkorwo ũhoro wakwa nĩwe ũcio andĩkire. Kana angĩkorwo mũtietĩkia maandĩko make, mũgaatĩkia atĩa ciugo ciakwa?

6

Thutha wa maũndũ macio Jesũ nĩathiire mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa iria rĩa Galili rĩa Tiberia; na kĩrĩndĩ kĩnene gĩkĩmũrũmĩrĩra, tondũ nĩmonaga ciama iria ekaga harĩ arĩa maarĩ arũaru. Jesũ nĩambatire kĩrĩma-inĩ, na kũu aikarire hamwe na arutwo ake. No kwarĩ hakuhĩ na Pasaka, iruga rĩa Ayahudi. Jesũ akĩoya maitho make igũrũ, na rĩrĩa onire atĩ kĩrĩndĩ kĩnene kĩroka kũrĩ we, akĩũria Filipu atĩrĩ, Tũkũgũra mĩgate kũ nĩguo andũ aya marĩe? No ũndũ ũyũ aaragia kũmũgeria, nĩgũkorwo we mwene nĩamenyaga kĩrĩa aatuĩte gwĩka. Filipu akĩmũcookeria atĩrĩ, Mĩgate ya denarii magana meerĩ ti ĩkũmaigana kũrĩ o, nĩguo o ũmwe wao oe kĩndũ kĩnini. Ũmwe wa arutwo ake, Anderea mũrũ wa nyina na Simoni Petero, aramwĩra atĩrĩ: Kũrĩ na kaana kanini gũkũ, karĩ na mĩgate ĩtano ya cairi na thamaki igĩrĩ; no indo ici nĩ kĩĩ kũrĩ andũ aingĩ ũguo? Nake Jesũ akiuga atĩrĩ: Tũmai andũ acio maikarage thĩ; na nĩ kwarĩ na nyeki nyingĩ handũ hau. Nĩ ũndũ ũcio andũ acio maikarire thĩ, mũigana wao wahaanaga ta andũ ngiri ithano. Jesũ nĩakuuire mĩgate ĩyo, na aarĩkia gũcookia ngaatho, akĩmĩgaĩra arutwo, nao arutwo makĩmĩgaĩra arĩa maikarĩte thĩ, o ũguo o na thamaki, o ũrĩa

mendaga. Rĩrĩa maarĩkirie kũhũũna, akĩĩra arutwo ake atĩrĩ, Cookanĩrĩriai tũcunjĩ tũrĩa tũtigarĩte, nĩguo gũtikagĩe kĩndũ kĩngĩthira. Nĩmakonganirie nĩ ũndũ ũcio, na makĩiyũria ciondo ikũmi na igĩrĩ cia tũcunjĩ kuuma kũrĩ mĩgate ĩtano ya cairi ĩrĩa yatigarire kũrĩ arĩa maarĩĩte. Andũ acio nĩ ũndũ ũcio, moonetie kĩmenyithia kĩrĩa Jesũ eekire, maaragia atĩrĩ, Ũyũ nĩwe ti-itherũ mũnabii ũrĩa ũroka thĩ-inĩ. Jesũ nĩ ũndũ ũcio amenya atĩ nĩmatuĩte gũũka na kũmũnyiita nĩguo mamũtue mũthamaki, akĩehera rĩngĩ athiĩ kĩrĩma-inĩ we mwene wiki. Rĩrĩa hwaĩ-inĩ kwakinya, arutwo ake makĩharũrũka magĩthiĩ iria-inĩ, na maarĩkia kwĩtoonyia gatarũ-inĩ nĩmathiaga mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa iria magĩthiĩ Kaperinaumu. Na kĩrĩma kĩarĩ kĩatuĩkĩte na Jesũ ndookĩte harĩ o, na iria rĩarĩ rĩkĩarahũrwo nĩ rũhuho rũnene rũkĩhurutana. Maakorwo nĩmaathiĩte ta stadia mĩrongo ĩĩrĩ na ithano kana mĩrongo ĩtatũ, nĩmonire Jesũ akĩgerera igũrũ rĩa iria na akĩhĩngĩrĩria gatarũ, nao makĩĩtigĩra. Nowe hĩndĩ akĩmeera atĩrĩ, Nĩ niĩ; mũtigetigĩre. Nĩmendaga nĩ ũndũ ũcio kũmũoya thĩinĩ wa gatarũ, na o rĩmwe gatarũ kĩagĩtuĩka igũrũ rĩa thĩ kũrĩa maathiiaga. Mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩarũgamĩte mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa iria kĩonire atĩ gatarũ kangĩ gatiaarĩ ho tiga kamwe kau arutwo ake maatoonya thĩinĩ wakĩo, na atĩ Jesũ ndaatoonya hamwe na arutwo ake thĩinĩ wa gatarũ kau, no arutwo ake oiki nĩmathiire; no tũtarũ tũngĩ tũgĩũka kuuma Tiberia hakuhĩ na handũ hau, kũrĩa maarĩire mũgate Mwathani aacooka ngaatho; rĩrĩa kĩrĩndĩ kĩonire atĩ Jesũ ndarĩ ho kana arutwo ake, o ene maatoonya thĩinĩ wa tũtarũ na magĩũka Kaperinaumu makĩgeria Jesũ. Na rĩrĩa maamuonire mũrĩmo wa iria, makĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, wokire gũkũ rĩ?

Jesũ akĩmacookeria atĩrĩ, Ti-ngai, ti-ngai, ndĩramwĩra inyuĩ, mũrathii nĩ niĩ, ti tondũ mwonire imenyithia, no tondũ mwarĩire mĩgate na mũkahũũna. Ruthai ti irio kĩrĩa kĩrĩanangwo, no irio kĩrĩa kĩrĩikaraga thĩinĩ wa muoyo wa tene na tene, kĩrĩa Mũrũ wa Mũndũ ekũmũhe, nĩgũkorwo ũyũ nĩwe Ithe amĩirĩte kĩhũũra Ngai. Nĩndoigire nĩ ũndũ ũcio kũrĩ we, Nĩ atĩa tũreke twĩke nĩguo tũrutage mawĩra ma Ngai? Jesũ akĩmacookeria na akĩmeera atĩrĩ, Ũyũ nĩguo wĩra wa Ngai, nĩguo mwĩtĩkie ũrĩa atũmire. Nĩmamwĩrire nĩ ũndũ ũcio: Nĩ kĩĩ kĩrĩa wĩkaga wee kĩmenyithia nĩguo tuone na tũkwĩtĩkie? Nĩ kĩĩ ũraruta wĩra? Maithe maitũ marĩire mana kũu werũ-inĩ, o ta ũrĩa kwandĩkĩtwo, mũgate kuuma igũrũ aamaheire marĩe. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ti-itherũ, ti-itherũ, ndĩramwĩra atĩrĩ, ti Musa waheire inyuĩ mũgate wa kuuma igũrũ, no Baba wakwa nĩwe ũmũheaga mũgate wa ma wa kuuma igũrũ. Mũgate wa Ngai nĩ ũrĩa ũikũrũkaga kuuma igũrũ, na ũkaheanaga muoyo kũrĩ thĩ. Nĩndoigire nĩ ũndũ ũcio kũrĩ we, Mwathani, tũhe mũgate ũyũ hĩndĩ ciothe. Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Niĩ ndĩ mũgate wa muoyo. Ũrĩa ũgooka kũrĩ niĩ ndakahũũta o na rĩ, na ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa ndakanyoota o na rĩ. No ndaamwĩrire atĩ o na mũnyonete, mũtiĩtĩkia. Kĩndũ gĩothe kĩrĩa Baba aheaga niĩ, nĩgĩgooka kũrĩ niĩ, na ũrĩa ũgũũka kũrĩ niĩ ndikamũingata nja; tondũ ndiikũrũkĩte kuuma igũrũ ti nĩguo njĩke wendo wakwa, no nĩguo njĩke wendo wa ũrĩa wandũmire. Ũyũ nĩ wendo wa Ithe ũrĩa wandũmire, atĩ kĩrĩa gĩothe aanjĩkĩte ndikanabukie o na kĩmwe, no ndĩkĩriũkie mũthenya wa kĩrĩkanĩro. ũyũ na nĩ ũrĩa wendero wa ũrĩa wandũmire, nĩguo o wothe ũrĩa wonaga Mũriũ na etĩkĩaga thĩinĩ wake agĩe na muoyo

wa tene na tene, na nĩngamũrahũra niĩ mũthenya wa kũrĩkĩrĩria. Ayahudi nĩmatetaga ũhoro wake tondũ oigire, Niĩ ndĩ mũgate ũrĩa waikũrũkire kuuma igũrũ, nao makiuga: Githĩ ũyũ ti Jesũ mũrũ wa Jusufu, ũrĩa ithuĩ tũũĩ ithe na nyina? Nĩ atĩa rĩu ũyũ aroiga atĩ nĩ ndiikũrũkĩte kuuma igũrũ? Jesũ akĩmacookeria nĩ ũndũ ũcio, akĩmeera atĩrĩ, Mũtiganuganĩre inyuĩ ene. Gũtirĩ mũndũ ũngĩhota gũũka kũrĩ niĩ, angĩkorwo ti Baba ũrĩa wandũmire amũguucĩrĩria, na niĩ nĩngamũriũkia mũthenya wa kũrigĩrĩria. Nĩ kũandĩkĩtwo thĩinĩ wa anabii: na nĩmagatuĩka othe arutwo nĩ Ngai. Mũndũ wothe ũrĩa ũiguaga kuuma kũrĩ Ithe na akamenya arokaga kũrĩ niĩ; ti atĩ mũndũ o na ũrĩkũ nĩonete Ithe, tiga ũrĩa arĩ kuuma kũrĩ Ngai, ũyũ nĩonete Ithe. Ti-ma ti-ma ndĩramwĩra atĩrĩ, ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa arĩ na muoyo wa tene na tene. Niĩ ndĩ mũgate wa muoyo. Maithe manyu maarĩire mana kũu werũ-inĩ na magĩkua; ũyũ nĩguo mũgate ũrĩa ũikũrũkaga kuuma igũrũ, nĩgeetha mũndũ arĩe kuuma harĩo na ndakae gũkua. Niĩ ndĩ mũgate ũrĩa ũrĩ muoyo ũrĩa woimire igũrũ ũikũrũkĩte; mũndũ angĩrĩa kuuma mũgate-inĩ ũyũ, nĩagatũũra nginya tene. Na mũgate ũrĩa niĩ ngaahe, nĩ mwĩrĩ wakwa, ũrĩa niĩ ngaahe nĩ ũndũ wa muoyo wa thĩ. Nĩmakarũanaga nĩ ũndũ ũcio kũrĩ mũndũ ũrĩa ũngĩ Ayahudi makiuga atĩrĩ, Atĩa ahotaga ũyũ gũtũhe nyama yake tũrĩe? Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ti-itherũ, ti-itherũ, ndĩramwĩra atĩ angĩkorwo mũtikarĩa nyama ya Mũriũ wa Mũndũ na mũnyue thakame yake, mũtirĩ na muoyo thĩinĩ wanyu. Ũrĩa ũrĩĩaga nyama yakwa na akanyua thakame yakwa arĩ na muoyo wa tene na tene, na niĩ nĩngamũriũkia mũthenya wa mũthia. Nĩgũkorwo nyama yakwa nĩ irio cia ma, na thakame yakwa nĩ

kĩnyunyũ kĩa ma. Ũrĩa ũrĩĩaga nyama yakwa na akanyua thakame yakwa aikaraga thĩinĩ wakwa, na niĩ thĩinĩ wake. O ta ũrĩa Ithe ũrĩa ũrĩ muoyo aandũmire, na niĩ ndĩratũũra nĩ ũndũ wa Ithe, ũguo noguo ũrĩa ũrĩĩaga niĩ nake nĩagatũũra nĩ ũndũ wakwa. Ũyũ nĩ mũgate ũrĩa waikũrũkire kuuma igũrũ, ti o ta ũrĩa maithe anyu maarĩire mana na magĩkua; ũrĩa ũrĩĩaga mũgate ũyũ nĩagatũũra muoyo nginya tene. Ici nĩcio oigire arĩ thĩinĩ wa kĩũngano akĩrutana kũu Kaperinaumu. Aingĩ nĩ ũndũ ũcio maiguĩte kuuma kũrĩ arutwo ake moigire, Ũhoro ũyũ nĩ mũritũ, nũũ ũngĩhota kũũigua? Nowe Jesũ amenyete thĩinĩ wake atĩ arutwo ake nĩmaranũrũrũka ũhoro-inĩ ũcio, akĩmeera atĩrĩ, ũndũ ũyũ nĩũramũhĩngithia? Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio mũkuona Mũriũ wa Mũndũ akĩambata harĩa aarĩ mbere? Roho nĩyo ĩrehaga muoyo, no mwĩrĩ ndũgaathagĩra kĩndũ o na kĩmwe. Ciugo iria niĩ njaragia kũrĩ inyuĩ nĩ roho na nĩ muoyo. No rĩrĩ nĩ kũrĩ amwe kuuma thĩinĩ wanyu arĩa metetĩkĩtie. Nĩgũkorwo Jesũ nĩamenyete kuuma kĩambĩrĩria nĩ andũ arĩkũ mateetĩkĩtie na nĩ ũrĩkũ ũkũmũneana. Nake akiuga atĩrĩ, Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ nĩndamwĩra atĩ gũtirĩ mũndũ ũngĩhota gũũka kũrĩ niĩ, angĩkorwo ndekũheo nĩwe kuuma kũrĩ Baba wakwa. Kuuma ũndũ-inĩ ũcio, aingĩ a arutwo ake mathiire na thuutha, na matigeire gũthiĩ hamwe nake. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩũria arĩa ikũmi na eerĩ atĩrĩ, Kaĩ o na inyuĩ nĩmũkwenda gũthiĩ? Simoni Petero nĩamũcookirie, nĩ ũndũ ũcio, Mwathani, nĩ kũrĩ ũũ tũgũthiĩ? Ũrĩ na ciugo cia muoyo wa tene na tene; na ithuĩ nĩtwĩtĩkĩtie na nĩtũmenyete atĩ wee ũrĩ Kristũ Mũrũ wa Ngai ũrĩa ũrĩ muoyo. Jesũ aacookirie atĩrĩ: Githĩ ti niĩ ndamũthuurire inyuĩ ikũmi na eerĩ? Na kuuma kũrĩ inyuĩ ũmwe nĩ diabolo.

Nĩoigaga no Judah wa Simoni Iskariot, nĩgũkorwo ũcio nĩekũaga kũmũneana, arĩ ũmwe wa acio ikũmi na eerĩ.

7

Nake Jesũ aceraga thutha wa maũndũ macio kũu Galilaya, nĩgũkorwo ndendaga gũceera kũu Judea, tondũ Ayahudi maamũcarĩtie nĩguo mamũũrage. Gĩathĩ kĩa Ayahudi kĩa Hema kĩarĩ hakuhĩ. Nĩ ũndũ ũcio ariũ a nyina makĩmwĩra: Uma gũkũ ũthiĩ Judea, nĩguo arutwo aku maone mawĩra maku marĩa ũreka; tondũ gũtirĩ mũndũ wĩkaga ũndũ hitho-inĩ na akeetha we mwene kũgĩa na ũmĩriũ. Angĩkorwo ũreka maũndũ maya, wĩonanie wee mwene kũrĩ thĩ yothe. Tondũ o na ariũ a ithe wake matiamwĩtĩkirie. Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ihinda rĩakwa ti rĩkinyu, no ihinda rĩanyu rĩkoragwo rĩhĩahĩte horo yothe. Thĩ ndĩngĩhota kũmũthũũra inyuĩ, no nĩĩnathũũra niĩ, tondũ niĩ nĩndĩrutaga ũira ũkoniĩ wayo atĩ mĩrũtho yayo nĩ mĩũru. Inyuĩ ambai mũthiĩ gĩathĩ-inĩ kĩu, niĩ ndirĩ o na rĩ ndĩrambata gĩathĩ-inĩ kĩu, tondũ ihinda rĩakwa rĩtirĩ o na rĩ rĩhingĩrie. No thutha wa kuuga maũndũ macio kũrĩ o, agĩikara Galilaya. Rĩrĩa ariũ a ithe mambire, hĩndĩ ĩyo nake mwene ambire gũthiĩ gĩathĩ-inĩ kĩu, ti ũmũtũũru, no ta thĩinĩ wa hitho. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi maarĩ makĩmũcaria thĩinĩ wa gĩathĩ na makiuga atĩrĩ, Ũcio arĩ kũ? Na mũhuhu mũingĩ ũkoniĩ wake warĩ thĩinĩ wa ĩrĩndĩ cia andũ. Amwe maarugaga atĩ nĩ mwega; angĩ maarugaga, aca, no nĩahĩtithagia kĩrĩndĩ. Gũtirĩ mũndũ o na ũmwe waaragia ũhoro wake na ũhoro wa kũhingũra nĩ ũndũ wa gwĩtigĩra Ayahudi.

Rĩrĩa gĩathĩ kĩarĩ gatagatĩ-inĩ, Jesũ nĩambatire hekarũ-inĩ na akĩruta. Nao Ayahudi makĩgega makiuga atĩrĩ, Mũndũ ũyũ nĩamenyete atĩa marũa atarĩ oonete? Jesũ akĩmacookeria nĩ ũndũ ũcio na akiuga: ũrutani wakwa ti wakwa, no wa ũrĩa wandũmire; mũndũ o wothe angĩenda gwĩka wendo wake, nĩakamenya ũhoro wa ũrutani ũcio, kana nĩ kuuma kũrĩ Ngai kana niĩ nĩ ngwaria ndĩ wakwa mwene. Ũrĩa kwarĩria kuuma harĩ we mwene arongoragia riiri wake mwene, no ũrĩa ũrongoragia riiri wa ũrĩa wamũtũmire, ũyũ nĩ wa ma, na waganu ti ũrĩ thĩinĩ wake. Githĩ ti Musa amũheete watho? Na gũtirĩ mũndũ wanyu ũrĩa ũhinagĩria watho. Mũrenda kũnjũraga nĩ kĩĩ? Gĩkũyũ gĩacookirie na gĩkiuga, Ũrĩ na ngoma; nũũ ũragũcaria gũkũũraga? Jesũ acookire akĩmeera atĩrĩ, Wĩra ũmwe ndeekire, na inyuothe nĩmũragega nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio. Moses nĩaheete inyuĩ rũruithio, ti tondũ kuuma kũrĩ Moses nĩ, no kuuma kũrĩ maithe, na mũthenya wa Thabatũ mũrũithanagia mũndũ. Angĩkorwo mũndũ nĩamũkagĩra ruoro mũthenya wa Thabatũ nĩguo watho wa Musa ndũkamenyeke, mũrakĩraĩra nĩ ũndũ nĩndahonirie mũndũ wothe mũthenya wa Thabatũ? Mũtigatuĩre ciira kũringana na ũrĩa mũronaga, no tuĩrai ciira wa kĩhooto. Andũ amwe a Jerusalemu maarĩ makiuga atĩrĩ, Githĩ ũyũ ti we ũrĩa mendaga kũũraga? Na rora araaria na ũcamba, na matiramwĩra ũndũ o na ũmwe. Kaĩ atongoria nĩmamenyire ti itherũ atĩ ũyũ nĩwe Kristũ ti itherũ? No tũũĩ kũrĩa ũyũ oimĩte, no Kristũ rĩrĩa agooka, gũtirĩ mũndũ ũmenyaga kũrĩa oimĩte. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ aanĩrĩire thĩinĩ wa hekarũ akĩrutana na akiuga: Na nĩmũũĩ niĩ, na nĩmũũĩ kũrĩa ndoimire; na ndiooka ndĩ wa niĩ mwene, no ũrĩa wandũmire nĩ

wa ma, ũrĩa inyuĩ mũtamũũĩ; niĩ nĩndĩmũũĩ, tondũ ndĩ kuuma harĩ we na nĩwe wandũmire. Nĩmarongoragia nĩ ũndũ ũcio kũmũnyiita, na gũtirĩ mũndũ waigĩrĩire guoko igũrũ rĩake, tondũ thaa yake ndĩarĩ ĩkinyu. Aingĩ no kuuma kũrĩ kĩrĩndĩ nĩmetĩkirie thĩinĩ wake, na maarĩ makiuga atĩrĩ, Kristũ rĩrĩa agooka, ti-itherũ ndangĩĩka imenyithia nyingĩ gũkĩra ici iria ũyũ eekire? Afarisai nĩmaiguire kĩrĩndĩ kĩa andũ gĩkĩnugũnũga ũhoro wake maũndũ macio, nao Afarisai na athĩnjĩri-Ngai arĩa anene magĩtũma atungata nĩguo mamũnyiite. Jesũ nĩoigire atĩrĩ, O rĩu kĩhinda kĩnini ndĩ hamwe na inyuĩ, na nĩngũthiĩ kũrĩ ũrĩa wandũmire. Nĩmũkanjaria na mũtikonjona, na kũrĩa ndĩ niĩ, inyuĩ mũtingĩhota gũũka. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi moigire harĩ o ene: Kũ ũyũ egũthiĩ, tondũ ithuĩ tũtikamũona? Kaĩ ndagĩthiĩ nĩekũthiĩ kũrĩa kũhurunjĩkĩre kwa Ayunani na arute Ayunani? Nĩ kiugo kĩrĩkũ kĩu aaririe, atĩ, Nĩmũkũũndorongooria na mũtikoona, na kũrĩa ndĩ niĩ, inyuĩ mũtingĩhota gũũka? Thĩinĩ wa mũthenya wa kũrigĩrĩria ũrĩa mũnene wa gĩathĩ, Jesũ arũgamire na anĩrĩire akiuga atĩrĩ, Mũndũ o wothe angĩkorwo nĩanyootete, nĩoke kũrĩ niĩ anyue. Ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa, o ta ũrĩa Maandĩko moigire, njũũĩ nĩikatherera kuuma nda-inĩ yake ya maaĩ ma muoyo. Ũndũ ũyũ no oigire ũhoro wa Roho ũrĩa andũ arĩa meetĩkĩtie thĩinĩ wake maarĩ hakuhĩ kũwamũkĩra, tondũ Roho Mũtheru ndaarĩ o na rĩ, nĩ ũndũ Jesũ ndaagoocithio o na rĩ. Andũ aingĩ nĩ ũndũ ũcio kuuma kĩrĩndĩ-inĩ maiguĩte kiugo moigaga: Ũyũ nĩwe mũnabii ti-itherũ; angĩ moigaga: Ũyũ nĩwe Kristũ; angĩ moigaga: Githĩ ti kuuma Galili Kristũ arokaga? Githĩ maandĩko matiugire atĩ kuuma mbegũ-inĩ ya Daudi na kuuma Bethelehem itũũra-inĩ, harĩa Daudi aarĩ, Kristũ arooka?

Kũgayũkana nĩ ũndũ ũcio gũkĩgĩa thĩinĩ wa kĩrĩndĩ nĩ ũndũ wake. Amwe nao nĩmendaga kuuma harĩo kũmũnyiita, no gũtirĩ mũndũ waigĩrĩire moko igũrũ rĩake. Nĩmookire nĩ ũndũ ũcio ateithi kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na Afarisai, nao macio makĩmooria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩatũmire mũtikarehe? Acio ateithia nĩmacookirie atĩrĩ, Gũtirĩ hĩndĩ mũndũ aaragia ũguo, ta mũndũ ũyũ. Nĩmacookirie nĩ ũndũ ũcio Afarisai, Kaĩ o na inyuĩ nĩmũhĩtithĩtio? Tiguo mũndũ kuuma kũrĩ atongoria etĩkirie thĩinĩ wake, kana kuuma kũrĩ Afarisai? No kĩrĩndĩ kĩu kĩrĩa gĩtamenyaga watho nĩ arume. Nikodemo aroiga kũrĩ o, ũrĩa ookire ũtukũ kũrĩ we, ũmwe wao: Githĩ watho witũ ndũtuanagĩra mũndũ, angĩkorwo ndaiguĩte kuuma kũrĩ we mbere na amenye kĩrĩa ekaga? Nĩmamũcookirie na makĩmwĩra: Kaĩ o nawe ũrĩ wa kuuma Galili? Tuĩria na wone atĩ mũnabii kuuma Galili ndaigĩte ararahũka. Nao magĩthiĩ o mũndũ gwake mũciĩ.

8

Jesũ nowe athiire kĩrĩma-inĩ kĩa mĩtamaiyũ; rũciinĩ tene nowe rĩngĩ agĩũka hekarũ-inĩ, na andũ othe nĩmokaga harĩ we; na aarĩkia gũikara thĩ nĩamarutaga. Aandĩki-marũa na Afarisai marehete mũndũ-wa-nja nĩ ũndũ wa ũtharia akĩnyiitwo, na maarĩkia kũmũrũgamia gatagatĩ makĩmwĩra: Mũrutani, mũndũ-wa-nja ũyũ nĩanyiitirwo akĩhĩtia ũtharia; na thĩinĩ wa watho witũ Musa aathanire atĩ andũ-a-nja ta acio mahooragwo na mahiga. Wee nĩ ũndũ ũcio ũkuuga atĩa? Nao moigire ũguo

makĩmũgeria, nĩguo magĩe na thitango ya kũmũthitanga. No Jesũ ainamĩrĩte thĩ, akĩandĩka na kĩara gĩake thĩ-inĩ. Rĩrĩa no maathiire na mbere kũmũũria ciũria, akĩrũgama na akĩmeera atĩrĩ, Ũrĩa ũtarĩ na mehia thĩinĩ wanyu nĩaikĩrie ihiga rĩa mbere. Na rĩngĩ, ainamĩte thĩ, nĩandĩkaga thĩ. Nao maiguĩte makiuma ũmwe kũringana na ũmwe, ambĩrĩirie kuuma kũrĩ athuuri, nake Jesũ akĩtigwo hamwe na mũndũ-wa-nja ũrĩa warĩ gatagatĩ. Aarokire igũrũ Jesũ akĩmwĩra; mũndũ-wa-nja, marĩ kũ? Gũtirĩ mũndũ ũgũtuĩrĩire ciira? Nake akiuga atĩrĩ: Gũtirĩ mũndũ, Mwathani. Nake Jesũ akiuga: o na niĩ ndigũtuĩra ciira; thiĩ na kuuma rĩu ndũgacooke gwĩhia. Rĩngĩ nĩ ũndũ ũcio Jesũ aaria nao akĩmeera atĩrĩ, Niĩ ndĩ ũtheri wa thĩ; ũrĩa ũndũmĩrĩire ndagathiĩ nduma-inĩ, no nĩekũgĩa na ũtheri wa mũtũũrĩre. Nĩ ũndũ ũcio Afarisai makĩmwĩra atĩrĩ, Wee nĩũrutaga ũira ũhoro waku mwene; ũira waku ti wa ma. Jesũ nĩacookirie na akĩmeera atĩrĩ, O na angĩkorwo niĩ nĩndĩrutaga ũira ũhoro wakwa mwene, ũira wakwa nĩ wa ma, tondũ nĩnjũũĩ kũrĩa ndoimire na kũrĩa ndeethiĩra. No inyuĩ mũtiũĩ kũrĩa ndiumaga kana kũrĩa ndeethiĩra. Inyuĩ mũtuanagĩra ciira kũringana na nyama, no niĩ ndiĩ ndĩratuĩra mũndũ o na ũrĩkũ ciira. Na angĩkorwo nĩngũtuĩra ciira-rĩ, ituĩro rĩakwa nĩ rĩa ma, tondũ ndirĩ nyiki, no nĩ niĩ na Ithe ũrĩa wandũmire. Na thĩinĩ wa watho wanyu nĩkũandĩkĩtwo atĩ ũira wa andũ eerĩ nĩ wa ma. Niĩ ndĩ ũrĩa ũrarutanĩria ũhoro wakwa mwene, na Ithe ũrĩa wandũmire nĩarutanĩria ũhoro wakwa. Nĩ ũndũ ũcio makĩmwĩra atĩrĩ: Thoguo arĩ kũ? Jesũ acookirie: Mũtiũĩ niĩ kana baba wakwa; korwo nĩmwamenyete niĩ, no mwamenyete baba wakwa o nake. Ciugo ici Jesu aaragia kũu kĩgĩĩna-inĩ kĩa mbeeca, akĩrutana

thĩinĩ wa hekarũ, na gũtirĩ mũndũ wamũnyiitire, tondũ thaa yake ndĩarĩ yũkĩte. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmeera rĩngĩ atĩrĩ, Niĩ nĩndĩrathiĩ, na inyuĩ nĩmũkanjaria, na nĩmũgakua thĩinĩ wa mehia manyu. Harĩa niĩ ngũthiĩ, inyuĩ mũtihotaga gũũka. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi acio mekwĩraga atĩrĩ, Kaĩ ti-itherũ nĩegũkũũraga we mwene, nĩ ũndũ ekwĩraga atĩrĩ, Harĩa niĩ nĩthiaga, inyuĩ mũtingĩhota gũũka? Na akĩmeera atĩrĩ, Inyuĩ mũrĩ a kuuma kwa cia thĩ, niĩ ndĩ wa kuuma kwa cia igũrũ; inyuĩ mũrĩ a thĩ ĩno, niĩ ndirĩ wa thĩ ĩno. Nĩndamwĩrire atĩ mũgaakua thĩinĩ wa mehia manyu, tondũ angĩkorwo mũtigetĩkia atĩ nĩ niĩ ndĩ, mũgaakua thĩinĩ wa mehia manyu. Nĩ ũndũ ũcio makĩmũũria atĩrĩ: Wee ũrĩ ũũ? Nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Kĩambĩrĩria kĩrĩa ndĩramwĩra inyuĩ. Ndĩ na maũndũ maingĩ ma kwarĩria na gũtuĩra ũhoro wanyu, no ũrĩa wandũmire nĩ wa ma, na niĩ iria ndaiguire kuuma harĩ we, icio njarĩria thĩ yothe. Matiamenyire atĩ nĩ Baba aameeraga. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Rĩrĩa mũkahaanda Mũriũ wa Mũndũ, hĩndĩ ĩyo nĩmũkamenya atĩ niĩ nĩ niĩ, na atĩ ndiĩkaga kĩndũ kuuma harĩ niĩ mwene, no njarĩria maũndũ macio o ta ũrĩa Baba andũtĩire. Nake ũrĩa wandũmire arĩ hamwe na niĩ, Ithe ndandĩgĩte nyiki, tondũ niĩ nĩnjĩkaga maũndũ marĩa mamũkenagia hĩndĩ ciothe. Rĩrĩa aarĩa kwaria maũndũ macio, aandũ aingĩ nĩmamwĩtĩkirie. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ aarĩ akĩĩra Ayahudi arĩa maamwĩtĩkĩtie: Mũngĩikara thĩinĩ wa kiugo gĩakwa, mũrĩtuĩka arutwo akwa na ma, na nĩmũkamenya ũhoro ũrĩa wa ma, na ũhoro ũrĩa wa ma nĩũkamũteithũria. Nĩmamũcookirie atĩrĩ, Ithuĩ tũrĩ rũciaro rwa Iburahĩmu, na gũtirĩ mũndũ o na ũrĩkũ tũrĩ tũtungata hĩndĩ o yothe. Ũkuuga atĩa wee ũroiga atĩ nĩmũgaatuĩka a ithaka? Jesũ

aamacookirie atĩrĩ: Ti-itherũ ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ mũndũ wothe ũrĩa wĩkaga mehia nĩ ngombo ya mehia. No ngombo ndatũũraga thĩinĩ wa nyũmba nginya tene, no mũriũ atũũraga nginya tene. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio Mũriũ amũrekereria-thĩ, ti-thayu mũgaatuĩka a-eri-thĩ na ma. Nĩnjũũĩ atĩ mũrĩ rũciaro rwa Iburahĩmu, no mũrageria kũnjũraga, tondũ kiugo gĩakwa gĩtitwaranaga thĩinĩ wanyu. Niĩ nĩndaragia ũrĩa ndĩronete harĩ Ithe wakwa, na inyuĩ nĩmwĩkaga ũrĩa mũronete harĩ ithe wanyu. Nĩmamũcookirie na makĩmwĩra: Ithe witũ nĩ Iburahĩmu. Jesũ akameera atĩrĩ: Korwo mwarĩ ciana cia Iburahĩmu, nĩmwekaga mawĩra ma Iburahĩmu. Rĩu no mũracaria kũnjũraga, mũndũ ũrĩa ũhoro wa ma nĩndamwarĩirie, ũrĩa ndaiguire kuuma kũrĩ Ngai; ũndũ ũyũ Iburahĩmu ndekire. Inyuĩ mũrarutaga mĩruti ya ithe wanyu. Nĩmamwĩrire nĩ ũndũ ũcio: Ithuĩ tũtiaciarĩirwo kuuma ũtharia-inĩ; tũrĩ na ithe ũmwe, Ngai. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Korwo Ngai aarĩ Ithe wanyu, nĩmwandendete, tondũ niĩ ndoimire kũrĩ Ngai na ndoka. Ndiokagia ndĩ o niĩ mwene, no ũcio nĩwe wandũmire. Nĩ kĩĩ mũtamenyaga mĩario yakwa? Nĩ tondũ mũtingĩhota gũthikĩrĩria kiugo gĩakwa. Inyuĩ mũrĩ a kuuma kũrĩ ithe wa Ngoma, na mwendaga gwĩka merirĩria ma ithe wanyu. Ũcio aarĩ mũũragani kuuma kĩambĩrĩria na ndarũgamĩte thĩinĩ wa ũhoro wa ma, tondũ gũtirĩ ma thĩinĩ wake; rĩrĩa ekwaria maheeni, aaragia kuuma kũrĩ indo ciake mwene, tondũ nĩ mũheenania na ithe wake. Niĩ no tondũ ndĩraaria ma, mũtiĩtĩkia. Nũũ kuuma kũrĩ inyuĩ andonania niĩ mahia ũhoro-inĩ wa mehia? Angĩkorwo nĩndĩraaria ma, nĩ kĩĩ gĩtũmi inyuĩ mũtinjĩtĩkia? Ũrĩa ũrĩ wa Ngai nĩaiguaga ciugo cia Ngai, nĩ ũndũ ũcio inyuĩ mũtiiguaga,

tondũ mũtirĩ a Ngai. Nao Ayahudi makĩmũcookeria, makĩmwĩra atĩrĩ, Githĩ ithuĩ tũtiugaga wega atĩ wee ũrĩ Mũsamaria na ũrĩ na ndaimoni? Jesũ nĩacookirie atĩrĩ, Niĩ ndirĩ na ndaimoni, no nĩndĩtĩĩaga Ithe wakwa, nao inyuĩ nĩmũũnyararaga. Niĩ no ti ndĩrongoragia riiri wakwa; nĩ kũrĩ ũrĩa ũrongoragia na agaciirithia. Ti nĩ ngũmwĩra atĩrĩ, mũndũ ũrĩa ũngĩiga kiugo gĩakwa, gĩkuũ ndakona nginya tene. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi makĩmwĩra: Rĩu nĩtũmenyete atĩ ũrĩ na ndaimoni. Iburahimu nĩakuire na anabii, na wee ũroiga, angĩkorwo mũndũ nĩegũikara kiugo gĩakwa, ndagacama gĩkuũ nginya tene? Wee ndũrĩ mũnene gũkĩra Ithe witũ Iburahĩmu, ũrĩa wakuire? Na anabii makuire; wee wĩĩkaga atĩa harĩ wee mwene? Jesũ akĩmũcookeria; angĩkorwo nĩ niĩ ndĩĩtũũgagĩria, riiri wakwa ti ũndũ; nĩ baba wakwa ũrĩa ũrandũũgagĩria, ũrĩa inyuĩ mũroiga atĩ nĩ Ngai wanyu, na mũtiamũmenya; no niĩ nĩndĩmũũĩ. Na angĩkorwo njoiga atĩ ndiũĩ we, nĩngũtuĩka ta inyuĩ mũheenania; no nĩndĩmũũĩ we na nĩndĩhingagia kiugo gĩake. Iburahĩmu baba wanyu nĩakenire nĩguo one mũthenya wakwa, na onire na agĩkena. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi makĩmwĩra atĩrĩ, Ũtarĩ na mĩaka mĩrongo ĩtano, na nĩwonire Iburahĩmu? Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ti-nĩ, ti-nĩ, ndĩramwĩra atĩ mbere ya Iburahĩmu gũtuĩka, nĩ ndĩ. Nĩ ũndũ ũcio makĩoya mahiga nĩguo mamũhũũre. Jesũ nowe ehithire, na akiuma hekarũ-inĩ atuĩkanĩria gatagatĩ kao, na agĩthiĩ ũguo.

9

Na rĩrĩa aahĩtũkagĩra hau, onire mũndũ warĩ mũtumumu kuuma rĩrĩa aaciarirwo. Nao arutani ake mamũũria makiuga atĩrĩ, Rabi, nũũ wehĩtie, ũyũ kana aciari ake, nĩguo aciarwo arĩ mũtumumu? Jesũ nĩacookirie atĩrĩ, ti ũyũ nĩehĩtie kana aciari ake, no nĩguo mĩrimo ya Ngai ĩonekanie thĩinĩ wake. Niĩ kũrĩ bata ndute mĩruti ya ũrĩa ũndũmĩte nginya mũthenya ũrĩ, nĩgũkorwo ũtukũ nĩũroka rĩrĩa gũtirĩ mũndũ ũngĩhota kũruta wĩra. Rĩrĩa ndĩ gũkũ thĩ, niĩ ndĩ ũtheri wa thĩ. Aarĩkia kwaria maũndũ macio, akatuĩra thĩ na agĩthondeka ndoro kuuma thua-inĩ, na akahaka ndoro ĩyo maitho-inĩ ma mũndũ ũrĩa mũtumumu na akĩmwĩra: thiĩ wĩthambe karia-inĩ ka maaĩ ka Siloam, karĩa gatũgĩrĩrio atĩ mũtũmĩtwo. Nĩ ũndũ ũcio akĩũra na akĩĩthamba, na agĩũka ona. Andũ a hakuhi na arĩa maamuonaga mbere tondũ aarĩ mũtumumu, maarĩ maroiga atĩrĩ, Githĩ ũyũ ti ũrĩa waikaraga akĩhooya? Angĩ moigire atĩrĩ nĩwe ũcio; no angĩ moigire atĩrĩ nĩ ta we. Ũcio aarĩ akiuga atĩ niĩ nĩ niĩ. Nĩmaramwĩraga nĩ ũndũ ũcio atĩrĩ, maitho maku maahingũrirwo atĩa? Ũcio akĩhokia na akiuga atĩrĩ, Mũndũ wĩtagwo Jesũ nĩathondekire rĩũmbu na akahaka maitho makwa, na akĩnjĩra atĩrĩ, Thiĩ kũrĩ karia ka Siloamu ũgĩĩthambe. Na niĩ ngĩthiĩ na ngĩĩthamba, ngĩkĩona. Makĩmũũria nĩ ũndũ ũcio: Kũrĩ kũ ũcio arĩ? Aroiga: Niĩ ndĩũĩ. Maramũtongoria we kũrĩ Afarisai, ũrĩa warĩ mũtumumu. Kwarĩ Thabatũ rĩrĩa Jesũ athondekire ndoro na akĩhingũra maitho make. Rĩngĩ nĩ ũndũ ũcio nĩmamũũragia na Afarisai ũrĩa onire. Nowe akĩmeera atĩrĩ: Nĩaigĩrĩire ndoro igũrũ rĩa maitho makwa, na ngĩĩthamba, na nĩndĩrona. Nĩ ũndũ ũcio amwe a Afarisai maarugaga atĩrĩ: Mũndũ ũyũ ti wa kuuma kũrĩ Ngai, tondũ ndamenyagĩrĩra

Thabatũ. Angĩ moigire: mũndũ mwĩhia angĩhota atĩa gwĩka ciama ta icio? Na kũgayũkana kwarĩ thĩinĩ wao. Marauga mũndũ ũrĩa mũtumumu rĩngĩ: Wee ũroiga atĩa ũhoro wake, tondũ ahingũrire maitho maku? Nowe akiuga atĩ nĩ mũnabii. Ayahudi matigetĩkirie nĩ ũndũ wake atĩ aarĩ mũtumumu na nĩonire, nginya rĩrĩa meetire aciari ake a ũrĩa wonire na makĩmooria makiuga: Ũyũ nĩwe mũrũ wanyu, ũrĩa mũroiga atĩ aaciarirwo arĩ mũtumumu? Nĩ ũndũ ũcio, aronaga atĩa rĩu? Aciari nao maithũ make makĩmacookeria na makiuga: Nĩtũũĩ atĩ ũyũ nĩ mũriũ witũ na atĩ aaciarirwo arĩ mũtumumu; no ũrĩa rĩu onaga tũtiũĩ, kana nũũ wahingũrire maitho make ithuĩ tũtiũĩ; we mwene arĩ na ũkũrũ, mũrie we mwene, we mwene nĩakaaria ũhoro wake mwene. Maũndũ macio moigire aciari ake tondũ nĩmetigagĩra Ayahudi, nĩgũkorwo Ayahudi nĩmekĩrĩkanĩire atĩ mũndũ o wothe angĩmwĩtĩkĩra Kristũ, nĩagatuĩka mũndũ wa kũingatwo kuuma kĩũngano-inĩ. Nĩ ũndũ ũcio aciari ake moigire atĩrĩ arĩ na ĩkũrũ, mũmũũrie we mwene. Nĩmeetire rĩngĩ mũndũ ũrĩa warĩ mũtumumu, nao makĩmwĩra atĩrĩ, heana riiri kũrĩ Ngai, ithuĩ nĩtũũĩ atĩ mũndũ ũyũ nĩ mwĩhia. Nĩacookirie nĩ ũndũ ũcio ũcio na akiuga, Angĩkorwo nĩ mwĩhia-rĩ, ti nĩnjũũĩ; ũndũ ũmwe nĩnjũũĩ, atĩ ndĩ mũtumumu, no rĩu nĩndĩrona. Nao makĩmwĩra rĩngĩ: Nĩ atĩa agwĩkĩire? Nĩ atĩa aahingũrire maitho maku? Nĩamacookirie: Ndamwĩrire o na rĩu, na mũtiathikĩrĩirie; nĩ kĩĩ rĩngĩ mũkwenda gũthikĩrĩria? Kaĩ o na inyuĩ mũkwenda gũtuĩka arutwo ake? Nĩmamũrumire na makiuga, Wee ũrĩ mũrutwo wa ũcio, no ithuĩ tũrĩ arutwo a Musa. Ithuĩ nĩtũũĩ atĩ Ngai nĩarĩtie na Musa, no ũyũ mũndũ tũtiũĩ kũrĩa oimĩte. Mũndũ ũcio akĩmacookeria na akĩmeera

atĩrĩ, Ũndũ ũyũ nĩ wa kũgegania, atĩ inyuĩ mũtiũĩ kũrĩa oimĩte, no nĩahingũrire maitho makwa. Ithuĩ nĩtũũĩ atĩ ehia Ngai ndathikagĩrĩria, no mũndũ angĩkorwo nĩ mwĩtigĩri-Ngai na ekaga ũndũ ũrĩa Ngai endaga, ũcio nĩwe athikagĩrĩria. Kuuma rĩrĩa thĩ yombirwo ti kwaiguuo atĩ mũndũ ahingũrire maitho ma mũtumumu wa kũciarwo. Korwo ti aarĩ ũyũ kuuma kũrĩ Ngai, ndangĩahotire gwĩka kĩndũ o na kĩmwe. Nĩmacookirie na makĩmwĩra atĩrĩ: Wee waciarirwo thĩinĩ wa mehia wothe, na wee nĩũratũrutana ithuĩ? Na makĩmũingata nja. Jesũ nĩaiguire atĩ nĩmarutire nja, na aamuona akĩmũũria atĩrĩ, Wee nĩwĩtĩkĩtie Mũrũ wa Ngai? Nĩacookirie ũcio akiuga, Na nũũ arĩ, Mwathani, nĩguo ndĩmwĩtĩkie? Nake Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, na nĩũmũonete, na ũrĩa araaria nawe ũcio nĩwe. Nake akiuga atĩrĩ, Nĩndĩtĩkĩtie, Mwathani, na akĩmũinamĩrĩra. Nake Jesũ akiuga atĩrĩ, Nĩndokire thĩ ĩno nĩ ũndũ wa ũtuanĩri ciira, nĩguo arĩa matarona marone, na arĩa marona matuĩke atumumu. Nao maiguire kuuma kwa Afarisai maũndũ macio arĩa maarĩ hamwe nake, nao makĩmwĩra atĩrĩ, kaĩ o na ithuĩ tũrĩ atumumu? Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Korwo mwarĩ atumumu, mũtingĩkorwo na wĩhia; no rĩu mũroiga atĩ nĩtũrona, nĩ ũndũ ũcio wĩhia wanyu ũikaraga.

10

Ti ngwenda, ti ngwenda ndĩramwĩra inyuĩ, ũrĩa ũtatoonyaga na mũrango thĩinĩ wa nja ya ng'ondu, no akahaica kuuma handũ hangĩ, ũcio nĩ mũici na njangiri; no ũrĩa atoonyaga na mũrango nĩ mũrĩithi wa ng'ondu. Kũrĩ ũyũ, mũrangĩri wa mũrango

nĩahingũraga, na ng'ondu nĩiguaga mũgambo wake, na ng'ondu ciake mwene nĩetaga o ĩmwe na rĩĩtwa rĩayo, na nĩacirutaga. Na rĩrĩa orutĩte ng'ondu ciake mwene, athiiaga mbere yacio, na ng'ondu nĩimũrũmagĩrĩra, tondũ nĩimenyaga mũgambo wake; no mũndũ ũngĩ itikarũmĩrĩra, no nĩikoorĩra kuuma harĩ we, tondũ itiimenyaga mĩgambo ya andũ angĩ. Thimo ĩno Jesũ aameerire, no matiamenyire ũrĩa aamaarĩirie. Oigire nĩ ũndũ ũcio rĩngĩ kũrĩ o Jesũ, Ti-itherũ, ti-itherũ, ndĩramwĩra atĩ niĩ ndĩ mũrango wa ng'ondu. Andũ othe arĩa mookire mbere yakwa nĩ aici na atunyani, no ng'ondu itiaciguire. Niĩ ndĩ mũrango; mũndũ o wothe angĩtoonya na ũndũ wakwa, nĩakahonokio, na nĩagatoonya na akoima, na nĩakona ũrĩithio. Mũici ndokaga tiga nĩguo aiye na athũre na oorage na anange, niĩ ndokire nĩguo magie muoyo na maũingĩhie. Niĩ ndĩ mũrĩithi ũrĩa mwega. Mũrĩithi ũrĩa mwega nĩaigaga roho wake nĩ ũndũ wa ng'ondu; no mũndũ ũrĩa ũrĩhĩtwo na ti mũrĩithi, ũrĩa ng'ondu ti ciake mwene, nĩonaga mbwe ĩgĩũka na nĩatiganagĩria ng'ondu na nĩoraga; na mbwe nĩĩnyiitaga cio na nĩĩhurunjaga ng'ondu. Mũruti ũcio nĩoraga tondũ nĩ mũruti, na ndamũmakagĩra ng'ondu. Niĩ ndĩ mũrĩithi ũrĩa mwega, na nĩnjũũĩ cia makwa na nĩmenyagwo nĩ cia makwa, o ta ũrĩa Baba amendaga niĩ na niĩ nĩnjũũĩ Baba, na roho wakwa nĩndĩraiga nĩ ũndũ wa ng'ondu. Ningĩ ndĩ na ng'ondu ingĩ, iria itarĩ cia thirikari ĩno, na icio o nacio nĩ nginya ndĩrehe, na nĩigathikĩrĩria mũgambo wakwa, na gũtuĩka rũũru rũmwe, mũrĩithi ũmwe. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ Baba nĩendete, tondũ niĩ ndĩigaga roho wakwa nĩguo rĩngĩ ndĩwoe. Gũtirĩ mũndũ ũmĩrutaga kuuma harĩ niĩ, no niĩ ndĩmĩigaga na kwenda gwakwa, ũhoti ndĩ naguo wa kũmĩiga, na

ũhoti ndĩ naguo wa kũmĩoya rĩngĩ, rĩathani rĩrĩ ndĩrĩamũkĩrire kuuma kũrĩ Baba wakwa. Kũgayũkana rĩngĩ gũkĩgĩa gatagatĩ ka Ayahudi nĩ ũndũ wa ciugo ici. No aingĩ ao maarĩ makiuga atĩrĩ, Arĩ na ndaimoni na nĩ mũgũrũki; nĩ kĩĩ gĩtũma mũramũthikĩrĩria? Angĩ maarĩ kũgweta, Ciugo ici ti cia mũndũ ũnyiitĩtwo nĩ ngoma. Kaĩ ngoma no ĩhote kũhingũra maitho ma atumumu? Nayo gũkĩhana kwa kwamũrwo kwarĩ kũu Jerusalemu, na kwarĩ hĩndĩ ya heho; na Jesũ nĩerũthagĩrĩra thĩĩinĩ wa hekarũ thĩĩinĩ wa gĩthaku kĩa Solomoni. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi nĩmamũthiũrũrũkĩirie na makĩmwĩra atĩrĩ: Nĩ nginya rĩ ũgũtũũra ũkĩoya ngoro ciitũ? Angĩkorwo wee ũrĩ Kristũ, twĩre ũhoro na ũũmĩrĩru. Jisũ akĩmacookeria; ndamwĩrire, na mũtigetĩkia; mawĩra marĩa niĩ njĩkaga thĩĩinĩ wa rĩĩtwa rĩa Baba wakwa, macio nĩmarutagĩra ũira ũhoro wakwa; no inyuĩ mũtigetĩkia; nĩgũkorwo mũtirĩ a ng'ondu ciakwa, o ta ũrĩa ndamwĩrire. Ng'ondu ciakwa nĩciguaga mũgambo wakwa, na niĩ nĩndĩmenyaga, na nĩinũmĩrĩraga niĩ, na niĩ nĩheaga muoyo wa tene na tene, na itigaathira nginya tene, na gũtirĩ mũndũ ũgaacitunya kuuma guoko-inĩ gwakwa. Baba wakwa, ũrĩa aheete niĩ, nĩ mũnene wa othe, na gũtirĩ mũndũ ũngĩhota kũnyiita kuuma guoko-inĩ kwa baba wakwa. Niĩ na Ithe tũrĩ ũmwe. Ayahudi nĩmakuuire mahiga rĩngĩ nĩguo mamũhũũre na mo. Jesũ nĩamacookirie atĩrĩ, Mĩrimo mĩingĩ mĩega nĩndamũonirie kuuma kũrĩ Baba wakwa; nĩ mĩrimo ĩrĩkũ thĩĩinĩ wayo mũrandahũũra na mahiga? Ayahudi makĩmũcookeria makiuga atĩrĩ, Ti nĩ ũndũ wa wĩra mwega tũrakũhũũra na mahiga, no nĩ ũndũ wa kũruma Ngai, na tondũ wee ũrĩ mũndũ no wĩtuaga Ngai. Jesũ akĩmacookeria atĩrĩ, Githĩ ti kwandĩkĩtwo

thĩinĩ wa watho wanyu atĩrĩ, Nĩ njoigire, mũrĩ ngai? Angĩkorwo oigire acio nĩ ngai, arĩa kiugo kĩa Ngai gĩakinyĩire harĩ o, na maandĩko matikĩhota kuunĩkwo, ũrĩa Ithe aamũrire na atũmire thĩinĩ wa thĩ, inyuĩ mũroiga atĩ nĩũracamba, tondũ ndoigire, Ndĩ Mũrũ wa Ngai? Angĩkorwo ndiĩka mawĩra ma Baba wakwa, mũtigetĩkie; no angĩkorwo nĩndĩĩka, o na mũngĩaga kũndetĩkia, etĩkiai mawĩra, nĩguo mũmenye na mwĩtĩkie atĩ Baba arĩ thĩinĩ wakwa na niĩ ndĩ thĩinĩ wake. Nĩ ũndũ ũcio maarongoragia rĩngĩ kũmũnyiita, no akiuma guoko-inĩ gwao. Nake agĩthiĩ rĩngĩ mũrĩmo wa Jorodani, handũ harĩa Johana aabatithagĩria mbere, na agĩikara kũu. Na andũ aingĩ nĩmokire harĩ we, na moigaga atĩrĩ, Johana ti-itherũ ndekire kĩmenyithia o na kĩmwe, no maũndũ mothe marĩa oigire Johana ũhoro wa mũndũ ũyũ, maarĩ ma. Na aingĩ kũu nĩmetĩkirie.

11

Kwarĩ na mũndũ ũmwe mũrũaru wetagwo Lazaro kuuma Bethania, kuuma itũũra rĩa Maria na Martha mwarĩ wa nyina. Nĩ aarĩ Mariamu ũrĩa wahakĩte Mwathani maguta na akahũũra magũrũ make na njuĩrĩ ciake, ũrĩa mũrũ wa nyina Lazaro aarĩ mũrũaru. Nĩ ũndũ ũcio acio aarĩ a nyina makĩmũtũmĩra ũhoro makiuga atĩrĩ, Mwathani, ona, ũrĩa wendete nĩ mũrũaru. Kũigua no Jesu akiuga atĩrĩ, ũũ mũrimũ ti wa gĩkuũ, no nĩ ũndũ wa riiri wa Ngai, nĩguo Mũriũ wa Ngai agoocithio nĩ ũndũ wayo. No Jesũ nĩendete Martha na mwarĩ wa nyina na Lazaro. Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio aiguire atĩ nĩarĩ mũhĩnju, hĩndĩ ĩyo nĩaikarire handũ harĩa

aarĩ mĩthenya ĩĩrĩ; thuutha ũcio warĩkia ũndũ ũcio akĩĩra arutwo acio atĩrĩ: nĩtũthiĩ Judea rĩngĩ. Arutwo makĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, rĩu Ayahudi nĩmakuonaga gũkũhũũra na mahiga, na rĩngĩ nĩũgũthiĩ kũu? Jeso akĩũria: Githĩ ti ikũmi na igĩrĩ cia mathaa ma mũthenya? Angĩkorwo mũndũ nĩathiiaga mũthenya-inĩ, ndahĩngagwo, tondũ nĩonaga ũtheri wa thĩ ĩno; no angĩkorwo mũndũ nĩathiiaga ũtukũ-inĩ, nĩahĩngagwo, tondũ ũtheri ndũrĩ thĩĩnĩ wake. Ici ekuuga, na thutha wa ũndũ ũcio akĩmeera atĩrĩ, Lazaro mũrata witũ nĩakomete, no nĩngũthiĩ nĩguo ndĩmũhũũre. Nĩ ũndũ ũcio arutwo ake makiuga atĩrĩ, Mwathani, angĩkorwo nĩakomete toro, nĩakahonokio. Nĩoigĩte no Jesũ ũhoro wa gĩkuũ gĩake, no o macio macionire atĩ aragĩa ũhoro wa toro. Hĩndĩ ĩyo nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmeera na ũũmĩ atĩrĩ: Lazaro nĩakuĩte, na nĩndĩkenaga nĩ ũndũ wanyu, nĩguo mwĩtĩkie, tondũ ndiarĩ kũu; no reke tũthiĩ kũrĩ we. Nĩ ũndũ ũcio Thomasi ũrĩa wĩtagwo Maitha akĩĩra athigani a thiritũ atĩrĩ, Nĩtwĩthiĩre o na ithuĩ nĩguo tũkue hamwe nake. Jesũ aakinya-rĩ, akĩona atĩ aarĩ na mĩthenya ĩna tayari arĩ thĩĩnĩ wa mbĩrĩra. Bethania yarĩ hakuhĩ na Jerusalemu ta kuuma stadia ikũmi na ithano, na aingĩ a Ayahudi nĩmokĩte kũrĩ acio marĩ hamwe na Martha na Maria nĩguo mamahooreerie ũhoro wa mũrũ wa nyina wao. Nake rĩu Martha rĩrĩa aiguire atĩ Jesũ nĩarooka, akĩmũtũnga, no Mariamu aarĩ thĩĩnĩ wa nyũmba aikarĩte. Nĩ ũndũ ũcio Mũratha akĩĩra Jesũ atĩrĩ, Mwathani, ũngĩkorwo warĩ haha, mũrũ wa maitũ ndangĩakuire. No o na rĩu nĩnjũũĩ atĩ indo ciothe ũngĩhooya Ngai, Ngai nĩagakũhe. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Mũrũ wa nyũkwa waku nĩakarahũka. Martha akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩnjũũĩ atĩ nĩakarahũka hĩndĩ ya kũrahũka mũthenya wa

kũrigĩrĩria. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ ndĩ kĩriũko na muoyo. Ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa, o na angĩkua, nĩagatũũra muoyo; na mũndũ wothe ũrĩa ũrĩ muoyo na akĩĩtĩkia thĩinĩ wakwa ndakaakua nginya tene. Nĩwĩtĩkia ũndũ ũyũ? Amwĩra atĩrĩ, Ĩĩ, Mwathani, niĩ nĩndĩ wĩtĩkĩtie atĩ wee nĩwe Kristũ, Mũrũ wa Ngai, ũrĩa ũgooka gũkũ thĩ. Na aarĩkia kwaria ũguo, agĩthiĩ na agĩĩta Mariamu mwarĩ wa nyina na hitho, akiuga atĩrĩ, Mũrutani arĩ haha na nĩaregũĩta. Ũcio rĩrĩa aiguire, ararahũka narua na agoka kũrĩ we. Jesu ndaakinyĩte itũũra-inĩ, no aarĩ handũ harĩa Martha aatumanĩire nake. Ayahudi acio nĩ ũndũ ũcio arĩa maatũũraga na ake thĩinĩ wa nyũmba na makĩmũhooreria ake, mona Mariamu atĩ narua okĩra na akiuma, makĩmũrũmĩrĩra ake, makiuga atĩ nĩ ũndũ athiiaga thĩinĩ wa mbĩrĩra nĩguo arĩre kũu. Nĩ ũndũ ũcio Mariamu rĩrĩa ookire harĩa Jesũ aarĩ, aamuona akĩgũa magũrũ-inĩ make, akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, ũngĩkorwo warĩ gũkũ, mũrũ wa maitũ ndangĩkuire. Jesũ nĩ ũndũ ũcio rĩrĩa onire we akĩrĩra na Ayahudi arĩa moonganĩte nake makĩrĩra, akĩinainĩka roho-inĩ na akĩĩthĩĩnia we mwene, na akiuga: Nĩ kũ mũmũigĩte? Mamwĩraga atĩrĩ: Mwathani, ũka na wone. Jesus nĩarĩrire. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi maarugaga atĩrĩ: Ta onai ũrĩa aamwendete; no amwe ao makiuga atĩrĩ: Kaĩ ũyũ, ũrĩa wahingũrire maitho ma mũtumumu, ndangĩahotire gwĩka nĩguo o na ũyũ ndakue? Jesus nĩ ũndũ ũcio, rĩngĩ akĩhũũrwo nda thĩinĩ wake mwene, agĩũka mbĩrĩra-inĩ. Kwarĩ ngurunga, na ihiga rĩaikarĩte igũrũ rĩayo. Jesũ aroiga atĩrĩ: Oyai ihiga rĩu. Mwarĩ wa nyina wa ũrĩa ũkuĩte, Maritha, aramwĩra atĩrĩ: Mwathani, nĩarĩ na mũnungo; nĩgũkorwo nĩ mũthenya wa ĩna. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Githĩ ndĩakwĩrire atĩ ũngĩĩtĩkia, nĩũkoona riiri wa Ngai? Nĩ

ũndũ ũcio makĩoya ihiga kũrĩa mũndũ ũrĩa ũkuĩte akomete. Nake Jesũ akĩoya maitho igũrũ na akiuga: Baba, nĩngũcookeria ngaatho nĩgũkorwo nĩwaiguire. Niĩ no nĩndamenyaga atĩ hĩndĩ ciothe nĩũiguaga wakwa, no nĩ ũndũ wa kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩarũgamĩte gĩthiũrũrũkĩirie ndaririe, nĩguo metĩkie atĩ wee nĩwandũmire. Na aarĩkia kwaria ũguo, akĩanĩrĩra na mũgambo mũnene, Lazaro, ũka nja. Nake ũrĩa ũkuĩte akiuma ohetwo magũrũ na moko na taama cia gatani, na ũthiũ wake wakunĩkĩtwo na taama. Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Mũmuohore na mũmũreke athiĩ. Aingĩ nĩ ũndũ ũcio kuuma kũrĩ Ayahudi, arĩa mookire kũrĩ Mariamu na makĩona ũrĩa Jesũ eekire, nĩmetĩkirie thĩinĩ wake. Amwe ao no mathiire kũrĩ Afarisai na makĩmeera ũrĩa Jesũ eekĩte. Nĩmacookanĩrĩirie nĩ ũndũ ũcio athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na Afarisai kĩama, na maarĩ moiga atĩrĩ, Nĩ atĩa tũreka, tondũ mũndũ ũyũ arekaga ciama nyingĩ? Akorwo tũmũrekia atĩkĩtie ũguo, andũ othe nĩmagetĩkia thĩinĩ wake, nao Aroma nĩmagooka na mooe handũ haitũ na rũrĩrĩ rwitũ. No ũmwe wao, Kayafa, arĩ mũthĩnjĩri-Ngai mũnene wa mwaka ũcio, akĩmeera atĩrĩ: Inyuĩ mũtiũĩ ũndũ o na ũrĩkũ, kana mũtireciiria atĩ nĩ wega kũrĩ ithuĩ nĩguo mũndũ ũmwe akue nĩ ũndũ wa andũ, na rũrĩrĩ rũu ruothe ndũkanathira. Ũndũ ũyũ no ndoigire kuuma harĩ we mwene, no tondũ aarĩ mũthĩnjĩri-Ngai mũnene wa mwaka ũcio aaheanire ũhoro wa ũrathi atĩ Jesũ aarĩ hakuhĩ gũkua nĩ ũndũ wa rũrĩrĩ, na ti nĩ ũndũ wa rũrĩrĩ wiki, no nĩguo o na ciana cia Ngai iria ciahurunjũkĩtio aciunganĩrie ituĩke kĩndũ kĩmwe. Kuuma mũthenya ũcio nĩ ũndũ ũcio magĩtuĩrĩra hamwe nĩguo mamũũrage. Jesus nĩ ũndũ ũcio ndacookire gũthiĩ na ũhoro wa ũtheri thĩinĩ wa Ayahudi, no nĩoimire kũu agĩthiĩ

bũrũri-inĩ hakuhĩ na werũ, itũũra-inĩ rĩĩtagwo Efiraimu, na kũu nĩkuo aikarire hamwe na arutwo ake. Kwarĩ hakuhĩ na Bathaka ya Ayahudi, na andũ aingĩ maambatire Jerusalemu kuuma bũrũri-inĩ mbere ya Bathaka nĩguo metherie o ene. Nĩ ũndũ ũcio nĩmarongoragia Jesũ na makĩaria ene kene marũgamĩte thĩinĩ wa hekarũ, atĩrĩ, Nĩ kĩĩ kĩonekaga kũrĩ inyuĩ, atĩ ndagooka gĩathĩ-inĩ? Nĩmaheete no na athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na Afarisai watho, nĩguo angĩkorwo mũndũ nĩamenyete harĩa arĩ, aarie, nĩguo mamũnyiite.

12

Nĩ ũndũ ũcio Jesũ mbere ya mĩthenya ĩtandatũ ya Bathaka okire Bethania, kũrĩa Lazaro ũrĩa mũkuũ aarĩ, ũrĩa aarahũrire kuuma kũrĩ arĩa akuũ. Nĩmamũthondekereire kĩrĩa kĩa hwaĩ-inĩ kũu, na Matha nĩatungataga, no Lazaro aarĩ ũmwe wa arĩa meikarĩte thĩ hamwe nake. Nĩ ũndũ ũcio Mariamu, aarĩkia kuoya paundi ya maguta ma nardo theru ma thogora mũno, akĩhaka magũrũ ma Jesũ maguta na akĩmahũũra na njuĩrĩ ciake magũrũ make, nayo nyũmba ĩkĩiyũra mũtararĩko wa maguta. Nĩ ũndũ ũcio ũmwe wa arutwo ake, Juda wa Simoni Isikariota, ũrĩa aatuĩte kũmũneana, akiuga atĩrĩ: Nĩ kĩĩ gĩtũmire maguta maya matiendio denarii magana matatũ na maheagwo athĩĩni? Oigire ũguo ti tondũ athĩĩni maarĩ ũndũ wa kũmũthĩĩnia, no tondũ aarĩ mũici, na aarĩ na ithandũkũ rĩa mbeeca, na indo iria ciaikagwo thĩinĩ acioyaga. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akiuga atĩrĩ, Mũrekei, nĩaigĩte kĩndũ kĩu nĩ ũndũ wa mũthenya wa ũthikwo wakwa. Athĩĩni

nĩgũkorwo hĩndĩ ciothe mũrĩ nao hamwe na inyuĩ ene, no niĩ ti hĩndĩ ciothe mũrĩ na niĩ. Nĩ ũndũ ũcio kĩrĩndĩ kĩnene kĩa Ayahudi nĩkĩamenyire atĩ arĩ kũu, na magĩũka ti nĩ ũndũ wa Jesũ wiki, no nĩguo monage o na Lazaro ũrĩa aarahũrire kuuma kũrĩ arĩa akuũ. Athĩnjĩri arĩa anene nĩmataranĩire nĩguo o na moorage Lazaro, tondũ Ayahudi aingĩ nĩ ũndũ wake nĩmaathiaga na magĩĩtĩkia Jesũ. Mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire kĩrĩndĩ kĩnene kĩrĩa kĩokĩte gĩathiĩ-inĩ kĩa iruga, maaiguire atĩ Jesũ nĩarooka Jerusalemu, makĩoya honge cia mĩkĩndũ na makiuma gũthiĩ gũtũngana nake, na makĩanĩrĩra: Hosana, kũrathimwo ũrĩa ũrooka thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩa Mwathani, mũthamaki wa Isiraeli. Naarĩkia ona ndigiri nini, Jesũ agĩikara igũrũ rĩayo, o ta ũrĩa kwandĩkĩtwo atĩrĩ: Ndũgetigĩre, mwarĩ wa Zayuni; ona mũthamaki waku nĩarooka aikarĩte igũrũ rĩa kaana ka ndigiri. Ici no ti mamenyi nĩ arutwo ake kwa mbere, no rĩrĩa Jesũ agoocithirio, hĩndĩ ĩyo makĩririkana atĩ ici ciarĩ igũrũ rĩake ciandĩkĩtwo, na ici maamwĩkĩire. Kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩarĩ hamwe nake nĩkĩarutire ũira rĩrĩa eetire Lazaro kuuma mbĩrĩra-inĩ na akĩmũriũkia kuuma kũrĩ arĩa akuũ. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, ĩkĩtũnga ĩyo nĩyamũtũnganire, tondũ nĩmaiguire atĩ nĩekĩte kĩmenyithia kĩu. Afarisai acio nĩ moigire harĩa ao ene: Nĩmũrona atĩ mũtigunĩkaga kĩndũ o na kĩmwe? Onai, thĩ yothe nĩĩthiĩte thuutha wake. Kwarĩ na Ayunani amwe kuuma kũrĩ arĩa maambataga nĩguo mahooe gĩathĩ-inĩ. Aya nĩ ũndũ ũcio makĩũka kũrĩ Filipu ũrĩa kuuma Bethsaida ya Galili, na makĩmũũria makiuga, Mwathani, twendaga kuona Jesũ. Filipu nĩokire na akĩĩra Anderea, na rĩngĩ Anderea na Filipu makĩĩra Jesũ; nake Jesũ akĩmacookeria akiuga: Ihinda nĩrĩkinyĩte nĩguo

Mũrũ wa mũndũ atũũgĩrio. Ngai ngai, ndamwĩra inyuĩ, kĩmere kĩa ngano kĩngĩaga gũkua kĩgwĩte thĩ, gĩtigaga kĩrĩ kĩo wiki; no kĩngĩkua, nĩkĩrehaga maciaro maingĩ. Ũrĩa wendete roho wake nĩakaũrooreria, na ũrĩa ũthũire roho wake thĩ ĩno, nĩakaũgitĩra muoyo-inĩ wa tene na tene. Akorwo mũndũ angĩtungatĩra niĩ, nĩandũmagĩrĩre, na kũrĩa ndĩ niĩ, kũu o na mũtungata wakwa akorwo, na akorwo mũndũ angĩtungatĩra niĩ, Ithe nĩakamũtĩĩa. Rĩu roho wakwa nĩũthĩĩnĩtwo, na njoige atĩa? Baba, honokia kuuma thaa-inĩ ĩno. No, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ndokire thaa ĩno. Baba, tũgĩria rĩĩtwa rĩaku riiri. Nĩ ũndũ ũcio mũgambo ũkiumire kuuma igũrũ: Nĩndatũũgĩirie na rĩngĩ nĩngatũũgĩria. Kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩarũgamĩte na gĩkaigua, gĩkiuga atĩ nĩ marurumĩ, no angĩ makiuga atĩ mũtũmwo nĩaranĩirie nake. Jesũ acookire akiuga atĩrĩ, Mũgambo ũyũ ndwagambirwo nĩ ũndũ wakwa, no nĩ ũndũ wanyu. Rĩu nĩ ũtuanĩro wa thĩ ĩno, rĩu mwathi wa thĩ ĩno nĩagateo nja; na niĩ angĩkorwo nĩngũtũũgĩrio kuuma thĩ, nĩngũguucũrũria andũ othe kũrĩ niĩ mwene. Ũndũ ũyũ no aaroirie akĩheanania gĩkuũ kĩrĩa ekwenda gũkua nakĩo. Kĩrĩndĩ kĩamũcookeria, atĩrĩ: Ithuĩ nĩtwaiguire kuuma watho-inĩ atĩ Kristũ aikaraga nginya tene, na wee ũkuuga atĩa atĩ nĩ wega Mũrũ wa Mũndũ atuuo igũrũ? Nũũ ũyũ mũrũ wa mũndũ? Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ũtheri ũrĩ hamwe na inyuĩ o ihinda inini. Thiĩi rĩrĩa mũrĩ na ũtheri, nĩguo nduma ndĩkamũnyiite, nĩgũkorwo ũrĩa ũthiiaga nduma-inĩ ndamenyaga kũrĩa athiiaga. Nginya mũrĩ na ũtheri, ĩtĩkiai ũtheri, nĩguo mũtuĩke ariũ a ũtheri. Maũndũ macio nĩmaarĩtio nĩ Jesũ, na aathiĩte akĩĩhitha kuuma kũrĩ o. No ũndũ wa ciama nyingĩ ũguo eekĩte mbere yao matiamwĩtĩkirie, nĩguo kiugo kĩa Isaia mũnabii kĩhingĩrio kĩrĩa

oigire: Mwathani, nũũ wĩtĩkĩtie ũhoro witũ? Na guoko kwa Mwathani kwaaguũrĩirio kũrĩ ũ? Nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio matiahota gwĩtĩkia, tondũ rĩngĩ Isaia oigire: nĩatũmĩte maitho mao matuĩke atumumu na nĩatũmĩte ngoro yao ĩũme, nĩguo matikoone na maitho na mataũkĩrwo nĩ ngoro na magarũrũke, na nĩngamahonia. Isaka oigire maũndũ macio hĩndĩ ona riiri wake na akĩaria ũhoro wake. No rĩrĩ o na kũrĩ ũguo, aathani aingĩ nĩmetĩkirie harĩ we, no nĩ ũndũ wa Afarisai matiumbũrire, nĩguo matigaingwo kuuma thunagogo-inĩ, nĩgũkorwo nĩmendete gĩtĩĩo kĩa andũ gũkĩra gĩtĩĩo kĩa Ngai. Jesũ nake akĩanĩrĩra na akiuga: Ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa ndangĩĩtĩkia thĩinĩ wakwa, no thĩinĩ wa ũrĩa wandũmire, na ũrĩa ũrona niĩ nĩaronaga ũrĩa wandũmire. Niĩ ũtheri, nĩnokĩte thĩ-inĩ nĩguo mũndũ wothe ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa ndagaikare nduma-inĩ. Na mũndũ angĩigua ciugo ciakwa na ndagetĩkie, niĩ ndigamũtuĩra ciira, nĩgũkorwo ndiokire nĩguo nduĩre thĩ ciira, no nĩguo nhonokie thĩ. Mũndũ ũrĩa ũranjũũra na ndamwĩtĩkĩra ciugo ciakwa, arĩ na ũrĩa ũramũtuĩra ciira; kiugo kĩrĩa ndaaririe, kĩo gĩkaamũtuĩra ciira mũthenya wa kũrĩkĩrĩria; tondũ niĩ ndiaaririe ndĩ o niĩ mwene, no Ithe ũrĩa wandũmire we mwene nĩandũmĩire watho wa ũrĩa njoiga na ũrĩa njarĩria; na nĩnjũũĩ atĩ watho wake nĩ muoyo wa tene na tene. Icio iria ndaragia niĩ nĩ ũndũ ũcio, o ta ũrĩa Baba anjĩrire, ũguo ndaragia.

13

Mbere ya iruga rĩa Bathaka, Jesũ nĩamenyete atĩ thaa yake

nĩyakinyĩte nĩguo athiĩ kuuma thĩ ĩno athiĩ kũrĩ Ithe, na tondũ nĩendete andũ ake arĩa maarĩ gũkũ thĩ, akĩmenda nginya mũthia. Na kĩrĩa kĩa kũrĩa kwa hwaĩ-inĩ kĩgĩkorwo kĩhingĩtie, na Ngoma ĩrĩ ĩkorwo nĩĩikĩtie thĩinĩ wa ngoro ya Juda wa Simoni Isikariota nĩguo amũneane, na Jesũ akĩmenya atĩ Ithe nĩaheete indo ciothe moko-inĩ make, na atĩ oimire kũrĩ Ngai na nĩathiiaga kũrĩ Ngai, akĩrũgama kuuma kĩrĩa kĩa kũrĩa kwa hwaĩ-inĩ na akĩiga nguo, na aarĩkia kuoya taũra akĩĩoha. Hĩndĩ ĩyo agĩikia maaĩ thĩinĩ wa karaiũ, na akĩambĩrĩria gwatha magũrũ ma arutwo na kũmahooria na taũra ũrĩa aarĩ ohetwo naguo. Nĩ ũndũ ũcio nĩokire kũrĩ Simoni Petero, nake ũcio akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, wee nĩwe ũrathambia magũrũ makwa? Jesũ nĩacookirie na akĩmwĩra atĩrĩ, Kĩrĩa niĩ ndĩreka, wee ndũũĩ rĩu, no nĩũkamenya thuutha wa maũndũ macio. Petero akĩmwĩra atĩrĩ: Ndũgũthambia magũrũ makwa nginya tene. Jeso akĩmũcookeria: Angĩkorwo ndigũthambia, ndũrĩ na gĩcunjĩ hamwe na niĩ. Simoni Petero akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, ti magũrũ makwa wiki, no na moko na mũtwe. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Mũndũ ũrĩa ũthambĩtio ndabataga gwĩthamba o magũrũ make, no nĩ mũtheru mwĩrĩ wothe, na inyuĩ mũrĩ atheru, no ti inyuothe. Nĩamenyete nĩgũkorwo ũrĩa kũmũneana we, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ oigire, Ti othe atheru mũrĩ. Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio athambie magũrũ mao na akuua nguo ciake, arĩkia gũikara thĩ rĩngĩ akĩmeera atĩrĩ, mũũĩ kĩrĩa njĩkĩte kũrĩ inyuĩ? Inyuĩ mwĩtaga niĩ Mũrutani na Mwathi, na mũrauga wega, nĩgũkorwo ndĩ o ũguo. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio niĩ ndathambia magũrũ manyu, o niĩ Mwathani na Mũrutani, na inyuĩ no mũrĩagĩrĩirwo gũthambania magũrũ. Nĩgũkorwo nĩndĩmũheete kĩonereria,

nĩguo o ta ũrĩa niĩ ndĩmwĩkĩire inyuĩ, o na inyuĩ mwĩke; ti-itherũ ti-itherũ ndĩramwĩra inyuĩ, ndungata ti nene gũkĩra mwene wayo, na kana mũtũmwo ti nene gũkĩra ũrĩa wamũtũmire. Akorwo mũũĩ maũndũ maya, mũrathimwo nĩ mũngĩmeka. Ndiraria ũhoro wa inyuothe; niĩ nĩnjũũĩ arĩa ndathuurire; no nĩguo Maandĩko mahingio, ũrĩa ũrarĩa hamwe na niĩ mũgate nĩanengeretie kĩgũrũ gĩake igũrũ rĩakwa. Kuuma rĩu ndĩramwĩra inyuĩ mbere ya gũtuĩka, nĩguo rĩrĩa gũgaatuĩka mwĩtĩkie atĩ nĩ niĩ ndĩ. Ti-itherũ, ti-itherũ, nĩngũmwĩra atĩrĩ: ũrĩa ũkwamũkĩra mũndũ o wothe ingĩtũma, nĩwe ũũkwamũkĩra; na ũrĩa ũũkwamũkĩra, nĩakwamũkĩra ũrĩa wandũmire. Thuutha wa kuuga maũndũ macio, Jesũ nĩathĩĩnĩkire roho-inĩ, na akĩruta ũira, akiuga atĩrĩ, Ti-itherũ, ti-itherũ, ndĩramwĩra atĩ ũmwe wanyu nĩakandeana. Nĩ ũndũ ũcio acio arutwo nĩmeeroraga o ũmwe ũrĩa ũngĩ, maagĩte ũmenyo ũhoro wa ũrĩa ekwaga. Nĩ kwarĩ ũmwe wa arutwo ake ekomete gĩthũri-inĩ kĩa Jesũ, ũrĩa Jesũ endete; nĩ ũndũ ũcio Simoni Petero akĩmũhũũria atĩ amenye nũũ ũngĩkorwo arĩ ũrĩa araaria ũhoro wake. Kũgũa igũrũ rĩa ũcio no ũcio igũrũ wa gĩthũri kĩa Jesũ, akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, nũũ? Jeso nĩacookia: Ũcio nĩwe ũrĩa niĩ ngatobokia kĩenyũ kĩu ngaamũhe. Nake aarĩkia kũtobokia kĩenyũ kĩu, akĩhe Judah mũrũ wa Simoni Iskariota. Na thutha wa kĩrĩa kĩenyũ, hĩndĩ ĩyo Shaitani agĩtoonya thĩinĩ wa ũcio mũndũ. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmwĩra: Ũrĩa ũreka, ũke na ihenya. Ũndũ ũyũ no gũtirĩ mũndũ o na ũmwe wa arĩa maikarĩte metha-inĩ wamenyire nĩ ũndũ wa kĩĩ aamwĩrire ũguo; nĩgũkorwo amwe meeciiragia, tondũ Judah nĩwe warĩ na mũhuko wa mbeca, atĩ Jesũ nĩkũmwĩra aramwĩra, gũra indo iria tũbataire nĩ ũndũ wa

gĩathĩ, kana athĩĩni nĩguo amahe kĩndũ. Thuutha wa kũgwata kĩrĩa kĩenyũ, akiuma o rĩmwe, na kwarĩ ũtukũ. Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio oimire, Jesũ akiuga atĩrĩ, rĩu Mũriũ wa Mũndũ nĩatũmĩtwo riiri, na Ngai nĩatũmĩtwo riiri thĩinĩ wake. Angĩkorwo Ngai atũmirwo gũkena thĩinĩ wake, na Ngai nĩagatũma we gũkena thĩinĩ wake mwene, na o rĩmwe nĩagatũma we gũkena. Ciana ciaku, ndĩ o na inyuĩ ihinda inini. Mũkaarondoria, na o ta ũrĩa ndeerire Ayahudi atĩ harĩa niĩ ndĩrathiĩ, inyuĩ mũtingĩhota gũũka, na inyuĩ ndĩramwĩra rĩu. Ndĩramũhe watho mwerũ nĩguo mwendane, o ta ũrĩa ndamwendete, nĩguo o na inyuĩ mwendane. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ nĩmakamenya andũ othe atĩ inyuĩ mũrĩ arutwo akwa, angĩkorwo mũrĩ na wendani thĩinĩ wanyu ene. Simoni Petero akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, ũrathiĩ kũ? Jesũ akĩmũcookeria atĩrĩ; kũrĩa niĩ ndĩrathiĩ, ndũngĩhota kũnũmĩrĩra rĩu, no thuutha nĩũkũnũmĩrĩra. Petero aramwĩra atĩrĩ, Mwathani, nĩ kĩĩ gĩtũmi ndingĩhota gũkũrũmĩrĩra rĩu? Roho wakwa nĩngaũiga nĩ ũndũ waku. Jesũ akĩmũcookeria atĩrĩ, Roho waku nĩ ũndũ wakwa ũkaiga? Ameni, ameni ndĩrakwĩra atĩ ngũkũ ndĩkaana o nginya ũkoraga ũnduĩte maita matatũ.

14

Ngoro cianyu tigai ĩthĩĩnĩke; mwĩtĩkia Ngai, na mwĩtĩkia niĩ o nakuo. Thĩinĩ wa nyũmba ya baba wakwa nĩ kũrĩ na tũciikaro tũingĩ; angĩkorwo ti ũguo, nĩndĩmwĩrire; nĩngũthiĩ gũthondekera inyuĩ handũ; na angĩthiĩ na ngũthondekera inyuĩ handũ, nĩngũcooka rĩngĩ na ndĩmũoe inyuĩ kũrĩ niĩ mwene,

nĩguo harĩa ndĩ niĩ, o na inyuĩ mũkorwo mũrĩ ho. Na kũrĩa niĩ ndĩrathiĩ mũũĩ, na njĩra mũũĩ. Thomasi akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, ithuĩ tũtimenyete kũrĩa ũrathiĩ, na atĩa tũngĩhota kũmenya njĩra? Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ ndĩ njĩra, na ũhoro wa ma, na muoyo. Gũtirĩ mũndũ ũngĩkinya kũrĩ Ithe angĩkorwo ti ũgereire niĩ. Korwo mwamenyete niĩ, mwamenyete baba wakwa o na. Na kuuma rĩu inyuĩ nĩmũmũmenyete na nĩmũmwonete. Filipu akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, tuonie Ithe na nĩgũtũigana. Jeso akĩmwĩra: Ihinda inene ndĩ hamwe na inyuĩ, na ndũranjũũĩ, Filipu? Ũrĩa wonete niĩ nĩonete Ithe; na ũkuuga atĩa, tuonie Ithe? Ndũrĩetĩkia atĩ niĩ ndĩ thĩinĩ wa Baba na Baba arĩ thĩinĩ wakwa? Ciugo iria niĩ ndĩramwĩra inyuĩ, kuuma harĩ niĩ mwene ndiaragia; no Ithe ũrĩa aikaraga thĩinĩ wakwa we mwene nĩwe wĩkaga mawĩra. Mwĩtĩkiei niĩ atĩ ndĩ thĩinĩ wa Ithe, na Ithe arĩ thĩinĩ wakwa; no angĩkorwo ti ũguo, mwĩtĩkiei niĩ nĩ ũndũ wa mawĩra macio menyene. Ti ngai, ti ngai ndĩramwĩra inyuĩ, ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa, mawĩra marĩa niĩ njĩkaga o nake nĩekwĩka, na nĩekwĩka manene gũkĩra maya, tondũ niĩ ndĩrathiĩ kũrĩ Baba wakwa, na kĩrĩa gĩothe mũngĩhooya thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, ũndũ ũcio nĩngwĩka, nĩgeetha Baba atũũgĩrio thĩinĩ wa Mũriũ. Angĩkorwo mũkahooya kĩndũ o na kĩrĩkũ thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, niĩ nĩngwĩka. Angĩkorwo nĩmwendete, rũgiai maathani makwa, na niĩ nĩngũhooya Ithe na nĩakaheana ũmũteithia ũngĩ, nĩguo aikare hamwe na inyuĩ nginya tene, Roho wa ma, ũrĩa thĩ ndĩngĩhota kwamũkĩra, tondũ ndĩramuona kana ndĩramũmenya; no inyuĩ nĩmũramũmenya, tondũ aikaraga hamwe na inyuĩ na agaakorwo thĩinĩ wanyu. Ndikamũtiga mũtuĩke ciana cia ngoriai; ndĩrooka kũrĩ inyuĩ.

Kahinda kanini na thĩ ndĩrĩ kũnyona rĩngĩ, no inyuĩ nĩmũkũnyona, tondũ nĩndĩ muoyo na inyuĩ nĩmũgũtũũra muoyo. Mũthenya ũcio nĩmũkamenya atĩ niĩ ndĩ thĩinĩ wa Baba wakwa, na inyuĩ mũrĩ thĩinĩ wakwa, na niĩ ndĩ thĩinĩ wanyu. Ũrĩa ũrĩ na maathani makwa na akĩmaiga, ũcio nĩwe ũndendaga, nake ũrĩa ũndendaga nĩakendwo nĩ Baba wakwa, na niĩ nĩngamwenda na nĩngeyonania harĩ we niĩ mwene. Judah, ti ũrĩa Iscariot, akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, nĩ kĩĩ gĩtuĩkĩte atĩ nĩũrenda kwĩguũrĩria ithuĩ na ti thĩ yothe? Jesũ akĩmũcookeria na akĩmwĩra atĩrĩ, Mũndũ angĩkorwo nĩendete, nĩakaiga kiugo gĩakwa, na Baba wakwa nĩakamwenda, na tũgooka kũrĩ we, na tũtũũre hamwe nake. Ũrĩa ũtarĩ wendaga niĩ ciugo ciakwa ti aiguaga, na kiugo kĩrĩa mũiguaga ti kĩa niĩ, no nĩ kĩa Baba ũrĩa wandũmire. Maũndũ maya nĩndamwarĩirie ngĩikara hamwe na inyuĩ; no Mũteithia, Roho Mũtheru ũrĩa Ithe agatũma na rĩĩtwa rĩakwa, ũcio nĩwe ũkamũrutana maũndũ mothe na amũririkanie maũndũ mothe marĩa ndamwĩrire. Thayũ ndĩmũtigĩria inyuĩ, thayũ wakwa ndĩmũhe inyuĩ; ti o ta ũrĩa thĩ ĩheaga, niĩ ndĩmũhe inyuĩ. Ngoro cianyu itikarekere kana ndĩkatigĩre. Mũiguĩte atĩ niĩ ndoigire inyuĩ, nĩ ndĩrathiĩ na nĩ ndĩrooka kũrĩ inyuĩ; korwo mwendete, nĩ mũngĩakenire tondũ ndoigire, nĩ ndĩrathiĩ kũrĩ Baba; tondũ Baba wakwa nĩ mũnene kũngĩra; na rĩu nĩ ndĩmwĩrire inyuĩ mbere gũtuĩka, nĩguo rĩrĩa gũkatuĩka mwĩtĩkie. Ndigacooka kwaria maũndũ maingĩ na inyuĩ; nĩgũkorwo mwathi wa thĩ nĩarooka, na thĩinĩ wakwa ndarĩ na kĩndũ; no nĩguo thĩ ĩmenye atĩ nĩndendete Baba, na o ta ũrĩa Baba aanjathire, ũguo nĩnjĩkaga. Ũkĩrai, nĩtũthiĩ kuuma haha.

15

Niĩ ndĩ mũthabibũ wa ma, na ithe wakwa nĩ mũrĩmi. Rũhonge o ruothe thĩinĩ wakwa rũtarĩ rũkũrutaga maciaro, nĩarũeheragia; na rũhonge o ruothe rũrĩa rũkũrutaga maciaro, nĩarũtheragia nĩguo rũciare maciaro maingĩ. Inyuĩ mũrĩ atheru o na rĩu nĩ ũndũ wa kiugo kĩrĩa ndĩmwarĩirie. Ikarai thĩinĩ wakwa, na niĩ thĩinĩ wanyu. O ta ũrĩa rũhonge rũtangĩhota kũruta maciaro ruo mwene, angĩkorwo ti rũikaraga thĩinĩ wa mũthabibũ, ũguo no taguo o na inyuĩ, angĩkorwo ti mũikaraga thĩinĩ wakwa. Niĩ ndĩ mũthabibũ ũcio, inyuĩ mũrĩ honge ciaguo. Ũrĩa ũikaraga thĩinĩ wakwa na niĩ thĩinĩ wake, ũcio arehaga maciaro maingĩ, tondũ mũtarĩ na niĩ mũtingĩhota gwĩka ũndũ o na ũrĩkũ. Angĩkorwo mũndũ ndaikaraga thĩinĩ wakwa, nĩaikagwo nja ta rũhonge na nĩaũmaga, nao nĩmacookanagĩrĩria icio na nĩmaciikaga mwaki-inĩ, nacio nĩicinagwo. Angĩkorwo mũtũũra thĩinĩ wakwa na ciugo ciakwa itũũra thĩinĩ wanyu, kĩrĩa gĩothe mwenda hooyai, na nĩmũkaheo. Thĩinĩ ũyũ Baba wakwa nĩagoocanio, nĩguo mũciarithie matunda maingĩ, na mũtuĩke arutwo akwa. O ta Baba endete anendetie, na niĩ nĩndamwendete inyuĩ, ikarai thĩinĩ wa wendo wakwa. Angĩkorwo mũrũmagia maathani makwa, nĩmũgũtũũra thĩinĩ wa wendani wakwa, o ta ũrĩa niĩ njarũmĩtie maathani ma Baba wakwa na ndĩratũũra thĩinĩ wa wendani wake. Ici njaria inyuĩ nĩguo gĩkeno gĩakwa kĩikare thĩinĩ wanyu, na gĩkeno kĩanyu kĩhingĩrio. Ĩno nĩyo rĩathani rĩakwa, nĩguo mwendanage o ta ũrĩa ndamwendete. Gũtirĩ mũndũ ũrĩ na wendani mũnene gũkĩra ũyũ, nĩguo mũndũ aige

roho yake nĩ ũndũ wa arata ake. Inyuĩ mũrĩ arata akwa angĩkorwo mwĩkaga maũndũ mothe marĩa niĩ ndĩramwatha. Ndikũmwĩta ngombo rĩngĩ, tondũ ngombo ndĩmenyaga ũrĩa mwathi wayo ekaga, no inyuĩ ndĩmwĩtĩte arata, tondũ maũndũ mothe marĩa ndaiguire kuuma kũrĩ Baba wakwa nĩndĩmamenyithĩtie. Ti inyuĩ mwathuurire niĩ, no nĩ niĩ ndathuurire inyuĩ, na ndamũigire nĩguo mũthiĩ na mũciare maciaro, na maciaro manyu matũũre, nĩguo kĩrĩa gĩothe mũkaahooya Ithe thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, amũhe. Ici nĩcio ndĩramwatha inyuĩ, nĩguo mwendanage inyuĩ ene. Angĩkorwo thĩ ĩmũthũire, menyai atĩ nĩĩanthũire mbere yanyu. Akorwo mwarĩ a thĩ, thĩ nĩĩngĩendete kĩrĩa kĩayo kĩene, no tondũ mũtirĩ a thĩ, no nĩ niĩ ndamũthuurire kuuma thĩ-inĩ, nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio thĩ ĩmũthũire. Ririkanai kiugo kĩrĩa niĩ ndamwĩrire: ndungata ti nene gũkĩra mwathi wayo. Angĩkorwo nĩmaingatire, o na inyuĩ nĩmakamũingata; angĩkorwo nĩmaikirie kiugo gĩakwa, o na kĩanyu nĩmakakĩiga. No ici indo ciothe nĩmakamuĩka kũrĩ inyuĩ nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩakwa, tondũ matiũĩ ũrĩa wandũmire. Korwo ndĩagĩire gũũka na njarie nao, matingĩagĩire na mehia, no rĩu matirĩ na gĩtũmi kĩa kũmagirithagia mehia mao. Mũndũ ũrĩa ũthũire nĩathũire o na Baba wakwa. Korwo ndingĩekire mawĩra marĩa gũtirĩ mũndũ ũngĩ wanaeka gatagatĩ-inĩ kao, matingĩagĩire na mehia, no rĩu nĩmoonete na nĩmathũire o na niĩ o na ithe wakwa. No nĩguo kiugo kĩrĩa kĩandĩkĩtwo thĩinĩ wa watho wao kĩhingĩrio, atĩ nĩmathũire hatarĩ gĩtũmi. Rĩrĩa Mũmĩrĩrĩria ũrĩa niĩ ngaatũma kũrĩ inyuĩ kuuma kũrĩ Ithe agooka, Roho wa ũhoro wa ma ũrĩa uumaga kuuma kũrĩ Ithe, ũcio nĩakarutira ũira ũhoro wakwa;

na inyuĩ o na inyuĩ nĩmũrutaga ũira, tondũ kuuma kĩambĩrĩria mũkoretwo hamwe na niĩ.

16

Ici ndũme njarie kũrĩ inyuĩ nĩguo mũtikagĩe na kĩhĩtia. Nĩmagatũma mũikario nja ya thunagogi, no nĩgũgoka thaa ĩrĩa mũndũ wothe ũrĩa ũkaamũũraga inyuĩ eciirie atĩ nĩarutaga wĩra wa gũtungatĩra Ngai. Nao maũndũ macio makaameka, tondũ matiamenyire Ithe kana niĩ. No nĩnjarĩtie inyuĩ maũndũ maya nĩguo rĩrĩa ihinda rĩgaakinya, mũririkane ũhoro wamo atĩ niĩ ndamwĩrire inyuĩ. No maũndũ maya ndiamwĩrire kuuma kĩambĩrĩria, tondũ ndarĩ hamwe na inyuĩ. Rĩu no nĩndĩ thiĩ kũrĩ ũrĩa wandũmire, na gũtirĩ mũndũ o na ũmwe wanyu ũkũũria atĩrĩ ũrathiĩ kũ, no tondũ nĩnjarĩirie maũndũ maya inyuĩ, kĩeha nĩkĩiyũrĩtie ngoro cianyu. No rĩrĩ, niĩ ndĩramwĩra ũhoro wa ma: nĩ wega kũrĩ inyuĩ nĩguo niĩ ndiume. Nĩgũkorwo angĩkorwo niĩ ndiathiĩ, Mũmũteithi ndagooka kũrĩ inyuĩ; no angĩkorwo nĩngũthiĩ, nĩngũmũtũma kũrĩ inyuĩ; na aakinya ũcio nĩagaciirithia thĩ ũhoro wa mehia na ũhoro wa ũthingu na ũhoro wa ciira. Ũhoro wa mehia, tondũ matiĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa; ũhoro wa ũthingu, tondũ ndĩrathiĩ kũrĩ Baba wakwa na mũtigacooka kũnyona; ũhoro wa ciira, tondũ mwathi wa thĩ ĩno nĩatuĩrĩirwo ciira. Nĩndĩ na maũndũ maingĩ ma kũmwĩra, no mũtingĩhota kũmakirĩrĩria rĩu. Rĩrĩa no ũcio ũgaakorwo ũũkĩte, Roho wa ma, nĩagakamuongoragia inyuĩ thĩinĩ wa ma yothe, nĩgũkorwo ti nĩagakaria kuuma harĩ we mwene, no maũndũ

mothe marĩa angĩigua nĩagakaria, na maũndũ marĩa maroka nĩagakamenyithia inyuĩ. Ũcio nĩwe ũkaahe riiri, tondũ nĩakooya kuuma kũrĩ niĩ na aanamwĩre inyuĩ. Indo ciothe iria baba arĩ nacio nĩ ciakwa, nĩ ũndũ ũcio ndoigire atĩ nĩekuoya kuuma kũrĩ niĩ na amuhe inyuĩ. Kahinda kanini mũtikonaga niĩ, na rĩngĩ kahinda kanini nĩmũkuonaga niĩ, tondũ niĩ nĩngũthiĩ kũrĩ Ithe. Arutwo amwe ake makĩũrania atĩrĩ, Nĩ kĩĩ ũndũ ũyũ atwĩraga atĩ, Kahinda kanini mũtigacooka kũnyona, na rĩngĩ kahinda kanini mũcooke mũnyone, na atĩ, Niĩ nĩ ndethe kũrĩ Baba? Nĩ ũndũ ũcio maarĩ makiuga atĩrĩ: Ũndũ ũyũ nĩ kĩĩ ũrĩa ekuuga ũhoro wa kanini? Tũtimenyaga kĩrĩa araaria. Nĩamenyire nĩ ũndũ ũcio Jesũ atĩ nĩmendaga kũmũũria, na akĩmeera, Ũhoro wa ũndũ ũyũ mũracaria na inyuĩ ene atĩ ndoigire, Hanini na mũtikuona niĩ, na rĩngĩ hanini na nĩmũkuona niĩ? Ti tiga ti tiga ndĩramwĩra atĩrĩ nĩmũkarĩra na mũgacakaya inyuĩ, no thĩ nĩĩgakena; inyuĩ nĩmũkaigua kĩeha, no kĩeha kĩanyu gĩgaatuĩka gĩkeno; mũndũ-wa-nja rĩrĩa aciaraga arĩ na kĩeha, tondũ ihinda rĩake nĩrĩkinyu; no rĩrĩa aciara kaana, ndacookaga kũririkana mĩnyamaro nĩ ũndũ wa gĩkeno tondũ mũndũ aciarĩirwo thĩ-inĩ. Na inyuĩ nĩ ũndũ ũcio mũrĩ na ruo rĩu ti-itherũ, no rĩngĩ nĩngũmuona inyuĩ, na ngoro cianyu nĩigakena, na gĩkeno kĩanyu gũtirĩ mũndũ ũngĩkĩeheria kũrĩ inyuĩ. Na thĩinĩ wa mũthenya ũcio mũtikaanjũria ũndũ o na ũrĩkũ. Tĩ-nĩ, tĩ-nĩ, ndĩramwĩra atĩrĩ indo ciothe iria mũngĩhooya Ithe thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, nĩekũmũhe. Nginya rĩu mũtihoete kĩndũ o na kĩmwe thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa; hoyai na nĩmũkaheo, nĩguo gĩkeno kĩanyu kĩiyũre. Maũndũ maya thĩinĩ wa thimo nĩndamwarĩirie, no thaa nĩĩroka rĩrĩa itikũmwarĩria rĩngĩ thĩinĩ wa thimo, no

nĩngũmwĩra ũhoro wa Ithe na ũhingĩrĩrie. Mũthenya ũcio thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa nĩmũkũhooya; na ndikũmwĩra atĩ nĩngũhooya Ithe ũhoro wanyu; nĩgũkorwo we mwene Ithe nĩamwendete, tondũ inyuĩ nĩmwendete, na nĩmwĩtĩkĩtie atĩ niĩ ndoimire kũrĩ Ngai. Ndoimire harĩ Ithe na nĩndokĩte gũkũ thĩ; rĩngĩ nĩndĩrekereria thĩ na nĩndĩthiĩ kũrĩ Ithe. Arutwo ake makĩmwĩra atĩrĩ, Ona rĩu ũraaria na ũhoro ũtarĩ hitho, na ndũroiga thimo o na ĩmwe. Rĩu nĩtũũĩ atĩ nĩũũĩ maũndũ mothe na ndũrĩ na bata wa atĩ mũndũ akũũrie. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ nĩtwĩtĩkĩtie atĩ kuuma kũrĩ Ngai nĩwoimire. Jesũ aamacookirie atĩrĩ: Rĩu nĩmwĩtĩkia? Onai thaa nĩĩrooka, na rĩu nĩĩũkĩte, nĩguo mũhurunje o mũndũ athiĩ gwake mwene na mũndigie ndĩ nyiki; na ndirĩ nyiki, tondũ Baba arĩ hamwe na niĩ. Maũndũ maya ndamwarĩirie nĩguo thĩinĩ wakwa mũgĩe na thayũ. Thĩinĩ wa thĩ inyuĩ nĩmũgakorwo na mathĩĩna; no gĩai na ũcamba, niĩ nĩndootie thĩ.

17

Maũndũ macio Jesũ nĩaranirie, na akĩoya maitho make igũrũ na akiuga: Baba, thaa nĩĩkinyĩte; gooca Mũrũ waku, nĩguo o nake Mũrũ waku agũgoce wee, o ta ũrĩa wamũheire wathani wa mĩĩrĩ yothe, nĩguo kĩrĩa gĩothe ũmũheire amahe muoyo wa tene na tene. Ĩno nayo nĩyo mũtũũrĩre wa tene na tene, nĩguo mamenye wee Ngai ũmwe wa ma, na ũrĩa ũtũmire Jesũ Kristũ. Niĩ nĩndakũgoocithirie igũrũ rĩa thĩ, wĩra nĩndaũrĩkirie ũrĩa wandeheire nĩguo ndwĩke; na rĩu ngooca niĩ wee, Baba, harĩ

wee mwene na riiri ũrĩa ndaarĩ naguo mbere ya thĩ gũtuĩka harĩ wee. Nĩndaguũrĩirie rĩĩtwa rĩaku kũrĩ andũ arĩa wandeheire kuuma thĩ. Maarĩ aku na ũkamahe kũrĩ niĩ, na nĩmaikĩrĩte kiugo gĩaku. Rĩu nĩmamenyete atĩ indo ciothe iria wandeete nĩ kuuma harĩ wee; atĩ ciugo iria wandeete nĩndĩmaheete, na o nao nĩmacĩamũkĩrire, na nĩmamenyete na ma atĩ nĩ kuuma harĩ wee ndoimire, na nĩmetĩkĩtie atĩ wee nĩwandũmire. Niĩ ndĩrahooya ũhoro wao; ti ndĩrahooya ũhoro wa thĩ, no ndĩrahooya ũhoro wa arĩa ũndeheire, tondũ nĩ aku, na indo ciakwa ciothe nĩ ciaku na indo ciaku nĩ ciakwa, na nĩngoocithio thĩinĩ wao. Na ndirĩ thĩinĩ wa thĩ rĩngĩ, na aya marĩ thĩinĩ wa thĩ, na niĩ ndĩrooka kũrĩ wee. Baba mũtheru, menyerera thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩaku ũrĩa ũũheete, nĩguo matuĩke ũmwe o ta ithuĩ. Rĩrĩa ndaarĩ hamwe nao thĩ-inĩ, nĩndaamatairie thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩaku; arĩa wandeheire nĩndaamatairie, na gũtirĩ o na ũmwe wao waathiire tiga mũriũ wa ũthiĩ, nĩguo maandĩko mahinge. Rĩu no harĩa kũrĩ wee nĩndoka, na maũndũ maya nĩnjarĩria gũkũ thĩ nĩguo magĩe na gĩkeno gĩakwa kĩiyũrĩtio thĩinĩ wao. Niĩ nĩndĩmaheete kiugo gĩaku, na thĩ ĩkĩmathũũra tondũ matiĩ a thĩ, o ta ũrĩa niĩ ndiĩ wa thĩ. Ndirenda ti nĩguo ũmarute kuuma thĩ-inĩ, no nĩguo ũmagitĩre kuuma kũrĩ ũũru. Matiĩrĩ a thĩ, o ta niĩ ndĩrĩ wa thĩ. Amũre atheru thĩinĩ wa ma-thĩ maku; kiugo gĩaku nĩkĩo ma-thĩ. O ta ũrĩa wee wandũmire thĩ, ũguo o na niĩ nĩndamotũmire thĩ. Nĩ ũndũ wao niĩ ndĩĩtheria mwene, nĩguo o nao matuĩke atheru thĩinĩ wa ma. Ti ũhoro wa aya tu ndĩrahooya ũhoro wao wiki, no na ũhoro wa arĩa metĩkĩtie nĩ ũndũ wa kiugo kĩao thĩinĩ wakwa, nĩguo othe matuĩke ũmwe, o ta ũrĩa wee, Baba, ũrĩ thĩinĩ wakwa na niĩ ndĩ thĩinĩ waku, nĩguo o nao matuĩke ũmwe thĩinĩ witũ,

nĩguo thĩ yetĩkie atĩ wee nĩwandũmire. Nayo niĩ riiri ũrĩa wandeire nĩndamaheire, nĩguo matuĩke ũmwe o ta ũrĩa ithuĩ tũrĩ ũmwe, niĩ thĩinĩ wao na wee thĩinĩ wakwa, nĩguo matuĩke makinyanĩrie ũmwe, na nĩguo thĩ ĩmenye atĩ wee wandũmire na ũkamendete o ta ũrĩa wendete. Baba, arĩa ũũheete, nĩndĩrenda nĩguo harĩa ndĩ niĩ, nao makorwo hamwe na niĩ, nĩguo maone riiri wakwa ũrĩa ũũheete, tondũ wendete mbere ya gũtũma thĩ. Baba mũthingu, na thĩ ndĩakũmenyire, no niĩ nĩndakũmenyire, na aya nĩmamenyire atĩ wee nĩwandũmire; na nĩndamenyithirie rĩĩtwa rĩaku na nĩngũmenyithia, nĩguo wendani ũrĩa wandendire ũkorwo thĩinĩ wao, na niĩ thĩinĩ wao.

18

Ici ũndũ aauga, Jesũ akiuma hamwe na arutani ake mũrĩmo wa rũũĩ rwa Kidroni, harĩa haarĩ mũgũnda, ũrĩa aatoonya we mwene na arutani ake. Nowe Judah ũrĩa aamũneanaga nĩamenyete handũ hau, tondũ mahinda maingĩ Jesũ akoomanagĩra kũu hamwe na arutwo ake. Nĩ ũndũ ũcio Judah, aarĩkia kwoya gĩkundi kĩa thigari na ateithi kuuma kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na Afarisai, agĩũka kũu arĩ na matarĩ na tawa na indo cia mbaara. Jesũ nĩ ũndũ ũcio amenya maũndũ mothe marĩa moka igũrũ rĩake, athiĩte nja akĩmeera atĩrĩ, Nũũ mũracaria? Nĩmamũcookerie: Jesũ ũrĩa Mũnazareti. Jeso aameera atĩrĩ: Nĩ niĩ. Nake Judah ũrĩa aamũneanaga aarũgamĩte hamwe nao. Rĩrĩa oigire kũrĩ o atĩ nĩ niĩ ndĩ, makĩinũka na thuutha na makĩgũa thĩ. Rĩngĩ nĩ ũndũ ũcio akĩmooria: Nĩ ũũ

mũracaria? Nao makiuga atĩrĩ: Jesũ ũrĩa Mũnazareti. Jesũ akĩmacookeria; Ndamwĩrire atĩ nĩ niĩ ndĩ. Angĩkorwo nĩ niĩ mũracaria, rekei aya mathiĩ; nĩguo kiugo kĩrĩa ndoigire kĩhinge, atĩrĩ arĩa ũũheete, ndiahoorire o na ũmwe harĩ o. Simoni nĩ ũndũ ũcio Petero arĩ na rũhiũ rwa njora akĩruta ruo, na akĩgũtha ndungata ya mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene na akĩtinia gũtũ gwake kwa ũrĩo; na rĩĩtwa rĩa ndungata ĩyo rĩarĩ Maliko. Jesũ akĩĩra Petero atĩrĩ, Ikia rũhiũ rwa njora thĩinĩ wa mbica. Gĩkombe kĩrĩa Ithe aheete, githĩ ndikanyua? Nĩ ũndũ ũcio gĩkundi kĩa thigari na mũnene wa thigari na ndungata cia Ayahudi makĩnyiita Jesũ na makĩmuoha, na makĩmũtwara kũrĩ Anasi mbere; nĩgũkorwo aarĩ mũthoni-we wa Kayafa, ũrĩa warĩ mũthĩnjĩri-Ngai mũnene wa mwaka ũcio. Kaiapha nĩwe wataheire Ayahudi atĩ nĩ wega mũndũ ũmwe kũũraga nĩ ũndũ wa andũ. Simoni Petero na mũrutwo ũrĩa ũngĩ nĩmarũmĩrĩire Jesũ. Mũrutwo ũcio aamenyekaga nĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, na atoonya hamwe na Jesũ thĩinĩ wa nja ya mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene; no Petero aarũngiĩ hau mũrango-inĩ nja. Nĩ ũndũ ũcio mũrutwo ũrĩa ũngĩ, ũrĩa aamenyagwo nĩ mũthĩnjĩri-Ngai mũnene, akiuma na akĩaria na mũrangĩri wa mũrango, na akĩtoonyia Petero thĩinĩ. Nĩ ũndũ ũcio ndungata ya mũndũ-wa-njĩra ĩrĩa mũirĩtu ĩkĩĩra Petero: Githĩ o nawe ndũrĩ ũmwe wa arutwo a mũndũ ũyũ? Mũndũ ũcio akiuga atĩrĩ: Ndirĩ. No ngombo na ateithi maarũgamĩte marĩa maathondekete mwaki wa makara, tondũ kwarĩ na heho, na nĩmeyumanagia, nake Petero aarĩ hamwe nao arũgamĩte na akĩĩyumania. Mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene nĩ ũndũ ũcio akĩũria Jesũ ũhoro wa arutwo ake na ũhoro wa ũrutani wake. Jesũ akĩmũcookeria atĩrĩ, Niĩ

ndaririe thĩ yothe na ũhoro mũhiũ. Niĩ hĩndĩ ciothe ndarutaga ũrutani thĩinĩ wa kĩũngano na thĩinĩ wa hekarũ, harĩa Ayahudi monganaga hamwe hĩndĩ ciothe, na thĩinĩ wa hitho ndiaririe o na kĩndũ. Nĩ kĩĩ ũkũũria? Ũria andũ arĩa maiguĩte kĩrĩa ndamarĩirie; ona aya nĩmamenyaga kĩrĩa ndoigire niĩ. Ici no ũndũ ũcio wake woiga, ũmwe wa athũnyi arũgamĩte hakuhĩ aheanire Jesũ ihũũra akiuga, Ũũguo nĩguo ũcookagĩria mũthĩnjĩri-Ngai mũnene? Jesũ akĩmũcookeria atĩrĩ, Angĩkorwo nĩndaririe ũũru, ruta ũira wa ũũru ũcio, no angĩkorwo nĩ wega-rĩ, ũrangũtha nĩkĩ? Annas atũmire we arĩ muohetwo kũrĩ Kayafa mũthĩnjĩri-Ngai mũnene. Nĩ kwarĩ Simoni Petero arũgamĩte na akĩĩhehaga. Nĩ ũndũ ũcio makĩmwĩra: Githĩ o nawe ũrĩ ũmwe wa arutwo ake? Nĩaregire nĩ ũndũ ũcio ũrĩa na akiuga: Ndirĩ. Ũmwe wa ndungata cia mũthĩnjĩri-Ngai mũnene, ũrĩa warĩ mũndũ wa rũgongo na ũrĩa Petero aatinire gũtũ, aroiga atĩrĩ: Githĩ ti niĩ ndakuonire mũgũnda-inĩ hamwe nake? Rĩngĩ nĩ ũndũ ũcio Petero nĩaregire, na o rĩmwe ngũkũ ĩkĩgamba. Nĩmatongoririe Jesũ kuuma kũrĩ Kayafa magĩthiĩ nake nyũmba-inĩ ya mũnene wa barũthi, na yarĩ rũciinĩ, nao ene matiathiire thĩinĩ wa nyũmba ĩyo ya mũnene wa barũthi, nĩguo matigathaahio, no nĩguo marĩe Bathaka. Nĩoimire kũu nĩ ũndũ ũcio Pilato kũrĩ o, na akiuga, Nĩ ũthitangi ũrĩkũ mũrehaga igũrũ rĩa mũndũ ũyũ? Nĩmacookirie na makĩmwĩra atĩrĩ, Korwo ti ũndũ ũyũ nĩ mwĩki wa ũũru, tũtingĩakũneanire we. Nĩ ũndũ ũcio Pilato akĩmeera atĩrĩ: Mũmũoei inyuĩ na mũmũtuĩre ciira kũringana na watho wanyu. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi makĩmwĩra atĩrĩ: Ithuĩ tũtĩkĩrĩtio kũũraga mũndũ o na ũrĩkũ; nĩguo kiugo kĩa Jesũ kĩhinge kĩrĩa oigire akĩonania gĩkuũ kĩa mũthemba ũrĩkũ

ekwagĩrĩire gũkua. Pilato agĩcooka gũtoonya thĩinĩ wa nyũmba ya ũthamaki rĩngĩ, na akĩĩta Jesũ, na akĩmũũria atĩrĩ, Wee nĩwe mũthamaki wa Ayahudi? Jesũ akĩmũcookeria atĩrĩ, Wee ũroiga ũndũ ũyũ ũrutĩte wĩciiragia mwene, kana nĩ andũ angĩ makwĩrire ũhoro wakwa? Pilato acookirie; Kaĩ niĩ ndĩ Mũyahudi? Rũrĩrĩ rwaku na athĩnjĩri-Ngai arĩa anene nĩmakũneanire kũrĩ niĩ; nĩ atĩa wekire? Jesũ acookirie atĩrĩ, Ũthamaki wakwa ti wa thĩ ĩno. Korwo ũthamaki wakwa warĩ wa thĩ ĩno, atungata akwa nĩmakorwo marũĩte nĩguo ndikaneane kũrĩ Ayahudi. No rĩu ũthamaki wakwa ti wa gũkũ. Nĩ ũndũ ũcio Pilato akĩmwĩra: Nĩ ũndũ ũcio wee ũrĩ mũthamaki? Jesũ akĩmũcookeria: Wee nĩũroiga atĩ niĩ ndĩ mũthamaki. Niĩ nĩ ũndũ wa ũyũ ndaciarĩirwo na nĩ ũndũ wa ũyũ nĩndokire gũkũ thĩ, nĩguo ndĩrute ũira wa ũhoro ũrĩa wa ma. Mũndũ wothe ũrĩa arĩ wa ma aiguaga mũgambo wakwa. Pilato akĩmwĩra atĩrĩ: Ũhoro wa ma nĩ kĩĩ? Na aarĩkia kuuga ũguo akiuma rĩngĩ athiĩ kũrĩ Ayahudi na akĩmeera: Niĩ ndirona mahĩtia o na marĩkũ thĩinĩ wake; no nĩ kũrĩ na mũtugo kũrĩ inyuĩ nĩguo ndĩmũrekerie ũmwe kũrĩ inyuĩ hĩndĩ ya Bathaka; nĩ mũkwenda nĩ ũndũ ũcio ndĩmũrekerie mũthamaki wa Ayahudi? Nĩmaanĩrĩire rĩngĩ othe makiuga: ti ũyũ, no Baraba. No rĩrĩ, Baraba aarĩ mũici.

19

Hĩndĩ nĩ ũndũ ũcio Pilato akĩoya Jesũ na akĩmũhũũra na iboko. Na thigari, maarĩkia gũtuma thũmbĩ kuuma mĩigua, makĩmĩigĩrĩra mũtwe wake, na makĩmũhumba nguo ya rangi

wa ndathi na makĩmwĩra: Wega, mũthamaki wa Ayahudi; na makĩmũhũũra. Nĩoimire nĩ ũndũ ũcio rĩngĩ nja Pilato, na akĩmeera atĩrĩ, Onai, ndĩramũrehere nja, nĩguo mũmenye atĩ thĩinĩ wake gĩtũmi o na kĩmwe ndĩronire. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ nĩoimire nja ehumbĩte thũmbĩ ya mĩigua na nguo ya rangi wa ndathi, nake akĩmeera atĩrĩ: onai mũndũ ũcio. Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na ndungata maamuonire, makĩanĩrĩra makiuga: Mũmwambe mũtĩ-igũrũ, mũmwambe mũtĩ-igũrũ. Pilato akĩmeera atĩrĩ: Mũmũoe inyuĩ na mũmũcuure mũtĩ-igũrũ; nĩgũkorwo niĩ ndionaga gĩtũmi thĩinĩ wake. Ayahudi nĩmamũcookirie atĩrĩ, Ithuĩ tũrĩ na watho, na kũringana na watho witũ agĩrĩirwo nĩ gũkua, tondũ eyũmbĩte mũriũ wa Ngai. Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio Pilato aiguire kiugo kĩu, nĩetigĩrire makĩria, na atoonya thĩinĩ wa nyũmba ya ũthamaki rĩngĩ na akĩĩra Jesũ: Uumĩte kũ wee? No Jesũ ndaamũheire icookio. Nĩ ũndũ ũcio Pilato akĩmwĩra atĩrĩ: Ndũrandugĩra? Ndũũĩ atĩ ndĩ na wathani wa gũkũmambithia mũtĩ-igũrũ na ndĩ na wathani wa gũkũrekereria? Jeso acookirie atĩrĩ, Ndwaarĩ na wathani o na ũmwe igũrũ rĩakwa, angĩkorwo ndwarĩ ũheanĩtwo kuuma igũrũ; nĩ ũndũ ũcio ũrĩa ũrandeanaga harĩ wee arĩ na mehia manene. Kuuma ũndũ-inĩ ũcio Pilato nĩerageria kũmũrekeria; no Ayahudi nĩmanĩrĩire makiuga atĩrĩ, angĩkorwo nĩũkũmũrekeria ũyũ, ndũrĩ mũrata wa Kaisari. Mũndũ wothe ũrĩa wĩtuaga mũthamaki we mwene nĩaaragia gũũkĩrĩra Kaisari. Pilato nĩ ũndũ ũcio aiguire ũhoro ũcio, akiumia Jesũ nja, na agĩikara thĩ igũrũ rĩa gĩtĩ kĩa ciira handũ hetagwo Rĩthagĩtwo na Mahiga, na rĩrĩa rĩ Kĩhibirania Gabatha; na kwarĩ ihaarĩria rĩa Bathaka, na thaa yarĩ ta ya ĩtandatũ; nake akĩĩra Ayahudi atĩrĩ:

Onai mũthamaki wanyu. No makĩanĩrĩra: Eheriai, eheriai, mũmambire mũtĩ-igũrũ. Pilato aameera atĩrĩ: Mũthamaki wanyu nĩngũmũmbanĩra mũtĩ-igũrũ? Athĩnjĩri arĩa anene makĩmũcookeria atĩrĩ: Tũtirĩ na mũthamaki ũngĩ tiga Kaisara. Hĩndĩ nĩ ũndũ ũcio, nĩamũneanire kũrĩ o nĩguo ambanĩrio mũtĩ-igũrũ. Nao makĩamũkĩra Jesũ na makĩmũtongoria; na akuuĩte mũtharaba wake akiuma agĩthiĩ handũ heetagwo ha ihanga, ũrĩa wetagwo na Kĩhibirania Gologotha, harĩa maamũmbanĩirie, na hamwe nake angĩ eerĩ mũrĩmo ũmwe na mũrĩmo ũrĩa ũngĩ, no Jesũ gatagatĩ. Pilato nĩandĩkire mũtwe na akĩũiga igũrũ rĩa mũtĩ wa mũrũgamo, na warĩ wandĩkĩtwo atĩrĩ, Jesũ Mũnazareti Mũthamaki wa Ayahudi. Nĩ ũndũ ũcio, Ayahudi aingĩ nĩmathomire mũtwe ũcio, tondũ handũ harĩa Jesũ aambatithirio warĩ hakuhĩ na itũũra, na warĩ wandĩkĩtwo na Kĩhibirania, na Kĩgiriki, na Kĩrũmi. Nĩ ũndũ ũcio athĩnjĩri-Ngai arĩa anene a Ayahudi maarĩ makiuga kũrĩ Pilato, tiga kwandĩka, mũthamaki wa Ayahudi, no andĩka atĩ ũcio ooigire, niĩ ndĩ mũthamaki wa Ayahudi. Pilato nĩacookirie atĩrĩ, Ũrĩa ndĩandĩkĩte, nĩndĩandĩkĩte. Nĩ ũndũ ũcio thigari, rĩrĩa maambaratirie Jesũ, moire nguo ciake na magĩciũra icunjĩ inya, o mũthigari akĩgaya gĩcunjĩ, na kanzu. No kanzu ĩyo yatiarĩ na mĩthũngo, yatumĩtwo kuuma igũrũ ĩgathiĩ ũguo wothe. Nĩ ũndũ ũcio makĩaria mũndũ na ũrĩa ũngĩ atĩrĩ: Tũtikanatembũrangie, no reke tũcuuke mĩtĩ nĩ ũndũ wake nĩguo tũmenye nũũ ũgaatuĩka wake; nĩguo maandĩko mahingĩrio marĩa moigaga atĩrĩ: Nĩmagayanire nguo ciakwa o ene, na igũrũ rĩa nguo yakwa makĩgũitha mũtĩ. Thigari icio nĩo meekire maũndũ macio. Nao maarũgamĩte hau hakuhĩ na mũtharaba wa Jesũ nyina wake na mwarĩ wa nyina wake,

Mariamu wa Kolopa na Mariamu Magadalena. Jesũ nĩ ũndũ ũcio onete nyina na mũrutwa ũrĩa arũgamĩte ũrĩa endete, akĩĩra nyina wake, Mũndũ-wa-nja, ona mũriũ waku. Hĩndĩ ĩyo akĩĩra mũrutwo ũcio: Ona nyina waku. Na kuuma thaa ĩyo mũrutwo akĩmũoya agĩthiĩ nake gwake mwene. Thuutha wa ũndũ ũcio akĩmenya Jesũ atĩ maũndũ mothe nĩmarĩkĩtie kũhingio, nĩguo maandĩko mahinge, akiuga: Ndĩ na nyoota. Nĩ ũndũ ũcio nĩ kwarĩ na indo ĩiyũrĩtwo thakame ya mũthabibũ ĩrĩa ĩrĩ mũrũrũ ĩiyũrĩte biũ, nao maiyũrĩtie kĩbũũ thakame ya mũthabibũ ĩrĩa ĩrĩ mũrũrũ na magĩĩkĩra hisopo, makĩmĩrehera kanua gake. Rĩrĩa Jesũ aamĩrĩire ndawa ĩrĩa ĩrũrũ, akiuga atĩrĩ, Nĩkũrĩkĩra, na ainamĩrĩria mũtwe, akĩneana roho. Ayahudi acio, nĩguo mĩĩrĩ ndĩkare mĩtharaba-inĩ mũthenya wa Thabatũ, tondũ warĩ mũthenya wa ũhaarĩria, na mũthenya ũcio wa Thabatũ warĩ mũnene, mooririe Pilato nĩguo magũrũ mao matuunjwo, na mĩĩrĩ ĩeherio. Nĩ ũndũ ũcio thigari ikĩũka, na ikiunanga magũrũ ma ũrĩa wa mbere na ma ũrĩa ũngĩ ũrĩa wambanĩirio mũtĩ-igũrũ hamwe nake; no rĩrĩa maakinyire Jesũ, rĩrĩa moonire atĩ nĩakuĩte kũrĩa, matiaunangire magũrũ make, no ũmwe wa thigari akamũtheeca mwena wake na itimũ, na o rĩmwe thakame na maaĩ ikiumire. Na ũrĩa wonete nĩarutĩte ũira, na ũira wake nĩ wa ma, na ũcio nĩamenyete atĩ nĩaraaria ma, nĩguo o na inyuĩ mwĩtĩkie. Nĩgũkorwo maũndũ maya mekĩkire, nĩguo maandĩko mahingio, ihĩndĩ rĩake rĩtigatuĩka tũcunjĩ. Na rĩngĩ maandĩko mangĩ moigaga: Nĩmakoona ũrĩa maathũrire. Thuutha wa maũndũ macio, Jusufu wa kuuma Arimathea, ũrĩa aarĩ mũrutwo wa Jesũ, no aarĩ ahithĩtwo nĩ ũndũ wa gwĩtigĩra Ayahudi, akĩũria Pilato nĩguo oe mwĩrĩ wa Jesũ; nake Pilato

akĩreka. Nĩ ũndũ ũcio okire na akĩoya mwĩrĩ wa Jesũ. Nĩokire na o Nikodemo ũrĩa okire kũrĩ Jesũ ũtukũ wa mbere, akuuĩte mũtharanie wa manemane na thubiri ta mahũndũ igana. Nĩmakuoire nĩ ũndũ ũcio mwĩrĩ wa Jesũ, na makĩoha guo thĩinĩ wa taama hamwe na manukato, o ta ũrĩa mũtugo ũrĩ kũrĩ Ayahudi gũthika. Nĩ kwarĩ mũgũnda handũ harĩa aambanĩirio mũtĩ-igũrũ, na thĩinĩ wa mũgũnda kwarĩ mbĩrĩra njerũ, thĩinĩ wayo gũtirĩ mũndũ o na ũmwe waigĩtwo; kũu nĩ ũndũ wa ũhaarĩria wa Ayahudi, tondũ mbĩrĩra yarĩ hakuhĩ, nĩmaigire Jesũ.

20

Mũthenya wa ũmwe wa Thabatũ, Mariamu Magadalene okire rũciinĩ kũrĩ o nduma, agĩthiĩ mbũthũ-inĩ, na akĩona ihiga rĩeheretio kuuma mbũthũ-inĩ. Ateng'eria nĩ ũndũ ũcio na agoka kũrĩ Simoni Petero na kũrĩ ũrĩa ũngĩ mũrutwo ũrĩa Jesũ endete, na akĩmeera atĩrĩ, Mooire Mwathani kuuma mbĩrĩra-inĩ, na tũtiũĩ kũrĩa maamũigire. Nĩ ũndũ ũcio Petero na mũrutwo ũrĩa ũngĩ makiuma na magĩthiĩ mbĩrĩra-inĩ. Maatrĩraga eerĩ hamwe; na mũrutwo ũrĩa ũngĩ akĩhanyũka gũkĩra Petero na agĩkinya wa mbere mbĩrĩra-inĩ, na aaĩnamĩrĩra akĩona taama cia gatani igomete ho, no rĩrĩ ndaatoonyire. Simoni Petero nĩokire nĩ ũndũ ũcio akĩmũrũmĩrĩra, na atoonya thĩinĩ wa mbĩrĩra na onire taama cia gatani igĩkomete, na taama ya ũthiũ, ĩrĩa yarĩ igũrũ wa mũtwe wake, ti hamwe na taama cia gatani ĩgĩkomete, no ĩrĩ theri ĩkunĩtwo handũ hamwe. Hĩndĩ ĩyo nĩ ũndũ ũcio mũrutwo

ũrĩa ũngĩ ũrĩa ookire wa mbere mbĩrĩra-inĩ agĩtoonya, na akĩona na agĩĩtĩkia; nĩgũkorwo matiarĩ manamenyaga maandĩko atĩ nĩagĩrĩirwo nĩ kũriũka kuuma kũrĩ arĩa akuũ. Nĩ ũndũ ũcio arutwoacio magĩcooka gũthiĩ kwao. Mary naarũgamĩte hau mbĩrĩra-inĩ akĩrĩra nja. Tondũ nĩ ararĩra, nĩainamĩrĩire thĩinĩ wa mbĩrĩra, na akĩona atũmwo eerĩ mehumbĩte nguo njerũ maikarĩte, ũmwe mũtwe-inĩ na ũmwe magũrũ-inĩ, harĩa mwĩrĩ wa Jesũ wakomete. Nao acio makĩmwĩra atĩrĩ: Mũndũ-wa-nja, nĩ kĩĩ ũrarĩra? Arameeraga atĩrĩ: Nĩ ũndũ nĩmooire Mwathani wakwa, na ndiũĩ harĩa maamũigire. Na thuutha wa kwoiga maũndũ macio, agarũrũka na thuutha, na onaga Jesũ arũgamĩte, na ndaamenyire atĩ nĩ Jesũ. Jesũ akĩmwĩra: Mũtumia, ũrarĩrĩra nĩkĩ? Nũũ ũracaria? Mũndũ-wa-nja ũcio egwĩciria atĩ nĩ mũrĩmi wa mũgũnda, akĩmwĩra: Mwathani, angĩkorwo wee nĩwamũkuuire, njĩĩre kũrĩa wamũigire, na niĩ nĩngamũoya. Jesu nĩamwĩrire: Mariamu. Aagarũrũkĩte ũcio akĩmwĩra atĩrĩ: Raboni, ũrĩa wetagwo, Mũrutani. Jeso akĩmwĩra atĩrĩ, Ndũkahutie, nĩgũkorwo ndĩrĩ ndambata kũrĩ Baba wakwa, no thiĩ kũrĩ ariũ a ithe witũ ũmeere atĩrĩ, nĩndĩrambata kũrĩ Baba wakwa na Baba wanyu, na kũrĩ Ngai wakwa na Ngai wanyu. Mariamu Magdalene aroka akĩmenyithia arutwo atĩ nĩonete Mwathani, na atĩ nĩamwĩrire maũndũ macio. Kũrĩ hwaĩ-inĩ mũthenya ũcio ũmwe wa Thabatũ, na mĩrango ĩrĩa yahingĩrĩtwo kũrĩa arutwo maarĩ monganĩte nĩ ũndũ wa gwĩtigĩra Ayahudi, Jesũ okire na akĩrũgama gatagatĩ-inĩ, na akĩmeera atĩrĩ, Thayũ kũrĩ inyuĩ. Na aarĩkia kuuga ũguo, akĩmaonania moko make na mwena wake. Nĩ ũndũ ũcio arutwo makenia rĩrĩa moonire Mwathani. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmeera rĩngĩ: Thayũ kũrĩ inyuĩ.

O ta ũrĩa Baba atũmĩte niĩ, na niĩ nĩndĩramũtũma inyuĩ. Na aarĩkia kuuga ũguo akĩmahuhĩra na akĩmeera: Ĩtĩkĩrai Roho Mũtheru; angĩkorwo nĩmũkarekereria andũ amwe mehia mao, nĩmakarekererwo; angĩkorwo nĩmũkanyiita a amwe, nĩmanyiitĩtwo. Thomasi na ũmwe wa arĩa ikũmi na eerĩ, ũrĩa wĩtagwo Didymus, ndaarĩ hamwe nao rĩrĩa Jesũ ookire. Nĩ ũndũ ũcio arutwo arĩa angĩ nĩmamwĩraga atĩrĩ, Nĩtuonete Mwathani. Nowe akĩmeera atĩrĩ: Angĩkorwo ndikoona mũhianĩre wa mĩcumarĩ moko-inĩ make, na njĩkĩre kĩara gĩakwa thĩinĩ wa mũhianĩre wa mĩcumarĩ, na njĩkĩre guoko gwakwa thĩinĩ wa mwena wake, ndikeetĩkia. Na thutha wa matuku manana, rĩngĩ arutwo ake maarĩ thĩinĩ, na Thomasi aarĩ hamwe nao. Jesũ nĩokire ihingo irĩ ihingĩtwo, nake akĩrũgama gatagatĩ, akĩĩra: Thayũ kũrĩ inyuĩ. Hĩndĩ akĩĩra Thomaa atĩrĩ, Rehe kĩara gĩaku haha na wone moko makwa, na rehe guoko gwaku ũũikie mwĩrĩ-inĩ wakwa, na ndũgĩtuĩke ũtarĩ na wĩtĩkio, no ũgĩe na wĩtĩkio. Na Thomasi akĩmũcookeria, akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani wakwa na Ngai wakwa. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Tondũ nĩwonete niĩ, nĩwĩtĩkĩtie. Kũrathimwo-rĩ, nĩ arĩa mataonete no magetĩkia. Maũndũ maingĩ ti-itherũ nĩ ũndũ ũcio na mangĩ Jesũ eekire mbere ya arutwo ake, marĩa matiandĩkĩtwo thĩinĩ wa ibuku rĩĩrĩ; no maũndũ maya mandĩkĩtwo nĩguo mwĩtĩkie atĩ Jesũ nĩwe Kristũ Mũrũ wa Ngai, na nĩguo mwĩtĩkĩtie mũgĩe na muoyo thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩake.

21

Thutha wa maũndũ macio, Jesũ onirie we mwene rĩngĩ kũrĩ arutwo igũrũ rĩa iria rĩa Tiberiadi, na onirie ũguo. Maarĩ hamwe Simoni Petero, na Thomasi ũrĩa wĩtagwo Didimo, na Nathanaeli ũrĩa wauma Kana kũu Galilaya, na ariũ a Zebedayo, na angĩ eerĩ a arutwo ake. Simoni Petero akameera atĩrĩ: Nĩngũthiĩ gũtega thamaki. Makĩmwĩra atĩrĩ: Nĩtũroka o na ithuĩ hamwe nawe. Moimire na magĩtoonya thĩinĩ wa gatarũ o rĩmwe, na ũtukũ ũcio matianyiitire kĩndũ o na kĩmwe. Rũciinĩ rĩrĩa kwarĩ kũgĩa, Jesũ akĩrũgama hũgũrũrũ-inĩ, no arutwo matiamũmenyire atĩ nĩ Jesũ. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Ciana, kaĩ mũtirĩ na irio? Nĩmamũcookeririe: Aca. Nake akĩmeera atĩrĩ: Ikiai wabu mwena wa ũrĩo wa marikabu, na nĩmũkona. Nĩmaĩkirie nĩ ũndũ ũcio, na matiahota kũmĩkururia rĩngĩ nĩ ũndũ wa ũingĩ wa thamaki. Nĩ ũndũ ũcio mũrutwo ũcio, ũrĩa Jesũ endete, akĩĩra Petero: Nĩ Mwathani. Simoni nĩ ũndũ ũcio Petero aiguire atĩ nĩ Mwathani, nguo ya igũrũ eĩohire; nĩgũkorwo aarĩ njaga; na akĩĩikia we mwene thĩinĩ wa iria; no arĩa angĩ arutwo magĩũka na gatarũ; nĩgũkorwo matiarĩ haraaya kuuma bũrũri, no ta kuuma mĩkono magana meerĩ, makĩguruuria wabu wa thamaki. Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio moimire thĩinĩ wa bũrũri, monire mwaki wa makara ũkomete na thamaki ĩigĩrĩirwo igũrũ rĩaguo na mũgate. Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Rehei thamaki imwe cia iria mwagwatire rĩu. Simoni Petero nĩambatire na akĩguucũrũria wabu igũrũ rĩa thĩ, ũiyũrĩte thamaki nene igana rĩmwe na mĩrongo ĩtano na ithatũ, na o na gũkorwo ciarĩ nyingĩ ũguo, wabu ndwatembũkanire. Jesũ akĩmeera atĩrĩ: Ũkai mũrĩe kĩrĩa kĩa rũciinĩ. Gũtirĩ o na ũmwe wa arutwo ũrĩa werekeire kũmũtuĩria atĩrĩ, Wee ũrĩ ũũ? makĩmenya atĩ nĩ Mwathani. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ nĩokaga na

nĩoyaga mũgate, akĩmahe, na thamaki o ta ũguo. Ũyũ nĩguo wa gatatũ Jesũ oonekire arutwo ake ariũkĩte kuuma kũrĩ arĩa akuũ. Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio maarĩkia kũrĩa kĩrĩa kĩa rũciinĩ, Jesũ akĩĩra Simoni Petero atĩrĩ: Simoni wa Jona, nĩũnyendete gũkĩra ici? Akĩmwĩra: ĩĩ, Mwathani, wee nĩũũĩ atĩ nĩngwendete. Aramwĩra atĩrĩ: Rĩthia tũtũrũme twakwa. Akamwĩra rĩngĩ rĩa keerĩ: Simoni mũrũ wa Jona, nĩũnyendete? Akĩmwĩra: ĩĩ, Mwathani, wee nĩũũĩ atĩ nĩngwendete. Aramwĩra: Rĩthia ng'ondu ciakwa. Akĩmwĩra hĩndĩ ya gatatũ: Simoni mũrũ wa Jona, nĩũnyendete? Petero nĩagurarĩtio nĩ ũndũ aamwĩrire ihinda rĩa gatatũ, Nĩũnyendete? nake akĩmwĩra: Mwathani, Wee nĩũĩ maũndũ mothe, Wee nĩũĩ atĩ nĩndĩrakwendete. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ: Rĩthia ng'ondu ciakwa. Ti-itherũ ti-itherũ ngũkwĩra atĩrĩ, rĩrĩa warĩ mũnini, weyohaga wee mwene na ũgathiĩ kũrĩa wendaga, no rĩrĩa ũgaakũra, nĩũgatambũrũkia moko maku, na mũndũ ũngĩ nĩagakuoha, na akuoe kũrĩa ũtendaga. Nowe ũndũ ũyũ oigire ekuonia mũthemba ũrĩkũ wa gĩkuũ nĩakagooca Ngai. Na aarĩkia kuuga ũndũ ũcio, akĩmwĩra: Nũmĩrĩre. Ehindũkĩte nake Petero onaga mũrutwo ũrĩa Jesũ endete akĩmũrũmĩrĩra, ũrĩa o na aakomete iruga-inĩ igũrũ rĩa gĩthũri gĩake na akiuga, Mwathani, nũũ ũrakũneana? Petero ona ũcio, akĩĩra Jesũ atĩrĩ, Mwathani, ũyũ-rĩ, nake nĩ atĩa? Jesũ akĩmwĩra: Angĩkorwo nĩndĩrenda we aikare nginya ndoke, nĩ ũhoro ũrĩkũ harĩ wee? Wee ũnũmĩrĩre. Nĩgũkorwo kiugo kĩu nĩkwoimire gĩgĩthiĩ kũrĩ ariũ a ithe atĩ mũrutwo ũcio ti akua, na ti Jesũ oigire kũrĩ we atĩ ti akua, no angĩkorwo nĩnjendaga we aikare nginya ngooka, ũhoro ũcio ũkoniĩ atĩa? Ũyũ nĩ mũrutwo ũrĩa ũraruthagia ũhoro wa maũndũ maya na aandĩkire maũndũ maya, na nĩtũũĩ atĩ

ũruthagio wake nĩ wa ma. Nĩ kũrĩ na maũndũ mangĩ maingĩ marĩa Jesũ eekire, marĩa angĩkorwo mandĩkwo o ũmwe ũmwe, ndĩgwĩciiria atĩ o na thĩ yothe ndĩngĩhota kũigana ibuku iria ingĩandĩkwo. Ameni.

Marũa ma Johana

1

Kĩrĩa kĩarĩ kuuma kĩambĩrĩria, kĩrĩa tũiguĩte, kĩrĩa tuonete na maitho maitũ, kĩrĩa twĩrorire na moko maitũ maahutĩtie, ũhoro wa kiugo kĩa muoyo; na muoyo nĩwaguũrĩirio, na nĩtuonete na nĩtũrutaga ũira na nĩtũramenyithia inyuĩ muoyo wa tene na tene, ũrĩa warĩ harĩ Ithe na nĩwaguũrĩirio ithuĩ; kĩrĩa tuonete na tũiguĩte, nĩtũramenyithia inyuĩ, nĩguo o na inyuĩ mũgĩe na ũrata hamwe na ithuĩ; na ũrata witũ nĩ hamwe na Ithe na hamwe na Mũriũ wake Jesũ Kristũ. Na ici tũkũmwandĩkĩra inyuĩ, nĩguo gĩkeno giitũ kĩiyũre. Naguo ũyũ nĩguo ũhoro ũrĩa tũiguĩte kuuma harĩ we na tũkũmũhe ũhoro inyuĩ, atĩ Ngai nĩ ũtheri, na gũtirĩ nduma o na ĩrĩkũ thĩinĩ wake. Angĩkorwo twoiga atĩ tũrĩ na ũiguano nake na tũthiiage thĩinĩ wa nduma, tũheenanagia na tũtirĩ tũrekaga ũhoro wa ma; no angĩkorwo tũthiiage thĩinĩ wa ũtheri, o ta ũrĩa we mwene arĩ thĩinĩ wa ũtheri, tũrĩ na ũiguano ũmwe na ũrĩa ũngĩ, na thakame ya Jesũ Kristũ Mũrũ wake nĩĩtũtheragia kuuma mehia-inĩ mothe. Angĩkorwo twoige atĩrĩ tũtirĩ na mehia, nĩtwĩheenanagia ithuĩ ene, na ũhoro wa ma

ndũrĩ thĩinĩ witũ. Angĩkorwo tũtumbũra mehia maitũ, nĩ mwĩhokeku na nĩ mũthingu, nĩguo atũrekere mehia maitũ na atũthere kuuma waganu wothe. Angĩkorwo tũkiuga atĩrĩ tũtĩ twĩhĩtie, nĩtũmũtuaga mũheenania, na kiugo gĩake ti kĩrĩ thĩinĩ witũ.

2

Ciana ciakwa, nĩndĩmwandĩkĩra maũndũ maya nĩguo mũtikehie; na angĩkorwo mũndũ nĩehĩtie, tũrĩ na mũtethi harĩ Ithe, Jesũ Kristũ ũrĩa mũthingu; na we nĩwe kĩhoro gĩa mehia maitũ, ti ma maitũ wiki no ma thĩ yothe. Na ũndũ-inĩ wa ũndũ ũyũ nĩtũũĩ atĩ nĩtũmũmenye, angĩkorwo nĩtũrũmagia maathani make. Ũrĩa ũroiga, nĩndamũmenya, na ndekũrũmĩrĩra maathani make, nĩ mũheenania, na thĩinĩ wa ũcio ũhoro wa ma ti ũrĩ ho; no ũrĩa ũngĩrũmĩrĩra kiugo gĩake, ti ma thĩinĩ wa ũcio wendani wa Ngai nĩũhingĩrĩirio. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ nĩtũmenyaga atĩ tũrĩ thĩinĩ wake. Ũrĩa ũroiga atĩ aikaraga thĩinĩ harĩ we agĩrĩirwo, o ta ũrĩa ũcio aceerire, na we mwene aceere ũguo. Ariũ na aarũ, ti watho mwerũ ndĩramwandĩkĩra, no nĩ watho wa tene, ũrĩa mwarĩ naguo kuuma kĩambĩrĩria. Watho ũcio wa tene nĩ kiugo kĩrĩa mwaiguire kuuma kĩambĩrĩria. Rĩngĩ ndĩramwandĩkĩra watho mwerũ, ũrĩa ũrĩ wa ma thĩinĩ wake na thĩinĩ wanyu, tondũ nduma nĩĩrathiĩ na ũtheri wa ma nĩũracangarara. Ũrĩa ũkuuga atĩ arĩ thĩinĩ wa ũtheri, na akĩthũũra mũrũ wa nyina, arĩ thĩinĩ wa nduma nginya o rĩu. Ũrĩa wendete mũrũ wa nyina aikaraga thĩinĩ wa ũtheri, na gũtirĩ kĩndũ gĩa kũhĩngĩcania thĩinĩ wake; no

ũrĩa ũthũire mũrũ wa nyina arĩ thĩinĩ wa nduma na athiiaga thĩinĩ wa nduma, na ndamenyaga harĩa athiiaga, tondũ nduma nĩyatuĩte maitho make. Nĩndĩmwandĩkĩra inyuĩ, ciana nini, tondũ mehia manyu nĩmũrekereirwo nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩake. Nĩndĩramwandĩkĩra inyuĩ, maithe, tondũ nĩmwamenyire ũrĩa wa kuuma kĩambĩrĩria. Nĩndĩramwandĩkĩra inyuĩ, aanake, tondũ nĩmũtooririe ũrĩa mũũru. Nĩndamwandĩkĩire, ciana, tondũ nĩmũmenyete Ithe. Nĩndamwandĩkĩra, maithe, tondũ nĩmũmenyete ũrĩa warĩ kuuma kĩambĩrĩria. Nĩndamwandĩkĩra, aanake, tondũ mũrĩ na hinya na kiugo kĩa Ngai gĩikaraga thĩinĩ wanyu na nĩmũhootete ũrĩa mũũru. Mũtigende thĩ kana indo iria irĩ thĩ-inĩ. Angĩkorwo mũndũ nĩendete thĩ, wendani wa Ithe ndũrĩ thĩinĩ wake; tondũ indo ciothe iria irĩ thĩ, mũrĩo wa mwĩrĩ na mũrĩo wa maitho na mwĩtĩĩo wa muoyo, ti kuuma kũrĩ Ithe, no nĩ kuuma thĩ. Na thĩ ĩrahĩtwo hamwe na meririria yayo, no ũrĩa wĩkaga wendo wa Ngai aikaraga nginya tene. Ciana, nĩ thaa ya kũrigĩrĩria, na o ta ũrĩa mwaiguire atĩ mũthũi wa Kristũ nĩarooka, na rĩu athũi a Kristũ aingĩ nĩmatuĩkĩte; nĩ ũndũ ũcio nĩtũũĩ atĩ nĩ thaa ya kũrigĩrĩria. Kuuma kũrĩ ithuĩ moimire, no matiaarĩ a ithuĩ, tondũ korwo maarĩ a ithuĩ, nĩmangĩaikarĩte hamwe na ithuĩ, no nĩguo monanio atĩ ti othe marĩ a ithuĩ. Na inyuĩ mũrĩ na mũitĩrĩrio kuuma kũrĩ ũrĩa mũtheru, na nĩmũũĩ maũndũ mothe. Ndandĩkĩire inyuĩ ti tondũ mũtiũĩ ũhoro wa ma, no tondũ nĩmũũĩ ũhoro ũcio, na tondũ maheeni mothe matiũmaga kuuma kũrĩ ũhoro wa ma. Nũũ ũrĩa mũheenania angĩkorwo ti ũrĩa ũrakaana atĩ Jesũ ti Kristũ? Ũyũ nĩwe mũcũkani wa Kristũ, ũrĩa ũrakaana Ithe na Mũriũ. Mũndũ wothe ũrĩa ũrakaana Mũriũ ndagĩaga na Ithe. Inyuĩ nĩ ũndũ ũcio

kĩrĩa mwaiguire kuuma kĩambĩrĩria-inĩ, nĩkĩikare thĩinĩ wanyu. Angĩkorwo ũrĩa kuuma kĩambĩrĩria mwaiguire ũgaikara thĩinĩ wanyu, na inyuĩ nĩmũgaikara thĩinĩ wa Mũriũ na thĩinĩ wa Ithe. Na ĩno nĩ kĩĩranĩro kĩrĩa we mwene eeranĩire ithuĩ, muoyo wa tene na tene. Ici nĩ ndĩmwandĩkĩire ũhoro wa arĩa maramũheenia. Na inyuĩ, itarĩko rĩrĩa mwamũkĩrire kuuma harĩ we rĩikaraga thĩinĩ wanyu, na mũtirĩ na bata wa atĩ mũndũ amũrute, no ta ũrĩa itarĩko rĩu rĩo rĩmũrutaga ũhoro wa maũndũ mothe, na nĩ ma na ti maheeni, na o ta ũrĩa rĩamũrutire, mũgũikara thĩinĩ harĩ we. Na rĩu, ciana ciakwa nini, ikarai thĩinĩ wake, nĩguo rĩrĩa akaguũrio tũgĩe na ũmĩrĩru na tũtikonwo nĩ thoni kuuma harĩ we hĩndĩ ya ũrĩa akooneka. Akorwo mũngĩmenya atĩ nĩ mũthingu, mũũĩ atĩ mũndũ wothe ũrĩa wĩkaga ũthingu nĩaciare kuuma harĩ we.

3

Onai mũrĩa wa wendo Ithe aatũheete nĩguo twĩtwo ciana cia Ngai. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ thĩ ndĩramenyaga inyuĩ, tondũ ndĩamenyire we. Endwa, rĩu tũrĩ ciana cia Ngai, na gũtirĩ kũguũrĩrio ũrĩa tũgaatuĩka. No nĩtũũĩ atĩ angĩguũrĩrio, tũgaatuĩka ta we, nĩgũkorwo tũkaamuona o ta ũrĩa arĩ. Na mũndũ wothe ũrĩ na mwĩhoko ũyũ igũrũ rĩake nĩetheria we mwene, o ta ũrĩa ũcio arĩ mũtheru. Mũndũ wothe ũrĩa wĩkaga mehia nĩekaga ũtarĩ wa watho, na rĩĩhia nĩ ũtarĩ wa watho. Na inyuĩ nĩmũũĩ atĩ ũcio onanirio nĩguo eherie mehia maitũ, na mehia thĩinĩ wake ti marĩ. Mũndũ wothe ũrĩa ũikaraga thĩinĩ

wake ndehĩthagia, na mũndũ wothe ũrĩa ũrehĩthagia ndamuonete kana ndamũmenye. Ciana iria nini, mũndũ o na ũrĩkũ ndakanaamũheenie; ũrĩa wĩkaga ũthingu nĩ mũthingu, o ta ũrĩa ũcio arĩ mũthingu; ũrĩa wĩkaga mehia oimĩte kũrĩ Ngoma, tondũ kuuma kĩambĩrĩria Ngoma nĩehĩtie. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ Mũriũ wa Ngai aguũrĩirio, nĩguo anange mĩbango ya Ngoma. Mũndũ wothe ũrĩa ũciarĩtwo nĩ Ngai ndekaga mehia, tondũ mbegũ yake ĩikaraga thĩinĩ wake, na ndangĩhota kwĩhia, tondũ nĩaciarĩtwo nĩ Ngai. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ ciana cia Ngai na ciana cia diabolo nĩ cionekana. Mũndũ wothe ũtekaga ũthingu ti wa kuuma kũrĩ Ngai, na ũrĩa ũtendete mũrũ wa ithe. Nĩgũkorwo ũyũ nĩguo ũhoro ũrĩa mwaiguire kuuma kĩambĩrĩria, nĩguo twendanage, ti o ta ũrĩa Kaini aarĩ wa ũrĩa mũũru na akĩũraga mũrũ wa nyina; na nĩ ũndũ wa kĩĩ akĩmũũraga? Tondũ mĩrimo yake yarĩ mĩũru, no mĩrimo ya mũrũ wa nyina yarĩ mĩthingu. Mũtigagĩrĩre kũgega, ariũ na aarĩ a baba witũ akwa, angĩkorwo thĩ ĩno ĩmũthũire. Ithuĩ nĩtũũĩ atĩ nĩtũtuĩkĩte kuuma gĩkuũ-inĩ tũgakinya muoyo-inĩ, tondũ nĩtwendete ariũ a ithe witũ. Ũrĩa ũtawendete mũrũ wa ithe witũ aikaraga gĩkuũ-inĩ. Mũndũ wothe ũrĩa ũthũire mũrũ wa nyina mũũragani nĩ, na nĩmũũĩ atĩ mũndũ wothe mũũragani ndagĩ na muoyo wa tene na tene ũikaraga thĩinĩ wake. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ nĩtũmenyete wendani, tondũ ũcio nĩekĩrire roho wake nĩ ũndũ witũ, na ithuĩ nĩtwagĩrĩirwo kũiga mĩoyo nĩ ũndũ wa ariũ a ithe witũ. Ũrĩa ũngĩkorwo arĩ na mũtũũrĩre wa thĩ na one mũrũ wa nyina arĩ na bata, na ahinge nda ciake kuuma harĩ we, wendani wa Ngai ũtũũraga atĩa thĩinĩ wake? Ciana ciakwa, tũtikendie na kiugo kana na rũrĩmĩ, no thĩinĩ wa wĩra na ma. Na thĩinĩ wa ũndũ ũyũ

nĩtũmenyaga atĩ tũrĩ a ũhoro wa ma, na mbere yake nĩtũkũhooreria ngoro ciitũ, tondũ angĩkorwo ngoro iitũ nĩĩratũtuĩra ciira, tondũ Ngai nĩ mũnene gũkĩra ngoro ciitũ na nĩamenyaga maũndũ mothe. Inyuĩ endete, angĩkorwo ngoro iitũ ndĩratũtuĩra mahĩtia, tũrĩ na ũmĩrĩru kũrĩ Ngai, na kĩrĩa gĩothe tũngĩhooya tũnakĩamũkĩra kuuma harĩ we, tondũ nĩtũmenyagĩrĩra maathani make na tũnekaga maũndũ marĩa mamũkenagia mbere yake. Na ĩno nĩyo rĩathani rĩake, nĩguo tũtĩkĩe rĩĩtwa rĩa Mũriũ wake Jesũ Kristũ, na twendane o ta ũrĩa aaheanire rĩathani. Na ũrĩa ũrũmagia maathani make aikaraga thĩinĩ wake, na we aikaraga thĩinĩ wake. Na ũndũ-inĩ ũyũ nĩtũũĩ atĩ aikaraga thĩinĩ witũ, kuuma kũrĩ Roho ũrĩa atũheire.

4

Inyuĩ endwa, mũtigetĩkie roho o wothe, no gerimiai maroho kana nĩ ma Ngai, tondũ anabii a maheeni aingĩ nĩmoimĩte magathiĩ thĩinĩ wa thĩ. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ nĩmũmenyaga roho wa Ngai; roho wothe ũrĩa ũumbũraga atĩ Jesũ Kristũ nĩokire arĩ na mwĩrĩ, uumĩte kũrĩ Ngai; na roho wothe ũrĩa ũtaumbũraga Jesũ Kristũ nĩokire arĩ na mwĩrĩ, ti wa kuuma kũrĩ Ngai; na ũyũ nĩguo wa mũcũngĩrĩri wa Kristũ ũrĩa mũiguĩte atĩ nĩarooka, na rĩu ũrĩ gũkũ thĩ o na rĩu. Inyuĩ mũrĩ a Ngai, ciana ciakwa nini, na nĩmũmatooria, tondũ ũrĩa ũrĩ thĩinĩ wanyu nĩ mũnene gũkĩra ũrĩa ũrĩ thĩ. O moimagĩrĩre kuuma thĩ ĩno marĩ, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ maaragia ũhoro wa thĩ ĩno, na thĩ ĩno nĩĩmaiguaga. Ithuĩ tũrĩ a Ngai; ũrĩa ũmenyaga Ngai nĩatũiguaga. Ũrĩa ũtarĩ wa

Ngai ndathikagĩrĩria ithuĩ. Kuuma ũndũ-inĩ ũyũ nĩtũmenyaga roho wa ũhoro wa ma na roho wa kũhĩtia njĩra. Inyuĩ endwa, nĩtwendane, tondũ wendani uumaga kũrĩ Ngai, na mũndũ wothe ũrĩa wendaga nĩaciarĩtwo nĩ Ngai na nĩamenyaga Ngai. Ũrĩa ũtendaga ndaamenyire Ngai, tondũ Ngai nĩ wendo. Thĩinĩ ũyũ nĩkwonekanirio wendani wa Ngai harĩ ithuĩ, tondũ Ngai nĩatũmire Mũriũ wake ũrĩa wa mũmwe thĩ nĩguo tũtũũre muoyo na ũndũ wake. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ nĩkuo kũrĩ wendani: ti tondũ ithuĩ nĩtwendete Ngai, no tondũ we mwene nĩendete ithuĩ, na agĩtũma Mũriũ wake atuĩke kĩhoroherio kĩa mehia maitũ. Aya endete, angĩkorwo ũguo Ngai endete ithuĩ, na ithuĩ no nginya twendane. Ngai gũtirĩ mũndũ o na ũmwe wamwonire o rĩ, no angĩkorwo nĩtwendanaga ũmwe na ũrĩa ũngĩ, Ngai aikaraga thĩinĩ witũ, na wendani wake nĩũhingĩrĩirio thĩinĩ witũ. Ũndũ-inĩ ũyũ nĩtũmenyaga atĩ thĩinĩ wake nĩtũikaraga na we mwene arĩ thĩinĩ witũ, tondũ nĩaheete Roho wake kũrĩ ithuĩ. Naithuĩ nĩtuonete na nĩtũruthagia atĩ Ithe nĩatũmĩte Mũriũ mũhonokia wa thĩ. Mũndũ ũrĩa wothe ũngĩetĩkĩra atĩ Jesũ nĩ Mũriũ wa Ngai, Ngai aikaraga thĩinĩ wake, nake we aikaraga thĩinĩ wa Ngai. Na ithuĩ nĩtũmenyete na nĩtũĩtĩkĩtie wendani ũrĩa Ngai arĩ naguo thĩinĩ witũ. Ngai nĩ wendani, na ũrĩa ũikaraga thĩinĩ wa wendani aikaraga thĩinĩ wa Ngai, na Ngai aikaraga thĩinĩ wake. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ wendo nĩũhingĩrĩirio hamwe na ithuĩ, nĩguo tũgĩe na ũmĩrĩru mũthenya wa ciira, tondũ o ta ũrĩa we arĩ, no taguo o na ithuĩ tũrĩ thĩinĩ wa thĩ ĩno. Guoya ti kũrĩ thĩinĩ wa wendani, no wendani ũrĩa mũkinyanĩru nĩũikagĩra guoya nja, tondũ guoya ũrĩ na iherithia, nake ũrĩa ũrĩ na guoya ndakinyĩtie ũkinyanĩru thĩinĩ wa wendani. Ithuĩ

tũmwendete tondũ nĩwe waatwendete mbere. Angĩkorwo mũndũ oiga atĩrĩ nĩndendete Ngai, na nĩathũire mũrũ wa nyina, mũheenania nĩwe, nĩgũkorwo ũrĩa ũtendete mũrũ wa nyina ũrĩa onete, Ngai ũrĩa onetie-rĩ, atĩa no ahotage kũmwenda? Na tũrĩ na rĩathani rĩĩrĩ kuuma harĩ we, nĩguo ũrĩa wendete Ngai endete o na mũrũ wa nyina.

5

Mũndũ wothe ũrĩa ũĩtĩkĩtie atĩ Jesũ nĩwe Kristũ, nĩaciare nĩ Ngai, na mũndũ wothe ũrĩa wendete ũrĩa waciarire nĩendete o na ũrĩa ũciarĩtwo nĩwe. Thĩinĩ ũyũ nĩtũmenyaga atĩ nĩtwendete ciana cia Ngai, rĩrĩa twendete Ngai na tũkamenyerera maathani make. Ũyũ nĩgũkorwo nĩ wendani wa Ngai, nĩguo tũmenyagĩrĩre maathani make; na maathani make ti marĩtu, tondũ kĩrĩa gĩothe kĩciarĩtwo nĩ Ngai nĩkĩhootanaga thĩ; na ũyũ nĩ ũhootani ũrĩa ũhootete thĩ, nĩ wĩtĩkio witũ. Nũũ ũtoragia thĩ angĩkorwo ti ũrĩa wĩtĩkĩtie atĩ Jesũ nĩ Mũriũ wa Ngai? Ũyũ nĩ ũrĩa ũũkĩte ũgereire maaĩ na thakame, Jesũ Kristũ, ti thĩinĩ wa maaĩ o wiki, no thĩinĩ wa maaĩ na thakame, na Roho nĩ ũrĩa ũrutanĩria ũira, tondũ Roho nĩ ũhoro wa ma. Nĩgũkorwo atatũ nĩo marutaga ũira kũu igũrũ, Ithe, Kiugo na Roho Mũtheru, na acio atatũ nĩ ũmwe; na atatũ nĩo marutaga ũira gũkũ thĩ, Roho na maaĩ na thakame, na acio atatũ nĩ ũmwe. Angĩkorwo tũwamũkagĩra ũira wa andũ, ũira wa Ngai nĩ mũnene kũrĩ guo, tondũ ũyũ nĩguo ũira wa Ngai ũrĩa arutĩte ũhoro-inĩ wa Mũriũ wake. Ũrĩa wĩtĩkĩtie Mũriũ wa Ngai arĩ na ũira thĩinĩ wake, ũrĩa ũtarĩ wĩtĩkĩtie Ngai nĩatũmĩte

Ngai atuĩke mũheenania, tondũ ndeetĩkĩtie ũira ũrĩa Ngai arutĩte ũhoro wa Mũriũ wake. Nayo ĩno nĩyo ũira, atĩ Ngai ataheire ithuĩ muoyo wa tene, na muoyo ũcio ũrĩ thĩinĩ wa Mũriũ wake. Ũrĩa ũrĩ na Mũriũ arĩ na muoyo, ũrĩa atarĩ na Mũriũ wa Ngai ndarĩ na muoyo. Ici ndandĩkĩire inyuĩ arĩa mwĩtĩkĩtie rĩĩtwa rĩa Mũriũ wa Ngai, nĩguo mũmenye atĩ mũrĩ na muoyo wa tene na tene, na nĩguo mwĩtĩkie rĩĩtwa rĩa Mũriũ wa Ngai. Na ũyũ nĩguo ũgwati wa kwaria ũrĩa tũrĩ naguo kũrĩ we: atĩ angĩkorwo tũrahooya kĩndũ kũringana na ũrĩa endaga, nĩatũiguaga. Na tũngĩkorwo nĩtũũĩ atĩ nĩaiguaga mahooya maitũ kĩrĩa o gĩothe tũngĩmũhooya, nĩtũũĩ atĩ tũrĩ na mahooya marĩa tũmũhooire kuuma harĩ we. Angĩkorwo mũndũ onaga mũrũ wa nyina ekaga mehia marĩa matarĩ ma gũkinyia gĩkuũ, nĩakahooya, nake nĩakahe muoyo, kũrĩ arĩa makaga mehia marĩa matarĩ ma gũkinyia gĩkuũ. Kũrĩ na mehia marĩa marorete gĩkuũ; ti ũhoro wa mehia macio ndĩroiga nĩguo ũhooe. Ũthingu wothe nĩ mehia, na kũrĩ mehia matarĩ ma gĩkuũ. Nĩtũũĩ atĩ mũndũ wothe ũrĩa ũciarĩtwo nĩ Ngai ndehĩtaga, no ũrĩa ũciarĩtwo nĩ Ngai nĩegitĩire we mwene, na ũrĩa mũũru ndamũhutaga. Nĩtũũĩ atĩ tũrĩ a Ngai, na thĩ yothe ĩkomete thĩinĩ wa ũrĩa mũũru. Nĩtũũĩ atĩ Mũriũ wa Ngai nĩokĩte na nĩatũheete ũtaũku nĩguo tũmenye ũrĩa wa ma; na tũrĩ thĩinĩ wa ũrĩa wa ma, thĩinĩ wa Mũriũ wake Jesũ Kristũ. Ũyũ nĩwe Ngai wa ma na muoyo wa tene na tene. Ciana, mwĩgirai kuuma kũrĩ mĩhianano, ti-itherũ.

Kĩambĩrĩria

1

Kĩambĩrĩria-inĩ Ngai nĩathondekire igũrũ na thĩ. No thĩ yarĩ ĩtoonekaga na ĩtarĩ na mũhiano, na nduma yarĩ igũrũ rĩa irima rĩrĩa rĩtarĩ gĩturi, nake Roho wa Ngai nĩwathiiagĩra igũrũ rĩa maaĩ. Nake Ngai akiuga atĩrĩ, Kũrogĩa ũtheri, naguo ũtheri ũkĩgĩa. Na Ngai onire ũtheri, atĩ nĩ mwega, na Ngai akũranĩria gatagatĩ wa ũtheri na gatagatĩ wa nduma. Nake Ngai agĩĩta ũtheri mũthenya, na nduma akĩĩta ũtukũ. Na gũkĩgĩa hwaĩ-inĩ, na gũkĩgĩa rũciinĩ, mũthenya wa mbere. Nake Ngai akiuga atĩrĩ, nĩkũgĩe na igũrũ gatagatĩ ka maaĩ, narĩo nĩrĩgayũkanĩrie maaĩ na maaĩ, na gũkĩhaana o ũguo. Nake Ngai akĩũmba kĩrĩa kĩrũmu, nake Ngai akĩgayania maaĩ marĩa maarĩ mũhuro wa kĩrĩa kĩrũmu na maaĩ marĩa maarĩ igũrũ rĩa kĩrĩa kĩrũmu. Nake Ngai agĩĩta kĩrĩa kĩrũmu igũrũ, nake Ngai akĩona atĩ nĩ kĩega, na gũkĩgĩa hwaĩ-inĩ, na gũkĩgĩa rũciinĩ, mũthenya wa keerĩ. Na akiuga Ngai, Maaĩ marĩa marĩ rungu rwa igũrũ nĩmacookanĩrio handũ hamwe, na thĩ nyũmũ ĩoneke, na gũkĩhaana ũguo. Namo maaĩ marĩa marĩ rungu rwa igũrũ makĩũngana kũrĩa kwao, na

thĩ nyũmũ ĩkĩoneka. Nake Ngai agĩĩta kĩrĩa kĩũmũ thĩ, nacio iria cia maaĩ agĩciĩta maria, nake Ngai akĩona atĩ nĩ kĩega. Nake Ngai akiuga atĩrĩ, thĩ nĩĩrute nyeki na ũrĩithĩ ĩciaraga mbegũ kũringana na mũthemba wayo na kũringana na ũhaana wayo, na mũtĩ wa matunda ũciaraga matunda ũrĩa mbegũ yaguo ĩrĩ thĩinĩ waguo kũringana na mũthemba waguo igũrũ rĩa thĩ, na gũkĩhaana ũguo. Nayo thĩ ĩkĩruta nyeki ya nyeki ĩrĩa ĩhuraga mbegũ kũringana na mũhĩrĩga wayo na ũhaana wayo, na mĩtĩ ya maciaro ĩrĩa ĩrutaga maciaro marĩa mbegũ yamo ĩrĩ thĩinĩ wamo kũringana na mĩhĩrĩga yamo igũrũ rĩa thĩ. Nake Ngai akĩona atĩ nĩ njega. Na gũkĩgĩa hwaĩ-inĩ, na gũkĩgĩa rũciinĩ, mũthenya wa gatatũ. Nake Ngai akiuga atĩrĩ, nĩikagĩe itheri thĩinĩ wa kĩgamba kĩa igũrũ nĩguo itũme gũthererwo thĩ igũrũ, nĩguo igayũkanie gatagatĩ ga mũthenya na gatagatĩ ga ũtukũ, na nĩikage imenyithia, na mahinda, na matukũ, na mĩaka. Nao irekwo irĩ ũtheri thĩinĩ wa kĩgamba kĩa igũrũ, nĩguo itũme ũtheri ũikare igũrũ rĩa thĩ, na gũkĩhaana ũguo. Nake Ngai akĩũmba icio igiri nene cia ũtheri, kĩmũrũ kĩrĩa kĩnene kĩa ũtheri gĩa gwatha mũthenya, na kĩmũrũ kĩa ũtheri kĩrĩa kĩnini gĩa gwatha ũtukũ, na njata. Nake Ngai akĩmaiga thĩinĩ wa ũrũngiũ wa igũrũ, nĩguo macangarare igũrũ rĩa thĩ, na mathamakage mũthenya na ũtukũ, na magayũkanie gatagatĩ ka ũtheri na gatagatĩ ka nduma; nake Ngai akĩona atĩ nĩ kwega. Na gũkĩgĩa hwaĩ-inĩ, na gũkĩgĩa rũciinĩ, mũthenya wa ĩna. Nake Ngai akiuga atĩrĩ, maaĩ marutage ciũmbe cia kũnyunyũka irĩ na roho wa muoyo, na nyoni iria ciũmbũkaga igũrũ wa thĩ kũringana na rũthingo rwa igũrũ, nakĩo gĩkĩhaana ũguo. Nake Ngai athondekire ciũmbe iria nene cia iria, na roho ciothe cia

nyamũ iria itambaga, iria maaĩ maarutire kũringana na mĩthemba yacio, na nyoni ciothe cia mathagu kũringana na mũthemba wacio, nake Ngai akĩona atĩ nĩ njega. Nake Ngai akĩmarathima, akiuga atĩrĩ, Mũingĩhe na mwongerereke, na mũiyũrie maaĩ marĩa marĩ maria-inĩ, nacio nyoni ciongerekere igũrũ wa thĩ. Na gũkĩgĩa hwaĩ-inĩ, na gũkĩgĩa rũciinĩ, mũthenya wa ĩtano. Nake Ngai akiuga atĩrĩ, Thĩ nĩĩrute roho ĩrĩ muoyo kũringana na mũhĩrĩga wayo: nyamũ iria irĩ na magũrũ mana, na indo iria ithambagĩra, na nyamũ cia gĩthaka cia thĩ kũringana na mĩhĩrĩga yacio. Nayo gũkĩhaana o ũguo. Nake Ngai agĩthondeka nyamũ cia gĩthaka kũringana na mĩhĩrĩga yacio, na mahiũ kũringana na mĩhĩrĩga yamo, na indo ciothe iria ithambagĩra thĩ kũringana na mĩhĩrĩga yacio, nake Ngai akĩona atĩ nĩ njega. Nake Ngai akiuga atĩrĩ, Rekei tũũmbe mũndũ kũringana na mũhianĩro witũ na ũhaana witũ, nao maathane thĩ ya thamaki cia iria, na nyoni cia igũrũ, na mahiũ, na thĩ yothe, na indo ciothe iria ithambaga igũrũ rĩa thĩ. Nake Ngai akĩũmba mũndũ, kũringana na mũhianano wa Ngai akĩmũũmba, mũndũ mũrũme na mũndũ mũka akĩmaũmba. Nake Ngai akĩmarathima, akiuga atĩrĩ, Ongetherai na mũingĩhe, na mũiyũre thĩ, na mũmĩtoorie, na mũathage thamaki cia iria, na nyoni cia igũrũ, na mahiũ mothe, na thĩ yothe, na ciũmbe ciothe cia kũrũgarũga iria irũgarũgaga thĩ igũrũ. Nake Ngai akiuga, Atĩrĩrĩ nĩndĩmũheete nyeki ciothe cia mbegũ iria ihaandaga mbegũ, iria irĩ igũrũ wa thĩ yothe; na mũtĩ wothe ũrĩa ũrĩ na maciaro ma mbegũ ya kũhaanda thĩinĩ waguo, ũgaatuĩka irio cianyu, na nyamũ ciothe cia gĩthaka cia thĩ, na nyoni ciothe cia igũrũ, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩambataga thĩ, kĩrĩa kĩrĩ na

roho wa muoyo thĩinĩ wakĩo, na nyeki ciothe cia kĩruru nĩ irio; na gũgĩtuĩka o ũguo. Nake Ngai onire indo ciothe iria eekĩte, na atĩrĩrĩ nĩ njega mũno, nakuo gũgĩtuĩka hwaĩ-inĩ, na gũgĩtuĩka rũciinĩ, mũthenya wa ĩtandatũ.

2

Nĩmarĩkĩirio igũrũ na thĩ, na ũthĩnjĩro wao wothe. Nake Ngai akĩrĩkia mĩrimo yake mũthenya wa gatandatũ, ĩrĩa eekĩte, na akĩhurũka mũthenya wa mũgwanja kuuma mĩrimo yake yothe ĩrĩa eekĩte. Nake Ngai akĩrathima mũthenya wa mũgwanja, na akĩwamũre, tondũ thĩinĩ waguo nĩehurũkirie kuuma mĩrimo-inĩ yake yothe ĩrĩa ambĩrĩirie gwĩka. Ũyũ nĩ ibuku rĩa kĩambĩrĩria kĩa igũrũ na thĩ, rĩrĩa kĩagĩire, mũthenya ũrĩa Mwathani Ngai ombire igũrũ na thĩ, na kĩndũ gĩothe kĩruru kĩa mũgũnda mbere ya gũtuĩka igũrũ rĩa thĩ, na nyeki ciothe cia mũgũnda mbere ya kũmera; nĩgũkorwo Ngai ndoiririe thĩ, na mũndũ ndaarĩ ho kũmĩruta. Gĩthima no nĩkĩambataga kuuma thĩ, na nĩkĩmiitagia ũthiũ wothe wa thĩ. Na Ngai akĩumbire mũndũ rũkũngũ kuuma thĩ, na akĩmũhuhĩra mĩhũmũ ya muoyo ũthiũ-inĩ wake, nake mũndũ ũcio agĩtuĩka roho ũrĩa ũrĩ muoyo. Nake Ngai akĩhaanda mũgũnda wa ihenya kũu Edeni mwena wa irathĩro, na akĩiga kũu mũndũ ũrĩa aathondekete. Nake Ngai akĩmerera mĩtĩ yothe mĩthaka ya kuona na mĩega ya kũrĩa kuuma thĩ, na mũtĩ wa muoyo gatagatĩ-inĩ ka paradiso, na mũtĩ wa ũmenyo wa wega na ũũru. Rũũĩ no nĩrũkuuma Edeni gũthambĩria paradaiso, na kuuma kũu nĩrũgayũkanio thĩinĩ wa tũrũũĩ tũna. Rĩĩtwa rĩa

ũmwe nĩ Pishon, ũyũ ũthiũrũrũkagĩra bũrũri wothe wa Havilah, kũrĩa kũrĩ thahabu. Thahabu ya thĩ ĩyo nĩ njega, na kũu kũrĩ makara, na ihiga rĩa kĩruru-ruru. Na rĩĩtwa rwa rũũĩ rwa keerĩ nĩ Gihoni, ũrĩa ũthiũrũrũkaga bũrũri wothe wa Aithiopia. Na rũũĩ rũa gatatũ nĩ Tigirisi, ũrĩa ũthiiaga mũrĩmo wa Aasuria, nayo rũũĩ rũa kana nĩ Ufurati. Nake Mwathani Ngai akĩoya mũndũ ũrĩa aathondekete, akamũiga thĩinĩ wa mũgũnda wa ũkenio nĩguo amĩrutĩre wĩra na aũmenyerere. Nake Mwathani Ngai agĩathana Adamu, akiuga atĩrĩ, kuuma mĩtĩ yothe ĩrĩa ĩrĩ thĩinĩ wa paradiso nĩũkarĩa ũrĩĩage. No kuuma kũrĩ mũtĩ wa ũmenyo wa wega na ũũru, mũtikaarĩa kuuma kũrĩo, mũthenya ũrĩa mũkaarĩa kuuma kũrĩo, ti-itherũ nĩmũgaakua. Nake Mwathani Ngai akiuga atĩrĩ, ti wega mũndũ gũikara wiki, nĩtũmũthondekere mũteithia ũmũhaanaine. Nake Ngai akĩũmba rĩngĩ kuuma thĩ nyamũ ciothe cia gĩthaka, na nyoni ciothe cia igũrũ, na agĩcirehera Adamu, nĩguo one kĩrĩa angĩcĩĩta, na kĩndũ gĩothe Adamu eetire roho ũrĩa ũrĩ muoyo, kĩu nĩkĩo rĩĩtwa rĩakĩo. Nake Adamu akĩhe marĩĩtwa mahiũ mothe, na nyoni ciothe cia igũrũ, na nyamũ ciothe cia gĩthaka, no Adamu ndaonekire mũteithia ũmũhaanaine. Nake Ngai akĩiga ũgegania igũrũ rĩa Adamu, nake akĩkoma, nake akĩoya ĩmwe ya mbaru ciake, nake akĩiyũria nyama handũ hayo. Nake Ngai akĩaka kĩhande kĩrĩa oire kuuma kũrĩ Adamu gĩtuĩke mũndũ-wa-njamba, nake akĩmũrehe kũrĩ Adamu. Nake Adamu akiuga atĩrĩ, Ici rĩu nĩ ihĩndĩ kuuma ihĩndĩ-inĩ ciakwa, na nyama kuuma nyama-inĩ yakwa; ũyũ egwĩtwo mũndũ-wa-nja, tondũ arutirwo harĩ mũndũ-mũrũme. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, mũndũ mũrũme nĩagatiga ithe wake na nyina, na nĩakanyiitanio harĩ mũtumia

wake, na nĩmagatuĩka eerĩ mwĩrĩ ũmwe. Nao eerĩ maarĩ njaga, Adamu na mũtumia wake, na maticonokaga.

3

Nayo nyoka yarĩ na ũũgĩ mũingĩ mũno gũkĩra nyamũ ciothe cia gĩthaka iria ciarĩ thĩ igũrũ, iria ciathondeketwo nĩ Mwathani Ngai, nayo nyoka ĩkĩĩra mũndũ-wa-nja atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩatũmire Ngai oige atĩrĩ mũtikanarĩe kuuma mĩtĩ-inĩ yothe ya Paradaiso? Nake mũndũ-wa-nja akĩĩra nyoka atĩrĩ, Kuuma maciaro-inĩ ma mĩtĩ ya paradaiso no tũrĩe; no kuuma maciaro-inĩ ma mũtĩ ũrĩa ũrĩ gatagatĩ ka paradaiso, Ngai oigire atĩrĩ, Mũtikanarĩe kuuma harĩ guo, kana mũtikahutie guo, nĩguo mũtigakue. Na nyoka ĩkĩĩra mũndũ-wa-nja ũcio: Mũtigaakua na gĩkuũ; Nĩgũkorwo Ngai nĩamenyete atĩ mũthenya ũrĩa mũkaarĩa kuuma harĩo, maitho manyu nĩmakahingũrwo, na mũtuĩke ta ngai, mũkĩmenya wega na ũũru. Nake mũndũ-wa-nja onire atĩ mũtĩ ũcio nĩ mwega wa kũrĩĩo, na atĩ nĩ mwega maitho-inĩ wa kuonwo, na atĩ nĩ mũthaka wa gũtaũkĩrwo, nake akĩoya maciaro ma mũtĩ ũcio, akĩrĩa, na akĩhe mũthuuriwe ũrĩa aarĩ hamwe nake, nao makĩrĩa. Nao makĩhingũrwo maitho mao eerĩ, na makĩmenya atĩ maarĩ njaga, na makĩtuma mathangũ ma mũkũyũ, na makĩĩthondekera ibandĩ. Nao maiguire mũgambo wa Mwathani Ngai akĩgerera paradaiso hwaĩ-inĩ, nao mehithire Adamu na mũtũmia wake mehere ũthiũ-inĩ wa Mwathani Ngai gatagatĩ-inĩ ka mĩtĩ ya paradaiso. Nake Mwathani Ngai agĩĩta Adamu, akĩmũũria atĩrĩ, Adamu, ũrĩ kũ? Nake akĩmwĩra atĩrĩ,

Ndaiguire mũgambo waku ũkĩhĩtũka Paradaiso-inĩ, na ngĩĩtigĩra tondũ ndĩ njaga, na ngĩĩhitha. Nake Ngai akĩmũũria atĩrĩ, Nũũ wagũtaaririe atĩ ũrĩ njaga? Kaĩ ndũrarĩire mũtĩ ũrĩa ndagwathire ndũkanarĩe? Nake Adamu akiuga atĩrĩ, mũndũ-wa-nja ũrĩa waheire hamwe na niĩ, we nĩaheire maciaro ma mũtĩ ũcio, na niĩ ngĩrĩa. Nake Mwathani Ngai akĩĩra mũndũ-wa-nja ũcio atĩrĩ, nĩ kĩĩ kĩũ wĩkĩte? Nake mũndũ-wa-nja akiuga, Nyoka nĩyanheenirie, na ngĩrĩa. Nake Mwathani Ngai akĩĩra nyoka atĩrĩ, tondũ wĩkire ũndũ ũyũ, ũrumĩtwo wee gũkĩra mahiũ mothe, na gũkĩra nyamũ ciothe cia gĩthaka cia igũrũ rĩa thĩ, ũgaathiĩ na gĩthũri gĩaku na nda yaku, na ũkarĩĩaga tĩrĩ matukũ mothe ma muoyo waku. Na nĩngaiga thũ gatagatĩ gaku na gatagatĩ ka mũndũ-wa-nja, na gatagatĩ ka mbegũ yaku na gatagatĩ ka mbegũ yake. We nĩakarangĩra mũtwe waku, na wee nĩũkarangĩra kĩgũrũ gĩake. Nake kũrĩ mũndũ-wa-nja akĩmwĩra atĩrĩ, kũingĩhia nĩngũingĩhia irumi ciaku na kĩnyariirĩko gĩaku, thĩinĩ wa irumi ũgaaciaraga ciana, na kũrĩ mũthuri waku nĩkuo kũgarũrũka gwaku kũrĩ, nake we nĩagaagwatha. Kũrĩ Adamu oigire atĩrĩ, nĩ ũndũ waiguire mũgambo wa mũtũmia waku, na warĩire kuuma mũtĩ-inĩ ũrĩa ndagwathire ndũkarĩe wĩkĩka, kuuma harĩo warĩire, thĩ nĩkũrumĩtwo nĩ ũndũ wa mawĩra maku, ũkarĩa na mathĩĩna mĩthenya yothe ya muoyo waku. Mĩigua na cong'e nĩikũmera harĩ wee, na ũrĩe nyeki ya mũgũnda. Thĩinĩ wa thukũ wa ũthiũ waku nĩũkaarĩa mũgate waku, nginya rĩrĩa ũgaacooka thĩinĩ kũrĩa wendirwo, tondũ ũrĩ thĩ, na thĩinĩ nĩũgacooka. Nake Adamu agĩĩta rĩĩtwa rĩa mũtumia wake Muoyo, tondũ nĩwe nyina wa arĩa othe marĩ muoyo. Nake Mwathani Ngai agĩthondekera Adamu na mũtumia wake kanjũ

cia rũũa, akĩmahumba. Nake Ngai akiuga atĩrĩ, Ona, Adamu nĩatuĩkĩte ta ũmwe witũ, nĩkũmenya wega na ũũru, na rĩu ndakae hĩndĩ o yothe atambũrũkia guoko gwake, aoe mũtĩ wa muoyo arĩe, atũũre nginya tene. Nake Mwathani Ngai akĩmũtũma kuuma mũgũnda-inĩ wa ũkenio, nĩguo arĩme thĩ ĩrĩa aarutirwo kuuma kũrĩo. Nake akĩingata Adamu, na akĩmũtũũria mbere ya mũgũnda wa Edeni wa ikeno, na akĩiga cherubim, na rũhiũ rwa mwaki rũrĩa rwerũthaga, nĩguo kũrangĩre njĩra ya mũtĩ wa muoyo.

4

Adam nĩamenyire Eva mũtumia wake, na arĩ na nda, akĩciara Kaini, nake akiuga atĩrĩ, Nĩnjĩgĩĩrire mũndũ nĩ ũndũ wa Ngai. Nake akĩongerera kũciara mũrũ wa nyina ũcio Abeli, nake Abeli agĩtuĩka mũrĩithi wa ng'ondu, no Kaini aarĩ akĩruta wĩra mũgũnda. Na gũkĩhana thutha wa matukũ Kaini akĩrehe kuuma kũrĩ maciaro ma thĩ igongona kũrĩ Mwathani. Na Abeli akĩrehe o nake kuuma kũrĩ marigithathi ma ng'ondu ciake, na kuuma kũrĩ maguta macio. Na Ngai akĩrora Abeli, na akĩrora iheo ciake. No harĩ Kaini, na harĩ magongona make, ndaigana gũtũrũmbũiya, nake Kaini akĩigua kĩeha mũno, naguo ũthiũ wake ũkĩgwa. Nake Mwathani Ngai akĩĩra Kaini atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ũnyamarĩke mũno, na nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ũthiũ waku ũgwe? Ti-guo angĩkorwo ũrutire wega, no ũtaagayire wega, ti wĩhĩtie? Kira ki; gũcookerithio gwake nĩ harĩ wee, na wee nĩũkamwatha. Nake Kaini akĩĩra Abeli mũrũ wa nyina atĩrĩ,

Rekei tũthiĩ werũ-inĩ. Rĩrĩa maarĩ werũ-inĩ, Kaini akĩarahũka, akĩgĩa igũrũ rĩa Abeli mũrũ wa nyina, akĩmũũraga. Nake Mwathani Ngai akĩĩra Kaini: Abeli mũrũ wa nyũkwa arĩ kũ? Nake akiuga, Niĩ ndĩũĩ; Kaĩ niĩ ndĩ mũrangĩri wa mũrũ wa maitũ? Nake Mwathani akiuga, nĩ kĩĩ wĩkĩte? Mũgambo wa thakame ya mũrũ wa thoguo ũrakaĩra kũrĩ niĩ kuuma thĩ-inĩ. Na rĩu ũrumĩtwo wee kuuma thĩ ĩrĩa ĩathamĩirie kanua kayo kũrĩa thakame ya mũrũ wa nyũkwa kuuma guoko-inĩ gwaku. Rĩrĩa ũrĩruta wĩra thĩ, ndĩgakuongerera hinya wayo wa gũkũhe, ũgaatuĩka mũcaayo na ũinainaga igũrũ rĩa thĩ. Nake Kaini akiuga kũrĩ Mwathani Ngai atĩrĩ, Ũũru wakwa nĩ mũnene mũno gũkĩra ũrĩa ũngĩrekwo. Angĩkorwo ũrandingata ũmũthĩ kuuma ũthiũ-inĩ wa thĩ, na kuuma ũthiũ-inĩ waku nĩngahitha, na nĩngũtuĩka ndĩcaayaga na ndĩinainaga igũrũ wa thĩ, na mũndũ wothe ũrĩa ũkanyona akanjoragĩra. Nake Mwathani Ngai akĩmwĩra atĩrĩ, Ti ũguo; mũndũ wothe ũrĩa ũkooraga Kaini, maũndũ mũgwanja ma kũrĩhĩria nĩmakamũgua hinya. Nake Mwathani Ngai akĩiga kĩmenyithia harĩ Kaini, nĩguo mũndũ wothe ũrĩa angĩmuona ndakamũũrage. Kaini nĩoimire kuuma ũthiũ-inĩ wa Ngai, na agĩtũũra bũrũri wa Naidi mbaĩ na Edeni. Nake Kaini nĩamenyire mũtumia wake; na aarĩkia kũgĩa nda, aaciarire Enoku. Nake aarĩ akĩaka itũũra inene, nake agĩĩta itũũra rĩu inene na rĩĩtwa rĩa mũriũ wake, Enoku. Enoku akĩgĩĩrwo Gaiadadi, nake Gaiadadi akĩgĩa Maleleli, nake Maleleli akĩgĩa Methusela, nake Methusela akĩgĩa Lameku. Nake Lamech akĩĩyoera atumia eerĩ, rĩĩtwa rĩa ũmwe aarĩ Adah, na rĩĩtwa rĩa wa keerĩ aarĩ Zillah. Na Ada akĩciara Jobeli, ũrĩa warĩ ithe wa arĩa maatũũraga hema-inĩ marĩithagia mahiũ. Na rĩĩtwa rĩa

mũrũ wa nyina aarĩ Jubali; ũyũ nĩwe watonirie kĩnanda kĩa mũgeeto na kĩnanda kĩa kĩnũbi. Zillah nake we mwene aaciarire Tubali; nake aarĩ mũtũrĩri wa kũgũtha gĩcango na kĩgera. Mwarĩ wa nyina na Thobeli aarĩ Noema. Lameki oigire atumia ake ene, Ada na Sella, Thikĩrĩriai mũgambo wakwa, inyuĩ atumia a Lameki, iguai ciugo ciakwa, tondũ nĩndĩraũraga mũndũ mũrũme nĩ ũndũ wa kĩronda gĩakwa, na mwanake nĩ ũndũ wa ihũha rĩakwa. Atĩ maita mũgwanja nĩkũrĩhĩrio kuuma kũrĩ Kaini, no kuuma kũrĩ Lameku, maita mĩrongo mũgwanja maita mũgwanja. Adamu nĩamenyire Hawa mũtumia wake, nake akĩgĩa nda, agĩciara kahĩĩ, nake akĩmũtua rĩĩtwa Sethi, akiuga atĩrĩ, Ngai nĩanjũkĩirie rũciaro rũngĩ handũ ha Abeli, ũrĩa ooragirwo nĩ Kaini. Na kũrĩ Seth kũgĩtuĩka mũriũ, nake akĩĩta rĩĩtwa rĩake Enos. Ũyũ akĩĩhoka gwĩta rĩĩtwa rĩa Mwathani Ngai.

5

Ũyũ nĩ ibuku rĩa kĩambĩrĩria kĩa andũ; mũthenya ũrĩa Ngai ombire Adamu, kũringana na mũhianano wa Ngai aamũmbire; Mũndũ mũrũme na mũndũ-wa-nja aamambire; na aamarathimire; na agĩĩta rĩĩtwa rĩao Adamu, mũthenya ũrĩa aamambire. Adamu atũũrire mĩaka mĩrongo ĩtatũ na magana meerĩ, na akĩgĩa kũringana na mũhianĩre wake na kũringana na mũhianano wake, nake akĩmũtua rĩĩtwa Sethi. Nĩgũtuĩka matukũ ma Adamu, marĩa aatũũrire thuutha wa kũciarithia Sethi, maarĩ mĩaka magana mũgwanja, nake akĩciarithia aanake na airĩtu. Namo matukũ mothe ma Adamu marĩa aatũũrire

muoyo matuĩkire mĩaka magana kenda na mĩrongo ĩtatũ, nake agĩkua. Sethi atũũrire mĩaka magana meerĩ na ĩtano, na akĩgĩa Enosi. Na Sethi atũũrire thuutha wa kũgĩa Enosi, mĩaka mũgwanja na magana mũgwanja, na nĩaciarire aanake na airĩtu. Namo mĩthenya yothe ya Sethu ĩkĩgĩa mĩaka magana kenda na ikũmi na ĩĩrĩ, nake agĩkua. Na Enos aatũũrire mĩaka igana na mĩrongo kenda, na agĩciara Kainani. Nake Enosi atũũrire thuutha wa kũgĩa Kainani mĩaka magana mũgwanja na ikũmi na ĩtano, na agĩciara aanake na airĩtu. Namo matukũ mothe ma Enos magĩtuĩka mĩaka ĩtano na magana kenda, nake agĩkua. Nake Kainani aatũũrire mĩaka igana na mĩrongo mũgwanja, na agĩciara Malaleli. Nake Kainani atũũrire thuutha wa kũciarithia Mahalaleli mĩaka magana mũgwanja na mĩrongo ĩna, nake akĩgĩa aanake na airĩtu. Namo mĩthenya yothe ya Kainani ĩkĩgĩa mĩaka magana kenda na ikũmi, nake agĩkua. Nake Mahalaleli aatũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtandatũ na ĩtano, na agĩciara Jaredi. Nake Mahalaleli aatũũrire thuutha wa kũciarithia Jaredi mĩaka magana mũgwanja na mĩrongo ĩtatũ, nake agĩciara aanake na airĩtu. Namo matukũ mothe ma Maleleli magĩtuĩka mĩaka magana manana na mĩrongo kenda na ĩtano, nake agĩkua. Nake Jared aatũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtandatũ na ĩĩrĩ, na agĩciara Enoch. Nake Jared atũũrire thuutha wa gũciara Enoch mĩaka magana manana, nake agĩciara aanake na airĩtu. Nacio mĩthenya yothe ya Jared ĩkĩgĩa mĩaka magana kenda na mĩrongo ĩtandatũ na ĩĩrĩ, nake agĩkua. Nake Enoku aatũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtandatũ na ĩtano, na agĩciara Methusela. Enoku nĩathiiire na Ngai thuutha wa gũciara Methusela mĩaka magana meerĩ, nake nĩaciarire

aanake na airĩtu. Namo mĩthenya yothe ya Enoku ĩkĩgĩa mĩaka magana matatũ na mĩrongo ĩtandatũ na ĩtano. Nake Enoch nĩakenagia Ngai, na ndaonekire, tondũ Ngai nĩamũgarũrire. Nake Methusela atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtandatũ na mũgwanja, na agĩciara Lameki. Nake Methusela aatũũrire thuutha wa kũciarithia Lameki mĩaka magana manana na ĩĩrĩ, na agĩciara aanake na airĩtu. Namo mĩthenya yothe ya Methusala ĩrĩa aatũũrire ĩkĩgĩa mĩaka magana kenda na mĩrongo ĩtandatũ na kenda, nake agĩkua. Nake Lamech atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩnana na ĩnana, nake akĩgĩa na mũriũ. Nake akĩĩta rĩĩtwa rĩake Nuhu, akiuga atĩrĩ, Ũyũ nĩagatũhurũkia kuuma wĩra-inĩ witũ, na kuuma ruo-inĩ cia moko maitũ, na kuuma thĩ-inĩ ĩrĩa Mwathani Ngai aarumire. Nake Lameki aatũũrire thuutha wa kũciarithia Nuhu mĩaka magana matano na mĩrongo ĩtandatũ na ĩtano, nake agĩciara aanake na airĩtu. Matukũ mothe ma Lameku magĩtuĩka mĩaka magana mũgwanja na mĩrongo ĩtano na ĩtatũ, nake agĩkua. Nake Nuhu aarĩ na mĩaka magana matano, nake akĩgĩa aanake atatũ: Shemu, Hamu, na Jafethu.

6

Na gũkĩhana rĩrĩa andũ mambĩrĩria kũingĩha igũrũ rĩa thĩ, nao airĩtu makĩmaciarĩra. Rĩrĩa ariũ a Ngai moonire airĩtu a andũ atĩ nĩ athaka, makĩĩyoera atumia kuuma kũrĩ othe arĩa maathuurire. Nake akiuga Mwathani Ngai, Roho wakwa ndũgũtũũra thĩinĩ wa andũ aya nginya tene, tondũ nĩ nyama, no

matukũ mao magaatuĩka mĩaka igana na mĩrongo ĩĩrĩ. Acio nĩ njamba ciarĩ igũrũ rĩa thĩ matukũ-inĩ macio, na thuutha wa ũndũ ũcio, rĩrĩa ariũ a Ngai maatoonyaga kũrĩ airĩtu a andũ, nao makĩmaciarĩra ciana, acio nĩo maarĩ njamba cia tene, andũ arĩa maarĩ igweta. Kũona Mwathani Ngai, atĩ nĩciongerekete maũndũ mooru ma andũ igũrũ rĩa thĩ, na mũndũ o wothe eciragia ngoro-inĩ yake na kĩyo igũrũ rĩa maũndũ mooru matukũ mothe; Na Ngai akĩririkana, atĩ ombire mũndũ igũrũ rĩa thĩ, na akĩririkana. Nake Ngai akiuga atĩrĩ, Nĩngatharia mũndũ ũrĩa ndombire kuuma ũthiũ-inĩ wa thĩ, kuuma harĩ mũndũ nginya nyamũ, na kuuma harĩ ciũmbe iria ithambaga nginya nyoni cia igũrũ, nĩgũkorwo nĩndĩ na kĩeha atĩ nĩndamombire. Nuhu nĩonire wega mbere ya Mwathani Ngai. Ici nĩyo mĩciaro ya Nuhu. Nuhu aarĩ mũndũ mũthingu, arĩ mũkinyanĩru thĩinĩ wa rũciaro rwake, nake nĩakeniirie Ngai. Nuhu aaciarire aanake atatũ, nao nĩ Shemu, Hamu, na Jafethu. Thĩ nĩyanangirwo mbere ya Ngai, na thĩ ĩkĩiyũra ũtarĩ kĩhooto. Nake Mwathani Ngai onire thĩ, na yarĩ mĩthũkie, tondũ nyama ciothe nĩciathũkĩtie njĩra ciacio igũrũ wa thĩ. Na Mwathani Ngai akĩĩra Nuhu atĩrĩ, Ihinda rĩa andũ othe nĩrĩkinyĩte mbere yakwa, tondũ thĩ nĩĩiyũrĩtwo nĩ waganu wao, na rora, niĩ nĩngamananga hamwe na thĩ. Thondeka nĩ ũndũ ũcio wee mwene ithandũkũ kuuma mĩtĩ mĩkoine, itara ũthondeke ithandũkũ, na ũmĩhumbĩre thĩinĩ na nja na rami. Na ũguo nĩũgathondeka ithandũkũ, mĩkono magana matatũ ũraihu wa ithandũkũ, na mĩkono mĩrongo ĩtano wariĩ, na mĩkono mĩrongo ĩtatũ kĩrĩa kĩraihu kĩayo. Gũcookanĩrĩria ũgaaka ithandũkũ, na ũndũ wa mũkono ũmwe ũkahingia rĩo kuuma igũrũ. Nayo mũrango wa ithandũkũ

ũkaaka kuuma mĩena-inĩ. Cia thĩ, cia igũrũ keerĩ, na cia igũrũ ithatũ ũkaaka rĩo. No niĩ-rĩ, ta rorai, nĩngũrehera mũiyũro wa maaĩ, maaĩ igũrũ rĩa thĩ, nĩguo niine mwĩrĩ wothe, ũrĩa ũrĩ na roho wa muoyo rungu rwa igũrũ, na indo ciothe iria irĩ igũrũ rĩa thĩ, nĩigakua. Nĩngahaanda kĩrĩkanĩro gĩakwa nawe, no wee ũtoonye thĩinĩ wa ithandũkũ, na ariũ aku, na mũtumia waku, na atumia a ariũ aku hamwe nawe. Na kuuma kũrĩ mahiũ mothe, na kuuma kũrĩ indo ciothe iria ithambaga, na kuuma kũrĩ nyamũ ciothe cia gĩthaka, na kuuma kũrĩ mĩĩrĩ yothe, igĩrĩ igĩrĩ kuuma kũrĩ ciothe ũkaingĩria thĩinĩ wa ithandũkũ, nĩguo ũcitũũrie hamwe nawe; igaatuĩka njamba na nga. Kuuma kũrĩ nyoni ciothe iria ciũmbũkaga kũringana na mĩhĩrĩga yacio, na kuuma kũrĩ mahiũ mothe kũringana na mĩhĩrĩga yamo, na kuuma kũrĩ indo ciothe iria itambaga thĩ kũringana na mĩhĩrĩga yacio, igĩrĩ igĩrĩ kuuma kũrĩ ciothe nĩigatoonya kũrĩ wee nĩguo iheagwo irio hamwe nawe, njamba na nga. Wee no nĩũkoya harĩ wee mwene kuuma harĩ irio ciothe iria mũrĩrĩa, na nĩũkongania kũrĩ wee mwene, na nĩĩgaatuĩka ya kũrĩa kwaku na kũrĩ o. Na Nuhu ekire mothe uria Mwathani Ngai aamwathire, noguo ekire.

7

Nake Mwathani Ngai akĩĩra Nuhu, toonya wee na andũ othe a nyũmba yaku thĩinĩ wa thabina, tondũ nĩndonire ũrĩ mũthingu mbere yakwa thĩinĩ wa rũciaro rũrũ. No kuuma kũrĩ mahiũ marĩa matheru, ingĩra harĩ wee mũgwanja mũgwanja, njamba

na nga, na kuuma kũrĩ mahiũ marĩa matarĩ matheru, igĩrĩ igĩrĩ, njamba na nga. Ningĩ kuuma kũrĩ nyoni cia igũrũ iria theru mũgwanja mũgwanja njamba na nga, na kuuma kũrĩ nyoni ciothe iria itarĩ theru igĩrĩ igĩrĩ njamba na nga, nĩguo kũrere rũciaro igũrũ rĩa thĩ yothe. Tondũ thuutha wa matukũ mũgwanja niĩ nĩngũrehere mbura igũrũ rĩa thĩ, matukũ mĩrongo ĩna na matukũ mĩrongo ĩna ũtukũ, na nĩngatharia indo ciothe iria irĩ muoyo iria ndathondekire kuuma ũthiũ-inĩ wa thĩ yothe. Nake Nuhu ekire mothe, o ta ũrĩa Mwathani Ngai aamwathire. Noah aarĩ na mĩaka magana matandatũ, na mũiyũro wa maaĩ ũkĩgĩa thĩ igũrũ. Nake Nuhu agĩtoonya hamwe na ariũ ake, na mũtumia wake, na atumia a ariũ ake marĩ hamwe nake thĩinĩ wa thabina, nĩ ũndũ wa maaĩ ma mũiyũro. Na kuuma kũrĩ nyoni cia itheru, na kuuma kũrĩ nyoni cia itarĩ theru, na kuuma kũrĩ nyamũ cia itheru, na kuuma kũrĩ nyamũ cia itarĩ theru, na kuuma kũrĩ indo ciothe iria itambaga thĩ igũrũ, igĩrĩ igĩrĩ nĩciathiire kũrĩ Nuhu thĩinĩ wa thabina njamba na nga, o ta ũrĩa Ngai aathire Nuhu. Na gũkĩhaana thuutha wa mĩthenya ĩrĩa mũgwanja, namo maaĩ ma mũiyũro wa maaĩ makĩhaana igũrũ rĩa thĩ. Mwaka-inĩ wa magana matandatũ wa muoyo wa Nuhu, mweri wa keerĩ, mũthenya wa mĩrongo ĩĩrĩ na mũgwanja wa mweri, mũthenya ũcio ithima ciothe cia irima rĩrĩa rĩtarĩ gĩturi nĩciatũkanirie, na ihingo cia igũrũ ikĩhingũrwo. Nayo mbura ĩkiura thĩ mĩthenya mĩrongo ĩna na matukũ mĩrongo ĩna. Mũthenya ũcio Nuhu, Shemu, Hamu, Jafethu (aanake a Nuhu), na mũtumia wa Nuhu, na atumia atatũ a aanake ake nĩmatoonyire thabina hamwe nake. Na nyamũ ciothe cia gĩthaka kũringana na mũhĩrĩga wacio, na mahiũ

mothe kũringana na mũhĩrĩga wamo, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩambataga thĩ kũringana na mũhĩrĩga wakĩo, na nyoni ciothe kũringana na mũhĩrĩga wacio, maatoonya kũrĩ Nuhu thĩinĩ wa thabina, igĩrĩ igĩrĩ, njamba na nga kuuma harĩ mĩĩrĩ yothe ĩrĩa ĩrĩ na roho wa muoyo. Nacio iria ciatoonya, njamba na nga kuuma nyama ciothe, ciathiire thĩinĩ o ta ũrĩa Ngai aathire Nuhu, nake Mwathani Ngai akĩhinga ithandũkũ kuuma nja yake. Na gũgĩtuĩka mũhũũro wa maaĩ matuku mĩrongo ĩna na ũtukũ mĩrongo ĩna igũrũ wa thĩ, namo maaĩ makĩongerereka, na makĩoya ithandũkũ, nayo ĩkĩambarario kuuma thĩ. Na maaĩ makĩgitĩra, na makĩongerera mũno igũrũ rĩa thĩ, na ithandũkũ rĩkĩoyagwo igũrũ rĩa maaĩ. Maaĩ macio matũire mũno mũno igũrũ rĩa thĩ, na makĩhumbĩra irĩma ciothe iria ndaaya iria ciarĩ rungu rwa igũrũ. Mĩkono ikũmi na ĩtano igũrũ nĩkuo maaĩ maambatire, na makĩhumbĩra irĩma ciothe iria nene. Nacio ikĩkua nyama ciothe iria ciathiiaga igũrũ rĩa thĩ cia nyoni, na cia mahiũ, na cia nyamũ cia gĩthaka, na kĩũmbe gĩothe kĩrĩa gĩtambaga kĩerũthaga igũrũ rĩa thĩ, na andũ othe. Na indo ciothe iria ciarĩ na mĩhũmũ ya muoyo, na indo ciothe iria ciarĩ igũrũ rĩa thĩ nyũmũ, ikua. Nake akĩniina indo ciothe iria irĩ muoyo iria ciarĩ igũrũ rĩa thĩ, kuuma harĩ mũndũ nginya harĩ nyamũ, na tũnyamũ tũrĩa tũtambaga, na nyoni cia matu-inĩ, nacio ikĩniinwo kuuma thĩ, nake Nuhu wiki agĩtigwo, na arĩa maarĩ nake thĩinĩ wa thabina. Namo maaĩ makĩambata igũrũ wa thĩ mĩthenya igana na mĩrongo ĩtano.

8

Nake Ngai akĩririkana Nuhu, na nyamũ ciothe cia gĩthaka, na mahiũ mothe, na nyoni ciothe, na ciũmbe ciothe iria ithambaga, iria ciothe ciarĩ hamwe nake thĩinĩ wa thabina, nake Ngai akĩrehera rũhuho thĩ, namo maaĩ makĩhora. Nacio ithima cia irima rĩa kũrĩa kũriku mũno ikĩhumbĩrwo, na ihingo cia maaĩ cia igũrũ, nayo mbura ĩkĩgirĩrĩrio kuuma igũrũ. Nayo maaĩ nĩmahũahũaga mathiĩaga kuuma thĩ, namo maaĩ nĩmanyiihagia thuutha wa mĩthenya igana na mĩrongo ĩtano. Nayo ithandũkũ ĩkĩikara igũrũ wa irĩma cia Ararati mweri-inĩ wa mũgwanja, mũthenya wa mĩrongo ĩĩrĩ na mũgwanja wa mweri. Maaĩ macio nĩmaathiiaga makĩhũthĩra nginya mweri wa ikũmi. Na thĩinĩ wa mweri wa ikũmi, mũthenya wa mbere wa mweri, itina cia irĩma ikĩoneka. Nayo gũkĩoneka thuutha wa mĩthenya mĩrongo ĩna Nuhu akĩhingũra ndirica ya ithandũkũ ĩrĩa aathondekete. Na atũmire ndiara, na yarĩkia kuuma nja, ndiacookire nginya maaĩ maahũire kuuma thĩ. Nake agĩtũma ndirahũgĩ thuutha wake, nĩguo one kana maaĩ nĩmahũahũte kuuma thĩ. Na tondũ ndirahota kũgĩa na ũhurũko magũrũ mayo, ndirahũgũka ĩgĩcooka kũrĩ we thĩinĩ wa thabokĩ, nĩ ũndũ maaĩ maarĩ igũrũ rĩa ũthiũ wothe wa thĩ, nake atambũrũkĩtie guoko akĩmĩoya, na akĩmĩtoonyia kũrĩ we mwene thĩinĩ wa thabokĩ. Na aarĩ etereire o na mĩthenya mũgwanja ĩngĩ, rĩngĩ atũmire ndirahũgĩ kuuma thĩinĩ wa ithandũkũ. Na ndutura ĩyo ĩgĩcooka kũrĩ we hwaĩ-inĩ, na yarĩ na ithangũ rĩa mũtamaiyũ kanua-inĩ kayo, na Nuhu akĩmenya atĩ maaĩ nĩmahũahũte kuuma thĩ. Na aarĩ etereire o na mĩthenya mũgwanja ĩngĩ, rĩngĩ atũmire ndirahũgĩ, na ndĩongeire gũcooka harĩ we rĩngĩ. Nayo gũkĩgĩa thĩinĩ wa mwaka wa ũmwe na wa magana matandatũ thĩinĩ wa muoyo

wa Nuhu, mweri wa mbere, mũthenya wa ũmwe wa mweri, maaĩ nĩmathirire kuuma thĩ. Nake Nuhu akĩguũrania kĩhumbĩrĩ kĩa thabina, kĩrĩa aathondekete; nake akĩona atĩ maaĩ nĩmathirĩte kuuma ũthiũ-inĩ wa thĩ. Thĩinĩ na mweri wa keerĩ, thĩ nĩyũmithio, mũthenya wa mũgwanja na mĩrongo ĩĩrĩ wa mweri. Nake Mwathani Ngai akĩĩra Nuhu, akiuga atĩrĩ, Uma thĩinĩ wa thabina wee, na mũtumia waku, na ariũ aku, na atumia a ariũ aku hamwe na wee, Na nyamũ ciothe iria irĩ hamwe na wee, na mwĩrĩ wothe kuuma nyoni nginya mahiũ, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa gĩtambaga kĩĩthiiaga thĩ igũrũ, ciume hamwe na wee mwene. Na mũingĩhe na mũciarane igũrũ rĩa thĩ. Nake Nuhu akiuma, na mũtumia wake, na ariũ ake, na atumia a ariũ ake hamwe nake; Na nyamũ ciothe cia gĩthaka, na mahiũ mothe, na nyoni ciothe, na ciũmbe ciothe iria ithiiagĩra thĩ kũringana na mĩthemba yacio, makiuma kuuma thabina-inĩ. Nake Nuhu aakire kĩgongona kũrĩ Mwathani, na akĩoya kuuma kũrĩ mahiũ mothe marĩa matheru, na kuuma kũrĩ nyoni ciothe iria theru, na akĩrutĩra igongona rĩa gũcinwo rĩothe igũrũ wa kĩgongona. Na Mwathani Ngai akĩnungia mũtararĩko mwega. Nake Mwathani Ngai oigire eciirithagia, ndigacooka ongerera kũruma thĩ nĩ ũndũ wa mĩbango ya andũ; tondũ meciiria ma mũndũ makomete wega harĩ maũndũ mooru kuuma ũnini-inĩ wake; ndigacooka ongerera rĩngĩ kũgũtha mwĩrĩ wothe ũrĩa ũrĩ muoyo, o ta ũrĩa ndekire. Matukũ mothe ma thĩ, mbegũ na magetha, heho na ũrugarĩ, kĩmera na kĩmera kĩa mbura, mũthenya na ũtukũ, itigathira.

9

Nake Ngai akĩrathima Nuhu, na ariũ ake, na akĩmeera atĩrĩ, Ongerai na mũingĩhe, na mũiyũrie thĩ, na mũmĩathe. Na ithithimio, na guoya gwanyu, gũgaakorwo igũrũ rĩa nyamũ ciothe cia thĩ, igũrũ rĩa nyoni ciothe cia igũrũ, na igũrũ rĩa indo ciothe iria ithiiagĩra igũrũ rĩa thĩ, na igũrũ rĩa thamaki ciothe cia iria; rungu rwa moko kũrĩ inyuĩ nĩheete. Na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩambataga na kĩrĩ muoyo, gĩgaatuĩka irio cianyu, o ta ũrĩa ndĩmũheete mboga cia nyeki, ũguo noguo ndĩmũheete indo ciothe. Tiga nyama ĩrĩ na thakame ya roho, mũtikarĩe. Na nĩgũkorwo thakame yanyu ya mĩoyo yanyu kuuma guoko-inĩ kwa nyamũ ciothe cia gĩthaka nĩngaũria, na kuuma guoko-inĩ kwa mũndũ mũrũ wa nyina nĩngaũria mũoyo wa mũndũ. Ũrĩa ũitaga thakame ya mũndũ, handũ ha thakame yake nĩagaitwo, tondũ thĩinĩ wa mũhianano wa Ngai ndombire mũndũ. Inyuĩ no ongerera, na mũingĩhe, na mũiyũrie thĩ, na mũmĩthamie. Nake Ngai akĩĩra Nuhu na ariũ ake, arĩ hamwe nake akiuga, na atĩrĩrĩ niĩ nĩndĩrahaanda kĩrĩkanĩro gĩakwa kũrĩ inyuĩ, na kũrĩ rũciaro rwanyu hamwe na inyuĩ, na kũrĩ roho yothe ĩrĩ muoyo hamwe na inyuĩ, kuuma kũrĩ nyoni, na kuuma kũrĩ mahiũ, na kũrĩ nyamũ ciothe cia thĩ, iria ciothe irĩ hamwe na inyuĩ kuuma kũrĩ ciothe iria cioimire thĩinĩ wa thabina. Nĩngahaanda kĩrĩkanĩro gĩakwa na inyuĩ, na mwĩrĩ wothe ndũgaacooka gũkua rĩngĩ nĩ ũndũ wa maaĩ ma mũiyũro, na gũtikagĩa rĩngĩ mũiyũro wa maaĩ wa kũniina thĩ yothe. Nake akiuga Mwathani Ngai kũrĩ Nuhu, Ũyũ nĩguo kĩmenyithia kĩa kĩrĩkanĩro kĩrĩa niĩ ndĩraheana

gatagatĩ wakwa na inyuĩ, na gatagatĩ wa roho ciothe iria irĩ muoyo, iria irĩ hamwe na inyuĩ, thĩinĩ wa njiaro cia tene na tene. Ũta wakwa nĩndĩwĩkĩra thĩinĩ wa itu, na ũgaatuĩka kĩmenyithia kĩa kĩrĩkanĩro gatagatĩ gakwa na thĩ. Nayo nĩgũkorwo rĩrĩa ngũũmbanĩria matu igũrũ rĩa thĩ, ũta nĩũkonwo thĩinĩ wa itu. Na nĩngaririkana kĩrĩkanĩro gĩakwa, kĩrĩa kĩrĩ gatagatĩ gakwa na inyuĩ, na gatagatĩ ga roho ciothe irĩ muoyo thĩinĩ wa mĩĩrĩ yothe, na maaĩ matigacooka gũtuĩka mũiyũro rĩngĩ wa kũniina mĩĩrĩ yothe. Nake ũta wakwa ũgaakorwo thĩinĩ wa itu, na nĩngona nĩguo ndirikane kĩrĩkanĩro gĩa tene gatagatĩ gakwa na thĩ, na gatagatĩ ga roho ĩrĩa ĩrĩ muoyo thĩinĩ wa mwĩrĩ wothe ũrĩa ũrĩ igũrũ rĩa thĩ. Nake Ngai akĩĩra Nuhu atĩrĩ, Ĩno nĩyo kĩmenyithia kĩa kĩrĩkanĩro kĩrĩa ndĩkĩte gatagatĩ gakwa na gatagatĩ ga mĩĩrĩ yothe ĩrĩa ĩrĩ gũkũ thĩ. Nao ariũ a Nuhu, arĩa moimire kuuma thabina-inĩ, maarĩ Shemu, Hamu, na Jafethu. Ham nake aarĩ ithe wa Kaanani. Atatũ aya nĩo ariũ a Nuhu, na kuuma kũrĩ o mahurunjirwo thĩ yothe. Nake Nuhu mũndũ mũrĩmi wa thĩ ambĩrĩirie, na akĩhaanda mũgũnda wa mĩthabibũ. Nake akĩnyua ndibei, na akĩrĩĩo nĩ ũrĩĩu, na akĩguũrwo nguo thĩinĩ wa nyũmba yake. Nake Hamu ithe wa Kanaani onire ũtheri wa ithe wake, na athiĩte nja akĩĩra ariũ a ithe acio eerĩ nja. Nao Shemu na Jafethu maoete nguo, makĩmĩigĩrĩra igũrũ rĩa mĩgongo yao ĩĩrĩ, na magĩthiĩ na thutha, na makĩhumbĩra ũtheri wa ithe wao; na ũthiũ wao warĩ na thutha, na ũtheri wa ithe wao mationire. Nĩokĩrire no Nuhu kuuma kũrĩ ndibei, na nĩamenyire ũrĩa wothe mũriũ wake ũrĩa mũnini ekĩte kũrĩ we. Nake akiuga, Kanaani mũriũ nĩ mũrumĩtwo; agaatuĩka ndungata kũrĩ ariũ a ithe. Na akiuga, arathimwo nĩ Mwathani Ngai wa Shemu; na

Kanaani agaatuĩka ndungata yake. Ngai aroramie Jafethu, na atũũre nyũmba-inĩ cia Shemu; na Kanaani atuĩke ndungata yake. Nuhu aatũũrire mĩaka magana matatũ na mĩrongo ĩtano thuutha wa mũiyũro wa maaĩ. Na matukũ mothe ma Nuhu magĩtuĩka mĩaka magana kenda na mĩrongo ĩtano, nake agĩkua.

10

Ici nĩcio nacio cia ariũ a Nuhu, Shemu, Hamu, Jafethu, na nĩmaciaragĩrwo ariũ thutha wa mũiyũro. Ariũ a Japheth nĩ Gomer, na Magog, na Madai, na Javan, na Elisha, na Tubal, na Meshech, na Tiras. Nao ariũ a Gomer maarĩ Ashkenazi, na Riphath, na Togarmah. Nao ariũ a Jovan maarĩ Elisha, na Tharseis, Kittim, na Rhodians. Kuuma kũrĩ aya maagayanĩirio icigĩrĩra cia ndũrĩrĩ thĩ-inĩ wa bũrũri wao, o mũndũ kũringana na rũrĩmĩ thĩ-inĩ wa mĩhĩrĩga yao, na thĩ-inĩ wa ndũrĩrĩ ciao. Ariũ a Ham maarĩ Kush, na Miziraimu, na Putu, na Kanaani. Ariũ a Cush maarĩ Sheba, na Havilah, na Sabatha, na Raamah, na Sabathaka; nao ariũ a Raamah maarĩ Sheba na Dedan. Cush nake akĩciarithia Nimrod, ũrĩa wambĩrĩirie gũtuĩka njamba nene gũkũ thĩ. Ũcio aarĩ njamba mũguĩmi mbere ya Mwathani Ngai, nĩ ũndũ ũcio nĩmakoiga atĩrĩ, ta Nimrod njamba mũguĩmi mbere ya Mwathani. Nayo gũkĩhana kĩambĩrĩria kĩa ũthamaki wake kwarĩ Babũloni, na Oreki, na Arikadi, na Kalanĩ, thĩinĩ wa bũrũri wa Senaari. Kuuma bũrũri ũcio Ashuri nĩoimire; na nĩaakire Nineve, na Rehobothu itũũra inene, na Kala, na Reseni gatagatĩ ka Nineve, na gatagatĩ ka Kala; ũyũ nĩguo itũũra inene

inene. Na Miziraimu nĩaciarire Aludimi, na Aanami, na Alehabimu, na Apathrusimu, na Akasuluhimu, kũrĩa Afilisti moimire, na Akafitorimu. Kanani nake nĩaciarire Sidoni irigithathi rĩake, na Mũhiti, na Mũjebusi, na Mũamori, na Mũgirigashi, na Mũhivi, na Mũariki, na Mũsini, na Mũaravadi, na Mũzemari, na Mũhamathi. Na thutha wa ũndũ ũcio, mĩhĩrĩga ya Akaanani ĩkĩhurunjũka. Namo mĩhaka ya Akanaani yarĩ kuuma Sidoni nginya ũgũũka Gerara na Gaza, nginya ũgũũka Sodoma na Gomora, Adama na Seboimu nginya Lasha. Aya nĩo ariũ a Hamu, kũringana na mĩhĩrĩga yao, na ndeto ciao, na mabũrũri mao, na ndũrĩrĩ ciao. Nake Shemu nĩaciarĩirwo ciana, we ũrĩa warĩ ithe wa ariũ othe a Eberi, mũrũ wa nyina na Jafethu ũrĩa mũkũrũ. Ariũ a Shem nĩ Elam, na Assyria, na Arphaxad, na Lud, na Aram, na Cainan. Nao ariũ a Aramu maarĩ Uzu, na Ulu, na Gateri, na Mesheki. Na Arphaxad aciarire Cainan, na Cainan aciarire Sala, nake Sala aciarire Eber. Nake Eberi aaciarĩirwo ariũ eerĩ, rĩĩtwa rĩa ũmwe aarĩ Falegi, tondũ matukũ-inĩ make thĩ nĩyagayanĩirio, na rĩĩtwa rĩa mũrũ wa nyina Jekitani. Joktan nake aciarire Elmodad, na Shelefu, na Hazarmavethu, na Jeraha, na Hadoramu, na Uzali, na Diklaha, na Obali, na Abimaeli, na Sheba, na Ofiri, na Havila, na Jobabu; acio othe maarĩ ariũ a Joktan. Nayo gũtuĩka gũikarania kwao kuuma Masse nginya gũũka Saphera, kĩrĩma kĩa irathĩro. Aya nĩ ariũ a Shemu, thĩinĩ wa mĩhĩrĩga yao, kũringana na ndeto ciao, thĩinĩ wa mabũrũri mao, na thĩinĩ wa ndũrĩrĩ ciao. Ici nĩcio mĩhĩrĩga ya ariũ a Nuhu kũringana na njiaro ciao, kũringana na ndũrĩrĩ ciao. Kuuma kũrĩ acio mahũgũranirio icigĩrĩra cia ndũrĩrĩ igũrũ rĩa thĩ thuutha wa mũiyũro ũcio.

11

Na kwarĩ bũrũri wothe na mũromo ũmwe, na mũgambo ũmwe kũrĩ andũ othe. Na gũkĩoneka rĩrĩa maahĩngithaga kuuma irathĩro, moona werũ bũrũri-inĩ wa Senaari, nao magĩikara kũu. Na akiuga mũndũ kũrĩ mũndũ wa itũũra rĩake atĩrĩ, Ũkai rekei tũthondeke maturubarĩ, na tũmacine na mwaki, na maturubarĩ macio makĩmatuĩka mahiga kũrĩ o, na rami ĩkĩmatuĩka rĩũmba kũrĩ o. Nao makiuga atĩrĩ, ũkai tũĩakĩre itũũra na mũthiringo, ũrĩa mũtwe waguo ũkakinya igũrũ, na tũĩthondekere rĩĩtwa, tũtanahurunjwo thĩ yothe. Nake Mwathani agĩikũrũka kuona itũũra na mũthiringo ũrĩa ariũ a andũ maakire. Nake Mwathani akiuga atĩrĩ, ona rũrĩrĩ rũmwe, na rũthiomi rũmwe kũrĩ andũ othe, na ũndũ ũyũ nĩmambĩrĩirie gwĩka, na rĩu gũtirĩ ũndũ ũngĩmaremera harĩ ũrĩa wothe mangĩgeria gwĩka. Ũkai, na tũrĩkia gũikũrũka tũrũnganie rũrĩmĩ rwao kũu, nĩguo matikaigue o mũndũ mũgambo wa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nake. Nake Mwathani akĩmahurunjĩra kuuma kũu thĩ yothe, nao magĩtiga gwaka itũũra inene na mũthiringo. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ĩĩtirwo rĩĩtwa rĩayo Ngũngano, tondũ kũu Mwathani aagũnganiirie mĩromo ya thĩ yothe, na kuuma kũu Mwathani aamahurunjirie igũrũ rĩa ũthiũ wa thĩ yothe. Na ici nĩ njiaro cia Shemu, nake Shemu aarĩ na mĩaka igana rĩrĩa aaciarire Arafakasadi, mwaka wa keerĩ thuutha wa mũiyũro. Nake Shemu aatũũrire thuutha wa gũciara Arafasadi mĩaka magana matano, na nĩaciarire aanake na airĩtu, na agĩkua. Nake Arphaxad atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ na ĩtano, na agĩciara

Kainani. Na Arphaxad aatũũrire, thuutha wa kũciarithia Kainani, mĩaka magana mana, na akĩgĩa aanake na airĩtu, na agĩkua. Nake Kainani atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ, nake akĩgĩa Shela; nake Kainani atũũrire, thuutha wa kũgĩa Shela, mĩaka magana matatũ na mĩrongo ĩtatũ, nake akĩgĩa aanake na airĩtu, nake agĩkua. Na Sala atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ, na agĩciara Eberi. Nake Sala atũũrire thuutha wa kũgĩa Eberi mĩaka magana matatũ na mĩrongo ĩtatũ, na agĩciara aanake na airĩtu, na agĩkua. Nake Eberi atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ na ĩna, na agĩciara Pelegi. Nake Eberi atũũrire thuutha wa kũgĩa Pelegi mĩaka magana meerĩ na mĩrongo mũgwanja, nake agĩciara aanake na airĩtu, nake agĩkua. Nake Phaleg atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ, na agĩciara Ragau. Nake Phalegu atũũrire thuutha wa kũgĩa Ragau mĩaka magana meerĩ na kenda, nake agĩciara aanake na airĩtu, nake agĩkua. Na Ragau atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ na ĩĩrĩ, na akĩgĩa Seruku. Nake Ragau aatũũrire thuutha wa kũgĩa Seruku mĩaka magana meerĩ na mũgwanja, na agĩciara aanake na airĩtu, na agĩkua. Na Seruku atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ, na akĩgĩa Nahoru. Nake Seruku atũũrire thuutha wa kũciarithia Nahoru mĩaka igana igĩrĩ, na akĩgĩa aanake na airĩtu, na agĩkua. Na Nahoru atũũrire mĩaka igana mĩrongo mũgwanja na kenda, nake akĩgĩa Tera. Nake Nahoru atũũrire thuutha wa kũgĩa Tera mĩaka igana rĩmwe na mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano, na agĩciara aanake na airĩtu, na agĩkua. Nake Thara atũũrire mĩaka mĩrongo mũgwanja, na akĩgĩa na Aburamu, na Nahoru, na Harani. Ici nĩcio njiaro cia Thara. Thara nĩaciarire Abramu, na Nahoru, na Harani; nake Harani nĩaciarire Loti.

Nake Harani agĩkua mbere ya Tera ithe wake bũrũri-inĩ ũrĩa aaciarĩirwo, bũrũri-inĩ wa Akaldayo. Nao makĩoya Aburamu na Nahoru atumia ao ene, rĩĩtwa rĩa mũtumia wa Aburamu rĩarĩ Sara, na rĩĩtwa rĩa mũtumia wa Nahoru rĩarĩ Melika, mwarĩ wa Harani, na ithe wa Melika, na ithe wa Isika. Na Sarai aarĩ thaata, na ndaciaraga ciana. Nake Tera akĩoya Aburamu mũriũ wake, na Loti mũriũ wa Harani, mũriũ wa mũriũ wake, na Sarai mũhiki wake, mũtumia wa Aburamu mũriũ wake, nao akĩmarutia kuuma bũrũri wa Akaldayo nĩguo mathiĩ bũrũri wa Kanaani, nao magĩkinya Harani, nake agĩtũũra kũu. Namo matukũ mothe ma Thara kũu bũrũri wa Harani maakinyire mĩaka magana meerĩ na ĩtano, nake Thara agĩkua kũu Harani.

12

Nake Mwathani akĩĩra Aburamu atĩrĩ, uma thĩ yaku, na uma kũrĩ andũ a rũciaro rwaku, na uma nyũmba ya thoguo, ũũke bũrũri-inĩ ũrĩa ngũkuonia. Na nĩngagũtua rũrĩrĩ inene, na nĩngakũrathima, na nĩngatũma rĩĩtwa rĩaku rĩnene, na ũgaatuĩka mũrathime. Nĩndarathima arĩa marakũrathima wee, na arĩa marakũruma wee nĩndaruma, na mĩhĩrĩga yothe ya thĩ nĩĩkarathimwo thĩinĩ waku. Nake Aburamu agĩthiĩ o ta ũrĩa Mwathani aamwĩrire, nake Loti agĩthiĩ hamwe nake. Aburamu aarĩ wa mĩaka mĩrongo mũgwanja na ĩtano rĩrĩa oimire Harani. Nake Aburamu akuoya Sarai mũtumia wake, na Loti mũriũ wa mũrũ wa nyina, na indo ciothe iria maagĩire, na roho ciothe iria maagĩire kuuma Harani, nao makiuma gũthiĩ bũrũri wa

Kanaani. Na agereire Aburamu bũrũri ũcio ũraihu wakuo nginya handũ ha Shekemu, harĩa mũtĩ wa mũgandi mũraihu warĩ, nao Akaanani hĩndĩ ĩyo maikaraga bũrũri ũcio. Nake Mwathani akĩonekana kũrĩ Aburamu, akĩmwĩra atĩrĩ, Rũciaro rwaku nĩngahe bũrũri ũyũ. Nake Aburamu agĩaka kĩgongona kũu kũrĩ Mwathani ũrĩa wamũkuĩrĩire. Nake akĩgarũrũka kuuma kũu agĩthiĩ kĩrĩma-inĩ mwena wa irathĩro wa Betheli, na akĩamba hema yake kũu Betheli mwena wa ithũĩro, na Ai mwena wa irathĩro, na agĩaka kĩgongona kũu kũrĩ Mwathani, na agĩkaĩra rĩĩtwa rĩa Mwathani. Nake Aburamu akiuma, na aaathiĩte agĩaka hema werũ-inĩ. Nayo ng'aragu ĩkĩgĩa bũrũri-inĩ, nake Aburamu agĩikũrũka athiĩ Misiri gũtũũra kuo, tondũ ng'aragu nĩyakũrĩte mũno bũrũri-inĩ. Nakĩo gĩkĩhitũka rĩrĩa Aburamu aakuhĩrĩria gũtoonya Misiri, Aburamu akĩĩra Sarai mũtumia wake atĩrĩ, Nĩnjũũĩ atĩ ũrĩ mũndũ-wa-nja mũthaka. Gũgaakorwo nĩ ũndũ ũcio, rĩrĩa Aigupto acio maangĩkuona, nĩmakoiga atĩ mũtumia wake nĩ ũyũ, na nĩmakanooraga, no wee nĩmagakũhonokia. Ndoiga nĩ ũndũ ũcio atĩ nĩ mwarĩ wa nyina, nĩguo kũngĩtuĩka wega harĩa niĩ nĩ ũndũ waku, na roho wakwa ĩtũũre muoyo nĩ ũndũ waku. Kĩagĩtĩkire rĩrĩa Aburamu atoonyire Misiri, andũ a Misiri moonire mũtumia wake, atĩ aarĩ mũthaka mũno. Nao atongoria a Firauni makĩmĩona, na makĩmĩgooca kũrĩ Firauni, na makĩmĩtoonyia thĩinĩ wa nyũmba ya Firauni. Na Aburamu nĩmamũteithagia wega nĩ ũndũ wayo; na akĩgĩa na ng'ondu, na njaũ, na ndigiri, na ndungata cia arũme, na ndungata cia andũ-a-nja, na nyũmbũ, na ngamĩĩra. Nake Ngai akĩnyariira Firauni na mathĩĩna manene na mooru, na nyũmba yake, nĩ ũndũ wa Sara mũtumia wa Aburamu. Etĩtie

no Firaũni Aburamu, akiuga, Nĩ kĩĩ kĩu wanjĩkĩire, atĩ ndwamenyithĩtie atĩ mũtumia waku nĩwe? Nĩ kĩĩ woigire atĩ nĩ mwarĩ wa maitũ? Nacio nĩndamũkuuire nduĩke mũtumia wakwa; na rĩu ona mũtumia waku arĩ mbere yaku, mũkuue ũthiĩ. Nake Firauni agathana andũ ũhoro wa Aburamu nĩguo mamũikĩre njĩra we, na mũtumia wake, na indo ciothe iria aarĩ nacio.

13

Aburamu nĩambatire kuuma Misiri we mwene, na mũtumia wake, na indo ciothe ciake, na Loti hamwe nake, magĩthiĩ werũ-inĩ. Abram aarĩ mũtongi mũno mũno na mahiũ, na betha, na thahabu. Nake athiire kuuma harĩa ookire agĩthiĩ werũ-inĩ nginya Betheli, nginya handũ harĩa hema yake yarĩ mbere, gatagatĩ ka Betheli na gatagatĩ ka Ai, nginya handũ ha kĩgongona, harĩa aakire kĩambĩrĩria, nake Aburamu agĩkaĩra rĩĩtwa rĩa Mwathani kũu. Nake Loti ũrĩa wathiiaga na Aburamu aarĩ na ng'ondu, na ng'ombe, na hema. Na bũrũri ndwahota kũmatũũria hamwe, tondũ cioneki ciao ciarĩ nyingĩ, na bũrũri ndwahota kũmatũũria hamwe. Nake kũgĩtuĩka mbaara gatagatĩ ka arĩithi a mahiũ ma Aburamu, na gatagatĩ ka arĩithi a mahiũ ma Loti, no Akanani na Aperizi hĩndĩ ĩyo matũũraga bũrũri ũcio. Aburamu akĩĩra Loti atĩrĩ, Tigakagĩe mbaara gatagatĩ gakwa na gaku, na gatagatĩ ga arĩithi akwa na arĩithi aku, tondũ ithuĩ tũrĩ andũ a ithe ũmwe. Githĩ bũrũri wothe ũtarĩ hau mbere yaku? Wĩhũrane na niĩ; angĩkorwo wee ũthiĩ mwena wa ũmotho, niĩ

nĩngũthiĩ mwena wa ũrĩo; no angĩkorwo wee ũthiĩ mwena wa ũrĩo, niĩ nĩngũthiĩ mwena wa ũmotho. Nake atũmĩrĩte Loti maitho make igũrũ, onire bũrũri wothe wa gũthiũrũrũria wa Jorodani, atĩ wothe warĩ ũnyuĩtwo maaĩ wega, mbere ya Ngai kũananga Sodoma na Gomora, ta mũgũnda wa Ngai, na ta bũrũri wa Misiri, nginya gũkinya Zogora. Nake Loti agĩĩthuurĩra we mwene bũrũri wothe wa gũthiũrũrĩria wa Jorodani, nake Loti akiuma kuuma mwena wa irathĩro, nao makĩamũranio o mũndũ kuuma kũrĩ mũrũ wa nyina. Abram nake atũũrire bũrũri wa Kanaan, nake Lot atũũrire itũũra rĩa mĩthiũrũrũ, na ambire hema yake Sodomu. Andũ acio a kũu Sodomu maarĩ aaganu na ehia mbere ya Ngai mũno. Nake Ngai akĩĩra Aburamu thutha wa Loti kwehera harĩ we, tiira maitho maku na wone kuuma handũ harĩa rĩu wee ũrĩ kwerekera gathigathini na gũthini na irathĩro na iria; nĩgũkorwo bũrũri wothe ũrĩa wee ũrona, nĩngakũhe guo na rũciaro rwaku nginya tene. Na nĩngatũma njiaro ciaku cingĩhe ta mũthanga wa thĩ, angĩkorwo mũndũ o wothe no ahote gũtara mũthanga wa thĩ, na njiaro ciaku nĩigatarwo. Ũkĩra ũtuĩkanie bũrũri ũcio ũraihu waguo na wariĩ waguo, tondũ nĩngakũhe guo na rũciaro rwaku nginya tene. Nake Aburamu aaruta hema yake, agĩũka agĩtũũra hakuhĩ na mũtĩ wa mũgandi wa Mamure, ũrĩa warĩ kũu Heburoni, nake agĩaka hau kĩgongona kũrĩ Mwathani.

14

Nĩkwagĩire hĩndĩ ya ũthamaki wa Amarafeli mũthamaki wa

Shinari, na Arioku mũthamaki wa Elasari, Kedolaoma mũthamaki wa Elamu, na Tidali mũthamaki wa ndũrĩrĩ, maarutire mbaara na Bera mũthamaki wa Sodomu, na Birisha mũthamaki wa Gomora, na Shinabu mũthamaki wa Adima, na Shemeberi mũthamaki wa Zeboimu, na mũthamaki wa Bela; ũyũ nĩ Zoari. Othe aya mothe nĩmekwĩrĩrĩirie igũrũ rĩa mũkuru ũrĩa ũrĩ na cumbĩ, ũyũ nĩguo iria rĩa cumbĩ. Mĩaka ikũmi na ĩĩrĩ o ene maatungatĩire Khedolaomeri, no mwaka-inĩ wa ikũmi na ĩtatũ makĩregera. Thĩinĩ na mwaka wa ikũmi na ĩna, Chedorlaomer na athamaki hamwe nake nĩmookire, na maatemire njamba iria ciarĩ Ashtaroth, na Karnaim, na ndũrĩrĩ nũmu hamwe nao, na Aommaeans arĩa maarĩ itũũra-inĩ rĩa Saue. Na Ahorite arĩa maarĩ kũu irĩma-inĩ cia Seiri, nginya mũtĩ wa terebinthu wa Parani, ũrĩa ũrĩ werũ-inĩ. Na maacooka magĩcooka magĩũka igĩthima-inĩ rĩa ciira; ũyũ nĩ Kadeshi; na makĩũraga aathi othe a Amaleki, na Aamori arĩa maatũũraga Hazazoni-Tamari. Nake mũthamaki wa Sodomu akiuma, na mũthamaki wa Gomora, na mũthamaki wa Adima, na mũthamaki wa Zeboimu, na mũthamaki wa Balaki; ũyũ nĩ Zoari; na makĩĩhaarĩria mbaara nao kũu gĩtuamba-inĩ kĩa cumbĩ, gũũkĩrĩra Kedolaoma mũthamaki wa Elamu, na Tidali mũthamaki wa ndũrĩrĩ, na Amarafeli mũthamaki wa Shinari, na Arioku mũthamaki wa Elasari, athamaki ana gũũkĩrĩra acio atano. Kĩanda kĩa cumbĩ kĩarĩ na ithima cia birimende, nake mũthamaki wa Sodomu na mũthamaki wa Gomora makĩũra, nao makĩgũa kũu, nao arĩa maatigĩtio makĩũrĩra kũrĩma-inĩ. Nĩmakuuire mbarathi ciothe cia Sodoma na Gomora, na irio ciao ciothe, magĩcooka magĩthiĩ. Makĩoya Loti mũrũ wa mũrũ wa

nyina na Aburamu, na indo ciake, nao magĩthiĩ, nĩgũkorwo aarĩ atũũraga Sodomu. Gũkinya no wa ũmwe wa arĩa mahonokete akĩhe ũhoro Aburamu Mũhibiru, nake we mwene atũũraga harĩa mũtĩ wa mũgandi wa Mamure Mũamori wa mũrũ wa nyina Eshikoli, na wa mũrũ wa nyina Aunani, arĩa maarĩ agĩĩkanĩri a Aburamu. Rĩrĩa Aburamu aiguire atĩ Loti mũrũ wa nyina nĩatahĩtwo, nĩatarire andũ a nyũmba yake ene magana matatũ na ikũmi na anana, nake akĩmaingatia thuutha wao nginya Dani. Nake akĩmagũithĩria ũtukũ, we mwene, na ciana ciake, na akĩmahũũra, na akĩmaingatithia nginya Hoba, ĩrĩa ĩrĩ mwena wa ũmotho wa Damasiko. Nake akĩgarũra indo ciothe cia Sodoma, na Loti mũrũ wa mũrũ wa nyina akĩgarũra, na indo ciothe ciake, na atumia, na andũ. Mũthamaki wa Sodomu nĩathiire nja kũmũtũngana thuutha wa kũgarũrũka gwake kuuma kũhoota Khedolaomeri na athamaki arĩa maarĩ nake, magĩtũngana kĩanda-inĩ kĩa Shabehe, kĩrĩa kĩarĩ werũ wa athamaki. Na Melkizedeki mũthamaki wa Salemu nĩarutire mĩgate na ndibei, nake aarĩ mũthĩnjĩri-Ngai wa Ngai ũrĩa ũrĩ igũrũ mũno. Na akĩrathima Aburamu, na akiuga atĩrĩ, arathimwo Aburamu nĩ Ngai ũrĩa Mũũgũ Mũno, ũrĩa wombire igũrũ na thĩ. Na arathimwo nĩ Ngai ũrĩa ũrĩ igũrũ mũno ũrĩa aaneanire thũ ciaku moko-inĩ maku, nake Aburamu akĩmũhe gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa indo ciothe. Mũthamaki wa Sodomu akĩĩra Aburamu atĩrĩ, He niĩ andũ acio, no mbarathi ũmĩĩyoere wee mwene. Nake Aburamu akĩĩra mũthamaki wa Sodomu, Nĩngũtambũrũkia guoko gwakwa kũrĩ Mwathani Ngai ũrĩa ũrĩ igũrũ mũno, ũrĩa wombire igũrũ na thĩ, angĩkorwo nĩngũoya kuuma rũrigi nginya rũhĩndo rwa kĩratu kuuma harĩ indo ciaku

ciothe, nĩguo ndũkoige atĩrĩ, Nĩ niĩ ndatũmire Aburamu agĩe na ũtonga. Tiga ũrĩa andũ ethĩ marĩire, na gĩcunjĩ kĩa andũ arĩa mathiire hamwe na niĩ Eshcol, Onan, na Mamre, acio nĩmakooya gĩcunjĩ.

15

Thuutha wa ciugo icio, kwahaana kiugo kia Mwathani kũrĩ Aburamu thĩinĩ wa kĩoneki, akiuga, Ndũgetigĩre Aburamu, niĩ nĩngũkũgitĩra, irĩhi rĩaku nĩrĩkaingĩha mũno. Nake Iburahimu akiuga, Mwathi Mwathani, nĩ kĩĩ ũkũũhe? Niĩ no ndĩrathiĩ ndĩ na mwana; no mũrũ wa Maseki wa andũ a nyũmba yakwa, ũyũ nĩ Dameski Eliezeri. Nake Aburamu akiuga atĩrĩ, tondũ wee ndũũheete rũciaro, ũrĩa ũciarĩirwo nyũmba-inĩ yakwa nĩwe ũkaagaya indo ciakwa. Nao o rĩrĩa mũgambo wa Mwathani ũgĩkinyĩra harĩ we, ũkiuga atĩrĩ, Ti ũyũ ũgaakũgaya, no ũrĩa ũkoima thĩinĩ waku, ũyũ nĩwe ũgaakũgaya. Amũrutire nja, na akĩmwĩra atĩrĩ, Rora igũrũ, ũtare njata, angĩkorwo ũngĩhota gũcitara, na akĩmwĩra atĩrĩ, Ũguo nĩguo mbeu yaku ĩgaatuĩka. Nake Aburamu etĩkirie Ngai, na gĩatarirwo harĩ we ũthingu. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, niĩ nĩ niĩ Ngai ũrĩa wakũrutire bũrũri wa Akaldayo, nĩguo ngũhe bũrũri ũyũ ũwĩgayĩre. Nake akiuga atĩrĩ, Mwathi Mwathani, nĩ ũndũ wa atĩa ngũmenya atĩ nĩngakĩgaya? Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Ndeheera moori wa mĩaka ĩtatũ, na mbũri ya mĩaka ĩtatũ, na ndũrũme ya mĩaka ĩtatũ, na ndirahũgĩ, na ndutura. Nĩoete harĩ we indo ciothe ici, na agaciagayania gatagatĩ, na agaciiga ciang'ethanĩire cia mwena ũmwe na ũrĩa

ũngĩ, no nyoni ndaciagayanirie. Nyoni ikĩharũrũka igũrũ wa mĩĩrĩ, igũrũ wa icunjĩ-igĩrĩ ciao, nake Aburamu agĩikara hamwe nacio. Hĩndĩ ya riũa gũthũa, kĩgĩtĩro kĩagwĩrĩra Aburamu, na ona gwĩtigĩra kũrĩ nduma mũno kĩamũgwĩrĩra. Na kwerirwo kũrĩ Aburamu, ũkĩmenya nĩũkamenya atĩ mbeu yaku ĩgaatuĩka mũgeni thĩinĩ wa bũrũri ũtarĩ wao, na nĩmakamatua ngombo, na nĩmakamathĩĩnia, na nĩmakamanyiihia, mĩaka magana mana. No rũrĩrĩ rũrĩa, o ũrĩa angĩkorwo nĩmagatungata, nĩngũrũtuĩra ciira niĩ, na thuutha wa maũndũ macio, nĩmakoima hau marĩ na indo nyingĩ. Wee no ũgaathiĩ kũrĩ maithe maku na thayũ, ũrĩkĩtie kũrerwo ũkũrũ-inĩ mwega. Rũciaro-inĩ rwa kana nĩmakagarũrũka haha, tondũ mehia ma Aamori matikaiyũrĩrio nginya rĩu. Tondũ rĩũa rĩagĩire mũthia-inĩ, rũrĩrĩmbĩ rũagĩire, na rora, riiko rĩa mwaki rĩrutaga ndogo na tũrũrĩrĩmbĩ twa mwaki, iria ciahĩtũkĩire gatagatĩ ka icunjĩ icio ciagayanĩtio. Thĩinĩ wa mũthenya ũcio Mwathani nĩathondekire Aburamu kĩrĩkanĩro, akiuga, nĩngahe rũciaro rwaku bũrũri ũyũ, kuuma rũũĩ rwa Misiri nginya rũũĩ rũrĩa rũnene rwa Efurate; Akeniti, na Akeniziti, na Akademoniti, na Ahiti, na Aperiziti, na Arefaimu, na Aamori, na Akaanani, na Ahivi, na Agerigashi, na Ajebusi.

16

Sarai mũndũ-wa-nja wa Abram ndaamũciarĩra, nake aarĩ na ndungata ya mũirĩtu wa Misiri, rĩĩtwa rĩake Hagar. Sarai akiuga kũrĩ Abram atĩrĩ, Ona, Mwathani nĩahingĩrĩirie ndikanaciare.

Toonya rĩu kũrĩ ndungata yakwa ya mũirĩtu, nĩguo nyiitwo nĩ ciana kuuma harĩ we. Nake Abram akĩigua mũgambo wa Sarai. Nake Sarai, mũka wa Abram, akuua Hagari Mũmisiri, ndungata yake mwene, thutha wa mĩaka ikũmi ya gũtũũra kwa Abram bũrũri wa Kanaani, akĩmũhe Abram mũthuri wake atuĩke mũka wake. Na atoonya kũrĩ Hagari, na akĩgwata nda, na onire atĩ arĩ na nda, na mwĩnyangi akĩagithio gĩtĩĩo mbere yake. Sarai akiuga kũrĩ Aburamu, Nĩndĩkĩtwo ũũru nĩ ũndũ waku; niĩ nĩheete ndungata yakwa ya mũndũ-wa-nja moko-inĩ maku, no rĩrĩa onire atĩ arĩ na nda, ndĩranyararĩtio mbere yake. Ngai arotuithania gatagatĩ gakwa na gaku. Nake Aburamu akĩĩra Sarai, ona ndungata yaku ya mũirĩtu ĩrĩ moko-inĩ maku, mĩhuthĩre o ũrĩa ũngĩgũkenia. Nake Sarai akĩmũthĩĩnia, nake akĩũra kuuma ũthiũ-inĩ wake. Nake ũmũtũmwo wa Mwathani akĩmũona hau gĩthima-inĩ kĩa maaĩ kũu werũ-inĩ, o hau gĩthima-inĩ kĩrĩa kĩarĩ njĩra-inĩ ya Shuru. Nake mũtũmwo wa Mwathani akĩmwĩra, Hagari ndungata ya Sara, woka kũ? Na kũ ũrathiĩ? Nake akiuga: Ndĩrorĩra ndĩ kuuma mbere ya ũthiũ wa Sara ũrĩa ũrĩ mwathi wakwa. Mũtũmwo wa Mwathani akĩmwĩra atĩrĩ, cooka kũrĩ mwathi waku, na wĩnyiihie rungu rwa moko make. Nake mũraika wa Mwathani akĩmwĩra atĩrĩ, Ti-itherũ nĩngũingĩhia njiaro ciaku, na itigatarika nĩ ũndũ wa ũingĩ wacio. Nake mũraika wa Mwathani akĩmwĩra atĩrĩ, ona wee ũrĩ na nda, na nĩũgaciara kahĩĩ, na ũgeetha rĩĩtwa rĩake Ishumaeli, tondũ Mwathani nĩaiguĩte kũnyiihio gwaku. Ũyũ agaatuĩka mũndũ wa gĩthaka, moko make marĩkoragwo igũrũ rĩa andũ othe, na moko ma andũ othe marĩkoragwo igũrũ rĩake, na mbere ya ariũ a ithe othe ake nĩagatũũra. Nake agĩĩta rĩĩtwa rĩa Mwathani ũrĩa

waaragia harĩ we, Wee Ngai ũrĩa wanyone, tondũ oigire, nĩgũkorwo o na mbere nĩnyonire ũrĩa wonekete harĩ niĩ. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ nĩetire gĩthima kĩu, gĩthima kĩrĩa ndoonire mbere yake; ona kĩrĩ gatagatĩ ka Kadeshi na gatagatĩ ka Baradi. Nake Hagari akĩciarĩra Aburamu kahĩĩ, nake Aburamu agĩĩta rĩĩtwa rĩa kahĩĩ gake, karĩa Hagari aamũciarĩire, Ishumaeli. Abram aarĩ na mĩaka mĩrongo ĩnana na ĩtandatũ rĩrĩa Hagari aamũciarĩire Ishumaeli.

17

Nake Aburamu akĩgĩa wa mĩaka mĩrongo kenda na kenda. Nake Mwathani onekire Aburamu, na akĩmwĩra atĩrĩ, nĩ niĩ ndĩ Ngai waku; kenagĩria mbere yakwa, na ũtuĩke ũtarĩ ũcuuke. Na nĩngekĩra kĩrĩkanĩro gĩakwa gatagatĩ wakwa na gatagatĩ waku, na nĩngũkũingĩhia wee mũno. Nake Aburamu akĩgũa ũthiũ-inĩ wake. Nake Ngai akĩarĩria we, akiuga, Na niĩ, ona kĩrĩkanĩro gĩakwa kĩrĩ na wee, na ũgaatuĩka ithe wa ũingĩ wa ndũrĩrĩ. Na ndũgeetagwo rĩngĩ rĩĩtwa rĩaku Aburamu, no rĩĩtwa rĩaku nĩrĩgaatuĩka Aburahamu, nĩgũkorwo nĩndagũtua ithe wa ndũrĩrĩ nyingĩ. Nĩngũkũingĩhia mũno mũno, na nĩngũtũma ũtuĩke ndũrĩrĩ, na athamaki kuuma harĩ wee nĩmakoima. Nĩngahaanda kĩrĩkanĩro gĩakwa gatagatĩ gaku na gatagatĩ ga mbegũ yaku thutha waku thĩinĩ wa njiaro ciao, ũtuĩke kĩrĩkanĩro gĩa tene nĩguo nduĩke Ngai waku na wa mbegũ yaku thutha waku. Nĩngũkũhe wee na rũciaro rwaku thutha waku bũrũri ũrĩa ũtũũraga kuo, bũrũri wothe wa Kanaani, ũtuĩke igai rĩa

tene na tene, na nĩngũtuĩka Ngai wao. Nake Ngai akĩĩra Iburahĩmu, no wee ũcio. Nĩũkamenyerera kĩrĩkanĩro gĩakwa, wee na rũciaro rwaku thuutha waku thĩinĩ wa njiaro ciao. Na ũyũ nĩ kĩrĩkanĩro kĩrĩa ũkaamenyerera gatagatĩ gakwa na inyuĩ, na gatagatĩ wa rũciaro rwaku thuutha waku njiarwa-inĩ ciao, arũme anyu othe nĩmakaruithio. Na inyuĩ nĩmũkarua nyama ya gĩkonde kĩanyu, na nĩĩgaatuĩka kĩmenyithia kĩa kĩrĩkanĩro gatagatĩ gakwa na inyuĩ. Na kaana ka matuku manana nĩkakaruithio nĩ inyuĩ, o wothe wa arume thĩinĩ wa njiaro cianyu; na ũrĩa ũciarĩirwo nyũmba na ũrĩa ũgũrĩtwo na betha kuuma kũrĩ mũriũ o wothe wa mũndũ ũngĩ, ũrĩa ataari wa mbegũ yaku. Nĩmakaruithio mũndũ ũciarĩirwo nyũmba ya nyũmba yaku, na ũrĩa ũgũrĩtwo na betha; na kĩrĩkanĩro gĩakwa nĩgĩkaagĩa igũrũ rĩa mĩĩrĩ yanyu gĩtuĩke kĩrĩkanĩro gĩa tene na tene. Na mũndũ mũrũme ũtarĩ mũruu, ũrĩa ũtakaarua nyama ya gĩkonde kĩa mwĩrĩ wake mũthenya wa kanana, roho ũcio nĩũkaniinwo kuuma kũrĩ andũ ao, tondũ nĩathũkĩtie kĩrĩkanĩro gĩakwa. Nake Ngai akĩĩra Iburahimu atĩrĩ, Sarai mũtumia waku ndageetwo rĩĩtwa rĩake Sarai, no Sara nĩrĩo rĩgaatuĩka rĩĩtwa rĩake. Nĩngarathima no ĩyo, na nĩngakũhe mwana kuuma harĩ ĩyo, na nĩngarathima ũcio, na ũgaatuĩka ndũrĩrĩ, na athamaki a ndũrĩrĩ nĩmakoima harĩ we. Nake Iburahĩmu akĩgwa ũthiũ-inĩ wake, na akĩtheka; na akĩaria thĩinĩ wa meciiria make, akiuga, mũndũ wa mĩaka igana-rĩ, nĩakagĩa na kahĩĩ? Na angĩkorwo Sara wa mĩaka mĩrongo kenda nĩagaciara? Nake Iburahimu akĩĩra Ngai atĩrĩ, Ishumaeli ũyũ arotũũra mbere yaku. Nake Ngai akĩĩra Iburahĩmu atĩrĩ, ĩĩ, ona Sara mũtumia waku nĩagagũciarĩra kahĩĩ, na nĩũgatua rĩĩtwa rĩake Isaaka, na

nĩngahaanda kĩrĩkanĩro gĩakwa nake, gĩtuĩke kĩrĩkanĩro gĩa tene na tene, nduĩke Ngai wake na wa rũciaro rwake thuutha wake. No ha ũhoro wa Ismaeli, ona, nĩnjiguĩte waku, na ona, nĩndamũrathima, na nĩngũmũingĩhia, na nĩngũmũingĩhia mũno. Nĩagaciara ndũrĩrĩ ikũmi na igĩrĩ, na nĩngũmũtua rũrĩrĩ rũnene. Kĩrĩkanĩro gĩakwa no nĩngakĩhaanda na Isaaka, ũrĩa Sara agaagũciarĩra ihinda-inĩ rĩĩrĩ mwaka-inĩ ũrĩa ũngĩ. Nĩarĩkirie kwarĩria harĩ we, nake Ngai akĩambata kuuma kũrĩ Iburahĩmu. Nake Iburahimu akĩoya Ishumaeli mũriũ wake mwene, na andũ othe a nyũmba yake, na arĩa othe magũrĩtwo na betha, na arũme othe arĩa maarĩ nyũmba-inĩ yake, akĩmaruithia nyondo, mũthenya o ro ũcio, o ta ũrĩa Ngai aamwĩrire. Abraham aarĩ na mĩaka mĩrongo kenda na kenda rĩrĩa eruire nyama ya gĩkonde kĩa mbere gĩake. Ishmael mũriũ wake aarĩ na mĩaka ikũmi na ĩtatũ rĩrĩa aruithirio nyama ya gĩkonde kĩa gĩthũri gĩake. Thĩinĩ wa ihinda rĩa mũthenya ũcio, Iburahĩmu nĩaruithirio, na Ishumaeli mũriũ wake, na arũme othe a nyũmba yake, na arĩa maaciarĩirwo nyũmba-inĩ yake, na arĩa maagũrĩtwo na betha kuuma kũrĩ ndũrĩrĩ cia kũngĩ.

18

Ngai wonekana harĩ we hakuhĩ na mũtĩ wa mũgandi wa Mamre, rĩrĩa aikarĩte mũrango-inĩ wa hema yake mũthenya wa gĩthĩ. Rĩrĩa aarorire igũrũ na maitho make, akĩona, na rora, andũ atatũ maarũgamĩte hakuhĩ nake, na rĩrĩa aamonire, akĩhanyũka kuuma mũrango-inĩ wa hema yake gũthiĩ kũmacemania, na

akĩinamĩrĩra thĩ. Nake akiuga, Mwathani, angĩkorwo nĩnyonete wega mbere yaku, ndũkahĩtũke ndungata yaku. Maaĩ mareke kũrehwo ti-itherũ, na magũrũ manyu mathambe, na mwĩhoorererie rungu rwa mũtĩ. Na nĩngoya mũgate, na inyuĩ mũrĩe. Na thutha wa ũndũ ũyũ mũkaathiĩ na mbere njĩra-inĩ yanyu, kũrĩa nĩ ũndũ wakĩo mwahũkire kũrĩ mwana wanyu. Nake akiuga atĩrĩ, Ĩka ũguo, o ta ũrĩa woiga. Nake Iburahimu akĩhiũha igũrũ hema kũrĩ Sara, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Hĩũha, na ũkande ithembe ithatũ cia mũtu mũhinyu, na ũthondeke mĩgate ya kũhakwo mũhu-inĩ. Nake kũrĩ ng'ombe Iburahĩmu aateng'erete, na akĩoya njaũ nyoro na njega, na akĩhe kahĩĩ, na agĩĩkĩra narua gwĩka kĩo. Nĩoete thiagĩ, na iria, na njaũ ĩrĩa ekĩte, na akĩmaigĩra mbere yao, nao makĩrĩa, nake we mwene akĩrũgama harĩao rungu rwa mũtĩ. Nake akĩmũũria atĩrĩ, Sara mũtumia waku arĩ kũ? Nowe acookia akiuga, ona arĩ thĩinĩ wa hema. Nĩoigire, na akiuga atĩrĩ, Ndĩracookaga nĩngooka kũrĩ wee kũringana na ihinda rĩĩrĩ thĩinĩ wa mathaa, na Sara mũtumia waku nĩakaagĩa na kaana ka kahĩĩ. Sara nake aiguire arĩ hau mũrango-inĩ wa hema, arĩ na thutha wake. Abraham na Sarati maarĩ athuri nĩmakũrĩte mũno, na Sarati nĩatigĩte kũgĩa na maũndũ ma ũndũ-wa-mũka. Saara akĩtheka thĩinĩ wake mwene akiuga atĩrĩ, Ũndũ ũcio ndũrĩ wanjĩkĩra nginya rĩu, nake mwathi wakwa nĩ mũkũrũ. Nake Mwathani akĩĩra Iburahĩmu, nĩ kĩĩ gĩtũmĩte Sara atheke thĩinĩ wake mwene, akiuga, nĩ ti-itherũ nĩngũciara? Niĩ no nĩndĩ mũkũrũ. Gũtirĩ ũndũ ũtangĩhota harĩ Ngai? Ihinda-inĩ rĩrĩ nĩngũcooka harĩ wee thĩinĩ wa mathaa, na Sara akagĩa na mũriũ. Sara nĩaregire, akiuga, Ndiathekire, nĩ ũndũ nĩetigĩrĩte. Nake akĩmwĩra, Aca, no wathekire. Maarĩkia

kũrũgama kũu, andũ acio nĩmacũthĩrĩirie matherere ma Sodomu na Gomora. Iburahĩmu nake nĩathiiaga hamwe nao, akĩmatongoragia njĩra-inĩ. Nake Mwathani akiuga atĩrĩ, ti-ti nĩngũhitha niĩ kuuma kũrĩ Iburahĩmu ndungata yakwa ũrĩa niĩ njĩkaga. Abraham na gũtuĩka agaatuĩka rũrĩrĩ inene na mũingĩ, na ndũrĩrĩ ciothe cia thĩ nĩikarathimwo thĩinĩ wake. Nĩndamenyete nĩgũkorwo nĩekũathana ciana ciake cia aanake, na nyũmba yake thuutha wake, na nĩmakamenyerera njĩra cia Mwathani, gwĩka ũthingu na ciira, nĩguo Mwathani arehithie igũrũ rĩa Iburahĩmu maũndũ mothe marĩa aaragirie harĩ we. Mwathani akiuga atĩrĩ, kĩrĩro kĩa Sodomu na Gomora nĩkĩingĩhĩte kũrĩ niĩ, na mehia mao nĩ manene mũno. Ngĩikũrũka nĩ ũndũ ũcio nĩngona, kana kũringana na kĩrĩro kĩao kĩrĩa kĩũkĩte kũrĩ niĩ, nĩmahingia maũndũ macio, no kana ti ũguo, nĩguo menye. Nao magarũrĩte kuuma kũu andũ acio, magĩthiĩ Sodoma, no Iburahĩmu akarĩ o arũngiĩ mbere ya Mwathani. Nake akuhĩrĩria Iburahĩmu, akiuga atĩrĩ, Ndũkananiine mũthingu hamwe na ũrĩa ũtarĩ mũthingu, nake mũthingu atuĩke ta ũrĩa ũtarĩ mũthingu. Angĩkorwo kũrĩ andũ mĩrongo ĩtano athingu thĩinĩ wa itũũra, nĩũkamaniina? Ndũkarekeria handũ hothe nĩ ũndũ wa andũ mĩrongo ĩtano arĩa athingu, mangĩkorwo marĩ thĩinĩ waho? Gũtirĩ njĩra wee ũgwĩka ta kiugo kĩu kĩa kũũraga mũndũ mũthingu hamwe na mũndũ ũtarĩ mũthingu, na mũndũ mũthingu atuĩke ta mũndũ ũtarĩ mũthingu, gũtirĩ njĩra. Wee ũrĩa ũtuanagĩra ciira bũrũri wothe, ndũkwĩka ciira? Mwathani akiuga atĩrĩ, angĩkorwo kũrĩ na andũ mĩrongo ĩtano athingu thĩinĩ wa Sodomu, thĩinĩ wa itũũra rĩu, nĩngahonokanĩria itũũra rĩu rĩothe, na handũ hau hothe nĩ ũndũ

wao. Na ũcookia Iburahĩmu akiuga atĩrĩ, rĩu nĩndambĩrĩria kwaria na Mwathani wakwa, no niĩ ndĩ rũkũngũ na mũhu. Angĩkorwo andũ mĩrongo ĩtano arĩa athingu mangĩnyiihio magĩtuĩka mĩrongo ĩna na atano, ũkaniina itũũra rĩothe nĩ ũndũ wa acio atano? Nake akiuga, ti nĩnganiina, angĩkorwo ndĩona kũu mĩrongo ĩna na ĩtano. Nake akĩongerera o rĩngĩ kwaria nake, akiuga atĩrĩ, no rĩrĩa mangĩkorwo kũu mĩrongo ĩna, nake akiuga atĩrĩ, ndikaniina nĩ ũndũ wa acio mĩrongo ĩna. Nake akiuga, Githĩ Mwathani angĩkorwo njarĩria? No ũngĩkorwo makorwo marĩ mĩrongo ĩtatũ kũu? Nake akiuga, Ndigathũkangia nĩ ũndũ wa arĩa mĩrongo ĩtatũ. Nake akiuga, tondũ ndĩ na kwaria kũrĩ Mwathani, no angĩkorwo nĩmakooneka kũu mĩrongo ĩĩrĩ? Nake akiuga, ti nĩnganiina, angĩkorwo ndĩona kũu mĩrongo ĩĩrĩ. Nake akiuga, ti ũndũ Mwathani angĩkorwo ndĩaria o rĩmwe rĩngĩ? No angĩkorwo makoneka kũu ikũmi? Nake akiuga, ti ndigathũkia nĩ ũndũ wa acio ikũmi. Mwathani nĩathiire, rĩrĩa atigirie kwaria na Iburahimu, nake Iburahimu agĩcooka handũ gwake.

19

Nao atũmwo acio eerĩ magĩũka Sodoma hwaĩ-inĩ. Loti nĩaikarĩte hau kĩhingo-inĩ kĩa Sodomu; na rĩrĩa Loti oonire, akĩrũgama nĩguo atũngane nao, na akĩinamĩrĩra ũthiũ wake thĩ. Nake akiuga, onai, Athuuri, mwĩhũkĩrie mũthiĩ wa nyũmba ya ndungata yanyu, na mũikare, na mũthambie magũrũ manyu, na mwaroka rũciinĩ tene mũthiĩ njĩra yanyu. Na moigire, aca, no

tũgaikara barabara-inĩ. Nake akĩmaringĩrĩria, nao makĩgarũrũka kũrĩ we, na magĩtoonya thĩinĩ wa nyũmba yake, nake akĩmaathondekera kĩnyunyũ, na mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia akĩmaigĩra, nao makĩrĩa. Mbere ya kũrara, no andũ a itũũra, Asodomi, mathiũrũrũkĩirie nyũmba, kuuma mwanake nginya mũthuuri, andũ othe hamwe. Na nĩmaretaga Loti, na makĩmwĩra atĩrĩ, kũrĩ kũ marĩ andũ arĩa matoonyire harĩ we ũtukũ ũcio? Marutie kũrĩ ithuĩ, nĩguo tũtuĩke a nyũmba ĩmwe nao. Loti nĩathiire nja kũrĩ o kũrĩ kĩhingo, nake akĩhinga mũrango thuutha wake. Nake akĩmeera atĩrĩ, gũtirĩ njĩra, ariũ a baba, mũtikeeke ũũru. Nĩ kũrĩ na airĩtu akwa eerĩ, arĩa matooĩ mũndũ mũrũme, nĩngũmaruta kũrĩ inyuĩ, na mũmahũthĩre o ũrĩa ũngĩmũkenia, no andũ aya mũtikameke ũũru, nĩ ũndũ nĩmainũkire rungu rwa kĩĩruru kĩa mĩgamba yakwa. Nao makĩmwĩra atĩrĩ, ehera kũu; wokire gũikara ta mũgeni, ndũgũtuĩra ciira? Rĩu nĩ ũndũ ũcio nĩtũgũkũhĩtithia mũno gũkĩra acio. Na marahatĩrĩria mũndũ ũcio Loti mũno, na magĩkuhĩrĩria kũhehenja mũrango. Gũtambũrũkia no andũ acio moko, makĩguucũrũria Loti kũrĩ o ene thĩinĩ wa nyũmba, na makĩhinga mũrango wa nyũmba. Andũ acio maarĩ mũrango-inĩ wa nyũmba makĩhũũrwo na ũtumumu, kuuma ũrĩa mũnini nginya ũrĩa mũnene, nao makĩnoga makĩgeria gũcaria mũrango. Nao andũ acio makĩĩra Loti atĩrĩ, Wĩ na athoni-a-we gũkũ, kana ariũ, kana airĩtu? Kana mũndũ ũngĩ ũrĩa ũrĩ waku thĩinĩ wa itũũra rĩĩrĩ inũkia, mũrute kuuma handũ haha. Tondũ ithuĩ nĩtũrananga handũ haha; tondũ kĩrĩro kĩao nĩkĩatũũgĩrio mbere ya Mwathani, na Mwathani nĩatũtũmire tũkĩanange. Loti nĩoimire, na akĩaria kũrĩ aanake a mũhiki wake arĩa meehokete

airĩtu ake, na akĩmeera atĩrĩ, Ũkĩrai, na muume handũ haha, nĩgũkorwo Mwathani nĩkũniina itũũra rĩĩrĩ inene. No rĩrĩ, nĩonekire ta ũndũ wa gũthekererĩria mbere ya aanake a mũhiki wake. Rĩrĩa rũciinĩ rũkĩgĩa, aheani-ndũmĩrĩ nĩmahiũhaga gũthiĩthia Loti, makiuga atĩrĩ, ũkĩra woe mũtumia waku, na airĩtu aku eerĩ arĩa ũrĩ nao, na ũthiĩ nja, nĩguo ndũkanathire hamwe na waganu wa itũũra rĩu. Nao nĩmathĩĩnĩkire, nao atũmwo makĩnyiita guoko gwake, na guoko kwa mũtumia wake, na moko ma airĩtu ake eerĩ, tondũ Mwathani nĩamũhonokirie. Nayo gũkĩhana rĩrĩa maamarutire nja, nao makiuga, Ũkĩhonokagia, honokia roho waku mwene. Ndũkarore na thuutha, o na ndũkarũgame thĩinĩ wa bũrũri wothe wa gũthiũrũrũkĩria. Kũrĩma-inĩ wĩhonokie, ndũkanatahwo. Loti akiuga kũrĩ o, nĩndĩrakũhooya Mwathani, tondũ ndungata yaku nĩyonete ũiguano mbere yaku, na nĩwongeretie ũthingu waku, ũrĩa wĩkaga harĩ niĩ, wa gũtũma roho wakwa ũtũũre muoyo; no niĩ ndingĩhota kũhonokanio nginye kĩrĩma-inĩ, kana maũndũ mooru manyiite, na ngue. Atĩrĩrĩ itũũra rĩĩrĩ rĩrĩ hakuhĩ na kũũrĩra niĩ kuo, rĩrĩa rĩrĩ nini; na kuo nĩngaahonokio; githĩ ti nini? Nayo roho wakwa nĩũgatũũra nĩ ũndũ waku. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, ona nĩndĩgegete ũthiũ waku na nĩ ũndũ wa kiugo kĩu, ndikwananga itũũra rĩrĩa waririe ũhoro warĩo. Hĩhĩra nĩ ũndũ ũcio ũhonokio kũu, nĩgũkorwo ndingĩhota gwĩka ũndũ o na ũrĩkũ, nginya rĩrĩa ũgooka kũu. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio nĩetire rĩĩtwa rĩa itũũra rĩu inene rĩu, Zoara. Riũa nĩrĩarathire igũrũ rĩa thĩ, nake Loti atoonire Zoari. Na Mwathani akiuria igũrũ rĩa Sodomu na Gomora kĩbira kĩa ngai na mwaki kuuma kũrĩ Mwathani kuuma igũrũ. Nake akĩananga matũũra macio, na

bũrũri wothe wa gũthiũrũrũria, na andũ othe arĩa maatũũraga thĩinĩ wa matũũra macio, na indo iria ciarũthũkaga kuuma thĩ. Nake mũtumia wake akĩrora na thuutha, nake akĩgĩa gĩtugĩ kĩa cumbĩ. Iburahĩmu okire rũciinĩ, agĩthiĩ handũ harĩa aarũgamĩte mbere ya Mwathani. Nĩarorire igũrũ rĩa Sodomu na Gomora, na igũrũ rĩa bũrũri ũrĩa ũthiũrũrũkĩirie, na akĩona, na atĩrĩrĩ nĩkwambataga rũrĩrĩmbĩ kuuma thĩ, ta mũrurumo wa icua. Na gũkĩhana rĩrĩa Ngai aaniinaga matũũra mothe ma kũrĩa gũthiũrũrũkĩirie, Ngai akĩririkana Iburahĩmu, na akĩtũma Loti oimwo gatagatĩ ka mwanangĩko, rĩrĩa Mwathani aaharaganiaga matũũra marĩa Loti atũũraga thĩinĩ wamo. Loti akĩambata kuuma Zoari, na agĩikara kĩrĩma-inĩ we mwene, na airĩtu ake eerĩ marĩ hamwe nake, nĩgũkorwo nĩetigĩrĩte gũtũũra Zoari, na agĩtũũra ngurunga-inĩ we mwene, na airĩtu ake eerĩ marĩ hamwe nake. Mũtumia ũrĩa mũkũrũ akĩĩra ũrĩa mũnini atĩrĩ, Ithe witũ nĩ mũkũrũ, na gũtirĩ mũndũ thĩ ĩno ũngĩtoonya kũrĩ ithuĩ, o ta ũrĩa kũagĩrĩire thĩ yothe. Ũka na tũnyuithie ithe witũ ndibei, na tũkome nake, na tũrũgamie mbegũ kuuma kũrĩ ithe witũ. Nĩmaheire ithe wao ndibei akanyue ũtukũ ũcio, nake mwarĩ ũrĩa mũkũrũ agĩtoonya akĩkoma na ithe wake ũtukũ ũcio, nake ithe ndaamenyire rĩrĩa mwarĩ aakoma, kana rĩrĩa ookĩra. Kwahaanire mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire, nake mũirĩtu ũrĩa mũkũrũ akĩĩra ũrĩa mũnini atĩrĩ, Ona, nĩndakomire ira hamwe na baba witũ. Nĩtũmũnyuithie ndibei ũtukũ ũyũ, nawe ũtoonye ũkome hamwe na we, nĩguo tũrahũkie mbegũ kuuma kũrĩ baba witũ. Nao maaheire ithe wao ndibei kũnyua ũtukũ ũcio, nake mwarĩ ũrĩa mũnini agĩtoonya akĩkoma na ithe wake, nake ithe ndaamenyire rĩrĩa akoma kana rĩrĩa ookĩra. Nao airĩtu

eerĩ a Loti makĩgĩa nda kuuma kũrĩ ithe wao. Nake mũndũ-wa-nja ũrĩa mũkũrũ agĩciara kahĩĩ, na agĩĩta rĩĩtwa rĩake Moabu, akiuga atĩrĩ, Kuuma kũrĩ baba wakwa, ũyũ nĩwe ithe wa Amoabi nginya ũmũthĩ. Mũirĩtu ũrĩa mũnini o nake nĩaciarire kahĩĩ, na agĩĩta rĩĩtwa rĩake Amoni, akiuga atĩrĩ, Kahĩĩ ka rũciaro rwakwa, ũyũ nĩ ithe wa Aamoni nginya ũmũthĩ.

20

Na Abrahamu akiuma kũrĩa, agĩthiĩ bũrũri-inĩ kũrĩa kũrĩ mwena wa Gũthini, na agĩtũũra gatagatĩ ka Kadeshi na gatagatĩ ka Shuri, na agĩikara arĩ mũgeni kũu Gerara. Iburahimu oigire ũhoro wa Sarai mũka wake atĩrĩ mwarĩ wa maitũ nĩwe, tondũ nĩetigĩire kuuga atĩrĩ mũka wakwa nĩwe, ndagakorwo arũme a itũũra nĩmamũũrage nĩ ũndũ wake, nake Abimeleki mũthamaki wa Gerari agĩtũma, na akĩoya Sarai. Na Ngai agĩtoonya kũrĩ Abimeleki thĩinĩ wa toro ũtukũ ũcio, na akiuga, Ona wee nĩũgũkua nĩ ũndũ wa mũndũ-wa-nja ũrĩa woire, tondũ ũcio nĩ aikaranagia na mũndũ mũrũme. Abimelech na ndaahutĩtie mũndũ-wa-nja ũcio, nake akiuga atĩrĩ, Mwathani, rũrĩrĩ rũtooĩ na rũrĩa rũthingu-nĩũkarũniina? Githĩ we mwene ndaanjĩĩrire atĩrĩ, Nĩ mwarĩ wa nyina? Nake ũcio anjĩĩrire, mũrũ wa maitũ wakwa nĩ we? Thĩinĩ wa ngoro theru na thĩinĩ wa ũthingu wa moko ndekire ũndũ ũyũ. Ngai akĩmwĩra kũringana na toro, na niĩ nĩndamenyire atĩ thĩinĩ wa ngoro theru wekire ũndũ ũyũ, na nĩndakũhonokirie nĩguo ndũkehie harĩ niĩ, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ndikũrekire ũmũhutie. Rĩu no cokia mũndũ-wa-nja ũcio

harĩ mũndũ ũcio, nĩgũkorwo nĩ mũnabii, na nĩakahoera ũhoro waku, na nĩũgatũũra muoyo. No angĩkorwo ndũracookia, nĩũkamenya atĩ nĩũgakua wee na indo ciaku ciothe. Nake Abimeleku okĩra rũciinĩ tene, na agĩĩta ndungata ciake ciothe, na akĩaria ciugo ici ciothe matũ-inĩ mao; nao andũ acio othe makĩĩtigĩra mũno. Nake Abimeleki agĩĩta Iburahĩmu, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩkĩ wĩkĩte ithuĩ? Githĩ tũtiekĩte mehia harĩ wee, atĩ nĩũrehete igũrũ rĩakwa na igũrũ rĩa ũthamaki wakwa ihĩtia inene? Wĩra ũrĩa gũtirĩ mũndũ ũgaathondeka, nĩũnjĩkĩire. Nake Abimeleki akĩũria Iburahĩmu atĩrĩ, Nĩ kĩĩ wonire ũgĩĩka ũndũ ũyũ? Nake Iburahĩmu akiuga atĩrĩ, Ndoigire atĩrĩ, nĩ ũndũ ũcio gũtirĩ ũhooi-Ngai handũ haha, na nĩmakanooraga nĩ ũndũ wa mũtumia wakwa. Na nĩgũkorwo ti-itherũ, nĩ mwarĩ wa baba wakwa kuuma kũrĩ ithe, no ti kuuma kũrĩ nyina, nake agĩtuĩka mũtumia wakwa. Kĩagĩikire rĩrĩa Ngai aandutire nyũmba-inĩ ya ithe wakwa, na ndĩramwĩra atĩrĩ, ũthingu ũyũ nĩũgwĩka harĩ niĩ: kũrĩ handũ hothe harĩa tũngĩtoonya kũu, ũnjĩĩre atĩ mũrũ wa maitũ nĩwe. Abimelek nĩoire ngiri ĩmwe ya didrachma, na ng'ondu, na njaũ, na ciana, na ndungata cia aka, na akĩhe Iburahĩmu; na akĩmũcookeria Sara mũtumia wake. Nake Abimeleki akĩĩra Iburahĩmu atĩrĩ, ona bũrũri wakwa ũrĩ mbere yaku, kũrĩa kũngĩkũkenia, ikara. Kũrĩ Sarah akiuga atĩrĩ, ona nĩheete mũrũ wa nyũkwa ngiri igana rĩa didrachma, ici igaatuĩka gĩtĩĩo kĩa ũthiũ waku, na arĩa othe marĩ hamwe nawe, na ũhoro wothe ũrie ma. Iburahĩmu nĩahooire kũrĩ Ngai, nake Ngai akĩhonia Abimeleki, na mũtumia wake, na ndungata ciake cia andũ-a-nja, nao magĩciara. Nĩgũkorwo Mwathani nĩahingĩrĩirie nda ciothe thĩinĩ wa nyũmba ya Abimeleki kuuma

nja, nĩ ũndũ wa Sara mũtumia wa Iburahĩmu.

21

Nake Mwathani nĩatemberirie Sara o ta ũrĩa oigire, na Mwathani nĩekĩire Sara o ta ũrĩa aaririe. Na gũciarithia, akĩciarĩra Iburahimu mũriũ ũkũrũ-inĩ wake, ihinda-inĩ o ta ũrĩa Mwathani aamwĩrire. Nake Iburahimu etire rĩĩtwa rĩa mũriũ wake ũrĩa wamũgĩĩrwo nĩwe, ũrĩa Sara aamũciarĩire, Isaaka. Nake Iburahimu aruithirie Isaaka mũthenya wa kanana, o ta ũrĩa Ngai aamwathĩte. Na Abraham aarĩ na mĩaka igana rĩrĩa aagĩĩrwo nĩ Isaaka mũriũ wake. Sarah akiuga atĩrĩ, Mwathani nĩandekĩire gĩtheko, nĩgũkorwo ũrĩa wothe ũkaigua nĩakagĩkena hamwe na niĩ. Nake akiuga nũũ ũngĩĩrire Iburahĩmu atĩ Sara nĩakonithia kaana? Tondũ ndaciarire kahĩĩ hĩndĩ ya ũkũrũ wakwa. Nake kaana kagĩkũra, na gatigithio kuonyo; na Iburahimu agĩthondeka iruga inene, mũthenya ũrĩa Isaaka mũriũ wake atigithirio kuonyo. Sara oonete mũriũ wa Hagari Mũmisiri, ũrĩa aaciarĩirwo Iburahimu, akĩĩna hamwe na Isaaka mũriũ wake, nake akĩĩra Iburahimu, Ingata ndungata ĩno ya mũndũ-wa-nja na mũriũ wayo; nĩgũkorwo mũriũ wa ndungata ĩno ya mũndũ-wa-nja ndakagaya igai hamwe na mũriũ wakwa Isaaka. Kiugo kĩu gĩkonekire kĩrĩ kĩũru mũno harĩ Iburahĩmu nĩ ũndũ wa mũriũ wake. Ngai akĩĩra Iburahĩmu atĩrĩ, Ndũkareke gũtuĩka ũndũ mũritũ maitho-inĩ maku ũhoro-inĩ wa kaana kau, na ũhoro-inĩ wa ndungata ĩyo ya mũirĩtu; maũndũ mothe marĩa Sara angĩkwĩra, thikĩrĩria mũgambo wake; tondũ thĩinĩ wa

Isaaka nĩkuo rũciaro rwaku rũgeetwo. Na mũriũ wa ndungata ĩno mũirĩtu nĩngamũtua rũrĩrĩ rũnene, tondũ nĩ mbegũ yaku. Iburahĩmu akĩrũgama rũciinĩ, na akĩoya mĩgate na mondo wa maaĩ, na akĩhe Hagari; na akĩigĩrĩra kĩhĩĩ kĩu kĩande-inĩ wake, na akĩmũtũma athiĩ; nake aaathiire akĩũrũũra werũ-inĩ, gĩthima-inĩ kĩa mwĩhĩtwa. Maaĩ nĩmathirire kuuma kĩondo-inĩ kĩa rũũa; nake akĩikia kaana rungu rwa mũtĩ ũmwe wa mũbĩrũ; Athiĩte akĩikara mbere yake kũraya, ta gĩikio kĩa ũta; nĩgũkorwo oigire, niĩ ndigũkĩona gĩkuũ kĩa kaana gakwa. Nake aikarire thĩ mbaĩ nake; kaana karĩa kaarĩra, na gaakĩra. Ngai nĩaiguire mũgambo wa kaana kuuma handũ harĩa kaarĩ; na mũtũmwo wa Ngai agĩĩta Hagari arĩ igũrũ, na akĩmwĩra atĩrĩ, nĩ atĩa Hagari? Tiga gwĩtigĩra; nĩgũkorwo Ngai nĩaiguĩte mũgambo wa kaana kuuma handũ harĩa karĩ. Ũkĩra na woe kaana kau, na ũkanyiite na guoko gwaku; nĩgũkorwo nĩngagatua rũrĩrĩ inene. Nake Ngai akĩhingũra maitho make; nake akĩona gĩthima kĩa maaĩ ma muoyo, nake agĩthiĩ, nake akĩiyũria mondo maaĩ, nake akĩnyuithia kaana. Nake Ngai aarĩ hamwe na kaana; na agĩkũra, na agĩtũũra werũ-inĩ; nake agĩtuĩka mũrathi wa mĩguĩ. Nake agĩtũũra werũ-inĩ, nake nyina akĩmũgũrĩra mũtumia kuuma Parani kũu bũrũri wa Misiri. Kwahaanire hĩndĩ ĩyo, nake Abimeleki, na Ahuzathi mũheani wake, na Fikoli mũnene wa mbara ya hinya wake, makĩaria na Iburahĩmu, makiuga atĩrĩ, Ngai arĩ hamwe nawe thĩinĩ wa maũndũ mothe marĩa wĩkaga. Rĩu nĩ ũndũ ũcio ĩhĩta harĩ niĩ na Ngai atĩ ndũkananjĩke ũũru, kana mbegũ yakwa, kana rĩĩtwa rĩakwa, no kũringana na ũthingu ũrĩa ndekire hamwe na wee, nĩũgwĩka ũguo hamwe na niĩ, na bũrũri ũrĩa watũũrire thĩinĩ waguo. Nake Iburahimu

akiuga atĩrĩ, Niĩ nĩngwĩhĩta. Nake Iburahĩmu akĩrũithia Abimeleki ũhoro wa ithima cia maaĩ, iria ndungata cia Abimeleki ciatunyĩte. Nake akĩmwĩra Abimelek atĩrĩ, Ndingĩmenyire nũũ ekĩire wee ũndũ ũyũ, na wee ndũnjĩĩrire, na niĩ ndĩiguire, tiga o ũmũthĩ. Nake Iburahĩmu akĩoya ng'ondu na njaũ, akĩhe Abimeleki, nao eerĩ magĩthondeka kĩrĩkanĩro. Nake Iburahĩmu akĩhaanda tũtũrũme mũgwanja twa ng'ondu cio irĩ itũ. Nake Abimeleki akĩũria Iburahimu atĩrĩ, Nĩ atĩa tũtũrũme mũgwanja twa ng'ondu ici, iria wekĩrire theri? Nake Iburahimu akiuga atĩrĩ, Tũtũrũme mũgwanja cia aka ũkaamũkĩra kuuma kũrĩ niĩ, nĩguo ituĩke ũira kũrĩ niĩ atĩ niĩ nĩ niĩ njenire gĩthima kĩu. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio nĩatuire rĩĩtwa rĩa handũ hau Gĩthima kĩa Mwĩhĩtwa, tondũ kũu nĩkuo mehĩtire eerĩ. Na magĩthondeka kĩrĩkanĩro gĩthima-inĩ kĩa mwĩhĩtwa, nake Abimeleki akĩarahũka, hamwe na Okozathu mũheani-ũtaaro wake, na Fikoli mũnene-mũrũgamĩrĩri wa mbũtũ ciake cia ita, nao magĩcooka bũrũri-inĩ wa Afilisti. Nake Abraham akĩhaanda mũgũnda gĩthima-inĩ kĩa mwĩhĩtwa, na agĩĩta kũu rĩĩtwa rĩa Mwathani, Ngai wa tene na tene. Nake Abraham agĩtũũra bũrũri-inĩ wa Afilisti mĩthenya mĩingĩ.

22

Nayo gũkĩhana thuutha wa ciugo ici, Ngai nĩageretie Iburahĩmu, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Iburahĩmu, Iburahĩmu, nake akiuga atĩrĩ, Ona niĩ. Nake akiuga, oya mũrũ waku ũrĩa wendete, ũrĩa wendire, ũcio Isaaka, na ũthiĩ bũrũri-inĩ ũrĩa mũraihu na igũrũ,

na ũmũrutĩre kũu igongona rĩa njino igũrũ wa kĩrĩma kĩmwe kĩa irĩma iria ngũkwĩra. Abrahamu aarokire rũciinĩ, akĩigĩrĩra ndigiri yake; na akĩoya hamwe nake ndungata igĩrĩ, na Isaaka mũriũ wake; na aatuunangie ngũ cia igongona rĩa njino, akĩroka, akĩthiĩ, na agĩkinya harĩa Ngai aamwĩrire, mũthenya wa gatatũ. Na rĩrĩa Iburahĩmu aarorire igũrũ na maitho make, onire handũ kũraya. Nake Iburahĩmu akĩĩra ciana ciake, Ikaragiai haha na ndigiri; niĩ na kahĩĩ tũgũthiĩ nginya kũu; na tũrĩkia kũinamĩrĩra tũgũcooka kũrĩ inyuĩ. Iburahimu nĩoete ngũ cia iruta rĩa gũcinwo biũ, na akĩigĩrĩra Isaaka mũriũ wake. Nake akĩoya mwaki na rũhiũ rwa njora na moko make, nao eerĩ magĩthiĩ hamwe. Nake Isaaka akĩĩra Iburahĩmu ithe wake, Baba. Nake akiuga, Nĩ kĩĩ, mwana wakwa? Nĩoigire, na, ta, mwaki na ngũ irĩ haha, no ngatĩ ya igongona rĩa gũcinwo rĩothe ĩrĩ kũ? Iburahĩmu akiuga atĩrĩ, Ngai nĩekuona we mwene ng'ondu ya iruta rĩa gũcinwo rĩothe, mwana wakwa. Maarĩkia gũthiĩ eerĩ hamwe hĩndĩ ĩmwe, magĩkinya harĩa Ngai aamwĩrire; na Iburahĩmu agĩaka kĩgongona kũu, na agĩigĩrĩra ngũ; na aarĩkia kuoha Isaaka mũriũ wake, akĩmũigĩrĩra kĩgongona-inĩ igũrũ wa ngũ. Nake Iburahĩmu akĩtambũrũkia guoko gwake kũoya rũhiũ rwa njora, athĩnje mũriũ wake. Nake mũtũmwo wa Mwathani akĩmwĩta arĩ kũu igũrũ, akiuga atĩrĩ, Iburahĩmu, Iburahĩmu, nake akĩmũcookeria atĩrĩ, Ĩĩ niĩ ũyũ. Nake akiuga, ndũkanaike guoko gwaku igũrũ rĩa kaana kau, o na ndũkaneke ũndũ o na ũrĩkũ harĩ we; nĩgũkorwo rĩu nĩndamenya atĩ nĩwĩtigagĩra Ngai; na ndũigana kũhonokia mũrũguo ũrĩa wendete nĩ ũndũ wakwa. Nake Iburahĩmu aarĩkia kwĩrora na maitho make onire, na rora ndũrũme ĩmwe ĩkĩnyiitĩtwo thĩinĩ wa mũmera wa Sabeki na hĩa

ciayo. Nake Iburahĩmu agĩthiĩ, na akĩoya ndũrũme ĩyo, na akĩmĩrutĩra igongona rĩa gũcinwo biũ handũ ha Isaaka mũriũ wake. Nake Iburahĩmu agĩĩta handũ hau rĩĩtwa atĩ, Mwathani nĩonire, nĩguo ũmũthĩ moige atĩ, Kĩrĩma-inĩ kĩa Mwathani nĩonekire. Nake Mũtũmwo wa Mwathani agĩĩta Iburahĩmu wa keerĩ kuuma igũrũ, akiuga, Nĩndĩĩhĩtĩte na niĩ mwene, Mwathani ekuuga, tondũ wa ũndũ ũyũ wekĩte ũndũ ũyũ, na ndũigire mũrũguo ũrĩa wendete nĩ ũndũ wakwa, Ti-itherũ nĩngũkũrathima na kũkũrathima, na nĩngũingĩhia mbegũ yaku na kũmĩingĩhia, ta njata cia igũrũ, na ta mũthanga ũrĩa ũrĩ mũromo-inĩ wa iria; na mbegũ yaku nĩĩkagaya matũũra ma thũ ciaku. Nacio ndũrĩrĩ ciothe cia thĩ nĩikarathimwo nĩ ũndũ wa rũciaro rwaku, tondũ nĩwathĩkĩire mũgambo wakwa. Iburahĩmu akĩgarũrũka kũrĩ ciana ciake; na maarĩkia kũrũgama magĩthiĩ hamwe kũrĩ gĩthima kĩa mwĩhĩtwa. Nake Iburahĩmu atũũrire gĩthima-inĩ kĩa mwĩhĩtwa. Nĩkwagĩrĩire thutha wa ciugo ici, na gũkĩmenyithio Iburahĩmu, makiuga, ona Milika nake nĩaciarĩte aanake kũrĩ Nahoru mũrũ wa nyũkwa, Uzu wa irigithathi, na Buzu mũrũ wa nyina nake, na Kamueli ithe wa Asuriata, na Kesedi, na Hazo, na Pilidashi, na Jidilafu, na Bethueli. Bethuel nake aciarire Rebeka. Aanake aya kanana nĩo Mirika aaciarĩire Nahoru, mũrũ wa ithe na Iburahĩmu. Nake thuriya yake, ũrĩa rĩĩtwa rĩake rĩarĩ Reuma, aciarire o nake Tabeki, na Gaham, na Tahash, na Maaka.

23

Mũtũũrĩre wa Sarah wagĩtuĩka mĩaka igana mĩrongo ĩĩrĩ na mũgwanja. Nake Sara agĩkua thĩinĩ wa itũũra rĩa Arbok, ũrĩa ũrĩ gĩtuamba-inĩ, ũyũ nĩ Hebironi thĩinĩ wa bũrũri wa Kanaani. Nake Iburahimu agĩũka kũrĩra Sara, na kũmũcakaya. Nake Iburahĩmu akĩrũgama kuuma harĩ mũndũ wake ũrĩa mũkuũ; nake Iburahĩmu akĩĩra ariũ a Hethi, akiuga atĩrĩ, Mũndũ wa gũtũũra na mũgeni niĩ ndĩ hamwe na inyuĩ; heei niĩ nĩ ũndũ ũcio ũtuĩko wa mbĩrĩra hamwe na inyuĩ, na nĩngũthika mũndũ ũrĩa mũkuũ wakwa kuuma harĩ niĩ. Nĩmacookirie no ariũ a Hethi kũrĩ Iburahĩmu makiuga atĩrĩ, Aca, mwathi. Thikĩrĩria no ithuĩ, mũthamaki kuuma kũrĩ Ngai wee ũrĩ gatagatĩ-inĩ witũ, thika mũndũ ũrĩa ũkuĩte waku mbĩrĩra-inĩ iria njega mũno cia ithuĩ, nĩgũkorwo gũtirĩ o na ũmwe witũ ũgaagĩria mbĩrĩra yake nĩguo ndũkathike mũndũ ũrĩa ũkuĩte waku kũu. Kũrũgama-rĩ, Iburahimu ainamĩrĩire andũ a bũrũri ũcio, ariũ a Hethi. Na Iburahĩmu akĩmaarĩria, akiuga atĩrĩ, Angĩkorwo mũrĩ na ngoro yanyu nĩguo gũthika kĩimba gĩakwa kuuma ũthiũ-inĩ wakwa, thikĩrĩriai, na mwarie Efironi mũrũ wa Zohari ũhoro wakwa. Na areke anjĩhe ngurunga ĩrĩa ĩrĩ igĩrĩ, ĩrĩa ĩrĩ yake, ĩrĩa ĩrĩ gĩcunjĩ-inĩ kĩa mũgũnda wake; betha ĩrĩa ĩagĩrĩire njĩhe rĩo thĩinĩ wanyu nĩ ũndũ wa kwĩgwatĩra mbĩrĩra. Efironi nowe aikarĩte gatagatĩ ka ariũ a Hethi; na Efironi Mũhiti acookirie Iburahimu, akiaria, ariũ a Hethi makĩiguaga, na arĩa othe matoonyaga itũũra-inĩ, akiuga, Ũka harĩ niĩ, mwathi, na ũthikĩrĩrie niĩ: mũgũnda, na ngurunga ĩrĩa ĩrĩ thĩinĩ waguo, nĩngũkũhe wee; hau mbere ya andũ othe a itũũra rĩakwa nĩndakũhe wee; thika mũndũ waku ũrĩa ũkuĩte. Nake Iburahimu akĩinamĩra mbere ya andũ a bũrũri ũcio. Nake akĩĩra Efironi matũ-inĩ mbere ya andũ a

bũrũri atĩrĩ, Tondũ ũrĩ harĩ niĩ, thikĩrĩria: oya betha ya mũgũnda ũcio kuuma harĩ niĩ, na nĩngũthika mũndũ wakwa ũrĩa ũkuũ kũu. Efironi nĩacookirie Iburahimu, akiuga, Aca, mwathi; nĩgũkorwo nĩnjiguĩte, mũgũnda wa cekeri magana mana cia betha; no atĩa ũndũ ũyũ ũngĩtuĩka gatagatĩ gakwa na gaku? Wee no thika mũndũ waku ũrĩa mũkuũ. Nake Iburahimu nĩaiguire Efuroni, nake Iburahimu akĩcookeria Efuroni betha ĩrĩa aaririe matũ-inĩ ma ariũ a Hethi, magana mana ma didrakima cia betha ĩrĩa yetĩkĩrĩtwo nĩ onjoria. Nayo mũgũnda wa Efironi, ũrĩa warĩ thĩinĩ wa ngurunga ĩrĩa ĩrĩ igĩrĩ, ũrĩa ũrĩ mbere ya Mamure, mũgũnda na ngurunga, ĩrĩa yarĩ thĩinĩ waguo, na mũtĩ wothe, ũrĩa warĩ thĩinĩ wa mũgũnda, na kĩrĩa gĩothe kĩrĩ thĩinĩ wa mĩhaka yaguo mĩthiũrũrũ, kũrĩ Iburahĩmu, ũtuĩke indo yake mbere ya ariũ a Hethi, na andũ othe arĩa matoonyaga itũũra-inĩ. Thuutha wa maũndũ maya, Abrahamu aathikire Sarai mũtumia wake thĩinĩ wa ngurunga ya mũgũnda ũrĩa mũigana, ũrĩa ũrĩ mbere ya Mamure; ũcio nĩ Heburoni thĩinĩ wa bũrũri wa Kanaani. Na nĩ ũndũ ũcio gĩthaka na ngurunga ĩrĩa yarĩ thĩinĩ wakĩo gĩkĩĩkĩrĩrio kũrĩ Iburahĩmu gũtuĩka ũgwatĩre wa mbĩrĩra, kuuma kũrĩ ariũ a Hethi.

24

Nake Abrahamu aarĩ mũkũrũ, athiĩte mbere na matukũ, nake Mwathani nĩarathimire Abrahamu maũndũ-inĩ mothe. Nake Iburahĩmu akĩĩra mũndũ wake mũkũrũ wa nyũmba yake, mwathi wa indo ciake ciothe, Iga guoko gwaku rungu rwa kĩero

gĩakwa. Nĩndakwĩhĩta wee na Mwathani Ngai wa igũrũ na Ngai wa thĩ, nĩguo ndũkoe mũndũ-wa-nja kũrĩ mũriũ wakwa Isaaka kuuma kũrĩ airĩtu a Akaanani, arĩa niĩ ndũũranagia nao. No ũgaathiĩ bũrũri wakwa, kũrĩa ndaciarĩirwo, na ũthiĩ mũhĩrĩga-inĩ wakwa, na ũkuoe mũndũ-wa-nja ti mũrũ wakwa Isaaka kũu. Nake mwana ũcio akĩmwĩra atĩrĩ, Mũndũ-wa-nja ũcio ndangĩenda gũthiĩ na niĩ thuĩkĩre bũrũri ũyũ, nĩngũcookia mũrũguo bũrũri-inĩ kũrĩa woimire kuo? Nowe Iburahĩmu akĩmwĩra atĩrĩ, Wĩmenyerere ndũkanacokie mũriũ wakwa kũu. Mwathani Ngai wa iguru na Ngai wa thĩ, ũrĩa wandutire kuuma nyũmba-inĩ ya baba wakwa, na kuuma bũrũri-inĩ ũrĩa ndaciarĩirwo, ũrĩa wanjaragĩria, na ũrĩa wanjĩhĩtĩire, akiuga, Wee nĩngũkũhe bũrũri ũyũ na njiaro ciaku, we mwene nĩagatũma Mũraika wake mbere yaku, nawe ũkuoire mũtumia kũrĩ mũrũ wakwa kuuma kũu. Angĩkorwo no rĩrĩ mũndũ-wa-nja ndangĩenda gũthiĩ hamwe na wee thĩinĩ wa bũrũri ũyũ, ũgaatuĩka mũtheru kuuma kũrĩ mwĩhĩtwa wakwa, no mũriũ wakwa ndũkamũcookie kũu. Nake mũndũ ũcio nĩaigire guoko gwake rungu rwa kĩero kĩa Iburahĩmu mwathi wake, nake akĩmwĩhĩra ũhoro-inĩ wa kiugo kĩu. Nake mwana ũcio akĩoya ngamĩĩra ikũmi kuuma kũrĩ ngamĩĩra cia mwathi wake, na kuuma kũrĩ indo ciothe njega cia mwathi wake arĩ nacio; na aarĩkia kũrũgama agĩthiĩ Mesopotamia itũũra-inĩ inene rĩa Nahoru. Nake akomeithia ngamia nja ya itũũra hakuhi na gĩthima kĩa maaĩ hwaĩ-inĩ, rĩrĩa andũ-a-aka marumagĩra kũruta maaĩ. Nake akiuga atĩrĩ, Mwathani Ngai wa mwathani wakwa Iburahimu, njathiithia mbere yakwa ũmũthĩ, na wĩke ũtugi harĩ mwathani wakwa Iburahimu. Taarĩ niĩ ndĩrũgamĩte hau

gĩthima-inĩ kĩa maaĩ, nao airĩtu a andũ arĩa matũũraga itũũra rĩu inene nĩmoimaga gũtaha maaĩ. Nayo nĩgũkorwo mũirĩtu ũrĩa ngwĩra atĩrĩ, inamĩrĩria ndigithũ yaku ya maaĩ nĩguo nyue, nake anjĩĩre atĩrĩ, nyua wee, na nĩngongora ngamĩĩra ciaku nginya itige kũnyua, ũcio nĩwe ũhaarĩirie mũriũ waku Isaaka; na ũndũ-inĩ ũyũ nĩngamenya atĩ wĩkĩte ũtugi hamwe na mwathi wakwa Iburahĩmu. Na gũkĩoneka mbere ya kũrĩkia we kwaria thĩinĩ wa meciiria make, na ona Rebeka nĩoimaga, ũrĩa aciarĩtwo nĩ Bethueli mũriũ wa Melka mũtumia wa Nahoru, mũrũ wa nyina na Iburahĩmu, arĩ na ndigithũ igũrũ rĩa ciande ciake. Mũirĩtu ũcio aarĩ mũthaka mũno kũrora, aarĩ mũirĩtu, na gũtirĩ mũndũ mũrũme wamũmenyire. Nake aikũrũka agĩthiĩ gĩthima-inĩ, akĩiyũria ndigithũ yake ya maaĩ, agĩcooka akĩambata. Mwana ũcio nĩateng'eretire kũmũtũnga, na akiuga, Nĩũnjĩtĩkĩrie nyue maaĩ manini kuuma ndigithũ-inĩ yaku. Nake akiuga atĩrĩ, nyua, mwathi wakwa, na akĩhiũha na akĩharũrũra ndigithũ yake igũrũ rĩa gĩcoka kĩake, na akĩmũnyuithia, nginya rĩrĩa aarĩkirie kũnyua. Nake akiuga, Na ngamĩĩra ciaku nĩngũcirutĩra maaĩ, nginya ciothe inyue. Nake akĩhiũha na akĩitura ndigithũ ya maaĩ thĩinĩ wa gĩtarũrũ, na akĩhanyũka agĩthiĩ gĩthima-inĩ gũtaha maaĩ rĩngĩ, na akĩtahĩra ngamĩĩra ciothe maaĩ. Mũndũ ũcio nĩamwĩroragĩra wega, na nĩakiraga ki nĩguo amenye kana Mwathani nĩatũmĩte njĩra yake ĩgaacĩre, kana aca. Gũkĩhana no rĩrĩa ngamĩĩra ciothe ikĩrĩkia kũnyua, mũndũ ũcio akĩoya mathaga ma thahabu ma ũritũ wa daraki ĩmwe, na mĩrĩnga ĩĩrĩ moko-inĩ make, ũritũ wamo warĩ wa thahabu ikũmi. Nake akĩmũũria, na akiuga, ũrĩ mwarĩ wa nũũ? Njĩra, kana kũrĩ handũ kwa thoguo wa ithuothe gũikara. Nake akĩmwĩra atĩrĩ,

Ndĩ mwarĩ wa Bathueli wa Melka, ũrĩa aciarĩire Nahoru. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Nyeki na irio cia mahiũ nĩ nyingĩ kũrĩ ithuĩ, na handũ ha gũikara. Na mũndũ ũcio akĩiguĩrwo wega, akĩinamĩrĩra Mwathani. Na akiuga, arathimwo nĩ Mwathani Ngai wa mwathi wakwa Iburahĩmu, ũrĩa ũtatiganĩirie ũthingu wake na ũhoro wa ma kuuma kũrĩ mwathi wakwa; na nĩ Mwathani andongoreirie njĩra-inĩ nginya nyũmba ya mũrũ wa ithe wa mwathi wakwa. Nake mũirĩtu ũcio ateng'eretie akĩĩra nyũmba-inĩ ya nyina wake, kũringana na ciugo icio. Rebeka aarĩ na mũrũ wa nyina wetagwo Labani, nake Labani akĩhanyũkĩra mũndũ ũcio nja hau gĩthima-inĩ. Na gũkĩoneka rĩrĩa onire icũhĩ cia matũ, na mĩrĩnga thĩinĩ wa moko ma mwarĩ wa nyina, na rĩrĩa aiguire ciugo cia Rebeka mwarĩ wa nyina akiuga atĩrĩ, Ũguo nĩguo mũndũ ũcio arĩtie kũnjĩĩra, nake agĩũka kũrĩ mũndũ ũcio, ũrĩa warũgamĩte harĩ ngamĩĩra gĩthima-inĩ. Nake akĩmwĩra, ũka ũtoonye, ũrathimĩtwo nĩ Mwathani; nĩ kĩĩ ũrũgamĩte nja? No niĩ nĩndahaarĩirie nyũmba, na handũ ha ngamĩĩra. Mũndũ ũcio agĩtoonya nyũmba, na akĩrũra ngamĩĩra, na akĩhe ngamĩĩra nyeki na irio, na maaĩ ma gũthamba magũrũ make, na magũrũ ma andũ arĩa maarĩ hamwe nake. Nake akĩmaigĩra mĩgate ya kũrĩa, nake akiuga, Ndikũrĩa nginya njarie ciugo ciakwa, nake akiuga, Aria. Nake akiuga, Niĩ ndĩ mwana wa Iburahĩmu. Mwathani nĩarathimire mwathi wakwa mũno, na nĩatũũgĩrio; na nĩaheire ng'ondu, na njaũ, na betha, na thahabu, ciana, na ndungata cia andũ-a-nja, ngamĩĩra, na ndigiri. Nake Sarra mũtumia wa bwana wakwa akĩciara kahĩĩ kamwe kũrĩ bwana wakwa thuutha wa kũgĩkũra gwake, nake akĩmũhe kĩrĩa gĩothe aarĩ nakĩo. Nake mwathi wakwa aandehithirie, akiuga, Ndũkoe

mũndũ-wa-nja harĩ mũriũ wakwa kuuma kũrĩ airĩtu a Akaanani, arĩa niĩ ndũũraga gatagatĩ-inĩ kao thĩ-inĩ yao. No ũgaathiĩ nyũmba-inĩ ya baba wakwa, na mũhĩrĩga-inĩ wakwa, na ũkuoe mũtumia kũrĩ mũrũ wakwa kuuma kũu. Nĩndarĩirie mwathi wakwa atĩrĩ, Kũrĩ mũndũ-wa-nja ndagathiĩ hamwe na niĩ. Nake akĩnjĩĩra atĩrĩ, Mwathani Ngai ũrĩa ndĩmũkenagĩria mbere yake, we mwene nĩagatũma Mũtũmwo wake hamwe nawe, na nĩagatũma njĩra yaku ĩgaacĩre, na nĩũkoya mũndũ wa nja kũrĩ mũriũ wakwa kuuma mũhĩrĩga-inĩ wakwa, na kuuma nyũmba-inĩ ya baba wakwa. Hĩndĩ ũgaatuĩka ũtarĩ na ũũru kuuma kũrĩ irumi ciakwa, rĩrĩa nĩgũkorwo ũngĩũka mũhĩrĩga-inĩ wakwa, na matikaheane kũrĩ wee, na ũgaatuĩka ũtarĩ na ũũru kuuma kũrĩ mwĩhĩtwa wakwa. Na rĩrĩa ndokire ũmũthĩ gĩthima-inĩ kĩa maaĩ ndoiga, Mwathani Ngai wa mwathi wakwa Iburahĩmu, angĩkorwo wee ũragaacĩria njĩra yakwa ĩrĩa rĩu ndĩrathiĩ thĩinĩ wayo, ona niĩ nderũgamĩte gĩthima-inĩ kĩa maaĩ, na airĩtu a andũ a itũũra nĩmaroimagara kũtaha maaĩ; na nĩgũkorwo mũirĩtu ũrĩa niĩ ngoiga, njĩtĩkĩrie kũnyua maaĩ manini kuuma ndigithũ-inĩ yaku, nake anjĩĩre, na wee nyua, na ngamĩĩra ciaku nĩngũcitahĩra maaĩ, ũcio nĩwe mũndũ-wa-nja ũrĩa Mwathani aahaarĩirie ndungata yake mwene Isaaka; na thĩinĩ wa ũndũ ũyũ nĩngamenya atĩ nĩwĩkĩte ũtugi kũrĩ mwathi wakwa Iburahĩmu. Na gũkĩgĩa mbere ya kũrĩkia niĩ kwaria thĩinĩ wa meciiria makwa, o rĩmwe Rebeka nĩoimire arĩ na ndigithũ igũrũ rĩa ciande, na agĩikũrũka gĩthima-inĩ, na akĩruta maaĩ. Ngĩmwĩra atĩrĩ, He maaĩ ma kũnyua. Nake akĩhiũha, akĩharũrũra ndigithũ ya maaĩ igũrũ rĩa guoko gwake kuuma harĩ we mwene, na akiuga, Nyua wee, na ngamĩĩra ciaku

nĩngũciheera kũnyua, nao makĩnyua, nake akĩheera ngamĩĩra maaĩ. Nĩndamũũria, na ngĩmwĩra atĩrĩ, Ũrĩ mwarĩ wa ũ? Njĩĩre, nake akiuga atĩrĩ, Ndĩ mwarĩ wa Bethueli mũrũ wa Nahoru, ũrĩa Melika aamũciarĩire, na ngĩmwĩkĩra mathũngũ, na mĩrĩnga mĩguoko-inĩ make. Na ndĩ mũkenu nĩndainamĩrĩire Mwathani, na nĩndarathimire Mwathani Ngai wa mwathi wakwa Iburahĩmu, ũrĩa wandũmĩrĩirie njĩra-inĩ ya ma nĩguo njoe mwarĩ wa mũrũ wa nyina na mwathi wakwa nĩ ũndũ wa mũriũ wake. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio mwĩkaga ũtugi na kĩhooto harĩ mwathi wakwa, no angĩkorwo ti ũguo, njĩĩrai, nĩguo ndĩcooke mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho. Gũcookia no Labani na Bethueli moigire, Kuuma kũrĩ Mwathani nĩkwoimire ũndũ ũyũ; tũtingĩhota kũrĩ wee kwaria gũũkĩrĩra ũũru kana wega. Taarĩra, Rebeka arĩ mbere yaku; mũoe ũthiĩ nake, na atuĩke mũtumia wa mũriũ wa mwathi waku, o ta ũrĩa Mwathani oigire. Nĩkĩagĩka rĩrĩa ndungata ya Iburahĩmu yaiguire ciugo ciao, ĩkĩinamĩrĩra thĩ kũrĩ Mwathani. Na mwanake ũcio aarĩkia kũruta indo cia betha na cia thahabu na nguo, akĩhe Rebeka; na akĩhe iheo mũrũ wa nyina, na nyina wake. Na marĩire na manyuire, we mwene na arũme arĩa maarĩ hamwe nake, na makomire. Rũciinĩ aarokire, akiuga, Ndumanai nĩguo thiĩ kũrĩ mwathi wakwa. Ariũ a nyina na nyina maarĩirie atĩrĩ, mũirĩtu ũcio aikare na ithuĩ matukũ ta ikũmi, na thutha wa ũguo nĩakoima. No rĩrĩ, akĩmeera atĩrĩ, Mũtigĩĩkie, na Mwathani nĩagaacĩirie njĩra yakwa thĩinĩ wakwa. Ndumai nĩguo ndĩthiĩ kũrĩ mwathi wakwa. Nao makiuga atĩrĩ, Reke twĩte mwana ũcio, na tũmũũrie kanua gake. Nao magĩĩta Rebeka, na makĩmwĩra, Ũgũthiĩ na mũndũ ũyũ? Nake akiuga atĩrĩ, Nĩngũthiĩ. Nao makĩũma Rebeka mwarĩ

wa nyina wao, na indo ciake, na ndungata ya Iburahĩmu, na arĩa maarĩ nake. Nao makĩrathima Rebeka na makĩmwĩra atĩrĩ, Mwarĩ wa ithe witũ, tuĩka ngiri ngiri nyingĩ, na njiaro ciaku ikaagaya matũũra ma thũ ciaku. Rebeka na ndungata ciake cia airĩtu maarĩkia kũrũgama, makĩhaica ngamĩĩra, na magĩthiĩ na mũndũ ũcio; na kahĩĩ kau gaakuua Rebeka, gagĩthiĩ. Isaaka nĩageraga kũgera werũ-inĩ kũringana na gĩthima kĩa kĩoneki, nake we mwene nĩatũũraga bũrũri-inĩ ũrĩa werekeire Gũthini. Nake Isaaka akiuma gũthiĩ kwarĩria werũ-inĩ hwaĩ-inĩ, na aarorire na maitho make akĩona ngamĩĩra igĩũka. Nake Rebeka aarĩkia kwĩrora na maitho, akĩona Isaaka, nake akĩharũrũka kuuma ngamĩĩra-inĩ. Nake akĩĩra mwana ũcio, nũũ mũndũ ũcio ũrathiĩ werũ-inĩ gũtũtũnge? Kaana koiga atĩrĩ, ũyũ nĩwe mwathi wakwa; nake mũndũ-wa-nja ũcio aarĩkia kwoya nguo ĩyo ya riũa, akĩĩhumba nayo. Nake mwana ũcio akĩĩra Isaaka ciugo ciothe iria ekĩte. Isaaka agĩtoonya nyũmba ya nyina wake, na akĩoya Rebeka, nake agĩtuĩka mũtumia wake, nake akĩmwenda. Isaaka akĩhoorererio nĩ ũndũ wa Sara nyina.

25

Kũrũmĩrĩra rĩngĩ, Iburahĩmu nĩoyire mũtumia ũrĩa wĩtagwo rĩĩtwa rĩake Ketura. Nake akĩmũciarĩra Zombran, na Iezan, na Madal, na Midian, na Iesbok, na Soie. Iezan nowe aciarire Sheba na Dedan, nao ariũ a Dedan maarĩ Asshurim, na Letushim, na Leummim. Ariũ a Midian maarĩ Gepher, na Apher, na Enoch, na Abida, na Eldaag; othe acio maarĩ ariũ a Keturah. Nowe

Iburahimu aheire Isaaka mũriũ wake indo ciothe iria aarĩ nacio. Nao ariũ a thuraria ciake Iburahĩmu nĩamaheire iheo, na akĩmatũma mehere kũrĩ Isaaka mũriũ wake rĩrĩa aarĩ o muoyo, merekeire mwena wa irathĩro, bũrũri wa irathĩro. Ici nĩ mĩaka ya matukũ ma muoyo wa Iburahĩmu ũrĩa othe aatũũrire, mĩaka igana rĩmwe mĩrongo mũgwanja na ĩtano. Iburahimu akua arĩ mũthuuri mũkũrũ thĩinĩ wa ũkũrũ mwega, mũiyũru matukũ, na ongeretwo kũrĩ andũ ake. Nao maathikire we Isaaka na Ishumaeli ariũ ake thĩinĩ wa ngurunga ĩrĩa ĩrĩ igĩrĩ, thĩinĩ wa mũgũnda wa Efironi mũrũ wa Zohari Mũhiti, ũrĩa ũrĩ mbere ya Mamure, mũgũnda ũcio na ngurunga ĩrĩa Iburahimu agũrire kuuma kũrĩ ariũ a Hethi; kũu maathikire Iburahimu, na Sara mũtumia wake. Kũgĩtuĩka gũkĩhana thuutha wa gũkua kwa Iburahĩmu, Ngai akĩrathima Isaaka mũriũ wake, nake Isaaka agĩtũũra hakuhĩ na gĩthima kĩa kĩoneki. Ici nĩcio njiaro cia Ismaeli mũrũ wa Iburahimu, ũrĩa Hagari Mũmisiri, ndungata ya mũirĩtu ya Sara, aaciarĩire Iburahimu. Na ici nĩcio marĩĩtwa ma ariũ a Ishumaeli, kũringana na marĩĩtwa ma njiaro ciake: irigithathi rĩa Ishumaeli, na Nebaioti, na Kedari, na Nabadeeli, na Masamu, na Mashima, na Duma, na Masa, na Hadadi, na Temani, na Jeturi, na Nafishi, na Kedema. Aya nĩo ariũ a Ishmael, na ici nĩ marĩĩtwa mao thĩinĩ wa hema ciao, na thĩinĩ wa kambĩ ciao, aathani ikũmi na eerĩ kũringana na ndũrĩrĩ ciao. Nacio ici nĩcio mĩaka ya muoyo wa Ishmael, mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ na mũgwanja, nake akĩaga hinya agĩkua, na akĩongerekwo kũrĩ rũciaro rwake. Aikarire kuuma Havila nginya Shuri, iria ĩrĩ mbaara-inĩ ya Misiri nginya ũgakinya kũrĩ Aashuri, mbaara-inĩ ya ariũ a ithe othe ake aikarire. Nacio ici

nĩcio nacio cia Isaaka mũrũ wa Iburahimu, Iburahimu nĩaciarire Isaaka. Nĩ kwarĩ na Isaaka arĩ na mĩaka mĩrongo ĩna rĩrĩa ooire Rebeka mwarĩ wa Bethueli Mũsuriata kuuma Mesopotamia ya Suria, mwarĩ wa nyina na Labani Mũsuriata, atuĩke mũtumia wake. Isaaka nĩathooyaga Mwathani nĩ ũndũ wa Rebeka mũtumia wake, tondũ aarĩ thaata, nake Ngai akĩmũigua, nake Rebeka mũtumia wake akĩgĩa nda. Ciana icio nĩciarũrũmaga thĩinĩ wayo; nake akiuga atĩrĩ, angĩkorwo ũguo nĩguo kũrĩ gũtuĩka harĩ niĩ, nĩ kĩĩ gĩtũmaga ũndũ ũyũ ũkorwo harĩ niĩ? Nowe agĩthiĩ kũũria kuuma kũrĩ Mwathani. Nake Mwathani akĩmwĩra atĩrĩ, Ndũrĩrĩ igĩrĩ irĩ nda yaku thĩinĩ, na andũ eerĩ nĩmagayanio kuuma nda yaku thĩinĩ, na andũ amwe nĩmakaihĩria andũ arĩa angĩ, na ũrĩa mũnene nĩagatungata ũrĩa mũnini. Namo matukũ ma kũciara gwake makĩhinga, na haha kwarĩ mahaica thĩinĩ wa nda yake. Nĩoimire ũrĩa wa mbere mũtune, wothe, ta nguo ya rũũa mũkĩrĩrĩ, nake athuire rĩĩtwa rĩake Esau. Na thutha wa ũndũ ũcio nĩoimire mũrũ wa nyina, na guoko gwake kũnyiitĩte kĩgũthũ kĩa Esau; nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake, Jakubu. Isaaka nake aarĩ wa mĩaka mĩrongo ĩtandatũ, rĩrĩa Rebeka aaciarire o. Aanake nĩmakũrire, nake Esau aarĩ mũndũ ũũĩ gũthiĩ gũthima, mũndũ wa gĩthaka, no Jakubu aarĩ mũndũ ũtarĩ na ũhinga, aikaraga nyũmba. Nĩendete no Isaaka Esau, tondũ ũguĩma wake warĩ irio kũrĩ we, no Rebeka endete Jakubu. Jakubu nĩarugire mũthethũ, nake Esau agĩũka kuuma mũgũnda arĩ mũnoga. Nake Esau akĩĩra Jakubu atĩrĩ, Hea irio cia gũthereketio itune icio, tondũ nĩndĩrahĩnja. Nĩ ũndũ wa ũguo egwĩtirwo rĩĩtwa rĩake Edomu. Jakubu akĩĩra Esau atĩrĩ, Njenderia ũrũguo waku ũmũthĩ. Nake akiuga Esau, ona niĩ nĩ

ngũthiĩ gũkua, na nĩ ũndũ wa atĩa kũrĩ niĩ ũrũguo ũyũ wa irigithathi? Nake Jakubu akĩmwĩra atĩrĩ, Ĩhĩtia kũrĩ niĩ ũmũthĩ, nake akĩmwĩhĩtĩra. Esau akĩendia irigithathi rĩake kũrĩ Jakubu. Jacob nake akĩhe Esau mũgate, na ithambio rĩa njahĩ, nake akĩrĩa na akĩnyua, na aarokire agĩthiĩ, nake Esau akĩnyaraarira ũrĩa wa irigithathi.

26

Nĩ kwarĩ ng'aragu bũrũri-inĩ, tiga ng'aragu ya mbere ĩrĩa yarĩ hĩndĩ ya Iburahĩmu, nake Isaaka agĩthiĩ kũrĩ Abimeleki mũthamaki wa Afilisti kũu Gerari. Mwathani akĩonekana harĩ we, na akĩmwĩra atĩrĩ, Ndũgaikũrũke ũthiĩ Misiri, no tũũra bũrũri-inĩ ũrĩa ngũkwĩra. Na ũtũũre bũrũri-inĩ ũyũ, na nĩngũkorwo hamwe nawe, na nĩngũkũrathima, nĩgũkorwo wee na rũciaro rwaku nĩngũhe bũrũri ũyũ wothe, na nĩngũhaanda mwĩhĩtwa wakwa, ũrĩa ndehĩtire kũrĩ Iburahĩmu thoguo. Na nĩngaingĩhia rũciaro rwaku ta njata cia igũrũ, na nĩngahe rũciaro rwaku bũrũri ũyũ wothe, na ndũrĩrĩ ciothe cia thĩ nĩikarathimwo nĩ ũndũ wa rũciaro rwaku. Tondũ wa ũrĩa Iburahĩmu baba waku aathĩkĩire mũgambo wakwa, na akĩmenyerera maathani makwa, na maathani makwa, na mawatho makwa, na mĩtugo yakwa. Isaaka nĩaikarire kũu Gerara. Maarĩtirie no andũ a handũ ha ũhoro wa Rebeka mũtumia wake, nake akiuga, Nĩ mwarĩ wa maitũ, nĩgũkorwo nĩetigĩrire kuuga atĩ, Nĩ mũtumia wakwa, ndakae andũ a handũ ha mamũũrage nĩ ũndũ wa Rebeka, tondũ aarĩ mũthaka ũthaka-

inĩ. Gũkĩgĩtuĩka ihinda rĩraihu kũu, na Abimeleki mũthamaki wa Gerari atunyĩrĩria ndirica-inĩ, akĩona Isaaka akĩhũũrana na Rebeka mũtumia wake. Abimelek nĩetire Isaaka, na akĩmwĩra, Nĩ ũndũ ũcio-rĩ, ti-itherũ mũtumia waku nĩwe? Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte uuge atĩrĩ, nĩ mwarĩ wa maitũ? Nake Isaaka akĩmwĩra, nĩgũkorwo ndoigire, kana ndakue nĩ ũndũ wayo. Nake Abimeleki akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ kĩrĩa ũtwĩkĩire? Mũndũ ũmwe wa rũciaro rwakwa nĩakomete na mũtumia waku o hanini, na ũngĩarehire ũtooĩ igũrũ riitũ. Abimelech nĩathire andũ othe ake, akiuga atĩrĩ, Mũndũ wothe ũrĩa ũkũhutia mũndũ ũyũ na mũtumia wake, nĩekũhĩtia gĩkuũ. Isaaka nĩahaandire thĩinĩ wa bũrũri ũcio, na akĩona thĩinĩ wa mwaka ũcio magetha ma mũtũũra igana, nake Mwathani akĩmũrathima. Na mũndũ ũcio nĩatwĩkĩrĩtio igũrũ, na akĩambĩrĩria gũthiĩ na mbere akĩneneha, nginya akĩneneha mũno. Nake agĩkorwo na mahiũ ma ng'ondu, na mahiũ ma ng'ombe, na ndungata nyingĩ. Nao Afilisti nĩmamuiguĩire ũiru. Na ithima ciothe iria cenjire ciana cia ithe wake ihinda-inĩ rĩa ithe wake, Afilisti nao makĩciahinga, na makĩciyũria na tĩrĩ. Nake Abimeleki akĩĩra Isaaka atĩrĩ, Thiĩ ũtigane na ithuĩ, tondũ nĩũtuĩkĩte ũrĩ hinya gũtũkĩra mũno. Nake Isaaka akiuma kũu, agĩthiĩ agĩikara kĩanda-inĩ kĩa Gerari, na agĩtũũra ho. Na rĩngĩ Isaaka nĩenjire ithima cia maaĩ, iria cienjetwo nĩ ndungata cia Iburahimu ithe wake, na Afilisti nĩmacihingire thuutha wa gĩkuũ kĩa Iburahimu ithe wake; na nĩaciheete marĩĩtwa kũringana na marĩĩtwa marĩa ithe wake aaciheete. Nao ciana cia Isaaka maathimire kĩanda-inĩ kĩa Gerari; nao maakĩonire hau gĩthima kĩa maaĩ ma muoyo. Nao arĩithi a Gerari makĩrũa na arĩithi a Isaaka, makiuga atĩ maaĩ

macio nĩ mao, nao magĩĩta gĩthima kĩu rĩĩtwa Waganu, nĩgũkorwo nĩmamwĩkire ũũru. Kũruta kũu no kuuma kũu, aakenja gĩthima kĩngĩ, no makĩrũa ũhoro wa kĩu, nake akĩĩta rĩĩtwa rĩakĩo Thũ. Kũruta kuo na kuuma kũu aathenjire gĩthima kĩngĩ, na ti makarũire ũhoro wakĩo, na agĩĩta rĩĩtwa rĩakĩo, Handũ-harĩ-hanene, akiuga atĩrĩ, tondũ rĩu nĩatũramũrĩirie Mwathani, na nĩatuongeretie thĩ-inĩ. Nĩambatire kuuma kũu agĩthiĩ gĩthima-inĩ kĩa mwĩhĩtwa. Nake Mwathani akĩonekana harĩ we ũtukũ ũcio, akiuga atĩrĩ, Niĩ ndĩ Ngai wa Iburahĩmu thoguo. Ndũgetigĩre, nĩgũkorwo ndĩ hamwe nawe, na nĩngũkũrathima, na nĩngũingĩhia rũciaro rwaku nĩ ũndũ wa Iburahĩmu thoguo. Nake akĩaka kĩgongona kũu, na agĩkaĩra rĩĩtwa rĩa Mwathani, na akĩamba hema yake kũu; nao ndungata cia Isaaka ikĩenja gĩthima kũu mũkuru-inĩ wa Gerari. Nake Abimeleki athiire kũrĩ we kuuma Gerari, na Ahuzathu mũheani wake, na Fikoli mũnene wa mbũtũ cia ita ciake. Nake Isaaka akĩmeera atĩrĩ, nĩ kĩĩ gĩtũmire mũũke kũrĩ niĩ? Inyuĩ no mwathũire niĩ, na mũkĩndũma ndĩehererio harĩ inyuĩ. Nao makiuga, tũonete nĩtuonete atĩ Mwathani aarĩ hamwe nawe; na tũkiuga, nĩkũgĩe mwĩhĩtwa gatagatĩ gaitũ na gatagatĩ gaku, na nĩtũgũthondeka mwĩhĩtwa nawe, Ndũgeke ũũru hamwe na ithuĩ, tondũ ithuĩ tũtiakũnyarĩire wee, na o ta ũrĩa twagũtungatĩire wega, na tũgũtũmire na thayũ; na rĩu wee ũrathimwo nĩ Mwathani. Na akĩmathondekera iruga, nao makĩrĩa na makĩnyua. Na kũrũgama rũciinĩ, o mũndũ akĩĩhĩtĩra mũndũ wa itũũra rĩake, nake Isaaka akĩmatũma mathiĩ, nao makiuma harĩ we marĩ na thayũ. Gũkĩhana no mũthenya ũcio, na ciana cia Isaaka igĩkinya ikĩmwĩra ũhoro wa gĩthima kĩrĩa

meenjire, na ikĩuga, tũtionire maaĩ. Nake akĩĩta kĩo Mwĩhĩtwa, nĩ ũndũ ũcio akĩĩta rĩĩtwa rĩa itũũra rĩu inene Gĩthima kĩa Mwĩhĩtwa, nginya ũmũthĩ. Esau aarĩ na mĩaka mĩrongo ĩna, nake akĩoya mũtumia Judithi mwarĩ wa Beeri Mũhiti, na Basemathi mwarĩ wa Eloni Mũhiti. Na maarĩ makiraragania na Isaaka na Rebeka.

27

Gũkĩgĩtuĩka thuutha wa Isaaka gũkũra, namo maitho make makĩhũthio ma kuona, nake agĩĩta Esau mũriũ wake ũrĩa mũkũrũ, akĩmwĩra atĩrĩ, Mũriũ wakwa, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Atĩrĩrĩ niĩ ũyũ. Nake akiuga atĩrĩ, Ona nĩthukũrĩte, na ndiũĩ mũthenya wa gĩkuũ gĩakwa. Rĩu nĩ ũndũ ũcio oya indo ciaku, mũtego wa mĩguĩ na ũta, ũthiĩ werũ-inĩ, ũnguĩmĩre gũthĩĩnja. Nĩ ũthondekere irio njega, o ta ũrĩa niĩ nyendete, na ũndehere, nĩguo ndĩe, nĩgeetha roho wakwa ũkũrathime mbere ndakue. Rebecca nake aiguire akiigua Isaac akiaria na Esau mũriũ wake, nake Esau agĩthiĩ werũ-inĩ gũthia ũguĩmi kũrĩ ithe wake. Rebeka nowe akiuga kũrĩ Jakubu mũriũ wake ũrĩa mũnini, ona, nĩndaiguire thoguo akĩaria na Esau mũrũ wa nyũkwa, akiuga, Ndehere ũguĩmi, na ũnthondekere irio njega, nĩguo ndĩrĩa ngũrathime mbere ya Mwathani mbere ya gũkua gwakwa. Rĩu nĩ ũndũ ũcio, mũriũ wakwa, thikĩrĩria o ta ũrĩa niĩ ngũgwatha. Na ũthiĩte kũrĩ ng'ondu, oya kũrĩ niĩ kuuma kũu mbũri igĩrĩ njohĩ na njega, na nĩngũciũma irio irĩ mũrĩo harĩ ithe waku, o ta ũrĩa endete. Nĩũkũrehera ithe waku, nake arĩe, nĩguo ithe waku

akũrathime mbere ya gũkua gwake. Jakubu akĩĩra Rebeka nyina atĩrĩ, Esau mũrũ wa maitũ wakwa nĩ mũndũ mũrũ wa njuĩrĩ, no niĩ ndĩ mũndũ mũhũthũ. Ndagakae hũthio nĩ baba, na nĩngũtuĩka mbere yake ta mũnyarari, na nĩngerehe kĩrumi igũrũ rĩakwa, na ti kĩrathimo. Nyina akĩmwĩra atĩrĩ, Kĩrumi gĩaku kĩrogwa igũrũ rĩakwa, mwana wakwa. Thikĩrĩria o mũgambo wakwa, ũthiĩ ũkandehera. Gũthiĩ na akĩoya, na akĩrehe nyina, na nyina wake akĩruta irio, o ta ũrĩa ithe wake endete. Na rĩrĩa Rebeka oire nguo ya Esau mwana wake wa mukuru ĩrĩa njega, ĩrĩa yarĩ harĩ yake thĩinĩ wa nyũmba, akĩhumba nayo Jakubu mwana wake wa mũnini. Nake aigire nguo cia mbũri njohi moko-inĩ make, na harĩa hatarĩ kĩndũ kĩa ngingo yake. Nake akĩheana irio iria njega na mĩgate ĩrĩa athondekete moko-inĩ ma Jakubu mũriũ wake. Nake akĩrehera ithe wake, akĩmwĩra atĩrĩ, baba, nake akĩmũcookeria atĩrĩ, ĩĩ niĩ ũyũ, wee ũrĩ ũũ, mwana wakwa? Nake Jakubu akĩĩra ithe atĩrĩ, Niĩ nĩ niĩ Esau irigithathi rĩaku. Nĩnjĩkĩte o ta ũrĩa wanjĩĩrire. Ũkĩra ũikare thĩ, na ũrĩe nyama cia ũguĩma wakwa, nĩguo roho rĩaku rĩndathime. Isaaka akiuga harĩ mũriũ wake, Nĩ kĩĩ kĩndũ gĩkĩ kĩrĩa wonire narua, wee mwana? Nowe akiuga, Ũrĩa Mwathani Ngai waku aaneana mbere yakwa. Nake Isaaka akĩĩra Jakubu atĩrĩ, Ũka hakuhĩ na niĩ, nĩguo ngũhutie, mwana wakwa, nĩguo menye kana wee nĩwe mũrũ wakwa Esau, kana ti ũguo. Jakubu akuhĩrĩria Isaaka ithe wake, nake akĩmũhutia, nake akiuga atĩrĩ, Mũgambo ti-itherũ nĩ mũgambo wa Jakubu, no moko nĩ moko ma Esau. Na ndaamenyire, nĩgũkorwo moko make maarĩ ta moko ma Esau mũrũ wa nyina, maarĩ na njuĩrĩ; na akĩmũrathima, na akiuga, Wee nĩwe mũrũ wakwa Esau?

Nake akiuga atĩrĩ, Nĩ niĩ. Nake akiuga, Ndeherera, na nĩngarĩa kuuma ũguĩmi waku, mwana wakwa, nĩguo roho wakwa ũkũrathime. Nake akĩmũrehera, na akĩrĩa, na akĩmũrehera ndibei, nake akĩnyua. Nake Isaaka ithe wake akĩmwĩra atĩrĩ, Ũka hakuhĩ na niĩ, na ũnumie, mwana wakwa. Nake akuhĩrĩria amũmumunya, na akĩnunga mũtĩko wa nguo ciake, na akĩmũrathima, na akiuga, atĩrĩ, ona mũtĩko wa mũriũ wakwa, ũhaana ta mũtĩko wa mũgũnda ũrĩa ũiyũrĩte, ũrĩa Mwathani arathimire. Nake Ngai aheane ime rĩa igũrũ, na ũnoru wa thĩ, na ũingĩ wa ngano na ndibei. Nacio ndũrĩrĩ irekũtungatĩra, na aathani marekũinamĩra, na ũtuĩke mwathi wa mũrũ wa nyũkwa, na ariũ a thoguo nĩmarakũinamĩra, ũrĩa ũrakũruma arumĩtwo, no ũrĩa ũrakũrathima arathimwo. Nĩkwagĩtĩka thuutha wa Isaaka kũreka kũrathima Jakubu mũrũ wake, na rĩrĩa Jakubu oimire hau mbere ya Isaaka ithe wake, Esau mũrũ wa nyina ookire kuuma ũguĩmi-inĩ. Na akĩhĩka na we mwene irio, na agĩcirehera ithe wake, na akĩĩra ithe wake atĩrĩ, Ithe wakwa arahũke, na arĩe kuuma kũrĩ ũguĩma wa mũriũ wake, nĩguo roho yaku ĩndathime. Na Isaaka ithe wake akĩmũũria, Wee ũrĩ ũũ? Nowe akiuga, niĩ ndĩ mũriũ waku wa irigithathi Esau. Isaaka nĩagegire mũno mũno, na akiuga, nũũ ũrĩa wathiire nyama kũrĩ niĩ na akĩndehera, na nĩndarĩire kuuma indo ciothe mbere ya ũgũũka gwaku? Na nĩndamũrathimire, na nĩagatuĩka mũrathime. Kĩagĩkire rĩrĩa Esau aiguire ciugo cia ithe wake Isaaka, anĩrĩire na mũgambo mũnene na mũrũrũ mũno, na akiuga, Rathima o na niĩ, baba. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, mũrũ wa nyũkwa ookire na ũhinga, akĩoya kĩrathimo gĩaku. Nake akiuga, Nĩ na kĩhooto rĩĩtanĩtio rĩĩtwa rĩake Jakubu, nĩgũkorwo

nĩanjĩkĩrĩirie, ona rĩĩrĩ rĩa keerĩ ũyũ. Ũrĩa wa irigithathi rĩakwa nĩoete, na rĩu nĩoete kĩrathimo gĩakwa. Nake Esau akĩĩra ithe wake atĩrĩ, Kaĩ ndũndigĩtĩirie kĩrathimo, baba? Gũcookia no Isaaka akĩĩra Esau, Angĩkorwo mũthamaki mũrũ wa nyũkwa nĩndĩmũtuĩte waku, na ariũ othe a ithe ake nĩndĩmatuĩte ndungata ciake, na ngano na ndibei nĩndĩmũtiirĩrĩirie, no wee-rĩ, kĩĩ nĩngwĩka, mwana wakwa? Esau akiuga kũrĩ ithe wake, Kaĩ kĩrathimo kĩmwe gĩkĩ ũrĩ nakĩo, baba? Rathima o na niĩ, baba; no Isaaka aarĩkia kũgĩa na kĩeha kĩnene, Esau anĩrĩire na mũgambo, nake akĩrĩra. Gũcookia no Isaaka ithe wake akĩmwĩra atĩrĩ, Ona, kuuma ũnoru-inĩ wa thĩ nĩkuo gĩikaro gĩaku gĩgaatuĩka, na kuuma ime-inĩ rĩa igũrũ rĩrĩa rĩumaga igũrũ. Na igũrũ rĩa rũhiũ rwaku rwa njora nĩũgatũũra muoyo, na mũrũ wa nyũkwa ũkaamũtungatĩra, no nĩgũkorwo hĩndĩ ĩrĩa ũngĩananga na ũkũũre icooki rĩake kuuma ngingo yaku. Nake Esau akĩiguĩra Jakubu ũiru nĩ ũndũ wa kĩrathimo kĩrĩa ithe wao aamũrathimire, nake Esau akiuga meciiria-inĩ make atĩrĩ, Matukũ ma gũcakayĩra baba nĩmakuhĩrĩrie, nĩguo njũrage Jakubu mũrũ wa maitũ. Rebeka nĩaheire ũhoro wa ciugo cia Esau mũriũ wake ũrĩa mũkũrũ, nake atũmĩte agĩĩta Jakubu mũriũ wake ũrĩa mũnini, akĩmwĩra atĩrĩ, Ona, Esau mũrũ wa thoguo nĩarakũhĩtia nĩguo akũũrage. Rĩu nĩ ũndũ ũcio, mwana wakwa, thikĩrĩrĩria mũgambo wakwa, na ũkĩra ũũre ũthiĩ Mesopotamia kũrĩ Labani mũrũ wa maitũ ũrĩa ũrĩ Harani. Na ũtũũre hamwe nake mĩthenya ĩmwe, nginya rĩrĩa marakara make na mang'ũrĩ ma mũrũ wa nyũkwa magaagarũrũka kuuma harĩwe, na ariganĩrwo nĩ ũrĩa wamwĩkĩte; na ndatũma, nĩngagũtũmanĩra kuuma kũu, ndagakae gũtuuo ciana cia inyuĩ

eerĩ mũthenya ũmwe. Rebeka akĩĩra Isaaka atĩrĩ, Nĩndanogio nĩ muoyo wakwa nĩ ũndũ wa airĩtu a ariũ a Hethi. Jakubu angĩkorwo nĩakoya mũtumia kuuma kũrĩ airĩtu a thĩ ĩno, nĩ kĩĩ kũrĩ niĩ gũtũũra muoyo?

28

Etĩtie kũĩta, Isaaka arĩtire Jakubu, akĩmũrathima, na akĩmũatha, akiuga, Ndũkoe mũtumia kuuma kũrĩ airĩtu a Akaanani. Ũkĩrũgama ũthiĩ Mesopotamia, thĩinĩ wa nyũmba ya Bethueli ithe wa nyina waku, na woe wee mwene kũu mũtumia kuuma kũrĩ airĩtu a Labani mũrũ wa nyina waku. No Ngai wakwa nĩakũrathime, na akũingĩhie, na akũingĩhithie, nawe ũtuĩke mĩcemanio ya ndũrĩrĩ. Nake amĩhe kĩrathimo kĩa Iburahĩmu baba wakwa, wee na rũciaro rwaku thuutha waku, nĩguo wĩgaye bũrũri wa ũtũũri waku, ũrĩa Ngai aaheanire Iburahĩmu. Nake Isaaka agĩtũma Jakubu, nake agĩthiĩ Mesopotamia kũrĩ Labani mũrũ wa Bethueli ũrĩa Mũsuriata, mũrũ wa nyina na Rebeka ũrĩa warĩ nyina wa Jakubu na Esau. Ona no Esau atĩ Isaaka nĩarathimire Jakubu, na nĩamũtũmire Mesopotamia ya Syria, nĩguo eyoere mũndũ-wa-nja kuuma kũu, hĩndĩ ĩrĩa aamũrathimaga, na nĩamwathire, akiuga atĩrĩ, ndũkeyoere mũndũ-wa-nja kuuma kũrĩ airĩtu a Akaanani. Nake Jakubu akĩigua ithe na nyina wake, agĩthiĩ Mesopotamia ya Siria. Kuona na Esau atĩ airĩtu a Kaanani nĩ oru mbere ya Isaaka ithe wake, Esau nĩathiire kũrĩ Ishumaeli; na nĩoire Mahalathu, mwarĩ wa Ishumaeli mũriũ wa Iburahimu, mwarĩ wa nyina na Nebayothu,

kũrĩ atumia ake mũtumia. Nake Jakubu akiuma gĩthima-inĩ kĩa mwĩhĩtwa, agĩthiĩ Harani. Nake atũngire handũ, na akoma hau, nĩgũkorwo riũa nĩrĩathũire, na akuua kuuma kũrĩ mahiga ma handũ, na aigire mũtwe-inĩ wake, na akoma handũ-inĩ ũcio. Nake nĩarootire kĩroto, na rora, ngĩtĩ nĩ harĩ na ngazi ĩhaandĩtwo thĩ, ĩrĩa mũtwe wayo wakinya igũrũ, na atwari a Ngai nĩmaambataga na magaikũrũka igũrũ rĩayo. No na Mwathani aarũgamĩte igũrũ rĩayo, na akiuga, nĩ niĩ ndĩ Ngai wa Iburahĩmu baba waku, na Ngai wa Isaaka, ndũgetigĩre, thĩ ĩrĩa ũrakomete igũrũ rĩayo, nĩngakũhe ĩyo, na rũciaro rwaku. Nayo mbegũ yaku ĩgaatuĩka ta mũthanga wa thĩ, na nĩĩkũgũthambũka mwena wa iria, na Gũthini, na Gathigathini, na mwena wa Irathĩro, na mĩhĩrĩga yothe ya thĩ nĩĩkarathimwo thĩinĩ waku, na thĩinĩ wa mbegũ yaku. Na rora niĩ ndĩ hamwe nawe, ngũgitĩra njĩra-inĩ yothe kũrĩa ũngĩthiĩ, na nĩngũgũcookia bũrũri-inĩ ũyũ, tondũ ndikũtiganĩria, nginya rĩrĩa ngwĩka maũndũ mothe marĩa ndakwarĩirie. Nake Jakubu akĩrahũka kuuma toro-inĩ wake, na akiuga atĩrĩ, Mwathani arĩ handũ haha, no niĩ ndina kũmenya. Nake nĩetigĩrire, na akiuga atĩrĩ, Kaĩ handũ haha nĩ ha kũmakania-ĩ! Hatirĩ kĩndũ kĩngĩ tiga nyũmba ya Ngai, na gĩkĩ nĩkĩo kĩhingo kĩa igũrũ. Nake Jakubu akĩrũgama rũciinĩ, akĩoya ihiga rĩrĩa aĩkĩte kũu mũtwe wake, akĩrĩrũgamia rĩtuĩke gĩtugĩ, na agĩitĩrĩria maguta igũrũ wa mũthia warĩo. Nake agĩĩta rĩĩtwa rĩa handũ hau, nyũmba ya Ngai, na Luzu nĩrĩo rĩarĩ rĩĩtwa rĩa itũũra rĩu mbere. Nake Jakubu akĩhooya mwĩhĩtwa, akiuga atĩrĩ, angĩkorwo Mwathani Ngai arĩ hamwe na niĩ, na amenyerere njĩra-inĩ ĩno ndĩrathiĩ nayo, na aheane mũgate wa kũrĩa, na nguo ya kwĩhumba, na anjokie na ũgitĩri mũciĩ-inĩ wa baba

wakwa, na Mwathani agaatuĩka Ngai wakwa. Nayo ihiga rĩĩrĩ rĩrĩa ndahaandire gĩtugĩ, nĩrĩgaatuĩka nyũmba ya Ngai harĩ niĩ, na indo ciothe iria ũngĩhe, gĩcunjĩ kĩa ikũmi nĩngagũcookeria harĩ wee.

29

Na kuoya Jakubu magũrũ-rĩ, athiire bũrũri wa irathĩro, kũrĩ Labani mũrũ wa Bethueli Mũsuriata, mũrũ wa nyina na Rebeka, nyina wa Jakubu na Esau. Nĩonaga, na atĩrĩrĩ gĩthima kĩarĩ werũ-inĩ, na ciarĩ kũu ndũũru ithatũ cia ng'ondu ikĩhurũka igũrũ rĩakĩo, nĩgũkorwo kuuma gĩthima-inĩ kĩu nĩmanyuithanagia ndũũru, na ihiga inene rĩarĩ igũrũ wa kanua ka gĩthima. Na nĩmacookanagĩrĩrio kũu ndũũru ciothe cia mbũri, na nĩmagutuuragia ihiga kuuma kanua ka gĩthima kĩa maaĩ, na nĩmanyuithanagia mbũri, na nĩmacookanagia ihiga igũrũ wa kanua ka gĩthima kĩa maaĩ handũ-inĩ hakĩo. Jakubu akĩmeera atĩrĩ, Ariũ a baba, mũriumĩte kũ? Nao makiuga, Ithuĩ tuumĩte Harani. Nake akĩmeera atĩrĩ, nĩmũũĩ Labani mũrũ wa Nahoru? Nao makiuga, nĩtũũĩ; Nake akĩmeera, nĩarĩ mũgima? Nao makiuga, nĩ mũgima; na rora Rakeli mwarĩ wake nĩokaga na ng'ondu. Nake Jakubu akiuga atĩrĩ, o rĩu nĩ mũthenya mũnene, ti ihinda rĩa gũcookanĩrĩrio mahiũ, mũrĩkia kũnyuithia ng'ondu, mũthiĩ mũcirĩithie. Acio moigire atĩrĩ, tũtingĩhota, nginya rĩrĩa arĩithi othe makoonganio, na nĩmakagutuura ihiga kuuma kanua ka gĩthima, na tũnyuithie ng'ondu maaĩ. Rĩrĩa aamaaragia, na atĩrĩrĩ Rakeli mwarĩ wa Labani nĩokaga arĩ na

ng’ondu cia ithe wake, nĩgũkorwo we arĩithaga ng’ondu cia ithe wake. Kũgĩikara rĩrĩa Jakubu onire Rakeli mwarĩ wa Labani, mũrũ wa nyina wake, na ng’ondu cia Labani mũrũ wa nyina wake, Jakubu agĩkuhĩrĩria na akĩgarũra ihiga kuuma kanua ka gĩthima, na akĩnyuithia ng’ondu cia Labani mũrũ wa nyina wake. Nake Jakubu akĩmumunya Rakeli, na akĩanĩrĩra na mũgambo wake akĩrĩra. Nake akĩĩra Rakeli atĩ nĩ mũrũ wa nyina wa ithe wake, na atĩ nĩ mũriũ wa Rebeka, nake ateng’eretie akĩĩra ithe wake kũringana na ciugo icio. Nĩkwahaanire rĩrĩa Labani aiguire rĩĩtwa rĩa Jakubu mũriũ wa mwarĩ wa nyina wake, akĩhanyũka gũthiĩ gũtũngana nake, na aamũnyiitĩte akĩmũmumunya, na akĩmũtoonyia thĩinĩ wa nyũmba yake, na akĩhe Labani ciugo icio ciothe. Nake Labani akĩmwĩra atĩrĩ, Wee ũrĩ wa mahĩndĩ makwa na nyama yakwa, nake agĩikara hamwe nake mweri ũmwe. Labani akĩĩra Jakubu atĩrĩ, Tondũ ũrĩ mũrũ wa maitũ wakwa, ndũkandũthĩra hatarĩ mũcaara. Njĩĩra mũcaara waku nĩ ũrĩkũ? No Laban aarĩ na airĩtu eerĩ, rĩĩtwa rĩa ũrĩa mũkũrũ rĩarĩ Lea, na rĩĩtwa rĩa ũrĩa mũnini rĩarĩ Rakeli. Acio mathaitho ma Lea maarĩ matiirĩ, no Rakeli aarĩ mwega mũhianĩro-inĩ, na mũthaka ũthakani-inĩ mũno. Jakubu nĩendete Rakeli, nake akiuga atĩrĩ, nĩngũgũtungatĩra mĩaka mũgwanja nĩ ũndũ wa Rakeli mwarĩ waku ũrĩa mũnini. Labani akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kwega kũmũhe wee, gũkĩra kũmũhe mũndũ ũngĩ. Ikara hamwe na niĩ. Nake Jakubu atungatire Rakeli mĩaka mũgwanja, nayo yatuĩkire mbere yake ta matukũ manini, nĩ ũndũ wa kũmwenda. Jakubu akĩĩra Labani atĩrĩ, Heana mũka wakwa, nĩgũkorwo mĩthenya nĩmĩhingĩire nĩguo ndoonye harĩ we. Akĩũngania no Labani andũ othe arũme a handũ hau, na akĩruta

ũhiki. Na gũkĩhana hwaĩ-inĩ, na aatuĩra Lea mwarĩ wake, akĩmũrehe kũrĩ Jakubu, na Jakubu agĩtoonya harĩ we. Nake Labani akĩhe Lea mwarĩ wake Zilipa ndungata yake ya mũirĩtu ĩtuĩke ndungata yake. Rũciinĩ-rĩ, na rĩrĩa ekĩrora, aarĩ Lea; nake Jakubu akĩĩra Labani, Nĩ kĩĩ kĩũ wanjĩkĩire? Githĩ ndiagũtungata harĩ wee nĩ ũndũ wa Rakeli? Na nĩ kĩĩ wandeekia maheeni? Labani nĩacookirie atĩrĩ, Ti kũrĩ ũguo thĩinĩ wa kũndũ gwitũ, kũhe mũirĩtu ũrĩa mũnini mbere ya ũrĩa mũkũrũ. Rĩkia nĩ ũndũ ũcio kiumia kĩa mũgwanja kĩa ũyũ, na nĩngũkũhe wee o na ũyũ handũ ha wĩra ũrĩa ũrutaga harĩ niĩ rĩngĩ mĩaka mũgwanja ĩngĩ. Jakubu eekire ũguo, na akĩhingia kiumia kĩa mũgwanja kĩa ũcio, nake Labani akĩmũhe Rakeli mwarĩ wake atuĩke mũtumia wake. Labani nĩaheire mwarĩ wake Bilaha ndungata yake ya mũirĩtu, kũrĩ we ndungata ya mũirĩtu. Nake agĩtoonya kũrĩ Rakeli, na nĩendete Rakeli gũkĩra Lea, na akĩmũtungatĩra mĩaka mũgwanja ĩngĩ. Onete no Mwathani Ngai atĩ Lea amenete, akĩhingũra nda yake, no Rakeli aarĩ thaata. Nake Lea agĩciara, na agĩciarĩra Jakubu mũriũ, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Rubeni, akiuga atĩrĩ, Tondũ Mwathani nĩonire ũnyiihio wakwa, na akaheana mũriũ, rĩu nĩ ũndũ ũcio mũthuuriwa wakwa nĩakendete. Nake agĩciara rĩngĩ, na akĩciara mũriũ wa keerĩ kũrĩ Jakubu, nake akiuga atĩ Mwathani nĩaiguire atĩ nĩndathũirwo, na akaheana kũrĩ niĩ o na ũyũ, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Simeoni. Na agĩciara rĩngĩ, na akĩciara mũriũ, na akiuga, Rĩu ihinda-inĩ rĩĩrĩ mũthuuri wakwa nĩagatuĩka wakwa, nĩgũkorwo nĩndĩmũciarĩire ariũ atatũ. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio akĩmwĩta rĩĩtwa rĩake Lawi. Na aaciara rĩngĩ, akĩciara mwana wa kahĩĩ, na akiuga, rĩu nĩngũcookeria Mwathani ngaatho, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ etire rĩĩtwa rĩake

Juda, na akĩrũgama gũciara.

30

Onete no Rakeli, atĩ ndaaciarĩire Jakubu, na nĩagĩĩiguĩra Rakeli mwarĩ wa nyina, na akĩĩra Jakubu, He ciana, angĩkorwo ti ũguo, nĩngũkua niĩ. Arĩ na marakara, Jakubu akĩĩra Rakeli atĩrĩ, Kaĩ niĩ ndĩ handũ ha Ngai, ũrĩa ũkũimĩte maciaro ma nda? Rakeli akĩĩra Jakubu atĩrĩ, Ona ndungata yakwa ya mũirĩtu Bila, toonya kũrĩ yake, nake nĩakaciara igũrũ rĩa maru makwa, na niĩ nĩngeyakĩra ciana kuuma harĩ yake. Nake akĩmũhe Bilhah ndungata yake ya mũirĩtu atuĩke mũtumia wake, nake Jakubu agĩkoma nake. Nake Bala, ndungata ya mũirĩtu ya Rakeli, akĩgĩa nda, nake akĩciarĩra Jakubu mũriũ. Nake Rakeli akiuga, Ngai nĩantuĩrĩire ciira, na nĩaiguire mũgambo wakwa, na nĩaheire mũriũ; nĩ ũndũ ũcio agĩĩta rĩĩtwa rĩake, Dani. Nake Biliha ndungata ya Rakeli ĩgĩciara rĩngĩ, na ĩgĩciarĩra Jakubu kahĩĩ ga keerĩ. Nake akiuga Rakeli, Ngai nĩarutithĩtie wakwa, na nĩnjarũithĩtie na mwarĩ wa maitũ wakwa, na nĩndĩhotete, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Nafutali. Onire no Lea atĩ arũgamĩte kũgĩa ciana, na akĩoya Zilipa ndungata yake ya mũirĩtu, na akĩmũhe Jakubu ta mũtumia, nake agĩtoonya harĩ we. Nake agĩciara Zelpha ndungata ya mũirĩtu ya Lea, nake akĩciarĩra Jakubu mũriũ. Nake Lea akiuga, Thĩinĩ wa kĩgũna, nake akĩhe rĩĩtwa rĩake Gadi. Na Zelpha, mũirĩtu wa Lea, agĩciara rĩngĩ, na agĩciarĩra Jakubu mũriũ wa keerĩ. Nake Lea akiuga atĩrĩ, Ndĩ mũrathime, tondũ atumia nĩmakanjiita mũrathime, nake akĩĩta rĩĩtwa rĩake Asheri. Nake Rubeni

nĩathiire matukũ-inĩ ma kũgetha ngano, na akĩona matunda ma mandragora mũgũnda-inĩ, na akĩmatwara kũrĩ Lea nyina wake. Nake Rakeli akĩĩra Lea mwarĩ wa nyina atĩrĩ, He mandragora imwe cia mũriũ waku. Leah akiuga, githĩ ti gũkũigana harĩ wee atĩ nĩwoire mũthuri wakwa? Tiguo na ũkuoe mandrake cia mũriũ wakwa? Raheli akiuga, ti ũguo; nĩakomage hamwe nawe ũtukũ ũyũ handũ ha mandrake cia mũriũ waku. Jakubu nĩatoonyire kuuma mũgũnda hwaĩ-inĩ, nake Lea akiuma gũtũngana nake, akiuga atĩrĩ, Ũgũtoonya harĩ niĩ ũmũthĩ, nĩgũkorwo nĩngũkũhũũrĩte handũ ha mandragora cia mũrũ wakwa, nake akĩkoma nake ũtukũ ũcio. Nake Ngai aiguire Lea, na aarĩkia kũgwata nda akĩciarĩra Jakubu mwana wa gatano. Nake akiuga Lea, Ngai nĩaheete kĩheo gĩakwa, nĩ ũndũ wa ũrĩa ndaaheete mũirĩtu wakwa kũrĩ mũthuuriwa wakwa, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Isakaru, ũrĩa ũrĩ kĩheo. Na Lea agĩĩciara rĩngĩ, na agĩciara mũriũ wa gatandatũ kũrĩ Jakubu. Na akiuga Lea, Ngai nĩaheete kĩheo kĩega kũrĩ niĩ ihinda-inĩ rĩĩrĩ rĩa rĩu, mũthuuri wakwa nĩagathura niĩ, nĩgũkorwo nĩndĩmũciarĩire aanake atandatũ, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Zebuluni. Na thutha wa ũndũ ũcio nĩaciarire mwarĩ, nake akĩmũhe rĩĩtwa rĩa Deina. Ngai akĩririkana Rakeli, nake Ngai akĩmũigua, na akĩhingũra nda yake. Na gũciara ĩciarire Jakubu mũriũ, nake Rakeli akiuga atĩrĩ, Ngai wakwa nĩweheririe thoni yakwa. Nake akĩĩta rĩĩtwa rĩake Jusufu, akiuga atĩrĩ, Ngai arongerera niĩ mũriũ ũngĩ. Kĩarĩkĩtie gũthii ũguo Rakeli aaciara Jusufu, Jakubu akĩĩra Labani, Ndũma thiĩ, nĩguo thiĩ kũrĩa gwakwa, na bũrũri wakwa. Njookia atumia akwa, na ciana ciakwa, iria nĩndakũrutĩire wĩra, nĩguo thiĩ; nĩgũkorwo wee nĩũũĩ ũtungata ũrĩa ndakũrutĩire. Labani

akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo nĩnyonete wega maitho-inĩ maku, nĩndĩragũrĩte, nĩgũkorwo Ngai nĩarathimĩte nĩ ũndũ wa ũgoka gwaku. Taarĩra mũcaara waku kũrĩ niĩ, na nĩngakũhe. Jakubu akiuga atĩrĩ, wee nĩũũĩ ũrĩa ndĩragũtungatĩra, na mahiũ maku mothe marĩa maarĩ hamwe na niĩ. Nini ĩrĩa yarĩ yaku mbere yakwa yarĩ nini, na ĩkĩongerereka ĩgĩtuĩka kĩrĩndĩ kĩingĩ, na Mwathani Ngai akũrathima nĩ ũndũ wa magũrũ makwa, rĩu nĩ ũndũ ũcio-rĩ, nĩ rĩ ngwĩkĩra nyũmba yakwa kĩĩ? Nake Labani akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ ngũkũhe? Jakubu akĩmwĩra atĩrĩ, ndũkaahe kĩndũ o na kĩmwe, angĩkorwo nĩũkanjĩkĩra ũndũ ũyũ, nĩngũcooka ndĩrĩithie ng'ondu ciaku, na nĩngũcigiĩra. Reke ng'ondu ciaku ciothe ihĩtũke ũmũthĩ, na ũgayũranie kũu ng'ondu o yothe nduru thĩinĩ wa tũtũrũme, na o yothe ya mĩtararĩ na ya maara thĩinĩ wa mbũri, nayo ĩgaatuĩka mũcaara wakwa. Nake ũthingu wakwa nĩũkaathikĩrĩria harĩ niĩ mũthenya wa rũciũ, tondũ ũcio nĩguo mũcaara wakwa mbere yaku, kĩrĩa gĩothe gĩtarĩ kĩmenetie na kĩa mĩtararĩ mĩerũ thĩinĩ wa mbũri, na kĩa nduru thĩinĩ wa tũtũrũme, nĩgĩkatuĩka kĩiyĩtwo harĩ niĩ. Labani akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩgũtuĩke kũringana na kiugo gĩaku. Na nĩamũranirie mũthenga ũcio thenge cia njamba iria ciarĩ na maroro na iria ciarĩ na maara, na mbũri ciothe cia nga iria ciarĩ na maroro na iria ciarĩ na maara, na kĩrĩa gĩothe kĩarĩ kĩirũ gatagatĩ-inĩ ka tũtũrũme, na kĩrĩa gĩothe kĩarĩ kĩerũ gatagatĩ-inĩ wacio, na akĩmaheana na guoko kwa ariũ ake. Nake akĩeheria njĩra ya mĩthenya ĩtatũ gatagatĩ kao na Jakubu, nake Jakubu arĩithaga ng'ondu cia Labani iria ciatigarĩte. Jakubu nĩeyoete rũthanju rwa mũtĩ wa storax rũrĩa rwerũ, na rwa njũgũ, na rwa mũtĩ wa plane, nake Jakubu nĩaruunire, akĩruta

makunũrio merũ, na rĩrĩa aarutaga kĩrĩa kĩerũ, kĩrĩa kĩerũ kĩrĩa aakunũrire kĩonekire igũrũ rĩa mathanju kĩagemethanio. Nake aigire mĩtĩ ĩrĩa aakunũrĩte thĩinĩ wa mĩharatĩ ya kũnyuithia ya maaĩ, nĩgeetha rĩrĩa ng'ondu cigooka kũnyua mbere ya mĩtĩ, igĩthiĩ kũnyua, ng'ondu iciarithie irore mĩtĩ. Na rĩrĩa ndũrũme ciaciaraga harĩa haarĩ na mĩthĩgi, ndũrũme ikĩciara ciana njerũ, na cia mĩthemba mĩingĩ, na cia rangi wa mũhu irĩ na tũtara. Tũtũ-rĩ, Jakubu nĩamũranirie tũtũ, na akĩhaanda mbere ya ng'ondu ndũrũme ĩrĩa yarĩ na mĩtararĩko mĩerũ, na kĩrĩa gĩothe kĩarĩ na mĩthemba thĩinĩ wa tũtũ, na akĩĩgayũrĩria ũthĩnjĩri wake mwene, na ndaiganainie nacio thĩinĩ wa ng'ondu cia Labani. Kĩagĩtũĩka na thĩinĩ wa ihinda rĩrĩa ng'ondu ciarĩ ikĩgwatia nda ikĩoya, Jakubu akĩiga mĩthĩgi mbere ya ng'ondu thĩinĩ wa mĩharatĩ, nĩguo cigwatie nda kũringana na mĩthĩgi. Rĩrĩa ng'ondu ciaciaraga, ndaigaga mĩtĩ, nacio icio itarĩ na mĩara igĩtuĩka cia Labani, na icio irĩ na mĩara igĩtuĩka cia Jakubu. Na mũndũ ũcio agĩtuĩka mũtongi mũno mũno, na agĩkorwo na mahiũ maingĩ, na ng'ombe, na ciana, na ndungata cia andũ-a-nja, na ngamĩĩra, na ndigiri.

31

Jakubu nĩaiguire ciugo cia aanake a Labani, makiuga atĩrĩ, Jakubu nĩoire indo ciothe cia ithe witũ, na kuuma kũrĩ indo cia ithe witũ nĩekĩte ũtonga wothe ũyũ. Nake Jakubu onire ũthiũ wa Labani, na ona ti warĩ harĩ we o ta ira na mũthenya wa gatatũ. Mwathani akĩĩra Jakubu atĩrĩ, Cooka bũrũri wa thoguo, na kũrĩ

andũ anyu, na nĩngũkorwo hamwe nawe. Gũtũma, Jakubu nĩetire Lea na Rakeli werũ-inĩ kũrĩa ndũũru ciarĩ. Na akĩmeera atĩrĩ, nĩndĩrona ũthiũ wa ithe wanyu, atĩ ti kũrĩ niĩ ta ira na mũthenya wa gatatũ, no Ngai wa baba wakwa aarĩ hamwe na niĩ. Nacio inyuĩ nĩmũũĩ, atĩ thĩinĩ wa hinya wakwa wothe nĩndatungatĩra ithe wanyu. No baba wanyu nĩandheithirie, na akĩgarũra mũcaara wakwa wa amnon ikũmi, na Ngai ndaamũheanire ũhoti wa kũnjĩka ũũru. Angĩkorwo ũguo oige, iria irĩ na mĩrangarĩro igaatuĩka mũcaara waku, nacio ng'ondu ciothe nĩigaciara iria irĩ na mĩrangarĩro; no angĩkorwo oige, iria njerũ igaatuĩka mũcaara waku, nacio ng'ondu ciothe nĩigaciara iria njerũ. Nake Ngai akuoya mahiũ mothe ma ithe wanyu, na akĩmahe niĩ. Nayo gũkĩhana rĩrĩa ndĩratũma ng'ondu igĩa nda, ikĩgwata nda thĩinĩ wa nda, na nĩndonire na maitho makwa thĩinĩ wa toro; na rora thenge na ndũrũme makahaica igũrũ rĩa ng'ondu na mbũri, marĩ meru mwerũ na marĩ na marangi maingĩ na marĩ ta mũhu marĩ na tũmeni. Nake Mũtũmwo wa Ngai akĩnjĩĩra kũringana na toro, Jakubu, na niĩ ngĩũria, Nĩ kĩĩ? Nake akiuga atĩrĩ, rora na maitho maku wone thenge cia ndigwa na ndũrũme ikĩambata igũrũ rĩa ng'ondu na mbũri iria njerũ mũno na cia mĩthemba mĩingĩ na cia rangi wa mũhu iria irĩ na maroro, nĩgũkorwo nĩnyonete ũrĩa wothe Labani agũĩkaga. Niĩ ndĩ Ngai ũrĩa wonekire kũrĩ wee handũ-inĩ ha Ngai, kũrĩa wahakire gĩtugĩ kũrĩ niĩ hau, na ũkĩĩhĩta mwĩhĩtwa kũrĩ niĩ hau, rĩu nĩ ũndũ ũcio ũkĩra, na uume thĩ ĩno, na ũthiĩ bũrũri-inĩ wa ciarwa yaku, na nĩngũkorwo hamwe nawe. Na gũcookia Rakeli na Lea makĩmwĩra atĩrĩ, Githĩ ti kũrĩ ithuĩ o na rĩngĩ gĩcunjĩ kana igai thĩinĩ wa nyũmba ya ithe witũ? Tiguo ta andũ a kũngĩ-rĩ,

tũtarĩtwo harĩ we? Nĩatwendirie, na nĩarĩire betha witũ na kũrĩa. Ũtonga wothe na riiri ũrĩa Ngai wa ithe witũ oeheretie, ũgaatuĩka witũ na wa ciana ciitũ. Rĩu nĩ ũndũ ũcio, ũrĩa wothe Ngai akwĩrire, ĩka. Aarũkĩte Jakubu nĩoete atumia ake na ciana ciake igũrũ rĩa ngamĩĩra; Na nĩatongoreirie indo ciothe iria aarĩ nacio, na mĩrigo yake yothe ĩrĩa eegĩĩrire kũu Mesopotamia, na indo ciake ciothe, nĩguo athiĩ kũrĩ Isaaka ithe wake bũrũri-inĩ wa Kaanani. Laban nĩathiire kuenja ng'ondu ciake, nake Rachel akĩiya mĩhianano ya ithe wayo. Jakubu nĩahithire Labani Musuriata ndakamwĩre atĩ nĩkũũra aroora. Nake akĩũra we mwene, na indo ciake ciothe, na akĩringa rũũĩ, na agĩthiĩ kĩrĩma-inĩ kĩa Gileadi. Labani ũrĩa Mũsuriata nĩaheanĩrio ũhoro mũthenya wa gatatũ, atĩ Jakubu nĩorĩire. Na aarĩkia kuoya ariũ a ithe wake hamwe nake, akĩmũingatithia njĩra ya mĩthenya mũgwanja, nake akĩmũkinyĩra kĩrĩma-inĩ kĩa Gileadi. No Ngai agĩũka kũrĩ Labani ũrĩa Mũsuriata kũringana na kĩroto kĩa ũtukũ, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Wĩmenyerere ndũkaarie na Jakubu ũndũ mũũru. Nake Labani akĩnyiita Jakubu, nake Jakubu akĩamba hema yake kĩrĩma-inĩ, nake Labani akĩhaanda ariũ a ithe kĩrĩma-inĩ kĩa Gileadi. Nake Labani akĩĩra Jakubu, nĩ kĩĩ wĩkĩte? Nĩ kĩĩ ũũrĩire ũhithĩte, na ũũnjiyire, na ũgĩtwara airĩtu akwa, ta andũ moohwo na rũhiũ rwa njora? Na angĩkorwo nĩwanjĩĩrire, nĩngũkorwo ndagũtũmire na gĩkeno, na arĩa a mũgambo, na tũhembe, na kĩnanda. Na ndionekire ta mwagĩrĩire kũmumunya ciana ciakwa, na airĩtu akwa; no rĩu wĩkĩte ũndũ na ũrimũ. Na rĩu guoko gwakwa nĩ kũrĩ na hinya wa gũkũ ũũru, no Ngai wa thoguo ira akĩnjĩĩra, akiuga atĩrĩ, Wĩmenyerere ndũkaarie na Jakubu ũndũ mũũru. Rĩu nĩ ũndũ

ũcio nĩũthiĩte, tondũ werirĩirie mũno gũthiĩ mũciĩ kwa thoguo, nĩ kĩĩ gĩtũmire ũiye ngai ciakwa? Gũcookia no Jakubu akĩĩra Labani atĩ, Ndĩrorĩtie, nĩgũkorwo ndoigire atĩ ndũkae ũndute airĩtu aku kuuma harĩ niĩ, na indo ciothe ciakwa. Nake akiuga Jakubu, harĩa o wothe ũngĩona ngai ciaku, ndagĩtũũra muoyo mbere ya ariũ a ithe witũ, menya kĩrĩa kĩrĩ harĩ niĩ kĩa ciaku, na ũkĩoe, na ndaamenire harĩ we kĩndũ o na kĩmwe, no Jakubu ndaamenyire atĩ Rakeli mũtumia wake nĩaciĩbĩte. Gũtoonya-rĩ, Labani nĩacuthirie thĩinĩ wa nyũmba ya Lea, na ndaonire kĩndũ, na akiuma nyũmba-inĩ ya Lea, na agĩcuthia nyũmba ya Jakubu, na thĩinĩ wa nyũmba ya ndungata icio igĩrĩ cia andũ-a-nja, na ndaonire kĩndũ, no agĩcooka agĩtoonya nyũmba ya Rakeli. Rachel nowe oire mĩhianano, na akĩmĩikia thĩinĩ wa mĩkũnia ya ngamĩĩra, na agĩikara igũrũ rĩao. Nake akĩĩra ithe wake atĩrĩ, tiga kũrema na ũhoro ũyũ, mwathi wakwa, niĩ ndingĩhota kũrũgama mbere yaku, tondũ ũrĩa kũringana na mũtugo wa andũ-a-nja ũrĩ harĩ niĩ. Labani nĩathuurithirie nyũmba yothe, na ndaonire mĩhianano. Jakubu nĩarakarire, na akĩrũa na Labani; na Jakubu aarĩkia gũcookia, akĩĩra Labani atĩrĩ, nĩ kĩĩ ũũru wakwa? Nayo nĩ kĩĩ mehia wakwa, atĩ nĩwanũmĩrĩirie thuutha wakwa, na atĩ nĩwathuthuuria indo ciothe cia nyũmba yakwa? Nĩ kĩĩ worete kuuma harĩ indo ciothe cia nyũmba yaku? Iga haha mbere ya ariũ a thoguo na ariũ akwa, na nĩmatuĩre gatagatĩ witũ ithuĩ eerĩ. Maũndũ maya mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ niĩ ndĩ hamwe nawe; ng'ondu ciaku na mbũri ciaku itiatũire itarĩ na ciana; ndũrũme cia ng'ondu ciaku ndiigana kũrĩa. Kĩndũ kĩrĩa kĩatambuurirwo nĩ nyamũ cia gĩthaka ndikũrehagĩra, niĩ ndaarĩhaga kuuma kũrĩ niĩ mwene ũici wa mũthenya na ũici wa ũtukũ. Ndatuĩkire wa

mũthenya ndĩcinagwo nĩ ũrugarĩ, na wa kĩrimũ kĩa ũtukũ, na toro wakwa nĩwehereire maitho-inĩ makwa. Ici nĩ mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ niĩ ndĩ thĩinĩ wa nyũmba yaku, ndagũtungatĩra mĩaka ikũmi na ĩna handũ ha airĩtu aku eerĩ, na mĩaka ĩtandatũ ndĩ na ng'ondu ciaku, na ũheenanagia mũcaara wakwa maita ikũmi. Kũngĩkorwo ti Ngai wa baba wakwa Iburahĩmu, na guoya kwa Isaaka, warĩ harĩ niĩ, rĩu ũngĩkorwo nĩũndũmĩte ndĩ mũtheri. Kũnyiihio gwakwa, na wĩra wa moko makwa, wonire nĩ Ngai, nake agũkaania ira. Gũcookia no Labani akĩĩra Jakubu, Airĩtu, nĩ airĩtu akwa, na aanake, nĩ aanake akwa, na mahiũ, nĩ mahiũ makwa, na indo ciothe iria wĩ ũrona, nĩ ciakwa, na cia airĩtu akwa. Nĩ atĩa ngwĩka ici ũmũthĩ kana ciana ciao, iria maaciarire? Rĩu nĩ ũndũ ũcio ũka tũthondeke kĩrĩkanĩro niĩ na nawe, na nĩgũtuĩka ũira gatagatĩ gakwa na gaku. No akĩmwĩra atĩrĩ, Ona gũtirĩ mũndũ hamwe na ithuĩ arĩ, ona Ngai nĩwe mũira gatagatĩ gakwa na gaku. Jakubu akĩoya ihiga, na akĩrĩhaanda gĩtuĩke gĩtugĩ. Jakubu akĩĩra ariũ a ithe wake atĩrĩ, Cookaniai mahiga, nao makĩcookanĩrĩria mahiga, na magĩthondeka kĩrĩma, na makĩrĩa kũu igũrũ rĩa kĩrĩma. Labani akĩmwĩra atĩrĩ, Kĩrĩma gĩkĩ nĩkĩrutaga ũira gatagatĩ gakwa na waku ũmũthĩ. Na Labani akĩgweta kĩrĩma kĩu kĩrĩma kĩa ũira, nake Jakubu akĩgweta kĩrĩma kĩu kĩrĩma mũira. Labani akĩĩra Jakubu atĩrĩ, Ona kĩhumbu gĩkĩ na gĩtugĩ kĩrĩa ndahaandire gatagatĩ gakwa na gaku, kĩhumbu gĩkĩ nĩkĩrarutia ũira, na gĩtugĩ gĩkĩ nĩkĩrarutia ũira, nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio gwĩtirwo rĩĩtwa rĩakĩo, Kĩhumbu kĩa Ũira. Na kĩoneki kĩu kĩarĩtio atĩrĩ Ngai aroona gatagatĩ gakwa na gaku, nĩgũkorwo tũkwehera ũmwe kuuma ũrĩa ũngĩ. Akorwo nĩũkanyiihia airĩtu akwa, akorwo

nĩũkoya atumia kũrĩ airĩtu akwa, ona, gũtirĩ mũndũ hamwe na ithuĩ arĩ kuona, Ngai nĩwe mũira gatagatĩ wakwa na waku. Angĩkorwo niĩ ndikaringa ngũkinyĩre, kana wee ndũkaringe ũnkinyĩre kĩrĩma gĩkĩ na gĩtugĩ kĩĩ nĩ ũndũ wa ũũru. Ngai wa Iburahĩmu na Ngai wa Nahoru matuanĩre gatagatĩ witũ, nake Jakubu akĩĩhĩta na guoya kwa ithe wake Isaaka. Nake akĩrutire igongona kĩrĩma-inĩ, na agĩĩta ariũ a ithe wake, nao makĩrĩa na makĩnyua, na magĩkoma kĩrĩma-inĩ.

32

Kũrũgama no Labani rũciinĩ, nĩamumunire ariũ na airĩtu ake, na akĩmarathima, nake Labani akĩgarũrũka agĩthiĩ kũrĩ handũ hake. Na Jakubu agĩthiĩ njĩra-inĩ yake mwene, na aarĩkia kwĩrora igũrũ onire kambĩ ya Ngai ĩrĩ hau, na Atũmwo a Ngai makĩmũcemania. Jakubu akiuga rĩrĩa oonire atĩrĩ, Kambĩ ĩno nĩ ya Ngai, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩa handũ hau Kambĩ. Jakubu nĩatũmire andũ-a-njĩra mbere yake kũrĩ Esau mũrũ wa nyina bũrũri wa Seiri, bũrũri wa Edomu. Nake amaathire, akiuga, ũguo nĩmũkwĩra mwathi wakwa Esau: ũguo nĩoigaga ndungata yaku Jakubu: hamwe na Labani nĩndatũũrire, na nĩndikirĩte nginya rĩu. Nacio nĩndĩgĩire na ng'ombe, na ndigiri, na ng'ondu, na ciana, na ndungata cia aka; na nĩndatũmire kũmenyithia mwathi wakwa Esau, nĩguo ndungata yaku ĩone wendo mbere yaku. Nao andũ acio maatũmĩtwo magĩcooka kũrĩ Jakubu, makiuga atĩrĩ, Nĩtwathiire kũrĩ mũrũ wa nyũkwa Esau, na atĩrĩrĩ we mwene nĩarooka gũtũngana nawe, na andũ magana mana

marĩ hamwe nake. Jakubu nĩetigĩrĩte mũno, na nĩathĩĩnĩkire, na nĩagayũkanirie andũ arĩa maarĩ hamwe nake, na ndegwa, na ngamĩĩra, na ng'ondu, thĩinĩ wa kambĩ igĩrĩ. Nake Jakubu akiuga atĩrĩ, angĩkorwo Esau oke kambĩ-inĩ ĩmwe na amĩthũkangie, kambĩ ya keerĩ ĩgaatigara nĩguo ĩhonoke. Jakubu akiuga, Ngai wa baba wakwa Iburahimu, na Ngai wa baba wakwa Isaaka, Mwathani wee ũrĩa wandĩĩrire, cooka bũrũri wa kũciarĩrwo gwaku, na nĩngwĩka wega; Nĩ kũigana harĩ niĩ kuuma ũthingu wothe, na kuuma ũhoro wa ma wothe, ũrĩa wekĩire ndungata yaku; nĩgũkorwo na rũthanju rwakwa rũrũ nĩndaringire Jorodani ũyũ; no rĩu nĩnduĩkĩte ikambi igĩrĩ. Ndeithũra kuuma guoko-inĩ kwa mũrũ wa baba wakwa, kuuma guoko-inĩ kwa Esau, tondũ nĩndĩmwĩtigagĩra, ndagoke aahũũre niĩ na nyina hamwe na ciana. Wee no woigire atĩrĩ, wega nĩngwĩka wega, na nĩngathondeka rũciaro rwaku ta mũthanga wa iria, ũrĩa ũtangĩtarwo nĩ ũndũ wa ũingĩ. Nake akoma kũu ũtukũ ũcio; nake akĩoya iria arehete iheo; nake akĩtũmĩra Esau mũrũ wa nyina mbũri magana meerĩ, thenge mĩrongo ĩĩrĩ, ng'ondu magana meerĩ, ndũrũme mĩrongo ĩĩrĩ, ngamĩĩra cia kũnyũũithia na ciana ciacio mĩrongo ĩtatũ, ng'ombe mĩrongo ĩna, ndegwa ikũmi, ndigiri mĩrongo ĩĩrĩ, na tũndigiri ikũmi. Nake akĩmahe ciana ciake irũũru o rũmwe rũrĩ rwega; na akĩĩra ciana ciake atĩrĩ, thiĩi mbere yakwa, na mwĩkage itĩĩna gatagatĩ ka rũũru na rũũru. Nake akĩatha ũrĩa wa mbere, akiuga atĩrĩ, Esau mũrũ wa maitũ angĩgũtũngana, na akũũrie, akiuga atĩrĩ, ũrĩ wa ũ? Na kũ ũrathiĩ? Nacio cia nuu ici iria iguthii mbere yaku? Ũkoiga, wa mwana waku Jakubu; iheo nĩatũmĩte kũrĩ mwathi wakwa Esau; na rora we mwene arĩ thuutha witũ. Nake aathire wa mbere, na

wa keerĩ, na wa gatatũ, na othe arĩa maathiiaga mbere thutha wa ndũũru ici, akiuga, kũringana na kiugo gĩkĩ arĩriai Esau rĩrĩa mũkaamũona: Na mũkoiga, ona ndungata yaku Jakubu nĩarooka thutha witũ; nĩgũkorwo oigire, nĩngũhooreria ũthiũ wake na iheo iria irathiiaga mbere yake, na thutha wa ũndũ ũcio nĩngũona ũthiũ wake; no gũkorwo nĩagetĩkĩra ũthiũ wakwa. Na iheo icio nĩciathiire mbere kũringana ũthiũ wake, nowe mwene nĩakomire ũtukũ ũcio kambĩ-inĩ. Ararũka ũtukũ ũcio, nĩoire atumia eerĩ, na ndungata cia andũ-a-nja eerĩ, na ciana ciake ikũmi na ĩmwe, na akĩringa kũringa kwa Jabbok. Nake akĩmatunyana, akĩringa rũũĩ rũrĩa rwaiyũraga, na akĩringania indo ciake ciothe. Jakubu nĩatigarire we mwiki, nake akĩgianana na mũndũ o nginya rũciinĩ. Onire atĩ ndangĩhota kũmũtooria, na akĩhutia kĩama kĩa kĩero gĩake, na gĩkĩhĩnja kĩama kĩa kĩero kĩa Jakubu rĩrĩa maarĩ gũkũhũũrana. Nake akĩmwĩra, Ndekereria, nĩgũkorwo rũciinĩ nĩrwambĩrĩirie. Nowe akiuga, ti ndigũgũtũma, angĩkorwo ndũkũnjathima. Nake akĩmũũria atĩrĩ, rĩĩtwa rĩaku nĩ kĩĩ? Nake akiuga atĩrĩ, Jakubu. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Rĩĩtwa rĩaku rĩtigacooka gwĩtwo Jakubu, no Isiraeli nĩrĩo rĩgaatuĩka rĩĩtwa rĩaku, tondũ nĩũhotete kũgiana na Ngai, na kũgiana na andũ ũgaatuĩka na hinya. Jakubu nĩoririe, na akiuga, njĩĩre rĩĩtwa rĩaku; nake akiuga, nĩ kĩĩ gĩtũmi ũũria rĩĩtwa rĩakwa wee? Nake akĩmũrathima kũu. Nake Jakubu etire rĩĩtwa rĩa handũ harĩa, mũhianĩre wa Ngai; nĩgũkorwo nĩndonire Ngai ũthiũ kũringana na ũthiũ, na roho wakwa nĩwahonokio. Riũa nĩrĩamũrathĩrĩire rĩrĩa aahĩtũkĩire mũhianĩre wa Ngai, nake we mwene aathuaga kũgũrũ gwake. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ariũ a Isiraeli matirĩe rũrigi ũrĩa wakua kĩbaba, ũrĩa ũrĩ igũrũ rĩa wariĩ

wa kĩero, nginya ũmũthĩ, tondũ nĩahutirie wariĩ wa kĩero kĩa Jakubu rũrigi rũrĩa rwakua kĩbaba.

33

Naarĩra igũrũ Jakubu na maitho make onire; na rora Esau mũrũ wa ithe ũũkaga, na andũ magana mana marĩ hamwe nake; na Jakubu nĩagayanirie ciana kũrĩ Lea, na kũrĩ Rakeli, na ndungata icio igĩrĩ cia andũ-a-nja. Nake aigire ndungata icio igiri cia aka na ariũ ao mbere, na Lea na ciana ciake thuutha, na Rakeli na Jusufu mũthia. Nowe mwene athiire mbere yao, na akĩinamĩrĩra thĩ maita mũgwanja, nginya rĩrĩa aakuhĩrĩirie mũrũ wa nyina. Nake Esau akĩhanyũka gũtũnga kũmũtũnga, na aamũhĩmbĩrĩria, akĩagũa igũrũ rĩa ngingo yake, na akĩmũmumunya, nao makĩrĩra eerĩ. Na Esau aarĩkia kwĩrora igũrũ onire atumia acio na ciana icio; na akiuga, Ici nĩ cia wee? Nake akiuga, Ici nĩ ciana iria Ngai oonirie tha ndungata yaku. Na andũ-a-nja arĩa ethĩ makĩhĩngĩrĩria hamwe na ciana ciao, nao makĩinamĩrĩra. Na Lea akuhĩrĩria hamwe na ciana ciake, nao makĩinamĩrĩra, na thuutha wa ũguo Rakeli na Jusufu makĩhuhĩrĩria, nao makĩinamĩrĩra. Nake akiuga, Ici nĩ atĩa harĩ wee, kambĩ ici ciothe iria ndacemanĩirie nacio? Nake akiuga, nĩguo mũndũ waku one wendo mbere yaku, mwathi. Esau akiuga atĩrĩ, Ndĩ na indo nyingĩ, mũrũ wa maitũ; iria ciaku ikorwo ciaku. Jakubu akiuga, angĩkorwo nĩnyonete wega maitho-inĩ maku, ĩtĩkĩra iheo na njĩra ya moko makwa; nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ nĩnyonete ũthiũ waku, o ta ũrĩa mũndũ angĩona ũthiũ wa Ngai, na nĩũgakenio nĩ

niĩ. Oya irathimo ciakwa iria ndakurehera, tondũ Ngai nĩanjiguĩrĩire tha, na ndĩ na indo ciothe, nake akĩmũringĩrĩria, nake akĩoya. Nake akiuga atĩrĩ, tũrĩkia kũhũka, tũthiĩ na njĩra nũngĩrĩru. Nake akĩmwĩra, mwathi wakwa nĩamenyete, atĩ ciana nĩ nyororo mũno, na ng'ondu na ng'ombe nĩirarera harĩ niĩ; angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio nĩngũciingatithia mũthenya ũmwe, mahiũ mothe nĩmakua. Mwathi wakwa nĩathiĩre mbere ya ndungata yake; no niĩ nĩngĩgĩa na hinya njĩra-inĩ kũringana na ũhoro wa gũthiĩ bũthũku kũrĩa kũrĩ mbere yakwa, na kũringana na magũrũ ma ciana, nginya rĩrĩa ngaakinyĩra mwathi wakwa kũu Seiri. Esau akiuga, nĩngũtiga andũ amwe a andũ akwa hamwe nawe; nake akiuga, nĩ kĩĩ gĩtũmi wa ũndũ ũyũ? Nĩ kũigana atĩ nĩnyonire wega mbere yaku, mwathi. No rĩrĩ, Esau akĩgarũrũka mũthenya ũcio, agĩthiĩ njĩra yake ya gũthiĩ Seiri. Nake Jakubu athiire hema-inĩ, na eeyakĩire nyũmba kũu, na akĩgĩĩra mahiũ make hema, nĩ ũndũ ũcio agĩĩta handũ hau rĩĩtwa rĩa Hema. Nake Jakubu agĩũka Salemu, itũũra rĩa Shekemu, rĩrĩa rĩrĩ bũrũri wa Kanaani, rĩrĩa aacookire kuuma Mesopotamia ya Siria, nake akĩamba mbere ya itũũra rĩu. Nake agũra gĩcunjĩ kĩa mũgũnda kũrĩa aambarĩirie hema yake, kuuma kũrĩ Hamoru ithe wa Shekemu, na thogora wa igana. Na akĩhaanda kĩgongona hau, na agĩĩta Ngai wa Isiraeli.

34

Dinah mwarĩ wa Lea, ũrĩa aaciarĩire Jakubu, nĩathiire nja nĩguo onane na airĩtu a andũ a bũrũri ũcio. Nake Shekemu mũrũ wa

Hamoru Mũhivi, mũthamaki wa bũrũri, akĩmuona, na akĩmũoya, akĩkoma nake, na akĩmũnyiihia. Na nĩarutire ũmenyo harĩ roho wa Dina mwarĩ wa Jakubu, na nĩamwendete mũirĩtu ũcio mũtheru, na nĩaririe na ũhoro ũrĩa waringaine na meciiria make. Shekemu akĩĩra Hamoru ithe wake, akiuga atĩrĩ, njonithĩrie kaana kau gaka gatuĩke mũtumia wakwa. Jakubu nĩaiguire atĩ mũriũ wa Hamori nĩathaahĩtie Dina mwarĩ wake, nao ariũ ake maarĩ hamwe na mahiũ make kũu werũ-inĩ, nake Jakubu akĩra nginya rĩrĩa magooka. Nĩathiire nja no Emori ithe wa Shekemu kũrĩ Jakubu, nĩguo amwarĩrie. Ariũ a Jakubu nĩmookire kuuma mũgũnda-inĩ, na rĩrĩa maaiguire, andũ acio nĩmatheecirwo ngoro, na kwarĩ na kĩeha kũrĩ o mũno harĩ o, tondũ nĩekĩte ũndũ wa thoni thĩinĩ wa Isiraeli, akoma na mwarĩ wa Jakubu, na ndũgaatuĩka ũguo. Nake Hamori akĩmaarĩria, akiuga atĩrĩ, Shekemu mũrũ wakwa nĩathuurĩire na roho yake mwarĩ wanyu; nĩ ũndũ ũcio mũmũhe atuĩke mũtumia wake, na mũhikanie na ithuĩ; airĩtu anyu mũtũhe ithuĩ, na airĩtu aitũ mũoe nĩ ũndũ wa ariũ anyu. Na thĩinĩ witũ mũtũũrage, na bũrũri ũcio, atĩrĩrĩ, nĩ mwarĩ mbere yanyu; tũũrai, na mwonjoriai kuo, na mwĩgĩĩre indo kuo. Shekemu akĩaria na ithe wa mũirĩtu ũcio, na ariũ a ithe wa mũirĩtu ũcio, akiuga atĩrĩ, Nĩnyonage wega maitho-inĩ manyu, na kĩrĩa mũngĩnjĩĩra, nĩtũkũmĩhe. Ongerai rũracio rũingĩ mũno, na nĩngũheana o ũrĩa mũkwĩra, na mũũhe mwarĩ ũyũ nduĩke mũtumia. No ariũ a Jakubu magĩcookia Shekemu, na Hamoru ithe wake, marĩ na ũhinga, na makĩaria nao, tondũ nĩmathaairie Dina mwarĩ wa nyina wao. Nao makĩmeera Simeoni na Lawi, ariũ a ndemwa Dina, atĩrĩ, Tũtingĩhota gwĩka ũndũ ũyũ, kũheana mwarĩ wa ithe

witũ kũrĩ mũndũ ũrĩa ũtarĩ mũruu, nĩgũkorwo ũndũ ũcio nĩ thoni harĩ ithuĩ. No ũndũ-inĩ ũyũ wiki tũgaatuĩka ta inyuĩ, na tũgaatũũra gatagatĩ kanyu, angĩkorwo mũgaatuĩka ta ithuĩ, thĩinĩ wa kũruithio kwa arũme anyu othe. Na nĩtũkũmĩhe airĩtu aitũ kũrĩ inyuĩ, na kuuma kũrĩ airĩtu anyu nĩtũkwoya atumia aitũ, na nĩtũgũtũũra hamwe na inyuĩ, na nĩtũgũtuĩka ta rũrĩrĩ rũmwe. No kũngĩkorwo mũtigatũthikĩrĩria ithuĩ wa kũruithio, tũkuoya mwarĩ witũ tũthiĩ. Nacio ciugo ikĩrĩkana mbere ya Hamori, na mbere ya Shekemu mũrũ wa Hamori. Na mwanake ũcio ndatigire gwĩka ũhoro ũyũ, nĩgũkorwo nĩaringĩrĩirio nĩ mwarĩ wa Jakubu, nake we mwene aarĩ wa gĩtĩĩo mũno gatagatĩ ka andũ othe a nyũmba ya ithe wake. Hamoru na Shekemu mũriũ wake magĩũka kĩhingo-inĩ kĩa itũũra rĩao, na makĩaria na andũ a itũũra rĩao, makiuga atĩrĩ, Andũ aya nĩ a thayũ, nĩmatũũre hamwe na ithuĩ bũrũri-inĩ, na marutage wonjoria kuo; bũrũri ũcio onei nĩ mũnene mbere yao; airĩtu ao tũkũmoya tũtuĩke atumia aitũ, na airĩtu aitũ tũkũmahe o. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ wiki nĩo magatuĩkana na ithuĩ andũ acio a gũtũũra hamwe na ithuĩ, nĩguo tũtuĩke andũ ũmwe, nĩ ũndũ wa kũruithio gwĩtũ andũ othe a arũme, o ta ũrĩa o ene maruĩtwo. Nacio mahiũ mao, na nyamũ iria irĩ na magũrũ mana, na indo ciao, tiguo igaatuĩka ithuĩ? Ũndũ-inĩ ũyũ wiki no tũhaane o ta o, na nĩmagatũũrania na ithuĩ. Nao nĩmathikĩrĩirie Hamori na Shekemu mũrũ wake, othe arĩa meendagia kĩhingo kĩa itũũra rĩao, na makĩruithio nyama ya gĩkonde kĩao, o mũndũ mũrũme wothe. Kũgĩikara mũthenya wa gatatũ, rĩrĩa maarĩ na ruo, ariũ eerĩ a Jakubu, Simeoni na Lawi, ariũ a nyina na Dina, o mũndũ akĩoya rũhiũ rwake rwa njora, na magĩtoonya itũũra inene na thayũ, na

makĩũraga arũme othe. Emmor na Shechem mũrũ wake mooragire na kanua ka rũhiũ rwa njora, nao makĩoya Dinah kuuma nyũmba ya Shechem, magĩcooka makiuma. No ariũ a Jakubu nĩmatoonyire kũrĩ arĩa magurarĩtio, na makĩnyiita itũũra inene kũrĩa mathaahirie Dina mwarĩ wa nyina nao. Na ng'ondu ciao, na ng'ombe ciao, na ndigiri ciao, iria ciothe ciarĩ itũũra-inĩ, na iria ciothe ciarĩ werũ-inĩ, makĩoya. Nao makĩtaha mĩĩrĩ yao yothe, na mĩrigo yao yothe, na atumia ao, na makĩtahũra indo ciothe iria ciarĩ itũũra-inĩ inene, na indo ciothe iria ciarĩ nyũmba-inĩ. Jakubu oigire kũrĩ Simeoni na Lawi atĩrĩ, Mũtũmĩte ndĩ wa kũthũũrwo, nĩguo nduĩke mũũru harĩ andũ othe arĩa matũũraga bũrũri ũyũ, harĩ Akaanani na Aperizi. Niĩ ndĩ mũnini mũno mũigana-inĩ, na mangĩcookanĩrĩra nĩmakanjinangia, na nĩnganiinwo niĩ hamwe na nyũmba yakwa. No acio moirie atĩ, No ta mũmaraya nĩmagatũmĩra mwarĩ wa ithe witũ?

35

Ngai akĩĩra Jakubu atĩrĩ, ũkĩra ũthiĩ Betheli, na ũtũũre kũu, na ũthondeke kĩgongona kũu kũrĩ Ngai ũrĩa wakuonekera rĩrĩa wooraga ũthiũ-inĩ wa Esau mũrũ wa nyũkwa. Jakubu akĩĩra andũ a nyũmba yake, na arĩa othe maarĩ hamwe nake atĩrĩ, Eheriai ngai cia kũngĩ iria mũrĩ nacio kuuma gatagatĩ kanyu, na mwĩthererie, na mũgarũre nguo cianyu. Na tũkĩrũka tũambate tũthiĩ Betheli, na tũthondeke kũu kĩgongona kũrĩ Ngai ũrĩa aathikĩrĩirie wakwa mũthenya wa thĩĩna, ũrĩa aarĩ hamwe na

niĩ, na aahonokirie niĩ njĩra-inĩ ĩrĩa ndathiire. Nao makĩhe Jakubu ngai icio cia kũngĩ iria ciarĩ moko-inĩ mao, na mathũngũ marĩa maarĩ matũ-inĩ mao, nake Jakubu agĩcihitha rungu rwa mũtĩ wa terebinthu ũrĩa warĩ Shekemu, na agĩciananga nginya ũmũthĩ. Nao akĩehera Isiraeli kuuma Shekemu, na gũkĩgĩa wĩtigĩri wa Ngai igũrũ rĩa matũũra marĩa maarĩ mũthiũrũrũ wao, na matiigana kũrũmĩrĩra ariũ a Isiraeli. Jakubu agĩũka Luza ĩrĩa ĩrĩ bũrũri wa Kaanani, na nĩyo Betheli, we mwene, hamwe na andũ othe arĩa maarĩ nake. Nake akĩaka kĩgongona kũu, na agĩĩta handũ hau rĩĩtwa Betheli, tondũ kũu nĩkuo Ngai aamũkuĩrĩire rĩrĩa ooraga kuuma ũthiũ-inĩ wa Esau mũrũ wa nyina. Debora, ũrĩa warĩ murereri wa Rebeka, nĩakuire, na agĩthikwo mũhuro wa Betheli rungu rwa mũtĩ wa mũgandi, nake Jakubu agĩĩta rĩĩtwa rĩa handũ hau mũgandi wa gĩcakaya. Ngai onekanirio nĩ Jakubu o ringi kũu Luza, rĩrĩa ookire kuuma Mesopotamia ya Siria, nake Ngai akĩmũrathima. Nake Ngai akĩmwĩra atĩrĩ, Rĩĩtwa rĩaku ti rĩgeetagwo rĩngĩ Jakubu, no Isiraeli nĩrĩo rĩgaatuĩka rĩĩtwa rĩaku, nake akĩĩta rĩĩtwa rĩake Isiraeli. Ngai akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ nĩ niĩ Ngai waku, ongerereka na ũingĩhe, ndũrĩrĩ na ciũngano cia ndũrĩrĩ igaatuĩka kuuma harĩ wee, na athamaki magathiĩ nja kuuma njohero-inĩ yaku. Na thĩ ĩrĩa ndaaheire Iburahĩmu na Isaaka, wee nĩngũkũhe ĩyo, ĩgaatuĩka yaku, na rũciaro rwaku thuutha waku nĩngahe thĩ ĩno. Nake Ngai akĩambata kuuma harĩ we, akiuma handũ harĩa aaririe nake. Nake akĩhaanda Jakubu gĩtugĩ handũ harĩa Ngai aaririe nake, gĩtugĩ kĩa ihiga, na akĩmĩitĩrĩra iruta rĩa kũnyuuo, na akĩmĩitĩrĩra maguta. Nake Jakubu akĩĩta rĩĩtwa rĩa handũ harĩa Ngai aaririe nake kũu Betheli. Kũruta no Jakubu kuuma

Betheli, akĩamba hema yake kũu mwena ũrĩa ũngĩ wa mũthiringo wa Gaderi. Gũkĩgĩa no rĩrĩa akuhĩrĩirie kũu Chabratha nĩguo oke kũu Ephrataha, akĩciara Rakeli, na akĩgĩa na ũthĩĩna thĩĩnĩ wa kũciara. Nakĩo gĩakinyire rĩrĩa aaciaragia na mathĩĩna, mũmũtarithia wa ciana akĩmwĩra atĩrĩ, Ũmĩrĩria, tondũ ũyũ o naguo nĩ mwana wa kahĩĩ. Kĩagĩtuĩka rĩrĩa roho yake yoimaga, nĩgũkorwo aarakua, etire rĩĩtwa rĩake, mũriũ wa rũmenyũ rwakwa, no ithe etire rĩĩtwa rĩake Benjamini. Rakeli akuire, na akĩthikwo njĩra-inĩ ya hippodrome ya Efiratha, ĩrĩa ĩrĩ Bethelehemu. Nake akĩhaanda Jakubu gĩtugĩ igũrũ rĩa mbĩrĩra yake, ĩno nĩyo gĩtugĩ igũrũ rĩa mbĩrĩra Rakeli nginya ũmũthĩ. Kĩagĩkĩka rĩrĩa Isiraeli aatũũrire bũrũri-inĩ ũcio, atĩ Rubeni agĩthiĩ, na akoma na Bala, thuriya ya ithe wake Jakubu, na Isiraeli aiguire, na ũndũ ũcio wonekire ta ũũru maitho-inĩ make. Ariũ a Jakubu maarĩ ikũmi na eerĩ. Ariũ a Leah, irigithathi rĩa Jakubu, nĩ Rubeni, Simeoni, Lawi, Juda, Isakaru, na Zebuluni. Ariũ a Rakeli maarĩ Josephu na Benjamini. Ariũ a Biliha ndungata mũndũ-wa-nja wa Rakeli, Dani, na Nafutali. Ariũ a Zelpha ndungata ya mũirĩtu ya Leah maarĩ Gad na Asher. Aya nĩo ariũ a Jacob arĩa maaciarĩirwo kũu Mesopotamia ya Syria. Jakubu agĩũka kũrĩ Isaaka ithe wake kũrĩ Mamuree, itũũra rĩa werũ, ũrĩa ũrĩ Heburoni thĩinĩ wa bũrũri wa Kanaani, kũrĩa Iburahimu na Isaaka maatũũraga. Matukũ ma Isaaka marĩa aatũũrire magĩkĩra mĩaka igana na mĩrongo ĩnana. Nake athiraga Isaaka agĩkua, na ongeretwo kũrĩ rũruka rwake arĩ mũkũrũ na mũiyũru wa matukũ, nao makĩmũthika Esau na Jakubu ariũ ake.

36

Ici nĩcio njiarwa cia Esau, nake we mwene nĩwe Edomu. Esau nake akĩoya atumia ake kuuma kũrĩ airĩtu a Akanani, nĩo Ada mwarĩ wa Ailom Mũhiti, na Olibema mwarĩ wa Ana mũriũ wa Sebegon Mũhivi. Na Basemathi mwarĩ wa Ishumaeli, mwarĩ wa nyina na Nebaioti. Ada nĩaciarĩire Elifazi, nake Basemathi akĩciara Ragueli. Nake Olibema aciarire Ieous, na Ieglom, na Kore; aya nĩo ariũ a Esau arĩa maaciarĩirwo nĩwe bũrũri wa Kanani. Nĩoete na rĩrĩ Esau atumia ake, na ariũ ake, na airĩtu ake, na andũ othe a nyũmba yake, na indo ciothe cia ake, na mahiũ mothe, na indo ciothe iria aigĩire, na indo ciothe iria onire thĩ-inĩ ya Kaanani, nake athiire Esau kuuma thĩ-inĩ ya Kaanani, oimĩte ũthiũ-inĩ wa Jakubu mũrũ wa nyina. Nĩgũkorwo indo ciao ciarĩ nyingĩ mũno nĩguo matũũranie hamwe, na thĩ ya ũtũũri wao ndĩangĩahotire kũmakuua nĩ ũndũ wa ũingĩ wa indo ciao. Esau nĩaikarire kĩrĩma-inĩ kĩa Seiri, nake Esau we mwene nĩwe Edomu. Ici nĩcio nacio cia Esau ithe wa Edom kũrĩma-inĩ kĩa Seiri. Nacio ici nĩ marĩĩtwa ma ariũ a Esau, Elifazi mũriũ wa Ada mũtumia wa Esau, na Ragueli mũriũ wa Basemathi mũtumia wa Esau. Nao ariũ a Elifazi magĩtuĩka Taimani, Omari, Sofari, Gothomu, na Kenazi. Thamna aarĩ thuriya ya Elifazi mũrũ wa Esau, nake akĩciarĩra Elifazi Amaleki; aya nĩo aanake a Ada mũtumia wa Esau. Aya nĩo maarĩ ariũ a Ragueli: Nahothu, Zare, Some, na Moze. Aya nĩo maarĩ ariũ a Basematha mũtumia wa Esau. Aya nĩo ariũ a Olibemas mwarĩ wa Ana mũrũ wa Sebegon, mũtumia wa Esau. Nake akĩciarĩra Esau Ieous, na

Ieglom, na Kore. Aya nĩo atongoria ariũ a Esau; ariũ a Elifazi irigithathi rĩa Esau; mũtongoria Temani, mũtongoria Omari, mũtongoria Zefo, mũtongoria Kenazi, mũtongoria Kora, mũtongoria Gatamu, mũtongoria Amaleki; aya nĩo atongoria a Elifazi bũrũri-inĩ wa Edomu; aya nĩo ariũ a Ada. Na aya nĩ ariũ a Ragueli mũrũ wa Esau: mũtongoria Nahothi, mũtongoria Zare, mũtongoria Some, mũtongoria Moze. Aya nĩ atongoria a Ragueli bũrũri-inĩ wa Edomu; aya nĩ ariũ a Basemathi mũtumia wa Esau. Aya nĩo ariũ a Olibemas mũtumia wa Esau: mũtongoria Ieous, mũtongoria Ieglom, mũtongoria Kore. Aya nĩo atongoria a Olibemas mwarĩ wa Ana, mũtumia wa Esau. Aya nĩo ariũ a Esau, na aya nĩo atongoria ao; aya nĩo ariũ a Edomu. Acio nĩo ariũ a Seiri ũrĩa Mũhori, ũrĩa watũũraga bũrũri; Lotani, Shobali, Zibeoni, Ana, na Dishoni, na Ezeri, na Dishani; acio nĩo atongoria a Ahori, a mũriũ wa Seiri thĩ-inĩ ya Edomu. Ariũ a Lotani maatuĩkire Chorri na Hemani, nake mwarĩ wa nyina wa Lotani aarĩ Thamna. Aya nĩo ariũ a Shobali: Golamu, na Manahathi, na Gaibeli, na Zofari, na Omari. Nao aya nĩ ariũ a Zibeoni, Aia, na Ana; ũyũ nĩwe Ana, ũrĩa onire Iameini kũu werũ-inĩ, rĩrĩa aarĩthaga nyamũ cia gũkuua mĩrigo cia Zibeoni ithe wake. Nao aya nĩ ariũ a Ana; Dishoni, na Oholibama mwarĩ wa Ana. Aya nĩo ariũ a Desoni: Amadaha, na Asabani, na Itharani, na Harani. Aya no maarĩ ciana cia Asaru, Balaamu, na Zoukamu, na Ioukamu. Aya nĩo ciana cia Rison, As na Curse. Aya nĩo atongoria a Ahori: mũtongoria Lotani, mũtongoria Shobali, mũtongoria Zibeoni, mũtongoria Ana, mũtongoria Dishoni, mũtongoria Ezeri, mũtongoria Dishani; aya nĩo atongoria a Ahori thĩinĩ wa ũtongoria wao thĩinĩ wa bũrũri wa Edomu. Na

aya nĩo athamaki arĩa maathamakire Edomu, mbere ya mũthamaki gũthamaka Isiraeli. Na nĩathamakire kũu Edom Balak mũrũ wa Beor, na rĩĩtwa rĩa itũũra rĩake inene rĩarĩ Dennaba. Akuire no Balaki, nake Jobabu mũrũ wa Zara kuuma Bosora agĩthamaka ithenya rĩake. Jobabu akuire, nake Asomu kuuma bũrũri wa Thaimani agĩthamaka handũ hake. Asom nĩakuire, nake Adad mũrũ wa Barad ũrĩa wahũũrire Midian kũu werũ-inĩ wa Moab agĩthamaka ithenya rĩake, narĩo rĩĩtwa rĩa itũũra rĩake inene rĩarĩ Gethaim. Hadadi agĩkua, nake Samala wa kuuma Maserekahi agĩthamaka ithenya rĩake. Samada akuire, nake Saũli wa kuuma Roobothu ya hau rũũĩ-inĩ agĩthamaka ithenya rĩake. Akuire no Saũ, nake Ballenoni mũrũ wa Achobori agĩthamaka handũ hake. Nĩgũkuire Ballenon mũrũ wa Achobor, nake Arad mũrũ wa Barad agĩthamaka handũ hake, narĩo rĩĩtwa rĩa itũũra rĩake rĩarĩ Peor, na rĩĩtwa rĩa mũtumia wake rĩarĩ Metebeel, mwarĩ wa Matraith, mũrũ wa Maizoob. Ici nĩ marĩĩtwa ma atongoria a Esau, thĩinĩ wa mĩhĩrĩga yao, kũringana na handũ hao, thĩinĩ wa mabũrũri mao, na thĩinĩ wa ndũrĩrĩ ciao; mũtongoria Timna, mũtongoria Alva, mũtongoria Jetheri, mũtongoria Oholibama, mũtongoria Ela, mũtongoria Pinoni, mũtongoria Kenazu, mũtongoria Temani, mũtongoria Mizari, mũtongoria Magidieli, mũtongoria Iramu; acio nĩo atongoria a Edomu, thĩinĩ wa matũũra marĩa maakĩtwo thĩinĩ wa bũrũri wa igai rĩao; ũyũ nĩ Esau ithe wa Edomu.

37

Jakubu nĩatũũrire bũrũri-inĩ ũrĩa ithe wake aatũũraga arĩ mũgeni bũrũri-inĩ wa Kanani, na ici nĩ njiaro cia Jakubu. Joseph aarĩ na mĩaka ikũmi na mũgwanja, akĩrĩithia ng'ondu cia ithe wake hamwe na ariũ a ithe, arĩ mwanake, hamwe na ariũ a Ballas na ariũ a Zelphas, atumia a ithe wake. Nake Joseph akĩrehera Isiraeli ithe wao ũhoro mũũru ũmakoniĩ. Jacob nĩendete Joseph gũkĩra ariũ ake othe, tondũ aarĩ mũriũ wa ũkũrũ wake, nake akĩmũthondekera kanjũ ya mĩthemba mĩingĩ. Rĩrĩa ariũ a ithe ake moonire atĩ ithe nĩendete gũkĩra ariũ ake othe, nĩmamũthũire, na matingĩahotire kwaria nake ũndũ o na ũrĩkũ wa thayũ. Jusufu aarota kĩroto, nake akĩmenya ariũ a ithe. Nake akĩmeera atĩrĩ thikĩrĩriai kĩroto gĩkĩ kĩrĩa ndĩrotete. Ndeciiria atĩ inyuĩ nĩmũraoha itĩĩa gatagatĩ-inĩ ka werũ, nayo itĩĩa rĩakwa rĩkĩrũgama na rĩkĩrũgamio, no itĩĩa cianyu, ciarĩkia kwĩgarũra, ikĩinamĩrĩra itĩĩa rĩakwa. Nao ariũ a ithe wake makĩmwĩra atĩrĩ, Kaĩ nĩũgũtũũra ũtwathaga ithuĩ, kana nĩũgũtũũra ũrĩ mwathi witũ? Nao makĩongerera kũmũthũũra nĩ ũndũ wa irooto ciake na nĩ ũndũ wa ciugo ciake. Onire irooto ringi, na akĩĩra ithe wake na ariũ a ithe wake, akiuga, Ona, nderooteire irooto ringi, o ta riũa, na mweri, na njata ikũmi na imwe ciinamiinamĩra harĩa ndĩ. Nake ithe wake akĩmũkaania, na akĩmwĩra, nĩ kĩĩ kĩroto kĩu ũrotete? Nĩ ũndũ ũcio ti-itherũ tũrĩũka, niĩ na nyina waku na ariũ a thoguo, tũkũinamĩrĩre thĩ? Nao ariũ ake nĩmaiguĩire ũiru, no ithe wake nĩaigire kiugo kĩu. Nao ariũ a nyina nao magĩthiĩ kũrĩithia ng'ondu cia ithe wao kũu Shekemu. Na Isiraeli akĩĩra Jusufu, Githĩ ariũ a nyũkwa matirarĩthia mahiũ kũu Shekemu? Haha nĩngũgũtũma wee kũrĩ o, nake akĩmwĩra, ona niĩ. Isiraeli akĩmwĩra atĩrĩ, Thiĩ wone

kana ariũ a thoguo na ng'ondu ciao nĩmarĩ agima, ũcooke ũnjĩĩre. Nake akĩmũtũma kuuma kĩanda-inĩ kĩa Hebironi, nake agĩkinya Shekemu. Na mũndũ akĩmuona akĩhĩtũka werũ-inĩ, nake mũndũ ũcio akĩmũũria, akiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ ũracaria? Nake akiuga atĩrĩ, nĩndĩracaria ariũ a baba, njĩĩra kũrĩa marĩithaga. Mũndũ ũcio akĩmwĩra atĩrĩ, nĩmoimĩte kuuma haha, nĩgũkorwo ndamaiguire makiuga atĩrĩ, nĩtũthiĩ Dothaim, nake Jusufu agĩthiĩ arũmĩrĩire ariũ a ithe, na akĩmona kũu Dothaim. Nĩmoonire mbere we arĩ kũraya mbere ya kũmũkuhĩrĩria kũrĩ o, na nĩmathugundire ũũru wa kũmũũraga. Nao makĩĩrana atĩrĩ, Onai, mũroti ũcio nĩarooka. Rĩu nĩ ũndũ ũcio ũkai tũmũũrage, na tũmũikie thĩinĩ wa irima rĩmwe, na tũkoiga atĩ nyamũ njũru nĩĩmũrĩĩte, na nĩtũkoona kĩrĩa irooto ciake igaatuĩka. Kũigua no Rubeni, nĩamũteithũririe kuuma moko-inĩ mao, na akiuga, Tũtikamũgũthe thĩinĩ wa ngoro. Nowe Rubeni akĩmeera atĩrĩ, Mũtiitĩrĩrie thakame, mũikĩrie we thĩinĩ wa ũmwe wa marima maya marĩa marĩ werũ-inĩ, no mũtikamũhutĩrie guoko, nĩguo amũhonokie kuuma moko-inĩ mao, na amũcookie ithe wake. Nĩkwagĩtuĩka rĩrĩa Jusufu aakinyire kũrĩ ariũ a ithe, makĩmũruta kanjũ ĩrĩa yarĩ na mĩthemba mĩingĩ ĩrĩa eehumbĩte. Na maarĩkia kũmũoya, makĩmũikia thĩinĩ wa irima, no irima rĩu rĩarĩ kĩhũ, rĩtiarĩ na maaĩ. Nao maikarire thĩ nĩguo marĩe mũgate; na maarĩkia kwĩrora na maitho mao makĩona, na atĩrĩrĩ agendi a njĩra Aishumaeli mookaga moimĩte Gileadi; na ngamĩĩra ciao ciaiyũrĩtwo nĩ ũbumba na rũgano na manemane. Nao maathiiaga nĩguo marehe thĩ mathiĩ Misiri. Judah akĩĩra ariũ a ithe ake atĩrĩ, Nĩ uumithio ũrĩkũ tũngĩgĩa naguo tũngĩũraga mũrũ wa ithe witũ na tũhithe thakame yake? Ũkai

tũmwenderie kũrĩ Aishumaeli aya; na moko maitũ matikae igũrũ rĩake, tondũ nĩ mũrũ wa ithe witũ na nĩ nyama iitũ. No ariũ a nyina mao nĩmaiguire. Nao andũ a Amidiani onjoria maahĩtũkagĩra ho, nao makĩgurutha na makĩambatia Jusufu kuuma irima-inĩ; nao makĩendia Jusufu kũrĩ Aishumaeli mbeeca cia thahabu mĩrongo ĩĩrĩ. Na makĩrehire Jusufu Misiri. Rubeni acookire igĩrĩra irima, na ndoonire Jusufu thĩinĩ wa irima, na akĩtembũranga nguo ciake. Nake akĩgarũrũka kũrĩ ariũ a ithe wake, nake akiuga, kaana kau gatikorwo ho; no niĩ thiĩ kũ o na rĩngĩ? Kuoya kanjũ ya Jusufu, mathĩnjire koori ka mbũri, na mathaahirie kanjũ na thakame. Nao magĩtũma kanjũ ĩrĩa yarĩ na magetha maingĩ, na makĩmĩrehere ithe wao, na makiuga, Ĩno nĩtũmĩonete, menya angĩkorwo nĩ kanjũ ya mũrũguo, kana ti yo. Nake akĩmũmenya, akiuga atĩrĩ, Kanjũ ya mũriũ wakwa nĩyo ĩno, nyamũ njũru nĩĩmũrĩĩte, nyamũ ĩnyiitire Jusufu. Jakubu akĩtembũra nguo ciake, na akĩĩhumbĩra nguo ya ikũnia njoheroinĩ, na akĩgirĩka mũriũ wake matukũ maingĩ. Nĩmacookanĩrĩirie no anene othe ariũ ake na airĩtu, na mokire kũmũhooreria, na ndeetikĩrire kũhoorererio, akiuga atĩ nĩngũikũrũka kũrĩ mũriũ wakwa ngĩcakaya thĩinĩ wa mbĩrĩra, na ithe wake akĩmũrĩrĩra. Andũ a Midiani nĩmendirie Jusufu kũu bũrũri wa Misiri kũrĩ Potifara, ũrĩa warĩ ndungata ya Firaũni na mũrũgamĩrĩri wa arugĩ.

38

Kĩagĩkĩire hĩndĩ ĩyo, Juda nĩaikũrũkire kuuma kũrĩ ariũ a ithe,

na agĩkinya kũrĩ mũndũ ũmwe Mũadulamu ũrĩa eetagwo Hira. Nake Juda onire kũu mwarĩ wa mũndũ Mũkaanani, ũrĩa rĩĩtwa rĩake rĩarĩ Shua, nake akĩmũoya, nake agĩthiĩ harĩ we. Na thuutha wa gũciara aciarire kahĩĩ, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Er. Na aarĩkia kũgũra nda, agĩciara kahĩĩ rĩngĩ, nake akĩĩta rĩĩtwa rĩake Onani. Na kũongerera aciarire mũriũ, na agĩĩta rĩĩtwa rĩake Shiloh, nake aarĩ kũu Chasbi rĩrĩa aamaciarire. Na Judah akĩgũrĩra Eri, irigithathi rĩake, mũtumia wetagwo Tamari. Kĩagĩtuĩka atĩ Er, mũrũ wa irigithathi wa Juda, aarĩ mũũru mbere ya Mwathani, nake Ngai akĩmũũraga. Judah akĩĩra Onani atĩrĩ, Toonya kũrĩ mũtumia wa mũrũ wa thoguo, ũmũhikie, na ũkĩre mũrũ wa thoguo rũciaro. Onani aamenyete atĩ mbegũ ndĩgaatuĩka yake, nĩ ũndũ ũcio rĩrĩa o rĩothe atoonyaga kũrĩ mũtumia wa mũrũ wa nyina, aaitaga thĩ igũrũ, nĩguo ndakaneane mbegũ kũrĩ mũrũ wa nyina. Ũũru no kwarĩ mbere ya Ngai tondũ eekire ũndũ ũyũ, nake akĩũraga o na ũyũ. Juda akĩĩra Tamaru mũhiki wake atĩrĩ, ikara ta mũtumia wa ndigwa nyũmba-inĩ ya thoguo, nginya Shela mũrũ wakwa akũre; nĩgũkorwo eeciirie atĩrĩ, ndagakue o nake, o ta ũrĩa ariũ a ithe maakuire. Thutha wa gũthiĩ, Tamari aikarire nyũmba ya ithe wake. Matukũ makĩingĩha, na Shua mũtumia wa Juda agĩkua. Juda aarĩkia kũhoorwo, akĩambata kũrĩ arĩa maamuraga ng’ondu ciake, we mwene hamwe na Hira mũrĩithi wake Mũadulamu, magĩthiĩ Timna. Na akĩĩrire Thamaru mũhiki wake, akĩmwĩra atĩrĩ, ona thoguo nĩaraambata athiĩ Thamuna kũenja ng’ondu ciake. Naaruta nguo cia ũhoti kuuma harĩ we mwene, akĩĩhumba nguo ya riũa, na akĩĩthaka, na agĩikara hau ihingo-inĩ cia Ainani, ĩrĩa ĩrĩ njĩra-inĩ ya kũhĩtũkĩra Thamna, ona

nĩgũkorwo Shiloh nĩatuĩkĩte mũnene, nowe ndaamũheire mũtumia. Na rĩrĩa onire Judah-rĩ, akĩĩciiria atĩ aarĩ mũmaraya, tondũ nĩahumbĩrĩte ũthiũ wake na ndaamũmenyire. Nĩagarũrũkire njĩra agĩthiĩ kũrĩ we, na akĩmwĩra atĩrĩ, reke ndoonye kũrĩ wee, nĩgũkorwo ndaamenyire atĩ nĩ mũhiki wake, nake akĩmwĩra atĩrĩ, nĩ kĩĩ ũkaahe angĩkorwo ũtoonye kũrĩ niĩ? Nowe akiuga atĩrĩ, Niĩ nĩngũgũtũmĩra kaana ka mbũri kuuma rũũru-inĩ rwakwa, nake akiuga atĩrĩ, Angĩkorwo ũkaahe kĩndũ gĩa kũrũgamĩrĩra nginya rĩrĩa ũgaatũma. Nowe akiuga, Nĩ kĩheo kĩrĩkũ gĩa kũrũgamĩrĩra ĩrĩa ngũkũhe? Nake akiuga, mũhũũro waku, na mũkanda, na rũthanju rũrĩa rũrĩ guoko-inĩ gwaku. Nake amũheire, na atoonya harĩ we; na akĩgĩa nda kuuma harĩ we. Na aarĩkia kũrũgama akĩũra, akĩruta nguo ya riũa yake, na akĩĩhumba nguo cia ũtumia wake. Juda nĩatũmire koori kĩa mbũri na guoko kwa mũrĩithi wake Mũadulamu nĩguo agũre kĩheo kuuma kũrĩ mũndũ-wa-nja ũcio, no ndaamũonire. Nĩoria andũ acio a kũu handũ hau atĩrĩ, Mũmaraya ũrĩa warĩ Enani njĩra-inĩ arĩ kũ? Nao moigire, gũtiarĩ mũmaraya haha. Nake akĩgarũrũka kũrĩ Juda, akiuga atĩrĩ, Ndionire, na andũ a kũu maroiga atĩ gũtirĩ mũmaraya kũu. Judah akiuga atĩrĩ, reke aigĩe nacio, no ndũgakorwo tũthekagĩrĩrio; niĩ ti-itherũ nĩndatũmire koori ĩno, no wee ndwamĩona. Gũkĩhaana thutha wa mĩeri ĩtatũ, Juda akĩmenyithio, makĩmwĩra atĩrĩ, Tamaru mũhiki waku nĩatũire mũmaraya, na rora, arĩ na nda kuuma ũmaraya. Nake Juda akiuga atĩrĩ, mũmũrute, na nĩacinwo. Ũyũ no gũtwarwo atũmire kũrĩ ithe wa mũthuuriwe wake, akiuga, Kuuma kũrĩ mũndũ ũrĩa indo ici irĩ ciake, nĩwe ndĩ na nda yake. Na akiuga, menya wa ũ gĩcũhĩ kĩu, na mũgathĩ ũcio, na rũthanju rũrũ.

Nĩamenyire no Judah, na akiuga, Atũire mũthingu Tamar gũkĩra niĩ, tondũ ndiamũheire Shiloh mũrũ wakwa. Na ndaigana rĩngĩ kũmũmenya. Gũkĩgĩtuĩka hĩndĩ ĩrĩa aaciaragia, na haha kwarĩ mahaana thĩinĩ wa nda yake. Kũgĩtuĩka nĩkũgĩtuĩka rĩrĩa aaciaraga, ũmwe akĩrutia guoko, nake mũciarithia akĩnyiita, akĩoha kĩndũ kĩa rangi mũtune igũrũ rĩa guoko gwake, akiuga, Ũyũ nĩwe ũgaathiĩ nja wa mbere. No rĩrĩa eekũhũkia guoko, na o rĩmwe mũrũ wa nyina akiuma; nake akiuga, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte rũgiri rũunĩkwo nĩ ũndũ waku? Nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake, Parezu. Na thutha wa ũndũ ũcio nĩwoimire mũrũ wa nyina, ũrĩa warĩ na kĩndũ kĩa rangi mũtune guoko-inĩ gwake, nake akĩmwĩta rĩĩtwa rĩake Zara.

39

Joseph nĩatwararirwo thĩ agĩthiĩ Misiri, nake Petepheresi ũrĩa warĩ harungi wa Firaũni, ũrĩa warĩ mũrũgamĩrĩri wa arugĩ, mũndũ Mũmisiri, akĩmũgũra kuuma moko-inĩ ma Aishumaeli, arĩa maamũtwarire kũu. Nake Mwathani aarĩ hamwe na Jusufu, nake aarĩ mũndũ wagaacagĩra, nake agĩtuĩka arĩ thĩinĩ wa nyũmba ya mwathi wake Mũmisiri. Nĩamenyete no mwene wake atĩ Mwathani aarĩ hamwe nake, na indo ciothe angĩka, Mwathani nĩacigerithagĩria moko-inĩ make. Nake Josephu onire wega maitho-inĩ ma mwathi wake, nake akĩmũkenia. Nake akĩmũtua mũrũgamĩrĩri wa nyũmba yake; na indo ciothe iria aarĩ nacio, akĩmĩheana guoko-inĩ kwa Jusufu. Kũgĩikara no thuutha wa gũtuĩka we igũrũ rĩa nyũmba yake, na igũrũ rĩa indo

ciothe iria ciarĩ kũrĩ we, nake Mwathani akĩrathima nyũmba ya Mũmisiri nĩ ũndũ wa Jusufu, nakĩo kĩrathimo kĩa Mwathani gĩgĩtuĩka thĩinĩ wa indo ciothe iria ciarĩ kũrĩ we thĩinĩ wa nyũmba, na thĩinĩ wa mũgũnda wake. Nake akĩrekeria indo ciothe iria ciarĩ ciake moko-inĩ ma Jusufu; na ndaamenyaga ũndũ o na ũrĩkũ wa gwake mwene tiga o mũgate ũrĩa aarĩĩaga we mwene. Na Jusufu aarĩ mwega kũrĩ mũhiano, na mũthaka mũno kũrĩ ũrĩa oonekaga. Nayo gũkĩhana thuutha wa ciugo ici, mũtumia wa mwathi wake akĩiga maitho make igũrũ rĩa Jusufu, nake akiuga atĩrĩ, Koma na niĩ. No ndaendire; akĩĩra mũtumia wa mwathi wake atĩrĩ, mwathi wakwa ndamenyaga ũndũ o na ũrĩkũ nĩ ũndũ wakwa thĩinĩ wa nyũmba yake, na maũndũ mothe marĩa arĩ namo anĩheanĩte moko-inĩ makwa, na gũtirĩ kĩndũ kĩnene thĩinĩ wa nyũmba ĩno gũkĩra niĩ, na gũtirĩ kĩndũ kĩigĩtwo kuuma kũrĩ niĩ, tiga wee, tondũ wee ũrĩ mũtumia wake, na ingĩĩka atĩa ũndũ ũyũ mũũru, na njĩhie mbere ya Ngai? Rĩrĩa no aarĩirie Jusufu mũthenya o mũthenya, na ndaamwathĩkĩire gũkoma hamwe nake, kana gũthiĩ nake. Gũkĩgĩa mũthenya ta ũcio, nake Jusufu agĩtoonya nyũmba gwĩka wĩra wake, na gũtiarĩ mũndũ o na ũmwe warĩ thĩinĩ wa nyũmba. Nake akĩmũnyiita nguo, akiuga, koma na niĩ, na atigĩte nguo ciake moko-inĩ make akĩũra, na agĩthiĩ nja. Nayo gũkĩhana rĩrĩa onire atĩ atigĩte nguo ciake moko-inĩ make na oorĩire, na akiuma nja, na agĩĩta arĩa maarĩ thĩinĩ wa nyũmba, na akĩmeera, akiuga, onai, aatũrehereire kaana ka Mũhibirania, gũtũthekagĩrĩria; atoonya kũrĩ niĩ, akiuga, koma hamwe na niĩ; na ndanĩrĩire na mũgambo mũnene. No rĩrĩa aiguire atĩ nĩndainĩrĩirie mũgambo wakwa na ngĩanĩrĩra, atigĩte nguo ciake harĩ niĩ, akĩũra na

agĩthiĩ nja. Nake akĩiga nguo icio handũ hakuhĩ nake, nginya mwene wa nyũmba acio aakinyire gwake mũciĩ. Nake akĩmwarĩria kũringana na ciugo ici, akiuga, Kahĩi ka Mũhibirania, ũrĩa warehire kũrĩ ithuĩ, nĩgũũkire kũrĩ niĩ nĩguo andune; na akĩnjĩra, Nĩngũkoma hamwe nawe. Rĩrĩa aiguire atĩ nĩndambaririe mũgambo wakwa na ngĩanĩrĩra, atigĩte nguo ciake harĩ niĩ, akĩũra na agĩthiĩ nja. Nĩkwagĩire atĩrĩ, rĩrĩa mwathi aiguire ciugo cia mũtumia wake, iria ciothe aaririe harĩ we, akiuga atĩrĩ, ũguo nĩguo kahĩĩ gaku kanjĩkĩire, nake akĩrakarĩra na marakara. Na kuoya mwene Josephu, akĩmũikia thĩinĩ wa kĩĩhitho, thĩinĩ wa handũ kũrĩa ohe a mũthamaki maahingĩrĩirio kũu thĩinĩ wa kĩĩhitho. Nake Mwathani aarĩ hamwe na Joseph, na akamũitĩrĩria ũtugi wake, na akamũhe ũtugi mbere ya mũnene wa njeera. Nake mũnene wa arangĩri akĩheana njeera moko-inĩ ma Jusufu, na arĩa othe mohetwo arĩa maarĩ njeera-inĩ, na maũndũ mothe marĩa meekagwo kũu, we mwene nĩwe wekaga. Mũnene wa arangĩri a njeera ya kũhingĩrwo ndaarĩ akũmenya kĩndũ o na kĩmwe nĩ ũndũ wake, nĩgũkorwo indo ciothe ciarĩ guoko-inĩ kwa Jusufu, tondũ Mwathani aarĩ hamwe nake, na kĩrĩa gĩothe eekaga, Mwathani nĩagĩtũmaga kĩgaacĩre moko-inĩ make.

40

Kĩagĩkire thutha wa ciugo icio, mũnene wa arĩa makunagĩra ndibei wa mũthamaki wa Misiri na mũnene wa arĩa mathondekaga mĩgate nĩmehĩirie mwathi wao mũthamaki wa

Misiri. Nake Firaũni akĩrakara igũrũ rĩa andũ ake eerĩ a nyũmba, igũrũ rĩa mũnene wa arĩa maheaga ndibei, na igũrũ rĩa mũnene wa arĩa mathagĩraga mĩgate. Nake akĩmaiga njeera thĩinĩ wa nyũmba ya njeera, thĩinĩ wa handũ harĩa Jusufu aahingĩirwo kũu. Nake mũrũgamĩrĩri mũnene wa njeera akĩmaiga Jusufu, nake akĩmarũgamĩrĩra, nao maarĩ matukũ thĩinĩ wa njeera. Nao eerĩ othe nĩmoonire irooto ũtukũ ũmwe; na kĩoneki kĩa irooto rĩa mũnene wa arĩa maheaga ndibei na mũnene wa arĩa mathagaga mĩgate, arĩa maarĩ a mũthamaki wa Misiri, arĩa maarĩ njeera, kĩarĩ kĩũ. Jusufu atoonire kũrĩ o rũciũ kĩroko, na akĩmona, nao maarĩ anyariire. Nake akĩũria anene a Firauni, arĩa maarĩ hamwe nake kũu njeera kwa mũthamaki wake, akiuga, Nĩ kĩĩ gĩtũmi mothiũ cianyu irĩ cia kĩeha ũmũthĩ? Nao makĩmwĩra atĩrĩ, nĩtuonete kĩroto, na ũrĩa ũtaũraga ndagĩ kuo; nake Jusufu akĩmeera atĩrĩ, githĩ ti kwa ũndũ wa Ngai ũtaũri wacio ũrĩ? Njĩrai ũhoro kũrĩ niĩ nĩ ũndũ ũcio. Nake mũnene wa arĩa maheaga ndibei akĩĩra Jusufu kĩroto gĩake, akiuga atĩrĩ, Thĩinĩ wa toro wakwa kwarĩ na mũthabibũ mbere yakwa. Thĩinĩ wa mũthabibũ kwarĩ na mĩri ĩtatũ, na ũcio nĩwarĩ ũkũraga, ũkaruta mathangũ, nacio ithĩnjũ cia thabibũ ikĩrĩ njĩru. Na gĩkombe kĩa Firaũni kĩarĩ guoko-inĩ gwakwa, na ngĩoya thabibũ, na ngĩmĩhiha thĩinĩ wa gĩkombe kĩu, na ngĩneana gĩkombe kĩu guoko-inĩ kwa Firaũni. Nake Jusufu akĩmwĩra atĩrĩ, Ũndũ ũyũ nĩguo ũtaũri waguo: mĩri ĩrĩa ĩtatũ nĩ mĩthenya ĩtatũ. Bado mĩthenya ĩtatũ, nake Firaũni nĩakaririkanĩra wĩra waku, na nĩagagũcookia wĩra-inĩ waku wa mũnene wa arĩa maheaga ndibei, na nĩũkaheana gĩkombe kĩa Firaũni guoko-inĩ gwake o ta ũrĩa watũire mbere rĩrĩa warĩ mũheani ndibei. No ririkana

ũhoro wakwa nĩ ũndũ waku mwene, rĩrĩa maũndũ magaagũthĩrĩra wega, na nĩũkanjĩka ũtugi, na nĩũkaririkana ũhoro wakwa kũrĩ Firaũni, na nĩũkanduta kuuma njeera ĩno. Nĩgũkorwo na ũici ndaiyirwo kuuma bũrũri wa Ahibirania, na gũkũ ndiigana gwĩka ũndũ o na ũrĩkũ, no mandikirie irima-inĩ rĩĩrĩ. Nake mũthondeki mũnene wa mĩgate onire atĩ nĩataũrire wega; nake akĩĩra Jusufu, na niĩ nĩndonire kĩroto: na nĩndeciiria itarũ cia ciondo cia mĩgate ndĩkuuĩte igũrũ rĩa mũtwe wakwa; Thĩinĩ wa kiondo kĩrĩa kĩarĩ igũrũ kuuma mĩthemba yothe ĩrĩa Firaũni arĩĩaga, wĩra wa mũthondeki wa mĩgate, nacio nyoni cia igũrũ nĩciarĩĩaga kuuma kiondo-inĩ kĩrĩa kĩarĩ igũrũ rĩa mũtwe wakwa. Gũcookia Jusufu akĩmwĩra, ũyũ nĩguo ũtaũri waguo: ciondo ithatũ, nĩ mĩthenya ĩtatũ; o na mĩthenya ĩtatũ, na Firaũni nĩakeheria mũtwe waku kuuma harĩ wee; na nĩagakũcuuria mũtĩ igũrũ, na nyoni cia igũrũ nĩikarĩa nyama ciaku kuuma harĩ wee. Nĩkwagĩrĩire mũthenya wa gatatũ, mũthenya ũcio warĩ wa gũciarwo kwa Firaũni, nake akĩhaarĩria iruga rĩa kũnyua ciana ciake ciothe; nake akĩririkana wĩra wa mũmĩnyuithania ndibei na wĩra wa mũthondeki wa mĩgate gatagatĩ-inĩ ka ciana ciake. Nake akĩcookia mũnene wa arĩa maheaga ndibei wĩra-inĩ wake, nake akĩnengera gĩkombe guoko-inĩ kwa Firauni. Mũthĩnji ũrĩa mũnene no aacuuragia, o ta ũrĩa Jusufu aataarĩirie. Na mũnene wa anyui a ndibei ndakĩririkana Jusufu, no akĩmũriganĩrwo.

41

Kwahaanire na thutha wa miaka igiri ya matuku, Firauni onire

kirooto, eeciiragia arumagire hau ruui-ini. Na rora, o ta kuuma rũũĩ-inĩ kwarĩ ng'ombe mũgwanja ikĩambata, nĩciarĩ njega mũhianĩro-inĩ, na ithuurĩtwo nyama-inĩ, na nĩciarĩ ikĩrĩithia kũu Achei. Ingĩ mũgwanja ng'ombe ciaambataga thuutha wa icio kuuma rũũĩ-inĩ, njũru mũhianĩro-inĩ, na njũhũ nyama-inĩ, na ciarĩithaga hakuhĩ na ng'ombe hũgũrũ-inĩ wa mũhuro wa rũũĩ. Na ng'ombe mũgwanja iria njũru na hĩnju mwĩrĩ ikĩrĩa ng'ombe mũgwanja iria njega mũhianĩre na iria njega mwĩrĩ, nake Firaũni akĩarahũka. Na akĩrota rĩa keerĩ, na ona magira mũgwanja ma ngano maarĩ makĩambata mũtĩ-inĩ ũmwe mathuurĩtwo na mega. Na rora, mĩtĩ mũgwanja mĩhĩnju na ĩrĩa yarĩtwo nĩ rũhuho yarĩ ĩkũmera hamwe nacio. Namo magira mũgwanja marĩa mahĩnju na maanangĩtwo nĩ rũhuho makĩmeria magira mũgwanja marĩa mathuurĩtwo na marĩa maiyũru, nake Firaũni akĩarahũka, na kwarĩ kĩroto. Kũgĩikara rũciinĩ, na ngoro yake ĩkĩnyariirĩka, na atũmĩte agĩĩta othe ataarĩri a Misiri, na othe arĩa oogĩ a kuo, na Firaũni akĩmeera kĩroto gĩake, na gũtiarĩ ũrĩa wamwĩraga kĩo Firaũni. Na mũnene wa ikombe aaragia kũrĩ Firaũni, akiuga, Mehia makwa nĩndĩrarikana ũmũthĩ. Firaũni nĩarakarire ciana ciake, na nĩatũikirie njeera, thĩinĩ wa nyũmba ya mũrũgamĩrĩri wa arugĩ, niĩ na mũrũgamĩrĩri wa arugĩ a mĩgate. Na tũonire kĩroto ithuĩ eerĩ ũtukũ ũmwe, niĩ na we, o ũmwe kũringana na kĩroto gĩake tũonire. Nĩ kwarĩ ho hamwe na ithuĩ mwanake mũndũ mũrũ wa Mũhibirania wa mũthĩ mũnene wa arugi, na tũkĩmwĩra, na akĩtũtaũrĩra. Kĩagĩkire na, o ta ũrĩa aatũtaũrĩire, ũguo noguo kĩagĩkire, niĩ ngĩcookio wĩra-inĩ wakwa, nake ũcio agĩcuurio. Atũma atũmĩte, Firaũni nĩetire Jusufu, nao makĩmũruta njeera-

inĩ, makĩmũenja, makĩgarũra nguo yake, nake agĩthiĩ kũrĩ Firaũni. Firaũni akĩĩra Jusufu atĩrĩ, Nĩnyonete kĩroto, na gũtirĩ mũndũ ũngĩkĩtaura. No rĩrĩ, nĩnjiguĩte ũhoro waku atĩ rĩrĩa ũiguaga kĩroto, nĩũngĩkĩtaura. Gũcookia no Jusufu kũrĩ Firaũni akiuga, Hatarĩ wa Ngai ndikũhota gũcookia ũhoro wa ũhonokio wa Firaũni. Firauni nĩaririe Jusufu, akiuga atĩrĩ, Thĩinĩ wa toro wakwa ndeciiragia atĩ nĩndarũgamĩte hũgũrũrũ-inĩ wa rũũĩ. Na o ta ũrĩa kuuma rũũĩ-inĩ ciaambataga ng'ombe mũgwanja njega mũhianĩro na nyamũre nyama-inĩ, na nĩ ciarĩithaga Achei. Na rĩrĩ ng’ombe mũgwanja ingĩ nĩciambataga thuutha wao kuuma rũũĩ-inĩ, njũru na irĩ ũũru mũno kũrora, na noru mwĩrĩ-inĩ, ta icio itarĩ ndona ta cio bũrũri wothe wa Misiri irĩ ũũru mũno kũrora. Nacio ng'ombe mũgwanja iria njũru na nyiihia ikĩrĩa ng'ombe mũgwanja cia mbere iria njega na iria thuurĩtwo. Na magĩtoonya thĩinĩ wa nda ciao, na matiamenyekana, tondũ magĩtoonya thĩinĩ wa nda ciao, na maitho mao maarĩ mooru, o ta kĩambĩrĩria-rĩ, no rĩrĩa ndokĩrire ngĩcooka ngĩkoma.
Nĩndonire rĩngĩ thĩinĩ wa toro wakwa, na o ta mĩtĩ mũgwanja ya ngano yarambataga thĩinĩ wa rũhonge rũmwe ĩiyũrĩte na nĩ njega; No mĩtĩ ĩngĩ mũgwanja ya ngano noru na ĩthuthĩtwo nĩ rũhuho yarameraga ĩnyiitanĩte nacio. Namo magira mũgwanja marĩa mahĩnju na marĩa maanangĩtwo nĩ rũhuho makĩmeria magira mũgwanja marĩa mega na marĩa maiyũru. Ndoiga nĩ ũndũ ũcio kũrĩ ataarĩri, na gũtiarĩ ũrĩa wanjĩĩraga ũhoro ũcio.
Nake Jusufu akĩĩra Firauni atĩrĩ, Kĩroto gĩa Firauni nĩ kĩmwe; maũndũ marĩa mothe Ngai ekaga, nĩonanie Firauni. Ng’ombe mũgwanja iria njega nĩ mĩaka mũgwanja, na magira mũgwanja macio mega nĩ mĩaka mũgwanja, kĩroto kĩa Firauni nĩ kĩmwe.

Nacio ng'ombe mũgwanja iria nũhũ, iria ciambatire thuutha wacio, nĩ mĩaka mũgwanja, na magira mũgwanja marĩa mahĩnju na maanangĩtwo nĩ rũhuho, nĩ mĩaka mũgwanja, gũgaatuĩka mĩaka mũgwanja ya ng'aragu. No kĩrĩa kiugo kĩrĩa ndoiga Firauni, indo ciothe Ngai ekaga, nĩonirie Firauni. Ona, mĩaka mũgwanja ya ũgaacĩru mũingĩ nĩĩroka bũrũri wothe wa Misiri. Nĩgũgooka mĩaka mũgwanja ya ng'aragu thutha wa maũndũ macio, na nĩmakaariganĩrwo ũiyũru ũrĩa ũgaakorwo Misiri yothe, na ng'aragu nĩĩkananga bũrũri. Na ti ũgaamenyo nĩũkamenyeka thĩ nĩ ũndũ wa ng'aragu ĩrĩa ĩgooka thuutha wa maũndũ macio, nĩgũkorwo nĩĩkaagĩa na hinya mũno. Nĩ ũndũ wa kũgĩa keerĩ kwa kĩroto kĩa Firauni maita meerĩ, ũhoro ũcio ũrĩa uumĩte kũrĩ Ngai nĩũgaatuĩka wa ma, na Ngai nĩakahiũha gwĩka ũguo. Rĩu nĩ ũndũ ũcio rora mũndũ mũũgĩ na ũrĩ na ũmenyo, na ũmũtue igũrũ rĩa bũrũri wa Misiri. Na Firauni nĩeke ũndũ ũcio, na nĩathuure anene a mabũrũri igũrũ rĩa bũrũri; na nĩmacookanĩrĩrie indo ciothe cia kũgĩa cia bũrũri wa Misiri wa mĩaka mũgwanja ya ũingĩ, na nĩmacookanĩrĩrie irio ciothe cia mĩaka mũgwanja ĩrĩa ĩroka ĩrĩa njega ĩno; na ngano nĩĩcookanĩrĩrio nĩ guoko kwa Firauni; irio nĩikũigwo thĩinĩ wa matũũra. Nacio irio iria ikaigwo bũrũri-inĩ nĩ ũndũ wa mĩaka mũgwanja ya ng'aragu, ĩrĩa ĩgaakorwo bũrũri wa Misiri, na bũrũri ndũkanangwo nĩ ng'aragu. Kiugo kĩu gĩakenagia Firauni, na andũ ake othe. Na Firaũni akĩĩra ciana ciake ciothe atĩrĩ, Tũtikũona mũndũ ta ũcio, ũrĩa ũrĩ na roho wa Ngai thĩinĩ wake? Firauni akĩĩra Jusufu atĩrĩ, Tondũ Ngai nĩakuonetie maũndũ maya mothe, gũtirĩ mũndũ mũũgĩ na mũmenyi gũgũkĩra. Wee ũgaatuĩka igũrũ rĩa nyũmba yakwa, na igũrũ rĩa kanua gaku

nĩgũgaathĩkĩra andũ akwa othe, no gĩtĩ kĩa ũnene nĩngakĩra waku niĩ. Nake Firauni akĩĩra Jusufu atĩrĩ, Ona, nĩngũgũtua wee ũmũthĩ igũrũ rĩa bũrũri wothe wa Misiri. Nake Firauni aruta mũrĩnga kuuma guoko-inĩ gwake, akĩũigĩrĩra guoko-inĩ kwa Jusufu, na akĩmũhumba nguo ya gatani njega, na akĩmũigĩrĩra mũgathĩ wa thahabu ngingo-inĩ yake. Nake akĩmũambatia igũrũ wa ngaari ya ita ya keerĩ yake, na mũhunjia akĩanĩrĩra mbere yake, nake akĩmũtua igũrũ wa bũrũri wothe wa Misiri. Firauni akĩĩra Jusufu atĩrĩ, Niĩ Firauni, hatarĩ wee gũtirĩ mũndũ ũgaaoya guoko gwake igũrũ rĩa bũrũri wothe wa Misiri. Nake Firaũni agĩĩta Jusufu rĩĩtwa rĩa Psontomfaneku, na akĩmũhe Asenathu mwarĩ wa Petefera mũthĩnjĩri-Ngai wa Heliopolisi atuĩke mũtumia wake. Joseph aarĩ na mĩaka mĩrongo ĩtatũ rĩrĩa arũgamire mbere ya Firaũni mũthamaki wa Misiri, nake Joseph akiuma mbere ya ũthiũ wa Firaũni, na agĩtuĩkanĩria bũrũri wothe wa Misiri. Nake thĩ ĩkĩruta itĩĩa mĩaka-inĩ mũgwanja ya ũingĩ. Na acookanĩrĩirie irio ciothe cia mĩaka mũgwanja, kũrĩa kwarĩ na ũingĩ thĩinĩ wa bũrũri wa Misiri, na aigire irio thĩinĩ wa matũũra, irio cia werũ wa itũũra cia mĩthiũrũrũ-inĩ yacio aigire thĩinĩ wacio. Nake Jusufu nĩacookanĩrĩirie ngano ta mũthanga wa iria mũingĩ mũno, o nginya ndangĩahotire gũtarwo, nĩgũkorwo gũtiarĩ mũigana. Nowe Josephu akĩgĩa na ariũ eerĩ mbere ya mĩaka mũgwanja ya ng'aragu gũkinya, arĩa Asenethu mwarĩ wa Petefera mũthĩnjĩri-Ngai wa Heliopolisi aaciarĩire. Jusufu nĩetuire rĩĩtwa rĩa irigithathi Manase; tondũ Ngai nĩanjĩkĩte riganĩre mathĩĩna makwa mothe, na mothe ma baba wakwa; na rĩĩtwa rĩa wa keerĩ nĩetuire Efiraimu; tondũ Ngai nĩandũmĩirie bũrũri-inĩ wa thĩĩna wakwa. Mĩaka

mũgwanja ya ũgaacĩru ĩrĩa yagĩire bũrũri wa Misiri nĩyahĩtũire. Na kĩambĩrĩirie mĩaka mũgwanja ya ng'aragu gũũka, o ta ũrĩa oigire Jusufu, na gũkĩgĩa ng'aragu thĩ yothe, no thĩ yothe ya Misiri kwarĩ na mĩgate. Nayo bũrũri wothe wa Misiri ũkĩgĩa ng'aragu, nao andũ makĩanĩrĩra kũrĩ Firauni nĩ ũndũ wa mĩgate, nake Firauni akĩĩra Amĩsiri othe atĩrĩ, Thiĩi kũrĩ Jusufu, na kĩrĩa gĩothe ekũmwĩra, mwĩkei. Nayo ng'aragu yarĩ igũrũ rĩa ũthiũ wa thĩ yothe, nake Jusufu akĩhingũra ikũmbĩ ciothe cia ngano, na akĩendia andũ othe a Misiri. Na mabũrũri mothe marokire Misiri kũgũra kũrĩ Jusufu, nĩgũkorwo ng'aragu nĩyatoirĩte bũrũri wothe.

42

Jakubu onete atĩ nĩ kũrĩ wendio kũu Misiri, akĩĩra ariũ ake atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũma mũrora ta mũtarĩ na wĩra? Atĩrĩrĩ, nĩnjiguĩte atĩ kũrĩ ngano kũu Misiri; ikũrũkai kũu, na mũtũgũrĩre irio nini, nĩguo tũtũũre muoyo na tũtikue. Ariũ a Jusufu ikũmi nĩmaikũrũkire kũgũra ngano kuuma Misiri; no Benjamini, mũrũ wa nyina na Jusufu, ndaamũtũmire hamwe na ariũ a ithe, nĩgũkorwo oigire atĩrĩ, kana ũndũ mũũru ũmũkore. Ariũ a Isiraeli nĩmookire kũgũra irio hamwe na andũ arĩa angĩ mookaga, tondũ kwarĩ na ng'aragu bũrũri wa Kaanani. Joseph nĩ aarĩ mwathi wa thĩ, ũyũ aendekagia andũ othe a thĩ. Nao ariũ a ithe wa Joseph maakinya, makĩmũinamĩrĩra, mothiũ mao ũkĩhutia thĩ. Kuona no Jusufu ariũ a ithe wake, akĩmamenya; na akĩĩtuĩka ta mũgeni harĩ o, na akĩmaarĩria na ciugo njũru; na

akĩmeera, mwoimire kũ? Nao makiuga atĩrĩ, kuuma bũrũri wa Kaanani gũgũra irio. Jusufu nĩamenyire ariũ a ithe wao; no o matiamuumenyire. Na Jusufu nĩaririkaniire irooto ciake iria oonire we mwene; na akĩmeera atĩrĩ, inyuĩ mũrĩ athigaani, mũokĩte nĩguo mũmenye njĩra cia bũrũri ũyũ. No makiuga atĩrĩ, aca, mwathani; ithuĩ ndungata ciaku nĩtwokire kũgũra irio. Ithuothe tũrĩ ariũ a mũndũ ũmwe; tũrĩ a thayũ, ciana ciaku ti athigaani. Akĩmeera no akĩmeera atĩrĩ, Aca, no nĩ makinya ma thĩ mwokire kuona. Nao makiuga, Ithuĩ tũrĩ ikũmi na igĩrĩ ciana ciaku ariũ a ithe ũmwe thĩ ya Kaanani; na rora ũrĩa mũnini arĩ hamwe na ithe witũ ũmũthĩ; nake ũrĩa ũngĩ ndarĩ ho. Nake Jusufu akĩmeera atĩrĩ, Ũndũ ũyũ nĩguo ndamwĩrire, ngĩmwĩra atĩrĩ, mũrĩ athigaani. Ũndũ ũyũ nĩguo ũkoonania atĩrĩ, nĩ ũndũ wa ũgima wa Firaũni, mũtikuuma haha, tiga mũrũ wa nyũkwa ũrĩa mũnini oke haha. Tũmai kuuma harĩ inyuĩ ũmwe, na mwoe mũrũ wa nyũkwa wanyu; inyuĩ na mũtwarwo nginya ciugo cianyu cioneke atĩ nĩ cia ma, kana mũraaria ma kĩhooto kana ti. No kana ti, nĩ ũgima wa Firaũni, ti-itherũ mũrĩ athigaani. Nake akĩmaiga njeera mĩthenya ĩtatũ. Akĩmeera no mũthenya wa gatatũ, Ĩkai ũndũ ũyũ, na nĩmũgũtũũra muoyo, nĩgũkorwo niĩ nĩndĩtigagĩra Ngai. Angĩkorwo mũrĩ na thayũ, mũrũ wa nyũkwa ũmwe nĩatigwo njeera-inĩ, no inyuĩ thiĩi mũrehe irio iria mũgũrĩte cia ngano yanyu. Na mũrehe mũrũ wa nyũkwa ũrĩa mũnini kũrĩ niĩ, na ciugo cianyu nĩikeetĩkio; no angĩkorwo ti ũguo, nĩmũgakua. Nao magĩĩka ũguo. Nao mũndũ o wothe akĩĩra mũrũ wa nyina, ĩĩ, tũrĩ na mehia nĩ ũndũ wa mũrũ wa ithe witũ, nĩgũkorwo tũtirikĩrĩirie mĩnyamaro ya ngoro yake, rĩrĩa aatũthaithaga, na tũtiigana kũmũthikĩrĩria, na nĩ ũndũ wa ũndũ

ũcio mĩnyamaro ĩno ĩũkĩte igũrũ riitũ. Gũcookia Rubeni akĩmeera atĩrĩ, githĩ ndiamwarĩirie, ngĩuga, mũtikaherithie kaana kau, na inyuĩ mũtiathikĩrĩria? Na rora, thakame yake nĩĩracarĩrio. No o matiamenyire atĩ Jusufu nĩaiguaga, tondũ mũtaũri aarĩ gatagatĩ kao; na Jusufu aagarũrũkire kuuma kũrĩ o, akĩrĩra; na rĩngĩ agĩkuhĩrĩria kũrĩ o, na akĩmaarĩria; na akĩoya Simeoni kuuma kũrĩ o, na akĩmuoha mbere yao. Jusufu nĩathire atĩ maiyũrie indo ciao cia ngano, na betha yao ĩhũthĩrwo o mũndũ thĩinĩ wa ikũnia rĩake, na mahe irio cia rũgendo, na gũkĩgĩtuĩka kũrĩ o ũguo. Na maigĩrĩra ngano igũrũ rĩa ndigiri ciao, makiuma kũu. Mũndũ ũmwe athuura ihũndĩ rĩake nĩguo ahe ndigiri ciake irio, harĩa maaraikarire, nake akĩona mũhĩndo wa betha yake ũrĩ kanua-inĩ ka ihũndĩ rĩu. Nake akĩĩra ariũ a ithe wake atĩrĩ, Betha yakwa nĩnjookeretio, na ta, ĩrĩ haha mũhuko-inĩ wakwa. Ngoro ciao ikĩgega, nao makĩinainwo harĩ ũmwe na ũrĩa ũngĩ, makiuga atĩrĩ, Nĩ atĩa ũndũ ũyũ Ngai ekĩte ithuĩ? Nao magĩũka kũrĩ Jakubu ithe wao bũrũri-inĩ wa Kaanani, na makĩmwĩra maũndũ mothe marĩa meekĩkire kũrĩ o, makiuga atĩrĩ, Mũndũ ũcio mwathi wa bũrũri nĩatwaragĩria na ũũru, na agĩtũikia njeera, ta andũ a gũcũthĩrĩria bũrũri. Twoigire no harĩ atĩrĩ, Ithuĩ nĩ tũrĩ a thayũ, tũtirĩ athigaani. Ithuĩ tũrĩ ariũ a ithe ikũmi na eerĩ, ariũ a ithe witũ; ũmwe ndarĩ ho, nake ũrĩa mũnini arĩ hamwe na ithe witũ ũmũthĩ bũrũri wa Kanani. Mũndũ ũcio mwathi wa bũrũri nĩatwĩrire atĩrĩ, Ũũ nĩguo ngũmenya atĩ mũrĩ na thayũ: tigai mũrũ-wa-nyina ũmwe haha na niĩ, na inyuĩ mwoe ũgũri wa ngano ya nyũmba yanyu mũthiĩ. Na mũreherei harĩ niĩ mũrũ wa nyũkwa ũrĩa mũnini, na nĩngamenya atĩ ti athigaani mũrĩ, no atĩ mũrĩ andũ a thayũ, na

mũrũ wa nyũkwa nĩngamũcookeria inyuĩ, na nĩmũgwendia bũrũri-inĩ ũcio. Nĩkwagĩrĩire rĩrĩa maatuagĩra makũnia mao, na kĩohe kĩa betha kĩa o mũndũ kĩarĩ thĩinĩ wa ikũnia rĩake; na nĩmonire tũohe twa betha yao o ene na ithe wao, na makĩĩtigĩra. Jakubu ithe wao akĩmeera atĩrĩ, nĩmũnduĩte ciana; Jusufu ndarĩ ho, Simeoni ndarĩ ho, na nĩmũkuoya Benjamini? Maũndũ maya mothe mekĩkire igũrũ rĩakwa. Rubeni akĩĩra ithe wao atĩrĩ, Ũraga ariũ akwa eerĩ akorwo ndikamũrehere kũrĩ wee. Mũnengere moko-inĩ makwa, na niĩ nĩngamũcookia kũrĩ wee. Ũcio akiuga atĩrĩ, Ti mũriũ wakwa agatharũka hamwe na inyuĩ, tondũ mũrũ wa nyina nĩakuire, na we mwene nĩatigarĩtio arĩ wiki. Gũgaakoreka ahinyĩrĩrio njĩra-inĩ ĩrĩa mũngĩthiĩ, na mũkaharũria ũkũrũ wakwa hamwe na kĩeha gũthiĩ kũrĩ Kuzimu.

43

No ng’aragu ĩkĩongerereka thĩ-inĩ. Kĩagĩkĩka rĩrĩa maarĩkirie kũrĩa ngano ĩrĩa marehete kuuma Misiri, nake ithe wao akĩmeera atĩrĩ, Thiĩi rĩngĩ mũgatũgũrĩre irio nini. Juda akĩmwĩra atĩrĩ, Mũndũ ũcio mwathi wa bũrũri nĩatũkaanĩrĩire na kĩĩranĩro kĩnene, akiuga atĩrĩ, Mũtigũkĩona ũthiũ wakwa angĩkorwo mũrũ-wa-nyũkwa wanyu ũrĩa mũnini ndagũkorwo hamwe na inyuĩ. Kĩguo ti-nĩ ũratũma mũrũ wa ithe witũ hamwe na ithuĩ, nĩtũkũikũrũka, na nĩtũkũgũgũrĩra irio. Angĩkorwo ndũgũtũma mũrũ wa ithe witũ hamwe na ithuĩ, tũtigũthiĩ, nĩgũkorwo mũndũ ũcio aatwĩrire, akiuga atĩrĩ, mũtigũkĩona

ũthiũ wakwa, angĩkorwo mũrũ wa ithe wanyu ũrĩa mũnini ndagũkorwo hamwe na inyuĩ. Isiraeli akiuga atĩrĩ, Mwanjĩkire ũũru nĩkĩ, kũmwĩra mũndũ ũcio atĩ mũrĩ na mũrũ wa nyũkwa? Nao makiuga atĩrĩ, mũndũ ũcio nĩatũũririe mũno ithuĩ na rũciaro rwitũ, akiuga atĩrĩ, baba wanyu nĩ o muoyo, na mũrĩ na mũrũ wa nyũkwa? Nĩtũkĩmwĩra kũringana na kũũria gwake kũu. Tũtingĩamenyire atĩ nĩakoiga atĩrĩ, rehei mũrũ wa nyũkwa wanyu? Juda akiuga kũrĩ Isiraeli ithe wake, Tũma kaana hamwe na niĩ; na twarĩkia kũrũgama nĩtũthiĩ, nĩguo tũtũũre muoyo na tũtikaue ithuĩ, na wee, na indo ciitũ. Niĩ no ngwetereire we, ũmũcarie kuuma moko-inĩ makwa. Angĩkorwo ndikamũrehere harĩ wee, na ndĩmũrũgamie mbere yaku, nĩngũkorwo ndĩhĩtĩirie harĩ wee matukũ mothe. Kũngĩkorwo ti tondũ twathiĩte bũrũri, nĩtũngĩkorwo nĩtũcoketie maita meerĩ. Isiraeli ithe wao akĩmeera atĩrĩ, angĩkorwo ũguo nĩguo kũrĩ, ĩkai ũũ: oyai kuuma kũrĩ maciaro ma thĩ mũciĩkĩre indo-inĩ cianyu, na mũrehithie mũndũ ũcio iheo cia mũtĩ wa rũtĩna, na ũũkĩ, na ũbumba, na manemane, na mũtĩ wa terebinthu, na njũgũ. Na mũkuue betha maita meerĩ moko-inĩ manyu, betha ĩrĩa yacookithirio thĩinĩ wa ikũnia cianyu mũmĩcookie mũrĩ nayo, kũrĩ ũguo ndĩkahaana ta ihĩtia rĩa kwaga ũmenyo. Nao mũrũ wa nyũkwa wanyu mũmũoe, na mũkĩrĩte mũikũrũke kũrĩ mũndũ ũcio. Ngai wakwa aheane inyuĩ wega mbere ya mũndũ ũcio na arekererie mũrũ wa thoguo ũrĩa ũmwe, na Benjamini, niĩ-rĩ, tondũ o ta ũrĩa ndĩ mũtheri wa ciana, ndĩ mũtheri wa ciana. Rĩrĩa andũ acio maarĩkĩtie kũoya iheo icio na betha ĩrĩa mĩigana ĩĩrĩ na moko-inĩ mao, hamwe na Benjamini, na kũruta, magĩikũrũka magĩthiĩ Misiri, na makĩrũgama mbere ya Jusufu. Onire no Jusufu moone,

na Benjamini muriũ wa nyina ũrĩa ũmwe, na akĩĩra ũrĩa warĩ igũrũ rĩa nyũmba yake, Toonyia andũ acio thĩinĩ wa nyũmba, na ũthĩnje magongona, na ũhaarĩrie, nĩgũkorwo hamwe na niĩ nĩmakarĩa andũ acio mĩgate mũthenya wa mũthenya. Mũndũ ũcio eekire o ta ũrĩa Jusufu oigire, na akĩrehithia andũ acio thĩinĩ wa nyũmba ya Jusufu. Rĩrĩa andũ acio moonire atĩ nĩmatoonyithĩtio nyũmba-inĩ ya Jusufu, makiuga, Nĩ ũndũ wa betha ĩrĩa yacookithĩtio ikũnia-inĩ ciitũ kĩambĩrĩria-inĩ, ithuĩ nĩtũratoonyithio, nĩguo matũthitange na matũtharĩkĩre, nĩguo matũoe tũtuĩke ndungata, na ndigiri ciitũ. Maakinya harĩa kũrĩ mũndũ ũrĩa warĩ igũrũ rĩa nyũmba ya Jusufu, nao makĩmwarĩria kĩhingo-inĩ kĩa nyũmba, makiuga atĩrĩ, nĩtũrabatara, mwathi; twoikũrũka kĩambĩrĩria-inĩ kũgũra irio. Nĩkwagĩrĩire rĩrĩa tũokire kũrĩa gũtharia, na tũatumũra mĩhuko iitũ, na rĩĩrĩ betha ya o mũndũ yarĩ thĩinĩ wa mũhuko wake, betha iitũ na ũritũ tũmĩcookerie rĩu moko-inĩ maitũ. Na betha ĩngĩ tũrehire hamwe na ithuĩ ene, nĩguo tũgũre irio, tũtimenyete nũũ ũikĩrire betha thĩinĩ wa ikũnia ciitũ. Akĩmeera atĩrĩ, ũtugi kũrĩ inyuĩ, mũtigetigĩre, Ngai wanyu, na Ngai wa maithe manyu, nĩamũheire igĩĩna thĩinĩ wa ikũnia cianyu, na betha yanyu ĩrĩ na gĩtĩĩo nĩnyitĩte, nake akiumĩria Simeoni kũrĩ o. Nake akĩrehe maaĩ ma gũthamba magũrũ mao, na akĩhe irio cia kũrĩithia ndigiri ciao. Nĩmahaarĩirie iheo kũrũgama rĩa ũka wa Jusufu wa mũthenya barigici, nĩgũkorwo nĩmaiguire atĩ kũu nĩarĩ hakuhĩ kũrĩa irio. Nake Josephu agĩtoonya thĩinĩ wa nyũmba, nao makĩmũrehera iheo iria maarĩ nacio moko-inĩ mao thĩinĩ wa nyũmba, nao makĩmũinamĩrĩra ũthiũ-inĩ nginya thĩ. Nowe akĩmooria atĩrĩ, mũrĩ atĩa? Nake akĩmeera atĩrĩ, nĩ mũgima ithe

wanyu mũkũrũ ũrĩa mwoigire? Nĩ arĩ o muoyo? Nao makiuga, Mũriũ waku ithe witũ nĩ mũgima, aratũũra muoyo. Nake akiuga, mũndũ ũcio nĩarathimwo nĩ Ngai; na maarĩkia kwĩinamĩrĩria makĩmũinamĩrĩra. Naarĩkĩra maitho make Jusufu, onire Benjamini mũrũ wa nyina, nake akiuga, ũyũ nĩwe mũrũ wa nyũkwa ũrĩa mũnini ũrĩa mwaririe atĩ nĩmũkamũrehe kũrĩ niĩ? Nake akiuga, Ngai arokũiguĩra tha, mwana. Jusufu nĩatũũrĩtwo, nĩgũkorwo nda yake nĩyagarũrũkaga nĩ ũndũ wa mũrũ wa nyina, na nĩacarĩtie kũrĩra, no aatoonyire nyũmba ya thĩinĩ, akĩrĩra kũu. Na thuutha wa gwĩthamba ũthiũ, athiĩte nja akĩĩgitĩria, na akiuga, igai mĩgate. Nao makĩigĩra mbere yake we wiki, na o ene o ene, na Amĩsiri arĩa maarĩĩanagĩra hamwe nake o ene, tondũ Amĩsiri matingĩahotire kũrĩĩanĩra hamwe na Ahibirania mĩgate, nĩgũkorwo nĩ kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ Amĩsiri. Nao magĩikara mbere yake, ũrĩa wa irigithathi kũringana na ũhoro wa irigithathi wake, na ũrĩa mũnini kũringana na ũnini wake, nao andũ makĩgega o mũndũ kũrĩ mũrũ wa nyina. Maarutire igai kuma harĩ wake kũrĩ o ene, nayo igai rĩa Benjamini rĩanenehetio gũkĩra igai ciothe cia arĩa angĩ maita matano gũkĩra icio ciao, nao makĩnyua na makĩrĩĩo hamwe nake.

44

Nake Jusufu nĩathanire ũrĩa warĩ igũrũ rĩa nyũmba yake, akiuga atĩrĩ, Iyũriai mĩhuko ya andũ irio kũringana na ũrĩa mangĩhota gũkuua, na mũikie betha ya o ũmwe kanua-inĩ ka mũhuko

wake. Na ikombe rĩakwa rĩa betha mwĩkĩre mũhuko-inĩ wa ũrĩa mũnini, na thogora wa ngano yake, nakĩo gĩkĩhinga kũringana na kiugo kĩa Jusufu, o ta ũrĩa oigire. Rũciinĩ gũtuka, nao andũ makĩrehwo mathiĩ o ene hamwe na ndigiri ciao. Rĩrĩa maathiire nja moimĩte itũũra-inĩ rĩu, matiarĩ maraihĩrĩirie kũraya, nake Jusufu akĩĩra ũrĩa warĩ mũrori wa nyũmba yake atĩrĩ, Ũkĩra ũmarũmĩrĩre andũ acio, na rĩrĩa ũkaamakinyĩra, ũmeere atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte mũrĩhe ũũru handũ ha wega? Nĩ kĩĩ mweire gĩkombe gĩakwa kĩa betha? Githĩ ũyũ ti ũrĩa mwathi wakwa anyuuaga thĩinĩ waguo? Nowe we mwene aragũraga na ũragũri thĩinĩ wake. Maũndũ ma ũũru nĩmũrĩkĩtie marĩa mwĩkĩte. Ona o nĩ aamonire, akĩmeera kũringana na ciugo icio. Nao makĩmwĩra atĩrĩ, nĩ kĩĩ gĩtũmaga mwathi aarie kũringana na ciugo ici? Tiguo ciana ciaku ciĩke kũringana na kiugo gĩkĩ. Akorwo betha ũrĩa twonire thĩinĩ wa ihũũra ciitũ tũgũcookeria harĩ wee kuuma bũrũri wa Kaanani, tũngĩhota atĩa kũiya betha kana thahabu kuuma nyũmba ya mwathi waku? Harĩa ũrĩa ũngĩona gĩkombe kĩa ciana ciaku, nĩakue; na ithuĩ o na tũgaatuĩka ndungata cia mwathi witũ. Nowe akiuga, na rĩu, ta ũrĩa mũroiga, ũguo nĩguo gũgaatuĩka; mũndũ ũrĩa gĩkombe kĩrĩonwo harĩ we, nĩagatuĩka ndungata yakwa no inyuĩ mũgatuĩka atheru. Na makĩhiũha, na makĩharũrũra o mũndũ ikũnia rĩake thĩ, na makĩhingũra o mũndũ ikũnia rĩake. Nĩathimire ambĩrĩria kuuma kũrĩ mũkũrũ, nginya agĩkinya kũrĩ mũnini. Nake onire gĩkombe thĩinĩ wa mũhuko wa Benjamini. Nao magĩtembũranga nguo ciao, na o mũndũ akĩigĩrĩra ikũnia rĩake igũrũ wa ndigiri yake, nao magĩcooka itũũra-inĩ inene. Judah na ariũ a ithe wake nĩmatoonyire kũrĩ Joseph rĩrĩa aarĩ o ho, nao makĩĩgũithia thĩ

mbere yake. Jozefu akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ kĩndũ gĩkĩ mwĩkĩte? Kaĩ mũtiũĩ atĩ mũndũ nĩaragũraga na ũragũri, ta niĩ? Juda akiuga, nĩ atĩa tũcookerie mwathi ũcio, kana nĩ atĩa tũkwarie, kana nĩ atĩa tũtherie? Ngai nowe onire waganu wa ciana ciaku; ona ithuĩ tũrĩ ndungata kũrĩ mwathi witũ, ithuĩ ene, na ũrĩa gĩkombe kĩonirwo harĩ we. Jusufu akiuga, kũreke gũtuĩka harĩ niĩ gwĩka ũhoro ũyũ; mũndũ ũrĩa gĩkombe kĩonekire harĩ we, we mwene agaatuĩka ndungata yakwa; inyuĩ no mwambate na thayũ kũrĩ ithe wanyu. Juda akĩmũkuhĩrĩria akiuga, Nĩndagũthaitha, mwathi; reke ndungata yaku yarie kiugo mbere yaku, na ndũkanakĩrĩre ndungata yaku, nĩgũkorwo wee ũrĩ o ta Firauni. Mwathani, wee woririe ciana ciaku, ukiuga, kana muri na ithe kana mwana wa nyina. Na tũkĩĩra mwathi, tũrĩ na ithe mũkũrũ, na kaana ka ũkũrũ wake kanini kũrĩ we, na mũrũ wa nyina nĩakuire, nake we wiki nĩatigarire nyina wake, na ithe nĩamwendete. Nawe ũkĩĩra ndungata ciaku, mũmũrehere kũrĩ niĩ, na nĩngamũmenyerera. Nacio twarĩire mwathi, kaana ndangĩhota gũtiga ithe wakĩo; no angĩtiga ithe, nĩagakua. Wee no werire ciana ciaku atĩrĩ, angĩkorwo mũrũ wa nyũkwa ũrĩa mũnini ndagĩikũrũka hamwe na inyuĩ, mũtigacooka kuona ũthiũ wakwa. Nĩkwagĩire rĩrĩa twaambatire kũrĩ mũndũ waku ithe witũ, tũkĩmwĩra ciugo cia mwathi witũ. Ithe witũ akiuga atĩrĩ, thiĩi rĩngĩ mũgatũgũrĩre irio nini. Ithuĩ na tũkiuga atĩrĩ, ti tũkũhota gũikũrũka, no angĩkorwo mũrũ wa ithe witũ ũrĩa mũnini nĩaikũrũka hamwe na ithuĩ, nĩtũgaikũrũka, nĩgũkorwo ti tũkũhota kuona ũthiũ wa mũndũ ũcio, mũrũ wa ithe witũ ũrĩa mũnini atarĩ hamwe na ithuĩ. Nĩoigire mũrũ waku ithe witũ kũrĩ ithuĩ, inyuĩ nĩmũũĩ atĩ eerĩ nĩanjiarĩire mũtumia, na ũmwe

nĩoimire harĩ niĩ; na mũkiuga atĩ nĩarĩĩtwo nĩ nyamũ cia gĩthaka, na ndirĩ ndĩmuonete nginya rĩu. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio mwoe na ũyũ kuuma ũthiũ-inĩ wakwa, na kũmũkore ũhoro mũũru njĩra-inĩ, nĩmũkũharũrũkia ũkũrũ wakwa na kĩeha thĩinĩ wa mbĩrĩra. Rĩu nĩ ũndũ ũcio angĩkorwo nĩngũtoonya kũrĩ mwana waku, ũrĩa ũrĩ ithe witũ, na kaana kau gatikorwo hamwe na ithuĩ, na roho yake ĩcunjuurĩte kuuma kũrĩ roho ya kaana kau, na nĩgũkorwo rĩrĩa akona kaana kau gatikorwo hamwe na ithuĩ, nĩagakua, na ciana ciaku nĩikaharũrũkia ũkũrũ wa mwana waku, ũrĩa ũrĩ ithe witũ, na kĩeha gũthiĩ Kuzimu. Nĩgũkorwo mũrũ waku kuuma kũrĩ ithe nĩamũkĩrĩte kaana kau, akiuga, angĩkorwo ndikamurehera kũrĩ wee, na ndĩmũrũgamie mbere yaku, nĩngũkorwo ndĩhĩtĩtie kũrĩ ithe matukũ mothe. Rĩu nĩ ũndũ ũcio nĩngũikara harĩ wee mwana handũ ha kaana kau, ndungata ya mwathi; no kaana kau nĩkĩambate hamwe na ariũ a ithe. Nĩ atĩa nĩgũkorwo nĩngwambata thiĩ kũrĩ ithe, kaana gatarĩ hamwe na ithuĩ? Nĩguo ndikone ũũru ũrĩa ũkoonana baba wakwa.

45

Nake Jusufu ndaahotire gwĩtiiria andũ othe arĩa maarũgamĩte harĩ we, no oigire, umaniai andũ othe kuuma harĩ niĩ, na gũtiarĩ mũndũ o na ũmwe warũgamĩte harĩ Jusufu, rĩrĩa eemenyithanagia kũrĩ ariũ a ithe. Na akĩrekereria mũgambo akĩrĩra, nao andũ othe a Misiri makĩigua, na ũhoro ũcio ũkĩiguuo nyũmba-inĩ ya Firaũni. Jozefu akiuga kũrĩ ariũ a ithe

ake, Nĩ niĩ Jozefu; baba wakwa no arĩ muoyo? Na ariũ a ithe matiahotire kũmũcookeria ũhoro; nĩgũkorwo nĩmainainĩtwo. Oigire no Jusufu kũrĩ ariũ a ithe wake, Mũkuhĩrĩrie kũrĩ niĩ, nao makĩmũkuhĩrĩria, nake akiuga, Niĩ ndĩ Jusufu mũrũ wa ithe wanyu, ũrĩa mwendirie Misiri. Rĩu nĩ ũndũ ũcio mũtikaigue kĩeha, kana ũndũ mũritũ ũmũiguĩke kũrĩ inyuĩ, atĩ mwandendirie kũu, nĩgũkorwo nĩ ũndũ wa muoyo Ngai aatũmire mbere yanyu. Ũyũ nĩgũkorwo nĩ mwaka wa keerĩ wa ng'aragu thĩ-inĩ, na nĩ kũrĩ na mĩaka ĩngĩ ĩtano ĩtigaru, thĩinĩ wayo gũtikagĩa na kũrĩma, kana kũgetha; Nĩgũkorwo Ngai nĩandũmire mbere yanyu, nĩguo mũtigwo matigari thĩ-inĩ, na nĩguo ndĩmũrere matigari manene. Rĩu nĩ ũndũ ũcio ti inyuĩ mwandũmire haha, no nĩ Ngai, nake akanjĩka ta ithe wa Firaũni, na mwathi wa nyũmba yake yothe, na mũthamaki wa bũrũri wothe wa Misiri. Mũhĩĩhĩre nĩ ũndũ ũcio mwambate kũrĩ baba wakwa, na mwĩre atĩrĩ, maũndũ maya nĩmo moigaga mũriũ waku Jusufu; Ngai nĩandũmĩte mwathi wa bũrũri wothe wa Misiri; ikũrũka nĩ ũndũ ũcio kũrĩ niĩ, na ndũgatikare; Na nĩũgatũũra bũrũri wa Gosheni wa Arabia; na nĩũgakorwo ũrĩ hakuhĩ na niĩ wee, na ariũ aku, na ariũ a ariũ aku, ng'ondu ciaku, na ng'ombe ciaku, na indo ciothe iria ũrĩ nacio. Nĩngũkũrera kũu, nĩgũkorwo kũrĩ na mĩaka ĩngĩ ĩtano ya ng'aragu, nĩguo wee na ariũ aku na indo ciaku ciothe mũtikananiinwo. Taarĩ, maitho manyu nĩmoonaga, na maitho ma Benjamini mũrũ wa maitũ wakwa, atĩ nĩ kanua gakwa kĩrĩa kĩramwarĩria. Menyai ithe wakwa riiri wakwa wothe ũrĩa ũrĩ kũu Misiri, na indo ciothe iria mũrona, na mũhiũhe mũmũrehe gũkũ. Nake akĩgwa ngingo-inĩ ya Benjamini mũrũ wa nyina,

akĩmũrĩrĩra, nake Benjamini akĩmũrĩrĩra arĩ ngingo-inĩ yake. Na aarĩkia kũmumunya ariũ a ithe othe, akĩrĩra igũrũ rĩao, na thuutha wa maũndũ macio, ariũ a ithe makĩaria nake. Na mũgambo ũcio nĩwaiguirwo mũno ũgĩkinya nyũmba-inĩ ya Firauni, makiuga atĩrĩ, ariũ a ithe wa Jusufu nĩmokĩte, nake Firauni akĩkena hamwe na ndungata yake. Firauni akĩĩra Jusufu atĩrĩ, Ĩra ariũ a thoguo ũũ: Ĩkai ũũ, iyũriai mĩrigo yanyu, na mũthiĩ bũrũri wa Kaanani. Na mũkuoya baba wanyu na indo cianyu, mũũke kũrĩ niĩ, na nĩngamũhe indo ciothe cia ega cia Misiri, na mũkaarĩa mũthiũ wa thĩ. Wee atha ũrĩa maũndũ maya: kũoya harĩ o ngaari kuuma bũrũri wa Misiri kũrĩ ciana cianyu, na kũrĩ atumia anyu; na mwarĩkia kuoya ithe wanyu mũũke. Nacio mũtikahonokie maitho-inĩ ma indo cianyu, nĩgũkorwo indo ciothe njega cia Misiri igaatuĩka cianyu. Nao ariũ a Isiraeli mekire ũguo; nake Jusufu amahe ngaari kũringana na ũrĩa waririo nĩ Firaũni mũthamaki; na amahe irio cia njĩra; Nake othe amahe nguo igĩrĩ igĩrĩ; no Benjamini amuhe thahabu magana matatũ, na nguo ithano cia kũgarũrana. Nake kũrĩ ithe wake atũmire o ta ũguo, na ndigiri ikũmi ikuuaga indo ciothe njega cia Misiri, na nyũmbũ ikũmi ikuuaga mĩgate ya ithe wake nĩ ũndũ wa rũgendo. Atũmire nja ariũ a ithe, nao nĩmathiire, nake akĩmeera atĩrĩ, Mũtikarakare mũrĩ njĩra-inĩ. Nao makĩambata kuuma Misiri, na magĩũka bũrũri-inĩ wa Kaanani kũrĩ Jakubu ithe wao. Nao makĩmwĩra makiuga atĩ, Mũriũ waku Jusufu nĩ muoyo, na we nĩwe wathanaga bũrũri wothe wa Misiri. Nake Jakubu akĩgega meciiria-inĩ make, nĩgũkorwo ndaametĩkirie. Nao makĩmwĩra maũndũ mothe marĩa maarĩtio nĩ Jusufu, marĩa mothe aameerire. Rĩrĩa oonire

ngaari icio Jusufu aatũmĩte nĩguo amũkuue, roho wa Jakubu ithe wao nĩwarahũrire. Isiraeli akiuga atĩrĩ, ũndũ ũyũ nĩ mũnene harĩ niĩ, angĩkorwo Jusufu mũrũ wakwa arĩ o muoyo, nĩngũthiĩ ndĩmuone ndaanakua.

46

Kũruta gũthiĩ, Isiraeli we mwene na indo ciothe ciake, okire gĩthima-inĩ kĩa mwĩhĩtwa, na arutire igongona kũrĩ Ngai wa ithe wake Isaaka. Ngai akĩaria na Isiraeli thĩinĩ wa kĩoneki kĩa ũtukũ, akiuga atĩrĩ, Jakubu, Jakubu, nake akĩũria atĩrĩ, Nĩ atĩa? Nake akĩmwĩra atĩrĩ, nĩ niĩ ndĩ Ngai wa maithe maku, ndũgetigĩre gũikũrũka Misiri, nĩgũkorwo nĩngagũtua rũrĩrĩ inene kũu. Na nĩngũikũrũka hamwe nawe Misiri, na nĩngũkũrehe kũu mũthia-inĩ, na Jusufu nĩakahumbĩra moko make igũrũ rĩa maitho maku. Jakubu akĩrũka kuuma gĩthima-inĩ kĩa mwĩhĩtwa, nao ariũ a Isiraeli makĩoya ithe wao, na mĩrigo, na atumia ao, makĩmaigĩrĩra igũrũ wa ngaari iria Jusufu aatũmĩte nĩguo imũkuue. Nao mekuoya indo ciao na indo ciothe iria meegwatirie kuuma bũrũ wa Kanana, matonyire Misiri, Jakubu na rũciaro rwake ruothe hamwe nake. Ariũ, na ariũ a ariũ ake hamwe na we; airĩtu, na airĩtu a airĩtu ake; na rũciaro rwake ruothe nĩatongoretie Misiri. Ici nĩcio marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli arĩa matoonyire Misiri hamwe na Jakubu ithe wao. Jakubu na ariũ ake; irigithathi rĩa Jakubu, Rubeni. Ariũ a Rubeni maarĩ Enoku, na Palu, na Asironi, na Karimi. Ariũ a Simeoni maarĩ Jemueli, na Jamini, na Ehudi, na Jakini, na Zohara, na Sauli

mũriũ wa mũndũ-wa-nja Mukaanani. Ariũ a Levi maarĩ Gerishoni, Kathu, na Merari. Ariũ a Judah maarĩ Er, na Onan, na Shiloh, na Phares, na Zara, no Er na Onan maakuire bũrũri wa Canaan, nao ariũ a Phares maarĩ Hezron na Hamul. Ariũ a Issachar maarĩ Tola, na Phua, na Hashum, na Shimron. Ariũ a Zebuluni maarĩ Seredi, na Angĩ, na Akoeli. Aya nĩ ariũ a Lea, arĩa aamũciarĩire Jakubu kũu Mesopotamia ya Syria, na Dina mwarĩ wake. Othe mĩoyo, ariũ na airĩtu, maarĩ mĩrongo ĩtatũ na atatũ. Ariũ a Gadi maarĩ Saphoni, na Angisi, na Sannisi, na Thasobani, na Aedeis, na Aroedeis, na Areeleis. Ariũ a Asheri maarĩ Imna, Ishva, na Ieuli, na Beria, na Sara mwarĩ wa nyina wao. Ariũ a Beria maarĩ Chobor na Melkiil. Aya nĩo ariũ a Zilpah, ũrĩa Laban aaheanire Leah mwarĩ wake, ũrĩa aciarĩire aya kũrĩ Jakubu, mĩoyo ikũmi na itandatũ. Ariũ a Rakeli mũtumia wa Jakubu maarĩ Jusufu na Benjamini. Nĩmagĩtuĩka ariũ a Jusufu thĩinĩ wa bũrũri wa Misiri, arĩa aamũciarĩire Asenethi mwarĩ wa Potifera mũthĩnjĩri-Ngai wa Heliopolisi, nĩo Manase na Efiraimu. Nĩmagĩtuĩka ariũ a Manase, arĩa aamũciarĩire thuriya yake ĩrĩa Suriata, nĩwe Makiri. Makiri nĩaciarire Gileadi. Ariũ a Efiraimu mũrũ wa nyina na Manase maarĩ Suthelaha na Tahani. Ariũ a Suthelaha maarĩ Edomu. Ariũ a Benjamini maarĩ Bala na Bokori, na Asibeli. Nao ariũ a Bala matuĩkire Gera, na Noemani, na Ankisi, na Rosho, na Mafimu; nake Gera nĩaciarire Aradi. Aya nĩo ariũ a Rakeli, arĩa aaciarĩire Jakubu, othe mĩoyo ikũmi na inyanya. Ariũ a Dan aarĩ Asom. Nao ariũ a Naphtali maarĩ Asiel, na Guni, na Izhar, na Shillem. Aya nĩ ariũ a Ballas, ũrĩa Labani aaheanire Rakeli mwarĩ wake, ũrĩa aaciarĩire aya kũrĩ Jakobo, roho ciothe mũgwanja. Andũ othe arĩa matoonyire hamwe na

Jakubu bũrũri wa Misiri, arĩa moimire njata-inĩ ciake, tiga atumia a ariũ a Jakubu, andũ othe, mĩrongo ĩtandatũ na atandatũ; nao ariũ a Jusufu arĩa maaciarĩirwo nĩwe bũrũri wa Misiri, andũ kenda. Andũ othe a nyũmba ya Jakubu, arĩa matoonyire hamwe na Jakubu kũu Misiri, maarĩ andũ mĩrongo mũgwanja na atano. Nowe Judah nĩatũmire mbere yake kũrĩ Joseph, nĩguo atũngane nake kũu itũũra-inĩ rĩa Ng'aragu, bũrũri-inĩ wa Ramesese. Jusufu aarĩkia kũoha ngaari ciake cia ita, akĩambata athiĩ gũtũngana na Isiraeli ithe wake kũu itũũra-inĩ rĩa Heroni, na aarĩkia kuonekana harĩ we, akĩmũgũithĩra ngingo-inĩ, na akĩrĩra mũno. Nake Isiraeli akĩĩra Josephu atĩrĩ, Rĩu no hote gũkua, tondũ nĩnyonete ũthiũ waku, na wee ũrĩ o muoyo. Nake Jusufu akĩĩra ariũ a ithe atĩrĩ, Nĩngwambata njĩĩre Firaũni, na nĩngũmwĩra atĩrĩ, Ariũ a ithe na nyũmba ya baba, arĩa maarĩ bũrũri wa Kaanani, nĩmokĩte kũrĩ niĩ. Andũ acio nĩ arĩithi, nĩgũkorwo maarĩ arĩithi a mahiũ, na nĩmarehete mahiũ mao, na ng'ombe, na indo ciao ciothe. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio Firauni amwĩta inyuĩ, na oige kũrĩ inyuĩ, Wĩra wanyu nĩ ũrĩkũ? Mũkiuga, Ithuĩ ciana ciaku tũrĩ arĩithi a mahiũ kuuma ũcii nginya rĩu, na ithuĩ, na maithe maitũ; nĩguo mũtũũre bũrũri wa Gosheni wa Arabia; nĩgũkorwo kĩndũ kĩrĩ magigi kũrĩ Amisiiri nĩ mũrĩithi o wothe wa ngondu.

47

Aakorwo Jusufu akĩmenyithia Farao, akiuga, Baba wakwa, na ariũ a baba wakwa, na mahiũ mao, na ng'ombe ciao, na indo

ciao ciothe, mookire kuuma bũrũri wa Kanaani, na ta, marĩ bũrũri wa Gosheni. Kuuma kũrĩ ariũ a ithe ake akĩoya andũ atano, na akĩmarũgamia mbere ya Firaũni. Nake Firaũni akĩĩra ariũ a nyina na Jusufu, Nĩ wĩra ũrĩkũ wanyu? Nao makiuga Firauni atĩrĩ, Ndungata ciaku nĩ arĩithi a ng'ondu, ithuĩ na maithe maitũ. Nao makĩĩra Firaũni atĩrĩ, gũtũũra bũrũri-inĩ nĩtũũkĩte, tondũ gũtirĩ ũrĩithio wa mahiũ ma ciana ciaku, nĩgũkorwo nĩkũgĩte hinya ng'aragu bũrũri wa Kaanani; rĩu nĩ ũndũ ũcio tũgũtũũra bũrũri wa Gosheni. Firaũni akĩĩra Jusufu, Nĩmatũũre bũrũri wa Gosheni; na ũngĩmenya atĩ kũrĩ thĩinĩ wao andũ a hinya, matue aathi a mahiũ makwa. Nao Jakubu magĩũka thĩinĩ wa Misiri kũrĩ Jusufu, na ariũ ake; na Firaũni mũthamaki wa Misiri nĩaiguire. Nake Firauni akĩĩra Jusufu, akiuga atĩrĩ, Thoguo na ariũ a thoguo nĩmokĩte kũrĩ we. Taarĩra, bũrũri wa Misiri ũrĩ mbere yaku. Iga baba waku na ariũ a thoguo thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa mwega mũno. Nake Josephu akĩrehithia Jakubu ithe wake, na akĩmũrũgamia mbere ya Farao, nake Jakubu akĩrathima Farao. Firaũni akĩũria Jakubu atĩrĩ, Nĩ mĩaka ĩngĩ ya matukũ ma mũtũũrĩre waku? Nake Jakubu akĩĩra Firaũni atĩrĩ, Mĩthenya ya mĩaka ya mũtũũrĩre wakwa, ĩrĩa ndũũraga ta mũgeni, nĩ mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ. Mĩthenya ya mĩaka ya mũtũũrĩre wakwa nĩmĩtuĩkĩte mĩnini na mĩũru. Ndĩkinyĩte mĩthenya ya mĩaka ya mũtũũrĩre wa maithe makwa, ĩrĩa mĩthenya maatũũraga ta ageni. Na aarĩkia Jakubu kũrathima Firaũni, akiuma harĩ we. Nake Jusufu nĩatũmire ithe wake na ariũ a ithe wake maikarage, na akĩmahe ũtunyani bũrũri-inĩ wa Misiri, bũrũri-inĩ ũrĩa mwega mũno, bũrũri-inĩ wa Ramesese, o ta ũrĩa Farao aathĩte. Nake Jusufu nĩagayagĩra ithe

ngano, na ariũ a ithe, na andũ othe a nyũmba ya ithe, ngano kũringana na mĩĩrĩ yao. Ngano ndĩarĩ thĩ-inĩ yothe, nĩgũkorwo ng'aragu nĩyakĩrĩte mũno, na bũrũri wa Misiri na bũrũri wa Kaanani nĩmathirire nĩ ũndũ wa ng'aragu. Jusufu nĩakĩũngania betha yothe ĩrĩa yonekire bũrũri wa Misiri na bũrũri wa Kaanani, ya ngano ĩrĩa maagũraga, na akĩmagayagĩra, nake Jusufu akĩrehe betha yothe nyũmba-inĩ ya Firauni. Na betha ciothe nĩciatigire kuuma bũrũri wa Misiri na kuuma bũrũri wa Kaanani; no andũ othe a Misiri magĩũka kũrĩ Jusufu, makiuga atĩrĩ, he ithuĩ mĩgate, na nĩ kĩĩ gĩtũma tũkue mbere yaku? Nĩgũkorwo betha witũ nĩũthirĩte. Nake Jusufu akĩmeera atĩrĩ, Rehei mahiũ manyu, na nĩngamũhe mĩgate handũ ha mahiũ manyu, angĩkorwo betha yanyu nĩĩthirĩte. Maarehire mahiũ mao kũrĩ Jusufu, nake Jusufu akĩmahe mĩgate handũ ha mbarathi, na handũ ha ng'ondu, na handũ ha ng'ombe, na handũ ha ndigiri, nake akĩmarĩithia na mĩgate handũ ha mahiũ mao mothe mwaka-inĩ ũcio. Mwaka ũcio ũgĩthira, na magĩũka kũrĩ we mwaka-inĩ wa keerĩ, na makĩmwĩra atĩrĩ, Tũtikanathira tũkĩeherio harĩ mwathi witũ? Angĩkorwo betha witũ nĩĩthirĩte, na indo iria tũrĩ nacio na mahiũ magatwarĩrwo wee mwathi, na gũtirĩ kĩndũ gĩtigaire ithuĩ mbere ya mwathi witũ, no mĩĩrĩ iitũ ene na thĩ iitũ, nĩguo tũtikue mbere yaku, na thĩ ĩtige gũthaamwo, tũgũre ithuĩ na thĩ iitũ handũ ha mĩgate, na ithuĩ tũgaatuĩka na thĩ iitũ ndungata cia Firaũni; tũhe mbegũ, nĩguo tũhaande, na tũtũũre muoyo na tũtikue, na thĩ ndĩgathaamwo. Nake Jusufu agũra thĩ yothe ya Amisiri kũrĩ Firauni, nĩgũkorwo Amisiri mendirie thĩ yao kũrĩ Firauni, nĩgũkorwo ng'aragu ĩkĩmahootana, na thĩ ĩgĩtuĩka ya Firauni. Nake andũ amatuire

ndungata kũrĩ we matuĩke ciana, kuuma mĩhaka-inĩ ya Misiri nginya mĩhaka-inĩ, tiga bũrũri wa athĩnjĩri-Ngai wiki; Jusufu ndaagũrire ũcio; nĩgũkorwo nĩ kũhe Firaũni aaheanire kĩheo kũrĩ athĩnjĩri-Ngai, nao maarĩĩaga kĩheo kĩrĩa Firaũni aamaheire; nĩ ũndũ ũcio matiendirie bũrũri wao. Nake Jusufu akĩĩra andũ othe a Misiri atĩrĩ, Onai, nĩndĩmũgũrĩte inyuĩ na thĩ yanyu ũmũthĩ nĩ ũndũ wa Firaũni. Oyai mbegũ cia kwĩhaandĩra, na mũhaande thĩ. Nacio maciaro mayo nĩmũkũheana gĩcunjĩ kĩa ithano kũrĩ Firaũni, no inya cia inya igũtuĩka cianyu ene nĩ ũndũ wa mbegũ ya thĩ, na nĩ ũndũ wa irio cianyu, na andũ othe arĩa marĩ thĩinĩ wa nyũmba cianyu. Nao moigire, nĩũtũhonokie; tũnyiitĩte wendo mbere ya mwathi witũ, na tũgũtuĩka ndungata cia Firaũni. Nake Jusufu akĩmaigĩra watho nginya ũmũthĩ, bũrũri-inĩ wa Misiri, atĩ Firaũni nĩwe ũkũrutanĩria, tiga bũrũri wa athĩnjĩri-Ngai wiki, ũrĩa ũtaarĩ wa Firaũni. Isiraeli nĩaikarire bũrũri wa Misiri kũu bũrũri wa Gosheni, na makĩgaya kuo, na makĩũra na makĩingĩha mũno. Jakubu aatũũrire bũrũri wa Misiri mĩaka ikũmi na mũgwanja, namo matukũ ma muoyo wake maakinyire mĩaka igana mĩrongo ĩna na mũgwanja. Matukũ ma Isiraeli ma gũkua makĩhĩrĩria, na agĩĩta mũriũ wake Jusufu, na akĩmwĩra, angĩkorwo nĩnyonete ũtugi maitho-inĩ maku, iga guoko gwaku rungu rwa kĩero gĩakwa, na ũnjĩkĩre ũtugi na ma, ndũkanthike Misiri; No nĩngũkoma hamwe na maithe makwa; na ũkũũoya kuuma Misiri, na ũũthike mbĩrĩra-inĩ yao; nake akiuga, nĩngwĩka kũringana na kiugo gĩaku. Oigire atĩrĩ, Njĩhĩtĩra, nake akĩmwĩhĩtĩra, nake Isiraeli akĩinamĩrĩra igũrũ rĩa mũthia wa rũthanju rwake.

48

Gũgĩikara nĩkwagĩikire thuutha wa ciugo icio, na gũkĩmenyithio Jusufu atĩ ithe waku nĩarĩ mũrũaru, nake aarĩkia kuoya ariũ ake eerĩ, Manase na Efiraimu, agĩũka kũrĩ Jakubu. Kwerirwo no kuri Jakubu, makiuga atĩrĩ, ona mũrũ waku Jusufu nĩarooka kũrĩ wee, nake Isiraeli agĩĩkĩra hinya, agĩikara igũrũ wa ũrĩrĩ. Nake Jakubu akĩĩra Jusufu, Ngai wakwa onekire kũrĩ niĩ kũu Luzu thĩ ya Kaanani, na akĩngiria kĩrathimo, na akĩnjĩĩra, ona niĩ nĩngũkũingĩhia, na nĩngũkũingĩhia mũno, na nĩngũtũma ũtuĩke ciũngano cia ndũrĩrĩ; na nĩngũkũhe bũrũri ũyũ, na rũciaro rwaku thuutha waku, ũtuĩke igai rĩa tene na tene. Rĩu nĩ ũndũ ũcio, ariũ aku eerĩ arĩa magũciarĩirwo bũrũri wa Misiri mbere ya niĩ gũũka kũrĩ we Misiri, nĩ akwa. Efiraimu na Manase magatuĩka akwa o ta Rubeni na Simeoni. No ciana iria, iria angĩkorwo nĩũgaciara thuutha wa icio, igaatuĩka igũrũ rĩa rĩĩtwa rĩa ariũ a ithe wao, nĩigetuuo igũrũ rĩa igai cia acio. No niĩ rĩrĩa ndathiaga kuuma Mesopotamia ya Siria, Rakeli nyina waku agĩkua bũrũri wa Kaanani, rĩrĩa ndĩrakuhĩrĩria kũringana na hippodrome ya Kabaratha ya bũrũri ũcio, gũthiĩ Efiratha, na ndĩramũthika njĩra-inĩ ya hippodrome; ũcio nĩ Bethelehem. Onete no Israel ciana cia Joseph, akiuga, Nuu aku ici? Jozefu akĩĩra ithe wake atĩrĩ, Ariũ akwa nĩ acio, arĩa Ngai aandeheire gũkũ. Nake Jakubu akiuga, ndeheire o kũrĩ niĩ, nĩguo ndĩmarathime. Maitho ma Isiraeli nĩmatuĩkĩte matikuona wega nĩ ũndũ wa ũkũrũ, na ndangĩahotire kuona, nake akamakuhĩrĩria harĩ we, na akamamumunya, na

akamahĩmbĩria. Nake akiuga Isiraeli kũrĩ Josephu, ona ũthiũ waku ti ndaagithio, na ona Ngai nĩaonirie niĩ o na rũciaro rwaku. Na Jusufu akĩmarutithia kuuma maru-ini make, nao makĩmũinamĩrĩra ũthiũ wao ũgũthũire thĩ. Jusufu akĩoya ariũ ake eerĩ, Efiraimu ũrĩa moko-inĩ wa ũrĩo wake, kuuma mwena wa ũmotho wa Isiraeli, na Manase kuuma mwena wa ũmotho wake, moko-inĩ wa ũrĩo wa Isiraeli, akĩmakuhĩrĩria harĩ we. Gũtambũrũkia no Isiraeli guoko gwake kwa ũrĩo, akĩũigĩrĩra igũrũ wa mũtwe wa Efiraimu, ũrĩa aarĩ mũnini, na guoko kwa ũmotho akĩũigĩrĩra igũrũ wa mũtwe wa Manase, akĩgarũrania moko. Nake akĩmarathima, na akiuga, Ngai, ũrĩa maithe makwa Iburahĩmu na Isaaka maakenirie mbere yake, Ngai ũrĩa ũkoretwo akĩndĩithia kuuma ũnini wakwa nginya mũthenya ũyũ, Mũtũmwo ũrĩa ũkoretwo akĩndeithũra kuuma maũndũ-inĩ mothe mooru, arathime ciana ici; na rĩĩtwa rĩakwa nĩrĩkeetwo thĩinĩ wao, na rĩĩtwa rĩa maithe makwa Iburahĩmu na Isaaka; na nĩmaingĩhe matuĩke kĩrĩndĩ kĩnene gũkũ thĩ. Rĩrĩa Jusufu onire atĩ ithe wake aigĩrĩire guoko gwake kwa ũrĩo igũrũ rĩa mũtwe wa Efiraimu, ũndũ ũcio ũkĩmuuma ũritũ, nake Jusufu akĩnyiita guoko kwa ithe wake nĩguo akũrute kuuma mũtwe-inĩ wa Efiraimu akũigĩrĩre igũrũ rĩa mũtwe wa Manase. Jusufu akĩĩra ithe wake atĩrĩ, Ti ũguo, baba, tondũ ũyũ nĩwe wa irigithathi; iga guoko gwaku kwa ũrĩo igũrũ rĩa mũtwe wake. Na ti endire, no oigire, Nĩnjũũĩ, mwana, nĩnjũũĩ, na ũyũ agaatuĩka andũ, na ũyũ nĩagatũũgĩrio, no mũrũ wa nyina ũrĩa mũnini nĩagatũũra mũnene wake, na mbegũ yake ĩgatuĩka kĩrĩndĩ kĩnene kĩa ndũrĩrĩ. Nake aamarathimire mũthenya ũcio, akiuga atĩrĩ, Thĩinĩ wanyu Isiraeli nĩakarathimwo, makiuga atĩrĩ, Ngai arogũtua ta

Efiraimu na ta Manase. Nake aigire Efiraimu mbere ya Manase. Isiraeli akĩĩra Jusufu atĩrĩ, Ona, niĩ ndĩrakua, na Ngai akorwo hamwe na inyuĩ, nake nĩakamũcookia bũrũri-inĩ wa maithe manyu. No niĩ ndĩrakũhe wee Shekemu ĩrĩa nĩ ya mwanya igũrũ rĩa ariũ a thoguo, ĩrĩa ndooire kuuma moko-inĩ ma Aamori na rũhiũ rwakwa rwa njora na ũta.

49

Jakubu etire ariũ ake, na akĩmeera atĩrĩ, Cookanĩriai nĩguo ndĩmwĩre ũrĩa ũkaamũkora matukũ-inĩ ma kũrigĩrĩria. Mũngananĩrei, na mũthikĩrĩrie wakwa, ariũ a Jakubu, thikĩrĩriai Isiraeli, thikĩrĩriai baba wanyu. Reuben irigithathi rĩakwa, wee ũrĩ hinya wakwa, na kĩambĩrĩria kĩa ciana ciakwa, mũũmu wa gũkuuo, na mũũmu mwĩtĩkĩrĩria. Wĩkĩte ũtũrĩka ta maaĩ, ndũkanarute, nĩgũkorwo nĩwahaicire ũrĩrĩ-inĩ wa thoguo; hĩndĩ ĩyo ũgĩthaahia gĩtanda kũrĩa wahaicire. Simeoni na Lawi ariũ a nyina maarĩkirie waganu wa kũeheria kwao; Thĩinĩ wa kĩrĩra kĩao roho wakwa ndũgoke, na igũrũ rĩa kĩũngano kĩao ini yakwa ndĩkanarũe; tondũ thĩinĩ wa marakara mao mooragire andũ, na thĩinĩ wa kwenda kwao maatinirie ndegwa. Kĩrumi marakara mao, tondũ nĩ ma kwĩyendera, na mang'ũrĩ mao, tondũ nĩmakũmirie; nĩngamagayania thĩinĩ wa Jakubu, na ndĩmahurunjie thĩinĩ wa Isiraeli. Judah, wee nĩũgoocithio nĩ ariũ a thoguo, moko maku marĩ igũrũ rĩa mĩgongo ya thũ ciaku, ariũ a thoguo nĩmagakũinamĩrĩra. Cub wa mũrũthi Judah, kuuma kĩmera-inĩ, mũriũ wakwa, wambatire, ũkomete thĩ ũkoma ta

mũrũthi na ta cub, nũũ akaamũrahũra? Mũthamaki ndagathira kuuma Juda, na mũtongoria kuuma njohero ciake, nginya rĩrĩa indo iria ihithĩtwo harĩ we igaakinyĩra, nake we mwene nĩ kĩĩrĩgĩrĩro kĩa ndũrĩrĩ. Nĩekũoha ndigiri yake ya kaana mũthabibũ-inĩ, na ndigiri ya kaana ya ndigiri yake rũhonge-inĩ, nĩagathamba nguo yake na ndibei, na nguo yake ya kũmũhumbĩra na thakame wa thabibũ. Maitho make nĩ marĩ na kũhenia gũkĩra ndibei, na magego make nĩ merũ gũkĩra iria. Zebuluni nĩagatũũra gĩcukĩro-inĩ kĩa iria, na we mwene harĩa marikabu ciĩhagĩraga, na nĩagatambũrũka nginya Sidoni. Issachar endire ũndũ ũrĩa mwega, akĩhurũka gatagatĩ ka mĩgũnda. Na onete ũhurũko atĩ nĩ mwega, na thĩ atĩ nĩ noru, aigire kĩande gĩake kũruta wĩra, na agĩtuĩka mũndũ mũrĩmi. Dani nĩagatuĩra andũ ake, o ta mũhĩrĩga ũmwe thĩinĩ wa Isiraeli. Nake Dani atuĩke nyoka igũrũ rĩa njĩra, aikarĩte igũrũ rĩa njĩra, akĩrũma kĩgũnda kĩa mbarathi; nake mũhaici wa mbarathi akagũa thutha, etereire ũhonokio wa Mwathani. Gadi, gĩkundi kĩa gũtharĩkĩra nĩkĩrĩmũtharĩkĩra, no we nĩarĩkĩtharĩkĩra kũringana na magũrũ. Asher, mũgate wake nĩ mũnoru, na we nĩakaheana ũtonga kũrĩ athamaki. Naphtali nĩ mũtĩ ũrĩa ũtambũrũkĩte, ũkĩheana ũthaka thĩinĩ wa ciana ciake. Mũriũ ũkũrĩte Jusufu, mũriũ wakwa ũkũrĩte ũrĩa wendete, mũriũ wakwa ũrĩa mũnini mũno, cooka kũrĩ niĩ. Thĩinĩ wa ũrĩa maacookanagia ũhoro nĩmamũrumire, na nĩmamũiguĩire ũthũ aathi a mĩguĩ. Nayo mĩguĩ yao ĩkĩunangwo na hinya, na mĩkiha ya moko mao ĩkĩnogio, nĩ ũndũ wa guoko kwa mwathi wa Jakubu, kuuma kũu ũrĩa ũrĩ hinya wa Isiraeli kuuma kũrĩ Ngai wa thoguo. Nake Ngai wakwa nĩagũteithirie, na nĩagũrathimire

irathimo rĩa igũrũ kuuma igũrũ, na irathimo rĩa thĩ ĩrĩ na indo ciothe, nĩ ũndũ wa irathimo rĩa nyondo na nda, irathimo rĩa ithe waku na nyina waku; nĩrĩkĩrĩire irathimo rĩa irĩma iria itũũraga, na igũrũ rĩa irathimo cia tũrĩma tũrĩa tũtũũraga tene; igaakorwo igũrũ rĩa mũtwe wa Jusufu, na igũrũ rĩa gacũmbĩrĩ ga ũrĩa aathaga ariũ a ithe. Benjamin nĩ njũũri ya kũhĩĩnja, rũciinĩ arĩrĩĩaga o na rĩngĩ, na hwaĩ-inĩ aheaga irio. Aya othe nĩo ariũ a Jakubu ikũmi na eerĩ, na maũndũ maya nĩmo ithe wao aaririe nao, na akĩmarathima, o mũndũ kũringana na kĩrathimo gĩake akĩmarathima. Nake akĩmeera atĩrĩ, niĩ nĩndĩraonganĩrwo na andũ akwa; mũnjikie hamwe na maithe makwa thĩinĩ wa ngurunga ĩrĩa ĩrĩ mũgũnda-inĩ wa Efironi Mũhiti, thĩinĩ wa ngurunga ĩrĩa ĩĩrĩ igĩrĩ, ĩrĩa ĩrĩ mbaĩ-inĩ ya Mamure, bũrũri-inĩ wa Kaanani, ĩrĩa Iburahĩmu aagũrire ngurunga kuuma kũrĩ Efironi Mũhiti ĩtuĩke igai rĩa mbĩrĩra. Kũu maathikire Iburahĩmu na Sara mũtumia wake; kũu maathikire Isaaka na Rebeka mũtumia wake; kũu maathikire Lea; thĩinĩ wa indo cia mũgũnda na ngurunga ĩrĩa ĩrĩ thĩinĩ waguo, kuuma kũrĩ ariũ a Hethi. Nake Jakubu aarĩkia kũatha ariũ ake, na aacooka kũoya magũrũ make igũrũ wa ũrĩrĩ, akĩaga, na akĩonganĩrio kũrĩ andũ ake.

50

Nake Jusufu agũa igũrũ rĩa ũthiũ wa ithe wake, akĩmũrĩrĩra, na akĩmũmumunya. Nake Jusufu aathire ciana ciake arĩa maathagĩrĩria kũhumbĩra arĩĩri, mahumbĩre ithe wake; nao arĩa maathagĩrĩria kũhumbĩra arĩĩri makĩhumbĩra Isiraeli. Nao

makĩhingia mĩthenya yake mĩrongo ĩna, nĩgũkorwo ũguo nĩguo mĩthenya ya mbĩra ĩtaragwo, na Misiri ĩkĩmũcakayĩra mĩthenya mĩrongo mũgwanja. Tondũ mĩthenya ya kĩeha yarĩkirie kũhĩtũka, Jusufu nĩaririe na anene a Firaũni, akiuga, angĩkorwo nĩnyonete ũtugi maitho-inĩ manyu, arĩriai ũhoro wakwa matũ-inĩ ma Firaũni, mũkiuga, Baba nĩandehithirie, akiuga, mbĩrĩra-inĩ ĩrĩa ndenjenjire niĩ mwene bũrũri-inĩ wa Kaanani, kũu nĩkuo ũkanthika; rĩu nĩ ũndũ ũcio ndambata, nĩngũthika baba, na nĩngũcooka; Na Firaũni nĩerire Jusufu, ambata, thika thoguo, o ta ũrĩa agũdehithirie. Nake Jusufu ambire nĩguo athike ithe wake; nao maambire hamwe nake andũ othe a Firaũni, na athuuri a nyũmba yake, na athuuri othe a bũrũri wa Misiri, na andũ othe a nyũmba ya Jusufu, na ariũ a ithe, na andũ othe a nyũmba ya maithe make, na andũ a rũciaro rwake; namo ng'ondu, na ndegwa matigire bũrũri wa Gosheni. Nao maambatire hamwe nake na ngaari cia ita na andũ a mbarathi, nakĩo kambĩ gĩkĩgĩa nene mũno. Nao magĩkinya kĩhuhĩro-inĩ kĩa ngano kĩa Atadi, kĩrĩa kĩrĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, na makĩmũcakaĩra kĩcakwa kĩnene na kĩrũmu mũno, nake agĩĩka kĩcakwa kĩa ithe wake mĩthenya mũgwanja. Nao andũ arĩa maatũũraga bũrũri wa Kaanani makĩona kĩrĩro kũu kĩhuhĩro-inĩ kĩa ngano kĩa Atadi, na makiuga, kĩrĩro gĩkĩ nĩ kĩnene harĩ Amĩsiri; nĩ ũndũ ũcio akĩĩta rĩĩtwa rĩakuo, Kĩrĩro kĩa Misiri, kĩrĩa kĩrĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani. Nao ariũ ake makĩmwĩkĩra ũguo. Nao makuoya we ariũ ake thĩinĩ wa bũrũri wa Kanani, na makamũthika thĩinĩ wa ngurunga ĩrĩa ĩĩrĩ, ĩrĩa Iburahimu agũrire ngurunga thĩinĩ wa kũgũra mbĩrĩra kuuma kũrĩ Efironi Mũhiti, mbaĩ-inĩ ya Mamure. Nake Jusufu agĩcooka Misiri, we

mwene na ariũ a ithe wake, na arĩa maambatĩte hamwe nao gũthika ithe wake. Ariũ a ithe a Jusufu mona atĩ ithe wao nĩakuĩte, makiuga atĩrĩ, Hihi Jusufu no atũiguĩre ũũru, na atũrĩhie maũndũ mothe mooru marĩa twamwĩkire. Na maakinya kũrĩ Jusufu makiuga, thoguo nĩehĩtithirie mbere ya gũkua gwake, akiuga, ũguo mwĩre Jusufu: rekera o ũũru na mehia mao, tondũ maakwonirie maũndũ mooru; na rĩu ĩtĩkĩra ũũru wa ndungata cia Ngai wa thoguo; na Jusufu akĩrĩra rĩrĩa maarĩ makĩmwarĩria. Na maakinya harĩa aarĩ makiuga atĩrĩ, Nĩtũũĩ atĩ ithuĩ tũrĩ ndungata ciaku. Na Jusufu akĩmeera atĩrĩ, Mũtigĩĩtigĩre, nĩgũkorwo niĩ ndĩ wa Ngai. Inyuĩ mwabangire kũringana na niĩ thĩinĩ wa ũũru, no Ngai abangire ũhoro wakwa thĩinĩ wa maũndũ mega, nĩguo ũndũ ũngĩikĩka o ta ũmũthĩ, na andũ aingĩ marerwo. Nake akĩmeera atĩrĩ, Mũtigetigĩre, niĩ nĩngamũrera inyuĩ na nyũmba cianyu, nake akĩmahooreria, na akĩaria ũhoro ũrĩa wamakinĩirie ngoro ciao. Nake Jusufu agĩtũũra kũu Misiri, we mwene na ariũ a ithe, na andũ othe a nyũmba ya ithe, nake Jusufu agĩtũũra mĩaka igana na ikũmi. Nake Jusufu onire ciana cia Efiraimu, nginya rũciaro rwa gatatũ; na ariũ a Makiri mũrũ wa Manase maciarirwo igũrũ rĩa magũrũ ma Jusufu. Nake akiuga Jusufu kũrĩ ariũ a ithe, akiuga atĩrĩ, niĩ ndĩ gũkua, no Ngai nĩekũmũcaria, na nĩekũmũruta kuuma bũrũri ũyũ amũtware bũrũri-inĩ ũrĩa Ngai eehĩtĩire maithe maitũ, Iburahimu, na Isaaka, na Jakubu. Nake Jusufu akĩehĩtithia ariũ a Isiraeli, akiuga atĩrĩ, Rĩrĩa Ngai akaamũcũngĩrĩra, nĩmũkoya mahĩndĩ makwa kuuma haha mũthiĩ namo. Nake Jusufu agĩkua arĩ na mĩaka igana na ikũmi, nao makĩmũthika, na makĩmũiga thĩinĩ wa ithandũkũ kũu

Misiri.

Thaamo

1

Ici nĩ marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli arĩa matoonyire Misiri hamwe na Jakubu ithe wao, o mũndũ na nyũmba yake yothe matoonyire. Rubeni, Simeoni, Lawi, Juda, Isakaru, Zabuloni, Benjamini, Dani, na Nafutali, Gadi, na Asheri. Joseph nake aarĩ kũu Misiri, nao andũ othe a rũciaro rwa Jakubu maarĩ mĩrongo mũgwanja na ĩtano. Jusufu nĩakuire, na ariũ a ithe othe, na rũciaro rũu ruothe. No rĩrĩ, ariũ a Isiraeli nĩmakũrire na makĩingĩha, na magĩtuĩka aingĩ, na makĩgĩa na hinya mũno mũno, nayo bũrũri ũkĩmaingĩhia. Mũthamaki ũngĩ akĩarahũka igũrũ rĩa bũrũri wa Misiri, ũrĩa ndaamenyaga Jusufu. Akĩĩra rũrĩrĩ rwake atĩrĩ, Onai, rũciaro rwa ariũ a Isiraeli nĩ kĩrĩndĩ kĩnene, na nĩ kĩrĩ na hinya gũtũkĩra. Ũkai nĩ ũndũ ũcio tũmaheene na ũũgĩ, kana nĩguo maingĩhe, na rĩrĩa ĩngĩtuĩkĩra ithuĩ mbaara, nĩmakanyiitanio na acio thũ, na maarĩkia gũtũrũithĩria mbaara, nĩmakoima kuuma bũrũri-inĩ. Nake akĩmaigĩra arũgamĩrĩri a wĩra, nĩguo mamathĩĩnie na wĩra. Nao maakire matũũra manene marĩ hinya ma Firaũni, na Pithom, na

Ramesese, na Oni, ũrĩa ũrĩ Itũũra Inene rĩa Riũa. Tondũ no maarĩ makĩmaathĩĩnia, ũguo noguo maingĩhire mũno, na makĩgĩa na hinya mũno mũno, nao Amĩsiri makĩmathũũra kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli. Nao Amĩigipito maahinyĩrĩirie ariũ a Isiraeli na hinya. Nao magĩtũma muoyo wao ũkorwo na thĩĩna nĩ ũndũ wa wĩra ũrĩa ũũmũ, wa ndoro na ũthondeki wa maturubarĩ, na mawĩra mothe marĩa maarĩ mĩgũnda-inĩ, kũringana na mawĩra mothe marĩa maatũmĩire kũmagarũrũra ndungata na hinya. Nake mũthamaki wa Amisiri akĩĩra aciarithia a Ahibirania, ũmwe wao eetaga Zipora, na rĩĩtwa rĩa wa keerĩ Pua: Nake akiuga, rĩrĩa mũgũciara andũ-a-nja a Ahibirania, na makorwo marĩ hakuhĩ na gũciara, angĩkorwo nĩ mwana mũrũme, mũũrage; no angĩkorwo nĩ mwana wa mũirĩtu, mũmũikie muoyo. Nĩmatigĩrĩte no aciarithia acio Ngai, na matiigana gũĩka o ta ũrĩa mũthamaki wa Misiri aamaathĩte, na nĩmatũũragia ciana cia arũme. Mũthamaki wa Misiri akĩĩta aciarithia, na akĩmooria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte mwĩke ũndũ ũyũ, na mũkatigithia twana twa arũme muoyo? Moogi acio maauga makĩĩra Firaũni atĩrĩ, Ti o ta andũ-a-aka a Misiri andũ-a-aka a Eburania, nĩgũkorwo maciaragia mbere ya ithuĩ maauga gũkinya kũrĩ o, na makĩciara. Wega-rĩ, Ngai nĩekire wega kũrĩ aciarithia, nao andũ makĩingĩhia, na makĩgĩa na hinya mũno. Tondũ acio aciarithia meetigĩrĩte Ngai, makĩĩakĩra nyũmba. Firauni nĩathire andũ ake othe, akiuga atĩrĩ, Mwana o wothe wa kahĩĩ ũrĩa ũngĩciarwo nĩ Ahibirania, mũmũikie rũũĩ-inĩ, no mwana o wothe wa kĩhĩĩ mũmũtũũrie muoyo.

2

Kwarĩ na mũndũ kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Lawi, ũrĩa wehĩtire mwarĩ wa Lawi. Nake nda-inĩ akĩoya mimba, na agĩciara kahĩĩ, na rĩrĩa maamuonire atĩ nĩ mwega, makĩmũhitha mĩeri ĩtatũ. Tondũ matiahotaga kũhitha rĩngĩ, nyina wake akĩoya gĩkabũ, na akĩhaka rami na mũtara, na akĩikia kaana thĩinĩ wakĩo, na akĩiga kĩo thĩinĩ wa ithaka hakuhĩ na rũũĩ. Nake mwarĩ wa nyina nĩacũthagĩrĩria arĩ haraaya, nĩguo amenye kĩrĩa kĩngĩmũkora. Mwarĩ wa Firauni nĩaikũrũkire gwĩthamba rũũĩ-inĩ, na ndungata ciake cia andũ-a-nja nĩciagerire hau rũũĩ-inĩ, na onete gĩkabũ kĩu thĩinĩ wa rũimba, atũmire ndungata ĩyo ya mũndũ-wa-nja, nake akĩoya kĩo. Thuura na onire kaana karĩrĩra thĩinĩ wa gĩkabũ; na mwarĩ wa Firaũni akĩmũhonokia, na akiuga, ũyũ nĩ wa ciana cia Ahibirania. Nake mwarĩ wa nyina akĩĩra mwarĩ wa Firaũni, Nĩũkwenda ndagũĩtĩre mũndũ-wa-nja wa kũonithia kuuma kũrĩ Ahibirania, nake nĩakũonithia kaana kau? Mwarĩ wa Firauni akiuga atĩrĩ, thiĩ; na mũirĩtu ũcio aathiĩte agĩĩta nyina wa kaana kau. Mwarĩ wa Firaũni akĩmwĩra, Ndigĩra kaana aka, na ũkanyonye nĩ ũndũ wakwa, na niĩ nĩngakũhe mũcaara. Nake mũndũ-wa-nja ũcio akĩoya kaana kau, na akĩkanyonya. Rĩrĩa kaana kaarĩkĩtie gũkũra, nĩamũrehire kũrĩ mwarĩ wa Firaũni, na agĩtuĩka mũriũ wake; nake akĩmũhe rĩĩtwa rĩake Musa, akiuga atĩrĩ, kuuma maaĩ-inĩ nĩndamũrutire. Kwahaanire na thĩinĩ wa matukũ macio maingĩ, Musa aatuĩkĩte mũnene, akiuma athiĩ kũrĩ ariũ a ithe wake ariũ a Isiraeli. Na aatuĩrĩirie wĩra wao wa hinya, onire mũndũ

Mũmisiri akĩhũũra Mũhibirania ũmwe wa ariũ a ithe wake ariũ a Isiraeli. Aarora gũthiũrũrũka haha na haha no ndoonire mũndũ o na ũmwe, na aarĩkia kũgũtha Mũmisiri ũcio, akĩmũhitha thĩinĩ wa mũthanga. Athiĩte nja mũthenya wa keerĩ, akĩona andũ eerĩ Ahibirania makĩrũaga, nake akĩĩra ũrĩa wekaga ũũru atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga wee ũgũthe mũndũ wa itũũra? Nowe akiuga, nũũ wagũtuire mũthamaki na mũciirithania igũrũ riitũ? Tiguo wee ũkwenda kũnjũraga, ta ũrĩa woragire Mũmisiri ira? Musa nĩatigĩrĩte, na akiuga, Angĩkorwo ũguo-rĩ, ũhoro ũyũ nĩũtuĩkĩte wa kũoneka. Firaũni nĩaiguire ũhoro ũyũ, na nĩerageria kũũraga Musa. Musa nĩehereire kuuma ũthiũ-inĩ wa Firaũni, na agĩtũũra bũrũri wa Midiani; na aakinya bũrũri wa Midiani, agĩikara gĩthima-inĩ kĩa maaĩ. Mũthĩnjĩri-Ngai wa Midiani aarĩ na airĩtu mũgwanja arĩa maarĩithaga ng'ondu cia ithe wao Jethro. Maakinya na maatahire maaĩ nginya maiyũririe mĩharatĩ nĩguo manyuithie ng'ondu cia ithe wao Jethro. Rĩrĩa arĩithi a ng'ondu mookire, nĩmamaingatagia, no Musa akĩrũgama akĩmahonokia, na akĩmatahĩra maaĩ, na akĩnyuithia ng'ondu ciao. Maakinya kũrĩ Ragueli baba wao, nake akĩmeera, Nĩ kĩĩ gĩatũmire mũhiũhe gũũka ũmũthĩ? Nao makiuga atĩrĩ, Mũndũ Mũmisiri nĩatũhonokie kuuma kũrĩ arĩithi, na nĩatũtahĩire maaĩ, na akĩnyuithia ng'ondu ciitũ. Nake akĩĩra airĩtu ake atĩrĩ, Na arĩ kũ? Na nĩ kĩĩ mwatiganĩirie mũndũ ũcio? Mwĩtei nĩ ũndũ ũcio, nĩguo arĩe mũgate. Musa nĩatũũrire harĩ mũndũ ũcio, nake akĩmũhe mwarĩ wake Zippora atuĩke mũtumia wake. Mũtumia ũcio aarĩ na nda, na aciarire mũriũ, nake Musa akĩmũtua rĩĩtwa Gerishomu, akiuga atĩrĩ, Ndĩ mũgeni bũrũri-inĩ wa kũngĩ.

Thutha wa matukũ macio maingĩ, mũthamaki wa Misiri agĩkua, na ariũ a Isiraeli makĩcaaya nĩ ũndũ wa wĩra ũcio, na makĩanĩrĩra, nako kĩanĩrĩro kĩao gĩkĩambata kũrĩ Ngai kuuma wĩra-inĩ ũcio. Nake Ngai aiguire kĩnegene kĩao, nake Ngai akĩririkana kĩrĩkanĩro gĩake na Iburahĩmu, na Isaaka, na Jakubu. Na Ngai onire ciana cia Isiraeli, nake akĩmenyekana kũrĩ o.

3

Nake Musa aarĩ akĩrĩithia ng'ondu cia Jethro mũthoni-we, mũthĩnjĩri-Ngai wa Midiani, nake akĩhĩtũkia ng'ondu werũ-inĩ, nake agĩũka kĩrĩma kĩa Horebu. Mũtũmwo wa Mwathani onekanirio harĩa kũrĩ we thĩinĩ wa rũrĩmbĩ rwa mwaki kuuma ihinga-inĩ, nake akĩona atĩ ihinga nĩrĩakana na mwaki, no ihinga rĩu rĩtianiinwo. Musa akiuga atĩrĩ, njũkĩte nĩngona kĩoneki kĩu kĩnene, tondũ kĩhinga gĩtirĩ gũcinwo. Rĩrĩa Mwathani onire atĩ nĩarehaga kuona, Mwathani akĩmwĩta kuuma ihinga-inĩ, akiuga, Musa, Musa, nake akiuga, Nĩ kĩĩ kĩrĩ? Nowe akiuga, tiga gũkuhĩrĩria haha; ruta kĩratu kĩa magũrũ maku, nĩgũkorwo handũ haha. Thĩinĩ ũrĩa wee ũrũgamĩte, tĩĩrĩ nĩ mũtheru. Na akiuga atĩrĩ, Niĩ ndĩ Ngai wa thoguo, Ngai wa Iburahĩmu, na Ngai wa Isaaka, na Ngai wa Jakubu. Nake Musa akĩgarũra ũthiũ wake, nĩgũkorwo nĩetigĩrĩte kũrora mbere ya Ngai. Mwathani akiuga kũrĩ Musa, nĩnyonete wega nĩnyonete mĩnyamaro ya andũ akwa arĩa marĩ Misiri, na nĩnjiguĩte kĩrĩro kĩao kuuma kũrĩ arĩa mamathagĩrĩria wĩra; nĩgũkorwo nĩnjũũĩ ruo rwao, na

nĩndirikĩte nĩguo ndĩmahonokanie kuuma moko-inĩ ma andũ a Misiri, na ndĩmarutie kuuma bũrũri-inĩ ũcio, na ndĩmatoonye bũrũri-inĩ mwega na mũnene, bũrũri-inĩ ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ, handũ ha Akaanani, na Ahiti, na Aamori, na Aperizi, na Agirigashi, na Ahivi, na Ajebusi. Na rĩu ona kĩrĩro kĩa ariũ a Isiraeli nĩkĩũkĩte kũrĩ niĩ, na niĩ nĩnyonete ũnyariirĩko ũrĩa Aigupito maanyariiraga o. Na rĩu ũka, nĩngũgũtũma kũrĩ Firaũni mũthamaki wa Misiri, na nĩũkaruta andũ akwa, ariũ a Isiraeli, kuuma bũrũri wa Misiri. Nake Musa akĩĩra Ngai atĩrĩ, Niĩ ndĩ ũũ, atĩ nĩngũthiĩ kũrĩ Firaũni mũthamaki wa Misiri, na atĩ nĩngũruta ciana cia Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri? Ngai akĩĩra Musa, akiuga atĩrĩ, Nĩngũkorwo hamwe nawe, na ũndũ ũyũ nĩguo kĩmenyithia gĩaku atĩ nĩ niĩ ngũgũtũma: rĩrĩa ũkaaruta andũ akwa kuuma Misiri, nĩmũgatungatĩra Ngai kĩrĩma-inĩ kĩĩrĩ. Nake Musa akĩĩra Ngai, ona niĩ nĩngũthiĩ kũrĩ ariũ a Isiraeli, na nĩngwĩra o atĩrĩ, Ngai wa maithe maitũ nĩandũmĩte kũrĩ inyuĩ; nao nĩmakanjũũria, rĩĩtwa rĩake nĩ rĩrĩkũ? Nĩ kĩĩ ngwĩra kũrĩ o? Nake Ngai akĩĩra Musa akiuga, Niĩ ndĩ Ũrĩa Ũrĩ, nake akiuga, Ũguo nĩguo ũkwĩra ariũ a Isiraeli, Ũrĩa Ũrĩ nĩandũmĩte kũrĩ inyuĩ. Nake Ngai akĩĩra Musa rĩngĩ, atĩrĩ: Ũguo nĩũkoiga kũrĩ ariũ a Isiraeli, Mwathani Ngai wa maithe maitũ, Ngai wa Iburahĩmu, na Ngai wa Isaaka, na Ngai wa Jakubu, nĩandũmĩte kũrĩ inyuĩ. Rĩĩtwa rĩakwa nĩ rĩa tene, na nĩ kĩririkano kĩa njiarwa njiarwa. Ũkorwo ũũkĩte, nĩ ũndũ ũcio congania kĩama kĩa athuuri a ariũ a Isiraeli, na nĩũkoiga kũrĩ o atĩrĩ, Mwathani Ngai wa maithe witũ nĩonekete kũrĩ niĩ, Ngai wa Iburahĩmu, na Ngai wa Isaaka, na Ngai wa Jakubu, akiuga atĩrĩ, na ũrorania nĩndĩmũrorire inyuĩ, na maũndũ mothe marĩa mekĩkĩte kũrĩ inyuĩ thĩinĩ wa

Misiri. Nake akiuga atĩrĩ, nĩngamwambatia inyuĩ mwehere ũthĩĩni-inĩ wa bũrũri wa Aigupito, mũthiĩ bũrũri-inĩ wa Akaanani, na Ahiti, na Aamori, na Aperizzi, na Agirigashi, na Ahivi, na Ajebusi, bũrũri-inĩ ũrĩa ũtherekaga iria na ũũkĩ. Nĩmakaigua mũgambo waku, na nĩũgatoonya wee hamwe na kĩama kĩa athuuri a Isiraeli kũrĩ Farao mũthamaki wa Misiri, na nĩũkamwĩra atĩrĩ, Ngai wa Ahibirania nĩatũĩtĩte ithuĩ. Nĩ ũndũ ũcio, nĩtũgathiĩ rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ werũ-inĩ, nĩguo tũrutĩre Ngai witũ igongona. No niĩ nĩnjũũĩ atĩ Firaũni mũthamaki wa Misiri ndangĩmũrekereria mũthiĩ, tiga no na guoko kwa hinya. Na ndambatĩtie guoko, nĩngahũũra Amĩsiri na ciama ciothe cia magegania ciakwa iria ngeeka harĩ o, na thuutha wa maũndũ macio nĩakamuingata inyuĩ. Nayo nĩngaheana ũtugi kũrĩ andũ aya mbere ya Amisiri; rĩrĩa mũkuuma, mũtikoima mũtheri; No mũndũ-wa-nja nĩakahooya kuuma kũrĩ mũndũ wa hakuhĩ na mũndũ ũtũũranagia nake indo cia betha, na cia thahabu, na nguo; na nĩmũkaigĩrĩra igũrũ rĩa ariũ anyu, na igũrũ rĩa airĩtu anyu, na nĩmũkuua indo cia Amisiri na hinya.

4

Nĩacookirie no Musa, na akiuga, angĩkorwo matigetĩkia niĩ, kana matiigue mũgambo wakwa, nĩgũkorwo makoiga atĩrĩ ti Ngai onekete harĩ wee, nĩ atĩa ngoiga kũrĩ o? Nake Mwathani akĩmwĩra, Nĩ kĩĩ kĩndũ kĩrĩa kĩrĩ guoko-inĩ gwaku? Nowe akiuga atĩrĩ, Rũthanju. Nake akiuga atĩrĩ, Ĩkia kuo thĩ, nake akĩmĩikia

thĩ, na ĩgĩtuĩka nyoka, nake Musa akĩũra akĩĩhera. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Tambũrũkia guoko gwaku, ũnyiite mũting'oe, nake Musa akĩtambũrũkia guoko gwake akĩnyiita mũting'oe, naguo ũkĩgĩa rũthanju guoko-inĩ gwake. Nĩguo metĩkie wee, atĩ nĩonekete harĩ wee Ngai wa maithe mao, Ngai wa Iburahĩmu, na Ngai wa Isaaka, na Ngai wa Jakubu. Mwathani akĩmwĩra rĩngĩ atĩrĩ, ĩkĩra guoko gwaku thĩinĩ wa gĩthũri gĩaku, nake akĩĩkĩra guoko gwake thĩinĩ wa gĩthũri gĩake, na akĩruta guoko gwake kuuma gĩthũri-inĩ gĩake, nako guoko gwake gũkĩhaana ta tharunji. Nake akiuga rĩngĩ, ĩkĩra guoko gwaku thĩinĩ wa gĩthũri gĩaku, nake akĩĩkĩra guoko thĩinĩ wa gĩthũri gĩake, na akĩruta kuo kuuma thĩinĩ wa gĩthũri gĩake, na rĩngĩ gũgĩcookera rangi ya nyama yako. Akorwo no matikwĩtĩkia wee, kana matigathikĩrĩria mũgambo wa kĩmenyithia kĩa mbere, nĩmakwĩtĩkia wee mũgambo wa kĩmenyithia kĩa keerĩ. Na gũgaakorwo angĩkorwo matigetĩkia wee imenyithia igĩrĩ ici, o na matikaigua mũgambo waku, ũkuoya kuuma maaĩ-inĩ ma rũũĩ, na ũmaitĩrĩrie igũrũ wa thĩ nyũmũ, na gũgaakorwo maaĩ marĩa ũngĩoya kuuma rũũĩ-inĩ magaatuĩka thakame igũrũ wa thĩ nyũmũ. Musa akĩĩra Mwathani atĩrĩ, ndĩrakũhooya, Mwathani, ndirĩ na ũhoti kuuma ira rĩa ngororo kana kuuma mũthenya wa gatatũ, o na kuuma rĩrĩa wambĩrĩirie kwaria na ndungata yaku, niĩ ndĩ na mũgambo mũhinyaru na rũrĩmĩ rũtũthũ. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Nũũ waheanire mũndũ kanua? Nũũ wombire mũndũ ũrĩa ũiguaga na ũgumu na mũndũ ũrĩa ũtaiguaga, mũndũ ũrĩa wonaga na mũndũ ũrĩa ũtaonaga? Githĩ tiguo nĩ niĩ Ngai? Na rĩu thiĩ, na nĩngahingũra kanua gaku, na nĩngũkũruta ũrĩa ũgũkwaria. Na Musa akiuga, ndagũthaitha

Mwathani, thua mũndũ ũngĩ ũrĩa ũngĩhota, ũrĩa ũkũtũma. Nake Mwathani arakaririo nĩ marakara igũrũ rĩa Musa, akiuga, githĩ ti ona Harũni mũrũ wa nyũkwa Mũlawi? Nĩnjũũĩ atĩ akĩaria nĩakaaria nawe; na rora we nĩakoima oke gũtũngana nawe, na oonaga we nĩagakena thĩinĩ wake mwene. Na nĩũkoiga kũrĩ we, na nĩũkaahe ciugo ciakwa thĩinĩ wa kanua gake, na niĩ nĩngahingũra kanua gaku na kanua gake, na nĩngamũruta ũrĩa mũgeeka. Nake nĩakaaria kũrĩ andũ handũ haku, nake nĩagatuĩka kanua gaku, no wee ũgatuĩkĩra we ũrĩa ũkoniĩ Ngai. Narĩo rũthanju rũrũ rũrĩa rũgarũrũkire rũgĩtuĩka nyoka, ũkuoya na guoko gwaku, na nĩ ruo ũgaathondeka nacio ciama. Musa nĩathiire, na akĩgarũrũka kũrĩ Jethero mũthoni-we, na akĩmwĩra, nĩngũthiĩ na ndĩgarũrũke kũrĩ ariũ a ithe witũ arĩa marĩ Misiri, na ndĩone kana marĩ o muoyo; na Jethero akĩĩra Musa, thiĩ ũrĩ na ũgima; na thuutha wa matukũ macio maingĩ, mũthamaki wa Misiri nĩakuire. Mwathani akĩĩra Musa arĩ Midiani atĩrĩ: Thiĩ, ũinũke bũrũri wa Misiri, nĩgũkorwo andũ othe arĩa maacaragia roho waku nĩmakuĩte. Kũoya Musa mũtumia wake na ciana, amahaicĩria igũrũ wa nyamũ cia gũkuua mĩrigo, na akĩhũndũka Misiri; nake Musa akĩoya rũthanju rũrĩa rũoimĩte kũrĩ Ngai guoko-inĩ gwake. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, rĩrĩa ũgũthiĩ ũgũcooka Misiri, ona maũndũ mothe ma kũgegania marĩa ndĩkũheete moko-inĩ maku, ũkameeka mbere ya Firaũni, no niĩ nĩngũũmia ngoro yake, na ndakarekereria andũ mathiĩ. Wee no ũgacooka ũĩre Firaũni, ũndũ ũyũ ekuuga Mwathani, mũriũ wakwa wa irigithathi nĩ Isiraeli. Ndakwĩrire na ndakũgĩra atĩrĩ, rekereria andũ akwa nĩguo mandungatagĩre. Angĩkorwo ti-itherũ nĩ ũndũ ũcio

ndũkwenda kũmarekereria, ona nĩ ũndũ ũcio, niĩ nĩngooraga mũriũ waku ũrĩa wa irigithathi. Kĩagĩkire thĩinĩ wa rũgendo handũ ha gũikara Mũthuuri akĩmũcemania Mũtũmwo wa Mwathani, nake nĩerongoragia kũmũũraga. Na Zippora aarĩkia kuoya ihiga rĩa kũrua, nĩaruire gĩkonde kĩa mũriũ wake; na akĩgũa magũrũ-inĩ make, na akiuga, thakame ya uruithio wa kaana gakwa nĩĩrũgamĩte. Nake akiuma harĩa aarĩ, tondũ oigire, thakame ya uruithio wa kaana gakwa nĩyarũgamĩte. Mwathani akĩĩra Harũni atĩrĩ, thiĩ ũtũnge na Musa kũu werũ-inĩ, nake agĩthiĩ, na akĩmũtũnga kĩrĩma-inĩ kĩa Ngai, nao makĩmumunya. Nake Musa akĩreportera Harũni ciugo ciothe cia Mwathani iria watũmire nacio, na ciugo ciothe iria aathire kũrĩ we. Nĩathiire no Musa na Harũni, na makĩonganĩrĩria kĩama kĩa athuuri a ariũ a Isiraeli. Nake Harũni akĩaria ciugo ici ciothe iria Ngai aaririe kũrĩ Musa, na akĩruta imenyithia mbere ya andũ. Nao andũ makĩĩtĩkia na magĩkena, tondũ Ngai nĩatembereirwo ciana cia Isiraeli, na tondũ nĩonire mathĩĩna mao, nao andũ makĩinamĩrĩra na makĩhooya.

5

Na thutha wa maũndũ macio, Musa na Aroni nĩmatoonire kũrĩ Firauni, na makĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani Ngai wa Isiraeli aroiga atĩrĩ: Rekereria andũ akwa mathiĩ, nĩguo mandungatĩre kũu werũ-inĩ. Nake Firaũni akiuga, Nũũ ũrĩa ndĩrĩthikagĩrĩria mũgambo wake nĩguo ndĩrekerie ariũ a Isiraeli mathiĩ? Niĩ ndĩũĩ Mwathani, na Isiraeli niĩ ndĩkũrekereria mathiĩ. Nao

maramũrĩria kũrĩ we atĩrĩ, Ngai wa Ahibirania nĩatũĩtĩte ithuĩ. Tũgũthiĩ nĩ ũndũ ũcio rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ werũ-inĩ, nĩguo tũrutĩre Mwathani Ngai witũ igongona, ndakae gũtũcemanie na gĩkuũ kana ũragani. Nake mũthamaki wa Misiri akĩmeera atĩrĩ, nĩ kĩĩ gĩtũmi Musa na Aroni mũgarũraga andũ mehere mawĩra-inĩ? Thiĩi o mũndũ ũmwe wanyu kũrĩ mĩrimo yake. Nake Firauni akiuga atĩrĩ, ta rorai rĩu andũ nĩmaingĩhĩte, tũtikanatiga kũmarutithia wĩra. Firaũni nĩathire arũgamĩrĩri a wĩra wa andũ na aandĩki, akiuga atĩrĩ, mũtigacooka kũhe andũ nyeki ya gũthondeka maturubarĩ, o ta ira na mũthenya wa gatatũ; no nĩmathiĩ o ene na mecarĩrie nyeki ciao ene. Na ũrĩa wa gũthondeka maturubarĩ, ũrĩa o ene mekaga kũringana na mũthenya o wothe, ũkamaigĩrĩra, ndũkeheria kĩndũ o na kĩmwe, nĩgũkorwo nĩ marĩ na ihinda rĩa kwĩhurũra, nĩ ũndũ ũcio nĩmanĩrĩire makiuga, Nĩtũũkĩre na tũrutĩre Ngai witũ igongona. Mĩrimo ya andũ aya nĩĩroimĩrĩrio, na nĩmakĩhũũrage maũndũ maya, na ndũkae makĩhũũrage ciugo cia tũhũ. Arĩa maathaga wĩra na arĩa andĩki nĩmaahaahia o, na makĩĩra andũ atĩrĩ, Firaũni ekuuga atĩrĩ, ndikũmũhe nyeki rĩngĩ. Inyuĩ ene mũthiĩ mũcookanĩrĩre ene nyeki, kũrĩa ũngĩona, tondũ gũtirĩ kĩndũ kĩrutwo kuuma wĩra-inĩ wanyu. Nao andũ makĩhurunjwo bũrũri wothe wa Misiri nĩguo macookanĩrĩrie maragara ma gũtuĩka nyeki. No atongoria a wĩra nĩmamahinĩrĩirie, makiuga atĩrĩ, Rĩkiai mĩrimo ĩrĩa mĩagĩrĩire o mũthenya, o ta ũrĩa mwekaga rĩrĩa nyeki ĩheanagwo kũrĩ inyuĩ. Nao maahũũrirwo andĩki a rũrĩrĩ rwa ariũ a Isiraeli, arĩa maathuurĩtwo igũrũ rĩao nĩ arori a Firaũni, makiuga, Nĩ kĩĩ mũtiaheanirie mĩrigo yanyu ya gwaka maturubarĩ o ta ira na mũthenya wa gatatũ, na ũrĩa

wa ũmũthĩ? Thuutha wa gũtoonya, andĩki a ariũ a Isiraeli makĩanĩrĩra kũrĩ Firaũni, makiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga wee wĩke ũguo kũrĩ ndungata ciaku? Nyeki ndĩraheanwo ndungata ciaku, na nĩmatwĩra tũthondeke maturubarĩ; na ta, ciana ciaku nĩihũũrĩtwo, nĩ ũndũ ũcio nĩũkahĩtia andũ aku. Nake akĩmeera atĩrĩ, Mũrĩ agĩĩkũ, mũrĩ andũ a gĩĩkũ. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ mũroiga atĩrĩ, Nĩtũthiĩ tũrutĩre Ngai witũ igongona. Rĩu nĩ ũndũ ũcio, mũthiĩte, ruthai wĩra, nĩgũkorwo nyeki ndĩkamũheagwo, na no nginya mũrutithie maturubarĩ marĩa mwagĩrĩirwo nĩ gũthondeka. Nĩmoonaga no andĩki a ciana cia Isiraeli o ene thĩĩna-inĩ, makiuga, Mũtigatiganĩria wa gũthondeka maturubarĩ kĩrĩa kĩagĩrĩire mũthenya. Nao magĩtũngana na Musa na Aroni makĩũka kũmatũngana, rĩrĩa moimaga kũrĩ Firauni, na makĩmeera, Ngai aroone inyuĩ na atuanĩre ciira, tondũ mũtũmĩte mũtararĩko witũ ũthũũre mbere ya Firauni na mbere ya ndungata ciake, kũmũhe rũhiũ rwa njora moko-inĩ make, atũũrage ithuĩ. Musa nĩacookeire kũrĩ Mwathani, na akiuga, nĩndĩrathaitha, Mwathani; nĩ kĩĩ ũthĩĩnĩtie andũ aya? Na nĩ kĩĩ wandũmĩte? Na kuuma rĩrĩa ndathiire kũrĩ Firaũni kwaria thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩaku, nĩahinyĩrĩirie andũ aya, na ndũũkĩire andũ aku.

6

Nake akiuga Mwathani kũrĩ Musa, rĩu nĩũkoona ũrĩa nĩngwĩka Firaũni, nĩgũkorwo na guoko kwa hinya nĩakamarekereria, na na gĩcoka kĩrĩa kĩraihu nĩakamaikia nja kuuma bũrũri wake. Nake Ngai akĩaria na Musa, na akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ nĩ niĩ

Mwathani. Nĩndonekire kũrĩ Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu ndĩ Ngai wao, no rĩĩtwa rĩakwa Mwathani ndina ndĩmaiguũrĩirie. Nayo ndahaandire kĩrĩkanĩro gĩakwa harĩ o, nĩguo ndĩmahe bũrũri wa Akaanani, bũrũri ũrĩa maatũũrĩte thĩinĩ waguo, na magatũũra igũrũ rĩaguo. Nĩndaiguire kĩnegene kĩa ariũ a Isiraeli, ũrĩa Amĩgĩtĩ maramatua ngombo, na nĩndaririkana kĩrĩkanĩro kĩanyu. Thiĩ, ndoigire ciana cia Isiraeli, ndĩroiga atĩrĩ, nĩ niĩ Mwathani; na nĩngamũruta kuuma kũ ũhoti wa andũ a Misiri, na nĩngamũhonokia kuuma kũ ũkombo, na nĩngamũkũũra na guoko kũrĩa gũtũũgĩru na ciira mũnene; Na nĩngeyoera inyuĩ andũ akwa, na nĩngatuĩka Ngai wanyu; na nĩmũkamenya atĩ nĩ niĩ Mwathani Ngai wanyu, ũrĩa wamũrutire kuuma kũ ũhinyĩrĩria wa andũ a Misiri. Nĩngamũtoonyia inyuĩ thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa ndatambũrũkirie guoko gwakwa kũheana kũrĩ Iburahĩmu, na Isaaka, na Jakubu, na nĩngamũhe inyuĩ ũguo ũtuĩke igai rĩanyu, niĩ Mwathani. Naaririe no Musa ũguo kũrĩ ariũ a Isiraeli, na matiathikĩrĩirie Musa nĩ ũndũ wa ũũru wa ngoro, na nĩ ũndũ wa mawĩra marĩa marũ. Nake Mwathani akiuga kũrĩ Musa akiuga atĩrĩ, toonya, aria na Firaũni mũthamaki wa Misiri, nĩguo arekererie ariũ a Isiraeli kuuma bũrũri-inĩ wake. Musa nĩaririe mbere ya Mwathani, akiuga, ta, ariũ a Isiraeli matiigana kũnjigua, na atĩrĩa Firaũni akanjigua? Niĩ no ndirĩ na ũũgĩ. Mwathani akĩaria na Musa na Aroni, na akĩmaatha mathiĩ kũrĩ Firaũni mũthamaki wa Misiri, nĩguo arekerie ariũ a Isiraeli moime bũrũri wa Misiri. Na aya nĩo atongoria a nyũmba cia maithe mao, ariũ a Rubeni, irigithathi rĩa Isiraeli: Enoku, na Palu, Asironi, na Karimi. Ĩno nĩyo mbarĩ ya Rubeni. Na ariũ a Simeoni, Jemueli, na Jamini, na Ehudi, na

Jakini, na Zoharu, na Sauli ũrĩa woimire harĩ mũndũ-wa-nja Mũkaanani, ici nĩcio mbarĩ cia ariũ a Simeoni. Na maya nĩmo marĩĩtwa ma ariũ a Levi kũringana na ũrũmwe wao, Gershon, Kohath, na Merari, na mĩaka ya mũtũũrĩre wa Levi yarĩ igana rĩmwe mĩrongo ĩtatũ na mũgwanja. Na aya nĩo ariũ a Gershon, Libni na Shimei, mĩciĩ ya mĩrĩgo yao. Na ariũ a Kaathu maarĩ Amuramu, na Isaaru, na Heburoni, na Uzieli, namo mĩaka ya mũtũũrĩre wa Kaathu maarĩ igana rĩmwe na mĩrongo ĩtatũ na ĩtatũ. Na ariũ a Merari: Mahli, na Mushi. Ici nĩcio nyũmba cia maithe ma Lawi kũringana na mĩhĩrĩga yao. Nake Amramu akĩoya Jokabedi, mwarĩ wa mũrũ wa nyina wa ithe wake, agatua mũtumia wake, nake akĩmũciarĩra Aroni na Musa, na Miriamu mwarĩ wa nyina wao. Mĩaka ya muoyo wa Amramu yarĩ igana rĩmwe na mĩrongo ĩtatũ na mĩaka ĩĩrĩ. Na ariũ a Isaaari maarĩ Kore, na Napheki, na Zekiri. Nao ariũ a Uzieli maarĩ Mishaeli, na Elizafani, na Segrei. Harũni nĩahikirie Elizabethi mwarĩ wa Aminadabu, mwarĩ wa nyina na Nahashoni, nake akĩmũciarĩra Nadabu, na Abiudi, na Eleazari, na Ithamari. Ariũ a Kora maarĩ Asiri, na Elekana, na Abiasari; ici nĩcio njiaro cia Kora. Nake Eleazari mũrũ wa Aroni akĩoya ũmwe wa airĩtu a Phutieli atuĩke mũtumia wake, nake akĩmũciarĩra Phineasi. Ici nĩcio mĩtwe ya nyũmba cia Alawii kũringana na njiaro ciao. Ũyũ nĩ Harũni na Musa, arĩa Ngai eerire atĩ marutie ariũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri marĩ na hinya wao. Aya nĩo arĩa maaragia na Firauni mũthamaki wa Misiri; na nĩmarutire ariũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri we mwene Harũni na Musa, mũthenya ũrĩa Mwathani aaragirie Musa kũu bũrũri wa Misiri. Nake akĩaria Mwathani kũrĩ Musa, akiuga, Niĩ nĩ Mwathani, aria kũrĩ Firauni

mũthamaki wa Misiri maũndũ mothe niĩ njuga kũrĩ wee. Nake Musa akiuga mbere ya Mwathani, Ona niĩ ndĩ wa mũgambo mũhinyaru, na Firaũni angĩthikĩrĩria atĩa?

7

Nake Mwathani akĩĩra Musa akiuga atĩrĩ, Ona, nĩngũtuĩte wee ngai harĩ Firaũni, na Harũni mũrũ wa nyũkwa ũgaatuĩka mũnabii waku. Wee no nĩũkamwĩra we maũndũ mothe marĩa ngũgwatha, na Harũni mũrũ wa nyũkwa nĩakaria na Firaũni, nĩguo atũme ariũ a Isiraeli kuuma bũrũri-inĩ wake. No niĩ nĩngũũmia ngoro ya Firaũni, na nĩngũingĩhia imenyithia ciakwa na ciama kũu bũrũri wa Misiri. Na Firauni ndagathikĩrĩria inyuĩ, na nĩngaikĩrĩria guoko gwakwa igũrũ rĩa Misiri, na nĩngarutia na hinya wakwa andũ akwa, ariũ a Isiraeli, kuuma bũrũri wa Misiri na kĩhooto kĩnene. Nao nĩmakamenya othe Aigupto atĩ niĩ nĩ niĩ Mwathani, hĩndĩ ĩrĩa ngũtambũrũkia guoko gwakwa igũrũ rĩa Aigupto, na nĩngaruta ariũ a Isiraeli kuuma gatagatĩ-inĩ kao. Nĩekire no Musa na Aroni o ta ũrĩa amaathire Mwathani, ũguo nĩekire. Musa aarĩ wa mĩaka mĩrongo ĩnana, nake Harũni mũrũ wa nyina aarĩ wa mĩaka mĩrongo ĩnana na ĩtatũ, rĩrĩa maaririe Firauni. Na Mwathani akĩĩra Musa na Harũni, akiuga, na angĩkorwo Firaũni nĩekwaria kũrĩ inyuĩ, akiuga, heei ithuĩ kĩmenyithia kana kĩama, na nĩũkwĩra Harũni mũrũ wa nyina waku, oya rũthanju, na ũrũikie thĩ mbere ya Firaũni, na mbere ya ndungata ciake, na nĩrĩgatuĩka nyoka. Musa na Harũni nĩmatoonyire mbere ya Firaũni, hamwe na atungata ake, nao

magĩĩka o ta ũrĩa Mwathani aamaathĩte, nake Harũni akĩikia rũthanju mbere ya Firaũni, na mbere ya atungata ake, naruo rũgĩtuĩka nduĩra. Nĩetire hamwe no Firauni andũ arĩa oogĩ a Misiri, na arogi, na nĩmekire o na arathi a Amisiri na ũrogi wao o ũguo. Nao magĩikia o mũndũ rũthanju rwake, na magĩtuĩka nyoka, na rũthanju rwa Aroni rũkĩmeria marũthanju mao. Na ngoro ya Firauni ĩkĩgĩa hinya, na ndaiguire ciao, o ta ũrĩa Mwathani amaathĩte. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, ngoro ya Firauni nĩĩkũmĩtie, nĩguo ndakareke andũ mathiĩ. Thiĩ kũrĩ Firaũni rũciinĩ, ona we nĩoimagara igũrũ rĩa maaĩ, na ũgaakorwo ũkĩmũtũnga hau mũhuro-inĩ wa rũũĩ, na rũthanju rũrĩa rũgarũrũkire rũgĩtuĩka nyoka ũkuoe na guoko gwaku. Na ũkaamwĩra atĩrĩ, Mwathani ũrĩa Ngai wa Ahibirania nĩandũmĩte kũrĩ wee, akiuga atĩrĩ, tũma andũ akwa mathiĩ, nĩguo maandungatagĩre werũ-inĩ, na ona wĩrore ti wĩiguĩte nginya rĩu. Maũndũ maya moigaga Mwathani, ũndũ ũyũ nĩũkamenya atĩ niĩ nĩ Mwathani, ona niĩ ngũgũtha na rũthanju rũrĩa rũrĩ guoko-inĩ gwakwa igũrũ rĩa maaĩ marĩa marĩ rũũĩ-inĩ, namo nĩmakagarũrũka matuĩke thakame. Nacio thamaki iria irĩ thĩinĩ wa rũũĩ nĩikũkua, naruo rũũĩ nĩrũkũnunga, nao andũ a Mĩĩgipto matigacooka kũhota kũnyua maaĩ kuuma rũũĩ-inĩ. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Ĩra Harũni mũrũ wa nyũkwa, oya rũthanju rwaku na guoko gwaku, na tambũrũkia guoko gwaku igũrũ rĩa maaĩ ma Misiri, na igũrũ rĩa njũũĩ ciao, na igũrũ rĩa mĩtaro yao, na igũrũ rĩa itomboya ciao, na igũrũ rĩa maaĩ mothe manyanĩte mao, namo magatuĩka thakame. Nayo thakame ĩkĩgĩa bũrũri wothe wa Misiri, o na thĩinĩ wa mĩtĩ na thĩinĩ wa mahiga. Na magĩĩka ũguo Musa na Aroni, o ta ũrĩa Mwathani amaathĩte,

nake aaroretie na rũthanju rwake akĩhũũra maaĩ marĩa maarĩ rũũĩ-inĩ mbere ya Firaũni na mbere ya ndungata ciake, nake akĩgarũra maaĩ mothe marĩa maarĩ rũũĩ-inĩ magĩtuĩka thakame. Nacio thamaki iria ciarĩ thĩinĩ wa rũũĩ rũu ikua, naruo rũũĩ rũu rũkĩnunka, nao andũ a Mĩgipto matingĩahotire kũnyua maaĩ kuuma rũũĩ-inĩ rũu, nayo thakame yarĩ bũrũri-inĩ wothe wa Mĩgipto. Nao maarutire o noguo o ta ũguo na arogi a Amisiri na ũrogi wao, na ngoro ya Farao ĩkĩũmia, na ndamaiguire, o ta ũrĩa Mwathani oigire. Kũgarũrũka no Firaũni nĩatoonya thĩinĩ wa nyũmba yake, na ndaigire ũmenyo wake o na igũrũ rĩa ũndũ ũyũ. Andũ othe a Misiri maathimire matherũ kũrigiicĩria rũũĩ, nĩguo manyue maaĩ, no matiahota kũnyua maaĩ kuuma rũũĩ-inĩ. Nacio ikĩhingĩrio mĩthenya mũgwanja, thuutha wa Mwathani kũgũtha rũũĩ. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Toonya kũrĩ Firaũni, ũmwĩre atĩrĩ, Mwathani ekuuga atĩrĩ: Rekereria andũ akwa mathiĩ, nĩguo mandungatĩre. Angĩkorwo ti ũkwenda wee kũrekereria kũraya, ona niĩ ndahũũra mĩhaka yaku yothe na ciũra. Na rũũĩ nĩrũgatahĩka ciũra, na maarĩkia kwambata nĩmagacooka thĩinĩ wa nyũmba ciaku, na thĩinĩ wa nyũmba cia kũiga indo cia tũnyũmba twa gũkoma ciaku, na igũrũ wa itanda ciaku, na igũrũ wa nyũmba cia ndungata ciaku, na cia andũ aku, na thĩinĩ wa indo ciaku cia gũkandĩra mũtu, na thĩinĩ wa mariiko maku. Na igũrũ rĩaku wee, na igũrũ rĩa atungata aku, na igũrũ rĩa andũ aku, nĩmakahaica ciũra.

8

Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, ĩra Harũni mũrũ wa nyũkwa, tambũrũkia rũthanju rwaku na guoko igũrũ rĩa njũũĩ, na igũrũ rĩa mĩtaro, na igũrũ rĩa mathangĩ, ũcooke ũrehe ciũra. Nake Aroni agĩtambũrũkia guoko gwake igũrũ rĩa maaĩ ma Misiri, na akĩrehe ciũra, nacio ciũra ikĩambata, na ĩkĩhumbĩra bũrũri wa Misiri. Nao maarutire o ũguo o, arogi a Amisiri na ũrogi wao, na makĩambatia ciũra igũrũ wa bũrũri wa Misiri. Nake agĩĩta Firaũni Musa na Aroni, akiuga atĩrĩ, mũhooyere ũhoro wakwa kũrĩ Mwathani, nake nĩeherie ciũra kuuma harĩ niĩ na kuuma kũrĩ andũ akwa, na nĩngũmatũma mathiĩ, nao marutĩre Mwathani igongona. Musa akĩĩra Firaũni atĩrĩ, Njĩĩra rĩrĩa nĩngũhooya ũhoro waku, na ũhoro wa andũ arĩa magũtungatagĩra, na wa andũ aku, nĩguo ciũra iniinwo kuuma kũrĩ wee, na kuuma kũrĩ andũ aku, na kuuma nyũmba-inĩ cianyu, no thĩinĩ wa rũũĩ nĩikũtigara. Nake akiuga, rũciũ; nake akiuga nĩ ũguo, ta ũrĩa woiga; nĩguo ũmenye atĩ gũtirĩ ũngĩ tiga Mwathani; Na ciũra nĩikeeherio kuuma harĩ wee, na kuuma nyũmba-inĩ cianyu, na kuuma ciugũ-inĩ, na kuuma ndungata-inĩ ciaku, na kuuma andũ aku, no rũũĩ-inĩ nĩikatigio. Kũũma nja no Musa na Harũni kuuma kũrĩ Firaũni, nake Musa akaya kũrĩ Mwathani ũhoro wa kĩrĩkanĩro kĩa ciũra, o ta ũrĩa Firaũni aathanĩte. Mwathani nĩekire o ta ũrĩa Musa oigire, nacio ciũra ikua kuuma nyũmba-inĩ, na kuuma nja-inĩ, na kuuma mĩgũnda-inĩ. Na makĩmacookanĩrĩria irũmbi irũmbi, nayo thĩ ĩkĩnunga. Rĩrĩa Firauni onire atĩ nĩkũgĩte kũhoorererwo, ngoro yake ĩkĩũma, na ndaiguire ciao, o ta ũrĩa Mwathani aaririe. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, ĩra Harũni, tambũrũkia rũthanju rwaku na guoko, ũgũthe kĩhumbu kĩa thĩ, nacio igaatuĩka ngi kũrĩ andũ,

na kũrĩ nyamũ iria irĩ magũrũ mana, na bũrũri wothe wa Misiri. Nĩ ũndũ ũcio Harũni akĩtambũrũkia guoko gwake rũthanju, na akĩhũũra kĩhumbu kĩa thĩ, nacio ngi ikĩgĩa kũrĩ andũ, na kũrĩ nyamũ iria irĩ magũrũ mana, na rũkũngũ-inĩ ruothe rwa thĩ ngi ikĩgĩa. Nao maarutire o ũguo o na arogi a ũrogi na ũrogi wao, kuumia ngi, no matiahota, na ngi ikĩgĩa harĩ andũ, na harĩ nyamũ cia magũrũ mana. Nĩ ũndũ ũcio arogi makĩĩra Firaũni atĩrĩ, Kĩara kĩa Ngai nĩ gĩkĩ, na ngoro ya Firaũni ĩkĩũma, na ndaigua ũhoro wao, o ta ũrĩa Mwathani oigĩte. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Ũkĩra rũciinĩ kĩroko, ũrũgame mbere ya Firaũni, na rĩrĩa akoima athiĩ maaĩ-inĩ, ũmwĩre atĩrĩ, Mwathani aroiga atĩrĩ: Rekereria andũ akwa nĩguo mandungatĩre kũu werũ-inĩ. Angĩkorwo ndũkwenda kũrekeria andũ akwa, ona niĩ nĩngũtũma ngi cia ngui igũrũ rĩaku, na igũrũ rĩa ndungata ciaku, na igũrũ rĩa andũ aku, na igũrũ rĩa nyũmba cianyu. Nyũmba cia Amisiri nĩikũiyũra ngi cia ngui, o na bũrũri ũrĩa marĩ kuo. Na nĩngatũma maũndũ ma kũgegania mũthenya ũcio bũrũri wa Gosheni, kũrĩa andũ akwa matũũraga, kũrĩa gũtakagĩa na ngi cia mbwa, nĩguo ũmenye atĩ niĩ nĩ niĩ Mwathani Ngai wa thĩ yothe. Na nĩngatũma kũgĩe na ũtheri gatagatĩ ka andũ akwa na gatagatĩ ka andũ aku, na rũciũ ũndũ ũyũ nĩũgaakorwo thĩ igũrũ. Mwathani nĩekire ũguo, na kĩrĩndĩ kĩa ngi cia ngui gĩgĩũka thĩinĩ wa nyũmba cia Firaũni, na thĩinĩ wa nyũmba cia ndungata ciake, na thĩinĩ wa bũrũri wothe wa Misiri, na bũrũri ũkĩanangwo nĩ ngi icio cia ngui. Agĩĩtire no Firaũni Musa na Aroni, akiuga, mũũkĩte mũrutĩre Mwathani Ngai wanyu thĩinĩ wa bũrũri. Nake akiuga Musa, ti kwagĩrĩre gũthiĩ ũguo, nĩgũkorwo marũũru ma Aigupito nĩtũkũrutĩra

Mwathani Ngai witũ, angĩkorwo nĩgũkorwo tũrutĩre marũũru ma Aigupito mbere yao, tũkahũũrwo na mahiga. Tũgũthiĩ rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ werũ-inĩ, na tũrutĩre Ngai witũ igongona, o ta ũrĩa Mwathani atwĩrire. Nake Firauni akiuga atĩrĩ, niĩ nĩndĩramũtũma inyuĩ, na mũrutĩre Ngai wanyu kũu werũ-inĩ, no mũtikathiĩ kũraya mũno, nĩ ũndũ ũcio hooyerai Mwathani nĩ ũndũ wakwa. Musa akiuga atĩrĩ, Niĩ nĩngiumĩra kuuma harĩ wee, na nĩngathooya kũrĩ Ngai, nayo ngororo nĩĩkehera harĩ wee na ndungata ciaku na andũ aku rũciũ. No rĩrĩ, Firaũni ndũgacooke rĩngĩ kũheenia, ũkarega gũtũma andũ mathiĩ marutĩre Mwathani igongona. Nake Musa akiuma harĩ Firauni, na akĩhooya Ngai. Nĩekire Mwathani o ta ũrĩa oigire Musa, na nĩeheririe ngi ĩyo kuuma kũrĩ Firaũni, na kuuma kũrĩ ndungata ciake, na kuuma kũrĩ andũ ake, na ti ĩgatigio o na ĩmwe. Nake Firaũni akĩũmia ngoro yake o na ihinda-inĩ rĩrĩ, na ndeetĩkĩrire kũrekereria andũ acio.

9

Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Toonya kũrĩ Firaũni, na ũmwĩre atĩrĩ, Mwathani Ngai wa Ahibirania ekuuga atĩrĩ: Rekereria andũ akwa, nĩguo mandungatagĩre. Angĩkorwo ti-ũkwenda kũrekeria andũ akwa mathiĩ, no ũrĩ o na kĩu ũkĩmanyagĩrĩra, ona, guoko kwa Mwathani nĩgũkaagwĩra mahiũ maku marĩa marĩ werũ-inĩ, thĩinĩ wa mbarathi, na thĩinĩ wa nyamũ cia mĩrigo, na ngamĩĩra, na ng’ombe, na ng’ondu, gĩkuũ kĩnene mũno. Na nĩngwĩka maũndũ ma kũgegania thĩinĩ wa ihinda rĩu

gatagatĩ ka mahiũ ma Aamisiri na gatagatĩ ka mahiũ ma ariũ a Isiraeli; gũtikagĩa kĩndũ o na kĩmwe kĩa ariũ a Isiraeli gĩgaakua. Nake Ngai akĩheana mũhaka, akiuga atĩrĩ, rũciũ Mwathani nĩekũhinga ũhoro ũyũ gũkũ thĩ. Nake Mwathani ekire kiugo giki mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire, nake gũkua mahiũ mothe ma Aamisiri, no kuuma kũrĩ mahiũ ma ariũ a Isiraeli gũtikuire kĩndũ. Rĩrĩa Firauni onire atĩ gũtirĩ o na kĩmwe kĩa mahiũ ma ariũ a Isiraeli kĩakuire, ngoro yake ĩkĩũma, na ndaatũmire andũ mathiĩ. Mwathani akĩĩra Musa na Harũni, akiuga atĩrĩ, Oyai moko manyu maiyũre mũhu wa icua, nake Musa ũminjĩrie matu-inĩ mbere ya Firaũni na mbere ya ndungata ciake. Na reke kũgĩe rũkũngũ igũrũ rĩa bũrũri wothe wa Misiri, narĩo nĩrĩgakorwo igũrũ rĩa andũ na igũrũ rĩa nyamũ iria irĩ magũrũ mana, mahũha na matũũra marĩa maratũrũka igũrũ rĩa andũ na thĩinĩ wa nyamũ iria irĩ magũrũ mana, bũrũri wothe wa Misiri. Na akĩoya magĩra ma icua mbere ya Firaũni, nake Musa akĩmahurunja matu-inĩ, namo makĩgĩa mahũha, mahũha marĩa matuthũkaga, thĩinĩ wa andũ, na thĩinĩ wa nyamũ iria irĩ magũrũ mana. Na ti-maahoti arogi acio kũrũgama mbere ya Musa nĩ ũndũ wa maheni macio, nĩgũkorwo maheni macio maagĩire arogi acio, na bũrũri-inĩ wothe wa Misiri. No Mwathani akĩũmia ngoro ya Firauni, na ndaigua ũhoro wao, o ta ũrĩa Mwathani aathĩte. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Ũkĩra rũciinĩ tene, ũrũgame mbere ya Firaũni, ũmwĩre atĩrĩ, Mwathani Ngai wa Ahibirania aroiga atĩrĩ: Rekereria andũ akwa nĩguo mandungatagĩre. Thĩinĩ wa ihinda rĩĩrĩ rĩa rĩu nĩgũkorwo niĩ ndĩratũma mathĩĩna makwa mothe thĩinĩ wa ngoro yaku, na wa ndungata ciaku, na wa andũ aku, nĩguo ũmenye atĩ gũtirĩ ũngĩ ta

niĩ thĩinĩ wa bũrũri wothe. Rĩu nĩgũkorwo ndĩratũma guoko, ngũgũthe wee na andũ aku ndĩmooraga, na nĩũkaniinwo kuuma thĩ. Na nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ wamenyererio, nĩguo nyonie harĩwe hinya wakwa, na nĩguo rĩĩtwa rĩakwa rĩhunjio thĩ yothe. Hĩndĩ nĩ ũndũ ũcio wee ũratũma andũ akwa matigatũmwo mehere? Ona niĩ nĩngũroirĩria mbura ya mbembe ĩno thaa rũciũ, mbura ya mbembe nyingĩ mũno, ĩrĩa ta ĩyo ĩtarĩ yoneka thĩinĩ wa Misiri kuuma mũthenya ũrĩa yombirwo nginya mũthenya ũyũ. Rĩu nĩ ũndũ ũcio hĩndĩra ũcookanĩrĩrie mahiũ maku, na mothe marĩa ũrĩ namo werũ-inĩ; nĩgũkorwo andũ othe, na mahiũ, marĩa mothe ũrĩ namo werũ-inĩ; nĩgũkorwo andũ othe, na mahiũ, marĩa mothe mangĩoneka werũ-inĩ, na matigathiĩ thĩinĩ wa nyũmba, no mbura ya mbembe ĩmagwĩre, nĩmagakua. Ũrĩa wĩtigĩrĩte kiugo kĩa Mwathani harĩ ndungata cia Firauni, nĩacookanĩrĩirie mahiũ make thĩinĩ wa nyũmba. Ũrĩa ũtarĩ ekĩrĩrĩirie ũhoro wa kiugo kĩa Mwathani, nĩatiganĩirie mahiũ make kũu mĩgũnda-inĩ. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Tambũrũkia guoko gwaku werekeire matu-inĩ, nayo mbura ya mbembe nĩĩkagũa bũrũri wothe wa Aiguputo, ĩgũe andũ-inĩ, na mahiũ-inĩ, na nyeki-inĩ ciothe iria irĩ thĩ-inĩ. Atambũrũkirie no Musa guoko kũrĩa igũrũ, na Mwathani aheire mĩgambo na mbura ya mbembe, na mwaki ũgĩteng'era igũrũ rĩa thĩ, na Mwathani akiuria mbura ya mbembe igũrũ rĩa bũrũri wothe wa Misiri. Kwarĩ na mbura ya mbembe na mwaki ũrĩa warĩ na rũrĩrĩmbĩ thĩinĩ wa mbura ya mbembe, nayo mbura ya mbembe yarĩ nyingĩ mũno, ĩrĩa ta ĩyo ndĩonekete Misiri, kuuma mũthenya ũrĩa rũrĩrĩ rwagĩire kuo. Mbura ya mbembe ĩkĩgũtha thĩ yothe ya Misiri, kuuma kũrĩ mũndũ nginya kũrĩ nyamũ, na

mbura ya mbembe ĩkĩgũtha nyeki yothe ĩrĩa yarĩ werũ-inĩ, na mbura ya mbembe ĩkĩhehenja mĩtĩ yothe ĩrĩa yarĩ werũ-inĩ. Tiga thĩinĩ wa bũrũri Geshemu, kũrĩa ariũ a Isiraeli maarĩ, mbura ya mbembe ndĩagĩire. Firaũni aarĩkia gũtũma, agĩĩta Musa na Aroni, na akĩmeera atĩrĩ, Nĩnjĩhĩtie rĩu, Mwathani nĩ mũthingu, no niĩ na andũ akwa tũrĩ athĩĩni-Ngai. Hoyai nĩ ũndũ ũcio ũhoro wakwa kũrĩ Mwathani, na nĩtigĩe kũgĩa mĩgambo ya Ngai, na mbura ya mbembe, na mwaki, na nĩngũmũtũma mũthiĩ, na mũtigacooka kwongererwo gũikara. Nake Musa akĩmwĩra atĩrĩ, Rĩrĩa ngaathiĩ nja ya itũũra, nĩngũtambũrũkia moko makwa kũrĩ Mwathani, namo mĩgambo nĩĩgakiria, nayo mbura ya mbembe na mbura itigacooka kũgĩa rĩngĩ, nĩguo ũmenye atĩ thĩ nĩ ya Mwathani. Na wee na athĩnjĩri aku, nĩnjũũĩ atĩ mũtiigana gwĩtigĩra Mwathani. Ũguta na cairi nĩciahũũrirwo, tondũ cairi yarũgamĩte, nacio ũguta warĩ na mbeu. No ngano ya spelt na ĩrĩa rĩa mwaki itiahũũrirwo, tondũ ciarĩ cia thutha. Musa nĩaumire kuuma kũrĩ Firauni nja ya itũũra, na akĩtambũrũkia moko make kũrĩ Mwathani, namo mĩgambo ĩkĩtiga, na mbura ya mbembe na mbura ikĩaga gũtoonya rĩngĩ igũrũ rĩa bũrũri. Rĩrĩa Firauni onire atĩ mbura na mbura ya mbembe na mĩgambo nĩkũigĩte, agĩcooka kwĩhia, na akĩũmia ngoro yake, na cia ndungata ciake. Nayo ngoro ya Firauni ĩkĩũmia, na ndaigana kũrekereria ariũ a Isiraeli, o ta ũrĩa Mwathani eerĩire Musa.

10

Mwathani akiuga kũrĩ Musa, akiuga atĩrĩ, toonya kũrĩ Firauni,

nĩgũkorwo nĩnyũmĩtie ngoro yake na cia ndungata ciake, nĩguo ciama ici igooke igũrũ rĩao; nĩguo mũheane matũ-inĩ ma ciana cianyu, na ciana cia ciana cianyu, maũndũ mothe marĩa thũũrĩte Aamisiri, na ciama ciakwa iria ndekire thĩinĩ wao; na nĩmũkamenya atĩ niĩ nĩ niĩ Mwathani. Musa na Harũni matoonya mbere ya Firaũni, nao makĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani Ngai wa Ahibirania ekuuga ũũ, nĩ nginya rĩ ũtendaga kwenda kũnyiihio nĩ niĩ? Rekereria andũ akwa mathiĩ, nĩguo mandungatĩre. Angĩkorwo ndũkwenda wee kũrekereria andũ akwa, ona niĩ nĩngũrehera ihinda rĩĩrĩ rũciũ ngigĩ nyingĩ igũrũ rĩa mĩhaka yaku yothe. Na nĩgahumbĩra ũrĩa thĩ ĩonekaga, na ndũkaahota kuona thĩ, na nĩgakaarĩa kĩrĩa gĩothe kĩa kũigana kĩa thĩ kĩrĩa gĩtigĩtio, kĩrĩa mbura ya mbembe yatigĩire inyuĩ, na nĩgakaarĩa mũtĩ wothe ũrĩa ũrakũra inyuĩ igũrũ rĩa thĩ. Nacio nĩikũiyũrio nyũmba ciaku, na nyũmba cia andũ arĩa magũtungatagĩra, na nyũmba ciothe kũu bũrũri wothe wa Amisiri, iria itarĩ hĩndĩ cionirwo nĩ maithe maku, kana nĩ maithe ma maithe mao, kuuma mũthenya ũrĩa maagĩire gũkũ thĩ, nginya mũthenya ũyũ. Nake Musa akĩgarũrũka, akiuma harĩ Firaũni. Nao ndungata cia Firauni ikĩmwĩra, atĩrĩĩ, nĩ nginya rĩ ũndũ ũyũ ũgũtũtuĩka mũtego? Tũma andũ acio mathiĩ nĩguo matungatĩre Ngai wao; kana ũkwenda kũmenya atĩ Misiri nĩĩthiru? Nao magĩcookia Musa na Harũni kũrĩ Firaũni, nake akĩmeera atĩrĩ, Thiĩi mũgatungatĩre Mwathani Ngai wanyu, no nĩ amwe na amwe arĩa marathiĩ? Nake Musa akiuga atĩrĩ, hamwe na aanake na athuuri nĩtũgũthiĩ, hamwe na ariũ na airĩtu, na ng'ondu, na ng'ombe ciitũ, nĩgũkorwo nĩ gĩathĩ kĩa Mwathani. Nake akĩmeera kũrĩ o, Mwathani aroikara na inyuĩ

ũguo; o ta ũrĩa ndĩramũtũma, githĩ ti hamwe na mĩrigo yanyu? Onai atĩ ũũru nĩũmũkinyĩrĩire. Tiguo ũguo, no arũme nĩmarekwo mathiĩ, na matungatĩre Ngai, nĩgũkorwo ũndũ ũyũ nĩguo inyuĩ ene mũracaria; no makĩmaingata kuuma mbere ya Firaũni. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Tambũrũkia guoko gwaku igũrũ rĩa bũrũri wa Misiri, nĩguo ndigiri ciambate igũrũ rĩa bũrũri, na irĩe nyeki yothe ya bũrũri, na maciaro mothe ma mĩtĩ marĩa maatigarĩtio nĩ mbura ya mbembe. Nake Musa akĩoya rũthanju rwake igũrũ, nake Mwathani akĩrehe rũhuho rwa gũthini igũrũ ya bũrũri, mũthenya ũcio wothe, na ũtukũ wothe; rũciinĩ rũgĩkinya, nake rũhuho rwa gũthini rũkĩoya ngigĩ, na rũgĩcitwara bũrũri wothe wa Misiri; nacio ikĩhurũka mĩhaka-inĩ yothe ya Misiri nyingĩ mũno; mbere yacio gũtirĩ kũgĩa na ngigĩ ta icio, na thuutha wa maũndũ macio gũtigakorwo ũguo. Na gĩahumbĩire kĩoneki kĩa thĩ, na thĩ nĩyanangirwo, na gĩkarĩa mĩmera yothe ya thĩ, na maciaro mothe ma mĩtĩ ĩrĩa yatigarĩtio kuuma kũrĩ mbura ya mbembe. Gũtiarĩ kĩndũ kĩruru kĩrĩa gĩatigarĩtio thĩinĩ wa mĩtĩ, na thĩinĩ wa mĩmera yothe ya werũ, thĩinĩ wa bũrũri wothe wa Misiri. Firaũni nĩahiũhire gwĩta Musa na Aroni, akiuga, Nĩnjĩhĩirie mbere ya Mwathani Ngai wanyu, na harĩ inyuĩ. Ĩtĩkĩrai nĩ ũndũ ũcio rĩĩhia rĩakwa o na rĩu, na mũhooe kũrĩ Mwathani Ngai wanyu, nake nĩareherie gĩkuũ kĩĩrĩ kuuma harĩ niĩ. Nake Musa akiuma harĩ Firauni, akĩhooya Ngai. Nake Mwathani akĩgarũra rũhuho rũrĩ na hinya kuuma iria-inĩ, na akĩoya ngigĩ, na agĩciikia iria-inĩ rĩrĩa Itune, na gũtiaciarire ngigĩ o na ĩmwe bũrũri-inĩ wothe wa Misiri. Nake Mwathani akĩũmia ngoro ya Firauni, na ndaarekereria ariũ a Isiraeli mathiĩ. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Tambũrũria guoko gwaku

werekeire igũrũ, na kũgĩe na nduma igũrũ rĩa bũrũri wa Misiri, nduma ĩrĩa ĩngĩhumbwo. Musa akĩtambũrũkia guoko gwake igũrũ; na gũkĩgĩa nduma na kĩrima, kĩhuhũkanio kũu bũrũri wothe wa Misiri mĩthenya ĩtatũ. Na gũtirĩ mũndũ wonire mũrũ wa nyina mĩthenya ĩtatũ; na gũtirĩ mũndũ okĩrire kuuma ũrĩrĩ-inĩ wake mĩthenya ĩtatũ; no ariũ othe a Isiraeli maarĩ na ũtheri harĩa othe maatũũraga. Nake agĩĩta Firaũni Musa na Aroni, akiuga atĩrĩ, Thiĩi mũgatungatĩre Mwathani Ngai wanyu, no tiga ng'ondu na ng'ombe mũcitige, na ciana cianyu nĩciũmagane hamwe na inyuĩ. Na Musa akiuga atĩrĩ, no rĩrĩ, o nawe nĩũgũtũhe magongona ma gũcinwo biũ na magongona, marĩa tũgwĩka Mwathani Ngai witũ. Namo mahiũ maitũ nĩmagathiĩ hamwe na ithuĩ, na ti tũgatigia o na kĩhũngũ, nĩgũkorwo kuuma harĩ mo nĩtũkuoya cia kũhooya Mwathani Ngai witũ, na ithuĩ ti tũũĩ kĩrĩa tũkũhooya Mwathani Ngai witũ, nginya rĩrĩa tũgaakinya kũu. No rĩrĩ, Mwathani nĩatũmire ngoro ya Firauni ĩkĩũma, na ndeetikĩrire kũmatũma mathiĩ. Nake Firauni akiuga atĩrĩ, thiĩ wehere harĩ niĩ, wĩmenyerere ndũgacooke kuona ũthiũ wakwa, tondũ mũthenya ũrĩa wothe ũkooneka harĩ niĩ, nĩũgaakua. Musa akiuga atĩrĩ, Nĩwoiga atĩrĩ, ndigũcooka kuoneka harĩ wee ũthiũ-inĩ.

11

Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, nĩngũrehe ihũũra rĩmwe igũrũ rĩa Firaũni na igũrũ rĩa Misiri, na thuutha wa maũndũ macio nĩekũmũingata mũthiĩ kuuma gũkũ, na rĩrĩa ekũmũingata inyuĩ

hamwe na indo ciothe, nĩekũmũrutũrũra mũthiĩ biũ. Aria nĩ ũndũ ũcio na hitho matũ-inĩ ma andũ, na mũndũ o wothe ahooe kuuma kũrĩ mũndũ wa hakuhĩ nake indo cia betha na cia thahabu na nguo. Mwathani nake akĩheana wega kũrĩ andũ ake mbere ya Aigupito, nao makĩmaheithia, na mũndũ Musa agĩtuĩka mũnene mũno mbere ya Aigupito, na mbere ya Firaũni, na mbere ya ndungata ciake. Nake Musa akiuga, Mwathani ekuuga ũũ, gũkuhĩ na gatagatĩ ga ũtukũ nĩngũtoonya thĩinĩ wa Misiri; Na ciana cia nda ciothe iria cia mbere nĩigakua bũrũri wa Misiri, kuuma kũrĩ mwana wa mbere wa Firaũni, ũrĩa aikaraga igũrũ rĩa gĩtĩ kĩa ũnene, na nginya mwana wa mbere wa ndungata ya mũndũ-wa-nja ĩrĩa ĩrĩ hakuhĩ na ihiga rĩa gĩthĩo, na nginya ciana cia mbere cia nyamũ ciothe. Na nĩgũkorwo na kĩrĩro kĩnene bũrũri wothe wa Misiri, kĩrĩa gĩtarĩ kĩhaana taũ, na gĩtirĩ o na rĩngĩ gĩgaacooka kwongerera. Na thĩinĩ wa ciana ciothe cia Isiraeli gũtirĩ ngui ĩkaahũũra na rũrĩmĩ rwayo, kuuma kũrĩ mũndũ nginya kũrĩ nyamũ, nĩguo ũmenye ũrĩa Mwathani akaagĩra ũtiganu gatagatĩ ka Aamĩsiri na Isiraeli. Nao ciana ciaku ici ciothe nĩikaharũrũka ikinyiihĩrĩrie, na iniinaamĩre, ikiuga, uma wee, na andũ aku othe, arĩa wee ũtongoragia; na thuutha wa maũndũ macio nĩngũũma; no Musa akiuma harĩ Firaũni arĩ na marakara. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Firaũni ndagathikĩrĩria inyuĩ, nĩguo ndĩingĩhie ciama ciakwa na ciama cia magegania bũrũri-inĩ wa Misiri. Moses na Harũni nĩmekire ciama ciothe na maũndũ ma kũgegania macio bũrũri-inĩ wa Misiri mbere ya Firaũni, na Mwathani nĩatũmire ngoro ya Firaũni ĩkĩũma, na ndaiguire gũtũma ariũ a Isiraeli mehere bũrũri-inĩ wa Misiri.

12

Nake Mwathani akiuga kũrĩ Musa na Harũni kũu bũrũri wa Misiri, akiuga atĩrĩ, Mweri ũyũ nĩ kĩambĩrĩria kĩa mĩeri harĩ inyuĩ; nĩ wa mbere harĩ inyuĩ thĩinĩ wa mĩeri ya mwaka. Aria kũrĩ mũcemanio wothe wa ariũ a Isiraeli, ũkiuga atĩrĩ, mũthenya wa ikũmi wa mweri ũyũ nĩmoe o mũndũ ng'ondu kũringana na nyũmba cia maithe mao, o mũndũ ng'ondu kũringana na nyũmba yake. Angĩkorwo no anini makorwo thĩinĩ wa nyũmba, nĩguo matikaigana kũringana na ng'ondu, nĩakanyiita hamwe na we mũndũ wa itũũra rĩake mũrĩa ũrĩ hakuhĩ nake, kũringana na mũigana wa ngoro. O mũndũ kũringana na kĩrĩa kĩmũiganu nĩagatarwo kũringana na ng'ondu. Ng'ondu thayũ, ya njamba, ya mwaka ũmwe ĩgaatuĩka kũrĩ inyuĩ; kuuma kũrĩ tũtũrũme na mbũri cia nini nĩmũkaamĩoya. Na nĩrĩkorwo kũrĩ inyuĩ gĩikare kĩhiũhĩtwo nginya mũthenya wa ikũmi na inya wa mweri ũyũ, nao nĩmakarathĩma rĩo kĩrĩndĩ gĩothe kĩa kĩũngano kĩa ariũ a Isiraeli hwaĩ-inĩ. Na nĩmakooya kuuma thakame-inĩ, na nĩmakaiga igũrũ rĩa mĩrango ĩĩrĩ na igũrũ rĩa mwena wa igũrũ wa mũrango, thĩinĩ wa nyũmba iria thĩinĩ wacio mangĩrĩa cio. Na nĩmakarĩa nyama ũtukũ ũcio ihĩhie na mwaki, na mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia igũrũ rĩa nyeni ndũrũ nĩmakarĩa. Mũtikaarĩe kuuma kũrĩ o ũrĩa mũthiũ, kana ũrugĩtwo thĩinĩ wa maaĩ, no ũhĩhie na mwaki, mũtwe hamwe na magũrũ na mara ma thĩinĩ. Mũtigatige kĩndũ kuuma harĩ yake nginya rũciinĩ, na ihĩndĩ mũtikauna kuuma harĩ yake, no indo iria igaatigara

kuuma harĩ yake nginya rũciinĩ nĩmũgaacina na mwaki. Ũguo no mũrĩrĩĩaga kĩo, njohero cianyu ikohwo, na iraatũ magũrũ-inĩ manyu, na mĩthĩgi moko-inĩ manyu, na mũrĩĩage kĩo na ihenya, Bathaka nĩ ya Mwathani. Nĩngũhĩtũkĩra bũrũri wa Misiri ũtukũ ũyũ, na nĩngũhũũra ciana ciothe cia irigithathi kũu bũrũri wa Misiri kuuma kũrĩ andũ nginya nyamũ, na ngai ciothe cia Amisiri nĩngacirĩhĩria, niĩ Mwathani. Nayo thakame ĩgaatuĩka kũrĩ inyuĩ kĩmenyithia igũrũ rĩa nyũmba iria mũrĩ thĩinĩ wacio kũu, na nĩngona thakame ĩyo, na nĩngamũhumbĩra, na gũtikagĩa na mũthiro wa kũniinwo thĩinĩ wanyu rĩrĩa ngũgũtha bũrũri wa Misiri. Nayo mũthenya ũyũ ũgaatuĩka kĩrirakano kũrĩ inyuĩ, na nĩmũgaũkũngũĩra ũtuĩke gĩathĩ kũrĩ Mwathani njiarwa-inĩ cianyu ciothe; ũtuĩke watho wa tene, nĩmũgaũkũngũĩra. Mĩthenya mũgwanja mũrĩrĩĩaga mĩgate ĩtarĩ na ndawa. Kuuma no mũthenya wa mbere, mũkaaeheria ndawa kuuma nyũmba cianyu. Wothe ũrĩa ũngĩrĩa ndawa, roho ũcio nĩũkaniinwo kuuma Isiraeli, kuuma mũthenya wa mbere nginya mũthenya wa mũgwanja. Na mũthenya wa mbere ũgeetwo mũtheru, na mũthenya wa mũgwanja ũgaatuĩka mũtheru kũrĩ inyuĩ, mũtikwĩka wĩra o wothe wa ũndũ thĩinĩ wamo, tiga o ũrĩa ũgeekwo roho ciothe, ũyũ wiki nĩguo ũgeekwo kũrĩ inyuĩ. Na inyuĩ nĩmũkamenyerera watho ũyũ; nĩgũkorwo mũthenya ũyũ nĩngũruta hinya wanyu kuuma bũrũri wa Misiri, na inyuĩ nĩmũgatũma mũthenya ũyũ ũtuĩke kũrĩ njiaro cianyu watho wa tene, mwambĩrĩria mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri wa mbere, kuuma hwaĩ-inĩ mũrĩe mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, nginya mũthenya wa ũmwe na mĩrongo ĩĩrĩ wa mweri, nginya hwaĩ-inĩ. Mĩthenya mũgwanja ndawa ndĩkoneka

nyũmba-inĩ cianyu. Wothe ũrĩa ũrĩrĩĩaga mũgate wa kũimbia, roho ũcio ũkaniinwo kuuma kĩũngano-inĩ kĩa Isiraeli, harĩ ageni na aciarĩirwo bũrũri. Mũtikanarĩe kĩndũ o na kĩrĩkũ kĩa mũgate ũrĩ na ndawa, no thĩinĩ wa ciikaro cianyu ciothe mũrĩĩage mĩgate ĩtarĩ na ndawa. Nake Musa agĩĩta kanitha kothe ka athuuri a ariũ a Isiraeli, na akĩmeera atĩrĩ, thiĩi mwĩyoere ng'ondu kũringana na nyũmba cianyu, na mũrutire igongona rĩa Bathaka. Mũkaamũkĩra mũrũndo wa hisopo, na mũrĩkia kũũtobokia thakame-inĩ ĩrĩa ĩrĩ hakuhĩ na mũrango, mũkaaiga itugĩ-inĩ rĩa mũrango, na igũrũ rĩa itugĩ cierĩ, kuuma thakame-inĩ ĩrĩa ĩrĩ hakuhĩ na mũrango. Inyuĩ mũtigathiĩ nja, o mũndũ mũrango-inĩ wa nyũmba yake, nginya rũciinĩ. Nake Mwathani nĩakahĩtũkĩra kũgũtha andũ a Mĩĩthiopi, na nĩakoona thakame ĩrĩ igũrũ rĩa mũrango, na igũrũ rĩa mĩrango ĩrĩa ĩĩrĩ, nake Mwathani nĩakahĩtũkĩra mũrango ũcio, na ndakarekereria mũniinani atoonye thĩinĩ wa nyũmba cianyu kũmũgũtha. Mũrũngĩrĩrei kiugo kĩu gĩa watho wee mwene, na ciana ciaku cia aanake, nginya tene. Angĩkorwo no mũtoonye bũrũri ũrĩa Mwathani ekũmũhe o ta ũrĩa aaririe, menyererai ũtungata ũyũ. Na nĩgũkorwo ariũ anyu mangĩmwĩra atĩrĩ, nĩ ũtungata ũrĩkũ ũyũ? Nĩmũkameera atĩrĩ, Rĩĩrĩ nĩ igongona rĩa Bathaka rĩa Mwathani, tondũ nĩahumbĩire nyũmba cia ariũ a Isiraeli kũu Misiri, rĩrĩa ahũũrire andũ a Misiri, no nyũmba ciitũ akĩhonokia. Nao andũ acio makĩinamĩrĩra, makĩhooya. Nao mathiĩte, ariũ a Isiraeli nĩmekire o ta ũrĩa Mwathani aathanire Musa na Harũni, ũguo nĩo mekire. Kũgĩikara rĩo gũkorwo kũrĩ gatagatĩ wa ũtukũ, nake Mwathani akĩhũũra irigithathi ciothe thĩ inĩ ya Misiri, kuuma irigithathi rĩa Firaũni ũrĩa waikarĩte igũrũ rĩa gĩtĩ kĩa

ũnene, nginya irigithathi rĩa mũndũ-wa-njera ũrĩa aarĩ thĩinĩ wa irima, na nginya irigithathi rĩa nyamũ ciothe. Na Firauni aarũgamire ũtukũ, na andũ arĩa mamũtungatagĩra ake, na Aamisiri othe, na gũkĩgĩa kĩrĩro kĩnene bũrũri wothe wa Misiri, tondũ gũtiarĩ nyũmba ĩtaarĩ na mũndũ mũkuũ thĩinĩ wayo. Nake agĩĩta Firaũni Musa na Aroni ũtukũ, akĩmeera atĩrĩ, Ũkĩrai, mũũme kuuma kũrĩ andũ akwa, inyuĩ na ciana cia Isiraeli, thiĩi mũgatungatĩre Mwathani Ngai wanyu, o ta ũrĩa mũroiga. Na ng'ondu na ndegwa cianyu mũkuuĩte mũthiĩ, na mũndathime o na niĩ. Na Amĩgĩpito nĩmahatĩrĩirie andũ na kĩyo gũikia nja kuuma bũrũri-inĩ, tondũ moigire atĩ, Ithuĩ othe nĩtũrakua. Andũ acio nĩmakuuire mũthĩ wao mbere ya kũimba, irio icio cia mũthĩ ciao ciohererwo thĩinĩ wa nguo ciao igũrũ wa ciande ciao. Nao ariũ a Isiraeli meekire o ta ũrĩa Musa aamaathĩte, na meetirie kuuma kũrĩ Amisiri indo cia betha na cia thahabu na nguo. Nake Mwathani akĩhe andũ ake ũtugi mbere ya Aigupito, nao makĩmakombanĩria, nao makĩnyiita indo cia Aigupito. Ariũ a Isiraeli mathiire kuuma Ramesese magĩthiĩ Sukothu, marĩ andũ magana matandatũ ngiri arĩa maathiiaga na magũrũ, arũme, tiga mĩrigo. Na kĩrĩndĩ kĩnene kĩa andũ matarĩ a mũthemba ũmwe gĩkĩambata hamwe nao, na ng'ondu, na ng'ombe, na mahiũ maingĩ mũno. Na magĩthondeka mũtu ũrĩa maarutire kuuma Misiri, mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, tondũ ndĩarĩ na ndawa ya kũimbia, nĩgũkorwo andũ a Misiri nĩmamaingatire, na matingĩahotire gũikara, o na kana mekĩra irio cia rũgendo. Gũtũũra kwa ariũ a Isiraeli, kũrĩa maatũũrire bũrũri wa Misiri na bũrũri wa Kanaani, kwarĩ mĩaka magana mana na mĩrongo ĩtatũ. Na gũkĩhana thuutha wa mĩaka magana

mana na mĩrongo ĩtatũ, hinya yothe ya Mwathani ĩkiuma bũrũri wa Misiri ũtukũ. Mũrangĩri nĩ wa Mwathani, nĩguo amaruthe kuuma bũrũri wa Misiri. Ũtukũ ũcio nĩ mũrangĩri wa Mwathani, nĩguo ariũ othe a Isiraeli ũtuĩke njiarwa-inĩ ciao. Mwathani akiuga kũrĩ Musa na Harũni, ũyũ nĩguo watho wa Bathaka: mũndũ wothe wa kũngĩ ndakarĩa kuuma harĩo. Na ndungata yothe kana mũndũ ũgũrĩtwo na betha ũmũruithie, na hĩndĩ ĩyo nĩakarĩa kuuma harĩo. Mũndũ ũrĩa ũtũũraga kuo kana mũruti wa wĩra ndakaarĩa kĩrĩa kĩrĩ gĩake. Thĩinĩ wa nyũmba ĩmwe nĩkuo gũkarĩĩo, na mũtikanarute nyama nja ya nyũmba, na ihĩndĩ rĩayo mũtikanarĩũnange. Kĩrĩndĩ gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli nĩgĩgwĩka ũguo. Angĩkorwo no mũndũ ũmwe ũgũũka kũrĩ inyuĩ arĩ mũgeni nĩguo athondeke Bathaka kũrĩ Mwathani, ũkaaruithia arũme ake othe, na hĩndĩ ĩyo nĩagaakuhĩrĩria gũthondeka ũndũ ũcio, na agaatuĩka o ta mũciarĩirwo bũrũri, mũndũ wothe ũtarĩ mũruithie ndakaarĩa kuuma harĩo. Watho ũmwe ũgaatuĩka kũrĩ mũndũ wa bũrũri, na kũrĩ mũgeni ũrĩa ũgooka gatagatĩ kanyu. Nacio ciana cia Isiraeli ikĩĩka o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa na Aroni kũrĩ o; ũguo nĩguo mekire. Na gũkĩhana mũthenya ũcio, Mwathani nĩarutire ariũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri hamwe na hinya wao.

13

Mwathani akiuga kũrĩ Musa, akiuga atĩrĩ, Amũrĩra nĩ ũndũ wakwa kĩana gĩothe kĩa irigithathi kĩa irigithathi kĩrĩa kĩhingũraga nda yothe thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli kuuma kũrĩ

mũndũ nginya kũrĩ nyamũ, nĩ gĩakwa. Musa oigire kũrĩ andũ atĩrĩ, ririkanai mũthenya ũyũ ũrĩa mwoimire bũrũri wa Aiguputo, kuuma nyũmba ya ũkombo, nĩgũkorwo na guoko kũrũ na hinya Mwathani aamũrutire kuuma kũu, na ndawa ya kũimbia ndĩkarĩĩo. Nĩgũkorwo ũmũthĩ inyuĩ nĩmũroimagara mweri-inĩ wa a ethĩ. Na nĩgũkorwo hĩndĩ ĩrĩa Mwathani Ngai waku angĩkũrehe thĩĩinĩ wa bũrũri wa Akaanani, na Ahiti, na Aamori, na Ahivi, na Ajebusi, na Agerigashi, na Aperizi, ũrĩa ehĩtire maithe maku kũhe wee bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ, nĩũgeka ũtungata ũyũ thĩĩinĩ wa mweri ũyũ. Mĩthenya ĩtandatũ mũkaarĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa, no mũthenya wa mũgwanja nĩ gĩathĩ kĩa Mwathani. Mĩgate ĩtarĩ na ndawa mũrĩrĩe mĩthenya mũgwanja, ndĩkoona harĩwe mĩgate ĩrĩ na ndawa, o na ndĩgakorwo harĩwe ndawa thĩĩinĩ wa mĩhaka yaku yothe. Na nĩũkamenyithia mũrũ waku mũthenya ũcio, ũkiuga atĩrĩ, Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ Mwathani Ngai eekire harĩa niĩ rĩrĩa ndoimaga kuuma bũrũri wa Misiri. Nĩgũkorwo kũrĩ we kĩmenyithia igũrũ rĩa guoko gwaku, na kĩririkano mbere ma maitho maku, nĩguo watho wa Mwathani ũtuĩke kanua-inĩ gaku, tondũ na guoko kũrĩ hinya Mwathani Ngai nĩakũrutire kuuma bũrũri wa Aiguputo. Na mũgĩtũũrie watho ũyũ kũringana na mahinda ma ciero, kuuma mũthenya nginya mũthenya. Nĩgũkorwo rĩrĩa Jehova Ngai waku agaakũrehe bũrũri-inĩ wa Akaanani, o ta ũrĩa eehĩtire kũrĩ maithe maku, nake nĩagakũhe bũrũri ũcio. Na nĩũkeheria o wothe ũrĩa ũhingũraga nda, arũme kũrĩ Mwathani, o wothe ũrĩa ũhingũraga nda kuuma ndũũru-inĩ kana thĩĩinĩ wa mahiũ maku, o ũrĩa wothe ũngĩgĩa waku, arũme nĩũkamũra kũrĩ Mwathani. Kĩndũ gĩothe kĩa kũhingũra nda ya

ndigiri, ũgaakũũrania na ng'ondu, no angĩkorwo ndũgakũũrania, ũgaakũũra kĩo. Kĩndũ gĩothe kĩa irigithathi kĩa mũndũ kĩa ariũ aku ũgaakũũra. No angĩkorwo mũriũ waku angĩkũũria thuutha wa maũndũ maya, akiuga atĩrĩ, ũyũ nĩ kĩĩ? Nĩũkamwĩra atĩrĩ, tondũ na guoko kũrĩ hinya Mwathani nĩatũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, kuuma nyũmba ya ũkombo. Rĩrĩa Firaũni aaũmirie gũtũma atũrekerie, ooragire ciana ciothe cia maambere bũrũri wa Misiri, kuuma ciana cia maambere cia andũ nginya ciana cia maambere cia mahiũ. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, niĩ ndĩrutaga igongona kĩrĩa gĩothe kĩhingũraga nda, arũme, kũrĩ Mwathani, na kĩrĩa gĩothe kĩa maambere kĩa ariũ akwa nĩngakũũra. Nakĩo gĩgaatuĩka kĩmenyithia kĩrĩ guoko-inĩ gwaku, na kĩndũ kĩrĩa gĩtangĩenyenyeka mbere ma maitho maku, nĩgũkorwo na guoko kũrĩ hinya Mwathani nĩakũrutire kuuma Misiri. Rĩrĩa Firaũni atũmire andũ, Ngai ndaamatongoretie njĩra ya bũrũri wa Afilisti, tondũ yarĩ hakuhĩ, nĩgũkorwo Ngai oigire atĩrĩ, Nĩguo andũ matikae kwĩrira mona mbaara, macooke Misiri. Nake Ngai akĩthiũrũrũkĩria andũ njĩra ya werũ-inĩ, ya Iria Rĩtune, na rũciaro-inĩ rwa gatano ariũ a Isiraeli makĩambata kuuma bũrũri wa Misiri. Nake Musa akĩoya mahĩndĩ ma Jusufu hamwe nake, nĩgũkorwo nĩehĩtithĩtie ariũ a Isiraeli na mwĩhĩtwa, akiuga atĩrĩ, Mwathani nĩakamũrora na kũmenyerera, na inyuĩ nĩmũkoya mahĩndĩ makwa kuuma gũkũ hamwe na inyuĩ. Ariũ a Isiraeli maarĩkia kuoya kuuma Sukothu, magĩaka hema kũu Ethamu hakuhĩ na werũ. No ũngĩ Ngai amatongoragia, mũthenya thĩinĩ wa gĩtugĩ kĩa itu, kũmaonania njĩra, no ũtukũ thĩinĩ wa gĩtugĩ kĩa mwaki. Gĩtugĩ kĩa itu mũthenya na gĩtugĩ kĩa mwaki ũtukũ

itiatigarũrũkire mbere ya andũ othe.

14

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Arĩria ciana cia Isiraeli, na macooke makĩambe mbere ya kambĩ, gatagatĩ ka Migidoli na gatagatĩ ka iria, mbaara na Baali Zefoni; mbere yao nĩmũkamba hau iria-inĩ. Nake Firauni akoiga kũrĩ andũ ake atĩrĩ, Ariũ a Isiraeli nĩmorũũraga thĩinĩ wa bũrũri, nĩgũkorwo werũ nĩũmahingĩrĩirie. Niĩ no nĩngũũma ngoro ya Firaũni, nake nĩakarũmĩrĩra thuutha wao, na nĩngatuĩka wa riiri thĩinĩ wa Firaũni, na thĩinĩ wa mbũtũ yake yothe ya ita, nao othe Aamĩsiri nĩmakamenya atĩ niĩ ndĩ Mwathani, nao magĩĩka ũguo. Nake kwerirwo mũthamaki wa Amisiri atĩ andũ nĩmorĩte, na ngoro ya Firaũni, na ya ndungata ciake, ĩkĩgarũrũka igũrũ rĩa andũ, na makiuga, Nĩ kĩĩ gĩkĩ twĩkĩte, kwa kũrekereria ariũ a Isiraeli, nĩguo matige gũtũtungatĩra? Firaũni nĩohagĩrĩirie ngaari ciake cia ita, na andũ ake othe nĩamatongoretie hamwe nake, na aatuĩte ngaari magana matandatũ cia ita iria njega, na mbarathi ciothe cia Amisiri, na anene a mbaara igũrũ rĩa ciothe. Nake Mwathani akĩũmia ngoro ya Firaũni mũthamaki wa Misiri, na cia ndungata ciake, nake akĩrũmĩrĩra ariũ a Isiraeli, no ariũ a Isiraeli moimire marĩ na guoko kũrĩa igũrũ. Nao Amĩsiri makĩrũmĩrĩria thuutha wao, na makĩmona mambĩte hema hau hakuhĩ na iria, na mbarathi ciothe na ngaari cia ita cia Firaũni, na andũ a mbarathi, na mbũtũ yake ya ita mbere ya kambĩ, mũrĩmo wa Beelsephon. Na rĩrĩa Firauni ookuhĩrĩria, ariũ a

Isiraeli maarĩkia kwĩrora na maitho mao makĩona atĩ Aimisiri nĩmambĩte hema thuutha wao, nao makĩĩtigĩra mũno, nao ariũ a Isiraeli makĩanĩrĩra kũrĩ Mwathani. Nao makĩĩra Musa atĩrĩ, Nĩ ũndũ wa gũtikũrĩ na mbĩrĩra bũrũri wa Misiri, watũrutire ũtũũrage werũ-inĩ? Nĩ kĩĩ gĩkĩ wĩkĩte ithuĩ, ũtũrutĩte kuuma Misiri? Githĩ ũyũ ti warĩ kiugo kĩrĩa twaragirie harĩ wee kũu Misiri, tũkiuga, tũtige, nĩguo tũtungatĩre Amisiri? Nĩ kwega ithuĩ gũtungatĩra andũ a Misiri, kana gũkua werũ-inĩ ũyũ. Musa akiuga kũrĩ andũ, gĩai na ũcamba, rũgamai na mwone ũhonokio ũrĩa uumĩte kũrĩ Mwathani, ũrĩa akaatwĩkĩra ũmũthĩ; tondũ ũrĩa mwonete Amĩsiri ũmũthĩ, mũtigacooka kũmona rĩngĩ nginya tene; Mwathani nĩakarũĩra ũhoro wanyu, na inyuĩ mũgaakira. Nake Mwathani akĩĩra Musa, Nĩ kĩĩ ũrandĩra? Arĩria ciana cia Isiraeli, na nĩmarekire kambĩ mathiĩ. Nawe oya na rũthanju rwaku, na tambũrũkia guoko gwaku igũrũ rĩa iria, na ũmĩgayanie, nao ariũ a Isiraeli matoonyage gatagatĩ ka iria kũringana na thĩ nyũmũ. Na rora, niĩ nĩngũũmia ngoro ya Firauni na ya Amĩĩsiri othe, na nĩmagatoonya thuutha wao, na nĩngoocio thĩinĩ wa Firauni, na thĩinĩ wa mbũtũ yake yothe ya ita, na thĩinĩ wa ngaari, na thĩinĩ wa mbarathi ciake. Nao nĩmakamenya andũ othe a Misiri atĩ niĩ ndĩ Mwathani, rĩrĩa ngaagoocithio thĩinĩ wa Firaũni, na thĩinĩ wa ngaari ciake cia ita, na mbarathi ciake. Mũtũmwo wa Ngai ũrĩa watongoreire kambĩ ya ariũ a Isiraeli nĩeheretie, na agĩthiĩ thuutha wao, na gĩtugĩ kĩa itu gĩkĩeherera kuuma mbere yao, na gĩkĩrũgama thuutha wao. Nayo ĩgĩtoonya gatagatĩ ka kambĩ ya andũ a Misiri, na gatagatĩ ka kambĩ ya andũ a Misiri, na gatagatĩ ka kambĩ ya Isiraeli, na ĩkĩrũgama, na gũkĩgĩa nduma na nduma nene, na ũtukũ

ũgĩhĩtũkĩra, na matiigana kuonana ũmwe na ũrĩa ũngĩ ũtukũ ũcio wothe. Musa nĩatambũrũkirie guoko igũrũ ya iria, nake Mwathani akuuithirie iria na rũhuho rwa gũthini rũrĩa rũrĩ hinya ũtukũ wothe, na agĩtũma iria ĩkĩũma, namo maaĩ makĩgayũkana. Nacio ciana cia Isiraeli igatoonyera gatagatĩ ka iria handũ haarĩ hũmũ, namo maaĩ magĩtuĩka rũthingo mwena wao wa ũrĩo, na rũthingo mwena wao wa ũmotho. Na Amĩĩthiopia maarũmĩrĩirie, na maatoonya thuutha wao, na mbarathi ciothe cia Firaũni, na ngaari, na ahaici, magĩtoonya gatagatĩ-inĩ ka iria. Gũkĩhana rĩrĩa kwarĩ ihinda-inĩ rĩa rũciinĩ, na Mwathani akĩrora kambĩ ya Amisiri thĩinĩ wa gĩtugĩ kĩa mwaki na itu, na akĩhĩngĩcania kambĩ ya Amisiri, na akĩohanĩrĩria mĩkuha ya ngaari ciao cia ita, na akĩmatongoria na hinya; na Amisiri makiuga, Nĩtũũre kuuma ũthiũ-inĩ wa Isiraeli; nĩgũkorwo Mwathani nĩarũagĩra Amisiri nĩ ũndũ wao. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Tambũrũkia guoko gwaku igũrũ rĩa iria, namo maaĩ nĩmacookie, mahumbĩre Aamisiri, ngaari ciao cia ita na andũ arĩa macihaicaga. Musa akĩtambũrũkia guoko igũrũ ya iria, namo maaĩ makĩgarũrũka mũthenya igũrũ ya bũrũri. Amĩgĩti makĩũra rungu rwa maaĩ, nake Mwathani akĩribarĩbia Amĩgĩti gatagatĩ ka iria. Na maaĩ marĩa maacookire makĩhumbĩra ngaari cia ita na andũ arĩa macihaicaga, na hinya wothe wa Firaũni, arĩa maatoonire thutha wao iria-inĩ, na gũtirĩ o na ũmwe wao watigirwo. No ariũ a Isiraeli nĩmagerire kũndũ kũmũ gatagatĩ ka iria, namo maaĩ magĩtuĩka rũthingo mwena wao wa ũrĩo, na rũthingo mwena wao wa ũmotho. Nake Mwathani akĩhonokia Isiraeli mũthenya ũcio kuuma guoko-inĩ kwa Aamisiri, nao andũ a Isiraeli makĩona Aamisiri makuĩte

hũgũrũrũ-inĩ wa iria. Nao Israeli moonire guoko kiu kinene kia Mwathani kiu ekire Amisiiri, nao anduuru magĩtigĩra Mwathani, na magĩĩtĩkia Ngai, na Musa ndungata yake.

15

Hĩndĩ ĩyo Musa na ariũ a Isiraeli maainire rwĩmbo rũu kũrĩ Ngai, na makiuga atĩrĩ, nĩtũinĩre Mwathani, nĩgũkorwo nĩatũmĩtwo mũgooci, mbarathi na mũmĩhaici nĩamaikirie iria-inĩ. Mũteithia na mũgitĩri nĩegũtuĩkire kũrĩ niĩ ũhonokio, ũyũ nĩ Ngai wakwa, na nĩngũmũtĩĩithia, Ngai wa baba wakwa, na nĩngũmũtũũgĩria. Mwathani nĩwe ũhehenjaga mbaara, Mwathani nĩrĩo rĩĩtwa rĩake. Ngaari cia Firaũni, na hinya wake, aikirie iria-inĩ, athuri arĩa athuurĩtwo a mbaara a rũgongo rwa gatatũ; mamerirwo Iria-inĩ Itune; iria nĩrĩamahumbĩrire; matoonyire kũrĩa kũriku ta ihiga. Guoko gwaku kwa ũrĩo, Mwathani, nĩkũgĩĩirwo riiri thĩinĩ wa hinya; guoko gwaku kwa ũrĩo, Mwathani, nĩkwoinangire thũ. Na ũingĩ-inĩ wa riiri waku wee ũũragire arĩa maagũthũire, watũmire marakara maku marĩire o ta nyeki nyũmũ. Nĩ ũndũ wa roho wa marakara maku maaĩ nĩmagayanĩirio, maaĩ makĩũmba ta rũthingo, namo makũmbĩ makĩũmba gatagatĩ ka iria. Thũ oigire atĩrĩ, Nĩngũrũmĩrĩra, nĩngũkinyĩra, nĩngũgayania indo cia mbaara, nĩngũiyũria ngoro yakwa, nĩngũũraga na rũhiũ rwakwa rwa njora, guoko gwakwa nĩgũgwatha. Watũmire roho waku, iria rĩkĩmahumbĩra, nao makĩrĩka ta rũgari thĩinĩ wa maaĩ marĩ hinya. Nũũ ũhaana tawe gatagatĩ ka ngai, Mwathani? Nũũ

ũhaana nawe? Atĩĩtwo riiri thĩinĩ wa andũ arĩa atheru, nĩ wa kũgegania thĩinĩ wa ũgooci, ekaga magegania. Watambũrũkirie guoko gwaku kwa ũrĩo, nayo thĩ ĩkĩmameria. Wongoreirie andũ aku aya na ũthingu waku, o acio wakũũrire, ũkĩmahooreirie na hinya waku nginya gĩikaro-inĩ gĩaku kĩamũre. Ndũrĩrĩ nĩciaiguire, na ikĩrakara, ruo rũkĩnyiita arĩa maatũũraga Afilisti. Hĩndĩ ĩyo atongoria a Edomu makĩhiũha, na aathani a Amoabi, kũinaina kũmamakinyĩra, nao othe arĩa maatũũraga Kanaani makĩenyerera. Kũinaina na gwĩtigĩra nĩikũmagũĩre, nĩ ũndũ wa ũnene wa guoko gwaku matuĩke ta mahiga, nginya andũ aku mahĩtũke, Mwathani, nginya andũ aku aya mahĩtũke, arĩa wegayire. Ũrĩa ũmatongoretie thĩinĩ, haanda o kĩrĩma-inĩ kĩa igai rĩaku, thĩinĩ wa gĩikaro kĩrĩa kĩhaarĩrie gĩaku, kĩrĩa wehaarĩirie, Mwathani, handũ-harĩa-haamũre, Mwathani, kĩrĩa moko maku mahaarĩirie. Mwathani nĩwe ũrathamaka ihinda rĩothe, na igũrũ rĩa ihinda rĩothe, na o na kĩu. Tondũ mbarathi cia Firaũni hamwe na ngaari cia ita na andũ a kũhaica maatoonyire iria-inĩ, nake Mwathani akĩmarehithĩria maaĩ ma iria igũrũ rĩao, no ariũ a Isiraeli nĩmathiire kũgera kũndũ kũmũ gatagatĩ ka iria. Miriamu ũrĩa mũnabii, mwarĩ wa nyina na Harũni, akĩoya kĩhembe na guoko gwake, nao atumia othe makiumagara mamũrũmĩrĩire marĩ na ihembe na nyĩmbo. Nĩambĩrĩirie no ao Miriamu, akiuga, Nĩtũinĩre Mwathani, nĩgũkorwo nĩatũmĩtwo riiri, njaũ na mũmĩhaici nĩacikirie iria-inĩ. Musa nĩarutire ciana cia Isiraeli kuuma Iria-inĩ Itune, na akĩmatwara werũ-inĩ wa Shur, nao magĩthiĩ mĩthenya ĩtatũ werũ-inĩ, na matiigana kuona maaĩ ma kũnyua. Nĩmookire Mera, na matiahota kũnyua maaĩ ma Mera, tondũ maarĩ marũrũ. Nĩ ũndũ ũcio agĩtua rĩĩtwa rĩa

handũ hau Ũrũrũ. Nao andũ makĩnuguna Musa, makiuga atĩrĩ, Tũkũnyua atĩa? Musa nĩanĩrĩire kũrĩ Mwathani; na Mwathani akĩmuonia mũtĩ, na akĩũikia thĩinĩ wa maaĩ, na maaĩ makĩrĩo wega; kũu akĩmũigĩra mawatho na ciira; na kũu akĩmũgeria, na akiuga, angĩkorwo nĩũgũthikĩrĩria mũgambo wa Mwathani Ngai waku, na wĩke maũndũ marĩa mamũkenagia mbere yake, na ũigue maathani make, na ũmenyerere mawatho make mothe, mũrimũ wothe ũrĩa ndaarehera andũ a Misiri, ndikũrehera wee; nĩgũkorwo niĩ ndĩ Mwathani Ngai waku ũrĩa ũkũhonanagia. Na magĩũka Elimu, na kũu kwarĩ na ithima ikũmi na igĩrĩ cia maaĩ, na mĩgĩĩ mĩrongo mũgwanja ya mĩkĩndũ, nao makĩamba hau hakuhĩ na maaĩ.

16

Nĩmoimire kuuma Elimu, na magĩũka kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli werũ-inĩ wa Sini, ũrĩa ũrĩ gatagatĩ ka Elimu, na gatagatĩ ka Sinai. Mũthenya-inĩ wa ikũmi na ĩtano, mweri-inĩ wa keerĩ thuutha wa o maathiĩte kuuma bũrũri wa Misiri, kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli nĩkĩatetire igũrũ rĩa Musa na Harũni. Na ciana cia Isiraeli makiuga kũrĩ o, Nĩkorwo tũakuire tũgũthwo nĩ Mwathani bũrũri wa Igĩpito, hĩndĩ ĩrĩa twaikaraga igũrũ rĩa nyũngũ cia nyama, na tũkarĩa mĩgate nginya tũkahũũna, nĩgũkorwo mũtũrutĩte mũgatũrehe werũ-inĩ ũyũ, kũũraga kĩũngano gĩkĩ gĩothe na ng'aragu. Nake Mwathani akiuga kũrĩ Musa, ona niĩ nĩngũmũitĩria mĩgate kuuma igũrũ; na andũ nĩmagathiĩ nja, na nĩmagacookanĩrĩria kĩa mũthenya o

mũthenya, nĩguo ndĩmagererie kana nĩmagathiĩ na watho wakwa, kana aca. Na gũgaatuĩka mũthenya wa gatandatũ, na nĩmagahaarĩria kĩrĩa mangĩrehe thĩinĩ; na gũgaatuĩka maita meerĩ kĩrĩa mangĩcookanĩrĩria kũringana na mũthenya o mũthenya. Nake Musa na Haruni makiuga kũrĩ kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, hwaĩ-inĩ nĩmũkamenya atĩ Mwathani nĩamũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, na rũciinĩ nĩmũkoona riiri wa Mwathani thĩinĩ wa kũigua mateta manyu igũrũ rĩa Ngai; no ithuĩ tũrĩ kĩĩ, atĩ nĩmũratetaga igũrũ riitũ? Nake Musa akiuga, hĩndĩ ya Mwathani kũmũhe inyuĩ hwaĩ-inĩ nyama ya kũrĩa, na mĩgate rũciinĩ ya kũhũũnia, tondũ wa Mwathani kũigua mateta manyu, marĩa inyuĩ mũratetaga kũringana na ithuĩ; no ithuĩ tũrĩ atĩa? Tondũ ti kũringana na ithuĩ kũrĩ mũnuguno wanyu, no nĩ kũringana na Ngai. Musa akĩĩra Harũni atĩrĩ, ĩra kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, mũkuhĩrĩrie mbere ya Ngai, nĩgũkorwo nĩaiguĩte mũnuguno wanyu. Rĩrĩa Harũni aaraaragia kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, nao makĩgarũrũka werũ-inĩ, nayo riiri wa Mwathani ũkĩonekana itu-inĩ. Na Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, nĩnjiguĩte mateta ma ariũ a Isiraeli; aria nao, ũkĩmeere, hwaĩ-inĩ mũkaarĩa nyama, na rũciinĩ mũkaahũũna mĩgate; na nĩmũkamenya, atĩ niĩ nĩ niĩ Mwathani Ngai wanyu. Kwahaanire no hwaĩ-inĩ, na kwarambata nyoni cia ngware, nacio ikĩhumbĩra kambĩ ĩyo. Rũciinĩ, kwahaanire rĩrĩa ime rĩatigire gũthererũka mũthiũrũrũ wa kambĩ ĩyo. Nacio rora, igũrũ rĩa werũ kwarĩ na kĩndũ kĩhũthũ ta mbegu ya coriander kĩerũ, o ta mbaa igũrũ rĩa thĩ. Maoona ũndũ ũcio ariũ a Isiraeli, makĩĩra ũmwe ũrĩa ũngĩ, nĩ kĩĩ kĩndũ gĩkĩ? Nĩgũkorwo matiamenyaga kĩrĩa kĩarĩ; na Musa akĩmeera atĩrĩ, ũyũ nĩ mũgate ũrĩa Mwathani amũheete mũrĩe.

Ũyũ nĩ kiugo kĩrĩa Mwathani aathanire: Cookanĩrĩriai kuuma harĩ kĩo o mũndũ o mũndũ kũringana na gomor ĩrĩa ĩagĩrĩire, kũringana na mũtwe kũringana na mũigana wa mĩoyo yanyu, o mũndũ o mũndũ hamwe na arĩa mũtũũranagia nao hema-inĩ yanyu cookanĩrĩriai. Nĩmekire ũguo ariũ a Isiraeli, na nĩmonganirie ũrĩa kĩingĩ na ũrĩa kĩnini. Na rĩrĩa maathimire na gomori, ũrĩa wacookanĩrĩirie kĩingĩ ndaingĩhĩirie, na ũrĩa wacookanĩrĩirie kanini ndaagire; o mũndũ nĩacookanĩrĩirie kũringana na arĩa maarĩ hamwe nake. Musa nĩoigire kũrĩ o atĩrĩ, gũtikanagĩe mũndũ o na ũmwe atige kĩndũ kĩa wake gĩgakinya rũciinĩ. Na ti maathikĩrĩirie Musa, no andũ amwe nĩmatigire kĩmwe gĩa kĩo nginya rũciinĩ, na kĩarurire igunyũ, na kĩanunka, nake Musa akĩmakarĩria. Nao makĩũngania kĩo rũciinĩ o rũciinĩ, o mũndũ kĩrĩa kĩamwagĩrĩire, no rĩrĩa riua rĩahiũhaga, nĩkĩatwekaga. Nĩkwagĩrĩire mũthenya wa gatandatũ, nĩmonganirie indo iria ciabatarĩtio maita meerĩ, ma-omer eerĩ harĩ ũmwe; nao atongoria othe a kĩũngano magĩtoonya, na makĩhe Musa ũhoro. Musa akiuga kũrĩ o, Githĩ ti ũyũ nĩ kiugo kĩrĩa Mwathani aririe? Thabatũ nĩ ũhurũko mũtheru harĩ Mwathani rũciũ; indo ciothe mũngĩhũa, hũhai; na indo ciothe mũngĩruga, rugai; na indo ciothe iria ingĩ tigai thĩinĩ wa kĩhũ nginya rũciinĩ. Na magĩtigĩra kuuma kũrĩ we nginya rũciinĩ, o ta ũrĩa Musa amaathire, na ndĩanungire, kana kĩgunyũ gĩkĩgĩa thĩinĩ wake. Musa akiuga atĩrĩ, Rĩĩai ũmũthĩ, nĩgũkorwo nĩ Thabatũ ya Jehova ũmũthĩ; mũtigaakĩona werũ-inĩ. Mĩthenya ĩtandatũ nĩmũkũcookanĩrĩria, no mũthenya wa mũgwanja nĩ Thabatũ, nĩgũkorwo gũtikagĩa kĩndũ thĩinĩ waguo. Mũthenya wa mũgwanja-rĩ, andũ amwe a gĩkundi kĩu magĩthiĩ gũcookanĩrĩria,

no matiigana kuona kĩndũ. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Nĩ nginya rĩ mũtikwenda gwathĩkĩra maathani makwa na watho wakwa? Onai, nĩgũkorwo Mwathani nĩamũheire Thabatũ mũthenya ũyũ, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ we mwene nĩamũheire mũthenya wa gatandatũ mĩgate ĩĩrĩ ya matukũ, mũgaikara o mũndũ thĩinĩ wa nyũmba cianyu, gũtikanagĩe mũndũ akiuma kuuma handũ hake mũthenya wa mũgwanja. Nao andũ makĩhũũria mũthenya wa mũgwanja. Nao ariũ a Isiraeli magĩĩta rĩĩtwa rĩake Mana, narĩo rĩahaanaga ta mbegũ ya korianderi njerũ, naguo mũcamo waguo wahaanaga ta keki ya ũũkĩ. Musa akiuga, ũndũ ũyũ nĩ kiugo kĩrĩa Mwathani aathanire, Iyũriai gomori ya mana, thĩinĩ wa kĩhithia nĩ ũndũ wa njiaro cianyu; nĩguo mone mũgate ũrĩa mwarĩire inyuĩ thĩinĩ wa werũ, o ta ũrĩa Mwathani aamũrutire kuuma bũrũri wa Misiri. Nake Musa akĩĩra Harũni atĩrĩ, oya ndigithũ ĩmwe ya thahabu, na ũikie thĩinĩ wayo iyũrĩte gomoro ya mana, na ũkaiga mbere ya Ngai, nĩ ũndũ wa kũigwo nĩ ũndũ wa njiaro cianyu, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa; nake Harũni akĩiga mbere ya ũira nĩ ũndũ wa kũigwo. Nao ariũ a Isiraeli maarĩire mana mĩaka mĩrongo ĩna, nginya maakinyire bũrũri ũrĩa ũtũũragwo maarĩire mana, nginya maakinyire mũhaka wa Foinike. Nayo gomor yarĩ gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa ithemeri ithatũ.

17

Nao gũthiĩ kĩrĩndĩ gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli kuuma werũ-inĩ wa Sini kũringana na kambi ciao, nĩ ũndũ wa kiugo kĩa Mwathani,

na magĩamba hema Rafideini, no ti kwarĩ maaĩ ma kĩrĩndĩ kĩa andũ kũnyua. Nao andũ makĩnugũnĩka kũrĩ Musa, makiuga atĩrĩ, He ithuĩ maaĩ nĩguo tũnyue, nake Musa akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũranugũnĩka na niĩ, na nĩ kĩĩ mũrageria Mwathani? Andũ nĩmanyootire maaĩ kũu; na andũ makĩnuguna kũu kũrĩ Musa, makiuga atĩrĩ, nĩ kĩĩ gĩtũmi kĩa ũndũ ũyũ? Wambukirie ithuĩ kuuma Misiri nĩguo ũtũũrage ithuĩ na ciana ciitũ na mahiũ nĩ nyoota? Nake Musa akayagĩra kũrĩ Mwathani, akiuga atĩrĩ, nĩ atĩa ingĩĩka andũ aya? Gũtigari kanini, na nĩmakaahũũra na mahiga. Nake akiuga Mwathani kũrĩ Musa, Thiĩ mbere ya andũ aya, oya no wĩ kuuma kũrĩ athuuri a andũ, na rũthanju rũrĩa wahũũrire rũũĩ naruo, oya na guoko gwaku, na ũthiĩ. Ũyũ niĩ njarũgama hau mbere yaku igũrũ rĩa ihiga kũu Horebu; na nĩũkahũũra ihiga rĩu, na maaĩ nĩmakoimĩra kuuma kũrĩo, na andũ nĩmakaanyua. Musa nĩekire ũguo mbere ya ariũ a Isiraeli. Nake akĩĩta rĩĩtwa rĩa handũ hau Mũgeria na Irumi, nĩ ũndũ wa irumi rĩa ariũ a Isiraeli, na nĩ ũndũ wa kũgeria Mwathani, makiuga atĩrĩ, Mwathani arĩ thĩinĩ witũ, kana aca? Okire no Amaleki, nake akĩrũa na Isiraeli kũu Refidimu. Musa akĩĩra Joshua atĩrĩ, Wĩthuurĩre andũ marĩ hinya, na ũthiĩ ũkarũe na Amaleki rũciũ, na ona niĩ ngarũgama igũrũ wa gacũmbĩrĩ wa kĩrĩma, na rũthanju rwa Ngai ũrĩ guoko-inĩ gwakwa. Nake Joshua agĩĩka o ta ũrĩa Moses aamwĩrire, na athiĩte nja akĩrũgamĩrĩra mbaara na Amaleki, nao Moses na Aaroni na Huri makĩambata igũrũ wa gacũmbĩrĩ ga kĩrĩma. Nayo gũkĩhana atĩ rĩrĩa rĩothe Musa aamagia moko make, Isiraeli nĩagĩtooria, no rĩrĩa aikũrũkia moko make, Amaleki nĩagĩtooria. No maboko ma Musa maarĩ marĩtu, nao maarĩkia kuoya ihiga makĩmwĩkĩra

rungu rwake, nake agĩikara igũrũ rĩarĩo, nake Harũni na Huri makĩtiirĩrĩra maboko make mwena ũmwe na mwena ũrĩa ũngĩ, namo maboko ma Musa magĩtuĩka marũmu nginya riũa rĩgĩthũa. Nake Joshua akĩhootithia Amaleki, na andũ ake othe na rũhiũ rwa njora. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Andĩka ũndũ ũyũ ũtuĩke kĩririkano thĩinĩ wa ibuku, na ũhe Joshua matũ-inĩ, tondũ nĩngatharia biũ kĩririkano kĩa Amaleki kuuma gũkũ thĩ kwa igũrũ. Nake Musa agĩaka kĩgongona kĩa Mwathani, na agĩtua rĩĩtwa rĩakĩo atĩrĩ, Mwathani nĩwe rĩũrĩro rĩakwa. Tondũ na guoko kwa hitho Mwathani arũaga na Amaleki kuuma kĩruka-inĩ kĩmwe nginya kĩruka kĩngĩ.

18

Jethro mũthĩnjĩri-Ngai wa Midian, ũrĩa warĩ mũthoni-we wa Moses, nĩaiguire maũndũ mothe marĩa Mwathani eekĩire Isiraeli, andũ ake ene, nĩgũkorwo Mwathani nĩarutĩte Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri. Jethro mũthoni-wa-mũndũ-mũrũme wa Musa nĩooire Zippora mũtumia wa Musa thuutha wa kũrekerwo gwake, na ariũ ake eerĩ; rĩĩtwa rĩa ũmwe wao Gerishomu, akiuga, ndaarĩ mũgeni bũrũri-inĩ wa kũngĩ; na rĩĩtwa rĩa wa keerĩ Eliezeri, akiuga, nĩgũkorwo Ngai wa baba wakwa nĩ mũteithia wakwa, na nĩandũũrire kuuma guoko kwa Firaũni. Nake Jethro mũthoni-wa-mũirĩtu wa Moses akiuma hamwe na ariũ na mũtumia, magĩthiĩ kũrĩ Moses werũ-inĩ, kũrĩa aambĩte hema kĩrĩma-inĩ kĩa Ngai. Kũmenyithio no Musa, makiuga atĩrĩ, Ona mũthoni-waku Jethro nĩarooka kũrĩ we, na

mũtumia waku na ariũ aku eerĩ marĩ hamwe nake. Musa nĩathiire nja gũtũngana na mũthoni-we, nake akĩmũinamĩrĩra, na akĩmũmumunya, nao makĩgeithania, nake akĩmatoonyia thĩinĩ wa hema. Nake Musa akĩĩra mũthoni-we maũndũ mothe marĩa Mwathani eekĩire Firaũni na Amĩsiri othe nĩ ũndũ wa Isiraeli, na mĩnoga yothe ĩrĩa yamamakĩire njĩra-inĩ, na ũrĩa Mwathani aamahonoketie kuuma guoko-inĩ kwa Firaũni, na kuuma guoko-inĩ kwa Amĩsiri. Jethro nĩageganirio nĩ maũndũ mothe mega marĩa Mwathani aamarutĩire, tondũ nĩamakũũrire kuuma guoko-inĩ kwa Amĩgĩpito na kuuma guoko-inĩ kwa Firaũni. Na Jethro akiuga atĩrĩ, Mwathani nĩarathimwo, tondũ nĩamahonokie kuuma guoko-inĩ kwa Amĩsiri na kuuma guoko-inĩ kwa Firaũni. Rĩu nĩndamenyire atĩ Mwathani nĩ mũnene gũkĩra ngai ciothe nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, atĩ nĩmamatharĩkĩire. Nake Jethro mũthoni-we wa Musa nĩarutire maruta ma njino na magongona kũrĩ Ngai; na Harũni na athuuri othe a Isiraeli nĩmokire kũrĩa mũgate hamwe na mũthoni-we wa Musa mbere ya Ngai. Nayo gũkĩhana thuutha wa mũthenya ũrĩa ũngĩ, Musa nĩaikire thĩ gũtuĩra andũ ciira, nao andũ othe nĩmarũgamire harĩ Musa kuuma rũciinĩ nginya hwaĩ-inĩ. Nake Jethro ona maũndũ mothe marĩa ekaga kũrĩ andũ, akiuga, nĩ kĩĩ kĩndũ gĩkĩ kĩrĩa wee wĩkaga kũrĩ andũ? Nĩ kĩĩ wee ũikarĩte wiki, na andũ othe marũgamĩte harĩwe kuuma rũciinĩ nginya hwaĩ-inĩ? Na Musa akĩĩra mũthoni-we atĩrĩ, Andũ nĩmokaga kũrĩ niĩ gũcaria ũtuanĩri kuuma kũrĩ Ngai. Rĩrĩa gũkagĩa ngarari gatagatĩ kao, na moke kũrĩ niĩ, nĩngatuithania o ũmwe, na ndĩmamenyithie maathani ma Ngai na watho wake. Mũthoni-we wa Musa akĩmwĩra atĩrĩ, ti wega ũreka ũndũ ũyũ. Mwanangĩko

nĩũkanangwo na ũtarĩ na ũkirĩrĩria, o na wee, na andũ aya othe arĩa marĩ hamwe nawe. Nĩ ũritũ harĩ wee kiugo gĩkĩ, ndũngĩhota gwĩka wee wiki. Rĩu nĩ ũndũ ũcio thikĩrĩria niĩ, na nĩngũkuhe kĩrĩra, nake Ngai nĩagatuĩka hamwe nawe. Tuĩka wee harĩ andũ ũrĩa ũkoniĩ Ngai, na nĩũkarehera ciugo ciao kũrĩ Ngai. Na ũkamaumbũra maathani ma Ngai na watho wake, na ũkamaoonia njĩra iria magaathiĩra thĩinĩ wacio, na mawĩra marĩa magaaka. Na wee mwene ĩcũũria nĩ ũndũ waku kuuma kũrĩ andũ othe a kĩrĩndĩ andũ arũme marĩ hinya, metigĩrĩte Ngai, andũ arũme athingu, mathũire mwĩtĩĩo, na nĩũkamĩhaanda igũrũ rĩao atongoria a ngiri, na atongoria a igana, na atongoria a mĩrongo ĩtano, na atongoria a ikũmi. Nao nĩmagatuĩra andũ ihinda rĩothe, no ũhoro ũrĩa ũritũ nĩmakaũrehere harĩ wee, no maũndũ manini ma ciira nĩo ene magatuĩra, na nĩmakahũthia kuuma harĩ wee, na nĩmagagũteithia. Angĩkorwo ũndũ ũyũ ũgwĩka, Ngai nĩagakũhootithia, na nĩũkaahota kũrũgama, na andũ othe aya nĩmagooka handũ hao marĩ na thayũ. Musa nĩaiguire mũgambo wa mũthoni-we, na nĩekire maũndũ mothe marĩa aamwĩrire. Nake Musa agĩthuura andũ marĩ hinya kuuma Isiraeli guothe, na akĩmatua atongoria a ngiri, na atongoria a igana, na atongoria a mĩrongo ĩtano, na atongoria a ikũmi. Nao matuire andũ hĩndĩ ciothe, no ũhoro wothe mũritũ marehire kũrĩ Musa, no ũhoro wothe mũhũthũ matuire o ene. Nake Musa nĩatũmire mũthoni-we mwene, nake agĩthiĩ bũrũri-inĩ wake mwene.

19

Mweri-inĩ wa gatatu wa kuuma kwa ariũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri, mũthenya ũcio, magĩkinya werũ-inĩ wa Sinai. Na mathiire kuuma Raphidin, na magĩũka werũ-inĩ wa Sinai, nake Isiraeli akĩamba hau mbere ya kĩrĩma. Nake Musa ambire kĩrĩma-inĩ kĩa Ngai, nake Ngai akĩmwĩta arĩ kĩrĩma-inĩ, akiuga atĩrĩ, Maũndũ maya nĩmo ũkwĩra nyũmba ya Jakubu, na ũheanĩrie ariũ a Isiraeli. Inyuĩ ene nĩmwonete maũndũ mothe marĩa njĩkĩte kũrĩ Amĩsiri, na ndamũoya ta igũrũ rĩa mathagu ma nderi, na ndamũrehe kũrĩ niĩ mwene. Na rĩu angĩkorwo mũkĩigua mũgambo wakwa wega, na mũmenyerere kĩrĩkanĩro gĩakwa, mũgaatuĩka andũ akwa a mwanya kuuma kũrĩ ndũrĩrĩ ciothe, nĩgũkorwo thĩ yothe nĩ yakwa. Inyuĩ no mũgaatuĩka kũrĩ niĩ ũthamaki wa athĩnjĩri-Ngai na rũrĩrĩ rũtheru, ũguo nĩ ciugo ici ũkwĩra ariũ a Isiraeli. Nake Musa agĩũka, na agĩĩta athuuri a andũ, na akĩmaigĩra mbere ciugo ici ciothe, iria Ngai amaathire. Nĩmacookirie na andũ othe marĩ na ũrũmwe, nao makiuga atĩrĩ, maũndũ mothe marĩa moigire Ngai, nĩtũkameka na nĩtũkaigua, nake Musa akĩrutĩra Ngai ciugo icio. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Ona, niĩ ndĩ gũũka kũrĩ wee thĩinĩ wa gĩtugĩ kĩa itu, nĩguo andũ maigue rĩrĩa ngũkwarĩria, na nĩguo magwĩtĩkie nginya tene. Nake Musa akĩhe Mwathani ciugo cia andũ. Mwathani akiuga kũrĩ Musa, Ũikũrũke ũkaanie andũ, na ũmatherie ũmũthĩ na rũciũ, na nĩmathambĩrie nguo ciao, na makorwo mehaarĩirie mũthenya wa gatatũ; nĩgũkorwo mũthenya wa gatatũ Mwathani nĩagaikũrũka kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai, mbere ya andũ othe. Na nĩũgaathũra andũ mĩthiũrũrũ, ũkiuga atĩrĩ, mwĩmenyererei ene nĩ gũthiĩ igũrũ thĩinĩ wa kĩrĩma, na kũhutia kĩndũ o na kĩrĩkũ gĩakĩo; mũndũ wothe ũrĩa ũkahutia kĩrĩma kĩu, nĩagakua gĩkuũ.

Guoko gwake gũtigamũhutia, nĩgũkorwo nĩakahũũrwo na mahiga, kana akahũũrwo na mũguĩ, kana nĩ nyamũ kana nĩ mũndũ, ndagĩtũũra muoyo. Rĩrĩa mĩgambo na tũrumbeta na itu rĩehere kuuma kĩrĩma-inĩ, acio nĩmakahaica igũrũ wa kĩrĩma. Musa nĩaikũrũkire kuuma kĩrĩma-inĩ athiĩ kũrĩ andũ, na akĩmatheria, na makĩthamba nguo ciao. Nake akĩĩra andũ atĩrĩ, Mwĩhaarĩriei, mĩthenya ĩtatũ mũtikanakuhĩrĩrie mũndũ-wa-nja. Kĩagĩkire mũthenya wa gatatũ kũgĩkĩra hwaĩ-inĩ, na kũgĩkire mĩgambo na rũheni na itu rĩa nduma igũrũ rĩa Kĩrĩma kĩa Sinai. Mũgambo wa karumbeta ũkĩamba mũnene, na andũ othe arĩa maarĩ kambĩ-inĩ makĩmaka. Nake Musa akiumia andũ kuuma kambini nĩguo matũngane na Ngai, nao makĩrũgama rungu rwa kĩrĩma. Kĩrĩma kĩa Sinai kĩarĩ kĩrutaga ndogo gĩothe, tondũ Ngai aikũrũkĩte igũrũ rĩakĩo thĩinĩ wa mwaki, na ndogo ĩkĩambata ta ndogo ya icua, nao andũ othe makĩgega mũno. Nacio mĩgambo ya karumbeta ĩrĩa yarĩ ĩgĩthiĩ na mbere ĩkĩgĩa na hinya mũno mũno. Musa nĩaririe, na Ngai nĩamũcookeirie na mũgambo. Mwathani nĩaikũrũkire kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai, o kũu gacũmbĩrĩ-inĩ ka kĩrĩma, nake Mwathani agĩĩta Musa gacũmbĩrĩ-inĩ ka kĩrĩma, nake Musa akĩambata. Nake Ngai akĩĩra Musa, akiuga, ũikũrũke ũkaanie andũ na hinya, nĩguo matikanahenerie Ngai kũmũrora, na aingĩ ao magwe; Na athĩnjĩri-Ngai arĩa mahenagĩrĩria Mwathani Ngai nĩmatherio, nĩguo Mwathani ndakaneherere kuuma kũrĩ o. Nake Musa akĩĩra Ngai atĩrĩ, Andũ matingĩhota kwambata kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai, tondũ wee nĩwatũkaania, ũkiuga atĩrĩ, Rũra kĩrĩma, na ũkĩamũre. Mwathani akĩmwĩra atĩrĩ, Thiĩ, ikũrũka, na ũcooke wambate wee na Aaroni hamwe nawe, no athĩnjĩri-Ngai na andũ matigethagie kwambata kũrĩ Ngai,

ndakae hĩndĩ ĩrĩkũ amanĩine. Musa aikũrũka kũrĩ andũ, nake akĩmeera.

20

Nake Mwathani akĩaria ciugo ici ciothe, akiuga, Niĩ ndĩ Mwathani Ngai waku, ũrĩa ndagũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, kuuma nyũmba ya ũkombo. Ndũgakorwo na ngai ingĩ tiga niĩ. Ndũkaĩthondekere mũhianano waku mwene, kana ũhaananie wa indo ciothe iria irĩ igũrũ matu-inĩ, na iria irĩ thĩ rungu, na iria irĩ maaĩ-inĩ rungu wa thĩ. Ndũkamahooe, kana ndũkamatungatĩre; nĩgũkorwo nĩ niĩ ndĩ Mwathani Ngai waku, Ngai ũrĩ ũiru, ndĩcookagĩria mehia ma maithe kũrĩ ciana, nginya rũciaro rwa gatatũ na rwa kana kũrĩ arĩa maathũĩte, na ndĩĩkaga tha kũrĩ ngiri kũrĩ arĩa manendetie, na kũrĩ arĩa marũmagia maathani makwa. Ndũkoe rĩĩtwa rĩa Mwathani Ngai waku ũhoro-inĩ wa tũhũ, tondũ Mwathani Ngai waku ndagatheria mũndũ ũrĩa ũkoaga rĩĩtwa rĩake ũhoro-inĩ wa tũhũ. Ririkana mũthenya wa Thabatũ ũwamũre. Mĩthenya ĩtandatũ nĩũkaruta wĩra, na nĩũgwĩka mĩrimo yaku yothe. Mũthenya wa mũgwanja nĩ Thabatũ kũrĩ Mwathani Ngai waku; ndũgwĩka wĩra o wothe mũthenya ũcio wee, na mũrũguo, na mwarĩguo, na ndungata yaku ya mũndũrũme, na ndungata yaku ya mũndũ-wa-nja, na ndegwa yaku, na nyamũ yaku ya gũkuua mĩrigo, na nyamũ yaku ciothe, na mũgeni ũrĩa ũtũũraga thĩinĩ waku. Nĩgũkorwo thĩinĩ wa mĩthenya ĩtandatũ Mwathani nĩombire igũrũ na thĩ na iria na indo ciothe iria ciarĩ thĩinĩ wacio, na

akĩhurũka mũthenya wa mũgwanja. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio Mwathani nĩarathimire mũthenya wa mũgwanja, na akĩwamũre. Tĩĩa baba waku na nyina waku, nĩguo ũgaacĩre, na nĩguo ũtũũre matukũ maingĩ bũrũri-inĩ ũrĩa mwega, ũrĩa Mwathani Ngai waku akũheaga. Ndũkaahũũre ũtharia. Ndũkaiye. Ndũkaũrage. Ndũkaarie ũira wa maheeni igũrũ rĩa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe. Ndũkanerirĩrie mũtumia wa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe; ndũkanerirĩrie nyũmba ya mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe, kana mũgũnda wake, kana ndungata yake ya mũndũrũme, kana ndungata yake ya mũirĩtu, kana ndegwa yake, kana ndigiri yake, kana nyamũ yake yothe, kana indo ciothe cia mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe. Na andũ othe nĩmonire mũgambo, na matawa, na mũgambo wa karumbeta, na kĩrĩma kĩrĩa kĩarutaga ndogo, no rĩrĩa metigĩrire, andũ othe makĩrũgama haraaya. Nao makiuga harĩ Musa, Aria wĩ ithuĩ, na Ngai ndakaarie na ithuĩ, tondũ tũngĩkua. Nake Musa akĩmeera atĩrĩ, Ĩkĩrai ngoro, nĩgũkorwo nĩ ũndũ wa kũmũgeria Ngai nĩokire kũrĩ inyuĩ, nĩguo gwĩtigĩra gwake gũtuĩke thĩinĩ wanyu, nĩguo mũtikehie. Andũ nĩmarũgamire marĩ kũraya, no Musa agĩtoonya thĩinĩ wa nduma kũrĩa Ngai aarĩ. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, ũgaathiĩ wĩre nyũmba ya Jakubu maũndũ maya, na ũheanĩrie ariũ a Isiraeli atĩrĩ, inyuĩ nĩmũronete atĩ nĩndaririe na inyuĩ ndĩ kũu igũrũ. Mũtikeyĩre inyuĩ ene ngai cia betha, na ngai cia thahabu mũtikeyĩre inyuĩ ene. Kĩgongona kuuma tĩĩri-inĩ mũgeeka kũrĩ niĩ, na mũrutage igongona rĩa gũcinwo biũ igũrũ rĩa rĩo maruta manyu ma gũcinwo biũ, na mahonokio manyu, na ng'ondu cianyu, na njaũ cianyu thĩinĩ wa handũ hothe, hatarĩ korwo nĩngatũma rĩĩtwa rĩakwa rĩĩtanĩtwo kũu, na nĩngooka

kũrĩ wee, na nĩngũkũrathima. Akorwo no ũngĩaka kĩgongona kĩa mahiga kũrĩ niĩ, ndũgaaka na mahiga matemetie, tondũ rũhiũ rwaku nĩũrũhũthĩire igũrũ rĩamo, na nĩmathaahĩtio. Ndũkambate na ngathĩ igũrũ rĩa kĩgongona gĩakwa, nĩguo ndũkaguũranie ũtheri waku igũrũ rĩakĩo.

21

Nacio ici nĩ mawatho marĩa ũkaiga mbere yao. Angĩkorwo ũgũgũra mwana Mũhibirania, nĩagagũtungatĩra mĩaka ĩtandatũ; no mwaka-inĩ wa mũgwanja nĩakoima arĩ mũthingu atarĩ na ũndũ wa kũrĩha. Angĩkorwo we mwene wiki atoonye, na wiki mwene akoima, no angĩkorwo mũndũ-wa-nja atoonye hamwe nake, akoima na mũndũ-wa-nja wake. Na angĩkorwo mwathi nĩaheaga mũndũ ũcio mũtumia, na mũtumia ũcio amũciarĩre aanake kana airĩtu, mũtumia ũcio na ciana icio igaatuĩka cia mwathi wake, nowe wiki nĩakoima arĩ wiki. Angĩkorwo no mũndũ ũcio acookia akiuga, nĩnyendete mwathi wakwa, na mũtumia, na ciana, ndigũthiĩ ndĩ mũthingu; mwathi wake nĩakamũrehere harĩ ciira wa Ngai, na hĩndĩ ĩyo nĩakamũrehere mũrango-inĩ kũrĩ gĩtugĩ, na mwathi wake nĩagatũrania gũtũ gwake na mũtheece, nake nĩakamũtungatĩra nginya tene. Angĩkorwo mũndũ endagia mwarĩ wake atuĩke ndungata ya mũciĩ, ndakoima o ta ũrĩa ngombo cia andũ-a-nja ciũragaga. Angĩkorwo ndakenagia mwathi wake, ũrĩa we aiguanĩire nake, nĩakamũkũũra. Rũrĩrĩ rwa kũngĩ ti mwathi arĩ na ũhoti wa kũmwendia, tondũ nĩathire kĩrĩkanĩro thĩinĩ wayo. Kana no kũrĩ

mũriũ akaahikia yake, kũringana na kĩhooto kĩa airĩtu, nĩekamwĩkĩra. Angĩkorwo no nĩakoya mũndũ-wa-nja ũngĩ we mwene, indo iria cia bata, na nguo, na ũthiritũ wake ndakamũima. Angĩkorwo no ĩrĩa ithatũ ici ndangĩmĩĩka harĩ we, nĩakoima ĩtarĩ na irĩhi, hatarĩ na betha. Angĩkorwo mũndũ agũtha mũndũ ũngĩ, nake akue, no raid ooragwo. No rĩrĩ, ũrĩa ũtekwenda, no Ngai nĩaneanire moko-inĩ make, nĩngakũhe handũ harĩa akoorĩra kuo ũrĩa ũragĩte. Angĩkorwo no mũndũ athiĩ njĩra ya gũtharĩkĩra mũndũ wa itũũra rĩake nĩguo amũũrage na wara, na oore kĩĩhitho, nĩũkamũoya kuuma kĩgongona-inĩ gĩakwa nĩguo amũũrage. Ũrĩa ũgũthaga ithe wake kana nyina wake, nĩoragwo. Mũndũ ũrĩa ũraarĩria ũũru ithe wake kana nyina wake nĩagaakua gĩkuũ. Mũndũ ũrĩa ũngĩiya ũmwe wa ariũ a Isiraeli, na amuhinyanĩrĩrie amuenderie, na akorwo arĩ nake, nĩakue gĩkuũ. Angĩkorwo no andũ eerĩ mangĩkararania, na mahũũre mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ na ihiga kana ngundi, na ndakue, no akomere ũrĩrĩ-inĩ, angĩkorwo mũndũ ũcio okĩra na athiĩ nja etereire rũthanju, ũrĩa wahũũrire agatuĩka ategĩte ũũru; no no arĩhage wĩra ũrĩa ũtekĩtwo wake, na ũhongio. Angĩkorwo mũndũ angĩgũtha ndungata yake ya mũndũ mũrũme kana ndungata yake ya mũirĩtu na rũthanju, nake akue nĩ moko make, no nginya aherithio na kĩhooto. Angĩkorwo no atũũre mũthenya ũmwe kana meerĩ, ndakanaherithio, nĩgũkorwo betha nĩ yake. Angĩkorwo no andũ eerĩ a arũme marũane, na mahũũre mũndũ-wa-nja ũrĩa ũrĩ na nda, na kaana gake kiumĩre gĩtarĩ kĩũmbĩtwo wega, nĩakaherithio iherithia; o ta ũrĩa mũthuri wa mũndũ-wa-nja ũcio angĩigĩrĩra, nĩakaheana na gĩtĩĩo. Angĩkorwo na nĩ ũmbĩre,

nĩakaheana roho handũ ha roho, Riitho handũ ha riitho, igego handũ ha igego, guoko handũ ha guoko, kĩgũrũ handũ ha kĩgũrũ, gũcinwo handũ ha gũcinwo, kĩronda handũ ha kĩronda, ihũha handũ ha ihũha. Angĩkorwo mũndũ agũtha riiso rĩa ndungata yake ya mũciĩ, kana riiso rĩa mũtumia wake wa kũmũtungatĩra, na agatũma ĩtuĩke ndumumu, nĩakamatũma mathiĩ mehoro handũ ha riiso rĩao. Akorwo no igego rĩa ndungata, kana igego rĩa mũndũ-wa-kũmũtungatĩra wake amũrute, nĩakamarekereria meheri handũ ha igego rĩao. No angĩkorwo ndegwa ĩtheeca mũndũ mũrũme kana mũndũ mũka na akue, ndegwa ĩyo nĩĩkahũũrwo na mahiga, na nyama ciayo itigakarĩĩo; no mwene wa ndegwa ĩyo akaagĩa atarĩ na ũũru. Kana no ndegwa nĩ ya kũtheeca mbere ya ira na mbere ya mũthenya wa gatatũ, na makaira mwene wayo ũhoro, na ndakamĩeheria, no ĩũrage mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja, ndegwa ĩyo nĩĩkahũũrwo na mahiga, na mwene wayo nĩakooragwo. Angĩkorwo no irĩhi rĩtuĩrwo kũrĩ we, nĩakaheana irĩhi rĩa roho wake o ũingĩ o wothe angĩkorwo matuĩre kũrĩ we. No kana mũriũ kana mwarĩ wa mũirĩtu ũngĩtheeca na hĩa, kũringana na watho ũyũ nĩmekage harĩ we. Angĩkorwo no ndegwa ĩngĩtheeca mwana kana ndungata ya mũirĩtu, nĩĩkareha betha ya cekeri mĩrongo ĩtatũ kũrĩ mwene wao, na ndegwa ĩyo nĩĩkahũũrwo na mahiga. Angĩkorwo mũndũ angĩhingũra irima kana aenje irima, na ndakahumbĩre, na njaũ kana ndigiri ĩgũe kuo, mwene wa irima nĩakarĩha, nĩakahe mwene wacio betha; na kĩrĩa gĩkuĩte gĩgaatuĩka gĩake. Angĩkorwo ndegwa ya mũndũ ĩgũtheca ndegwa ya mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ, na ĩkue, nĩmagaendia ndegwa ĩrĩa ĩrĩ muoyo, na magayana mbeeca

ciayo, na ndegwa ĩrĩa ĩkuĩte nĩmagamĩyana. Kana no kũmenyeka atĩ ndegwa ũcio nĩ mũtheecani kuuma mbere ya ira na mbere ya mũthenya wa gatatũ, na nĩmamenyithĩtie mwene wayo, na ndangĩmĩeheria, nĩakarĩha ndegwa handũ ha ndegwa, no ũrĩa ũkuĩte ũgaatuĩka wake. Akorwo mũndũ ũrĩa ũmbĩ njaũ kana ng'ondu, na amĩthĩnje kana amĩendie, nĩakarĩha njaũ ĩtano handũ ha njaũ ĩyo, na ng'ondu inya handũ ha ng'ondu ĩyo.

22

Angĩkorwo no mũici onekire thĩinĩ wa mwanya ũcio, na akĩhũũrwo agĩkua, ti ũiti harĩ we. Angĩkorwo riũa rĩrathaga igũrũ rĩake, nĩ mũhĩtia, nĩakooragwo. No angĩkorwo ndagĩa na kĩndũ, nĩaendio handũ ha ũici ũcio. Angĩkorwo no kĩndũ kĩiyĩtwo gĩgaatigwo na gĩoneke guoko-inĩ gwake, kuuma ndigiri nginya ng'ondu irĩ muoyo, nĩakarĩha maita meerĩ. Angĩkorwo mũndũ nĩarĩthie mũgũnda kana mũgũnda wa mĩthabibũ, na arekererie nyamũ yake ĩrĩthie mũgũnda wa mũndũ ũngĩ, nĩarĩhie kuuma mũgũnda wake kũringana na maciaro make. No angĩkorwo nĩarĩthie mũgũnda wothe, indo iria njega mũno cia mũgũnda wake na indo iria njega mũno cia mũgũnda wake wa mĩthabibũ nĩarĩhie. Angĩkorwo no mwaki ũkĩuma ũgĩkora mĩigua, na ũgĩcina kũrĩa kũhũũrĩrwo ngano kana ngano kana werũ, nĩakarĩha ũrĩa mwaki akĩakia. Angĩkorwo mũndũ aheana mũndũ wa hakuhĩ betha kana indo nĩguo amĩrangĩre, nacio ĩiywo kuuma nyũmba-inĩ yake, mũici angĩonekana, nĩakarĩha maita meerĩ. Angĩkorwo mũici ndangĩoneka, mwene nyũmba

nĩagakuhĩrĩria mbere ya Ngai, na nĩagehĩta ti we wĩkĩte ũũru igũrũ rĩa kĩndũ gĩothe kĩa mũndũ wa hakuhĩ, kũringana na ũũru wothe wa kwaria, ũhoro wa njaũ, na ndigiri, na ng'ondu, na nguo, na ũhoro wa ũthiru wothe ũrĩa ũretio; kĩndũ kĩrĩa gĩothe kĩngĩkorwo kĩrĩ, mbere ya Ngai nĩkuo gũkaũka ciira ya eerĩ ao, na ũrĩa ũkanyiitwo nĩ ũndũ wa Ngai, nĩakarĩha maita meerĩ kũrĩ mũndũ wa hakuhĩ. Angĩkorwo mũndũ angĩhe mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nake nyamũ ya kũruta wĩra kana njaũ kana ng'ondu kana nyamũ o yothe amĩrangĩre, na ĩthuthĩke kana ĩkue kana ĩtahwo, na gũtikagĩe mũndũ o na ũmwe ũkũmenya, mwĩhĩtwa wa Ngai ũgaakorwo gatagatĩ ka acio eerĩ, atĩ ti-itherũ ndekĩte ũũru o na hanini harĩ kĩndũ kĩa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nake kĩrĩa aaheirwo; na ũguo mwene wakĩo nĩakakĩĩtĩkĩra, na ndakaarĩha. Angĩkorwo no ĩiywo kuuma harĩ we, nĩakarĩha mwene; na angĩkorwo ĩtuĩkĩte ĩtambuurĩtwo nĩ nyamũ cia gĩthaka, nĩakarehe kũrĩ ũguĩmi, na ndakarĩha. Kũngĩkorwo mũndũ akĩhooya kĩndũ kuuma kũrĩ mũndũ wa itũũra rĩake, nakĩo kĩhehenjwo kana gĩkue kana gĩtuĩke mũtahe, na mwene ndagĩkorwo hamwe nakĩo, nĩakarĩha. Angĩkorwo no mwene akorwo arĩ hamwe na kĩndũ gĩake, ndakarĩha; angĩkorwo no mũndũ wa kũrĩhwo akorwo arĩ, ũgaatuĩka kũrĩ we handũ ha mũcaara wake. Angĩkorwo no mũndũ ahĩtithie mũirĩtu mũthiũ ũtarĩ na mũhiki, na akome na we, nĩagatũma thogora kũmũgũra atuĩke mũka wake. Angĩkorwo no kũrega akĩrega, na ithe wa mwarĩ ndangĩenda kũmũhe mwarĩ wake atuĩke mũtumia wake, nĩakĩrĩha betha kũrĩ ithe kũringana na irĩhi rĩa airĩtu athirange. Arogi matikaigĩra muoyo. Mũndũ wothe ũrĩa ũkomaga na nyamũ, mũkaamũũragaga. Mũndũ ũrĩa ũrutaga igongona kũrĩ

ngai nĩakaniinwo na gĩkuũ, tiga Mwathani wiki. Na mũgeni ti mũkaahĩtia, kana mũtikamũhinyĩrĩria, nĩgũkorwo mwarĩ ageni bũrũri wa Misiri. Mũtumia wothe wa ndigwa na mwana wa ngoriai mũtikamaherithia. Angĩkorwo no mũkĩmaathĩĩnia na ũũru, na maanĩrĩra makayagĩra kũrĩ niĩ, ti-itherũ nĩngaigua mũgambo wao, na nĩngarakara na marakara, na nĩngamũũraga na rũhiũ rwa njora, na atumia anyu magaatuĩka a ndigwa, na ciana cianyu ituĩke cia ngoriai. Angĩkorwo no ũkombithia betha mũrũ-wa-nyina ũrĩa mũthĩĩni harĩ wee, ndũkanamũhinyĩrĩria, na ndũkanamũigĩrĩre uumithio. Angĩkorwo nĩũkuoya nguo ya mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ ĩtuĩke kĩndũ gĩa kũrũgamĩrĩra thiirĩ, mbere ya riũa gũthũa nĩũgamĩcookia kũrĩ we; Nĩgũkorwo ĩno nĩyo kĩhumbĩre gĩake, ĩno nĩyo nguo yake ya kũhumbĩra ũtheri wake; egũkoma na kĩĩ? Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio akaĩra kũrĩ niĩ, nĩngamũthikĩrĩria; nĩgũkorwo ndĩ mũiguanĩri-tha. Ngai ndũkaaririe ũũru, na mũtongoria wa andũ aku ndũkanoige ũũru. Maciaro ma kĩhuhĩro kĩa ngano na kĩhihĩro kĩa ndibei yaku ndũkaigua gũtinda, ciana iria cia mbere cia ariũ aku ũkaahe niĩ. Ũguo nĩũgwĩka njaũ yaku na ng'ondu yaku na nyamũ yaku ya kũruta wĩra; mĩthenya mũgwanja ĩgaakorwo nĩ nyina, no mũthenya wa kanana ũkaamĩnengera kũrĩ niĩ. Na andũ atheru mũgaatuĩka kũrĩ niĩ, na nyama ĩrĩa ĩtunyĩtwo nĩ nyamũ cia gĩthaka mũtikaarĩe, mũmĩikie kũrĩ ngui.

23

Ndũkanamĩkĩra kĩiguano kĩa tũhũ, na ndũkanetĩkĩranĩre na

mũndũ ũtarĩ mũthingu gũtuĩka mũira ũtarĩ mũthingu. Ndũkakorwo ũrĩ hamwe na andũ aingĩ igũrũ rĩa ũũru, na ndũkonganĩrwo hamwe na kĩrĩndĩ kũgarũrũka hamwe na arĩa aingĩ, nĩguo kũogomia ciira. Na mũndũ mũthĩĩni ndũkamuiguĩra tha ciira-inĩ. Angĩkorwo ũcemanie na ndegwa ya thũ waku, kana nyamũ ya mũrigo wake ĩkĩhĩtũka, ũmĩgarũrũkĩtie ũkaamĩcookeria kũrĩ we. Angĩkorwo no ũone nyamũ ya kũruta wĩra ya thũ yaku ĩgũĩte nĩ ũndũ wa mũrigo wayo, ndũkahĩtũka ũmĩtige, no ũmĩteithie kũmĩũkĩria hamwe nake. Ndũkagarũre ciira wa mũthĩĩni ciira-inĩ wake. Kuuma kũrĩ kiugo gĩothe kĩa waganu nĩũkehera, ũrĩa ũtarĩ na mahĩtia na ũrĩa mũthingu ndũkamorage, na ndũkatuĩre mũndũ ũrĩa ũtarĩ mwĩtigĩri-Ngai atĩ nĩ mũthingu nĩ ũndũ wa iheo. Na iheo ndũkoya, nĩgũkorwo iheo itumaga maitho ma arĩa monaga matuĩke atumumu, na nĩnyangagĩra ciugo cia kĩhooto. Na mũgeni mũtikaahinyĩrĩria, nĩgũkorwo inyuĩ nĩmũũĩ roho wa mũgeni, tondũ o inyuĩ ene mwarĩ ageni bũrũri wa Misiri. Mĩaka ĩtandatũ nĩũkahaanda thĩ yaku, na nĩũkongania maciaro mayo. Mwaka-inĩ wa mũgwanja nĩũgathondeka kũrekereria, na nĩũkamĩrekereria, nao athĩĩni a rũrĩrĩ rwaku nĩmakarĩa, no kĩrĩa gĩtigaru nĩgĩkarĩĩo nĩ nyamũ cia gĩthaka. Ũguo noguo ũgeeka mũgũnda waku wa mĩthabibũ na mũgũnda waku wa mĩtamaiyũ. Mĩthenya ĩtandatũ ũgeeka mĩrimo yaku, no mũthenya wa mũgwanja nĩ wa ũhurũko, nĩguo ndegwa yaku ĩhurũke, na nyamũ yaku ya mũrigo ĩhurũke, na nĩguo mũriũ wa mũndũ-wa-njata waku ahoorerwo hamwe na mũgeni. Maũndũ mothe marĩa ndĩmwĩrire menyererai, na rĩĩtwa rĩa ngai ingĩ mũtikanarĩririkane, kana ndũkaiguuo kuuma kanua kanyu. Mahinda matatũ ma mwaka mũkũngũĩre

niĩ. Gĩathĩ kĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa menyihie gwĩka, mĩthenya mũgwanja mũrĩrĩĩaga mĩgate ĩtarĩ na ndawa, o ta ũrĩa ndakwathire wee kũringana na ihinda rĩa mweri wa arĩa ethĩ, nĩgũkorwo thĩinĩ warĩo woimire kuuma Misiri. Ndũkoneke mbere yakwa mũtheri. Na gĩathĩ kĩa kũgetha maciaro ma mbere ũgwĩka wa mawĩra maku, marĩa ũngĩhaanda mũgũnda-inĩ waku, na gĩathĩ kĩa kũrĩkia hĩndĩ ya kuuma kwa mwaka thĩinĩ wa gũcookanĩrĩria mawĩra maku ma kuuma mũgũnda-inĩ waku. Mahinda matatũ ma mwaka-rĩ, arũme othe aku nĩmakooneka mbere ya Mwathani Ngai waku. Rĩrĩa nĩgũkorwo nĩngaingata ndũrĩrĩ kuuma ũthiũ-inĩ waku, na nĩngaramia mĩhaka yaku, ndũkarutĩra igũrũ rĩa ndawa ya kũimbia thakame ya ũbumba wakwa, kana maguta ma gĩathĩ gĩakwa makomage nginya rũciinĩ. Maciaro ma mbere ma irio cia mbere cia thĩ waku ũkamarehe thĩinĩ wa nyũmba ya Mwathani Ngai waku, ndũkaruga kaana ka ng'ondu thĩinĩ wa iria rĩa nyina wakĩo. Nĩ rora, niĩ ndĩratũma mũtũmwo wakwa mbere ya ũthiũ waku, nĩguo akũgitagĩre njĩra-inĩ, nĩguo akũrehithie bũrũri-inĩ ũrĩa ndakũhaarĩirie. Mwĩmenyerere wee mwene, na ũthikĩrĩrie, na ndũkamũremere, nĩgũkorwo ndangĩkũhitha, tondũ rĩĩtwa rĩakwa rĩrĩ igũrũ rĩake. Angĩkorwo kũigua mũigue mũgambo wakwa, na wĩke maũndũ mothe marĩa ingĩkwatha, na mũmenyerere kĩrĩkanĩro gĩakwa, mũgaatuĩka andũ akwa a mwanya kuuma kũrĩ ndũrĩrĩ ciothe, nĩgũkorwo nĩ yakwa thĩ yothe. Na inyuĩ mũgaatuĩka kũrĩ niĩ ũthamaki wa athĩnjĩri-Ngai, na rũrĩrĩ rũtheru. Ũhoro ũyũ nĩũkwĩra ariũ a Isiraeli: Angĩkorwo kũigua mũigue mũgambo wakwa, na mũĩke maũndũ mothe marĩa ingĩkwĩra, nĩngũtuĩka thũ kũrĩ thũ ciaku, na nĩngũkararia

arĩa magũkararia. Nĩgũkorwo mũtũmwo wakwa nĩagathiĩ arĩ mũtongooria waku, na nĩakarehithia wee kũrĩ Aamori, na Ahiti, na Aperizi, na Akaanani, na Agirigashi, na Ahivi, na Ajebusi, na nĩngamaniina. Ndũkahooya ngai ciao, kana ndũkamatungatĩre, ndũkeke o ta mĩĩra yao, no ũkaamomora na ũnange, na ũhehenje ũhehenje itugĩ ciao. Na ũgatungatĩra Mwathani Ngai waku, na nĩngarathima mũgate waku na ndibei yaku na maaĩ maku, na nĩngagarũra mũrimũ wehere kũrĩ inyuĩ. Gũtirĩ ũrĩa ũgaakorwo atarĩ na ciana, kana mũgumba bũrũri-inĩ waku; mũigana wa matukũ maku nĩngaũhingia biũ. Na guoya nĩngatũma ũtongoragie wee, na nĩngamaka ndũrĩrĩ ciothe kũrĩa wee ũratoonya, na nĩngatũma thũ ciaku ciothe ituĩke andũ a kũũra. Nĩngatũma njũkĩ cia mũtwe mbere yaku, nawe nĩũkaingatia Aamori, na Ahivi, na Akaanani, na Ahiti mehere harĩwe. Ndikũmaingata nja mwaka-inĩ ũmwe, nĩguo bũrũri ndũkatuĩke kĩhooru, na nyamũ nyingĩ cia gĩthaka itikũgũkore. Kũringana na kanini nĩngũmaingata kuuma harĩ wee, nginya rĩrĩa ũkaingĩha na ũgaĩ bũrũri. Nĩngaiga mĩhaka yaku kuuma iria-inĩ rĩa itune, nginya iria-inĩ rĩa Afilisti, na kuuma werũ-inĩ, nginya rũũĩ-inĩ rũrĩa rũnene rwa Ufurati, na nĩnganeana moko-inĩ manyu andũ arĩa matũũraga bũrũri-inĩ, na nĩngamaingata mehere harĩ wee. Ndũgathiĩ ũiguano nao kana ũthondeke kĩrĩkanĩro na ngai ciao. Na matigatũikara thĩinĩ wa bũrũri waku, nĩguo matigatũma wĩhie harĩ niĩ, tondũ ũngĩtungatĩra ngai ciao, icio nĩigatuĩka kĩhĩnga kũrĩ wee.

24

Nake Musa akĩĩrwo atĩrĩ, Ambata ũthiĩ kũrĩ Mwathani wee na Harũni, na Nadabu, na Abihu, na mĩrongo mũgwanja ya athuuri a Isiraeli, na nĩmakahooya marĩ kũraya kũrĩ Mwathani. Nake Musa nĩagakuhĩrĩrĩria Ngai arĩ wiki, no-o matikakuhĩrĩrĩria, nao andũ matikaambata hamwe nao. Musa nĩatoonya, na akĩheana kũrĩ andũ ciugo ciothe cia Ngai na mawatho, nao andũ othe makĩhũũra na mũgambo ũmwe, makiuga, ciugo ciothe iria ciarĩtio nĩ Mwathani, nĩtũgwĩka na nĩtũgũthikĩrĩria. Nake Musa akĩandĩka ciugo ciothe cia Mwathani, na aarokire rũciinĩ tene Musa agĩaka kĩgongona rungu rwa kĩrĩma, na mahiga ikũmi na meerĩ kũringana na mĩhĩrĩga ikũmi na ĩĩrĩ ya Isiraeli. Nake agĩtũma aanake a ariũ a Isiraeli, nao makĩrutĩra Ngai maruta ma njino, na makĩrutĩra Ngai igongona rĩa ũhonokio na njaũ. Kũoya no Musa nusu ya thakame, aaitire thĩinĩ wa mbakũri, no nusu ya thakame aaitire kũrĩ kĩgongona. Na aarĩkia kuoya ibuku rĩa kĩrĩkanĩro, akĩrĩthomera andũ matũ-inĩ, nao makiuga atĩrĩ, Maũndũ mothe marĩa Mwathani aaragirie, nĩtũgwĩka na tũgũthikĩrĩria. Musa aarĩkia kũoya thakame, akĩmĩminjĩrĩria andũ, na akiuga atĩrĩ, Onai thakame ya kĩrĩkanĩro kĩrĩa Mwathani athondekete na inyuĩ ũhoro wa ciugo ici ciothe. Nake Musa na Haruni, na Nadabu, na Abihu, na mĩrongo mũgwanja ya kĩama kĩa athuuri a Isiraeli makĩambata. Nĩndonire handũ harĩa Ngai wa Isiraeli arũgamĩte; na indo iria ciarĩ rungu rwa magũrũ make ciahaanaga ta wĩra wa itina rĩa safiro, na o ta mũhianĩre wa igũrũ ũtheru-inĩ. Na wa athuurĩtwo a Isiraeli gũtirĩ o na ũmwe wagĩire, na moonirwo handũ ha Ngai, na marĩire na makĩnyua. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Ambata ũũke kũrĩ niĩ kĩrĩma-inĩ, na ũikare kũu, na nĩngakũhe ihengere

cia mahiga, watho na maathani iria ndandĩkire nĩguo ndĩmahe watho. Nake Musa akĩrũgama hamwe na Joshua ũrĩa aarũgamĩte harĩ we, makĩambata kĩrĩma-inĩ kĩa Ngai. Na athuuri macio moigire atĩrĩ, ikarai kĩ haha, nginya tũcoke kũrĩ inyuĩ, na onai Haruni na Huri marĩ hamwe na inyuĩ, angĩkorwo mũndũ o wothe arĩ na ciira, nĩmoke kũrĩ o. Nake Musa na Joshua makĩambata kĩrĩma-inĩ, nayo itu ĩkĩhumbĩra kĩrĩma kĩu. Nake ikũrũka riiri rĩa Ngai igũrũ wa kĩrĩma kĩa Sinai, na ĩkĩhumbĩra kĩo itu mĩthenya ĩtandatũ, nake Mwathani akĩĩta Musa mũthenya wa mũgwanja arĩ gatagatĩ ka itu. Mũhianĩre wa riiri wa Mwathani watariĩ ta mwaki ũrĩa ũrĩ gũcina igũrũ wa kĩrĩma mbere ya ciana cia Isiraeli. Nake Musa agĩtoonya gatagatĩ ka itu, na akĩambata kĩrĩma-inĩ, na aikarire kuo kĩrĩma-inĩ mĩthenya mĩrongo ĩna na matukũ mĩrongo ĩna.

25

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, ĩra ariũ a Isiraeli, na mwoe maciaro ma mbere kuuma kũrĩ andũ othe, arĩa mangĩenda na ngoro ciao, na nĩmũkoya maciaro makwa ma mbere. Nayo ũyũ nĩguo kĩheo kĩa mbere, kĩrĩa mũkaamũkĩra kuuma kũrĩ o: thahabu, na betha, na gĩcango, na hyacinth, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ũrĩ maita meerĩ, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa ĩtumĩtwo, na njuĩrĩ cia mbũri, na ikonde cia ndũrũme iria itune rangi mũtune, na ikonde cia rangi wa bururu, na mbaũ iria itangĩora, na mahiga ma Sardia, na mahiga ma gũtũma icũhio-inĩ ma gĩtĩĩa kĩa kĩande, na kanzu ĩrĩa ndaaya.

Nĩũkaanjĩra handũ hatheru, na nĩngonekana gatagatĩ-inĩ wanyu. Nĩũkandũthĩra kũringana na indo ciothe iria ngũkuonia kũu kĩrĩma-inĩ, mũhianĩre wa hema, na mũhianĩre wa indo ciothe cia yayo, ũguo nĩguo ũgeeka. Na nĩũgathondeka ithandũku rĩa ũira na mbaũ itangĩora, mĩkono ĩĩrĩ na nuthu ũraihu, na mũkono na nuthu wariĩ, na mũkono na nuthu mũraihu wa igũrũ. Na ũkahaanda na thahabu theru thĩinĩ na nja ũkahaanda, na ũkamĩthondekera mĩthiori ya thahabu mĩogothe mĩthiũrũrũkanĩria. Na ũgaathondeka kũrĩ ĩno mĩrĩnga ĩna ya thahabu, na ũmĩige igũrũ rĩa mĩena ĩyo ĩna, mĩrĩnga ĩĩrĩ igũrũ rĩa mwena ũmwe, na mĩrĩnga ĩĩrĩ igũrũ rĩa mwena wa keerĩ. Ũgaathondeka mĩtĩ ya gũkuua na mĩtĩ ĩrĩa ĩtangĩora, na ũmĩhumbĩre na thahabu. Na ũtoonyie mĩtĩ ya gũkuua thĩinĩ wa mĩrĩnga ĩrĩa ĩrĩ mĩena-inĩ ma ithandũkũ, nĩguo ũkuue ithandũkũ nayo. Thĩinĩ wa mĩkanda ya ithandũkũ, mĩtĩ ya gũkuua ĩgaakorwo ĩtarĩ na kũeherio. Na nĩũkaiga thĩinĩ wa ithandũkũ cia ũira iria ngũkũhe. Na nĩũgathondeka gĩtĩ kĩa tha kĩhumbĩre kĩa thahabu theru, mĩkono ĩĩrĩ na nuthu ũraihu, na mũkono ũmwe na nuthu wariĩ. Na nĩũgathondeka cherubim igĩrĩ cia thahabu ĩrĩa hũũrĩtwo, na ũciigĩrĩre mĩena-inĩ yeerĩ ya gĩtĩ kĩa tha. Nĩmagatuuo kerubu ũmwe mwena-inĩ ũyũ, na kerubu ũmwe mwena-inĩ wa keerĩ wa gĩtĩ kĩa tha, na nĩũgatua akerubi eerĩ igũrũ rĩa mĩena ĩĩrĩ. Makerubi magaakorwo makĩtambũrũkia mathagu mao igũrũ, makĩhumbĩra na mathagu mao igũrũ rĩa gĩtĩ kĩa tha, na mothiũ mao marorete ũmwe na ũrĩa ũngĩ; kũrĩ gĩtĩ kĩa tha nĩkuo magaakorwo mothiũ ma makerubi. Na nĩũkaiga gĩtĩ kĩa tha igũrũ wa ithandũkũ kuuma igũrũ, na thĩinĩ wa ithandũkũ nĩũkaiga ũira ũrĩa ngũkũhe. Na

nĩngamenyeka harĩ wee kũu, na nĩngarĩria nawe kuuma igũrũ rĩa gĩtĩ kĩa tha gatagatĩ ka makerubi meerĩ marĩa marĩ igũrũ rĩa ithandũkũ rĩa ũira, na kũringana na maũndũ mothe marĩa ingĩgwatha harĩ wee ũhoro wa ariũ a Isiraeli. Nĩũgathondeka metha ya thahabu theru, mabati meerĩ ũraihu, na mũbati wariĩ, na mũbati na nuthu kĩrĩa kĩraihu kĩa igũrũ. Nĩũgathondeka mĩthĩĩro ya thahabu ĩrĩa ĩogoretwo mĩthiũrũrũ-inĩ; na nĩũgathondeka mũcibi wa kĩganja mũthiũrũrũ-inĩ. Na nĩũgathondeka mũthĩĩro mũnini ũrĩa ũogoretwo mũcibi-inĩ mũthiũrũrũ-inĩ. Na ũthondeke icũhĩ inya cia thahabu, na ũige icũhĩ icio inya igũrũ rĩa tũcunjĩ tũna twa magũrũ mayo rungu rwa mũcibi. Na maringĩ magaatuĩka thĩinĩ wa mbĩrĩra kũrĩ mĩtĩ ya gũkuua, nĩguo kũoya metha na thĩinĩ wamo. Nĩũgathondeka mĩtĩ ya kũoya na mĩtĩ ĩrĩa ĩtangĩora, na nĩũgamĩhumbĩra na thahabu ĩrĩa ĩtheru, na metha nĩĩkoywo nayo. Na nĩũgathondeka mbakũri ciayo, na tũhĩo, na mbakũri cia maruta ma kũnyuuo, na ikombe, iria ũgaita thĩinĩ wacio, kuuma thaabu theru ũgacithondeka. Nacio nĩũkaiga mĩgate ya ũthiũ igũrũ rĩa metha mbere yakwa hĩndĩ ciothe. Nĩũgathondeka mũtĩ wa matawa wa thahabu theru, ũthondeke mũtĩ ũcio wa matawa ũhũũrĩtwo, mũtĩ waguo, na tũhonge twaguo, na mbakũri ciaguo, na tũmĩkũngũ twaguo, na mahũa ma itoka maguo igakorwo kuuma harĩo. Tũhonge ithathatũ tũkiumaga mĩena-inĩ, ithatũ tũhonge twa mũtĩ wa matawa kuuma mwena ũmwe wayo, na ithatũ tũhonge twa mũtĩ wa matawa kuuma mwena wa keerĩ. Na mbakũra ithatũ icenjetwo mĩhiano ya njũgũ, thĩinĩ wa rũhonge rũmwe kĩongo na thũngũ, ũguo kũrĩ honge ithathatũ iria ciumaga kuuma kũrĩ mũtĩ wa tawa. Na thĩinĩ wa mũtĩ wa

matawa kũrĩ na mbakũ inya iria ciakururĩtwo ta njũgũ, thĩinĩ wa rũhonge rũmwe tũimba, na mahũa mayo. Kĩgĩa kĩrĩ rungu wa tũhĩndĩ twĩrĩ kuuma harĩ yo, na kĩgĩa kĩrĩ rungu wa tũhĩndĩ tũna kuuma harĩ yo, ũguo kũrĩ tũhĩndĩ tũtandatũ tũrĩa tũkuuma thĩinĩ wa mũtĩ wa matawa, na thĩinĩ wa mũtĩ wa matawa kũrĩ mbakũri inya ciagemetio ta njũgũ. Tũimba na mathangũ nĩikagĩa kuuma kũrĩ yo, yothe ĩthondeketwo kuuma kũrĩ thahabu ĩmwe theru. Na ũgaathondeka tawa ciayo mũgwanja, na ũgaaiga tawa icio, nacio nĩigacangarara kuuma mũthiĩ ũmwe. Na rũgĩo rwayo, na itina ciayo cia thahabu theru nĩũgathondeka. Indo ici ciothe ciarĩ taranda ĩmwe ya thahabu ĩrĩa theru. Ona, ũgaathondeka kũringana na mũhianĩre ũrĩa wonithĩtio kĩrĩma-inĩ.

26

Nĩũgaaka hema na itambaya ikũmi cia gatani ĩrĩa njega ĩthambĩtwo, na rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ĩthambĩtwo, na makerubi ma wĩra wa mũtumi ũgaacithondeka. Ũraihu wa gĩtambaya kĩa ĩmwe nĩ mĩkono mĩrongo ĩĩrĩ na ĩnana, na wariĩ nĩ mĩkono ĩna gĩtambaya kĩa ĩmwe nĩgĩgaatuĩka, gĩthimo kĩu kĩene nĩgĩgaatuĩka itambaya ciothe. Itambaya itano iria nene igaakorwo inyuĩte hamwe, ĩmwe na ĩrĩa ĩngĩ, na itambaya itano iria nene igaakorwo inyuĩte hamwe, ĩmwe na ĩrĩa ĩngĩ. Nĩũgathondeka cio tũcuurio twa bururu igũrũ rĩa mũhĩrĩga wa gĩtambaya kĩa ũmwe, kuuma mwena ũmwe ũgakinya kũrĩa gũtũmanagĩra, na ũguo noguo

ũgathondeka igũrũ rĩa mũhĩrĩga wa gĩtambaya kĩa nja kũrĩa gũtũmanagĩra kwa keerĩ. Mĩrongo ĩtano ndwano ũgaathondeka gĩtambaya-inĩ kĩrĩa kĩmwe, na mĩrongo ĩtano ndwano ũgaathondeka kuuma rũgano-inĩ rwa gĩtambaya kũringana na ũnyiitanĩro wa ĩrĩa ya keerĩ, iria ing'ethanĩire ikũhũũranaga o ĩmwe na ĩrĩa ĩngĩ thĩinĩ wa o ĩmwe. Nĩũgathondeka mĩrĩnga mĩrongo ĩtano ya thahabu, na nĩũkanyiitithania itambaya rĩmwe na rĩrĩa rĩngĩ na mĩrĩnga ĩyo, na hema ĩyo ĩgaatuĩka ĩmwe. Na nĩũgathondeka nguo cia njũũa irĩ na njuĩrĩ kĩhumbĩri igũrũ wa hema, ikũmi na ĩmwe nguo cia njũũa nĩũgacithondeka. Ũraihu wa gĩtambaya kĩa nguo ĩmwe nĩ mĩkono mĩrongo ĩtatũ, na wariĩ wa gĩtambaya kĩa nguo ĩmwe nĩ mĩkono ĩna, gĩthimo kĩu kĩrĩkorwo kĩrĩ itambaya ikũmi na ĩmwe cia nguo. Na ũkanyiitithania nguo ithano cia rũũa hamwe, na nguo ithathatũ cia rũũa hamwe, na ũkũnja nguo ya rũũa ya ithathatũ mwena wa mbere wa hema. Na nĩũgathondeka ndwano mĩrongo ĩtano igũrũ rĩa mũthia wa gĩtambaya kĩa ũmwe, kĩrĩa kĩrĩ gatagatĩ kũringana na ũnyiitanĩro, na ndwano mĩrongo ĩtano ũgathondeka igũrũ rĩa mũthia wa gĩtambaya kĩa kũnyiitanĩra kĩa keerĩ. Na nĩũgathondeka mĩrĩnga ya gĩcango mĩrongo ĩtano, na ũcohanie mĩrĩnga kuuma kũrĩ cia ciana, na ũcohanie nguo cia rũũa, nayo ĩtuĩke ĩmwe. Na ũkaiga gĩa kũingĩha thĩ kũu ndigi-inĩ cia hema, nuthu ya ndigi ĩrĩa ĩtigĩtie ũkahumbĩra kũu gĩa kũingĩha kĩa ndigi cia hema, ũkahumbĩra thuutha wa hema. Mũkono kuuma kũrĩ ũyũ, na mũkono kuuma kũrĩ ũyũ, kuuma kũrĩ kĩrĩa kĩrahĩrĩirie kĩa itambaya, kuuma ũraihu wa itambaya cia hema, nĩgũgaatuĩka kĩhumbĩrĩrie igũrũ rĩa mĩena ya hema mwena ũmwe na mwena ũrĩa ũngĩ, nĩguo kĩhumbĩre.

Nĩũgathondeka kĩhumbĩri kĩa hema na nguo cia ndũrũme irangĩtwo rangi mũtune, na ihumbĩri cia nguo cia rangi wa bururu igũrũ. Nĩũgathondeka itugĩ cia hema kuuma mbaũ-inĩ itangĩora. Ikumi mĩkono nĩũgathondeka gĩtugĩ kĩu kĩmwe, na mũkono ũmwe na nuthu nĩguo wariĩ wa gĩtugĩ kĩu kĩmwe. Tenons igiri kũrĩ itugĩ rĩmwe, ikũngũĩrĩre rĩmwe na rĩrĩa rĩngĩ, ũguo nĩguo ũgwĩka itugĩ ciothe cia hema. Na nĩũgathondeka itugĩ harĩ hema, itugĩ mĩrongo ĩĩrĩ kuuma mwena wa kũrora Gathigathini. Na mĩgongo mĩrongo ĩna ya mĩthingi ya betha ũgaathondeka kũrĩ itugĩ mĩrongo ĩĩrĩ, mĩthingi ĩĩrĩ kũrĩ o gĩtugĩ kĩmwe kũrĩ icunjĩ ciakĩo cierĩ, na mĩthingi ĩĩrĩ kũrĩ o gĩtugĩ kĩmwe kũrĩ icunjĩ ciakĩo cierĩ. Na mwena wa keerĩ wa kwerekera Gũthini, itugĩ mĩrongo ĩĩrĩ, na itina ciacio mĩrongo ĩna cia betha; itina igĩrĩ harĩ gĩtugĩ kĩmwe icunjĩ-inĩ ciakĩo cierĩ, na itina igĩrĩ harĩ gĩtugĩ kĩmwe icunjĩ-inĩ ciakĩo cierĩ. Na kuuma thuutha wa hema kũringana na mwena ũrĩa ũrorete iria-inĩ nĩũgaaka itugĩ ithathatũ. Na nĩũgathondeka itugĩ igiri igũrũ rĩa koine cia hema kuuma mwena wa thutha. Na nĩgũkorwo kuuma kũrĩa kũigana mũhuro, kũringana na ũguo nĩmakaigana kuuma mĩtwe-inĩ nginya kũngania kũmwe, ũguo nĩguo ũgeeka koine icio cierĩ, irekwo ikorwo iigana. Nacio nĩgũkorwo na itugĩ inana, na mĩthingi yacio ya betha ikũmi na itandatũ, mĩthingi ĩĩrĩ kũrĩ gĩtugĩ kĩmwe thĩinĩ wa tũmĩena tweerĩ twakĩo, na mĩthingi ĩĩrĩ kũrĩ gĩtugĩ kĩmwe. Nĩũgathondeka mĩgĩĩko kuuma mbaũ itangĩora; ĩtano kũrĩ gĩtugĩ kĩmwe kuuma mwena ũmwe wa hema, na mĩgĩĩko ĩtano kũrĩ gĩtugĩ kĩmwe mwena wa keerĩ wa hema, na mĩgĩĩko ĩtano kũrĩ gĩtugĩ kĩa thuutha mwena wa hema ũrĩa ũrorete iria. Na mũtĩ ũrĩa ũrĩ gatagatĩ ka itugĩ ũthiĩ kuuma

mwena ũmwe nginya mwena ũrĩa ũngĩ. Na itugĩ ũcihumbĩre na thahabu, na mĩrĩnga ũmĩthondeke ya thahabu, ĩrĩa ũgaatoonyia mĩgĩĩko thĩinĩ wayo, na ũcihumbĩre mĩgĩĩko na thahabu. Na nĩũkahaanda hema kũringana na mũhianĩre ũrĩa wonĩtio kĩrĩma-inĩ. Na nĩũgathondeka gĩtambaya kĩa kũhakania kuuma harĩ rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi wa mũtune mũogothe, na gatani ĩrĩa njega ĩtumĩtwo; wĩra wa gũtumwo nĩũgagĩthondeka na makerubi. Nawe nĩũkaũiga igũrũ rĩa itugĩ inya itarĩ cia kũbuthĩra igemie na thahabu, nacio mĩtwe yacio ĩkorwo ĩrĩ ya thahabu, nacio itina ciacio inya ikorwo irĩ cia betha. Na ũkaiga gĩtambaya kĩa gũcuurio igũrũ rĩa itugĩ, na ũkarehithia kũu thĩinĩ wa gĩtambaya kĩa gũcuurio ithandũkũ rĩa ũira, na gĩtambaya kĩa gũcuurio nĩgĩkamũgayania gatagatĩ ka handũ hatheru na gatagatĩ ka Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno. Nĩũkahumbĩra ithandũkũ rĩa ũira na kĩhumbĩri thĩinĩ wa handũ harĩa hatheru mũno. Na nĩũkaiga metha nja ya gĩtambaya kĩa gũcuurio, na mũtĩ wa matawa ũngĩ wa metha igũrũ rĩa gĩcunjĩ kĩa hema kĩrĩa kĩrorete Gũthini, na metha ũmĩige igũrũ rĩa gĩcunjĩ kĩa hema kĩrĩa kĩrorete Gathigathini. Nĩũgathondeka kĩhumbĩri kĩa mũrango wa hema kuuma harĩ buru, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ũrĩa ũtumĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa ĩtumĩtwo, wĩra wa mũtumi. Na nĩũgathondeka harĩ gĩtambaya kĩa kũhakania itugĩ ithano, na ũcihumbe na thahabu, nacio mĩtwe yacio ĩkorwo ĩrĩ ya thahabu, na ũcicũhĩrie itina ithano cia gĩcango.

27

Na ũgaaka kĩgongona kuuma mbaũ itangĩora, mĩkono ĩtano ũraihu, na mĩkono ĩtano wariĩ, kĩgongona kĩrĩtuĩkaga kĩiganaine, na mĩkono ĩtatũ ũraihu wakĩo. Nĩũgathondeka hĩa igũrũ rĩa koine inya, hĩa igĩkorwo ciumĩte harĩ we mwene, na nĩũgacihumbĩra na gĩcango. Na ũgaathondeka mũgathĩ wa kĩgongona, na kĩhumbĩri gĩakĩo, na mbakũri ciakĩo, na ndũũma cia nyama ciakĩo, na rũgĩo rwa mwaki rwakĩo, na indo ciothe ciakĩo ũciathondeke na gĩcango. Na nĩũgathondekera kũrĩ kĩgongona kĩu gĩthaku kĩa wĩra wa wabu wa gĩcango, na ũthondekere gĩthaku kĩu mĩrĩnga ĩna ya gĩcango rungu rwa mĩena yayo ĩna. Na ũkamaiga rungu rwa kĩgĩa kĩa kĩgongona kuuma rungu, no kĩgĩa kĩu gĩgaakorwo o nginya nuthu ya kĩgongona. Nĩũgathondeka mĩtĩ ya gũkuua kĩgongona kuuma mũtĩ ũrĩa ũtangĩora, na nĩũgamĩhumbĩra na gĩcango. Na nĩũgatoonyia mĩtĩ thĩinĩ wa mĩrĩnga, nayo ĩtuĩke mĩtĩ kũringana na mĩena ya kĩgongona rĩrĩa ũgaakĩoya. Kĩhũnga gĩtarĩ na mĩthũngo nĩũgagĩthondeka, kũringana na kĩrĩa kĩonanirio wee kũu kĩrĩma-inĩ, ũguo nĩũgagĩthondeka. Nĩũgathondeka nja ya hema, kũrĩ mwena ũrĩa ũng'etheire Gũthini, itambaya cia nja cia gatani ĩrĩa ĩthumanĩtwo, ũraihu wa mĩkono igana kũrĩ mwena ũmwe. Nacio itugĩ ciao ciarĩ mĩrongo ĩĩrĩ, na itina ciao ciarĩ mĩrongo ĩĩrĩ cia gĩcango, namo mĩrĩnga yao na nyũngĩ ciarĩ cia betha. Ũguo mwena-inĩ ũrĩa ũngĩ ũrĩa ũrorete rũhuho rwa mwena wa irathĩro itambaya igana rĩa mĩkono ũraihu, na itugĩ ciao mĩrongo ĩĩrĩ, na itina ciao mĩrongo ĩĩrĩ cia gĩcango, na mĩrĩnga na tũcuurio twa itugĩ, na itina ciao ihumbĩrĩtwo na betha. Ũraihu wa nja ũrĩa ũrĩ mwena wa iria nĩ itambaya cia mĩkono mĩrongo ĩtano, itugĩ ciacio ikũmi, na itina ciacio ikũmi.

Nacio wariĩ wa nja ĩrĩa ĩrorete mwena wa Gũthini itambaya mĩrongo ĩtano cia mĩkono, itugĩ ciacio ikũmi, na itina ciacio ikũmi. Na mĩkono ikumi na ithano nĩyo ũraihu wa itambaya mwena ũmwe, itugĩ ciao ithatũ, na itina ciao ithatũ. Na mwena wa keerĩ wa mĩkono ikũmi na ĩtano cia itambaya ũraihu, itugĩ ciao ithatũ, na mĩthingi yao ithatũ. Na kĩhingo-inĩ kĩa nja kĩarĩ na kĩhumbĩri kĩa mĩkono mĩrongo ĩĩrĩ ũraihu, kĩrutĩtwo na ndigi cia rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune mũkunĩku, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa ĩtumĩtwo na ũũgĩ wa mũtumi. Itugĩ ciacio ciarĩ inya, na itina ciacio ciarĩ inya. Itugĩ ciothe cia nja mĩthiũrũrũ nĩ ciahumbĩtwo na betha, na mĩtwe yacio nĩ ya betha, na itina ciacio nĩ cia gĩcango. Ũraihu wa nja ũrĩ mĩkono igana igũrũ wa igana, na wariĩ mĩkono mĩrongo ĩtano igũrũ wa mĩrongo ĩtano, na ũraihu wa igũrũ mĩkono ĩtano cia gatani ĩrĩa njega ĩtumĩtwo, nacio itina ciacio ciarĩ cia gĩcango. Na thoguo yothe na indo ciothe cia wĩra na tũmĩgĩ twa nja ciarĩ cia gĩcango. Na wee atha ariũ a Isiraeli, na nĩmaoe magũkuĩra maguta ma mĩtamaiyũ matherie matahurĩtwo nĩguo maakĩre ũtheri, nĩguo tawa ĩakane hĩndĩ ciothe thĩinĩ wa hema ya ũira; nja ya gĩtambaya kĩa gĩcunjĩ kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩa kĩrĩkanĩro, Harũni na ariũ ake nĩmakaĩakia kuuma hwaĩ-inĩ nginya rũciinĩ, mbere ya Mwathani, watho wa tene kũrĩ njiaro cianyu kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli.

28

Na wee ũrehe hakuhĩ na wee mwene Aroni mũrũ wa nyũkwa,

na ariũ ake, kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, nĩguo mandungatĩre marĩ athĩnjĩri-Ngai: Aroni, na Nadabu, na Abiudu, na Eleazaru, na Ithamaru, ariũ a Aroni. Nĩũgathondeka nguo theru ya Aaron mũrũ-wa-nyũkwa nĩ ũndũ wa gĩtĩĩo na riiri. Na wee aria andũ othe arĩa oogĩ ũmenyo-inĩ, arĩa ndaiyũririe roho wa ũũgĩ na ũtaũku, nao nĩmagatuma nguo ĩrĩa theru ya Harũni nĩ ũndũ wa handũ harĩa hatheru, kũrĩa agatungatĩra kũrĩ niĩ. Na ici nĩcio nguo iria makaahanda, gĩkũmbĩ kĩa gĩthũri, na kĩande kĩa ciande, na nguo ndaaya, na kanzu gatumĩtwo, na kĩremba, na mũcibi, na makaahanda nguo nyamũre cia Harũni na ariũ ake nĩguo mandungatagĩre. Na o nĩmakoya thahabu, na hyacinth, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune, na gatani ĩrĩa njega. Nao nĩmagatũma kĩndũ kĩa ciande kuuma gatani-inĩ ĩrĩa ĩthĩnjĩtwo, wĩra wa gũtumwo wa mũtumi. Ciande igĩrĩ cia ciande kana tũnyũmba twa mwena iria inyiitanagĩria igaakorwo kũrĩ we, ĩmwe ĩnyiitanĩte na ĩrĩa ĩngĩ, igũrũ rĩa icunjĩ igĩrĩ iria ihaarĩrie. Na taama wa ciande cia kĩande ũrĩa ũrĩ igũrũ rĩake, kũringana na ũthondeki wake nĩũgaakorwo ũthondeketwo na thahabu ĩrĩa theru, na rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi wa gakarakũ ũrĩa ũthĩnjĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩthĩnjĩtwo. Nĩũkoya mahiga meerĩ ma emerald, na ũkũrũre marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli thĩinĩ wamo. Mathuura ithathathu igũrũ rĩa ihiga rĩmwe, na mathuura ithathathu marĩa matigaru igũrũ rĩa ihiga rĩa keerĩ kũringana na njiaro ciao. Wĩra wa ũbundi wa mahiga, mũhiano wa mũhũũri-rĩ, nĩũgacũrũria mahiga macio meerĩ igũrũ rĩa marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli. Nĩũkĩiga mahiga meerĩ igũrũ rĩa ciande cia efodi, mahiga ma kĩririkano nĩ marĩ kũrĩ ariũ a Isiraeli, na Harũni nĩakooya marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli

mbere ya Mwathani igũrũ rĩa ciande ciake igĩrĩ, kĩririkano gĩkoniĩ o. Na nĩũgathondeka tũthĩĩti twa ciande kuuma thahabu theru. Nĩũgathondeka mĩnyororo ĩĩrĩ ĩrĩa ĩrĩ na tũcũcũ kuuma thahabu theru, ĩtumĩtwo ĩhakanĩtio thĩinĩ wa mahũa, wĩra wa gũtuma, na nĩũgaiga mĩnyororo ĩrĩa ĩrĩ na tũcũcũ ĩrĩa ĩtumĩtwo igũrũ rĩa indo cia kũigĩrĩra ciande, kũringana na indo cia ciande ciao kuuma mbere. Na nĩũgathondeka gĩtĩĩo kĩa ciira, wĩra wa mũtumi, kũringana na mũigana wa efodi. Ũgaakĩthondeka kĩo kuuma thahabu, na rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi wa gakarakũ kahohothetwo, na gatani ĩrĩa njega ĩhohothetwo. Nĩũgathondeka kĩo kĩiganaine, nĩgĩgaatuĩka kĩa maita meerĩ, gĩthimo kĩa ũraihu wakĩo, na gĩthimo kĩa wariĩ wakĩo. Nĩũgaathondeka thĩinĩ wako nguo ĩrĩ na mahiga marĩ na mĩhari ĩna, mũhari wa mahiga ũgaatuĩka sardius, topaz, na emerald, mũhari ũrĩa ũmwe. Nacio mũhari wa keerĩ warĩ makara, na yakuti samawati, na yasipa. Namo mũhari wa gatatũ warĩ na ligurium, na agate, na amethyst. Na mũhari wa kana, chrysolite, na beryl, na onyx, kũhumbĩrĩtwo na thahabu, kũohanĩrĩrio na thahabu, nĩmatuĩke kũringana na mũhari wao. Namo mahiga macio matuĩke kuuma kũrĩ marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli ikũmi na igĩrĩ, kũringana na marĩĩtwa mao, mĩcoro ya mĩhũũri, o ũmwe kũringana na rĩĩtwa, matuĩke ma mĩhĩrĩga ikũmi na igĩrĩ. Na ũgaathondeka igũrũ rĩa mũraaro ũcio mĩkanda ĩrĩa ĩtumĩtwo hamwe, wĩra wa mũnyororo kuuma thahabu theru. Nake Harũni nĩakooya marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli igũrũ rĩa gĩtĩĩo kĩa ũtuanĩri igũrũ rĩa gĩthũri, rĩrĩa agĩtoonya thĩinĩ wa handũ harĩa haamũre, marĩ ũririkano mbere ya Ngai. Na nĩũkĩiga igũrũ rĩa gĩthũa kĩa ũtuanĩri ciira

ũguũranĩrio na ma, na nĩgĩkorwo igũrũ rĩa gĩthũri kĩa Harũni rĩrĩa egũtoonya thĩinĩ wa handũ hatheru mbere ya Mwathani, na nĩakooya Harũni matuanĩro ma ciira ma ariũ a Isiraeli igũrũ rĩa gĩthũri mbere ya Mwathani hĩndĩ ciothe. Na ũgaathondeka nguo ya thĩinĩ ya ũraihu wothe yothe ya rangi wa bururu. Na gũgaakorwo na kĩhingo kĩa maguta kuuma harĩ we gatagatĩ, kĩrĩ na mũhĩrĩga mũthiũrũrũru wa kĩhingo kĩu, wĩra wa thaama, kĩnyiitanĩro kĩthaamamĩtwo hamwe kuuma harĩ we, nĩguo kĩndĩgatarũke. Nĩũgathondeka rungu rwa mũthia wa kanzu kuuma thĩ, ta makomamanga marĩa mathundũku ma bururu, na wa rangi wa ndathi, na wa rangi mũtune ũrĩa ũtumĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩtumĩtwo, rungu rwa mũthia wa kanzu mũthiũrũrũko; mũhianĩre o ũcio makomamanga ma thahabu, na ngengere gatagatĩ ka icio mũthiũrũrũko. Kuuma harĩa harĩ makomamanga ma thahabu na ũthaka wa mahũa igũrũ rĩa mũthia wa kanjũ gũthiũrũrũka. Na nĩgũkorwo Harũni rĩrĩa egũtungata mũgambo wake ũiguĩke, rĩrĩa egũtoonya handũ-harĩa-hatheru mbere ya Mwathani, na rĩrĩa egũũma, nĩguo ndakae gũkua. Na ũgaathondeka kĩhengere kĩa thahabu theru, na ũgaandĩka thĩinĩ wakĩo mũandĩko ta wa mũhũũri, Handũ-harĩa-Hatheru ha Mwathani. Na ũkaũiga guo igũrũ rĩa bururu ũrĩa ũthĩnjĩtwo, na gũgaakorwo igũrũ rĩa kĩremba, kũringana na ũthiũ wa kĩremba gũgaakorwo. Na ũgaakorwo igũrũ rĩa ithiithi rĩa Harũni, nake Harũni nĩakaoya mehia ma indo iria nyamũre, iria ciothe ariũ a Isiraeli mangĩamũra kĩheo gĩothe kĩa indo ciao iria nyamũre, na ũgaakorwo igũrũ rĩa ithiithi rĩa Harũni hĩndĩ ciothe ũmetĩkĩrĩke kũrĩ o mbere ya Mwathani. Na arĩa mathondeketwo ma kanjũ kuuma gatani-inĩ ĩrĩa njega, na

nĩũgathondeka kiremba kĩa gatani ĩrĩa njega, na mũcibi ũgaũthondeka, wĩra wa mũtumi. Nĩũgathondekera ariũ a Harũni kanjũ na mĩcibi, na nĩũgamathondekera tũremba twa mĩtwe nĩ ũndũ wa gĩtĩĩo na riiri. Nĩũkũhumbia Harũni mũrũ-wa-nyũkwa, na ariũ ake hamwe nake, na nĩũkũmaitĩrĩria maguta, na nĩũkũiyũria moko mao, na nĩũkũmaamũra, nĩguo mandungatagĩre ta athĩnjĩri-Ngai. Na ũkamaathondekera iburu cia gatani cia kũhumbĩra ũtheri wa mĩĩrĩ yao, kuuma njohero nginya ciero. Nake nĩagakorwo Harũni icio na ariũ ake hĩndĩ ĩrĩa magatoonya thĩinĩ wa hema ya ũira, kana hĩndĩ ĩrĩa magakuhĩrĩria gũtungata kĩgongona-inĩ kĩa ũtheru, na matikerehera mehia harĩ o ene, nĩguo matikaue. Ũyũ nĩ watho wa tene harĩ we, na harĩ rũciaro rwake thuutha wake.

29

Nacio ũndũ ũyũ nĩguo ũrĩĩkaga harĩ o: ũkaamatheria nĩguo matungatĩre niĩ ta athĩnjĩri-Ngai; no ũkoya kanyamũ kamwe ka njaũ, na ndũrũme igĩrĩ itarĩ na kaũũgũ, na mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia ĩtukanĩtio na maguta, na tũmĩgate tũtarĩ na ndawa ya kũimbia tũhakĩtwo maguta; ũgaatũthondeka na mũtu mũhinyu wa ngano. Na ũkaiga o ĩrĩa igũrũ rĩa gĩkabũ kĩmwe, na ũkarehe o ĩrĩa igũrũ rĩa gĩkabũ kĩu, na njaũ ĩyo, na ndũrũme icio igĩrĩ. Na Aroni na ariũ ake ũkamarehithia mũrango-inĩ wa hema ya ũira, na ũkamathamba na maaĩ. Na warĩkia kuoya nguo icio, nĩũkũhumba Harũni mũrũ-wa-nyũkwa kanzu karaihu, na kĩndũ kĩa ciande, na gĩtina kĩa gĩthũri, na nĩũkamũohania gĩtina kĩa

gĩthũri na kĩndũ kĩa ciande. Na nĩũkĩiga kĩremba igũrũ wa mũtwe wake, na nĩũkĩiga kĩbao kĩa handũ-harĩa-hatheru igũrũ wa kĩremba. Na nĩũkuoya maguta ma ũitĩrĩrio, na ũmĩitĩrĩrie igũrũ rĩa mũtwe wake, na ũmũitĩrĩrie maguta. Nĩũkarehe ariũ ake, na ũmahumbithie kanjũ. Nĩũkamoha mĩcibi ĩyo, na ũmĩĩkĩre itambaya cia mĩtwe, na ũgaatuĩka kũrĩ o ũthĩnjĩri-Ngai kũrĩ niĩ nginya tene, na ũkaamĩra Harũni moko make, na moko ma ariũ ake. Nĩũkarehithia njaũ mũrango-inĩ wa hema ya Ũira, nao Harũni na ariũ ake nĩmakaigĩrĩra moko mao mũtwe-inĩ wa njaũ ĩyo mbere ya Mwathani, hakuhĩ na mũrango wa hema ya Ũira. Na ũthĩnjage njaũ mbere ya Mwathani, hakuhĩ na mĩrango ya hema ya ũira. Na ũkoya thakame ĩmwe ya njaũ, ũmĩige igũrũ wa hĩa cia kĩgongona na kĩara gĩaku, no thakame ĩrĩa ĩngĩ yothe ĩtigaru ũmĩite hau mũhuro-inĩ wa kĩgongona. Na ũkuoya maguta mothe marĩa marĩ igũrũ rĩa nda, na kĩhuno kĩa ini, na higo igĩrĩ, na maguta marĩa marĩ igũrũ rĩacio, na ũciigĩrĩre igũrũ rĩa kĩgongona. Icio na nyama cia njaũ, na rũũa, na mahu ũgaacina na mwaki nja ya kambĩ, nĩgũkorwo nĩ mehia. Nawe nĩũkoya ndũrũme ĩmwe, nao Harũni na ariũ ake nĩmakaigĩrĩra moko mao igũrũ rĩa mũtwe wa ndũrũme ĩyo. Na nĩũkamũthĩnja, na ũkorwo ũkuuĩte thakame, ũkaĩita kũrĩ kĩgongona mĩena yothe. Na ndũrũme ĩyo nĩũkamĩtema icunjĩ igĩrĩ kũringana na ciĩga ciayo, na nĩũgathambia matumbo na magũrũ na maaĩ, na nĩũkamaiga igũrũ wa icunjĩ icio igĩrĩ hamwe na mũtwe. Na nĩũkũrehe ndũrũme yothe igũrũ wa kĩgongona, ĩrĩ iruta rĩa gũcinwo biũ kũrĩ Mwathani, ĩrĩ mũtararĩko mwega, ũbumba kũrĩ Mwathani. Na ũkuoya ndũrũme ya keerĩ, nake Harũni na ariũ ake nĩmakaiga moko mao igũrũ rĩa mũtwe wa ndũrũme. Na

ũkaamũthĩnja, na ũkoe thakame yake, na ũmĩige igũrũ rĩa gĩtina kĩa gũtũ kĩa Harũni kĩa ũrĩo, na igũrũ rĩa kĩonyo kĩa guoko kũrĩa kũrĩo, na igũrũ rĩa kĩonyo kĩa kũgũrũ kũrĩa kũrĩo, na igũrũ rĩa itina cia matũ ma ariũ ake marĩa ma ũrĩo, na igũrũ rĩa ionyo cia moko mao marĩa ma ũrĩo, na igũrũ rĩa ionyo cia magũrũ mao marĩa ma ũrĩo. Nĩũkoya thakame kuuma kĩgongona-inĩ, na maguta ma ũitĩrĩrio, ũcooke ũminjaminjĩrie Harũni na nguo yake, o na ariũ ake na nguo ciao marĩ hamwe nake. Nake mwene nĩagathererwo hamwe na nguo yake, o na ariũ ake na nguo ciao marĩ hamwe nake. No thakame ya ndũrũme ĩyo nĩũkamĩita kĩgongona-inĩ mĩena yothe. Na ũkuoya kuuma kũrĩ ndũrũme maguta mayo, na maguta marĩa mahumbĩrĩte nda, na kĩhuno kĩa ini, na higo igĩrĩ, na maguta marĩa marĩ igũrũ rĩao, na guoko kwa ũrĩo, nĩgũkorwo ũyũ nĩ ũhingio. Na mũgate ũmwe wa maguta, na keki ĩmwe kuuma kĩondo-inĩ kĩa mĩgate ĩrĩa ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, ĩrĩa yaigĩtwo mbere ya Mwathani. Na nĩũkaiga indo ciothe igũrũ rĩa moko ma Harũni, na igũrũ rĩa moko ma ariũ ake, na ũkamaamũrania o acio marĩ kĩamũrania mbere ya Mwathani. Nĩũkoya icio kuuma moko-inĩ mao, na ũcirute igũrũ wa kĩgongona kĩa iruta rĩa gũcinwo rĩothe ituĩke mũtararĩko wa ũnungi mbere ya Mwathani; nĩ iruta kũrĩ Mwathani. Na nĩũkuoya gĩthũri kuuma kũrĩ ndũrũme ya ũhingio, ĩrĩa ĩrĩ ya Harũni, na ũmĩamũre ĩyo kĩheo mbere ya Mwathani, na ĩgaatuĩka yaku thĩinĩ wa gĩcunjĩ kĩaku. Na nĩũgaatheria gĩthũri kĩa kĩrũgamo, na guoko kwa kĩndũ kĩa kũrutwo, kĩrĩa kĩamũrĩtwo, na kĩrĩa kĩrutĩtwo kuuma kũrĩ ndũrũme ya ũhingio kuuma kũrĩ Harũni, na kuuma kũrĩ ariũ ake. Na gũgaatuĩka kĩa Harũni na ciana ciake cia aanake watho

wa tene kuuma kũrĩ ciana cia Isiraeli, nĩgũkorwo nĩ kĩamũre kĩu, na kĩrutĩro gĩgaatuĩka kuuma kũrĩ ciana cia Isiraeli kuuma kũrĩ magongona ma ũhonokio ma ciana cia Isiraeli, kĩrutĩro kũrĩ Mwathani. Nayo nguo ya mũtheru, ĩrĩa ĩrĩ ya Harũni, ĩgaakorwo nĩ ariũ ake thuutha wake, nĩguo maitĩrĩrio maguta makĩĩhumbĩte nayo, na nĩguo moko mao mahingio. Mĩthenya mũgwanja nĩagaciumba cio mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa ũkaamũgaya kuuma kũrĩ ariũ ake, ũrĩa ũgaatoonya thĩinĩ wa hema ya ũira nĩguo atungate kũndũ kũrĩa gũtheru. Na ndũrũme ya kũhingia ũkaamĩoya, na ũkaruga nyama handũ hatheru. Nao nĩmarĩrĩa Harũni na ariũ ake nyama cia ndũrũme, na mĩgate ĩrĩa ĩrĩ thĩinĩ wa gĩkabũ, hau mũrango-inĩ wa hema ya ũira. Nĩmakarĩa icio ũrĩa maamũrirwo nacio nĩguo kũhingia moko mao, kũmaamũra, na mũgeni ndakarĩa kuuma harĩ cio, nĩgũkorwo nĩ nyamũre. Angĩkorwo no gũtigario kuuma kũrĩ nyama cia magongona ma kũhingio na mĩgate nginya rũciinĩ, nĩũgacina iria itigaire na mwaki, itigaarĩĩo, nĩgũkorwo nĩ kĩndũ gĩtheru. Nĩũgwĩka Harũni na ariũ ake ũguo kũringana na maũndũ mothe marĩa ndagwathire, mĩthenya mũgwanja ũkaamũra moko mao. Na njaũ ya mehia ũgaathondeka mũthenya wa ũtheru, na nĩũgatheria kĩgongona rĩrĩa ũkĩamũrĩra igũrũ rĩakĩo, na nĩũgaitĩrĩria maguta nĩguo ũkĩamũrĩre. Mĩthenya mũgwanja ũgaatheria kĩgongona, na ũgaamũra kĩo, na kĩgongona gĩgaatuĩka gĩtheru kĩa ũrĩa mũtheru, mũndũ wothe ũrĩa ũkũhutia kĩgongona nĩagaathererwo. Nacio ici nĩ iria ũgwĩka igũrũ rĩa kĩgongona: tũtũrũme twa mwaka ũmwe tũtarĩ na kaũũgũ twĩrĩ o mũthenya igũrũ rĩa kĩgongona hĩndĩ ciothe, iruta rĩa gũtũũra hĩndĩ ciothe. Gatũrũme ka mbere ũgaaka rũciinĩ, na

gatũrũme ka keerĩ ũgaaka hwaĩ-inĩ. Na gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta marũrũtĩtio robo ya hini, na kĩndũ kĩa kũnyuuo robo ya hini ya ndibei harĩ mwatĩ ũrĩa ũmwe. Nayo gatũrũme ka keerĩ ũgaaka hwaĩ-inĩ, kũringana na igongona rĩa rũciinĩ, na kũringana na kĩndũ gĩake kĩa kũnyuuo, ũgaaka ũtuĩke mũtararĩko wa mũtararĩko mwega igongona kũrĩ Mwathani, igongona rĩa hĩndĩ ciothe kũrĩ njiarwa cianyu, hau mũrango-inĩ wa hema ya ũira mbere ya Mwathani, kũrĩa ngaamenyeka harĩwe kuuma kũu, nĩguo njarie nawe. Na nĩngathondeka kũu kũrĩ ariũ a Isiraeli, na nĩngatuĩka mũtheru thĩinĩ wa riiri wakwa. Nĩngamũra hema ya Ũira na kĩgongona, na nĩngamũra Aroni na ariũ ake nĩguo mandungatagĩre marĩ athĩnjĩri-Ngai. Nĩngwĩtwo thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli, na nĩngũtuĩka Ngai wao. Nao nĩmakamenya atĩ niĩ nĩ niĩ Mwathani Ngai wao, ũrĩa wamarutire kuuma bũrũri wa Misiri, nĩguo ndĩĩtwo nĩo, na nduĩke Ngai wao.

30

Nĩũgathondeka kĩgongona kĩa ũbumba kuuma mĩtĩ-inĩ ĩrĩa ĩtangĩora. Nĩũgathondeka kĩo kĩa mũkono ũraihu, na kĩa mũkono wariĩ, kĩa koine kĩgaatuĩka, na kĩa mĩkono ĩĩrĩ kĩrĩa kĩraihu igũrũ; kuuma harĩo kũgaatuĩka hĩa cio cia hĩa ciakĩo. Nĩũkahumbĩra na thahabu theru gĩthaku kĩa kĩo, na thingo cia kĩo mĩthiũrũrũ, na hĩa cia kĩo, na nĩũgathondekera kĩo tanji ya thahabu ĩrĩa ĩthĩnjĩtwo mĩthiũrũrũ. Na mathĩnjĩro meerĩ ma thahabu matheru ũgaathondeka rungu rwa mũthia ũrĩa

mũogothe wa kĩo, kũrĩ mĩena ĩĩrĩ ũgaathondeka kũu mĩena-inĩ ĩĩrĩ, na magaatuĩka anyiitani a mĩtĩ, nĩguo kũmĩoya nakĩo. Na nĩũgathondeka mĩtĩ kuuma mbaũ itangĩora, na ũmĩhumbĩre na thahabu. Na ũkaiga guo mbere ya gĩtambaya kĩa gũcuurio, kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩa ithandũkũ rĩa ũira, kũrĩa nĩngamenyeka harĩwe kuuma kũu. Na nĩagacina ũbani igũrũ rĩaguo Harũni ũbani mũthondeke mũhĩnju rũciinĩ rũciinĩ, rĩrĩa ekũmenyerera matawa, nĩagacina ũbani igũrũ rĩaguo. Nake rĩrĩa Harũni akaaka matawa hwaĩ-inĩ, nĩagacinĩra ũbumba igũrũ rĩaguo. Ũbumba wa gũtũũra ũtũũraga hĩndĩ ciothe mbere ya Mwathani kũrĩ njiaro ciao. Na ndakareherera igũrũ rĩa rĩo ũbumba ũngĩ, kĩrutĩro, igongona, na kĩnyunyĩzio ndũgaita igũrũ rĩa rĩo. Na Harũni nĩakahoroheria hĩa igũrũ rĩa hĩa rĩmwe wa mwaka, kuuma thakame ya ũtheru nĩakaũtheria nginya njiarwa ciao, nĩ gĩtheru kĩa indo iria theru harĩ Mwathani. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, angĩkorwo nĩũkoya ũtarĩkanĩro wa ariũ a Isiraeli thĩinĩ wa kũmaroora kwao, na o ũmwe nĩakaheana gĩkũũri kĩa roho yake kũrĩ Mwathani, na gũtigakorwo na kũgũa thĩinĩ wao thĩinĩ wa kũmaroora kwao. Nayo ũndũ ũyũ nĩguo makaheana arĩa othe mangĩhĩtũka ũthuthuuria, nuthu ya didrakima ũrĩa ũkũringana na didrakima theru, mĩrongo ĩĩrĩ ya oboli nĩ didrakima, na nuthu ya didrakima nĩ mũhoro kũrĩ Mwathani. Andũ othe arĩa marathĩĩra ũthuurĩ kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, nĩmakarutĩra Mwathani mũhoro. Mũndũ ũrĩa ũrĩ na ũtonga ndakoongerera, na mũndũ ũrĩa ũthĩĩni ndakanyiihia kuuma kũrĩ nuthu ya didrakima rĩrĩa ekũheana mũhoro kũrĩ Mwathani, nĩguo athakarĩrie ngoro cianyu. Na nĩũkuoya betha wa mĩhothi kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, na

ũũheane thĩinĩ wa wĩra wa hema ya ũira, na nĩũgaatuĩka kũrĩ ariũ a Isiraeli kĩririkano mbere ya Mwathani, nĩguo kũhoroheria ũhoro wa ngoro cianyu. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, thondeka karĩa ka gwĩthambĩra ka gĩcango, na gĩtina gĩakĩo kĩa gĩcango, nĩguo kwĩthambwo; na ũgakarĩka gatagatĩ ka hema ya ũira na gatagatĩ ka kĩgongona; na ũgaitĩra maaĩ thĩinĩ wakĩo. Nake Aroni na ariũ ake nĩmakathamba moko mao na magũrũ mao na maaĩ kuuma harĩ guo. Rĩrĩa matoonya thĩinĩ wa hema ya ũira, nĩmakwĩthamba na maaĩ, na matikaakua, rĩrĩa mathiĩ harĩ kĩgongona gũtungata na kũrutĩra Mwathani magongona ma njino. Nĩmagathambia moko na magũrũ na maaĩ, rĩrĩa magatoonya thĩinĩ wa hema ya ũira, nĩmagathambia na maaĩ, nĩguo matigakue, na ĩgaatuĩka kũrĩ o watho wa tene, kũrĩ we na njiarwa ciake hamwe nake. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, na wee oya indo cia kũnunga wega, kĩro kĩa manemane marĩa mathuurĩtwo cekeri magana matano, na mũdalasini ũrĩa ũnungaga wega nuthu ya ũcio cekeri magana meerĩ na mĩrongo ĩtano, na mũrangi ũrĩa ũnungaga wega cekeri magana meerĩ na mĩrongo ĩtano, na kasia cekeri magana matano cia handũ harĩa hatheru, na maguta kuuma mĩtamaiyũ hini ĩmwe. Na ũgaathondeka maguta ma gũitĩrĩria matheru, maguta manungi ma wĩra wa mũthondeki wa maguta manungi, namo maguta macio ma gũitĩrĩria matheru nĩmagatuĩka. Na nĩũkahaka kuuma harĩ guo hema ya ũira, na ithandũkũ rĩa hema ya ũira, na indo ciothe ciarĩo, na mũtĩ wa matawa na indo ciothe ciaguo, na kĩgongona kĩa ũbumba, na kĩgongona kĩa maruta ma njino na indo ciothe ciakĩo, na metha na indo ciothe ciayo, na kĩraĩ. Na ũkaamatheria, na igaatuĩka

itheru cia indo iria itheru; mũndũ wothe ũrĩa ũkaamahutia nĩagathererwo. Na Harũni na ariũ ake ũkaamithaaka maguta, na ũkaamamũra nĩguo mandungatagĩre ta athĩnjĩri-Ngai. Na ariũ a Isiraeli nĩũkamaarĩria, ũkiuga, Maguta ma gũitĩrĩria ma kũamũrania matheru nĩmagatuĩka maya kũrĩ inyuĩ thĩinĩ wa njiaro cianyu. Igũrũ rĩa mwĩrĩ wa mũndũ ndũkahakwo maguta, na kũringana na mũthemba ũyũ mũtikeyĩre inyuĩ ene o ta ũguo, nĩ mũtheru, na handũ hatheru nĩhagatuĩka harĩ inyuĩ. Ũrĩa ũngĩ ĩka o ũguo, na ũrĩa ũngĩ heana kuuma harĩ wake kũrĩ mũndũ wa kũngĩ, nĩagatinwo kuuma kũrĩ andũ ake. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Wĩyoere mahuti marĩa manungo wega, manemane, na kĩhaku, na galubanumu kĩa manungo wega, na ũbani ũrĩa ũtheru, indo icio ciothe ikorwo irĩ cia ũigana ũmwe. Na nĩmakamũthondekera ũbumba wa mananga wa mũthondeki wa mananga ũtukanĩtio, ũtheru, wĩra mũtheru. Na nĩũkahũũra kuuma kũrĩ icio ũcithondeke wega mũno, na nĩũkamĩiga mbere ya ũira thĩinĩ wa hema ya ũira, kũrĩa ngaamenyeka harĩwe kuuma kuo, ũtuĩke ũbumba mũtheru wa indo iria theru harĩ inyuĩ. Kũringana na mũthemba ũyũ mũtigeeka inyuĩ ene; ũgaatuĩka handũ hatheru harĩ inyuĩ harĩ Mwathani; Ũrĩa ũngĩĩka o ta ũguo nĩguo anunge thĩinĩ waguo, nĩakaniinwo kuuma kũrĩ andũ ake.

31

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, ona nĩndĩtĩte na rĩĩtwa Bezaleli mũrũ wa Uri mũrũ wa Huru, kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa

Juda. Nĩndamũiyũirie roho wa Ngai wa ũũgĩ na ũmenyo na ũmenyi, thĩinĩ wa wĩra wothe wa gũtuĩria, na gũthondeka, gũruta wĩra thahabu, na betha, na gĩcango, na hyacinth, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ũrĩa mũtumie, na wĩra wa mahiga, na thĩinĩ wa mĩrimo ya ũthondeki ya mbaũ, gũruta wĩra kũringana na mĩrimo yothe. Nĩndamũheire we na Eliabu mũrũ wa Ahisamaki kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Dani; na mũndũ wothe ũrĩ na ngoro ya ũmenyo nĩndamũheire ũtaũku; na nĩmakaruta wĩra maũndũ mothe marĩa ndagwathire, hema ya ũira, na ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro, na gĩtĩ kĩa tha kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩayo, na indo cia hema, na igongona, na metha na indo ciayo ciothe, na mũtĩ wa matawa ũrĩa mũtheru na indo ciaguo ciothe, na kĩraĩ na kĩgĩĩko gĩakĩo, na nguo cia wĩra cia Harũni, na nguo cia ariũ ake nĩguo mandungatagĩre, na maguta ma gũitĩrĩria, na ũbumba wa mũthemba wa handũ harĩa hatheru; kũringana na maũndũ mothe marĩa ndagwathire, nĩmakaruta wĩra. Nake Mwathani akĩaria kũrĩ Musa, akiuga, Na wee athana ciana cia Isiraeli, ũkiuga, Onai, na mĩthenya yakwa ya Thabatũ nĩmũkamĩiga; nĩ kĩmenyithia gatagatĩ gakwa na inyuĩ nginya njiarwa cianyu, nĩguo mũmenye atĩ niĩ nĩ niĩ Mwathani ũrĩa ũramũtheria. Nĩmũkamenyerera Thabatũ, nĩgũkorwo ĩno nĩ theru kũrĩ Mwathani harĩ inyuĩ. Ũrĩa ũngĩthaahia Thabatũ, nĩagakua gĩkuũ; mũndũ wothe ũngĩruta wĩra mũthenya wa Thabatũ, roho ũcio nĩũkaniinwo kuuma gatagatĩ ka andũ akĩo. Mĩthenya ĩtandatũ ũgaathondeka mawĩra, no mũthenya wa mũgwanja nĩ thabatũ, ũhurũko mũtheru kũrĩ Mwathani, mũndũ wothe ũrĩa ũgaathondeka wĩra mũthenya wa mũgwanja nĩagooragwo. Nao ariũ a Isiraeli nĩmakarangĩra Thabatũ, kũmĩĩka nginya njiarwa-

inĩ ciao; Kĩrĩkanĩro gĩa tene gatagatĩ wakwa na ariũ a Isiraeli, nĩ kĩmenyithia gatagatĩ wakwa gĩa tene; tondũ mĩthenya ĩtandatũ Mwathani nĩombire igũrũ na thĩ, na mũthenya wa mũgwanja nĩehurũkirie, na akĩhurũka. Nake akĩhe Musa rĩrĩa aatigire kwaria nake kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai, ihengere igĩrĩ cia ũira, ihengere cia mahiga iria ciandĩkĩtwo na kĩara kĩa Ngai.

32

Na kuona andũ atĩ nĩkũcherera Musa kũharũrũka kuuma kĩrĩma-inĩ, gũcookanĩrĩria andũ igũrũ rĩa Harũni, na maramwĩra, Ũkĩra, na ũtũthondekere ngai arĩa magatũtongoragia ithuĩ, nĩgũkorwo Musa ũyũ mũndũ ũrĩa watũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, tũtiũĩ kĩrĩa kĩmũhaanĩire. Nake akĩmeera Harũni atĩrĩ, Rutai ithĩngĩ cia thahabu iria irĩ matũ-inĩ ma atumia anyu na airĩtu anyu, na mũcirehe kũrĩ niĩ. Nao andũ othe makĩruta icũhĩ cia thahabu iria ciarĩ matũ-inĩ mao, nao magĩcirehera Aroni. Nake akĩamũkĩra kuuma moko-inĩ mao, na akĩciũmba na rũthanju, na agĩciuma njaũ ya gĩcũhĩ, na akĩuga, Ici nĩcio ngai ciaku Isiraeli, iria ciakũrutire kuuma bũrũri wa Misiri. Nake Haruni ona akĩaka kĩgongona mbere yakĩo, nake Haruni akĩanĩrĩra akiuga, Gĩathĩ kĩa Mwathani nĩ rũciũ. Na gũkĩra rũciinĩ tene mũthenya ũrĩa ũngĩ, akĩrehe maruta ma gũcinwo biũ, na akĩrehe igongona rĩa ũhonokio, nao andũ magĩikara thĩ kũrĩa na kũnyua, na magĩcooka makĩrũgama gũthaaka. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akĩmwĩra atĩrĩ, Thiĩ na ihenya, ikũrũka kuuma haha, nĩgũkorwo andũ aku arĩa

warutire kuuma bũrũri wa Misiri nĩmehĩtie. Nĩmahĩtirie narua kuuma njĩra ĩrĩa ndĩmaathire, nĩmethondekeire njaũ, na nĩmamihooyete, na nĩmamirutĩire igongona, na makiuga, Aya nĩo ngai ciaku Isiraeli, iria ciakũambatirie kuuma bũrũri wa Misiri. Na rĩu reke, na ũndũ wa kũrakara marakara kũrĩ o, nĩngamananga o, na nĩngagũtua wee rũrĩrĩ inene. Nake Musa aathaithire mbere ya Mwathani Ngai, akiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi, Mwathani, ũrakarĩra na marakara andũ aku, arĩa warutire kuuma bũrũri wa Misiri na hinya mũnene, na na guoko gwaku kũrĩa kũraihu igũrũ? Ndũkanareke Amisiri moige makiuga atĩ nĩ na ũũru amarutire nĩguo amoorage kũu irĩma-inĩ na nĩguo amaniine mehere thĩ. Tiga marakara ma mang'ũrĩ maku, na ũtuĩke mũndũ wa tha igũrũ rĩa ũũru wa andũ aku, ũririkana Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu ndungata ciaku, arĩa wĩhĩtĩire na wee mwene, na ũkĩaria nao, ũkiuga, nĩngũingĩhia rũciaro rwanyu ta njata cia igũrũ kũingĩha; na bũrũri wothe ũyũ ũrĩa woigire kũmahe, na nĩmagagĩa naguo nginya tene. Na Mwathani aiguĩrwo tha nĩguo agitĩre andũ ake. Na Musa aagarũrũka, agĩikũrũka kuuma kĩrĩma-inĩ; na ihengere igĩrĩ cia ũira irĩ moko-inĩ make, ihengere cia ihiga ciandĩkĩtwo mĩena yeerĩ yacio, mwena ũmwe na mwena ũrĩa ũngĩ ciarĩ ciandĩkĩtwo; na ihengere ciarĩ wĩra wa Ngai, na mwandĩko warĩ mwandĩko wa Ngai ũthondeketwo ihengere-inĩ. Nake Joshua aiguĩte mũgambo wa andũ makĩrĩra, akĩĩra Musa atĩrĩ, Nĩ mũgambo wa mbaara kũu kambĩ-inĩ. Na akiuga atĩrĩ: Ti mũgambo wa arĩa matongoragia na hinya, kana mũgambo wa arĩa matongoragia kũũra, no nĩ mũgambo wa arĩa matongoragia ndibei ũrĩa ndĩraigua. Na rĩrĩa aakoraga akuhĩrĩria kambĩ, onire njaũ na

mĩinaine; na arakaririo nĩ marakara Musa akiikia ihengere igĩrĩ kuuma moko-inĩ make, na agĩciunanga rungu rwa kĩrĩma; na atuĩte njaũ ĩrĩa maathondekete, agĩcina na mwaki, na agĩthĩa ĩkĩhinyĩrĩria, na agĩmĩhaaragania maaĩ-inĩ, na agĩnyuithia ariũ a Isiraeli. Nake akĩĩra Musa Aroni atĩrĩ, Nĩ kĩĩ andũ aya mekĩte harĩwe, atĩ ũmarehithĩtie mehia manene? Nake Aroni akĩĩra Musa atĩrĩ, Ndũkanarakare, mwathi wakwa, nĩgũkorwo wee nĩũũĩ ũrĩa andũ aya mahaana gũtharĩka. Marauga nĩgũkorwo kũrĩ niĩ atĩrĩ, thondekera ithuĩ ngai iria igatũtongoragia, nĩgũkorwo Musa ũyũ mũndũ ũrĩa aatũrutire bũrũri wa Misiri, tũtimenyete kĩrĩa kĩmũkorete. Na ndoiga kũrĩ o atĩrĩ, angĩkorwo mũndũ o wothe arĩ na mathaga ma thahabu, mũmeherie, nao makĩĩhe, na ngĩmaikia thĩinĩ wa mwaki, na njaũ ĩno ĩkiumire. Na Musa onire andũ atĩ nĩmahurunjũkĩte; nĩgũkorwo Harũni nĩamahurunjũkĩte matuĩke kĩndũ gĩa gũthekererwo nĩ thũ ciao. Musa akĩrũgama kĩhingo-inĩ kĩa kambĩ, na akiuga, nũũ ũrĩ mwena wa Mwathani? Nĩatige kũrĩ niĩ. Nĩ ũndũ ũcio makĩũngana harĩ we othe ariũ a Lawi. Nake akĩmeera atĩrĩ, ũũ nĩguo Mwathani Ngai wa Isiraeli ekuuga: Igai o mũndũ rũhiũ rwake igũrũ rĩa kĩero gĩake, na mũhĩtũke na mũcooke kuuma kĩhingo nginya kĩhingo mũtuĩkanĩirie kambĩ, na mũũrage o mũndũ mũrũ wa nyina, na o mũndũ mũndũ wa itũũra rĩake, na o mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nake. Nao ariũ a Levi magĩĩka o ta ũrĩa Musa aameerire, na andũ ngiri ithatũ makĩgũa kuuma kũrĩ andũ mũthenya ũcio. Nake Musa akĩmeera atĩrĩ, Mũiyũrĩtie moko manyu ũmũthĩ kũrĩ Mwathani, o mũndũ na ũndũ wa mũriũ wake kana mũrũ wa nyina, nĩguo mũheo kĩrathimo. Na gũkĩgĩa thutha wa rũciũ, Musa akĩĩra andũ atĩrĩ, Inyuĩ mwĩhĩtie

mehia manene, na rĩu nĩngwambata kũrĩ Ngai nĩguo ndĩmũhoroherie mehia manyu. Musa nĩacookire kũrĩ Mwathani, na akiuga, Nĩndagũthaitha, Mwathani, andũ aya nĩmehĩtie mehia manene, na nĩmethondekeire ngai cia thahabu. Na rĩu angĩkorwo nĩũkũrekereria mehia mao, rekereria; no angĩkorwo ti ũguo, tharia rĩĩtwa rĩakwa kuuma ibuku-inĩ rĩaku rĩrĩa wandĩkire. Na Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, angĩkorwo mũndũ nĩehĩtie mbere yakwa, nĩngamũtharia kuuma ibuku-inĩ rĩakwa. Rĩu no thiĩ, ikũrũka, na ũtongoragie andũ aya ũmakinye handũ harĩa ndakwĩrire; ona mũtũmwo wakwa nĩagathiĩ mbere ya ũthiũ waku; no mũthenya ũrĩa ngaathaara, nĩngamarehithĩria mehia mao. Na Mwathani nĩahũũrire andũ acio nĩ ũndũ wa gũthondeka njaũ ĩrĩa Harũni aathondekire.

33

Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Thiĩ mbere, ambata kuuma haha wee na andũ aku, arĩa warutire kuuma bũrũri wa Aiguputo, ũthiĩ bũrũri ũrĩa ndehĩtire kũrĩ Iburahimu, na Isaaka, na Jakubu, ndoiga atĩrĩ, Rũciaro rwanyu nĩngaheana rĩo. Na nĩngatũma mũtũmwo wakwa mbere ya ũthiũ waku, nake nĩakaingata Aamori, na Ahiti, na Aperizi, na Agirigashi, na Ahivi, na Ajebusi, na Akaanani. Nĩngũkũrehe thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ, no ti ndĩrĩambata hamwe nawe, nĩ ũndũ wa andũ arĩa marĩ ngingo-ĩrũmĩte wee kũgĩa, nĩguo ndĩkaage gũkũniina thĩinĩ wa njĩra. Rĩrĩa andũ maiguire ũhoro ũcio mũũru, makĩgirĩka na kĩeha. Na Mwathani akĩĩra ariũ a

Isiraeli, inyuĩ mũrĩ andũ a ngingo ndũmu, onai, ndikamũrehera ihũũra rĩngĩ, na ndĩmũniine, rĩu nĩ ũndũ ũcio eherai nguo cianyu cia riiri, na ũthaka, na nĩngũkuonia ũrĩa ngũgwĩka. Nacio ciana cia Isiraeli ikĩruta ũthaka wao na nguo kuuma kĩrĩma-inĩ kĩa Horebu. Nake Musa aarĩkia kuoya hema yake, akĩmĩamba nja ya kambĩ, haraaya kuuma kambĩ, nayo ĩgĩĩtwo Hema ya Ũira, na gũkĩgĩa atĩ mũndũ wothe ũrĩa wacaragia Mwathani nĩoimaga athiĩ hema ĩrĩa yarĩ nja ya kambĩ. Rĩrĩa Musa atoonyaga hema ĩrĩa yarĩ nja ya kambĩ, andũ othe marũgamaga makĩroraga, o mũndũ arĩ mũrango-inĩ wa hema yake, na nĩmaroraga Musa akĩehera nginya rĩrĩa aatoonyaga hema. Rĩrĩa Musa aatoonyire hema-inĩ, gĩtugĩ kĩa itu gĩaikũrũkaga, na gĩkarũgama mũrango-inĩ wa hema, na gĩkaarĩria Musa. Na andũ othe nĩmonire gĩtugĩ kĩa itu kĩarũgamĩte mũrango-inĩ wa hema; na andũ othe maarũgama, o mũndũ nĩainamĩrĩire arĩ mũrango-inĩ wa hema yake. Nake Mwathani aaragirie Musa ũthiũ kwa ũthiũ, o ta ũrĩa mũndũ aaragia mũrata wake mwene, nake agacooka kambĩ-inĩ, no mũtungati Joshua mũrũ wa Nun, mwanake, ndoimaga kuuma hema-inĩ. Nake akiuga Musa kũrĩ Mwathani, Ona wee ũranjĩĩra, rehe andũ aya igũrũ, no wee ndũnjonirie ũrĩa ũgaatũma hamwe na niĩ, no wee woiga kũrĩ niĩ, Nĩngũũĩ wee gũkĩra andũ othe, na ũgĩte na ũtugi kũrĩ niĩ. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio nĩnyonete wendo mbere yaku, nyonia wee mwene ũmenyo nĩguo ndĩkuone wee, nĩgeetha ndĩkorwo nyonete wendo mbere yaku, na nĩgeetha menye atĩ andũ aku nĩ rũrĩrĩ rũrũ inene. Nake akiuga atĩrĩ, Niĩ mwene nĩngũthiĩ mbere yaku, na nĩngũkũhurũkia. Nake akiuga harĩ we atĩrĩ, Angĩkorwo wee mwene ndũgũthiĩ hamwe na niĩ, ndũkandute kuuma gũkũ.

Na atĩa nĩgũkamenyeka na ma, atĩ nĩnyonete wendo harĩ wee niĩ na andũ aku, tiga ũthiiaga hamwe na ithuĩ? Nayo nĩngatuĩka wa riiri niĩ na andũ aku gatagatĩ-inĩ ka ndũrĩrĩ ciothe, iria irĩ igũrũ rĩa thĩ. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Nĩngwĩka ũndũ ũyũ ũrĩa ũnjĩĩrire, nĩgũkorwo nĩũnyiitĩte wega maitho-inĩ makwa, na nĩngũũĩ gũkĩra andũ othe. Nake akiuga, Nyonia kũrĩ niĩ wee mwene. Nake akiuga atĩrĩ, niĩ nĩngahĩtũkĩra mbere yaku na riiri wakwa, na nĩngetana na rĩĩtwa rĩakwa, Mwathani, mbere yaku, na nĩngaiguĩra tha ũrĩa ingĩiguĩra tha, na nĩngacaaĩra ũrĩa ingĩcaaĩra. Na akiuga atĩrĩ, ndũngĩhota kuona ũthiũ wakwa, nĩgũkorwo gũtirĩ mũndũ ũngĩona ũthiũ wakwa, na atũũre muoyo. Na Mwathani akiuga, Ona handũ harĩ hakuhĩ na niĩ, ũkarũgama igũrũ rĩa ihiga; Na rĩrĩa riiri wakwa ũkaahĩtũkĩra, nĩngakũiga thĩinĩ wa mwanya wa ihiga, na nĩngakũhumbĩra na guoko gwakwa igũrũ rĩaku, nginya rĩrĩa ngaahĩtũka. Na nĩngwehereria guoko gwakwa, na hĩndĩ ĩyo nĩũkona thuutha wakwa, no ũthiũ wakwa ndũkonwo nĩwe.

34

Na Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Wĩthondekere ihengere igĩrĩ cia mahiga, o ta iria cia mbere, ũcooke wambate ũũke kũrĩ niĩ kĩrĩma-inĩ, na nĩngwandĩka igũrũ rĩa ihengere icio ciugo iria ciarĩ ihengere-inĩ cia mbere iria woinangire. Na ũtuĩke mwĩhaarĩrie rũciinĩ, na nĩũkambata kĩrĩma kĩa Sinai, na ũrũgame harĩa ndĩ kũu igũrũ wa gacũmbĩrĩ ka kĩrĩma. Na gũtikagĩe mũndũ ambate hamwe nawe kana onekane kĩrĩma-inĩ

kĩu kĩothe, na ng'ondu na ng'ombe itikanarĩithio gũkuhĩ na kĩrĩma kĩu. Nake akĩhũũra ihengere igĩrĩ cia mahiga o ta ũrĩa cia mbere ciarĩ, nake Musa aarokire rũciinĩ tene, akĩambata kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai o ta ũrĩa Mwathani aamwathĩte, nake Musa akĩoya ihengere icio igĩrĩ cia mahiga. Nake Mwathani agĩikũrũka arĩ thĩinĩ wa ĩtu, na akĩrũgama hakuhĩ nake kũu, na akĩĩta rĩĩtwa rĩa Mwathani. Na Mwathani akĩhĩtũka mbere ya ũthiũ wake, na Mwathani Ngai akĩĩta arĩ mũigua-tha na mũrĩa-tha, mũkirĩrĩria na arĩ na tha nyingĩ na wa ma, na akĩgitĩra ũthingu na tha kũrĩ ngiri, akĩeheria waganu na wagĩ-kĩhooto na mehia, na ndakatheria ũrĩa ũrĩ na mahĩtia, akĩrehera waganu wa maithe kũrĩ ciana na kũrĩ ciana cia ciana kũrĩ rũciaro rwa gatatũ na rwa kana. Nake Musa ahiũhĩte ainamĩte thĩ akĩinamĩra; nake akiuga, angĩkorwo nĩnyonete wendo maitho-inĩ maku, Mwathani wakwa nĩathiĩ hamwe na ithuĩ; nĩgũkorwo andũ nĩ a ngingo ĩrĩ ngumu, nawe nĩũkeheria mehia maitũ, na ũũru witũ, na ithuĩ tũgaatuĩka aku. Na akiuga Mwathani kũrĩ Musa atĩrĩ, Ona, niĩ ndĩraiga harĩwe kĩrĩkanĩro mbere ya andũ aku othe, nĩngwĩka maũndũ ma riiri, marĩa matarĩ mekĩka thĩ yothe, na thĩinĩ wa rũrĩrĩ o ruothe, na andũ othe arĩa ũrĩ thĩinĩ wao wee nĩmakona mawĩra ma Mwathani, tondũ nĩ ma kũgegania marĩa niĩ nĩngwĩka harĩwe. Thikĩrĩria maũndũ mothe marĩa niĩ ndĩragwatha, ona niĩ nĩndĩraingata mbere ya ũthiũ wanyu Aamori, na Akaanani, na Aperizi, na Ahiti, na Ahivi, na Agirigashi, na Ajebusi. Menyerera wega, ndũkanarĩ hĩndĩ o na ĩrĩkũ ũthondeke kĩrĩkanĩro na andũ arĩa matũũraga igũrũ rĩa bũrũri ũrĩa ũratoonya thĩinĩ waguo, ndũkanarĩ harĩwe ũtuĩke kĩndũ gĩa gũhĩngwo thĩinĩ wanyu. Igongona ciao mũrĩmũrũrĩre,

na itugĩ ciao mũrĩũraganie, na mĩtĩ yao mĩamũre mũrĩtemage, na mĩhianano mĩicũhie ya ngai ciao mũrĩcinĩre na mwaki. Tiga nĩgũkorwo mũtikahooe ngai ingĩ, nĩgũkorwo Mwathani Ngai, rĩĩtwa rĩa kũiguĩrwo ũiru, nĩ Ngai wa kũiguĩrwo ũiru. Ndũkanarĩke gĩthĩĩ kĩrĩkanĩro na andũ arĩa matũũraga bũrũri-inĩ, na mehũũre thutha wa ngai ciao, na marutĩre ngai ciao magongona, na magwĩte, na ũrĩe irio ciao, na woe airĩtu ao kũrĩ ariũ aku, na ũhe airĩtu aku kũrĩ ariũ ao, na airĩtu aku mehũũre thutha wa ngai ciao, na ariũ aku mehũũre thutha wa ngai ciao. Na ngai cia gũtwekio na kĩgera ndũkeyumbĩra wee mwene. Na gĩathĩ kĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ũkaamenyerera, mĩthenya mũgwanja ũkaarĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa, o ta ũrĩa ngwathĩte, ihinda-inĩ rĩa mweri wa kĩambĩrĩria, nĩgũkorwo mweri-inĩ wa kĩambĩrĩria nĩwoimire bũrũri wa Misiri. Yothe kũhingũra nda, kũrĩ niĩ nĩ arũme, yothe irigithathi rĩa njaũ, na irigithathi rĩa ng'ondu. Na njaũ ya mbere ya nyamũ ya kũruta wĩra ũkaamĩkũũra na ng'ondu; no ũngĩaga kũmĩkũũra, nĩũkaheana thogora. Wothe wa irigithathi cia ariũ aku nĩũgakũũra; ndũkoneka mbere yakwa ũtarĩ na kĩndũ. Mĩthenya ĩtandatũ ũrutaga wĩra, no mũthenya wa mũgwanja ũkahurũka, kũrĩma na kũgetha nĩ kũhurũko. Na nĩũgathondeka gĩathĩ kĩa ciumia kũrĩ niĩ, kĩambĩrĩria kĩa magetha ma ngano, na gĩathĩ kĩa kũũngana gatagatĩ ka mwaka. Mahinda matatũ ma mwaka-rĩ, arũme aku othe nĩmakooneka mbere ya Mwathani Ngai wa Isiraeli. Rĩrĩa nĩgũkorwo nĩngũingata ndũrĩrĩ mbere ya ũthiũ waku, na nĩngũkũũrania mĩhaka yaku, gũtirĩ mũndũ ũkwenda bũrũri waku hĩndĩ ĩrĩa ũngĩambata kuonwo mbere ya Mwathani Ngai waku, mahinda matatũ ma mwaka. Ndũkathĩnje igũrũ rĩa

ndawa thakame ya ũbumba wakwa, na ndũkanareke magongona ma gĩathĩ kĩa Bathaka makomage nginya rũciinĩ. Maciaro ma mbere ma thĩ waku nĩũkamĩiga nyũmba-inĩ ya Mwathani Ngai waku, ndũkanaruge kaana ka ng'ondu thĩinĩ wa iria rĩa nyina wako. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Wĩandĩkĩre ciugo ici, nĩgũkorwo kũringana na ciugo ici nĩnjĩkĩte kĩrĩkanĩro nawe na Isiraeli. Nake aarĩ kũu Musa mbere ya Mwathani mĩthenya mĩrongo ĩna, na ũtukũ mĩrongo ĩna, mũgate ndaarĩire, na maaĩ ndanyuire, na aandĩkire igũrũ rĩa ihengere ciugo icio cia kĩrĩkanĩro, ciugo ikũmi. Rĩrĩa Musa aikũrũkaga kuuma kĩrĩma-inĩ, na ihengere igĩrĩ irĩ moko-inĩ make, aikũrũkaga kuuma kĩrĩma-inĩ, Musa ndaamenyaga atĩ wonekania wa rangi wa ũthiũ wake nĩwatũmĩtwo riiri hĩndĩ ĩrĩa aarairie nake. Nake Harũni na athuuri othe a Isiraeli nĩmoonire Musa, na mũhianĩre wa rangi wa ũthiũ wake warĩ ũgoocithĩtio. Nao makĩmakaga kũmũkuhĩrĩria. Nake akĩmeeta Musa, nao makĩgarũrũka kũrĩ we Harũni na atongoria othe a kĩũngano, nake Musa akĩmaarĩria. Na thutha wa maũndũ macio, ciana ciothe cia Isiraeli ikĩmũkuhĩrĩria. Nake amaathire maũndũ mothe, marĩa mothe Mwathani aamwathĩire kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai. Nake rĩrĩa aatigire kwaria nao, akĩiga kĩhumbĩri igũrũ rĩa ũthiũ wake. Rĩrĩa Musa atoonyaga mbere ya Mwathani kũmwarĩria, nĩeheragio kĩhumbĩrĩ kĩu nginya oime, na oimĩte nĩaaragia ariũ othe a Isiraeli maũndũ mothe marĩa maathĩtwo nĩ Mwathani. Nao ciana cia Isiraeli cionire ũthiũ wa Musa, atĩ nĩagoocithio; na Musa akĩĩhumbĩra kĩhumbĩri igũrũ rĩa ũthiũ wake mwene, nginya rĩrĩa angĩtoonya kũmwarĩria nake.

35

Nake Musa akĩũngania kĩrĩndĩ gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, na akiuga atĩrĩ, Ici nĩcio ciugo iria Mwathani oigire nĩguo mũciĩke. Mĩthenya ĩtandatũ nĩũgwĩka mĩrimo, no mũthenya wa mũgwanja nĩ ũhurũko, ũtheru, thabatũ, ũhurũko wa Mwathani; mũndũ wothe ũrĩa ũreka wĩra thĩinĩ wayo nĩakue. Mũtikaakia mwaki thĩinĩ wa nyũmba cianyu ciothe mũthenya wa Thabatũ, niĩ nĩ niĩ Mwathani. Nake Musa akĩĩra kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, akiuga, ũyũ nĩ ũhoro ũrĩa Mwathani aathanire, akiuga, oyai kuuma harĩ inyuĩ ene kĩheo kũrĩ Mwathani: mũndũ wothe ũrĩa wendete na ngoro, nĩmakarehera Mwathani maciaro ma mbere, thahabu, betha, gĩcango, rangi ya bururu, rangi ya ndathi, rangi mũtune ĩrĩ mĩĩrĩ ĩrĩa ĩtumĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa ĩtumĩtwo, na njuĩrĩ cia mbũri, na ikonde cia ndũrũme iria itune itune, na ikonde cia bururu, na mbaũ iria itangĩora, na mahiga ma sardius, na mahiga ma gũcũrĩrio ma gĩtĩĩa kĩa kĩande na nguo ndaaya. Na mũndũ wothe ũrĩa mũũgĩ ngoro thĩinĩ wanyu, oke arute wĩra indo ciothe iria Mwathani aathanire: Hema, na itambaya cia kũcuurio, na cia kũhumbĩra, na itambaya, na mĩgĩĩko, na itugĩ, na ithandũkũ rĩa ũira, na mĩtĩ ya kũrĩkuua, na gĩtĩ gĩa tha kĩarĩo, na gĩtambaya gĩa gũcuurania, na metha na indo ciarĩo ciothe, na mũtĩ wa matawa ma ũtheri na indo ciarĩo ciothe, na kĩgongona na indo cĩakĩo ciothe, na nguo iria theru cia Harũni mũthĩnjĩri-Ngai, na nguo iria magatungatĩra nacio, na kanjũ cia ariũ a Harũni cia ũthĩnjĩri-Ngai, na maguta ma gũitĩrĩria, na ũbumba wa gũthondekwo. Na

thiritũ yothe ya ariũ a Isiraeli makiuma kũrĩ Musa. Na marehire o mũndũ, ũrĩa ngoro yao yarehaga, na arĩa othe yonekire roho-inĩ wao, kĩheo, na marehire kĩheo kũrĩ Mwathani nĩ ũndũ wa mawĩra mothe ma hema ya ũira, na nĩ ũndũ wa mawĩra mothe mayo, na nĩ ũndũ wa nguo ciothe cia ũtheru. Na arũme marehire kuuma kũrĩ andũ-a-nja, o mũndũ ũrĩa wonekire meciiria-inĩ make, marehire tũhũũri, na mathũngũ ma matũ, na mĩkanda ya ciara, na mĩnyororo mĩtumĩtũmĩ, na mĩkanda ya moko, kĩndũ gĩothe kĩa thahabu. Na andũ othe arĩa marehire maruta ma thahabu kũrĩ Mwathani, na harĩa hoonekire gatani ĩrĩa njega, na ikuo cia rangi wa bururu, na ikuo cia ndũrũme itoboketio rangi mũtune, marehire. Na andũ othe arĩa maarutaga kĩheo, marehire betha na gĩcango, iheo kũrĩ Mwathani, na harĩ arĩa moonirwo na mbaũ itangĩora, na nĩ ũndũ wa mawĩra mothe ma ũhaarĩria marehire. Na mũndũ-wa-nja wothe mũũgĩ na ũmenyo ũrĩa moko gũtuma, nĩmarehire indo iria itumĩtwo: ĩrĩa ndiuru, na ĩrĩa ndathi, na ĩrĩa itune, na gatani ĩrĩa njega. Na atumia othe arĩa kwarĩ onekire ũmenyo-inĩ wao thĩinĩ wa ũũgĩ, nĩmathondekire njuĩrĩ cia mbũri. Nao atongoria marehire mahiga ma emerald, na mahiga ma kũiyũria harĩ efodi, na gakuo ka gĩthũri, na indo cia gũthondeka, na harĩ maguta ma gũitĩrĩria maguta, na kĩndũ kĩa gũthondeka kĩa ũbani. Na mũndũ mũrũme o wothe na mũndũ-wa-nja, arĩa meciiria mao maamarehithirie matoonyete gwĩka mawĩra mothe marĩa Mwathani aathanire gwĩkwo nĩ ũndũ wa Musa, ariũ a Isiraeli marehire kĩheo harĩ Mwathani. Nake Musa akĩĩra ariũ a Isiraeli, Onai Ngai nĩetĩte na rĩĩtwa Bezaleli mũrũ wa Uri mũrũ wa Huri, kuuma mũhĩrĩga wa Juda, na akĩmũiyũria roho

wa Ngai wa ũũgĩ na ũtaũku, na ũmenyi wa maũndũ mothe, gũthondeka kũringana na mawĩra mothe ma ũbundi, gũthondeka thahabu na betha na gĩcango, na gũtinia ihiga, na gũruta wĩra mĩtĩ, na gũthondeka wĩra-inĩ wothe wa ũũgĩ. Na nĩaheire ũhoti wa kũrutithia thĩinĩ wa meciiria kũrĩ we mwene, na kũrĩ Eliabu mũrũ wa Ahisamaki, kuuma mũhĩrĩga wa Dani. Na nĩamaiyũririe ũũgĩ, ũmenyo, meciiria, gũtaũkĩrwo nĩ maũndũ mothe gũthondeka mawĩra ma ũtheru, na indo cia gũtumwo na cia gũgemio kũtuma na rangi mũtune, na gatani ĩrĩa njega, gũthondeka wĩra wothe wa moko, wa mĩthemba mĩingĩ.

36

Nake akĩruta Bezaleli na Eliabu, na mũndũ wothe mũũgĩ wa meciiria, ũrĩa aheetwo ũũgĩ na ũmenyo thĩinĩ wao, nĩguo mataũkĩrwo gwĩka mawĩra mothe, kũringana na mawĩra matheru marĩa magĩrĩire, kũringana na mothe marĩa maathire Mwathani. Nake agĩĩta Musa Bezaleli na Eliabu, na arĩa othe maarĩ na ũũgĩ ũrĩa Ngai aaheanire ũmenyo thĩinĩ wa ngoro yao, na arĩa othe na kwĩyendera meeririre gũũka kũrĩ mĩrimo ĩyo, nĩguo mamĩhingie. Nao nĩmakuuire kuuma kũrĩ Musa indo ciothe cia mĩhothi iria aanake a Isiraeli marehire nĩ ũndũ wa mĩrimo yothe ya ũtheru nĩguo mamĩrute, na o ene nĩmakĩendaga o na gũcooka indo iria cirehagwo kuuma kũrĩ arĩa marehaga rũciinĩ. Na andũ othe arĩa oogĩ arĩa meekaga mĩrimo ya mũtheru magĩũka, o mũndũ kũringana na wĩra wake

ũrĩa marutaga. Nake akĩĩra Musa atĩrĩ, andũ nĩmarehaga kĩrĩndĩ kũringana na mawĩra marĩa Mwathani aathire mekwo. Nake Musa agĩathana, na akĩhunjia kambĩ-inĩ, akiuga atĩrĩ, mũndũ mũrũme na mũndũ mũka matigacooka kũruta wĩra wa maciaro ma mbere ma handũ hatheru, nao andũ makĩgiria kũruta maruta. Namo mĩrimo yarĩ mĩiganu kũrĩ o nĩ ũndũ wa waki ũcio gwĩkwo, na makĩtigĩria. Nake akĩruta mũndũ wothe mũũgĩ gatagatĩ-inĩ ka arĩa marutaga wĩra nguo cia indo iria theru, iria ciarĩ cia Harũni mũthĩnjĩri-Ngai, o ta ũrĩa Mwathani aathĩte Musa. Nake akĩũmba kĩndũ kĩa ciande kuuma thahabu, na bururu, na ndathi, na rangi mũtune ũrĩa ũtumĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa ĩogotetwo; nake ibati cia thahabu igatarũrwo ituĩke ta njuĩrĩ, nĩguo itumanĩrio hamwe na bururu, na ndathi, na rangi mũtune ũrĩa ũtumĩtwo wega, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa ĩogotetwo; wĩra wa gũtumwo nĩguo maawĩkire; indo cia ciande iria cianyiitanagĩria kuuma mĩena yeerĩ, wĩra wa gũtumwo ũtumanĩtio hamwe kũringana na kĩo kĩene. Kuuma harĩa ake maathondekire kĩo kũringana na ũthondeki wake, kuuma thahabu, na rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ũrĩa ũthĩnjĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩthĩnjĩtwo, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa; na maathondekire mahiga meerĩ ma emerald marĩa manyiitanĩtio hamwe na mathiũrũrũkĩirio na thahabu, marĩa macũhĩtio na matemeketio ta mũcũhio wa mũhũũri kuuma marĩĩtwa-inĩ ma ariũ a Isiraeli; nake akĩmaigĩrĩra igũrũ rĩa ciande cia efodi, mahiga ma kĩririkano kĩa ariũ a Isiraeli, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Nao maathondekire gĩthii kĩa gĩthũri, wĩra wa gũtumwo ũrĩ na mĩthemba kũringana na wĩra wa efodi, kuuma thahabu, na

bururu, na ndathi, na rangi mũtune ũrĩa ũtumĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩtumĩtwo; maathondekire gĩthii kĩa gĩthũri kĩhaana ta mũkono ũna mĩena ĩna na gĩkorwo kĩrĩ maita meerĩ; ũraihu wakĩo warĩ ta rũthanju, na wariĩ wakĩo warĩ ta rũthanju kĩrĩ maita meerĩ. Nayo gũtumirwo hamwe thĩinĩ wake taama ũrĩ na mahiga mĩhari ĩna; mũhari wa mahiga, sadio na topazio na emeraldo, mũhari ũcio wa mbere; na mũhari ũcio wa keerĩ, kabunkuru na safiro na jasipa; na mũhari ũcio wa gatatũ, ligure na agate na amethisto; na mũhari ũcio wa kana, krisolite na berilo na oniksi ithiũrũrũkĩtio na thahabu, na ciohanie hamwe na thahabu. Namo mahiga maarĩ kuuma marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli ikũmi na igĩrĩ, kuuma marĩĩtwa mao macuruhetwo ta mĩhũũri, o ũmwe na rĩĩtwa rĩake mwene nĩ ũndũ wa mĩhĩrĩga ĩrĩa ikũmi na igĩrĩ. Na magĩthondeka igũrũ rĩa kĩgamba kĩa gĩthũri mĩtararĩko mĩtumĩkanĩtio hamwe, wĩra wa gũtuma, kuuma thahabu ĩrĩa theru. Nao magĩthondeka indo igĩrĩ cia kũigĩrĩra ciande cia thahabu, na mĩrĩnga ĩĩrĩ ya thahabu, na makĩohania mĩrĩnga ĩyo ĩĩrĩ ya thahabu mathĩĩnĩ-inĩ mothe ma kĩgamba kĩa gĩthũri. Nao maigire mĩkanda ya thahabu igũrũ rĩa mĩrĩnga mĩena-inĩ yeerĩ ya gĩkuo kĩa gĩthũri; na thĩinĩ wa mahookanio meerĩ mĩkanda ĩyo ĩĩrĩ. Na maigire igũrũ rĩa ngo nini igĩrĩ; na maigire igũrũ rĩa ciande cia ephod mbarani kũringana na ũthiũ. Nao magĩthondeka mĩrĩnga ĩĩrĩ ya thahabu, na makĩmĩigĩrĩra igũrũ rĩa mathagu meerĩ kũu mũthia-inĩ wa gĩtĩĩa kĩa gĩthũri, na igũrũ rĩa mũthia wa thutha wa efodi thĩinĩ; Nao magĩthondeka mĩrĩnga ĩĩrĩ ya thahabu, na makĩmĩigĩrĩra igũrũ rĩa ciande cierĩ cia efodi mũhuro wayo, mbaara-inĩ kũringana na ũnyiitanĩro igũrũ rĩa mũcibi wa efodi; na

akĩohanĩrĩria gĩtĩĩa kĩa gĩthũri kuuma mĩrĩnga-inĩ ĩrĩa yarĩ igũrũ rĩakĩo nginya mĩrĩnga-inĩ ya efodi, ikĩnyiitanio na wa bururu, ikĩtumwo ũmwe na taama wa efodi, nĩguo gĩtĩĩa kĩa gĩthũri gĩtikehererwo kuuma efodi-inĩ, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Nao magĩthondeka nguo ya thĩinĩ rungu rwa kĩande kĩa ciande, wĩra wa gũtumwo, yothe ya rangi wa bururu; na mũromo wa nguo ya thĩinĩ gatagatĩ watumĩtwo hamwe, mũthia ũrĩ na mũthiũrũrũ mũromo ũtangĩenyũkana; Nao magĩthondeka igũrũ rĩa mũthia wa nguo ya thĩinĩ rungu ta makomamanga marĩa macanjũrĩte makomamanga manini, kuuma bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ũrĩa ũtumĩtwo, na gatani ĩrĩa ĩogotetwo. Nao mathondekire ngengere cia thahabu, na makĩiga ngengere icio mũthia-inĩ wa kanjũ gũthiũrũrũka gatagatĩ ka makomamanga; ngengere ya thahabu na komamanga mũthia-inĩ wa kanjũ gũthiũrũrũka, nĩguo matungatage, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Nao maathondekire kanjũ cia gatani ĩrĩa njega, wĩra wa kũtumwo, nĩ ũndũ wa Harũni na ariũ ake, na tũtaũbũ kuuma gatani-inĩ ĩrĩa njega, na taũbũ kuuma gatani-inĩ ĩrĩa njega, na nguo cia magũrũ kuuma gatani-inĩ ĩrĩa njega ĩrĩa ĩthogotheketio, na mĩcibi yao kuuma gatani-inĩ ĩrĩa njega, na buru, na rangi wa ndathi, na rangi wa gakarakũ ĩrĩa ĩtumĩtwo, wĩra wa mũtumi, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Nao magĩthondeka kĩhengere kĩa thahabu, kĩamũrĩre kĩa ũtheru, kĩa thahabu ĩrĩa therie; na akĩandĩka igũrũ rĩakĩo marũa matoonyeretie, ta mũhũũri, Handũ-harĩa-Hatheru ha Mwathani; Nao makĩiga igũrũ rĩa mũhĩndo wa rangi wa bururu, nĩguo ũikare igũrũ rĩa kĩremba kuuma igũrũ, ta ũrĩa Mwathani aathire Musa.

37

Nao maathondekire hema itambaya ikũmi; mĩkono mĩrongo ĩĩrĩ na ĩnana ũraihu wa itambaya rĩmwe; kĩndũ kĩu kĩarĩ o ro kĩũ ciothe; na mĩkono ĩna wariĩ wa itambaya rĩmwe. Nao maathondekire gĩtambaya kĩa gũcuurania kuuma harĩ rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ũrĩa ũtumĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa ĩohanĩtwo, wĩra wa mũtumi wa nguo wa makerubi; na makĩĩkĩra kĩu igũrũ rĩa itugĩ inya itarĩ na ũbubu iria ciahumbĩrĩtwo na thahabu thĩinĩ wa thahabu; na mĩtwe yacio yarĩ ya thahabu, na itina ciacio inya ciarĩ cia betha. Nao maathondekire gĩtambaya kĩa gũcuurio kĩa mũrango wa hema ya ũira kuuma harĩ rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ũrĩa ũtumĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa ĩohanĩtwo, wĩra wa gũtumwo wa makerubi; na itugĩ ciao ithano, na mĩrĩnga; na mĩtwe yacio, na tũmĩkwa twacio maahumbĩire na thahabu; na itina ciacio ithano ciarĩ cia gĩcango. Nao maathondekire nja ya nyumba mwena wa Gũthini, itambaya cia nja kuuma gatani-inĩ ĩrĩa njega ĩthambĩtwo igana igũrũ rĩa igana; na itugĩ ciacio mĩrongo ĩĩrĩ, na itina ciacio mĩrongo ĩĩrĩ. Na mwena ũrĩa ũng'etheire Gathigathini, igana igũrũ rĩa igana; na mwena ũrĩa ũng'etheire Gũthini, igana igũrũ rĩa igana; na itugĩ ciao mĩrongo ĩĩrĩ, na itina ciao mĩrongo ĩĩrĩ. Na mwena ũrĩa ũng'etheire iria-inĩ itambaya mĩrongo ĩtano cia mĩkono; itugĩ ciao ikũmi, na itina ciao ikũmi. Na mwena ũrĩa ũng'etheire mambũrũko-inĩ mĩrongo ĩtano cia mĩkono itambaya, ikũmi na ithano cia mĩkono kũringana na thutha; na itugĩ ciao ithatũ, na

itina ciao ithatũ. Na igũrũ rĩa thutha wa keerĩ mwena ũmwe na mwena ũrĩa ũngĩ kũringana na kĩhingo kĩa nja, itambaya ikũmi na ithano cia mĩkono; itugĩ ciao ithatũ, na itina ciao ithatũ. Itambaya ciothe cia hema kuuma gatani-inĩ ĩrĩa ĩtumĩtwo. Na mĩthingi ya itugĩ ciao ciarĩ cia gĩcango, na tũcuurio twacio twarĩ twa betha, na mĩtwe yacio yarĩ ĩhumbĩrĩtwo na betha, na itugĩ ciarĩ ĩhumbĩrĩtwo na betha itugĩ ciothe cia nja; na gĩtambaya kĩa mũrango wa nja kĩarĩ wĩra wa mũtumi rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ũogothe, na gatani njega ĩogothe; mĩkono mĩrongo ĩĩrĩ ũraihu, na kĩrĩa kĩraihu na wariĩ mĩkono ĩtano ũkĩhaanana na matambaya ma nja; na itugĩ ciao ciarĩ inya, na mĩthingi yacio yarĩ inya ya gĩcango, na tũcuurio twacio twarĩ twa betha, na mĩtwe yacio yarĩ ĩhumbĩrĩtwo na betha. Na icio ciothe cia nja mũthiũrũrũ-inĩ ciarĩ cia shaba, na o ene mahakanĩirio na betha. Nayo ĩno nĩyo mĩathĩre ya hema ya ũira, o ta ũrĩa kwathĩrĩirwo Musa, wĩra gũtuĩka wa Alawii nĩ ũndũ wa Ithamaru mũrũ wa Harũni mũthĩnjĩri-Ngai. Nake Bezaleli mũrũ wa Uri, kuuma mũhĩrĩga wa Juda, eekire o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa, na Eliabu mũrũ wa Ahisamaki kuuma mũhĩrĩga wa Dani, ũrĩa warĩ mũbundi mũnene wa indo iria itumĩtwo, na indo iria itumĩtwo na ndigi, na indo cia mĩthemba mĩingĩ, gũtuma na rangi mũtune na gatani ĩrĩa njega.

38

Nake Bezaleli athondekire ithandũkũ, na akĩmĩhumbĩra na thahabu ĩrĩa theru thĩinĩ na nja; na akĩmĩtwekeria mĩrĩnga ĩna

ya thahabu; ĩĩrĩ mwena-inĩ ũmwe, na ĩĩrĩ mwena-inĩ wa keerĩ, nĩnene nĩ ũndũ wa mĩtĩ ya gũkuua, nĩguo mamĩoire na mĩtĩ ĩyo. Nake athondekire gĩtĩ kĩa ũiguano igũrũ wa ithandũkũ kuuma thahabu theru, na akerubi eerĩ a thahabu; kerubi ũmwe igũrũ wa mũthia wa gĩtĩ kĩa ũiguano kĩa mbere, na kerubi ũmwe igũrũ wa mũthia wa gĩtĩ kĩa ũiguano kĩa keerĩ, makĩhumbagĩra na mathagu mao igũrũ wa gĩtĩ kĩa ũiguano. Nake akĩthondeka metha ĩrĩa yaigĩtwo mbere kuuma thahabu-inĩ theru, na akĩmĩicũhĩria mĩrĩnga ĩna, ĩĩrĩ mwena-inĩ wa ũmwe, na ĩĩrĩ mwena-inĩ wa wa keerĩ, njarĩ, nĩguo kũoya na mĩtĩ ya gũkuua thĩinĩ wamo. Nake akĩthondeka itugĩ cia ithandũkũ na cia metha, na akĩmahumbĩra na thahabu. Nake akĩhinga indo cia metha, nacio nĩ thaani, na indo cia gũcinĩra ũbumba, na ikombe, na indo cia maruta ma kũnyuuo iria egũitĩrĩria nacio, cia thahabu. Nake athondekire mũtĩ wa matawa ũrĩa ũheaga ũtheri, wa thahabu, mũrũmu ũrĩa ũrĩ mũirigire, na honge kuuma mĩena yeerĩ ya guo; kuuma honge ciaguo mahuti kuuma honge ciaguo mahuti marĩa moimĩte; ithatũ kuuma ũyũ, na ithatũ kuuma ũyũ, maringaine o ũmwe na ũrĩa ũngĩ. Na matawa mao, marĩa marĩ igũrũ rĩa mĩthia, mahaana ta njũgũ kuuma harĩo; na tũhingo kuuma harĩo, nĩguo matawa makorwo igũrũ rĩao; na kĩhingo kĩa mũgwanja, kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩa mũthia wa mũtĩ wa matawa, igũrũ rĩa gacũmbĩrĩ kuuma igũrũ, kĩũmũ gĩothe gĩa thahabu; Na matawa mũgwanja igũrũ rĩakĩo ma thahabu, na ndibei ciakĩo cia thahabu, na tũhũthĩ twao twa thahabu. Ũyũ nĩahumbire itugĩ na betha, na agĩtwekia itugĩ mĩrĩnga ya thahabu, na aahumbire mĩgĩĩko na thahabu, na aahumbire itugĩ cia gĩtambaya kĩa gĩcũhĩ na thahabu, na agĩthondeka tũcuurio

twa thahabu. Ũyũ nĩathondekire mĩrĩnga ya hema ya thahabu, na mĩrĩnga ya nja, na mĩrĩnga ya gũtambũrũkia kĩhumbĩri kuuma igũrũ ya gĩcango; Ũyũ nĩacambithirie mĩtwe ya betha ya hema, na mĩtwe ya gĩcango ya mĩrango ya hema, na kĩhingo kĩa nja; na nĩathondekire tũcuurio twa itugĩ twa betha, igũrũ rĩa itugĩ ũyũ nĩaciambithirie na betha; Ũyũ nĩathondekire higĩ cia hema, na higĩ cia nja cia gĩcango; Ũyũ nĩathondekire kĩgongona kĩa gĩcango kuuma harĩ icua cia mwaki cia gĩcango, iria ciarĩ cia andũ arĩa maaremire hamwe na kĩũngano kĩa Kora; Ũyũ nĩathondekire indo ciothe cia kĩgongona, na gĩa gũikia mwaki kĩaguo, na gĩtina, na mbakũri, na ndũũmo cia nyama cia gĩcango; Ũyũ nĩathondekire kĩgongona gĩa kũigĩrĩra, wĩra wa mũnyororo rungu rwa gĩa gũikia mwaki kĩo nginya nuthu yaguo; na nĩaigĩrĩire harĩ guo mĩrĩnga ĩna kuuma mĩena ĩna ya kĩa kũigĩrĩra kĩa kĩgongona ya gĩcango, nene ya mĩgĩĩko, nĩguo kũoya nayo kĩgongona; Ũyũ nĩathondekire maguta ma gũitĩrĩria matheru, na mũthondeke wa ũbumba mũtheru wĩra wa mũthondeki wa maguta manungi; Ũyũ nĩathondekire kĩraĩ kĩa gĩcango, na gĩtina kĩaguo kĩa gĩcango kuuma harĩ iconi cia andũ-a-nja arĩa meehingire kũrĩa, arĩa meehingire kũrĩa hau mĩrango-inĩ ya hema ya ũira, mũthenya ũrĩa aakĩhaandire. Nake akĩũmba kĩraĩ, nĩguo methambĩre kuuma kũrĩ kĩo Musa na Harũni na ariũ ake moko mao na magũrũ, rĩrĩa maatoonya hema ya ũira, kana rĩrĩa maakuhĩrĩria kĩgongona gũtungata, nao methambaga kuuma kũrĩ kĩo, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa.

39

Thahabu yothe, ĩrĩa yathondeketwo mĩrimo-inĩ kũringana na wĩra wothe wa indo iria theru, ĩkĩgĩa thahabu ya maciaro ma mbere, taranda mĩrongo ĩĩrĩ na kenda, na cekeri magana mũgwanja na mĩrongo ĩĩrĩ kũringana na cekeri ĩrĩa theru; Na betha ya kĩheo kuuma kũrĩ andũ arĩa maatarĩtwo a kĩũngano taranda igana rĩmwe, na cekeri ngiri ĩmwe na magana mũgwanja na mĩrongo mũgwanja na ithano; darakima ĩmwe kũrĩ mũtwe nusu ya cekeri, kũringana na cekeri ĩrĩa theru; Mũndũ wothe ũrĩa wahĩtũkagĩra ũtarĩri kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ nginya ikũmi ngiri mĩrongo ĩtandatũ, na ngiri ithatũ na magana matano na mĩrongo ĩtano. Nayo gũtuĩka taranda igana cia betha thĩinĩ wa gũtwekia itina igana cia hema, na thĩinĩ wa itina cia gĩtambaya gĩa gũcuurio, itina igana kũrĩ taranda igana, taranda kũrĩ kĩtina. Na cekeri ngiri ĩmwe na magana mũgwanja na mĩrongo mũgwanja na ithano aathondekire thĩinĩ wa tũcuurio twa itugĩ; na aahumbire itina ciacio na thahabu, na agĩcigemie. Nacio gĩcango kĩa kĩrutho kĩarĩ taranda mĩrongo mũgwanja, na cekeri ngiri ĩmwe na magana matano; Nao magĩthondeka kuuma harĩo itina cia mũrango wa hema ya ũira, na itina cia nja mũthiũrũrũ, na itina cia kĩhingo kĩa nja, na higĩ cia hema, na higĩ cia nja mũthiũrũrũ, na gĩthanju kĩa gĩcango kĩa kĩgongona, na indo ciothe cia kĩgongona, na indo ciothe cia wĩra wa hema ya ũira; Nao ariũ a Isiraeli magĩĩka, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa, ũguo magĩĩka; Nayo thahabu ĩrĩa yatigarĩte ya kĩrutho magĩthondeka indo cia gũtungatĩra nacio mbere ya Mwathani; Na rangi wa bururu ĩrĩa yatigarĩte, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune magĩthondeka nguo cia ũtungata cia Harũni, nĩguo atungate nacio handũ-harĩa-hatheru;

Nao makĩrehe nguo kũrĩ Musa, na hema, na indo ciayo, itina na mĩgĩĩko yayo, na itugĩ; na kĩgongona, na indo ciayo ciothe. Na maguta ma gũitanĩria, na ũbumba wa mũthemba, na mũtĩ wa matawa ũrĩa mũtheru, na matawa maguo, matawa ma gũcina, na maguta ma ũtheri; Na metha ya gĩtũmi, na indo ciothe cia yo; na mĩgate ĩrĩa ĩigĩtwo mbere; Na nguo cia mũtheru, iria irĩ cia Harũni, na nguo cia ariũ ake, nĩ ũndũ wa ũthĩnjĩri-Ngai; Na itambaya cia nja, na itugĩ; na gĩtambaya gĩa mũrango wa hema, na kĩa kĩhingo kĩa nja; Na indo ciothe cia hema, na indo ciothe cia wĩra wayo; na njũa cia rũũa rwa ndũrũme iria itune rangi-wa-mũtune, na ciĩhumbĩri cia rangi-wa-bururu, na ciĩhumbĩri cia indo iria ingĩ; na higĩ, na indo ciothe cia wĩra nĩ ũndũ wa mawĩra ma hema ya ũira; Maũndũ mothe marĩa Mwathani aathire Musa, ũguo nĩguo ariũ a Isiraeli meekire indo ciothe; Na Musa nĩonire mawĩra mothe, na nĩmatuĩte mekĩte mo njĩra ĩrĩa Mwathani aathire Musa, ũguo nĩguo meekire mo, na Musa akĩmarathima.

40

Nake Mwathani akĩaria kũrĩ Musa, akiuga atĩrĩ, mũthenya wa ũmwe wa mweri wa mbere mwandũ-inĩ wa mweri, nĩũkahaanda hema ya ũira. Nĩũkĩiga ithandũkũ rĩa ũira, na nĩũkĩhumbĩra ithandũkũ na gĩtambaya kĩa gũcuurio. Na nĩũkaingĩria metha, na ũkaiga muoroto wayo, na ũkaingĩria mũtĩ wa matawa, na ũkaigĩrĩra matawa mayo. Nĩũkaiga kĩgongona kĩa thahabu kĩa gũcinĩra ũbumba mbere ya

ithandũkũ, na ũkaiga kĩhumbĩri kĩa gĩtambaya kĩa gũcuurania igũrũ rĩa mũrango wa hema ya ũira. Nĩũkĩiga kĩgongona kĩa maruta hakuhĩ na mĩrango ya hema ya ũira; na nĩũkĩthiũrũrũkĩria hema ĩyo, na nĩũkĩamũra indo ciayo ciothe mũthiũrũrũ. Na nĩũkuoya maguta ma kũitĩrĩria, na ũitĩrĩrie hema, na indo ciothe iria irĩ thĩinĩ wayo, na ũamũre, na indo ciayo ciothe, nayo ĩgaatuĩka theru. Nĩũgaitĩrĩria maguta kĩgongona kĩa maruta, na indo ciothe ciakĩo, na nĩũkaamũra kĩgongona, na kĩgongona kĩu gĩgaatuĩka kĩamũre mũno. Nawe ũgaarehera Harũni na ariũ ake mũrango-inĩ wa Hema ya Ũira, na ũmathambĩrie na maaĩ. Na nĩũkũhumba Aroni nguo icio theru, na ũmũitĩrĩrie maguta, na ũmũamũre, na nĩagatungatĩra ũthĩnjĩri-Ngai. Nĩũkarehe ariũ ake, na ũmahumbithie kanjũ. Na ũkaamaitĩrĩria maguta o ũrĩa wamaitĩrĩria ithe wao maguta, nao nĩmagatungatĩra ũthĩnjĩri-Ngai, na gũgaatuĩka atĩ ũitĩrĩrio ũcio ũtuĩke wa ũthĩnjĩri-Ngai wa tene na tene kũrĩ o, nginya njiarwa-inĩ ciao. Nake Musa akĩruta maũndũ mothe marĩa Mwathani aamwathire, ũguo nĩguo ekire. Na gũkĩhana mweri-inĩ wa mbere, mwaka-inĩ wa keerĩ, rĩrĩa moimaga kuuma Misiri, mũthenya wa mweri mwerũ hema ĩkĩhaandwo. Nake Musa akĩhaanda hema, na akĩiga itugĩ cia igũrũ, na akĩtoonyia mĩgĩĩko, na akĩhaanda itugĩ. Nake akĩtambũrũkia itambaya igũrũ wa hema, na akĩiga kĩhumbĩri kĩa hema igũrũ wakĩo kuuma igũrũ, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Nake atuire ũira akĩũikia thĩinĩ wa ithandũkũ; na akĩiga mĩtĩ rungu rwa ithandũkũ, na akĩrehe ithandũkũ thĩinĩ wa hema, na akĩiga kĩhumbĩri kĩa gĩtambaya, na akĩhumbĩra ithandũkũ ya ũira, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa; Nake akĩiga metha thĩinĩ wa hema

ya ũira, mwena wa Gathigathini nja ya gĩtambaya kĩa hema. Nake akĩongerera igũrũ rĩayo mĩgate ya kũigwo mbere ya Jehova, o ta ũrĩa Jehova aathire Musa. Nake akĩiga mũtĩ wa matawa thĩinĩ wa hema ya ũira, mwena-inĩ wa hema ũrĩa werekeire Gũthini. Nake aigire matawa mayo mbere ya Jehova, o ta ũrĩa Jehova aathire Musa. Nake aigire kĩgongona kĩa thahabu thĩinĩ wa hema ya ũira mbere ya gĩtambaya, na akĩhĩa ũbumba wa mũthemba thĩinĩ wakĩo, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Nake akĩiga kĩgongona kĩa maruta hakuhĩ na mũrango wa hema. Na akĩhaanda nja ĩthiũrũrũkĩirie hema na kĩgongona, nake Musa akĩrĩkia mawĩra mothe. Nayo itu kĩahumbĩra hema ya Ũira, nayo hema ĩkĩiyũrwo nĩ riiri wa Mwathani. Nake ti-aahotire Musa gũtoonya thĩinĩ wa hema ya ũira, tondũ ĩrĩ ĩkĩhumbĩrwo nĩ itu igũrũ rĩayo, na riiri wa Mwathani ũkĩiyũra hema ĩyo. Rĩrĩa rĩothe itu rĩambataga kuuma hema-inĩ, ariũ a Isiraeli nĩmagarũrũkaga marĩ na mĩrigo yao. Akorwo no itu ndyambatire, matioimagara nginya muthenya uria itu yaambatire. Nĩgũkorwo itu rĩarĩ igũrũ rĩa hema mũthenya, na mwaki warĩ igũrũ rĩayo ũtukũ mbere ya Isiraeli wothe, mahinda mothe moimagara.

Mũigana

1

Nake Mwathani akĩaria na Musa kũu werũ-inĩ wa Sinai, thĩinĩ wa hema ya ũira, mũthenya wa ũmwe wa mweri wa keerĩ, mwaka wa keerĩ thuutha wa kuuma kwao bũrũri wa Misiri, akiuga, oyai kĩambĩrĩria kĩa kĩũngano gĩothe kĩa Isiraeli kũringana na mĩhĩrĩga, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana kuuma marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao; mũndũ mũrũme wothe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, mũndũ wothe ũrĩa ũthiiaga na hinya wa Isiraeli, mũmatare hamwe na hinya wao; wee na Harũni mũmatare. Na hamwe na inyuĩ nĩgũkorwo na o ũmwe kũringana na mũhĩrĩga wa o ũmwe wa aathani, kũringana na nyũmba cia maithe-ma-tene. Na ici nĩ marĩĩtwa ma andũ arũme, arĩa makarũgama hamwe na inyuĩ: wa Rubeni, Elizuru mũrũ wa Shedeuru; Wa Simeoni, Shelumieli mũrũ wa Zurishadai. Wa Juda, Naasoni mũrũ wa Aminadabu. Kuuma kũrĩ Isakaru, Nethaneli mũrũ wa Zuari; kuuma kũrĩ Zebuluni, Eliabu mũrũ wa Heloni; kuuma kũrĩ ariũ a Josephu a Efiraimu, Elishama mũrũ wa Amihudu;

kuuma kũrĩ Manase, Gamalieli mũrũ wa Pedazuru. Cia a Benjamin, Abidan mũrũ wa Gideoni. Wa Dani, Ahiezeri mũrũ wa Amishadai. Kuuma kũrĩ Asheri: Phagaieli mũriũ wa Ekirani. Cia Gad, Elisaph mũrũ wa Ragueli. Cia Nafutali, Ahira mũrũ wa Ainani. Aya nĩo etĩtwo a kĩũngano, aathi a mĩhĩrĩga kũringana na nyũmba ciao, anene a ngiri a Isiraeli. Nake Musa na Harũni makĩoya andũ acio meetirwo na marĩĩtwa. Na nĩmacookanĩrĩirie kĩũngano gĩothe mũthenya wa ũmwe wa mweri wa keerĩ wa mwaka; na nĩmandĩkire kũringana na njiaro ciao, kũringana na nyũmba ciao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, arũme othe kũringana na mĩtwe yao, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa; na nĩmatarirwo werũ-inĩ wa Sinai. Nao ariũ a Rubeni irigithathi rĩa Isiraeli maagĩtuĩka kũringana na nyũmba ciao cia ũrũmwe, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, arĩa othe mangĩathiire mbaara-inĩ, mũigana wao kuuma mũhĩrĩga wa Rubeni, ngiri mĩrongo ĩna na ĩtandatũ na magana matano. Ariũ a Simeoni kũringana na nyũmba ciao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, arĩa othe mangĩthiĩ mbaara-inĩ, ũtarĩ wao kuuma mũhĩrĩga wa Simeoni, ngiri mĩrongo ĩtano na kenda na magana matatũ. Ariũ a Juda kũringana na ũrũmwe wa nyũmba ciao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ

na igũrũ, arĩa othe mangĩthiĩ mbaara-inĩ, ũtarĩkanĩro wao kuuma mũhĩrĩga wa Juda, ngiri mĩrongo mũgwanja na inya na magana matandatũ. Ariũ a Isakaru kũringana na nyũmba ciao cia ũrũmwe, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na makĩria, arĩa othe mangĩthiĩ mbaara-inĩ, mũigana wao kuuma mũhĩrĩga wa Isakaru, nĩ ngiri mĩrongo ĩtano na inya na magana mana. Ariũ a Zebuluni kũringana na nyũmba ciao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, othe arĩa maathiiaga mbaara-inĩ, mũigana wao kuuma mũhĩrĩga wa Zebuluni, ngiri mĩrongo ĩtano na mũgwanja na magana mana. Ariũ a Jusufu, ariũ a Efiraimu, kũringana na nyũmba ciao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, mũndũ wothe ũrĩa ũthiiaga mbaara-inĩ, mũigana wao kuuma mũhĩrĩga wa Efiraimu, ngiri mĩrongo ĩna na magana matano. Ariũ a Manase kũringana na nyũmba ciao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe, kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, arĩa othe mangĩũma na hinya, mũigana wao kuuma mũhĩrĩga wa Manase, ngiri mĩrongo ĩtatũ na igĩrĩ na magana meerĩ. Ariũ a Benjamini kũringana na nyũmba ciao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana

wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, arĩa othe mangĩthiire mbaara-inĩ, mũigana wao kuuma mũhĩrĩga wa Benjamini, ngiri mĩrongo ĩtatũ na ĩtano na magana mana. Ariũ a Gadi kũringana na nyũmba ciao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, othe arĩa mangĩthiire mbaara-inĩ, mũigana wao: kuuma mũhĩrĩga wa Gadi, ngiri mĩrongo ĩna na ĩtano na magana matandatũ na mĩrongo ĩtano. Ariũ a Dani kũringana na nyũmba ciao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, othe arĩa maathiiaga mbaara-inĩ, mũigana wao kuuma mũhĩrĩga wa Dani, warĩ ngiri mĩrongo ĩtandatũ na igĩrĩ na magana mũgwanja. Ariũ a Asheri kũringana na ũrũmwe wa nyũmba ciao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, mũndũ wothe ũrĩa woimaga thĩinĩ wa hinya, ũtarĩri wao kuuma mũhĩrĩga wa Asheri, ngiri mĩrongo ĩna na ĩmwe na magana matano. Ariũ a Nafutali kũringana na nyũmba ciao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, arĩa othe mangĩũma mbaara-inĩ, mũigana wao kuuma mũhĩrĩga wa Nafutali warĩ ngiri mĩrongo ĩtano na ĩtatũ na magana mana. Ũyũ nĩguo ũtarĩ ũrĩa watarirwo nĩ Musa na Aroni na atongoria a

Isiraeli, andũ ikũmi na eerĩ, mũndũ ũmwe kuuma mũhĩrĩga o ũmwe, kũringana na mĩhĩrĩga ya nyũmba cia mbarĩ ciao. Nayo gũkĩgĩa kwarĩ itarania rĩothe rĩa ariũ a Isiraeli hamwe na hinya wao kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, mũndũ wothe ũrĩa woimaga gũthiĩ kũrũa mbaara thĩinĩ wa Isiraeli magana matandatũ ngiri na ngiri ithatũ na magana matano na mĩrongo ĩtano. No rĩrĩ, Alawii kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa nyũmba cia maithe mao matiataranĩirio hamwe na ariũ a Isiraeli. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, ona, mũhĩrĩga wa Lawi ndũkaũtara hamwe, na mũigana wao ndũkaũoe, gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli. Na wee ũthuurie Alawii igũrũ rĩa hema ya ũira, na igũrũ rĩa indo ciothe ciayo, na igũrũ rĩa indo ciothe iria irĩ thĩinĩ wayo. Nĩo makakuua hema ĩyo na indo ciayo ciothe, na nĩo magatungata thĩinĩ wayo, na nĩmakaamba hema mũthiũrũrũ-inĩ wa hema ĩyo. Na rĩrĩa hema ĩkũrutwo, Alawii nĩo makamĩharũra, na rĩrĩa hema ĩkũhaandwo, nĩo makamĩhaanda, na mũgeni ũrĩa ũngĩkuhĩrĩria nĩakue. Nao nĩmagaamba ariũ a Isiraeli, o mũndũ thĩinĩ wa mũhari wake mwene, na o mũndũ kũringana na ũtongoria wake mwene, marĩ na hinya wao. Alawii nĩmagĩage hema gũthiũrũrũria hema ya Ũira, na gũtikagĩa na mehia thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli. Na Alawii ene nĩmakarangĩra ũrangĩri wa hema ya ũira. Nacio ciana cia Isiraeli igĩĩka kũringana na indo ciothe iria Mwathani aathire Musa na Aroni, ũguo noguo mekire.

2

Nake Mwathani akĩaria na Musa na Haruni, akiuga, mũndũ akĩnyiitĩrĩra wake kũringana na gĩkundi, kũringana na bendera, kũringana na nyũmba cia maithe mao, nĩmakĩambe ariũ a Isiraeli mbaara-inĩ; mathiũrũrũkĩrie hema ya ũira nĩmakĩambe ariũ a Isiraeli. Nao arĩa maambaga hema mbere kũringana na mwena wa irathĩro, nĩ mũhari wa kambĩ ya Juda hamwe na hinya wao, na mũthamaki wa ariũ a Juda nĩ Naashoni mũrũ wa Aminadabu. Hinya wake arĩa maatarĩtwo, nĩ ngiri mĩrongo mũgwanja na inya, na magana matandatũ. Na arĩa maambaga handu hakuhĩ na mũhĩrĩga wa Isakaru, na mũthamaki wa ariũ a Isakaru, Nathanaeli mũrũ wa Sogaru. Hinya wake arĩa maatharĩtio, mĩrongo ĩna na ĩtano ngiri na magana mana. Na arĩa maambaga hau hakuhĩ na mũhĩrĩga wa Zebuluni, na mũthamaki wa ariũ a Zebuluni, Eliabu mũrũ wa Heloni. Hinya wake arĩa maatarirwo maarĩ ngiri mĩrongo ĩtano na mũgwanja, na magana mana. Othe arĩa mathuurĩtwo kuuma kambĩ-inĩ ya Juda, igana mĩrongo ĩnana ngiri na ngiri ithathatu na magana mana, hamwe na hinya wao, nĩmakoimagara mbere. Mbũtũ cia ita cia kambĩ ya Rubeni, mwena wa gũthini, na hinya wao, na mũthamaki wa ariũ a Rubeni nĩ Elizuru mũrũ wa Shediuru. Hinya wake arĩa maatarirwo maarĩ ngiri mĩrongo ĩna na itandatũ, na magana matano. Na arĩa maambaga hĩndĩ makuhĩrĩirie wake wa mũhĩrĩga wa Simeoni, na mũthamaki wa ariũ a Simeoni, Salamieli mũrũ wa Sourisadai. Hinya wake arĩa maatharĩtio, kenda na mĩrongo ĩtano ngiri na magana matatũ. Na arĩa maambaga mũrũgamo-inĩ wake maarĩ mũhĩrĩga wa Gadi, na mũthamaki wa ariũ a Gadi aarĩ Elisafu mũrũ wa Ragueli. Hinya wake arĩa maatarirwo maarĩ ngiri mĩrongo ĩna

na ithano, na magana matandatũ na mĩrongo ĩtano. Andũ othe arĩa maathuuritwo kambii-inĩ kwa Rubeni, igana mĩrongo ĩtano na ĩmwe ngiri na magana mana na mĩrongo ĩtano, hamwe na hinya wao, nĩo a keeri makoimagara. Na hema ya ũira nĩĩkuuo, na kambĩ ya Alawii gatagatĩ wa kambĩ. O ta ũrĩa makamba, noguo makuuma, o mũndũ akĩnyiitĩte handũ hake kũringana na ũtongoria. Tágima ya kambí ya Efiraimu kũringana na iria hamwe na hinya wao, na mũthamaki wa ariũ a Efiraimu, Elishama mũrũ wa Amihudu. Hinya yake arĩa maatharĩtio, mĩrongo ĩna ngiri na magana matano. Na arĩa maambaga hau hakuhĩ na mũhĩrĩga wa Manase, na mũthamaki wa ariũ a Manase, Gamalieli mũrũ wa Phadassur. Hinya wake arĩa maatarirwo maarĩ ngiri mĩrongo ĩtatũ na igiri, na magana meerĩ. Na arĩa maambaga hĩgũrũrũ-inĩ hariũ mũrũgamo wa Benjamini, na mũthamaki wa ariũ a Benjamini, Abidani mũrũ wa Gideoni. Hinya wake arĩa maatarĩtwo, mĩrongo ĩtatũ na ithano ngiri na magana mana. Andũ othe marĩ athimĩtwo a kambĩ ya Efiraimu, igana ngiri na ngiri inyanya na igana, hamwe na hinya wao, nĩo a gatatũ makoimagara. Gĩkundi kĩa kambĩ ya Dani kũrĩ mwena wa gathigathini na hinya wao, na mũthamaki wa ariũ a Dani, Ahiezeri mũrũ wa Amishadai. Hinya wake arĩa maatarirwo maarĩ ngiri mĩrongo ĩtandatũ na igiri, na magana mũgwanja. Na arĩa maambaga mwena-inĩ wake nĩ mũhĩrĩga wa Asheri, na mũthamaki wa ariũ a Asheri nĩ Fagieli mũrũ wa Ekirani. Hinya wake arĩa maatarirwo maarĩ ngiri mĩrongo ĩna na ĩmwe, na magana matano. Na arĩa maambaga handu mariganĩtie na mũhĩrĩga wa Nafutali, na mũthamaki wa ariũ a Nafutali, Ahira mũrũ wa Enani. Hinya wake arĩa

maatharĩirio, ngiri mĩrongo ĩtano na ithatũ na magana mana. Othe arĩa maatarĩtwo kambĩ-inĩ ya Dani, igana rĩmwe na mĩrongo ĩtano na mũgwanja ngiri na magana matandatũ; nĩo makauma ma kũrĩkĩrĩria kũringana na mĩhari yao. Ũyũ nĩguo ũtarĩ wa ariũ a Isiraeli kũringana na nyũmba cia maithe mao, ũtarĩ wothe wa kambĩ hamwe na hinya ciao, magana matandatũ ngiri na ngiri ithatũ magana matano na mĩrongo ĩtano. No Alawii matiataranĩirio hamwe na o, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Nao mekĩire ariũ a Isiraeli mothe marĩa maathĩtwo nĩ Mwathani kũrĩ Musa, ũguo makĩamba kũringana na mĩhari yao, na ũguo makĩambĩrĩria rũgendo o mũndũ marĩ hakuhĩ kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao.

3

Na ici nĩ njiaro cia Aroni na Musa, mũthenya ũrĩa Mwathani aarĩirie Musa kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai. Nacio ici nĩ marĩĩtwa ma ariũ a Harũni, irigithathi Nadabu, na Abihu, Eleazaru, na Ithamaru. Ici nĩcio marĩĩtwa ma ariũ a Harũni, athĩnjĩri-Ngai arĩa mahakĩtwo maguta, arĩa maahingirio moko mao nĩguo matungate ta athĩnjĩri-Ngai. Nake Nadabu na Abihu makuire mbere ya Mwathani, makĩrehaga mwaki wa kũngĩ mbere ya Mwathani, werũ-inĩ wa Sinai, na ciana matiagĩire nacio; nake Eleazaru na Ithamaru marutire wĩra wa ũthĩnjĩri-Ngai hamwe na Harũni ithe wao. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, oya mũhĩrĩga wa Lawi, na nĩũkamĩrũgamia mbere ya Harũni

mũthĩnjĩri-Ngai, na nĩmagatungatĩra we, na nĩmakarangĩra mĩrangĩro yake, na mĩrangĩro ya ariũ a Isiraeli mbere ya hema ya ũira, kũruta mĩrimo ya hema. Nao nĩmakamenyerera indo ciothe cia hema ya ũira, na arangĩri a ariũ a Isiraeli kũringana na mĩrimo yothe ya hema. Nawe nĩũkaheana Alawii kũrĩ Harũni, na kũrĩ ariũ ake athĩnjĩri-Ngai; nĩmaheanĩtwo marĩ kĩheo kũrĩ niĩ kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli. Na Aroni na ariũ ake ũkaamathuurĩra igũrũ rĩa hema ya ũira, na nĩmakarangĩra ũthĩnjĩri-Ngai wao, na indo ciothe iria cia kĩgongona, na thĩinĩ wa gĩtambaya kĩa gũcuurania, na mũndũ wa kũngĩ ũrĩa ũkũhutia nĩagakua. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, na rora niĩ nĩnjoyete Alawii kuuma gatagatĩ-inĩ ka ariũ a Isiraeli handũ ha irigithathi rĩothe rĩa kũhingũra nda kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli; makũũri mao makaagĩa, na Alawii makaagĩa akwa. Kũrĩ niĩ nĩgũkorwo irigithathi ciothe nĩ ciakwa, mũthenya ũrĩa ndahũũrire irigithathi ciothe bũrũri wa Misiri, ndaamũrire irigithathi ciothe thĩinĩ wa Isiraeli, kuuma harĩ mũndũ nginya harĩ nyamũ, nĩmagaatuĩka akwa, niĩ Mwathani. Na Mwathani akĩaria na Musa kũu werũ-inĩ wa Sinai, akiuga atĩrĩ, tara ariũ a Lawi kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mĩhĩrĩga yao; arũme othe kuuma mweri ũmwe na makĩria, mũmatare. Na makĩmathuura Musa na Aroni nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani, o ta ũrĩa Mwathani aamaathĩte. Nao aya nĩo maarĩ ariũ a Levi kũringana na marĩĩtwa mao: Gerishoni, Kohathu, na Merari. Nacio ici nĩcio marĩĩtwa ma ariũ a Gedisoni kũringana na mĩhĩrĩga yao, Lobeni na Shimei. Nao ariũ a Kaathu kũringana na mĩhĩrĩga yao, nĩo Amuramu na Isahara, Heburoni na Uzieli. Na ariũ a Merari kũringana na

mĩhĩrĩga yao, Mooli na Mushi, acio nĩo mĩhĩrĩga ya Alawii kũringana na nyũmba cia maithe mao. Harĩ Gershon kwarĩ na andũ a Lobeni, na andũ a Shimei; aya nĩo mĩhĩrĩga ya Gershon. Ũtarania wao kũringana na mũigana wa arũme othe kuuma mweri ũmwe na igũrũ, ũtarania wao warĩ ngiri mũgwanja na magana matano. Nao ariũ a Gerishoni nĩmakaamba na thuutha wa hema hakuhĩ na iria. Nake mũthamaki wa nyũmba ya mĩhĩrĩga ya andũ a Gershon aarĩ Elisaph mũrũ wa Dael. Na wĩra wa ariũ a Gerishoni thĩinĩ wa hema ya ũira, hema na kĩhumbĩri, na kĩhumbĩri kĩa mũrango wa hema ya ũira, na itambaya cia nja, na gĩtambaya kĩa kĩhingo kĩa nja ĩrĩa ĩrĩ igũrũ wa hema, na matigari mothe ma mawĩra make. Harĩ Kaathu, andũ a Amuramu ũmwe, na andũ a Isahara ũmwe, na andũ a Heburoni ũmwe, na andũ a Uzieli ũmwe; aya nĩo andũ a Kaathu, kũringana na mũigana. Arũme othe kuuma mweri ũmwe na igũrũ, ngiri inyanya na magana matandatũ, nĩmarangagĩra indo iria theru. Andũ a ariũ a Kaathu nĩmakamba hema mwena-inĩ wa gũthini. Na mũtongoria wa nyũmba ya maithe ma andũ a Kaathu aarĩ Elizafani mũrũ wa Uzieli. Nao ũrangĩri wao nĩ ithandũkũ, na metha, na mũtĩ wa matawa, na igongona, na indo cia handũ-harĩa-hatheru iria ciothe marutaga wĩra nacio, na kĩhumbĩri, na mĩrimo yao yothe. Nake mũtongoria wa atongoria a Alawii, Eleazaru mũrũ wa Aroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, nĩathuurĩtwo kũrangĩra arangĩri a indo iria theru. Kũrĩ Merari kwarĩ na andũ a Mooli, na andũ a Mushi; aya nĩo mĩhĩrĩga ya Merari. Ũtarĩ wao kũringana na mũigana, arũme othe kuuma mweri ũmwe na igũrũ, maarĩ ngiri ithathatũ na mĩrongo ĩtano. Nake mũtongoria wa nyũmba ya maithe ma andũ a Merari,

Zurieli mũrũ wa Abihaili, nĩmakaamba hema mwena wa gathigathini. Ũtarania wa arangĩri a ariũ a Merari, mĩtwe ya hema, na mĩgĩĩko yayo, na itugĩ ciayo, na itina ciayo, na indo ciothe ciao, na mĩrimo yao, na itugĩ cia nja mũthiũrũrũ, na itina ciao, na higĩ, na mĩkanda yao. Acio maigaga kũringana na ũthiũ wa hema ya ũira kuuma mwena wa irathĩro, Musa na Aroni na ariũ ake, marangĩra arangĩri a kĩrĩa kĩamũre nĩ ũndũ wa arangĩri a ariũ a Isiraeli, na mũgeni ũrĩa ũkũhutia, nĩagakua. Ũtarĩ wothe wa Alawii, arĩa Musa na Harũni mataranĩirie nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani kũringana na mĩhĩrĩga yao, arũme othe kuuma mweri ũmwe na igũrũ, nĩ ngiri mĩrongo ĩĩrĩ na igĩrĩ. Nake Mwathani akĩĩra Musa, akiuga atĩrĩ, tara ciana ciothe cia irigithathi cia arũme cia ariũ a Isiraeli kuuma mweri ũmwe na igũrũ, na mũoe mũigana wacio na marĩĩtwa mao. Na nĩũkoya Alawii kũrĩ niĩ, niĩ Mwathani, handũ ha arĩa othe a irigithathi a ariũ a Isiraeli, na mahiũ ma Alawii handũ ha arĩa othe a irigithathi thĩinĩ wa mahiũ ma ariũ a Isiraeli. Na Musa nĩatembereirwo o ta ũrĩa Mwathani aathanire ciana ciothe cia irigithathi thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli. Na arume othe a irigithathi magĩtarwo na marĩĩtwa kuuma mweri ũmwe wa kũciarwo na makĩria, nao maarĩ ngiri mĩrongo ĩĩrĩ na igĩrĩ, na magana meerĩ na mĩrongo mũgwanja na ithatũ. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, oya Alawii handũ ha ariũ othe a irigithathi a Isiraeli, na mahiũ ma Alawii handũ ha mahiũ mao, nao Alawii magaatuĩka akwa; niĩ nĩ niĩ Mwathani. Na ũhoro wa gũkũũra andũ arĩa maarĩ atatu na mĩrongo mũgwanja na magana meerĩ arĩa maingĩhĩte gũkĩra Alawii kuuma kũrĩ ciana cia ngarũrũ cia ariũ a Isiraeli; Na nĩũkoya cekeri ithano kũringana na mũtwe,

kũringana na didiraki ĩrĩa theru nĩũkoya, oboli mĩrongo ĩĩrĩ cia cekeri ĩmwe. Nawe nĩũkaheana betha kũrĩ Harũni na ariũ ake, ũkũũri wa arĩa maingĩhĩte gatagatĩ-inĩ kao. Nake Musa akĩoya betha ya ũkũũri wa arĩa maingĩhĩte gũkũũrwo nĩ Alawii. Kuuma kũrĩ marigithathi ma ariũ a Isiraeli, nĩooire betha, ngiri ĩmwe magana matatũ na mĩrongo ĩtandatũ na ĩtano cia cikera, kũringana na gĩkera kĩrĩa kĩamũre. Nake Musa akĩheana mbeeca cia gũkũũra cia arĩa maingĩhĩte kũrĩ Harũni na ariũ ake, kũringana na mũgambo wa Mwathani, o ta ũrĩa Mwathani aathĩte Musa.

4

Nake Mwathani akĩaria na Musa na Aroni, akiuga, oya mũigana wa ariũ a Kohathu kuuma gatagatĩ ka ariũ a Lawi, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano na igũrũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano, othe ũrĩa ũratoonya gũtungata, gwĩka mawĩra mothe thĩinĩ wa hema ya ũira. Na ici nĩmo mawira ma ariũ a Koathi thĩinĩ wa hema ya ũira, kĩndũ kĩrĩa kĩamũre gĩa indo iria nyamũre. Nake Harũni na ariũ ake nĩmagatoonya, rĩrĩa kambĩ ĩkaamakarwo, nao nĩmakeheria gĩtambaya kĩa gũcuurio kĩrĩa kĩhumbagĩra, na mahumbĩre ithandũkũ rĩa ũira narĩo, na maigĩrĩre igũrũ rĩarĩo gĩhumbĩri kĩa rũũa rwa bururu, na maigĩrĩre igũrũ rĩarĩo nguo yothe ya bururu kuuma igũrũ, na manyũmbĩre mĩtĩ ya gũkuua. Na igũrũ rĩa metha ĩrĩa ĩigĩtwo mbere, nĩmakaigĩrĩra igũrũ rĩayo nguo ya rangi wa ndathi

mũtheri, na mbakũri, na indo cia gũcinĩra ũbumba, na ikombe, na mbakũri cia maruta ma kũnyuuo kũrĩa aita maruta, na mĩgate ĩrĩa hĩndĩ ciothe ĩrĩkoragwo igũrũ rĩayo. Na nĩmakaigĩrĩra igũrũ rĩayo nguo ya rangi wa gakarakũ, na nĩmakahuumbĩra na kĩhumbĩri kĩa rũũa rwa rangi wa bururu, na nĩmakatoonyia thĩinĩ wayo mĩtĩ ya gũkuua. Nao nĩmakoya nguo ya bururu, na mahumbĩre mũtĩ wa matawa ũrĩa ũheaga ũtheri, na matawa maguo, na ndibei ciaguo, na indo cia gũitithia ciaguo, na indo ciothe cia maguta iria marathondekagĩra nacio. Na nĩmagatĩkĩra kĩo, na indo ciothe ciakĩo, thĩinĩ wa kĩhumbĩri kĩa rũũa kĩa bururu, na nĩmakaigĩrĩra kĩo igũrũ wa mĩtĩ ya gũkuua. Nao igũrũ rĩa kĩgongona kĩrĩa kĩa thahabu nĩmakahumbĩra nguo ya bururu, na nĩmakahumbĩra kĩo na kĩhumbĩri kĩa rũũa rwa bururu, na nĩmagatoonyia mĩtĩ ya gũkuua yakĩo. Nao nĩmakooya indo ciothe cia wĩra cia ũtungata iria marutaga wĩra nacio thĩinĩ wao kũndũ-inĩ kũrĩa gũtheru, na nĩmaciikia thĩinĩ wa nguo ya bururu, na nĩmahumbĩra icio na kĩhumbĩri kĩa rũũa kĩa bururu, na nĩmaciigĩrĩra igũrũ wa mĩtĩ ya gũkuua. Nake kĩhumbĩri nĩagaĩkĩra igũrũ rĩa kĩgongona, na nĩmakahumbĩra igũrũ rĩakĩo nguo ya rangi wa ndathi yothe. Nao nĩmakehitha igũrũ rĩaguo indo ciothe iria matungataga nacio igũrũ rĩaguo thĩinĩ wacio, na indo cia mwaki, na ndũũmo cia nyama, na mbakũri, na kĩhumbĩri, na indo ciothe cia kĩgongona; na nĩmakehitha igũrũ rĩaguo kĩhumbĩri kĩa rũũa kĩa bururu, na nĩmatoonyia mĩtĩ yaguo ya gũkuua; na nĩmakooya nguo ya ndathi, na mahumbĩre karĩa ka gwĩthamba na gĩtina kĩaguo, na makatoonyia thĩinĩ wa kĩhumbĩri kĩa rũũa kĩa bururu, na makehithe igũrũ rĩa mĩtĩ ya gũkuua, na Harũni na

ariũ ake nĩmakarĩkia, makĩhumbĩra indo iria theru, na indo ciothe iria theru, rĩrĩa makuuanĩria kambĩ; na thuutha wa maũndũ macio ariũ a Kohathu nĩmagatoonya gũkuua, na matikaahutia indo iria theru, nĩguo matigakue; maũndũ macio nĩmo ariũ a Kohathu makakuua thĩinĩ wa hema ya ũira. Mũrori Eleazar mũriũ wa Aaron ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, maguta ma ũtheri, na ũbumba wa mũthemba, na igongona rĩa o mũthenya, na maguta ma gũitĩrĩria, ũrori wa hema yothe, na indo ciothe irĩ thĩinĩ wayo handũ-harĩa-hatheru, mawĩra-inĩ mothe. Nake Mwathani akĩaria na Musa na Aroni, akiuga atĩrĩ, Mũtikananiine andũ a mũhĩrĩga wa Kohathu kuuma gatagatĩ ka Alawii. Ũndũ ũyũ ĩkai kũrĩ o, na nĩmagatũũra muoyo na matikaagua, rĩrĩa makuhĩrĩria indo iria theru cia indo iria theru; Harũni na ariũ ake nĩmokuhĩrĩrie, na nĩmakamaiga o ũmwe kũringana na wĩra wake, na matikanatoonye kuona o rĩmwe indo iria theru, na nĩmagakua. Nake Mwathani akĩaria kũrĩ Musa, akiuga, oya kĩambĩrĩria kĩa ariũ a Gerishoni, na aya kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kuuma mĩaka ĩtano na mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano matara o, mũndũ wothe ũrĩa ũratoonya gũtungata, gwĩka mawĩra make thĩinĩ wa hema ya ũira. Ũyũ nĩguo wĩra wa andũ a Gerishoni, gũtungata na gũkuua. Na nĩmakooya nguo cia hema, na hema ya ũira, na kĩhumbĩri kĩayo, na kĩhumbĩri kĩrĩa gĩa rangi wa bururu kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩayo, na kĩhumbĩri kĩa mũrango wa hema ya ũira, na itambaya cia nja, iria irĩ hema-inĩ ya ũira, na iria ingĩ, na indo ciothe cia wĩra iria matungataga nacio nĩmakaciĩka. Kũringana na kanua ka Haruni na ariũ ake nĩguo ũtungata wa ariũ a Gerishoni ũgaatuĩka kũringana na mĩtungata yao yothe,

na kũringana na mawĩra mao mothe, na nĩũkamarora kuuma rĩĩtwa indo ciothe iria ihaarĩirio nĩo. Ũyũ nĩguo wĩra wa ariũ a Gerishoni thĩinĩ wa hema ya ũira, na ũrangĩri wao ũrĩ moko-inĩ ma Ithamaru mũrũ wa Harũni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai. Ariũ a Merari kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, mũmatare, kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano na igũrũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano mũmatare, mũndũ wothe ũrĩa ũratoonya gũtungata mawĩra ma hema ya ũira. Nacio ici nĩ mawatho ma indo iria ikuoywo nĩo kũringana na mĩrimo yao yothe thĩinĩ wa hema ya ũira: mĩtwe ya hema, na mĩgĩĩko, na itugĩ ciayo, na itina ciayo, na kĩhumbĩri, na itina ciao, na itugĩ ciao, na kĩhumbĩri kĩa mũrango wa hema, na itugĩ cia nja mũthiũrũrũ, na itina ciao, na itugĩ cia gĩtambaya kĩa kĩhingo kĩa nja, na itina ciao, na higĩ ciao, na mĩhĩndo yao, na indo ciao ciothe, na wĩra wao wothe; kuuma marĩĩtwa mũmatare, na indo ciothe cia ũrangĩri wa indo iria ikuoywo nĩo. Ũyũ nĩguo wĩra wa andũ a ariũ a Merari mawĩra-inĩ mao mothe thĩinĩ wa hema ya ũira ũrĩa ũrĩ guoko-inĩ kwa Ithamar mũriũ wa Aroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai. Nake Musa na Haruni na atongoria a Isiraeli maatharirie ariũ a Kohathu kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano na igũrũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano, othe arĩa matoonyaga gũtungata na gwĩka wĩra thĩinĩ wa hema ya ũira. Nayo ũtarĩ wao kũringana na mĩhĩrĩga yao warĩ ngiri igĩrĩ, magana mũgwanja na mĩrongo ĩtano. Ũyũ nĩguo ũtarĩ wa andũ a Kaathu, arĩa othe maratungataga thĩinĩ wa hema ya ũira, o ta ũrĩa Musa na Harũni mataranĩirie nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani, na guoko-inĩ kwa Musa. Nao ariũ a Gershon

nĩmatarirwo kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kuuma mĩaka ĩtano na mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano, o wothe ũrĩa watoonyaga gũtungata na gwĩka mawĩra thĩinĩ wa hema ya ũira. Na gũkĩhana kũrĩ tarĩ ya andũ wao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia mbarĩ yao, ngiri igĩrĩ magana matandatũ mĩrongo ĩtatũ. Ĩno nĩyo ũtarĩ wa andũ a ariũ a Gershon, othe arĩa maratungataga thĩinĩ wa hema ya ũira, arĩa Moses na Aaron maaratarire nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani, na guoko kwa Moses. Nao andũ a ariũ a Merari nĩmatarirwo kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano na igũrũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano, o ũrĩa wothe watonyaga gũtungata wĩra wa hema ya ũira. Nayo itarĩ rĩao rĩkĩgĩa kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, ngiri ithatũ na magana meerĩ. Ĩno nĩyo ũtarĩ wa andũ a ariũ a Merari, arĩa maatarirwo nĩ Musa na Aroni nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani, guoko-inĩ kwa Musa. Othe arĩa maatarĩtwo, arĩa Musa na Harũni na atongoria a Isiraeli maatarire Alawii, kũringana na mĩhĩrĩga na kũringana na nyũmba cia maithe mao, kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano na igũrũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano, o ũrĩa wothe watonyaga wĩra-inĩ wa mawĩra, na mawĩra marĩa makuuagwo thĩinĩ wa hema ya ũira. Nao magĩtuĩka arĩa matarĩtwo ngiri inyanya, magana matano na mirongo ĩnana. Nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani nĩathakaririe o ũmwe wao na guoko kwa Musa, mũndũ mũrũme kũringana na mũndũ mũrũme igũrũ rĩa mawĩra mao, na igũrũ rĩa ũrĩa maoya o ene, na nĩmatarirwo, o ta ũrĩa Mwathani

aathire Musa.

5

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, atha ariũ a Isiraeli, na nĩmatũme moime kambĩ-inĩ andũ othe arĩa marĩ na mangũ, na andũ othe arĩa marĩ na ũitĩki, na andũ othe arĩa matarĩ atheru igũrũ rĩa roho. Kuuma harĩ mũndũ mũrũme nginya harĩ mũndũ-wa-nja, matũmei mathiĩ nja ya kambĩ, na matigathaahia kambĩ ciao, iria niĩ ndũũraga thĩinĩ wacio. Nao magĩĩka ũguo ariũ a Isiraeli, na makĩmatũma nja ya kambĩ, o ta ũrĩa Mwathani aarĩirie Musa, ũguo magĩĩka ariũ a Isiraeli. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, aria ciana cia Isiraeli, ũkiuga, mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja, ũrĩa ũngĩĩka kuuma mehia-inĩ mothe ma andũ, na akirikana akirikane na roho ũcio ũhĩtie, nĩakoimbũra mehia ĩrĩa eekire, na nĩagacookia ihĩtia rĩu, mũigana, na gĩcunjĩ kĩa ĩtano kĩake nĩagacongereria igũrũ rĩakĩo, na nĩagacookia kũrĩ ũrĩa ehĩirie harĩ we. Kũngĩkorwo gũtirĩ mũndũ mũrĩhĩria harĩ mũndũ ũcio, nĩguo kũmũhe ihĩtia rĩake, ihĩtia rĩrĩa rĩkũheanwo kũrĩ Mwathani, gũgaatuĩka kwa mũthĩnjĩri-Ngai, tiga ndũrũme ya kũhoroheria, ĩrĩa akaahoroheria nayo harĩ we ũhoro wake. Nacio maciaro mothe, maciaro ma mbere kũringana na indo ciothe iria iramũrĩtwo thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli, indo ciothe iria mangĩrehe kũrĩ Mwathani, igaatuĩka cia mũthĩnjĩri-Ngai ũcio we mwene; Na indo iria nyamũre cia o mũndũ, igaatuĩka ciake we mwene; na mũndũ mũrũme, ũrĩa angĩhe mũthĩnjĩri-Ngai, igaatuĩka ciake

we mwene. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, aria ciana cia Isiraeli, na ũmeere atĩrĩ, mũndũ o mũndũ angĩkorwo mũtumia wake nĩagarũrũkĩte, na amũnyaririe amũtharie, na mũndũ ũmwe akomete nake ũrĩrĩ wa mbegu, na ũndũ ũcio ũhithe kuuma maitho-inĩ ma mũthuuriwe, na ehithe, nake nĩathaahĩtio, na gũtiarĩ mũira hamwe nake, na we mwene ndaakorirwo, na roho wa ũiru ũmũkore, na arĩ na ũiru harĩ mũtumia wake, nake nĩathaahĩtio, kana roho wa ũiru ũmũkore, na arĩ na ũiru harĩ mũtumia wake, nake ndathaahĩtio, na mũndũ ũcio nĩakatwara mũtumia wake kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai, na akarehera kĩheo nĩ ũndũ wake, gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa efa ũmũtu wa cairi; ndakamĩitĩrĩria maguta igũrũ rĩaguo, kana aĩkĩre ũbumba igũrũ rĩaguo; nĩgũkorwo nĩ igongona rĩa ũiru, igongona rĩa kĩririkano, rĩkĩririkanagia mehia. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakarehe ĩyo, na nĩakamĩrũgamia mbere ya Mwathani. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakoya maaĩ matheru ma muoyo thĩinĩ wa ndigithũ ya rĩũmba, na rũkũngũ rwa thĩ ĩrĩa ĩrĩ igũrũ wa thĩ ya hema ya ũira, nake mũthĩnjĩri-Ngai aakorwo nĩakuuĩte, nĩagateo thĩinĩ wa maaĩ macio. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakarũgamia mũndũ-wa-nja mbere ya Mwathani, na nĩakaguũria mũtwe wa mũndũ-wa-nja, na nĩakahe igũrũ rĩa moko make igongona rĩa ũririkano, igongona rĩa ũiru, no guoko-inĩ kwa mũthĩnjĩri-Ngai gũgaakorwo na maaĩ ma kũrũithia ma kĩrumi kĩu. Na nĩagatũma ehĩte ĩyo mũthĩnjĩri-Ngai, na nĩakeerĩra mũndũ-wa-nja atĩrĩ, angĩkorwo gũtirĩ mũndũ akomete nawe, angĩkorwo ndũrĩ ũhĩtĩtie gũthaahio nĩ mũthuri waku mwene, ũkorwo ũtarĩ na ũũru kuuma kũrĩ maaĩ ma kũrũithia ma kũrumwo maya. Angĩkorwo wee ũhĩtĩtie ũrĩ na mũthuri, kana ũthaahĩtie, na

mũndũ ũmwe nĩaheete ũrĩrĩ wake thĩinĩ waku, tiga mũthuri waku; Na mũthĩnjĩri-Ngai nĩakehĩtithia mũndũ-wa-nja na mĩĩhĩtwa ya kĩrumi kĩu, na mũthĩnjĩri-Ngai nĩekwĩra mũndũ-wa-nja, Mwathani arotũma wee ũtuĩke kĩrumi na kĩĩranĩro gatagatĩ ka andũ aku, rĩrĩa Mwathani akaatũma kĩero gĩaku kĩgwe, na nda yaku ĩimbe. Na maaĩ maya marĩ na kĩrumi nĩmagaatoonya nda yaku nĩguo matũme nda yaku ĩimbe, na kĩero gĩaku kĩgwe, nake mũndũ-wa-nja nĩakoiga, kĩroikare ũguo, kĩroikare ũguo. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakaandĩka irumi icio thĩinĩ wa ibuku, na nĩakamĩtharia thĩinĩ wa maaĩ ma ũthithangi wa kũrumwo. Nake nĩakaheana mũndũ-wa-nja maaĩ ma kũrũithia marĩa marumĩtwo, na maaĩ macio marumĩtwo ma kũrũithia nĩmagatoonya thĩinĩ wake. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakuoya igongona rĩa ũiru kuuma guoko-inĩ kwa mũndũ-wa-nja, na nĩakehia igongona rĩu mbere ya Mwathani, na nĩakarĩrehere kĩgongona-inĩ. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakoya kĩndũ na guoko kuuma harĩ igongona kĩririkano kĩarĩo, na nĩakakĩrutĩra igũrũ wa kĩgongona, na thuutha wa ũguo. Maũndũ maya nĩmagatũma mũtumia ũcio anyue maaĩ. Na gũgaatuĩka angĩkorwo nĩ thaahie, na ũriganĩrwo ũhithe mũthuuriwe wake, na maaĩ ma kũrũithia marĩa marumĩtwo nĩmagatoonya thĩinĩ wake, na nĩagatimba nda, na kĩero gĩake nĩgĩkaagũa, na mũndũ-mũka ũcio nĩagatuĩka kĩrumi kũrĩ andũ ake. Kana angĩkorwo mũndũ-wa-nja ũcio ndathaahĩtio, na nĩ mũtheru, na ndarĩ na ũũru, nĩagaciarithia mbegũ. Ũyũ nĩguo watho wa ũiru, rĩrĩa mũndũ-wa-nja ũrĩ na mũthuri akarema, na athaahio. Kana mũndũ ũrĩa angĩkorwo roho wa ũiru ũmũkora, na aiguĩre mũtumia wake ũiru, na arũgamie mũtumia wake mbere ya Mwathani, na mũthĩnjĩri-

Ngai amwĩkĩre maũndũ mothe ma watho ũyũ, na mũndũ ũcio akorwo atarĩ na mahĩtia kuuma mehia-inĩ; na mũtumia ũcio nĩakamũkĩra mehia make.

6

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, arĩria ciana cia Isiraeli, na ũmeere atĩrĩ, mũndũ mũrũme kana mũndũ mũka, ũrĩa ũngĩĩhĩta mwĩhĩtwa mũnene wa kwĩamũra ũtheru harĩ Mwathani, kuuma ndibei na kĩnyunyũ kĩrĩa kĩrũmu nĩegetheria; na thiki ya ndibei na thiki ya kĩnyunyũ kĩrĩa kĩrũmu ndakanyua; na indo ciothe iria cirutĩtwo kuuma thabibũ ndakanyua; na thabibũ njerũ na thabibũ nyũmũ ndakarĩa matukũ mothe ma mwĩhĩtwa wake; kuuma indo ciothe iria cirutĩtwo kuuma mũthabibũ, ndibei kuuma makonde nginya mbegũ ndakarĩa matukũ mothe ma ũtheru; rũenji rũtigoke igũrũ rĩa mũtwe wake, nginya matukũ marĩkio, marĩa ehĩtĩire Mwathani; nĩagakorwo mũtheru akĩrera njuĩrĩ ya mũtwe matukũ mothe ma mwĩhĩtwa harĩ Mwathani; harĩ roho yothe ĩkuĩte ndagatoonya harĩ ithe na nyina, na harĩ mũrũ wa nyina na harĩ mwarĩ wa nyina, ndagethaahia nĩ ũndũ wao makua, tondũ mwĩhĩtwa wa Ngai wake ũrĩ igũrũ rĩake igũrũ rĩa mũtwe wake; Matukũ mothe ma mwĩhĩtwa wake nĩagakorwo mũtheru harĩ Mwathani. Angĩkorwo mũndũ akua igũrũ rĩake o rĩmwe, o hĩndĩ ĩyo mũtwe wa mwĩhĩtwa wake nĩagathaahio, na nĩakenja mũtwe wake mũthenya ũrĩa akaatherio, mũthenya wa mũgwanja nĩakenjwo. Na mũthenya wa kanana nĩakarehe

ndutura igĩrĩ, kana tũcui twĩrĩ twa ndutura kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai, mũrango-inĩ wa hema ya Ũira. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩageeka ĩmwe nĩ ũndũ wa mehia, na ĩmwe nĩ ũndũ wa iruta rĩa njino rĩothe; nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakamũhoroheria nĩ ũndũ wa ũrĩa eehĩirie nĩ ũndũ wa roho; nake nĩakamũtheria mũtwe wake mũthenya ũcio, ũrĩa aathereirio Mwathani, matukũ ma mwĩhĩtwa; nake nĩakarehera gatũrũme ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa mahĩtia; namo matukũ ma mbere magatuĩka matarĩ na ũndũ, tondũ mũtwe wa mwĩhĩtwa wake wathaahirio. Na ũyũ nĩ watho wa ũrĩa ũhoete, mũthenya ũrĩa akaahingia mĩthenya ya mwĩhĩtwa wake, nĩakarehe we mwene kũu mĩrango-inĩ ya hema ya ũira. Nake akarehera kĩheo gĩake Mwathani kaana ka mwaka ũmwe gatarĩ na kaũũgũ kamwe nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo rĩothe, na kaana ka mwaka ũmwe gatarĩ na kaũũgũ kamwe nĩ ũndũ wa mehia, na ndũrũme ĩmwe ĩtarĩ na kaũũgũ nĩ ũndũ wa kũhonokania, na gĩkabũ kĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia ya mũtu mũhinyu mĩgate ĩtukanĩtio na maguta, na tũmĩgate tũtarĩ na ndawa ya kũimbia tũhakĩtwo maguta, na igongona rĩao, na kĩndũ kĩao kĩa kũnyuuo. Nake mũthĩnjĩri-Ngai akarehera Mwathani, na akahĩnga ũhoro wa mehia make, na igongona rĩake rĩa gũcinwo biũ. Na ndũrũme ũcio nĩakaruta igongona rĩa ũhonokio kũrĩ Mwathani igũrũ wa gĩkabũ kĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, na mũthĩnjĩri-Ngai nĩakaruta igongona rĩake na kĩheo gĩake kĩa kũnyuuo. Nake nĩakenja mũndũ ũrĩa wĩhĩtĩte hau mĩrango-inĩ ya hema ya ũira mũtwe wa mwĩhĩtwa wake, na nĩakaigĩrĩra njuĩrĩ icio igũrũ rĩa mwaki ũrĩa ũrĩ rungu rwa igongona rĩa ũhonokio. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakoya guoko kũrĩa kũrugĩtwo kuuma harĩ ndũrũme, na

mũgate ũmwe ũtarĩ na ndawa ya kũimbia kuuma gĩkabũ-inĩ, na kenyũ kĩmwe gĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, nake nĩakahĩa moko-inĩ ma ũrĩa wĩhĩtĩte thuutha wa kwĩenjwo nĩwe mwĩhĩtĩre wake, nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakarehera indo icio iruta mbere ya Mwathani; nĩgũkorwo nĩgũtuĩka theru harĩ mũthĩnjĩri-Ngai hamwe na gĩthũri kĩa iruta rĩa kũinainwo, na hamwe na guoko kwa iruta rĩa kũneanwo; na thuutha wa maũndũ macio ũrĩa wĩhĩtĩte nĩakanyua ndibei. Ũyũ nĩ watho wa ũrĩa wĩhĩtĩte, ũrĩa angĩĩhĩta Mwathani kĩheo gĩake kũrĩ Mwathani ũhoro wa mwĩhĩtwa, tiga ũrĩa angĩona guoko gwake, kũringana na hinya wa mwĩhĩtwa wake, ũrĩa angĩĩhĩta kũringana na watho wa ũtheru. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, aria Harũni na ariũ ake, ũkiuga, ũguo nĩguo mũkaarathima ariũ a Isiraeli, mũkĩmeera atĩrĩ, Mwathani arokũrathima na akũgitagĩra. Mwathani arathime ũthiũ wake igũrũ rĩaku, na akũiguĩre tha. Mwathani aroya gĩthiithi kĩake igũrũ rĩaku, na akũhe thayũ. Nao nĩmekĩra rĩĩtwa rĩakwa ariũ a Isiraeli, na niĩ Mwathani nĩngũmarathima.

7

Nayo gũkĩhana mũthenya ũrĩa Musa aarĩkirie, nĩguo kũrũgamia hema, akĩmĩitĩrĩria maguta, na akĩmĩamũra, na indo ciothe cia yo, na kĩgongona, na indo ciothe cia kĩo, na akĩcitĩrĩria maguta, na akĩciamũra. Nao marehire atongoria a Isiraeli, ikumi na eerĩ atongoria a nyũmba cia maithe mao, aya nĩo atongoria a mĩhĩrĩga, aya nĩo arũgamĩte igũrũ rĩa ũrorania. Na marehire

kĩheo kĩao mbere ya Mwathani, ngaari ithathatu cia kũhumbĩrwo, na ndegwa ikũmi na igĩrĩ, ngaari kuuma kũrĩ aathani eerĩ, na njaũ kuuma kũrĩ o ũmwe, na marehire mbere ya hema. Nake Mwathani akĩĩra Musa, akiuga atĩrĩ, oya kuuma kũrĩ o, na igaatuĩka cia mĩruti ya wĩra wa hema ya ũira; na ũkaahe Alawii, o mũndũ kũringana na wĩra wake. Nake Musa aarĩkia kwoya ngaari na ndegwa, agĩciheana kũrĩ Alawii. Nake akĩhe ariũ a Gerishoni ngaari igĩrĩ na ndegwa inya kũringana na wĩra wao. Nake ngaari icio inya na ndegwa icio inyanya aciheire ariũ a Merari kũringana na mawĩra mao, na ũndũ wa Ithamari mũrũ wa Aroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai. Na ariũ a Kaathu ndaamaheire, tondũ indo cia wĩra wa ũtheru marĩ nacio, igũrũ rĩa ciande nĩmakacikuua. Na atongoria marehete iheo ciao nĩ ũndũ wa kũamũrwo kwa kĩgongona mũthenya ũrĩa aakĩitĩrĩirie maguta, na atongoria marehete iheo ciao mbere ya kĩgongona. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, mũthamaki ũmwe o mũthenya, mũthamaki o mũthenya, nĩmakarehera iheo ciao nĩ ũndũ wa kwamũrwo kwa kĩgongona. Na aarĩ ũrĩa warutaga kĩheo gĩake mũthenya wa mbere Nahashoni mũrũ wa Aminadabu, mũthamaki wa mũhĩrĩga wa Juda. Nake akĩrehe kĩheo gĩake, mbakũri ĩmwe ya betha, ũritũ wayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũri ĩmwe ya betha ya cekeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cekeri ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũngwa kĩmwe kĩa thahabu kĩa cekeri ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa iruta rĩa kũcinwo rĩothe, na thenge ĩmwe kuuma mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Nĩ ũndũ wa igongona rĩa

ũhonokio: ndegwa igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia ndigwa ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ithano. Kĩheo gĩkĩ kĩa Naasoni mũrũ wa Aminadabu. Mũthenya wa keerĩ, Nathanael mũrũ wa Sogar, mũthamaki wa mũhĩrĩga wa Issachar, arehire. Nake akĩrehe kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, ũritũ wayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cekeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cekeri ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũmbĩ kĩmwe kĩa thahabu ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa iruta rĩa kũcinwo rĩothe, na thenge ĩmwe kuuma mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Na nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhonokio ndamathia igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia njamba ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe tũthano, kĩheo gĩkĩ kĩa Nathanaeli mũrũ wa Sogari. Mũthenya wa ĩtatũ mũtongoria wa ariũ a Zebuluni, Eliabu mũrũ wa Heloni. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, ũritũ waguo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe; mbakũra ĩmwe ya betha, cekeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cekeri ĩrĩa theru; cierĩ icio ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona; Gĩcenco kĩmwe kĩa thahabu ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa iruta rĩa kũcinwo rĩothe, na thenge ĩmwe kuuma mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Nake thĩinĩ wa igongona rĩa ũhonokio ndegwa igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia ndigwa ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ithano, kĩheo gĩkĩ kĩa Eliabu mũrũ wa Heloni. Mũthenya-inĩ wa kana, mũtongoria wa ariũ a Rubeni, Elizuru mũrũ wa Shedeuru. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, ũritũ

waguo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe; mbakũra ĩmwe ya betha, cikeri mĩrongo mũgwanja kũringana na gĩkeri kĩrĩa gĩtheru; cierĩ icio ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona; Gĩtarũrũ kĩmwe kĩa thahabu ikũmi, kĩiyũrĩte ũbani. Njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa iruta rĩa kũcinwo rĩothe, na thenge ĩmwe kuuma mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Nacio nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhonokanio ndegwa igĩrĩ cia mũirĩtu, ndũrũme ithano, thenge ithano cia njamba, tũtũrũme tũthano twa mwaka ũmwe. Kĩheo gĩkĩ kĩa Elizuru mũrũ wa Shediuru. Mũthenya wa ĩtano, mũtongoria wa ariũ a Simeoni, Salamieli mũrũ wa Surisadai. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, ũritũ wayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cikera mĩrongo mũgwanja kũringana na cikera kĩrĩa kĩamũre, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩkombe kĩa gũcinĩra ũbumba kĩmwe kĩa thahabu ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba mũnene. Njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa iruta rĩa kũcinwo rĩothe, na thenge ĩmwe kuuma mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Na nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhonokio: moori igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia ndigwa ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ithano. Gĩkĩ nĩkĩo kĩheo kĩa Salamieli mũrũ wa Surisadai. Mũthenya wa gatandatũ, mũtongoria wa ariũ a Gadi, Eliasaph mũrũ wa Ragueli. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, ũritũ wayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cikeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cikeri ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũmbĩ kĩmwe kĩa thahabu ikũmi, kĩiyũrĩte

ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa iruta rĩa kũcinwo rĩothe, na thenge ĩmwe kuuma mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Nacio igongona rĩa ũhonokanio nĩ ndegwa igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia njamba ithano, na tũtũrũme twa mwaka ũmwe tũithano. Rĩu nĩrĩo kĩheo kĩa Elisafu mũrũ wa Ragueli. Mũthenya wa mũgwanja mwathi wa ariũ a Efiraimu, Elishama mũrũ wa Amihudu. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, mĩrigo yayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cikeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cikeri ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũhĩro kĩmwe kĩa thahabu kĩa cekeri ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa iruta rĩa kũcinwo rĩothe, na thenge ĩmwe kuuma mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Na nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhonokanio: ndegwa igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia njamba ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe tũithano. Kĩheo gĩkĩ kĩa Elishama mũrũ wa Ammihud. Mũthenya wa kanana, mũtongoria wa ariũ a Manase, Gamalieli mũrũ wa Phadasuri. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, mĩrigo yayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cikeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cikeri ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũhĩro kĩmwe gĩa thahabu kĩa cekeri ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe-inĩ, ndũrũme ĩmwe, gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa iruta rĩa gũcinwo rĩothe, na thenge ĩmwe ya njũũri nĩ ũndũ wa mehia; Na nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhooreri moori igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge ithano, tũtũrũme

twa mwaka ũmwe ithano; ũyũ nĩguo kĩheo kĩa Gamalieli mũrũ wa Pedazuru. Mũthenya wa kenda mwathi wa ariũ a Benjamini, Abidani mũrũ wa Gideoni. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, ũritũ waguo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe; mbakũra ĩmwe ya betha, cekeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cekeri ĩrĩa theru; cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona; Gĩcenco kĩmwe gĩa thahabu ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa iruta rĩa kũcinwo rĩothe, na thenge ĩmwe kuuma mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Na nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhonokio: moori igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia ndigwa ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ithano. Kĩheo gĩkĩ kĩa Abidani mũrũ wa Gideoni. Mũthenya wa ikũmi mũtongoria wa ariũ a Dani, Ahiezeri mũrũ wa Amishadai. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, ũritũ wayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cikeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cikeri ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũmbĩ kĩmwe kĩa thahabu ya ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa iruta rĩa kũcinwo rĩothe, na thenge ĩmwe kuuma mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhonokanio: ndamatha igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia njamba ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe tũithano. Kĩheo gĩkĩ kĩa Ahiezeri mũrũ wa Amishadai. Mũthenya wa ikũmi na ũmwe, mũthamaki wa ariũ a Asheri, Phagieli mũrũ wa Ekirani. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, mĩrigo yayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cikeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cikeri

ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũmbĩ kĩmwe kĩa thahabu ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, gatũrũme ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa iruta rĩa gũcinwo rĩothe, na thenge ĩmwe kuuma mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Nake kũrĩ igongona rĩa ũhonokio ndegwa igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia njamba ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe tũthano, kĩheo gĩkĩ kĩa Fagieli mũrũ wa Ekirani. Mũthenya wa ikũmi na ĩĩrĩ, mũtongoria wa ariũ a Nafutali, Ahira mũrũ wa Enani. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, mĩrigo yayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cekeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cekeri theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũhĩro kĩmwe kĩa thahabu kĩa cekeri ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa iruta rĩa kũcinwo rĩothe, na thenge ĩmwe kuuma mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Nake thĩinĩ wa igongona rĩa ũhonokio: moori igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia ngoima ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ithano. Kĩheo gĩkĩ kĩarĩ kĩa Ahira mũrũ wa Ainani. Ũyũ nĩguo kwamũrwo kwa kĩgongona mũthenya ũrĩa aakĩhakire kĩo, kuuma kũrĩ atongoria a ariũ a Isiraeli: mbakũri cia betha ikũmi na igĩrĩ, mbakũri cia betha ikũmi na igĩrĩ, ivĩĩa cia ũbumba cia thahabu ikũmi na igĩrĩ. Mĩrongo ĩtatũ na igana cikeri, mbakũra ĩmwe, na mĩrongo mũgwanja cikeri thaani ĩmwe; betha yothe ya indo, ngiri igiri na magana mana cikeri, cikeri, kũringana na cikeri theru. Vyombo vya gũcinĩra ũbani vya thahabu ikũmi na igĩrĩ iyũrĩte ũbani, thahabu yothe ya vyombo vya gũcinĩra ũbani yarĩ shekeli igana

na mĩrongo ĩĩrĩ cia thahabu. Ng'ombe ciothe cia igongona rĩa gũcinwo biũ, njaũ ikũmi na igĩrĩ, ndũrũme ikũmi na igĩrĩ, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na igĩrĩ, na magongona mao, na maruta mao ma kũnyuuo, na thenge cia mbũri ikũmi na igĩrĩ nĩ ũndũ wa mehia. Ng'ombe ciothe cia igongona rĩa kũhonokania, moori mĩrongo ĩĩrĩ na ĩna, ndũrũme mĩrongo ĩtandatũ, thenge cia njamba mĩrongo ĩtandatũ cia mwaka ũmwe, tũtũrũme mĩrongo ĩtandatũ twa mwaka ũmwe tũtarĩ na kaũũgũ. Ũyũ nĩguo warĩ mwamũro wa kĩgongona, thuutha wa kũiyũria moko make, na thuutha wa kũmũitĩrĩria maguta. Rĩrĩa Musa atoonyaga hema-inĩ ya Ũira nĩguo amwarĩrie, nĩaiguire mũgambo wa Mwathani ũkĩmwarĩria kuuma igũrũ rĩa gĩtĩ kĩa tha, kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩa ithandũkũ rĩa Ũira, gatagatĩ ka cherubi icio igĩrĩ, nake akĩmwarĩria.

8

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, aria na Haruni, na ũmwĩre, rĩrĩa ũgaahaanda matawa kuuma mwena-inĩ, kũringana na ũthiũ wa mũtĩ wa matawa, matawa mũgwanja nĩmakaheana ũtheri. Nake Harũni ekire ũguo; kuuma mwena ũmwe mbere ya mũtĩ wa matawa akĩakia matawa maguo, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa: Na ũyũ nĩguo mũthondeke wa mũtĩ wa matawa: ũkĩrũ, wa thahabu, rũhonge rwaguo, na mahũa maguo, ũkĩrũ wothe; kũringana na mũhianĩre ũrĩa Mwathani onirie Musa, ũguo nĩguo aekire mũtĩ wa matawa. Nake Mwathani akĩaria kũrĩ Musa akiuga, oya Alawii kuuma

gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli, na nĩũkamatheria. Na ũguo nĩguo ũgaameekera theria ya ũtheru wao, ũmaminjaminjĩrie maaĩ ma ũtheru, na rũũa nĩrũgooka igũrũ rĩa mwĩrĩ wao wothe, na nĩmagathambia nguo ciao, na nĩmagatuĩka atheru. Na nĩmakoya njaũ ĩmwe kuuma harĩ ng'ombe, na nĩ ũndũ wa ĩyo igongona rĩa mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta, na njaũ ya mwaka ũmwe kuuma harĩ ng'ombe ũkoya nĩ ũndũ wa mehia. Nĩũkarehera Alawii mbere ya hema ya ũira; na nĩũkacookanĩrĩria kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli; Na nĩũkarehera Alawii mbere ya Mwathani, na ariũ a Isiraeli nĩmakaigĩrĩra moko mao igũrũ rĩa Alawii; Na Harũni nĩakamũra Alawii marĩ kĩheo mbere ya Mwathani kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli; na nĩmagatuĩka nĩguo marutage mawĩra ma Mwathani. Acio na Alawii nĩmakaiganĩrĩra moko mao igũrũ wa mĩtwe ya njaũ icio, na nĩũgathondeka ĩmwe ĩtuĩke ya mehia, na ĩrĩa ĩngĩ ĩtuĩke iruta rĩa gũcinwo rĩothe kũrĩ Mwathani, nĩguo ũmahoroherie. Nĩũkũrũgamia Alawii mbere ya Mwathani, na mbere ya Harũni, na mbere ya ariũ ake, na nĩũkũmaheana marĩ kĩheo mbere ya Mwathani. Na nĩũkamũra Alawii kuuma gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli; nao magaatuĩka akwa. Na thutha wa maũndũ macio Alawii nĩmagatoonya kũruta wĩra mĩrimo ya hema ya ũira, na nĩũkamatheria, na ũkamaneana mbere ya Mwathani. Tondũ kĩheo kĩheanĩtwo aya nĩ kũrĩ niĩ marĩ kuuma gatagatĩ-inĩ ka ariũ a Isiraeli, handũ ha arĩa maahingũraga nda yothe, marigithathi mothe kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, nĩndĩmoyete kũrĩ niĩ. Tondũ nĩ niĩ ciana ciothe cia irigithathi thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli kuuma kũrĩ andũ nginya kũrĩ nyamũ; mũthenya ũrĩa ndahũũrire ciana ciothe cia irigithathi thĩinĩ wa bũrũri wa Misiri,

ndacithaamũrĩire niĩ, na ndooire Alawii handũ ha ciana ciothe cia irigithathi thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli. Na nĩndacookirie Alawii kĩheo kĩheanĩtwo Harũni na ariũ ake kuuma gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli, nĩguo marute mĩrimo ya ariũ a Isiraeli thĩinĩ wa hema ya ũira, na mahoroherie ariũ a Isiraeli, na ndĩgakorwo thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli mũndũ ũkuhĩrĩria indo iria nyamũre. Nake Musa na Aroni na kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli magĩĩka kũrĩ Alawii o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa ũhoro wa Alawii; ũguo nĩguo ariũ a Isiraeli meekire kũrĩ o. Nao magĩĩtheria o ene Alawii, na magĩthambia nguo ciao, na Harũni akĩmaheana ta kĩheo mbere ya Mwathani, na Harũni akĩmahoroheria nĩguo amatherie. Na thutha wa maũndũ macio, Alawii nĩmatoonyire kũrutithia ũtungata wao thĩinĩ wa hema ya ũira mbere ya Harũni, na mbere ya ariũ ake, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa ũhoro wa Alawii, ũguo nĩmekire kũrĩ o. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, ũndũ ũyũ nĩ ũrĩa ũkoniĩ Alawii; kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano na igũrũ, nĩmagatoonya kũruta wĩra thĩinĩ wa hema ya ũira; Na kuuma mĩaka mĩrongo ĩtano nĩakehera kuuma wĩra-inĩ, na ndakaruta wĩra rĩngĩ. Nake nĩagatungata mũrũ wa nyina kũu hema-inĩ ya ũira kũrangĩra arangĩri, no ndangĩruta wĩra, ũguo nĩguo ũgeeka Alawii thĩinĩ wa ũrangĩri wao.

9

Nake Mwathani akĩaria na Musa kũu werũ-inĩ wa Sinai mwaka-inĩ wa keerĩ, maarĩkia kuuma bũrũri wa Misiri, mweri-inĩ wa

mbere, akiuga, ĩra, na nĩmarekei ariũ a Isiraeli meeke Bathaka kũringana na ihinda rĩayo, mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri wa mbere hwaĩ-inĩ, ũkaũka kũringana na mahinda; kũringana na watho wake, na kũringana na gũthanania gwake ũkaũka. Nake Musa akĩĩra ciana cia Isiraeli mathĩĩne Bathaka mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri kũambĩrĩria, werũ-inĩ wa Sinai. O ta ũrĩa Mwathani aathani Musa, ũguo nĩguo ariũ a Isiraeli meekire. Na andũ arĩa maarĩ thaahu nĩ ũndũ wa roho wa mũndũ magĩũka, na matingĩahotire gwĩka Bathaka mũthenya ũcio; na magĩkuhĩrĩria mbere ya Musa na Harũni mũthenya ũcio. Na andũ acio makĩmwĩra atĩrĩ, Ithuĩ tũrĩ thaahu nĩ ũndũ wa roho wa mũndũ; nĩ ũndũ ũcio tũtigakorwo tũtarĩ ho tũkĩrutĩra Mwathani kĩheo ihinda rĩake gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli? Nake Musa akĩmeera atĩrĩ, Rũgamai haha, na nĩngũigua kĩrĩa Mwathani akaathanĩra ũhoro wanyu. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, aria ciana cia Isiraeli, ukiuga, mũndũ mũndũ, ũrĩa angĩtuĩka mũrĩ thaahu igũrũ rĩa roho wa mũndũ, kana arĩ njĩra-inĩ ya kũraya kũrĩ inyuĩ, kana thĩinĩ wa njiaro cianyu, nake nĩekũruta Bathaka kũrĩ Mwathani thĩinĩ wa mweri wa keerĩ thĩinĩ wa mũthenya wa ikũmi na ĩna; hwaĩ-inĩ nĩmakaruta, igũrũ rĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia na nyeni ndũrũ nĩmakarĩa. Matigatiga kĩndũ kuuma harĩ we nginya rũciinĩ, na ihĩndĩ matikauna kuuma harĩ we; kũringana na watho wa Bathaka nĩmakarĩruta. Nake mũndũ ũrĩa angĩkorwo arĩ mũtheru, na ti arĩ njĩra-inĩ ya kũraya, na aremwo gwĩka Bathaka, roho ũcio nĩũkanangwo kuuma kũrĩ andũ akuo, tondũ kĩheo kĩa Mwathani ndaakĩrehire kũringana na ihinda rĩakĩo, mũndũ ũcio nĩakamũkĩra mehia make. Angĩkorwo no mũgeni

agaathiĩ harĩ inyuĩ thĩinĩ wa bũrũri wanyu, na ekĩre Bathaka kũrĩ Mwathani, kũringana na watho wa Bathaka, na kũringana na mũtaratara waguo nĩekĩra guo, watho ũmwe ũgaatuĩka harĩ inyuĩ na harĩ mũgeni na harĩ mũciarĩirwo wa bũrũri. Na mũthenya ũrĩa hema yarũgamĩtio, itu rĩahumbĩrire hema, nyũmba ya ũira, na hwaĩ-inĩ kwarĩ igũrũ rĩa hema ta mũhianĩre wa mwaki nginya rũciinĩ. Ũguo nĩkuo kwagĩire hĩndĩ ciothe, itu rĩahumbagĩra rĩo mũthenya, na mũhianĩre wa mwaki ũtukũ. Na rĩrĩa itu rĩambatire kuuma hema-inĩ, na thuutha wa ũguo ariũ a Isiraeli maathiire, na handũ harĩa itu rĩarũgamire, hau ariũ a Isiraeli maambire. Kũringana na watho wa Mwathani ciana cia Isiraeli nĩciambaga hema, na kũringana na watho wa Mwathani nĩcioimagaraga, matukũ mothe marĩa itu kĩĩruru gĩkahumbĩra hema, ciana cia Isiraeli nĩciambaga hema. Na rĩrĩa itu rĩgũtaambũrũkio igũrũ rĩa hema mĩthenya mĩingĩ, nĩmakarangĩra ariũ a Isiraeli mũrangĩro wa Ngai, na matikoima. Na gũgaakorwo rĩrĩa rĩothe itu rĩkahumbĩra mĩthenya mĩigana igũrũ rĩa hema, nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani nĩmakagĩa kambĩ, na nĩ ũndũ wa watho wa Mwathani nĩmakoima. Nako gũgaakorwo rĩrĩa itu rĩtuĩke kuuma hwaĩ-inĩ nginya rũciinĩ, na itu rĩambate kĩrũciinĩ, nao nĩmakoimagara mũthenya kana ũtukũ. Mweri wa matuku ma kũingĩha kwa itu rĩa kĩĩruru rĩkĩhumbagĩra igũrũ rĩarĩo, ciana cia Isiraeli nĩmakaamba hema, na matikoima o na atĩa. Tondũ nĩ ũndũ wa watho wa Mwathani nĩmakoima, kĩrangĩro kĩa Mwathani nĩmakĩrangĩire nĩ ũndũ wa watho wa Mwathani ũrĩa waheanĩtwo na guoko kwa Musa.

10

Na Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, wĩthondekere tũrumbeta twĩrĩ twa betha; ũgacitweka cia kũhũũrwo; na igaatuĩka ciaku cia gwĩta kĩrĩndĩ, na kũoya kambĩ. Na nĩũkahuhaga tũrumbeta thĩinĩ wacio, na kĩũngano gĩothe nĩgĩkongana hau mũrango-inĩ wa hema ya ũira; No angĩkorwo nĩmakahuhaga tũrumbeta ũmwe, atongoria othe, atongoria a Isiraeli, nĩmagooka harĩwe. Na mũkaahuha karumbeta mũheanĩre rũũri, na ikambi iria ciambĩte mwena wa irathĩro nĩikoimagara; na mũkaahuha karumbeta mũheanĩre rũũri rwa keerĩ, na ikambi iria ciambĩte mwena wa gũthini nĩikoimagara; na mũkaahuha karumbeta mũheanĩre rũũri rwa gatatũ, na ikambi iria ciambĩte hakuhĩ na iria nĩikoimagara; na mũkaahuha karumbeta mũheanĩre rũũri rwa kana, na ikambi iria ciambĩte mwena wa gathigathini nĩikoimagara; nĩmakahuha karumbeta na rũũri hĩndĩ ya kuoimagara kwao. Na rĩrĩa mũgaacookanĩrĩria kĩrĩndĩ, mũkaahuha karumbeta, no ti na rũũri. Nao ariũ a Harũni arĩa athĩnjĩri-Ngai nĩmakahuhaga tũrumbeta, na ũgaatuĩka kũrĩ inyuĩ watho wa tene nginya njiarwa cianyu. Angĩkorwo no inyuĩ mũkuuma mũthiĩ ita-inĩ thĩinĩ wa bũrũri wanyu kũrĩ thũ iria imũũkĩrĩire, na mũkahuha na tũrumbeta, nĩmũkaririkana mbere ya Mwathani, na nĩmũkahonokio kuuma kũrĩ thũ cianyu. Na thĩinĩ wa matukũ ma gĩkeno kĩanyu, na thĩinĩ wa ciathĩ cianyu, na thĩinĩ wa mĩeri mĩerũ yanyu, mũkahuha tũrumbeta igũrũ rĩa maruta ma gũcinwo biũ, na igũrũ rĩa magongona ma ũhonokio wanyu, na nĩgũgatuĩka kũmũririkania mbere ya Ngai

wanyu, niĩ Mwathani Ngai wanyu. Na gũkĩgĩa thĩinĩ wa mwaka wa keerĩ, thĩinĩ wa mweri wa keerĩ, mũthenya wa mĩrongo ĩĩrĩ wa mweri, itu rĩambatire kuuma hema-inĩ ya ũira. Nao ariũ a Isiraeli makiumagara marĩ na irio ciao kũu werũ-inĩ wa Sinai, nayo itu ĩkĩrũgama kũu werũ-inĩ wa Parani. Nao maambĩrĩria gũthiĩ mbere nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani ũrĩa warĩ guoko-inĩ kwa Musa. Nao magĩthiĩ matũgĩra mũhari wa kambĩ ya ariũ a Juda mbere hamwe na hinya wao, na igũrũ rĩa hinya wao nĩ Naasoni mũrũ wa Aminadabu. Na igũrũ rĩa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Isakaru, Nathanaeli mũrũ wa Sogaru. Na igũrũ rĩa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Zebuluni, Eliabu mũriũ wa Heloni. Na nĩmakeheria hema thĩ, na nĩmakuuma ariũ a Gershon, na ariũ a Merari, arĩa makuuaga hema. Nao makĩambĩrĩria gũthiĩ gĩkundi kĩa kambĩ ya Rubeni hamwe na hinya wao; na igũrũ rĩa hinya wao, Elizuru mũrũ wa Shedeuru. Na igũrũ rĩa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Simeoni, Shelumieli mũrũ wa Zurishadai. Nake igũrũ rĩa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Gadi, Elisapha mũrũ wa Ragueli. Na ariũ a Kaathu nĩmagathiĩ makuuĩte indo iria theru, na nĩmakahaanda hema nginya moke. Nao nĩmagathiĩ thirikari ya kambĩ ya Efiraimu marĩ na hinya wao, na igũrũ rĩa hinya wao nĩ Elishama mũrũ wa Amihudu. Nake igũrũ rĩa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Manase, Gamalieli mũrũ wa Fadasuri. Na igũrũ rĩa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Benjamini, Abidani wa Gideoni. Na nĩmakoima gĩkundi kĩa kambĩ ya ariũ a Dani, a mũthia wa kambĩ ciothe, hamwe na hinya wao; na igũrũ rĩa hinya wao, Ahiezeri mũrũ wa Amishadai. Nake igũrũ rĩa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Asheri, Fagiela mũrũ wa Ekirani. Nake iguru wa hinya wa mũhĩrĩga wa

ariũ a Nafutali, Ahira mũrũ wa Enani. Ici nĩcio mbũtũ cia ita cia ariũ a Isiraeli, nao makĩoya marĩ na hinya wao. Nake Musa akĩĩra Obabi mũriũ wa Ragueli ũrĩa Mũmidiani, mũhiki wa Musa, atĩrĩ: Ithuĩ nĩtũroimagara tũthiĩ handũ harĩa Mwathani oigire atĩrĩ, ũyũ nĩngamũhe inyuĩ. Ũka ũthiĩ hamwe na ithuĩ, na nĩtũgũgwĩkĩra wega, tondũ Mwathani arĩtie maũndũ mega ũhoro wa Isiraeli. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Ndikũthiĩ, no nĩngũthiĩ bũrũri wakwa, kũrĩ andũ a rũciaro rwakwa. Nake akiuga atĩrĩ, Tiga gũtũtiganĩria, nĩ ũndũ warĩ hamwe na ithuĩ werũ-inĩ, na ũgaatuĩka mũthuuri mũkũrũ thĩinĩ witũ. Nako gũgaakorwo ũngĩthiĩ hamwe na ithuĩ, na gũgaakorwo indo njega icio ciothe iria Mwathani angĩtwĩkĩra wega, na wega tũgũkwĩkĩra. Nao makiumagara kuuma kĩrĩma-inĩ kĩa Mwathani rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ, nayo ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani rĩgĩthiiaga mbere yao rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ gũcaragia handũ ha kũhurũka. Nayo gũkĩhana rĩrĩa ithandũkũ rĩarutwo, Musa akiuga atĩrĩ, Ũkĩra Mwathani, nacio thũ ciaku nĩihurunjwo, nao arĩa othe magũthũire nĩmorĩre. Na rĩrĩa aahurũkaga akiuga, cookereria Mwathani, ngiri cia ngiri thĩinĩ wa Isiraeli. Na itu rĩa kĩĩruru rĩkĩgĩa rĩkĩmahumbagĩra mĩthenya, rĩrĩa maarutĩtwo kuuma kambĩ-inĩ.

11

Nao andũ maarĩ marateta maũndũ mooru mbere ya Mwathani, nake Mwathani akĩigua, na akĩrakara na marakara, na mwaki ũkĩakana thĩinĩ wao uumĩte kũrĩ Mwathani, na ũkĩrĩa gĩcunjĩ

kĩmwe kĩa kambĩ. Nao andũ makĩanĩrĩra kũrĩ Musa, nake Musa akĩhooya kũrĩ Mwathani, naguo mwaki ũkĩhora. Nake rĩĩtwa rĩa handũ hau rĩetirwo Mwaki wa Kũhĩa, tondũ mwaki waakĩtio gatagatĩ kao kuuma kũrĩ Mwathani. Nacio andũ arĩa mathangaine arĩa maarĩ gatagatĩ kao makĩerirĩria mũno, na maaikara thĩ makĩrĩra hamwe na ariũ a Isiraeli, nao makiuga atĩrĩ, Nũũ ũgaatũhe nyama? Nĩtwaririkanire thamaki iria twarĩĩaga kũu Misiri ta kĩheo. Na mahũa, na marenge, na thugi, na itungũ, na tũmũ. Rĩu no roho witũ nĩ mũũmũ biũ, gũtirĩ kĩndũ tiga mana maitho-inĩ maitũ. Manna ũcio wahaanaga ta mbegũ ya korianda, na mũhianĩre waguo wahaanaga ta kibiriti. Nao andũ nĩmathiaga makĩũngania, na makamatheerera thĩinĩ wa thĩgĩrĩ, na makamahũũra thĩinĩ wa kĩhũũrio, na makamaruga thĩinĩ wa nyũngũ, na makamatuĩka tũkeki, nayo mĩcamo yakĩo yarĩ ta mũcamo wa keki ya maguta. Na rĩrĩa ime rĩaikũrũkire igũrũ rĩa kambĩ ũtukũ, mana nĩyaikũrũkaga igũrũ rĩayo. Nake Musa akĩigua kĩrĩro kĩao kũringana na mĩhĩrĩga yao, o mũndũ arĩ mũrango-inĩ wake, nake Mwathani akĩrakara marakara mũno, na ũndũ ũcio warĩ mũũru maitho-inĩ ma Musa. Nake Musa akĩĩra Mwathani atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ũthĩĩnie ndungata yaku, na nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ndione ũtugi maitho-inĩ maku, ũkĩigĩrĩra mũrigo wa andũ aya igũrũ rĩakwa? Tiguo nĩ niĩ ndaamĩire nda andũ aya othe, kana nĩ niĩ ndaamaciarie? Nĩ ũndĩĩra atĩrĩ, oya mũndũ ũcio thĩinĩ wa gĩthũri gĩaku, o ta ũrĩa mũreri akuuaga kaana kanongaga, ũthiĩ bũrũri ũrĩa wehĩtire maithe mao? Kuuma kũ nĩngĩgĩa na nyama cia kũhe andũ othe aya? Tondũ nĩmarakĩra igũrũ rĩakwa, makiuga, tũhe nyama, nĩguo tũrĩe. Ndingĩhota niĩ nyiki kũrũgamĩrĩra andũ aya, tondũ

ũhoro ũyũ nĩ ũritũ mũnene harĩ niĩ. No ũngĩkorwo ũguo nĩguo wee ũranjĩka, njũraga ũnjũrage, angĩkorwo nĩnyonete tha harĩ wee, nĩguo ndikone mĩnyamaro yakwa. Nake akiuga Mwathani kũrĩ Musa, Nganĩra kũrĩ niĩ andũ mĩrongo mũgwanja kuuma kũrĩ athuuri a Isiraeli, arĩa wee mwene ũũĩ, atĩ aya nĩo athuuri a andũ na andĩki o ũguo, na ũkamarehe kũrĩ hema ya Ũira, nao makarũgama kũu hamwe na wee. Nĩngaikũrũka, na nĩngarĩrie kũu hamwe nawe, na nĩngehererie kuuma kũrĩ roho ũrĩa ũrĩ igũrũ rĩaku, na nĩngaũiga igũrũ rĩao, na nĩmagateithanĩrie hamwe nawe mũrigo wa andũ, na ndũgaakuua wee wiki. Na andũ acio ũkameera atĩrĩ, mwĩthererie nĩ ũndũ wa rũciũ, na nĩmũkaarĩa nyama; tondũ nĩmwarĩrire mbere ya Mwathani, mũkiuga atĩrĩ, nũũ ũgũtũhe nyama? Tondũ nĩ wega kũrĩ ithuĩ kũrĩ Misiri; na Mwathani nĩakamũhe nyama mũrĩe, na nĩmũkarĩa nyama. Tiguo mũthenya ũmwe mũkaarĩa, tiguo mĩthenya ĩĩrĩ, tiguo mĩthenya ĩtano, tiguo mĩthenya ikũmi, tiguo mĩthenya mĩrongo ĩĩrĩ, nginya mweri wa mĩthenya mũkaarĩa, nginya ũkiuma kuuma iniũrũ cianyu; na ũgaatuĩka kũrĩ inyuĩ ũtuĩke kĩndũ kĩũru, tondũ mwagire gwathĩkĩra Mwathani, ũrĩa arĩ thĩinĩ wanyu, na mũkĩrĩra mbere yake, mũkiuga, nĩ kĩĩ gĩatũmire ithuĩ tuume Misiri? Nake Musa akiuga, magana matandatu ma ngiri cia andũ arĩa mathiiaga na magũrũ nĩo andũ, arĩa ndĩ gatagatĩ-inĩ kao; nawe woiga, nĩngamahe nyama marĩe, na nĩmakarĩa mweri wa matukũ. Kaĩ ng'ondu na ng'ombe nĩikaathĩnjĩrwo nĩ ũndũ wao, na ĩmamahũũnie? Kana thamaki ciothe cia iria rĩrĩa inene nĩikongania harĩ o, na ikamaigana? Nake Mwathani akĩĩra Musa, Githĩ guoko kwa Mwathani gũtigaigana? Nĩũkamenya o rĩu kana kiugo gĩakwa

nĩgĩgakũhĩtĩkĩra kana ti kũgĩhĩtĩkĩra. Nake Musa akiuma, na akĩaria kũrĩ andũ ciugo cia Mwathani, na akĩcookanĩrĩria andũ mĩrongo mũgwanja kuuma kũrĩ athuuri a andũ, nake akĩmahaanda mathiũrũrũ-inĩ wa hema. Na aikũrũka Mwathani thĩinĩ wa itu, na aaria harĩ we, na akuoya kuuma kũrĩ roho ũrĩa warĩ igũrũ rĩake, na aũigĩrĩra igũrũ wa andũ mĩrongo mũgwanja arũme athuuri, na rĩrĩa roho ĩahurũkire igũrũ wao, nao marathaga ũhoro, na matiigana gũcooka gwĩka ũguo rĩngĩ. Nao matigari aanake eerĩ kambĩ-inĩ, rĩĩtwa rĩa ũmwe Eldad, na rĩĩtwa rĩa wa keerĩ Medad, na Roho ĩkĩhurũka igũrũ rĩao, na acio maarĩ a andĩkĩtwo, na matiokire hema-inĩ, na maarathire kambĩ-inĩ. Na mwanake ũcio ateng'erete, akĩhe Musa ũhoro, na akiuga atĩrĩ, Elidadi na Medadi nĩmarathaga ũhoro kũu kambini. Nake agĩcookia Joshua mũrũ wa Nun, ũrĩa warũgamĩte hakuhĩ na Musa, ũrĩa mũthuure, akiuga, Mwathi Musa, magiria. Nake Musa akĩmwĩra atĩrĩ, Kaĩ ndũrandũthĩĩaga nĩ ũndũ wakwa? Nũũ ũngĩtũma andũ othe a Mwathani matuĩke anabii, hĩndĩ ĩrĩa Mwathani akahe roho wake igũrũ rĩao? Nake Musa agĩthiĩ kambĩ-inĩ we mwene hamwe na athuuri a Isiraeli. Nayo roho ĩkiuma harĩ Mwathani, na ĩkĩrehe tũtũngũrũ kuuma iria-inĩ, na ĩgĩikia igũrũ rĩa kambĩ njĩra ya mũthenya kuuma haha, na njĩra ya mũthenya kuuma haha, gũthiũrũrũka kambĩ, ta mĩkono ĩĩrĩ kuuma thĩ. Na gũũkĩra andũ mũthenya wothe, na ũtukũ wothe, na mũthenya wothe ũrĩa ũngĩ, magĩcookanĩrĩria tũtuĩ. Ũrĩa mũnini acookanĩrĩrie ikũmi cia ibaba, na makĩhoria meyũmĩrĩrie kũhoria gũthiũrũrũka kambĩ. Nyama ĩyo yarĩ o kũu magego-inĩ mao mbere ya kũaga, nake Mwathani arakaririo kũrĩ andũ acio, nake Mwathani akĩhũũra andũ acio ihũũra

inene mũno. Narĩo rĩĩtwa rĩa handũ hau rĩetirwo Mbĩrĩra cia Merirĩria, tondũ kũu maathikire andũ arĩa meeririe. Kuuma Mbĩrĩra-inĩ cia Merirĩria, nĩarutire andũ magĩthiĩ Aseroth, nao andũ magĩikara Aseroth.

12

Nake Miriamu na Harũni maaria ũhoro wa Musa, nĩ ũndũ wa mũndũ-wa-nja ũrĩa Mũethiopia ũrĩa Musa aahikirie, tondũ nĩahikirie mũndũ-wa-nja Mũethiopia, nao makiuga, Githĩ Mwathani arĩtie kwaria na Musa wiki? Githĩ ndaatwaragĩria? Na Mwathani nĩaiguire. Na mũndũ Musa aarĩ mũhooreri mũno gũkĩra andũ othe arĩa maarĩ igũrũ rĩa thĩ. Nake Mwathani akiuga o rĩmwe kũrĩ Musa na Aroni na Miriamu, Umai inyuĩ atatũ mũthiĩ hema-inĩ ya Ũira. Nao magĩthiĩ acio atatũ thĩinĩ wa hema ya ũira, nake Mwathani agĩikũrũka arĩ thĩinĩ wa gĩtugĩ kĩa itu, na akĩrũgama mũrango-inĩ wa hema ya ũira, nao Harũni na Miriamu makĩĩtwo, nao eerĩ makiumĩra. Nake akiuga kũrĩ o atĩrĩ, Thikĩrĩriai ciugo ciakwa. Mũnabii wanyu angĩtuĩka wa Mwathani, nĩngamenyeka harĩ we na kĩoneki, na ngarĩrie nake thĩinĩ wa toro. Ti ũguo ndungata yakwa Musa, thĩinĩ wa nyũmba yakwa yothe nĩ mwĩhokeku; Kanua kũringana na kanua nĩngamwarĩria, thĩinĩ wa mũhianĩre, na ti na ndaĩ, na riiri wa Mwathani nĩonire; na nĩ kĩĩ mũtiigire kwaria ũũru ũkoniĩ ndungata yakwa Musa? Na marakara ma mang'ũrĩ ma Mwathani makĩgwa igũrũ rĩao, nake akĩũra. Nayo itu rĩeherire kuuma hema-inĩ, na rĩrĩ, Miriamu aarĩ na mangũ ta thua, nake

Harũni akĩrora Miriamu, na rĩrĩ, aarĩ na mangũ. Nake Harũni akĩĩra Musa, Ndĩrakũhooya mwathi wakwa, tiga gũtũigĩrĩra mehia, tondũ tũtarĩ na ũmenyo kũringana na ũrĩa twehĩtie; Ndũgatuĩke ta ũhaana na gĩkuũ, ta kĩhuno kĩroima kuuma nda ya nyina, na gĩkaarĩa nuthu ya nyama ciakĩo. Nake Musa akĩanĩrĩra kũrĩ Mwathani, akiuga, Wee Ngai, nĩngũthaitha, mĩhonie. Nake Mwathani akĩĩra Musa, angĩkorwo ithe wake atuĩte mata ũthiũ-inĩ wake-rĩ, ndangĩconokete mĩthenya mũgwanja? Nĩamũrwo nja mĩthenya mũgwanja nja ya kambĩ, na thuutha wa maũndũ macio nĩagatoonya. Nake Miriamu nĩagayanĩirio nja ya kambĩ mĩthenya mũgwanja, nake andũ matioimire, nginya Miriamu aatherio. Na thutha wa maũndũ macio, andũ makiuma Aseroth, na makĩamba hema werũ-inĩ wa Parani.

13

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, tũma andũ aku wee mwene, na nĩmathigaane bũrũri wa Akaanani, ũrĩa niĩ ndĩraheana kũrĩ ariũ a Isiraeli nĩguo ũtuĩke igai rĩao; mũndũ ũmwe kũringana na mũhĩrĩga, kũringana na mbarĩ cia maithe mao ũkaamũtũma, othe mũtongoria kuuma harĩ o. Nake Musa akĩmatũma kuuma werũ-inĩ wa Parani nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani, othe maarĩ andũ atongoria a ariũ a Isiraeli. Nacio ici nĩ marĩĩtwa mao, wa mũhĩrĩga wa Rubeni, Samueli mũrũ wa Zakuri. Wa mũhĩrĩga wa Simeoni, Shafati mũrũ wa Zeri. Wa mũhĩrĩga wa Juda, Kalebu mũrũ wa Jefune. Wa mũhĩrĩga wa

Isakaru, Igali mũrũ wa Josephu. Wa mũhĩrĩga wa Efiraimu, Hoshea mũrũ wa Nuni. Wa mũhĩrĩga wa Benjamini, Palti mũrũ wa Raphu. Wa mũhĩrĩga wa Zebuluni, Gadieli mũrũ wa Sudi. Wa mũhĩrĩga wa Joseph wa ariũ a Manasseh, Gaddi mũrũ wa Susi. Wa mũhĩrĩga wa Dani, Amieli mũrũ wa Gamalieli. Wa mũhĩrĩga wa Asheri, Sathouri mũrũ wa Mikaeli. Wa mũhĩrĩga wa Nafutali, Nabi mũrũ wa Sabi. Wa mũhĩrĩga wa Gadi, Gudi'eli mũrũ wa Maki. Macio nĩmo marĩĩtwa ma andũ arĩa Musa aatũmire gũthigaana bũrũri, nake Musa agĩĩta Hoshea mũrũ wa Nun, Joshua. Nake Musa amatũma nĩguo mathigaane bũrũri wa Kaanani, nake akĩmeera atĩrĩ, Ambatai werũ-inĩ ũyũ, na nĩmũkambata mũthiĩ kĩrĩma-inĩ, na nĩmũkoona bũrũri ũrĩa ũtariĩ, na andũ arĩa matũũraga kuo, kana marĩ hinya kana nĩ mahinyaru, kana nĩ anini kana nĩ aingĩ. Nĩ bũrũri ũrĩkũ ũrĩa andũ aya maikarĩte thĩinĩ waguo igũrũ rĩaguo, kana nĩ mwega kana nĩ mũũru, na nĩ matũũra marĩkũ marĩa andũ aya matũũraga thĩinĩ wamo, angĩkorwo thĩinĩ wa kambĩ cia thingo kana thĩinĩ wa kũndũ gũtarĩ thingo? Na bũrũri ũcio ũtariĩ atĩa, kana nĩ mũnoru kana nĩ mũhinyaru; angĩkorwo kũrĩ mĩtĩ thĩinĩ waguo, kana gũtirĩ; na mwĩkĩra ũũmĩrĩru nĩmũkuoya maciaro ma bũrũri ũcio. Na mĩthenya, mĩthenya ya kĩmera, nĩ athigaani a thabibũ. Na maarĩkia kwambata makĩroreria bũrũri kuuma werũ-inĩ wa Sini nginya Rehobu, kũrĩa andũ matoonyaga Hamathu. Nao maambatire kũringana na werũ, nao mathiire nginya Hebironi, na kũu Ahimani, na Sheshai, na Talmai, njiaro cia Anaki, na Hebironi yakĩtwo mĩaka mũgwanja mbere ya Tanisi kũu Misiri. Nao magĩũka nginya mũkuru wa ithabibũ, na makĩrorathima kuo, na magatema kuuma kũu rũhonge na

ithabibũ ĩmwe igũrũ rĩaguo, na makĩoya rĩo igũrũ mĩgĩĩo, na kuuma kũrĩ makomamanga, na kuuma kũrĩ ngũyũ. Nao magĩĩta handũ hau rĩĩtwa Mũkuru wa Kĩmanjĩka kĩa Thabibũ, nĩ ũndũ wa kĩmanjĩka kĩrĩa ariũ a Isiraeli maatuire kuo. Na magĩcooka kũrĩa maarĩ matuĩte bũrũri thuutha wa mĩthenya mĩrongo ĩna. Na maarĩkia gũthiĩ magĩũka kũrĩ Musa na Harũni na kũrĩ kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, werũ-inĩ wa Parani Kadeshi; na makĩmacookeria kiugo na kĩũngano gĩothe, na makĩmoonia maciaro ma bũrũri, na makĩmwĩra ũhoro, na makiuga, nĩtwokire bũrũri-inĩ ũrĩa watũtũmire, bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ; na ũyũ nĩguo maciaro maguo. No tondũ rũrĩrĩ rũrĩa rũtũũraga kuo nĩ rũrĩ na ũcamba, na matũũra marĩa mairigĩre na thingo nĩ manene mũno, na rũciaro rwa Anaki nĩtũronire kuo. Na Amaleki atũũraga bũrũri-inĩ wa mwena wa Gũthini, nao Ahiti, na Ahivi, na Ajebusi, na Aamori matũũraga bũrũri wa irĩma, nao Akaanani matũũraga hakuhĩ na iria, na hakuhĩ na Rũũĩ rwa Jorodani. Nake Kalebu akiragia andũ kũrĩ Musa, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Aca, no tũambate tũthiĩ, na nĩtũkegwatĩra bũrũri ũcio, tondũ nĩtũkũhota kũmatooria. Na andũ arĩa maambatire hamwe na wake makiuga, Tũtiambata, nĩ ũndũ tũtingĩhota kwambata kũrĩ rũrĩrĩ rũu, nĩ ũndũ nĩ rũrĩ hinya gũtũkĩra mũno. Na makĩrehe ũhoro wa kũmakania ũkoniĩ bũrũri ũrĩa maathigaanĩte kũrĩ ariũ a Isiraeli, makiuga atĩrĩ, Bũrũri ũrĩa twahĩtũkĩire tũkĩũthigaana nĩ bũrũri ũrĩa ũrĩĩaga arĩa matũũraga kuo, na andũ othe arĩa tuonire kuo nĩ andũ arũme a ũraihu mũnene. Na kũu tũonete njamba icio, na tũrĩ mbere yao ta ngigĩ, no na ũguo tũrĩ mbere yao.

14

Nacio kĩrĩndĩ gĩothe gĩkĩoya igũrũ, gĩgĩtũma mũgambo, nao andũ makĩrĩra ũtukũ wothe ũcio. Nao marateteire igũrũ rĩa Musa na Harũni ciana ciothe cia Isiraeli; nao kĩũngano gĩothe kĩarĩirie kũrĩ o, Naarĩ korwo tũakuire bũrũri-inĩ wa Misiri, kana werũ-inĩ ũyũ, korwo tũakuire; na nĩ kĩĩ gĩtũma Mwathani aratũtwara bũrũri-inĩ ũyũ tũgwe mbaara-inĩ? Atumia aitũ na ciana igaatuĩka ũtahe; rĩu nĩ ũndũ ũcio nĩ kwega gũcooka Misiri. Nao makiuga ũmwe kũrĩ ũrĩa ũngĩ atĩrĩ, Nĩtwĩyoe mũtongoria, na tũcooke Misiri. Nake Musa na Aroni makĩgwa ũthiũ-inĩ mbere ya kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli. Joshua mũrũ wa Nun, na Kalebu mũrũ wa Jefune, arĩa maathiire gũthigaana bũrũri ũcio, makĩtarũra nguo ciao, na makĩĩra kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, makiuga atĩrĩ, bũrũri ũrĩa twathigaanire nĩ mwega mũno mũno. Angĩkorwo Mwathani nĩathuuraga ithuĩ, nĩagatũtwara bũrũri-inĩ ũyũ, na aũhe ithuĩ, bũrũri ũrĩa ũthereraga iria na ũũkĩ. No kuma kuuma kwa Mwathani mũtigatuĩke aremi, inyuĩ no mũtigetigĩre andũ a thĩ, tondũ nĩ irio kũrĩ inyuĩ, nĩgũkorwo ihinda nĩrĩehereire kuuma kũrĩ o, no Mwathani arĩ thĩinĩ witũ, mũtigetigĩre o. Nayo kĩũngano gĩothe gĩkiuga atĩ nĩmamahũũre na mahiga, nayo riiri wa Mwathani ũkĩoneka thĩinĩ wa itu igũrũ wa hema ya Ũira harĩ ariũ othe a Isiraeli. Nake Mwathani akĩĩra Musa, Nĩ nginya rĩ andũ aya makaandakaria? Na nginya rĩ matigaathĩkia niĩ igũrũ rĩa imenyithia ciothe iria ndekire thĩinĩ wao? Nĩngũmahũũra na gĩkuũ, na nĩngũmaniina, na nĩngũtũma wee na nyũmba ya

thoguo ũtuĩke rũrĩrĩ inene, na kũnene gũkĩra ũyũ. Nake akiuga Musa kũrĩ Mwathani, na nĩgũthikĩrĩrio nĩ Misiri, atĩ wambatithirie na hinya waku andũ aya kuuma harĩo. No andũ othe matũũraga igũrũ rĩa thĩ ĩno nĩmaiguĩte, atĩ wee ũrĩ Mwathani thĩĩnĩ wa andũ aya, ũrĩa maitho kũringana na maitho ũronekaga Mwathani, na itu rĩaku rĩrũgamĩte igũrũ rĩao, na thĩĩnĩ wa gĩtugĩ kĩa itu wee ũthiiaga mbere yao mũthenya, na thĩĩnĩ wa gĩtugĩ kĩa mwaki ũtukũ. Nĩũkananiina andũ aya ta mũndũ ũmwe; na ndũrĩrĩ iria ciothe nĩciiguĩte rĩĩtwa rĩaku nĩikuga, ikĩaria atĩrĩ, tondũ Mwathani ndangĩahotire kũrehe andũ aya bũrũri-inĩ ũrĩa eehĩtĩire kũmahe, nĩamaniinire werũ-inĩ. Na rĩu hinya waku ũrotũũgĩrio Mwathani, o ta ũrĩa warĩirie, ũkiuga, Mwathani nĩ mũkirĩrĩria, na aiyũrĩte ũtugi, na wa ma, weheranagia waganu na ũtarĩ kĩhooto na mehia, na na ũtheru ndagatheria mũhĩtia, acookia mehia ma maithe kũrĩ ciana nginya rũciaro rwa gatatũ na rwa kana. Rekera mehia andũ aya kũringana na ũtugi waku mũnene, o ta ũrĩa wamaiguĩire tha kuuma Misiri nginya rĩu. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Nĩndĩmaiguĩra tha kũringana na kiugo gĩaku. No niĩ ndĩ muoyo na rĩĩtwa rĩakwa nĩ rĩtũũraga muoyo, na riiri wa Mwathani nĩũkaiyũria thĩ yothe. Tondũ andũ othe arũme acio monaga riiri wakwa, na ciama iria ndekire kũu Misiri, na kũu werũ-inĩ, na nĩmageririe ihinda rĩa ikũmi, na matiathikĩrĩirie mũgambo wakwa, ti-itherũ matikoona bũrũri ũrĩa ndehĩtire maithe mao; no ciana ciao iria irĩ hamwe na niĩ gũkũ, iria itooĩ wega kana ũũru, mũndũ wothe mũnini ũtarĩ na ũmenyo, acio nĩngahe bũrũri; no andũ othe arĩa maandakariirie, matikoona bũrũri ũcio. No mwana wakwa Kalebu, tondũ roho ĩngĩ ĩrĩ thĩĩnĩ wake,

na nĩanũmĩrĩire, nĩngamũtoonia bũrũri-inĩ ũrĩa aatoonyire kuo, na rũciaro rwake nĩrũkaũgaya. Mũamaleki na Mũkaanani maikaraga kĩanda-inĩ, rũciũ mwĩgarũre na mũthiĩ inyuĩ mũthiĩ werũ-inĩ, njĩra ya iria rĩrĩa rĩtune. Nake Mwathani akĩĩra Musa na Harũni, akiuga, nĩ nginya rĩ kĩrĩndĩ kĩũru kĩĩrĩa? Ũrĩa o ene maranugũga mbere yakwa, kĩnugũgo kĩa ariũ a Isiraeli, kĩrĩa manugũgire ũhoro wanyu, nĩnjiguĩte. Ndoiga kũo, ndĩ muoyo nĩ niĩ, eroiga Mwathani, ti-itherũ o ta ũrĩa mwaririe matũ-inĩ makwa, ũguo noguo ngaamwĩka. Thĩinĩ ya werũ ũyũ ciimba cianyu nĩikagwa; na ũthuurio wanyu wothe, na arĩa mũtarĩtwo anyu kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, arĩa othe manugire igũrũ rĩakwa; angĩkorwo inyuĩ nĩmũgatoonya thĩ ĩrĩa ndatambũrũkirie guoko gwakwa nĩguo mũtũũre kuo; no Kalebu mũrũ wa Jefune, na Joshua mũrũ wa Nuni. Na ciana, iria mwoigire nĩigatuĩka cia gũtahwo, nĩngacitoonyia thĩ-inĩ; na nĩikagaya thĩ, iria inyuĩ mwatiganirie. Nacio ciugaga cianyu nĩikagwa werũ-inĩ ũyũ. Ariũ anyu magaatuĩka mathiiagĩra werũ-inĩ mĩaka mĩrongo ĩna; na nĩmagakuua ũmaraya wanyu, nginya mĩĩrĩ yanyu ĩniinwo werũ-inĩ, kũringana na mũigana wa matukũ marĩa mwathigaanire bũrũri ũcio, matukũ mĩrongo ĩna, mũthenya wa mwaka, mũkaamũkĩra mehia manyu mĩaka mĩrongo ĩna; na nĩmũkamenya marakara ma mang'ũrĩ makwa. Niĩ Mwathani ndaririe, ti-ĩ ti kwĩ ũguo nĩngwĩka kĩũngano kĩrĩa kĩũru kĩu, kĩrĩa kĩũnganĩte igũrũ rĩakwa; thĩinĩ wa werũ ũyũ nĩmakaniinwo, na kũu nĩmagakua. Nao andũ arĩa Musa aatũmire gũthigaana bũrũri, na maarĩkia gũkinya makĩnuguna ũhoro waguo kũrĩ kĩũngano magĩrehe ciugo njũru cia ũhoro wa bũrũri, na andũ arĩa maaragia ciugo njũru cia ũhoro wa bũrũri

magĩkua nĩ mũthiro mbere ya Mwathani. Na Joshua mũrũ wa Nun na Caleb mũrũ wa Jephunneh nĩmatũũrire kuuma kũrĩ andũ acio arĩa maathiĩte gũthigaana bũrũri ũcio. Nake Musa akĩaria ciugo icio kũrĩ ariũ othe a Isiraeli, nao andũ makĩgirĩka mũno. Na maaroka rũciinĩ tene, makĩambata igũrũ wa kĩrĩma, makiuga atĩrĩ, Ona, nĩtũũĩ ithuĩ tũkwambata igũrũ wa handũ ũrĩa Mwathani oigire, tondũ nĩtwĩhĩtie. Nake Musa akiuga, nĩ kĩĩ gĩtũmi inyuĩ mũrathũkia kiugo kĩa Mwathani? Gũtigakorwo ũgaacĩru kũrĩ inyuĩ. Mũtiambate, nĩgũkorwo Mwathani ndaarĩ hamwe na inyuĩ, na nĩmũkagũa mbere ya thũ cianyu. Nĩgũkorwo Amaleki na Mũkaanani marĩ kũu mbere yanyu, na nĩmũkaagũa na rũhiũ rwa njora, tondũ mwĩgarũrire mũkĩrega Mwathani, na Mwathani ndagakorwo hamwe na inyuĩ. Na maatũmĩte hinya, makĩambata igũrũ wa kĩrĩma, no ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani na Musa matiigana kuuma kambĩ-inĩ. Na Amaleki akĩikũrũka na Mukanaani ũrĩa watũũraga kĩrĩma-inĩ kĩu, nao makĩmagarũra, na makĩmatema nginya Horima, nao magĩcooka kambĩ-inĩ.

15

Nake Mwathani akĩĩra Musa, akiuga atĩrĩ, arĩria ariũ a Isiraeli, na ũmeere atĩrĩ, rĩrĩa mũgaatoonya bũrũri wa gũtũũra kwanyu ũrĩa niĩ ndĩramũhe inyuĩ, na nĩmũgathondeka maruta ma njino kũrĩ Mwathani, iruta rĩa njino kana igongona, kũingĩhia mwĩhĩtwa, kana kũringana na kwĩyendera, kana thĩinĩ wa ciathĩ cianyu mũthondeke mũtararĩko mwega kũrĩ Mwathani,

angĩkorwo kuuma kũrĩ ng'ombe kana kuuma kũrĩ ng'ondu. Nake nĩakarehera ũrĩa ũrarutanĩria kĩheo gĩake kũrĩ Mwathani, igongona rĩa mũtu mũhinyu, gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa efa, rĩtukanĩtio na maguta thĩinĩ wa robo ya hini. Na ndibei thĩinĩ wa iruta rĩa kũnyuuo roana rĩa kana kĩrĩa kĩa ĩni nĩmũgeeka igũrũ rĩa iruta rĩa gũcinwo biũ, kana igũrũ rĩa magongona, harĩ gatũrũme kamwe ũgeeka ũingĩ ũcio, iruta mũtararĩko mwega harĩ Mwathani. Na ndũrũme, rĩrĩa mũgaaka yo ĩtuĩke igongona rĩa gũcinwo rĩothe kana igongona, nĩmũgathondeka igongona rĩa mũtu mũhinyu icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi ĩtukanĩtio na maguta gĩcunjĩ kĩa gatatũ kĩa hini; Na ndibei ya iruta rĩa kũnyuuo gĩcunjĩ kĩa gatatũ kĩa hini mũkarehera Mwathani mũtararĩko mwega. Angĩkorwo no mwĩke kuuma kũrĩ ng'ombe igongona rĩa kũcinwo biũ kana igongona rĩa kũhingia mwĩhĩtwa, kana igongona rĩa ũhonokio kũrĩ Mwathani, nake nĩakarehera igũrũ rĩa njaũ igongona rĩa mũtu mũhinyu icunjĩ ithatũ cia ikũmi ĩtukanĩtio na maguta nuthu ya hini. Na divai thĩinĩ kĩrutwo kĩa kũnyuuo nusu ya hini, kĩrutwo kĩa mũtararĩko wa mũnungo mwega kũrĩ Mwathani. Ũguo nĩũgwĩka harĩ njaũ ĩmwe, kana harĩ ndũrũme ĩmwe, kana harĩ gatũrũme kamwe kuuma kũrĩ ng'ondu kana kuuma kũrĩ mbũri; Kũringana na mũigana wacio mũngĩĩka ũguo, ũguo nĩmũgwĩka harĩ ĩmwe, kũringana na mũigana wacio. Mũndũ wothe ũrĩa ũciarĩirwo bũrũri ũcio nĩageeka ũguo, akĩrutĩra maruta ta macio nĩguo matuĩke mũtararĩko mwega kũrĩ Mwathani. Akorwo no mũndũ wa kũngĩ thĩinĩ wanyu onganĩrĩrwo bũrũri-inĩ wanyu, kana ũrĩa ũngĩtuĩka thĩinĩ wanyu njiaro-inĩ cianyu, na nĩekũruta kĩheo kĩa mũtararĩko wa ũnungi kũrĩ Mwathani, o ta ũrĩa inyuĩ mũrutaga,

noguo kĩũngano gĩekũrutĩra Mwathani. Watho ũmwe ũgaatuĩka kũrĩ inyuĩ na kũrĩ ageni arĩa matũũraga thĩinĩ wanyu, watho wa tene nginya njiarwa cianyu; ta inyuĩ, noguo mũgeni ũgaatuĩka mbere ya Mwathani. Watho ũmwe ũgaakorwo ũrĩ ho, na kĩhooto kĩmwe kĩgaakorwo kĩrĩ ho kũrĩ inyuĩ na kũrĩ mũgeni ũrĩa ũikaraga gatagatĩ kanyu. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, aria ciana cia Isiraeli, na ũmeere atĩrĩ, rĩrĩa mũgũtoonya bũrũri-inĩ ũrĩa niĩ ndĩramũtwara kuo, na gũgaatuĩka rĩrĩa mũkaarĩa mĩgate ya bũrũri ũcio, nĩmũkeheria kĩheo kĩa kũamũranĩrio kũrĩ Mwathani, maciaro ma mbere ma mũcũmbĩ wanyu. Mũgate mũkaamũra iruta rĩu; o ta iruta kuuma kĩhuhĩro-inĩ, ũguo nĩguo mũkaamũruta, maciaro ma mbere ma mũcanjĩko wanyu, na mũkahe Mwathani iruta nginya njiarwa-inĩ cianyu. Rĩrĩa mũkehia na mũtikahingia maathani mothe maya marĩa Mwathani aaririe Musa, o ta ũrĩa Mwathani aamwathire kũrĩ inyuĩ na guoko kwa Musa, kuuma mũthenya ũrĩa Mwathani aamwathire kũrĩ inyuĩ na kũrĩa gũkĩrĩte nginya njiarwa-inĩ cianyu, na gũgaakorwo angĩkorwo ũndũ ũcio ũkĩka ũtekũmenyeka nĩ kĩũngano, hĩndĩ ĩyo kĩũngano gĩothe nĩgĩkahingia njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe ĩtarĩ na kaũũgũ nĩ ũndũ wa igongona rĩa njino rĩa gũcinwo biũ nĩ ũndũ wa mũtararĩko mwega kũrĩ Mwathani, na igongona rĩayo na kĩndũ kĩayo gĩa kũnyuuo kũringana na watho, na thenge ĩmwe kuuma mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakahoroheria kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, na nĩmakarekererwo, tondũ nĩ kĩndũ kĩtarĩ kĩa kwenda, na o ene nĩmarehire kĩheo kĩao ta igongona kũrĩ Mwathani nĩ ũndũ wa mehia mao mbere ya Mwathani, ũhoro wa maũndũ mao matarĩ ma kwenda. Na

nĩgũkũrekerwo kũringana na kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, na mũgeni ũrĩa ũtũũraga harĩ inyuĩ, nĩgũkorwo andũ othe nĩ ũndũ ũtarĩ na ũkuũĩ. Angĩkorwo roho ũmwe wĩhia hatarĩ na ũũĩ, nĩakarehe mbũri ĩmwe ya mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa mehia. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakahoroheria ũhoro wa ngoro ya ũrĩa wehĩtie atekwenda, na akehia atekwenda mbere ya Mwathani, nĩguo amũhoroherie. Harĩ mũndũ wa gũciarĩirwo kũu thĩinĩ wa ciana cia Isiraeli, na harĩ mũgeni ũrĩa ũikaraga thĩinĩ wao, watho ũmwe ũgaatuĩka kũrĩ o, ũrĩa angĩĩka atekwenda. Na roho ũrĩa ũngĩĩka na guoko kwa mwĩtĩĩo kuuma kũrĩ andũ a gũciarĩirwo bũrũri kana kuuma kũrĩ andũ a kũgarũrũka, ũyũ nĩarakaria Ngai, roho ũcio nĩũkaniinwo kuuma kũrĩ andũ akuo, tondũ kiugo kĩa Mwathani nĩamenete, na maathani make nĩamahurunje; roho ũcio nĩũkaniinwo biũ, mehia makuo marĩ thĩinĩ wakuo. Nao ariũ a Isiraeli maarĩ werũ-inĩ, nao makĩona mũndũ mũrũme akĩũngania ngũ mũthenya wa Thabatũ. Nao makĩmũrehe kũrĩ Musa na Aroni arĩa maamuonire akĩũngania ngũ mũthenya wa Thabatũ, na kũrĩ kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli. Na makĩmũiga njeera, nĩgũkorwo matiathuurĩte kĩrĩa mangĩmwĩka. Nĩ ũndũ ũcio Mwathani akĩaria na Musa, akiuga atĩrĩ, Gĩkuũ nĩ gĩkuũ nĩ akuuo mũndũ ũcio, mũmũhũũre na mahiga, kĩũngano gĩothe. Nacio ndungata yothe ikĩmũruta nja ya kambĩ, nacio ndungata yothe ikĩmũhũũra na mahiga nja ya kambĩ, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Na Mwathani akĩĩra Musa, akiuga, arĩria ariũ a Isiraeli, na ũmeere, na nĩmethondekere macio ma mĩthia ya nguo ciao nĩ ũndũ wa njiarwa ciao; na nĩmũkaiga igũrũ rĩa macio ma koine rũrigi rwa bururu. Nacio nĩgũkorwo kũrĩ inyuĩ thĩinĩ wa tũcũmbĩ, na

nĩmũkona tũu; na nĩmũkaririkana maathani mothe ma Mwathani, na nĩmũkameka; na mũtikagarũrũka thuutha wa meciiria manyu, na maitho marĩa inyuĩ mũtharagia thuutha wamo, nĩguo mũririkane na mwĩke maathani makwa mothe, na mũtuĩke atheru kũrĩ Ngai wanyu. Niĩ nĩ Mwathani Ngai wanyu ũrĩa ndamũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, nĩguo nduĩke Ngai wanyu, niĩ Mwathani Ngai wanyu.

16

Nake Kora mũrũ wa Izhari mũrũ wa Kohathu mũrũ wa Lawi, na Dathani na Abiramu ariũ a Eliabu, na Oni mũrũ wa Pelethu mũrũ wa Rubeni nĩmaaririe; na makĩrũgama mbere ya Musa, na andũ a ariũ a Isiraeli mĩrongo ĩtano na magana meerĩ, atongoria a kĩũngano, etĩtwo a kĩama, na andũ marĩ igweta. Nĩmacookanĩrĩirie igũrũ rĩa Musa na Aroni, na makiuga atĩrĩ, Nĩkũgĩe kũrĩ inyuĩ, tondũ kĩũngano gĩothe nĩ atheru othe, na Mwathani arĩ thĩinĩ wao. Nĩ kĩĩ gĩtũmi mwĩtũũgagĩrie igũrũ rĩa kĩũngano kĩa Mwathani? Na rĩrĩa Musa aiguire, akĩgũa ũthiũ-inĩ. Nake akĩaria na Kora na kĩũngano gĩake gĩothe, akiuga atĩrĩ, nĩatembeeretie na nĩamenyete Ngai arĩa marĩ ake na arĩa atheru, na nĩamarehereirie harĩ we mwene, na arĩa aathuurire we mwene, nĩamarehereirie harĩ we mwene. Ĩkai ũndũ ũyũ: oyai ithandũkũ cia mwaki inyuĩ ene Kora, na kĩũngano gĩake gĩothe, na mũige mwaki igũrũ rĩacio, na mũige ũbumba igũrũ rĩacio mbere ya Mwathani rũciũ; na nĩgũkorwo mũndũ ũrĩa Mwathani athuurĩte, ũcio nĩ mũtheru: ũndũ ũcio ũromũigana

inyuĩ ariũ a Lawi. Nake Musa akĩĩra Kora atĩrĩ, Thikĩrĩriai inyuĩ ariũ a Lawi. Kaĩ ti ũndũ mũnini ũyũ kũrĩ inyuĩ, atĩ Ngai wa Isiraeli nĩamũrire inyuĩ kuuma kĩũngano-inĩ kĩa Isiraeli, na akamũreherera kũrĩ we mwene nĩguo mũtungate wĩra wa ũtungata wa hema ya Mwathani, na mũrũgame mbere ya hema mũmatungatĩre? Na nĩarakurehithĩirie hakuhĩ, na ariũ othe a thoguo, ariũ a Lawi, hamwe nawe, na rĩu nĩmũracaria gũtungata ta athĩnjĩri-Ngai? Ũguo wee na kĩũngano gĩaku gĩothe kĩrĩa kĩũnganĩte harĩ Ngai, nake Harũni nũũ arĩ, atĩ mũramũnugũnĩkĩra? Nake Musa agĩtũma gwĩta Dathani na Abiramu ariũ a Eliabu, nao makiuga atĩrĩ, tũtiambata. Tiguo nini ũyũ, atĩ wee watũrehire bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ, gũtũũraga thĩ ya werũ, atĩ wee ũratũthamakia? Ũrĩ mwathi? Na wee ũtũtoonyirie bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ, na ũtũheete igai rĩa mũgũnda na mĩgũnda ya mĩthabibũ? Nĩwatemenga maitho ma andũ acio? Tũtiambata. Nake Musa akĩnyariirwo nĩ kĩeha mũno, nake akĩĩra Mwathani atĩrĩ, ndũkanarorere igongona rĩao, ndirĩ njoya kĩndũ kĩendeku kĩa o na ũmwe wao, o na ndirĩ njĩka ũũru o na ũmwe wao. Nake Musa akĩĩra Kora, theria kĩũngano gĩaku, na mũtuĩke mehaarĩrie mbere ya Mwathani wee na Harũni na o nao rũciũ; Na oyai o mũndũ rũgĩo rwake rwa mwaki, na mũigĩrĩre igũrũ rĩaruo ũbumba, na mũrehithie mbere ya Mwathani o mũndũ rũgĩo rwake rwa mwaki, mĩrongo ĩtano na magana meerĩ ma tũgĩo twa mwaki, na wee na Harũni o mũndũ rũgĩo rwake rwa mwaki. Nao o ũmwe akĩoya rũgĩo rwake rwa mwaki, na makĩigĩrĩra mwaki igũrũ rĩacio, na makĩigĩrĩra ũbumba igũrũ rĩacio, nao makĩrũgama hakuhĩ na mĩrango ya hema ya ũira

Musa na Harũni. Na Kora akĩũngania kĩrĩndĩ gĩake gĩothe igũrũ rĩao hau mũrango-inĩ wa hema ya ũira, nake riiri wa Mwathani ũkĩonekana harĩ kĩrĩndĩ kĩu gĩothe. Nake Mwathani akĩaria kũrĩ Musa na Aroni, akiuga, mwĩyamũraniei kuuma gatagatĩ-inĩ ka kĩũngano kĩu, na nĩngamaniina o rĩmwe. Nao magĩgũa mothiũ-inĩ mao, na makiuga, Ngai, Ngai wa maroho na nyama ciothe, angĩkorwo mũndũ ũmwe nĩehĩtie, kĩrĩndĩ gĩothe nĩ marakara ma Mwathani? Nake Mwathani akĩaria kũrĩ Musa, akiuga, aria kũrĩ kĩũngano, ũkiuga, eherai mũthiũrũrũ-inĩ kuuma harĩ kĩũngano kĩa Kora. Na Musa akĩrũgama, na agĩthiĩ kũrĩ Dathani na Abiramu, nao athuuri othe a Isiraeli magĩthiĩ hamwe nake. Nake akĩaria na kĩũngano, akiuga atĩrĩ, Mwĩyamũraniei kuuma hema-inĩ cia andũ aya a ũũru, na mũtikahutie kĩndũ o na kĩmwe kĩa indo ciao, nĩguo mũtikananiinwo hamwe nao nĩ ũndũ wa mehia mao mothe. Nao makĩehera hema ya Kora mĩthiũrũrũ-inĩ, nake Dathani na Abiramu makiumire, na makĩrũgama mĩrango-inĩ ya hema ciao, hamwe na atumia ao, na ciana ciao, na mĩrigo yao. Nake Musa akiuga atĩrĩ, ũndũ-inĩ ũyũ nĩmũkamenya atĩ Mwathani nĩandũmire nĩguo njĩke mawĩra maya mothe, na ti kuuma harĩ niĩ mwene. Angĩkorwo kũringana na gĩkuũ kĩa andũ othe makuage aya, na angĩkorwo kũringana na ũthuurio wa andũ othe ũthuurio ũgaakorwo wao, ti Mwathani andũmĩte. No rĩ kana thĩinĩ wa kĩoneki Mwathani nĩakoonia, na thĩ ĩhingũrĩte kanua kayo nĩĩkameria, na mĩciĩ yao, na hema ciao, na indo ciothe iria irĩ kũrĩ o, na nĩmakaharũrũka marĩ muoyo thĩinĩ wa mbĩrĩra, na nĩmũkamenya atĩ andũ aya nĩmarakariirie Mwathani. Rĩrĩa aarĩkirie kwaria ciugo ici ciothe, thĩ ĩrĩa yarĩ rungu rwao ĩkĩatũka. Nayo thĩ ĩkĩhingũka na ĩkĩmameria, na

nyũmba ciao, na andũ othe arĩa maarĩ hamwe na Kora, na mahiũ mao. Nao magĩikũrũka o ene, na indo ciothe iria ciarĩ ciao irĩ muoyo thĩinĩ wa mbĩrĩra, nayo thĩ ĩkĩmahumbĩra, nao makĩniinwo kuuma gatagatĩ ka kĩũngano. Nao andũ othe a Isiraeli arĩa maarĩ gũthiũrũrũria kũo moorĩire kuuma harĩ mũgambo wao, tondũ moigaga atĩrĩ, thĩ ndĩkanatũmeria. Namo mwaki ũkiuma kũrĩ Mwathani, na ũgĩtambuurania andũ mĩrongo ĩtano na magana meerĩ arĩa maarehaga ũbani.

17

Nake Mwathani akĩĩra Musa, na akĩĩra Eleazaru mũrũ wa Harũni mũthĩnjĩri-Ngai, oyai ivĩa cia mwaki cia gĩcango kuuma gatagatĩ-inĩ ka arĩa macinĩtwo, na mwaki ũcio wa kũngĩ ũyũ mũũhurunjĩrie kũu, tondũ nĩmaamũrire ivĩa cia mwaki cia ehia acio thĩinĩ wa ngoro ciao, na ũciĩke tũcunjĩ tũhũũrĩtwo gĩthii kĩa kĩgongona, tondũ nĩcireheirwo mbere ya Mwathani na ikĩamũrwo; na igĩtuĩka kĩmenyithia kũrĩ ariũ a Isiraeli. Nake Eleazaru mũrũ wa Harũni mũthĩnjĩri-Ngai nĩooire ivĩa cia mwaki cia gĩcango iria ciothe andũ arĩa maacinĩtwo nĩmarehete, nao magĩciongera irĩ kĩhumbĩri kĩa kĩgongona, gĩkĩrĩkanĩro kũrĩ ariũ a Isiraeli, nĩguo gũtikagĩe mũndũ wa kũngĩ ũrĩa atahaanĩte na rũciaro rwa Harũni ũgaakuhĩrĩria kũigĩrĩra ũbumba mbere ya Mwathani; na ndagakorwo ta Kora, na kĩũngano gĩake kĩa rũmena, o ta ũrĩa Mwathani aaririe na guoko kwa Musa kũrĩ we. Nao ariũ a Isiraeli makĩnuguna mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire igũrũ rĩa Musa na Harũni, makiuga atĩrĩ, Inyuĩ nĩmũũragĩte

andũ a Mwathani. Nayo gũkĩgĩa hĩndĩ ĩrĩa kĩrĩndĩ kĩarĩ gĩkũngana igũrũ rĩa Musa na Aroni, nao makĩguthũkĩra igũrũ rĩa hema ya ũira, nayo ĩkĩmĩhumbĩra itu, na riiri rĩa Mwathani rĩkĩoneka. Nake Musa na Aroni maatoonya mbere ya hema ya ũira. Nake Mwathani akĩaria kũrĩ Musa na Harũni, akiuga atĩrĩ, eherai gatagatĩ-inĩ ka kĩũngano kĩĩrĩ, na nĩngamaniina o rĩmwe; nao makĩgũa mothiũ-inĩ mao. Na akiuga Musa kũrĩ Aroni, oya kĩgĩa kĩa mwaki, na wĩkĩre mwaki igũrũ rĩakĩo kuuma kĩgongona-inĩ, na ũikie ũbumba igũrũ rĩakĩo, na ũkuue narua ũthiĩ kambĩ-inĩ, na ũmahoroherie, nĩgũkorwo marakara nĩmoimĩte kuuma ũthiũ-inĩ wa Mwathani, nĩambĩrĩirie kũniina andũ. Nake Harũni akĩoya o ta ũrĩa Musa aamwĩrire, nake akĩhanyũka agĩtoonya kĩũngano-inĩ, na kĩhĩĩ nĩkĩambĩrĩirie mũthiro ũcio thĩinĩ wa andũ, nake akĩiga ũbumba, na akĩhoroheria ũhoro wa andũ. Nake akĩrũgama gatagatĩ ka arĩa maakuĩte na arĩa marĩ muoyo, naguo mũthiro ũgĩthira. Na arĩa maakuire mũthiro-inĩ ũcio magĩtuĩka ngiri ikũmi na inya na magana mũgwanja, tiga arĩa maakuire nĩ ũndũ wa Kora. Nake Aroni agĩcooka kũrĩ Musa mũrango-inĩ wa hema ya ũira, nayo mĩthiro ĩgĩtiga. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, aria na ariũ a Isiraeli, na woe kuuma kũrĩ o rũthanju, rũthanju kũringana na nyũmba cia maithe kuuma kũrĩ aathani ao othe, kũringana na nyũmba cia maithe mao, thanju ikũmi na igĩrĩ, na wa o mũndũ rĩĩtwa rĩake ũrandĩke igũrũ wa rũthanju. Na rĩĩtwa rĩa Harũni andĩka igũrũ rĩa rũthanju rwa Lawi, nĩgũkorwo nĩ rũthanju rũmwe, kũringana na mũhĩrĩga wa nyũmba ya maithe mao nĩmakaheana. Na nĩũkaiga o kũu thĩinĩ wa hema ya ũira, mbaĩ na ũira, kũrĩa ngamenyithania harĩwe kũu. Na nĩgũkorwo

mũndũ ũrĩa ingĩthuura, rũthanju rwake nĩrũgakũra, na nĩngwehereria kuuma harĩ niĩ mũnuguno wa ariũ a Isiraeli, ũrĩa o ene manugũnaga igũrũ rĩanyu. Nake Musa akĩaria na ciana cia Isiraeli, nao atongoria ao othe makĩmũhe thanju, o mũtongoria ũmwe rũthanju kũringana na mũtongoria, kũringana na nyũmba cia maithe mao, thanju ikũmi na igĩrĩ, naruo rũthanju rwa Harũni rwarĩ gatagatĩ ka thanju ciao. Nake Musa akĩiga ibati mbere ya Mwathani thĩinĩ wa hema ya ũira. Naguo gũkĩhana mũthenya ũrĩa ũngĩ, nake Musa na Aroni magĩtoonya thĩinĩ wa hema ya ũira, na rĩrĩ, rũthanju rwa Aroni rwa nyũmba ya Lawi nĩrwakũrĩte, na rũkĩruta kĩmera, na rũkĩruta mahũa, na rũgĩciarithia njũgũ. Nake Musa akiumia thanju ciothe kuuma ũthiũ-inĩ wa Mwathani kũrĩ ariũ othe a Isiraeli; nao makĩona, na o mũndũ akĩoya rũthanju rwake. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Iga rũthanju rwa Harũni mbere ya Ũira nĩguo rũikagio, rũtuĩke kĩmenyithia kũrĩ ariũ a arĩa matathĩkagĩra, nĩguo gũcuukanĩra kwao kũrĩ niĩ gũtigithie, na matikaagĩkua. Nake Musa na Haruni mekire o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa, ũguo nĩguo mekire. Nacio ciana cia Isiraeli ikĩĩra Musa, ikĩĩra atĩrĩ, ona tũraniinwo, tũũrĩte, tũranangwo. Mũndũ wothe ũrĩa ũhutanagia na hema ya Mwathani akuaga, nginya mũthia tũkue?

18

Nake Mwathani akĩĩra Harũni atĩrĩ, wee na ariũ aku na nyũmba ya thoguo nĩmũkaamũkĩra mehia ma indo iria theru, na wee na

ariũ aku nĩmũkaamũkĩra mehia ma ũthĩnjĩri-Ngai wanyu. Na ariũ a thoguo, mũhĩrĩga wa Lawi, andũ a ithe waku, marehithie harĩ wee mwene, na nĩmanyiitanio nawe, na nĩmatungatagĩre wee, na wee na ariũ aku hamwe nawe mbere ya hema ya ũira. Na nĩmakarangĩra arangĩri aku, na arangĩri a hema. Tiga harĩ indo iria theru, na harĩ kĩgongona matigakuhĩrĩria, na matigakua o acio na inyuĩ. Nao nĩmagekũnyiitanĩra, na nĩmakarangĩra arangĩri a hema ya ũira, kũringana na mĩtũũrĩre yothe ya hema, na mũndũ wa kũngĩ ndakamĩkuhĩrĩrie. Na inyuĩ nĩmũkamenyerera arangĩri a indo iria nyamũre, na arangĩri a kĩgongona, na gũtikagĩa na marakara thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli. Na niĩ njoya ariũ a thoguo anyu Alawii kuuma gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli kĩheo kĩheanĩtwo Mwathani, nĩguo matungate mĩtungata ya hema ya ũira. Na wee na ariũ aku hamwe na wee mũkaaiga ũthĩnjĩri-Ngai wanyu, kũringana na njĩra ciothe cia kĩgongona, na kĩrĩa kĩrĩ thĩinĩ wa gĩtambaya gĩa gũcuurania, na mũkatungata wĩra wa ũtungata kĩheo kĩa ũthĩnjĩri-Ngai wanyu, na mũndũ wa kũngĩ ũrĩa ũgũkuhĩrĩria nĩagakua. Nake Mwathani akĩaria na Harũni, akiuga atĩrĩ, Ona niĩ nĩndĩmũheete inyuĩ kũigĩra kwa maciaro ma mbere kuuma kũrĩ indo ciothe iria nyamũre kũrĩ niĩ kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli; kũrĩ wee nĩndĩmaheete mo ũtuĩke gĩtĩĩo, na kũrĩ ariũ aku hamwe nawe, ũtuĩke watho wa tene. Nayo ũndũ ũyũ ũrekwo ũtuĩke wanyu kuuma kũrĩ indo iria nyamũre theru cia maruta, kuuma kũrĩ iheo ciao ciothe, na kuuma kũrĩ magongona mao mothe, na kuuma kũrĩ mahĩtia mao mothe, na kuuma kũrĩ mehia mao mothe, o ũrĩa wothe maanjookagĩra kuuma kũrĩ indo iria theru ciothe, ũgaatuĩka waku na wa ariũ aku. Handũ-harĩa-hatheru-

mũno nĩho mũkaarĩĩra icio, mũndũ o wothe mũrũme nĩakarĩa icio, wee hamwe na ariũ aku, nĩigaatuĩka theru harĩwe. Nayo ũndũ ũyũ ũgaatuĩka kũrĩ inyuĩ maciaro ma mbere ma iheo ciao, kuuma kũrĩ maruta mothe ma ariũ a Isiraeli, kũrĩ we nĩndakũhe mo na ariũ aku na airĩtu aku hamwe nawe, watho wa tene. Mũndũ wothe mũtheru thĩinĩ wa nyũmba yaku nĩakarĩa mo. Maciaro mothe ma maguta, na maciaro mothe ma ndibei, maciaro ma ngano ciao, o cia ingi iria mangĩhota kũhe Mwathani, nĩwe ndakũhe cio. Maciaro ma mbere mothe marĩa marĩ thĩinĩ wa bũrũri wao, marĩa mangĩrehe Mwathani, nĩmagaatuĩka maku, mũndũ wothe mũtheru thĩinĩ wa nyũmba yaku nĩakarĩa mo. Kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩamũrĩirwo gatagatĩ-inĩ ka ariũ a Isiraeli nĩgĩgaatuĩka gĩaku. Na kĩrĩa gĩothe kĩahingũraga nda kuuma mĩĩrĩ yothe, kũrĩa kũingĩ marehagĩra Mwathani kuuma harĩ mũndũ nginya nyamũ, gĩgaatuĩka gĩaku, no rĩrĩ, kana na ũkũũri nĩgũkũũrwo irigithathi cia andũ, na irigithathi cia nyamũ cia thaahu ũgaacikũũra. Na ũkũũrwo wake kuuma mweri ũmwe, thogora nĩ cekeri ithano, kũringana na cekeri ĩrĩa theru ya oboli mĩrongo ĩĩrĩ. Tiga iria cia mbere cia njaũ na iria cia mbere cia ng’ondu, na iria cia mbere cia mbũri ndũkamĩkũũra, nĩ theru irĩ, na thakame yacio ũkamiitithia kĩgongona-inĩ, na maguta ũkamarutithia iruta rĩa mũtararĩko mwega kũrĩ Mwathani. Na nyama icio igaatuĩka ciaku, o ta ũrĩa gĩthũri kĩa maruta ma kũinainwo kĩrĩ, na kũringana na guoko kwa ũrĩo, nĩigaatuĩka ciaku. Kĩruta gĩothe kĩa indo iria nyamũre, iria ciothe angĩkorwo nĩmagaatheria ariũ a Isiraeli kũrĩ Mwathani, nĩngũheete wee na ariũ aku na airĩtu aku hamwe nawe, watho wa tene na tene. Kĩrĩkanĩro kĩa cumbĩ kĩa tene na

tene nĩkĩo kĩrĩ mbere ya Mwathani, kũrĩ wee na rũciaro rwaku hamwe nawe. Nake Mwathani akĩaria na Harũni, atĩrĩ: Thĩinĩ wa bũrũri wao ndũkagaya igai, na gĩcunjĩ gĩtigakorwo harĩ wee thĩinĩ wao, tondũ niĩ ndĩ gĩcunjĩ gĩaku na igai rĩaku gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli. Nacio ciana cia Levi, ona, nĩciheete gĩcunjĩ gĩa ikũmi gĩothe kũu Isiraeli ũrĩa ũrĩ igai rĩao handũ ha wĩra wao wa ũtungata, tondũ nĩo matungataga thĩinĩ wa hema ya Ũira. Nao matikacooka kũgera ariũ a Isiraeli thĩinĩ wa hema ya ũira kũoya mehia marĩa marehaga gĩkuũ. Nake Mũlawii we mwene nĩagatungata wĩra wa hema ya ũira, nao nĩmagakuua mehia mao, watho wa tene nginya njiarwa-inĩ ciao, na gatagatĩ-inĩ ka ariũ a Isiraeli matikaagaya igai. Tondũ icunjĩ cia ikũmi cia ariũ a Isiraeli, iria ciothe mangĩamũra Mwathani kĩheo, nĩheete Alawii ũgai, nĩ ũndũ ũcio nĩndameerire atĩrĩ, gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli matigagaya ũgai. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, na Alawii nĩũkamaarĩria, na ũmeere atĩrĩ, mũngĩoya kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli gĩcunjĩ kĩa ikũmi, kĩrĩa ndĩmũheete kuuma kũrĩ o thĩinĩ wa igai, na inyuĩ nĩmũkeheria kuuma harĩo iruta rĩa Mwathani, gĩcunjĩ kĩa ikũmi kuuma harĩ gĩcunjĩ kĩa ikũmi. Nacio iheo cianyu nĩigatarĩrwo kũrĩ inyuĩ ta ngano kuuma kĩhuhĩro, na kĩheo kuuma kĩhihĩro kĩa ndibei. Ũguo nĩguo mũkaamĩgĩra o na inyuĩ kuuma harĩ maruta mothe ma Mwathani, kuuma harĩ icunjĩ ciothe cia ikũmi cianyu, iria mũngĩkorwo mũkaamũkĩra kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, na mũkaheana kuuma harĩ cio iruta kũrĩ Mwathani, kũrĩ Aroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai. Kuuma kũrĩ iheo cianyu ciothe, nĩmũkaamũra kĩheo kĩa Mwathani, kana kuuma kũrĩ maciaro ma mbere mothe, kĩndũ kĩrĩa kĩamũre kuuma harĩo. Na ũkameera kũrĩ o rĩrĩa mũkwehereria maciaro

ma mbere kuuma harĩ yake, na nĩgũgatarwo kũrĩ Alawii ta uumithio kuuma kĩhuhĩro-inĩ, na ta uumithio kuuma kĩhihĩro-inĩ kĩa ndibei. Nĩmũkaarĩa kĩo handũ o wothe inyuĩ na andũ a mĩciĩ yanyu, tondũ mũcaara ũyũ nĩ wanyu handũ ha wĩra wanyu wa thĩinĩ wa hema ya ũira. Na ti mũkaamũkĩra mehia nĩ ũndũ wa ũguo, tondũ mũngĩeheria maciaro ma mbere kuuma harĩo, na indo iria nyamũre cia ariũ a Isiraeli ti mũgacithaahia, nĩguo mũtikue.

19

Nake Mwathani akĩaria kũrĩ Musa na Aroni, akiuga, ũyũ nĩguo ũtambũrũko wa watho, ũrĩa wothe Mwathani aathanire, akiuga, arĩria ciana cia Isiraeli; na nĩmoe kũrĩ wee moori mũtune mũtune ũtarĩ na kaũũgũ, ũrĩa ũtarĩ na kaũũgũ thĩinĩ wako, na ũrĩa ũtarĩ ũigĩrĩirwo icooki igũrũ rĩako. Nawe ũkaamĩheana kũrĩ Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, nao nĩmakamiuma nayo nja ya kambĩ mathiĩ handũ hatheru, nao nĩmakamĩthĩnja mbere yake. Nake Eleazari nĩakooya thakame yayo, na nĩakaminjaminja mbere ya ũthiũ wa hema ya ũira thakame yayo maita mũgwanja. Nao nĩmagacina rĩo mbere yake, na rũũa na nyama ciarĩo na thakame yarĩo hamwe na mahu marĩo nĩrĩgacinwo. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakooya mũtĩ wa mũtarakwa, na hisopo, na rangi-mũtune, nao nĩmagateo gatagatĩ-inĩ kwa kũcinwo kwa moori. Na mũthĩnjĩri-Ngai nĩagathambia nguo ciake, na athambie mwĩrĩ wake na maaĩ, na thuutha wa maũndũ macio nĩagatoonya kambĩ-inĩ, na mũthĩnjĩri-Ngai nĩagatuĩka mũthaahu

nginya hwaĩ-inĩ. Na ũrĩa ũcina ĩyo nĩagathambia nguo ciake, na nĩagathamba mwĩrĩ wake, na nĩagatuĩka mũthaahu nginya hwaĩ-inĩ. Nake mũndũ mũtheru nĩakongania mũhu wa ndegwa ya mũirĩtu, na aũige nja ya kambĩ handũ hatheru, naguo ũtuĩke wa kĩũngano kĩa ariũ a Isiraeli nĩ ũndũ wa kũiga, maaĩ ma kũminjaminja ũtheru nĩguo. Nake ũrĩa ũngania mũhu wa moori nĩagathamba nguo ciake, na nĩagatuĩka thaahu nginya hwaĩ-inĩ, na ũndũ ũcio nĩũgatuĩka watho wa tene kũrĩ ariũ a Isiraeli na kũrĩ ageni arĩa matũũranagia nao. Mũndũ ũrĩa ũhutia mũndũ ũkuĩte wa roho yothe ya mũndũ, nĩagatuĩka thaahu mĩthenya mũgwanja. Ũyũ nĩagatheria mũthenya wa gatatũ na mũthenya wa mũgwanja, na nĩagatuĩka mũtheru. No angĩkorwo ndagatheria mũthenya wa gatatũ na mũthenya wa mũgwanja, ndagatuĩka mũtheru. Mũndũ wothe ũrĩa ũhutanagia na mũndũ ũkuĩte kuuma ngoro-inĩ ya mũndũ, angĩkua, na ndatherie, hema ya Mwathani nĩathaahĩtie, ngoro ĩyo nĩĩkaniinwo kuuma Isiraeli, tondũ maaĩ ma kũminjaminjĩria matiaminjaminjĩrirrio igũrũ rĩake, ndarĩ mũtheru, o na rĩu thaahu yake ĩrĩ thĩinĩ wake. Na ũyũ nĩ watho, mũndũ angĩkua thĩinĩ wa nyũmba, mũndũ wothe ũrĩa ũratoonya thĩinĩ wa nyũmba, na indo ciothe iria irĩ thĩinĩ wa nyũmba, igaatuĩka ithaahu mĩthenya mũgwanja. Na indo ciothe cia kũhingũrwo iria itarĩ na mũhĩngo ũhingĩrĩrie igũrũ rĩacio, nĩ itarĩ theru. Na mũndũ wothe ũrĩa ũngĩhutia igũrũ rĩa ũthiũ wa werũ mũndũ ũrĩa ũragĩtwo kana mũndũ ũkuũ kana ihĩndĩ rĩa mũndũ kana mbĩrĩra, mĩthenya mũgwanja nĩagathiĩ atarĩ mũtheru. Nao nĩmakooya harĩ mũndũ ũrĩa ũtarĩ mũtheru kuuma mũhu-inĩ wa kĩndũ kĩrĩa kĩcinĩtwo kĩa gũtheria, na nĩmakaita maaĩ ma muoyo igũrũ rĩakĩo thĩinĩ wa ndigithũ.

Nake nĩakoya hisopo, na atobokie thĩinĩ wa maaĩ mũndũ mũtheru, na nĩakaminjaminjĩria igũrũ rĩa nyũmba, na igũrũ rĩa indo, na igũrũ rĩa ngoro iria ciothe irĩ kũu, na igũrũ rĩa ũrĩa ũhutĩtie ihĩndĩ rĩa mũndũ, kana wa ũrĩa ũtiihĩtwo, kana wa ũrĩa ũkuĩte, kana wa mbĩrĩra. Nake ũrĩa mũtheru nĩakaminjĩrĩria ũrĩa mũtarĩ mũtheru mũthenya wa gatatũ na mũthenya wa mũgwanja, nake nĩagatherio mũthenya wa mũgwanja, na nĩagathamba nguo ciake, na nĩegethamba na maaĩ, na nĩagatuĩka mũtarĩ mũtheru nginya hwaĩ-inĩ. Nake mũndũ ũrĩa angĩthaahio, na ndagĩtherie, roho ũcio nĩakanangwo kuuma gatagatĩ-inĩ ka kĩũngano, tondũ nĩathaahĩtie indo iria theru cia Mwathani, nĩ ũndũ maaĩ ma kũminjaminjĩria matiaminjaminjĩrĩtio igũrũ rĩake, ndatheru. Nĩgũkorwo watho wa tene na tene kũrĩ inyuĩ, na ũrĩa ũraminjagĩria maaĩ ma gũtheria nĩagathambia nguo ciake, na ũrĩa ũrahutia maaĩ ma gũtheria nĩagatuĩka mũgwati nginya hwaĩ-inĩ. Na kĩndũ gĩothe kana ũrĩa ũtarĩ mũtheru angĩhutia wake, nĩgĩgatuĩka kĩtarĩ kĩtheru, na roho ĩrĩa ĩrahutia, nĩĩgatuĩka ĩtarĩ mũtheru nginya hwaĩ-inĩ.

20

Nao ariũ a Isiraeli makĩũka, kĩrĩndĩ gĩothe, werũ-inĩ wa Sini, mweri-inĩ wa mbere, nao andũ magĩikara Kadeshi, nake Miriamu agĩkua kũu, na agĩthikwo kũu. Na gũtiarĩ na maaĩ kũrĩ kĩũngano kĩu, nao makĩũngana mokĩrĩre Musa na Harũni. Nao andũ makĩnuguna na Musa, makiuga atĩrĩ, Naarĩ korwo

tũakuire hĩndĩ ĩrĩa ariũ a ithe witũ maaniinirwo mbere ya Mwathani. Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte mũrehe kĩrĩndĩ kĩa Mwathani werũ-inĩ ũyũ mũtũũrage hamwe na mahiũ maitũ? Na nĩ kĩĩ gĩtũmi kĩa ũndũ ũyũ? Mwatũrutire kuuma Misiri, gũũka handũ haha heru: handũ harĩa hatahagagwo mbegũ, na gũtirĩ mĩkũyũ, na gũtirĩ mĩthabibũ, na gũtirĩ makomamanga, na gũtirĩ maaĩ ma kũnyua. Nake Musa na Aroni mokire kuuma mbere ya kĩũngano magĩthiĩ mũrango-inĩ wa Hema ya Ũira, nao makĩgũa magĩturumithia mothiũ mao thĩ, nayo riiri wa Jehova ũkĩmoimĩrĩra. Nake Mwathani akĩaria kũrĩ Musa, akiuga, oya rũthanju rwaku, na ũcookanĩrĩrie kĩũngano wee na Harũni mũrũ wa nyũkwa, na mwarie kũrĩ ihiga mbere yao, na nĩrĩkũheana maaĩ marĩo, na nĩmũkũrutĩra maaĩ kuuma ihiga-inĩ kũrĩ o, na nĩmũkaahe kĩũngano kĩnyue, na mahiũ mao. Nake Musa akĩoya rũthanju rũrĩa rwarĩ mbere ya Mwathani, o ta ũrĩa Mwathani aathanĩte. Nake Musa na Aroni nĩmacookanĩrĩirie kĩrĩndĩ mbere ya ihiga, nake akĩmeera atĩrĩ, Thikĩrĩriai inyuĩ aremi, kaĩ ti kuuma ihiga-inĩ rĩĩrĩ tũkũmũrutĩra maaĩ? Nake Musa aatuĩrĩria guoko gwake igũrũ, akĩhũũra ihiga na rũthanju maita meerĩ, namo maaĩ maingĩ makiuma, nakĩo kĩũngano gĩkĩnyua, na mahiũ mao. Nake akiuga Mwathani kũrĩ Musa na Aroni, atĩ tondũ mũtigetĩkirie kũntheria mbere ya ciana cia Isiraeli, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ mũtikatoonia kĩũngano kĩu thĩ ĩrĩa ndĩmaheete. Ĩno nĩyo maaĩ ma Ngarari, tondũ ariũ a Isiraeli nĩmarumanĩirio mbere ya Mwathani, nake akĩamũrwo gatagatĩ-inĩ kao. Nake Musa agĩtũma andũ-njĩra kuuma Kadeshi kũrĩ mũthamaki wa Edomu, akiuga atĩrĩ, Ũũ nĩguo mũrũ-wa-nyũkwa Isiraeli ekuuga: Wee nĩũĩ ũhoro wothe ũrĩa ũtũnyariirĩte ithuĩ. Nao maithe

maitũ makĩharũrũka magĩthiĩ bũrũri wa Misiri, na tũgĩtũũra bũrũri wa Misiri matukũ maingĩ, na andũ a Misiri makĩtũnyariira ithuĩ na maithe maitũ. Na ithuĩ tũkayagĩra Mwathani, nake Mwathani nĩaiguire mũgambo witũ, na atũmĩte mũraika, agĩtũruta Misiri, na rĩu tũrĩ itũũra-inĩ rĩa Kadeshi, mũhaka-inĩ waku. Tũkũhĩtũkĩra bũrũri waku, tũtigathiĩra mĩgũnda, kana mĩgũnda ya mĩthabibũ, kana tũnyue maaĩ kuuma irima rĩaku. Tũgũthiĩra njĩra ya ũthamaki, tũtigagarũrũka mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho, nginya tũhĩtũkĩre mĩhaka yaku. Na Edomu akĩmwĩra atĩrĩ, Ndũkahĩtũkĩra bũrũri wakwa, no ũngĩgeria, nĩngũkuuma na mbaara ngũtũngane. Nao makĩmwĩra ariũ a Isiraeli, Tũkũhĩtũkĩra hĩndĩ ya kĩrĩma. Angĩkorwo tũnyue maaĩ maku, niĩ na mahiũ makwa, nĩngũkũrĩha. No ũndũ ũcio ti ũndũ wa bata. Tũkũhĩtũkĩra hĩndĩ ya kĩrĩma. No aaririe atĩrĩ, Ndũkahĩtũkĩra ũhoro-inĩ wakwa. Nake Edomu akiuma gũtũnga nĩguo amũtũnge arĩ na kĩrĩndĩ kĩnene, na arĩ na guoko kwa hinya. Na Edomu ndaendire kũheana Isiraeli ũhoro wa kũhĩtũkĩra mĩhaka yake, nake Isiraeli akĩgarũrũka kuuma harĩ we. Nao makiuma Kadeshi, nao ariũ a Isiraeli, kĩũngano gĩothe, magĩkinya kĩrĩma-inĩ kĩa Horu. Nake Mwathani akĩĩra Musa na Harũni kũu Horu kĩrĩma-inĩ igũrũ wa mĩhaka ya bũrũri wa Edomu, akiuga atĩrĩ, Harũni nĩacookanĩrio kũrĩ andũ ake, tondũ mũtitoonyaga bũrũri ũrĩa ndĩheete ariũ a Isiraeli, nĩ ũndũ mwandakariirie kũu maaĩ-inĩ ma ngarari. Oya Harũni, na Eleazaru mũriũ wake, na ũmaambatie kũrĩma Horu kĩrĩma-inĩ, mbere ya kĩũngano gĩothe, na ũrute Harũni nguo yake, na ũhumbe Eleazaru mũriũ wake; na Harũni ongerekererio akue kũu. Nake Musa ekire o ta ũrĩa

Mwathani aamwathire, na akĩambatia we kĩrĩma-inĩ kĩa Horu, mbere ya kĩũngano gĩothe, na akĩruta Harũni nguo ciake, na akĩhumba nacio Eleazaru mũriũ wake; na Harũni agĩkua igũrũ wa gacũmbĩrĩ ka kĩrĩma; na Musa na Eleazaru makĩharũrũka kuuma kĩrĩma-inĩ. Nacio kĩrĩndĩ gĩothe gĩkĩona atĩ Aroni nĩakuĩte, nao makĩrĩra Aroni mĩthenya mĩrongo ĩtatũ, nyũmba yothe ya Isiraeli.

21

Nake aiguire Mũthamaki wa Mukanaani Aradi ũrĩa watũũraga werũ-inĩ, atĩ Isiraeli nĩokĩte na njĩra ya Athareni, nake akĩrũa na Isiraeli, na akĩmataha amwe ao. Nake Isiraeli akĩhooya Mwathani kĩĩranĩro, akiuga atĩrĩ, Angĩkorwo nĩũkaneana andũ aya moko-inĩ makwa, nĩnganiina o biũ hamwe na matũũra mao. Nake Mwathani akĩigua mũgambo wa Isiraeli, na akĩneana Mũkaanani moko-inĩ make, nake akĩmũruta, hamwe na matũũra make, nao magĩĩta rĩĩtwa rĩa handũ hau Kĩrumi. Na maarĩkia kuuma Horu kĩrĩma-inĩ njĩra ya iria itune, makĩthiũrũrũkĩria bũrũri wa Edomu; na andũ makĩũrwo nĩ hinya njĩra-inĩ. Nao andũ nĩmaaragia mokĩrĩre Ngai na mokĩrĩre Musa, makiuga atĩrĩ, nĩ kĩĩ gĩtũmi kĩa ũndũ ũyũ? Wee watũrutire kuuma Misiri nĩguo ũtũũrage werũ-inĩ? Tondũ gũtirĩ mũgate, kana maaĩ; no roho witũ nĩũnogio nĩ mũgate ũyũ ũtarĩ kĩndũ ũyũ. Nake Mwathani agĩtũma nyoka cia kũũraga kũrĩ andũ, nacio ikĩrũma andũ, nao andũ aingĩ a ciana cia Isiraeli magĩkua. Na rĩrĩa andũ maakinyire kũrĩ Musa, maarĩ makiuga atĩ,

Nĩtwĩhĩtie, tondũ nĩtwaririe njũũru kũringana na Mwathani, na kũringana na wee. Hooya nĩ ũndũ ũcio kũrĩ Mwathani, na nĩahererie nyoka kuuma harĩ ithuĩ. Nake Musa akĩhooya Mwathani ũhoro wa andũ, nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, thondeka wee mwene nyoka, na ũmĩige igũrũ wa rũũri, na nĩgũgatuĩka angĩkorwo nyoka ĩrũma mũndũ, mũndũ wothe ũrĩa arũmĩtwo ona amĩone nĩagatũũra muoyo. Nake Musa athondekire nyoka ya gĩcango, nake akĩmĩhaanda igũrũ rĩa kĩmenyithia, na gũkĩgĩa atĩ rĩrĩa rĩothe nyoka yarũmaga mũndũ, nake akĩrora nyoka ĩyo ya gĩcango, nake agĩtũũra muoyo. Nao ariũ a Isiraeli makĩehera, na makĩamba hema kũu Obothu. Nao moima kuuma Obothu, na makĩamba hema kũu Achalga kuuma mwena ũrĩa ũngĩ thĩinĩ wa werũ, ũrĩa ũrĩ mbere ya Moabu, mwena wa irathĩro rĩa riũa. Na kuuma hau maathiire, na makĩamba hema mũkuru-inĩ wa Zaredi. Na kuuma kũu maathiire, magĩamba hema mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Arinoni werũ-inĩ, kĩrĩa kĩrathaga kuuma mĩhaka-inĩ ya Aamori, nĩgũkorwo Arinoni nĩ mĩhaka ya Moabi, gatagatĩ ka Moabi na Mũamori. Nĩ ũndũ ũcio kũgwetwo thĩinĩ wa ibuku, Mbaara ya Mwathani ĩgwatirie Zahab mwaki, na tũrũũĩ twa Arnon. Nake tũrũũĩ kũu athuurire gũtũma Er atũũre, na nĩkũonganĩirio mĩhaka-inĩ ya Moabi. Na kuuma hau nĩ kĩo gĩthima, gĩthima kĩu kĩrĩa Mwathani eerire Musa atĩrĩ, Cookanĩrĩria andũ, na nĩngamahe maaĩ ma kũnyua. Hĩndĩ rĩrĩa Isiraeli nĩainire rwĩmbo rũrũ igũrũ rĩa gĩthima, ambĩrĩriai kũrĩo gĩthima, nĩmakĩenjire atongoria, nĩmakĩthemire athamaki a ndũrĩrĩ thĩinĩ wa ũthamaki wao, thĩinĩ wa gwatha kwao; na kuuma gĩthima-inĩ nginya Matana, na kuuma Matana nginya Nahalieli, na kuuma Nahalieli nginya

Bamothu, na kuuma Bamothu nginya Jahazu, ĩrĩa ĩrĩ thĩinĩ wa werũ wa Moabi, kuuma mũtwe-inĩ wa kĩrĩa gĩthemĩtwo, kĩrĩa kĩonaga mwena wa werũ. Nake Musa atũmire athuuri kũrĩ Sihoni mũthamaki wa Aamori, na ciugo cia thayũ, akiuga, Nĩtũkũhĩtũkĩra bũrũri waku, njĩra-inĩ tũgũthiĩ; tũtigũgarũrũka o na mũgũnda-inĩ, o na mũgũnda-inĩ wa mĩthabibũ; Tũtigũnyua maaĩ kuuma gĩthima-inĩ gĩaku; njĩra-inĩ ya ũthamaki tũkũhĩtũkĩra, nginya tũhĩtũkĩre mĩhaka yaku. Na ti akĩheo Sihoni Isiraeli kũhĩtũkĩra kũgera mĩhaka yake, na akĩũnganĩria Sihoni andũ othe ake, na akĩũma kũrũa na Isiraeli werũ-inĩ, na agĩũka Jahazi, na akĩrũgama kũrũa na Isiraeli. Nake Isiraeli akĩmũgũtha na ũũragani wa rũhiũ rwa njora, nao makĩgwatĩra bũrũri wake, kuuma Arinoni kũgĩkinya Jaboko, o kũgĩkinya ciana cia Amoni, tondũ Jazeri nĩyo mĩhaka ya ciana cia Amoni. Nake Isiraeli akĩoya matũũra mothe maya, nake Isiraeli agĩtũũra matũũra-inĩ mothe ma Aamori, kũu Heshiboni, na matũũra-inĩ mothe marĩa maahakane naguo. Nĩ kũrĩ nĩgũkorwo Hesiboni, itũũra inene rĩa Sihoni mũthamaki wa Aamori, na ũyũ akarũire mũthamaki wa Moabi mbere, nao makĩoya bũrũri wake wothe, kuuma Aroeri nginya Arinoni. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ arĩa maaragia ndaĩ nĩmakoiga atĩrĩ, ũkai Heshbon, nĩguo itũũra inene rĩa Sihoni rĩakwo na rĩhaarĩrio; tondũ mwaki nĩwoimire Heshbon, rũrĩrĩmbĩ kuuma itũũra inene rĩa Sihoni, na ũkĩrĩa nginya Moabi, na ũkĩmeria itugĩ cia Arinoni. Kaĩ wee Moabi, nĩwanangĩku andũ a Kemoshu; ariũ ao nĩmanengereirio nĩguo mehonokanie, na airĩtu ao matuĩkire atũmwo kũrĩ mũthamaki wa Aamori Sihoni, na rũciaro rwao nĩrũkaniina, Heshiboni nginya Diboni; na atumia o na ningĩ nĩmakonirie mwaki igũrũ

wa Moabi. Nake Isiraeli agĩtũũra matũũra-inĩ mothe ma Aamori. Nake Musa agĩtũma andũ mathiĩ kũrora Jazeri, nao makĩnyiita itũũra rĩu, na tũtũra twarĩo, na makĩingata Aamori arĩa maatũũraga kuo. Na maacooka ma gũcooka, maambatire njĩra ya gũthiĩ Bashani, nake akiuma Ogu mũthamaki wa Bashani gũtũngana nao, na andũ ake othe mbaara-inĩ kũu Ederei. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, ndũkamwĩtigĩre, tondũ nĩndĩmũneanĩte moko-inĩ maku, hamwe na andũ ake othe, na bũrũri wake wothe, na nĩũkamwĩka o ta ũrĩa wekire Sihoni mũthamaki wa Aamori, ũrĩa watũũraga Heshiboni. Nao makĩmũgũtha we na ariũ ake na andũ ake othe, nginya matiatigirie o na ũmwe mũrĩ muoyo, nao makĩgaya bũrũri wake.

22

Nao ariũ a Isiraeli maarĩkia kuuma, magĩikara mambĩ mwena wa ithũĩro wa Moabu hakuhĩ na Rũũĩ rwa Jorodani mũrĩmo-inĩ wa Jeriko. Na Balaki mũrũ wa Zipori onire maũndũ mothe marĩa Israeli ekĩire Mũamori, na Moabi ĩtigĩrire andũ mũno tondũ maarĩ aingĩ; na Moabi ĩthũũrĩkire nĩ ũndũ wa ũthiũ wa ariũ a Isiraeli. Na akiuga Moabi kũrĩ kĩama kĩa athuuri a Midiani, Rĩu nĩĩkanaambĩrĩria kũrũmbũiya andũ othe arĩa matũthiũrũrũkĩirie, o ta ũrĩa njaũ ĩrũmbũiyaga indo iria njirũ kuuma mũgũnda-inĩ. Nake Balaki mũrũ wa Zipori mũthamaki wa Moabi aarĩ kũringana na ihinda rĩu. Nake atũmire andũ kũrĩ Balaamu mũrũ wa Beori Fathura, ũrĩa ũrĩ igũrũ rĩa rũũĩ bũrũri-

inĩ wa ciana cia andũ ake, nĩguo amwĩte, akiuga atĩrĩ, ona andũ nĩmoimĩte kuuma Aiguputo, na ona nĩmahumbĩrĩte ũthiũ wa thĩ, na ũyũ aikarĩte hakuhĩ na niĩ. Na rĩu ũka ũrume andũ aya nĩ ũndũ nĩ marĩ hinya gũtũkĩra ithuĩ, tũngĩhota kũmahũũra, na nĩngũmaingata moime bũrũri-inĩ, tondũ nĩnjũũĩ atĩ arĩa ũrathima nĩmarathimagwo, na arĩa ũruma nĩmarumĩtwo. Na kĩama kĩa athuuri a Moabi na kĩama kĩa athuuri a Midiani magĩthiĩ marĩ na ũragũri moko-inĩ mao, nao magĩũka kũrĩ Balamu, makĩmwĩra ciugo cia Balaki. Nake akĩmeera atĩrĩ, Ikarai haha ũtukũ ũyũ, na nĩngamũcookeria ũhoro ũrĩa Mwathani angĩnjĩĩra, nao atongoria a Moabu magĩikara kũrĩ Balaamu. Nake Ngai agĩũka kũrĩ Balaam, akĩmũũria atĩrĩ, Andũ aya marĩ harĩ we nĩ a? Nake Balamu akĩĩra Ngai, Balaki mũrũ wa Zipori, mũthamaki wa Moabi, nĩatũmĩte o kũrĩ niĩ, akiuga, ona andũ nĩmoimĩte kuuma Misiri, na nĩmahumbĩrĩte wonekere wa thĩ, na ũyũ aikarĩte hakuhĩ na niĩ, na rĩu ũka ũndumĩre o, angĩkorwo no hote kũmũhũũra o, na ndĩmũingate kuuma thĩ. Nake Ngai akĩĩra Balaamu atĩrĩ, ndũgathiĩ nao, o na ndũkarume andũ acio, nĩgũkorwo nĩmarathimĩtwo. Na kũrũgama Balaamu rũciinĩ, akĩĩra atongoria a Balaki atĩrĩ, Cookai kũrĩ mwathi wanyu, Ngai ndangĩrekia thiĩ na inyuĩ. Nao maarũkĩte atongoria a Moabi, magĩũka kũrĩ Balaki, na makiuga, Balaamu ndendaga gũthiĩ hamwe na ithuĩ. Nake Balaki ongeire o kwendia atongoria aingĩ, na arĩa maarĩ na gĩtĩĩo gũkĩra acio. Nao magĩũka kũrĩ Balaamu, na makĩmwĩra atĩrĩ, maũndũ maya nĩmo moigaga Balaki mũrũ wa Ziporu, nĩngũthaitha ndũgatikie gũũka kũrĩ niĩ. Nĩgũkorwo nĩngũgĩtĩĩa na gĩtĩĩo, na indo ciothe ũngĩnjĩĩra nĩngũciĩka harĩ wee, na ũka ũnumĩre andũ aya. Na Balamu

akĩhĩtũkia, na akiuga kũrĩ atongoria a Balaki atĩrĩ, Angĩkorwo Balaki aheana kũrĩ niĩ nyũmba yake ĩiyũrĩte betha na thahabu, ndingĩhota kũgararĩria kiugo kĩa Mwathani Ngai, gwĩka kĩndũ kĩnini kana kĩnene thĩinĩ wa meciiria makwa. Na rĩu eterai hau na inyuĩ ũtukũ ũyũ, na nĩngamenya kĩrĩa Mwathani nĩekuongerera kwaria harĩ niĩ. Nake Ngai agĩũka kũrĩ Balaamu ũtukũ, akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo andũ aya marĩ hau gũgwĩta, ũkĩra ũmatwarane, no kiugo kĩrĩa ngũkwĩra-rĩ, kĩo ũgwĩka. Na kũrũgama Balaamu rũciinĩ, nĩathiire ndigiri yake, na agĩthiĩ hamwe na atongoria a Moabu. Nake Ngai akĩrakara nĩ ũndũ nĩathiire we mwene; na mũtũmwo wa Ngai akĩrũgama nĩguo amũgiritie; nake we mwene aahaicĩte igũrũ rĩa ndigiri yake, na ndungata ciake igĩrĩ hamwe nake. Nayo rĩrĩa ndigiri yonire mũtũmwo wa Ngai arũgamĩte gũthingana njĩra-inĩ, na rũhiũ rwa njora rũcomoretwo guoko-inĩ gwake, ndigiri ĩkĩgarũrũka kuuma njĩra-inĩ, na ĩgĩthiĩ werũ-inĩ, nake akĩhũũra ndigiri na rũthanju rwake nĩguo amĩrũnge njĩra-inĩ. Nake mũtũmwo wa Ngai arũgamire mĩtaro-inĩ ya mĩgũnda ya mĩthabibũ, rũgiri rũrĩ mwena ũmwe na rũgiri rũrĩ mwena ũrĩa ũngĩ. Nake ndigiri yonire mũtũmwo wa Ngai, ĩkĩĩhataranĩria rũthingo-inĩ, na ĩkĩhehenja kĩgũrũ kĩa Balamu rũthingo-inĩ; nake agĩcooka rĩngĩ kũmĩhũũra. Na mũraika wa Ngai agĩcooka rĩngĩ, na aathiire akĩrũgama handũ hahĩnju, harĩa hataigana kũgarũrũka mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho. Rĩrĩa ndigiri yonire mũraika wa Ngai, ĩgĩikara thĩ Balamu arĩ igũrũ rĩayo, nake Balamu akĩrakara, akĩmĩhũũra na rũthanju. Na Ngai akĩhingũra kanua ka ndigiri, na ĩkĩĩra Balaam, Nĩ atĩa njĩkĩte kũrĩ wee, atĩ ũngũthĩte mahinda matatũ maya? Nake Balaam akĩĩra ndigiri atĩrĩ,

Nĩũnthekagĩrĩria, na korwo ndaarĩ na rũhiũ rwa njora guoko-inĩ, nĩngĩkorwo nĩndakũtheeca. Nayo ndigiri ĩkĩĩra Balamu, githĩ ti niĩ ndigiri yaku ĩrĩa ũkoretwo ũhaicĩte kuuma ũnini waku nginya ũmũthĩ? Ndikwĩka ndĩrĩ nyarara nĩndĩkwĩkĩire ũguo? No akiuga atĩrĩ, aca. Ngai akĩguũria maitho ma Balamu, nake onire mũtũmwo wa Mwathani arũgamĩte njĩra-inĩ akĩregete, na rũhiũ rwa njora rũkomboretwo moko-inĩ wake, nake ainamĩrĩria thĩ akĩinamĩrĩra na ũthiũ wake. Nake mũtũmwo wa Ngai akĩmwĩra atĩrĩ, nĩ kĩĩ gĩtũmire ũhũũre ndigiri yaku mahinda matatũ? Na rora niĩ ndoimire nĩguo ngũgirie, tondũ njĩra yaku ndĩrĩ njega mbere yakwa, na ndigiri ĩrĩa yonire niĩ, ĩkĩĩhũndũra ĩĩhera harĩ niĩ mahinda matatũ maya. Na angĩkorwo ndĩagarũkire, rĩu nĩ ũndũ ũcio wee ti-itherũ nĩndakũũragire, no ĩyo nĩndamĩhonokirie. Nake Balaamu akĩĩra mũraika wa Mwathani atĩrĩ, Nĩnjĩhĩtie, nĩgũkorwo ndaamenyaga atĩ wee nĩwanjũkĩrĩire njĩra-inĩ gũtũngana, na rĩu angĩkorwo ndũkũhingĩrio, nĩngũcooka. Nake mũtũmwo wa Ngai akĩĩra Balamu, thiĩ hamwe na andũ acio; no rĩrĩ, kiugo kĩrĩa ingĩkwĩra wee, kĩu nĩũgĩkĩiga ũkĩarie. Nake Balamu agĩthiĩ na atongoria a Balaki. Rĩrĩa Balaki aiguire atĩ Balaamu nĩokĩte, akiumagara gũthiĩ kũmũtũnga, agĩthiĩ itũũra-inĩ rĩa Moabi, rĩrĩa rĩarĩ mĩhaka-inĩ ya Arinoni, kũrĩa kwarĩ mũhaka-inĩ wa bũrũri. Nake Balaki akĩĩra Balaamu, githĩ ndĩrakũtũmĩra gũkwĩta? Nĩ kĩĩ ũtokire kũrĩ niĩ? Ti nĩ ndingĩhota gũkũhea gĩtĩĩo? Nake Balamu akĩĩra Balaki, ona nĩndoka kũrĩ wee rĩu; nĩngũhota kwaria ũndũ o na ũrĩkũ? Kiugo kĩrĩa Ngai angĩĩkĩra kanua-inĩ gakwa, kĩu nĩkĩo ngwaria. Na Balaamu agĩthiĩ hamwe na Balaki, nao magĩkinya matũũra-inĩ ma mĩgũnda-inĩ. Nake Balaki akĩrutire ng'ondu na njaũ, na

agĩtũmĩra Balaamu na anene arĩa maarĩ hamwe nake. Na gũkĩhana rũciinĩ, na ũndũ wa kũoya Balaki ũrĩa Balaamu, akĩmũambatia igũrũ kũrĩ gĩtugĩ kĩa Baali, na akĩmuonia kũu gĩcunjĩ kĩmwe kĩa andũ.

23

Nake Balaam akĩĩra Balaki atĩrĩ, Njakĩra haha igongona mũgwanja, na ũhaarĩrie haha njaũ mũgwanja, na ndũrũme mũgwanja. Nake Balaki agĩĩka o ta ũrĩa Balamu aamwĩrire, na akĩrutĩra njaũ na ndũrũme igongona-inĩ. Nake akiuga Balaamu kũrĩ Balaki, Rũgama igũrũ rĩa magongona maku, na nĩngũthiĩ kana Ngai akoneke kũrĩ niĩ thĩinĩ wa gũtũngana, na kiugo kĩrĩa akaanyonie, nĩngũkwĩra wee. Nake akĩrũgama Balaki igũrũ rĩa magongona make. Nake Balaamu athiire kũũria Ngai, na agĩthiĩ narũnjo, nake Ngai akĩonekera Balaamu, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Balaamu, igongona mũgwanja nĩhaarĩirie, na nĩndehereirie njaũ na ndũrũme igũrũ wa kĩgongona. Nake Ngai akĩikĩra kiugo kanua-inĩ ka Balaam, nake akiuga, aagarũrũkĩte kũrĩ Balaki, ũguo nĩguo ũkwaria. Nake akĩgarũrũka kũrĩ we, nake we nĩarũgamĩte igũrũ rĩa maruta make ma njino, na anene othe a Moabi marĩ hamwe nake, nayo roho ya Ngai ĩkĩmũkora. Nake aaruta thimo yake, akiuga atĩrĩ, Kuuma Mesopotamia nĩandũmĩire Balaki mũthamaki wa Moabi, kuuma irĩma-inĩ cia mwena wa irathĩro, akiuga atĩrĩ, Ũka ũnjũkĩre Jakubu, na ũka ũrumĩre Isiraeli. Nĩ kĩĩ ingĩruma ũrĩa Mwathani atarumĩte? Kana nĩ atĩa ingĩruma ũrĩa Ngai atarumaga? Tondũ kuuma igũrũ

rĩa irĩma nĩngamuona, na kuuma tũrĩma-inĩ nĩngamũrora, ona andũ oiki nĩmagatũũra marĩ oiki, na thĩinĩ wa ndũrĩrĩ matigatarwo. Nũũ watarĩte mbegũ cia Jakubu, na nũũ ũkũtara mĩhĩrĩga ya Isiraeli? Roho wakwa nĩũkue thĩinĩ wa roho cia arĩa athingu, na mbegũ yakwa ĩtuĩke ta mbegũ ya acio. Nake Balaki akĩĩra Balaamu, nĩ atĩa ũnjĩkĩte? Thĩinĩ wa kĩrumi kĩa thũ ciakwa nĩndagwĩtire, na rora wee nĩũrathimĩte na kĩrathimo. Nake Balaamu akĩĩra Balaki atĩrĩ, Githĩ ti ũrĩa wothe Ngai angĩikĩra kanua-inĩ gakwa, ũcio nĩngũmenyerera kwaria? Nake akĩĩra Balaki atĩrĩ, ũka rĩngĩ hamwe na niĩ handũ hangĩ harĩa ũtakamwona arĩ kũu, no ũkoona o gĩcunjĩ kĩmwe gĩake, no ndũkoona othe, na ũmũrume nĩ ũndĩ wakwa arĩ kũu. Nake akĩmũtwara mũgũnda-inĩ wa kĩĩhũũra igũrũ wa gacũmbĩrĩ karĩa gaathemĩtwo, nake agĩaka hau igongona mũgwanja, na akĩrutĩra gacaũ na ndũrũme igũrũ wa kĩgongona. Nake Balaamu akĩĩra Balaki atĩrĩ, Rũgama hau igũrũ rĩa magongona maku, no niĩ nĩngũthiĩ kũũria Ngai. Nake Ngai akuonana na Balaamu, na akĩiga kiugo kanua-inĩ gake, na akĩmwĩra atĩrĩ, Cooka kũrĩ Balaki, na ũkaarie maũndũ maya. Nake akĩgarũrũka kũrĩ we, nake ũcio aarũgamĩte igũrũ rĩa iruta rĩake rĩa gũcinwo biũ, na anene othe a Moabi marĩ hamwe nake, nake Balaki akĩmũũria atĩrĩ, Mwathani oigire atĩa? Na aarĩkia kuoya thimo yake, akiuga, ũkĩra Balaki, na ũthikĩrĩrie, ĩgua na gũtũ mũira mũrũ wa Zipori. Ngai ti ta mũndũ nĩguo ahĩtie, kana ta mũriũ wa mũndũ nĩguo etigĩrwo, we mwene arĩkia kwaria, ti ekwĩka? Nĩakaaria, na ndagaikara? Atĩrĩrĩ, nĩndĩrutĩte wĩra wa kũrathima, nĩngarathima, na ti-ti ndigagarũrũka. Gũtigakorwo wĩra wa hinya thĩinĩ wa Jakubu, kana gũtikooneka ruo thĩinĩ wa Isiraeli,

Mwathani Ngai wake arĩ hamwe nake, indo cia riiri cia aathani irĩ thĩinĩ wake. Ngai ũrĩa wamurutire kuuma bũrũri wa Misiri arĩ ta riiri wa mbogo ĩrĩa ĩrĩ rũhĩa rũmwe kũrĩ we. Tihĩ nĩgũkorwo kũrĩ ũragũri thĩinĩ wa Jakubu, kana ũrathi thĩinĩ wa Isiraeli; kũringana na ihinda nĩrĩkeerwo Jakubu, na kũrĩ Isiraeli, atĩ kĩĩ Ngai arĩhingĩria? Ona andũ ta mwana wa mũrũũthi nĩmakarahũka, na ta mũrũũthi nĩmakagĩa na mwĩtĩĩo; matikakomaga nginya marĩe gĩthĩgio, na manyue thakame ya arĩa magurarĩtio. Nake Balaki akĩĩra Balaamu atĩrĩ, ndũkanamũrume na irumi, o na ndũkanamũrathime na kĩrathimo. Na ũcookia Balaam, akĩĩra Balak atĩrĩ, githĩ ndiaakwĩrire ngĩkuuga atĩrĩ, kiugo kĩrĩa Ngai angĩaria, kĩu nĩkĩo ngwĩka? Nake Balaki akĩĩra Balaamu atĩrĩ, Ũka njoe wee kũrĩ handũ hangĩ, angĩkorwo nĩgũkenia Ngai, na ũmũrume kũu. Nake Balaki akĩoya Balaamu igũrũ wa gacũmbĩrĩ wa Peori, kĩrĩa kĩatambũrũkaga gũthiĩ werũ-inĩ. Nake Balamu akĩĩra Balaki atĩrĩ, njakĩra haha igongona mũgwanja, na ũnhaarĩrie haha njaũ mũgwanja na ndũrũme mũgwanja. Na Balaki eekire o ta ũrĩa Balamu aamwĩrire, na akĩrutĩra njaũ na ndũrũme igũrũ wa kĩgongona.

24

Na rĩrĩa Balamu onire atĩ nĩ wega mbere ya Mwathani kũrathima Isiraeli, ndathiire kũringana na ũrĩa aamenyerete kũrĩ we gũthiĩ gũtũngana na iratha, nake akĩgarũra ũthiũ wake werekeire werũ-inĩ. Nake Balaamu akĩoya maitho make, akĩona

Isiraeli ĩrĩ kambĩ kũringana na mĩhĩrĩga, nake Roho wa Ngai ũkĩmũkora. Na aarĩkia kwoya thimo yake, akiuga, Balamu mũrũ wa Beori aroiga, mũndũ ũrĩa wonaga na ma aroiga, ũrĩa ũiguaga ciugo cia ũrĩa ũrĩ hinya, ũrĩa onire kĩoneki kĩa Ngai toro-inĩ; maitho make nĩmaguũrĩirio. Taarĩ ũrĩa nyũmba ciaku irĩ njega Jakubu, hema ciaku Isiraeli; Taarĩ ituamba irĩa irĩ na kĩĩruru, na taarĩ mĩgũnda mĩega hau rũũĩ-inĩ, na taarĩ hema iria Mwathani ahaandire, na taarĩ mĩtarakwa hau maaĩ-inĩ. Mũndũ nĩakoima kuuma mbegũ-inĩ yake, na nĩagathamakia ndũrĩrĩ nyingĩ, na ũthamaki wa Gog nĩũgatũũgĩrio, na ũthamaki wake nĩũkongererwo. Ngai nĩamuongoreire kuuma Misiri, ta riiri wa nyamũ ya rũhĩa ĩmwe kũrĩ we, nĩakarĩa ndũrĩrĩ cia thũ ciake, na icunjĩ iria noru ciao nĩakamunya maguta, na na mĩguĩ yake nĩakarehithia thũ. Gũkomio thĩ, ehurũkĩte ta mũrũũthi, na ta kaana ka mũrũũthi; nũũ ũkaamũarahũra? Arĩa makũrathimaga nĩmarathimwo, na arĩa makũrumaga nĩmarumĩtwo. Na Balaki arakaririo nĩ ũndũ wa Balaamu, na akĩhũũrithania moko make, na Balaki akĩĩra Balaamu atĩrĩ, nĩndagwĩtire nĩguo ũrume thũ yakwa, na rora, ũrathima ũmĩrathimĩte ihinda rĩa gatatũ rĩĩrĩ. Rĩu nĩ ũndũ ũcio ũra gũthiĩ handũ haku. Ndoigire atĩ nĩngagũtĩĩithia, no rĩu Mwathani nĩakũimĩte riiri. Nake Balamu akĩĩra Balaki, githĩ ndierire atũmwo aku arĩa watũmire kũrĩ niĩ, ngĩuga atĩrĩ, angĩkorwo Balaki angĩhe nyũmba yake ĩiyũrĩte betha na thahabu, ndingĩhota kũgarũrũka kiugo kĩa Mwathani nĩguo njĩke ũndũ mwega kana mũũru kuuma harĩ niĩ mwene; maũndũ marĩa mothe Ngai angĩuga, nĩmo ngũuga. Na rĩu ona, nĩndĩrathiĩ thiĩ handũ hakwa. Ũka, nĩngũkuhe kĩrĩra kĩrĩa andũ aya megwĩka andũ aku matukũ-inĩ ma mũthia. Nake aakorwo

ooire ngerekano yake, akiuga, Balamu mũrũ wa Beori aroiga, mũndũ ũrĩa onaga na ma, akĩiguaga ciugo cia Ngai, akĩmenyaga ũmenyo kuuma kũrĩ ũrĩa ũrĩ igũrũ mũno, na akĩonaga kĩoneki kĩa Ngai thĩinĩ wa toro; maitho make maguũranĩirio. Nĩngamuonia, na ti rĩu, nĩngarathima, na ndĩrakuhĩrĩria, nĩĩkarahũka njata kuuma kũrĩ Jakubu, nĩakarahũka mũndũ kuuma kũrĩ Isiraeli, na nĩakoinanga atongoria a Moabi, na nĩagataha ariũ othe a Sethi. Na Edomu ĩgaatuĩka igai, na igai ĩgaatuĩka rĩa Esau thũ yake, na Isiraeli nĩekire na hinya. Nake nĩakarahũka kuuma kũrĩ Jakubu, na nĩakaniina ũrĩa ũrahonokio kuuma itũũra-inĩ inene. Na onete Amaleki, na oya thimo yake, akiuga atĩrĩ, kĩambĩrĩria kĩa ndũrĩrĩ nĩ Amaleki, na mbegũ yao ĩkaananga. Na rĩrĩa onire Mukeni, na akĩoya thimo yake, akiuga, Gĩikaro gĩaku nĩ kĩrũmu; na ũngĩiga gĩtara gĩaku ihiga-inĩ, na gĩtara kĩa Beori kĩngĩtuĩka kĩa ũhinga, Aasuri nĩmagakũtaha. Na onete Og, na oya njohi yake, akiuga atĩrĩ, ũi ũi, nũũ agatũũra rĩrĩa Ngai akaiga maũndũ macio? Nao nĩmakoima kuuma guoko-inĩ kwa Akitimu, na nĩmakahinyĩrĩria Ashuri, na nĩmakahinyĩrĩria Ahibirania, na o ene othe hamwe nĩmakaniinwo. Na aarĩkia gũũkĩra, Balaamu agĩthiĩ, akĩgarũrũka handũ gwake mwene, nake Balaki agĩthiĩ gwake mwene.

25

Na gũikara Isiraeli kũu Shittimu, na andũ makĩthaahio nĩ kũhũũra ũmaraya na airĩtu a Moabu. Nao maametire kũrĩ

magongona ma mĩhianano yao; na andũ makĩrĩa magongona mao, na makĩinamĩrĩra mĩhianano yao; Na Isiraeli nĩarĩkirie kũrĩ Baali Peori; na Mwathani nĩarakarĩire na marakara Isiraeli. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Oya atongoria othe a andũ, ũmaheane kũrĩ Mwathani mbere ya riũa, namo marakara ma mang'ũrĩ ma Mwathani nĩmakagarũrũka mehere kũrĩ Isiraeli. Nake Musa akĩĩra mĩhĩrĩga ya Isiraeli atĩrĩ, Ũragei o mũndũ mũndũ wake mwene ũrĩa wamenyereire Baali-Peori. Na rora, mũndũ ũmwe wa ariũ a Isiraeli agĩũka akĩrehe mũrũ wa nyina kũrĩ mũndũ-wa-nja Mũmidiani mbere ya Musa, na mbere ya kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, nao makĩrĩra hau mũrango-inĩ wa hema ya Ũira. Na rĩrĩa Finehasi mũrũ wa Eleazari mũrũ wa Aroni mũthĩnjĩri-Ngai onire ũguo, akĩrũgama kuuma gatagatĩ ka kĩũngano, na aarĩkia kwoya itimũ guoko-inĩ gwake, agĩtoonya thuutha wa mũndũ ũrĩa Mũisiraeli agĩthiĩ hema-inĩ, na akĩtheeca eerĩ ao, mũndũ ũcio Mũisiraeli na mũtumia ũcio akĩmatherania nda yake; na mũthiro ũcio ũgĩtigithia kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli. Nao arĩa maakuire thĩinĩ wa mũthiro maarĩ ngiri mĩrongo ĩĩrĩ na ĩna. Nake Mwathani akĩaria kũrĩ Musa, akiuga, Finehasi mũrũ wa Eleazari mũrũ wa Aroni mũthĩnjĩri-Ngai nĩatigithirie marakara makwa kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, rĩrĩa aarutire kĩyo gĩakwa thĩinĩ wao, na ndina niinire ariũ a Isiraeli na kĩyo gĩakwa. Ũguo njoigire, ona niĩ ndĩmũhe kĩrĩkanĩro kĩa thayũ, na gĩgaatuĩka kĩake na kĩa rũciaro rwake thuutha wake kĩrĩkanĩro kĩa ũthĩnjĩri-Ngai kĩa tene na tene, nĩ ũndũ nĩarĩ na kĩyo harĩ Ngai wake, na akĩhoroheria ariũ a Isiraeli. Rĩĩtwa rĩa mũndũ ũrĩa Mũisiraeli ũrĩa wagũthwo, ũrĩa wagũthwo hamwe na mũndũ-wa-nja wa Mũmidiani, rĩarĩ

Zambri, mũriũ wa Salimoni, mũtongoria wa nyũmba ya mbarĩ cia Simeoni. Narĩo rĩĩtwa rĩa mũndũ-wa-nja ũrĩa Mũmidiani ũrĩa wahũũrirwo, Chasbi, mwarĩ wa Zur, mũtongoria wa rũrĩrĩ rwa Ommoth, nyũmba ya nyũmba cia maithe nĩ ya Amidiani. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, aria ciana cia Isiraeli, ukiuga, tuĩkanai na Amidiani na mũmahũũre, tondũ nĩmamũtuĩkanĩire na wara, ũrĩa wothe mamũheenagia nĩ ũndũ wa Peori, na nĩ ũndũ wa Kozibi mwarĩ wa mũthamaki wa Midiani mwarĩ wa nyina nao, ũrĩa wahũũrirwo mũthenya wa kũhũũrwo nĩ ũndũ wa Peori.

26

Na nĩkwahĩkire thuutha wa ihũũra rĩu, nake Mwathani akĩaria na Musa na Eleazaro mũthĩnjĩri-Ngai, akiuga atĩrĩ, oya mũtaratara wa kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ kũringana na nyũmba cia maithe mao, mũndũ wothe ũrĩa ũthiiaga gũthiĩ mbaara kũu Isiraeli. Nake Musa na Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai nĩmaaririe kũu Arabothi ya Moabi hau Jorodani kũringana na Jeriko, makiuga atĩrĩ, kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa; na ariũ a Isiraeli arĩa moimire bũrũri wa Misiri, Rubeni irigithathi rĩa Isiraeli; nao ariũ a Rubeni maarĩ Enoku, na andũ a Enoku; harĩ Palu, andũ a Palu. Kũrĩ Asron, andũ a Asronei; kũrĩ Charmi, andũ a Charmi. Aya nĩ mĩhĩrĩga ya Rubeni, na ũtarĩ wao ũkĩgĩa ngiri mĩrongo ĩna na ithatũ, na magana mũgwanja na mĩrongo ĩtatũ. Nao ariũ a Pallu nĩ Eliabu. Na ariũ a Eliabu,

Namueli, na Dathani, na Abironi, aya nĩo metĩtwo a kĩũngano, aya nĩo arĩa maokĩrĩire Musa na Aroni thĩinĩ wa kĩũngano kĩa Kora, thĩinĩ wa ũremi wa Mwathani. Nayo tĩĩ ĩhingũrĩte kanua kayo, ĩkĩmeria o na Kora, thĩinĩ wa gĩkuũ kĩa kĩũngano gĩake, rĩrĩa mwaki ũkĩrĩa andũ mĩrongo ĩtano na magana meerĩ, nao magĩtuĩka kĩmenyithia; no ariũ a Kora matiakuire. Na ariũ a Simeoni, andũ a ariũ a Simeoni: kũrĩ Namueli, andũ a Anamueli; kũrĩ Jamini, andũ a Ajamini; kũrĩ Jakini, andũ a Ajakini; kũrĩ Zera, andũ a Azera; kũrĩ Saũli, andũ a Asaũli. Aya nĩ andũ a Simeoni kuuma kũrĩ ũtarĩ wao, ngiri mĩrongo ĩĩrĩ na igĩrĩ na magana meerĩ. Ariũ a Judah maarĩ Er na Onan, nao makuire bũrũri wa Kanani. Na ariũ a Juda magĩtuĩka kũringana na mĩhĩrĩga yao: Shiloh, andũ a Shelanite; Phares, andũ a Perezite; Zerah, andũ a Zerahite. Nao ariũ a Phares magĩtuĩka: kũrĩ Hezron, andũ a Aasroni; kũrĩ Iamun, andũ a Iamuni. Aya nĩo andũ a Juda kũringana na ũthimi wao, itandatũ na mĩrongo mũgwanja ngiri na magana matano. Na ariũ a Isakaru kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ Tola, mũhĩrĩga wa Atola; kũrĩ Pua, mũhĩrĩga wa Apua; kũrĩ Jashubu, mũhĩrĩga wa Ajashubu; kũrĩ Shimuroni, mũhĩrĩga wa Ashimuroni. Aya nĩo andũ a Isakaru kuuma itarania-inĩ rĩao, inya na mĩrongo ĩtandatũ ngiri na magana mana. Ariũ a Zebuluni kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ Sered, andũ a Seredite; kũrĩ Athĩngĩ, andũ a Allonite; kũrĩ Allel, andũ a Allelite. Aya nĩo andũ a Zebuluni kuuma kũrĩ ũtarĩ wao, mĩrongo ĩtandatũ ngiri na magana matano. Ariũ a Gadi kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ Zefoni, mũhĩrĩga wa Azefoni; kũrĩ Hagi, mũhĩrĩga wa Ahagi; kũrĩ Shuni, mũhĩrĩga wa Ashuni; kũrĩ Ozeni, mũhĩrĩga wa Aozeni; kũrĩ Eri, mũhĩrĩga wa Aeri; kũrĩ

Arodi, mũhĩrĩga wa Aarodi; kũrĩ Areli, mũhĩrĩga wa Aareli. Aya nĩ mĩhĩrĩga ya ariũ a Gadi kuuma itarania rĩao, ngiri mĩrongo ĩna na ĩna na magana matano. Ariũ a Asher kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ Jamin, mũhĩrĩga wa Ajamini; kũrĩ Jesou, mũhĩrĩga wa Ajesoui; kũrĩ Baria, mũhĩrĩga wa Abariai. Kũrĩ Kober, andũ a Koberi; kũrĩ Melchiel, andũ a Melchieli. Na rĩĩtwa rĩa mwarĩ wa Asheri rĩarĩ Sarai. Aya nĩo andũ a Asheri kuuma itarania-inĩ rĩao, ngiri mĩrongo ĩna na ithatũ, na magana mana. Ariũ a Josephu kũringana na mĩhĩrĩga yao, Manase na Efiraimu. Ariũ a Manase. Kũrĩ Makiri, andũ a Amakiri; na Makiri nĩaciarire Gileadi; kũrĩ Gileadi, andũ a Agileadi. Nacio ici nĩ ciana cia Gileadi, Ahiezeri, andũ a Ahiezeri, kũrĩ Chelegi, andũ a Chelegi. Kũrĩ Esirieli, andũ a Aesirieli; kũrĩ Shekemu, andũ a Ashekemu; kũrĩ Shemaeri, andũ a Ashemaeri; na kũrĩ Heferi, andũ a Aheferi. Na Salpaad, mũriũ wa Opher, ndaarĩ na aanake, no aarĩ na airĩtu, na maya nĩmo marĩĩtwa ma airĩtu a Salpaad: Mala, na Noua, na Egla, na Melcha, na Thersa. Aya nĩ mĩhĩrĩga ya Manase kuuma itarania-inĩ rĩao, ngiri igĩrĩ na mĩrongo ĩtano na magana mũgwanja. Nao aya nĩo ciana cia Efuraimu, kũrĩ Suthala, andũ a Shuthelahite, kũrĩ Taanach, andũ a Tahanite. Aya nĩo ariũ a Suthala, harĩ na Eden, andũ arĩa a Eden. Ĩno nĩyo mĩhĩrĩga ya Efiraimu kuuma itarania-inĩ rĩao, ngiri mĩrongo ĩtatũ na igĩrĩ na magana matano, ĩno nĩyo mĩhĩrĩga ya ariũ a Jusufu kũringana na mĩhĩrĩga yao. Ariũ a Benjamini kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ Bale, mũhĩrĩga wa Abali; kũrĩ Ashbel, mũhĩrĩga wa Aashbeli; kũrĩ Ahiram, mũhĩrĩga wa Aahirami. Kũrĩ Sophan, andũ a Sophanes. Na ariũ a Bale magĩtuĩka Adari na Noemani; kũrĩ Adari, mũhĩrĩga wa Aadari, na kũrĩ Noemani,

mũhĩrĩga wa Anoemani. Aya nĩo ciana cia Benjamini kũringana na mĩhĩrĩga yao kuuma itarania-inĩ rĩao, ngiri mĩrongo ĩtatũ na ithano na magana matano. Na ariũ a Dani kũringana na mĩhĩrĩga yao: harĩ Shama, mũhĩrĩga wa Ashama, aya nĩo mĩhĩrĩga ya Dani kũringana na mĩhĩrĩga yao. Mĩhĩrĩga yothe ya Ashuhamiti kũringana na ũtarĩri wao, yarĩ ngiri mĩrongo ĩtandatũ na ĩna, na magana mana. Ariũ a Nafutali kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ Asieli, andũ a Asieli; kũrĩ Gauni, andũ a Gauni. Kũrĩ Jeseri, andũ a Ajeseri; kũrĩ Selemu, andũ a Aselemi. Aya nĩo andũ a Nafutali kuuma kũrĩ ũtarĩ wao, ngiri mĩrongo ĩna na magana matatũ. Ũyũ nĩguo ũtarĩ wa ariũ a Isiraeli, magana matandatũ ngiri na ngiri ĩmwe na magana mũgwanja na mĩrongo ĩtatũ. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, kũrĩ aya bũrũri ũkũgayanio, kũgaya kũringana na mũigana wa marĩĩtwa. Kũrĩ arĩa aingĩ ũkaaingĩria igai, na kũrĩ arĩa anini ũkaanyiihia igai rĩao, o mũndũ, o ta ũrĩa maatarirwo, nĩakaheo igai rĩake. Kũringana na mĩgũnda, bũrũri ũcio ũrĩgayanio kũringana na marĩĩtwa, kũringana na mĩhĩrĩga ya maithe mao nĩmakaagaya. Kuuma kũrĩ mũtĩ ũrĩa ũcuukagwo nĩũkagayania igai rĩao gatagatĩ ka aingĩ na anini. Na ariũ a Levi kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ Gershon, andũ a Gershonite; kũrĩ Kohath, andũ a Kohathite; kũrĩ Merari, andũ a Merari. Aya nĩ mĩhĩrĩga ya ariũ a Levi: mũhĩrĩga wa Lobeni, mũhĩrĩga wa Hebroni, mũhĩrĩga wa Kora, na mũhĩrĩga wa Mushi, nake Kohathu nĩaciarire Amuramu. Rĩĩtwa rĩa mũtumia wake rĩarĩ Jochebed, mwarĩ wa Levi, ũrĩa aaciarĩire acio kũrĩ Levi kũu Misiri, nake akĩciarĩra Amram ciana cia Aaron na Moses, na Miriam mwarĩ wa nyina wao. Na magĩtuĩka kũrĩ Aroni, Nadabu, na Abihu, na

Eleazaru, na Ithamaru. Nake akuire Nadabu na Abihu rĩrĩa maarutaga mwaki wa kũngĩ mbere ya Mwathani kũu werũ-inĩ wa Sinai. Na magĩtuĩka kuuma itarania-inĩ rĩao ngiri mĩrongo ĩĩrĩ na ithatũ, arũme othe kuuma mweri ũmwe wa kũciarwo na igũrũ, nĩ ũndũ matiataranĩirio hamwe na ariũ a Isiraeli, tondũ matiaheirwo mũgaĩ gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli. Nayo ĩno nĩyo ũtarĩ wa andũ wa Musa na Eleazaru mũthĩnjĩri-Ngai, arĩa maatarire ariũ a Isiraeli kũu Arabothu ya Moabu, hau rũũĩ-inĩ rwa Jorodani kũng'ethera Jeriko. Na thĩinĩ wao ti kwarĩ mũndũ wa arĩa maatarirwo nĩ Musa na Aroni, arĩa maatarire ariũ a Isiraeli kũu werũ-inĩ wa Sinai. Tondũ Mwathani oigire kũrĩ o atĩrĩ, gĩkuũ makuage thĩinĩ wa werũ, na gũtirĩ o na ũmwe watigĩirio kuuma kũrĩ o, tiga Kalebu mũrũ wa Jefune, na Joshua mũrũ wa Nuni.

27

Nao airĩtu a Zelofehadi mũrũ wa Heferi, mũrũ wa Gileadi, mũrũ wa Makiri, wa andũ a Manase, wa ariũ a Jusufu, magĩkuhĩrĩria, na maya nĩmo marĩĩtwa mao, Maala, na Noa, na Hogila, na Milika, na Tiriza, na marũgamire mbere ya Musa, na mbere ya Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai, na mbere ya aathani, na mbere ya kĩũngano gĩothe hau mũrango-inĩ wa hema ya ũira, makiuga, Ithe witũ nĩakuire werũ-inĩ, na we ndaarĩ gatagatĩ ka kĩũngano kĩrĩa kĩacookanĩrĩirie mbere ya Mwathani thĩinĩ wa kĩũngano kĩa Kora, tondũ nĩ ũndũ wa mehia make nĩakuire, na ariũ matiagĩire kũrĩ we; rĩĩtwa rĩa ithe witũ ndĩkarĩthario kuuma

gatagatĩ ka andũ ake, tondũ ndaarĩ na mũriũ; tũhe igai gatagatĩ ka ariũ a ithe witũ. Nake akĩrehe Musa ciira ciao mbere ya Jehova. Na Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, airĩtu a Zelofehadi nĩmarĩtie wega; ũkaamahe kĩheo kĩa ũgai wa igai gatagatĩ ka ariũ a ithe wao, na ũkaaneania igai rĩa ithe wao kũrĩ o. Nĩũkaarĩria ariũ a Isiraeli, ũkiuga atĩrĩ, mũndũ mũrũme angĩkua, na ndagĩe na mũriũ, nĩmũkahe igai rĩake mwarĩ wake; no angĩkorwo ndagĩe na mwarĩ, nĩmũkahe igai rĩake mũrũ wa ithe. Angĩkorwo no ti-marĩ kũrĩ we ariũ a nyina na ithe, mũkaahe ũgai kũrĩ mũrũ wa ithe wa ithe wake. Angĩkorwo gũtarĩ na ariũ a ithe wake, mũkaahe igai kũrĩ mũndũ wake ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nake kuuma mũhĩrĩga-inĩ wake, nĩguo agaye indo ciake, na ũndũ ũyũ ũgaatuĩka kũrĩ ariũ a Isiraeli kĩrĩra kĩa ciira, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Na Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, ambata ũthiĩ kĩrĩma-inĩ kĩrĩa kĩrĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, kĩrĩma gĩkĩ kĩa Nabau, na wone bũrũri wa Kanaani, ũrĩa niĩ ndĩrahe ariũ a Isiraeli ũtuĩke igai rĩao. Na nĩũkona, na nĩũkonganio kũrĩ andũ aku o nawe, o ta ũrĩa Harũni mũrũ wa nyũkwa akonganĩirio kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Horu. Tondũ mwaremeire kiugo gĩakwa thĩinĩ wa werũ wa Sini, rĩrĩa kĩrĩndĩ kĩaremeire, kũamũra niĩ, mũtiaamũrire niĩ igũrũ rĩa maaĩ mbere yao, ũyũ nĩguo maaĩ ma ngarari kũu Kadeshi thĩinĩ wa werũ wa Sini. Nake Musa akĩĩra Mwathani, Mwathani Ngai wa maroho na mwĩrĩ wothe arothure mũndũ igũrũ rĩa kĩũngano kĩĩrĩ, ũrĩa ũkoima mbere ya mothiũ mao, na ũrĩa ũgũtoonya mbere ya mothiũ mao, na ũrĩa ũkaamatongoria moime, na ũrĩa ũkaamatoonya, na kĩũngano kĩa Mwathani gĩtikagĩa ta ng'ondu iria itarĩ na mũrĩithi. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga

atĩrĩ, oya harĩ wee mwene Joshua mũrũ wa Nun, mũndũ ũrĩa ũrĩ na roho thĩinĩ wake mwene, na nĩũkaigĩrĩra moko maku igũrũ rĩake. Na nĩũkamũrũgamia mbere ya Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, na ũmũhe wathani mbere ya kĩũngano gĩothe, na ũhe wathani ũmũkoniĩ mbere yao. Na nĩũkamũhe riiri waku igũrũ rĩake, nĩguo ariũ a Isiraeli mamwathĩkĩre. Nake arũgame mbere ya Eleazar ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, nao nĩmakaũria ũtuanĩro wa kũonania mbere ya Jehova, kũringana na kanua gake nĩmakoima, na kũringana na kanua gake nĩmagatoonya we mwene na ariũ a Isiraeli marĩ na ũrĩa ũmwe, na kĩũngano gĩothe. Nake Musa eekire o ta ũrĩa Mwathani aamwathire; na aarĩkia kuoya Joshua, akĩmũrũgamia mbere ya Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai, na mbere ya kĩũngano gĩothe, na akĩigĩrĩra moko make igũrũ rĩake, na akĩmũhaanda o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa.

28

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, atha ariũ a Isiraeli, na ũmeere, ũkĩmeera, iheo ciakwa iheo ciakwa maciaro makwa ma mũtararĩko mwega menyiitĩrei kũndeheera thĩinĩ wa ciathĩ ciakwa. Nĩũkameera atĩrĩ, ici nĩcio maruta marĩa mũkarehera Mwathani, tũtũrũme twĩrĩ twa mwaka ũmwe tũtarĩ na kaũũgũ o mũthenya, nĩ ũndũ wa iruta rĩa gũcinwo rĩothe hĩndĩ ciothe. Mwatũrũme wa mbere ũkaũruta rũciinĩ, na mwatũrũme wa keerĩ ũkaũruta hwaĩ-inĩ. Na nĩũgaahinga gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa oihi ũgima mũhinyu ũtuĩke igongona rĩtukanĩtio na maguta

thĩinĩ wa gĩcunjĩ kĩa kana kĩa hini. Igongona rĩa kũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe, rĩrĩa rĩagĩire kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai, nĩ ũndũ wa mũtararĩko mwega kũrĩ Mwathani. Na kĩndũ kĩa kũnyuuo gĩake gĩa kana kana ya hini harĩ gatũrũme kamwe; handũ hatheru ũkaita kĩndũ kĩa kũnyuuo kĩa njokĩ ĩrĩa ĩrũmu harĩ Mwathani; na gatũrũme ka keerĩ ũgaaka hwaĩ-inĩ; kũringana na igongona rĩake na kũringana na kĩndũ kĩa kũnyuuo gĩake mũgeeka ũtuĩke mũtararĩko mwega harĩ Mwathani. Na mũthenya wa Thabatũ mũkarehera tũtũrũme twĩrĩ twa mwaka ũmwe tũtarĩ na kaũũgũ, na icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi cia mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta thĩinĩ wa igongona na kĩnyunyĩzio, igongona rĩa gũcinwo rĩothe rĩa Thabatũ thĩinĩ wa Thabatũ igũrũ wa igongona rĩa gũcinwo rĩothe rĩa hĩndĩ ciothe, na kĩnyunyĩzio kĩarĩo. Na thĩinĩ wa mĩeri ya mweri, mũreheire igongona rĩa kũcinwo rĩothe kũrĩ Mwathani, njaũ igĩrĩ cia ng'ombe, na ndũrũme ĩmwe, na tũtũrũme mũgwanja twa mwaka ũmwe tũtarĩ na kaũũgũ; Icunjĩ ithatũ cia ikũmi cia mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa njaũ ĩmwe, na icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi cia mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa ndũrũme ĩmwe; Gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa gatũrũme kamwe, igongona mũtararĩko wa ũnungi, iruta kũrĩ Mwathani. Kĩndũ kĩa kũnyuuo kĩao gĩtunga kĩa nuthu kĩa hini nĩgĩgaatuĩka kĩa njaũ ĩmwe; na gĩtunga kĩa gatatũ kĩa hini nĩgĩgaatuĩka kĩa ndũrũme ĩmwe. Na roana rwa ĩna nĩrĩkorwo harĩ gatũrũme kamwe ka ndibei; ũyũ nĩ igongona rĩa gũcinwo biũ mweri kuuma mweri ũthiĩ mĩeri-inĩ ya mwaka. Na mũrĩ ũmwe wa mbũri kuuma mbũri-inĩ ũhoro wa mehia kũrĩ Mwathani, igũrũ rĩa iruta rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe,

nĩrĩkaheanwo, na kĩndũ gĩake kĩa kũnyuuo. Na thĩinĩ wa mweri wa mbere, mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri, nĩ Bathaka ya Mwathani. Na mũthenya wa ikũmi na ĩtano wa mweri ũyũ nĩ gĩathĩ, matukũ mũgwanja mũkaarĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia. Namo mũthenya wa mbere ũrĩa wĩtanĩtio mũtheru ũgaatuĩka kũrĩ inyuĩ, mũtigwĩka wĩra o wothe wa ũkombo. Na mũkarehera maruta ma gũcinwo biũ kũrĩ Mwathani, njaũ igĩrĩ kuuma harĩ ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, tũtũrũme mũgwanja twa mwaka ũmwe, itarĩ na kaũũgũ kũrĩ inyuĩ. Na igongona rĩao nĩ mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta, ithatũ cia ikũmi harĩ njaũ ĩmwe, na igĩrĩ cia ikũmi harĩ ndũrũme ĩmwe. Gĩcunjĩ kĩa ikũmi, gĩcunjĩ kĩa ikũmi, nĩũgwĩka harĩ gatũrũme karĩa kĩmwe, harĩ tũtũrũme mũgwanja. Na thenge ĩmwe ya mũrũme kuuma harĩ mbũri nĩ ũndũ wa mehia, kũhoroheria inyuĩ; Tiga igongona rĩa kũcinwo rĩothe rĩa hĩndĩ ciothe rĩa rũciinĩ, rĩrĩa rĩrĩ igongona rĩa kũcinwo rĩothe rĩa gũtũũra. Ici kũringana na ici mũgwĩka mũthenya ũcio thĩinĩ wa mĩthenya mũgwanja, kĩheo kĩrutĩro gĩa mũtararĩko mwega harĩ Mwathani; igũrũ rĩa iruta rĩa gũcinwo rĩothe rĩa hĩndĩ ciothe ũgaathondeka iruta rĩa kũnyuuo rĩake. Nayo mũthenya wa mũgwanja ũgeetuuo mũthenya mũtheru harĩ inyuĩ, mũtikaneeka wĩra o wothe wa ũndũ mũthenya-inĩ ũcio. Na mũthenya wa arĩa ethĩ, rĩrĩa mũrĩrehaga igongona rĩerũ kũrĩ Mwathani wa ciumia, ĩtanĩtio ĩtheru ĩgaatuĩka kũrĩ inyuĩ, mũtigeka wĩra o wothe wa ũndũ. Nĩmũrĩrehagĩra maruta ma gũcinwo biũ thĩinĩ wa mũtararĩko wa mũnungo kũrĩ Mwathani, njaũ kuuma ng'ombe igĩrĩ, ndũrũme ĩmwe, tũtũrũme twa mwaka ũmwe mũgwanja tũtarĩ na kaũũgũ. Igongona rĩao nĩ mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta, icunjĩ ithatũ cia ikũmi

harĩ njaũ ĩmwe, na icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi harĩ ndũrũme ĩmwe. Gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa ikũmi harĩ gatũrũme kamwe, harĩ tũtũrũme mũgwanja; na thenge ĩmwe kuuma harĩ mbũri nĩ ũndũ wa mehia, gũhoroheria inyuĩ; tiga iruta rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe; na igongona rĩao nĩmũkarĩka kũrĩ niĩ, ikaagĩa itarĩ na kaũũgũ kũrĩ inyuĩ, na maruta mao ma kũnyuuo.

29

Na mweri-inĩ wa mũgwanja, mũthenya wa mbere wa mweri, gĩathĩ kĩamũre nĩgĩgaakorwo kũrĩ inyuĩ, wĩra wothe wa ũndũ mũtigeka, mũthenya wa rũũri nĩũgaakorwo kũrĩ inyuĩ. Nĩmũgwĩka maruta ma gũcinwo biũ nĩ ũndũ wa mũtararĩko mwega harĩ Mwathani, njaũ ĩmwe kuuma ndegwa-inĩ, ndũrũme ĩmwe, na tũtũrũme mũgwanja twa mwaka ũmwe tũtarĩ na kaũũgũ. Iruta rĩao nĩ mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta; icunjĩ ithatũ cia ikũmi harĩ njaũ ĩmwe, na icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi harĩ ndũrũme ĩmwe; Gĩcunjĩ kĩa ikũmi harĩ gatũrũme kamwe, harĩ tũtũrũme mũgwanja; Na thenge ĩmwe kuuma mbũri nĩ ũndũ wa mehia, gũmũhoroheria; Tiga maruta ma njino ma mweri wa karũa; na maruta mao, na maruta mao ma kũnyuuo, na iruta rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe; na maruta mao na maruta mao ma kũnyuuo kũringana na ũrĩa mahaana nao, ũtuĩke mũtararĩko mwega harĩ Mwathani. Na mũthenya wa ikũmi wa mweri ũyũ ũgwĩtwo mũtheru ũgaatuĩka kũrĩ inyuĩ, na mũkaanyariira ngoro cianyu, na mũtikarute wĩra o na ũrĩkũ. Nĩmũkarehera maruta ma kũcinwo biũ thĩinĩ wa mũtararĩko wa

mũnungo mwega kũrĩ Mwathani, maruta kũrĩ Mwathani, njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, tũtũrũme mũgwanja twa mwaka ũmwe, matarĩ na kaũũgũ nĩmagatuĩka kũrĩ inyuĩ. Igongona rĩao nĩ mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta; icunjĩ ithatũ cia ikũmi harĩ njaũ ĩmwe, na icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi harĩ ndũrũme ĩmwe; Gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa ikũmi harĩ gatũrũme kamwe, harĩ tũtũrũme mũgwanja; Na thenge ĩmwe ya mbũri nĩ ũndũ wa mehia, kũmũhoroheria; tiga igongona rĩa mehia rĩa ũhoroherio, na igongona rĩa gũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe; igongona rĩarĩo, na kĩndũ kĩa kũnyuuo kĩarĩo kũringana na watho nĩ mũtararĩko mwega wa igongona harĩ Mwathani. Na mũthenya wa ikũmi na ĩtano wa mweri wa mũgwanja ũyũ, ĩtwo theru ĩgaakorwo ĩrĩ kũrĩ inyuĩ; mũtikanarute wĩra wothe wa ũndũ, na mũkũngũĩre gĩathĩ kĩu kũrĩ Mwathani mĩthenya mũgwanja. Na mũrĩrehage magongona ma rũhĩo, iruta rĩa kũrutĩrwo thĩinĩ wa mũtararĩko wa mũnungo kũrĩ Mwathani, mũthenya wa mbere, njaũ kuuma ndegwa ithatũ na ikũmi, ndũrũme igĩrĩ, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na inya, igatuĩka itarĩ na kaũũgũ. Magongona mao maarĩ mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta; icunjĩ ithatũ kũrĩ njaũ ĩmwe, kũrĩ njaũ ikũmi na ithatũ; na icunjĩ igĩrĩ kũrĩ ndũrũme ĩmwe, kũrĩ ndũrũme igĩrĩ; Gĩcunjĩ kĩmwe kũrĩ gatũrũme kamwe, kũrĩ tũtũrũme ikũmi na ĩna; Na thenge ĩmwe ya mbũri nĩ ũndũ wa mehia; tiga iruta rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe; magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo. Na mũthenya wa keerĩ njaũ ikũmi na igĩrĩ, ndũrũme igĩrĩ, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na ĩna itarĩ na kaũũgũ. Igongona rĩao na kĩndũ kĩao kĩa kĩnyunyĩzio kĩrĩ njaũ, na kĩrĩ ndũrũme, na kĩrĩ tũtũrũme, kũringana na

mũigana wao, o na kũringana na ũtaũri wao. Na koori ũmwe kuuma harĩ mbũri ũrĩa ũkoniĩ mehia, tiga igongona rĩa kũcinwo rĩothe rĩa hĩndĩ ciothe, magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo. Mũthenya wa gatatũ, njaũ ikũmi na ĩmwe, ndũrũme igĩrĩ, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na ĩna itarĩ na kaũũgũ. Igongona rĩao na kĩnyunyĩzio kĩao kĩa njaũ na ndũrũme na tũtũrũme kũringana na mũigana wao, kũringana na ũtaũri wao. Na mbũri ĩmwe kuuma harĩ mbũri nĩ ũndũ wa mehia, tiga igongona rĩa kũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe, magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo. Mũthenya wa kana ndigiriri ikũmi, ndũrũme igĩrĩ, na tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na inya itarĩ na kaũũgũ. Magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo kũrĩ tũnjaũ na kũrĩ ndũrũme cia njamba na kũrĩ tũtũrũme kũringana na mũigana wao, kũringana na ũtaũri wao. Na mbũri ĩmwe kuuma harĩ mbũri nĩ ũndũ wa mehia, tiga iruta rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe, maruta mao na maruta mao ma kũnyuuo. Mũthenya wa gatano, njaũ kenda, ndũrũme igĩrĩ, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na ĩna itarĩ na kaũũgũ. Magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo kũrĩ tũnjaũ na kũrĩ ndũrũme cia njamba na kũrĩ tũtũrũme kũringana na mũigana wao, kũringana na ũtaũri wao. Na mũũri ũmwe wa mbũri ũhoro wa mehia, tiga iruta rĩa kũcinwo rĩa hĩndĩ ciothe, maruta mao na maruta mao ma kũnyuuo. Mũthenya wa gatandatũ, njaũ inyanya, ndũrũme igĩrĩ, na tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na inya itarĩ na kaũũgũ. Magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo kũrĩ tũnjaũ na ndũrũme na tũtũrũme kũringana na mũigana wao, kũringana na ũtaũri wao. Na mbũri ĩmwe kuuma harĩ mbũri nĩ ũndũ wa mehia, tiga igongona rĩa kũcinwo biũ rĩa

hĩndĩ ciothe, magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo. Mũthenya wa mũgwanja, njaũ mũgwanja, ndũrũme igĩrĩ, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na inya itarĩ na kaũũgũ. Magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo kũrĩ njaũ na ndũrũme cia njamba na tũtũrũme kũringana na mũigana wao, kũringana na ũtaũri wao. Na mũũri ũmwe kuuma harĩ mbũri nĩ ũndũ wa mehia, tiga igongona rĩa kũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe, magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo. Na mũthenya wa kanana nĩgũkorwo na kĩũngano kĩa kũrĩkia harĩ inyuĩ, mũtikaruta wĩra o wothe wa ndungata thĩinĩ wayo. Nĩmũkarehe maruta ma gũcinwo biũ marĩ mũtararĩko mwega wa ũnungi, maruta kũrĩ Mwathani: njaũ ĩmwe, ndũrũme ĩmwe, na tũtũrũme mũgwanja twa mwaka ũmwe tũtarĩ na kaũũgũ. Magongona mao na indo cia kũnyuithio mao kũrĩ njaũ na kũrĩ ndũrũme na kũrĩ tũtũrũme kũringana na mũigana wao, kũringana na mũtaratara wao. Na mũũri ũmwe kuuma harĩ mbũri nĩ ũndũ wa mehia, tiga igongona rĩa kũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe, magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo. Ici mũgeeka Mwathani thĩinĩ wa ciathĩ cianyu, tiga mahooya manyu, na maruta ma kwĩyendera kwanyu, na maruta ma gũcinwo biũ manyu, na magongona manyu, na maitĩrĩrio manyu, na ũhonokio wanyu.

30

Nake Musa akĩaria ciana cia Isiraeli kũringana na maũndũ mothe marĩa Mwathani aathire Musa. Na Musa akĩaria na

atongoria a mĩhĩrĩga ya ariũ a Isiraeli, akiuga atĩrĩ, ũyũ nĩguo ũhoro ũrĩa Mwathani aathanire. Mũndũ mũndũ ũrĩa angĩĩhĩta mwĩhĩtwa kũrĩ Mwathani, kana ehĩte mwĩhĩtwa, kana eohe na kũoha kũngĩkoniĩ roho wake, ndakagĩthaahia kiugo gĩake, maũndũ mothe marĩa mangĩuma kuuma kanua gake, nĩekũhinga. Angĩkorwo mũndũ-wa-nja ehĩtaga mwĩhĩtwa kũrĩ Mwathani, kana oĩhĩtage kĩĩranĩro thĩinĩ wa nyũmba ya ithe wake hĩndĩ ya wĩthĩ wake, na ithe wake aigue mĩĩhĩtwa yake, na ciĩranĩro ciake iria eehĩtĩte igũrũ rĩa roho wake, na ithe wake akirage kĩ, nacio mĩĩhĩtwa yake yothe nĩĩkarũgama, na ciĩranĩro ciothe iria eehĩtĩte igũrũ rĩa roho wake nĩikamũtũũrĩra; no angĩkorwo ithe wake arega aregaga mũthenya ũrĩa aiguaga mĩĩhĩtwa yake yothe na ciĩranĩro iria eehĩtĩte igũrũ rĩa roho wake, iticiarũgama; na Mwathani nĩakamũtheria, tondũ ithe wake nĩaregire. Angĩkorwo no rĩrĩa atuĩka wa mũndũ mũrũme, na mahooya make marĩ igũrũ rĩake kũringana na ũrĩa mĩromo yake yatũmire, ũrĩa oohanĩrĩirie roho wake, na mũthuri wake aigue, na akirĩre mũthenya ũrĩa aiguaga, na ũguo mahooya make mothe nĩmakarũgama, na mĩĩhĩtwa yake ĩrĩa oohanĩrĩirie roho wake, nĩĩkarũgama. Kũngĩkorwo no akĩrega akĩrega mũndũ mũrũme wake mũthenya ũrĩa ũrĩothe akũigua, mahooya mothe make na mĩrĩro yake ĩrĩa aamĩrĩire kũringana na ngoro yake itigũikara, nĩ ũndũ mũndũ mũrũme aregire kuuma harĩ we, na Mwathani nĩakamũtheria. Na mwĩhĩtwa wa mũtumia wa ndigwa na wa ũrĩa mũingate, ũrĩa wothe angĩĩhĩta kũringana na roho wake, nĩmagaikara harĩ we. Angĩkorwo mwĩhĩtwa wake kana kĩrĩkanĩro gĩa kũoha roho wake na mwĩhĩtwa ũrĩ thĩinĩ wa nyũmba ya mũthuri wake, na mũthuri wake aigue, na akirĩre,

na ndakamũgiria, hĩndĩ ĩyo mĩĩhĩtwa yake yothe nĩĩkarũgama, na ciĩranĩro ciake ciothe iria oohetie roho wake nĩikarũgama igũrũ rĩake. Angĩkorwo no ũndũ ũrĩa ũrĩ ũhoro wa kũruta kana kũruta, mũthuri wake o rĩrĩa mũthenya ũrĩa angĩigua, maũndũ mothe marĩa mangĩuma kuuma mĩromo yake kũringana na mahooya make, na kũringana na mĩĩhĩtwa ĩrĩa ya roho yake, ti-gũikara harĩ yake; mũthuri wake nĩarutĩte, na Mwathani nĩagamũtheria. Mwĩhĩtwa o wothe na mwĩhĩtwa o wothe wa kĩohe kĩa kũũma ngoro, mũndũ mũrũme wake nĩakamĩhaanda harĩ we, na mũndũ mũrũme wake nĩakamĩeheria. No angĩkorwo akĩra akĩmũkirĩra mũthenya kuuma mũthenya-inĩ, na nĩakamĩhaandĩra mĩĩhĩtwa yake yothe, na mawatho marĩa marĩ igũrũ rĩake nĩakamĩhaandĩra, tondũ nĩamũkirĩire mũthenya ũrĩa aiguire. Angĩkorwo no rĩrĩa mũthuri wake eherithĩtie eherithia thutha wa mũthenya ũrĩa aiguire, nĩakoya wĩhia wake. Ici nĩ mawatho marĩa mothe Mwathani aathire Musa, gatagatĩ ga mũndũ mũrũme na mũtumia wake, na gatagatĩ ga ithe na mwarĩ hĩndĩ ya ũnini thĩinĩ wa nyũmba ya ithe.

31

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga atĩrĩ, rĩhĩria kĩrĩhĩrio kĩa ariũ a Isiraeli kuuma kũrĩ Amidiani, na thutha ũgaacookanĩrĩrio kũrĩ andũ aku. Nake Musa akĩaria na andũ, akiuga atĩrĩ, Ehei kuuma kũrĩ inyuĩ andũ arũme, na mwĩhaarĩrie mbaara mbere ya Mwathani igũrũ rĩa Midiani, nĩguo mũheane ũrĩhĩria wa Mwathani kũrĩ Midiani. Tũmai andũ ngiri kuuma o

mũhĩrĩga, ngiri kuuma o mũhĩrĩga, kuuma mĩhĩrĩga yothe ya ariũ a Isiraeli, nĩguo mathiĩ kũrũa. Nao maatarire kuuma kũrĩ ngiri cia Isiraeli ngiri kuuma kũrĩ mũhĩrĩga, ikũmi na igĩrĩ ngiri mehĩhĩte nĩ ũndũ wa mbaara. Nake Musa akĩmatũma, ngiri kuuma mũhĩrĩga-inĩ, ngiri kuuma mũhĩrĩga-inĩ hamwe na hinya wao, na Finehasi mũrũ wa Eleazaru mũrũ wa Aroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, na indo iria theru, na tũrumbeta twa imenyithia marĩ moko-inĩ mao. Nao makĩĩhaarĩria mbaara kũrĩ Midiani, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa, na makĩũraga arũme othe. Nao athamaki a Midiani mooragire hamwe na arĩa magurarĩtio ao; na Evi, na Rekemu, na Zuru, na Huru, na Reba, athamaki atano a Midiani; na Balamu mũrũ wa Beori mooragire na rũhiũ rwa njora hamwe na arĩa magurarĩtio ao. Nao maatahire atumia a Midiani, na mĩrigo yao, na mahiũ mao, na indo ciao ciothe; na hinya wao maatahire. Nao matũũra mao mothe marĩa maarĩ kũndũ kũrĩa maatũũraga, na mĩciĩ yao ya mĩgũnda maacĩcinire na mwaki. Nao makĩoya ũtahĩ wothe wao, na indo ciothe cia ndaho ciao kuuma harĩ mũndũ nginya harĩ nyamũ. Nao marehire kũrĩ Musa na kũrĩ Eleazaro mũthĩnjĩri-Ngai, na kũrĩ ariũ othe a Isiraeli, andũ arĩa maatahĩtwo, na indo iria maatahire, na indo iria maatunyanire kambĩ-inĩ kũu Arabothu ya Moabi, ĩrĩa ĩrĩ hũgũrũrũ-inĩ cia Rũũĩ rwa Jorodani mũrĩmo wa Jeriko. Nake Musa na Eleazare mũthĩnjĩri-Ngai na atongoria othe a kĩũngano makiumagara gũtũngana nao nja ya kambĩ. Nake Musa arakaririo nĩ atongoria a mbũtũ ya ita, atongoria a ngiri na atongoria a igana arĩa mookaga kuuma mbaara-inĩ. Nake Musa akĩmooria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte mũhonokĩrie andũ-a-nja othe? Ici nĩ cio ciarĩ kũrĩ ariũ a Isiraeli

kũringana na kiugo kĩa Balaamu gĩa kũgarũra na gũtharia kiugo kĩa Mwathani, nĩ ũndũ wa Peori, na gũkĩgĩa mũthiro thĩinĩ wa kĩũngano kĩa Mwathani. Na rĩu ũragei kĩla kĩa mũndũ mũrũme thĩinĩ wa indo ciothe cia ndaho, na mũndũ-wa-nja wothe ũrĩa ũmenyete ũrĩrĩ wa mũndũ mũrũme, mũũragei. Na ũtahĩ wothe wa andũ-a-nja arĩa matooĩ ũrĩrĩ wa mũndũ mũrũme, mũmatige muoyo. Nacio inyuĩ mũikare nja ya kambĩ mĩthenya mũgwanja, mũndũ wothe ũrĩa ũraganĩte na ũrĩa ũhutĩtie ũrĩa ũragĩtwo nĩagathirwo mũthenya wa gatatũ, na mũthenya wa mũgwanja, inyuĩ na ũtahe wanyu. Na kĩndũ gĩothe kĩa kũhumbĩra, na kĩndũ gĩothe kĩa rũũa, na wĩra wothe wa rũũa rwa mbũri, na kĩndũ gĩothe kĩa mbaũ, mũkatheria. Nake Eleazari ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai akĩĩra andũ a hinya arĩa mookaga kuuma mbaara-inĩ atĩrĩ, ũyũ nĩguo watho wa muoyo ũrĩa Mwathani aathire Musa. Tiga thahabu na betha na gĩcango na kĩgera na risasi na tini, kĩndũ gĩothe kĩrĩa gĩgaatuĩkanĩria mwaki-inĩ, na nĩgĩgathera, no kana na maaĩ ma gũtheria nĩgĩgathario; na indo ciothe iria ingĩkorwo itikatuĩkanĩria mwaki-inĩ, nĩigaatuĩkanĩria maaĩ-inĩ. Na thambia nguo mũthenya wa mũgwanja, na nĩmũgathera, na thuutha wa maũndũ macio nĩmũgatoonya kambĩ-inĩ. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, oya muigana wa indo cia ndaho cia ũtahe kuuma harĩ mũndũ nginya harĩ nyamũ, wee na Eleazaru mũthĩnjĩri-Ngai na atongoria a maithe ma kĩũngano. Na inyuĩ nĩmũkagayania indo cia ndaho gatagatĩ kĩa arũi arĩa mathiĩte mbaara-inĩ, na gatagatĩ kĩa mũingĩ wothe. Nĩmũkaamũra kĩndũ kũrĩ Mwathani kuuma kũrĩ andũ arĩa njamba cia mbaara arĩa maathiire mbaara-inĩ, roho ĩmwe kuuma magana matano, kuuma kũrĩ andũ, na kuuma kũrĩ mahiũ, na kuuma kũrĩ

ng’ombe, na kuuma kũrĩ ng’ondu, na kuuma kũrĩ ndigiri; na kuuma harĩ nuthu yao nĩmũkoya. Na ũkaahe Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai maciaro ma mbere ma Mwathani. Na kuuma kũrĩ nusu ya ciana cia Isiraeli, ũkuoya ũmwe kuuma mĩrongo ĩtano kuuma kũrĩ andũ, na kuuma kũrĩ ng’ombe, na kuuma kũrĩ ng’ondu, na kuuma kũrĩ ndigiri, na kuuma kũrĩ mahiũ mothe, na ũmahe Alawii arĩa marangagĩra arangĩri thĩinĩ wa hema ya Mwathani. Nake Musa na Eleazara ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai magĩĩka o ta ũrĩa Mwathani aathĩte Musa. Na gĩkĩ kĩarĩ kĩa kũigana kĩa indo iria ciatahirwo kĩrĩa andũ arũme acio njamba cia mbaara maatahire, kuuma kũrĩ ng’ondu, magana matandatũ ngiri na mĩrongo mũgwanja na ĩtano ngiri; Na ng’ombe, igĩrĩ na mĩrongo mũgwanja ngiri; Na ndigiri, ĩmwe na mĩrongo ĩtandatũ ngiri; Na mĩoyo ya andũ kuuma kũrĩ atumia arĩa mataũĩ ũrĩrĩ wa mũndũ mũrũme, mĩoyo yothe, igĩrĩ na mĩrongo ĩtatũ ngiri. Na gĩcunjĩ kĩa nuthu kĩa arĩa maathiĩte mbaara-inĩ kuuma mũigana wa ng’ondu kĩarĩ magana matatũ na mĩrongo ĩtatũ ngiri, na mũgwanja ngiri, na magana matano. Nacio mũthia wa Mwathani kuuma harĩ ng’ondu warĩ magana matandatũ na mĩrongo mũgwanja na ĩtano. Na ng’ombe, mĩrongo ĩtatũ na itandatũ cia ngiri, na mũthia wa Mwathani, mĩrongo mũgwanja na ĩĩrĩ. Na ndigiri, mĩrongo ĩtatũ cia ngiri na magana matano, na mũthia wa Mwathani, mĩrongo ĩtandatũ na ũmwe. Na ngoro cia andũ, ikũmi na itandatũ cia ngiri, na mũthia wao wa Mwathani, mĩrongo ĩtatũ na ĩĩrĩ ngoro. Nake Musa akĩheana kĩruta kĩa Mwathani kũrĩ Eleazaru mũthĩnjĩri-Ngai, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa; kuuma kũrĩ nuthu ya ariũ a Isiraeli, arĩa Musa aagayanirie kuuma kũrĩ andũ arũme arĩa maarũaga. Na nusu

kuuma kũrĩngano kuuma kũrĩ ng'ondu, magana matatũ na mĩrongo ĩtatũ ngiri na ngiri mũgwanja na magana matano; Na ng'ombe, ithathatũ na mĩrongo ĩtatũ ngiri; Ndigiri, mĩrongo ĩtatũ ngiri na magana matano; Na ngoro cia andũ, ithathatũ na ikũmi ngiri. Nake Musa akuoya kuuma gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli kĩmwe kuuma mĩrongo ĩtano, kuuma kũrĩ andũ na kuuma kũrĩ mahiũ, na akĩmahe Alawii arĩa marangagĩra irangĩro cia hema ya Mwathani, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Nao andũ othe arĩa maathuurĩtwo thĩinĩ wa ũtongoria wa ita rĩa ngiri, atongoria a ngiri na atongoria a igana, magĩkuhĩrĩria Musa, na makĩĩra Musa, Ndungata ciaku nĩitarĩte mũigana wa andũ arũme arũi a mbaara arĩa marĩ hamwe na ithuĩ, na gũtirĩ o na ũmwe wao ũtarĩ ho. Nĩtũrehete kĩheo harĩ Mwathani, o mũndũ mũrũme ũrĩa onire kĩndũ kĩa thahabu na mũrĩnga, na kĩrengerengo kĩa kũgũrũ, na mũhũũro, na kĩrengerengo kĩa guoko, na mũgathĩ, nĩguo tũhoroherie ũhoro witũ mbere ya Mwathani. Nake Musa na Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai makĩoya thahabu kuuma kũrĩ o indo ciothe iria ciathondeketwo. Nayo thahabu yothe ya kĩheo kĩrĩa maarutire Mwathani yarĩ ngiri ikũmi na itandatũ na magana mũgwanja na mĩrongo ĩtano cia cikeri kuuma kũrĩ anene a ngiri na kuuma kũrĩ anene a magana. Nao arume acio ita maatahire o mũndũ we mwene. Nake akuoya Musa na Eleazaro ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai thahabu kuuma kũrĩ anene a ngiri na kuuma kũrĩ anene a igana, nake akĩrehe cio thĩinĩ wa hema ya ũira, kĩririkano kĩa ariũ a Isiraeli mbere ya Mwathani.

32

Na mahiũ maingĩ maarĩ kũrĩ ariũ a Rubeni na kũrĩ ariũ a Gadi, ũingĩ mũno; na nĩmonire bũrũri wa Jazeri, na bũrũri wa Gileadi; na handũ hau haarĩ handũ ha mahiũ. Na rĩrĩa ariũ a Rubeni na ariũ a Gadi maakuhĩrĩirie, makĩĩra Musa na Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai na atongoria a kĩũngano, makiuga atĩrĩ, Atarothu, na Diboni, na Jazeri, na Nimira, na Heshiboni, na Eleale, na Sebama, na Nebo, na Beoni, bũrũri ũrĩa Mwathani aheanĩte mbere ya ariũ a Isiraeli, nĩ bũrũri wa kũrĩithia mahiũ, na ciana ciaku nĩ irĩ na mahiũ. Nao moigire atĩrĩ, angĩkorwo nĩtwonete ũtugi maitho-inĩ maku, bũrũri ũyũ ũroheagwo ndungata ciaku ũtuĩke igai rĩao, na ndũgatũringe tũringe Rũũĩ rwa Jorodani. Nake Musa akĩĩra ariũ a Gadi na ariũ a Rubeni atĩrĩ, Ariũ a thoguo anyu nĩmathiĩ mbaara-inĩ, na inyuĩ mũgaikara haha? Nĩ kĩĩ gĩtũmi mũhĩthagie meciiria ma ariũ a Isiraeli matikaringe mathiĩ bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani amaheaga? Aca ũguo nĩmekire maithe manyu rĩrĩa ndaamatũmire kuuma Kadeshi Barinea gũtaũkĩrwo bũrũri? Na magĩthiĩ igũrũ mũkuru wa thabibũ, na makĩrora bũrũri ũcio, na makĩgarũra ngoro ya ariũ a Isiraeli, nĩguo matigatoonya bũrũri ũcio ũrĩa Mwathani aamaheete. Nake Mwathani akĩrakara na marakara mũthenya ũcio, na akĩĩhĩta, akiuga, andũ aya arĩa maambatire kuuma Misiri kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, arĩa maamenyaga wega na ũũru, matingĩona bũrũri ũrĩa ndehĩtĩire Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu, nĩgũkorwo matiigana kũnrũmĩrĩra; tiga Kalebu mũrũ wa Jefune ũrĩa wamũranĩirio, na Joshua mũrũ wa Nuni, tondũ

nĩarũmĩrĩire Mwathani. Nake Mwathani nĩarakarire mũno nĩ ũndũ wa Isiraeli, na akĩmahurunjĩra werũ-inĩ mĩaka mĩrongo ĩna, nginya rĩrĩa rũciaro ruothe rũathirire, o acio meekaga maũndũ mooru mbere ya Mwathani. Onai, mũrarahũka handũ ha maithe manyu, mwanangĩko wa andũ ehia, nĩguo mwongerere marakara ma mang'ũrĩ ma Mwathani igũrũ rĩa Isiraeli. Nĩgũkorwo mũkũgarũrũka kuuma harĩ we, mũgĩthiĩ na mbere kũmũtiga werũ-inĩ, na nĩmũkwĩka ũũru wa gũtharia watho kũrĩ kĩũngano gĩkĩ gĩothe. Nao magĩũka harĩ we, na makĩmwĩra atĩrĩ, nĩtũgaaka cia ng'ondu gũkũ cia mahiũ maitũ, na matũũra ma indo ciitũ. Na ithuĩ twĩohete indo cia mbaara tũtuĩke arangĩri mbere ya ariũ a Isiraeli, nginya rĩrĩa tũkamatwara mathiĩ handũ hao ene, nacio indo ciitũ nĩigaikara matũũra-inĩ marĩa mairigĩirwo nĩ thingo nĩ ũndũ wa arĩa matũũraga bũrũri ũcio. Tũtigacooka mĩciĩ-inĩ iitũ nginya ariũ a Isiraeli magayanio, o mũndũ igai-inĩ rĩake. Na tũtigacooka kũgaya igai hamwe nao kuuma mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani na kũrĩa gũthiĩ na mbere, tondũ nĩtwamũkĩrire mĩgũnda iitũ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani mwena wa irathĩro. Nake Musa akĩmeera atĩrĩ, angĩkorwo nĩmũgwĩka kũringana na kiugo gĩkĩ, angĩkorwo nĩmũkwĩohera indo cia mbaara mbere ya Mwathani nĩ ũndũ wa mbaara, na mũthigari wothe wanyu nĩakahĩtũkĩra Jorodani mbere ya Mwathani, nginya thũ yake ĩniinwo kuuma mbere yake, na bũrũri ũtoorio mbere ya Mwathani, na thuutha wa maũndũ macio nĩmũkũhũndũka, na nĩmũgaatuĩka atarĩ na ũũru mbere ya Mwathani, na kuuma kũrĩ Isiraeli; na bũrũri ũyũ nĩũgaatuĩka wanyu thĩinĩ wa ũgwatĩ mbere ya Mwathani. Kana mũtigeeka ũguo-rĩ, nĩmũkeehia mbere ya Mwathani, na

nĩmũkamenya mehia manyu rĩrĩa maũndũ mooru makaamũkora. Na inyuĩ nĩmũgaaka matũũra ma indo cianyu ene, na ciugũ cia ng'ombe cianyu, na kĩrĩa kĩroimagara kuuma kanua kanyu nĩmũgeeka. Nao ariũ a Rubeni na ariũ a Gadi makĩĩra Musa, makiuga atĩrĩ, ciana ciaku nĩigeka o ta ũrĩa Mwathani witũ arathaana. Mĩrigo iitũ, na atumia aitũ, na mahiũ maitũ mothe nĩmagatũũra matũũra-inĩ ma Gileadi. Ciana ciaku no ikaahĩtũkĩra ciothe irĩ na indo cia mbaara na ikĩhaarĩrie mbere ya Mwathani nĩ ũndũ wa mbaara, o ta ũrĩa Mwathani ekuuga. Nake Musa akĩmaathondekera Eleazaru mũthĩnjĩri-Ngai, na Joshua mũrũ wa Nuni, na atongoria a nyũmba cia maithe ma mĩhĩrĩga ya Isiraeli. Nake akiuga kũrĩ o Musa atĩrĩ, Angĩkorwo ariũ a Rubeni na ariũ a Gadi maringa Jorodani hamwe na inyuĩ, othe mehĩhĩte mbaara mbere ya Mwathani, na mũtoorie bũrũri ũrĩa ũrĩ mbere yanyu, mũkahe o bũrũri wa Gileadi ũtuĩke wao. No angĩkorwo matikaringa mehĩte indo cia mbaara hamwe na inyuĩ mbaara-inĩ mbere ya Mwathani, na mũkaringia indo ciao, na atumia ao, na mahiũ mao mbere yanyu thĩinĩ wa bũrũri wa Kaanani, nao makagaĩrwo igai hamwe na inyuĩ thĩinĩ wa bũrũri wa Kaanani. Nao ariũ a Reuben na ariũ a Gad makĩhĩtũka makiuga atĩrĩ, Ũrĩa wothe Mwathani ekwĩra ndungata ciake, ũguo nĩguo tũgwĩka ithuĩ. Tũkũringa tũrĩ na indo cia mbaara mbere ya Mwathani thĩinĩ wa bũrũri wa Kanaani, na inyuĩ nĩmũkũhe ũtunyani kũrĩ ithuĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani. Nake Musa akĩhe ariũ a Gadi, na ariũ a Rubeni, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase ariũ a Josephu, ũthamaki wa Sihoni mũthamaki wa Aamori, na ũthamaki wa Ogu mũthamaki wa Bashani, bũrũri na matũũra hamwe na

mĩhaka yayo, matũũra ma bũrũri ũcio mĩthiũrũrũ-inĩ. Nao ariũ a Gadi maakire Diboni, na Atarothi, na Aroeri, na Sophara, na Jazeri, na makĩmatũũgĩria, na Nimira, na Bethi Harani, matũũra marĩa mairigĩre hinya, na ciugũ cia ng'ondu. Nao ariũ a Rubeni maakire Heshiboni, na Eleale, na Kiriathaimu, na Baali Meoni, iria ciathiũrũrũkĩirio, na Sibima; nao makĩhe marĩĩtwa kũringana na marĩĩtwa mao marĩĩtwa ma matũũra marĩa maakire. Na agĩthiĩ mũrũ wa Makiri mũrũ wa Manase Gileadi, na akĩoya kuo, na akĩniina Mũamori ũrĩa watũũraga kuo. Nake Musa akĩhe Makiri mũrũ wa Manase bũrũri wa Gileadi, nake agĩtũũra kuo. Nake Jair wa Manase nĩathiire, na akĩoya mĩciĩ ya mĩgũnda yao, na akĩmĩtua mĩciĩ ya mĩgũnda cia Jair. Nake Nabau nĩathiire, na akĩoya Kaathu na tũtũũra twakuo, na agĩcĩĩta Nabothu kuuma rĩĩtwa-inĩ rĩake.

33

Nacio ici nĩ rũgendo rwa ariũ a Isiraeli, o ta ũrĩa moimire bũrũri wa Misiri marĩ na hinya wao rungu rwa guoko kwa Musa na Harũni. Nake Musa nĩandĩkire kũũma kwao, na mahinda mao, nĩ ũndũ wa kiugo kĩa Mwathani, na maya nĩ mahinda ma rũgendo rwao. Moimire kuuma Ramesese mweri-ini wa mbere, mũthenya wa ikũmi na ĩtano wa mweri wa mbere, mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire Bathaka. Ariũ a Isiraeli moimire na guoko igũrũ mbere ya andũ othe a Aiguputo. Nao andũ a Aigupito maathikaga kuuma kũrĩ o arĩa akuũ othe arĩa Mwathani ahũũrire, ciana ciothe cia irigithathi bũrũri wa Aigupito, na harĩ

ngai ciao ene Mwathani ekire ũrĩhĩria. Nao thuutha wa kuuma Ramesese, ariũ a Isiraeli makĩamba hema kũu Sukothu. Nao moimĩte kuuma Sukothu, makĩamba hema kũu Ethamu, kũrĩa kũrĩ gĩcunjĩ kĩa werũ; Nao moimire kuuma Ethamu, na makĩamba hema kanua-inĩ ka Irothu, kũrĩa kũrĩ mbaĩ na Baali-Sefoni, na makĩamba hema mbaĩ na Migidolu. Na makiumĩra mbere ya Eiroth, na makĩringa gatagatĩ ka iria magĩtoonya werũ-inĩ, na magĩthiĩ rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ kũgera werũ-inĩ, na makĩamba hema ciao kũu Pikriais. Nao maoimire kuuma kũrĩa Maaĩ ma Maruru, magĩũka Elimu, na kũu Elimu kwarĩ na ithima ikũmi na igĩrĩ cia maaĩ, na mĩtĩ mĩrongo mũgwanja ya mĩkĩndũ, nao makĩamba hema kũu hakuhĩ na maaĩ. Na makiuma Elimu, magĩaka hema hũgũrũ-inĩ rĩa Iria Itune. Nao makiuma iria-inĩ rĩrĩa rĩtune, na magĩaka hema werũ-inĩ wa Sini. Nao magĩthiĩ kuuma werũ-inĩ wa Sini, na magĩamba hema kũu Rephaka. Na mathiire kuuma Rephaka, na makĩamba hema kũu Ailous. Nao makiuma Ailous, magĩaka kambĩ Raphidin, na gũtiarĩ maaĩ kũu ma andũ kũnyua. Nao makiuma Raphidin, na makiamba hema werũ-inĩ wa Sinai. Nao maathiire kuuma werũ-inĩ wa Sinai, nao makĩamba hema mbĩrĩra-inĩ cia mwĩrirĩria. Nao mooimire kuuma mbĩrĩra-inĩ cia meririria, nao makĩamba hema Aseroth. Nao makiuma Aseroth, na magĩaka kambi kũu Rathamah. Nao makiuma Rathamah, na magĩthiĩ makĩamba hema kũu Remmoni Pharesi. Na magĩthiĩ kuuma Remmon Phares, na magĩamba hema kũu Lebona. Na magĩthiĩ kuuma Lebona, na magĩamba hema kũu Ressan. Na mathiire kuuma Ressan, na makĩamba hema kũu Makelathi. Nao moimagara kuuma Makelathi, na makĩamba hema kũu Shafari. Nao

moimire kuuma Shaferi, na makiamba hema kũ Karadathi. Na mathiire kuuma Charadath, na makĩamba hema Makeloth. Nao makiuma Makelothi, na magĩthiĩ makĩamba hema kũu Kataathi. Nao mooimire kuuma Kataath, na magĩamba hema kũu Tarath. Nao moimagara kuuma Tarath, na makiamba hema kuu Mathekka. Nao makiuma Mathekka, na magĩamba hema kũu Selmonah. Na makiumĩra kuuma Selimona, na magĩamba hema kũu Masouruthu. Nao moimagara kuuma Masuruth, na makiamba hema kũu Banaia. Nao mathiire kuuma Banaia, na makĩamba hema kĩrĩma-inĩ kĩa Gadgadi. Nao makiuma kĩrĩma-inĩ kĩa Gadgadi, na magĩamba hema ciao Etebatha. Na nĩmoimagara kuuma Etebatha, na magĩamba hema ciao Ebronah. Na makiuma Ebirona, na makĩamba hema kũu Ezioni Gaberi. Nao moimagara kuuma Ezion Gaber, na makĩamba hema werũ-inĩ wa Sini, na moimagara kuuma werũ-inĩ wa Sini, na makĩamba hema werũ-inĩ wa Parani, ũyũ nĩ Kadeshi. Na mathiire kuuma Kadeshi, na makĩamba hema kĩrĩma-inĩ kĩa Horu kĩrĩa kĩarĩ gũkuhĩ na bũrũri wa Edomu. Nake Harũni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai akĩambata nĩ ũndũ wa watho wa Mwathani, na agĩkua kũu mwaka-inĩ wa mĩrongo ĩna wa kuuma kwa ariũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri, mweri-inĩ wa gatano mũthenya wa ũmwe wa mweri. Nake Harũni aarĩ na mĩaka igana rĩmwe na mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtatũ rĩrĩa aakuaga kĩrĩma-inĩ kĩa Horu. Nake rĩrĩa Mũthamaki wa Kanaani Aradi aiguire, na ũcio atũũraga bũrũri wa Kanaani, rĩrĩa ariũ a Isiraeli maatoonyaga; nao makiuma Horu kĩrĩma-inĩ, na magĩaka hema Selimona. Na makiuma Selmona, magĩaka hema kũu Phinon. Nao makiuma Phinon, na magĩaka hema kũu Oboth. Nao mooimire kuuma

Oboth, na magĩthiĩ gũikara Ai, kũu mũrĩmo ũrĩa ũngĩ mĩhaka-inĩ ya Moabi. Nao makiuma Ai, na magĩaka kambi kũu Diboni-Gadi. Nao makiuma Daibon Gadi, na makĩamba hema Gelmon Deblathaim. Nao mathiire kuuma Gelmon Deblathaim, na makĩamba hema igũrũ rĩa irĩma cia Abarim, mbere ya Nebo. Nao maathiire kuuma irĩma-inĩ cia Abarimu, na makĩamba hema mwena wa ithũĩro wa Moabu, hau rũũĩ-inĩ rwa Jorodani gũkuhĩrĩria Jeriko. Nao maambire handu hakuhĩ na Jorodani gatagatĩ ka Aesimotha nginya Belesa mwena wa ithũĩro wa Moabi. Nake Mwathani akĩaria mbere Musa kũu mwena wa ithũĩro wa Moabi hĩgũ rũũĩ rwa Jorodani kũringana na Jeriko, akiuga atĩrĩ, arĩria ariũ a Isiraeli, na ũmeere atĩrĩ, inyuĩ nĩmũraringa rũũĩ rwa Jorodani mũtoonye bũrũri wa Kaanani. Na nĩmũkaananga arĩa othe matũũraga bũrũri-inĩ ũcio mbere ya ũthiũ wanyu, na nĩmũkeheria handũ hao ha kũroraga, na mĩhianano yao yothe ya gũtwekio nĩmũkaananga, na itugĩ ciao ciothe nĩmũkeheria. Na inyuĩ nĩmũkananga arĩa othe matũũraga bũrũri ũcio, na nĩmũgatũũra kuo, nĩgũkorwo nĩndĩmũheete bũrũri wao ũtuĩke igai rĩanyu. Nĩmũkagaya bũrũri wao na mũtonyithio kũringana na mĩhĩrĩga yanyu, arĩa aingĩ mũkamahe igai inene, na arĩa anini mũkamahe igai inini, harĩa rĩĩtwa rĩake rĩkoimĩra, ho nĩho rĩgaakorwo, kũringana na mĩhĩrĩga ya maithe manyu nĩmũkagaya. Kana no mũtikaananga arĩa matũũraga igũrũ rĩa thĩ kuuma ũthiũ-inĩ wanyu, na nĩgũkorwo arĩa mũngĩtiga kuuma harĩo magaatuĩka mĩigua thĩinĩ wa maitho manyu, na mĩguĩ thĩinĩ wa mbaru cianyu, na nĩmagatuĩka thũ cianyu igũrũ rĩa thĩ ĩrĩa mũgatũũra. Na nĩgũkorwo o ta ũrĩa nĩmathugundire gwĩka o, noguo ngaamwĩka

inyuĩ.

34

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga atĩrĩ, atha ciana cia Isiraeli, na ũmeere atĩrĩ, inyuĩ nĩmũratoonya bũrũri wa Kaanani; ũyũ ũgaatuĩka wanyu igai, bũrũri wa Kaanani hamwe na mĩhaka yaguo. Na nĩgũkorwo harĩ inyuĩ mwena ũrĩa ũngĩ ũrĩa ũringana na Gũthini kuuma werũ-inĩ wa Sini nginya gũkuhĩrĩria Edomu, na nĩgũkorwo harĩ inyuĩ mĩhaka ĩrĩa ĩringana na gũthini kuuma gĩcunjĩ-inĩ kĩa iria rĩa cumbĩ kuuma mwena wa irathĩro. Na nĩĩkũmũthiũrũrũkĩria mĩhaka kuuma Gũthini kũrĩ kwambata kwa Akrabini, na ĩhĩtũkĩre Enaki, na njĩra yayo ya kuuma ĩkorwo Gũthini kwa Kadeshi ya Barane, na ĩume ĩkinye gĩikaro-inĩ kĩa Aradi, na ĩhĩtũkĩre Asemona. Na nĩgũgathiũrũrũka mĩhaka kuuma Asemona nginya rũũĩ rwa kĩhuhũko rwa Misiri, na njĩra ya kuuma ĩgaakorwo ĩrĩ iria. Na mĩhaka ya iria ĩgaatuĩka yanyu, iria rĩrĩa inene nĩrĩo rĩgaahaka, ũndũ ũyũ nĩguo ũgaatuĩka mĩhaka yanyu ya iria. Na ũndũ ũyũ nĩũgaatuĩka kũrĩ inyuĩ mĩhaka mĩena ya gathigathini, kuuma iria-inĩ rĩrĩa inene mũkaigera kũrĩ inyuĩ ene hĩndĩ ya kĩrĩma kĩrĩma. Na kuuma kĩrĩma-inĩ mũkaagĩthima kũrĩ o, o magĩtoonya Hamath, na njĩra ya kuuma gwake ĩgaatuĩka mĩhaka ya Saradak. Na mĩhaka nĩĩkuuma Dephrona, na mũthia waguo nĩũgaakorwo Arsenain; ũyũ nĩũgaakorwo kũrĩ inyuĩ mĩhaka kuuma Gathigathini. Na mĩhaka nĩĩgaikũrũka kuuma Sephephamar nginya Bela mwena wa irathĩro igakinya ithima,

na mĩhaka ĩgaikũrũka Bela igakinya mũgongo wa iria rĩa Chinnereth kuuma mwena wa irathĩro. Namo mĩhaka ĩgaikũrũka kuuma Sephamar nginya Bela mwena wa irathĩro igakinya ithima, na mĩhaka ĩgaikũrũka Bela igakinya mũgongo wa iria rĩa Chinereth mwena wa irathĩro. Na mĩhaka nĩĩgaikũrũka igũrũ rĩa Jorodani, na njĩra ya kuuma ĩkorwo nĩ iria rĩa cumbĩ. Ũyũ nĩguo ũgaatuĩka bũrũri wanyu hamwe na mĩhaka yaguo mĩthiũrũrũ. Na Musa akĩathana ciana cia Isiraeli, akiuga atĩrĩ, ũyũ nĩguo bũrũri ũrĩa mũkũgaya na mĩtĩ, o ta ũrĩa Mwathani aathire atĩ ũheanwo kũrĩ mĩhĩrĩga kenda na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase. Tondũ mũhĩrĩga wa ariũ a Rubeni nĩwamũkĩrire, na mũhĩrĩga wa ariũ a Gadi kũringana na nyũmba cia maithe mao, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase nĩmamũkĩrire mĩgũnda yao. Mĩhĩrĩga ĩĩrĩ na nuthu ya mũhĩrĩga nĩmakuuire mĩgũnda yao mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani kũringana na Jeriko kuuma Gũthini kwerekera mwena wa irathĩro. Nake Mwathani akĩaria kũrĩ Musa, akiuga, ici nĩcio marĩĩtwa ma andũ arũme, arĩa makaamũgayĩra inyuĩ bũrũri; Eleazaru mũthĩnjĩri-Ngai na Joshua wa Nuni. Na mũtongoria ũmwe kuuma mũhĩrĩga-inĩ nĩmũkamwamũkĩra nĩguo amũgayĩre bũrũri ũrĩa mũkũgaya. Na maya nĩmo marĩĩtwa ma andũ a mũhĩrĩga wa Juda, Kalebu mũrũ wa Jefune. Wa mũhĩrĩga wa Simeoni, Salamieli mũrũ wa Semiudi. Wa mũhĩrĩga wa Benjamini, Eldadi mũrũ wa Chaslon; wa mũhĩrĩga wa Dani, mũtongoria Bakiri mũrũ wa Egli. Kuuma kũrĩ ariũ a Joseph, mũhĩrĩga wa ariũ a Manasseh, mũtongoria aarĩ Aniel mũrũ wa Souphi. Wa mũhĩrĩga wa ariũ a Efiraimu, mũthamaki Kamueli mũrũ wa Sabathani. Wa mũhĩrĩga wa Zebuluni, mwathi

Elizafani mũrũ wa Parinaki. Wa mũhĩrĩga wa ariũ a Isakaru, mũthamaki Falitieli mũrũ wa Oza. Wa mũhĩrĩga wa ariũ a Asheri, mũthamaki Akiori mũrũ wa Salami. Wa mũhĩrĩga wa Nafutali, mũthamaki Fadaeli mũrũ wa Iamiudi. Aya nĩo Mwathani aathire magayanĩrio ariũ a Isiraeli thĩ-inĩ ya Kaanani.

35

Nake Mwathani akĩaria na Musa kũu mwena wa ithũĩro wa Moabi hakuhĩ na Rũũĩ rwa Jorodani kũng'ethera Jeriko, akiuga atĩrĩ, atha ciana cia Isiraeli, nao nĩmakahe Alawii kuuma igai-inĩ rĩa ũgwati wao matũũra ma gũtũũra; na ithaka cia matũũra macio marĩa maciigiicĩirie nĩmakahe Alawii. Nacio matũũra macio magaatuĩka mao ma gũtũũrania, nacio ithimo ciao igaatuĩka cia mahiũ mao, na nyamũ ciao ciothe iria irĩ na magũrũ mana. Na ithaka iria ihakuhĩrĩirie cia matũũra marĩa mũkaahe Alawii, kuuma rũthingo-inĩ rwa itũũra na nja ndimiti ngiri igĩrĩ mũthiũrũrũ. Na nĩmũgathima nja ya itũũra mwena wa mũrathĩmo mĩkono ngiri igĩrĩ, na mwena wa Gũthini mĩkono ngiri igĩrĩ, na mwena wa iria mĩkono ngiri igĩrĩ, na mwena wa Gathigathini mĩkono ngiri igĩrĩ, na itũũra rĩrĩ gatagatĩ ka ũndũ ũcio kũrĩ inyuĩ, na mĩhaka ya matũũra. Na matũũra mũkaaheana Alawii, nĩ matũũra marĩa matandatũ ma kũũrĩra marĩa mũkaaheana kũũrĩra kũu mũũragani, na hamwe na macio matũũra mĩrongo ĩna na meerĩ. Matũũra mothe nĩmũkaahe Alawii matũũra mĩrongo ĩna na manana, macio, hamwe na mĩgũnda ĩrĩa ĩmathiũrũrũkĩirie. Na matũũra marĩa

mũkaaheana kuuma ũgai wa ariũ a Isiraeli, kuuma kũrĩ arĩa marĩ na maingĩ, maingĩ, na kuuma kũrĩ arĩa marĩ na manini, manini, o mũndũ kũringana na igai rĩake rĩrĩa makaaĩgaya, nĩmakaaheana matũũra kũrĩ Alawii. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga atĩrĩ, arĩria ciana cia Isiraeli, na ũmeere atĩrĩ, inyuĩ nĩmũraringa Jorodani mũtoonye bũrũri wa Kaanani. Na inyuĩ nĩmũkeyamũrĩra inyuĩ ene matũũra, mahitũko magaatuĩka kũrĩ inyuĩ kũũrĩra kũu mũũragani, wothe ũrĩa ũgũtha roho hatarĩ na ũrĩa ekwenda. Na matũũra macio magaatuĩka harĩ inyuĩ mahĩtũko kuuma kũrĩ mũrĩhĩria thakame, na mũũragani ndagakua nginya arũgame mbere ya kĩũngano nĩ ũndũ wa ciira. Na matũũra marĩa mũkaaheana, matũũra macio matandatũ, magaatuĩka handũ ha kũũrĩra harĩ inyuĩ. Matũũra matatũ mũkaaheana mũrĩmo wa Jorodani, na matũũra matatũ mũkaaheana thĩinĩ wa bũrũri wa Kanaani. Kĩhitho kĩgaatuĩka kũrĩ ariũ a Isiraeli, na kũrĩ mũgeni, na kũrĩ mũndũ ũrĩa ũtũũranagia na inyuĩ; matũũra macio magaatuĩka ma kũũrĩra, kũũrĩra kũu mũndũ wothe ũrĩa ũgũthĩ roho atekwenda. Angĩkorwo no thĩinĩ wa indo cia kĩgera kĩa igera amũgũtha, na akue, nĩ mũũragani, gĩkuũ nĩoorĩkwo gĩkuũ mũũragani ũcio. Kana angĩkorwo na ihiga kuuma guoko-inĩ kũrĩa mũndũ angĩkua nakĩo, amũgũthe nakĩo, nake akue, mũũragani nĩ; mũũragani ũcio nĩakuragwo na gĩkuũ. Angĩkorwo mũndũ ahũũra ũngĩ na kĩndũ kĩa mbaũ na guoko, kĩndũ kĩrĩa kĩngĩũraga mũndũ, nake akua, mũũragani nĩ, mũũragani ũcio nĩaũragwo. Mũrĩhĩria wa thakame nĩwe ũkooraga mũũragani; rĩrĩa agatũngana nake, nĩakamũũraga. Angĩkorwo no nĩ ũndũ wa thũ ahĩtie mũndũ ũcio, na amũikĩrie kĩndũ o gĩothe arĩ

oherio-inĩ, nake akue, kana nĩ ũndũ wa marakara amũgũthe na guoko gwake, nake akue, ũrĩa ũgũthĩte no nginya ooragwo na gĩkuũ, nĩ mũũragani; ũrĩa ũraganaga no nginya ooragwo na gĩkuũ; mũndũ ũrĩa wa hakuhĩ wa thakame nĩakoragithia ũrĩa ũragĩte hĩndĩ ĩrĩa akaacemana nake. Angĩkorwo no rĩrĩ o rĩmwe, ti nĩ ũndũ wa thũ amũhũũre, kana amũikĩrie kĩndũ gĩothe, ti kuuma mũthiĩko-inĩ, kana ihiga rĩothe, rĩrĩa angĩkua nĩ rĩo, atamenyete, na rĩmũgwĩre, nake akue, nowe ndaarĩ thũ yake, o na kana ndaarongoragia kũmwĩka ũũru; na kĩũngano nĩgĩgatuĩra ciira gatagatĩ ka ũrĩa wahũũrire na gatagatĩ ka mũrĩhĩria wa thakame, kũringana na matuĩro maya. Nake kĩũngano nĩgĩkũũra mũũragani kuuma kũrĩ mũrĩhĩria wa thakame, na kĩũngano nĩgĩcookia we itũũra-inĩ rĩa kũũrĩra gwake, kũrĩa oorĩire, nake nĩagaikaraga kuo nginya akua mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, ũrĩa maamũitĩrĩirie maguta marĩa matheru. Angĩkorwo no mũũragani oime na gũthiĩ oime mĩhaka-inĩ ya itũũra inene kũrĩa oorĩire kuo, na mũrĩhĩria wa thakame amũone nja ya mĩhaka ya itũũra inene rĩa kũũrĩra gwake, na mũrĩhĩria wa thakame oorage mũũragani ũcio, ndangĩtuĩka na ihĩtia. Thĩinĩ kwa nĩgũkorwo itũũra-inĩ rĩa kũũrĩrĩra a-ikarage nginya rĩrĩa gũkua mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, na thuutha wa gũkua mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, nĩagacooka ũrĩa ũragĩte mũndũ thĩinĩ wa bũrũri wa igai rĩake. Na ici nĩigũtuĩka kĩhooto gĩa ciira kũrĩ inyuĩ njiaro-inĩ cianyu ciothe, kũndũ guothe mũtũũraga. Mũndũ wothe ũrĩa ũgũtha roho, nĩ ũndũ wa aira ũkooraga ũrĩa ũragĩte, na mũira ũmwe ndakaheanaga ũira igũrũ rĩa roho gũkua. Na mũtikaamũkĩra ũtuithio wa kũhonokia muoyo kuuma kũrĩ mũũragani ũrĩa ũrĩ

na mahĩtia wa kũũragwo, nĩgũkorwo nĩakooragwo na gĩkuũ. Mũtikoya mbeeca cia gũkũũra mũndũ nĩguo orĩre matũũra-inĩ ma kũũrĩrwo, nĩguo acooke gũtũũra bũrũri-inĩ, nginya rĩrĩa mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene agaakua. Na mũtikanathũkia thĩ ĩrĩa mũtũũraga thĩinĩ wayo, nĩgũkorwo thakame ĩno nĩĩthũkagia thĩ, na thĩ ndĩkahorohio kuuma thakame-inĩ ĩrĩa ĩitĩtwo igũrũ rĩayo, no igũrũ rĩa thakame ya ũrĩa ũraitaga. Na mũtigathaahia bũrũri ũrĩa mũtũũraga kuo, kũrĩa niĩ ndĩikaraga thĩinĩ wanyu, nĩgũkorwo niĩ ndĩ Mwathani ũrĩa ũikaraga gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli.

36

Nao atongoria a mũhĩrĩga wa ariũ a Gileadi mũrũ wa Makiri mũrũ wa Manase kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa ariũ a Jusufu magĩũka, na makĩaria mbere ya Musa, na mbere ya Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai, na mbere ya atongoria a nyũmba cia maithe ma ariũ a Isiraeli, na makiuga, Mwathi witũ nĩathĩtwo nĩ Mwathani kũheana bũrũri wa igai na mĩtĩ kũrĩ ariũ a Isiraeli; na mwathi nĩathĩtwo nĩ Mwathani kũheana igai rĩa Zelofehadi mũrũ wa ithe witũ kũrĩ airĩtu ake. Na nĩmagĩtuĩka atumia a ũmwe wa mĩhĩrĩga ya ariũ a Isiraeli, na kũgaywo kwao nĩkũrutwo kuuma igai-inĩ rĩa maithe maitũ, na nĩkũongekerwo igai-inĩ rĩa mũhĩrĩga ũrĩa mangĩtuĩka atumia ao, na kuuma kũgaywo-inĩ kwa igai rĩitũ nĩkũrutwo. Angĩkorwo no gũtuĩke kũrekerwo kwa ariũ a Isiraeli, nĩgũkongererwo igai rĩao igũrũ wa igai rĩa mũhĩrĩga ũrĩa magatuĩkĩra atumia, na kuuma igai-inĩ rĩa

mũhĩrĩga wa nyũmba cia maithe maitũ nĩrĩkeherio igai rĩao. Nake Musa aathanire ciana cia Isiraeli nĩ ũndũ wa watho wa Mwathani, akiuga atĩrĩ, ũguo mũhĩrĩga wa ciana cia Jusufu maroiga. Ũyũ nĩ kiugo kĩrĩa Mwathani aathire airĩtu a Salpaad, akiuga, kũrĩa gũtakenagia mbere yao, matuĩke atumia, no kuuma kũrĩ andũ a ithe wao matuĩke atumia. Na tigũtuĩka kũgarũrwo igai kũrĩ ariũ a Isiraeli kuuma mũhĩrĩga ũthiĩ mũhĩrĩga-inĩ ũngĩ, tondũ o mũndũ thĩinĩ wa igai rĩa mũhĩrĩga wa nyũmba ya ithe wake nĩmakanyiitĩrĩra ariũ a Isiraeli. Namo mwarĩ wothe ũrĩa ũgaĩ igai kuuma kũrĩ mĩhĩrĩga ya ariũ a Isiraeli, nĩagatuĩka mũtumia wa mũndũ ũmwe wa kuuma kũrĩ andũ a ithe wake, nĩguo ariũ a Isiraeli maĩ o ũmwe igai rĩa maithe make. Na mũgũnda ndũkaagarũrwo kuuma mũhĩrĩga ũthiĩ mũhĩrĩga-inĩ ũngĩ, no o mũndũ nĩakanyiitĩrĩra igai rĩake, ariũ a Isiraeli. Ũrĩa Mwathani aathire Musa, ũguo nĩguo airĩtu a Salapadi meekire. Nao magĩtuĩka Tiriza na Hogila na Milika na Noa na Maala airĩtu a Zelofehadi, kũrĩ acũrũ ao, kuuma kũrĩ andũ a Manase ariũ a Josephu magĩtuĩka atumia; na ĩgaĩ rĩao rĩgĩtuĩka igũrũ rĩa mũhĩrĩga wa andũ a ithe wao. Ici nĩ maathani na mawatho na matuĩro, iria Mwathani aathire na guoko kwa Musa mwena wa ithũĩro wa Moabi hau Jorodani gũkuhĩ na Jeriko.

Gũcookerithia Watho

1

Ici nĩcio ciugo iria Musa aaragirie Isiraeli wothe mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani kũu werũ-inĩ mwena wa ithũĩro hakuhĩ na iria rĩa itune gatagatĩ ka Parani, Tofeli, na Loboni, na Auloni, na katagĩthũre na thahabu. Nĩ rũgendo rwa mĩthenya ikũmi na ũmwe kuuma Horebu ũgereire kĩrĩma kĩa Seiri nginya Kadeshi Barinea. Na gũkĩgĩa thĩinĩ wa mwaka wa mĩrongo ĩna thĩinĩ wa mweri wa ikũmi na ũmwe mũthenya wa ũmwe wa mweri, Musa nĩaririe kũrĩ ariũ othe a Isiraeli, kũringana na maũndũ mothe marĩa Mwathani aamwathire kũrĩ o. Thuutha wa kũhũũra Sihoni mũthamaki wa Aamori ũrĩa watũũraga thĩinĩ wa Heshiboni, na Ogu mũthamaki wa Bashani ũrĩa watũũraga thĩinĩ wa Ashitarothu na thĩinĩ wa Ederei, thĩinĩ wa mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani thĩinĩ wa bũrũri wa Moabu, Musa nĩambĩrĩirie gũtaarĩria watho ũyũ, akiuga, Mwathani Ngai witũ nĩatwarĩirie thĩinĩ wa Horebu, akiuga, nĩmũiganĩte gũtũũra thĩinĩ wa kĩrĩma gĩkĩ. Garũrũkai na mwĩhũke inyuĩ, na mũtoonye kĩrĩma-inĩ kĩa Aamori, na kũrĩ andũ othe arĩa matũũraga hakuhĩ Araba,

kĩrĩma-inĩ na werũ-inĩ, na kũrĩ Mwena wa Gũthini, na hũgũrũrũ-inĩ rĩa iria bũrũri wa Akaanani, na Anti-lebanoni, nginya rũũĩ rũrĩa rũnene, rũũĩ Efurate. Onai, nĩaheete mbere yanyu bũrũri, mũtonyĩte mwĩgwatĩre bũrũri ũrĩa ndehĩtire maithe manyu Iburahĩmu, na Isaaka, na Jakubu, kũmahe o na rũciaro rwao hamwe nao. Na ndoiga kũrĩ inyuĩ ihinda-inĩ rĩu, ndoiga atĩrĩ, ti ngũhota nyiki gũkuua inyuĩ. Mwathani Ngai wanyu nĩamũingĩhĩtie, na onai ũmũthĩ mũrĩ ta njata cia igũrũ ũingĩ-inĩ. Mwathani Ngai wa maithe manyu aromongeria maita ngiri ta uria muri, na akuruathime ta uria aamwirire. Atĩa ndĩngĩhota nyiki ndĩ nyiki kũkuua wĩra wanyu na mũthingi wanyu na ngarari cia wanyu? Heanai ene anake andũ arũme oogĩ na amanyi na akũũrani kuuma mĩhĩrĩga-inĩ yanyu, na nĩngamũiga igũrũ rĩanyu atongoria anyu. Nĩmwanjĩtĩirie, na mũkiuga atĩrĩ, Nĩ njega kiugo kĩrĩa warĩtie gwĩka. Na nĩndooire kuuma kũrĩ inyuĩ andũ arũme oogĩ na arĩa maamenyete maũndũ na arĩa ũũgĩ, na nĩndamatuire atongoria igũrũ rĩanyu atongoria a ngiri, na atongoria a igana, na atongoria a mĩrongo ĩtano, na atongoria a ikũmi, na aandĩki harĩ aciirithania anyu. Na nĩndaathire aciirithania anyu ihinda rĩu rĩa tene, ngĩuga atĩrĩ, thikĩrĩriai gatagatĩ ka ariũ a ithe wanyu, na mũtuanĩre ciira na kĩhooto gatagatĩ ka mũndũ mũrũme, na gatagatĩ ka mũrũ wa ithe, na gatagatĩ ka mũgeni wake. Ndũkamenya ũthiũ thĩinĩ wa ciira, kũringana na ũrĩa mũnini na kũringana na ũrĩa mũnene ũgaatuĩra ciira, ndũkahaana ũthiũ wa mũndũ, tondũ ciira nĩ ya Ngai, na kiugo kĩrĩa kĩngĩkorwo kĩrĩ kĩũru kuuma harĩ inyuĩ, mũgaakĩrehe kũrĩ niĩ, na nĩngakĩigua. Nacio ndaamwathire inyuĩ ihinda-inĩ rĩu rĩothe ciugo iria mũgeeka. Na tũrĩkia kuuma

Horebu, tũthiire werũ wothe ũrĩa mũnene na wa gwĩtigĩrwo ũcio ũrĩa mwonire, njĩra ya kĩrĩma kĩa Aamori, o ta ũrĩa Mwathani Ngai witũ aatũathire, na tũgĩkinya o nginya Kadeshi Barinea. Na ndoiga harĩa inyuĩ, mũũkĩte nginya kĩrĩma-inĩ kĩa Aamori, kĩrĩa Mwathani Ngai witũ aheaga inyuĩ. Onai, Mwathani Ngai wanyu nĩamũnengere bũrũri ũcio mbere yanyu. Ambatai mũwĩgaĩre o ta ũrĩa Mwathani Ngai wa maithe manyu aamwĩrire. Mũtigetigĩre, na mũtikae na guoya. Na inyuothe mũũkire kũrĩ niĩ, na mũkiuga atĩrĩ, Rekei tũtũme andũ a mbere aitũ, nao nĩmatuĩrie bũrũri ũcio, na matũhe ũhoro wa njĩra ĩrĩa tũkaambata nayo, na matũũra marĩa tũgaatoonya. Naguo ũhoro ũcio ũgĩkenia mbere yakwa, na ngĩoya kuuma kũrĩ inyuĩ andũ ikũmi na eerĩ, mũndũ ũmwe o mũhĩrĩga. Na maacookete magĩcooka, makĩambata kĩrĩma-inĩ, na magĩkinya o nginya mũkuru wa thabibũ, na makĩũthigaania. Nao makĩoya na moko-inĩ mao kuuma kũrĩ maciaro ma thĩ, na makĩmũrehere, nao makiuga atĩrĩ, Thĩ ĩyo nĩ njega, ĩrĩa Mwathani Ngai witũ aratũhe. Na mũtiendire kwambata, no mũraregire kiugo kĩa Mwathani Ngai witũ. Na inyuĩ mwateta thĩinĩ wa hema cianyu, na mwoiga atĩrĩ, Nĩ ũndũ wa gũtũthũũra nĩkĩo Mwathani aatũrutire bũrũri wa Misiri nĩguo atũneane moko-inĩ ma Aamori, nĩguo matũniine. Kũ ithuĩ tũraambata? Nao ariũ a ithe wanyu nĩmagarũririe ngoro cianyu, makiuga atĩrĩ, rũrĩrĩ nĩ inene na nyingĩ na rĩrĩ na hinya kũrĩ ithuĩ, na matũũra manene na marĩ na thingo o nginya igũrũ; no na ciana cia njamba tũronete kũu. Na ndaamwĩrire atĩrĩ, mũtigetigĩre, o na mũtikamake nĩ ũndũ wao. Mwathani Ngai wanyu ũrĩa athiiaga mbere ya ũthiũ wanyu, we mwene nĩakarũa hamwe nao hamwe na inyuĩ

kũringana na maũndũ mothe marĩa ekĩire inyuĩ thĩ ya Misiri, na werũ-inĩ ũyũ ũrĩa muonire, njĩra ya kĩrĩma kĩa Aamori; o ta ũrĩa Mwathani Ngai waku akuoete, o ta mũndũ o wothe akuoaga mũriũ wake, kũringana na njĩra yothe ĩrĩa mũgerire nginya mũgĩũka handũ haha. Na thĩinĩ wa kiugo kĩu mũtiigĩrĩirie Mwathani Ngai witũ, ũrĩa athiiaga mbere yanyu njĩra-inĩ gũkũthuurĩra inyuĩ handũ, akĩmũtongoragia na mwaki ũtukũ, akĩmũonanagia njĩra ĩrĩa mũthiiaga igũrũ rĩayo, na thĩinĩ wa itu mũthenya. Nake Mwathani nĩaiguire mũgambo wa ciugo cianyu, na aarakaririo nĩehĩtire, akiuga, kana mũndũ ũmwe wa andũ aya nĩakoona bũrũri mwega ũyũ, ũrĩa ndehĩtĩire maithe mao, tiga Kalebu mũrũ wa Jefune, ũyũ nĩakoona bũrũri ũcio, na ũyũ nĩngamũhe bũrũri ũrĩa arangĩrĩirie, na ariũ ake, tondũ wa kũnyiitanĩra na Mwathani. Nayo niĩ Mwathani nĩarakarĩire nĩ ũndũ wanyu, akiuga, O na wee ndũgatoonya kũu. Joshua mũrũ wa Nun ũrĩa arũgamĩte harĩ wee, ũyũ nĩagaatoonya kũu; mũgĩĩre hinya, nĩgũkorwo we mwene nĩagagaya ũgai wayo kũrĩ Isiraeli. Na ciana ciothe iria iri nini iria itooĩ ũmũthĩ ũndũ mwega kana ũndũ mũũru, icio nĩigatoonya kũu, na nĩngacihe kĩo, na icio nĩikagaya kĩo. Na inyuĩ mwarĩkia kũgarũrũka, mwambire hema kũu werũ-inĩ, njĩra-inĩ ĩrĩa ĩrorete Iria Rĩtune. Nĩmwacookirie, na mũkiuga, Nĩtwĩhĩtie mbere ya Mwathani Ngai witũ. Ithuĩ tũkĩambata tũkahũũrane kũringana na maũndũ mothe marĩa Mwathani Ngai witũ aatũathire. Na tũkĩoya o mũndũ indo ciake cia mbaara, na tũgĩcookanĩrĩrio, mwambate kĩrĩma-inĩ. Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, meere atĩrĩ, mũtikaambate na mũtikanarũe, nĩgũkorwo ndirĩ hamwe na inyuĩ, na mũtikooragwo mbere ya thũ cianyu. Nĩndamwarĩirie,

no mũtiigana kũnjigua, na mũkĩgarũrũka kiugo kĩa Mwathani, na mũkĩĩhia na hinya mũkĩambata kĩrĩma-inĩ. Nake Muamori ũrĩa watũũraga kĩrĩma-inĩ kĩu akiumire gũtũngana na inyuĩ, na akĩmũingathanĩria ta ũrĩa njũkĩ ciĩkaga, na makĩmũguraria kuuma Seiri nginya Horima. Na mũikarĩte thĩ mũkĩrĩra mbere ya Mwathani Ngai witũ, nake Mwathani ndaiguire mũgambo wanyu, kana akĩmũrũmbũĩria. Na mwaikarire Kadeshi mĩthenya mĩingĩ, o ta mĩthenya ĩrĩa mwaikarire.

2

Na rĩrĩa twagarũrũkire tũkĩehera werũ-inĩ, tũgereire njĩra ya iria rĩa kĩrimũ kĩrĩa kĩhũthũ, o ta ũrĩa Mwathani aaririe harĩ niĩ, na tũgĩthiũrũrũkania kĩrĩma kĩa Seiri mĩthenya mĩingĩ. Nake Mwathani akĩnjĩĩra, nĩ kũiganu kũrĩ inyuĩ gũthiũrũrũka kĩrĩma gĩkĩ; garũrũkai rĩu mwena wa Gathigathini. Nake andũ athane, akiuga, inyuĩ mũrahĩtũkĩra kũgera mĩhaka ya ariũ a ithe wanyu ciana cia Esau, arĩa matũũraga Seiri, na nĩmakamwĩtigĩra inyuĩ, na nĩmakamagĩrĩra inyuĩ mũno. Tigai gũtharĩkĩra mbaara nao, nĩgũkorwo ndikũmũhe kĩndũ o na kĩmwe kuuma bũrũri wao, o na handũ ha kũgũrũ, tondũ nĩheete ariũ a Esau kĩrĩma kĩa Seiri ũrĩa ũrĩ igai rĩao. Gurai irio na betha kuuma kuri o na murie, na nĩmwoe maaĩ na ithimi kuuma kuri o na betha na munyue. Nĩgũkorwo Mwathani Ngai witũ nĩakũrathimire wĩra-inĩ wothe wa moko maku, menyerera ũrĩa watuĩkanĩirie werũ ũrĩa mũnene na wa gwĩtigĩrwo ũcio, ona, mĩaka mĩrongo ĩna Mwathani Ngai waku arĩ hamwe nawe, ndwagĩte kĩndũ o na

kĩmwe. Na tũhĩtũkĩire ariũ a ithe witũ, ariũ a Esau, arĩa maatũũraga Seiri, tũgereire njĩra ya Araba kuuma Ailoni na kuuma Ezioni Gaberi, na tũgarũrũka tũhĩtũkĩire njĩra ya werũ wa Moabi. Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ: Mũtikanakararie Amoabi, na mũtikanarũe nao mbaara, nĩgũkorwo ndikũmũhe gĩcunjĩ kĩa bũrũri wao, tondũ nĩndaheire ariũ a Loti Aroeri ĩtuĩke igai rĩao. Andũ a Ommin a mbere maatũũrĩte kũu, rũrĩrĩ inene na rũingĩ na rũrĩ hinya, o ta Anakim. Rephaim nĩmagatuuo o na acio, o ta Anakim, na Amoabi nĩmeetaga o Emim. Na thĩinĩ wa Seiri Mũhori nĩatũũraga mbere, na ariũ a Esau nĩmamaniinire, na makĩmaniina kuuma ũthiũ-inĩ wao. Na nĩmatũũrire handũ hao, o ta ũrĩa Isiraeli eekire bũrũri wa igai rĩake, ũrĩa Mwathani aamaheete. Rĩu nĩ ũndũ ũcio ũkĩrai na mwĩhĩtũke inyuĩ, na mũtuĩkanĩrie mũrĩma wa Zaret. Na mĩthenya ĩrĩa twagereire kuuma Kadeshi Barinea nginya rĩrĩa twahĩtũkĩire mũkuru wa Zaredi, mĩaka mĩrongo ĩtatũ na ĩnana, nginya rĩrĩa rũciaro ruothe rwa andũ a ita rwatigire kũgĩa makuaga kuuma kambĩ-inĩ, o ta ũrĩa Mwathani Ngai aameheire. Na guoko kwa Ngai kwarĩ igũrũ rĩao kũmaniina biũ kuuma gatagatĩ ka kambĩ nginya rĩrĩa maagwire. Nayo gũkĩhana rĩrĩa andũ othe arũme a mbaara maakuire magĩkua kuuma gatagatĩ ka andũ, na Mwathani akĩaria na niĩ, akiuga, wee ũkũhĩtũkĩra ũmũthĩ mĩhaka ya Moabi Aroeri, na mũkũreherera hakuhĩ na ariũ a Amoni; mũtikanamaiguĩre ũthũ, na mũtikananyiitane nao mbaara; nĩgũkorwo ndikũhe kuuma bũrũri wa ariũ a Amoni kũrĩ wee igai, tondũ ariũ a Loti nĩndĩmaheete rĩo igai. Bũrũri ũcio ũgaatarwo ta bũrũri wa Rephaim, nĩgũkorwo igũrũ rĩaguo nĩkuo Rephaim maatũũraga mbere, na Aamoni nĩmametagia

Zamzummim. Rũrĩrĩ inene na nyingĩ na rĩrĩ na hinya mũno gũkĩra inyuĩ, o ta Enakeim, nake Mwathani akĩmaniina mbere yao, nao makĩgaya igai na magĩikara handũ hao nginya ũmũthĩ. O ta ũrĩa meekire ciana cia Esau iria ciatũũraga Seiri, ũrĩa njĩra maaniinire Ahorite mehere mbere yao, na makĩgaya ũgai wao, na magĩikara handũ hao nginya ũmũthĩ. Na Aeuaioi arĩa maatũũraga Asedothi nginya Gaza, na Akapadokia arĩa moimire Kapadokia, nĩmamaniinire, nao magĩikara handũ hao. Rĩu nĩ ũndũ ũcio ũkĩrai na mũthiĩ, na mũringe mũrĩma wa Arinoni, ona nĩndeana thĩinĩ wa moko maku Sihoni mũthamaki wa Heshiboni Mũamori na bũrũri wake, ambĩrĩria kũgaya, gĩĩkĩre harĩ we mbaara mũthenya ũyũ. Ambĩrĩria kũheana kũinaina gwaku na gwĩtigĩra gwaku igũrũ rĩa ũthiũ wa ndũrĩrĩ ciothe cia rungu rwa igũrũ, iria ciguĩte rĩĩtwa rĩaku nĩikainaina, na nĩikagĩa na ruo kuuma ũthiũ-inĩ waku. Nĩndatũmire atũmwo kuuma werũ-inĩ wa Kedemothi kũrĩ Sihoni mũthamaki wa Heshiboni na ciugo cia thayũ, ndoiga atĩrĩ, nĩngũhĩtũkĩra bũrũri waku; njĩra-inĩ nĩngũthiĩ, ndigagarũrũka mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho. Irio ũndũirie na betha, na nĩngũrĩa; na maaĩ ũndũirie na betha, na nĩngunyua; no nĩ ũndũ nĩngũhĩtũkĩra na magũrũ; O ta ũrĩa maanekire nĩ ariũ a Esau arĩa matũũraga Seiri, na Amoabi arĩa matũũraga Aroeri; nginya hĩtũkĩre Rũũĩ rwa Jorodani thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai witũ aratũhe ithuĩ. Na ti etendire Sihoni mũthamaki wa Heshiboni gũtũrekereria ithuĩ kũgera kũrĩ we, nĩgũkorwo ũmĩte Mwathani Ngai witũ roho wake, na akĩũmia ngoro yake, nĩguo anengerwo moko-inĩ maku ta ũrĩa kũrĩ mũthenya-inĩ ũyũ. Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, Ona, nĩambĩrĩirie kũneana mbere yaku Sihoni

mũthamaki wa Heshboni ũrĩa Mũamori, hamwe na bũrũri wake, na ambĩrĩria kwĩgaya bũrũri wake. Nake Sihoni mũthamaki wa Heshboni akiuma gũtũtũnga ithuĩ, we mwene hamwe na andũ ake othe, nĩguo matũrũe mbaara kũu Jahazi. Nake Mwathani Ngai witũ akĩmũneana mbere yaitũ, na tũkĩmũhũũra hamwe na ariũ ake na andũ ake othe. Na ithuĩ tũgĩtaha matũũra make mothe hĩndĩ ĩyo, na tũkananga itũũra o rĩothe rĩarũmanĩrĩire, na atumia ao na ciana ciao; tũtiigire mũndũ o na ũmwe arĩ muoyo. Tiga mahiũ-rĩ, tũmatahire, na indo cia ndaho cia matũũra tũmoire kuuma Aroeri, ũrĩa ũrĩ hũgũrũrũ-inĩ wa rũũĩ rwa Arinoni, na itũũra rĩrĩa rĩarĩ kĩanda-inĩ, na nginya kĩrĩma kĩa Gileadi; gũtiarĩ itũũra rĩrĩa rĩatũũrire. Icio ciothe nĩacinengeire Mwathani Ngai witũ thĩinĩ wa moko maitũ. Tiga hakuhĩ na ariũ a Amoni tũtiakuhĩrĩirie othe kũrĩa kwanyiitanĩte na rũũĩ rwa Jaboki, na matũũra marĩa marĩ bũrũri wa irĩma, o ta ũrĩa Mwathani Ngai witũ aatũathire.

3

Na tũgarũrũkĩte, tũkĩambata njĩra ya gũthiĩ Bashani, nake akiuma Ogu mũthamaki wa Bashani gũtũtũnga, we mwene na andũ ake othe, nĩ ũndũ wa mbaara kũu Ediraimu. Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, Ndũkamwĩtigĩre, nĩgũkorwo nĩndĩmũneanĩte moko-inĩ maku, hamwe na andũ ake othe, na bũrũri wake wothe. Nawe nĩũkamwĩka o ta ũrĩa wekire Sihoni mũthamaki wa Aamori, ũrĩa watũũraga Heshiboni. Nake Mwathani Ngai witũ nĩaneanire we moko-inĩ maitũ, na Og

mũthamaki wa Bashani, na andũ othe ake, na tũkĩmũhũũra nginya tũtiatigirie mbeu yake. Nacio tũnyiitire matũũra mothe make ihinda-inĩ rĩu; gũtiarĩ itũũra rĩrĩa tũtanyiitire kuuma kũrĩ o; matũũra mĩrongo ĩtandatũ, mabũrũri mothe marĩa marigiicĩirie Arogobu wa Mũthamaki Ogu kũu Bashani; Matũũra mothe maarĩ na hinya, thingo iria ndaaya, ihingo na mĩgĩĩko; tiga matũũra ma Aperizi arĩa maingĩ mũno. Twanangire biũ, o ta ũrĩa twekire Sihoni mũthamaki wa Heshiboni, na twanangire matũũra mothe marĩa maarũmanĩte, na atumia, na ciana, na mahiũ mothe; na indo cia ndaho cia matũũra twĩyoere ithuĩ ene. Naitũ twoire bũrũri ihinda-inĩ rĩu kuuma moko-inĩ ma athamaki eerĩ a Aamori, arĩa maarĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani kuuma rũũĩ rwa Arinoni nginya Herimoni; Afoinike metagĩra Herimoni Saniori, na Mũamori aamĩtuire Saniri; Matũũra mothe ma Misori, na Gileadi yothe, na Bashani yothe nginya Elicha na Ediraimu, matũũra ma ũthamaki wa Ogu kũu Bashani; Nĩgũkorwo tiga Ogu mũthamaki wa Bashani aatigarire kuuma kũrĩ Arafaimu; ona ũrĩrĩ wake ũrĩrĩ wa kĩgera, ona ũcio ũrĩ kĩĩhitho-inĩ kĩa ariũ a Amoni; mĩkono kenda ũraihu waguo, na mĩkono ĩna wariĩ waguo na mũkono wa mũndũ mũrũme. Na bũrũri ũcio tũgaĩ gũtuĩka igai thĩinĩ wa ihinda rĩu rĩrĩa kuuma Aroeri, ĩrĩa ĩrĩ hũgũrũrũ wa mũthia wa rũũĩ rwa Arinoni, na nusu ya kĩrĩma kĩa Gileadi, na matũũra makĩo ndaheire Reubeni na Gadi. Na tiguo kiatigi kia Gileadi, na Bashani yothe ũthamaki wa Ogi ndaheire nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, na kĩhanda gĩothe kĩa Arigobu, Bashani yothe ĩyo, bũrũri wa Refaimu nĩũgataranĩrwo. Nake Jairi mũrũ wa Manase nĩoyire bũrũri wothe wa gũthiũrũrũria Arogobu nginya mĩhaka ya Garagasi na

Makathi, nake akĩĩta kũu na rĩĩtwa rĩake Bashani Thauothi Jaeiri nginya ũmũthĩ. Na nĩndaheire Makiri Gileadi. Nacio Reubeni na Gadi nĩndaheete kuuma Gileadi nginya rũũĩ rwa Arinoni gatagatĩ ka rũũĩ rũrĩa rũrĩ mũhaka na nginya Jaboki; rũũĩ rũrĩ mũhaka kũrĩ ariũ a Amoni. Na Araba na Jorodani mũhaka Kinerethu, na nginya iria rĩa Araba, iria rĩa cumbĩ rungu rwa Asedothu ya Pisiga mwena wa irathĩro. Nĩndamwathire ihinda-inĩ rĩu, ngĩuga atĩrĩ, Mwathani Ngai wanyu nĩamũheete bũrũri ũyũ ũrĩ igai, mwĩohete indo cia mbaara thiĩi mbere ya ariũ a ithe wanyu, ariũ a Isiraeli, inyuothe arĩa marĩ hinya. Tiga atumia anyu na ciana cianyu na mahiũ manyu, nĩnjũũĩ atĩ mũrĩ na mahiũ maingĩ, nĩmatũũre matũũra-inĩ manyu marĩa ndamũheire, nginya rĩrĩa Mwathani Ngai wanyu akaahe ariũ a ithe wanyu ũhurũko o ta ũrĩa amũheete inyuĩ, na o nao magae bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai witũ ekũmahe mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani; na nĩmũgacooka o mũndũ igai-inĩ rĩake rĩrĩa ndamũheire. Nĩ ndaamwathire Joshua ihinda-inĩ rĩu rĩrĩa, ngĩmwĩra atĩrĩ: Maitho manyu nĩmonete maũndũ mothe marĩa Mwathani Ngai witũ ekĩire athamaki acio eerĩ; ũguo noguo Mwathani Ngai witũ ageeka mothamaki mothe marĩa ũraringa ũgaathiĩ kũu. Mũtigwĩtigĩre kuuma kũrĩ o, nĩgũkorwo Mwathani Ngai witũ we mwene nĩakarũĩra ũhoro wanyu. Nacio ndahooya Mwathani ihinda-inĩ rĩu, ndoiga, Mwathani Ngai, wee wambĩrĩirie kuonia ndungata yaku hinya waku, na ũhoti waku, na guoko kũrĩa kũrĩ hinya, na gĩcoka kĩrĩa kĩraihu; nũũ Ngai arĩ igũrũ kana thĩ ũngĩĩka o ta ũrĩa wĩkĩte wee, na kũringana na hinya waku? Ndaaria, nĩ ũndũ ũcio, nĩngona bũrũri ũcio mwega ũrĩa ũrĩ mũrĩmo wa Jorodani, kĩrĩma kĩu kĩega na Antilebano.

Na Mwathani nĩandikire nĩ ũndũ wanyu, na ndaiguire ũhoro wakwa, na Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, Ũhoro ũcio nĩũkũigana; ndũgacooke kũaria ũhoro ũyũ rĩngĩ. Ambata igũrũ ũkinye gacũmbĩrĩ ga kĩrĩma kĩrĩa kĩenjwo, na wĩrore na maitho maku ũrorete mwena wa iria, na gathigathini, na gũthini, na irathĩro, na wone na maitho maku, tondũ ndũkaringa Rũũĩ rwa Jorodani ũyũ. Na atha Joshua, na ũmũgĩkĩrie hinya, na ũmũũmĩrĩrie, tondũ ũyũ nĩwe ũgakoroka mbere ya andũ aya, na ũyũ nĩwe ũkaamagayithia igai bũrũri wothe ũrĩa wonete. Na tũikara thĩ kĩanda-inĩ hakuhĩ na nyũmba ya Peori.

4

Na rĩu Isiraeli, thikĩrĩria mawatho na matuĩro marĩa mothe ndĩramũrutaga ũmũthĩ nĩguo mwĩke, nĩgeetha mũtũũre muoyo, na mũingĩhe, na mũtoonye mũgae bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai wa maithe manyu aramũheaga. Mũtikongerera harĩ kiugo kĩrĩa niĩ ndĩramwatha, na mũtikeheria kĩndũ kuuma harĩ kĩo. Menyagĩrĩrai maathani ma Mwathani Ngai witũ, o ta ũrĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ. Maitho manyu nĩmoonete maũndũ mothe marĩa Mwathani Ngai witũ ekire kũrĩ Baali Peori, tondũ mũndũ wothe ũrĩa warũmĩrĩire Baali Peori, Mwathani Ngai wanyu nĩamũniinire akĩmũruta gatagatĩ-inĩ kanyu. Inyuĩ no arĩa manyiitanĩte Mwathani Ngai wanyu mũratũũra othe ũmũthĩ. Onai, nĩndĩmwonetie mawatho na matuĩro o ta ũrĩa Mwathani aathire, nĩguo mwĩke ũguo thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa mũratoonya kũgaya. Na inyuĩ nĩmũkamenyerera na nĩmũkeka, nĩgũkorwo

ĩno nĩyo ũũgĩ wanyu na ũmenyo wanyu mbere ya ndũrĩrĩ ciothe, arĩa othe mangĩigua mawatho mothe maya, na nĩmakoiga, Ta rorai andũ arĩa oogĩ na arĩa marĩ na ũmenyo, rũrĩrĩ rũrũ inene rũrũ. Nĩgũkorwo nĩ rũrĩrĩ rũrĩkũ inene, rũrĩa rũrĩ na Ngai ũkuhĩrĩria o ta ũrĩa Mwathani Ngai witũ arĩ hakuhĩ na ithuĩ thĩinĩ wa maũndũ mothe marĩa tũngĩmwĩta? Nĩ rũrĩrĩ rũrĩkũ inene rũrĩ na mawatho na matuĩro ma kĩhooto kũringana na watho ũyũ wothe ũrĩa niĩ ndĩramũhe ũmũthĩ? Menyerera wee mwene, na rangĩra roho waku mũno; ndũkariganĩrwo nĩ ciugo ciothe iria maitho maku monete, na itigatige ngoro yaku matukũ mothe ma muoyo waku; na nĩũkũrutana ariũ aku na ariũ a ariũ aku, mũthenya ũrĩa mwarũgamire mbere ya Mwathani Ngai witũ kũu Horebu mũthenya wa kĩũngano; rĩrĩa Mwathani anjĩĩrire, Ũngania andũ kũrĩ niĩ, na nĩmaigue ciugo ciakwa, nĩguo mamenye kũnjĩtigĩra matukũ mothe marĩa matũũraga thĩ igũrũ, na nĩmakarutana ariũ ao. Nĩmwakuhĩrĩria na mũkĩrũgama hau kĩrĩma-inĩ, na kĩrĩma kĩu kĩacinaga na mwaki nginya igũrũ, nduma, nduma, kĩhuhũkanio. Nake Mwathani nĩaririe kũrĩ inyuĩ kuuma gatagatĩ-inĩ ka mwaki na mũgambo wa ciugo, ũrĩa inyuĩ mwaiguire; na mũhianano mũtioneire, no mũgambo. Nake nĩamenyithirie inyuĩ kĩrĩkanĩro gĩake, kĩrĩa aamwathire inyuĩ gwĩka, ciugo ikũmi, nake nĩaciandĩkire igũrũ rĩa ihengere igĩrĩ cia mahiga. Nake Mwathani aathire ihinda-inĩ rĩu, kũmũrutithia mawatho na matuĩro, nĩguo mũmeke mo bũrũri-inĩ ũrĩa mũratoonya kuo kũwĩgayĩra. Na mũkamenyerera mũno mĩoyo yanyu, nĩgũkorwo mũtionire mũhianĩre mũthenya ũrĩa Mwathani aaririe kũrĩ inyuĩ kũu Horebu kĩrĩma-inĩ kuuma gatagatĩ ka mwaki. Mũtikeeke ũũru-inĩ na mũtikethondekere

ene mũhianano wa kũicũhio, mũhianano o wothe, mũhianano wa mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja, mũhianano wa nyamũ ciothe iria irĩ thĩ-inĩ, mũhianano wa nyoni ciothe iria irĩ na mathagu iria ĩrĩa igũrũ-rĩa-matu, mũhianano wa ciũmbe ciothe iria ithambaga thĩ-inĩ, mũhianano wa thamaki ciothe iria irĩ maaĩ-inĩ rungu wa thĩ. Na ndũkanarore igũrũ, na ũone riũa na mweri na njata, na thĩ yothe ya igũrũ, ũhĩtithio ũcihooe, na ũcitungatĩre, iria Mwathani Ngai waku acigaĩire ndũrĩrĩ ciothe iria irĩ rungu rwa igũrũ. No inyuĩ-rĩ, Ngai nĩamũoire, na akĩmũruta bũrũri wa Misiri, kuuma icua-inĩ rĩa kĩgera, kuuma Misiri, nĩguo mũtuĩke andũ ake a igai, o ta ũrĩa kũrĩ ũmũthĩ ũyũ. Nake Mwathani Ngai nĩarakaririo nĩ niĩ nĩ ũndũ wa maũndũ marĩa mwaririe, na akĩĩhĩta atĩ ndigaakĩringa Rũũĩ rũrũ rwa Jorodani, na atĩ ndigaatoonya bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku ekũhe wee ũrĩ igai. Niĩ nĩgũkorwo ndĩrakua bũrũri-inĩ ũyũ, na ndikaringia Rũũĩ rwa Jorodani, no inyuĩ nĩmũkũringia, na nĩmũkagaya bũrũri ũrĩa mwega ũyũ. Mwĩmenyererei inyuĩ, mũtikanariganĩrwo kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani wa Ngai witũ, kĩrĩa aarĩkanĩire na inyuĩ, na mwĩke ũũru wa watho, na mwĩthondekere inyuĩ ene mũhianano wa kĩcũhio wa indo ciothe iria Mwathani Ngai waku agwathire. Nĩgũkorwo Mwathani Ngai waku nĩ mwaki ũrĩa ũcinaga kĩndũ gĩothe, Ngai ũrĩa ũiguaga ũiru. Angĩkorwo ũciarithie ariũ na ariũ a ariũ aku, na mũikarithie ihinda iraaya bũrũri-inĩ ũcio, na mwĩkithie ũũru wa gũthũkia watho, na mũthondekithie mũhianano wa kĩgera kĩa kĩndũ o gĩothe, na mwĩkithie ũũru mbere ya Mwathani Ngai wanyu nĩguo mũmũrakarie, nĩndĩmũira ũira ũmũthĩ igũrũ na thĩ, atĩ ti-itherũ nĩmũkanangwo na mwanangĩke kuuma bũrũri-

inĩ ũrĩa mũraringa Jorodani mũgaatoonya kuo mũũgaĩre; mũtigatũũra matukũ maingĩ kuo, no rĩrĩ, mũkaniinwo biũ. Nake Mwathani nĩakamũhurunja ndũrĩrĩ-inĩ ciothe, na nĩmũgatigwo mũrĩ anini kũringana na mũigana ndũrĩrĩ-inĩ ciothe, kũrĩa Mwathani akaamũtwara kuo. Na nĩmũgatungata kũu ngai ingĩ, mĩrimo ya moko ma andũ, mĩtĩ na mahiga, iria itikoona, kana itikuigua, kana itikarĩa, kana itikanunga. Na nĩmũkaacaria kũu Mwathani Ngai wanyu, na nĩmũkamũona rĩrĩa mũkamũcaria na ngoro yaku yothe, na roho yaku yothe thĩĩna-inĩ waku. Na ciugo ici ciothe nĩikakũgwatĩra matukũ-inĩ ma kũrigĩrĩria, na nĩũgacooka kũrĩ Mwathani Ngai waku, na nĩũkaigua mũgambo wake. Tondũ Ngai wa tha nĩ Mwathani Ngai waku; ndagakũtiganĩria, na ndakamĩananga wee; ndakaariganĩrwo nĩ kĩrĩkanĩro kĩa maithe maku, kĩrĩa eehĩtĩire o Mwathani. Ũria matukũ ma tene marĩa mekĩkire mbere yaku kuuma mũthenya ũrĩa Ngai ombire mũndũ igũrũ rĩa thĩ, na kuuma mũthia ũmwe wa igũrũ nginya mũthia ũrĩa ũngĩ wa igũrũ, kana nĩ kũhĩtĩkĩte kũringana na kiugo kĩu kĩnene, kana nĩ kũiguĩtwo ũndũ ta ũcio; kana rũrĩrĩ nĩ rũiguĩte mũgambo wa Ngai ũrĩa ũrĩ muoyo akĩaria arĩ gatagatĩ ka mwaki, o ta ũrĩa wee ũiguĩte na ũgatũũra muoyo; kana Ngai nĩ ageririe gũtoonya kwĩyoera rũrĩrĩ kuuma gatagatĩ ka rũrĩrĩ rũngĩ na mũgero, na ciama, na magegania, na mbaara, na guoko kũrĩ hinya, na gĩcoka kĩrĩa kĩraihu, na cioneki nene, kũringana na maũndũ mothe marĩa Mwathani Ngai witũ ekire Misiri mbere yaku ũkĩonaga; nĩguo ũmenye atĩ Mwathani Ngai waku ũyũ nĩwe Ngai, na gũtirĩ ũngĩ tiga we mwene. Kuuma igũrũ mũgambo wake ũiguĩkire nĩguo akũrute, na thĩ igũrũ akuonirie mwaki wake ũrĩa mũnene, na ciugo ciake waiguire

kuuma gatagatĩ ka mwaki. Nĩ ũndũ wa kwendete maithe maku, na nĩathuurire rũciaro rwao thuutha wao inyuĩ, na nĩakũrutire we mwene na hinya wake mũnene kuuma Misiri, kũniina ndũrĩrĩ nene na irĩ na hinya gũkĩra wee mbere ya ũthiũ waku, gũgũtoonyia kũhe wee bũrũri wao kũwĩgaya, o ta ũrĩa ũrĩ naguo ũmũthĩ. Nawe nĩũkamenya ũmũthĩ, na ũgarũrũke na meciiria maku, atĩ Mwathani Ngai waku ũyũ nĩwe Ngai kũu igũrũ matu-inĩ, na gũkũ thĩ thĩ, na gũtirĩ ũngĩ tiga we. Na mũrũige maathani make, na mawatho make, marĩa nĩĩ ndĩragwatha wee ũmũthĩ, nĩguo wega ũgĩtuĩkĩre wee na ciana ciaku thuutha waku, nĩguo mũtũũre matukũ maingĩ igũrũ rĩa thĩ ĩrĩa Mwathani Ngai waku akũheaga mĩthenya yothe. Hĩndĩ ĩyo Musa nĩamũrire matũũra matatũ mũrĩmo wa Jorodani kuuma mwena wa irathĩro rĩa riũa, nĩguo mũũragani oorĩre kũu ũrĩa ũngĩũraga mũndũ wa hakuhĩ atekũmenya, na ũcio ndamũthũire mbere ya ira na ya mũthenya wa gatatũ, na nĩakoorĩra itũũra rĩmwe rĩa matũũra macio, na nĩagatũũra muoyo: Bezeri kũu werũ-inĩ bũrũri-inĩ wa kĩanda kĩa Rubeni, na Ramothu kũu Gileadi kĩa Gadi, na Golani kũu Bashani kĩa Manase. Ũyũ nĩguo watho ũrĩa Musa aigire mbere ya ariũ a Isiraeli. Ici nĩ ũira, na mawatho, na ciira, iria ciothe Musa aaririe ariũ a Isiraeli, maarĩkia kuuma bũrũri wa Misiri, mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, kũu mũkuru-inĩ, gũkuhĩ na nyũmba ya Peori, bũrũri-inĩ wa Sihoni mũthamaki wa Aamori, ũrĩa watũũraga Heshiboni, ũrĩa Musa na ariũ a Isiraeli mahũũrire, maarĩkia kuuma bũrũri wa Misiri. Nao maagaĩ bũrũri wake, na bũrũri wa Ogu mũthamaki wa Bashani, athamaki eerĩ a Aamori, arĩa maarĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani mwena wa irathĩro rĩa riũa, kuuma Aroeri, ũrĩa ũrĩ

hũgũrũrũ-inĩ wa rũũĩ rwa Arinoni, na igũrũ rĩa kĩrĩma kĩa Sihoni, kĩrĩa kĩrĩ Herimoni, bũrũri wothe wa Araba mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani mwena wa irathĩro rĩa riũa rungu rwa Ashidothu ya mahiga matemetie.

5

Nake agĩĩta Musa Isiraeli wothe, akĩmeera atĩrĩ, Thikĩrĩria Isiraeli mawatho na matuĩro marĩa mothe niĩ ndĩraaria matũ-inĩ manyu ũmũthĩ, na nĩmũkamenya, na nĩmũkamenyerera gwĩka mo. Mwathani Ngai wanyu athondekire kĩrĩkanĩro na inyuĩ kũu Horebu. Ti Mwathani ndathondekire maithe manyu kĩrĩkanĩro kĩu, no inyuĩ, inyuĩ othe mũrĩ haha muoyo ũmũthĩ. Ũthiũ kũringana na ũthiũ, Mwathani aririe kũrĩ inyuĩ kũu kĩrĩma-inĩ kuuma gatagatĩ ka mwaki. Na niĩ ndarũgamĩte gatagatĩ ka Mwathani na inyuĩ ihinda-inĩ rĩu rĩa tene nĩguo ndĩmwĩre ciugo cia Mwathani, tondũ mwĩtigĩrire kuuma ũthiũ-inĩ wa mwaki, na mũtiambatire kĩrĩma-inĩ kĩu, akiuga niĩ ndĩ Mwathani Ngai waku ũrĩa wagũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, kuuma nyũmba ya ũkombo. Tigũkorwo na ngai ingĩ mbere ya ũthiũ wakwa. Ndũkaĩthondekere mũhianano waku mwene, kana ũhaananie wa indo ciothe iria irĩ igũrũ matu-inĩ, na iria irĩ thĩ rungu, na iria irĩ maaĩ-inĩ rungu wa thĩ. Ndũkamahooe, kana ndũkamatungatĩre; tondũ nĩ niĩ ndĩ Mwathani Ngai waku, Ngai ũrĩa ũiguaga ũiru, ndĩcookagĩria mehia ma maithe kũrĩ ciana nginya rũciaro rwa gatatũ na rwa kana kũrĩ arĩa maathũĩte, na ngekaga tha kũrĩ ngiri kũrĩ arĩa mendete, na kũrĩ arĩa

marũmagia maathani makwa. Ndũkoe ũkuoe rĩĩtwa rĩa Mwathani Ngai waku na tũhũ, nĩgũkorwo Mwathani Ngai waku ndangĩtheria mũndũ ũrĩa ũkuaga rĩĩtwa rĩake na tũhũ. Rangĩra mũthenya wa Thabatũ ũũtherie, o ta ũrĩa Jehova Ngai waku aagwathire. Matukũ ithathatũ ũrũthime na wĩke mawĩra maku mothe; no mũthenya wa mũgwanja nĩ Thabatũ ya Mwathani Ngai waku; ndũkone wĩra o na ũrĩkũ thĩinĩ wayo wee na mũrũguo na mwarĩguo, ndungata yaku ya mũndũrũme na ndungata yaku ya mũndũ-wa-nja, ndegwa yaku na nyamũ yaku ya gũkuua mĩrigo, na nyamũ ciaku ciothe, na mũgeni ũrĩa ũtũũraga thĩinĩ waku; nĩguo kũhurũke ndungata yaku ya mũndũrũme, na ndungata yaku ya mũndũ-wa-nja, na nyamũ yaku ya gũkuua mĩrigo, o ta wee. Na nĩũgaaririkana atĩ warĩ ndungata bũrũri wa Aigupito, na Mwathani Ngai waku akũrutire kuuma kũu na guoko kũrĩ hinya, na kĩgoko kĩrĩa kĩraihu, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ Mwathani Ngai waku agwathire nĩguo ũmenyagĩrĩre mũthenya wa Thabatũ na ũũthererie. Tĩĩa ithe waku na nyina waku, o ta ũrĩa Mwathani Ngai waku aagwathire, nĩguo ũgaacĩre wega, na nĩguo ũtũũre mũrĩ muoyo matukũ maingĩ bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani Ngai waku akũhe. Ndũkaũrage. Ndũkanahũũre ũtharia. Ndũkaiye. Ndũkaarie ũira wa maheeni igũrũ rĩa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe. Ndũkanerirĩrie mũtumia wa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe; ndũkanerirĩrie nyũmba ya mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe, kana mũgũnda wake, kana ndungata yake ya mũndũrũme, kana ndungata yake ya mũirĩtu, kana ndegwa yake, kana ndigiri yake, kana nyamũ yake yothe, kana indo ciothe iria irĩ cia mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe. Macio nĩmo ciugo Mwathani aaragia kũrĩ

kĩũngano kĩanyu gĩothe kũu kĩrĩma-inĩ kuuma gatagatĩ ka mwaki, nduma, nduma, kĩhuhũkanio, mũgambo mũnene, na ndiongeretie, na aciandĩkire igũrũ rĩa ihengere igĩrĩ cia mahiga, na aheire niĩ. Na nĩkwagĩire rĩrĩa mwaiguire mũgambo kuuma gatagatĩ ka mwaki, na kĩrĩma kĩarĩ gĩgĩakana na mwaki, na mũgĩũka kũrĩ niĩ inyuothe atongoria a mĩhĩrĩga yanyu, na kĩama kĩa athuuri anyu, na mũkiuga, ta rorai Mwathani Ngai witũ nĩatuonetie riiri wake, na mũgambo wake tũũiguire kuuma gatagatĩ ka mwaki; mũthenya ũyũ nĩtuonete atĩ Ngai nĩakaaria na mũndũ, nake nĩagatũũra muoyo. Na rĩu tũtikanakue, tondũ mwaki ũyũ mũnene nĩũgatũniina, tũngĩongerera kũigua mũgambo wa Mwathani Ngai witũ rĩngĩ, na nĩtũgakua Nĩ mwĩrĩ ũrĩkũ ũiguĩte mũgambo wa Ngai ũrĩa mũrĩ muoyo akĩaria arĩ gatagatĩ-inĩ ka mwaki, ta ithuĩ, na agatũũra muoyo? Ũkuhĩrĩria wee, na ũthikĩrĩrie ũrĩa wothe ũrĩa ũngĩaria Mwathani Ngai witũ, na wee ũkaaria kũrĩ ithuĩ ũrĩa wothe ũrĩa ũkaaria Mwathani Ngai witũ kũrĩ wee, na nĩtũgũthikĩrĩria, na nĩtũgeeka. Nake Mwathani aiguire mũgambo wa ciugo cianyu rĩrĩa mwarĩirie na niĩ, nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, nĩndaiguire mũgambo wa ciugo cia andũ aya marĩa mothe maakwarĩirie, wega maaragia ũhoro wothe ũrĩa maaragia. Nũũ ũgaaheana kũgĩa ũguo ngoro yao thĩinĩ wao, nĩguo manjĩtigĩre na kũmenyerera maathani makwa mothe matukũ mothe, nĩguo kũgĩe wega kũrĩ o, na kũrĩ ariũ ao gũtũũre tene? Thiĩ, ndaameerire o, inyuĩ mũcooke mũinũke mĩciĩ-inĩ yanyu; no wee rũgama haha hamwe na niĩ, na nĩngwaria nawe maathani na mawatho na matuĩro marĩa ũkaamarutana, na nĩmekage ũguo bũrũri-inĩ ũrĩa niĩ ndĩramahe ũrĩ igai. Nĩmũkamenyerera gwĩka

ũrĩa Mwathani Ngai wanyu aakwathire; mũtikagarũrũke mwena wa ũrĩo kana mwena wa ũmotho, kũringana na njĩra yothe ĩrĩa Mwathani Ngai wanyu aakwathire mũthiĩ thĩinĩ wayo, nĩguo amũhurũkie, na mũgakorwo wega, na mũtũũre matukũ maingĩ igũrũ rĩa bũrũri ũrĩa mũkegaya.

6

Nacio ici nĩ maathani na mawatho na matuĩro marĩa mothe Mwathani Ngai witũ enyire kũmũruta nĩguo mwĩke ũguo bũrũri-inĩ ũrĩa mũratoonya kuo kũwĩgayĩra. Nĩguo mwĩtigĩre Mwathani Ngai wanyu, mũmenyagĩrĩre mothe mawatho make na maathani make marĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ, wee na ariũ aku na ariũ a ariũ aku, matukũ mothe ma muoyo waku, nĩguo mũtũũre matukũ maingĩ. Na thikĩrĩria Isiraeli, na menyerera gwĩka, nĩguo ũgĩrĩre wega, na nĩguo mũingĩhe mũno, o ta ũrĩa Mwathani Ngai wa maithe maku aaririe kũkũhe bũrũri ũrĩ na iria rĩa iria na ũũkĩ; na ici nĩ mawatho na matuĩro, marĩa mothe Mwathani aathire ariũ a Isiraeli kũu werũ-inĩ, rĩrĩa moimire bũrũri wa Misiri. Thikĩrĩria Isiraeli, Mwathani Ngai witũ, Mwathani nĩ ũmwe. Na nĩũgathĩĩna Mwathani Ngai waku na ũmenyo waku wothe, na roho yaku yothe, na hinya waku wothe. Nacio nĩgũkorwo ciugo ici, iria ciothe niĩ ndĩragwatha wee ũmũthĩ, thĩinĩ wa ngoro yaku, na thĩinĩ wa roho yaku. Na nĩũkarutana ciana ciaku cia aanake, na ũkaaria nacio ũikarĩte mũciĩ, na ũgĩthiĩ njĩra-inĩ, na ũkomete, na ũkĩrahũka. Na ũrĩoha cio irĩ kĩmenyithia guoko-inĩ gwaku, na ikorwo itangĩenyenyeka

mbere ma maitho maku. Na mũkaamandĩka mo igũrũ rĩa mĩgĩĩko ya mĩrango ya nyũmba cianyu, na ya ihingo cianyu. Nayo nĩgũkorwo rĩrĩa Mwathani Ngai waku agaakũrehe bũrũri ũrĩa eehĩtire maithe maku, Iburahĩmu, na Isaaka, na Jakubu, gũkũhe matũũra manene na mega marĩa ũtaakire, nyũmba nyingĩ cia indo ciothe njega iria ũtaiyũririe, marima maicũhie marĩa ũtaicũhire, mĩgũnda ya mĩthabibũ na mĩgũnda ya mĩtamaiyũ iria ũtaahandire, na warĩkia kũrĩa na ũkahũũna, wĩmenyerere ndũkariganĩrwo nĩ Mwathani Ngai waku ũrĩa wakũrutire bũrũri wa Misiri, nyũmba ya ũkombo. Mwathani Ngai waku nĩũkamwĩtigĩra, na we wiki nĩũkamũtungatĩra, na harĩ we nĩũkamũnyiitanĩra, na igũrũ rĩa rĩĩtwa rĩake nĩũkehĩta. Mũtikanarũmĩrĩre ngai ingĩ cia ndũrĩrĩ iria imũthiũrũrũkĩirie, tondũ Ngai Mwathani Ngai waku nĩ Ngai ũrĩ ũiru, arĩ thĩinĩ waku; Mwathani Ngai waku ndakarakare na marakara igũrũ rĩaku, akũniine akũehere ũthiũ-inĩ wa thĩ. Ndũkaagerie Mwathani Ngai waku, o ta ũrĩa mwamũgeririe hĩndĩ ya mũgeria. Kũgitĩra ũgitĩre maathani ma Mwathani Ngai waku, ũira, na mawatho, marĩa mothe aagwathire. Na nĩũgwĩka ũrĩa ũkenagia na ũrĩa mwega mbere ya Mwathani Ngai waku, nĩguo gũgũtuĩkĩre wega, na ũtoonye na ũgae bũrũri ũrĩa mwega, ũrĩa Mwathani ehĩtire maithe manyu, kũingatia thũ ciaku ciothe mbere ya ũthiũ waku, o ta ũrĩa Mwathani aaririe. Na nĩgũkorwo rĩrĩa mũriũ waku akũũria rũciũ, akiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ ũira, na mawatho, na matuĩro marĩa mothe Mwathani Ngai witũ aatũathire? Nawe ũkwĩra mũrũ waku atĩrĩ, ithuĩ twarĩ ndungata cia Firaũni bũrũri wa Misiri, nake Mwathani aatũrutire kuuma kũu na guoko kwa hinya, na na guoko kwa igũrũ. Nake

Mwathani aheire imenyithia na maũndũ ma kũgegania manene na mooru kũu Misiri harĩ Firaũni na kũu nyũmba-inĩ yake hau mbere iitũ, nake ithuĩ aatuumirie kũu nĩguo atũhe bũrũri ũyũ, ũrĩa eehĩtire kũhe maithe maitũ. Nake Mwathani atwathire gwĩka mawatho maya mothe, tũmwĩtigĩre Mwathani Ngai witũ, nĩguo gũtuĩke wega harĩ ithuĩ matukũ mothe, nĩguo tũtũũre muoyo o ta ũmũthĩ. Na tha-ũrĩrĩria ĩgaatuĩka ithuĩ, angĩkorwo nĩtũkamenyerera gwĩka maathani mothe maya mbere ya Mwathani Ngai witũ, o ta ũrĩa aatũathire.

7

Angĩkorwo Mwathani Ngai waku angĩgũtoonia bũrũri-inĩ, kũrĩa ũratoonya kuo kũgaya bũrũri ũcio, na nĩakaeheria ndũrĩrĩ nene mbere yaku, Ahiti na Agirigashi na Aamori na Akaanani na Aperizi na Ahivi na Ajebusi, ndũrĩrĩ mũgwanja nene na irĩ hinya kũmũkĩra inyuĩ; Na Mwathani Ngai waku nĩakamaneana moko-inĩ maku, na nĩũkamahũũra; ũkamananga biũ; ndũkagĩa kĩrĩkanĩro nao, na mũtikanamaiguĩre tha, na mũtikanahikanie nao; mwarĩ waku ndũkaheane mũriũ wake, na mwarĩ wake ndũkooe mũriũ waku. Nĩgũgarũra mũriũ waku kuuma harĩ niĩ, na nĩagatungatĩra ngai ingĩ, na Mwathani nĩakarakara ndarakano kũrĩ inyuĩ, na nĩakamũniina narua. No ũguo nĩguo mũgeeka kũrĩ o: igongona ciao cia mĩhianano mũkamomora, na itugĩ ciao mũkahehenja, na mĩtĩ yao ya mahooero mũkatemaga, na mĩhianano ya kũicũhio ya ngai ciao mũkacinĩra na mwaki. Tondũ ũrĩ andũ atheru harĩ Mwathani Ngai waku, na Mwathani

Ngai waku nĩagũthuurire ũtuĩke andũ ake a goro gũkĩra andũ othe arĩa marĩ igũrũ wa thĩ. Ti tondũ wa ũingĩ wanyu gũkĩra ndũrĩrĩ ciothe, Mwathani nĩamũthuurire, na Mwathani akĩmũthuura, nĩgũkorwo inyuĩ mũrĩ anini gũkĩra ndũrĩrĩ ciothe. No tondũ nĩ ũndũ wa kwendana Mwathani na inyuĩ, na kũrũmia mwĩhĩtwa ũrĩa ehĩtire maithe manyu, nĩarutire inyuĩ Mwathani na guoko kũrĩ hinya, na nĩakũũrire wee Mwathani kuuma nyũmba ya ũkombo, kuuma guoko-inĩ kwa Firaũni mũthamaki wa Misiri. Na nĩũkamenya atĩ Mwathani Ngai waku, ũyũ nĩ Ngai; Ngai mwĩhokeku, ũrĩa ũrangagĩra kĩrĩkanĩro na ũtugi kũrĩ arĩa mamwendete na kũrĩ arĩa marangagĩra maathani make nginya njiarwa ngiri, na akĩrĩhanagia arĩa mamũthũire kũringana na ũthiũ wao kũmaniina biũ; na ndagĩtũũra kũrĩ arĩa mamũthũire; kũringana na ũthiũ wao nĩakamĩrĩhia. Na nĩũkaiga maathani, na mawatho, na matuĩro maya, maingĩ o ta niĩ ndĩragwatha wee ũmũthĩ gwĩka. Na gũgaakorwo hĩndĩ ĩrĩa mũkaigua mawatho maya, na mũmamenyerere na mũmeke, nake Mwathani Ngai waku nĩagakũgitĩra kĩrĩkanĩro na tha ĩrĩa eehĩtire kũrĩ maithe manyu. Na nĩegũkwenda, na nĩegũkũrathima, na nĩegũkũingĩhia, na nĩegũrathima ciana cia nda yaku, na maciaro ma thĩ yaku, ngano yaku, na ndibei yaku, na maguta maku, ndũũru cia ng'ombe ciaku, na ndũũru cia ng'ondu ciaku igũrũ rĩa thĩ ĩrĩa Mwathani ehĩtire maithe maku atĩ nĩegũkũhe. Nĩũkarathimwo gũkĩra ndũrĩrĩ ciothe, gũtikagĩa na mũndũ thaata thĩinĩ wanyu kana mũgumba, o na thĩinĩ wa mahiũ manyu. Nake nĩakeheria Mwathani Ngai waku kuuma harĩ wee mĩrimũ yothe, na mĩrimũ yothe mĩũru ya Misiri iria wonete, na iria wothe ũmenyete, ndakamĩigĩrĩra igũrũ rĩaku, no

nĩakamĩigĩrĩra igũrũ rĩa arĩa othe magũthũire. Nĩũkarĩa indo ciothe cia ndaho cia ndũrĩrĩ iria Mwathani Ngai waku ekũheana kũrĩ we, riitho rĩaku rĩtigamaiguĩra tha igũrũ rĩao, na ndũkanatungatĩre ngai ciao, tondũ ũndũ ũyũ nĩ mũtego harĩ we. Kana no ũrauga thĩinĩ wa meciiria maku atĩrĩ, Nĩ nene rũrĩrĩ rũrũ kũngĩra niĩ, ndĩngĩhota atĩa kũmaniina? Ndũkametigĩra o; ũkaaririkana na ũririkani, maũndũ mothe marĩa Mwathani Ngai waku eekĩire Firaũni na Amĩsiri othe; Magerio marĩa manene, marĩa maitho maku moonire, ciama na maũndũ ma kũgegania marĩa manene macio, guoko kũrĩa kũrĩ hinya, na gĩcoka kĩrĩa kĩraihu; o ta ũrĩa Mwathani Ngai waku aakũrutire, ũguo noguo Mwathani Ngai wanyu ageeka ndũrĩrĩ ciothe iria wĩtigagĩra mbere yacio. Na njogu Mwathani Ngai waku nĩagatũma kũrĩ o nginya arĩa matigĩtio na arĩa mahithĩtio kuuma harĩ wee maniinwo biũ. Ndũkagurarĩrio nĩ ũthiũ wao, tondũ Mwathani Ngai waku arĩ thĩinĩ waku, Ngai mũnene na ũrĩ hinya. Nake Mwathani Ngai waku nĩakananiina ndũrĩrĩ icio ciothe kuuma mbere yaku kũringana na kanini kanini, ndũkaahota kũmaniina o ta ũguo narua, nĩguo thĩ ndĩkatuĩke kĩhooru, na inyamũ cia gĩthaka iingĩhe igũkore. Nake Mwathani Ngai waku nĩakaneana o kũrĩ moko maku, na nĩũkamananga na mwanango mũnene, nginya rĩrĩa ũkamaniina biũ; Nake nĩakaneana athamaki ao kũrĩ moko manyu, na nĩmũkaniina rĩĩtwa rĩao kuuma handũ hau; gũtirĩ mũndũ ũkarũgama mbere yaku, nginya rĩrĩa ũkamaniina biũ. Mĩhianano ĩrĩa mĩicũhie ya Ngai ciao nĩmũgaacina na mwaki, ndũkeerirĩrie betha, kana thahabu kuuma harĩ cio ndũkeyoe nĩ ũndũ waku mwene, ndũkanahĩngwo nĩ ũndũ wacio, tondũ nĩ kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ

Mwathani Ngai waku. Na ndũkanarehe kĩndũ kĩrĩ magigi gwaku mũciĩ, na ũtuĩke kĩndũ kĩrumĩte o ta kĩu, ũgaathũũra kĩndũ kĩrĩ magigi, na ũthũũre kĩndũ kĩrĩ magigi, tondũ nĩ kĩndũ kĩrumĩte.

8

Maathani mothe marĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ, nĩmũkamenyerera gwĩka, nĩguo mũtũũre na mũingĩhe, na mũtoonye mũgae bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai wanyu ehĩtire maithe manyu. Na nĩũkaririkana njĩra yothe ĩrĩa Mwathani Ngai waku aagũtongoretie werũ-inĩ, nĩguo akũnyiihie na akũgerie, na nĩguo kũmenyeke ũrĩa ũrĩ ngoro-inĩ yaku, kana nĩũkamenyerera maathani make kana ndũkamenyerera. Na akũnyariira wee, na akũhũũtia ng'aragu wee, na akũheaga irio mana ĩrĩa maithe maku mataamenyete, nĩguo amenyithie wee atĩ ti igũrũ rĩa mũgate wiki mũndũ agatũũra muoyo, no igũrũ rĩa kiugo gĩothe kĩrĩa kĩumagara kanua-inĩ ka Ngai agatũũra muoyo mũndũ. Nguo ciaku ti ciakũrire kuuma harĩ wee, iraatũ ciaku ti ciahĩnjĩkire kuuma harĩ wee, magũrũ maku ti matuĩkire marĩ na mahũha, mĩaka mĩrongo ĩna. Nawe ũmenye na ngoro yaku, atĩ o ta ũrĩa mũndũ arutaga mũriũ wake, noguo Mwathani Ngai waku agaakũruta. Nawe nĩũkamenyerera maathani ma Mwathani Ngai waku, ũthiiage na njĩra ciake, na ũmwĩtigĩre. Nĩgũkorwo Mwathani Ngai waku nĩagakũrehe bũrũri mwega na mũingĩ, kũrĩa kũrĩ njũũĩ cia maaĩ, na ithima cia irima iria ikuuma tũciarĩ-inĩ na irĩma-inĩ; Bũrũri wa ngano na cairi, mĩthabibũ, mĩkũyũ, makomamanga; bũrũri wa mĩtamaiyũ ya maguta na

ũũkĩ; bũrũri kũrĩa ũtarĩa mũgate waku na ũthĩĩni, na ndũkaaga kĩndũ kuo; bũrũri ũrĩa mahiga maguo nĩ kĩgera, na kuuma irĩma-inĩ ciaguo nĩũkenja gĩcango. Na ũkarĩa na ũkahũũna, na ũkarathima Mwathani Ngai waku igũrũ rĩa bũrũri mwega ũrĩa akũheete. Mwĩmenyerere wee mwene ndũkariganĩrwo nĩ Mwathani Ngai waku, ndũkaage kũrũmĩrĩra maathani make, na ciira ciake na mawatho make, marĩa niĩ ngũgwatha ũmũthĩ; Ndũkae ũrĩkia kũrĩa na ũkahũũna, na ũgaaka nyũmba njega na ũtũũre thĩinĩ wacio, na ng'ombe ciaku na ng'ondu ciaku ikũingĩhĩre, na betha na thahabu ikũingĩhĩre, na indo ciothe iria ũgaakorwo nacio ikũingĩhĩre, ũkĩĩtũũgĩria ngoro-inĩ, na ũriganĩrwo nĩ Mwathani Ngai waku, ũrĩa wakũrutire bũrũri wa Misiri, kuuma nyũmba ya ũkombo; ũrĩa wagũtongoretie ũgereire werũ-inĩ ũrĩa mũnene na wa gwĩtigĩrwo ũcio, kũrĩa kwarĩ na nyoka ĩrũmaga, na thandũkũ, na nyoota, kũrĩa gũtiarĩ na maaĩ; ũrĩa wakũrutĩire gĩthima kĩa maaĩ kuuma ihiga-inĩ rĩa mũkũrũ; ũrĩa wakũheire mana werũ-inĩ ĩrĩa wee ndwamenyaga, na maithe maku matiamenyaga, nĩguo akũnyariirĩrie, na akũgerie, na akũgere wega matukũ-inĩ maku ma kũrĩkĩrĩria. Tiga kwĩĩra thĩinĩ wa ngoro yaku atĩrĩ, hinya wakwa na ũhoti wa guoko gwakwa nĩcio ciandũire hinya ũyũ mũnene. Nawe nĩũkaririkana Mwathani Ngai waku, tondũ nĩwe mwene akũheaga hinya wa gwĩka ũhoti, na nĩguo arũgamie kĩrĩkanĩro gĩake kĩrĩa Mwathani ehĩtire maithe maku, o ta ũmũthĩ. Na nĩgũkorwo ũngĩriganĩrwo biũ nĩ kũriganĩrwo Mwathani Ngai waku, na ũthiĩ thuutha wa ngai ingĩ, na ũcitungatĩre, na ũcinamĩrĩre, nĩndĩmwĩra ũira ũmũthĩ igũrũ na thĩ, atĩ na mwanangĩko nĩmũkanangwo. O ta ũrĩa ndũrĩrĩ iria ingĩ ciothe

iria Mwathani Ngai aniinaga mbere ya ũthiũ wanyu, ũguo noguo mũkaaniinwo, nĩ ũndũ mũtiathikĩrĩirie mũgambo wa Mwathani Ngai wanyu.

9

Thikĩrĩria Isiraeli; wee ũraringa ũmũthĩ Rũũĩ rwa Jorodani ũtoonye ũgaĩ ndũrĩrĩ nene na irĩ hinya gũkĩra inyuĩ, matũũra manene na marĩ thingo nginya igũrũ, andũ anene na aingĩ na arai, ariũ a Anaki, arĩa wee ũũĩ, na wee nĩwaiguire, nũũ ũkaarũgama mbere ya ariũ a Anaki? Nawe nĩũkamenya ũmũthĩ, atĩ Mwathani Ngai waku ũyũ nĩagathiĩ mbere ya ũthiũ waku, mwaki ũrĩa ũniinaga nĩwe, ũyũ nĩakamaniina, na ũyũ nĩakamacookia kuuma ũthiũ-inĩ waku, na nĩakamaniina na ihenya, o ta ũrĩa oigire kũrĩ we Mwathani. Tiga kwĩĩra thĩinĩ wa ngoro yaku rĩrĩa Mwathani Ngai waku ekũniina ndũrĩrĩ ici mbere yaku, ũkiuga atĩrĩ, Nĩ ũndũ wa ũthingu wakwa Mwathani aandwarire thĩ njega ĩno nĩguo ndĩmĩgaye. Ti nĩ nĩ ũndũ wa ũthingu waku, kana nĩ ũndũ wa ũtheru wa ngoro yaku wee ũratoonya kũgaya bũrũri wao, no nĩ ũndũ wa waganu wa ndũrĩrĩ icio Mwathani nĩakamaniina mehere mbere yaku, na nĩguo ahaande kĩrĩkanĩro kĩrĩa Mwathani eehĩtire maithe maitũ, Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu. Na nĩũkamenya ũmũthĩ, atĩ ti nĩ ũndũ wa ũthingu waku Mwathani Ngai waku ekũhe bũrũri ũrĩa mwega kũwĩgaya, tondũ ũrĩ andũ a ngingo njũmu. Ririkana, ndũkariganĩrwo ũrĩa wothe warakaririe Mwathani Ngai waku kũu werũ-inĩ, kuuma mũthenya ũrĩa mwoima Misiri, na

mũgĩũka handũ haha, mũregete mũgĩthiĩ na mbere ũhoro wa Mwathani. Na kũu Horebu mwarakirie Mwathani arakare, na Mwathani nĩarakarire igũrũ rĩanyu nĩguo amwanange inyuĩ, rĩrĩa ndaambataga gĩthiĩ kĩrĩma-inĩ gũkuua ihengere cia mahiga, ihengere cia kĩrĩkanĩro iria Mwathani aathondekire harĩ inyuĩ, na ngĩikara kĩrĩma-inĩ matukũ mĩrongo ĩna na ũtukũ mĩrongo ĩna, mũgate ndiarĩire na maaĩ ndianyuire. Nake Mwathani aandeithirie ihengere igĩrĩ cia mahiga ciandĩkĩtwo na kĩara kĩa Ngai, na igũrũ rĩacio nĩkwandĩkĩtwo ciugo ciothe iria Mwathani aaririe kũrĩ inyuĩ kĩrĩma-inĩ mũthenya wa kĩũngano; Na gũkĩgĩa thutha wa matukũ mĩrongo ĩna na thutha wa matukũ mĩrongo ĩna ma ũtukũ Mwathani aandeithirie ihengere igĩrĩ cia mahiga, ihengere cia kĩrĩkanĩro. Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, Ũkĩra, ũikũrũke narua kuuma haha, nĩgũkorwo andũ aku arĩa warutire bũrũri wa Misiri nĩmekĩte ũũru; nĩmagarũrũkire narua kuuma njĩra ĩrĩa ndamaathire, na nĩmethondekeire mũhianano wa gĩcũhĩ. Nake Mwathani akĩnjĩĩra, akiuga, nĩndarĩirie nawe rĩmwe na mĩrĩ, ngĩuga, nĩnyonete andũ aya, na rora andũ nĩ a ngingo njũgũ; Na rĩu rekera niĩ nĩguo ndĩmaniine biũ, na nĩngatharia rĩĩtwa rĩao kuuma rungu rwa igũrũ, na nĩngagũtua rũrĩrĩ inene, na rũrĩ hinya, na mũno gũkĩra ũyũ. Na rĩrĩa ndagarũrũka thuutha, ngĩikũrũka kuuma kĩrĩma-inĩ, na kĩrĩma kĩarĩ gĩgĩaka na mwaki nginya igũrũ, na ibao igĩrĩ cia ũira ciarĩ moko-inĩ makwa meerĩ. Na rĩrĩa ndoonire atĩ nĩmwĩhĩirie mbere ya Mwathani Ngai wanyu, na mwĩthondekeire mũhianano wa gĩcango, na mũkĩgarũrũka kuuma njĩra-inĩ ĩrĩa Mwathani aamwathire mwĩke; na ndĩnyiitĩte ihengere icio igĩrĩ, ndacigũikia kuuma moko-inĩ

makwa meerĩ, na ndaciunangire mbere yanyu. Nacio ndahooya mbere ya Mwathani wa keerĩ o ta ũrĩa na mbere, matukũ mĩrongo ĩna na matukũ mĩrongo ĩna ũtukũ, mũgate ndirarĩire na maaĩ ndianyuire, ũhoro wa mehia mothe manyu marĩa mwehirie gwĩka ũũru mbere ya Mwathani wa Ngai kũmũrakaria. Nĩndĩ mũmakĩte nĩ ũndũ wa marakara na mang'ũrĩ, tondũ Mwathani nĩarakaririo nĩ ũndũ wanyu nĩguo amũniine, na Mwathani nĩaiguire mahooya makwa ihinda-inĩ rĩu. Na igũrũ rĩa Aroni nĩarakaririo nĩguo amũniine, na nĩndahooire nĩ ũndũ wa Aroni ihinda-inĩ rĩu. Na rĩĩhia rĩanyu rĩrĩa mwekire, njaũ ĩyo, ndamĩoire na ngĩmĩcina thĩinĩ wa mwaki, na ngĩmĩthĩa ndĩmĩhehenjete mũno nginya ĩgĩtuĩka njohoro, na ĩgĩtuĩka ta rũkũngũ, na ngĩikia rũkũngũ ũcio thĩinĩ wa rũũĩ rũrĩa rũikũrũkaga kuuma kĩrĩma-inĩ. Na thĩinĩ wa kũcina, na thĩinĩ wa kũgeria, na thĩinĩ wa mbĩrĩra cia merirĩria, mũrakaria mwarĩ Mwathani. Na rĩrĩa Mwathani aatũmire inyuĩ kuuma Kadeshi Barinea, akiuga atĩrĩ, Ambatai mwĩgwatĩre bũrũri ũrĩa ndĩramũhe, inyuĩ mũkĩremera kiugo kĩa Mwathani Ngai wanyu, na mũtiigana kũmwĩtĩkia, na mũtiigana gũthikĩrĩria mũgambo wake. Mwarĩ mũregaga maũndũ ma Mwathani kuuma mũthenya ũrĩa mwamenyire. Na ndĩrahooya mbere ya Mwathani mĩthenya mĩrongo ĩna na matukũ mĩrongo ĩna, o ta ũrĩa ndahooya, nĩgũkorwo Mwathani oigire atĩ nĩekũmũniina inyuĩ. Nacio ndahooya kũrĩ Ngai, na ngĩuga, Mwathani mũthamaki wa ngai, ndũkananiine andũ aku na gĩcunjĩ gĩaku kĩrĩa wakũũrire, arĩa warutire kuuma thĩ ya Misiri na hinya waku mũnene, na guoko gwaku kũrĩ hinya, na gĩcoka gĩaku kĩrĩa kĩraihu. Ririkana Aburahamu na Isaaka na Jakubu a

ndungata ciaku, arĩa wereire kũringana na wee mwene, ndũkarore ũũmũ wa andũ aya, na ciĩko cia kũaga gwĩtigĩra Ngai, na mehia mao. Tiga andũ arĩa matũũraga bũrũri kũrĩa watũrutire kuo moige atĩrĩ, nĩ ũndũ Mwathani ndangĩahotire kũmatoonyia bũrũri ũrĩa aameerire, na nĩ ũndũ wa kũmathũũra, nĩkĩo aamarutire werũ-inĩ nĩguo amoorage. Nao aya nĩ andũ aku na igai rĩaku, arĩa warutire kuuma bũrũri wa Misiri na hinya waku ũrĩa mũnene, na guoko gwaku kũrĩa kũrĩ hinya, na gĩcoka kĩaku kĩrĩa kĩraihu na igũrũ.

10

Ihinda-inĩ rĩu Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, wĩicũhĩre ibao igĩrĩ cia mahiga ta iria cia mbere, na ũmbate ũũke kũrĩ niĩ kĩrĩma-inĩ, na wĩthondekere ithandũkũ ya mbaũ. Nawe nĩũkaandĩka igũrũ rĩa ihengere icio ciugo iria ciarĩ thĩinĩ wa ihengere icio cia mbere iria woinangire, na ũciĩkĩre thĩinĩ wa ithandũkũ. Na nĩndathondekire ithandũkũ kuuma mĩtĩ-inĩ ĩtangĩbuthĩka, na nĩndacembiire ihengere cia mahiga o ta cia mbere, na nĩndambatire kĩrĩma-inĩ na ihengere igĩrĩ irĩ moko-inĩ makwa. Nake nĩandĩkire igũrũ rĩa ihengere kũringana na mwandĩko wa mbere ciugo ikũmi, iria Mwathani aaririe kũrĩ inyuĩ kĩrĩma-inĩ kuuma gatagatĩ ka mwaki, nake Mwathani akĩnengera. Na rĩrĩa ndaacookete, ngĩikũrũka kuuma kĩrĩma-inĩ, na ngĩĩkĩra ihengere icio thĩinĩ wa ithandũkũ ĩrĩa ndathondekete, nacio ikĩrĩ kũu, o ta ũrĩa Mwathani aanjathĩte. Nacio ciana cia Isiraeli ikiumagara kuuma Beerothi ya ciana cia Jakani Moserah, kuo gukuire Aroni,

na agithikwo kuo, na Eleazari muru wake arutire wira wa muthinjiri-Ngai ithenya riake. Kuuma hau maathiire thĩinĩ wa Gadgadi, na kuuma Gadgadi magĩthiĩ thĩinĩ wa Etebatha, bũrũri wa mĩtaro ya maaĩ. Ihinda-inĩ rĩu, Mwathani nĩagayũrire mũhĩrĩga wa Lawi nĩguo woe ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani, arũgame mbere ya Mwathani, atungate na ahooe rĩĩtwa rĩake, nginya ũmũthĩ. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ Alawii matirĩ na gĩcunjĩ kana mũgũnda gatagatĩ-inĩ ka ariũ a ithe wao, Mwathani we mwene nĩwe mũgũnda wao, o ta ũrĩa aameerire. Na niĩ ndaarũgamĩte kĩrĩma-inĩ mĩthenya mĩrongo ĩna na matukũ mĩrongo ĩna. Nake Mwathani nĩaiguire niĩ o na ihinda-inĩ rĩĩrĩ, nake Mwathani ndeetikĩrire kũmũniina inyuĩ biũ. Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, Thiĩ, ũmatongorie andũ aya, nao matoonyage na magĩe a ene bũrũri ũrĩa ndehĩtire maithe mao atĩ nĩngũmahe. Na rĩu, Isiraeli, nĩ kĩĩ Mwathani Ngai waku endaga kuuma kũrĩ we, no tiga gwĩtigĩra Mwathani Ngai waku, na gũthiĩ njĩra-inĩ ciake ciothe, na kũmwenda, na gũtungatĩra Mwathani Ngai waku na ngoro yaku yothe, na roho yaku yothe, kũmenyerera maathani ma Mwathani Ngai waku, na mawatho make, marĩa niĩ ngũgwatha ũmũthĩ, nĩguo ũgĩe na wega? Ona, Mwathani Ngai waku nĩwe ũrĩ na igũrũ na igũrũ rĩa igũrũ, thĩ na indo ciothe iria irĩ thĩinĩ wayo. Tiga maithe anyu Mwathani nĩathuurire kwendana nao, na akĩthuura mbeu yao thuutha wao, inyuĩ, kuuma ndũrĩrĩ-inĩ ciothe, kũringana na mũthenya ũyũ. Na nĩmũkaaruithia ũũmũ wa ngoro cianyu, na mũtikaumia ngingo cianyu. Nĩgũkorwo Mwathani Ngai wanyu, ũyũ nĩ Ngai wa ngai, na mwathani wa athani, Ngai ũrĩa mũnene, na ũrĩ hinya, na wa gwĩtigĩrwo, ũrĩa ũtarũmbũyagia gĩthiithi, kana

ndangĩoya iheo; ekaga ciira harĩ mũgeni na mwana wa ngoriai na mũtumia wa ndigwa, na nĩendete mũgeni kũmũhe mũgate na nguo. Na mũgwendete mũgeni, nĩgũkorwo mwarĩ ageni kũu bũrũri wa Misiri. Mwathani Ngai waku nĩũkamwĩtigĩra, na nĩũkamũtungatĩra, na nĩũkanyiitana nake, na nĩũkeehĩta na rĩĩtwa rĩake; Ũyũ nĩwe mwĩtĩĩo waku, na ũyũ nĩwe Ngai waku, ũrĩa ekĩte thĩinĩ waku maũndũ marĩa manene na marĩa ma riiri maya, marĩa maitho maku monete. Maithe maku maikũrũka Misiri marĩ na mĩoyo mĩrongo mũgwanja, no rĩu Jehova Ngai waku nĩatũmĩte ũingĩhe ta njata cia igũrũ kĩrĩndĩ-inĩ.

11

Nĩũkenda Mwathani Ngai waku, na ũmenyagĩrĩre kĩrĩa gĩake gĩa kũmenyagĩrĩrwo, na mawatho make, na maathani make, na matuĩro make mothe matukũ. Nĩmũkamenya ũmũthĩ, atĩ ti ciana cianyu, arĩa othe matamenyaga kana macionire ũrutani wa Mwathani Ngai waku, na maũndũ make manene, na guoko gwake kũrĩ hinya, na gĩcoka kĩake kĩrĩa kĩraihu na igũrũ, na imenyithia ciake, na ciama ciake, iria othe eekire gatagatĩ ka Misiri kũrĩ Firaũni mũthamaki wa Misiri, na bũrũri wake wothe, na iria othe eekire hinya wa Amisiri, na ngaari ciao cia ita, na mbarathi ciao, na hinya wao, o ta ũrĩa maaĩ ma iria rĩa Itune maahubĩkanirie mothiũ-inĩ mao rĩrĩa maamũingatithĩtie kuuma thuutha wanyu, na Mwathani akĩmaniina nginya ũmũthĩ wa ũmũthĩ, na iria othe eekire ithuĩ kũu werũ-inĩ nginya mũgĩũka handũ haha, na iria othe eekire Dathani na Abiramu ariũ a

Eliabu mũrũ wa Rubeni, arĩa thĩ yathamĩirie kanua kayo ĩkĩmameria, na nyũmba ciao, na hema ciao, na indo ciao ciothe iria ciarĩ nao gatagatĩ ka Isiraeli wothe. Nĩgũkorwo maitho manyu nĩmonete mawĩra mothe ma Mwathani manene, iria othe eekire thĩinĩ wanyu ũmũthĩ. Na nĩmũkamenyerera maathani make mothe marĩa ndĩramwatha ũmũthĩ, nĩguo mũtũũre muoyo, na mũingĩhe, na mũtoonye mũgae bũrũri ũrĩa mũraringa Jorodani kũu nĩguo mũwĩgaĩre; Nĩguo mũtũũre matukũ maingĩ bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani eehĩtĩire maithe manyu kũmahe o na njiaro yao hamwe nao, bũrũri ũrĩ na iria na ũũkĩ. Nĩgũkorwo bũrũri ũrĩa ũratoonya kuo kũgaĩ kũũgaya, ti ta bũrũri wa Misiri ũrĩa mwoimire kuo, hĩndĩ ĩrĩa mahaandaga mbegũ, na makamithirũũria na magũrũ mao, ta mũgũnda wa mboga; No bũrũri ũrĩa ũratoonya kuo kũgaĩ kũũgaya, nĩ bũrũri wa irĩma na wa werũ; ũnyuuaga maaĩ kuuma mbura ya igũrũ. Bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku arorũthagĩrĩra hĩndĩ ciothe, maitho ma Mwathani Ngai waku marĩ igũrũ rĩaguo kuuma kĩambĩrĩria kĩa mwaka nginya ũthirĩro wa mwaka. Angĩkorwo mũgũthikĩrĩria na mũigue maathani mothe marĩa ndĩramũhe ũmũthĩ, mwendage Mwathani Ngai wanyu, na mũmũtungatagĩre na ngoro cianyu ciothe, na roho cianyu ciothe, nake nĩakaheana mbura bũrũri wanyu kũringana na ihinda rĩa mbere na rĩa thuutha, na nĩmũkarehithia ngano yanyu, na ndibei yanyu, na maguta manyu, na nĩakahe nyeki mĩgũnda-inĩ yanyu mahiũ manyu; na mwarĩkia kũrĩa, na mũkahũũna, mwĩmenyererei mũtikanareke ngoro cianyu ciongerereke, na mũgarũrũke, na mũtungatagĩre ngai ingĩ, na mũcihooe, na Mwathani arakarie na marakara igũrũ rĩanyu, na

ahinge igũrũ, na gũtikagĩa mbura, na thĩ ndĩkahe maciaro mayo, na nĩmũkaniinwo na ihenya kuuma bũrũri-inĩ ũrĩa mwega ũrĩa Mwathani amũheete. Nĩmũkaiga ciugo ici thĩinĩ wa ngoro cianyu na thĩinĩ wa roho cianyu, na nĩmũkahĩndĩra icio ituĩke kĩmenyithia igũrũ rĩa guoko kwanyu, na nĩgũkatuĩka kĩndũ kĩrĩa gĩtangĩenyenyeka mbere ya maitho manyu. Na nĩmũkarutana ciana cianyu ciarie ũhoro wacio rĩrĩa mũikarĩte gwaku nyũmba, na rĩrĩa mũgũthiĩ njĩra-inĩ, na rĩrĩa mũgũkoma, na rĩrĩa mũgũrahũka. Na mũciandĩke mĩhianĩro-inĩ ya mĩrango ya nyũmba cianyu, na ihingo-inĩ cianyu, nĩguo mũtũũre matukũ maingĩ, na matukũ ma ariũ anyu igũrũ rĩa bũrũri ũrĩa Mwathani ehĩtĩire maithe manyu kũmahe o, o ta matukũ ma igũrũ igũrũ rĩa thĩ. Nayo nĩgũkorwo angĩkorwo na kũigua mũkĩigua maathani mothe maya marĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ gwĩka, wendaga Mwathani Ngai witũ, na gũthiĩ njĩra-inĩ ciake ciothe, na kwĩnyiitanĩrĩria nake, nayo Mwathani nĩakaingatia ndũrĩrĩ ici ciothe kuuma ũthiũ-inĩ wanyu, na nĩmũkagaya ndũrĩrĩ nene na irĩ hinya gũkĩra inyuĩ. Handũ hothe harĩa kĩgũrũ kĩa kĩgũrũ kĩa ũgũrũ wanyu kĩkarangĩrĩria, nĩhakorwo harĩ hanyu, kuuma werũ-inĩ na Antilibanus, na kuuma rũũĩ-inĩ rũa melas, rũũĩ Euphrates, na nginya iria-inĩ rĩa mwena wa ithũĩro, nĩhakorwo mĩhaka yaku. Gũtirĩ mũndũ ũkaarũgama mbere yanyu, na Mwathani Ngai wanyu nĩakĩiga guoya wanyu na kũinaina kwanyu igũrũ rĩa ũthiũ wa thĩ yothe ĩrĩa mũkaahiata igũrũ rĩayo, o ta ũrĩa aamwĩrire. Onai niĩ nĩndĩraheana mbere yanyu ũmũthĩ kĩrathimo na kĩrumi; Kĩrathimo, angĩkorwo nĩmũkaigua maathani ma Mwathani Ngai wanyu, marĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ; na kĩrumi, angĩkorwo

mũtikaigua maathani ma Mwathani Ngai wanyu, marĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ, na mũhĩtie mũkĩehera njĩra ĩrĩa ndĩramwatha, mũthiĩte mũgatungatĩra ngai ingĩ, iria mũtooĩ. Nako gũgaakorwo rĩrĩa Mwathani Ngai waku akaarehe wee thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa ũraringa kuo kũgaya gũtuĩka igai rĩaku, na nĩũkaheana kĩrathimo kĩrĩma-inĩ kĩa Gerizimu, na kĩrumi kĩrĩma-inĩ kĩa Ebali. Tiguo ona ici irĩ mwena ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, thuutha wa njĩra ya ithũĩro rĩa riũa bũrũri-inĩ wa Kaanani, kũrĩa gũtũũraga mwena wa ithũĩro gũkuhĩrĩria na Gologolo hakuhĩ na mũtĩ wa mũgandi ũrĩa mũraihu? Inyuĩ nĩgũkorwo nĩmũraringa Jorodani, mũtoonya gũkagaya bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai witũ aheaga inyuĩ ũrĩ igai matukũ mothe, na nĩmũgatũũra kuo. Nacio inyuĩ nĩmũkagĩra cia gwĩka maathani make mothe, na ciira ici, iria ciothe niĩ ndĩramũhe mbere yanyu ũmũthĩ.

12

Na ici nĩcio maathani na ciira, iria mũkaamenyerera kũrũta thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai wa maithe manyu aheana kũrĩ inyuĩ ũrĩ igai, mĩthenya yothe ĩrĩa mũtũũra igũrũ wa thĩ. Na Mwanangĩko nĩmũkananga kũndũ kwothe kũrĩa maatungatagĩra ngai ciao kũu, kũrĩa inyuĩ mũkũgaya ũgai wao, igũrũ wa irĩma iria ndaaya, na igũrũ wa tũrĩma, na rungu rwa mũtĩ mũnene. Na nĩmũkamomora igongona ciao, na nĩmũkahenania itugĩ ciao, na nĩmũkatemanga mĩtĩ yao, na nĩmũkacinĩra mĩhianano ya ngai ciao na mwaki, na

nĩmũkananga rĩĩtwa rĩao kuuma kũndũ kũu. Mũtigeeka ũguo kũrĩ Mwathani Ngai wanyu. No kana nĩ handũ harĩa Jehova Ngai waku akaatuura thĩinĩ wa itũũra rĩmwe rĩa matũũra manyu nĩguo aige rĩĩtwa rĩake kuo na aĩtwo, na nĩmũkarongooria na mũthiĩ kuo. Na nĩmũkarehera kũu maruta manyu ma gũcinwo biũ, na magongona manyu, na maciaro manyu ma mbere, na mahooya manyu, na ma kwĩyendera manyu, na ciĩranĩro cianyu, irigithathi cia ng'ombe cianyu na cia ng'ondu cianyu. Nĩmũkaarĩa kũu mbere ya Mwathani Ngai wanyu, na nĩmũgakena igũrũ rĩa indo ciothe iria mũkaaigĩrĩra guoko, inyuĩ na andũ a mĩciĩ yanyu, tondũ Mwathani Ngai waku nĩamũrathimĩte. Mũtigeeka maũndũ mothe marĩa ithuĩ tũreeka haha ũmũthĩ, o mũndũ ekaga ũrĩa ũkenagia maitho-inĩ make; Nĩgũkorwo mũtiokĩte nginya rĩu kũrĩa kũhurũka, na kũrĩa igai, kĩrĩa Mwathani Ngai witũ aramũhe. Nĩmũkaaringa Jorodani, na mũgaatũũra bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani Ngai witũ aramũhe ta igai, nake nĩakamũhurũkia kuuma kũrĩ thũ cianyu ciothe iria imũthiũrũrũkĩirie, na mũgaatũũra na thayũ. Na nĩgũkorwo handũ harĩa Mwathani Ngai waku angĩthuura kũgwetwo rĩĩtwa rĩake kuo, kuo nĩmũkarehe indo ciothe iria niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ: maruta manyu ma njino, na magongona manyu, na icunjĩ cianyu cia ikũmi, na maciaro ma mbere ma moko manyu, na kĩndũ gĩothe kĩa gũthuurwo kĩa iheo cianyu iria mũngĩĩhĩta Mwathani Ngai wanyu. Na nĩmũgakena mbere ya Mwathani Ngai wanyu, inyuĩ na ariũ anyu, na airĩtu anyu, na ndungata cianyu cia arũme, na ndungata cianyu cia aka, na Mũlawi ũrĩa ũrĩ ihingo-inĩ cianyu; tondũ ndagĩ na rwĩga kana igai hamwe na inyuĩ. Wĩmenyerere wee mwene, ndũkanarehe maruta maku

ma gũcinwo biũ handũ o hothe harĩa ũngĩona. No kana kũrĩa handũ ũrĩa Mwathani Ngai waku nĩagathura, thĩinĩ wa ũmwe wa mĩhĩrĩga yaku, kũu nĩmũkarehera maruta manyu ma njino, na kũu nĩũgeka maũndũ mothe marĩa niĩ ngũgwatha ũmũthĩ. No rĩrĩ, kana thĩinĩ wa merirĩria yaku yothe nĩũkũrutĩra igongona, na ũrĩe nyama kũringana na kĩrathimo kĩa Mwathani Ngai waku kĩrĩa aakũheire itũũra-inĩ rĩothe; mũndũ ũrĩa ũtarĩ mũtheru na ũrĩa mũtheru nĩmarĩrĩĩaga hamwe, o ta thiiya kana thwariga. Tiga thakame mũtikarĩe, mũkaamĩita thĩ ta maaĩ. Ndũngĩhota kũrĩa thĩinĩ wa matũũra maku gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa ngano yaku, na ndibei yaku, na maguta maku, irigithathi cia ng'ombe ciaku na cia ng'ondu ciaku, na mahooya mothe marĩa ũngĩĩhĩta, na ciĩranĩro cianyu, na maciaro ma mbere ma moko maku. No, ũrĩrĩe mbere ya Mwathani Ngai waku handũ harĩa Mwathani Ngai waku agaathuura harĩo, wee na mũriũ waku, na mwarĩ waku, ndungata yaku ya mũndũrũme, na ndungata yaku ya mũndũ-wa-nja, na mũgeni ũrĩa ũrĩ matũũra-inĩ manyu; na nĩũgakena mbere ya Mwathani Ngai waku igũrũ rĩa maũndũ mothe marĩa ũkaigĩrĩra guoko gwaku. Mwĩmenyerere ndũgatige Mũlawi hĩndĩ ciothe ũrĩa ũgũtũũra muoyo gũkũ thĩ. Angĩkorwo Mwathani Ngai waku akaramia mĩhaka yaku, o ta ũrĩa aaririe nawe, nawe ũkoiga atĩrĩ, nĩngũrĩa nyama, roho waku ũngĩenda kũrĩa nyama, ũrĩe nyama kũringana na wendi wothe wa roho waku. Angĩkorwo no kũraya kũrĩ kũraya handũ haku, ũrĩa ũngĩthuura Mwathani Ngai waku kũu gwĩtwo rĩĩtwa rĩake kũu, na ũrutĩre igongona kuuma ng'ombe ciaku, na kuuma ng'ondu ciaku iria ũngĩheana Ngai kũrĩ we, ũrĩa njĩra ndagwatha we, na ũrĩe thĩinĩ wa matũũra maku kũringana na kwenda kwa ngoro

yaku. O ta ũrĩa thiaka ya gazelle na thiaka ya deer irĩĩagwo, ũguo noguo ũkarĩa kĩo; ũrĩa ũtarĩ mũtheru thĩinĩ waku na ũrĩa mũtheru marĩrĩĩage o ro ũguo. Menyerera na hinya ndũkanarĩe thakame, tondũ thakame yake nĩ muoyo, muoyo ndũkarĩĩo hamwe na nyama. Mũtikaarĩa; igũrũ rĩa thĩ mũkaamĩita ta maaĩ. Ndũkarĩrĩe kĩo, nĩguo kũgĩe wega harĩ wee na ciana ciaku thuutha waku, ũngĩeka ũrĩa mwega na ũrĩa ũkenagia mbere ya Mwathani Ngai waku. Tiga indo iria theru ciaku ingĩkorwo igũtuĩka harĩ wee, na mahooya maku ũkuoya, ũgooka kũndũ kũrĩa Mwathani Ngai waku angĩthuura gwĩtwo rĩĩtwa rĩake kuo. Nĩũgathondeka maruta maku ma njino, nyama ũcirutithie igũrũ rĩa kĩgongona kĩa Mwathani Ngai waku, no thakame ya magongona maku ũmĩite kũrĩ mũthingi wa kĩgongona kĩa Mwathani Ngai waku, nacio nyama ũcirĩe. Menyerera na ũthikĩrĩrie, na nĩũgwĩka ciugo ciothe iria niĩ ndĩragwatha, nĩguo ũgaacĩre wega hamwe na ciana ciaku cia aanake nginya tene, ũngĩgwĩka ũrĩa ũkenagia na ũrĩa mwega mbere ya Mwathani Ngai waku. Angĩkorwo no Mwathani Ngai waku nĩakananga ndũrĩrĩ, iria ũratoonya kuo gũtuĩka mwene bũrũri wao, kuuma ũthiũ-inĩ waku, na ũgaatuĩka mwene bũrũri ũcio, na ũtũũre bũrũri-inĩ wao, wĩmenyerere ndũkanacarie kũmarũmĩrĩra thuutha wa kũniinwo kwao kuuma ũthiũ-inĩ waku, ũkiuga atĩrĩ, ndũrĩrĩ ici irekaga atĩa kũrĩ ngai ciao? Nĩngwĩka o na niĩ. Ndũkaeke ũguo kũrĩ Ngai waku, nĩgũkorwo maũndũ marĩa marĩ magigi ma Mwathani marĩa aathũire, meekire harĩ ngai ciao, tondũ ariũ ao na airĩtu ao macina na mwaki kũrĩ ngai ciao.

13

Kĩrĩa gĩothe kĩrĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ, kĩu nĩũkamenyerera gwĩka; ndũkongerera igũrũ rĩakĩo, kana ũkĩeherie kuuma harĩo. Angĩkorwo mũnabii kana mũndũ ũrĩa ũrootaga kĩroto arahũka thĩinĩ waku, na akũhe kĩmenyithia kana kĩama, na kĩmenyithia kana kĩama kĩrĩa aaririe harĩ wee gĩũke, akiuga, nĩtũthiĩ na tũtungatĩre ngai ingĩ iria mũtooĩ, mũtigathikĩrĩria ciugo cia mũnabii ũcio kana wa ũrĩa ũrootaga kĩroto kĩu; tondũ Mwathani Ngai wanyu nĩamũgeragia, nĩguo amenye angĩkorwo nĩmwendete Ngai wanyu kuuma ngoro cianyu ciothe, na kuuma roho cianyu ciothe. Thiĩi thuutha wa Mwathani Ngai wanyu, na mũmwĩtigĩre, na mũigue mũgambo wake, na mũmũnyiitĩrĩre. Na mũnabii ũcio kana ũrĩa ũrĩ kĩroto kĩrĩ ũkũrota ũcio, nĩagakua, nĩgũkorwo aaririe kũhĩtithia wee kuuma kũrĩ Mwathani Ngai waku ũrĩa wakũrutire kuuma bũrũri wa Aiguputo, ũrĩa wakũkũũrire kuuma ũkombo-inĩ, kũingata wee kuuma njĩra-inĩ ĩrĩa Mwathani Ngai waku agwathire ũthiĩ thĩinĩ wayo, na nĩũkaniina ũrĩa mũũru kuuma kũrĩ inyuĩ ene. Angĩkorwo mũrũ wa thoguo wa ithe waku kana wa nyina waku, kana mũriũ waku, kana mwarĩ, kana mũtumia waku ũrĩa ũrĩ gĩthũri-inĩ gĩaku, kana mũrata ũhaana roho yaku akũringĩrĩrie na hitho, akiuga, Nĩtwĩthiĩ tũtungatĩre ngai ingĩ, iria wee na maithe maku mũtooĩ, kuuma kũrĩ ngai cia ndũrĩrĩ iria irĩ mũthiũrũrũ-inĩ wanyu, iria irĩ hakuhĩ nawe kana iria irĩ kũraya nawe, kuuma mũthia wa thĩ nginya mũthia wa thĩ, ndũgetĩkĩra nake, na ndũkamũthikĩrĩrie, na riitho rĩaku rĩtikamũhonokera,

ndũkamũcaaĩre, na ndũkanahithe, no ũmũmenyithie, na moko maku makorwo igũrũ rĩake ma mbere nĩguo ũmũũrage, na moko ma andũ othe ma kũrigĩrĩria. Nao nĩmakamũhũũra na mahiga, nake nĩagakua, tondũ nĩacaririe kũgarũra wee kuuma kũrĩ Mwathani Ngai waku ũrĩa wakũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, kuuma nyũmba ya ũkombo. Na Isiraeli wothe aaigua nĩmakamaka, na matikongerera gwĩka rĩngĩ kũringana na kiugo kĩu kĩũru gĩkĩ thĩinĩ wanyu. Angĩkorwo ũkaigua thĩinĩ wa itũũra rĩmwe rĩa matũũra maku, marĩa Mwathani Ngai waku akũheaga wee gũtũũra kuo, makiuga atĩrĩ, andũ a waganu nĩmoimire kuuma kũrĩ inyuĩ, na nĩmagarũririe andũ othe arĩa matũũraga bũrũri wao, makiuga atĩrĩ, nĩtũthiĩ na tũtungatĩre ngai ingĩ, iria mũtamenyete, na nĩũkatuĩria na ũkoria, na ũkatuĩria mũno, na atĩrĩrĩ nĩ ma wega biũ ũhoro ũcio, kĩndũ kĩu kĩrĩ magigi nĩkĩĩkĩkĩte thĩinĩ wanyu; ũkooraga nĩũkooraga andũ othe arĩa matũũraga bũrũri ũcio na ũũragani wa rũhiũ rwa njora, na kĩrumi nĩmũkaananga kĩo, na indo ciothe iria irĩ thĩinĩ wakĩo. Nacio indo ciothe cia kuo ũciũnganĩrĩrie thĩinĩ wa njĩra ciakuo, na ũcine itũũra rĩu na mwaki, na indo ciothe cia kuo na andũ othe mbere ya Mwathani Ngai waku, na nĩrĩgatuĩka itarĩ andũ nginya tene, ti rĩgaakwo rĩngĩ. Na gũtirĩ kĩndũ kĩa kĩndũ kĩrĩa kĩamũrĩirwo kĩrĩnyiitanĩra na guoko gwaku, nĩguo Mwathani agarũrũke kuuma kũrĩ marakara ma mang'ũrĩ make, na akũhe tha, na akũiguĩre tha, na akũingĩhie, o ta ũrĩa ehĩtire maithe maku, ũngĩthikĩrĩria mũgambo wa Mwathani Ngai waku, kũmenyerera maathani make, marĩa mothe ndĩragwatha ũmũthĩ, gwĩka ũrĩa mwega na ũrĩa ũkenagia mbere ya Mwathani Ngai waku.

14

Inyuĩ mũrĩ ciana cia Mwathani Ngai wanyu, mũtikaige ũtaratara gatagatĩ ka maitho manyu nĩ ũndũ wa mũndũ ũkuũ. Tondũ ũrĩ andũ atheru harĩ Mwathani Ngai waku, na Mwathani Ngai waku nĩagũthuurire ũtuĩke andũ ake a igai kuuma kũrĩ ndũrĩrĩ ciothe iria irĩ igũrũ wa thĩ. Mũtikaarĩe kĩndũ gĩothe kĩrĩ magigi. Ici nĩ nyamũ iria mũkaarĩa: njaũ kuuma harĩ ng'ombe, na kaondu kuuma harĩ ng'ondu, na koori kuuma harĩ mbũri; thwariga, na thiiya, na thwariga ũrĩa mwerũ wa mũthia, thwariga wa hĩa, na ndũũra. Nyamũ ciothe iria igayanĩtie mahiũ na irĩ na njara igĩrĩ cia mahiũ, na irehaga rũcano-rĩ, icio nĩcio mũkaarĩa. Na ici mũtikarĩa kuuma kũrĩ acio marehaga igũrũ kũrũma, na kuuma kũrĩ acio magayũkania mahũngũ, na acio marĩ na njara, ngamĩĩra, na kĩrĩa kĩrĩ mahũngũ magayũku, na kĩhurũme kĩa ihiga, tondũ marehaga igũrũ kũrũma, na mahũngũ matimagayũkania, ici irĩ thaahu kũrĩ inyuĩ. Nayo ngũrwe, tondũ nĩĩgayũranagia mahũngũ mayo, na nĩĩgayũranagĩria njara cia mahũngũ, no ũcũcũmithio ndĩcũcũmithaga, ĩno nĩ thaahu kũrĩ inyuĩ. Kuuma kũrĩ nyama ciacio mũtigacirĩa, na ciimba ciacio mũtigacihutia. Na ici nĩmũrĩrĩe kuuma harĩ ciothe iria irĩ thĩinĩ wa maaĩ: ciothe iria irĩ na mathagu na magamba, mũrĩrĩe. Na ciothe iria itarĩ na mathagu na magamba, mũtikarĩe, nĩ thaahu kũrĩ inyuĩ. Nyoni ciothe iria theru no mũcirĩe. Na ici mũtikũrĩa kuuma harĩ o: nderi, na ndiyũ, na nderi ya iria, na ndiyũ, na mũtũnũ, na iria cihaana tacio, na thagĩtari, na ndundu, na nyagagũ, na cũcũrũthia, na thwanji, na ibisi, na nyoni ya maaĩ,

na rwĩgĩ, na iria cihaana naruo, na hupuu, na ihũũga rĩa ũtukũ, na ndundu nene, na thũrũrũkũ, na iria cihaana narĩo, na kanga wa rangi wa ndathi, na kiuru. Ciothe cia thaaka cia nyoni ti theru kũrĩ inyui, mũtikarĩe kuuma kũrĩ cio. Nyoni ciothe iria theru no mũcirĩe. Mũrĩ o wothe mũkuũ mũtigakũrĩa; mũndũ ũrĩa ũtũũraga thĩinĩ wa matũũra manyu nĩakaheagwo na arĩe, kana mũmwenderie mũndũ wa kũngĩ, tondũ inyuĩ mũrĩ andũ atheru a Mwathani Ngai wanyu. Ndũkanaruge kaana ka ng'ondu na iria rĩa nyina wakuo. Gĩcunjĩ kĩa ikũmi nĩũkaruta gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa maciaro mothe ma mbegũ yaku, maciaro ma mũgũnda waku, mwaka kũringana na mwaka. Na ũrĩrĩe guo thĩinĩ wa handũ ũrĩa angĩthuura Mwathani Ngai waku gwĩtwo rĩĩtwa rĩake kuo, mũkarehera icunjĩ cia ikũmi cia ngano yaku, na cia ndibei yaku, na cia maguta maku, irigithathi cia ng'ombe ciaku, na cia ng'ondu ciaku, nĩguo wĩrute gwĩtigĩra Mwathani Ngai waku matukũ mothe. Angĩkorwo njĩra ĩtuĩke ya kũraya kuuma harĩ wee, na ndũngĩhota kũrehe indo icio, tondũ handũ harĩ kũraya kuuma harĩ wee, harĩa Mwathani Ngai waku angĩthuura nĩguo rĩĩtwa rĩake rĩĩtwo kuo, tondũ Mwathani Ngai waku nĩagakũrathima, nawe ũciendie betha, na woe betha moko-inĩ maku, na ũthiĩ handũ harĩa Mwathani Ngai waku angĩthuura. Nĩũkũheana betha igũrũ rĩa indo ciothe iria roho waku ũngĩĩrirĩria, igũrũ rĩa ng'ombe kana igũrũ rĩa ng'ondu, kana igũrũ rĩa ndibei kana igũrũ rĩa kĩnyunyũ kĩrĩ hinya, kana igũrũ rĩa kĩnyunyũ kĩrĩ hinya, kana igũrũ rĩa indo ciothe iria roho waku ũngĩĩrirĩria, na ũrĩe kũu mbere ya Mwathani Ngai waku, na nĩũgakena wee na nyũmba yaku, na Mũlawi ũrĩa ũrĩ matũũra-inĩ maku, tondũ ndagĩ na gĩcunjĩ kana igai hamwe

nawe. Thuutha wa mĩaka ĩtatũ, nĩũkuumia nja gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa indo ciothe iria ũkũũrĩte, na mwaka-inĩ ũcio nĩũkĩiga kĩo thĩinĩ wa matũũra maku. Na nĩagooka Mũlawi, nĩgũkorwo ndarĩ na gĩcunjĩ kana igai hamwe nawe, na mũgeni na mũtumia wa ngoriai na mũtumia wa ndigwa ũrĩa ũrĩ thĩinĩ wa matũũra maku, nao marĩe na mahũũne, nĩguo Mwathani Ngai waku akũrathime thĩinĩ wa mawĩra mothe marĩa ũngĩka.

15

Thuutha wa mĩaka mũgwanja ũkaarekereria. Na ũguo watho wa kũrekia, nĩũkarekereria thiirĩ o yothe ya mwene ĩrĩa mũndũ wa itũũra rĩaku ekũgwĩtĩra, na mũrũ wa thoguo ndũkamũũria, nĩgũkorwo kũrekia nĩkwĩtĩtwo nĩ Mwathani Ngai waku. Mũndũ wa kũngĩ nĩũkamũũria indo ciothe iria angĩkorwo arĩ nacio ciaku harĩ we, no mũrũ wa nyũkwa nĩũkamũrekereria thiirĩ waku. Tondũ ti gũgaakorwo thĩinĩ waku mũndũ ũtarĩ kĩndũ, tondũ kũrathima nĩakarathima wee Mwathani Ngai waku thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku aheaga wee ũrĩ mũgũnda wa kũgaya wee guo. Angĩkorwo thikĩrĩria nĩmũgũthikĩrĩria mũgambo wa Mwathani Ngai wanyu kũmenyerera na gwĩka maathani mothe maya, marĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ, tondũ Mwathani Ngai waku nĩakũrathimire o ta ũrĩa aaririe nawe; na nĩũkakombanĩria ndũrĩrĩ nyingĩ, no wee ndũkaakombania; na nĩũgathamakia ndũrĩrĩ nyingĩ, no wee matigagũthamakia. Angĩkorwo no gũtuĩke thĩinĩ waku mũndũ ũtarĩ na kĩndũ kuuma kũrĩ ariũ a ithe waku thĩinĩ wa ĩmwe ya matũũra maku thĩinĩ wa

bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku aheaga wee, ndũkaũmia ngoro yaku, na ndũkahinye guoko gwaku kuuma kũrĩ mũrũ wa ithe waku ũrĩa ũbataire. Kũhingũra nĩũkahingũra moko maku kũrĩ we, na ũkamũkombithia kĩndũ kĩrĩa gĩothe abataire, o ta ũrĩa abatarĩtio nĩkĩo. Menyerera wee mwene ndũkanareke kiugo kĩhithe thĩinĩ wa ngoro yaku kĩrĩ waganu, ũkiuga atĩrĩ, Mwaka wa mũgwanja, mwaka wa kũrekereria, nĩũrakuhĩrĩria, na riitho rĩaku rĩtuĩke rĩũru kũrĩ mũrũ wa nyũkwa waku ũrĩa ũbataire, na ndũkamũhe, nake anĩrĩre igũrũ rĩaku kũrĩ Mwathani, na gũtuĩke thĩinĩ waku mehia manene. Kũheana ũkaamũhe, na kĩthiirũ ũkaamũthiirũria kĩrĩa gĩothe abataire, o ta ũrĩa arĩ na wendo, na ndũkaagĩa na kĩeha ngoro-inĩ yaku rĩrĩa ũkũmũhe, nĩgũkorwo nĩ ũndũ wa kiugo gĩkĩ Mwathani Ngai waku nĩagakũrathima mawĩra-inĩ maku mothe na maũndũ-inĩ mothe marĩa ũkaaigĩrĩra guoko gwaku. Tiga nĩgũkorwo ti-gũtigĩa mũndũ ũtarĩ na kĩndũ kuuma thĩ-inĩ yaku, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ niĩ ndĩragwatha wĩke ũhoro ũyũ, ndĩroiga atĩrĩ: Ũhingũraga nĩũkahingũra moko maku harĩ mũrũ-wa-nyũkwa waku ũrĩa mũthĩĩni na harĩ ũrĩa ũrĩ na bata ũrĩa ũrĩ thĩ-inĩ yaku. Angĩkorwo mũrũ wa thoguo Mũhibirania kana Mũhibirania mũndũ-wa-nja akendirio kũrĩ we, nĩagagũtungatĩra mĩaka ĩtandatũ, na mwaka-inĩ wa mũgwanja nĩũkamũrekeria athiĩ mũtheri. Rĩrĩa ũkaamũrekeria athiĩ mũtheru kuuma harĩ wee, ndũkamũrekeria athiĩ mũtheri. Nĩũkamũhe kĩheo kuuma harĩ ng’ondu ciaku, na kuuma harĩ ngano yaku, na kuuma harĩ ndibei yaku, o ta ũrĩa Mwathani Ngai waku akũrathimire, ũkamũhe. Nĩũkaririkana atĩ warĩ ndungata bũrũri wa Misiri, na Jehova Ngai waku nĩagũkũũrire kuuma kũu. Nĩkĩo niĩ

ngũgwatha wĩke ũndũ ũyũ. Kana no angĩkwĩra atĩrĩ, Ndigũthiĩ kuuma kũrĩ wee, tondũ nĩakwendete wee na nyũmba yaku, tondũ nĩ wega kũrĩ we gũikara hamwe nawe. Na ũkuoya kĩndũ kĩa gũtobora, na ũgatobora gũtũ rĩake kũrĩ mũrango, na agaatuĩka ndungata yaku nginya tene, na mũirĩtu waku ũgwĩka o ta ũguo. Tiguo njũru gũtuĩka kũrĩ hinya mbere yaku rĩrĩa marekio mathiĩ mehoro kuuma harĩ wee, tondũ mũcaara wa mwaka wa mũndũ ũrĩa ũndũhĩrwo nĩagũtungatĩire mĩaka ĩtandatũ, na Mwathani Ngai waku nĩarĩkũrathimaga maũndũ-inĩ mothe marĩa ũngĩka. Ciothe iria ciambĩrĩrĩria gũciarwo iria ingĩciarwo thĩinĩ wa ng'ombe ciaku, na thĩinĩ wa ng'ondu ciaku, iria njogothe ũciamũrĩre Mwathani Ngai waku. Ndũkarute wĩra na njaũ yaku ya irigithathi, na ndũkaniine irigithathi cia ng'ondu ciaku. Mbere ya Mwathani ũrĩrĩaga kĩo mwaka kuuma mwaka thĩinĩ wa handũ harĩa angĩthuura Mwathani Ngai waku, wee na nyũmba yaku. Angĩkorwo no kũrĩ na mũũmũ thĩinĩ wako, kĩrĩa kĩthua kana kĩhumu, mũũmũ mũũru, ndũkarute rĩo kũrĩ Mwathani Ngai waku. Thĩinĩ wa matũũra maku nĩũkarĩa kĩo, ũrĩa ũtarĩ mũtheru thĩinĩ waku na ũrĩa mũtheru o ũguo no ũndũ ũmwe nĩmakarĩa ta thiiya kana thwariga. No thakame mũtikarĩe; mũkaamĩita thĩ ta maaĩ.

16

Rangĩra mweri wa arĩa ethĩ, na nĩũgathondeka Bathaka kũrĩ Mwathani Ngai waku, nĩgũkorwo mweri-inĩ wa arĩa ethĩ nĩwoimire kuuma Misiri ũtukũ. Na ũrutanĩrie igongona rĩa

Bathaka kũrĩ Mwathani Ngai waku ng'ondu na ng'ombe handũ harĩa Jehova Ngai waku angĩthuura, nĩguo rĩĩtwa rĩake rĩĩtanwo kuo. Ndũkarĩe igũrũ rĩako ndawa, mĩthenya mũgwanja ũrĩe igũrũ rĩako mĩgate ĩtarĩ ndawa, mũgate wa mathĩĩna, tondũ na kĩyo mwoimire kuuma Misiri, nĩguo mũririkane mũthenya wa kuuma kwanyu kuuma bũrũri wa Misiri mĩthenya yothe ya muoyo wanyu. Ndawa ĩrĩa ĩimbagia ndĩkoneka harĩ we thĩinĩ wa mĩhaka yaku yothe mĩthenya mũgwanja, na nyama iria ũkaarutĩra igongona hwaĩ-inĩ wa mũthenya wa mbere itikaraara nginya rũciinĩ. Ndũngĩhota kũruta igongona rĩa Bathaka thĩinĩ wa itũũra o na rĩmwe rĩa matũũra maku marĩa Mwathani Ngai waku ekũhe wee; no thĩinĩ wa handũ harĩa Mwathani Ngai waku agaathuura rĩĩtwa rĩake rĩĩtanĩrio kuo, nĩkuo ũkaaruta igongona rĩa Bathaka hwaĩ-inĩ kwerekera ithũĩro rĩa riũa, ihinda-inĩ rĩrĩa woimire kuuma Misiri. Na ũgaahĩa na ũgaahĩa na ũrĩe handũ harĩa Mwathani Ngai waku agaathuura, na ũcooke rũciinĩ, na ũthiĩ mĩciĩ-inĩ yaku. Matukũ matandatũ ũrĩrĩĩaga mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, na mũthenya wa mũgwanja nĩ kĩũngano kĩa kũrĩkia, iruga rĩa Mwathani Ngai waku. Ndũgwĩka wĩra o wothe mũthenya ũcio, tiga o ũrĩa ũgwĩkwo nĩ roho. Nĩũgatara ciumia mũgwanja wee mwene, kuuma rĩrĩa ũkwambĩrĩria gũtũmĩra hiũ magethe-inĩ, ũambĩrĩrie gũtara ciumia mũgwanja. Na nĩũgathondeka gĩathĩ kĩa ciumia kũrĩ Mwathani Ngai waku, kũringana na ũrĩa guoko gwaku kũrĩ na hinya, kũringana na indo ciothe iria Mwathani Ngai waku angĩkũhe. Nĩũgakena mbere ya Mwathani Ngai waku, wee na mũriũ waku, na mwarĩ waku, ndungata yaku ya mũndũ mũrũme, na ndungata yaku ya mũndũ mũirĩtu, na

Mũlawi, na mũgeni, na mwana wa ngoriai, na mũtumia wa ndigwa ũrĩa ũrĩ thĩĩnĩ wanyu, handũ harĩa Mwathani Ngai waku angĩthuura nĩguo rĩĩtwa rĩake rĩĩtwo kuo. Nawe nĩũkaririkana atĩ warĩ ndungata bũrũri wa Misiri, na nĩũkamenyerera na ũkarũmia maathani maya. Gĩathĩ kĩa hema ũgaaka harĩ wee mĩthenya mũgwanja rĩrĩa ũgaacookanĩrĩria kuuma kĩhuhĩro-ngano gĩaku na kuuma kĩhihĩro-ndibei gĩaku. Na nĩũgakena thĩĩnĩ wa gĩathĩ gĩaku, wee na mũriũ waku, na mwarĩ waku, mũndũ waku, na ndungata yaku ya mũirĩtu, na Mũlawi, na mũgeni, na mwana wa ngoriai, na mũtumia wa ndigwa ũrĩa ũrĩ thĩĩnĩ wa matũũra maku. Mĩthenya mũgwanja ũkũgĩa na iruga harĩ Mwathani Ngai waku kũndũ kũrĩa angĩthuura Mwathani Ngai waku, na angĩkorwo nĩarathima wee Mwathani Ngai waku thĩĩnĩ wa maciaro maku mothe, na thĩĩnĩ wa wĩra wothe wa moko maku, na ũgaatuĩka ũkĩkenagĩra. Mahinda matatũ ma mwaka-rĩ, arũme othe aku nĩmakooneka mbere ya Mwathani Ngai waku handũ harĩa angĩthuura Mwathani, thĩĩnĩ wa iruga rĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, na thĩĩnĩ wa iruga rĩa ciumia, na thĩĩnĩ wa iruga rĩa hema. Ndũkaoneke mbere ya Mwathani Ngai waku ũtarĩ na kĩndũ. O mũndũ o wothe kũringana na hinya wa moko manyu, kũringana na kĩrathimo kĩa Mwathani Ngai waku kĩrĩa ekũheire. Aciirithania na andĩki ũgaathondeka wee mwene thĩĩnĩ wa matũũra maku, marĩa Mwathani Ngai waku aheaga wee kũringana na mĩhĩrĩga, nao matuanĩre andũ ciira wa ũthingu. Matigarũraga ciira, kana nĩmakoya iheo, tondũ iheo nĩihumagĩra maitho ma arĩa oogĩ, na nĩirutaga ciugo cia arĩa athingu. Kĩhooto kĩrĩa kĩagĩrĩire ũrĩrũmagĩrĩra, nĩguo mũtũũre, na mwĩtoonyithie mũgae bũrũri

ũrĩa Mwathani Ngai waku ekũhe wee. Ndũkahaande wee mwene mũtitũ, mũtĩ o wothe hau hakuhĩ na kĩgongona kĩa Ngai waku, ndũkeyakĩre wee mwene. Ndũkahaande gĩtugĩ gĩa kũhooya, kĩrĩa Jehova Ngai waku athũire.

17

Ndũkarutĩre Mwathani Ngai waku njaũ kana ng'ondu ĩrĩa ĩrĩ na kaũũgũ thĩinĩ wayo, ũndũ o wothe mũũru, nĩgũkorwo ũndũ ũcio nĩ kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ Mwathani Ngai waku. Angĩkorwo no wonekane thĩinĩ wa rĩmwe rĩa matũũra maku marĩa Mwathani Ngai waku akũheaga, mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja ũrĩa ũgwĩka ũũru mbere ya Mwathani Ngai waku, kũhĩtũkĩra kĩrĩkanĩro gĩake, na maathiĩ matungatĩre ngai ingĩ, na macinamĩrĩre, riũa, kana mweri, kana kĩndũ gĩothe kĩa thĩ ya igũrũ, kĩrĩa ndakwathire, na ũmenyithio na ũtuĩrie wega mũno, na atĩrĩrĩ, nĩ ma ũhoro ũcio nĩwĩkĩkĩte, kĩndũ kĩu kĩrĩ magigi nĩkĩĩkĩtwo thĩinĩ wa Isiraeli; na ũkaruta mũndũ ũcio mũrũme, kana mũndũ-wa-nja ũcio, na mũmahũũre na mahiga, na nĩmagakua. Kũringana na ũira wa eerĩ kana ũira wa atatũ nĩakooragwo, ũrĩa ũkuragwo ndakooragwo kũringana na ũira wa ũmwe. Na guoko kwa aira maheani ũira nĩgũkorwo igũrũ rĩake mbere gũũraga we, na guoko kwa andũ igũrũ kwa mũthia, na nĩũkeheria ũũru kuuma kũrĩ inyuĩ ene. Angĩkorwo ũtangĩhota kuuma harĩ wee ũhoro thĩinĩ wa ciira gatagatĩ ka thakame na thakame, na gatagatĩ ka ciira na ciira, na gatagatĩ ka ũhutanie na ũhutanie, na gatagatĩ ka ngarari na ngarari,

maũndũ ma ciira thĩinĩ wa matũũra manyu, na ũrĩkia kũrũgama nĩũkambata ũthiĩ handũ harĩa Mwathani Ngai waku agaathuura kũu, na ũgakinya kũrĩ athĩnjĩri-Ngai Alawii, na kũrĩ mũtuanĩri-ciira ũrĩa ũgaakorwo matukũ-inĩ macio, na maarĩkia kũtuĩria nĩmagakwĩra ciira. Na ũgaathondeka kũringana na ũhoro ũrĩa mangĩkwĩra kuuma handũ-inĩ harĩa Mwathani Ngai waku angĩthuura, na ũmenyerere gwĩka mothe marĩa mangĩathwo watho harĩ we. Kũringana na watho na kũringana na ituĩro rĩrĩa mangĩkwĩra, nĩũgwĩka; ndũkehera kuuma kũrĩ kiugo kĩrĩa mangĩkwĩra, mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho. Nake mũndũ ũrĩa angĩĩka na mwĩtĩĩo, nĩguo ndakae gwathĩkĩra mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa ũrũgamĩte gũtungata igũrũ rĩa rĩĩtwa rĩa Mwathani Ngai waku, kana mũtuanĩri-ciira ũrĩa ũngĩkorwo arĩ matukũ-inĩ macio, nĩagakua mũndũ ũcio, nawe nĩũkeheria ũũru kuuma Isiraeli. Nao andũ othe marĩkia kũigua nĩmakamaka, na matigeeka maũndũ matarĩ matheru rĩngĩ. Angĩkorwo ũtoonye bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku akũheaga wee, na ũwĩgaye, na ũtũũre kuo, na ũnjarie, nĩngwĩigĩra mũthamaki igũrũ rĩakwa, o ta ndũrĩrĩ iria ingĩ ithiũrũrũkĩirie kwa nĩĩ; ti-itherũ nĩũkwĩigĩra mũthamaki igũrũ rĩaku, ũrĩa Mwathani Ngai akaamũthuura; kuuma kũrĩ ariũ a thoguo nĩũkwĩigĩra mũthamaki igũrũ rĩaku; ndũngĩhota kwĩigĩra mũndũ wa kũngĩ igũrũ rĩaku, tondũ ti mũrũ wa thoguo. Tondũ ti akeyongeria mwene ihenya, na ti akaagarũra andũ mathiĩ bũrũri wa Misiri, nĩguo ndakeyongerie mwene ihenya, nake Mwathani oigire atĩrĩ, mũtikongerera kũgarũra njĩra ĩno rĩngĩ. Nake ndakeyongeria atumia aingĩ, nĩguo ngoro yake ndĩkagarũrũke, na betha na thahabu ndakeyongeria mũno. Na rĩrĩa aikarĩra igũrũ rĩa wathani wake,

nĩakandĩka nĩ ũndũ wake we mwene watho ũyũ wa keerĩ thĩinĩ wa ibuku kuuma kũrĩ athĩnjĩri-Ngai a Alawii, na ũgaakorwo hamwe nake, na nĩakathoma thĩinĩ waguo matukũ mothe ma muoyo wake, nĩguo emenyere gwĩtigĩra Mwathani Ngai waku, na kũmenyerera maathani maya mothe, na kũrũmia mawatho maya; nĩguo ngoro yake ndĩkeetĩĩrie kuuma kũrĩ ariũ a ithe nake, nĩguo ndakae kuuma kũrĩ maathani mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho, nĩguo atũũre matukũ maingĩ igũrũ rĩa wathani wake, we mwene na ariũ ake gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli.

18

Gũtigakorwo na athĩnjĩri-Ngai Alawii, rũrĩrĩ ruothe rwa Lawi, gĩcunjĩ kana mũgũnda hamwe na Isiraeli; maruta ma Mwathani nĩmo mũgũnda wao, nao nĩmakarĩa mo. Gĩkeno no ti gĩgaakorwo kũrĩ o gatagatĩ-inĩ ka ariũ a ithe wao, Mwathani we mwene nĩwe gĩkeno gĩake, o ta ũrĩa aamwĩrire. Na ũyũ nĩguo watho wa athĩnjĩri-Ngai kuuma kũrĩ andũ kuuma kũrĩ arĩa marutaga magongona, kana nĩ njaũ, kana nĩ ngondu; na nĩũkahe athĩnjĩri-Ngai guoko, na matama, na nda, na maciaro ma mbere ma ngano yaku, na ma ndibei yaku, na ma maguta maku; na maciaro ma mbere ma guoro wa ngondu ciaku nĩũkamũhe. Tondũ Mwathani nĩamũthuurire kuuma mĩhĩrĩga-inĩ yaku yothe, nĩguo arũgame mbere ya Mwathani Ngai, atungate na arathime rĩĩtwa rĩake, we mwene hamwe na ariũ ake gatagatĩ-inĩ ka ariũ a Isiraeli. Angĩkorwo Mũlawi oke kuuma itũũra-inĩ rĩmwe rĩa matũũra kuuma kũrĩ ariũ othe a Isiraeli,

kũrĩa atũũraga, kũringana na ũrĩa roho wake wendaga, handũ harĩa angĩthuura, nĩagatungata rĩĩtwa-inĩ rĩa Mwathani Ngai wake, o ta ariũ a ithe othe Alawi arĩa marũgamĩte kũu mbere ya Mwathani Ngai waku. Gĩcunjĩ kĩrĩa kĩgaĩtwo nĩakarĩa, tiga kĩa kwendio kũringana na nyũmba. Angĩkorwo no ũtoonye bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani Ngai waku ekũhe wee, ndũkwĩruta gwĩka kũringana na marĩ magigi ma ndũrĩrĩ icio. Ndagakorwo thĩinĩ waku mũndũ ũrĩa ũtheriaga mũriũ wake na mwarĩ wake na mwaki, ũrĩa ũragũraga ũragũri, ũrĩa ũroraga imenyithia, na ũrĩa ũĩonaga imenyithia, ũrĩa ũinaga ciugo cia ũrogi na ndawa, mũndũ wa kwaria na nda, na mũrori wa imenyithia, ũrĩa ũtuĩragia arĩa akuũ. Nĩgũkorwo nĩ thũũrani kũrĩ Mwathani Ngai waku mũndũ wothe ũrĩa wĩkaga maũndũ macio, nĩgũkorwo nĩ ũndũ wa thũũrani ici Mwathani nĩakanangithia o acio mehere ũthiũ-inĩ waku. Mũthembe ũgaatuĩka mbere ya Mwathani Ngai waku. Nĩgũkorwo ndũrĩrĩ ici, iria wee ũraingatithia, nĩigathikĩrĩria imenyithia na ũragũri, no harĩ wee ti ũguo Mwathani Ngai waku aheete. Mũnabii kuuma kũrĩ ariũ a ithe waku, ta niĩ, nĩakarahũrĩra wee Mwathani Ngai waku; mũkaamũthikĩrĩria; Kũringana na maũndũ mothe marĩa wahooya kuuma kũrĩ Mwathani Ngai waku kũu Horebu mũthenya wa kĩũngano, mũkiuga atĩrĩ, tũtigacooka kũigua mũgambo wa Mwathani Ngai waku, na mwaki ũyũ mũnene tũtigacooka kũwona rĩngĩ, nĩguo tũtigakue. Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, nĩ wega maũndũ mothe marĩa maaragia kũrĩ wee. Mũnabii nĩngaarahũra harĩ o kuuma kũrĩ ariũ a ithe wao, o ta wee, na nĩngaheana ciugo thĩinĩ wa kanua gake, nake nĩakaaria nao kũringana na ũrĩa wothe nĩngaamwatha. Nake mũndũ ũrĩa

ũtakathikĩrĩria ũhoro wothe ũrĩa mũnabii ũcio akaaria na rĩĩtwa rĩakwa, niĩ nĩngamũherithia. Tiga mũnabii ũrĩa ũngĩĩka ũthingu-ĩ kwaria igũrũ rĩa rĩĩtwa rĩakwa kiugo kĩrĩa ndĩathire kwaria, na ũrĩa ũngĩaria thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩa ngai ingĩ, akua mũnabii ũcio. Angĩkorwo no ũnjũũrie thĩinĩ wa ngoro yaku atĩrĩĩ, Tũkũmenya atĩa kiugo kĩrĩa Mwathani ataarie? Maũndũ mothe marĩa mũnabii ũcio angĩaria na rĩĩtwa rĩa Mwathani, na matikahaana, na matikahingio, ũndũ ũcio nĩ kiugo kĩrĩa Mwathani ndaaririe; mũnabii ũcio aaririe na waganu, mũtikamwĩtigĩre.

19

Angĩkorwo Mwathani Ngai waku nĩakananga ndũrĩrĩ, iria Ngai akũhe bũrũri, na mũgaagaya igai rĩao, na mũtũũre matũũra-inĩ mao, na nyũmba-inĩ ciao, matũũra matatũ nĩũkamũrĩra wee mwene gatagatĩ-inĩ ka bũrũri waku, ũrĩa Mwathani Ngai waku akũhe. Wĩcũririe ũhoro wa njĩra yaku, na ũgayanie mĩhaka ya bũrũri waku ĩtuĩke icunjĩ ithatũ, bũrũri ũrĩa Jehova Ngai waku akũhe, nayo ĩtuĩke handũ ha kũũrĩrwo nĩ mũndũ wothe ũrĩa ũraganĩte. Ũyũ no ũgaakorwo ũrĩ watho wa mũũragani, ũrĩa ũngĩũrĩra kũu, na agatũũra muoyo, ũrĩa ũngĩgũtha mũndũ wa itũũra rĩake atekũmenya, na ũyũ atamũthũire mbere ya ira na wa gatatũ. Na ũrĩa ũngĩtoonya hamwe na mũndũ wa itũũra rĩake thĩinĩ wa mũtitũ kũũngania ngũ, na guoko gwake kũhĩtũka na ithanwa rĩgĩtema mũtĩ, nakĩo kĩgera kĩa kĩgũtha kĩgũa kuuma mũtĩ-inĩ kĩgũthe mũndũ wa itũũra rĩake, nake akue, ũcio

nĩakoora thĩinĩ wa itũũra rĩmwe rĩa matũũra macio, nake nĩagatũũra muoyo. Nĩguo ti ũrĩa ũrĩhĩria wa thakame arũmĩrĩre thuutha wa ũrĩa ũragĩte, tondũ nĩmacinĩtwo nĩ ngoro, na amũkinyĩrĩre, angĩkorwo njĩra nĩ ndaaya mũno, na agũthe roho wake, na ũyũ ti kũrĩ na ituĩro rĩa gĩkuũ, tondũ ti ũrĩa ũmũthũire arĩ we mbere ya ira, kana mbere ya mũthenya wa gatatũ. Nĩ ũndũ ũcio nĩkĩo ndĩragwatha kiugo kĩu, ngĩkwĩra atĩrĩ, matũũra matatũ nĩũkamũra harĩ wee mwene. Angĩkorwo Mwathani Ngai waku nĩakaaramia mĩhaka yaku, o ta ũrĩa ehĩtire maithe maku, na Mwathani akũhe bũrũri wothe ũrĩa oigire kũhe maithe maku, angĩkorwo ũiguaga gwĩka maathani maya mothe marĩa ndĩragwatha ũmũthĩ, wendaga Mwathani Ngai waku, ũthiiaga njĩra ciake ciothe matukũ mothe; ũkeyongera matũũra matatũ mangĩ hamwe na matatũ maya. Na thakame ya arĩa matarĩ na mahĩtia ndĩgaitwo bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani Ngai waku akũhe ũtuĩke igai rĩaku, na ndũgatuĩka mũrĩa ũrĩ na mahĩtia ma thakame. Angĩkorwo no kũgĩe thĩinĩ waku mũndũ akĩthũire mũndũ wa hakuhĩ, na amuoherie, na arahũke igũrũ rĩake, na ahũũre roho wake, na akue, na orĩre thĩinĩ wa itũũra rĩmwe rĩa matũũra macio; na kĩama kĩa athuuri a itũũra rĩake nĩmagatũma, na mamũoe kũu, na mamũneane moko-inĩ ma arĩhĩria a thakame, na agaakua. Riitho rĩaku rĩtigamũhonokia, na nĩũgatheria thakame ĩtarĩ na ũũru kuuma Isiraeli, nayo nĩĩgũtuĩkĩra wega. Ndũkagarũre mĩhaka ya mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe, ĩrĩa maithe maku maarũgamĩtie igai-inĩ rĩrĩa wagaĩire bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani Ngai waku akũheaga na ũndũ wa mĩtĩ. Mũira ũmwe ndagaikara kũruta ũira wa gũũkĩrĩra mũndũ kũringana na ũthingu wothe, na mehia mothe,

na mehia mothe marĩa angĩkorwo ehia. Igũrũ rĩa kanua ka aira eerĩ, na igũrũ rĩa kanua ka aira atatũ, nĩho kiugo gĩothe gĩkaarũgama. Angĩkorwo mũira wa ũhoro akarũgama atarĩ wa kĩhooto gũũkĩrĩra mũndũ, akĩmũthitanga ũrĩa atarĩ mwĩtigĩri-Ngai; na andũ acio eerĩ arĩa marĩ na ngarari ĩyo nĩmakarũgama mbere ya Mwathani, na mbere ya athĩnjĩri-Ngai, na mbere ya atuithania, arĩa makaagĩa kũu matukũ-inĩ macio; Na atuithania nĩmakamũtuĩria wega mũno, na rora mũira wa ũhoro ũrĩa ũtarĩ wa kĩhooto nĩarutĩte ũira wa maheeni, akĩrũgamĩrĩra mũrũ wa nyina; Na nĩmũkamwĩka o ta ũrĩa eciirĩire gwĩka mũrũ wa nyina, na nĩmũkeheria ũũru ũcio kuuma kũrĩ inyuĩ ene. Na arĩa angĩ matigaire maiguĩte nĩmakamaka, na matikongerera rĩngĩ gwĩka kũringana na kiugo kĩrĩa kĩũru kĩu thĩinĩ wanyu. Riitho rĩaku rĩtigakaiguĩra tha, roho handũ ha roho, riitho handũ ha riitho, igego handũ ha igego, guoko handũ ha guoko, kũgũrũ handũ ha kũgũrũ.

20

Kana no ũthiĩ ũtoonye mbaara-inĩ igũrũ rĩa thũ ciaku, na ũone mbarathi na mũhaici na andũ maingĩ gũkĩra waku, ndũgetigĩra kuuma kũrĩ o, nĩgũkorwo Mwathani Ngai waku arĩ hamwe nawe, ũrĩa waambatithirie wee kuuma bũrũri wa Misiri. Nayo nĩgũkorwo rĩrĩa ũgaakuhĩrĩria mbaara, na mũthĩnjĩri-Ngai aarĩkia gũkuhĩrĩria nĩakaaria na andũ, na nĩakoiga kũrĩ o, thikĩrĩria Isiraeli; inyuĩ mũrathiĩ ũmũthĩ thĩinĩ wa mbaara igũrũ rĩa thũ cianyu; mũtĩkareke ngoro cianyu ĩhoorere, mũtĩgetigĩre,

na mũtĩkoinangwo, na mũtĩkeherane kuuma mbere ya mothiũ mao. Tondũ Mwathani Ngai wanyu nĩwe ũthiiaga mbere hamwe na inyuĩ, kũrũa mbaara hamwe na inyuĩ na thũ cianyu, nĩguo amũhonokie. Na andĩki-marũa nĩmakaaria na andũ, makiuga, nũũ mũndũ ũrĩa wakĩte nyũmba njerũ, na ndaamĩamũrĩte? Nĩathiĩ na acooke mũciĩ wake, ndagakue mbaara-inĩ, na mũndũ ũngĩ nĩakamĩamũre. Na nũũ mũndũ ũrĩa ũhaandĩte mũgũnda wa mĩthabibũ, na ndakenire nĩ ũndũ waguo? Nĩathiĩ na acooke mũciĩ gwake, ndagakue mbaara-inĩ, na mũndũ ũngĩ nĩagakena nĩ ũndũ wake. Nũũ mũndũ ũrĩa ũhikĩtie mũndũ-wa-nja, na ndamũnyiitĩte? Nĩathiĩ na acookie mũciĩ wake, ndagakue mbaara-inĩ, na mũndũ ũngĩ nĩakamĩoya. Nao andĩki nĩmakongerera kwaria kũrĩ andũ, na nĩmakoiga, nũũ mũndũ ũrĩa wĩtigĩrĩte na arĩ mwĩtigĩ ngoro-inĩ? Nĩathiĩ na acooke nyũmba-inĩ yake, nĩguo ndagaatũme ngoro ya mũrũ wa nyina ĩĩtigĩre, o ta ĩrĩa yake ĩtariĩ. Nĩgũkorwo rĩrĩa andũ-a-marũa matigĩtiga kwaria kũrĩ andũ, nao nĩmagathondeka atongoria a mbũtũ ya ita matongoragia andũ. Angĩkorwo no ũgaathiĩ harĩ itũũra inene kũrũa mbaara nao, ũmeete nao na thayũ. Akorwo nĩmakũcookeria ũhoro wa thayũ na makũhingũrĩre, andũ othe arĩa makonekete thĩinĩ wayo magaatuĩka aku a kũrĩha igooti na a gũgwathĩkĩra. Angĩkorwo matigeathĩkĩra wee, na marute mbaara na wee, ũkaarigiicĩria, nginya rĩrĩa Mwathani Ngai waku akaaneana kũrĩ wee thĩinĩ wa moko maku, na ũkaahũũra arũme othe akuo na ũragani wa rũhiũ rwa njora, tiga andũ-a-aka na indo, na mahiũ mothe, na indo ciothe iria ingĩkorwo thĩinĩ wa itũũra inene, na indo ciothe cia ndaho ũkeyoera wee mwene, na ũrĩe indo ciothe cia ndaho cia thũ ciaku, iria

Mwathani Ngai waku ekũhe wee. Ũguo nĩũgwĩka matũũra mothe marĩa marĩ kũraya nawe mũno, ti kuuma matũũra-inĩ ma ndũrĩrĩ ici, iria Mwathani Ngai waku ekũhe kũgaya bũrũri wao. Mũtikanatigie muoyo kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩhũmaga, no mũkamaanĩra biũ na kĩrumi, Ahiti, na Aamori, na Akaanani, na Aperizi, na Ahivi, na Ajebusi, na Agirigashi, o ta ũrĩa Mwathani Ngai wanyu aamwathire, nĩguo matikaramũrute gwĩka maũndũ mothe marĩa marĩ magigi mao, marĩa meekire ngai ciao, na mũkehia mbere ya Mwathani Ngai wanyu. Angĩkorwo ũthiũrũrũkĩrie itũũra rĩmwe mĩthenya mĩingĩ kũrĩhũũrana narĩo nĩguo ũrĩnyiite, ndũkananiine mĩtĩ yarĩo na kũmĩgwatĩria igera, no kuuma harĩo ũrĩe; no rĩrĩ, ndũkanamĩteme. Kaĩ mũtĩ ũrĩa ũrĩ mũgũnda-inĩ nĩ mũndũ, atĩ ũtoonye mbere yaku thĩinĩ wa rũgiri? No mũtĩ ũrĩa ũũĩ atĩ ti wa kũrĩa matunda, ũcio nĩũkanange na ũũtemange, na ũũake mĩgĩĩko igũrũ rĩa itũũra inene ĩrĩa ĩkũrũagĩra mbaara, nginya ĩneanwo.

21

Angĩkorwo mũndũ mũgurarĩtio onekane thĩ-inĩ ĩrĩa Mwathani Ngai waku akũheaga wĩgaĩre, agwĩte werũ-inĩ, na matiũĩ ũrĩa wamũgũthire, kĩama gĩaku kĩa athuuri na aciirithania aku nĩmagathiĩ nja, na nĩmagathima nginya matũũra marĩa mathiũrũrũkĩirie mũndũ ũcio mũgurarĩtio. Na gũgaatuĩka itũũra rĩrĩa rĩrĩ hakuhĩ na mũndũ ũcio mũgurarĩtio, na kĩama kĩa athuuri kĩa itũũra rĩu nĩrĩkoya moori wa ng'ombe, ũrĩa ũtarĩ wĩkĩra wĩra, na ũrĩa ũtarĩ ũguucũkĩtie icooki. Na kĩama kĩa

athuuri kĩa itũũra rĩu nĩrĩkaharũrũkia moori ũcio mũkuru-inĩ mũrĩa mũtune, ũrĩa ũtarĩ wĩkĩrwo wĩra kana ũkahaandwo mbegũ, na nĩrĩkoinanga ngingo ya moori ũcio mũkuru-inĩ. Nao athĩnjĩri-Ngai arĩa Alawii nĩmagooka, tondũ nĩo Mwathani Ngai athuurire kũrũgama mbere yake, na kũrathima na ũndũ wa rĩĩtwa rĩake, na kũringana na kanua kao nĩkuo gũgaatuĩrwo ngarari ciothe, na ũhutanĩri wothe. Nao athuuri othe a itũũra rĩu arĩa makuhĩrĩria mũndũ ũrĩa ũũragĩtwo nĩmagathamba moko mao igũrũ wa mũtwe wa moori ĩrĩa ĩtunyĩtwo ngingo kũu mũkuru-inĩ; na maarĩkia gũcookia, nĩmakoiga, moko maitũ ndĩaitire thakame ĩno, na maitho maitũ ndĩonĩte. Tuĩka mũigua tha kũrĩ andũ aku a Isiraeli, arĩa wekũũrire Mwathani, nĩguo thakame ĩtarĩ na ũũru ndĩkagie gatagatĩ-inĩ ka andũ aku a Isiraeli, na thakame ĩyo nĩĩkahorohererio harĩ o. Wee no nĩũkeheria thakame ĩtarĩ na ũũru kuuma kũrĩ inyuĩ ene, angĩkorwo nĩũgwĩka ũrĩa mwega na ũrĩa ũkenagia mbere ya Mwathani Ngai waku. Angĩkorwo ũthiĩ mbaara-inĩ igũrũ rĩa thũ ciaku, na Mwathani Ngai waku aciheane moko-inĩ maku, na ũtahe indo ciao cia mbaara, na ũone mũndũ-wa-nja mũthaka wa mũhianĩre thĩinĩ wa indo cia mbaara, na ũmwĩrirĩrie, na ũmũoe atuĩke mũtumia waku, na ũmũtoonyie thĩinĩ nyũmba-inĩ yaku, na ũmũenjwo mũtwe, na ũmũtinie njara, na ũmũrute nguo cia ũtahe kuuma harĩ we, na aikaraga nyũmba-inĩ yaku, na arĩrĩra ithe na nyina matukũ ma mweri, na thuutha wa maũndũ macio ũtoonye harĩ we na ũtũũranie nake, na atuĩke mũtumia waku. Na gũgaakorwo ũtamwenda, ũkaamũrekereria athiĩ eheri, na kwendia ndagaendio betha, ndũkamũnyarare, nĩ ũndũ nĩwamũnyiihirie. Angĩkorwo mũndũ arĩ na atumia eerĩ, ũmwe

wao endete, na ũmwe wao athũire, na maciarĩre we ũrĩa endete na ũrĩa athũire, na mũriũ wa irigithathi atuĩke wa ũrĩa athũire; Na rĩrĩa mũthenya agayana igai kũrĩ ariũ ake indo ciake, ndangĩhota gwĩka mũriũ wa ũrĩa endete irigithathi, akĩregania mũriũ wa ũrĩa athũire ũrĩa ũrĩ irigithathi; No rĩrĩ, mũriũ wa irigithathi wa ũrĩa athũire no nginya amũmenye amũhe maita meerĩ kuuma indo ciothe iria ĩgaakorwo arĩ nacio, tondũ ũyũ nĩwe kĩambĩrĩria kĩa ciana ciake, na ũyũ nĩwe wagĩrĩirwo nĩ maũndũ ma irigithathi. Angĩkorwo mũndũ ũmwe arĩ na mũriũ ũrĩa ũtathĩkagĩra na ũrĩa ũremeire ũrĩa ũtathĩkagĩra mũgambo wa ithe na mũgambo wa nyina, na maherithie we, na ndathikĩrĩrie o, na ithe wake na nyina wake mamũnyiite, na nĩmakamuumia kũrĩ kĩama kĩa athuuri a itũũra rĩake, na kũrĩ kĩhingo kĩa handũ hau, na nĩmakooria andũ a itũũra rĩao atĩrĩ, mũriũ witũ ũyũ nĩaremeire na nĩaremaga, ndathĩkagĩra mũgambo witũ, nĩ mũkoroku na nĩ mũrĩĩu. Nao nĩmakamuura na mahiga we anduiru a itũũra rĩake na mahiga, na nĩagakua, na nĩũkeheria ũũru kuuma kũrĩ inyuĩ ene, na arĩa angĩ maiguire nĩmakamaka. Angĩkorwo mũndũ nĩekĩte wĩhia ũrĩa ũrĩ na ituĩro rĩa gĩkuũ, na akue, na mũmũcuurie mũtĩ igũrũ, mwĩrĩ wake ndũgakoma mũtĩ igũrũ, no mũmũthike mũthenya ũcio, tondũ mũndũ wothe ũcuurĩtio mũtĩ igũrũ nĩ mũrumĩtwo nĩ Ngai; na mũtikanathaahie bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai wanyu ekũmũhe ũtuĩke igai rĩanyu.

22

Ndũkaone njaũ ya mũrũ wa thoguo, kana ng'ondu yake, ikĩũrũũra njĩra-inĩ, ũcirikane. Ũcookerie mũrũ wa thoguo, na ũmĩnengere. Angĩkorwo mũrũ wa thoguo ti akuhĩrĩria kũrĩ wee, kana ti ũmũmenye, ũkaamũcookanĩrĩria thĩinĩ wa nyũmba yaku, na ũgaakorwo hamwe na wee nginya rĩrĩa angĩmacaria mũrũ wa thoguo, na ũkaamũcookeria. Ũguo nĩũgwĩka ndigiri yake, na ũguo nĩũgwĩka nguo yake, na ũguo nĩũgwĩka kũringana na indo ciothe cia mũrũ wa nyũkwa iria ciũrĩte kuuma harĩ we, na ũcione. Ndũngĩhota gũtiganĩria. Ndũkaona ndigiri ya mũrũ wa nyũkwa kana njaũ yake ĩgũĩte njĩra-inĩ, ndũkanaregane nacio; ũkĩambararia nĩũgaciambararia hamwe nake. Gũtikagĩa indo cia mũndũ mũrũme igũrũ wa mũndũ-wa-nja, na mũndũ mũrũme ndakehumbaga nguo ya mũndũ-wa-nja, nĩgũkorwo kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ Mwathani Ngai waku nĩ mũndũ wothe ũrĩa wĩkaga maũndũ macio. Akorwo ũgũtũnga gĩtara kĩa nyoni mbere ya ũthiũ waku njĩra-inĩ kana igũrũ rĩa mũtĩ o wothe kana igũrũ rĩa thĩ, tũnoru kana matumbĩ, na nyina arĩ amahatagĩra igũrũ rĩa tũnoru kana igũrũ rĩa matumbĩ, ndũkoe nyina hamwe na ciana. Ũgũtũma nyina athiĩ, no ciana ũcigwatĩre wee mwene, nĩguo ũgaacĩre wega na ũtũũre matukũ maingĩ. Angĩkorwo wee ũaka nyũmba njerũ, na ũthondeke thũmbĩ kũrĩ marũa ma nyũmba yaku, na ndũgathondeke ũragani thĩinĩ wa nyũmba yaku, angĩkorwo mũndũ agũa kuuma kũu. Ndũkahaande mũgũnda waku wa mĩthabibũ na mbegũ cia mĩthemba mĩingĩ, nĩguo maciaro na mbegũ ĩrĩa ũngĩhaanda hamwe na maciaro ma mũgũnda waku wa mĩthabibũ itigatuĩke nyamũre. Ndũkarime na njaũ na ndigiri hamwe. Ndũkehumbata nguo ya ungumania, guoya wa ng'ondu na gatani hamwe. Mĩkanda ĩrĩa

mĩogothe ũgaathondeka wee mwene igũrũ rĩa mĩthia ĩna ya nguo ciaku, iria ũngĩĩhumba nacio. Angĩkorwo mũndũ oe mũndũ-wa-nja na atũũranie nake, na amũthũũre, na amũigĩrĩre ciugo cia maheeni, na arehe rĩĩtwa rĩũru igũrũ rĩake, na oige, Nĩnjoyire mũndũ-wa-nja ũyũ, na rĩrĩa ndaamũkuhĩrĩirie ndiigana kũona ũtheru wake wa ũirĩtu: Na ithe wa mũirĩtu na nyina maoe ũtheru wa ũirĩtu wa mũirĩtu maũtware kũrĩ kĩama kĩa athuuri kĩhingo-inĩ. Nake ithe wa mwana akiuga kĩama-inĩ kĩa athuuri, mwarĩ wakwa ũyũ nĩndaheire mũndũ ũyũ mũtumia, na aamũthũire rĩu ũyũ, nĩaigĩrĩra ciugo cia ũhoro wa maheeni, akiuga, ndionire mwarĩ waku ũthoni; na ici nĩ ũthoni wa mwarĩ wakwa. Na nĩmagatambũrũria nguo mbere ya kĩama kĩa athuuri a itũũra. Na kĩama kĩa athuuri a itũũra rĩu nĩgakoya mũndũ ũcio mũrũme, na nĩmakaherithia, na nĩmakamũrĩhia cekeri igana rĩmwe, na nĩmakahe ithe wa mũirĩtu ũcio, tondũ nĩarutire rĩĩtwa rĩũru igũrũ wa mũirĩtu gathirange wa Isiraeli, na nĩagaatuĩka mũtumia wake; ndangĩhota kũmũingata ihinda rĩothe. Angĩkorwo no ũhoro ũyũ ũtuĩke wa ma, na ũthoni ndũkoneke harĩ mũirĩtu ũcio mwĩthĩ, nao nĩmakamuumia mũirĩtu ũcio mwĩthĩ nginya mĩrango-inĩ ya nyũmba ya ithe wake, na nĩmakamũhũũra na mahiga, nake nĩagakua, tondũ nĩekĩte ũrimũ thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli kũhũũra ũmaraya nyũmba ya ithe wake; nawe nĩũkeheria ũũru kuuma kũrĩ inyuĩ ene. Angĩkorwo no wonekane mũndũ komete na mũndũ-wa-nja ũrĩa ũhikĩtio mũndũ, mũkooraga eerĩ, mũndũ ũcio komete na mũndũ-wa-nja ũcio, na mũndũ-wa-nja ũcio, na nĩũkeheria ũũru kuuma Isiraeli. Angĩkorwo mũirĩtu mũthiũ wĩhĩkĩtio mũndũ mũrũme, na mũndũ amũone itũũra-inĩ akome nake, mũkaruta

eerĩ kĩhingo-inĩ kĩa itũũra rĩao, na makahũũrwo na mahiga, na makue; mũirĩtu ũcio mũnini, tondũ ndaanĩrĩire itũũra-inĩ; na mũndũ ũcio mũrũme, tondũ anyiihirie mũtumia wa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nake; na nĩũkeheria ũũru kuuma kũrĩ inyuĩ ene. Angĩkorwo mũndũ onete mũirĩtu ũrĩa ũhihĩtwo kũu werũ-inĩ, na amuhatĩrĩrie na akome nake, mũkooraga mũndũ ũcio ũkomete nake we wiki. Nake mũirĩtu ũcio mũnini ndagĩrĩ na mehia ma gĩkuũ; o ta mũndũ angĩarahũka igũrũ rĩa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nake oorage roho rĩake, ũguo nĩguo ũndũ ũyũ ũtarĩĩ, tondũ nĩamũonire mũgũnda-inĩ; mũirĩtu ũcio mũnini ũrĩa wehĩkanĩtie nĩanĩrĩire, na gũtiarĩ na ũrĩa ũkũmũteithia. Angĩkorwo mũndũ onaga mũirĩtu mũhĩĩri ũrĩa ũtahĩkĩtio, na akomaga nake thuutha wa kũmũhatĩrĩria, na mononeke, mũndũ ũrĩa akomete nake nĩakahe ithe wa mũirĩtu ũcio cekeri mĩrongo ĩtano cia betha, na nĩagaatuĩka mũtumia wake, nĩ ũndũ wa ũrĩa aamũconorithirie; ndangĩhota kũmũte ihinda rĩothe.

23

Mũndũ ndagoya mũtumia wa ithe wake, na ndakaguũria kĩhumbĩri kĩa ithe wake. Mũndũ ũrĩa mũthuthĩre kana ũrĩa mũtinĩtwo ndagatoonya kĩũngano-inĩ kĩa Mwathani. Mũndũ ũrĩa ũciarĩtwo nĩ mũmaraya ndagatoonya kĩũngano-inĩ kĩa Mwathani. Mũamoni na Mũmoabi matigũtoonya kĩũngano-inĩ kĩa Mwathani, na nginya rũciaro rwa ikũmi matigũtoonya kĩũngano-inĩ kĩa Mwathani, na nginya tene; tondũ matiamũcemanirie inyuĩ na mĩgate na maaĩ njĩra-inĩ, rĩrĩa

mwoima kuuma Misiri, na tondũ maandĩkire Balamu mũrũ wa Beori kuuma Mesopotamia nĩguo amũrume inyuĩ. Na Mwathani Ngai waku ndaigire gũthikĩrĩria Balaamu, na Mwathani Ngai waku akĩgarũra irumi igĩtuĩka kĩrathimo, tondũ Mwathani Ngai waku nĩendete wee. Ndũkaarie maũndũ ma thayũ kana ma kũmaguna kũrĩ o mĩthenya yothe yaku nginya tene. Ndũkaregere Mũiduma, tondũ mũrũ wa nyũkwa waku nĩwe, ndũkaregere Mũmisiri, tondũ mũgeni watuĩkire bũrũri-inĩ wake. Ciana angĩkorwo maciarĩirwo, rũciaro rwa gatatũ nĩmagatoonya kĩũngano-inĩ kĩa Mwathani. Angĩkorwo no ũthiĩ kũamba hema igũrũ rĩa thũ ciaku, na ũmenyerere kuuma ũhoro-inĩ wothe wa ũũru. Akorwo kana, thĩinĩ waku kũrĩ mũndũ ũrĩa ndagathera theru kuuma kũrĩ ũtukũ wake wa ũtukũ, nĩakoima nja ya kambĩ ĩyo, na ndagatoonya thĩinĩ wa kambĩ ĩyo. Na gũgaatuĩka hĩndĩ ya hwaĩ-inĩ nĩegwĩthamba mwĩrĩ wake na maaĩ, na riũa rĩathũa nĩagatoonya kambĩ. Na handũ nĩhakorwo harĩ kũrĩ we nja ya kambĩ, na ũkuuma ho nja. Nacio mũtĩ ũgaakorwo harĩ wee igũrũ rĩa mũcibi waku; na nĩũgaakorwo rĩrĩa ũgaikarĩra thĩ nja, na nĩũgacimbĩra na guo, na ũcooke ũhumbĩre thoni yaku; Nĩgũkorwo Mwathani Ngai waku athiiagĩra gatagatĩ-inĩ ka kambĩ yaku nĩguo akũhonokie na aneanĩre thũ yaku mbere ya ũthiũ waku; na kambĩ yaku ĩgaatuĩka theru, na gũtikooneka thĩinĩ waku thoni ya ũndũ, nake nĩakagarũrũka kuuma harĩ wee. Ndũkaneanĩre mwana kũrĩ mwene wake, ũrĩa wongeretwo harĩ wee kuuma kũrĩ mwene wake. Hamwe na waku nĩagatũũra, thĩinĩ wanyu nĩagatũũra kũrĩa kĩngĩoneka kĩega harĩ we; ndũkanamũthĩĩnia. Gũtirĩ gũgaakorwo mũmaraya kuuma kũrĩ airĩtu a Isiraeli, na gũtirĩ

gũgaakorwo mũndũ ũrĩa wĩmarayagia kuuma kũrĩ aanake a Isiraeli. Gũtirĩ gũgaakorwo mũndũ ũrĩa ũrehaga kĩrĩkanĩro kuuma kũrĩ airĩtu a Isiraeli, na gũtirĩ gũgaakorwo mũndũ ũrĩa ũrehagwo kĩrĩkanĩro kuuma kũrĩ aanake a Isiraeli. Ndũkanarehe mũcaara wa mũmaraya, kana ũhũũranio wa ngui thĩinĩ wa nyũmba ya Mwathani Ngai waku nĩ ũndũ wa mwĩhĩtwa o wothe, tondũ nĩ kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ Mwathani Ngai waku, na icio cierĩ. Ndũkanatokia mũrũ wa nyũkwa waku uumithio wa betha, na uumithio wa irio, na uumithio wa kĩndũ o gĩothe kĩrĩa ũngĩmũkombithia. Kũrĩ mũndũ wa kũngĩ ũkamuonia uumithio, no kũrĩ mũrũ wa thoguo waku ndũkamuonia uumithio, nĩguo Mwathani Ngai waku akũrathime thĩinĩ wa mawĩra mothe maku igũrũ wa thĩ ĩrĩa ũratoonya kuo kũmĩgaya. Kana no ũngĩĩhĩtia ĩhĩtia kũrĩ Mwathani Ngai waku, ndũgaikara ũkũmĩcũkĩria kũmĩcookia, nĩgũkorwo ũcaragia nĩakacaria Mwathani Ngai waku kuuma kũrĩ wee, na ĩgaatuĩka mehia thĩinĩ waku. No ũngĩkorwo ndũkwenda kũhooya, gũtirĩ mehia harĩwe. Ũrĩa wothe ũkiumaga na kanua gaku ũkamenyerera, na ũkeka o ta ũrĩa wĩhĩtire Mwathani Ngai kĩheo, kĩrĩa waririe na kanua gaku. Angĩkorwo no ũtoonye thĩinĩ wa magetha ma mũndũ wa hakuhĩ nawe waku, na ũcookanĩrĩrie masira ma ngano na moko maku, ti ũkaiga rũhiũ rwa gũgetha igũrũ wa magetha ma mũndũ wa hakuhĩ nawe waku. Kana no ũtoonye thĩinĩ wa mũgũnda wa mĩthabibũ wa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe, ũrĩe thabibũ, o ũingĩ wa kũhũũnia roho yaku, no thĩinĩ wa indo ya kũigĩra ndũkae ũciĩkĩre.

24

Angĩkorwo mũndũ oyoe mũndũ-wa-nja, na atũũranie nake, na gũgaatuĩka angĩkorwo ndoonaga ũtugi mbere yake, tondũ onete thĩinĩ wayo ũndũ wa thoni, na nĩakamwandĩkĩra ibuku rĩa gũtigana, na amĩhe moko-inĩ make, na amũingate kuuma nyũmba yake, na athiĩte atuĩke wa mũndũ ũngĩ, na mũndũ ũcio wa kũrigĩrĩria amũthũũre, na amwandĩkĩre ibuku rĩa gũtigana, na amĩhe moko-inĩ make, na amũingate kuuma nyũmba yake, na mũndũ ũcio wa kũrigĩrĩria akue, ũrĩa wamũoete we mwene mũndũ-wa-nja, mũndũ ũcio wa mbere ũrĩa wamũingatĩte ndangĩhota kũmũcookereria amũoe we mwene mũndũ-wa-nja, thuutha wa gũthaahio gwake, tondũ nĩ kĩndũ kĩrĩ magigi mbere ya Mwathani Ngai waku, na mũtigathaahagia bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku akũheaga ũrĩ igai. Angĩkorwo mũndũ ũrĩa ũkuoya mũtumia o rĩu, ti akuuma agathe mbaara-inĩ, na ti akuigĩrĩrwo ũndũ o na ũrĩkũ. Atheru akaakorwo thĩinĩ wa nyũmba yake mwaka ũmwe, akenagia mũtumia wake ũrĩa oyire. Ndũkaagwata ihiga rĩa gĩthĩo ta kĩhitio, kana ihiga rĩa gĩthĩo rĩa igũrũ, tondũ ũyũ nĩegwataga roho ta kĩhitio. Angĩkorwo mũndũ anyiitwo akĩiya roho kuuma kũrĩ ariũ a ithe ake a ariũ a Isiraeli, na arĩkia kũmũhinyĩrĩria amwendie, mũici ũcio nĩagakua, na nĩmũkeheria ũũru kuuma kũrĩ anyu ene. Menyerera wee mwene thĩinĩ wa kũhutania kwa mangũ, ũmenyerere mũno gwĩka kũringana na watho wothe ũrĩa athĩnjĩri-Ngai a Alawii mangĩmwĩra, o ta ũrĩa ndamwatha; menyererai gwĩka. Ririkana ũrĩa wothe Mwathani Ngai waku

eekire Miriamu njĩra-inĩ, rĩrĩa mwoimaga Misiri. Akorwo nĩ kũrĩ na thiirĩ kana, harĩ mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe, thiirĩ o ũrĩkũ, ndũkanatoonye thĩinĩ wa nyũmba yake kuoya kĩndũ gĩa kũrũgamĩrĩra thiirĩ ũcio wake. Nja ũrũgame, na mũndũ ũrĩa ũrĩ na thiirĩ yaku thĩinĩ wake nĩakarehera wee kĩhitũ nja. Angĩkorwo mũndũ nĩathĩĩnĩte, ndũkakome ũrĩ na kĩndũ kĩa kũrũgamĩrĩra gĩake. Nĩũgacookia kĩndũ kĩa rũhitho gĩake kũrĩ gũthũa riũa, nake nĩagakoma na nguo yake, nake nĩagakũrathima, naguo ũndũ ũcio ũgaatuĩka ũtugi harĩwe mbere ya Mwathani Ngai waku. Ndũkanerere mũcaara wa mũthĩĩni na wa mũndũ ũrĩa ũbataire kuuma kũrĩ ariũ a thoguo, kana kuuma kũrĩ ageni arĩa marĩ thĩinĩ wa matũũra maku. Mũthenya o ũcio ũkaahe mũcaara wake, riũa rĩtikagũa igũrũ rĩake, tondũ nĩ mũthĩĩni, na thĩinĩ wake arĩ na mwĩhoko, nake akaanĩrĩra kũringana nawe kũrĩ Mwathani, na ũkaagĩa na mehia. Maithe matikakua nĩ ũndũ wa ciana, na ariũ matikakua nĩ ũndũ wa maithe; o mũndũ akakua nĩ ũndũ wa mehia make mwene. Ndũkagarũra ciira wa mũndũ wa kũngĩ na wa mwana wa ngoriai na wa mũtumia wa ndigwa; ndũkoe nguo ya mũtumia wa ndigwa ũmĩrũgamĩrĩre thiirĩ, na nĩũkaririkana atĩ warĩ ndungata bũrũri wa Misiri, na Mwathani Ngai waku nĩagũkũũrire kuuma kũu; nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio niĩ nĩndĩragwatha wĩke ũhoro ũyũ. Akorwo nĩũgetha magetha mũgũnda-inĩ waku, na ũriganĩrwo nĩ kĩoho mũgũnda-inĩ waku, ndũgacookerere kũgĩkuua; kĩgaakorwo kĩrĩ kĩa mũgeni, na kĩa mwana wa ngoriai, na kĩa mũtumia wa ndigwa, nĩguo Mwathani Ngai waku akũrathime mawĩra-inĩ mothe ma moko maku. Akorwo ũngĩuna matunda ma mĩtamaiyũ, ndũgacooka

thuutha kũũngania iria irĩ thuutha waku. Kũrĩ mũgeni, na kũrĩ mwana wa ngoriai, na kũrĩ mũtumia wa ndigwa ĩgaatuĩka. Na nĩũkaririkana atĩ warĩ ndungata thĩinĩ wa bũrũri wa Misiri. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, niĩ ndĩragwatha gwĩka kiugo kĩu. Angĩkorwo ũgaatunga mũgũnda waku wa mĩthabibũ, ndũgaacooka kũũtunga rĩngĩ thutha waku; ũgaakorwo ũrĩ wa mũgeni na wa mwana wa ngoriai na wa mũtumia wa ndigwa; na nĩũkaririkana atĩ warĩ ndungata thĩ ya Misiri; nĩ ũndũ ũcio niĩ nĩngũgwatha wĩke ũndũ ũyũ.

25

Angĩkorwo ngarari ĩgaakorwo gatagatĩ ka andũ, na moke ciira-inĩ, na matuĩre ciira, na maatherie ũrĩa ũthingu, na matuĩre mũndũ ũrĩa ũtarĩ mwĩtigĩri-Ngai ihĩtia; Na gũgaakorwo, angĩkorwo mũndũ ũrĩa ũtarĩ mwĩtigĩri-Ngai nĩagĩrĩire iboko, ũkaamũkomia thĩ mbere ya aciirithania, na nĩmakamũhũũra mbere yao kũringana na waganu wake. Na namba mirongo ĩna makaamũhũũra, we matikoongerera; angĩkorwo no wongerere kũmũhũũra igũrũ rĩa iboko icio nyingĩ, mũrũ-wa-nyũkwa waku nĩakaconorithio mbere yaku. Ndũkahaicia ndegwa ĩrĩa ĩrahũra ngano. Angĩkorwo ariũ a ithe maikaraga hamwe igũrũ rĩa kĩndũ kĩmwe, na ũmwe wao akue, na ndaarĩ na mbegũ, mũtumia wa ũrĩa ũkuĩte ndagatuĩka wa mũndũ ũngĩ nja ũtarĩ wa gũkuhĩrĩria, mũrũ wa ithe wa mũthuuriwe nĩagatoonya kũrĩ we, na nĩakamũoya atuĩke mũtumia wake mwene, na nĩagatũũrania nake. Nayo kaana karĩa angĩciara, nĩkagaathwo na rĩĩtwa rĩa

ũrĩa ũkuĩte, na rĩĩtwa rĩake ndĩrĩthario kuuma Isiraeli. Kana no mũndũ ũcio ndarendaga kwendia kuoya mũtumia wa mũrũ-wa-nyina wake, nake mũtumia ũcio nĩakahaica athiĩ kĩhingo-inĩ kũrĩ kĩama kĩa athuuri, nake nĩakoiga atĩrĩ, mũrũ-wa-nyina wa mũthuri wakwa ndarendaga kũrũgamia rĩĩtwa rĩa mũrũ-wa-nyina wake thĩĩnĩ wa Isiraeli, mũrũ-wa-nyina wa mũthuri wakwa ndarendire. Nao nĩmakamuita kĩama kĩa athuuri a itũũra rĩake, na mamwĩre; na arũgamĩte oige, niĩ ndikwenda kũmwoya; na mũtumia wa mũrũ wa nyina arĩ hau mbere ya kĩama kĩa athuuri, na nĩakamuohora kĩratu kĩmwe kĩa kũgũrũ gwake, na amutuĩre mata ũthiũ-inĩ wake, na acookerie oige, ũguo nĩguo makaĩka mũndũ ũrĩa ũtagaaka nyũmba ya mũrũ wa nyina thĩĩnĩ wa Isiraeli. Nake rĩĩtwa rĩake nĩrĩkeetwo thĩĩnĩ wa Isiraeli, nyũmba ya ũrĩa wohororire kĩraatũ. Angĩkorwo no andũ marũe hamwe, mũndũ na mũrũ wa nyina, na mũtumia wa ũmwe wao oke kũhonokia mũthuuriwe kuuma guoko-inĩ kwa ũrĩa aramũgũtha, na atambũrũkĩtie guoko akanyiita mahatha make, ũgatinia guoko; riitho rĩaku ndũkamũiguĩre tha. Ndũgakorwo ũrĩ na ũritũ na ũritũ thĩĩnĩ wa mũhuko waku, mũnene kana mũnini. Ti gũgaakorwo thĩĩnĩ wa nyũmba yaku gĩthimo na gĩthimo, kĩnene kana kĩnini. Ũritũ wa ma na wa kĩhooto ũgaatuĩka waku, na gĩthimo kĩa ma na kĩa kĩhooto kĩgaatuĩka gĩaku, nĩguo ũtũũre matukũ maingĩ igũrũ rĩa thĩ ĩrĩa Mwathani Ngai waku akũheaga na rũgongo. Nĩgũkorwo kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ Mwathani Ngai waku nĩ mũndũ wothe ũreka maũndũ macio, mũndũ wothe ũreka ũtarĩ wa kĩhooto. Ririkana ũrĩa wothe Amaleki aakwĩkĩire njĩra-inĩ, rĩrĩa woimaga bũrũri wa Misiri, ũrĩa aakũregereire njĩra-inĩ, na aatinire andũ a

thutha waku, arĩa manogu maarĩ thutha waku, nawe warĩ na ng'aragu na ũkanoga; na ndaigana gwĩtigĩra Ngai. Nayo nĩgũgaakorwo hĩndĩ ĩrĩa angĩkorwo ahoorerie wee Mwathani Ngai waku kuuma kũrĩ thũ ciaku ciothe iria ikũrigiicĩirie thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku aheana kũrĩ wee ũwĩgayĩre, nĩũkaniina rĩĩtwa rĩa Amaleki kuuma gũkũ thĩ rungo rwa igũrũ, na ndũkanariganĩrwo.

26

Nayo nĩgũkorwo ũngĩtoonya thĩ ĩrĩa Mwathani Ngai waku akũhe kũmĩgaya, na ũmĩgaye, na ũtũũre igũrũ rĩayo, na woe kuuma maciaro ma mbere ma maciaro ma thĩ yaku, ĩrĩa Mwathani Ngai waku akũhe, na ũmĩikie gĩkabũ-inĩ, na ũthiĩ handũ harĩa Mwathani Ngai waku angĩthuura rĩĩtwa rĩake rĩĩtwo kuo. Na ũgaathiĩ kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa ũgaakorwo arĩ kuo matukũ-inĩ macio, na ũmwĩre atĩrĩ, nĩndĩramenyithia ũmũthĩ Mwathani Ngai wakwa, atĩ nĩndonire bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani eehĩtire maithe maitũ atĩ nĩagatũhe. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakoya gĩkabũ kuuma moko-inĩ maku, na aige mbere ya kĩgongona kĩa Mwathani Ngai waku. Na ũcookia ũkoiga mbere ya Mwathani Ngai waku atĩrĩ, Suriamu ĩtiganĩirio nĩ ithe wakwa, nake agĩikũrũka agĩthiĩ Misiri, na agĩtũũra kũu marĩ anini, nao magĩtuĩka rũrĩrĩ inene na kĩrĩndĩ kĩingĩ. Na Amisiri nĩmatũtuire ũũru, na nĩmatũnyiihirie, na nĩmatũigĩire mĩrimo mĩritũ; Na tũgĩkaĩra Mwathani Ngai witũ, na Mwathani nĩaiguire mũgambo witũ, na nĩonire kũnyiihio gwitũ, na kũnoga gwitũ, na

kũhinyĩrĩrio gwitũ. Nake Mwathani nĩatũrutire kuuma Misiri we mwene na hinya wake mũnene, na na guoko kũrĩ hinya, na na gĩcoka kĩrĩa kĩraihu na igũrũ, na na cioneki nene, na na imenyithia, na na magegania. Nake aatũtongoria thĩinĩ wa handũ haha, na aatũheire bũrũri ũyũ, bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ. Na rĩu ona nĩndehete maciaro ma mbere ma indo iria ciarĩte thĩ ĩrĩa wandeire Mwathani, bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ; na nĩũgaũtiga mbere ya Mwathani Ngai waku, na nĩũgainamĩrĩra mbere ya Mwathani Ngai waku, na nĩũgakena na indo ciothe njega iria Mwathani Ngai waku akũheete, na nyũmba yaku, na Mũlawi, na mũgeni ũrĩa ũrĩ thĩinĩ waku. Angĩkorwo no ũrĩkia kũruta gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa indo ciothe cia magetha maku mwaka-inĩ wa gatatũ, gĩcunjĩ kĩa keerĩ gĩa ikũmi ũkaahe Mũlawii na mũgeni na mwana wa ngoriai na mũtumia wa ndigwa, nao marĩe matũũra-inĩ maku, na makene. Na ũkoiga mbere ya Mwathani Ngai waku atĩrĩ, nĩnjeheririe indo iria theru kuuma nyũmba-inĩ yakwa, na nĩndaciheire Mũlawii na mũgeni na mwana wa ngoriai na mũtumia wa ndigwa, kũringana na maathani mothe marĩa wandathire, ndiahĩtĩirie rĩathani rĩaku, na ndiariganĩirwo. Na ndirĩ ndaarĩire thĩinĩ wa ruo rwakwa kuuma harĩ o, ndirĩ ndeyoeire kuuma harĩ o thĩinĩ wa thaahu, ndirĩ ndaheire kuuma harĩ o kũrĩ ũrĩa mũkuũ, ndathĩkĩire mũgambo wa Mwathani Ngai witũ, ndeekire o ta ũrĩa waathire niĩ. Rora thĩ kuuma nyũmba-inĩ yaku theru kũu igũrũ, na ũrathime andũ aku a Isiraeli, na bũrũri ũrĩa wamaheire, o ta ũrĩa wehĩtire maithe maitũ, atĩ nĩũkamahea bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ. Mũthenya ũyũ Mwathani Ngai waku nĩagwathire wee gwĩka mawatho mothe na matuĩro, na

nĩmũkamenyerera na mũkamĩĩka kuuma ngoro-inĩ yanyu yothe, na kuuma roho-inĩ yanyu yothe. Ngai ũthuurĩte ũmũthĩ kũgĩa Ngai waku, na kũgera njĩra-inĩ ciake ciothe, na kũmenyerera mawatho na ciira ciake, na kũiguithania mũgambo wake. Nake Mwathani nĩagũthuurire ũmũthĩ ũtuĩke andũ ake a gĩtĩĩo, o ta ũrĩa oigire, nĩguo ũmenyagĩrĩre maathani make, na ũtuĩke igũrũ rĩa ndũrĩrĩ ciothe, o ta ũrĩa agũtuĩte mũndũ wa rĩĩtwa na wa kwĩrahĩra na wa riiri, ũtuĩke andũ atheru a Mwathani Ngai waku, o ta ũrĩa aaririe.

27

Nake Musa na kĩama kĩa athuuri a Isiraeli nĩmaathanire, makiuga atĩrĩ, Menyererai maathani mothe maya marĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ. Nayo nĩgũkorwo mũthenya ũrĩa mũkaaringa Jorodani mũtoonye bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku ekũhe, nĩũkĩhaanda mahiga manene wĩ mwene, na ũmahake na rĩũmba. Na ũkaandĩka igũrũ rĩa mahiga maya ciugo ciothe cia watho ũyũ, rĩrĩa mũkaringa Jorodani, hĩndĩ ĩrĩa mũgatoonya bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai wa maithe manyu ekũhe, bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ, o ta ũrĩa Mwathani Ngai wa maithe manyu eerire. Nayo gũgaakorwo ta ũrĩa mũngĩringa Jorodani, nĩmũkaahaanda mahiga maya marĩa niĩ ndĩragwatha ũmũthĩ kĩrĩma-inĩ kĩa Ebali, na ũkaamahaka na rĩũmba. Na ũgaaka kũu kĩgongona kũrĩ Mwathani Ngai waku, kĩgongona gĩa mahiga; ndũkaigĩrĩra kĩgera igũrũ rĩakĩo; mahiga mothe marĩa magima ũgaaka kĩgongona kũrĩ Mwathani Ngai

waku, na ũrutĩre igũrũ rĩakĩo maruta ma njino kũrĩ Mwathani Ngai waku. Nĩũkarutanĩria kũu igongona rĩa ũhonokio, na ũrĩe, na ũhũũnie, na ũkene mbere ya Jehova Ngai waku. Na nĩũkandĩka watho ũyũ wothe igũrũ rĩa mahiga wega mũno. Nake Musa na athĩnjĩri-Ngai a Alawi makĩaria na Isiraeli wothe, makiuga atĩrĩ, Kira na ũthikĩrĩrie Isiraeli; mũthenya ũyũ nĩũtuĩkĩte andũ a Mwathani Ngai waku, na nĩũgathikĩrĩria mũgambo wa Mwathani Ngai waku, na nĩũgeka maathani make mothe, na mawatho make, marĩa niĩ ngũgwatha ũmũthĩ. Nake Musa aathire andũ mũthenya ũcio, akiuga atĩrĩ, aya marũgama kũrathima andũ kĩrĩma-inĩ kĩa Gerizimu maarĩkia kũringa Jorodani, Simeoni, Lawi, Juda, Isakaru, Jusufu, na Benjamini. Na acio nĩmarũgama igũrũ rĩa kĩrumi kĩrĩma-inĩ kĩa Ebali, Rubeni, Gadi, na Asheri, Zebuluni, Dani, na Nafitali. Nao macookia Alawii makoiga Isiraeli wothe na mũgambo mũnene, Kĩrumĩtwo nĩ mũndũ ũrĩa ũgaathondeka mũhianano wa gũcorwo na mũhianano wa gũtwekio, kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ Mwathani, wĩra wa moko ma mabundi, na aũige handũ ha hitho; na macookia andũ othe, makoiga, Nĩgũtuĩke ũguo. Mũndũ ũrĩa ũrĩ na kĩrumi nĩ ũrĩa ũtatĩĩaga ithe wake kana nyina wake, nao andũ othe nĩmakoiga atĩrĩ, nĩgũtuĩke ũguo. Mũrumĩtwo nĩ ũrĩa ũgarũraga mĩhaka ya mũndũ wa hakuhĩ, nao andũ othe nĩmakoiga, kĩrĩ ũguo. Kĩrumi kĩrĩ harĩ ũrĩa ũhĩtithagia mũtumumu njĩra-inĩ, na andũ othe makoiga, nĩgũtuĩke ũguo. Kĩrumi kĩrĩ harĩ ũrĩa ũngĩgarũra ciira wa mũgeni na wa mwana wa ngoriai na wa mũtumia wa ndigwa, nao andũ othe nĩmakoiga atĩrĩ, kĩrĩ o ũguo. Mũrumĩtwo nĩ ũrĩa ũkomaga na mũtumia wa ithe wake, tondũ nĩaguũrĩirie kĩhumbĩri kĩa ithe wake; na andũ othe nĩmakoiga,

Kũrogĩtuĩka ũguo. Mũndũ ũrĩa ũkomaga na nyamũ o yothe nĩ mũrumĩtwo, nao andũ othe nĩmakoiga atĩrĩ, nĩgũtuĩke ũguo. Mũrumĩtwo nĩ ũrĩa ũkomaga na mwarĩ wa ithe kana wa nyina wake. Nao andũ othe nĩmakoiga, nĩgũtuĩke ũguo. Mũrumĩtwo ũrĩa ũkomaga na mũhiki wake, nao andũ othe nĩmakoiga atĩrĩ, ũgĩe ũguo. Mũrumĩtwo ũrĩa ũkomaga na mwarĩ wa nyina na mũtumia wake, nao andũ othe nĩmakoiga atĩrĩ, ũgĩe ũguo. Mũndũ ũrĩa ũgũthaga mũndũ wa itũũra rĩake na ũhinga nĩ mũrumĩtwo kĩrumi, nao andũ othe nĩmakoiga, Nĩgũtuĩke ũguo. Mũrumĩtwo nĩ ũrĩa ũngĩoya iheo nĩguo agũthe roho wa thakame ĩtarĩ na ũũru, na andũ othe nĩmakoiga, Ĩtuĩke. Kĩrumi kũrĩ mũndũ ũrĩa wothe ũtaikara thĩinĩ wa ciugo ciothe cia watho ũyũ nĩguo acieke, na andũ othe nĩmakoiga atĩrĩ, nĩgũtuĩke.

28

Nayo nĩgũkorwo ũngĩthikĩrĩria na gũthikĩrĩria mũgambo wa Mwathani Ngai waku, kũmenyerera na gwĩka maathani mothe maya, marĩa niĩ ndĩragwatha ũmũthĩ, nayo Mwathani Ngai waku nĩagagũtũũgĩria igũrũ wa ndũrĩrĩ ciothe cia thĩ, nacio irathimo ici ciothe nĩigagũkinyĩrĩra, na igũkore; ũngĩthikĩrĩria mũgambo wa Mwathani Ngai waku, ũrathimwo wee thĩinĩ wa itũũra inene, na ũrathimwo wee thĩinĩ wa mũgũnda. Kũrathimwo nĩ ciana cia nda yaku, na maciaro ma thĩ yaku, na ndũũru cia ng'ombe ciaku, na ndũũru cia ng'ondu ciaku. Kũrathimwo makũmbĩ maku, na matigari maku. Ũrathimwo rĩrĩa ũratoonya, na ũrathimwo rĩrĩa ũroimagara. Mwathani Ngai

waku nĩaneane thũ ciaku iria ciagũthũire ciunange mbere ya ũthiũ waku, nĩmagooka kũrĩ wee na njĩra ĩmwe, na nĩmakoora mehere ũthiũ-inĩ waku na njĩra mũgwanja. Mwathani nĩagatũma kĩrathimo kĩũke igũrũ rĩaku thĩinĩ wa makũmbĩ maku, na igũrũ rĩa maũndũ mothe marĩa ũkaigĩrĩra guoko gwaku, thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku akũhe. Mwathani nĩakarahũra wee kũrĩ we mwene andũ atheru, o ta ũrĩa ehĩtire maithe maku; angĩkorwo nĩũkaigua mũgambo wa Mwathani Ngai waku, na ũthiĩ njĩra-inĩ ciake ciothe, na andũ a ndũrĩrĩ ciothe cia thĩ nĩmakona wee, tondũ rĩĩtwa rĩa Mwathani nĩrĩĩtanĩtwo na wee, na nĩmakwĩtigĩra wee. Nake Mwathani Ngai waku nĩagakũingĩhia maũndũ mega thĩinĩ wa ciana cia nda yaku, na igũrũ wa ciana cia mahiũ maku, na igũrũ wa maciaro ma thĩ yaku, igũrũ wa thĩ yaku ĩrĩa eehĩtĩire Mwathani kũrĩ maithe maku gũkũhe. Kũhingũra kũrĩ wee Mwathani igĩĩna rĩake rĩrĩa rĩega, igũrũ, kũheana mbura bũrũri-inĩ waku ihinda-inĩ rĩrĩa rĩagĩrĩire; kũrathima mawĩra mothe ma moko maku; na nĩũkahaicia ndũrĩrĩ nyingĩ, no wee ndũkahaiciio. Nĩũgathamakia ndũrĩrĩ nyingĩ, no wee matikũgathamakia. Mwathani Ngai waku nĩagagũtũma ũtuĩke mũtwe na ti mũting'oe, na ũgaakorwo igũrũ na ndũgaakorwo rungu, angĩkorwo ũiguaga mũgambo wa Mwathani Ngai waku, indo ciothe iria niĩ ndĩragwatha wee ũmũthĩ kũmenyerera. Ndũkagarũrũke kuuma maathani-inĩ mothe marĩa ndĩragwatha ũmũthĩ mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho, nĩguo ũthiĩ thuutha wa ngai ingĩ ũcirutĩre. Na nĩgũkorwo ũngĩaga gũthikĩrĩria mũgambo wa Mwathani Ngai waku, kũmenyerera maathani make mothe marĩa niĩ ngũgwatha ũmũthĩ, nĩmagakũkora irumi

ici ciothe, na nĩmagakũhĩtũkĩra. Mũrumĩtwo wee thĩinĩ wa itũũra, na mũrumĩtwo wee thĩinĩ wa mũgũnda. Makũmbũ maku nĩ kĩrumi, na matigari maku o namo. Nĩ irumĩtwo ciana cia nda yaku, na maciaro ma thĩ yaku, ndũũru cia ng'ombe ciaku, na ndũũru cia ng'ondu ciaku; Nĩ ũrumĩtwo wee rĩrĩa ũgũtoonya, na nĩ ũrumĩtwo wee rĩrĩa ũgũuma. Gũtũma Mwathani igũrũ rĩaku ũhoro wa kwaga, na ũhoro wa kũhinyĩrĩria, na ũhoro wa kũniinwo igũrũ rĩa mothe ũrĩa ũgaigĩrĩra guoko gwaku, nginya rĩrĩa agaakũniina, na nginya rĩrĩa agaakũharagania na ihenya nĩ ũndũ wa mĩtugo yaku mĩũru, tondũ nĩwandiganĩria. Mwathani nĩagatũma gĩkuũ gĩkũnyiitĩrĩre, nginya rĩrĩa agaakũniina biũ kuuma bũrũri-inĩ ũrĩa ũratoonya kuo kũgaya. Mwathani nĩagagũtha na ũthĩĩni, na homa, na kũinaina, na ũrũaru, na mũhuhu, na ũtheru, nao makũrũmĩrĩrie nginya makũniine. Nayo igũrũ rĩrĩa rĩrĩ igũrũ wa mũtwe waku nĩrĩgũtuĩka rĩa gĩcango, nayo thĩ ĩrĩa ĩrĩ rungu rwaku ĩtuĩke ya kĩgera. Mwathani Ngai waku nĩaheane mbura ya thĩ yaku ĩtuĩke rũkũngũ, na rũkũngũ nĩrũikũrũka kuuma igũrũ, nginya akũniine, na nginya akũthũkie na ihenya. Mwathani arokũhe wee igũrũ rĩa gũtinwo mbere ya thũ. Njĩra ĩmwe nĩũkuuma ũthiĩ kũrĩ o, na njĩra mũgwanja nĩũkoora kuuma ũthiũ-inĩ wao, na nĩũgatuĩka kĩhurunjũko thĩinĩ wa mothamaki mothe ma thĩ. Nao andũ anyu arĩa akuũ magaatuĩka irio cia nyoni cia igũrũ, na cia nyamũ cia gĩthaka, na gũtikagĩa mũndũ wa kũmamakia. Mwathani nĩagagũtha na ironda rĩa Kĩmisiri thĩinĩ wa gĩtĩ, na mũkũũ wa gĩthaka, na mũkũnyo, nĩguo ndũkaahote kũhonio. Mwathani nĩagagũtha na ũgũrũki, na ũtumumu, na kũgega gwa meciiria. Na ũgaatuĩka ũkũhambatia mũthenya wa mũcii, ta

mũndũ ũrĩa mũtumumu ahambataga thĩinĩ wa nduma, na ndũkagaacĩra njĩra ciaku, na ũgaatuĩka hĩndĩ ĩyo ũkĩĩkwo ũũru, na ũkĩtahwo mĩthenya yothe, na gũtikagĩa ũrĩa ũgũteithia. Mũndũ-wa-nja nĩũkuoya, na mũndũ ũngĩ nĩwe ũkamũgĩa, nyũmba nĩũkaaka, na ndũgatũũra thĩinĩ wayo, mũgũnda wa mĩthabibũ nĩũkahaanda, na ndũkaũgetha. Njaũ yaku ĩthĩnjĩtwo mbere yaku, na ndũkarĩa kuuma harĩo; ndigiri yaku ĩnyiitĩtwo kuuma harĩwe, na ndĩgacookio harĩwe; ng'ondu ciaku ciheanĩtwo kũrĩ thũ ciaku, na gũtikagĩa mũndũ wa gũgũteithia. Ariũ aku na airĩtu aku maaheanĩtwo kũrĩ rũrĩrĩ rũngĩ, na maitho maku nĩmakoona makĩhĩnjara makĩmaroraga; guoko gwaku gũtigakorwo na hinya. Maciaro ma thĩ yaku, na mĩrimo yaku yothe, nĩĩkarĩĩo nĩ rũrĩrĩ ũrĩa ũtooĩ, na nĩũgatuĩka ũkĩhinyĩrĩrio na ũkĩhehenjwo matukũ mothe. Nĩ ũgaatuĩka mũgũrũki nĩ ũndũ wa cioneki cia maitho maku iria ũkoona. Mwathani nĩagagũtha na ihĩndĩ rĩũru maru-inĩ maku na magũrũ-inĩ maku, nĩguo ndũkanahote kũhonio kuuma kĩgũrũ-inĩ kĩa magũrũ maku nginya mũtwe-inĩ waku. Mwathani nĩahotire gũgũtongoria ũthiĩ hamwe na atongoria aku, arĩa ũngĩthuura igũrũ rĩaku wee mwene, kũrĩ rũrĩrĩ rũrĩa ũtooĩ wee na maithe maku, na nĩũgatungatĩra kũu ngai ingĩ cia mĩtĩ na mahiga. Na ũgaakorwo kũu ũrĩ ndaĩ na thimo na rũgano gatagatĩ-inĩ ka ndũrĩrĩ ciothe kũrĩa Mwathani angĩgũtwara. Mbegũ nyingĩ ũkuumia mũgũnda-inĩ, na nini ũkareha, tondũ ngigĩ nĩĩkacirĩa. Mũgũnda wa mĩthabibũ ũkahaanda na ũkarĩma, na ndibici ndũkanyua kana ũgĩkene naguo, tondũ kĩgunyũ nĩkĩkacirĩa. Mĩtĩ ya mĩtamaiyũ ĩgaakorwo kũrĩ we mĩhaka-inĩ yaku yothe, na maguta ndũkehaka, tondũ mũtĩ wa

mũtamaiyũ waku nĩũgathethera. Ariũ na airĩtu nĩũkaciarithia na matikaagĩa, nĩgũkorwo nĩmagathaama marĩ thĩĩna-inĩ. Mĩtĩ yaku yothe, na maciaro ma thĩ yaku nĩmakaaniinwo nĩ mũthiro. Mũndũ ũrĩa ũtũũraga thĩinĩ waku nĩakahaica igũrũ mũno, no wee ũgaikũrũka thĩ mũno. Ũyũ nĩagakũkombania, no wee ũyũ ndũkamũkombanĩria, ũyũ nĩagakĩra mũtwe, no wee ũgakĩra mũting'oe. Nacio nĩigũgũkora igũrũ rĩaku ciothe irumi ici, na nĩigũthingatana, na nĩigũkinyĩra, nginya angĩkwananga, na nginya angĩkũharagania, tondũ ndũiguire mũgambo wa Mwathani Ngai waku, kũrangĩra maathani make, na mawatho marĩa mothe aagwathire. Nacio nĩgũgaakorwo harĩ wee imenyithia, na ciama thĩinĩ wa rũciaro rwaku nginya tene, handũ ha ũrĩa ndwatungatĩire Mwathani Ngai waku na gĩkeno na meciiria mega nĩ ũndũ wa ũingĩ wa indo ciothe.
Nĩũgatungata thũ ciaku iria Mwathani akaarehera igũrũ rĩaku, thĩinĩ wa ng'aragu, na thĩinĩ wa nyoota, na thĩinĩ wa ũtheri, na thĩinĩ wa kwaga indo ciothe, na nĩũkehumbĩra mũhĩndo wa kĩgera ngingo-inĩ yaku, nginya rĩrĩa akaamĩniina. Mwathani nĩakarehera igũrũ rĩaku rũrĩrĩ kuuma kũraya kuuma mũthia wa thĩ ta ũrĩa nderi ĩgũthũkaga, rũrĩrĩ rũrĩa ũtaigua mũgambo waruo, rũrĩrĩ rũtarĩ na thoni ũthiũ-inĩ, rũrĩa rũtagatĩĩa ũthiũ wa mũthuuri, na mwanake ndũrĩkaiguĩra tha. Nacio nĩigakũrĩa ciana cia mahiũ maku, na maciaro ma thĩ yaku, nĩguo ndĩgatigĩrie wee ngano, ndibei, maguta, ndũũru cia ng'ombe ciaku, na ndũũru cia ng'ondu ciaku, nginya rĩrĩa ĩkaananga wee.
Na nĩakaniina wee thĩinĩ wa matũũra maku, nginya rĩrĩa thingo iria nene na iria njĩgitĩre, iria wee wĩhokete igũrũ rĩacio thĩinĩ wa bũrũri waku wothe, nĩikamomorwo, na nĩagakũthĩĩnia wee

thĩinĩ wa matũũra maku marĩa aakũheire. Na nĩũkarĩa ciana cia nda yaku, nyama cia ariũ aku na airĩtu aku, iria ciothe akũheire, thĩinĩ wa mĩnyamaro yaku na thĩinĩ wa ruo rwaku ũrĩa thũ yaku ĩkũnyariire. Mũndũ ũrĩa mũhooreri ũrĩ thĩinĩ waku na ũrĩa mũhũthũ mũno, nĩakoona ũiru na riitho rĩake mũrũ wa nyina, na mũtumia ũrĩa ũrĩ gĩthũri-inĩ gĩake, na ciana iria citigĩtio, iria ingĩtigĩrwo harĩ we, nĩguo ndakaneane ũmwe wao kuuma harĩ nyama cia ciana ciake, iria angĩrĩa tondũ wa gũtikatigio kĩndũ o na kĩmwe harĩ we thĩinĩ wa mĩnyamaro yaku, na thĩinĩ wa thĩĩna waku, ũrĩa thũ ciaku ikaamĩnyariira thĩinĩ wa matũũra maku mothe. Nake mũndũ-wa-nja ũrĩa mũhooreri gatagatĩ-inĩ kanyu na ũrĩa mũnyoroku, ũrĩa kĩgũrũ gĩake gĩtarĩ kĩgeria gũthiĩ igũrũ rĩa thĩ nĩ ũndũ wa ũnyoroku wake na nĩ ũndũ wa ũhooreri wake, nĩakoona ũiru na riitho rĩake harĩ mũthuuriwe ũrĩa ũrĩ gĩthũri-inĩ gĩake, na harĩ mũriũ na mwarĩ wake, na harĩ iria-rĩa-riumĩte rĩrĩa rĩoimire gatagatĩ-inĩ ka ciero ciake, na harĩ kaana kake karĩa angĩciarithia; nĩgũkorwo nĩakarĩrĩa nĩ ũndũ wa kwaga indo ciothe na hitho thĩĩna-inĩ waku, na ruo-inĩ rwaku, rũrĩa thũ yaku ĩgaakũhinyĩrĩria matũũra-inĩ maku, ũngĩaga gũthikĩrĩria gwĩka ciugo ciothe cia watho ũyũ, iria ciandĩkĩtwo ibuku-inĩ rĩĩrĩ, gwĩtigĩra rĩĩtwa rĩu rĩa gĩtĩĩo rĩu rĩa magegania rĩĩrĩ, MWATHANI NGAI waku. Nake Mwathani nĩagatũma mahũũra maku matuĩke ma kũgegania, na mahũũra ma rũciaro rwaku, mahũũra manene na ma kũgegania, na mĩrimũ mĩũru na mĩĩhokeku. Na nĩagacookia ruo ruothe rwa Misiri ruo ruuru, ruo weheretie kuuma ũthiũ-inĩ wao, na nĩmaganyiitana harĩwe. Na ũrũaru wothe, na kĩgũtha gĩothe kĩrĩa gĩtaandĩkĩtwo, na kĩothe kĩrĩa kĩandĩkĩtwo thĩinĩ wa ibuku rĩa watho ũyũ,

Mwathani nĩakarehera igũrũ rĩaku, nginya angĩananga wee. Nĩmũgatigio mũrĩ anini mũno, handũ ha ũrĩa mwarĩ ta njata cia igũrũ kũingĩha, tondũ ndwathikĩrĩirie mũgambo wa Mwathani Ngai waku. Na gũgaakorwo o ta ũrĩa Mwathani aakenirio nĩ inyuĩ gwĩka wega harĩ inyuĩ, na kũmũingĩhia, ũguo noguo Mwathani agaakenia nĩ inyuĩ kũmũniina, na nĩmũkeeherio na ihenya kuuma bũrũri ũcio mũratoonya kuo kũũgaya. Nake nĩagakũhurunja wee Mwathani Ngai waku thĩinĩ wa ndũrĩrĩ ciothe, kuuma mũthia wa thĩ nginya mũthia wa thĩ, na nĩũgatungatĩra kũu ngai ingĩ, mĩtĩ na mahiga, iria wee na maithe maku mũtietĩkirie. No wega o na thĩinĩ wa ndũrĩrĩ icio itigakũhurũkia, na o na itigakorwo kũgĩa na kũrũgama kũrĩ kĩgũrũ kĩa kũgũrũ gwaku, na Mwathani nĩagakũhe kũu ngoro ĩngĩ ĩtaathĩkaga, na maitho marĩa matigaga hinya, na roho ũrĩa ũhooraga. Nayo muoyo waku ũgaakorwo ũcunjuurĩtio mbere ya maitho maku, na nĩũkamaka mũthenya na ũtukũ, na ndũgeetĩkia muoyo waku. Rũciinĩ ũkoiga, atĩa ũngĩtuĩka hwaĩ-inĩ, na hwaĩ-inĩ ũkoiga, atĩa ũngĩtuĩka rũciinĩ, nĩ ũndũ wa guoya kwa ngoro yaku ũrĩa ũketigĩra, na nĩ ũndũ wa cioneki cia maitho maku iria ũkoona. Nake Mwathani nĩagagũcookia Misiri thĩinĩ wa marikabu, thĩinĩ wa njĩra ĩrĩa ndoigire, ndũgacooka kũmĩona rĩngĩ; na nĩmũkwendio kũu kũrĩ thũ cianyu mũtuĩke ndungata cia arũme na ndungata cia andũ-a-aka, na gũtikagĩa mũndũ wa kũgũra. Ici nĩcio ciugo cia kĩrĩkanĩro kĩrĩa Mwathani aathire Musa ahaande harĩ ariũ a Isiraeli bũrũri-inĩ wa Moabi, tiga kĩrĩkanĩro kĩrĩa aagĩire nao kũu Horebu.

29

Nake Musa agĩĩta ariũ othe a Isiraeli, na akĩmeera atĩrĩ, inyuĩ nĩmwonete maũndũ mothe marĩa Mwathani ekire bũrũri wa Misiri mbere yanyu harĩ Firaũni na ndungata ciake, na bũrũri wake wothe, magerio marĩa manene marĩa maitho manyu monete, ciama na magegania marĩa manene macio. Na Mwathani Ngai ndamũheire ngoro ya kũmenya, na maitho ma kuona, na matũ ma kũigua nginya ũmũthĩ. Nake amũtongoretie mĩaka mĩrongo ĩna kũu werũ-inĩ, nguo cianyu itiathirire, na iraatũ cianyu itithirire magũrũ-inĩ manyu. Mũgate mũtiamũrĩire, ndibei na kĩnyunyũ kĩrĩ hinya mũtianyuire, nĩguo mũmenye atĩ niĩ nĩ Mwathani Ngai wanyu. Na inyuĩ mwokire nginya handũ haha, nake Sihoni mũthamaki wa Heshiboni, na Ogi mũthamaki wa Bashani makiuma gũtũtũnga mbaara-inĩ. Na tũkĩmahũũra, na tũkĩoya bũrũri wao, na ngĩũheana ũrĩ igai kũrĩ Rubeni, na kũrĩ Gadi, na kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase. Na inyuĩ nĩmũkamenyerera gwĩka ciugo ciothe cia kĩrĩkanĩro gĩkĩ, nĩguo mũtaũkĩrwo nĩ maũndũ mothe marĩa mũgeeka. Inyuĩ mũrũgamĩte othe ũmũthĩ mbere ya Mwathani Ngai wanyu, atongoria a mĩhĩrĩga yanyu, na kĩama kĩa athuuri anyu, na aciirithania anyu, na andĩki anyu, mũndũ wothe wa Isiraeli, atumia anyu, na ciana cianyu na mũgeni ũrĩa ũrĩ gatagatĩ ka kambĩ yanyu, kuuma kũrĩ mũtemi wa ngũ wanyu nginya mũkuui wa maaĩ wanyu, gũtoonya thĩinĩ wa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani Ngai wanyu, na thĩinĩ wa irumi ciake, iria Mwathani Ngai waku aratũma harĩ we ũmũthĩ; nĩguo akũhaande ũtuĩke

andũ ake, nake atuĩke Ngai waku, o ta ũrĩa akwĩrire, na o ta ũrĩa ehĩtire maithe maku Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu. Na ti inyuĩ mwiki nyiki ndĩrathondekera kĩrĩkanĩro kĩrĩa na kĩrumi kĩrĩa, no o na arĩa marĩ haha hamwe na inyuĩ ũmũthĩ mbere ya Mwathani Ngai wanyu, na arĩa matarĩ hamwe na inyuĩ haha ũmũthĩ. Tondũ inyuĩ nĩmũũĩ ũrĩa tũikarire bũrũri wa Misiri, na ũrĩa tũhĩtũkĩire gatagatĩ ka ndũrĩrĩ iria mũhĩtũkĩire. Na mũone marĩ ma magigi mao, na mĩhianano yao, mũtĩ na ihiga, betha na thahabu, iria irĩ gatagatĩ kao. Gũtikagĩe mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja kana mũhĩrĩga kana rũrĩrĩ thĩinĩ wanyu ũrĩa meciiria make magarũrũkĩte kuuma kũrĩ Mwathani Ngai wanyu, mathiĩte gũtungatĩra ngai cia ndũrĩrĩ icio; gũtikagĩe mũri thĩinĩ wanyu ũkũraga na igũrũ thĩinĩ wa ndũrũrũ na ũrũrũ. Na gũgaatuĩka rĩrĩa akaaigua ciugo cia kĩrumi gĩkĩ, na erathimage ngoro-inĩ yake, akiuga, Maũndũ matheru matuĩke makwa, tondũ thĩinĩ wa kũhĩtia kwa ngoro yakwa nĩngũthiĩ, nĩguo mũhĩtia ndakananiine hamwe na ũrĩa ũtarĩ na mehia. Ngai ndakenda kũmũiguĩra tha, no hĩndĩ ĩyo marakara ma Mwathani nĩmagaakana na kĩyo gĩake thĩinĩ wa mũndũ ũcio; na irumi ciothe cia kĩrĩkanĩro gĩkĩ nĩigakomatana nake, iria ciandĩkĩtwo thĩinĩ wa ibuku rĩĩrĩ; na Mwathani nĩakatharia rĩĩtwa rĩake kuuma rungu rwa igũrũ. Nake Mwathani nĩakamuamũra nĩ ũndũ wa maũndũ mooru kuuma kũrĩ ariũ othe a Isiraeli, kũringana na irumi ciothe cia kĩrĩkanĩro iria ciandĩkĩtwo thĩinĩ wa ibuku rĩa watho ũyũ. Nao nĩmakoiga rũciaro rũrĩa rũngĩ ariũ anyu arĩa makarahũka thuutha wanyu, na mũgeni ũrĩa agooka kuuma bũrũri wa kũraya, na nĩmakoona mahũũra ma bũrũri ũcio na mĩrimũ yaguo ĩrĩa Mwathani aatũmire igũrũ rĩaguo,

ũbiriti na cumbĩ kũcinĩtwo; bũrũri waguo wothe ndũkahaandwo, kana ũkũre, kana kĩndũ gĩothe kĩruru kĩambate igũrũ rĩaguo. O ta ũrĩa Sodomu na Gomora, Adima na Seboimu maanangirwo, iria Mwathani aanangire na marakara na mang'ũrĩ; Na andũ a ndũrĩrĩ ciothe makoiga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩatũmire Mwathani eke ũguo bũrũri ũyũ? Nũũ marakara ma rũrĩrĩ ũrĩa mũnene ũyũ? Nao makoiga atĩ nĩmatiganĩirie kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani Ngai wa maithe mao, kĩrĩa aathondekire maithe mao rĩrĩa aamarutire bũrũri wa Misiri, na maathiĩte magĩtungatĩra ngai ingĩ, iria mataramenyaga, o na ndaigaĩire cio. Nake Mwathani akĩrakarĩra na marakara bũrũri ũcio nĩguo aũrehere irumi ciothe iria ciandĩkĩtwo ibuku-inĩ rĩa watho ũyũ. Na Mwathani akĩmaingata kuuma bũrũri-inĩ wao arĩ na marakara, na mang'ũrĩ, na kĩrimũ kĩnene mũno, na akĩmaikia bũrũri-inĩ ũngĩ o ta ũrĩa gũtariĩ rĩu. Maũndũ marĩa mahithĩtwo nĩ ma Mwathani Ngai witũ, no marĩa monekaga nĩ maitũ na ma ciana citũ nginya tene, nĩguo twĩke ciugo ciothe cia watho ũyũ. Maũndũ marĩa mahithĩtwo nĩ ma Mwathani Ngai witũ, no marĩa monekaga nĩ maitũ na ma ciana citũ nginya tene, nĩguo twĩke ciugo ciothe cia watho ũyũ.

30

Na gũgaakorwo rĩrĩa ciugo ici ciothe igaakinyĩra harĩwe, kĩrathimo na kĩrumi, iria ndaaheire mbere ya ũthiũ waku; Na nĩũkamũkĩra ngoro-inĩ yaku thĩinĩ wa ndũrĩrĩ ciothe, kũrĩa Mwathani angĩkũhurunja kuo, na nĩũgacooka kũrĩ Mwathani

Ngai waku, na nĩũgathikĩrĩria mũgambo wake kũringana na maũndũ mothe marĩa ndĩragwatha ũmũthĩ, kuuma ngoro-inĩ yaku yothe, na kuuma roho-inĩ yaku yothe, na Mwathani nĩakahonia mehia maku, na nĩagakũiguĩra tha, na rĩngĩ nĩagakũcookanĩrĩria kuuma ndũrĩrĩ-inĩ ciothe, kũrĩa Mwathani aakũhurunjiire kuo. Angĩkorwo ũhurunjĩko waku ũrĩ kuuma mũthia wa igũrũ nginya mũthia wa igũrũ, kũu nĩkuo Mwathani Ngai waku agaakũcookanĩrĩria, na kũu nĩkuo Mwathani Ngai waku agaakũoya. Nake Ngai waku nĩagatũma wee kuuma kũu ũtoonye bũrũri ũrĩa maithe maku maagaĩ, na nĩũkaũgaya, na nĩagagũtũma ũgaacĩre, na nĩagagũtũma ũingĩhe gũkĩra maithe maku. Nake Mwathani nĩagatheria ngoro yaku, na ngoro ya rũciaro rwaku, nĩguo wendage Mwathani Ngai waku na ngoro yaku yothe, na na roho yaku yothe, nĩguo ũtũũre muoyo. Nake Jehova Ngai waku nĩakaiga irumi icio igũrũ rĩa thũ ciaku, na igũrũ rĩa arĩa makũthũire, arĩa makũingatithirie. Na wee nĩũgacooka na ũigue mũgambo wa Mwathani Ngai waku, na wĩke maathani make mothe marĩa niĩ ndĩragwatha wee ũmũthĩ. Na Mwathani Ngai waku nĩakarathima wee thĩinĩ wa wĩra wothe wa moko maku, thĩinĩ wa ciana cia nda yaku, na thĩinĩ wa ciana cia mahiũ maku, na thĩinĩ wa maciaro ma thĩ yaku, tondũ Mwathani Ngai waku nĩagacooka gũkena igũrũ rĩaku nĩ ũndũ wa maũndũ mega, o ta ũrĩa akenire igũrũ rĩa maithe maku. Ũngĩthikĩrĩria mũgambo wa Mwathani Ngai waku, kũmenyerera maathani make, na mawatho make, na ciira ciake iria ciandĩkĩtwo thĩinĩ wa ibuku rĩa watho ũyũ, ũngĩgarũrũka kũrĩ Mwathani Ngai waku kuuma ngoro yaku yothe, na kuuma roho yaku yothe. Nĩgũkorwo rĩathani rĩrĩa rĩrĩa niĩ ndĩragwatha wee

ũmũthĩ, ti rĩritũ mũno, kana ti haraaya kuuma harĩ wee. Tiri igũrũ kũu igũrũ, ũkiuga atĩrĩ, nũũ ũgaatwĩra igũrũ, agatũrehera yo, na tũmĩigue nĩguo tũmĩhingie? Kana ti mũrĩmo wa iria nĩ kuo, tũkiuga, Nũũ ũkaatũringĩria kũrĩa mũrĩmo wa iria, na atũgĩĩre kuo, na atũiguithie kuo, na nĩtũgwĩka? Kiugo kĩrĩ hakuhĩ na wee mũno kanua-inĩ gaku, na ngoro-inĩ yaku, na moko-inĩ maku nĩguo ũgĩĩke. Taarĩra, ũmũthĩ nĩndĩkũigĩte mbere yaku muoyo na gĩkuũ, kĩega na kĩũru. Akorwo ũthikĩrĩria maathani ma Mwathani Ngai waku, marĩa niĩ ndĩragwatha ũmũthĩ, wendaga Mwathani Ngai waku, gũthiĩ thĩinĩ wa njĩra ciake ciothe, na kũmenyerera mawatho make, na matuĩro make, na nĩmũgũtũũra muoyo, na nĩmũgũtuĩka aingĩ, na Mwathani Ngai waku nĩarĩkũrathimaga thĩinĩ wa bũrũri wothe ũrĩa ũratoonya kuo kũwĩgayĩra. Na angĩkorwo ngoro yaku ĩgarũrũka, na ndũkaigue, na ũhĩtithio ũhooe ngai ingĩ na ũcitungatĩre, nĩndĩramenyithia ũmũthĩ, atĩ nĩmũkanangwo na mwanangĩke, na mũtigatũũra matukũ maingĩ igũrũ rĩa bũrũri ũrĩa inyuĩ mũraringa Jorodani kũu mũkawĩgayĩre. Nĩndĩmũmbũrĩria inyuĩ ũmũthĩ igũrũ na thĩ, muoyo na gĩkuũ nĩheete mbere ya mothiũ manyu, kĩrathimo na kĩrumi; thuura muoyo wee, nĩguo ũtũũre muoyo wee na rũciaro rwaku, wendaga Mwathani Ngai waku, kũigua mũgambo wake, na kũnyiitĩrĩra harĩ we; tondũ ũndũ ũyũ nĩguo muoyo waku na ũraihu wa matukũ maku, gũtũũra thĩ ĩrĩa Mwathani eehĩtĩire maithe maku Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu kũmahe o.

31

Nake Musa akĩrĩkia kwaria ciugo ici ciothe kũrĩ ariũ othe a Isiraeli, nake akĩmeera atĩrĩ, Ndĩ wa mĩaka igana na mĩrongo ĩĩrĩ ũmũthĩ; ndingĩhota rĩngĩ gũtoonya na kuuma; no Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, ndũkaringa Jorodani ũyũ. Mwathani Ngai waku ũrĩa ũthiiaga mbere yaku, nĩwe ũkaananga ndũrĩrĩ icio mbere yaku, na nĩũkagaya igai rĩao, na Joshua ũrĩa ũthiiaga mbere yaku, o ta ũrĩa Mwathani aaririe. Nake Jehova Ngai waku nĩekwĩka kũrĩ o ta ũrĩa ekire Sihoni na Ogu, athamaki eerĩ a Aamori arĩa maarĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, na kũrĩ bũrũri wao, o ta ũrĩa aniinire o. Nake Mwathani nĩamaheire inyuĩ, na nĩmũkameka o ta ũrĩa ndĩramwathire. Gĩa na hinya na ũgĩe na hinya, ndũgetigĩre, kana ndũgatikie, kana ndũmake nĩ ũndũ wa ũthiũ wao, tondũ Mwathani Ngai waku ũrĩa ũthiiaga mbere hamwe na inyuĩ thĩinĩ wanyu, ndagatiganĩria wee, kana ndagatigana nawe. Nake agĩĩta Musa Joshua, na akĩmwĩra mbere ya Isiraeli wothe, Gĩa na hinya na ũgĩe na hinya, nĩgũkorwo wee nĩũgũtoonya mbere ya ũthiũ wa andũ aya thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani eehĩtire maithe manyu kũmahe, na wee nĩũkũmagayania. Na Mwathani ũrĩa ũthiiaga hamwe nawe ndagakũtigia, kana ndagakũrekia; ndũgetigĩre, kana ndũgatikie. Na Musa nĩandĩkire ciugo cia watho ũcio thĩinĩ wa ibuku, na akĩhe athĩnjĩri-Ngai a ariũ a Lawi arĩa makuuaga ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani, o na athuuri a ariũ a Isiraeli. Nake Musa akĩmaatha mũthenya ũcio, akiuga atĩrĩ, thutha wa mĩaka mũgwanja ihinda-inĩ rĩa mwaka wa kũrekera thĩinĩ wa gĩathĩ kĩa Ithagiro, rĩrĩa Isiraeli wothe magĩthiĩ hamwe mooneke mbere ya Mwathani Ngai wanyu handũ harĩa Mwathani agaathuura, nĩmũgathoma watho ũyũ mbere ya Isiraeli wothe

matũ-inĩ mao, mũcookanĩrĩrie andũ, arũme na atumia na ciana na ageni arĩa marĩ matũũra-inĩ manyu, nĩguo maigue, na nĩguo merute gwĩtigĩra Mwathani Ngai wanyu; na nĩmakaigua gwĩka ciugo ciothe cia watho ũyũ. Nacio ciana ciao iria itimenyaga, nĩikaigua, na nĩikamenya gwĩtigĩra Mwathani Ngai waku matukũ mothe maria ikaatũũra igũrũ rĩa thĩ, kũrĩa inyuĩ mũraringa Jorodani kũu kũgaya kĩo. Nake akiuga Mwathani kũrĩ Musa, Ona nĩmakuhĩrĩirie matukũ ma gĩkuũ gĩaku, ĩta Joshua, na mũrũgame harĩa ihũrũra cia hema ya ũira, na nĩngwatha we. Nake agĩthiĩ Musa na Joshua thĩinĩ wa hema ya ũira, na makĩrũgama harĩa ihũrũra cia hema ya ũira. Nake Mwathani agĩikũrũka arĩ thĩinĩ wa itu, na akĩrũgama hau mũrango-inĩ wa hema ya Ũira, nakĩo gĩtugĩ kĩa itu gĩkĩrũgama hau mũrango-inĩ wa hema ya Ũira. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, ona wee nĩũgakoma hamwe na maithe maku, na andũ aya maarũgama nĩmagathaahia na marũmĩrĩre ngai cia andũ angĩ cia bũrũri ũrĩa maratoonya, na nĩmakandiganĩria, na nĩmakaananga kĩrĩkanĩro gĩakwa kĩrĩa ndagĩire nao. Na nĩngarakara na marakara kũrĩ o mũthenya ũcio, na nĩngatiga o, na nĩngagarũra ũthiũ wakwa kuuma kũrĩ ao, na ũgaatuĩka irio, na nĩmakaona o maũndũ mooru maingĩ na mathĩĩna, na nĩakoiga mũthenya ũcio, tondũ ti Mwathani Ngai wakwa arĩ thĩinĩ wakwa, maũndũ maya mooru nĩmanyonete. No niĩ nĩngagarũra ũthiũ wakwa kuuma kũrĩ o mũthenya ũcio, nĩ ũndũ wa ũũru wothe ũrĩa meekire, tondũ magarũrire kũrĩ ngai cia kũngĩ. Na rĩu andĩkai ciugo cia rwĩmbo rũrũ, na mũrute ariũ a Isiraeli, na mũrĩikie tũnua-inĩ twao, nĩguo rwĩmbo rũrũ rũtuĩke kũrĩ niĩ mbere yao rũkĩrutaga ũira gatagatĩ-inĩ ka ariũ a Isiraeli.

Nĩgũkorwo nĩngamarehe thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa mwega, ũrĩa ndehĩtire maithe mao kũmahe bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ, na nĩmakarĩa, na maahingĩtio nĩmakaigana, na nĩmakahũndũka kũrĩ ngai cia kũngĩ, na nĩmakacitungatĩra, na nĩmakarakaria, na nĩmakoinanga kĩrĩkanĩro gĩakwa. Nĩgũtuĩka rwĩmbo rũrũ nĩrũkahaandwo kũringana na ũthiũ ũkĩruta ũira, tondũ ti gũtikariganĩrwo kuuma kanua-inĩ kao, na kuuma kanua-inĩ ka mbegũ yao. Niĩ nĩgũkorwo nĩnjũũĩ ũũru wao, maũndũ mothe marĩa meekaga haha ũmũthĩ, mbere ya kũrehe nĩ niĩ o kũu bũrũri-inĩ ũrĩa mwega, ũrĩa ndehĩtire maithe-inĩ mao. Nake Musa andĩkire rwĩmbo rũu mũthenya ũcio, na akĩruta ariũ a Isiraeli. Nake aathire Joshua, akĩmwĩra atĩrĩ, gĩa na ũcamba na ũgĩe na hinya, nĩgũkorwo wee nĩũgatoonyia ariũ a Isiraeli thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani eehĩtire kũmahe, nake we mwene agatũũra hamwe nawe. Rĩrĩa Musa aathiririe kwandĩka ciugo ciothe cia watho ũyũ thĩinĩ wa ibuku nginya mũthia, nake agĩatha Alawii arĩa makuuaga ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani, akiuga atĩrĩ, Mũkĩoya ibuku rĩa watho ũyũ, mũrĩige mwena-inĩ wa ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani Ngai wanyu; na rĩgaakorwo kũu thĩinĩ waku rĩrĩ ũira. Tondũ niĩ nĩnjũũĩ ũremi waku, na ngingo yaku ĩrĩa mĩũmu, o na rĩu niĩ ndĩ muoyo hamwe na inyuĩ ũmũthĩ, mũremeire mũrĩ kũrĩ Ngai, atĩrĩa mũtikũrema o na thuutha wa gĩkuũ gĩakwa? Cookaniai kũrĩ niĩ atongoria a mĩhĩrĩga yanyu, na athuuri anyu, na aciirithania anyu, na andĩki anyu, nĩguo njarie thĩinĩ wa matũ mao ciugo ici ciothe, na nĩndĩmatuĩrie ũira igũrũ na thĩ. Nĩnjũũĩ nĩgũkorwo thuutha wa gĩkuũ gĩakwa nĩmũgatharia watho na mũgarũrũka kuuma njĩra ĩrĩa ndamwathire, na

maũndũ mooru nĩmagaacemania na inyuĩ matukũ-inĩ ma kũrigĩrĩria, nĩgũkorwo nĩmũgeeka maũndũ mooru mbere ya Mwathani, mũmũrakarie na wĩra wa moko manyu. Nake Musa akĩaria matũ-inĩ ma kĩũngano gĩothe ciugo cia rwĩmbo rũrũ nginya mũthia.

32

Thikĩrĩria igũrũ, na nĩngwaria, na thĩ ĩigue ciugo kuuma kanua-inĩ gakwa. Ciugo ciakwa cia ũhoro nĩĩtererio ta mbura, na ciugo ciakwa nĩikũrũke ta ime, ta mbura igũrũ rĩa nyeki, na ta tharunji igũrũ rĩa nyeki. Tondũ ndetire rĩĩtwa rĩa Mwathani, heanai ũnene kũrĩ Ngai witũ. Ngai, wĩra wake nĩ wa ma, na njĩra ciake ciothe nĩ tuĩro, Ngai nĩ mwĩhokeku, na gũtirĩ waganu, Mwathani nĩ mũthingu na mũtheru. Mehĩtĩtie ti kũrĩ we ciana cia kũnenwo, rũciaro rũogome na rũogometie. Maũndũ maya nĩmo mũrĩhagĩra Mwathani? Ũguo andũ a ũrimũ na ti oogĩ? Githĩ ti we mwene ũyũ thoguo agũgũrire, na agũthondekire, na agũũmbire? Ririkanaai mĩthenya ya tene, mũtaũkĩrwo nĩ mĩaka ya njiaro cia njiaro. Ũria baba waku na nĩagakwĩra, athuuri aku na nĩmakakwĩra. Rĩrĩa Ũrĩa-ũrĩ-Igũrũ-Mũno aagayanirie ndũrĩrĩ, o ta ũrĩa aahurunjirie ciana cia Adamu, nĩakĩhaanda mĩhaka ya ndũrĩrĩ kũringana na mũigana wa aũmĩrĩri a Ngai. Na gĩcunjĩ kĩa Mwathani gĩkĩgĩa andũ ake Jakubu, rũrigi rwa igai rĩake Isiraeli. Nĩamũhingirie kũu werũ-inĩ, kũu nyoota-inĩ ya ũrugarĩ kũu bũrũri-inĩ ũtarĩ maaĩ; nĩamũthiũrũrũkĩirie na akĩmũruta, na akĩmũrangĩra, ta kĩĩhurũro kĩa riitho; Ta nderi ĩhumbagĩra

gĩtara kĩayo, na igũrũ rĩa tũcui twayo nĩerendete, ĩtambũrũkĩtie mathagu mayo ĩkĩmaamũkĩra, na ĩkĩmoya igũrũ rĩa ciande ciayo. Mwathani we mwene nĩamatongoragia, na gũtiarĩ ngai wa kũngĩ hamwe nao. Nĩamaambatithirie igũrũ rĩa hinya wa thĩ, akĩmahe maciaro ma mĩgũnda, makĩnyua ũũkĩ kuuma ihiga-inĩ, na maguta kuuma ihiga rĩrĩa rĩũmũ. Thiagĩ wa ng'ombe, na iria rĩa ng'ondu, hamwe na maguta ma tũtũrũme na ndũrũme, ciana cia ndegwa na mbũri, hamwe na maguta ma higo cia ngano, na thakame ya thabibũ nĩanyuire ndibei. Nake Jakubu arĩire na akĩhũũna, nake ũrĩa wendete akĩhaica, akĩnora, akĩneneha, akĩarama, na agĩtiganĩria Ngai ũrĩa wamũmbire, na akĩgarũrũka kuuma kũrĩ Ngai mũhonokia wake. Nĩmandakaria igũrũ rĩa andũ a kũngĩ, na thĩinĩ wa magĩko mao marĩ magigi nĩmandakaria. Maarutire ngoma, na ti Ngai, ngai iria matiamenyire, njerũ cia o rĩu nĩmokĩte, iria maithe mao matiamenyire. Ngai ũrĩa wakũgĩĩra nĩwamũtiganĩirie, na ũkariganĩrwo nĩ Ngai ũrĩa ũgũkũrera. Nake Mwathani onire, na akĩgĩa ũiru, na akĩrakario nĩ ũndũ wa marakara nĩ ũndũ wa ariũ ake na airĩtu ake, na akiuga, nĩngagarũra ũthiũ wakwa kuuma kũrĩ o, na nĩngoonia kĩrĩa gĩgaatuĩka kũrĩ o matukũ-inĩ ma kũrĩkĩrĩria; tondũ nĩ rũciaro rũgarũrũku, ariũ arĩa mataagĩ na wĩtĩkio thĩinĩ wao. O nĩmaatũmire njiguĩre ũiru nĩ ũndũ wa kĩndũ kĩrĩa gĩtarĩ Ngai, nĩmanakĩririe na mĩhianano yao, na niĩ nĩngatũma maguĩre ũiru nĩ ũndũ wa kĩndũ kĩrĩa gĩtarĩ rũrĩrĩ, igũrũ rĩa rũrĩrĩ rũtarĩ na ũmenyo nĩngatũma marakare. Nĩgũkorwo mwaki nĩũkĩtie kuuma kũrĩ marakara makwa, nĩũgaakana nginya Kuzimu kũu mũhuro, nĩũgaatambuurithia thĩ na ciaciarwo ciayo, nĩũgaakĩra mĩthingi ya irĩma.

Nĩngacookanĩrĩria maũndũ mooru thĩinĩ wao, na mĩguĩ yakwa nĩngamĩhũthĩra kũmahũũrana nao. Gũthira nĩ ng'aragu na kũrĩa kwa nyoni, na mũthambo wa mũgongo ũtangĩhona, magego ma nyamũ cia gĩthaka nĩngũmatũmĩra kũrĩ o, hamwe na maruru ma iria ikuruuraga thĩ igũrũ. Kuuma nja rũhiũ rwa njora nĩrĩkamatua ciana acio, na kuuma thĩinĩ wa makũmbĩ, guoya, mwanake hamwe na mũirĩtu gathirange, mwana ũranyua iria hamwe na mũthuuri mũkũrũ. Njoigire atĩrĩ, nĩngamahurunjĩra, na nĩngatũma kĩririkano kĩao gĩthire harĩ andũ. Kũngĩkorwo ti nĩ ũndũ wa marakara ma thũ, nĩguo matikarekerie, nĩguo arĩa thũ matigatharĩkĩre hamwe, matikoige atĩrĩ, Guoko gwitũ kũrĩa kũraihu na igũrũ, na ti Mwathani, nĩgwĩkire maũndũ macio mothe. Rũrĩrĩ rũrĩa rũũrĩte kĩrĩra, na gũtirĩ ũmenyo thĩinĩ wao. Matiigana gũtaũkĩrwo kũmenya; nĩmawĩtĩkĩre ũndũ ũyũ thĩinĩ wa ihinda rĩrĩa rĩũkaga. Atĩa ũmwe nĩagathingatana igiri, na eerĩ nĩmakaingata ikũmi cia ngiri, angĩkorwo ti Ngai aamendetie o, na Mwathani nĩamaneanie o? Tondũ ngai ciao ti irĩ ta Ngai witũ, nao thũ ciitũ irĩ njinga. Tondũ kuuma mũthabibũ-inĩ wa Sodomu nĩ mũthabibũ wao, na rũhonge rwao kuuma Gomora; thabibũ yao nĩ thabibũ ya nyongo, kĩmanjĩ kĩa ũrũrũ kũrĩ o. Marakara ma ndiamũ nĩmo ndibei yao, na marakara ma nduĩra matangĩhona. Githĩ ici nĩ ũndũ ũrĩa ũngĩ-rĩ, maũndũ maya nĩmacookanĩirio harĩ niĩ, na nĩmahũũrĩtwo thĩinĩ wa igĩĩna ciakwa? Mũthenya wa kĩrĩhĩria nĩngarĩha, rĩrĩa kũgũrũ kwao gũkaagũa, tondũ mũthenya wa mwanangĩko ũrĩ hakuhĩ nao, na maũndũ marĩa mũhaarĩrie nĩmarĩ ho kũrĩ inyuĩ. Tondũ Mwathani nĩagatuĩra andũ ake ciira, na igũrũ rĩa ndungata ciake nĩagahoorerio;

nĩgũkorwo nĩonire o mahinyĩrĩrie, na matigĩtwo thĩĩna-inĩ, na mahinyaru; Na Mwathani akiuga, ngai ciao irĩ kũ, iria meehokete igũrũ rĩacio, iria maguta ma magongona mao mwarĩĩaga, na mũkanyua ndibei ya maruta mao? Nĩmokĩre na nĩmamũteithie na matuĩke agitagĩri anyu. Onai onai atĩ nĩ niĩ ndĩ, na gũtirĩ Ngai tiga niĩ. Nĩ niĩ njũragaga, na nĩ niĩ ndũmagia atĩ gũtũũre muoyo, nĩ niĩ ngũthaga, na niĩ nĩ niĩ ndoniagia, na gũtirĩ ũngĩhotora kuuma moko-inĩ makwa. Nĩgũkorwo nĩngoya guoko gwakwa igũrũ, na nĩndehĩta na guoko gwakwa kwa ũrĩo, na njoige, nĩndĩ muoyo niĩ nginya tene; Nĩgũkorwo nĩngonoria rũhiũ rwakwa rwa njora ta rũheni, na guoko gwakwa nĩgũkĩnyiitĩrĩra ũtuanĩri ciira, na nĩngũrĩha kĩhooto kũrĩ thũ, na kũrĩ arĩa maathũire nĩngũmarĩha. Nĩngatũma mĩguĩ yakwa ĩrĩĩo nĩ thakame, naruo rũhiũ rwakwa rwa njora nĩrũkarĩa nyama kuuma thakame-inĩ ya arĩa magurarĩtio na ũtahe, kuuma mĩtwe-inĩ ya atongoria a thũ. Kenai igũrũ hamwe nake, na nĩmahooe othe atũmwo a Ngai, kenai ndũrĩrĩ hamwe na andũ ake, na nĩmagĩe na hinya kũrĩ we othe ariũ a Ngai, nĩgũkorwo thakame ya ariũ ake nĩĩrĩhĩrio, na nĩarĩhĩria na nĩarĩhia kĩhooto kũrĩ thũ, na kũrĩ arĩa mamũthũire nĩarĩhia, na Mwathani nĩagatheria bũrũri wa andũ ake. Nake Musa nĩandĩkire rwĩmbo ũcio mũthenya ũcio, na akĩruta ciana cia Isiraeli. Nake Musa agĩtoonya, na akĩaria ciugo ciothe cia watho ũcio matũ-inĩ ma andũ, we mwene na Joshua mũrũ wa Nun. Nake Musa akĩrĩkia kwarĩria Isiraeli yothe. Nake akĩmeera atĩrĩ, Mwĩkĩrei ũhoro na ngoro igũrũ wa ciugo ici ciothe, iria niĩ ndĩramũira ũmũthĩ, iria mũkaatha ciana cianyu, nĩguo imenyagĩrĩre na ikage ciugo ici ciothe cia watho ũyũ. Nĩgũkorwo ti kiugo gĩa tũhũ kĩu kũrĩ inyuĩ,

nĩgũkorwo ũyũ nĩguo mũtũũrĩre wanyu, na nĩ ũndũ wa kiugo kĩu nĩmũgatũũra matukũ maingĩ igũrũ rĩa thĩ, kũrĩa inyuĩ mũraringa Jorodani kũu kũgaya igai. Nake Mwathani akĩaria na Musa mũthenya ũcio, akiuga, ambata ũthiĩ kĩrĩma-inĩ kĩa Abarimu, kĩrĩma kĩu kĩa Nebo kĩrĩa kĩrĩ bũrũri-inĩ wa Moabu mbere ya ũthiũ wa Jeriko, na wone bũrũri wa Kanaani, ũrĩa niĩ ndĩrahe ariũ a Isiraeli, na ũkue kĩrĩma-inĩ kĩu ũrambata kuo kũu, na ũcookanĩrio kũrĩ andũ aku; o ta ũrĩa Harũni mũrũ wa thoguo aakuire Horu kĩrĩma-inĩ, na akĩonganĩrio kũrĩ andũ ake. Tondũ mwagire ũremi kiugo gĩakwa harĩ ariũ a Isiraeli kũu maaĩ-inĩ ma ngarari kũu Kadeshi werũ-inĩ wa Sini, nĩ ũndũ mũtiatherie niĩ mbere ya ariũ a Isiraeli. Mbere ũkoona bũrũri ũcio, no kũu ndũgatoonya.

33

Nakĩo nĩkĩo kĩrathimo kĩrĩa Musa mũndũ wa Ngai aarathimire ariũ a Isiraeli mbere ya gĩkuũ gĩake. Nake akiuga atĩrĩ, Mwathani kuuma Sinai nĩokĩte, na nĩatuĩkanĩirie kuuma Seiri, na nĩahiũhire kuuma kĩrĩma-inĩ kĩa Parani arĩ hamwe na ciũmbe nyingĩ cia Kadeshi, kuuma mwena wake wa ũrĩo arathumanĩri marĩ hamwe nake. Nake nĩahonoketie andũ ake, na othe arĩa maamũrĩtwo nĩ moko maku; na aya marĩ rungu rwaku; na nĩakĩrĩire kuuma ciugo-inĩ ciake watho, ũrĩa aatũathire ithuĩ Musa, igai kũrĩ ciũngano cia Jakubu. Na nĩgũgaakorwo thĩinĩ wa ũrĩa wendete mũthamaki, rĩrĩa athamaki a andũ makaanyiitanio hamwe na mĩhĩrĩga ya Isiraeli.

Rubeni arotũũre na ndakanakue, na atuĩke mũingĩ kũringana na mũigana. Na ĩno nĩ Juda, thikĩrĩria Mwathani mũgambo wa Juda, na ũũke kũrĩ andũ ake, moko make nĩmakamũthuuranĩria, na ũtuĩke mũteithia wake kuuma kũrĩ thũ ciake. Nake kũrĩ Lawi akiuga, heai Lawi ũhoro ũrĩa ũtheri wake, na ma wake kũrĩ mũndũ ũrĩa mũtheru, ũrĩa maamũgeria we mũgerio-inĩ; makĩmũruma we igũrũ rĩa maaĩ ma ngarari; Ũrĩa aroiga kũrĩ ithe na kũrĩ nyina, ndirakuona wee, na ariũ a ithe wake ndaamamenya, na ariũ ake akĩmarega; nĩarangĩire ciugo ciaku, na kĩrĩkanĩro gĩaku akĩgĩikara. Nĩmakanĩrĩria mawatho maku kũrĩ Jakubu, na watho waku kũrĩ Isiraeli, nĩmakehagĩra ũbumba thĩinĩ wa marakara maku hĩndĩ ciothe igũrũ rĩa kĩgongona gĩaku. Rathima, Mwathani, hinya wake, na wĩtĩkĩre mĩbango ya moko make, una njohero ya thũ iria imũũkĩrĩire, na arĩa mamũthũire matikarũgame. Nake kũrĩ Benjamini akiuga atĩrĩ, mwendetwo nĩ Mwathani nĩagatũũra ehokete, nake Ngai nĩamũhumbagĩra mĩthenya yothe, na gatagatĩ ka ciande ciake nĩahurũkĩte. Nake kũrĩ Jusufu oigire, kuuma kũrĩ irathimo cia Mwathani thĩ yake, kuuma mahinda ma igũrũ, na ime, na kuuma kũrĩ irima cia maaĩ cia kũrĩa kũriku, na kũringana na mahinda ma maciaro ma njĩra cia riũa, na kuuma kũrĩ mĩcemanio ya mĩeri, kuuma kĩrĩma-igũrũ kĩa irĩma kĩa kĩambĩrĩria, na kuuma kĩrĩma-igũrũ kĩa tũrĩma twa tene, na kũringana na mahinda ma kũiyũrwo kwa thĩ; na indo iria ciĩtĩkĩrĩka harĩ ũrĩa wonekire thĩinĩ wa kĩhinga nĩciũke igũrũ rĩa mũtwe wa Jusufu, na igũrũ wa kĩrĩma-igũrũ wa ũrĩa watĩĩirwo igũrũ harĩ ariũ a ithe. Irigithathi rĩa ndegwa nĩ ũthaka wake, hĩa cia nyamũ ĩrĩa ĩrĩ na rũhĩa rũmwe nĩ hĩa ciake, na hĩa icio

nĩagatheeca ndũrĩrĩ hamwe, nginya kuuma mũthia wa thĩ. Ici nĩ ikũmi cia ngiri cia Efiraimu, na ici nĩ ngiri cia Manase. Nake harĩa Zebuluni akĩmwĩra atĩrĩ, kena Zebuluni ũkiuma, na Isakaru arĩ hema-inĩ ciake. Ndũrĩrĩ nĩigananiina, na inyuĩ nĩmũgweeta kũu, na mũrute igongona kũu igongona rĩa ũthingu, tondũ ũtonga wa iria nĩũkamũrera, na wonjoria wa arĩa matũũraga hũgũrũrũ-inĩ cia iria. Nake harĩa Gadi akiuga atĩrĩ, kũrathimwo ũrĩa ũramũra Gadi, ta mũrũũthi nĩahurũkire, atunyanĩte guoko na mũthamaki. Nake onire maciaro make ma mbere, tondũ kũu bũrũri wa atongoria wagayanĩirio rĩrĩa maarĩ monganĩte hamwe na atongoria a andũ; ũthingu Mwathani ekire, na ciira wake hamwe na Isiraeli. Nake kũrĩ Dan oigire atĩrĩ, Dan nĩ kaana ka mũrũũthi, na nĩakarũma oimĩte Bashani. Na Nafutali akĩĩra, Nafutali ũiyũrĩte wa indo iria ciĩtĩkĩrĩku, na ũiyũrwo nĩ kĩrathimo kuuma kũrĩ Mwathani, iria na Gũthini nĩakagaya. Nake kũrĩ Asheri akiuga atĩrĩ, Asheri nĩarathimwo nĩ ciana, na nĩagetĩkĩrĩka kũrĩ ariũ a ithe wake, nĩagatobokia kĩgũrũ gĩake thĩinĩ wa maguta. Kĩgera gĩa kĩratu gĩake nĩgĩkorwo kĩrĩ kĩa iron na shaba, na o ta ũrĩa mĩthenya yaku ĩhaana-rĩ, noguo hinya waku ũgaatuĩka. Gũtirĩ ta Ngai wa ũrĩa wendete, ũrĩa ũkũhiũrũka igũrũ rĩa matu arĩ mũteithia waku, na ũrĩa mũnene mũno wa kĩgerekanyo. Nake nĩagakũhumbĩra Ngai wa kĩambĩrĩria, na ũrĩ rungu rwa hinya wa moko ma tene, nake nĩakaingata thũ kuuma ũthiũ-inĩ waku, akiuga atĩrĩ, ũthire. Nake Isiraeli agaatũũra ehokete, arĩ wiki igũrũ rĩa bũrũri wa Jakubu, hamwe na ngano na ndibei, nayo igũrũ rĩkũheage ime rĩiyũrĩte na matu. Ũrathimĩtwo wee Isiraeli; nũũ ũhaana tawe andũ marĩ kũhonokanio nĩ Mwathani? Mũteithia waku

nĩakakũgitĩra, na rũhiũ rwa njora nĩrũgaatuĩka mwĩtĩĩo waku; na thũ ciaku nĩikaheenania harĩ wee; na wee nĩũkarangĩrĩria ngingo ciao.

34

Na Musa nĩambatire kuuma Arabothi ya Moabi nginya kĩrĩma-inĩ kĩa Nebo, nginya gacũmbĩrĩ-inĩ ka Pisiga, karĩa karĩ mbere ya Jeriko; na Mwathani nĩamuonirie bũrũri wothe wa Gileadi nginya Dani, na bũrũri wothe wa Nafutali, na bũrũri wothe wa Efiraimu, na Manase, na bũrũri wothe wa Juda nginya iria-inĩ rĩa mũthia, na werũ ũcio, na mĩgũnda ĩrĩa ĩthiũrũrũkĩirie Jeriko, itũũra inene rĩa mĩkĩndũ nginya Zoari. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Ũyũ nĩguo bũrũri ũrĩa ndehĩtire Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu, ndĩroiga atĩrĩ, Nĩngaũhe rũciaro rwanyu, na nĩndĩkuonetie na maitho maku, no kũu ndũgatoonya. Nake Musa ndungata ya Mwathani akuire bũrũri wa Moabi nĩ ũndũ wa kiugo kĩa Mwathani. Nao makĩmũthika kũu Ai hakuhĩ na nyũmba ya Peori, na gũtirĩ mũndũ wonire mbĩra yake nginya mũthenya ũyũ. Moses aarĩ na mĩaka igana na mĩrongo ĩĩrĩ rĩrĩa aakuire, maitho make matiahũthĩrire, kana nyamũ cia ndigiri ciake itianangĩka. Nao maarĩrire aanake a Isiraeli Musa kũu Arabothu ya Moabu igũrũ rĩa Jorodani kũringana na Jeriko matukũ mĩrongo ĩtatũ, nao makĩrĩkia matukũ ma kĩeha kĩa kũrĩra kwa Musa. Nake Joshua mũrũ wa Nun aiyũrirwo roho wa ũmenyo, nĩgũkorwo Moses nĩaigĩrĩire moko make igũrũ rĩake, nao ariũ a Isiraeli nĩmamũthikĩrĩirie, nao magĩĩka o ta ũrĩa

Mwathani aathire Moses. Na gũtirĩ mũnabii ũngĩ warahũka o na rĩngĩ thĩinĩ wa Isiraeli ta Musa; ũrĩa Mwathani aamenyire ũthiũ kwa ũthiũ thĩinĩ wa imenyithia ciothe na ciama, ũrĩa Mwathani aatũmire gwĩka icio bũrũri-inĩ wa Misiri kũrĩ Firaũni, na ndungata ciake, na bũrũri wake wothe; maũndũ ma kũgegania manene, na guoko kwa hinya, iria Musa eekire mbere ya Isiraeli wothe.

Joshua

1

Na gũkĩhana thuutha wa gĩkuũ kĩa Musa, Mwathani akĩĩra Joshua mũrũ wa Nun ũrĩa warĩ ndungata ya Musa, akiuga atĩrĩ, Musa ndungata yakwa nĩakuĩte. Rĩu nĩ ũndũ ũcio warũgama, ringa Jorodani wee na andũ othe aya mũtoonye bũrũri ũrĩa niĩ ndĩramahe. Handũ o yothe harĩa mũkaarangĩrĩra na makinya ma magũrũ manyu, nĩngamũhe guo, o ta ũrĩa ndeerire Musa: Werũ na Anti Lebanon, o nginya rũũĩ rũrĩa inene, rũũĩ rwa Euphrates, na o nginya iria rĩa mũthia; kuuma riũa rĩthũagĩra nĩkuo gũgaatuĩka mĩhaka yanyu. Gũtirĩ mũndũ ũkaagirĩrĩria mbere yaku matukũ mothe ma muoyo waku, na o ta ũrĩa ndaarĩ hamwe na Musa, ũguo noguo ngaakorwo hamwe nawe, na ndikũtiganĩria wee kana ndikũrega wee. Gĩa na hinya na ũgĩe ũcamba, nĩgũkorwo wee nĩũkagayania andũ aya bũrũri ũrĩa ndehĩtire maithe manyu atĩ nĩngũmahe. Gĩa na hinya nĩ ũndũ ũcio na ũgĩe na ũcamba, menyerera na wĩka o ta ũrĩa Musa ndungata yakwa aagwathire; na ndũkagarũrũke kuuma harĩ mo mwena wa ũrĩo kana mwena wa ũmotho, nĩguo ũgaacĩre

maũndũ-inĩ mothe marĩa ũngĩeka. Na ibuku ya watho ũyũ ndĩkoima kanua gaku, na ũkamacaria mũthenya na ũtukũ, nĩguo ũmenye gwĩka mothe marĩa mandĩkĩtwo, hĩndĩ ĩyo nĩũkagaacĩra, na ũkagaacĩria njĩra ciaku, na hĩndĩ ĩyo nĩũkamenya. Ona nĩndĩkwathĩte; gĩa na hinya na ũgĩe njamba, ndũkamake, kana ndũgetigĩre, tondũ Mwathani Ngai waku arĩ hamwe nawe kũrĩa guothe ũgũthiĩ; Na Joshua akĩatha andũ-a-marũa a andũ, akiuga, Toonya gatagatĩ ka kambĩ ya andũ, na mũathe andũ, mũkiuga, Mwĩhaarĩriei irio, tondũ mĩthenya ĩtatũ ĩngĩ na inyuĩ nĩmũkũringa Jorodani ũyũ, mũtoonye mwĩnyiitĩre bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai wa maithe manyu ekũmũhe. Na kũrĩ Rubeni, na kũrĩ Gadi, na kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase nĩerire Joshua, ririkanai kiugo kĩrĩa Musa ndungata ya Mwathani aamwathire inyuĩ, akiuga, Mwathani Ngai wanyu nĩamũhurũkirie inyuĩ, na nĩamũheire inyuĩ bũrũri ũyũ. Atumia anyu na ciana cianyu na mahiũ manyu nĩmatũũre bũrũri-inĩ ũrĩa aamũheire; no inyuĩ nĩmũkaringa mũrĩ ehumbĩte wega mbere ya ariũ a ithe wanyu othe arĩa marĩ hinya; na nĩmũkamarũĩrĩra mbaara-inĩ, nginya rĩrĩa Mwathani Ngai witũ akaahurũkia ariũ a ithe wanyu, o ta ũrĩa ekĩire inyuĩ, na o nao magae igai bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai witũ aramahe; na nĩmũgacooka o mũndũ igai-inĩ rĩake, rĩrĩa aamũheire Musa mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani mwena wa irathĩro rĩa riũa. Na maacookia Joshua makiuga atĩrĩ, Maũndũ mothe ũrĩa ũngĩtwatha tũgwĩke, nĩtũkwĩka, na kũndũ guothe kũrĩa ũngĩtwatha tũthiĩ, nĩtũgũthiĩ. Kũringana na maũndũ mothe marĩa tũiguire Musa, nĩtũgũkũigua wee, no reke Mwathani Ngai witũ akorwo hamwe nawe, o ta ũrĩa aarĩ hamwe na Musa.

Mũndũ ũrĩa ũngĩkũregera, na ũrĩa ũtangĩthikĩrĩria ciugo ciaku o ta ũrĩa ũngĩmwatha, nĩakue; no gĩa na hinya na ũrũme.

2

Nake atũmire Joshua mũrũ wa Nun kuuma Shittim aanake eerĩ gũthigaana, akiuga, Ambai na muone bũrũri na Jeriko. Nao mathiĩte, aanake acio eerĩ maatoonya Jeriko, na maatoonya nyũmba ya mũndũ-wa-nja mũmaraya, rĩĩtwa Rahabu, nao maraara kũu. Nake gũkĩmenyithio mũthamaki wa Jeriko, makiuga atĩrĩ, nĩ matoonyire haha andũ a ariũ a Isiraeli nĩguo mathigaane bũrũri. Nake mũthamaki wa Jeriko agĩtũma, na akĩĩra Rahabu, akiuga atĩrĩ, rutũra andũ arũme arĩa matoonyire nyũmba yaku ũtukũ, nĩgũkorwo nĩmokĩte gũcũthĩrĩria bũrũri. Nake mũndũ-wa-nja ũcio ooire andũ acio eerĩ, akĩmahitha; nake akĩmeera, akiuga, andũ acio nĩmokĩte kũrĩ niĩ, no rĩrĩa kĩhingo kĩahingagwo nduma-inĩ, nao andũ acio makiuma; ndiũĩ harĩa mathiĩte; marũmĩrĩriai thuutha wao, angĩkorwo nĩmũkamakinyĩra. Mũndũ-wa-nja ũcio nĩambĩrĩirie kũmatwara igũrũ wa nyũmba, na akĩmahitha thĩinĩ wa ũguta wa tharakũ ũrĩa warĩ ũigĩtwo igũrũ wa nyũmba. Nao andũ acio maarũmĩrĩire thutha wao njĩra ya Jorodani nginya mariũko-inĩ, na kĩhingo gĩkĩhingwo. Na gũkĩgĩa rĩrĩa arũmĩrĩri moimire marũmĩrĩire thuutha wao, na o nao mbere ya gũkoma, nake we ambatire kũrĩ o kĩhengere-inĩ, na akĩmeera kũrĩ o, nĩnjũũĩ atĩ Mwathani nĩamũheete bũrũri; nĩgũkorwo gwĩtigĩru kwanyu nĩkũgwĩrĩire igũrũ riitũ. Nĩtũiguĩte nĩgũkorwo Mwathani Ngai

nĩahũithirie iria rĩa itune rĩrĩ mbere yanyu, rĩrĩa mwoimire bũrũri wa Misiri, na ũrĩa wothe ekire athamaki eerĩ a Aamori arĩa maarĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, Sihoni na Ogu, arĩa mwaniinire. Na rĩrĩa twaiguire, ithuĩ twagegire ngoro-inĩ ciitũ, na roho ndĩarũgamire o na rĩngĩ thĩinĩ wa mũndũ o na ũmwe witũ kuuma ũthiũ-inĩ wanyu, tondũ Mwathani Ngai wanyu nĩ Ngai kũu igũrũ na igũrũ ya thĩ kũu thĩ. Na rĩu njĩhĩtĩrai harĩ niĩ Mwathani Ngai, tondũ nĩndamwĩkĩra inyuĩ tha, na mwĩke o na inyuĩ tha thĩinĩ wa nyũmba ya baba wakwa, na mũhonokanie nyũmba ya baba wakwa, nyina wakwa, na ariũ a ithe witũ akwa, na nyũmba yothe yakwa, na indo ciothe iria irĩ ciao, na mũhonokie roho wakwa kuuma gĩkuũ-inĩ. Nao andũ acio makĩmwĩra atĩrĩ, Roho ciitũ handũ ha cianyu thĩinĩ wa gĩkuũ, nake akiuga atĩrĩ, Rĩrĩa Mwathani akaamĩneana kũrĩ inyuĩ itũũra rĩu inene, mũgeeka harĩ niĩ ũtugi na ma. Nake akĩmaharũrũkia na ndirica, na akĩmeera atĩrĩ, thiĩi bũrũri wa irĩma, nĩguo arĩa mamũingathagia matikaacemanĩrie na inyuĩ, na mwĩhithe kũu mĩthenya ĩtatũ nginya arĩa mamũingathagia macookie na thuutha wanyu, na thuutha wa maũndũ macio mũgaathiĩ njĩra yanyu. Nao makĩmwĩra atĩrĩ, Ithuĩ tũrĩ atheru harĩ mwĩhĩtwa ũyũ waku. Taarĩra, ithuĩ tũratoonya thĩinĩ wa gĩcunjĩ kĩa itũũra inene, na ũkaiga kĩmenyithia, mũhĩndo ũrĩa mũtune ũyũ ũkaũharũrũkia thĩinĩ wa ndirica kũrĩa watwĩkĩririe ithuĩ, na ithe waku, na nyina waku, na ariũ a ithe waku, na nyũmba yothe ya ithe waku ũkamacookanĩrĩria harĩ wee mwene thĩinĩ wa nyũmba yaku. Na gũgaakorwo wothe ũrĩa ũngĩuma mũrango wa nyũmba yaku nja, arĩ na ũhoro we mwene gũgaakorwo, no ithuĩ tũrĩ atheru kũrĩ mwĩhĩtwa waku

ũyũ, na arĩa othe mangĩkorwo hamwe nawe thĩinĩ wa nyũmba yaku, ithuĩ tũrĩ na ũhoro tũgaakorwo. Kana no mũndũ ũrĩa ũngĩtũhĩtia kana nĩakaguũria ciugo ici ciitũ, tũgaatuĩka atarĩ na mahĩtia harĩ mwĩhĩtwa waku ũyũ. Nake akĩmeera atĩrĩ, Kũringana na kiugo kĩanyu nĩguo gũtuĩke, na akĩmatũma mathiĩ, nao magĩthiĩ. Nao magĩũka bũrũri wa irĩma, na magĩikara kũu mĩthenya ĩtatũ, nao arũmĩrĩri makĩrongooria njĩra ciothe, na matiigana kũmona. Nao aanake acio eerĩ magĩcooka, na makĩharũrũka kuuma kĩrĩma-inĩ, na makĩringa magĩthiĩ kũrĩ Joshua mũrũ wa Nun, na makĩmwĩra maũndũ mothe marĩa maamakorete. Nao makĩĩra Joshua atĩ Mwathani nĩaneana bũrũri wothe moko-inĩ maitũ, na atĩ andũ othe arĩa matũũraga bũrũri ũcio nĩmanyiitĩtwo nĩ guoya nĩ ũndũ witũ.

3

Nake Joshua akĩroka rũciinĩ tene, na akiuma Shittimu, nao magĩkinya Jorodani, na magĩikara kũu mbere ya kũringa. Nayo gũkĩgĩa thuutha wa mĩthenya ĩtatũ andĩki makĩhĩtũkĩra kambĩ-inĩ, na makĩatha andũ, makiuga atĩrĩ, rĩrĩa mũkuona ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani Ngai witũ, na athĩnjĩri-Ngai aitũ na Alawii makĩrĩkuua, mũkoima kũndũ kwanyu, na mũthiĩ thuutha warĩo. No ĩrekwo ĩrĩ haraaya gatagatĩ kanyu na ĩyo, ta mĩkono ngiri igĩrĩ mũkarũgama, mũtikaĩkuhĩrĩrie ĩyo, nĩguo mũmenye njĩra ĩrĩa mũkagerera, tondũ mũtigerĩte njĩra ĩyo kuuma ira na mũthenya wa gatatũ. Nake Joshua akĩĩra andũ atĩrĩ, Mwĩtheraei mũtuĩke atheru nĩ ũndũ wa rũciũ, tondũ rũciũ Mwathani

nĩekwĩka maũndũ ma magegania thĩinĩ wanyu. Nake Joshua akĩĩra athĩnjĩri-Ngai atĩrĩ, Oyai ithandũku rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani, na mũthiĩ mbere ya andũ. Nao athĩnjĩri-Ngai makĩoya ithandũku rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani, na magĩthiĩ mbere ya andũ. Nake Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, Mũthenya ũyũ nĩndambĩrĩria gũgũtũũgĩria mbere ya ciana ciothe cia Isiraeli, nĩguo mamenye atĩ o ta ũrĩa ndaarĩ hamwe na Musa, noguo ngũkorwo hamwe nawe. Na rĩu atha athĩnjĩri-Ngai arĩa makuuaga ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro, ũkiuga atĩrĩ, Rĩrĩa mũgaatoonya igĩkeno rĩa maaĩ ma Jorodani, na thĩinĩ wa Jorodani nĩmũkarũgama. Nake Joshua akĩĩra ariũ a Isiraeli atĩrĩ, Ũkai haha, na mũigue kiugo kĩa Mwathani Ngai witũ. Thĩinĩ ũyũ nĩmũkamenya atĩ Ngai ũrĩa mũrĩ muoyo arĩ thĩinĩ wanyu, na ũrĩa ũraniinaga nĩakaniina kuuma mbere-inĩ ciitũ Mũkaanani, na Mũhiti, na Mũperizi, na Mũhivi, na Mũamori, na Mũgirigashi, na Mũjebusi. Ona ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani wa thĩ yothe nĩrĩringaga Rũũĩ rwa Jorodani. Thuurai andũ ikũmi na eerĩ kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, ũmwe kuuma o mũhĩrĩga. Na gũgaatuĩka, ta ũrĩa makaahurũka magũrũ ma athĩnjĩri-Ngai arĩa makuuĩte ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani wa thĩ yothe thĩinĩ wa maaĩ ma Jorodani, maaĩ ma Jorodani nĩmagaathira, na maaĩ marĩa maikũrũkaga nĩmakarũgama. Nao andũ makiuma hema-inĩ ciao nĩguo maringĩre Jorodani, nao athĩnjĩri-Ngai makĩoya ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani mbere ya andũ. Rĩrĩa athĩnjĩri-Ngai arĩa maakuuaga ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro maatoonya Jorodani, na magũrũ ma athĩnjĩri-Ngai arĩa maakuuaga ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro rĩa Mwathani magatobokio gĩcunjĩ-inĩ kĩa maaĩ ma Jorodani; nayo Jorodani yaiyũrĩtwo

kũringana na hũgũrũrũ ciayo ciothe, ta matukũ ma magetha ma ngano; Na maaĩ marĩa maikũrũkaga kuuma igũrũ makĩrũgama, makĩrũgama hĩba ĩmwe ĩrũgamĩte haraaya mũno mũno o nginya gĩcunjĩ kĩa Kiriath Jearimu; namo marĩa maikũrũkaga makĩharũrũka magĩthiĩ iria-inĩ rĩa Araba iria rĩa cumbĩ, nginya mũthia makĩniina; nao andũ makĩrũgama mbere ya Jeriko. Nao athĩnjĩri-Ngai arĩa maakuuaga ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani makĩrũgama igũrũ rĩa thĩ nyũmũ gatagatĩ ka Jorodani, nao ariũ othe a Isiraeli maaringaga na thĩ nyũmũ, nginya andũ othe maarĩkia kũringa Jorodani.

4

Nayo tondũ andũ othe maarĩkirie kũringa Jorodani, nake Mwathani akĩĩra Joshua, akiuga, oya andũ arũme kuuma kũrĩ andũ, ũmwe kuuma mũhĩrĩga o ũmwe, maathei, na moei mahiga ikũmi na meerĩ mehaarĩirie kuuma gatagatĩ ka Jorodani, na acio mũkuuĩte hamwe na inyuĩ ene, mũmaige kambĩ-inĩ yanyu, harĩa mũkaamba hau ũtukũ. Joshua eetire andũ ikũmi na eerĩ arĩa maarĩ igweta kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, ũmwe kuuma mũhĩrĩga o ũmwe, nake akĩmeera atĩrĩ, mũũke mbere yakwa mbere ya ũthiũ wa Mwathani gatagatĩ ka Jorodani; na mũndũ o ũmwe aoe ihiga kuuma kũu, nĩatwarie kĩande-inĩ gĩake kũringana na mũigana wa mĩhĩrĩga ikũmi na ĩĩrĩ ya Isiraeli, nĩguo ici ikagĩe kĩmenyithia kĩrĩ ho hĩndĩ ciothe; nĩguo rĩrĩa mũriũ waku agaakũũria rũciũ akiuga, mahiga maya nĩ ma atĩa kũrĩ ithuĩ? Na wee ũkuonia mũrũ waku, ũkiuga atĩrĩ, nĩ

ũndũ Jorodani rũũĩ nĩrwatiganirie mbere ya ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani wa thĩ yothe, rĩrĩa rĩrarĩngĩra, na mahiga maya magaatuĩka kĩrirĩkano kũrĩ inyuĩ kũrĩ ariũ a Isiraeli nginya tene. Nao magĩĩka ũguo ariũ a Isiraeli, o ta ũrĩa Mwathani aathire Joshua, na makuua mahiga ikũmi na meerĩ kuuma gatagatĩ ka Jorodani, o ta ũrĩa Mwathani aathire Joshua rĩrĩa kũringa kwa ariũ a Isiraeli kwarĩkire, na makĩmatwara hamwe nao kambĩ-inĩ, na makĩmaiga kũu. Joshua akĩhaanda mahiga mangĩ ikũmi na meerĩ thĩinĩ wa Rũũĩ rwa Jorodani, handũ harĩa athĩnjĩri-Ngai arĩa maakuuĩte ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani maarũgamĩte, namo marĩ kũu nginya ũmũthĩ. Athĩnjĩri-Ngai arĩa maakuuaga ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro maarũgamĩte thĩinĩ wa Jorodani, nginya rĩrĩa Joshua aarĩkirie maũndũ mothe marĩa Mwathani aathĩte kũmenyithia andũ, nao andũ makĩhiũha, na makĩringa. Nayo gũkĩgĩa rĩrĩa andũ othe maarĩkirie kũringa, ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani rĩaringa, na mahiga marĩ mbere yao. Nao makĩringa ariũ a Reubeni, na ariũ a Gadi, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase mehaarĩirie mbere ya ariũ a Isiraeli, o ta ũrĩa Musa aamaathĩte. Andũ ngiri mĩrongo ĩna arĩa mehaarĩirie mbaara nĩmaringire mbere ya Mwathani magĩthiĩ mbaara-inĩ kũrĩ itũũra rĩa Jeriko. Mũthenya ũcio, Mwathani nĩatũmire Joshua atuĩke mũnene mbere ya rũrĩrĩ ruothe rwa Isiraeli, nao makĩmwĩtigĩra o ta ũrĩa metigĩrĩte Musa matukũ mothe marĩa aatũũrire muoyo. Nake Mwathani akĩĩra Joshua, akiuga atĩrĩ, atha athĩnjĩri-Ngai arĩa makuuĩte ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa ũira wa Mwathani, moime rũũĩ-inĩ rwa Jorodani. Nake Joshua agĩathana athĩnjĩri-Ngai, akiuga atĩrĩ, Umai muume Jorodani. Na gũkĩhana rĩrĩa

athĩnjĩri-Ngai arĩa maakuuĩte ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani moimire Jorodani, na makĩiga magũrũ mao thĩ, maaĩ ma Jorodani makĩhanyũka kũringana na bũrũri, na magĩthiĩ o ta ira na mũthenya wa gatatũ kũgera hũgũrũrũ yothe. Nao andũ makĩambata moimĩte Jorodani mũthenya wa ikũmi wa mweri wa mbere, nao ariũ a Isiraeli makĩamba hema kũu Giligali mwena wa irathĩro kuuma Jeriko. Na mahiga macio ikũmi na meerĩ, marĩa aoire kuuma Jorodani, Joshua akĩmahaanda kũu Giligali, akiuga atĩrĩ, rĩrĩa ciana cianyu ikaamũũria ikĩũria atĩrĩ, mahiga maya nĩ maakĩ? Menyithiai ciana cianyu, atĩrĩ Isiraeli nĩaringire Jorodani ĩno igũrũ rĩa thĩ nyũmũ, Mwathani Ngai witũ aũmithĩtie maaĩ ma Jorodani kuuma mbere yao, nginya maarĩkia kũringa; o ta ũrĩa Mwathani Ngai witũ ekĩire iria rĩtune, ĩrĩa Mwathani Ngai witũ aũmithĩtie mbere yitũ, nginya twahĩtũkire; Nĩguo ndũrĩrĩ ciothe cia thĩ cimenye, atĩrĩ hinya wa Mwathani ũrĩ hinya, na nĩguo inyuĩ mũhooe Mwathani Ngai witũ thĩinĩ wa wĩra wothe.

5

Nayo ĩkĩhana rĩrĩa maiguire athamaki a Aamori arĩa maarĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, na athamaki a Foinike arĩa maarĩ hakuhĩ na iria, atĩ nĩahũithĩtie Mwathani Ngai rũũĩ rwa Jorodani mbere ya ariũ a Isiraeli hĩndĩ ĩrĩa maaringaga, meciiria mao makĩtwekia, na makĩgeega, na gũtiarĩ na ũũgĩ o na ũmwe thĩinĩ wao nĩ ũndũ wa ariũ a Isiraeli. Nĩ ũndũ wa ihinda rĩu Mwathani oigire kũrĩ Joshua atĩrĩ, wĩthondekere hiũ cia mahiga

kuuma ihiga-inĩ rĩa mũthia mũũgĩ, na ũikare thĩ ũruithie ariũ a Isiraeli riita rĩa keerĩ. Nake Joshua athondekire ruhiũ rwa mahiga noru, na aruithia ciana cia Isiraeli handũ heetagwo Kĩrĩma kĩa Ngwati. Ũrĩa Joshua aatheririe ariĩ aanake a Isiraeli; arĩa othe maatũire njĩra-inĩ, na arĩa othe mataruagĩte a arĩa moimire Misiri, acio othe Joshua aamaruire; nĩgũkorwo mĩaka mĩrongo ĩna na ĩĩrĩ Isiraeli maatũire werũ-inĩ wa Mabdariti. Nĩ ũndũ ũcio mataruagĩte acio aingĩ ao a arũi arĩa moimĩte kuuma bũrũri wa Misiri, arĩa maagĩte gwathĩkĩra maathani ma Ngai, arĩa o nao aathanire ti kuona o bũrũri ũrĩa eehĩtire Mwathani kũrĩ maithe mao kũheana bũrũri ũtherũkaga iria na ũũkĩ. Handũ ha acio-rĩ, nĩahaandũririe aanake ao, arĩa Joshua aruithirie, tondũ maciarĩtwo njĩra-inĩ matarĩ maruithie. Maarĩtio maruithĩtio, nĩmaikarire na kĩhooro kũu thĩinĩ wa kambĩ nginya maahonire. Nake Mwathani akĩĩra Joshua mũrũ wa Nun atĩrĩ, Ũmũthĩ nĩnjeheririe thoni ya bũrũri wa Misiri kuuma kũrĩ inyuĩ. Nake agĩĩta handũ hau rĩĩtwa rĩa Giligali. Nacio ciana cia Isiraeli nĩciakũngũire Bathaka mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri kuuma hwaĩ-inĩ mwena wa ithũĩro wa Jeriko kũu mũrĩmo wa Jorodani werũ-inĩ. Nao makĩrĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia na njerũ kuuma kũrĩ ngano ya thĩ. Mũthenya ũcio nĩkwagire mana thuutha wa kũrĩa kwao ngano ya bũrũri ũcio, na gũtirĩ rĩngĩ mana kũrĩ ariũ a Isiraeli, no makĩgetha bũrũri wa Mĩkĩndũ mwaka-inĩ ũcio. Nayo gũkĩhana rĩrĩa Joshua aarĩ kũu Jeriko, na aarorire na maitho make, akĩona mũndũ arũgamĩte mbere yake, na rũhiũ rwa njora rũcomoretwo guoko-inĩ gwake, nake Joshua aathengerete, akĩmũũria atĩrĩ, Ũrĩ witũ, kana wa thũ? Nowe akĩmwĩra atĩrĩ, niĩ

ndĩ mũnene wa ita rĩa Mwathani, rĩu nĩndokĩte. Nake Joshua akĩgwa thĩ, ũthiũ wake igũrũ rĩa thĩ, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathi, nĩ atĩa ũrathanĩra ndungata yaku? Nake mũnene wa mbũtũ ya ita wa Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, Ohora kĩratu kuuma magũrũ-inĩ maku, nĩgũkorwo handũ harĩa ũrũgamĩte rĩu igũrũ rĩaho nĩ hatheru.

6

Na Jeriko yarĩ ĩhingĩrĩrie na ĩgitĩre hinya, na gũtiarĩ mũndũ woimaga kuuma thĩinĩ wayo, kana ũtoonya. Nake Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, Ona, niĩ nĩndĩneana Jeriko moko-inĩ maku, hamwe na mũthamaki wayo ũrĩa ũrĩ kuo, na andũ arĩa marĩ hinya na ũhoti. Wee na ũhaande arũi thĩinĩ wa mũciĩ ũyũ mũthiũrũrũ. Na gũgaakorwo ta inyuĩ mũhuhaga coro na coro, andũ othe nĩmaanĩrĩre hamwe, na rĩrĩa maanĩrĩra, thingo cia itũũra inene igũgwa cio ene, na andũ othe nĩmagaatoonya maateng'erete, o mũndũ kũringana na ũthiũ, thĩinĩ wa itũũra inene. Nake Joshua mũrũ wa Nun atoonya kũrĩ athĩnjĩri-Ngai, na akĩmeera, akiuga atĩrĩ, athani andũ mathiũrũrũke, na mathiũrũrũke itũũra inene; na andũ a mbaara mathiĩ mehĩtĩte indo cia mbaara mbere ya Mwathani. Na athĩnjĩri-Ngai mũgwanja marĩ na tũrumbeta tũmũgwanja tũtheru nĩmahĩtũke o ũguo mbere ya Mwathani, na nĩmahuhe na hinya, na ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani nĩrĩrũmĩrĩre. No acio maahũũranaga-rĩ, nĩmaagerekere mbere, nao athĩnjĩri-Ngai arĩa marehagĩra thuutha wa ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani

makĩhuhaga tũrumbeta. Nao andũ Joshua amaathire, akiuga, mũtiganĩre, na gũtikanagĩe mũndũ o na ũmwe aigue mũgambo wanyu, nginya mũthenya ũrĩa akamwĩra mũanĩrĩre, na hĩndĩ ĩyo nĩmũkanĩrĩra; Na ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Ngai rĩathiũrũrũkĩte, rĩgĩthiĩ o rĩmwe kambĩ-inĩ, na rĩgĩkoma kũu. Mũthenya wa keerĩ, Joshua akĩrũgama rũciinĩ, nao athĩnjĩri-Ngai makĩoya ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani. Nao athĩnjĩri-Ngai mũgwanja arĩa maakuuĩte tũrumbeta twa mũgwanja nĩmathiiaga mbere ya Mwathani; na thuutha wa maũndũ macio nĩmatoonyaga arũi acio, na kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩngĩ gĩtigaire thuutha wa ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani; nao athĩnjĩri-Ngai nĩmahuhagia tũrumbeta, na kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩngĩ gĩtigaire gĩothe nĩkĩathiũrũrũkirie itũũra rĩu maita matandatũ marĩ hakuhĩ, na gĩgĩcooka rĩngĩ gĩgĩthiĩ kambĩ-inĩ; ũguo nĩguo ekaga mĩthenya ĩtandatũ. Na mũthenya wa mũgwanja makĩarahũka rũciinĩ tene, nao magĩthiũrũrũka itũũra inene mũthenya ũcio maita mũgwanja. Na gũkĩhana rĩrĩa mũthenya wa mũgwanja athĩnjĩri-Ngai makĩhuha tũrumbeta, nake Joshua akĩĩra ariũ a Isiraeli atĩrĩ, Anĩrĩrai, nĩgũkorwo Mwathani nĩamũnengere itũũra rĩĩrĩ. Nayo itũũra rĩu nĩrĩgaatuĩka kĩndũ kĩrumĩtwo, rĩo hamwe na indo ciothe iria irĩ thĩinĩ warĩo, kũrĩ Mwathani wa mbũtũ cia igũrũ, tiga Rahabu ũrĩa mũmaraya; mũmũhonokie hamwe na indo ciothe iria irĩ thĩinĩ wa nyũmba yake. No inyuĩ mwĩmenyerere mũno kuuma kũrĩ kĩndũ kĩrĩa kĩamũrĩirwo, ndagakorwo mwĩciiririe inyuĩ ene mwoe kuuma kũrĩ kĩndũ kĩrĩa kĩamũrĩirwo, na mũtue kambĩ ya ariũ a Isiraeli kĩndũ kĩrumĩtwo, na mũniine ithuĩ. Na betha yothe kana thahabu, kana gĩcango kana kĩgera, nĩĩgũtuĩka theru kũrĩ Mwathani, na

nĩĩgũtwarwo kĩgĩĩna-inĩ kĩa Mwathani. Nao makĩhuha coro icio athĩnjĩri-Ngai, na rĩrĩa andũ maiguire mũgambo wa coro icio, anĩrĩire andũ othe hamwe na mũkayo mũnene na wa hinya, naruo rũthingo ruothe rũkĩgũa rũthiũrũrũkĩirie, nao andũ othe makĩambata magĩtoonya itũũra rĩu inene. Nake Joshua akĩamũrĩra rĩo, na indo ciothe iria ciarĩ thĩinĩ wa itũũra kuuma harĩ mũndũ mũrũme nginya harĩ mũndũ mũka, kuuma harĩ mwanake nginya harĩ mũthuuri, na nginya njaũ na nyamũ ya kũruta wĩra, na kanua ka rũhiũ rwa njora. Nake Joshua akĩĩra aanake acio eerĩ arĩa maathigaanĩte bũrũri atĩrĩ, toonya mũciĩ-inĩ wa mũndũ-wa-nja ũcio, na mũmũrute kuuma kũu, hamwe na indo ciothe iria arĩ nacio. Nao aanake acio eerĩ arĩa maathigaanĩte itũũra inene magĩtoonya nyũmba ya mũndũ-wa-nja, na makĩruta Rahabu mũmaraya, na ithe wake, na nyina wake, na ariũ a ithe wake, na andũ a rũgongo rwake, na indo ciothe iria ciarĩ ciake, nao makĩmũiga nja ya kambĩ ya Isiraeli. Nayo itũũra rĩacinirwo na mwaki hamwe na indo ciothe iria ciarĩ kuo, tiga betha na thahabu na gĩcango na kĩgera iria ciaheanirwo nĩguo itoonyanio kĩgĩĩna-inĩ kĩa Mwathani. Na Rahabu mũmaraya, na andũ othe a nyũmba yake ya ithe, akĩmahonokia Joshua, na akĩmatũũria thĩinĩ wa Isiraeli nginya ũmũthĩ, tondũ ahithire athigaani arĩa Joshua atũmĩte gũthigaana Jeriko. Joshua nĩehĩtithirie mũthenya ũcio mbere ya Mwathani, akiuga atĩrĩ, mũndũ ũrĩa ũgaaka itũũra rĩu inene arumwo nĩ kĩrumi; nĩakarĩaka mũthingi na irigithathi rĩake, na nĩakahaanda ihingo ciarĩo na mwana wake ũrĩa mũnini mũno. Nake ũguo Hozani wa kuuma Betheli eekire; thĩinĩ wa Abironi irigithathi rĩake akĩmĩaka mĩthingi yayo, na thĩinĩ wa ũrĩa

mũnini wahonoketio akĩhaanda ihingo ciayo. Nake Mwathani aarĩ hamwe na Joshua, na rĩĩtwa rĩake rĩarĩ bũrũri wothe.

7

Nao maahĩtirie ariũ a Isiraeli mahĩtia manene, na makĩĩyoera kuuma kũrĩ indo iria ciamũrĩirwo, na Akari mũrũ wa Karami mũrũ wa Zamabiri mũrũ wa Zara wa mũhĩrĩga wa Juda akĩoya kuuma kũrĩ indo iria ciamũrĩirwo, na Mwathani akĩrakarĩra ariũ a Isiraeli na marakara. Nake Joshua atũmire andũ kũrĩ Ai, ũrĩa ũrĩ hakuhĩ na Betheli, akiuga, thiĩi mũcũthĩrĩrie Ai na andũ acio makĩambata na makĩcũthĩrĩria Ai. Nao magĩcooka kũrĩ Joshua, na makĩmwĩra atĩrĩ, andũ othe matigambate, no ta andũ ngiri igĩrĩ kana ngiri ithatũ mambate na matunye itũũra rĩu; ndũkanatware andũ othe kũu, nĩgũkorwo nĩ anini. Nao maambatire ta andũ ngiri ithatũ, nao makĩũra mbere ya andũ a Ai. Nao andũ a Ai makĩũraga andũ ao mĩrongo ĩtatũ na atandatũ, na makĩmaingatithia kuuma kĩhingo-inĩ, na makĩmahehenja kũu gĩtherero-inĩ, nayo ngoro ya andũ ĩkĩmaka, na ĩgĩtuĩka o ta maaĩ. Nake Joshua agĩtembũra nguo ciake, na akĩgũa thĩ aturunyĩte ũthiũ mbere ya Mwathani o nginya hwaĩ-inĩ, we hamwe na athuuri a Isiraeli, nao makĩĩkĩra rũkũngũ mĩtwe-inĩ yao. Joshua akiuga, Ndagũthaitha Mwathani; nĩ kĩĩ gĩatũmire ndungata yaku ĩringithie andũ aya Jorodani kũmaneana kũrĩ Aamori, atũniine? Na angĩkorwo twatigĩrĩire na tũgĩtũũra hakuhĩ na Rũũĩ rwa Jorodani. Nĩ kĩĩ ingĩuga tondũ Isiraeli nĩagarũrire ngingo mbere ya thũ yake? Na kũigua

Mũkaanani na andũ othe arĩa matũũraga bũrũri ũcio, nĩmagatũthiũrũrũkĩria, na nĩmagatũniina kuuma thĩ, na nĩ atĩa ũgwĩka rĩĩtwa rĩaku rĩrĩa inene? Nake Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, ũkĩra, nĩ kĩĩ gĩtũmĩte wĩgũithie ũthiũ thĩ? Andũ nĩmehĩtie na nĩmagarũrũkĩtie kĩrĩkanĩro kĩrĩa ndathondekire nao, maiyĩte indo iria ciamũrĩirwo Ngai nĩmacikĩtie thĩinĩ wa indo ciao. Na ariũ a Isiraeli matigacooka kũhota kũrũgama mbere ya thũ ciao, no nĩmagacookereria ngingo mbere ya thũ ciao, tondũ nĩmatuĩkire kĩndũ kĩrumĩtwo. Ndigacooka kũikara hamwe na inyuĩ, tiga mũkehereria kĩndũ kĩrumĩtwo kuuma kũrĩ inyuĩ ene. Ũkĩra ũtherie andũ, na ũmeere atĩ nĩmathererwo rũciũ, ũũ nĩguo Mwathani Ngai wa Isiraeli aragĩra, kĩndũ kĩrume kĩrĩ gatagatĩ-inĩ wanyu, mũtikahota kũrũgama mbere ya thũ cianyu, nginya mũkeheria kĩndũ kĩrume kuuma harĩ inyuĩ. Nĩmũkoonganio othe rũciinĩ kũringana na mĩhĩrĩga, na mũhĩrĩga ũrĩa Mwathani angĩonyoonia, mũkaũrehere kũringana na mbarĩ, na mbarĩ ĩrĩa Mwathani angĩonyoonia, mũkamĩrehere kũringana na nyũmba, na nyũmba ĩrĩa Mwathani angĩamũkĩra, mũkamĩrehere kũringana na mũndũ mũrũme. Nake ũrĩa wothe ũngĩonekania nĩagacinwo na mwaki, hamwe na indo ciothe iria irĩ kũrĩ we, tondũ nĩaregire kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani, na nĩekire ũhoro wa gũthũkia watho thĩinĩ wa Isiraeli. Nake akĩroka rũciinĩ tene Joshua, na akĩrehe andũ kũringana na mĩhĩrĩga, nayo mũhĩrĩga wa Juda ũkĩonania. Nake akĩrehwo kũringana na mĩhĩrĩga, nake mũhĩrĩga wa Azera ũkĩonithio. Na akĩrehwo kũringana na mũndũ mũrũme, na Akari mũrũ wa Zambiri mũrũ wa Zera nĩwe wonanirio. Nake Joshua akĩĩra Akari atĩrĩ, heana riiri ũmũthĩ kũrĩ Mwathani Ngai

wa Isiraeli, na ũmbũre mehia maku, na njĩĩre ũrĩa wĩkĩte, na ndũkahithe ũndũ harĩ niĩ. Nake Akari agĩcookeria Jeshua, na akiuga, ti ũhoro wa ma nĩnjĩhĩirie mbere ya Mwathani Ngai wa Isiraeli, ũguo na ũguo nĩndekire. Nĩndonire thĩinĩ wa indo iria ciatahirwo nguo ĩtarĩ kĩndũ na ĩrĩ mĩthemba mĩingĩ, na cekeri magana meerĩ cia betha, na rũrĩmĩ rũmwe rwa thahabu rwa cekeri mĩrongo ĩtano, na ndarĩciirairie, ngĩcioya; na rora, nĩihithĩtwo thĩinĩ wa hema yakwa, na betha ĩyo ĩhithĩtwo rungu rwacio. Nake Joshua agĩtũma andũ-njĩra, nao magĩteng'era hema-inĩ kũu kambĩ-inĩ, na indo icio ciarĩ ihithĩtwo hema-inĩ yake, nayo betha ĩrĩ rungu rĩacio. Nao makĩrutire cio kuuma hema-inĩ, na makĩrehera harĩ Joshua na athuuri a Isiraeli, na makĩiga cio mbere ya Mwathani. Nake Joshua akĩoya Achar mũrũ wa Zara, na akĩmũtwara mũkuru-inĩ wa Achor, na ariũ ake, na airĩtu ake, na njaũ ciake, na nyamũ cia mĩrigo ciake, na ng'ondu ciake ciothe, na hema yake, na indo ciake ciothe, na andũ othe hamwe nake, nake akĩmatwara Emekachor. Nake Joshua akĩĩra Akari, Nĩ kĩĩ ũtũanangĩte? Jehova nĩakwanangire biũ, o ta ũrĩa ũmũthĩ. Nao makĩmũhũũra na mahiga Isiraeli wothe, na makĩmũigĩra hĩba nene ya mahiga; na Mwathani akĩtiga marakara ma mang'ũrĩ. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio nĩatuire rĩĩtwa rĩaguo Emekachor nginya mũthenya ũyũ.

8

Nake Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, Ndũgetigĩre, o na ndũgetigĩre, oya hamwe nawe andũ othe arũme acio arũi a

mbaara, na ũkĩra ũthiĩ Ai. Ona, nĩndĩheete mũthamaki wa Ai moko-inĩ maku, na bũrũri wake. Na ũgeeka Ai, o ta ũrĩa wekire Jeriko, na mũthamaki wayo, na ũtahĩ wa mahiũ ũgataha wee mwene, haarĩria no wee mwene mũtego itũũra-inĩ kũrĩa thuutha. Nake Joshua akĩrũgama na andũ othe a mbaara nĩguo mathiĩ Ai. Joshua nĩathuurire andũ ngiri mĩrongo ĩtatũ, arũme arĩa marĩ na hinya, na akĩmatũma ũtukũ. Nake akĩmaatha akĩmeera atĩrĩ, inyuĩ oherai thuutha wa itũũra rĩu, mũtikae haraaya na itũũra rĩu, na mũgaakorwo othe mwĩhaarĩirie. Nacio niĩ na andũ othe arĩa marĩ hamwe na niĩ tũgũkuhĩrĩria itũũra rĩu inene, na rĩrĩa andũ arĩa matũũraga Ai mangiumĩra gũtũtũnga, o ta ũrĩa mekire hau mbere, nĩtũgũũra tũmoorĩre. Na rĩrĩa mangĩũka thuutha witũ, tũkaamaguucũrũria moime itũũra-inĩ inene, nao nĩmakoiga, Nĩmaroorĩra kuuma ũthiũ-inĩ witũ, o ta ũrĩa meekire mbere. Inyuĩ no mũkaarahũka kuuma mũtego-inĩ, na mũgaathiĩ thĩinĩ wa itũũra. Kũringana na kiugo kĩu nĩmũgeeka, onai nĩndamwatha. Nake Joshua akĩmatũma, nao magĩthiĩ handũ ha mũtego, na magĩikara gatagatĩ ka Betheli na Ai, mwena wa ithũĩro wa Ai. Na aarĩkia kũũkĩra rũciinĩ tene Joshua, nĩathanĩire andũ, nao makĩambata we mwene na athuuri mbere ya andũ igũrũ rĩa Ai. Nao andũ othe arĩa maarũaga mbaara hamwe nake makĩambata, na magĩthiĩ makĩkinya mwena ũrĩa ũngĩ wa itũũra kuuma mwena wa irathĩro. Na mũhiriga wa itũũra kuuma iria-inĩ. Na gũkĩgĩa rĩrĩa mũthamaki wa Ai onire, akĩhiũha na akiuma gũtũngana nao o narũgũrũrũ mbaara-inĩ, we mwene na andũ othe arĩa maarĩ hamwe nake; na we mwene ndaamenyire atĩ mũhiriga warĩ harĩ we thuutha wa itũũra. Nao makĩona, nake Joshua na Isiraeli

makĩehera kuuma mbere yao. Na makĩrũmĩrĩria ariũ a Isiraeli, nao o ene makĩehera itũũra-inĩ rĩu. Gũtiarĩ mũndũ o na ũmwe watigirwo Ai ũtarũmĩrĩire Isiraeli; na maatigia itũũra inene rĩhingũrĩtwo, na makĩrũmĩrĩra Isiraeli. Na Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, Tambũrũria guoko gwaku na itimũ rĩrĩa rĩrĩ guoko-inĩ gwaku ũrĩroretie itũũra rĩu inene, nĩgũkorwo nĩndĩrĩneanĩte moko-inĩ maku; na andũ a mũthiĩko nĩmakarahũka na ihenya kuuma handũ hao. Joshua atambũrũririe guoko gwake na itimũ kũrĩ itũũra inene; na andũ a mũthiĩko makĩrũgama na ihenya kuuma handũ hao; na makiuma rĩrĩa atambũrũririe guoko, na magĩtoonya itũũra inene, na makĩrĩnyiita; na maahiũhĩte makĩgĩcina itũũra inene na mwaki. Na thuutha wa andũ arĩa maatũũraga Ai kũrora na thuutha wao, nĩmoonire ndogo ĩkĩambata kuuma itũũra-inĩ inene ĩgĩthiĩ matu-inĩ, na matiagĩkorwo na handũ ha kũũrĩra. Nake Joshua na Isiraeli wothe moonire, atĩ andũ a mũthiĩga nĩmatunyanĩte itũũra inene, na atĩ ndogo ya itũũra rĩu nĩyambatire matu-inĩ; na magĩgarũrũka, makĩhũũra andũ arũme a Ai. Na acio moimire kuuma itũũra-inĩ rĩrĩa inene gũtũngana, na makĩitagwo gatagatĩ ka kambĩ, acio kuuma mwena ũmwe na acio kuuma mwena ũrĩa ũngĩ, na makĩmahũũra nginya gũtikĩrĩrio wao mũhonokĩtio kana ũrĩa ũroorĩte. Nao makĩnyiita mũthamaki wa Ai arĩ muoyo, na makĩmũrehe kũrĩ Joshua. Na rĩrĩa ariũ a Isiraeli maatigire kũũraga arĩa othe maarĩ kũu Ai, na arĩa maarĩ mĩgũnda-inĩ, na kĩrĩma-inĩ igũrũ wa gĩtherero, kũrĩa maamarũmĩrĩirie kuuma kuo nginya mũthia, Joshua agĩcooka Ai, na akĩũhũũra na kanua ka rũhiũ rwa njora. Nao arĩa maagwire mũthenya ũcio kuuma mũndũ mũrũme nginya mũndũ wa mũka maarĩ ngiri ikũmi na

igĩrĩ, othe arĩa maatũũraga Ai. Tiga indo cia itũũra-inĩ ciothe, iria maatahire ene ariũ a Isiraeli kũringana na watho wa Mwathani, o ta ũrĩa Mwathani aathire Joshua. Nake Joshua akĩhĩa itũũra rĩu na mwaki, na akĩrĩtua kĩhumbu gĩtarĩ andũ gĩa tene nginya ũmũthĩ. Nake mũthamaki wa Ai akuuithia igũrũ rĩa mũtĩ wa mĩthemba ĩĩrĩ, na aarĩ igũrũ rĩa mũtĩ nginya hwaĩ-inĩ, na riũa rĩgĩthũa Joshua aathanire, nao makĩharũrũra mwĩrĩ wake kuuma mũtĩ-inĩ, na makĩũikia irima-inĩ, nao makĩmũigĩra hĩba ya mahiga, nginya mũthenya ũyũ.

9

Rĩrĩa athamaki a Aamori arĩa maarĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, arĩa maarĩ bũrũri wa irĩma, na arĩa maarĩ werũ-inĩ, na arĩa maarĩ hũgũrũrũ-inĩ ciothe cia iria rĩrĩa inene, na arĩa maarĩ hakuhĩ na Antilebano, na Ahiti, na Akaanani, na Aperizi, na Ahivi, na Aamori, na Agerigashi, na Ajebusi maiguire ũhoro ũcio, makĩũngana hamwe nĩguo marũe na Joshua na Isiraeli othe hamwe. Nao andũ arĩa maatũũraga Gibeoni nĩmaiguire maũndũ mothe marĩa Mwathani eekire Jeriko na Ai. Na nĩmekire o nao ene na ũhinga, na maakinya makĩĩhaarĩria irio cia rũgendo na makĩĩhaarĩria; na maakooire makũnia ma tene ciande-inĩ ciao, na mondo cia ndibei cia tene na ciatarũkĩte ikohwo, na thĩinĩ wa iraatũ ciao, na iraatũ ciao cia tene na ciatumanĩtwo magũrũ-inĩ mao, na nguo ciao nĩciatakarĩte igũrũ rĩao, na mũgate wao wa irio cia rũgendo nĩwaũmĩte na ũrĩ na ũkungu na ũrĩĩtwo. Nao mokire kũrĩ Joshua thĩinĩ wa kambĩ ya

Isiraeli kũu Giligala, na makĩĩra Joshua na Isiraeli atĩrĩ, Tũũkĩte kuuma bũrũri wa kũraya, na rĩu mũthondekere kĩrĩkanĩro na ithuĩ. Nao ciana cia Isiraeli makiuga kũrĩ Mũhori atĩrĩ, Ona ndũgatũũraga gatagatĩ-inĩ witũ, na tũgũthondeka atĩa kĩrĩkanĩro nawe? Na makĩĩra Joshua atĩrĩ, Ithuĩ tũrĩ ndungata ciaku, nake Joshua akĩmooria atĩrĩ, Mũrĩ a kũ, na mũũkĩte kũrĩ kũ? Nao moigire, kuuma bũrũri kũraya mũno nĩtũokĩte ithuĩ ndungata ciaku thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩa Mwathani Ngai waku; nĩgũkorwo nĩtũiguĩte rĩĩtwa rĩake, na maũndũ mothe marĩa ekire kũu Misiri, na maũndũ mothe marĩa ekire athamaki a Aamori, arĩa maarĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, Sihoni mũthamaki wa Aamori, na Ogu mũthamaki wa Bashani, ũrĩa watũũraga kũu Ashitarothu na kũu Ederei. Na rĩrĩa maiguire, athuuri aitũ na andũ othe arĩa matũũraga bũrũri witũ moigire kũrĩ ithuĩ, makiuga atĩrĩ, Oyai irio cia rũgendo, na mũthiĩ mũmatũngane, na mũmeere atĩrĩ, Tũrĩ ndungata ciaku, na rĩu thondekerai kĩrĩkanĩro na ithuĩ. Mĩgate ĩno, mahiũ twamĩigire tũrĩ nayo mũthenya ũrĩa twoimire gũũka kũrĩ inyuĩ, no rĩu nĩmahumĩte na makatuĩka ta marĩĩtwo. Na hondo ici cia divai iria twaiyũririe irĩ njerũ, na ici nĩitũrĩkĩte, na nguo ciitũ, na iraatũ ciitũ nĩithirĩte nĩ ũndũ wa rũgendo rũraihu mũno. Nao aathani macio mooire irio cia andũ ao, na matiũũrie Mwathani. Nake Joshua akĩgĩa thayũ na o, na magĩthondeka kĩrĩkanĩro na o gĩa kũmahonokia, nao atongoria a kĩũngano makĩmehĩtĩra. Na gũgĩtuĩka thutha wa mĩthenya ĩtatũ thutha wa kũruta nao kĩrĩkanĩro, nĩmaiguire atĩ marĩ hakuhĩ nao, na atĩ nĩmatũũraga thĩinĩ wao. Nao ariũ a Isiraeli makiuma, nao magĩũka matũũra-inĩ mao, namo matũũra mao maarĩ Gibeoni na Kefira na

Beerothi, na matũũra ma Jarini. Na ariũ a Isiraeli matimarũire nao, tondũ atongoria othe mehĩtire kũrĩ o Mwathani Ngai wa Isiraeli, na kĩũngano gĩothe gĩkĩnung'unĩra atongoria acio. Nao atongoria makĩĩra kĩũngano gĩothe atĩrĩ, ithuĩ twehĩtire kũrĩ o na Mwathani Ngai wa Isiraeli, na rĩu tũtingĩhota kũmahutia. Ũndũ ũyũ nĩtũgwĩka, kũmanyiita marĩ muoyo, na nĩtũkamahonokia, na gũtikagĩa marakara mathĩ na ithuĩ nĩ ũndũ wa mwĩhĩtwa ũrĩa twehĩtire kũrĩ o. Nĩmagatũũra, na nĩmagatuĩka atemi a mbaũ na atwari a maaĩ kũrĩ mũingano wothe, o ta ũrĩa aathani maameerire. Nake Joshua akĩmeeta hamwe, na akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩatũmire mũheenie, mũkiuga atĩrĩ, Ithuĩ tũrĩ kũraya mũno kuuma kũrĩ inyuĩ, no inyuĩ mũrĩ andũ a gũkuhĩ a arĩa matũũraga gatagatĩ-inĩ witũ? Na rĩu mũrĩ arume, gũtigĩtigĩra kuuma harĩ inyuĩ ngombo, kana mũtembi wa ngũ, kana mũkuui wa maaĩ harĩ niĩ na harĩ Ngai wakwa. Nao makĩmũcookeria Joshua, makiuga atĩrĩ, Twĩrirwo ũrĩa wothe Mwathani Ngai waku aathire Musa ndungata yake, gũkũhe inyuĩ bũrũri ũyũ, na kũniina ithuĩ na arĩa othe matũũraga kuo mbere yanyu; na tũgĩĩtigĩra mũno ũhoro wa mĩoyo iitũ mbere yanyu, na tũgĩĩka ũndũ ũyũ. Na rĩu onai ithuĩ tũrĩ rungu rwanyu, o ta ũrĩa kũmũkenia na o ta ũrĩa kũonekaga harĩ inyuĩ, tũĩkai ũguo. Nao magĩĩka kũrĩ o ũguo, nake Joshua akĩmahonokia mũthenya ũcio kuuma moko-inĩ ma ariũ a Isiraeli, nao matiigana kũmooraga. Nake Joshua amathuire mũthenya ũcio atemi a mĩtĩ na akuui a maaĩ kũrĩ kĩũngano gĩothe na kĩgongona kĩa Ngai, nĩ ũndũ ũcio andũ arĩa maatũũraga Gibeoni magĩtuĩka atemi a mĩtĩ na akuui a maaĩ a kĩgongona kĩa Ngai nginya mũthenya wa ũmũthĩ, na handũ

harĩa Mwathani angĩthuura.

10

Rĩrĩa Adonibezeki mũthamaki wa Jerusalemu aiguire atĩ Joshua nĩatunyanĩte Ai, na nĩamĩanangire biũ, o ta ũrĩa mekĩire Jeriko na mũthamaki wayo, ũguo noguo mekĩire Ai na mũthamaki wayo, na atĩ andũ arĩa matũũraga Gibeoni nĩmoorĩire kũrĩ Joshua na kũrĩ Isiraeli, nao makĩmatiĩra mũno; nĩgũkorwo nĩamenyete atĩ Gibeoni nĩ itũũra inene, ta rĩmwe rĩa matũũra manene, na andũ akuo othe maarĩ marĩ hinya. Nake Adonibezeki mũthamaki wa Jerusalemu atũmire kũrĩ Elamu mũthamaki wa Hebironi, na kũrĩ Pidoni mũthamaki wa Jarimuthu, na kũrĩ Jefitha mũthamaki wa Lakishi na kũrĩ Dabeini mũthamaki wa Adulamu, akiuga, ũkai, ambatai mũũke kũrĩ niĩ, na mũndeithie, na nĩtũrũe na Gibeoni; nĩgũkorwo nĩmatigire mũena wao magĩthiĩra kũrĩ Joshua na kũrĩ ariũ a Isiraeli. Na athamaki acio atano a Ajebusi maambatire, mũthamaki wa Jerusalemu, na mũthamaki wa Hebironi, na mũthamaki wa Jarimuthu, na mũthamaki wa Lakishi, na mũthamaki wa Adulamu, o na andũ ao othe. Nao makĩthiũrũrũkĩria Gibeoni, na makĩmĩrigiicĩria. Nao andũ arĩa maatũũraga Gibeoni nĩmatũmire kũrĩ Joshua kambĩ-inĩ ya Isiraeli kũu Giligali, makiuga atĩrĩ, Ndũkarekie moko maku kuuma kũrĩ ndungata ciaku; ambata ũũke kũrĩ ithuĩ narua, na ũtũteithie, na ũtũhonokie; tondũ athamaki othe a Aamori, arĩa maatũũraga bũrũri wa irĩma, nĩmacookanĩrĩirie gũũkĩrĩra ithuĩ.

Nake Joshua akĩambata kuuma Giligali, we mwene na andũ othe a mbaara arĩa maarĩ hamwe nake, othe marĩ na hinya wa ũhoti. Nake akiuga Mwathani kũrĩ Joshua, Ndũkametigĩre, nĩgũkorwo moko-inĩ maku nĩndĩmaheete; gũtirĩ o na ũmwe wao ũgaatigara mbere yanyu. Na tondũ Joshua akinyire kũrĩ o o rĩmwe, nĩathiire rũgendo rwa ũtukũ wothe kuuma Giligali. Nake Mwathani akĩmagarara mbere ya ciana cia Isiraeli, nake Mwathani akĩmahehenja na kũhehenja kũnene kũu Gibeoni, nao makĩmaingatithia njĩra ya kũambata Bethi-horoni, na makĩmatema nginya Azeka na nginya Makeda. Rĩrĩa mooraga kuuma mbere ya ariũ a Isiraeli kũu gĩikũrũko-inĩ kĩa Horonini, Mwathani akĩmahũũrĩra mahiga ma mbura ya mbembe kuuma igũrũ nginya Azeka, nao andũ arĩa maakuire nĩ ũndũ wa mahiga ma mbura ya mbembe maarĩ aingĩ gũkĩra arĩa ariũ a Isiraeli mooragire na rũhiũ rwa njora mbaara-inĩ. Hĩndĩ ĩyo Joshua nĩaririe kũrĩ Mwathani, mũthenya ũrĩa Ngai aaheire Mũamori rungu rwa guoko rwa Isiraeli, rĩrĩa aahehenjire o kũu Gibeoni, na makĩhehenjwo kuuma mbere ya ariũ a Isiraeli, nake Joshua akiuga atĩrĩ, riũa nĩrĩrũgame kũringana na Gibeoni, na mweri kũringana na mũkuru wa Ailoni. Nake riũa rĩkĩrũgama na mweri ũkĩrũgama, nginya Ngai aagitĩrire thũ ciao, nake riũa rĩkĩrũgama gatagatĩ ka igũrũ, na rĩtiathiire ithũĩro-inĩ nginya mũthenya ũmwe ũkĩrĩkĩra. Na gũtirĩ mũthenya wahaanire ta ũcio, kana mbere kana thuutha, nĩguo Ngai aigue mũndũ, tondũ Mwathani nĩarũire hamwe na Isiraeli. Nao athamaki acio atano moorire, na makĩĩhitha thĩinĩ wa ngurunga ĩrĩa yarĩ Makeda. Nĩ kĩamenyithĩtio kũrĩ Joshua, makiuga, Nĩmakoneka athamaki ithano mahithĩtwo thĩinĩ wa ngurunga ĩrĩa ĩrĩ Makeda. Nake

akiuga Joshua, Kungariai mahiga kanua-inĩ ka ngurunga, na mũthuurie andũ a kũmarangĩra. Inyuĩ no mũtikarũgame, mũkĩrũmĩrĩra thuutha wa thũ cianyu, na mũnyiite mũthia wao, na mũtikanareke gũtoonya thĩinĩ wa matũũra mao, nĩgũkorwo nĩaneanire o acio Mwathani Ngai witũ thĩinĩ wa moko maitũ. Na gũkĩgĩa rĩrĩa Joshua na ciana ciothe cia Isiraeli maarĩkirie kũmatemaga ũtemwo mũnene mũno nginya mũthia, nao arĩa maahonokaga maahonokire magĩthiĩ matũũra-inĩ marĩa mairigĩre. Nao andũ othe magĩcooka kũrĩ Joshua kũu Makeda marĩ agima, na gũtirĩ mũndũ o na ũmwe wa ariũ a Isiraeli waranĩrire na rũrĩmĩ rwake. Nake Joshua akiuga atĩrĩ, Hinguurai irimũ, na mũrute athamaki acio atano kuuma irimũ-inĩ. Nao makĩrutia athamaki acio ithano kuuma kũrĩa ngurunga, mũthamaki wa Jerusalemu, na mũthamaki wa Hebironi, na mũthamaki wa Ierimu, na mũthamaki wa Lakishi, na mũthamaki wa Odolamu. Na tondũ nĩmamarutire kũrĩ Joshua, Joshua agĩĩta Isiraeli yothe hamwe, na arĩa mambĩrĩria ma mbaara arĩa maathiiaga nake, akĩmeera atĩrĩ, Thiĩi mbere na mũige magũrũ manyu igũrũ rĩa ngingo ciao, nao makĩhĩngĩrĩria, makĩiga magũrũ mao igũrũ rĩa ngingo ciao. Nake akiuga Joshua kũrĩ o atĩrĩ, Mũtigamatigĩre, kana mwĩtigĩre, gĩai na ũcamba na mũgĩe na hinya, nĩgũkorwo ũguo nĩguo Mwathani ekũhĩka kũrĩ thũ cianyu ciothe, iria inyuĩ mũrũaga nacio. Nake Joshua akĩmoragĩra, na akĩmacuuria igũrũ rĩa mĩtĩ ĩtano, nao maarĩ macuurĩtio igũrũ rĩa mĩtĩ o nginya hwaĩ-inĩ. Na rĩrĩa gũkinyire riũa gũthũa, Joshua nĩathanire, nao makĩmaharũrũra kuuma mĩtĩ-inĩ, na makĩmaikia ngurunga-inĩ, kũrĩa maahũngĩire, nao makĩgaragaria mahiga igũrũ wa ngurunga nginya ũmũthĩ. Nao

maanyiitire Makeda mũthenya ũcio, na makĩũraga na kanua ka rũhiũ rwa njora, na makĩananga kĩndũ gĩothe kĩahũmaga kĩarĩ kuo, na gũtiarĩ mũndũ o na ũmwe wataririo kuo wahonokete kana ũũrĩte, na magĩĩka mũthamaki wa Makeda o ta ũrĩa meekire mũthamaki wa Jeriko. Nake Joshua akiuma hamwe na Isiraeli wothe kuuma Makeda, magĩthiĩ Libina, nake akĩrigiicĩria Libina. Nayo nĩyaneanirwo nĩ Mwathani moko-inĩ ma Isiraeli, nao makĩmĩoya hamwe na mũthamaki wayo, na makĩmĩũraga na kanua ka rũhiũ rwa njora, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩahũmaga thĩinĩ wayo, na gũtirĩ mũndũ watigirwo thĩinĩ wayo ũhonokete kana ũũrĩte, nao magĩĩka mũthamaki wayo o ta ũrĩa meekire mũthamaki wa Jeriko. Nake Joshua akiuma hamwe na Isiraeli wothe kuuma Lebna, magĩthiĩ Lakishi, makĩrigiicĩria, na makĩmĩrigiicĩria. Na Mwathani nĩaneanire Lakishi moko-inĩ ma Isiraeli. Nao makĩũtunyana mũthenya wa keerĩ, na makĩũragana na kanua ka rũhiũ rwa njora, na makĩananga biũ, o ta ũrĩa meekire Libina. Hĩndĩ ĩyo Elamu mũthamaki wa Gazeri ambĩrĩirie gũteithia Lakishi, na Joshua akĩmũgũtha na kanua ka rũhiũ rwa njora, na andũ ake, nginya gũtikaatigwo mũndũ wao ũhonokete kana ũũrĩte. Nake Joshua akĩehera hamwe na andũ othe a Isiraeli kuuma Lakishi, magĩthiĩ Odolamu, nao makĩrigiicĩria na makĩrĩtharĩkĩra. Nake Mwathani akĩmĩneana moko-inĩ ma Isiraeli, nao makĩmĩoya mũthenya ũcio, na makĩmĩũraga na rũhiũ rwa njora, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩahota mũhũmũko makĩũraga, o ta ũrĩa meekĩte Lakishi. Nake Joshua akĩehera hamwe na andũ othe a Isiraeli, magĩthiĩ Hebironi, na makĩrigiicĩria. Nao magũthia kĩo na kanua ka rũhiũ rwa njora, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩahota gũcama kĩrĩa kĩarĩ thĩinĩ wakĩo,

gũtiarĩ kĩndũ kĩahonokire. O ta ũrĩa meekire Odoliamu, nĩmanangire kĩo biũ, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩarĩ thĩinĩ wakĩo. Joshua na Isiraeli wothe magĩcooka Debiri; na maarĩkia kũmĩthiũrũrũkĩria, makĩmĩoya, na mũthamaki wayo, na tũtũũra twayo; na akĩmĩgũtha na kanua ka rũhiũ rwa njora, na makĩmĩniina biũ, na kĩndũ gĩothe kĩarĩ na mĩhũmũ thĩinĩ wayo; na matiigana mũndũ o na ũmwe arĩ muoho; o ta ũrĩa meekire Hebironi na mũthamaki wayo, noguo meekire Debiri na mũthamaki wayo. Nake Joshua ahũũrire bũrũri wothe wa irĩma, na Negevu, na werũ-inĩ, na Ashedothu, na athamaki ao; matiigire mũndũ o na ũmwe ahonokete; na kĩndũ gĩothe kĩrĩ muoyo gĩa gũcama akĩniina biũ, o ta ũrĩa Mwathani Ngai wa Isiraeli aathire, kuuma Kadeshi Barinea nginya Gaza bũrũri wothe wa Gosheni nginya Gibeoni. Nao athamaki ao othe, na bũrũri wao, Joshua nĩamahũũrire riria rĩmwe, tondũ Mwathani Ngai wa Isiraeli nĩarũaga hamwe na Isiraeli.

11

Rĩrĩa Jabini mũthamaki wa Hazoru aiguire, atũmire kũrĩ Jobabu mũthamaki wa Maroni, na kũrĩ mũthamaki wa Shimuroni, na kũrĩ mũthamaki wa Akishafu, na kũrĩ athamaki arĩa marĩ Sidoni nene, thĩinĩ wa bũrũri wa irĩma na thĩinĩ wa Araba mbaĩ na Kinerothu, na thĩinĩ wa werũ, na thĩinĩ wa Nafothu Doru, na kũrĩ Akaanani a hũgũrũrũ-inĩ rĩa iria kuuma mwena wa irathĩro, na kũrĩ Aamori a hũgũrũrũ-inĩ rĩa iria, na Ahiti, na Aperizi, na Ajebusi arĩa marĩ kĩrĩma-inĩ, na Ahivi, na arĩa marĩ

rungu rwa Herimoni thĩinĩ wa bũrũri wa Mizipa. Nao makiuma o ene na athamaki ao hamwe nao, ta mũthanga wa iria ũingĩ-inĩ, na mbarathi na ngaari nyingĩ mũno. Na makĩonganĩra othe athamaki acio ene, na magĩũka hamwe, na makĩamba hema hakuhĩ na maaĩ ma Maron nĩguo marũe na Isiraeli. Nake Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, Ndũgetigĩre ũthiũ wao, nĩgũkorwo rũciũ thaa ĩno niĩ nĩndĩramaneana mooragĩtio mbere ya Isiraeli; mbarathi ciao nĩũgacitinia, na ngaari ciao cia ita nĩũgacicina na mwaki. Nake agĩũka Joshua hamwe na andũ othe a mbaara, makĩmakorithĩria maaĩ-inĩ ma Maron o rĩmwe, nao makĩmahithũkĩra kũu bĩrĩra-inĩ. Nake Mwathani akĩmaneana moko-inĩ ma Isiraeli, nao makĩmahũũra makĩmarũmĩrĩra nginya Sidoni ĩrĩa nene, na nginya Maseroni, na nginya werũ wa Masoki mwena wa irathĩro, nao makĩmatemanga nginya gũtikũtigara o na ũmwe wao mũhonokete. Na akĩmeeka o ta ũrĩa Jehova aamwathĩte, Joshua akĩtemenga mbarathi ciao magũrũ, na akĩcina ngaari ciao cia ita na mwaki. Nake Joshua akĩgarũrũka ihinda-inĩ rĩu rĩrĩa, na akĩnyiita Hazor, na mũthamaki warĩo, nayo Hazor mbere yarĩ ĩthamakaga mothamaki mothe maya. Nao mooragire kĩndũ gĩothe kĩrĩ muoyo thĩinĩ wakuo na rũhiũ rwa njora, na maanangire othe, na gũtirĩ kĩndũ kĩrĩ muoyo kĩatigĩtwo thĩinĩ wakuo, na Hazor maacĩcinire na mwaki. Na matũũra mothe ma ũthamaki, na athamaki ao Joshua akĩmatunya, na akĩmooraga na kanua ka rũhiũ rwa njora; na makĩmaniina biũ, o ta ũrĩa Musa ndungata ya Mwathani aathire. No rĩrĩ matũũra mothe marĩa maarĩ na hinya Isiraeli ndaigana kũmacina na mwaki; tiga o Hazoru ũmwe Isiraeli aagĩcina na mwaki, na indo ciothe cia kũhuthwo

ciarĩo ciana cia Isiraeli ikĩĩhuthĩra cio ene; no andũ othe makĩmaniina biũ na kanua ka rũhiũ rwa njora, nginya rĩrĩa maamaniirie; matiigana gũtiga harĩ o kĩndũ kĩrĩa kĩahũmaga. Ũrĩa Mwathani aathire Musa ndungata yake, na Musa o ũguo aathire Joshua; na ũguo nĩguo Joshua eekire, ndaatiganĩirie kĩndũ o na kĩmwe kuuma harĩ maũndũ mothe marĩa Musa aamwathire. Joshua nĩoyire bũrũri wothe wa irĩma, na bũrũri wothe wa Negebu, na bũrũri wothe wa Gosheni, na bũrũri wa kĩanda, na ũrĩa wa mwena wa ithũĩro, na kĩrĩma kĩa Isiraeli, na kũndũ kũrĩa kũnyiihie kũrĩa kũrĩ hakuhĩ na kĩrĩma kuuma kĩrĩma-inĩ kĩa Halaki, na kũrĩa kũambataga gũthiĩ Seiri, na nginya Baali-Gadi, na itharagũ cia Lebanoni mũhuro wa kĩrĩma kĩa Herimoni; na athamaki ao othe nĩamoyire, na akĩmooraga, na akĩmooraga. Na mĩthenya mĩingĩ Joshua akĩruta mbaara kũrĩ athamaki acio. Na gũtiarĩ itũũra rĩrĩa rĩtanyiitirwo nĩ Isiraeli, mothe manyiitire thĩinĩ wa mbaara. Atĩ nĩ ũndũ wa Mwathani kwarĩ kũgĩa na hinya ngoro ciao gũcemania thĩinĩ wa mbaara na Isiraeli, nĩguo maanangwo, nĩguo matikaaheo ũtha, no nĩguo maanangwo, o ta ũrĩa Mwathani eerire Musa. Nake Joshua agĩũka hĩndĩ ĩyo, na akĩniina Anakim kuuma bũrũri wa irĩma, kuuma Hebironi, na kuuma Dabiri, na kuuma Anabothu, na kuuma Juda guothe hamwe na matũũra mao, nake Joshua akĩmaniina biũ. Gũtiarĩ Anakim maatigarĩtio kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, no tiga thĩinĩ wa Gaza, na thĩinĩ wa Gathi, na thĩinĩ wa Ashidodi nĩkuo maatigarĩtio. Nake akuoya Joshua bũrũri wothe, o ta ũrĩa aathire Mwathani Musa, nake akĩmahe Joshua ũrĩ igai kũrĩ Isiraeli kũringana na mĩhĩrĩga yao, nake bũrũri ũkĩhurũka kuuma mbaara-inĩ.

12

Na aya nĩo athamaki a bũrũri arĩa mooragire ariũ a Isiraeli, na magĩgaya bũrũri wao ta igai mũrĩmo wa Jorodani mwena wa irathĩro kuuma mũkuru wa Arinoni nginya kĩrĩma kĩa Herimoni, na bũrũri wothe wa Araba mwena wa irathĩro. Sihon mũthamaki wa Aamori, ũrĩa atũũraga Heshiboni, akĩathaga kuuma Arinoni, ĩrĩa ĩrĩ mũkuru-inĩ kũringana na gĩcunjĩ kĩa mũkuru ũcio, na nuthu ya Gileadi nginya Jaboku, mĩhaka ya ariũ a Amoni. Na Arabu nginya iria rĩa Chinerethu kũringana na mwena wa irathĩro, na nginya iria rĩa Arabu, iria rĩa cumbĩ kuuma mwena wa irathĩro, njĩra ĩrĩa ya kũringana na Bethi-Jeshimothu, kuuma Temani ĩrĩa yarĩ rungu rwa Asedothu Pisiga. Na Ogu mũthamaki wa Bashani nĩatigarĩtio kuuma kũrĩ njamba cia igũrũ, ũrĩa watũũraga thĩinĩ wa Ashitarothu na thĩinĩ wa Ederei, mwathi kuuma kĩrĩma-inĩ kĩa Herimoni na kuuma Saleka, na Bashani yothe nginya mĩhaka ya Agerigeshi, na Maki, na nuthu ya Gileadi ya mĩhaka ya Sihoni mũthamaki wa Heshiboni. Musa mũndũ wa Mwathani na ariũ a Isiraeli nĩmahũũrire o. Na Musa nĩaheire kuo ũgai kũrĩ Rubeni, na Gadi, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase. Na aya nĩ athamaki a Aamori, arĩa Joshua na ariũ a Isiraeli mooragire mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani hakuhĩ na iria rĩa Baali-Gadi werũ-inĩ wa Lebanoni, na nginya kĩrĩma-inĩ kĩa Halaki kĩrĩa kĩambataga gũthiĩ Seiru; na Joshua nĩaheire mĩhĩrĩga ya Isiraeli ũguo magae kũringana na mĩgũnda yao, kĩrĩma-inĩ, na werũ-inĩ, na Araba, na Ashidothu, na werũ-inĩ, na Negebu; Mũhiti, na Mũamori, na Mũkaanani, na

Mũperizi, na Mũhivi, na Mũjebusi. Mũthamaki wa Jeriko, na mũthamaki wa Ai, ũrĩa ũrĩ hakuhĩ na Betheli, mũthamaki wa Jerusalemu, mũthamaki wa Hebironi, mũthamaki wa Jarimuthu, mũthamaki wa Lakishi, mũthamaki wa Elamu, mũthamaki wa Gezeri, mũthamaki wa Debiri, mũthamaki wa Gaderi, mũthamaki wa Horimah, mũthamaki wa Aderi, mũthamaki wa Libina, mũthamaki wa Adulamu, mũthamaki wa Elathu, mũthamaki wa Tapuah, mũthamaki wa Hepheri, mũthamaki wa Apheki wa Aroki, mũthamaki wa Asomu, mũthamaki wa Shimironi, mũthamaki wa Madoni, mũthamaki wa Azifu, mũthamaki wa Kadeshi, mũthamaki wa Zachaki, mũthamaki wa Maredothu, mũthamaki wa Jekomu wa Karimeli, mũthamaki wa Adulamu wa Phenneadori, mũthamaki wa Gai wa Galilaya, mũthamaki wa Therisa; othe aya nĩ athamaki mĩrongo ĩĩrĩ na kenda.

13

Na Joshua mũthuuri nĩakũrĩte wa matukũ, nake Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, wee nĩũkũrĩte wa matukũ, na bũrũri mũingĩ ũtigĩtwo ũtuĩke igai. Na bũrũri ũyũ nĩ ũtigĩtwo: mĩhaka ya Afilisti, Mũgeshuri, na Mũkaanani, kuuma kũrĩa gũtarĩ andũ kũrĩa kũng'etheire Misiri nginya mĩhaka ya Ekironi mwena wa ũmotho wa Akaanani ũtarĩtwo harĩ itũũra ithano cia athamaki a Afilisti, Mũgaza, na Mũashidodi, na Mũashikeloni, na Mũgiti, na Mũekironi, na Mũavi, kuuma Temani na bũrũri wothe wa Kaanani mbere ya Gaza, na Asidoni nginya Afeki, nginya

mĩhaka ya Aamori, na bũrũri wothe wa Galiathi ya Afilisti, na Lebanoni yothe kuuma mwena wa irathĩro rĩa riũa kuuma Giligali mũhuro wa kĩrĩma kĩa Herimoni nginya mũromo wa Emathi, arĩa othe matũũraga bũrũri wa irĩma kuuma Lebanoni nginya Masereti Memefomaimu. Asidoni othe, niĩ nĩngũmaniina biũ, ndĩmeherie mbere ya Isiraeli; no ũmĩgaĩre Isiraeli na mũtonyũ, o ta ũrĩa ndagwathire. Na rĩu gaya bũrũri ũyũ ũtuĩke igai harĩ mĩhĩrĩga kenda, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase. Kuuma Jorodani kũgĩkinya iria inene kũringana na ithũĩro rĩa riũa ũkaheana kuo; iria rĩu inene nĩrĩo rĩgaatuĩka mũhaka. Mĩhĩrĩga ĩrĩa ĩĩrĩ, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, wa Reubeni, na wa Gadi Musa nĩamaheire kũu mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani; mwena wa irathĩro rĩa riũa nĩamaheire Musa ndungata ya Mwathani, kuuma Aroeri, ũrĩa ũrĩ hũgũrũrũ-inĩ wa rũũĩ rwa Arinoni, na itũũra rĩrĩa rĩrĩ gatagatĩ ka mũkuru, na Misori yothe kuuma Medeba; Matũũra mothe ma Sihoni mũthamaki wa Aamori, ũrĩa wathamakagĩra Heshiboni nginya mĩhaka ya ariũ a Amoni; Na Gileadi, na mĩhaka ya Geshuri, na Amaakathi, kĩrĩma gĩothe kĩa Herimoni, na Bashani yothe nginya Saleka; Ũthamaki wothe wa Ogu kũu Bashani, ũrĩa wathamakagĩra Ashitarothu na Ederei; ũyũ nĩatigarĩte kuuma kũrĩ njamba cia hinya, na Musa nĩamũgũthire, na akĩmũniina biũ. Na ciana cia Isiraeli matianiinire Agesiri, na Amakati, na Akanani, na mũthamaki wa Agesiri na Amakati maatũũrire gatagatĩ ka ciana cia Isiraeli nginya ũmũthĩ. Tiga mũhĩrĩga wa Levi ndwaheanirwo igai, Mwathani Ngai wa Isiraeli, ũyũ nĩ igai rĩao, o ta ũrĩa Mwathani eerire o, na ũyũ nĩ ũgaĩ ũrĩa Musa agaĩire ciana cia Isiraeli kũu Arabothu Moabu mũrĩmo ũrĩa ũngĩ

wa Jorodani kũringana na Jeriko. Nake Musa akĩheana kũrĩ mũhĩrĩga wa Rubeni kũringana na mĩhĩrĩga yao. Nacio mĩhaka yao ĩkĩgĩa kuuma Aroeri, ĩrĩa ĩrĩ mbere ya ũtheri wa Arinoni, na itũũra rĩrĩa rĩrĩ thĩinĩ wa ũtheri wa Arinoni; na Misori yothe, nginya Heshiboni, na matũũra mothe marĩa marĩ thĩinĩ wa Misori, na Diboni, na Bamothi Baali, na nyũmba ya Meelibothi, na Bashani, na Bakedimothi, na Maifaadi, na Kiriathaimu, na Sebama, na Serada, na Sioni kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Enabu, na Bethi Peori, na Ashidothi Pisiga, na Bethi Jeshimothi, na matũũra mothe ma Misori, na ũthamaki wothe wa Sihoni mũthamaki wa Aamori, ũrĩa Musa aahũũrire we na atongoria a Midiani, na Evi, na Roboki, na Suri, na Huri, na Robe mũnene wa itaho cia Sioni, na arĩa maatũũraga Sioni. Nao Balaamu mũrũ wa Beori, ũrĩa warĩ mũrathi, mooragire hĩndĩ ya mbaara. Mĩhaka ya Rubeni ĩkĩgĩa Jorodani ĩrĩ mũhaka. Ũyũ nĩguo warĩ ũgai wa ariũ a Rubeni kũringana na mĩhĩrĩga yao, hamwe na matũũra mao na mĩgũnda yao. Musa nĩaheire ariũ a Gadi kũringana na mĩhĩrĩga yao. Na mĩhaka yao ĩkĩgĩa Jazeri, matũũra mothe ma Gileadi, na nuthu ya bũrũri wa ariũ a Amoni nginya Arabia, ĩrĩa ĩrĩ mwena wa Aradi. Na kuuma Heshiboni nginya Arabothi kũringana na Mizipa, na Botanimi, na Maani nginya mĩhaka ya Diboni, na Enadomi na Othargai na Bainthanabra na Sukothi na Shafani na ũthamaki ũrĩa ũtigaire wa Sihoni mũthamaki wa Heshiboni; na Jorodani nĩũgatuĩka mũhaka nginya gĩcunjĩ kĩa iria rĩa Kinerethi mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani kuuma mwena wa irathĩro. Ĩno nĩyo igai rĩa ariũ a Gadi kũringana na mĩhĩrĩga yao na kũringana na matũũra mao, kũringana na mĩhĩrĩga yao ngingo nĩmagacooka mbere ya thũ ciao, tondũ kwahaana kũringana na

mĩhĩrĩga yao matũũra mao na mĩgũnda yao. Nake Musa akĩheana kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase kũringana na mĩhĩrĩga yao. Nayo mĩhaka yao ĩkĩgĩa kuuma Maani, na ũthamaki wothe wa Bashani, na ũthamaki wothe wa Ogu mũthamaki wa Bashani, na tũtũũra tuothe twa Jairi, tũrĩa tũrĩ kũu Bashani, matũũra mĩrongo ĩtandatũ. Na nuthu ya Gileadi, na thĩinĩ wa Ashitarothi, na thĩinĩ wa Ederei matũũra ma ũthamaki wa Ogu kũu Bashani, kũrĩ ariũ a Makiri ariũ a Manase, na kũrĩ nuthu ya ariũ a Makiri ariũ a Manase, kũringana na mĩhĩrĩga yao. Aya nĩo arĩa Moses aagaĩire igai mũrĩmo wa Jorodani kũu Arabothi ya Moabi mũrĩmo wa Jorodani wa kũringana na Jeriko kuuma mwena wa irathĩro.

14

Nao aya nĩo arĩa maagaĩire igai ciana cia Isiraeli thĩinĩ wa bũrũri wa Kanaani, arĩa maagaĩirwo igai nĩ Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, na Joshua ũrĩa wa Nunu, na aathani a nyũmba cia maithe ma mĩhĩrĩga ya ciana cia Isiraeli. Kũringana na mĩtĩ maagaĩire igai, o ta ũrĩa Mwathani aathire na guoko kwa Joshua kũrĩ mĩhĩrĩga kenda, na nuthu ya mũhĩrĩga kuuma mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani. Nao Alawii matiaheirwo igai thĩinĩ wao, tondũ ariũ a Jusufu maarĩ mĩhĩrĩga ĩĩrĩ Manase na Efiraimu; na Alawii matiaheirwo gĩcunjĩ bũrũri-inĩ, no matũũra ma gũtũũra, na ithaka ciao cia kũrĩithia mahiũ, na mahiũ mao. Ũrĩa Mwathani aathire Musa-rĩ, noguo ariũ a Isiraeli meekire, na nĩmagayanire bũrũri ũcio. Nao magĩũka ariũ a Yuda kũrĩ Joshua kũu Giligali,

nake akĩmwĩra Kalebu ũrĩa wa Jefune ũrĩa Mũkenizi, Wee nĩũũĩ kiugo kĩrĩa kĩaranĩirio nĩ Mwathani kũrĩ Musa mũndũ wa Ngai ũhoro wakwa na waku kũu Kadeshi Barinea. Nĩgũkorwo ndaarĩ na mĩaka mĩrongo ĩna rĩrĩa Musa mũndũ wa Ngai aandũmire kuuma Kadeshi Barinea gũthigaana bũrũri; na nĩndamũcookeria ũhoro kũringana na meciiria make. Ariũ a baba akwa arĩa maambatire hamwe na niĩ nĩmagarũrire ngoro ya andũ, no niĩ nĩndĩongeretie kũrũmĩrĩra Mwathani Ngai wakwa. Nake akĩhĩtia Musa mũthenya ũcio, akiuga atĩrĩ, bũrũri ũrĩa warangĩrĩirie igũrũ rĩaguo, ũgaatuĩka waku ũrĩ igai hamwe na ciana ciaku nginya tene, tondũ werĩirwo kũrũmĩrĩra Mwathani Ngai witũ. Na rĩu nĩandĩĩte Mwathani o ta ũrĩa oigire; ũyũ nĩ mwaka wa mĩrongo ĩna na ũtano, kuuma rĩrĩa Mwathani aaririe kiugo kĩu kũrĩ Musa; na Isiraeli nĩathiire werũ-inĩ; na rĩu ona niĩ ũmũthĩ ndĩ na mĩaka mĩrongo ĩnana na ĩtano; Ndĩ o na hinya ũmũthĩ, o ta rĩrĩa Musa aandũmire, ũguo noguo ndĩ na hinya rĩu gũthiĩ nja na gũtoonya mbaara-inĩ. Na rĩu ndĩrakũhooya kĩrĩma gĩkĩ, o ta ũrĩa Mwathani oigire mũthenya ũcio, tondũ wee nĩwaiguire kiugo gĩkĩ mũthenya ũcio. Rĩu Aanakimu marĩ kũu, matũũra manene mairigĩre na manene. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio Mwathani arĩ hamwe na niĩ, nĩngamaniina, o ta ũrĩa Mwathani anjĩĩrire. Nake Joshua akĩmũrathima, na akĩhe Kalebu mũrũ wa Jefune mũrũ wa Kenazu Hebironi ĩrĩ igai. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, Hebironi ĩkĩgĩa ya Kalebu mũrũ wa Jefune wa Kenizi ĩrĩ igai nginya mũthenya ũyũ, tondũ we mwene nĩarũmĩrĩire watho wa Mwathani Ngai wa Isiraeli. Rĩĩtwa rĩa Hebironi rĩarĩ mbere itũũra rĩa Arigobu, itũũra inene rĩa Aanaki rĩu; na bũrũri ũgĩtiga mbaara.

15

Na gũkĩoneka mĩhaka ya mũhĩrĩga wa Juda kũringana na mĩgongo yao, kuuma mĩhaka ya Idumeya, kuuma werũ wa Sini kũgera Kadeshi, kwerekera mwena wa gũthini. Nayo mĩhaka yao yarĩ kuuma Gũthini nginya gĩcunjĩ kĩa iria rĩa cumbĩ, kuuma mũhuro-inĩ ũrĩa ũrorete Gũthini. Nayo ũhĩtũkagĩra mbaĩ na kũambata kwa Akarabĩ; na ũthiũrũrũkagĩra Sena, na ũambataga kuuma Gũthini ũgakinya Kadeshi Barinea; na ũmagaragĩra Asoroni, na ũambataga ũgakinya Sarada; na ũmagaragĩra mwena wa ithũĩro wa Kadeshi, na ũmagaragĩra ũgakinya Azimoni, na ũtambũrũkaga nginya mũkuru wa Misiri; na kũrĩa gũkoimagĩra kwa mĩhaka ĩyo gũgaakorwo kũrĩ iria-inĩ; ũyũ nĩguo mũhaka wao kuuma Gũthini. Na mĩhaka kuuma mwena wa irathĩro nĩ iria rĩothe rĩa cumbĩ nginya Jorodani. Nacio mĩhaka yao kuuma Gathigathini, na kuuma kĩharũrũ kĩa iria, na kuuma kũrĩa kũngĩ kwa Jorodani. Nĩgũthiĩ igũrũ rĩa mĩhaka kũu Bethi Haglamu; na nĩgũtuĩkanĩria kuuma Gathigathini kũu Bethi Araba, na nĩgũthiĩ igũrũ mĩhaka kũu ihiga rĩa Bohani mũrũ wa Rubeni; Na nĩgũthiĩ igũrũ mĩhaka kũu gĩcunjĩ kĩa kana kĩa mũkuru wa Akori, na nĩgũikũrũka kũu Giligali, ũrĩa ũrĩ mbaara na kũhaica kwa Adumimu, ũrĩa ũrĩ mwena wa Gũthini wa mũkuru ũcio, na nĩgũtambũrũka kũu maaĩ ma gĩthima kĩa riũa; na gũgaatuĩka kĩumagĩro kĩaguo nĩ gĩthima kĩa Rogeli; Na nĩgũthiĩ igũrũ mĩhaka nginya mũkuru wa Hinomu, kũu mũgongo-inĩ wa Mũjebusi kuuma Gũthini; ũyũ nĩ Jerusalemu; na nĩgũtambũrũka mĩhaka kũu gacũmbĩrĩ ka kĩrĩma, ũrĩa ũrĩ

mbere ya mũkuru wa Hinomu ũrorete iria-inĩ, ũrĩa ũrĩ kuuma gĩcunjĩ-inĩ kĩa bũrũri wa Arafaimu Gathigathini; Na nĩgũtambũrũka mũhaka kuuma gacũmbĩrĩ ka kĩrĩma kũu gĩthima kĩa maaĩ ma Nafitoa, na nĩgũtambũrũka nginya kĩrĩma kĩa Efironi; na nĩgũgũtongoria mũhaka nginya Baali; ũyũ nĩ itũũra inene rĩa Jaarimu. Nayo mũhaka ũgaathiũrũrũka kuuma Baali ũkinye iria-inĩ, na ũhĩtũkĩre kĩrĩma-inĩ kĩa Asari igũrũ rĩa mũtũng'ũ wa itũũra rĩa Iarini kuuma Gathigathini; ũyũ nĩ Chasaloni; na ũikũrũke itũũra-inĩ rĩa riũa, na ũhĩtũkĩre Gũthini; Na mũhaka ũtambũrũke na thutha wa Ekironi mwena wa gathigathini, na mĩhaka ĩtambũrũke nginya Sokothu, na mũhaka ũhĩtũkĩre Gũthini, na ũtambũrũke nginya Libena, na kũrĩkia kwa mĩhaka gũgaakorwo iria-inĩ; Na mĩhaka yao kuuma iria-inĩ, iria rĩrĩa inene nĩrĩo rĩgaatuĩka mũhaka. Ici nĩcio mĩhaka ya ariũ a Judah mĩthiũrũrũkĩirie kũringana na mĩhĩrĩga yao. Nake Kalebu mũrũ wa Jefune aheirwo gĩcunjĩ gatagatĩ ka ariũ a Juda nĩ ũndũ wa watho wa Ngai, nake Joshua akĩmũhe itũũra rĩa Ariboki itũũra inene rĩa Anaki, narĩo nĩ Hebironi. Nake Kalebu mũrũ wa Jefune akĩniina kũu ariũ atatũ a Anaki, nĩo Sheshai na Talamai na Ahimani. Nake Kalebu akĩambata kuuma kũu athiĩ kũrĩ andũ arĩa maatũũraga Debiri, narĩo rĩĩtwa rĩa Debiri rĩarĩ mbere Itũũra rĩa Marũa. Nake Kalebu akiuga atĩrĩ, Ũrĩa ũngĩtunyana itũũra inene rĩa Marũa na arĩtunyane, nĩngũmũhe Akisa mwarĩ wakwa atuĩke mũtumia wake. Nake Othiniĩli mũrũ wa Kenazi, mũrũ wa nyina na Kalebu, akĩmĩoya, nake Kalebu akĩmũhe Akisa mwarĩ wake atuĩke mũtumia wake. Nayo gũkĩhana rĩrĩa oimaga nja, akĩmũtaarĩria, akiuga atĩrĩ, Nĩngũhooya baba wakwa mũgũnda. Nake akĩanĩrĩra arĩ igũrũ

rĩa ndigiri, nake Kalebu akĩmũũria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ kĩragũthĩĩnia? Na akĩmwĩra, Heana kĩrathimo, tondũ nĩũheete bũrũri wa Nagebu, heana Bothanis. Nake akĩmũhe Gonaithlah ya igũrũ na Gonaithlah ya mũhuro. Ĩno nĩyo igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Juda. Igĩtuĩka matũũra mao matũũra kũrĩ mũhĩrĩga wa ariũ a Juda mĩhaka-inĩ ya Edomu kũu werũ-inĩ, na Baiseleeli, na Ara, na Asoru, na Ikamu, na Regema, na Arueli, na Kadeshi, na Asorionaini, na Mainamu, na Balamainani, na tũtũũra twao, na matũũra ma Aserone, ũyũ nĩ Asoru, na Seni, na Salemaa, na Molada, na Seri, na Baiphalathu, na Cholaseola, na Birisheba; na tũtũũra twao, na mĩgũnda yao, Bala, na Bakoku, na Asomu, na Eliboudadi, na Betheli, na Herema, na Sekelaki, na Makarimu, na Sethenaki, na Labosi, na Sale, na Eromothu; matũũra mĩrongo ĩĩrĩ na kenda, na tũtũũra twao. Kũu werũ-inĩ kwarĩ Ashtaol, na Zorah, na Eshtaol. Na Rameni, na Tano, na Iluthoth, na Maiani, na Iermouth, na Odollam, na Membra, na Saocho, na Iazeka, na Sakarim, na Gadera, na mĩciĩ ya mĩgũnda yayo; matũũra ikũmi na mana, na tũtũũra twao. Seneh, na Adasani, na Magadalgadi, na Daladi, na Mizpa, na Iachareli, na Basedothi, na Ideadalea, na Chabra, na Maches, na Maachos, na Geddori, na Bagadieli, na Nomani, na Machedani; matũũra ikũmi na matandatũ, na tũtũũra twao; Lebna, na Ithaki, na Anochi, na Jana, na Nasibi, na Keilami, na Akiezi, na Kezibi, na Bathesari, na Ailomi; matũũra ikũmi, na tũtũũra twao; Ekroni, na tũtũũra twayo, na mĩgũnda yao, kuuma Ekroni nginya Gemna; na mothe marĩa marĩ hakuhĩ na Ashdodi; na tũtũũra twao, Asiedothi, na tũtũũra twayo, na mĩgũnda yayo; Gaza, na tũtũũra twayo, na mĩgũnda yayo nginya rũũĩ rwa Misiri, na iria inene nĩrĩo

mũhaka. Na kũu bũrũri wa irĩma Samiri, na Jetheri, na Soka, na Renna, na itũũra inene rĩa Marũa, rĩu nĩ Debiri, na Anoni, na Esi, na Mani, na Aisamu, na Gosheni, na Chalou, na Channa, na Gelomu; matũũra manene ikũmi na ũmwe, na tũtũũra twao; Airemu, na Remna, na Soma, na Jemaini, na Baithachou, na Phakoua, na Euma, na itũũra inene rĩa Arboku, rĩu nĩ Hebironi, na Soraithi; matũũra manene kenda, na mĩciĩ yao ya mĩgũnda; Maoru, na Karimeli, na Ozibu, na Itani, na Jarieli, na Arikamu, na Zakanaimu, na Gibea, na Thamnatha; matũũra manene kenda, na tũtũũra twao; Ailoua, na Bethi Zuru, na Geddoni, na Magarothi, na Baithanaмy, na Thekoumu; matũũra manene ithathatu, na tũtũũra twao; Kariathbaali, rĩu nĩ itũũra inene rĩa Jarimu, na Sotheba; matũũra manene meerĩ, na mĩciĩ yao ya mĩgũnda; na Baddargeisi, na Tharabaamu, na Ainoni, na Aiochioza, na Naphlazoni, na matũũra manene ma Sadoni, na Arkadesi; matũũra manene mũgwanja, na tũtũũra twao. Nake Mũjebu atũũraga thĩinĩ wa Jerusalemu, na ariũ a Juda matingĩahotire kũmananga, nao Ajebu magĩtũũra thĩinĩ wa Jerusalemu nginya mũthenya ũyũ.

16

Na gũkĩgĩa mĩhaka ya ariũ a Josephu kuuma rũũĩ-inĩ rwa Jorodani kũu mwena wa Jeriko kuuma mwena wa irathĩro, na nĩgũkambata kuuma Jeriko ũthiĩ bũrũri wa irĩma, werũ-inĩ, ũthiĩ Betheli Luza. Nayo nĩĩkuuma ĩthiĩ Betheli, na ĩhĩtũkĩre mĩhaka-inĩ ya Ahatarthi. Nayo nĩĩgatuĩkanĩria igũrũ rĩa iria

nginya mĩhaka ya Ataalimu o nginya mĩhaka ya Bethi-Horoni ya mũhuro, naguo ũthiĩ wao ũgaakinya iria-inĩ. Nao magĩgaya igai ariũ a Jusufu, Efiraimu na Manase. Na gũkĩgĩa mĩhaka ya ariũ a Efiraimu kũringana na mĩhĩrĩga yao, na gũkĩgĩa mĩhaka ya igai rĩao kuuma mwena wa irathĩro Ataroth na Eroku nginya Bethi-horoni ya igũrũ, na Gazara. Na nĩ ũndũ mĩhaka ĩgaakinyĩra igũrũ rĩa iria ĩthiĩ Icasmon kuuma Gathigathini Hiu; ĩgaathiũrũrũka igũrũ wa irathĩro ĩthiĩ Thenasa, na Selles, na ĩgaahĩtũkĩra kuuma irathĩro ĩthiĩ Ianoka, na ĩthiĩ Macho, na Ataroth, na tũtũũra twao; na ĩgaakinyĩra igũrũ rĩa Jeriko, na ĩgathiĩ ĩkiumĩre igũrũ rĩa Jorodani. Na kuuma Mbĩrĩra mĩhaka ĩgaathiĩ igũrũ rĩa iria igũrũ rĩa Chelkana, na mũthia wao ũgaakorwo igũrũ rĩa iria, ũyũ nĩguo igai rĩa mũhĩrĩga wa Efiraimu kũringana na mĩhĩrĩga yao. Na matũũra marĩa maatũrĩtwo ariũ a Efiraimu gatagatĩ ka igai rĩa ariũ a Manase, matũũra mothe na tũtũũra twao. Na ti Efiraimu aanangire Mũkaanani ũrĩa watũũraga Gezeri, na Mũkaanani atũũrire thĩinĩ wa Efiraimu nginya mũthenya ũyũ, nginya Firaũni mũthamaki wa Misiri ambatire, na atunyire kuo, na acinire kuo na mwaki, na Akaanani, na Aperizi, na arĩa matũũraga Gezeri, mooragirwo, na Firaũni aheire kuo ũrĩ indo cia ũhiki kũrĩ mwarĩ wake.

17

Na gũkĩgĩa mĩhaka ya mũhĩrĩga wa ariũ a Manase, nĩ ũndũ ũyũ aarĩ irigithathi rĩa Jusufu, kũrĩ Makiri irigithathi rĩa Manase ithe

wa Gileadi, nĩgũkorwo aarĩ mũndũ mũrũi wa mbaara, kũu Gileadi na kũu Bashani. Na gũkĩgĩa kũrĩ ariũ a Manasseh arĩa angĩ kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ ariũ a Iezi, na kũrĩ ariũ a Kelezi, na kũrĩ ariũ a Ieziĩli, na kũrĩ ariũ a Suchemu, na kũrĩ ariũ a Sumarimu, na kũrĩ ariũ a Oferi. Aya nĩ arũme kũringana na mĩhĩrĩga yao. Na Salpaadi mũrũ wa Opher ndaarĩ na aanake harĩ we, no airĩtu, na ici nĩcio marĩĩtwa ma airĩtu a Salpaadi: Maala, na Noua, na Egla, na Melcha, na Thersa. Nao makĩrũgama mbere ya Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai, na mbere ya Joshua, na mbere ya arĩa aathani, makiuga atĩrĩ, Ngai aathanire na guoko kwa Moses kũheana ithuĩ igai thĩinĩ wa ariũ a ithe witũ, na kũheanirwo kũrĩ o kũgĩra watho wa Mwathani mũtĩ thĩinĩ wa ariũ a ithe wa baba wao. Nacio mũgũro wao wa gũthima wagwĩire kuuma Anassa, na werũ wa Labeki kuuma bũrũri wa Gileadi, ũrĩa ũrĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani; Tondũ airĩtu a ariũ a Manase maagaĩire igai gatagatĩ-inĩ ka ariũ a ithe wao; no bũrũri wa Gileadi ũkĩgĩa wa ariũ a Manase arĩa maatigaire. Na gũkĩhaana mĩhaka ya ariũ a Manase yarĩ Delehanathi, ĩrĩa ĩrĩ mbaara-inĩ na ariũ a Anathi, na ĩthiiaga igũrũ rĩa mĩhaka kũrĩ Jamini na Jasibu nginya gĩthima-inĩ kĩa Taphathothi. Kũrĩ Manase nĩkũgaakorwo, na Tafethu ĩrĩ mĩhaka-inĩ ya Manase, kũrĩ ariũ a Efiraimu. Nayo mĩhaka nĩĩkũharũrũka igĩkinya mũkuru wa Karana mwena wa Gũthini kũringana na mũkuru wa Jariel; mũtĩ wa terebinthu wa Efiraimu ũrĩ gatagatĩ ka itũũra rĩa Manase; na mĩhaka ya Manase mwena wa Gathigathini igĩkinya rũũĩ-inĩ; na kũũma gwake gũgaatuĩka iria kuuma Gũthini kwa Efiraimu, na mwena wa Gathigathini kwa Manase; na iria rĩgaatuĩka mũhaka wao;

na mwena wa Asheri nĩmagacegania mwena wa Gathigathini, na kwa Isakaru kuuma Irathĩro. Na gũgaakorwo Manase thĩinĩ wa Isakaru na thĩinĩ wa Asheri arĩ na Baitani na tũtũra twayo, na andũ arĩa matũũraga Dori na tũtũra twayo, na andũ arĩa matũũraga Megido na tũtũra twayo, na gĩcunjĩ kĩa gatatũ kĩa Mafeta na tũtũra twayo. Na ariũ a Manase matingĩahotire kũniina matũũra macio, na Mũkaanani nĩambĩrĩirie gũtũũra bũrũri-inĩ ũcio. Na gũkĩhana rĩrĩa ariũ a Isiraeli maarĩ na hinya, na magĩtua Akaanani ndungata, no kũmaniina-rĩ, matiamaniinire. Nao ariũ a Jusufu makĩaria na Joshua, makiuga atĩrĩ, nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ũtũgaĩre igai rĩmwe, na gĩthimo kĩmwe? Niĩ ndĩ andũ aingĩ, na Ngai nĩanjathimire. Nake Joshua akĩmeera atĩrĩ, Angĩkorwo mũrĩ andũ aingĩ, ambatai mũthiĩ mũtitũ-inĩ, mwĩtheree kũu angĩkorwo kĩrĩma kĩa Efiraimu nĩkĩmũhinyĩrĩirie. Nao makiuga atĩrĩ, Kĩrĩma kĩa Efiraimu gĩtitũkenagia, nĩgũkorwo Akaanani arĩa matũũraga kuo kũu Bethi-shani na tũtũũra-inĩ twakĩo, o na kũu mũkuru-inĩ wa Jezireeli, marĩ na mbarathi cia gũthuurwo na indo cia kĩgera. Joshua akiuga ariũ a Jusufu, angĩkorwo mũrĩ andũ aingĩ na mũrĩ na hinya mũnene, gũtikagĩa na igai rĩmwe rĩaku; Nĩgũkorwo mũtitũ ũgaatuĩka waku, tondũ nĩ mũtitũ na nĩũkawĩtheria, na ũgaatuĩka waku; na rĩrĩa ũkaaniina Mũkaanani, tondũ arĩ na mbarathi cia gũthuura, wee nĩũrĩ na hinya mũno gũkĩra we.

18

Nacio kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli nĩkĩũnganirio Shilo, na

makĩamba hema ya Ũira kũu, nayo bũrũri ũkĩhoota nĩo. Nao magĩtigara ciana cia Isiraeli iria itiarĩ igaĩ igai, mĩhĩrĩga mũgwanja. Nake Joshua akĩĩra ariũ a Isiraeli atĩrĩ, Mũgũikara nginya rĩ mũkĩnooga gũtuĩka a igai bũrũri ũrĩa Jehova Ngai witũ aamũheire? Heagai andũ atatũ kuuma kũrĩ inyuĩ kuuma mũhĩrĩga o mũhĩrĩga, na maarĩkia kũrũgama nĩmagerere bũrũri ũcio, na nĩmawandĩke ũhoro waguo mbere yakwa, o ta ũrĩa gũkaabatara kũwagayania. Nao magĩthiĩ harĩ we, nake akĩmagayania icunjĩ mũgwanja; Juda nĩakĩrũgama mũhaka wao kuuma Gũthini, na ariũ a Jusufu nĩmarĩrũgama mũhaka wao kuuma Gathigathini. Inyuĩ no mũgayana bũrũri icunjĩ mũgwanja, na mũrehe haha kũrĩ niĩ, na nĩngamũrutĩra mũtĩ mbere ya Mwathani Ngai witũ. Tihĩ gĩcunjĩ kĩrĩ ariũ a Lawi thĩinĩ wanyu; nĩgũkorwo ũthĩnjĩri-Ngai wa Mwathani nĩkĩo gĩcunjĩ gĩake; na Gadi na Rubeni na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase nĩmaamũkĩrire igai rĩao mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani mwena wa irathĩro, rĩrĩa Musa ndungata ya Mwathani aamaheire. Nao andũ macio maokĩrire, magĩthiĩ, nake Jeshua akĩatha andũ arĩa maathiiaga gũthima bũrũri, akiuga atĩrĩ, Thiĩi mũthime bũrũri, na mũcooke kũrĩ niĩ, na haha nĩngamũrutĩra mũtĩ mbere ya Mwathani kũu Shilo. Nao magĩthiĩ, na magĩtuĩkania bũrũri ũcio, na makĩona guo, na makĩandĩka guo kũringana na matũũra, icunjĩ mũgwanja thĩinĩ wa ibuku, na makĩrehe kũrĩ Joshua. Nake Jeshua akĩmaciria mĩtĩ kũu Shilo mbere ya Jehova. Mũtĩ wa mũhĩrĩga wa Benjamini ũkĩgũa wa mbere kũringana na mĩhĩrĩga yao, na mĩhaka ya mũtĩ wao ĩkĩgũa gatagatĩ ka ariũ a Juda na gatagatĩ ka ariũ a Josephu. Nayo mĩhaka yao yoimire Gathigathini, kuuma Jorodani mĩhaka

ĩkambata kũringana na thutha wa Jeriko kuuma Gathigathini, na ĩkambata igũrũ rĩa kĩrĩma igũrũ rĩa iria, na mũthia wayo ũgaatuĩka Mabdariti Bethoni. Nayo mĩhaka ĩgaatuĩkanĩria kuuma kũu Luza ĩgereire mũgongo wa Luza kuuma Mwena wa Gũthini wayo, ĩno nĩyo Betheli, nayo mĩhaka ĩgaikũrũka Matarot Oreki igũrũ rĩa bũrũri wa irĩma, ũrĩa ũrĩ mwena wa Gũthini wa Beth-horoni ya mũhuro. Na nĩgũtuĩkanĩria mĩhaka na nĩgũhĩtũkĩra igũrũ rĩa gĩcunjĩ kĩrĩa kĩroraga harĩa harĩ iria kuuma Gũthini, kuuma kĩrĩma-inĩ igũrũ rĩa ũthiũ wa Bethi-horoni Gũthini, na ũthiũ waguo ũgaakorwo Kiriathi-Baali, ĩyo nĩyo Kiriathi-jearimu, itũũra inene rĩa ariũ a Juda, ũyũ nĩguo gĩcunjĩ kĩrĩa kĩrorete iria. Na gĩcunjĩ kĩrĩa kĩrorete Gũthini kuuma gĩcunjĩ-inĩ kĩa Kiriath Baal, na nĩgĩkahĩtũkĩra mĩhaka ĩgĩtoonya Gasin, igũrũ rĩa gĩthima kĩa maaĩ kĩa Nephtoah. Na nĩgũikũrũka mĩhaka ĩgũkinya gĩcunjĩ-inĩ, ũyũ nĩ mbere ya mũkuru wa Shunemu, ũrĩa ũrĩ kuuma gĩcunjĩ-inĩ kĩa Emeku Refaimu kuuma Gathigathini, na nĩgũikũrũka Gehena ĩgũkinya thutha wa Ajebusi kuuma Gũthini; nĩgũikũrũka ĩgũkinya gĩthima kĩa Rogeli; Na nĩgũtuĩkanĩria ĩgũkinya gĩthima kĩa Bethi Shemeshu; na nĩgũhĩtũkĩra ĩgũkinya Gelilothu, ĩrĩa ĩrĩ mbarani na mbere ya kwambata kwa Adumimu; na nĩgũikũrũka ĩgũkinya ihiga rĩa Bohani wa ariũ a Rubeni; na nĩgũtuĩkanĩria kũringana na thutha wa Bethi Araba kuuma Gathigathini, na nĩgũikũrũka ĩgũkinya mĩhaka ĩgũkinya thutha wa iria kuuma Gathigathini. Na nĩgũkorwo kĩhingo kĩa mĩhaka igũrũ rĩa kĩrĩma kĩa iria rĩa cumbĩ igũrũ rĩa Gathigathini thĩinĩ wa gĩcunjĩ kĩa Jorodani kuuma Gũthini, icio nĩcio mĩhaka kuuma Gũthini. Nake Jorodani nĩũrĩ mũhaka kuuma mwena wa irathĩro, ĩno nĩyo igai

rĩa ariũ a Benjamini, mĩhaka yayo mĩthiũrũrũ kũringana na mĩhĩrĩga. Na matũũra ma ariũ a Benjamini kũringana na mĩhĩrĩga yao matuĩkire Jeriko, na Bethegaio, na Amekasis, na Baithabara, na Sara, na Besana, na Aiein, na Phara, na Ephratha, na Karapha, na Kephira, na Moni, na Gibea, matũũra ikũmi na meerĩ; na tũtũũra twao, Gibeoni, na Rama, na Beerothi, na Massema, na Mironi, na Amoke, na Phira, na Kaphani, na Nakani, na Zelekani, na Thareela, na Jebus; ũyũ nĩ Jerusalemu; na Gabaothi, Jarimu, matũũra ikũmi na matatũ, na tũtũũra twao; ũyũ nĩ igai rĩa ariũ a Benjamini kũringana na mĩhĩrĩga yao.

19

Na mũtĩ wa keerĩ ũkĩuma ũrĩa warĩ wa ariũ a Simeoni, na igai rĩao rĩkĩgĩa gatagatĩ ga igai rĩa ariũ a Juda. Nacio mũgai wao ũkĩgĩa Beersheba, na Samaa, na Kaladam, na Hazar Shual, na Bola, na Jason, na Erthoula, na Boula, na Horma, na Sikelak, na Beth Marcaboth, na Sarsousin, na Batharoth, na mĩgũnda yao; matũũra ikũmi na ĩtatũ, na tũtũũra twao. Eremmon, na Thalcha, na Jether, na Asan; matũũra mana na tũtũũra twao, gũthiũrũrũka matũũra mao nginya Balek andũ magĩthiĩ Bameth mwena wa Gũthini; ũyũ nĩguo igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Simeon kũringana na mĩhĩrĩga yao. Kuuma mũgai-inĩ wa Judah nĩkuo kwoimire igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Simeoni, tondũ gĩcunjĩ kĩa ariũ a Judah kĩarĩ kĩnene gũkĩra kĩao, nao ariũ a Simeoni makĩgaya igai thĩinĩ wa mũgai wao. Nayo gũkĩa kwa

gatatũ gũkiumire kũrĩ Zebuluni kũringana na mĩhĩrĩga yao; mĩhaka ya igai rĩao ĩgaatuĩka, Esedekgola mĩhaka yao, iria na Magelda, na nĩĩkanyiitana kũu Baitharaba nginya mũkuru-inĩ, ũrĩa ũrĩ mbere ya Iekman. Na ĩgacooka kuuma Seddouk kuuma mwena wa irathĩro wa Beth shemesh igũrũ rĩa mĩhaka ya Chaseloth aith, na nĩĩgatuĩkanĩria igũrũ rĩa Dabiroth, na nĩĩkambata igũrũ rĩa Phanggai. Na kuuma hau nĩgũthiũrũrũka kuuma mwena wa mbere igũrũ wa mwena wa irathĩro igũrũ wa Gebere, igũrũ wa itũũra rĩa Katasemu, na nĩgũtuĩkanĩria igũrũ wa Rimona Matharaoza. Na nĩĩgathiũrũrũka mĩhaka kũu Gathigathini kũu Amothi, na kũrĩa gũkoimĩra kwao nĩgũgaakorwo kũu Gaifaeli, na Katanathi, na Nabaali, na Shimroni, na Jeriko, na Baithimani. Ĩno nĩyo igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Zebuluni kũringana na mĩhĩrĩga yao, matũũra na tũtũũra twao. Na harĩ Isakaru, mũtĩ wa kana ũkiumĩra nĩ wa kana. Na mĩhaka yao ĩkĩgĩa Jazeli, na Kasalothu, na Sunamu, na Agini, na Shiona, na Reeroth, na Anakerethu, na Dabironi, na Kishoni, na Rebes, na Remmas, na Jeoni, na Tommani, na Aimareki, na Berasafes. Na nĩgũtũngana mĩhaka igũrũ rĩa Gathbor, na igũrũ rĩa Salim kũringana na iria, na Beth-shemesh, na mũthia wa mĩhaka yake ũgaakorwo ũrĩ Jorodani. Ĩno nĩyo igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Isakaru kũringana na mĩhĩrĩga yao, matũũra na tũtũũra twao. Nayo mũtĩ wa gatano ũkĩgwĩra Asheri kũringana na mĩhĩrĩga yao. Nacio mĩhaka yao ĩkĩgĩa Exeleketh, na Aleph, na Baithok, na Keaph, na Elimelech, na Ammiel, na Maasa; na nĩĩkanyiitana na Carmeli kũringana na iria, na Zion, na Labanath. Nayo nĩgũcooka kuuma mwena wa irathĩro wa riũa na Baithgenethi, na nĩgũtuĩkanĩria na Zebuluni na Ekgai, na

Phthahieli kũringana na Gathigathini, na nĩgũtoonya mĩhaka ya Saphthaibethme, na Inaeli, na nĩgũtuĩkanĩria thĩinĩ wa Chobamasomeli, na Eliboni, na Rahabu, na Ememaoni, na Kanthani nginya Sidoni ĩrĩa nene. Nayo mĩhaka ĩgaacooka Rama, na nginya gĩthima kĩa Masphassat, na kĩa Aturii; nayo mĩhaka ĩgaacooka igũrũ rĩa Iasiph, na mũthia wayo ũgaatuĩka iria, na Apoleb, na Echozob, na Archob, na Aphek, na Raau. Ũyũ nĩguo igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Asheri kũringana na mĩhĩrĩga yao, matũũra na tũtũũra twao. Na harĩ Nafutali, mũtĩ wa kũgaya wa kana-gatandatũ nĩwoimire. Nayo mĩhaka yao ĩkĩgĩa Moolam, na Mola, na Besemiin, na Arme, na Nabok, na Iephthamai, o kũgĩkinyia Dodam, nacio njĩra cia kũgereria ciake ikĩgĩa Iordani. Nayo nĩĩgacooka mĩhaka igũrũ rĩa iria kũu Aththabor, na nĩĩgatuĩkanĩria kuuma kũu Iakana, na nĩĩgatũngana na Zebulun kuuma Gũthini, na Asher nĩagatũngana kũringana na iria, na Jorodani kuuma mambũrũko ma riũa. Nacio matũũra marĩa maarĩ na thingo cia Atũria, Tũria, na Omathadakethe, na Kenerethe, na Armaithe, na Araeli, na Hazori, na Kadesi, na Asari, na gĩthima kĩa Asori, na Keroe, na Megalaarimi, na Baiththame, na Thessamysi. Ĩno nĩyo igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Nafutali. Nake kũrĩ Dani kwoimire igai rĩa mũgwanja; Nake mĩhaka yao ĩkĩgĩa Sarathu, na Asa, na matũũra ma Samau, na Salamini, na Amoni, na Silatha, na Eloni, na Thamnatha, na Akaroni, na Alikatha, na Begethoni, na Gebeelani, na Azori, na Banaibakati, na Getheremmoni, na kuuma iria-inĩ kwa Hierakoni mũhaka hakuhĩ na Jopa. Ũyũ nĩguo igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Dani kũringana na mĩgongo yao, matũũra mao na tũtũũra twao tũnini. Na ariũ a Dani magĩthiĩ na makĩrũa na

Lakishi, na makĩmĩnyiita, na makĩmĩgũtha na kanua ka rũhiũ rwa njora, na magĩtũũra kuo na magĩĩta rĩĩtwa rĩayo Lasendani. Na magĩthiĩ gũtoonya bũrũri kũringana na mũhaka wao. Na ariũ a Isiraeli makĩhe Joshua mũrũ wa Nuni igai gatagatĩ kao nĩ ũndũ wa watho wa Ngai, na makĩmũhe itũũra rĩrĩa aahooete, Thamnasaraki, rĩrĩa rĩrĩ kĩrĩma-inĩ kĩa Efiraimu, na aagĩaka itũũra rĩu, na agĩtũũra kuo. Ici nĩcio igayana iria Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai, na Joshua mũrũ wa Nuni, na atongoria a nyũmba cia maithe thĩinĩ wa mĩhĩrĩga ya Isiraeli maagaĩire ta igai na ũndũ wa mĩtĩ kũu Shilo mbere ya Mwathani, hakuhĩ na mĩrango ya hema ya ũira, nao magĩthiĩ gũtoonya bũrũri ũcio.

20

Na Mwathani akĩaria na Joshua, akiuga, arĩria ciana cia Isiraeli, ũkiuga, heai matũũra ma kũũrĩra, marĩa ndoigire kũrĩ inyuĩ na ũndũ wa Musa. Kĩhitho kũrĩ mũũragani ũrĩa ũgũthĩ roho hatarĩ na ũrĩa ekwenda, na igaatuĩka kũrĩ inyuĩ matũũra kĩhitho, na mũũragani ndagakua nĩ ũndũ wa mũrĩhĩria thakame, nginya arũgame mbere ya kĩũngano thĩinĩ wa ciira. Nake akĩamũra Kadeshi kũu Galilaya kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Nafutali, na Shekemu kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Efuraimu, na itũũra rĩa Ariboki, rĩrĩa nĩ Hebironi, kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Juda. Na mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, aheanire Bosori werũ-inĩ wa kĩanda kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Rubeni, na Aremothu kũu Gileadi kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Gadi, na Gauloni kũu Basanitidi kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Manase. Ici nĩ matũũra marĩa mathuurĩtwo ciana cia Isiraeli na

mũgeni ũrĩa ũikaraga thĩinĩ wao, kũũrĩra kuo mũndũ wothe ũragĩte roho atekwenda, nĩguo ndakae gũkua moko-inĩ ma mũrĩhĩria wa thakame, nginya arũgame mbere ya kĩũngano nĩ ũndũ wa ciira.

21

Nao atongoria a maithe ma ciana a ariũ a Lawi magĩkuhĩrĩria Eleazaro ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, na Joshua mũrũ wa Nun, na kũrĩ atongoria a mĩhĩrĩga a maithe kuuma mĩhĩrĩga-inĩ ya Isiraeli. Nao makĩaria nao kũu Shilo bũrũri-inĩ wa Kaanani, makiuga atĩrĩ, Mwathani nĩathanire na guoko kwa Musa gũtũhe matũũra ma gũtũũra, na ithaka cia kũrĩithia mahiũ maitũ. Nao ciana cia Isiraeli ikĩheana Alawii matũũra na ithaka ciao cia ũrĩithio rĩrĩa maagayanaga igai kũringana na watho wa Mwathani. Nayo mĩtĩ ĩkĩgũũkĩra andũ a Kaathu, na ariũ a Aroni athĩnjĩri-Ngai a Alawii makĩheo matũũra ikũmi na matatũ kuuma mũhĩrĩga wa Juda, na kuuma mũhĩrĩga wa Simeoni, na kuuma mũhĩrĩga wa Benjamini, na ũndũ wa mĩtĩ. Nao ariũ a Kohathu arĩa maatigaire kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Efiraimu na kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Dani na kuuma nuthu-inĩ ya mũhĩrĩga wa Manase na ũndũ wa gũcuuka mĩtĩ, matũũra ikũmi. Nao ariũ a Gedesoni makĩheo kuuma mũhĩrĩga wa Isakaru, na kuuma mũhĩrĩga wa Asheri, na kuuma mũhĩrĩga wa Nafutali, na kuuma nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase kũu Bashani, matũũra ikũmi na ithatũ. Nao ariũ a Merari kũringana na mĩhĩrĩga yao kuuma mũhĩrĩga wa Reubeni, na kuuma mũhĩrĩga wa Gadi, na kuuma mũhĩrĩga wa Zebuluni,

na ũndũ wa mĩtĩ, matũũra ikũmi na meerĩ. Nacio ciana cia Isiraeli ikĩheana Alawii matũũra na ithaka cia kũrĩithia ciacio, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa, na mĩtĩ. Nao mũhĩrĩga wa ariũ a Juda na mũhĩrĩga wa ariũ a Simeoni na kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa ariũ a Benjamini nĩmaheire matũũra macio; na nĩmetirwo ariũ a Aroni kuuma andũ-inĩ a Kohathu a ariũ a Lawi, tondũ acio nĩo mũtĩ ũcio wagwĩire. Nake amaheire Kiriath Arba itũũra inene rĩa Anaki; rĩĩrĩ nĩ Hebironi kĩrĩma-inĩ kĩa Juda; no ũrĩithio wa kũrĩithia mahiũ gũthiũrũrũka rĩo, na mĩgũnda ya itũũra rĩu, na tũtũũra twarĩo amaheire Joshua ariũ a Kalebu mũrũ wa Jefune ũtuĩke igai rĩao. Nao ariũ a Harũni nĩamaheire itũũra inene rĩa kũũrĩra mũndũ ũrĩa ũragĩte, Hebironi, na ithaka iria ciamũrirwo hamwe na rĩo; na Libina, na ithaka iria ciamũrirwo hamwe na rĩo; Na Ailomi, na ithaka iria ciamũrirwo harĩ rĩo; na Tema, na ithaka iria ciamũrirwo harĩ rĩo; Na Gela, na ithaka iria ciamũrirwo harĩ rĩo; na Debiri, na ithaka iria ciamũrirwo harĩ rĩo; Na Asa, na ithaka iria ciamũrirwo harĩ rĩo; na Tanu, na ithaka iria ciamũrirwo harĩ rĩo; na Bethishemeshu, na ithaka iria ciamũrirwo harĩ rĩo; matũũra manene kenda kuuma kũrĩ mĩhĩrĩga ĩĩrĩ ĩno. Na kuuma kũrĩ mũhĩrĩga wa Benjamini, Gibeoni, na ithaka cia ũrĩithio ciayo; na Geba, na ithaka cia ũrĩithio ciayo; na Anathothu, na ithaka cia ũrĩithio ciayo; na Gamala, na ithaka cia ũrĩithio ciayo; matũũra mana. Matũũra mothe ma ariũ a Harũni athĩnjĩri-Ngai maarĩ ikũmi na ithatũ. Na andũ a ariũ a Kohathu arĩa maarĩ Alawii arĩa maatigarĩte kuuma kũrĩ ariũ a Kohathu, na gũkĩgĩa itũũra inene rĩa athĩnjĩri-Ngai ao kuuma mũhĩrĩga wa Efiraimu; na makĩmahe itũũra inene rĩa kũũrĩra rĩa mũũragani, rĩu rĩa Shekemu, na ũrĩithio

warĩo; na Gazara na ũrĩa ũrĩ harĩ rĩo, na ũrĩithio warĩo; Na Bethi-Horoni, na ũrĩithio ũrĩa warĩo; matũũra manene mana. Na kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Dani, Elikotehaimu, na ithaka iria ciamũrĩirwo kũrĩ guo; na Gethedani, na ithaka iria ciamũrĩirwo kũrĩ guo; Na Aijaloni, na ithaka iria ciamũrĩirwo kũrĩ guo; na Gatheremoni, na ithaka iria ciamũrĩirwo kũrĩ guo; matũũra mana. Na kuuma kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, Tanaki na iria ciamũrĩtwo harĩ yo, na Iebatha na iria ciamũrĩtwo harĩ yo, matũũra meerĩ. Matũũra mothe ikũmi, na indo iria ciamũrĩtwo ĩno iria ciarĩ harĩ o, kũrĩ andũ a ariũ a Kaathu arĩa maatigaire. Na kũrĩ ariũ a Gershon arĩa maarĩ Alawii kuuma kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, matũũra marĩa maathuurĩtwo nĩ ũndũ wa arĩa mooragĩte: Gauloni kũu Bashani na ithaka ciayo iria ciathuurĩtwo, na Bezeri na ithaka ciayo iria ciathuurĩtwo, matũũra meerĩ. Na kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Isakaru, Kishoni, na ithaka cia ũrĩithio ciayo; na Daberathu, na ithaka cia ũrĩithio ciayo; Na Ramothu, na ithaka cia ũrĩithio ciayo; na Gĩthima kĩa Marũa, na ithaka cia ũrĩithio ciayo; matũũra mana. Na kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Asheri Basela, na ithaka iria ciamũrirwo harĩ yo; na Daboni, na ithaka iria ciamũrirwo harĩ yo; Na Helikathi, na ithaka iria ciamũrirwo harĩ yo; na Rahabu, na ithaka iria ciamũrirwo harĩ yo; matũũra mana. Na kuuma mũhĩrĩga wa Nafutali, itũũra rĩa kũigwo mwena harĩ mũũragani, Kadeshi kũu Galili, na cia kũigwo mwena harĩ rĩo, na Nemathi, na cia kũigwo mwena harĩ rĩo, na Themoni, na cia kũigwo mwena harĩ rĩo, matũũra matatũ. Matũũra mothe ma Gershon kũringana na mĩhĩrĩga yao, matũũra ikũmi na ithatũ. Na kũrĩ andũ a ciana cia Merari, Alawii arĩa maatigarĩte, kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa

Zebuluni, Maani na ithaka ciayo cia kũrĩithia mahiũ; na Kadeshi na ithaka ciayo cia kũrĩithia mahiũ; na Zila na ithaka ciayo cia kũrĩithia mahiũ; matũũra matatũ. Na mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani kũrĩa kũng'ethanĩire na Jeriko kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Rubeni, itũũra inene rĩa kũũrĩrwo nĩ mũndũ ũrĩa ũragĩte, Bezeri kũu werũ-inĩ; Miso, na ithaka ciakuo cia kũrĩithia mahiũ; na Jazeri, na ithaka ciakuo cia kũrĩithia mahiũ; na Dekemoni, na ithaka ciakuo cia kũrĩithia mahiũ; na Mefaathu, na ithaka ciakuo cia kũrĩithia mahiũ; matũũra manene mana. Na kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Gadi, itũũra rĩa kũũrĩra mũũragani, na Ramothi kũu Gileadi, na ithaka ciamo cia kũrĩithia; Kamini, na ithaka ciamo cia kũrĩithia; na Heshiboni, na ithaka ciamo cia kũrĩithia; na Jazeri, na ithaka ciamo cia kũrĩithia; matũũra mothe mana. Matũũra mothe marĩa maaheirwo ariũ a Merari kũringana na mĩhĩrĩga yao ya arĩa maatigĩtio kuuma mũhĩrĩga wa Lawi, namo matũũra macio maarĩ ikũmi na meerĩ. Matũũra mothe ma Alawii thĩinĩ wa ũgwati wa ariũ a Isiraeli, matũũra mĩrongo ĩna na manana, na ithaka ciao cia ũrĩithio ithiũrũrũkĩirie matũũra macio; itũũra na ithaka cia ũrĩithio ithiũrũrũkĩirie itũũra rĩu matũũra-inĩ mothe maya; Na Mwathani nĩaheire Isiraeli bũrũri wothe ũrĩa eehĩtire kũhe maithe mao; na makĩwĩgwatĩra, na magĩtũũra thĩinĩ wakuo. Nake Mwathani akĩmarahũria mĩena yothe, o ta ũrĩa eehĩtĩire maithe mao. Gũtirĩ mũndũ o na ũmwe wakĩrũgama mbere yao kuuma thũ ciao ciothe; thũ ciao ciothe Mwathani nĩacinengeire moko-inĩ mao. Gũtirĩ kĩndũ kĩagĩte kuuma ciugo-inĩ ciothe cia wega iria Mwathani aaririe ariũ a Isiraeli; ciothe ikĩhingio.

22

Hĩndĩ ĩyo Joshua nĩetire hamwe ariũ a Reubeni, na ariũ a Gadi, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, na akĩmeera atĩrĩ, inyuĩ nĩmũiguĩte maũndũ mothe marĩa Musa ndungata ya Mwathani aamwathire, na nĩmwathĩkĩire mũgambo wakwa kũringana na maũndũ mothe marĩa aamwathire. Mũtitigithĩtie ariũ a ithe wanyu matukũ maya maingĩ, nginya ũmũthĩ mũmenyereire watho wa Mwathani Ngai wanyu. Rĩu no Mwathani Ngai witũ nĩahurũkĩtie ariũ a ithe witũ, o ta ũrĩa eerire o, rĩu nĩ ũndũ ũcio mũgarũrũkĩte, thiĩi kũ mĩciĩ yanyu, na kũ bũrũri wa ũtunyani wanyu, ũrĩa Musa aaheire inyuĩ kũ mũrĩmo wa Jorodani. No mũmenyerere mũno gwĩka maathani na watho ũrĩa Musa ndungata ya Mwathani aatũathire gwĩka; wendai Mwathani Ngai witũ, thiĩi njĩra ciake ciothe, menyagĩrĩrai maathani make, na mũnyiitanage nake, na mũmũtungatagĩre kuuma meciiria-inĩ manyu mothe, na kuuma ngoro-inĩ cianyu ciothe. Nake Joshua akĩmarathima, na akĩmatũma, nao magĩthiĩ mĩciĩ yao. Nake nusu ya mũhĩrĩga wa Manase nĩaheanirwo nĩ Musa kũu Basani, na nusu ĩyo ĩngĩ nĩyaheanirwo nĩ Joshua hamwe na ariũ a ithe wao mũrĩmo wa Rũũĩ rwa Jorodani mwena wa ithũĩro, na rĩrĩa Joshua aamatũmire macookere mĩciĩ yao, akĩmarathima. Na marĩ na mbeeca nyingĩ, magĩthiĩ kũraya mathiĩ mĩciĩ yao, na ng’ombe nyingĩ mũno, na betha, na thahabu, na kĩgera, na nguo nyingĩ; magayana indo iria maatahĩte cia thũ hamwe na ariũ a ithe wao. Nao magĩthiĩ ariũ a Rubeni, na ariũ a Gadi, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli kũu Shilo

bũrũri-inĩ wa Kanaani nĩguo mathiĩ Gileadi, bũrũri-inĩ wa ũgwati wao, ũrĩa maagaĩire nĩ ũndũ wa watho wa Mwathani ũrĩa waheanirwo na guoko kwa Musa. Nao magĩũka Gileadi ya Jorodani, ĩrĩa ĩrĩ bũrũri wa Kanaani, nao ariũ a Reubeni, na ariũ a Gadi, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase makĩaka kĩgongona kũu hũgũrũrũ wa Jorodani, kĩgongona kĩnene gĩa kuoneka. Na ariũ a Isiraeli nĩmaiguire makiuga atĩrĩ, Onai ariũ a Reubeni, na ariũ a Gadi, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase nĩmakĩte kĩgongona mĩhaka-inĩ ya bũrũri wa Kanaani kũu Gileadi kwa Jorodani mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa ariũ a Isiraeli. Nao ariũ othe a Isiraeli maacookanĩrĩirie kũu Shilo, nĩguo maarĩkia kwambata makahũũrane nao. Nao ariũ a Isiraeli maatoirie ariũ a Rubeni na ariũ a Gadi na ariũ a nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase bũrũri wa Gileadi, Finehasi mũrũ wa Eleazari mũrũ wa Aroni mũthĩnjĩri-Ngai mũnene, na ikũmi cia atongoria hamwe na we; mũtongoria ũmwe kuuma nyũmba ya mbarĩ kuuma mĩhĩrĩga yothe ya Isiraeli; atongoria a nyũmba cia maithe nĩo anene a ngiri cia Isiraeli. Nao makĩkinya kũrĩ ariũ a Rubeni, na kũrĩ ariũ a Gadi, na kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase thĩ-inĩ ya Gileadi; na makĩaria nao, makiuga, ũguo nĩguo kĩũngano gĩothe kĩa Mwathani kĩroiga, nĩ ihĩtia rĩrĩkũ rĩĩrĩ rĩrĩa mwĩhĩtĩirie mbere ya Ngai wa Isiraeli, kũgarũrũka ũmũthĩ kuuma kũrĩ Mwathani, mwĩakĩire inyuĩ ene kĩgongona, mũtuĩke aremi kuuma kũrĩ Mwathani? Githĩ ti nini rĩehia rĩa Peor harĩ ithuĩ, tondũ tũtiathambĩirio kuuma harĩ rĩo nginya mũthenya ũyũ? Na gũkĩgĩa kĩhũũra thĩinĩ wa kĩũngano kĩa Mwathani. Na inyuĩ nĩmwĩgarũrire ũmũthĩ mweherere Mwathani, na gũgaatuĩka atĩ angĩkorwo nĩmũkweherera ũmũthĩ mweherere Mwathani, na

rũciũ marakara magaakorwo igũrũ rĩa Isiraeli wothe. Na rĩu angĩkorwo bũrũri wanyu wa ũgai wanyu nĩ mũnini, mũringe mũtoonye bũrũri wa Mwathani wa ũgai, kũrĩa hema ya Mwathani ĩtũũraga, na mũgaĩ igai hamwe na ithuĩ, na mũtikagĩe aremi kuuma kũrĩ Ngai, na inyuĩ mũtikanarema kuuma kũrĩ Mwathani, nĩ ũndũ wa gwaka kĩgongona nja ya kĩgongona kĩa Mwathani Ngai witũ. Githĩ Akari wa Zera ndehĩtie mehia na ũndũ wa kĩndũ kĩrĩa kĩamũrĩtwo, na marakara makĩgĩa kũrĩ kĩũngano gĩothe kĩa Isiraeli? Na mũndũ ũyũ ũmwe we mwene akuire mehia-inĩ make mwene. Nao ariũ a Rubeni, na ariũ a Gadi, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase makĩhũũra na makĩaria na atongoria a ngiri a Isiraeli, makiuga atĩrĩ, Ngai Ngai Mwathani nĩwe, na Ngai Ngai we mwene nĩamenyete, na Isiraeli we mwene nĩakamenya; angĩkorwo tũhĩtĩirie mbere ya Mwathani thĩinĩ wa ũremi, ndagatũhonokie mũthenya ũyũ. Na angĩkorwo nĩtwakĩire itĩ rĩa kũrutĩra magongona nĩguo tũtigane na Mwathani Ngai witũ, nĩguo tũrutage magongona ma njino igũrũ rĩaguo, nĩguo tũrutage magongona ma ũhonokio igũrũ rĩaguo, Mwathani nĩagatuoria. No tũrekire ũndũ ũyũ nĩ ũndũ wa ũmenyereri wa kiugo, tũkiuga, nĩguo ciana cianyu itikeerĩre ciana ciitũ rũciũ, Nĩ kĩĩ kĩrĩ harĩ inyuĩ na Mwathani Ngai wa Isiraeli? Nake Mwathani nĩaigire mĩhaka gatagatĩ witũ na inyuĩ, nĩrĩo Rũũĩ rwa Jorodani, na inyuĩ mũtirĩ na gĩcunjĩ kĩa Mwathani, nake ariũ anyu nĩmagatũma ariũ aitũ matigĩe na ũhoro na Mwathani, nĩguo matikahooe Mwathani. Na ithuĩ tũkiuga gwĩka ũguo, wa gwaka kĩgongona gĩkĩ ti nĩ ũndũ wa maruta kana nĩ ũndũ wa magongona, no nĩguo gĩkĩ kĩgĩe ũira gatagatĩ gaitũ na inyuĩ, na gatagatĩ ga njiaro ciitũ thuutha waitũ,

wa gũtungatĩra ũtungata wa Mwathani mbere yake, thĩinĩ wa maruta maitũ na thĩinĩ wa magongona maitũ na thĩinĩ wa magongona ma thayũ maitũ; na ciana cianyu itikoiga kũrĩ ciana ciitũ rũciũ, Mũtirĩ na rwĩga rwa Mwathani. Na tũkiuga atĩrĩ, angĩkorwo gũtuĩka rĩmwe na maarĩrie kũrĩ ithuĩ, kana kũrĩ njiarwa ciitũ rũciũ, na moorĩe atĩrĩ, onai ũhaana wa kĩgongona kĩa Mwathani, kĩrĩa maathondekire maithe maitũ ti nĩ ũndũ wa maruta kana nĩ ũndũ wa magongona, no nĩ ũira gatagatĩ kanyu na gatagatĩ gaitũ, na gatagatĩ ka ariũ aitũ. Tiga gũtuĩka nĩ ũndũ ũcio ithuĩ kũgarũrũka kuuma kũrĩ Mwathani thĩinĩ wa mũthenya wa ũmũthĩ kweherera kuuma kũrĩ Mwathani, nĩguo gwaka ithuĩ kĩgongona kũrĩ maciaro ma irio, na magongona ma Salamisi, na igongona rĩa ũhonokio, tiga kĩgongona kĩa Mwathani kĩrĩa kĩrĩ mbere ya hema yake. Na rĩrĩa Finehasi mũthĩnjĩri-Ngai na atongoria othe a kĩũngano kĩa Isiraeli arĩa maarĩ hamwe nake maiguire ciugo iria ciarĩtio nĩ ariũ a Rubeni na ariũ a Gadi na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, nĩmakenirio. Na akiuga Finehasi ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai kũrĩ ariũ a Rubeni, na kũrĩ ariũ a Gadi, na kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, Ũmũthĩ nĩtũmenyete atĩ Mwathani arĩ hamwe na ithuĩ, tondũ mũtiahĩtĩirie mbere ya Mwathani ũhĩtia, na atĩ nĩmũkũũrire ariũ a Isiraeli kuuma guoko-inĩ kwa Mwathani. Na Finehasi mũthĩnjĩri-Ngai na atongoria makĩgarũrũka kuuma kũrĩ ariũ a Rubeni, na kuuma kũrĩ ariũ a Gadi, na kuuma kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase kuuma Gileadi, magĩthiĩ bũrũri wa Kanaani kũrĩ ariũ a Isiraeli, nao makĩmacookeria ciugo. Nayo ĩgĩkenia ariũ a Isiraeli, nao makĩaria kũrĩ ariũ a Isiraeli, na makĩrathima Ngai wa ariũ a Isiraeli, na makiuga atĩ

matigacooka kwambata kũrĩ o harĩa mbaara nĩguo manange bũrũri wa ariũ a Rubeni na wa ariũ a Gadi na wa nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, nao magĩtũũra igũrũ rĩayo. Nake Joshua agweta kĩgongona kĩa Rubeni na kĩa Gadi na kĩa nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, na akiuga atĩ nĩ ũira gatagatĩ kao atĩ Mwathani nĩwe Ngai wao.

23

Na gũkĩgĩa thuutha wa matukũ maingĩ, thuutha wa Mwathani kũhurũkia Isiraeli kuuma kũrĩ thũ ciao ciothe mĩena yothe, Joshua aarĩ mũthuuri na nĩakũrĩte mũno matukũ-inĩ. Nake Joshua akĩĩta ariũ othe a Isiraeli na kĩama kĩa athuuri ao na aathani ao na aciirithania ao na andĩki ao, nake akĩmeera atĩrĩ, niĩ nĩndĩkũrĩte na nĩthiĩte na mbere mĩthenya-inĩ; No inyuĩ nĩmũkoona ũrĩa wothe Mwathani Ngai witũ ekĩire ndũrĩrĩ ici ciothe mbere iitũ, tondũ Mwathani Ngai wanyu nĩwe ũmũrũĩire mbaara. Onai atĩ nĩndamũgaĩire inyuĩ ndũrĩrĩ iria itigĩtwo inyuĩ ici thĩinĩ wa mĩgũnda kũrĩ mĩhĩrĩga yanyu, kuuma Jorodani, ndũrĩrĩ ciothe, na nĩndananangire, na kuuma iria inene nĩĩkahakania mwena wa ithũĩro rĩa riũa. Mwathani no Ngai witũ ũyũ nĩakamaniina kuuma ũthiũ-inĩ witũ, nginya rĩrĩa mangĩthira, na nĩakamatũmĩra nyamũ cia gĩthaka, nginya rĩrĩa akaamaniina o hamwe na athamaki ao kuuma ũthiũ-inĩ wanyu, na nĩmũkagaya bũrũri wao, o ta ũrĩa Mwathani Ngai witũ aamwarĩirie. Gĩai na hinya mũno nĩguo mũmenyerere na gwĩka maũndũ mothe marĩa mandĩkĩtwo thĩinĩ wa ibuku rĩa watho wa

Musa, nĩguo mũtikanagarũrũke mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho, nĩguo mũtikanatoonye thĩinĩ wa ndũrĩrĩ ici itigĩtio, na marĩĩtwa ma ngai ciao matigeetwo thĩinĩ wanyu, na mũtikamatungatĩre, na mũtikanamahooe, no nĩ Mwathani Ngai witũ mũkanyiitanĩrĩra nake, o ta ũrĩa mwekire nginya mũthenya ũyũ. Nake Mwathani nĩakanangithia ndũrĩrĩ nene na irĩ hinya ciehere mbere yanyu, na gũtirĩ mũndũ ũrũgamĩrĩire mbere iitũ nginya ũmũthĩ. Mũndũ ũmwe wanyu aathingatire andũ ngiri ĩmwe, tondũ Mwathani Ngai witũ ũyũ nĩwe warũire mbaara kũrĩ inyuĩ, o ta ũrĩa eerire ithuĩ. Nĩmũmenyerere mũno wa kwendaga Mwathani Ngai witũ. Angĩkorwo nĩgũkorwo mũkagarũrũka na mwĩyũnganie na ndũrĩrĩ icio itigaire ici irĩ hamwe na inyuĩ, na mwĩke ũhiki na cio, na mũtukanie nacio na cio nao na inyuĩ, menyai atĩ Mwathani ndagacooka kũniina ndũrĩrĩ ici ciehere mbere yanyu; na igaatuĩka mĩtego kũrĩ inyuĩ, na mahĩnga, na mĩcumarĩ ndiira-inĩ cianyu, na mĩguĩ maitho-inĩ manyu, nginya mũkaniinwo kuuma bũrũri-inĩ ũyũ mwega ũrĩa Mwathani Ngai wanyu amũheete. Niĩ no nĩngũthiĩ njĩra, o ta ũrĩa andũ othe arĩa marĩ igũrũ rĩa thĩ mathiiaga, na nĩmũkamenya na ngoro cianyu na roho cianyu, tondũ gũtirĩ kiugo o na kĩmwe kĩagwĩte kuuma ciugo-inĩ ciothe iria cierirwo nĩ Mwathani Ngai witũ kũrĩ indo ciothe iria itũkoniĩte; gũtirĩ o na kĩmwe kĩatigire kuuma harĩ cio. Na nĩgũkorwo o ta ũrĩa ciugo ciothe njega iria Mwathani aamwarĩirie ikinyĩte harĩ ithuĩ-rĩ, ũguo noguo Mwathani Ngai akaamũrehere ciugo ciothe njũru nginya amũniine mũehere bũrũri-inĩ ũyũ mwega ũrĩa Mwathani aamũheete, rĩrĩa mũkaagararĩria kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani Ngai witũ kĩrĩa aatũathire, na mũthiĩ mũgatungatĩre ngai ingĩ na

mũcihooe.

24

Nake Joshua akĩũnganĩrĩria mĩhĩrĩga yothe ya Isiraeli kũu Shilo, na agĩĩta hamwe athuuri ao, na andĩki ao, na aciirithania ao, na akĩmahaanda mbere ya Ngai. Nake Joshua akĩĩra andũ othe atĩrĩ, Mwathani Ngai wa Isiraeli ekuuga atĩrĩ: Maithe manyu maatũũraga mũrĩmo wa rũũĩ kuuma o kĩambĩrĩria, Tera ithe wa Iburahĩmu na ithe wa Nahoru, nao nĩmatungatagĩra ngai ingĩ. Nĩndooire ithe wanyu Iburahĩmu kuuma mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa rũũĩ, na nĩndamũtongoretie bũrũri-inĩ wothe; na nĩndaingĩhĩtie mbegũ ciake, na nĩndamũheire Isaaka, na Isaaka nĩndamũheire Jakubu na Esau; na nĩndaheire Esau kĩrĩma kĩa Seiru gĩtuĩke igai rĩake; na Jakubu na ariũ ake nĩmaikũrũkire Misiri, na makĩgĩa kũu rũrĩrĩ inene na nyingĩ na rũ hinya; na andũ a Misiri nĩmamathĩĩnĩtie. Na ndahũũra bũrũri wa Misiri na ciama iria ndekire gatagatĩ kao. Na thutha wa maũndũ macio nĩarutire maithe maitũ kuuma Aiguputo, na mũtoonyire iria-inĩ rĩrĩa itune, na Aigupto makĩrũmĩrĩra maithe maitũ na ngaari na mbarathi nginya iria-inĩ rĩrĩa itune. Naithuĩ tũkĩanĩrĩra kũrĩ Mwathani, nake akĩheana itu na nduma gatagatĩ witũ na gatagatĩ wa Amĩgĩpito, nake akĩrehera igũrũ rĩao iria, nayo ĩkĩmahumbĩra, namo maitho manyu makĩona maũndũ mothe marĩa Mwathani ekire bũrũri-inĩ wa Mĩgĩpito, na mwarĩ werũ-inĩ mĩthenya mĩingĩ. Nake atũtongorie thĩinĩ wa bũrũri wa Aamori arĩa maatũũraga mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, nake

Mwathani akĩmaneana moko-inĩ maitũ, na inyuĩ mũkĩgaya bũrũri wao, na mũkĩmaniina mehere ũthiũ-inĩ wanyu. Na akĩarahũka Balaki ũrĩa wa Zipori mũthamaki wa Moabi, na akĩhaarĩria mbaara na Isiraeli, na atũmĩte agĩĩta Balaamu atũrume. Nake Mwathani Ngai waku ti endire kwenda gũkũniina, na nĩarathimire ithuĩ na irathimo, na nĩatũhonokirie kuuma moko-inĩ mao, na akĩmaneana o. Na mũringire Rũũĩ rwa Jorodani na mũgĩũka Jeriko, nao maarũire na ithuĩ arĩa matũũraga Jeriko: Mũamori, na Mũkaanani, na Mũperizi, na Mũhivi, na Mũjebusi, na Mũhiti, na Mũgirigashi, nake Mwathani akĩmaneana moko-inĩ maitũ. Nake agĩtũma mbere yanyu mũrumbĩ wa njũkĩ, nake ũkĩrutũra o mbere yitũ athamaki ikũmi na eerĩ a Aamori, ti na rũhiũ rwaku rwa njora kana na ũta waku. Na nĩamũheire bũrũri igũrũ rĩa ũrĩa mũtiarũthĩirie igũrũ rĩaguo, na matũũra marĩa mũtiakire, na mũgĩtũũra thĩinĩ wamo, na mĩgũnda ya mĩthabibũ na mĩgũnda ya mĩtamaiyũ ĩrĩa mũtiahandire inyuĩ, nĩmũrarĩa. Na rĩu mwĩtigĩrei Mwathani, na mũmũtungatĩre na ũrũngĩrĩru na ũthingu, na mweherie ngai icio cia kũngĩ iria maithe maitũ maatungatagĩra mũrĩmo wa rũũĩ na kũu Misiri, na mũtungatĩrei Mwathani. Kana no ti kwendaga inyuĩ gũtungatĩra Mwathani, ithuurĩrei inyuĩ ene ũmũthĩ nũũ mũrĩtungatĩra, kana ngai cia maithe manyu iria irĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa rũũĩ, kana ngai cia Aamori kũrĩa inyuĩ mũtũũraga igũrũ rĩa bũrũri wao. Niĩ no na nyũmba yakwa nĩtũgũtungatĩra Mwathani, tondũ nĩ mũtheru. Na gũcookia, andũ moigire, Ti gũtuĩke ithuĩ gũtiganĩria Mwathani, nĩguo tũtungatĩre ngai ingĩ. Mwathani Ngai witũ, we mwene nĩ Ngai, we mwene nĩwe waambatirie ithuĩ na maithe maitũ kuuma

Misiri, na nĩwe waagitire ithuĩ njĩra-inĩ yothe ĩrĩa twagerire, na gatagatĩ-inĩ ka ndũrĩrĩ ciothe iria twahĩtũkĩire. Nake Mwathani aingata Muamori na ndũrĩrĩ ciothe iria ciatũũraga bũrũri kuuma ũthiũ-inĩ witũ, no o na ithuĩ nĩtũgũtungatĩra Mwathani, nĩgũkorwo ũyũ nĩ Ngai witũ. Joshua akĩĩra andũ atĩrĩ, Inyuĩ mũtingĩhota gũtungatĩra Mwathani, tondũ Ngai nĩ mũtheru; na ũyũ arĩ na ũiru ndangĩrekera mehia manyu na mawaganu manyu, hĩndĩ ĩrĩa mũngĩtiganĩria Mwathani na mũtungatĩre ngai ingĩ; na ookĩte nĩekũmũhĩnia na ekũmũniina handũ ha ũrĩa amwĩkĩire wega. Na andũ makĩĩra Joshua atĩrĩ, Aca, no Mwathani nĩtũrĩtungatagĩra. Nake Joshua akiuga kũrĩ andũ atĩrĩ, Inyuĩ nĩ aira a ũhoro wanyu ene, atĩ nĩmwathuurire Mwathani nĩguo mũmũtungatĩre. Na rĩu eheriai ngai cia kũngĩ iria irĩ thĩinĩ wanyu, na mũrũngĩrie ngoro cianyu kũrĩ Mwathani Ngai wa Isiraeli. Nao andũ makĩĩra Joshua atĩrĩ, Mwathani nĩwe tũgaatungatĩra, na mũgambo wake nĩwe tũkaigua. Nake Joshua agĩthondeka kĩrĩkanĩro na andũ mũthenya ũcio, na akĩmahe watho na ciira kũu Shiloh mbere ya hema ya Ngai wa Isiraeli. Nake akĩandĩka ciugo icio thĩinĩ wa ibuku rĩa mawatho ma Ngai, na akĩoya ihiga inene, nake Jeshua akĩrĩhaanda rungu rwa mũtĩ wa terebinthu mbere ya Mwathani. Na akiuga Joshua kũrĩ andũ, Onai, ihiga rĩrĩ rĩgaatuĩka thĩinĩ wanyu ũira ũmboni, tondũ rĩo mwene nĩrĩiguĩte maũndũ mothe marĩa maarĩtio kũrĩ rĩo nĩ Mwathani, tondũ aaririe kũrĩ inyuĩ ũmũthĩ. Na rĩrĩ rĩgaatuĩka thĩinĩ wanyu ũira ũmboni igũrũ rĩa ma-ũthĩ ma matukũ, rĩrĩa mũngĩheenania Mwathani Ngai wakwa. Nake Joshua akĩrekereria andũ, nao magĩthiĩ o mũndũ handũ hake. Na Isiraeli nĩatungatire Mwathani matukũ mothe ma Joshua, na

matukũ mothe ma athuuri arĩa othe maatũũrire ihinda thuutha wa Joshua, na arĩa othe moonire mĩbango yothe ya Mwathani ĩrĩa ekĩire Isiraeli. Nayo gũkĩhana thuutha wa icio, Joshua mũrũ wa Nun, ndungata ya Mwathani, agĩkua arĩ na mĩaka igana na ikũmi. Nao maathikire we mĩhaka-inĩ ya igai rĩake kũu Thamnasarach kĩrĩma-inĩ kĩa Efiraimu kuuma gathigathini wa kĩrĩma kĩa Gileadi; Na mahĩndĩ ma Jusufu nĩmarehirwo nĩ ariũ a Isiraeli kuuma Misiri, na magĩthikwo Shekemu, gĩcunjĩ-inĩ kĩa mũgũnda ũrĩa Jakubu aagũrire kuuma kũrĩ Aamori arĩa maatũũraga Shekemu na tũtũrũme igana rĩmwe, nake akĩũhe Jusufu ũrĩ gĩcunjĩ. Na gũkĩhana thuutha wa maũndũ macio, Eleazar mũrũ wa Aroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai mũnene agĩkua, na agĩthikwo Gibeah ya Phinehas mũrũ wake, ĩrĩa aaheire kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Ephraim.